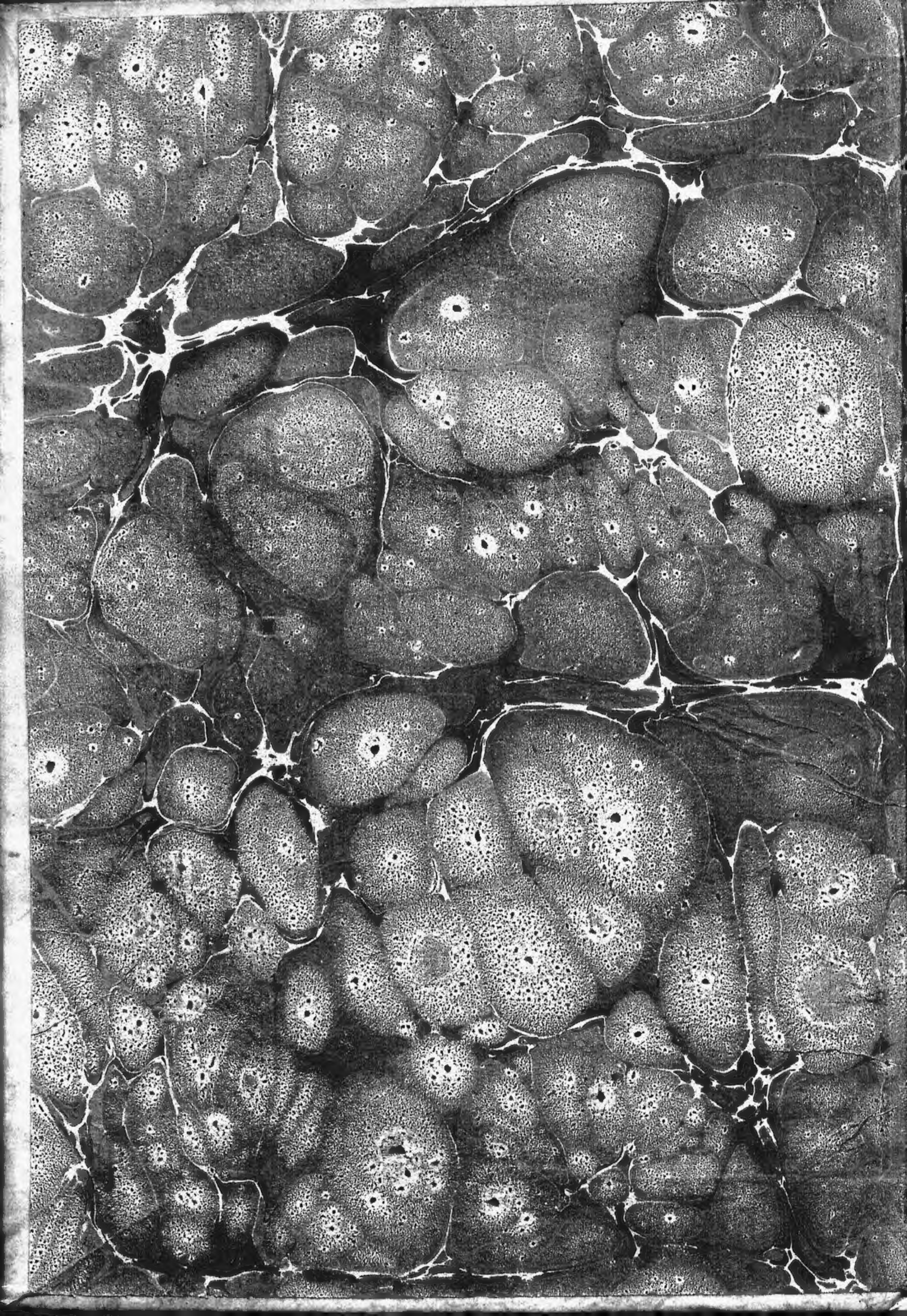
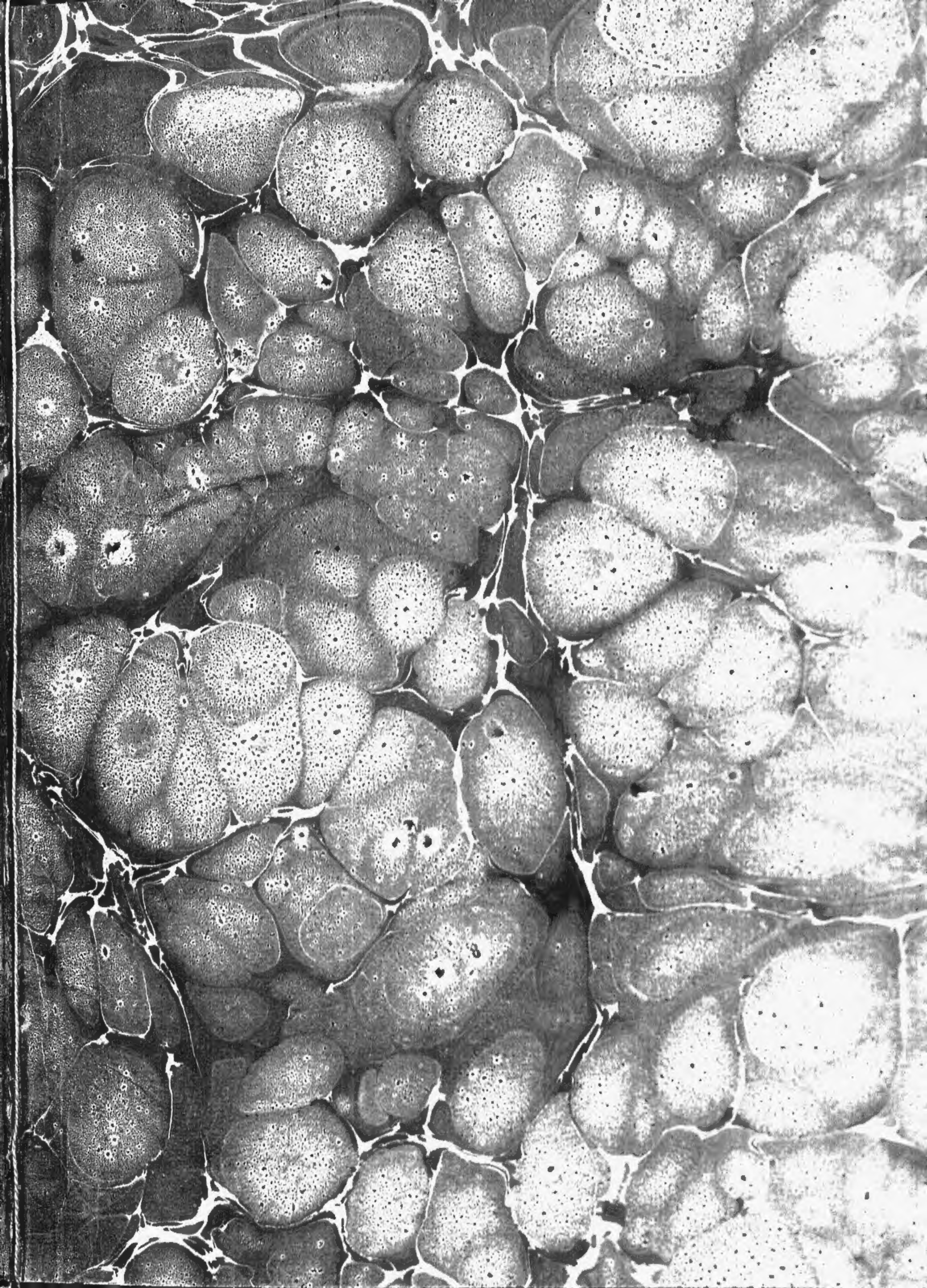

Cat. 7

Incipit solēne opus expositiōis Euangeliorū dominicaliū tocius anni reuerendi magistri Alberti de Padua ordinis fratrū heremitaꝝ sci Augustini

Domine deus ecce nescio loqui quia puer ego sum: ꝛ tamē laudare te cupit hō aliq portio creature tue: circūferēs mortalitatem suā: circūferēs testimoniū pcti sui. Magnꝰ quidē es domine ꝛ laudabilis valde: magna virtus tua: ꝛ sapiētie non ē numerꝰ. Supbis enī resistis ꝛ graciā prestas humilibus. Quō loquar ad dominū meū cū sim puluis ꝛ cinis: rethit me a ſmone tuo scripture nesciēcia: cū scriptū sit. Priusq̄ loquaris disce: ꝛ post oīa terret īexpiencia studii: qa puer ego sū. Uerūtamē patet tibi desideriū aīe mee qui scrutans renes ꝛ corda: ꝛ scis domine quia cupit te laudare aīa mea: tu desiderare dedisti: da ꝛ pficē: ut narrē nomen tuū fratribus meis: ꝛ in medio ecclesie laudē te. Aperi igit͛ mihi domine thesauꝝ sacre intelligencie tue: ꝛ da sermonem rectū ꝛ benesonantē in os meū. Ecce coram te sunt fragilitas. nesciencia. et infirmitas mea. Tu fragilem firma mentē spū pricipali tuo. vt dicā illud pheticū. Uerūtamē ego repletus sū fortitudine spūs domini. iusticia ꝛ iudicio. vt anūciem iacob peccatū suū ꝛ isrl' scelus suū. Audiā vocē tuā. audiā illā domine purgantē ignorancia. Emitte seraphin sanctū tuū qui mūdet labia mea calculo quē forcipe tulerat de altari. ne mihi dicas. quare tu enarras iusticias meas ꝛ assumis testamētū meū p os tuū. Sana domine infirmitatē cecitatis ꝛ īexpiencie: qui iussisti vt iuuenes ꝛ virgines senes cū iunioribus laudarent nomē domini. Tu suscitasti spiritum sanctū tuum iunioris pueri. ꝛ apud te nulla īfirma etas est. nisi que pctō languescit. Dic ergo mihi. Noli dicere quia puer ego sum. quoniā ad oīa que mittā te ibis ꝛ vniuersa quecūq; mandauero tibi loqueris. dicas ꝛ obediendi des facultatē. ꝛ acceptabile tibi reddat͛ lingue atq; stili obsequiū beate marie v͛ginis meritis ꝛ precibꝰ. atq; scōꝝ cōfessoꝝ Augustini ꝛ Gregorii. omniūq; sanctoꝝ. q viuis ꝛ regnas i secl'a seculoꝝ. Amē

Explicit plogꝰ Incipit expositio prenarrata. Dominica prima de aduētu. prima pars.

Runt signa in sole ꝛ lūa ꝛ stellis. ꝛ ī terris pressura gencium Luc. xxi caº: Ad natalicia pricipum celebranda consueuit antiqtus se quilibet preparare. Qua consuetudine ordinauit ecclesia vt hoc tēpore aduentus quilibet fidelium se pparet ad sui pricipis natiuitatē digno suscipiendā honore. Sed nē crederes hoc esse modicū. Ideo in euangelio hodierno legit͛ quanta sit maiestas ꝛ potēcia xpi que in iudicio apparebit. quādo p meritis reddet vnicuiq;. Et qa aliqui bonū agunt amore pmii. aliq vo timore pene. Ideo vtrūq; in euangelio primo aduentus legit͛ vt ex his qlibet ex... et saluatoris deuote natiuitatē suscipere

Quatuor igit͛ in psenti euāgelio tanguntur Primū est creature mundi

inconsueta turbatio Secundum est venientis iudicis magnifica apparitio ibi // et tunc videbunt etc. Tercium est electorum propinqua consolatio ibi // his autem fieri etc. Quartum est futurorum certa confirmatio ibi // amen dico uobis etc.
Propter primum autem sciendum est quod signa precedencia aduentum domini pauca tangunt hic. Sed vt dicit magister in historiis scolasticis. Jeronimus in cronicis hebreorum 15. signa inuenit que licet apocripha sit dicunt tamen debere precedere aduentum christi. Prima namque die eriget se mare quadragita cubitis super omnes montes stans velud murus inmobile. Secunda die sic in profundo descendet vt vix appareat. Tercia die marine belue super mare apparentes dabunt terribiles voces ad celum. Quarta die ardebit mare et aqua omnis. Quinta die omnia virencia dabunt rorem sanguineum Sexta die corruent omnia edificia. Septima die collidentur petre adinuicem. Octaua die erit terremotus generalis. Nona die montes equabuntur vallibus. Decima die exeuntes homines de cauernis velud amentes ibunt et inuicem loqui non poterunt Undecima die stabunt ossa mortuorum super sepulcra. Duodecima die cadent stelle. Terciadecima die omnia viuencia morientur. Quartadecima die ardebunt celum et terra. Quintadecima die resurgent cuncti homines. et fiet celum nouum et terra. Utrum ita futurum sit non est autenticum quia in sacra scriptura non reperitur. Uerumtamen quod aliqua signa sint hoc nobis constat ex euangelio. que autem illa sint nescimus nisi illud quod in scriptura dicitur. Tres autem sunt cause signorum precedencium Prima quia vt dicit Crisostomus. sicut homo moriens patitur fantasias et turbationes maximas. sic mundus deficiens totus conturbabitur. homo enim minor mundus est. et ideo minori deficiente in maiori mundo. ex minori oportet cognoscere. Secunda causa est propter hominis punitionem. nam vt dicitur Sap. 11. c. Per que aliquis peccauerit per hec et torquetur. Et quia homo peccauit abutendo creatura mundi per eadem. creatura suis nouitatibus eum torquebit. Unde Sap. 5. c. Pugnabit pro eo orbis terre contra insensatos. Tercia causa huius est quatenus manifestetur omnipotencia. ad cuius aduentum omnis creatura contremescit. Unde Malach. 3. c. dicitur. Quis poterit cogitare diem aduentus eius et quis stabit ad videndum eum. Obmissis igitur aliis exequamur de his signis que in euangelio tractantur et ponuntur quatuor genera signorum. s. in creatura celesti corporea. secundo in creatura inferiori corporea. Tercio in creatura presenti corporali partim spirituali que est homo. quarto in creatura pure spirituali que est angelus Primo itaque ponuntur signa in creatura celesti corporea. vnde dicit // Erunt signa // Signum licet aliquid sit in se. ad aliquid tamen aliud ostendendum assumitur. in sole qui preest diei et generalem in se omnium virtutum corporalium continet virtutem // et luna // que preest nocti luminare minus et temperat excellenciam virtute solis // et stellis // que decorant noctem. et generalem virtutem solis et lune determinant ad speciales effectus. Nota quod sic fuerunt creata hic celestia corpora vt essent in signa et tempore durante mundo ita hic ordinata sunt. vt sui nouitate finem mundi denuncient. que autem ista signa sint futura non dicitur hic. Sed legitur Ysa. 13. c. Stelle celi et splendor earum expandent lumen suum. Obtenebratus est sol in ortu suo et luna non splenduit in lumine suo Hic queritur de defectu

celestium luminarium. et primo de sole. et quomodo itelligenda sit obtenebratio ei⁹. Et dic Origenes. q ex magno fumo ignis eleuato qui ardebit in consumatione seculi. obtenebrabitur superior pars aeris. ita vt lumen solis non appareat. Secundo ad hoc respondet Jeronim⁹. q comparatiue diuine lucis que apparebit videbit obscurat⁹ sic lumē cādele nō lucet in die. Tertio respondet Raban⁹ q nihil prohibet qn luminaria mundi vere tunc amittant lucem propriam ut peracto iudicio. sic lux lune sicut lux solis luceat. sol autē septempliciter. vt dicitur Ysa. 30. c. hoc autem rationabile. Naz lux ista celestium corporum ē generatiua ꝛ corruptiua et quia tunc cessabunt omnia ista. Ideo luminaria celi amissa ista luce alterius dispositionis nouaz recipient claritatem Quarta causa q̄re sol obtenebrabitur est ad penam reproborum quia enim abusi sunt claritate eius. obtenebrabūt. sicut egipciis date sunt tenebre ita dense vt palpari possit Exo. 10. ca° Unde dicitur Sap. 18. c. pctōrib⁹ suppōit quis nox ymago tenebrarū Deīde querit d̄ defectu lūe Johel. 3. c. dicit q lūa cōuertet i sanguinem. habebit enim colorem sanguineū propter duo. Primo quaten⁹ ostendatur quia ille cui⁹ sāguis iiuste sparsus fuit a peccatoribus. iudicaturus ē mundum. Secundo vt terreantur hi qui diuinum honorem lune dederunt. sicut gentiles cui⁹ ydolatrie similitudinem adhuc quidam cristiani seruāt signantes se versus lunam saltāts ac alia facientes qui nō minus pena q̄z derisione sūt digni. Hec enī est iiquitas maxima. et negatio contra altissimuz vt dicitur Job. 31. c. Ultimo videndum ē de stellis q dicitur Math. 24. c. q cadēt de celo. hoc enī ipossibile videtur vt dicit Origenes. Cum omnes aut plures earum maiores sint q̄z tota terra. quomodo ergo cadent de celo. cum earum magnitudini terra nō sufficiat. Et dicendum dupliciter. Primo quia hic appellantur stelle vulgariter exaltiones ignite. quarū tanta erit habundancia in fine mūdi. vt omnis multitudo stellaruz cadere videatur. Uel si stelle proprie intelliguntur dicendū est secundo modo. q non cadent d̄ celo dicuntur tamen cadere. quia non apparebunt sole et luna obscuratis. ita vt credant homines eas cecidisse. Unde Mathei. 11. ca° dicit. Stelle celi erūt decidentes. Secundo ponitur signum in creatura pure corporali inferiori // ꝛ erit suple in terris pressura gencium // quod duobus modis intelligi potest. Primo quia erit circa finē mūdi magna pressura. dum conabitur opprimē gentem. et precipue tunc tiranni multi consurgent opprimentes populos. Et arbitrari possumus ex hoc propinquū eē finē mūdi. qa videm⁹ passim tyrannos ciuitatum vsurpare dominium. Secundo potest intelligi. q erit pressura genciū quia fugient omnes gētes a maritimis locis. ad mediterraneas regiones // pre confusione sonitus maris et fluctuum // Ysa. 50. ca°. Ecce in crepatione mea desertuz faciam mare terribilem faciet mare sonitum ita vt omnes īde fugiēt. quod ideo cōtinget quia facta alteratiōe circa celestia corpora necessario cōfunditur mare quod disponitur per superiora illa. et maxīe apparet effectus lune et mare in fluxu et refluxu eius. Tercio ponitur signū in creatura partim corporali ꝛ partim

spirituali. s. homine // arescentib⁹ hominibus // qui primo erant opulenti et pigues. Unde Ysa. 13. c. Omnes manus dissoluentur et omne cor hominis contabescet et conterretur. tortores et dolores tenebunt. quasi parturientes dolebunt. vnusquisqꝫ ad proximũ suũ dolebit facies cõbuste vultus eorum. Et Tre. 4. c. dicitur. Denigrata est super carbones facies eorum aruit et facta est quasi lignum. Deinde ponit causa isti⁹ ariditatis. quia // pre timore ĩminenciũ terribilium // et expectatione // futurorum malorũ. presumẽt enĩ hoĩes qꝫ futura adhuc peiora sint. et ideo siccabuntur et arescent pre tristicia et pauore: quia spirit⁹ tristis exsicat ossa que superuenient vniuerso orbi. Ysa. 13. c. Uisitabo dicit domin⁹ super orbem mala et cõtra impios iniquitatem eorum et requiescere faciam superbiam infidelium et arroganciam forcium humiliabo. Quarto ponit signum in creatura pure spirituali. s. angelica // Nam virtutes celorũ mouẽtur // celestes virtutes sancti angeli sunt. vel spiritualiter motores orbiũ qui dicũtur celestes virtutes quia sic celum continet omnem inferiorẽ virtutem. celestis autem virtus sicut in fonte reseruatur in stella vel planeta ita omnis virtus celestium corporũ in suis cõtinetur motoribus. Nota qa vt dicit Criso. Si rege terreno ad expeditionem surgente totus exercitus cõmouetur et tota ciuitas feruet. quãto magis rege celorũ surgente ad iudicandum viuos et mortuos. virtutes celorum mouebuntur. iste autẽ mot⁹ erit ꝑpter quatuor. Primo qa ꝑpter factorum amirationem obstupescent. videntes inconsueta signa precedere naturalem ordinem. Secundo mouebuntur ad peccatoris vindictam et punitionem. cum viderint regem suum iratum. exibunt enim angeli et separabũt malos de medio iustorum et mittẽt eos ĩ caminũ ignis Math. 13. Tercio mouebunt timore aliqualiter vidẽtes totum orbem iudicari. et precipue luciferum qui fuit princeps eorũ. Unde Ezech. 31. A sonitu ruine eius. i. luciferi cõmoui gentes cum deducerem euꝫ ad infernum. Quarto mouebunt propter potestatis priuationem. nam tunc auffertur ab eis officiũ mouendi celos. tunc non dominabuntur quidaꝫ ciuitatibus quidã regnis et prouinciis vt nunc. sed auffertur ab eis ista potestas. Unde Corinth. 15. c. Euacuabit omnem principatuꝫ potestatẽ et virtutem. dicit ibidẽ glo. Dũ durat mundus angeli angelis presunt demones demonibus homines hominibus. ad vtilitatem viuẽcium vel deceptionẽ. sed omnibus collectis iam omnis prelatio cessabit. quia necessaria nõ erit.

Secunda pars

Ecũdo cum dicitur Et tũc uidebunt etc. tangitur venientis iudicis magnifica apparitio. Circa qd quinqꝫ innuuntur. Primum est manifestus aduẽt⁹ dicẽs // Et tunc // Istud illi soli est notum qui venturus est iudicare // Uidebunt // clare certe et manifeste intuebitur eum omnis oculus. et qui eũ pupugerunt. Ut dicitur ĩ ps. De⁹ enĩ noster manifeste veniet deus noster et non silebit. et qui pro omnibus humanatus est ab omnibus videbitur. Secũdo ponitur humanitatis natura // filium hominis // i. filiũ virginis. sicut

enim vulgato nomine. nomē hominis de viro intelligitur sicut de digniori. quāuis sit cōmune nomen vtriusque sexus ita quia virgo salutem viris recuperauit et mulieribus excellenter nomē hominis appellatur. Judicabit autem christus mundum in forma nature humane propter tria. Primo quidem quia si in forma humana mundus eum condemnauit iniuste. racionabile est vt in eadem forma mundum iuste iudicet. Unde ps. Deus iudicium tuum regi da. Secundo ad confusionem iudeorū quatenus videntes se iudicari ab homine in quem credere noluerunt confundantur Ysa. 45. c. Ad eū venient et confundentur omnes qui repugnāt ei. Tercio ad penam reproborum videncium se iudicari non ab angelo. sed ab homine. et ad gloriam electorū videncium naturam sui generis excellētissime exaltatam. Tercio ponitur honor venientis // Venientem ī nube // In legibus sancitum est quod nulla proferatur sentencia nisi iudice pro tribunali sedente. thronus autem regalis xpi iudicātis erit nubes. Unde Eccle. 24. Ego inquit in altissimis habito et tronus meus in columna nubis. Duplex autem causa esse potest quod veniet in nube. Prima vt dicit Origenes quia sic eo ascendente in celum nubes eum tulit propter honorem ascendentis. ita eum defferat descendentem. Secunda causa potest esse quia tāta erit claritas corporis eius. quod nisi ī nube. videri nō posset. sicut nec claritas solis. et ideo vt dicit ps. Nubes et caligo ī circuitu eius. Quarto ponitur venientis potestas // Cum potestate magna // ad puniendos reprobos sine potestate eius et virtute iudicis auctoritas nulla est.

Et bene oportet hanc potestatem magnam esse. quoniam iudicat magnos et paruos. reges. principes. tyrannos. et quod plus est eciam angelicam creaturā. propter hanc potestatem timebunt eū omnes. Et tunc incipiēt dicere omnes peccatores mōtibus. cadite super nos et collibus cooperite nos. et desiderabunt mortem et nō inuenient. vt dicit Apoca. 6. Quinto ponitur iudicis maiestas // Et maiestate // Maiestatem diuinitatis eius soli homines videbūt qui mūdo corde sunt. Unde de eis scriptum est Math. 5. Beati mundo corde quoniam ipsi deum videbunt. De reprobis vero dicitur. Tollatur impius ne videat gloriam dei. videbunt enim impii potestatem eius vt timeant. sed non diuinitatem ne gaudeant. Et nota quod maiestas christi eciam erit ī honore cōmunicancium. s. multitudine celestium spirituum. patriarcharum. prophetarum. martyrum. confessorum. virginum. et apostolorum. qui sedebūt super sedes assessores regis. iudicantes duodecim tribus israhel. de ista comitiua dicit Deuteronomii. 33. Apparuit dominus de monte pharaan et cū eo sanctorum milia.

Tercia pars

Ercio ponitur electorum pro

pinq̄ cōsolatio cū dicit // His autem etc. Et quatuor sunt vidēda. Primo enī reddit electos attentos ad propinquam ipsorum redemptionem. Unde dicit // His autem signis et mirabilibus fieri incipientibus // cum peccatores arescēt pre timore et expectatione malorum. vos qui estis genus electum. regale sacerdociū. gēs sācta. populus acquisitionis

respicite .i. diligēter attendite ⁊ cōsiderate Et leuate capita vestra i. mentes vestras cum gaudio erigite. Ysa. 65. Gaudete cū leticia qui in tristicia fuistis: quoniam appropinquabit redemptio vestra. Nota ꝙ virtute passionis christi redemptio electorum facta est. sed eiusdem redemptionis effectum nondum plenarie consecuti sunt. Adhuc enim grauamur nexibus corporis. Tunc vō vt dicitur Ysa. 40. Iusti mutabunt fortitudinē ita vt penitus caro subiciatur spiritui adhuc eciam mortis legi subiciamur. Sed vt dicit apostolus .i. Corinth. c. 15. Tunc fiet sermo qui scriptus est. Absorpta est mors in victoria. adhuc malorum hominum premimur. Sed tunc implebunt illud promissum quaerimonie sanctorū Apoca. 6. dicēciū. Usq quo nō ōfēdis domīe sanguinē nostrū de his q habitāt ī terra. et acceperunt diuinum respōsum. Adhuc sustinete modicum tempus. Tunc eciam liberi erimus ab infestatione malorum spirituum: quia non erunt in celo vbi mansio sanctorum est. Secundo ponitur promissiōis declaratio per similitudinē Et dicit illis similitudinē diuina promissa propter sui altitudinē non plene intelliguntur nisi congruis sint declarata exemplis. ea namqꝫ nec oculus vidit nec auris audiuit nec in cor hominis ascenderit Uidete ficulneam et omnes arbores cum producūt iam ex se fructum i. producere incipiunt emittendo folia vel flores sicut contingerit in vere Scitis quia ppe est estas Et tunc hanc similitudinem applicat ad propositum Ita ⁊ vos cū videritis hec Signa quippe dixi fieri scitote quoniam prope est regnum dei prope est vt vobis detur quemadmodum quotidie in oratione dominica dicimus. Adueniat regnū tuū. Nota ꝙ propter tria conuenienter regnum celorum estiuo tempori comparatur. Est enim estatis tempus fructiferum lucidum et iocundū. Sic in regno celorum reperitur omnis suauitas spiritualium fructuū Apoca. vltimo. Ex vtraqꝫ parte fluminis lignū vite afferēs fructus duodecim per menses singulos. Secundo regnum celorum est lucidū. Unde Apoca. 21. Ciuitas regis celestis non eget solem nec lunā vt luceant in ea. Nam claritas dei illuminat eā: et lucerna eius est agnus. Tercio regnum celorum est iocundū. Unde Ysa. 35. Uenient in syon cū laude et leticia sempiterna super caput eorum gaudium et leticiam obtinebunt et fugiet dolor et gemitus Tercio ponitur tempus signorum christi. possent enim dicere electi. credimus ꝙ venientibus signis aduentus tui prope erit regnū dei. Sed adhuc dubitamus quando illa signa futura sint. Et ideo benignus magister adiungit Amen dico vobis Amen hebreum est et vt dicit Augustinus super Johannē: nec grecus nec latinus īterpres ausus est interpretari precipue propter reuerenciam saluatoris qui ad confirmandū veritatem frequenter eo vsus ē. Interpretatur autem amen: vere fideliter aut fiat Quoniam non preteribit generatio hec donec omnia fiant Hoc autem duobus modis potest intelligi. Primo vt nomine huius generationis intelligatur ecclesia fideliū que nō habebit finem donec omnia impleantur et ipsa triumphans ecclesia cōgregetur. Sex enī sunt gnātiones.

Prima ab Adam vsqz ad Noe. Secunda a Noe vsqz ad Abrahaz. Tercia ab Abrahā vsqz ad moysen. Quarta a Moyse vsqz ad Dauid. Quinta a Dauid vsqz ad christū. Sexta a christo vsqz ad finem mundi. Generatio ergo preterit et generatio aduenit: vt dicitur Ecclesiastes primo. Sed hec generatio querencium dominum manet vsqz ad finem seculi nec deficit. Et hoc ꝓmisit saluator beato Petro pastori ecclesie Luc. 20. dicens. Ego rogaui pro te Petre vt non deficiat fides tua. Secundo per generationem istam intelligi potest iudaicus popul⁹ qui non deficiet ꝙ diu ipso vidente oīa compleātur. Quarto ponitur verborum christi confirmatio // Celum et terra transibunt verba autem mea nō transibunt // quasi dicat. Ecce quanta est stabilitas verborūz meorum. quia transeunte celo quo nihil inuariabili⁹. trāseunte terra qua nihil inmobilius. verborum tamen meoruz veritas nō transibit: Quia vt dicitur Prouer. 12. Labium veritatis firmum erit in perpetuum. Nota ꝙ celū et terra transibunt non quantum ad substanciam. sed quo ad qualitatem. quia a celo auferetur claritas ista quam habet sol. et similiter a luna. et dabitur eis maior claritas. Aer eciam et aqua purgabūt et terra ī superficie erit sicut cristall⁹. Et hoc totum fiet propter gloriam beatorum vt homine glorificato. cuncta eciā creatura īnouet. Unde. 2. Petri vltimo. Nouos celos et nouam terrā scdm promissa christi expectem⁹. Rogemus ergo 7c.

Dominica secunda Aduentus. Prima pars.

Um audisset iohannes in uinculis

opera christi mittens duos ex discipulis suis ait illis. Tu es 7c. Math. 11. ca°. De materia istius Euangelii habetur eciam Luc. 7. ca°. Cuz videmus uel audimus aliquē eminere virtutibus. in sapiencia. aut sanctitate. aut eloquencia. consueuimus de persona ei⁹ querere. vt cui⁹ sit nominis. cuius patrie. cuius originis. atqz ita de singulis: quatenus cerciorem ipsi⁹ noticiam habeamus. Audiens igitur Johannes baptista famam christi. interrogat de conditionib⁹ ipsius per interpositos nuncios dicens // Tu es et cetera. Hec igitur ē materia presentis Euangelii in quo tria tangūtur Primum est Johannis deuota interrogatio de noticia veritatis. Secundum est saluatoris probata responsio de potencia deitatis. ibi // Respondens autē ihesus ait illis // Terciuz est precursoris īclita ꝯmendatio de euidēcia sanctitatis. ibi // Illis autem abeuntibus //

Circa primum tria ponuntur. Primum est motiuum īterrogādi. Unde dicit // Cum audisset Johannes // referentibus discipulis. s. in vinculis in q̄ herodes illum cōiecerat propter hoc. quia ipsius incestum arguebat dicens. Non licet tibi habere vxorem fratris tui eo viuente // Opera christi // que iā diuulgabantur in tota regione illa. Et est sciendum ꝙ christus ante carcerationem Johannis non predicauit palā nec eciam multa miracula fecit. nisi de conuersione aque in vinum. Johānis 2. ca°. Johanne vō incarcerato venit in galileam. et cepit palam predicare 7 ꝯgregāe discip̄los atqz operare miracl̄a

vt habet Math. 4. ca°. Unde ex hoc eius fama tātū diffusa ē vt eciā vinculatus Johannes illam audierit. Secundo ponitur discipulorum missio // Mittens // quia per seipsum accedere nō poterat // Duos ex discipulis suis // quorū vnus Andreas fuit. Et attēde quomodo figurabat mores ecclesie in missione duorū. quia christus vadens misit discipulos binos ante facie3 suam. Luce. 10. ca°. Tercio ponitur questionis propositio // Ait illi // quod enim per alios dicebat ipse querere dicitur // Tu es qui venturus es an aliū expectamus // Hoc autem duobus modis potest legi. Uno modo q ps istius orationis plane legatur. s // Tu es qui venturus es // quasi dicat. Scio te esse eum qui vēturus es. Altera vo pars īterrogatiue legitur // Expectamus an alium // vtpote antichristum qui alius sit a te. imo ex toto tibi cōtrari9. Alio modo potest legi vt cōsuetum est. vt tota illa oratio sit duplex īterrogatio. diuisa per hāc disiunctiuam // an // quatenus hoc totū cadat in questiōe // Tu es qui venturus es an alium expectamus // Sed iuxta hanc intelligenciam habet locum questio quā beatus Gregorius in Omelia ponit. Constat enī3 q beatus Johannes cognouit christu3 venisse. quādo exultauit ī vtero matris ad presenciam virginis. ipse ecia3 cum iam perfecte esset etatis illu3 baptizauit. testimonium diuinitatis audiuit in voce patris. vidit in apparitione spiritus sancti. et vlterius illum digito demonstrauit dicens. Ecce agnus dei Johannis. 1. ca°. Non igitur videtur q querere debuerit. Tu es q vēturus es. Sed huic questioni manicheorum heresis ta3 horribiliter respondebat. q fortasse nec scribendum esset. dicens Johannem errasse in fide et ob hoc dicit eum esse damnatum. qa prius decollatus est q3 discipuli quos misit ad illū redierint. S3 qa īpossibile est illum errasse in fide qui fuit eximi9 prophetarū. et quo nullus inter natos mulierum surrexit maior Johāne baptista. Ideo abhorrentes serpentine vocis hereticam prauitatem. Juxta catholice veritatē fidei tripliciter huic questioni possum9 satisfacere. Primo enī dicit beatus Gregorius 7 Jeronimus q non dubitauit Johannes d christo. an ipse esset qui venerat saluare mundum. hic enim primo testificatus fuerat. Sed querit an christus moriturus sit 7 ad inferna descensur9 vt liberaret sanctos patres. volebat enim nunciare illū in limbo sicut nunciauerat mundo. Contra illam solutionem arguit Johannes crisostimus quia non videtur rationabile vt maximus prophetarū dubitauerit d morte christi et de descensu ad inferna: que minores prophete cognouerunt. Na3 Ysaias dicit 53. ca°. Sicut ouis ad occisionem ductus est: quod pertinet ad mortem christi. zacharie vo 9. ca°. dicitur. Tu autem ī sanguine testamēti tui eduxisti victos tuos de lacu ī quo nō erat aqua. quod pertinet ad descensum christi ad inferos. Sed vt sustineamus sentenciam Gregorii et Jeronimi est sciendum. q quadruplex est questio vel interrogatio. s. dubitationis. admirationis. compassionis et dilectionis: Querimus enim de eo qd dubitamus. vt vtrum plures damnent christiani vel saluent. Secundo querimus non dubitando sed admirando. vt quomodo nat9 sit xp̄us ex virgine.

Tertio querim⁹ compatiēdo īfortunio alicui⁹. ut dicēdo quomodo accidit tibi o amice ꝛ vnō nā tāta tibi aris͡it calamitas: ꝛ similia. Quarto querimus amādo. vt subito vidētes desideratū amicū ex vehemēti amore in questiōē prumpim⁹ dicētes. nūquid tu es dilectus meus. nū tu ille es. qui magna ī me vere amicitie officia exercuisti: aut similia. Cum igitur vt dicūt Gregor. ꝛ Hieronim⁹ Johannes īterrogauit xpm de morte sua ꝛ de descensu ad inferos: nō est intelligēdum ꝙ voluerit eū interrogare tanꝗ dubitās. ſm quem ītellectum arguit ꝯtra eos Cris. sed illa interrogatio fuit admirātis compatiētis et amātis. Unde Ambrosius dicit Johānem dubitasse. i. per modū dubitātis se habuisse. nō fide sed pietate. i. nō ex defectu fidei sed ex habundantia pietatis. Admirabat enim iohānes misteriū redemptiōis humani generis per mortē xpi. cōpatiebatur īnocentie patientis. quia moriturū sciebat: qui peccatū non fecit. nec inuētus ē dolus in ore eius. afficiebatur amore. cognoscēs inestimabilem dei caritatē: qua gen⁹ dilexit humanū: ita vt ꝓprio filio suo nō pepercerit. sed ꝓ nobis omnib⁹ traderet illū: vt dicitur ad Ro. 18. nō igitur fuit interrogatio iohānis tanꝗ dubitātis. sꝫ tanꝗ ꝯdolentis ꝛ vehemēter amātis. Secūdo ad questionē ꝓpositam respondent iohānes crisostom⁹ ꝛ hilari⁹ dicētes. iohānem nō sue sed discipulorū ignorantie cōsuluisse. Dicit eīm gregorius 12. libro moral. ꝙ viri iusti solēt etiā ea que ipsi solide ꝛ veraciter sciūt ꝛ sentiunt ꝗsi ex dubietate ꝓferre. vt infirmorum ī se sentētiam transferāt. iohānes ergo vidēs se ꝓpinquū morti: voluit vt discipuli sui relicto eo transirēt ad xpm. a quo esset vera salus. a quo haurirent doctrinā euangelice perfectiōis. ꝛ qui erat saluator generis humani qui ipsos īstrueret ꝑfectius ꝛ saluaret. cogitauit quomodo id posset efficere. Si autem dixisset discipulis suis. eatis ad xpm quia ipse ē maior me. credidissent ꝙ ipse hoc ex humilitate diceret. atꝗ sic uehemētius ei adhesissent. minusꝗ ipo relicto sese trāstulissent ad xpm. vnde deliberauit eos ad xpm mittere ꝗsi causa interrogādi: vt videntes mirabilia xpi opera que nūꝗ iohānes fecerat: crederent in illum: ꝛ efficerētur sui discipuli. Tertio adhuc forte potest aliter dici iohānes eīm testimoniū de xpo perhibuerat. cuius testimoniū vox patris de nube cōfirmauit dicens. hic ē filius meus dilectus in quo mihi complacui ipm audite. Mat. 5. huius etiam testimonium spiritus sanctus cōfirmauerat. descendens corꝑali spetie sicut columba in xpm. Luc. 3. christus autem ipsius iohannis testimoniū nōdum cōfirmauerat. volens igitur iohannes qui a tota missus erat trinitate. suum ab omnib⁹ diuinis personis ꝯfirmari testimoniū īterrogat a christo. tu es qui ventur⁹ es an alium expectamus ꝛc̄. quatenus id qđ iam dudum pater ꝛ spiritus sanctus confirmauerāt. dei etiam filius cōfirmando acceptaret. ꝛ sic patet responsio ꝛ cetera.

Secunda pars.

Ecūdo cū dicitur Et respondens illis.

tāgitur saluatoris probata responsio de potētia deitatis. Circa qđ tria ponūtur. primum est meritorum remissio ꝓpter quod est sciendum. quia vt dicitur Luc. 7. proposita questione

christus in ipsa hora sanauit multos a
languoribus suis in presentia nuntio-
rum iohannis / ⁊ respondens / tunc / il-
lis ihesus ait. ite nuntiante iohanni / v̄
ba / que audistis / ⁊ opera / que uidistis /
quasi dicat. Nolo arrogãter dicere me
esse christum. mitis enim sum ⁊ humi-
lis corde. nec opus est id ipsum verbis
attestari. quando ipsa doctrine profun-
ditas ⁊ potentia miraculorum testimo
nium perhibent de me. quoniam ego
sum christus dei filius. dei virtus et
dei sapientia. Hec enim duo scꝫ verba
⁊ miracula christi maxime probãt euꝫ
esse christum. verba nanqꝫ eius erant
intelligẽtie subtilissime suauitatisqꝫ ad
mirande. vnde illi qui missi fuerant a
principibus sacerdotum ⁊ phariseis vt
caperent ihesum in sermone: cum au-
dissent verba eius celesti sapientia ple-
na. stupendeqꝫ dulcedinis. ita vt facile
audientium animos in affectum pii ra-
perent amoris. reuersi sunt dicentes.
Nunqꝫ sic locutus ẽ hõ vt hic hõ loqt
tam sapienter. tam dulciter. tam pie.
tam pregnãter. ⁊ postremo tam effica-
citer. vt recte regius ꝓpheta dixerit ꝺ
eo. q̄ꝫ dulcia eloquia tua super mel ori
meo. Opera etiaꝫ eius diuinitatem ꝓ
babant. vnde iohannis tertio. Nicode
mus dicebat christo. Scimꝰ quia a deo
venisti magister. nemo eniꝫ potest hec
signa facere que tu facis. nisi fuerit deꝰ
cum eo. cum eo non solum per gratiam
vt cum ceteris sanctis viris. sed cũ eo
ĩ unitate ꝑsone. hec autem veruꝫ esse
facile deprehendes. si eius opera pia
meditatione percũctaueris per ordineꝫ
vniuersa. Secũdo ponitur ipa ope-
rum christi descriptio. ⁊ tanguntur sex
per que probatur eum esse christum.
Primo nanqꝫ tãgitur cecorum illu-
minatio / ceci vident / Sic enim de xp̄o
predixerat Ysaias quadragesimo secũ-
do. dedi te in lucem gentium: vt aperi
as oculos cecorum. ipse enim christus
est diuina claritas ⁊ candor lucis eterne
de quo canit sancta mater ecclesia. splẽ
dor paterne glorie de luce lucem profe-
rens lux lucis ⁊ fons luminis ⁊c̄. vnde
illuminare potest sedentes in tenebris
⁊ in umbra mortis. Secundum opus ẽ
claudorum ambulatio / claudi ambu-
lant / sic ⁊ de christo Ysaias dicit trice-
simo quinto. tũc saliet sicut ceruꝰ clau
dus. ipse enim est diuina virtus ⁊ recti
tudo: vnde dirigere potest pedes nr̄os
in viam pacis. Tertium opus ẽ lepro-
sorum mundatio / leprosi mundantur /
sic eĩm de christo predictuꝫ est. 4. Re.
5. deus ne ego sum vt possim occidere
⁊ viuificare: qr iste misit ad me vt cu-
rem hominem a lepra sua. caro nanqꝫ
christi mundissima ex virgine concep
ta lepre poterat immunditiam tollere.
Quartum opus est surdorum sanatio /
surdi audiunt Ysaie tricesimoquinto ꝺ
christo dictum ẽ. tunc aures surdoruꝫ
patebunt. ipse eiꝫ est diuine vocis ver
bum potentissimuꝫ. quod erat in princi
pio apud patrem per quem cum quo et
in quo singula ꝑduxit in esse: de quo di
cit ps̄. verbo domini celi firmati sunt
vnde cum sit patri coequalis in poten-
tia potest nostram surditatem frangere
⁊ ineffabiliter nostrum reparare audi-
tum. Quintum opus est mortuorum
viuificatõ / mortui resurgũt / dicit eiꝫ
in deuteronomio tricesimosecũdo. ego
occidam ⁊ ego viuere faciam percutiã
⁊ ego sanabo ⁊ nõ est qui de manu mea
possit eruere. ipse enim est fons essenti
alis vite dicens de seipso in euangelio
iohannis. ego sum resurrectio ⁊ vita.

qui credit in me. et si mortuus fuerit ui-
uet &c. & ideo cuncta potest mortua vi-
uificare. Sextum opus est pauperum
instructio // pauperes euangelizantur //
sic enim de christo predictum erat Ysa.
sexagesimoprimo. spiritus domini sup
me euangelizare pauperibus misit me
Discipuli enim sui quibus maxime se-
creta superne infudit discipline. non re-
ges. nō principes. nō diuites seculi. sed
pauperculi fuere piscatores. Nota q
tres sunt cause quare christus pauperi-
bus euangelizauit. prima quatenus no-
stre fidei principium nō esset in poten-
tia & magnificentia seculi sed in virtu-
te dei. ac per hoc non esset suspectū ut
aliquis cogitaret. quia in potentia secu-
li subiugauit sibi mūdum. Jacobi secū-
do. nonne deus elegit pauperes in mun
do hoc. diuites in fide & heredes regni
quod promisit deus diligētibus se. Se
cunda causa est vt ostendat nullam de-
bere fieri personarum acceptionem ī an
nuntiatione verbi dei. vnde Hieroni
mus. nulla inquit inter nobiles & igno-
biles. inter diuites & egenos in predica
tione distantia fit. magistri ergo & pre-
ceptoris nostri hoc comprobat verita-
tem. quoniam omnis apud deum q sal-
uari potest equalis est. vnde ait Pe-
trus in actibus apostolorum. in veri-
tate cognoui quoniam nō est personarū
acceptio apud deum: sed in omni gente
qui fecit voluntatem eius acceptus est
illi. Tertia causa quare pauperibus euā
gelizauit fuit ad confusionem scribarū
& phariseorum qui diuina nolebant nun
tiare pauperibus. vnde adhuc hodie re
prehensibiles sunt predicatores si liben
tius dei verba annūtiant diuitibus q̄
pauperibus. suspecti enim sunt q non
tam dei honore q̄ lucri ducātur cupidi
ne. Nota q ita cepit dominus euāgeli-
zare pauperibus q vsq hodie qui ma
gis predicationes frequentāt pauperes
sunt. immo quidam diuites erubescūt
inueniri ad predicationem vel in eccl'ia
de quibus profert saluator sententiam
Luce nono dicēs. Qui me erubuerit &
sermones meos: hunc filius hominis e
rubescet cum venerit in maiestate sua
& patris & sanctorum angelorum. & ali-
bi dicit phariseis. qui ex deo est verba
dei audit. ꝓpterea vos ex deo non estis
quia verba mea nō auditis &c. Ter
tio ponitur necessaria admonitio // & be
atus est qui nō fuerit scandalizatus in
me // scandalum dicitur a scandalon gre
ce quod est offendiculum vel offensio
vel ruina. & tunc aliquis scādalizari di
citur. quando verbo vel facto alterius
sumit occasionem peccandi. Nota igit
q beatus est qui nō scandalizatur ī xpo
nec ex his que fecit sumit occasionē er-
roris vt heretici vel pagani. hoc autē
verbum sc; beatus est qui nō fuerit scā
dalizatus in me &c. dixit christus prop
ter duo. primum vt dicunt Hieroni-
mus & Crisostomus ad correctionē nun
tiorum qui aliqualiter inuidebant chri
sto mirabilia operanti: q̄ Joannes bap
tista nunq̄ fecerat. Secūdo vt ait gre
gorius hoc dixit ad monitionem iudeo-
rum quia videntes eum in cruce scanda
lizati sunt dicentes. alios saluos fecit
seipsum nō potest saluum facere. vnde
dicit apostolus. predicare christū cru
cifixum iudeis scandalū est. Dicit igi
tur christus. ita operor mirabilia ut de
us: q tamen vt homo crucifigendus sū
& beatus qui nō fuerit scandalizatus in
crucis ignominia. Moraliter ꝑmissa ex
ponēdo. ceci sunt quorum oculos malitia
excecauit. vt dicitur Sapientie tertio

Qui p̄sentem vitā diligūt nō conside-rantes eius breuitatem. mūdum dili-gunt ꝛ principaliter habent terram de-siderabilē nō aduertētes mūdi vanita-tem. diuitias cōgregāt ꝛ nesciunt quis eas sit possessurus. oēs tales dicē pos-sunt illud psal. Lumen oculoꝝ meorū ꝛ ipsum nō est mecum. ꝛ ideo clamēt ad dominū dicētes. Illumīa oculos meos ne vnq̄ȝ obdormiā in morte. ne quando dicat inimicus meus p̄ualui aduersꝰ eū. 2° aliqui claudi sūt affectu volūtatis q̄ bene sciūt quid agendū sit. quoniā dere licto mūdo sequēdus sit xp̄s. ȝ tamē p̄-tim volūt sequi mūduȝ. ptim vo xp̄um claudicantes a semitis suis. cōtra quos loquit̄ Helyas. 3. Regū. 18. vsquequo claudicatis ī duas ptes. q2 vīsus deum ꝛ mūdum. ꝛ addit. si dominꝰ ē seq̄mini eum. tales clamāt ad dominū dicentes Gressus meos dirige ꝓm eloquiū tuū. Tertio aliq̄ sūt leprosi. q̄ maculāt cor-pus ꝛ aīam fece luxurie. nam vt dicit apl̄s. 1. corin. 6. Qui fornicat̄ in corpꝰ suū peccat. tales castitatis v̄tutē petant a domīo. vnde sap. 8. sciui quoniā alit̄ nō possū eē ꝯtinēs nisi deꝰ det. Quar to aliqui surdi sūt ad clamorē pauperuȝ ad vocē predicātiū. q̄ se habēt ad vocē p̄dicātis sicut aspis surda ad vocē incā tantis. de salute istoꝝ valde timēduȝ ē ꝯtra quos dicit̄ Ysa. 41. surdi audite ꝛ ceci ītuemini. Quīto aliqui mortui sūt p̄ peccatū mortale. quos xp̄s viuificat efficacia sui sanguinis. sicut pellicanus suscitat ꝓprios pullos a morte effundēs sup̄ eos sanguinē. sicut eīm sanguis est formatura vite corpalis: ita sanguis xp̄i ē fons vite sp̄ualis. Hebre. 9. ca°. sanguis xp̄i emūdabit ꝯsciam nr̄am ab opibus mortuis. Sexto aliq̄ pauperes sūt celestibꝰ bonis. istis datur ꝯsilium euāgelicū vt efficiātur negotiatores. dent tp̄alia bona vt mercētur eterna. si cut homo qui īuenit thesaurū in agro ꝛ pre gaudio illius vadit ꝛ vendit vni-uersa que habuit: ꝛ ēmit agrum illum. Math. 13. ꝛc.

Tertia pars.

Tertio cum dici tur Illis autē

abeūtibus. tangitur precursoris īclita commēdatio de euidētia sanctitatis. et primo commēdatur de mētis firmitate vnde dicit / Illis aūt abeūtibus / No-luit autem xp̄s commēdare iohannē in p̄sentia nūtiorum. ne videret̄ hoc adu-latorie facere. ꝛ etiam ne extolleretur ī corde suo de gloria magr̄i / cepit hiesus dicere ad turbas de Johanne / ad com-mendationē eius. Cōsidera q̄nti meriti sit iste glīosus precursor domini. q̄ ip̄o veritatis ore laudatur. Nota q̄ si querat̄ causa q̄re uoluit dominꝰ cōmen dare Johannē. hec ē vt dicit Cris. quia sciebat turba Johannē primo ante īcar nationē perhibuisse testimoniū de xp̄o. nūc vero īterrogabat an ipse eēt. ꝛ ido credebāt turbe eū recessisse a ꝓprio p̄-posito. ne igitur talis suspitio ī corde eo rum maneret. voluit ipsum cōmēdare Et q̄druplicit̄ ip̄m commēdat. prio ō mētis firmitate dicēs / quid existis ī de sertū videre / existētem ī deserto Johā nem tota illa regio exibat videē. vnde Mat. 3. exibat ad eū omnis hierosoli-ma ꝛ oīs iudea ꝛ oīs regio circa iorda-nē. nec mirū q2 hō nouus mūdo apparu erat. habitatiōīs solitarie. admirabilis habitꝰ. innocētis vite. singularis offi-cii. ꝛ ꝓphetie excellētis / arūdinē vēto agitatā / .i. existiēne ī deserto vbi vi-deretis hoīem. q̄ velut arūdo oī vēto

agitetam? Certe non. Nota q̄ arundo
ponit radicē in luto. sed Johānes erat
fundatus supra firmam petram. Se-
cundo arundo intus vacua est. sed Jo
hannes spiritu sancto repletus est adhuc
ex vtero matris sue. Tercio arūdo om̄i
vento agitatur: sed Johannem nulla
potuit secularis aura flectere. nec re-
uerencia phariseorum quin eos repre-
henderet: nec timor militum quin eos
a malis restringeret. nec potencia re-
gum quin adulteriū corriperet. Se-
cundo commendatur Johannes a vite
sanctitate // Sed qd existis vidē arun
dinem vento agitataz: hominem mol
libus vestitum // Certe non. quia cum
ipse esset penitēcie predicator. auste-
ritatem vite eciam habitu ostēdebat.
Unde Math. 3. ca°. dicitur: Ipse Jo-
hannes habebat vestimentum de pilis
camelorum: et zonam pelliceam circa
lumbos suos. Et statim probat salua-
tor non fuisse Johannem vsum mol-
libus vestitis dicēs // Ecce qui molli-
bus vestiuntur in domibus regū sūt //
Non fuit Johannes in domibus regū
sed in speluncis heremi. non in domibus
regum sed in carcere regum. Ex quo
apparet vt dicit Jeronimus rigidam
vitam qualis est religiosorum et au-
steram predicationez: vitare debere
aulas reguz: et mollium hominū pal-
lacia declinare. Sed tu hodie posses di
cere: dolendum est: Ita quidam religi
osorum mollibus vestiuntur. vt non
heremi sed domus regie videāt habita-
tores. Et nō vt dicit Gregorius. q̄ sal-
uator non laudasset Johannē de aspe-
ritate vestium si in fluxu preciosaruz
vestium deesset potestas. In vesti-
mentis autem quinqz sunt reprehensi-
bilia. Primum est superfluitas: sicut
mulieres que trahunt magnam partez
vestimentorum per terram. Secun-
duz est preciositas: ornāt se enim pur
pura et bisso ac si essent statue gentiliū
vel ministri altaris. Tercium est cu-
riositas. adinueniunt diuersas incissu-
ras et de sartibus lanarios fecerunt.
Quartum est mollicies. 2. Reguz. 1.
ca°. Vestiebat nos coccino in deliciis.
Quītū est nimia speciositas. exemplū
de diuite epulone Luc. 16. Sed tamen
vt dicit Augustinus. 4. de doctrina
christiana. Non vsus rerum sed libi-
do vtentis in culpa est. Tercio con-
mendatur beatus Johannes ab excel-
lencia prophecie // Sed qd existis vi-
dere // si nec hō nec illum // prophetaz //
dignum quidem erat egredi ad viden-
dum prophetam: si iste plus est. Unde
addit // Eciaz dico vobis et plusq̄z pro-
phetam // Et nota q̄ Johannes dicitur
plusq̄z propheta propter tria. Primo
quidem: quia nondum natus prophe-
tauit. Secundo vt dicit Gregorius.
quia cum prophete officium sit futura
predicere: iste plus fecit. quia quez pre-
dixerat digito demonstrauit. Tercio
vt dicit Jeronimus quia prophecie pri-
uilegio accessit premium quia suū do-
minum baptizauit. Quarto cōmen-
datur ab officii dignitate: quia precur
sor. Unde dicit // Hic est enim de quo
scriptum est // Malach. 3. ca°. In quo
habetur eciam quare plusq̄z propheta
est. quia alii prophete de ipso predixe-
runt // Ecce ego mitto // loquitur deus
pater ad filium locutione non tempo-
rali sed eternali. eadem locutione qua
dixit. Filius meus es tu. et alibi. sede
a dextris meis // Angelum meum // i.
Johannem baptistam qui non fuit an-
gelus nā vt dicit hereticus. ga Jo. 1. dr.

Fuit hō missus a deo cui nomen erat
Johannes. Sed nota ꝙ dicitur ange-
lus propter duo. s. ratione vice ange-
lice. quia sicut angelus vixit in solitu-
dine. in contēplatione. in virginitate.
Secūdo dicitur angel⁹ ratione officii.
angelus enim est nomen officii. i. nun-
cii. Et sicut angelus Gabriel salvato-
ris nativitateʒ paucis anunciavit per-
sonis. s. virgini. Joseph. pastoribus
et magis. Ita Johannes palam illam
toti mundo nunciavit. Deinde tangit
ordineʒ // Ante faciem tuam // i. secun-
dum Crisostimuʒ prope te. Quia iter
christum et Johannem baptistam nul-
lus propheta fuit medius. Deinde tā-
git officiū // Qui preparabit viam tuā
ante te // Via christi fuit predicatio di-
vinitatis. hanc viam Johannes ante
christum preparavit disponēdo corda
hominum per baptismum penitencie.
Secunda via christi fuit cum moriēs
ad inferna descendit. hanc viam prepa
ravit Johānes ante christum. qa pri⁹
mortuus est. et anunciavit sanctis pa-
trib⁹ qui erant in limbo salvatoris ad-
ventuʒ. Alia via christi fuit cum ve-
nit in hunc mundū per carnis assump-
tionem ex virgine. hanc viam conce-
ptio Johannis aliqualiter preparavit.
quia vt virgo crederet nihil esse deo
impossibile cōceptus Elizabeth in ex-
empluʒ fuit adductus. et facta fuit in-
carnationi christi via cōsenciēte vir-
gine. Tripliciter igitur via christi est
s. in mundum. in mundo. et ex mūdo.
in mūdum per incarnationē. in mundo
per predicationem. ex mundo per pas-
sionem. Preivit autē Johannes ante
faciem domini parare istas tres vias
eius. Rogemus ergo ꝛc.

Dominica tercia advent⁹. prima pars

Miserūt iudei ab
Jerosolimis sa
cerdotes et levitas ad Johannem vt
interrogarēt eum ꝛc. Johannis. 1. In
precedentis dominice Evangelio Jo-
hannes baptista misit ad christuʒ. nūc
vͦ dicitur ꝙ iudei mittunt ad Johā-
nē vt dicat eis quid sentenciat de chri-
sto. qui iā de illo instructus est. Rur-
sum in precedenti dominica xp̄us per-
hibuit testimonium de Johanne. vt il
lud quod Johānes dixerit quilibet ac-
ceptet. Nunc vͦ Johannes testimo-
nium de christo perhibet. In hoc enim
Evangelio tria cōtinentur. s. duo ge-
nera quo vnum propositum Johanni
et locutus vbi hec quesita sunt. Pri-
mo igitur ponitur sollicita. i. interro-
gatio de Johannis dignitate. Secūdo
addit maligna postulatio de sui officii
celebritate. ibi // Et qui missi fuerant //
Tercio postponit expressa descriptio
de loci oportunitate. ibi // Hec in beta-
nia ꝛc. Propter primum est scienduʒ
ꝙ videntes principes iudeorum defe-
cisse regnum sue gentis. quia alieni-
gene principabantur eis. cognoverūt
completas esse prophecias de adventu
christi. Unde Genesis. 49. caͦ. dicit.
Non auferetur sceptrū de iuda et dux
de femore ei⁹ donec veniat qui mittē-
dus ē. Quapropter audientes de sanc-
titate Johannis putaverunt eum esse
christum. scdm quod dicitur Luc. 3.
c. Extimnante populo et cogitantibus
omnibus de Johanne in cordibus suis
ne forte ipse est christus. Unde ob hāc
causā miserūt legatos ꝛ ambasiatores
ad Johānem. vt interrogarēt euʒ sup
hec. In hac ăt prima Evangelii parte
duo tanguntur. Primo enim ponitur

iudeorum legatio. ponit̃ enĩ qui fuerũt
mittẽtes. vnde dic // miserũt iudei // ec-
ce gẽtis nobilitas. Nõ ꝙ lz ad oẽs gẽtes
spectet ĩterrogare de xp̃o. qa ipse ẽ de-
sideratus cunctis gentibus. ut dicitur.
Aggei .2.c. Specialiter tamen hoc ad
iudeos pertinet et propter tria. Prio
quia patribus eorum promissus et nõ
aliis. Secundo quia ex eis nasciturus
sc̃dm carnem. Unde Numeri .22. ca.
Orietur stella ex iacob: ⁊ surget vir-
ga ex isrl'. Tercio quia propter iudeos
specialiter missus est Ysaie .9. Par-
uulus natus est nobis et filius datus ẽ
nobis. Deinde ponitur vnde fuerunt
missi // qa ab ierosolimis // Ecce rega-
lis sacerdotalis ciuitas. Est autem sci-
endum ꝙ vt dicit Isidorus Ethi. 15.
Hanc ciuitatem primo edificauit ĩ sy-
ria melchisedech qui et sem dictus est
primogenitus Noe. et appellauit eam
salem. secundo vo a Jebuseo habita-
tore eius dicta est iebus. tercio ex cor-
pore istorum duorum nominum dicta
est Jerusalẽ. quarto a Salomone di-
cta ẽ Jerosolima. quĩto ab Helya di-
cta est helya. Nota quia Jerosolima
erat ciuitas sapientum sacerdotum et
regum. A ciuitate igitur sapientum //
mittebant // ad heremum vt interro-
garent de christo. quia defecerat sapi-
encia iudeorũ ĩ cognitione eius. Unde
Ysa .33. querit dicens. Ubi ẽ litterat⁹
vbi est uerba legis ponderans. a ciui-
tate sacerdotali mittebãt vt si Johan
nes esset christus qui est verus ponti-
fex. ad suã cathedralẽ veniret sedẽ.
Ad hanc verus põtifex venit christ⁹
quando seipsũ obtulit sacrificium deo
patri in ara crucis. Rursus a ciuitate
regali mittebãt vt veniret ad ciuita-
tem in qua est tronus regni. Ad hanc
venit christus sedẽs super pullũ asine
vt dicit̃ Math .21. c. Juxta quod scri-
ptum ẽ zacha .9. c. Noli timere filia
syon. ecce rex tuus venit tibi. Deinde
ponitur qui fuerunt missi // sacerdotes
et leuitas // Ecce nunciorum dignitas.
Congrue autẽ mittuntur sacerdotes
vt de christo interrogẽt. quoniam di-
gnior cognitio principaliter debet̃ his
q ĩ sacris ꝯstituti sũt. Unde Malach.
2. ca. Labia sacerdotis custodiunt sci
enciam. et legem requirũt ex ore ei⁹.
Sed tunc temporis sacerdotes cecati
auaricia. inflati superbia. ĩplicati mũ-
danis. pauca cognoscebant de christo.
Unde tales erãt sacerdotes sicut et po
pulus. Et timendum ẽ valde: ne for-
te sacerdotes presentis temporis sint
illis similes: et diuinis non intendant.
quorum oculos excecat macula luxu-
rie. puluis auaricie. ⁊ fumus munda-
ne glorie. Deinde ponitur ad quem fu
erunt missi // Ad Johannẽ // Quilibet
artifex interrogatur de his circa q̃ do-
ctrina illius versatur. vt medicus de
sanitate. legista d' iure. nauta de naui-
gio. et sic de ceteris. Quia igitur pre-
dicatio Johannis de christo erat. raci
onabiliter ad ipsum dirigebant̃ nũcii.
Deinde ponitur ad quid fuerunt missi
// vt interrogarent eum // Considera
mutationem dextere excelsi. quia cum
consueuerunt sic de suburbanis ad ci-
uitatem agricole ad sapientes venire
pro consilio postulando. hic ecõtrario
de ciuitate ad heremum: sapientes et
doctores ad solitarium heremitã ac-
cedunt. Considera eciam quãte fuerit
auctoritatis beatus Johannes. quia
ad verbũ illius tota illa pendebat sa-
pientũ ciuitas. vt si respondisset. Ego
sũ xp̃us cõtinuo vbo ei⁹ acqeuissent.

Secũdo ponit legatorũ multiplex interrogatio. Et sunt quatuor interrogatiões siue questiones. Prima questio. an ipse sit christus. Unde dicunt // Tu quis es // Et licet per hec verba nõ expresse querant an ipse sit christus. hoc tamen intendebant corde. vel eciã dicẽdum. q̄ proprium est christo esse. Unde Exo. 3. Ego sum qui sum. sic dices filiis israhel. q est misit me ad vos Cum igitur per hec verba // Tu quis es // interrogãt Johannẽ subtili intelligẽcia querũt an ipse sit christus. Deinde ponit prudens et humilis responsio Johãnis. humilis quia // confessus est // se non esse quod illi querebant. s. an esset christus. vel helyas. aut propheta. prudens respõsio // quia non negauit // quod erat. Unde. s. se esse vocem clamantis in deserto vt dicitur i. Unde dicit // Et non negauit // se esse qđ erat. Deinde euangelista magnã explicat responsionem Johannis dicens // et confessus // suple et dixit // Quia non sũ ego christus // Ex quo vt dicit Grego. beati Johannis humilitas cõmendat qui cũ tante esset sanctitatis ut ab omnibus posset credi christus. dixit tamẽ non sum ego christus. Et nota q̄ hanc humilitatem nõ habuit lucifer: qui diuinitatis dominium voluit vsurpare dicens. In celum cõscendam sup astra celi exaltabo solium meum &c. Nãc et humilitatem non habuerunt primi parentes. qui diuinaz sapiencie voluerũt vsurpare similitudinez. Gene. 3. Dixit illis serpens eritis sicut dii scientes bonum et malum. Nanciterum humilitatem non habebit ille malignus antichristus qui diuinum sibi vsurpabit honorez. de quo dicit apostolus The. ii. c. 2. q̄ extolletur supra omne quod dicitur deus. aut tollitur ita vt in templo dei sedeat ostẽdẽs se tanq̄ sit deus. Adhuc vsq; hodie quidam imitantur luciferum quales sunt tyranni qui violenter presunt. quidã imitantur prothoplaustum. quales sunt philosophi mundane sapiencie. & heretici qui volunt plus sapere q̄ oportet. quidaz vo iam prefigurant antichristum quales sunt ypocrite. Deinde ponitur secũda questio. Et interrogauerũt eũ // Quid ergo es // Si tu nõ es christ9 an forte // helyas es tu // Causa autẽ quare interrogant an ipse sit helyas est. quia cognoscentes ad eum: tempus aduentus christi. ex quo ipse non erat christus, putabant eum esse helyam qui preuenire deberet aduentum christi. Unde Malach. vltimo. Ecce ego mittã vobis dicit dominus helyam prophetam s anteq̄ veniat dies domini. Deĩde ponitur responsio Johannis // Et dixit nõ sum // suple helyas quod est contra hereticos qui dicunt Johannẽ fuisse helyam personaliter. quia helyam dicũt quidam esse spiritum viuificãtẽ corpus Johãnis baptiste. Sed querit hic beatus Gregorius quia videtur Johannes contradicere christo dicenti ad turbas de Johanne. Si vultis recipe ipse est helyas Math. 11. c. hic vo Johannes dicit non sum helyas. Ista aũt questio facile soluitur. quia eo modo Johannes dicitur a saluatore helyas: quemadmodum et angelus ab eo dicit9 est Math. 11. Fuit autem angelus nõ ĩ natura et persona. sed vita et officio. vt patet in precedenti euangelio. Sic eciaz negat hic se esse helyam personaliter. christus vo dicit eũ esse helyam vita & officio. Uita quidẽ vt dicit glo. propter nimiã abstinẽciã et castitatem

⁊ solitariam vitam. Officio vero helye similis. quia ipse fuit precursor christi venientis in carnem. quemadmodum helyas erit precursor eiusdem venientis ad iudiciū. Unde Luc. 1. Ipse precedet ante illum i spiritu et in virtute helye. Et ideo non contradicit Johānes verbis christi. quia aliud affirmat christus aliud vero negat Johānes. Deinde ponitur tercia questio // Interrogauerunt enī eum // adhuc propheta es tu // Dicit glo. quod quidam putabant Johannem esse vnū ex antiquis prophetis suscitatum. et credebant aliqui eum esse Elyseum. aut forte alii credebant nouum eum esse prophetam. Causa aūt quare interrogant si ipse est propheta potest hec esse. quia ex quo nō erat christus nec helyas. volebant si propheta erat vt illis diceret. si alter eorum iam venisset vel uterque. et si neuter illorū venerat saltem illis prediceret aduentum eorum. Deinde tangitur Johannis responsio // Et respondit // nō negauit se Johannes esse prophetam qualē s. illi putabant eum esse. vel ideo se nō dicit esse prophetam quia fuit plus quam propheta Math. 11. c. vel tercio hic negat quia licet ipse fuerit propheta. principale tamen officiū eius non fuit prophetare. sed penitēciam predicare. baptismum ministrare. et veritatem demonstrare. Deinde ponitur quarta questio dixerunt ergo ei // Quis es // suple dicito nobis // vt responsum demus his qui miserunt nos // Non enī debet esse bonus seruus sine ministerio. nec bonus nuncius sine responso. nō enī sufficiebat illis scire de Johanne quod non erat quia nec christus nec helyas nec propheta. nisi et scirent quid erat et ideo adhuc querebāt // Quid dicis de teipso // sperabant aliquid magnum et nouum audire. Considera Johannis auctoritatem. quia et testimonium de seipso acceptabile erat iudeis. Sed christo de se testimonium perhibenti dixerūt. tu de teipso testimonium perhibes. testimonium tuum no est verum. Deinde ponitur respōsio Johannis // ait // s. Johānes de seipso // Ego vox // glo. dicit Johan. Ego sum homo vel Johannes vel zacharie filius. non considerant in se hūanam substācia sed habundanciam gracie qua excedit omnem creaturam vt sit vox verbi. Nota quod sicut Johānes dictus ē helyas nō substancialiter sed officio. ita eciam dicit vox. et propter duo. Primo quidem quia uox est manifestatio verbi. deus autem pater quia verbum suum manifestauit mundo per beatum Johānem Ideo ipse dicitur vox. Unde Johānis 1. dixit beatus Johannes. Ut manifestetur in israhel propterea ego veni. Secundo beatus Johānes dicitur vox quia vox ex propinquiori manifestat eum cuius est. potest enim aliquis manifestare se vel per interpositam personam vel per vocem propriam. et cū quidē mittit nūcios aduētus sui adhuc non dicimus eum adesse. Audita autē voce eius dicimus ecce hic ē. Alii igitur omnes prophete fuerūt nuncii qui predixerunt christum venturum. sed Johannes qui presentem ostendit fuit diuina vox. Deinde quia nulla vox sui ipsius est sed alterius. ostendit cuius ipsa sit vox quia // clamantis // clamans per vocem istam fuit pater et filius et ⁊ spiritus sanctus. clamabat pater per beatū Johānē vocē suā. sicut clamauit de nube vt. s. hec vox de filio suo redderet testimoniū Jo. 1. Jo. testimonium

perhibet de ipso. et clamat dicens: Hic est quez dixi: Clamat filius dei per hác vocez quia facit eum testificari q vi- derit spiritu₃ sanctum quasi columbá in christo descendere: Deinde ponitur vbi clamauerit // in deserto // sicut leo rugit in heremo. In deserto clamauit ista vox. quia erat vox exhortátis ad penitenciam. cui⁹ locus cōueniens est desertum. Unde et dominus formam penitencie inicians ieiunauit quadra- ginta diebus et quadraginta noctibus in deserto Math. 4. ca°. Deinde po- nitur quid clamauerit // Dirigite viaz domini // via domini mādata illius sūt que tempore Johannis a populo iude- orum obliq₃ seruabantur. quia solum intellectum litteralem accipiebant. et cum diuina lex data sit propter bonum perpetuum et celeste. ipsi tamen ꝓpter comodum temporale seruiebant. Hec autem duo. s. litteralis sensus. et in- tentio mundana. ita obliqbant viā do mini q nec dispositi erant iudei vt in- telligant misteria xpi. nec parati erāt illum suscipere. Et ideo dicit beat⁹ Jo hannes vbi dirigat hec via domini vt spirituali sensu cognoscant iudei xpm esse deum. q tamen negant. dirigatur eciam intentio vt non sperēt comodū mundanum sed celeste. adhuc non ex- pectant a christo nec temporale regnū Hec enim duo viam domini obliquā- cia. fuerūt illis potissima causa q xpm non cognouerūt nec susceperunt. De- inde additur scripture testimonium ꝛ possunt esse verba euāgeliste vel ipi⁹ Johannis baptiste. sicut dixit Ysaias propheta. 39. ca°. qsi dicat. Sicut ille dixit iudeis sui temporis. ita ego dico vobis. Nota precursoris excellenciā quia Ysa. tantus propheta de illo pre- dixit. Nota eciam quomodo iste glo- riosus precursor domini assumpsit te- stimonium de Ysa. et tamen fortasse nūq₃ viderat volumē istius ꝓphete nec vllum habuit doctorem. quia cum esset paruul⁹ heremum introiuit. sāc- to igitur spiritu reuelante didicit pro- pheciam ꝛ q de seipso esset intelligēdo cognouit ꝛc.

Secunda pars

Secundo cum dicitur Et q missi erāt ꝛc. tāgitur maligna postulatio de sui officii celebritate. Sperabāt. n. qui missi fuerant magnu₃ aliquid au- dire a Johāne. vt q diceret se eē xpm aut helyam aut saltem quemq₃ eximiū prophetarum. Audientes itaq₃ q dic se esse vocem clamantis. reputauerūt hoc modicum. quia non intelligebant diuina misteria: et ideo īdignati faciūt ei questionē in hac secunda parte euan gelii de officio suo. In qua parte tan- guntur tria. Primo nāq₃ magna ex- plicantur qui fuerunt missi. Unde dic // Et qui missi fuerant erant ex phari- seis // pharisei interpretantur diuisi. et sic dicebantur eo q cultu religionis a reliquo populo diuisi erant. sicut reli- giosi ī populo christiano cōuersatiōe vita et habitu diuisi sunt. Nota q sup euangelista dicit q missi ad Johannez erant sacerdotes ꝛ leuite. necnon dicit q erant ex phariseis forte enī simul cū sacerdotibus ꝛ leuitis ꝛ pharisei missi sunt. ut legatio esset sanctior ex presē- cia religiosorū. vel forte illi qui missi fuuerant vtrūq₃ et ordinati in sacris et pharisei. Sicut eciā tpe p̄senti reli- giosi ad sacros ordines promouētur. Secūdo ponit qō // et īterrogauerūt eū

ex inuidia et indignatione. cum enim pha-
risei appetant venerari a populo propter
sanctitatem. Uel religiosi inuidebant
Johanni qui non de numero eorum et tamen
fama sue sanctitatis celeberrima erat in populo
et dixerunt // Quid ergo baptizas // bap
tizare idem est quod lauare // si tu non es
christus // cui incumbit ille actus. Unde
Eze. 36. Effundam super vos aquam
mundam et mundabimini ab omnibus in-
quinamentis vestris, neque helyas qui
figurabat babtismum quo ad materiam
et transitu iordanis in curru igneo quo
ad efficientem spiritum sanctum quo ad
effectum. cum ascendit per turbinem in
celum. vt habet. 4. Reg. c. 2. neque pro-
pheta. Prophete enim officium est ba-
ptizare. sicut patet de Eliseo. 4. Reg.
c. 5. qui naaman leprosum iussit bapti-
zare septies in iordane et mundatus est.
quasi dicant iudei per ista verba Johanni
presumptuosus es quia sumis tibi officium
alterius. Nota quod licet Johannes non
esset christus, baptizare tamen poterat
quia erat precursor eius et ideo debebat
parare viam baptismo christi. Item licet
non esset helyas personaliter, baptizare
tamen poterat quia habebat spiritum et
virtutem helye Luc. 1. Ulterius bapti
zare poterat quia et si non erat propheta,
erat tamen plus quam propheta Math. 11.
Tercio ponitur responsio Johannis in
qua ostendit quale fuerit suum baptis-
ma et ad quid institutum. dico ergo // Re-
spondit eis Johannes // inuidis et peruersis
veritatem benigne aperuit dicens // Ego
baptizo in aqua // quasi dicat. non est multum
querendum de baptismo meo. non enim
est aliquid magnum cum sit in aqua tantum

Queritur hic de substancia baptismi
Johannis. et dicendum quod baptismus eius
quantum ad materiam conuenit cum ba-
ptismo christi. quia materia vtriusque
est elementum aque. sed quantum ad for-
mam non conuenit. quia forma verborum in ba-
ptismo Joh. erat illa. Ego baptizo te
in nomine venturi: Unde dicitur Act. 19.
c. sed forma baptismi christi est hec. Ego
babtizo te in nomine patris et filii et spiritus
sancti. vt dicitur Math. vltimo. Item
queritur de effectu istius baptismi et est
dicendum. quod baptismus Johannis nihil
operabatur intrinsecus in anima sed solum
corpora exterius lauabat. baptismus vero
christi lauat corpora exterius et animam
interius. et ideo non sufficiebat bapti-
smus Johannis ad salutem. Unde opor
tuit baptizatos baptismo Johannis, christi
baptismo mundari. vt dicitur Act. 19.
c. Queritur ergo ad quid institutum fuit
baptismus Johannis si non sufficiebat
et dicendum. quod baptismus eius quadru-
plicem habuit institutionis causam. Pri-
mo quidem vt significaret baptismum
christi. et vt sic fuit sacramentum. Se-
cundo vt asuescerent homines ad ba-
ptismum christi. et sic non erat sacramentum
sed sacramentale. sicut torneamentum
quo milites asuescunt bellare non est bel
lum. Tercio vt ex nouitate actus ba-
ptizandi plures conuenirent ad Johan
nem, quibus annunciaret de christo. Quarto
vt manifestaretur christus in baptis-
mo Johannis uoce patris et spiritu sancto
Unde Johannis. 1. Ut manifestetur in
israhel propterea ego veni in aqua ba-
ptizans. Et hanc causam statim innuit
Johannes dicens // Medius autem ve-
strum stetit quem vos nescitis // Et ideo
suple ego baptizo in aqua vt ad illius
perueniatis noticiam. Dicitur autem
stetisse christus ibi medius inter iudeos
quia non fuit solitarius et occultus sic Joh.
sed inter eos manebat quasi vnus ex illis

Deinde ponit tps aduentꝰ xpi ĩ quo sa tisfaciet aliq̃liter primis questionibus ꝑ quas volebant scire de xpo. Unde di cit // Ipse enĩ ē q pꝰ me vẽturꝰ ē // sicut preuenit gracia figurã· sicut splendor lucernã· sicut sol luciferũ· sicut iudex preconē· ꝛ sicut dominꝰ ꝯuũ. Deinde ꝯmendat venientez // Qui ante me fa ctus ē // Nota ꝙ hic argumẽtat Arri anus ex verbis Johãnis· dei filiũ esse creaturã Johãnes .n. dicit de ipõ // ãte me factus ē // aut igit ĩtelligit ꝙ sit fa ctus ante se q̃tuz ad humanaz substan ciaz aut q̃tuz ad diuinam. primũ autē esse non põt. quia nõ fuit xpus factꝰ bõ ante Johãnē. sed Johãnes ante xpm. Sexto enĩ mēse sui conceptꝰ facta fuit christi conceptio. vt habetur Luc. i. Quapropter seqt ꝙ xpus ꝯm naturaz diuinã factꝰ ē. Omne aũt factũ ē creatu ra. dei ita ꝙ filius creatura ē. vt ꝯclu dit Arrianus. Et dicendũ ꝙ dei filius ꝯm diuinaz naturam non ē factꝰ sed ge nitꝰ. ꝯm quod dicit ĩ symbulo Niceani cõsilii. Genitũ nõ factũ. Uerbũ aũt il lud Johãnis quo dĩc // ante me factꝰ ē // intelligitur q̃tuz ad naturaz humanã assũptaz. Et quando dicit Arrianꝰ. ꝙ conceptio Johannis fuit prior ꝯcepti one xpi. pot est dici dupliciter Primo quidez ꝙ prius factꝰ fuit xpus qa ciciꝰ cõceptio eiꝰ fuit tota sil' ꝛ ĩ instanti. sed conceptio Johannis in tempore. Unde si scripsi hodie hanc colũnaz ꝛ heri aliã possuz dicere ꝙ ante illa cõceptio facta est q̃z ꝓcedens si minus appositũ ē tem poris in factione istiꝰ q̃z illius· vel põt aliter dici // ãte me factꝰ ē vir // s. perfe ctus. gracia ꝛ virtutibus. quia cuz fa cta fuit xpi incarnatio ꝯstatĩ fuit oĩ per fectione cõpletus. ꝛ adhuc non erat tal' Johannes. vel põt dici tercio ꝯm bea

tuz Augusti // ante me factus ē // i. mihi dignitate prepositus. Uel ut dicit glo. super librum Numerorũ // ante me fa ctus ē // i. factus ē vt ante me erat. vel ꝯm Origenez. ante me. i. coraz me fa ctus. quia christi presenciam agnouit ĩ vtero. Deinde tangit dignitatē xpi // Cuiꝰ non sum dignus vt soluam eius corrigia calciamẽti // quod quidē vero modo potest intelligi ad litteram. quia tanta ē dignitas christi. ꝙ nulla creatu ra eciam in humilibus digna est illi mi nistrare. ꝛ hoc dicit Johannes ꝙ non ē dignus accedere ad pedes christi vt mi nistrando soluat calciamenti corrigiã. Alio modo põt mistice intelligi vt per corrigiam calciamenti intelligit vnio diuine persone ad humanaz substanciã Non ē igitur soluere dignus· enodare vel explicare qua corrigia vel ligatu ra facta sit unio xpi humane substancie ad personam verbi

Tercia pars

Ercio cum dici tur Hec in be tania facta sunt ꝛc̃. tangit expressa de scriptio ꝺ loci opõtũitate. Sed q̃rit sta tĩ q̃re voluit Euãgelista describē locũ vbi hec facta sũt. Et dicẽdũ ꝙ forte cã hec ē. quia inter omnia que dicuntur de christo nihil ē eficacius ad ꝯdicendum iudeis q̃z testimonium Johannis quia ipsum iustum ꝛ quod plus est christuz putabant. Ad perpetuam igit rei me moriam non solum Johannis testimo nium adhibet. sed eciam circumstan cia loci describitur. ꝙ quẽadmodum ĩ publicis consueuit fieri instrumẽtis in quibꝰ ad rei noticiam describitur locꝰ vbi aliqd actũ ē. dicit ergo // Hec ĩ be tania facta sũt trans iordanē // quod di

addifferenciā illius bethanie que citra iordanē est: nam vt dicit glo. duplex est bethania vna citra iordanē· nō lōge a irl'm que erat ciuitas marie ꝫ marte. in qua lazaruꝫ domin⁹ suscitauit. Altera vo ē trans iordanē q̄ corrupte dicit bethania· deberet enim dici bethara: i. domus aquarū vbi erat Johannes baptizās. Nota q̄ iordanis fluui⁹ vt dicit Jero⁹ nascit de mōte libani ex duobus fontib⁹ quorū vn⁹ vocat ior: alter vo dan: que duo noīa simul iūcta iordanis nomē efficiunt. Johānes vo ibi baptizabat. vel quia famosior erat ille fluui⁹ cunctis aliis. vel quia transibat p loca deserta vbi habitabat. vel quia helyseus ī eodē fluuio baptizauerat naamon syrū. Rogem⁹ ergo ꝛc̄.

Feria quarta quatuor tēporū aduent⁹

Missus est angelus Gabriel a

deo in ciuitatē galilee cui nomen nazareth // Luc. i. Querit Ysa. ꝓpheta. qs sufficienter ī digne valeat xp̄i generationeꝫ enarrare dicēs. 53. c. Generationeꝫ ei⁹ quis enarrabit· qs inq̄ꝫ sufficienter. nā ī pscrutatione istius sancte generatiōis philosophi defecerūt scrutantes scrutinio· iudei vbi ītellexerūt· heretici errauerunt. Quis eciā hoīꝫ digne enarrabit· homo īmund⁹ ex inmundo concept⁹ semine. non ē dignus hāc purissimā et mūdissimā enarrare gnātionē. Ecce enī ut dicit Job: 15. c. Celi nō sūt mūdi ī ꝯspectu ei⁹. q̄to magis abhoīabilis ꝛ ī utilis hō. Cū igit vt dicit Leo papa accedim⁹ ad ītelligēdū sacramentuꝫ gnātionis dominice q̄ꝫ de matre virgine cōcept⁹ ē. abigat pcul terrenarū caligo rationū. ꝛ ab in lumi nare fidei oculis mundane spine fum⁹ abscedat. q̄ vt ꝯseq mereamur virgineꝫ q̄ꝫ sic ineffabiliter cōcepit vbis angelicis salutem⁹ dicētes. Aue maria.

Prima pars

Missus est angelus Gabriel a

Cum alicui principi aliqua sponsa tradenda ē: quantūcūq̄ꝫ ipse sit magne potencie et auctoritatis· non accipit spōsam quā cupit et desiderat nisi sup hoc virginis cōsensū exquirat. Volēs igit deus pater filiū mittere ī mūduꝫ q nasceret ex virgine iuxta hūane legis cōsuetudineꝫ. Nequaq̄ꝫ hic sine cōsensu virginis quam duduꝫ elegerat voluit pficere. Sed legationē ad eā misit angelicā· vt virginis exqreret ꝯsensus quo fieret mater spōsa ꝛ ancilla diuini verbi. Volēs igit beat⁹ Lucas veluđ cancellari⁹ celestis curie diuinaꝫ nobil gnātionē describere· in psenti euangelio tria tangit. Naꝫ primo tāgit noua legatio angelice dignitatis. Scđo additur mira allocutio celestis pietatis. ibi // Et igressus angelus ad eaꝫ dixit // Tercio postponit duota hūiliatio uirginee voluntatis ibi. dixit aūt maria // Ecce ancilla domini. Circa primum quatuor tangūt. Primo enī ponit qs fuerit missus. Unde dicit // missus ē angel⁹ gabriel // Ecce nūcii dignitas: Nō q̄ ad mulierē primā. s: euā venit malus angelus non q̄ missus· sed motu proprio. ad hāc vo muliereꝫ non audebat eciā celestis angelus accedere nisi missus. Igit vt dicit Ber. noua legatio īiungit archangelo quaten⁹ secūdū Crisostimū nunciet regis secretuꝫ. qđ secretuꝫ fide cognoscit et non inquirit

discussiõe. Querit q̄re angelꝰ missus ē ad v̄ginē. ⁊ dicēdū q̄ ꝓpter tria ꝯueniēs fuit mitti angelū. primo q̄dē rōne misterii īcarnatiōis dominice q̄ ꝓpter sui excellenciā nullū aliū exigebat nūciū. scd̄o ꝓpter honorem nascētis. quia enī regē āgeloꝝ nūciabat rēcte angelꝰ mittit̄. Unde loq̄t̄ deꝰ p̄r ad filiū Malach. 3. Ecce ego mitto angeluꝫ meum ante faciē tuā. Tercio vt dicit Jerōꝰ bene enī angelꝰ ad v̄ginē mittit̄: q̄a sp̄ ē angelꝰ cognata v̄ginitas. Nō eciā q̄ ille angelꝰ nō fuit ordīs īfimi sꝫ fuit archangelꝰ. Unde ī q̄daꝫ sequēcia cātat̄. Mittit ad v̄ginē nō quēuis angelū sed fortitudinē suā archāgelū ⁊c̄. nō autēꝫ q̄cūq̄ꝫ archāgelꝰ mittit̄ sꝫ Gabriel. Et hoc ꝓpter tria. Gabriel enī īterp̄tat̄ fortitudo dei. ⁊ primo q̄dē vt dic̄ Gregoriꝰ q̄a illuꝫ nūciare veniebat q̄ ē dictus fortis ⁊ potēs deꝰ potēs ī p̄lio. ⁊ iō talis angelꝰ mittitur q̄ ē fortitudo dei. secūdo q̄a ad illā mittebat̄ v̄ginē: que sua fortitudīe caput antiq̄ serpētis cōtriuit. vt dicit̄ Gene. 3. tercio quia diuine īcarnatiōis opus erāt sup̄ v̄tuteꝫ nāe ⁊ potencia diuina ꝑficiendū. Ideo Gabriel mittit̄ q̄ sui p̄sencia ipsā virtute dei īsinuet. Scd̄o ponit q̄s illuꝫ misit // a deo // Ecce mittētis diuinitas. deo enī cōuenit p̄ncipaliter angelicam mittere creaturā q̄ ipsaꝫ cōdidit ⁊ creauit. Unde p̄s: Qui facis angelos tuos sp̄us. et ministros tuos flāmaꝫ ignis. Nota q̄ deus mittēs angelū. seruit p̄r filiꝰ ⁊ sp̄us sc̄us. pater quidē quoniā ei īcūbit ꝓuidere filio de sponsa et genitrice. filius v̄o misit q̄a v̄enturꝰ erat in v̄ginē. sed sp̄us sc̄us sanctificare debebat eādē. tota igit̄ trinitas misit archangelū. Tercio ponit vbi missus est quia // ī ciuitatē galilee // Et nota q̄a vt dicit glo. sup̄ Ysa. duplex ē galilea. vna ē galilea genciū ꝯiūcta tiris quaꝫ salomō dominauit regi Irā. vt habet̄ 3. Reg. c. 9. Altera v̄o ē sup̄ mare genazaret. ⁊ ē galilea iudeoꝝ ad ciuitatē prime galilee nō ē angelꝰ missus. sꝫ ad ciuitatē q̄ ē ī altera galilea. Deīde ponitur nomē ciuitatis // Cui nomē nazareth // nazareth aūt īterp̄tat̄ flos ⁊ bene ille locꝰ ꝯuenit ꝯceptioni xp̄i. eo q̄ ip̄e velud flos de m̄re v̄gula sic cōceptꝰ. Unde Ysa. 11. Egrediet̄ v̄ga d̄ radice yesse ⁊ flos de radice eiꝰ ascēdet. q̄d exponēs Ber. dicit florē ītelligere filiū ⁊ v̄gulaꝫ m̄rēꝫ quoniā ⁊ v̄gula floruit absq̄ꝫ semine ⁊ v̄go ꝯcepit nō ex hoīe. nec v̄ge vigorem floris lesit emissio. nec v̄ginis pudoreꝫ sacri ꝑtus editio. Nota q̄ xp̄us flos ē scd̄m q̄d d̄r Cant. 1. Ego flos campi ⁊ liliū ꝯualliū q̄ q̄dē flos vt dicit Ber. in flore ciuitatis et de flore v̄ginitatis ꝯcipit̄. Est āt xp̄us flos ꝓpter pulchritudinē. puritatem. odoreꝫ ⁊ vigoreꝫ. pulchritudine delectat. puritate sāctificat. odore recreat ⁊ vigore cōfortat. Quarto ponit̄ cui missus est angelꝰ. Et tāḡit̄ circa p̄sonaꝫ cui facta ē illa missio q̄tuor. s. puritas v̄ginalis. statꝰ maritalis. nobilitas originis et dignitas noīs. Primo igit̄ ꝯmendat euangelista p̄sonam cui facta est missio dicens // ad v̄gineꝫ. multe v̄gines erāt ī mūdo ex q̄bꝰ oībꝰ illa gloriosa electa ē. vt deū p̄iter concipiat ⁊ hoīeꝫ. Ad v̄gineꝫ igit̄ missus est angelꝰ. nō q̄liter cūq̄ꝫ v̄gineꝫ. sꝫ vt dicit Ber. v̄gineꝫ mēte. v̄gineꝫ corpore et p̄fessione. nec fuit illa v̄go subito et a casu inuenta. sed eternaliter preordinata. Unde dicit Damasc. 4. libro. c. 6. Ipsa dei genitrix p̄eterno ⁊ ꝓuisiuo dei cōsilio est predeterminata

z diuersis imaginib⁹ z sermonib⁹ pro-
phetarū per spūm sanctū pimaginata z
perpdicata fuit. Querit quare xpus ex
vgine uoluerit ɔcipi z nasci. dicendū
q xpus voluit nasci ex virgine ppter
quinq. Primo ppter nascentis digni-
tatē. talis namq part⁹ eū decebat. ut
sicut null⁹ ē fili⁹ eo dignior. ita matre
eius vgine nulla repiat dignior. Se-
cūdo hoc fuit rōnabile vt gnātio ipsi⁹
tpalis ex mre esset aliqle vestigiū ge-
nerationis ei⁹ eternaliter ex pre sicut
mre. z hec rō pōt haberi a Damas. 4.
libro. c. 6. Tercio hoc fuit cōueniens
quia fili⁹ iuxta legis pceptū. Exo. 20.
c. Honorē debet seruare mrnū. ho-
nor aūt maxim⁹ est vginitas. Quarto
hoc ɔueniebat nobis. nā vt dic. Aug⁹
phas nō erat vt per ei⁹ aduētū viola-
ret integritas q venerat corrupta sa-
nare. Quīto hoc fuit ɔueniēs ad ɔple-
mentū opm dei. hoīem. n. fecerat deus
sine viro z femina vt adā. de viro āt
feminā fecerat hoīem vt euā. de vi-
ro aūt z femina ɔtinue facit hominem.
Ad ɔplementū igit diuine factiōis ex-
igebat ut hoīem de femina faceret sine
viro. qd ɔpletū ē i vgine. Et hec ē rō
Anshelmi i lib° de ɔceptu vginali.
Deīde scdo ponit vginis status ma-
ritalis // Desponsata viro // despōsata
erat vt dicit Aug⁹ homini iudeo. sed
placuit altissimo deo // Cui nomen erat
ioseph // ioseph iterpretat acrescens et
in isto ioseph ɔpleta est ppheciā Gene.
49. c. vbi dicit. Benedictiones pris
tui confortate sūt benedictiōibus pris
eius donec veniret desideriū collium
eternorum. Illa aūt benedictio fuit ex
imitatione dextre excelsi. quia illa que
sibi desponsata erat accepit benedicti-
onē acrescendi. vt illud dicit non ope

nali. sed benedictiōe celi desup. et eciā
vxor ei⁹ genuit deū. Unde Deu. pſt.
c. Dei benedictio ei⁹ q apparuit i rubo
Nō quia hec scā vgo quā de⁹ elegerat
despōsata fuit ioseph. z iā facta despō-
satiōe nulla iterueniente libidine mis-
sio angelica dei delata est. Et iō querit
cū xpus ex vgine nasci voluerit quare
non qlitercūq vginē sz desponsatam
voluit esse mrem ex q eius fieret con-
ceptio. Dicendū q sex sūt cause qre ex
desponsata vgine xpus voluit cōcipi.
Primū est scdm Ambro. vt despon-
satio tolleret suspitionem criminis a
ɔceptu vgineo. si. n. ɔcepisset inupta
vgo ifamata fuisset mr domi falso cri
mine. Unde Amb. sciebat de⁹ tenerā
eē vginis verecūdiā. z lubricā famā
pudoris nec putauit ort⁹ sui fidē mris
iiuriis ascernendā. Secūda cā est vt
dicit damas. vt partus vginis diabolo
celaret. sciebat eni xpm nasciturū esse
ex vgine. et iō obseruabat si aliq vgo
cōciperet vt ipsā ifamaret. Cū igitur
vgo desponsata ɔcepit. nec ɔceptū eius
cognouit nec diffamare potuit. Tercia
cā sm Orige. vt sponsus eēt i solatio
vginis z misterio. Quarta cā vt ostē-
deret domin⁹ mrimoniū esse licitum.
Quinta cā vt mr domi hret aliqd cu-
iuslibet stat⁹. s. vginitatis. mrimonii
z viduitatis. Sexta cā vt ostenderet
q facta desponsatiōe ante ɔuentionem
cōiugii remanet arbitriū transeūdi ad
meliora vota alterutro irreqsito. vt
ē religionis ingressus qsia desponsat
deo. Unde vginē despōsatā deo xpus
elegit. z ad honorē despōsatiōis diuīe
trāstulit. Deīde ponit nobilitas ori-
ginis // de domo dauid // q erat dom⁹ re-
galis. descendit. n. ioseph a dauid sm
carnis ppagationē. z per salomonē q

fuit linea regalis. Sz quereret aliqs quia nõ videt ex hoc q btã vgo fuerit de domo dauid qa de solo ioseph hic dicit. Et dicendũ ẽm Jero. z Damasce. qa nõ fuit ↄsuetudo scripture alic⁹ genelogias p mulieres describẽ. z iõ non ponit hic directe gñatio vginis. qa tamẽ erat legis ad populũ vt qlibz de domo sua vxorẽ accipet. ioseph cũ eẽt iustus de domo dauid vnde traxerat originẽ desponsatã suscipe vginẽ voluit. Et iõ cũ dicit eũ fuisse de domo dauid. hoc idez de vgine intelligas. ex quo apparet christũ natũ fuisse de domo dauid. quamqz i ↄceptione ei⁹ nihil fuerit ioseph opatus. Deinde ponit virginis honorabile nomen. ↄsueuerunt hoĩes querere de spõsa alicui⁹ q̃ sit origo ei⁹ quod sit z nomẽ ei⁹. Et respondit euangelista qa est // de domo dauid et nomẽ virginis maria // Ecce dignitas noĩs. Nota q frequẽter noĩa iposita indicãt de cõditionib⁹ noĩati. Hoc aũt nomen maria triplicez habet iterpretationez ppter qd ostendit huic vgini q xpm genuit. dicit eñ maria stella maris. dicit illũiatrix. dicit z domina. vere quidez hec vgo btã fuit stella maris q̃ nauigãtib⁹ nobis p hoc mare seculi irradiat. Unde Beda sup Luc. Maria ingt q̃si sidus eximiũ iter fluct⁹ labentis seculi grã priuilegii spãlis effulsit. Secũdo hec vgo dicit maria. i. illũiatrix. quoniaz ex ipsa velud ex stella ꝓcessit sol qui illuminat oẽm hoĩem venientez in hũc mũdũ. Tercio hec virgo domina dicit singularis. cũ eñ oẽs mulieres subiecte sint viris. hec tamẽ oĩbus dominat qa genuit dominum celi z terre. multe igit mulieres nũc z pri⁹ dicte sũt maria. sz ista singulariter. Et qstũ ad istas vltimas iterptationes dicit Cri. maria hebraice stella maris. latie vo domia vocat z merito qa z toci⁹ mũdi dominum et lucẽ seculis meruit generare perhennem.

Secunda pars

Secundo cum dicitur et ingressus angel⁹ ad eaz // tangit noua allegatio angelice dignitatis. In q pte gnqz ponũt. Primũ ẽ angelica reuerencia z more salutatiõis. Et scias qa. vt dic Beda vborum q̃ hic ponũt solenniter ordo notand⁹ ẽ totus qz arci⁹ cordi inserend⁹ q̃to manifestius apparet q in ipa tota nr̃a redemptoris sũma ↄsistit dicit igit euangelista // Et igressus angel⁹ ad eaz // vbi tria ↄsideranda sunt. Primo eñ ex eo q angel⁹ ad eã igressus est. ostendit vginis pudicia qa nõ foris vagantez eaz repit angel⁹. sz vt dicit Crisost. solaz in penetralib⁹ quaz nemo viroꝝ viderat sol⁹ angel⁹ repit solaz sine comite. solã sine teste. Considerandũ ẽ scdo in q̃ ei forma angelus apparuit. Et dicẽdũ q btã vgo vidit ad se igredientẽ angelũ nõ visione imaginaria. sz angel⁹ formauit sibi corp⁹ lucidũ vt eciã sensibiliter vgini appareret. Unde dicit Aug⁹ in sermone ex psona virginis. venit ad me Gabriel archangel⁹ facie rutilans. veste coruscans. icessu mirabilis. aspectu terribilis. qa eñ illũ nũciabat q corpus ex vgine volebat assumere. ↄgrue corporali specie debuit apparẽ. Deuote aũt tercio ↄsiderandũ ẽ quid nã reperit angel⁹ vginez agentez in ipsa hora sui igressus. Et dicit q lz depigant pictores manib⁹ opantez ego tamen credo q ipa vgo beata tũc ocio nõ vacabat. nec alicui erat opi occupata sz tota erat

abstracta in ꝯtēplatiōe meditando sup salutē humani generis qualiter .s.p vginē deus debeat humanū gen⁹ salvare: in hoc igit actu tā itime ꝯtemplatiōis quo erat totaliter deo piuncta ꝛ ad eā igressus ē angel⁹ ꝛ forte nūq̄ in tanta fuerat cōtemplatōe quāta tunc erat: rōnabile enī videt q̄ tūc corporaliter sibi diuinū meret verbū quādo spūaliter tota manebat i cōtemplatiōe ipi⁹ // Ingressus aūt angel⁹ ad vginē // quid egerit audiam⁹. Magna quippe cū reuerēcia eā salutauit ꝛ dixit // Aue Salutationē nūq̄ īuenim⁹ datā fuisse mulieri ab angelo. qa ipa fuerat causa vt salutationē perderem⁹. hec vo mulier primo ab angelo salutata ē. qa per ipsā salus mūdi erat ventura. curialis fuit celestis ille nūci⁹ q ante vginē salutauit q̄ diuinam explicaret legationē. salutans igit angel⁹ vginē dixit // Aue grā plena // In q̄ salutatiōe laudabiles ei⁹ ꝯditiōes describit. sicut cū aliquē salutam⁹ titulū laudis apponimus. vt Sanctissimo prī sūmo pōtifici. Inclito Imptori sp augusto. Illustri regi francorū. Venerabili i xpo prī gnāli priori ꝛc. Describit ita q̄ i salutatione angelica vginis multipliciter priuilegiū. Primo enī tangit grē plenitudinē // Aue // hic mutatū est nomen eue ꝛ res q̄ ipsa fuit plena ve. sed illa fuit sine aliquo ve ab a q̄ est sine ꝛ ve // grā plena. vere plena ꝛ semp plena qa dicit Jero⁹ ceteris per partes in maria vo tota se īfundit grē plenitudo Sicut enī i sole de⁹ posuit oēs vtutes aliorū siderū. ita i maria omnē grām aliorꝝ scōrū. Deinde tangit angelus circa eā diuinū ꝯsorciū // domin⁹ tecū // cū oibus sanctis est domin⁹. ꝛ tamē cū vgine excellentissime erat cū q̄ nullus

hō nec hūani generis inimic⁹ erat tāto amplius tecum erit deus quanto extra partū ꝛ semine creatura fueris purior Deinde tangit angelus benedictionis vginee munus singulare // Benedicta tu i mulierib⁹ // vere benedicta super oēs mulieres. qa i ipsa maledictio eue mutata est i benedictionem. benedicta eciā sup oēs homines que deū genuit ꝛ hoīem. benedicta ꝛ sup omnē angelicam creaturā. dum angelorū peperit regē. Queritur q̄re angel⁹ salutans virginē nomen illi⁹ tacuit. dicendū q̄ forte nomē ei⁹ tacuit ꝓpter tria. Primo propter virginis excellēciam. excellentes enim personas cum salutamus non noīamus s̄ nomē cordi retinem⁹ vt salue pater. aue rex. Scđo iō tacuit nomē vsitatū quia aduenit ei nomē specialis dignitatis quo nominanda erat. sicut cū aliquis est factus prior. obmisso vsitato noīe dicim⁹ eū priorē noīando. Tercio iō nomen eius tacuit quia nō mittebat ad eā salutandā inquantū erat maria s̄ iquantū erat grā plena. Scđo ponit vginis modestia // Que cū audisset // nouā salutatiōis formā // turbata est // aliq̄li timore nō perterrita. Unde modeste tetigit euāgelista mētis ei⁹ affectū. Nota q̄ tres sūt cause q̄re vgo timuit. Primo qdē ꝓpter angeli p̄senciā. quoniā ꝛ si ꝯsueta erat videre angelū tamē nou⁹ modus apparitiōis in lumine ꝛ splendore eā perturbauit. Unde cantat ecclesia Expauescit virgo de lumine. Scđo iō timuit qa angel⁹ virilē speciē demonstrabat. nam vt dicit Cri. Trepidare vginū est et ad oēs viri igressus pauē oēs q̄ viri affat⁹ vereri. Et iō vt dic Ambro. libro .1. de off.ciis. Salutata vgo ab angelo tacȝ ꝛ mota ē i introitu

ei⁹ atq3 ad virili sex⁹ spēm v̄ginis pe-grinat aspectib⁹. Tercio iō turbata ē. qa eā angel⁹ ī sua ꝯmōe laudauit. ⁊ scē mente ſ quāto ampli⁹ graciis ⁊ laudib⁹ excolūt tāto magis timēt. Unde dicit ꝙ // turbata est ī ꝯmone e⁹ // Deinde tangit v̄ginis prudēciā // Et cogitabat q̄lis eēt illa salutatio // nō mireris si cogitabat. qa nūq3 fuerit audita talis salutatio. Considera v̄ginis ḡuitatem. qa nō fuit ꝓmpta respondē angelo sed tacuit. ꝯsidera prudēciā3 quia cogitabat. considera prudenciam qa vt dicit Ambro. i. de officiis. q̄uis v̄go eēt curialis ⁊ hūilis p̄ verecūdia tamē nō resalutauit salutantē angelū nec vllū tulit respōsū. Ab illa igitur v̄gine certe addiscant v̄gines v̄borū vitare lasciuia3. qa vt dicit Beda maria etia3 salutationē verebat. Tercio ponit angelica allocutio. videbat eni3 angelus v̄gine3 trepidante3 ⁊ cogitantē. ⁊ ideo vtriq3 rei cupit satisfacere. primo enī timore3 expellit // et ait angel⁹ ei. ne timeas maria // Nota ꝙ est ꝓpriū bonorū spirituū qa l3 in primo eorū aspectu timeat hūana fragilitas ꝯsequēter tamē timore3 expellūt. iō aūt voluit angel⁹ timore3 a v̄gine expellere ut aduerteteret ad ītelligēciā diuine īcarnatiōis quā anūciare volebat. vnde ⁊ familiariter cui⁹ nomen primo tacuerat nūc vocat ex noīe vt audito noīe ꝓprio ad se redeat v̄go. Est aūt sciendum qa vt dicit Petr⁹ rauenen. angel⁹ ꝯfortans v̄gine3 ne timeat nō sine metu metum discutit audientis. hec enī dicens ⁊ ipse angel⁹ timet ⁊ admirat. stupet enī totū deū uenire int̄ v̄ginales angustias: cui tota tocius simul angusta est creatura. Deinde qa videbat angel⁹ v̄ginem cogitante3 de salutatiōe. iō eandē

explicat salutatione3. anūcians cū hoc v̄bo conceptū. dicit ergo nō mireris si dixi gr̄a plena // Inuenisti enī graciam aput deū // Nō qa īuenit v̄go apud deū gr̄am plenarie scīficatiōis qa ante fuit scā q̄3 nata vt dicit Ber. habuit gr̄am ꝯfirmationis qa nūq3 peccauit seu peccare potuit. habuit gr̄a3 diuine gnātionis. nihil enī maius ē ī diuinis q̄3 deū p̄re3 gnāre v̄bū quod tamen v̄gini est coīcatū. habuit gr̄am fecūditatis ⁊ pudoris. Unde Petr⁹ rauanen. loquēs ad v̄gine3. Uirgo inqt te m̄re3 p̄stitit gr̄a nō nr̄a. genitrice3 te pietas voluit dici qua3 nō sciebat ītegritas: ī tuo cōspectu in tuo partu creauit pudor. aucta est castitas. integritas roborata ē solidata q3 v̄ginitas. Deīde quādo dixerit angel⁹ // domin⁹ tecū // apit qualiter singulari mō ꝯceptionis de⁹ sit cū v̄gine // Ecce ꝯcipies ⁊ paries filium // tangit aūt ꝯceptū v̄ginis q̄si per eadem v̄ba Ysa. 7. c. Ecce v̄go cōcipiet ⁊ pariet filiū ⁊ vocabit nomen ei⁹ emanuel vt ostendat eam esse v̄gine3 de q̄ hic dictū ēst // Et vocabis nomen ei⁹ ihesū Jesus īterp̄tat saluator ⁊ saluator omniū nūqd saluaret m̄ris v̄ginitate3 congruebat ⁊ nasci hec q̄ dicta sūt de ꝯceptu v̄ginis ptinet ad hūanitatem v̄bi.

Deīde tāgit diuitatis ei⁹ magnitudine3 // Hic erit magnus glo. Ambro. nō ꝙ ante partū v̄ginis magnus nō fuerat s3 qa potenciā quā nāliter dei fili⁹ habet hō acceptur⁹ erat ex tpe. consequenter tangit angel⁹ q̄ sit illa magnitudo nasciturī // Et fili⁹ altissimi vocabit // nihil est maius q̄3 filiū eē altissimi dei. nō p adoptatiōe3 vt nos sum⁹ filii dei s3 nāliter quō xp̄us ē dei fili⁹. Deinde qa dixerat angel⁹ // Benedicta tu in mulierib⁹ // assignat istius benedi-

ctionis causaz. videm⁹ aūt q̧ sepe be-
nedicūtur parentes ī filiis. sicut alicui
v̄tuoso dicim⁹. benedicta mr̄ q̄ te ge-
nuit sic v̄ginē gloriosā ī filio benedici
mus dicētes illud Judith. 13. Bene-
dicta filia tu a domino qa per te fructū
vite coīcauim⁹. Et iō assignat causaz
benedictionis v̄ginis ex p̄ncipatu na-
sciturí dicēs // Et dabit illi domin⁹ de⁹
sedem dauid prīs eius // Et est aduer-
tendū q̧ primo dixit xp̄m filiuz altissi-
mi. nunc v̄o dicit dauid esse prēm eius
quod esse non posset nisi in xp̄o duplex
esset natura. diuina iuxta quā est fili⁹
dei. ⁊ hūana ẜm quaz est filius dauid.
Et quia ẜm carnez fuit filius dauid iō
xp̄us regnū iudeorū eciaz iure habuit
hereditarie successionis. Unde Jere.
33. Ecce dies veniūt dicit domin⁹ ⁊ su
scitabo dauid germen iustuz: ⁊ regbit
rex et sapiens erit: Deinde ostendit
vbi ⁊ quātū sit regnatur⁹ // Et regbit ī
domo iacob in eternū // Aduertendum
q̧ non exercuit xp̄us in mūdo tpale re-
gnū iurisdictionez ⁊ iō spūaliter regīt ī
domo iacob. de domo aūt iacob lz scdm
carnez soli mūdi sit. tamen quia domus
iacob magna ī fide religionis fundata
erat q̄z in carne ⁊ sanguine. ideo oēs fi-
deles de domo iacob sunt. Et iudei non
credentes: de domo dauid nō sunt // Et
regni eius nō erit finis // Unde Dani.
7°. Potestas ei⁹ potestas eterna que
non auffert̄ ⁊ regnū ei⁹ quod nō corrū-
pet̄. Quarto ponit̄ v̄ginis interro-
gatio. cū enī tanta locut⁹ fuerit angel⁹
postea tacēs expectās v̄ginis respōsū
// Dixit aūt maria ad angelū // Conside
ra qa cū salutasset angel⁹ v̄ginez cum
tanta illi euangelizasset in oībus ipsa
tacuit: ⁊ nūc primo locuta est. ⁊ vt dic
Criso⁹. Propositū sue mentis reue-
renter exposuit. vitaz videlz v̄ginalē
se ducere decreuisse // Quō inquid fiet
istud vt cōcipiā ⁊ pariaz altissimi filiū
quoniā virū nō cognosco // i. ꝓposui nō
cognoscē alias enī interrogatio nulla
esset. Considera quantū illa gloriosa
femina v̄ginitatē amabat. cuz enī alie
mulieres amore ꝓlis: nō solicitent̄ de
v̄gītate pdita illa tamē audiēs se debē
cōcipere altissimi filiuz c⁹ regni nō est
finis. nihilomin⁹ de mentis sue v̄gini-
tate solicitat̄ dicēs // Quō ⁊c̄. Nota qa
ut dicit Criso⁹. ipa fuit prima feminax
que deo vouit v̄ginitatez. sed tūc q̄rit̄
quō ꝯsensit mr̄imonio vt accipet spon
sū. peccaret enī mortaliter q̄ facto vo
to ꝯtinēcie assentiret ī mr̄imoniū. Et
si dicas q̧ ꝯsensit ī mr̄imoniuz cuz in-
tentione. tamen vt nūq̄z sequeret̄ car-
nalis copula. Cont̄. tūc nō fuisset vex
mr̄imoniū. quoniā talis ītētio dirimit
mr̄imoniū ⁊ ꝯ̄ria est sibi. Et est dicēdū
ẜm ītentionē btī Aug⁹. ī lib° de bono
coniugali. q̧ maria ⁊ ioseph anteq̄z fi-
eret mutua desponsatio v̄ginitatē ser-
uare ꝓposuerant. ⁊ scī spūs reuelatiōe
vtraq̄z psona ꝯsensit ī mr̄imoniū. nec
alter ꝯsensisset ī alterū nisi docēte spū
scō alter alteri⁹ cognouisset ꝓpositu3.
postea v̄o qd̄ ꝓposuerāt corde: vterq̄z
exprimēs v̄bo deo vouit. Et cuz que-
ris vtrū btā v̄go ꝯsenserit ī carnalez
copulaz. dico ẜm eundez q̧ nō ꝯsensit:
nisi de⁹ de hoc spālíter reuelaret. vex
igit̄ mr̄imoniū fuit. sz ad carnalez co-
pulaz nec ꝯsenciens erat nec dissenciēs
q̄z diu non docaret̄ scī spūs reuelatione
quid esset agendū. Quīto ponit̄ con-
cept⁹ v̄ginei explicatio // Et respondēs
dixit ei // Delectabat̄ angel⁹ multū vt
videret̄ loqui cū v̄gine vnde eciaz ei
ad singula respōdebat // Spiritus scūs

Nota quia vt dicit Ambro. sup Luc. Non solum deus condidit creaturas. sed eciaz hunc munduz multiplicādū gnātiones eis contulit q̄z seruarent et potuisset ordinare aliū modū. quando igit̄ voluit potuit istū ordinez imitare quod ꝛ factuz est in conceptu v̄ginali. igit̄ ꝙ sicut spūs sanctus ex aquis sup quas ferebat̄ in pricipio mūdi ꝑduxit animal aquatile. ita ex purissimis sanguinibus v̄ginis ꝑduxit corpus xpi. Item sicut v̄ga aaron floruit sola diuina virtute Nume. 17. c. Item sicut flos ex v̄gula solo aflatu a vere ꝑducitur. Itez sicut imago format̄ in speculo sola p̄sencia faciei. Supuenit igit̄ spūs sanctus in v̄ginez quemadmodū ros descendit super rosaz vel liliū dās illi concipiendi v̄tutez. Deinde ponit incarnationē xpi // Et v̄tus altissimi // dei verbuz est v̄tus altissimi. vt dicit apostolus. 1. Corinth. 1. c // Obumbrabit tibi. Nota ꝙ diuinuz v̄bum quod ē v̄tus altissimi ītelligit̄ obumbrasse v̄gini dupliciter. Primo ꝓpter carnē assumptaz. sicut sol obumbrat̄ nobis. vt q̄d in se intueri non possumus. obumbratione nebule videamus. Scd̄o pōt hoc intelligi quia sicut vmbra refrigerat. ita diuinuz v̄buz remouit a v̄gine omnem concupiscencie estum. Deīde ostendit quare nasciturus erit filius dei // Ideo q̄z ꝛ quod nascet̄ ex te sanctum // bene sanctuz est ꝙ superueniente spū sancto ex v̄gine natum est // vocabitur filius dei // quia enī virtus altissimi est filius dei si hec v̄tꝰ obumbrabit virgini assumendo carnem hoc q̄d nascet̄ ex ea vocabit̄ filius dei. Deinde angelꝰ inducit exēplū vt ꝯfirmet̄ cor v̄ginis marie // Et ecce Elizabeth cognata tua // vxor zacharie erat cognata v̄ginis ex parte matris. quia btā anna mr̄ virginis fuit de genere sacerdotali. sz ex pte patris fuit de domo regia. hoc enī fuit speciale in populo iudeoruz vt regia tribus et sacerdotalis posset misceri // Et ipsa concepit filiū // Iohānez baptistaz // In senectute sua // quod videt̄ etati non conuenire // et hic mensis // s. est // sextus illi // natiuitatis a conceptu. Fuit enī btūs Io. cōceptꝰ septimo exeūte februarii que vocatur sterilis. quia .n. icepta fuerat gnātioni ab oībus vocabat̄ sterilis. Nota quia circa conceptū elizabeth tangit angelꝰ senectutez. quod est defectus etatis et sterilitatem que est defectus nature. quorū vtrumq̄z erat conceptioni contrariuz. quatenus v̄go in qua florebat iuuentus que fecunditatis v̄tutez superueniente spū sancto debebat suscipe ꝛ non dubitare. vnde angelus infert // quia non erit īpossibile apud deum oē verbum // nullū verbum est deo īpossibile qui generando filiū omnez rōnem verbi in ipso produxit. Unde p̄s. Oīa quecunq̄z voluit fecit ꝛc̄.

Tercia pars

Ercio cum dicitur Dixit autē maria ꝛc̄. tangit̄ deuota hūiliatio v̄ginee volūtatis. Considera ꝙ non v̄bis locuta ē v̄go ī tāta ꝓfūditate misterii et nihilominꝰ pauca v̄ba ꝓtulit. quoniaz v̄borū multitudinē debet fugere v̄go. Audiamꝰ ergo vocem v̄ginis // Ecce ancilla domini // Ecce quāta virginis hūilitas q̄ ut dicit Be. dū mater eligit̄. ancillā se sui ꝯditiōis appellat. Nota ꝙ īter oīa q̄ maxime quātūcūq̄z decorāt v̄ginē ē hūilitas q̄ tātū placuit filio dei vt ipsū de celo traheret. vt ex

virgine carnez assumeret· queadmodum ferrũ trahitur ad magnetem .z tãtũ placuit xpõ illa respõsio virginis cum dixit // Ecce ancilla domini // qꝫ ex hoc magis se appellat ĩ scriptura ancille filium qꝫ virginis. Unde pps. Ego seruus tuus inquit et filius ancille tue. Que est illa mulier cui talia ꝑmitterent et vocaret se ancillaz· quinpocius exaltaret se sup sidera. vnde z prima mulier cum audisset a serpẽte. Eritis sicut dii statim in superbia elata cõtra creatoris impium extendit manum ad fructũ ligni vetiti. hec võ sancta vgo audiens se deũ genituraz· ancillam et non matrem se vocat: Deinde ponit cõsensus virginis cũ desiderio // Fiat mihi scdm verbum tuũ // cõsentit vgo diuine dispositioni z optat fieri quod dictum est ab angelo: quãtũ ad duo et vt concipiat sancti spiritus virtute: z vt altissimi filiũ generet. Quõ putas gaudentem fuisse angelum et exultantem audiẽs virginis consensuz z desideriũ audiens sic ꝑmptam humilitatẽ z obediencaim. videns quia non frustra ad virginem missus fuerat. sed responsionez deo acceptabilẽ relaturus ad ipm qui miserat reuertebat. Cõsidera virginis fidẽ z desideriuz q̃ illud credidit z ĩ se fieri desiderauit virginez .s. deũ concipere. quod nũqꝫ a seculis fuerat auditũ· nunqꝫ repertũ· a nemine visũ nec ab aliquo cognituz. z hec quidẽ credidit. nec multis rõnibus adductis sed parua disputatione cuz angelo habita. Nota quia vt dicit Damasc. e. 3. lib°. c. 2. Statim post supassensũ virginis spũs sanctus superuenit sup ipsam. scdm domini sermonez quem dixit angelus purgans ipsam z virtutem susceptans dei verbum tribuens· similiter aũt et

gnatam. et vt idem dicit. 4. libro. c. 6 Tribuit creatori creari· z plasmatori plasmari· et filio dei in deo incarnari z hũanari ex castis et incoinquinatis eius carnibus ac sanguinibus. Statĩ ĩ pura carnis substancia totũ corpus xpi formatum fuit omnibus corpalibus lineamentis et perfectũ fuit statim anima rationali ac q̃ erat grã plena et gloria et in ipso eodem instanti fuit ei diuinuz verbum iunctũ insepabili vitate personali. Unde Grego. 18. mora. Mox anunciare inquit angelus et adueniẽte spiritu sancto. mox verbum in vtero mox in terra natũ verbum caro factuz est. Igitur ꝯcludit Johãnes os aurei dicens. Fiat sine virili semine conceptus in virgine: nascatur de spiritu scõ integra carne· sanctum quod nascitur in terra de homine matre: sine homine patre: vocetur dei filius. Qui cũ zc.

Feria sexta Introductio.

Exurgẽs maria abiit ĩ mõtana

cũ festinatiõe ĩ ciuitatẽ iuda zc. Luc. i In expositione euangelii quarte ferie diucius ĩmorati sumus et longum sermonem pertraximus· hoc enim exigebat ĩcarnati verbi misteriũ. si quomõ illud vnicũ verbum multis possem⁹ verbis aperire· vt loqui eciam verba eiusdem virginitatis z deuocius perscrutamus. Nunc ergo potestate contemplationis suauitatem ꝓpriaz intueamur fragilez culpam. et ꝯuertamur ad orationem· vt quod incepimus valeamus pficere. exorantem pro nobis virginem quatenus nobis aministret virtus et scia. Exaudi virgo exaudi

altissimi dei genitrix exaudi plena grã munus itaqz salutationis angelice tibi offero dicens. Aue gracia plena rc.

Prima pars

Exurgẽs maria abiit in mõtana

Exercitati sunt in cognitione signorũ ex his q̃ apparent in muliere pregnãte de cõditionibus nascituri prenosticant et coniecturant. attendunt enim gest⁹ mulieris qualiter se habet in moribus qualiter ĩpositionibus. qualiter et qd loquatur. qualiter aspiciat. qualiter somniat qualia desiderat rc. multa obseruant naturalia signa ex quibus aliquando preiudicant qualis futurus st conceptus pregnantis. Sed quia v̄go maria supra naturaz cõcepit. nequaqz naturalibus sed supernaturalibus signis potuit sui fetus cognosci sublimitas. non enim ꝯsuetas habuit pregnãtum passiones. Volens igitur euãgelista ante partum virginis nos ĩstruere qualis sit quẽ virgo cõcepit. eiusdem v̄ginis pregnantis deuotos nobis gestus insinuat. Igit in presenti euangelio vbi de his agitur tria nobis dant intelligi. Primuz est modestus virginis gestus. Scd̃m ẽ virtuosus vocis effectus ibi // Et factum est vt audiuit rc. Terciũ est deuote laudis affectus ibi // Et ait maria rc. Circa primum tria tanguntur in euangelio.

Primo virginis incessus // Exurgẽs maria // de domo propria in qua ipsam salutauerat angelus de secreto sue habitationis loco et de intima contemplationis requie. Unde Psalmista. Exurge gloria mea exurge psalterium et cithara. Et respondit virgo. Exurgã diluculo // Abiit in montana // Ad sola enim mõtana virgo deo plena debebat ascendere quam sequamur nos dicentes illud Ysaie. 11. ca°. Uenite ascẽdamus ad monteз domini et ad domũ dei Jacob. Considera quia partus grauat arta incurrit suspiria. sed non grauabatur v̄go quĩimmo petebat sublimia // Cũ festinatione. Cantico. 11. Surge propera amica mea. Nota quia festinabat virgo. Primo quidez secundũ glo. Ne diu videretur ĩ publico. Secũdo vt cõgauderet grãdeue mulieri et pregnanti. Tercio vt cito ei subueniret obsequio ministerii. Unde Ambrosius. Nescit tarda mollimina spiritus sancti gracia. Non enim perrexit virgo in mõtana vt videret si veruz esset quod illi angelus dixerat. qa ipsa non fuit incredula de oraculo vt zacharias. non incerta de nuncio. quin crederet eam esse angelum. non dubitauit de exemplo Elizabeth. sed leta ꝓ voto. religiosa pro officio. festina pro gaudio. in montana perrexit in ciuitatem Jude vbi erat habitatio zacharie et Elizabeth. Nota hic exempluz anagogycum. quatuor enim dicuntur de virgine. s. ꝙ exurrexit in montana. abiit et festinauit in ciuitatem Jude. Surgamus et nos a desiderio terrenorũ in quibus dormitãtes morimur Hora. n. ẽ iã de somno surgere. Unde apostolus. Exurge qui dormis et exurge a mortuis. Secundo ascendam⁹ in montana appetendo celestia. Unde Genesis. ca°. 19. In monte saluum te fac rc. Tercio festinemus quia nõ habemus hic manentem ciuitatem sed futuram ĩquiramus. Unde Hebreorũ. 4. ca°. Festinemus ingredi in illam

requiem vt tandem quarto ingrediamur ciuitatem Jude. i. ciuitatez confitencium celestem Jerusalem. in qua ascenderunt tribus tribus domini testimonium israhel ad confitendum nomini domini. Secundo ponitur humilis virginis igressus // Et intrauit domum zacharie // quatenus secundū glo. grandeue pregnanti iuuēcula deseruiret. Considera virginis caritatē quoniā a seruicio veterane mulieris non retraxit amor ꝓprie domus. quies contemplationis. prolixitas itineris. asperitas moncium. gracia diuini cōceptus. nec virginalis mundicia quin famularetur cōceptui seminario. Hic igitur vt dicit Ambrosius. Addiscāt sancte mulieres quam sedulitatē pregnantibus debeant exhibere cognatis.

Tercio ponitur reuerens virginis salutatio // ꝛ salutauit elizabeth // prior ipsa virgo salutat Elizabeth. Primo quidem vt dicit Beda. quia decet vt quanto celsior tanto sit humilior. Secundo quia congruum est vt matrone prius iuuencula salutē anunciet. Considera quāta consecuta est gracia Elizabeth vt properaret virgo ad ipsam vt domuz eius ingrederetur vt ab ipa salutaretur vt ei famularetur. vnde poterat dicere Elizabeth illud dictuz. Venerūt mihi pariter oīa bona cū illa.

Secunda pars

Ecundo cū dicitur Et factum est vt audiuit ꝛc̄. tangitur virtuosus vocis effectus et ponuntur sex. Primo. n. tangit exultatio precursoris / Et factum est ut audiuit salutationem marie Elizabeth / audiuit humilem iocundā et deuotam salutationē // Exultauit infans // q nōduz fari poterat Johānes. s. baptista // i vtero eiꝰ // i. matris Elizabeth. Nota quia hic primo ipletuz est quod dixit angelus ad virginem. eam esse gracia plenam. sic. n. plena erat qd̄ Johānes baptista ex plenitudine eiꝰ p salutationē suscepit sanctificationis graciaz. Tunc enim adimpleta fuit illa promissio facta zacharie de Johanne q spiritu sancto repleret adhuc ex vtero matris sue. quod factum fuit in salutatiōe virginis vt dicit glo. Unde ꝯsidera imensam virginis graciam. qua eciam precursor christi sanctificatus est. Nota eciam quia conceptꝰ Johannis adhuc nō erat nisi sex mensium. supernaturaliter āt ei collatum est in ipsa hora salutatiōis vt cognosceret virginem esse matrez christi ꝛ deum habere in vtero. Unde quod voce non' poterat. gestu corporis exultauit de presencia saluatoris. et tunc primo inchoauit sue precursorie officium. Secundo ponitur Elizabeth sanctificatio // Et repleta ē spiritu sancto Elizabeth // Glosa. Non prius mater Elizabeth spiritu sancto repleta est q̄z filius. sed filius repletus replet matrem. maria ante conceptum. Elizabeth post conceptum repletur / Et exultauit // spiritꝰ infantis nō valentis clamare. facit clamorez matris // Uoce magna // voce magna clamat q vocem verbi habet in vtero // Et dixit // cū deuotione. reuerēcia ꝛ exultatiōe. 3° ponit Elizabeth vaticiniū / Benedicta tu inter mulieres // Hanc eciaz benedictionē angelus ad virginem attulit. Et nō q mulier eo q fuit prie trāsgressiōis pncipiū q̄tuor hūit

maledictionē a deo. quoniā aūt virgo illis non fuit subiecta maledictionib⁹. ideo dicitur inter mulieres benedicta. ¶Prima maledictio mulieris fuit quia dixit illi deus Gene. 3. Multiplicabo erūpnas tuas. i. multiplices faciā miserias tuas maxime cū sexus mulieris calamitatibus est subiectus a quibus virgo longe fuit. beatitudinis habundancia. Secunda mulieris maledictio fuit. multiplicabo cōceptus tuos. hebreus habet inpregnationes tuas. Sȝ virgo semel tantum concepit ꝛ inpregnata est a spiritu sancto. Tercia mulieris maledictio fuit. in dolore paries filios tuos. Sed vt dicit Aug⁹ virgo in leticia dominuȝ parturiuit. Quarta maledictio fuit. sub viri potestate eris et ipse domitabitur tui. Sȝ virgo sub nullius viri ptāte fuit. imo qa mater omnibus viris dominantē genuit sine viro. Ideo ipsa viris omnibus dominatur in ea nāqȝ ī pletuȝ est illud Esd. 2. c. 8. Oportet nos scire quoniā mulieres dominantur nostri. Secūdo fuit virgo inter mulieres benedicta qa sil' habuit virginitatis et fecunditatis benedictionem. Tercio quia genuit deū simul et hominem. et ideo bene cecinit de illa Dauid dicens. Benedixisti domine terram tuam. Deinde benedixit elizabeth virginis conceptum dicens. ∥benedict⁹ fructus ventris tui∥ Fructus ventris virginis fuit christ⁹ qui fuit benedictus dicente apostolo. Benedictio et claritas et sapiencia et graciarū actio. honor virtus et fortitudo deo nostro. Nota ꝙ xp̄us fuit fructus ventris virginis. quoniam sicut fructus ex flore pducitur. ita xp̄us ex florida virginis carne ꝯceptus est. Iste aūt fructus est speciosi decoris. quia candidus et rubicundus Canti. 2. ca°. Unde ps. Speciosus forma pre filiis hominū. Secūdo iste fructus est frugiferi odoris de quo dicitur Gene. 27. c. Ecce odor filiū mei sicut odor agri pleni quē benedixit dominus. Tercio ille fructus ē suauis saporis. Unde ps. Gustate et videte quoniam suauis est dominus. Quarto ille fructus est miri vigoris. habet enim vigorem eterne vite quia ꝯseruat qui ex eo sumpserit a morte perpetua. Unde enim suauis est sicut fructus ligni vite plantati in paradiso uoluptatis. Quarto ponitur Elizabeth hūilitas∥ Et vnde hoc mihi i. fmg lo. quātū bonuȝ mihi accidit ex aduētu tuo. uel aliter. Unde hoc mihi i. que mea iusticia aut quibus meritis ∥vt ueniat∥ sic humiliter deuote ꝛ reuerēter∥ mr̄ domi mei ad me∥ i. seruā et ancillam eius. Nota vt dicit glo: Ambro. ꝙ spiritus sanctus qui replēs Elizabeth dedit ei prophecie donum ut matrē christi cognosceret. ille idē contulit humilitatis virtutem. ꝛ hac eciā humilitate Johannes baptista se humiliauit dicens christo. Ego a te debeo baptizari. non tu a me. ꝛ alibi. Cuius non sum dignus vt soluam corrigiam calciamenti eius. Quinto ponitur miraculi reuelatio∥ Ecce eniȝ∥ i. ī ipo momento∥ Et facta est vox∥ vox inqȝ colūbine simplicitatis. vox virginee puritatis. vox amene suauitatis∥ Salutationis tue∥ et quid aliud nisi salutare nouerat virgo que salutem domi gestabat in vtero: iam enim ore promittebat salutē quē pariēdo scl'o debebat proferre∥ In auribus meis∥ Canticorū. 2. ca°. Sonet vox tua ī auribus meis. vox eniȝ tua dulcis∥ Exultauit ī sans∥ ī gaudio ī utero meo∥ dis

glo. Cũ vox ĩtrat ad aures corporis. virtus spiritualis ad cor intrat audientis ⁊ non soluz matrem sed eciaz sobolem amore ad audientis attendit:

Sexto ponitur virginis ꝯmendatio // Et beata que credidisti // non sicut maritus meus qui dubitauit. apparet vt dicit glo. Ambro. virginem non dubitasse sed credidisse verbis angelicis. Considera quantuz bonum sit fides q̄ meruit in virgine xp̄i incarnationem. quā eciam in matre ꝓpria voluit xp̄us esse // quoniaz ꝑficient // i. perfecte fient // in te // vt virgo concipias quod tamē iam factum erat ex te vt deum parias altissimi filium et per te vt humanuz genus per te feminam gn̄alem conseq̄t salutem // que dicta sūt tibi a domino // per angeluz spiritu sancto docente cognouit elizabeth ea que dicta fuerant virgini a domino .i. per angelum

Tercia pars

Tercio ponitur virginis deuotus laudis affectus

// Et ait maria // exultans ex deuotiōe prorūpit ĩ canticū. ꝯsueuerāt sancte mulieres dicere domino canticuz. ꝓpter singularia beneficia recepta. Sed virgo cantauit domino canticum nouuz quia mirabilia fecit cui⁹ melodia fuit ei acceptabilior omni laude omniuz.s // Magnificat // i. magnuz predicat // anima mea dominum // i. deuz patrē cui⁹ se ancillā professa erat dicens. Ecce ancilla domini. Nota q̄ magnificauit dominuz maria soror aaron in transitu maris rubri dicens. Cantemus domino gloriose eniz magnificatus est Exo. 15. c. Sed illa virgo ampli⁹ magnificare potuit. qa per eaz velud claritatis diuine stellā. mare p̄sentis seculi transmeam⁹. Altera mulier.s. delbora cecinit canticū domino ꝑ victoria inimicorū. Judic. 5. c. Sz v̄go amplius magnificare potuit dominū quia ex ea natus est qui est victor de tribu iuda. et ꝓpter hanc benedictionez fecit potenciam in brachio suo disꝑsit superbos mente cordis sui Tercia mulier que cecinit fuit anna q̄ p⁹ sterilitatē meruit fecūditatis grām et pepit samuelem magnificans deum dicens. Exultauit cor meum in domino 1. Reg. c. 2. Sed illa virgo amplius potuit deum magnificare. quia fecunditatis suscepit graciaz v̄ginitate manente. Quarta mulier que magnificauit dominum fuit Judith quoniaz ipsa caput holofernis amputauit cantans ⁊ dicens. Incipite domino in tympanis. cantate domino in cymbalis modulamini ipsuz psalmū nouuz Judith. 16. c. Sz illa v̄go ampli⁹ potuit magnificare dominū. quia ipsa contriuit caput antiqui serpentis. quoniaz in ea ꝯpletū ē quod dixit domin⁹ ad serpētē Gene. 3. c. Mulier cōteret caput tuū. Deinde ponit̄ spiritualis v̄ginis exultatio // Et exultauit spiritus meus // supior pars anime // in deo salutari meo // i. in filio dei qui est illud salutare quod expectabat iacob patriarcha dicens. Salutare tuuz expectabo domine Gene. 49. c. In hoc salutari exultauit Abacuch propheta. 3. c. dicens. Ego aūt in domino gaudebo ⁊ exultabo ĩ deo ihesu meo. Uel scd̄m aliam litteram. in deo salutari meo. Nō q̄ bene habebat v̄go causam exultationis in illo salutari pl⁹ q̄ȝ cetere creature quoniam parentes exultant in filiis. et hoc salutare fuit singulariter virginis proles opifex q̄ȝ matris. v̄go queȝ gessit pepit q̄ȝ v̄go.

Et attende diligenter ꝙ considera · si ex gestu v̄ginis pregnātis vis piecturari qualez in vtero conceptuz habet. non enī reperies consueta mulierū sina quomaz vt dicit Ambro. Nihil tortuosum in oculis marie · nihil in v̄bis aut in actibus verecunduz · nō gestus inagibilior · non icestus lasciuior · non vox pectulācior vt ipsa corporis species diuinitatis conceptus anunciet. sz ex his que dicunt̄ in hoc euāgelio quoniaz ipellēte caritate abiit festinanter: intrauit domum humiliter, salutauit elizabeth reuerenter · exultauit infans mirabiliter · sanctificata est elizabeth singulariter · ꝓphetauit iopinabiliter · laudauit v̄ginem excellenter · et ipsa virgo magnificauit dominū ardēter. poteris diuinitatis cōceptuz agnoscē. Quid enī his tā nouis signis et miris auditis credēdū ē nisi qꝛ quod nascet̄ ex ea sanctū vocabit̄ filiꝰ dei. Dicamꝰ ergo cū elizabeth ad v̄ginē. Unde hoc mihi vt veniat mater domini mei ad me ꝛc̄. Nota eciaz ꝙ non sunt nisi tria cantica euangelica. s. canticū v̄ginis · magnificat. canticuz zacharie. benedictus dominꝰ deꝰ isrl̄. et canticū symeonis. nunc dimittis seruū tuū domine. que non cantantur in ecclesia eo ordine quo sunt istituta. Sz primo cantatur canticū zacharie in matutinalibꝰ laudibus per quod erit perfecta redēptio et salus ꝛ in ipso cantico redemptionis nostre salus ponit̄. Scḋo cantat̄ in laudibus quia laudes i aurora dicuntur: Johannes aūt baptista in cuiꝰ natiuitate zacharias cecinit · se habz ad xp̄m sicut aurora ad solem. Canticum autē v̄ginis in vespis dicit̄. quia icarnatio xp̄i cuiꝰ laude canticum hic institutum fuit · facta fuit sexta etate mūdi i sexto mense a conceptione Johānis et sexta hora diei. officiuz autem vespertinuz est tocius temporis sextum officium. Canticum Symeonis dicit̄ in septimo diei officio. s. ad ꝯpletoriuz. quia orat se dimitti in pace quod erit ꝯpletis omnibus officiis. Diuina autem illa cantica dicimus stantes ꝛ nō sedentes. qꝛ euangelica sunt imo quidaz fratres se signant ad iniciū eorum sicut ad euangeliuz. quod fieri non oportet quia signuz crucis premittit̄ euāgelio ne infestatiōe demonis ipediatur itelligencia doctrine euangelice. sed illa cātica non causa instructionis: sed laudis instituta sunt. vnde sufficit signū crucis inpensū frontibus in principio horaꝝ. vt habetur i historiis sanctorum et in sūma de officiis. Rogemus ergo ꝛc̄.

Dominica quarta Aduentus.

Anno quintodecimo iperii Tiberii cesaris, ꝑcurante poncio pilato iudeaz. Luc. 3. Quelibz natio et sui principatus consueuit describere tempora sicut in libro Machabeorum ponūtur tempora quando incepit regnum grecoruz. per se enim habent tempora regni persarum. egipcii tempora regis egiptiorum. ac sic de singulis quelibet natio et gēs habet historias ꝛ cronicas sue originis. Quoniam v̄o principatꝰ ecclesie ꝛ nostre fidei icepit a predicatione Johannis babtiste. Ideo beatus Lucas tempora sue predicationis in p̄senti euāgelio nobis isinuat. Et duo tāgūt̄. Primū est multiplicis p̄icipatus descriptio. secūdū ē nouelle fidei denūciatio ibi // et venit i oēz regiōez /

Circa primū quatuor tāgūt. s. vni-
uersale mūdi oīum diuisū iudeorū re-
gnū. pontificale sacerdociū ⁊ ꝓphetale
officiū. describit enī nobis btūs Lucas
q̄s dominabat toti mūdo. qui p̄sidebāt
genti iudeorū. qui erāt p̄ncipes sacer-
dotū quādo Jo. p̄dicare incepit. Tan-
git igit triplicē p̄ncipatū que vt oīa
clari⁹ pateāt ad expositionē lr̄e: aliqd
s̄m historiā est dicendū. Sciendū est
igit vt pōt h̄ri a mḡro in historia sco:
q̄ prim⁹ romanorū impator fuit Juli⁹
cesar. qui ideo cesar appellat⁹ est vt di
cit Isido. 9. ethy. Eo q̄ ceso mortuo
m̄ris vtero educt⁹ p̄lat⁹ q̄ fuerit. uel
quia cū cesarie natus sit: ab hoc ceteri
impatores cesares appellati sunt: Se
cundus impator fuit Octauian⁹ augu
stus q̄ iō august⁹ dictus est. quia ma-
xime rempublicā auxit ⁊ p̄cipue ī vi-
ctoria ꝯ antoniū ⁊ cleopatrā. et ab istis
duob⁹ primis impatorib⁹ ceteri omnes
dicunt cesares ⁊ augusti. Anno āt 42
istius octauiani xp̄us nat⁹ est ⁊ post na
tiuitatē xp̄i impauit quindecim annis
⁊ mortuus est 57. sui imperii. cū xp̄us
qntūdecimū ageret annū huic successit
tercius impator. s. tiberi⁹ cesar cui⁹
imperii // 15. anno // cū iā saluator esset
30. annorū Johānes baptista habens
eandē etatē cepit p̄dicare: iā enī erat
ꝯgruū etatis virilis tempis. vt xp̄us
mundo manifestaret. ⁊ ut Jo. p̄dicare
incepit: ⁊ hoc dictū est ad declaratio-
nē p̄ncipat⁹ vniuersalis q̄ habet ī eo
q̄ p̄mittit // anno qntodecio imperii ti-
berii // ꝓpriū nomen // cesaris // nomen
dignitatis. Scd̄o danda est ītelligen
cia p̄ncipū multorū qui ḡerant ī gente
iudeorū: ꝓpter qd̄ est sciendū q̄ hero
des magnus fili⁹ antip̄ris ydumei cui⁹
tempore nat⁹ fuit xp̄us toci⁹ regni iu-
deorum monarchiam tenen. hic autē
quia plures vxores habuit: multos ex
eis genuit filios. inter quos sex fuerūt
p̄ncipaliores. s. allexāder ⁊ aristobo-
lus ⁊ antipater ⁊ herodes antipas et ar
chilaus et philippus. Sed quia ipse he
rodes cum cecidit innocentes pueros
multos orbauerat filios. ideo in pro-
priis filiis iuste punitus est: nam tres
ex illis. s. Allexandrum Aristobolū
et antipatrem iussit interfici. Cum aūt
Allexander et Aristobolus redissent
de Athenis a studio litterarum postea
vxoribus tradidit. iam q̄z velud eru-
diti et vxorati desceptabant cum patre
de regno. Quib⁹ omnibus eiectis de-
clarauit pater per testamentum anti-
patrem regni successorē. illi v̄o pro-
perātes romā: eū ad iudiciū impato-
ris citari fecerunt. Sed facta tandem
concordia redierunt ad patrē. antip̄r
autem timens amittere successionem
regni. Rursus concitauit patrem in fi
lios accusans eos q̄ patricidiū ma-
chinarentur. ob hoc igitur pater com-
prehensis filiis cōplices eorum iussit
torqueri et confessis habuit vera esse
q̄ dicebat antipater. Unde et filios ius
sit interfici. s. Allexandrum et Ari-
stobolum. Antipater autem propter
hoc factus est populo graue odium. sz
et ipse pater nimis eum amabat. Unde
herodes antipatris illi substituit ī re-
gnum: nolens q̄ regnum transiret ad
filios antipatris. Procurauit igitur
antipater venenū efficatissimū vt il-
lud p̄r sumeret p̄ ministrū q̄ cū ꝯgno-
uisset p̄r antipatrē coniecit ī vincula.
Inter hec aūt laborat herodes magis
īfirmitatib⁹. Quadā aūt die audiuit
antipater de pallatio regis vlulatum
plangenciū. quasi rex esset mortuus.

exultauit āt valde ⁊ pmisit custodibꝰ
carceris multa donaria. si eū abire p-
mitteret. cuiꝰ exultationē cū pater co-
gnouisset. grauiter accepit ⁊ missis p
spiculatoribꝰ eū i carcere iussit inter-
fici. herodes aūt priore testamēto mu
tato alterū condidit. In quo archilauꝫ
regē instituit successorē. ita tamen vt
diadema regni susciperet rome. illo vō
mortuo herodes antipater q in priori
testamento succedē debebat. antipater
et archilaus romā ꝓperauerūt. accu-
santes causaꝫ regis contra alterutrū.
philippus aūt q fauebat archilao: ⁊ ipe
romaꝫ pfectus est in auxiliū eius. spe-
rans cū hoc cā ꝯtētionis fratruꝫ fungi
regia dignitate. facta ēst ita ꝙ longa
ꝯtractio inter fratres. altero dicente:
vltimū debē valere testamētū. altero
vō allegante ꝙ illud prīaꝫ sensu defi-
ciens istituerat. Tandē aūt hinc ⁊ īde
auditis rōnibus ex tociꝰ senatꝰ cōsilio
diffinitū est. vt regnū iudeorū in qua-
tuor partes diuideret. Quarum due
partes. s. Iudea et Abilinia date sunt
archilao. pmissū ꝙ est sibi regiū nomē
si bene rem ageret. reliquarū aūt dua-
rū parciū vna heredi antipri. s. gali-
lea. Altera vō Philippo. s. Yturea
vtriqꝫ sub noīe tradita ē Tetrarchie.
Tandē archilaꝰ crebro accusatꝰ apud
cesareꝫ. cū nouē annis principatui pre-
fuisset tyrapice Uienā i exiliū missꝰ ē
⁊ vna pars pricipatꝰ sui. s. iudea cepit
pcurationibus gubernari. altera vō
s. abilinia tradita ē lisanie sub nomīe
tetrarchie. Istuꝫ vō lisaiā dicit Be.
magni herodis fuisse filiū. licet Iose-
phus dicat ꝙ fuit nepos eiꝰ. natꝰ ex al-
lexandra sorore vxoris herodis. Hoc
viso apparet sentēcia littere // pcuran
te poncio pilato iudeā // pcurator non
erat pⁱceps ordinariꝰ sꝫ vicarius aut
delegatꝰ. hic est pilatꝰ q iudicauit xpm
ad morteꝫ // Tetrarcha aūt // i. pⁱceps
quarte partis. naꝫ tetrarcha est nomē
grecū ꝯpositū et dicit a tetra qđ ē qua-
tuor ⁊ archos pⁱceps. i. quarte partis
princeps // galilee herode // s. antipa hic
est ille herodes qui vxorē abstulit phi
lippo fratri suo q iussit iohannē bapti-
staꝫ decollari. qui ꝙ illusit domino in
passione veste alba iduto // Philippo
aūt fratre eius // s. herodis antipa // te-
trarche. i. pⁱcipis quarte ptis // ytu-
ree ⁊ tracomitidis regionis // hic ē ille
philippus cuiꝰ vxoreꝫ herodiadē fra-
ter eius abstulerat. herodias autē fuit
aristoboli filia. quaꝫ herodes magnus
cū alio fratre. s. allxeādro iusserat in
terfici. ⁊ lisania q fuit filius vel nepos
magni herodis lisania abiline sic dicte
regionis // tetrarcha // Tercio viden-
dū ē de pontificali sacerdocio. Scien-
dū est aūt ꝙ licet in pⁱcipio vnꝰ solus
fuerit sūmus sacerdos i gente iudeoꝝ
tamen dauid volens ampliare cultum
dei cōstituit vigītiqtuor sacerdotes.
sm vigītiqtuor familias q̄ descende-
rāt ab aaron quoꝝ qlibꝫ ī sua septiana
mīstrabat. veꝝ tamē oībꝰ his sacer-
dotibus perat vnus sūmus sacerdos.
Sꝫ crescente habitatōe q̄ qlibꝫ ceteris
cupiebat pesse. cepit sūmū sacerdociuꝫ
ꝯpari a gentibꝰ. ⁊ plures sūmi sacerdo
tes ex tūc sūt īstituti. ⁊ hoc ē quod dic //
sub pⁱcipibꝰ sacerdotū anna ⁊ caypha
Isti duo erāt affinitate ꝯiūcti. nā anas
erat socer cayphe. Tempore horū sa-
cerdotū fuit dominꝰ crucifixus. 4°
ponit ꝓphetale officiū // Factū est vbū
domini // Istud vbuꝫ fuit vt dicit glo.
vade ⁊ pdica baptismū // super Iohanē
// qui īterptatur in quo gracia. et vere

ipse est in quo gra quoniā īposuit finez legi et anūciauit grām saluatoris // zacharie filiū // ꝯmēdat ab origine quatenus sibi ꝯueniat illud Thob. 7. Benedictio sit tibi fili mi quia boni et optimi viri es fili⁹ // in deserto // Sic verbuz dei factuz est quōdaz super moysen // in deserto // vt habet Exo. 3. ita sup Jo. Unde Osee. 13. Ego inqt te cognoui ī deserto ī terra solitudinis. Circa istaz primaz partē euangelii quīqꝫ querunt Primo quare describūt tempa p̄dicationis Jo. Et dicendū ꝙ p̄dicatio eius fuit noue legis iniciū ⁊ tanqꝫ de re magna ꝯueniens erat scire tempora eius vel vt alii dicūt tūc incepit sexta etas. ⁊ iō debuit principiū ei⁹ cognosci. vel qa mos fuit ꝓphetaruz sue ꝓphecie describē tempora. ⁊ hic fuit plus qꝫ ꝓpheta. iō sue p̄dicationis tēpora designāt Secūdo querit quare illa describūtur tempora per pricipez genciū ⁊ gentiliū cū ille nō fuerit mos ꝓphetarū. ⁊ dicendū ꝙ hoc iō est. quia ipse erat vniuersalis et legis euangelice p̄co iudeis et gentib⁹. alii v̄o ꝓphete non mittebant ad gentes. Sz Jo. dictū est illud Ysa. 49. Parū est vt sis mihi seruus ad suscitandas trib⁹ iacob ⁊ feces isrl' conuertendas ⁊ subiūgit. Dedi te in lucez gēciū vt sis sal⁹ mea vsqꝫ ad extremū terre. Tercio querit q̄re ī toto orbe vnus tantū p̄erat. iudeis v̄o quatuor pricipes dominabāt. et dicit ꝑm Gre. ꝙ hoc ideo est quia tot⁹ mūd⁹ ad veritatez fidei ventur⁹ erat. iudea v̄o pro culpa perfidie dispergenda erat. omne enī regnū ī scipsū diuisū desolabit. vel dicit ꝙ hoc erat ꝓpter pctā iudeorum. multitudo enī pricipū arguit īiqtatez ⁊ maliciaz hominuz. vnde hodie ꝓpter pctā nr̄a q̄si quot sūt ciuitates tot sunt tiranni ⁊ pricipes. ⁊ ideo bene dictū est Prouer. 18. Propter peccata terre multi principes ei⁹. Quarto querit quare pricipat⁹ gentiliū p̄ponit pricipatui iudeorū. ⁊ hoc dicit ꝙ ideo est qa gentilitas erat iudee p̄ponēda. tūc. n. adipletū est illud ꝯminatoriū iudeis. Constituet te domin⁹ in caudaz ⁊ nō in caput Deute. 28. c. vel iō quia pricipat⁹ imperii nobilior erat pricipatu iudeorum. Quīto querit quare descriptio sacerdocii vltimo ponit. ⁊ dicendū ꝙ q̄nto sacerdotes peiores sūt tanto amplius ꝯtempnūt a deo qꝫ ceteri homines. ⁊ iō vltimo ponunt. vel qa symoniace sacerdociū vsurpabant. vel vt ostēderet ꝙ finitū erat legale sacerdociū. iō vltimo ponit. Unde Dani. 9. Deficiat hostia ⁊ sacrificiū ⁊ in templo erit abhominatio. hec est abhominatio symonie.

Secunda pars

Ecūdo cum dicitur Et uenit in omnez // tangitur noue legis anunciatio. et quinqꝫ facit. Primo nāqꝫ ponit predicationis Jo. locum et materiam dicens // Et venit ī omnem regionez iordanis // hec regio super iordanez siluestris est ⁊ saltuosa atqꝫ leonibus plena // predicans baptismuz penitencie. i. predicaione sua inducens homines ad talem baptismū. Nota quia baptismus Jo. erat penitencie quia inducebat hoīes ad penitenciā. sicut tps quadragesimale dicitur penitēcie tempus. vel quia ad penitendum est institutum. vel quia inducit ad penitenciā aut quia penitenciam figurat. non enī baptism⁹ ille pctā remittebat ex v̄tute sua nisi pnīe v̄t⁹ adeēt. ex q° distiguit

a baptismo ecclesie in quo sacramenti vtute fit remissio pctõꝝ. Nõ eciã ꝙ cũ baptismus Jo. disponeret hoĩes ad suscipiẽdũ xp̃m. nõ baptizabãt eo nisi iudei qbus pricipaliter mittebat xp̃us mulieres eciã nõ suscipiebãt baptismũ qa ip̄e istruende erãt a viris. nec eciã ĩfantes ꝛ vsu rõnis carentes baptizabant. qa nõ ĩtelligebant misteriũ cuiꝰ ꝯgnoueratncia. baptismꝰ vo xp̄i oĩbꝰ dat gentibꝰ volentibꝰ credẽ oĩ sexui ꝛ oĩ etati ĩ remissionez pctõꝝ. hoc quod dicit ĩ remissionẽ peccatoꝝ non est referendũ ad baptismũ Jo. sz ad pnĩam q̃ baptismo anertebat. sola enĩ ip̄sa pctã remittebat. Scd̃o ꝯfirmat p̄dicatio Jo. ꝓphete testimonio // Sicut scriptũ est ĩ libꝰ ſmonũ Ysa. ꝓphete. 40. c. qĩ dicat. Jta p̄dicabat Jo. // sicut scriptũ est // vox clamantis ĩ deserto Ysa. 58. c. Clama ne cesses q̃si tuba exalta uocẽ tuaz. Nõ ꝙ illa vox fuit clara. suauis ꝛ terribilis. clara quidẽ fuit ꝛ non rauca q̃lis est vox hereticoꝝ. quoniaz clare anũciauit p̄senciam xp̄i. suauis fuit anũcians xp̃m cũctis amabilem. Unde Cant. 2. c. Sonet vox tua in auribus meis uox enĩ tua dulcis. terribilis fuit illa vox ĩ rep̄hendendo ꝛ futuꝝ denũciando iudiciũ cũ dicebat. Genimĩa vip perarũ qs ostendit vobis fugẽ a ventura ira. ꝛ iteꝝ iã securis posita est ad radicez arboris. ꝛ ideo dicit p̄s. de ista voce. Uox domĩ in vtute uox domini in magnificencia. vox domĩ ꝯfringentis cedros. Sz quis est hodie p̄dicator qui audeat vel paruaz reprehensionez inferre populo. effeminati facti sumꝰ voce gracili. canes muti non valentes latrare. Omnes enĩ magis eligimus blandiciis occultare mẽdaciũ q̃z voce virili apire pctã. Tercio ponit Jo. p̄dicatio // parate viã domini // glo. sup̄ Marcũ. Uia inquit domĩ penitẽcia est per quaz deus ad nos descendit et nos ad illum ascendimus. via est de qua Math. 11. per aliaz viaz reuersi sũt in regionez suaz. Et nota ꝙ licet illa via arta sit. deducit tamẽ ad celestez p̄riaz Jgit parate viaz domini nihil aliud ẽ q̃z parate vos ad pnĩaz. vnde. 1. Reg. c. 7. Preparate corda vr̃a domino et ſuite illi soli. Et Lu. 3. Facite fructꝰ dignos pnĩe Nota ꝛ quõ ncĩa est pnĩa expectantibus xp̄i natiuitatez. Et ideo se debet qlibz p̄parare ad tante celebritatis reuerẽciaz // Rectas facite semitas // semita vt dicit Jsido. ẽ breue iter vnde semita q̃si semis iter. et noĩe semite p̄cepta legis euangelice possumꝰ intelligere. quoniaz per eaz velud per semitas cito deuenimꝰ ad p̄riaz. rectas igit debes facẽ semitas dei. i. nosip̄sos rectificare in ip̄sis. vt non relictas eas vadamꝰ per lataz viã mũdi q̃ ducit ad mortez ꝛ p colles deuios. Unde Judi. 5. c. Qui ĩgrediebant semitas ambulauerũt per colles deuios. ꝛ ideo cum p̄s. orandũ est. Dirige me in semitam mandatoꝝ tuoꝝ. Quarto ponit futuꝛe grẽ denũciatio // Oĩs vallis ĩplebit ꝛ oĩs mons ꝛ collis hũiliabit // Hoc aũt duobus modis exponit. Primo qdez mistice. nomine enĩ vallis gentilitas ꝛ infirmitas mũdi põt intelligi. nomĩe autẽ montis iudei possunt intelligi. qa velud montes elati erant sup̄bia. originis ritu. separatiõis et scripture intelligencia; nomine vo collis philosophi seculares intelligunt gracia sciencie iuestigationis rei erigunt se super alios. Sed facta est mutatio dexte excelsi. Omnis enim vallis. i. gencium pp̄lus ꝛ abiecta mũdi ĩpleta ẽ ꝯgnitiõe

piscatores oēs et despecti tantam habuerunt diuinitatis cognitionem . q nūq iudei aut philosophi ad illā valuerūt ptingere. Unde apostolus. 1. Corithi. c 11. Loqmur iquit dei sapiaz i misterio q̄ abscōdita est quā nemo pncipū hui9 scli cognouit. sz hūiliati sūt mōtes z colles. quoniaz cōfusi sūt iudei. qa illū crucifixerūt et abiecerūt a se. quē sperpectabant: nō eni eū cognouerunt. Unde Ysa. 6. Exceca cor ppl'i h9 vt vidētes nō videant. cōfusi sūt z sapientes i sua pscrutatiōe. dū vgo gnāt qd illi negāt dū vbū caro factū ē. dū mortui resurgunt zc̄. fiunt que reputāt ipossibilia: Unde. 1. Corinth. c. 1. Stultam facit deus sapienciā h9 seculi. Secūdo noīe vallis hūiles possūt itelligi ppter i firmitatē. fertilitatez z humiditatē. vera namq hūilitas se oīb9 subiecit. oēs vtutes ex ea velud radice habent originē vnde fructificent humectāt ymbre salutaris grā. Isti aūt hūiles p aduentū xpi impleti sūt donis spirit9 sci. Unde Ysa. 42. c. Dedi spiritū super quē regescit spūs meus nisi sup hūilez z mansuetū. et hūilez vginez salutans angel9. Aue inqt grā plena. et Actu. 2. c. Repleti sūt omnes spū scō. mōtes z colles sūt tiranni z pncipes mūdi qui hūiliati sūt sub iugo xpi. Deinde ponit alia vtilitas aduent9 xpi // Et erūt praua // s. cōda iudeox z gētiliū. corda. n. iudeorū depravata erāt auaricia z concupiscēcia. corda vo gētiliū qa relicto creatore ipendebant creature diuinitatis honorē. sed i aduētu xpi hec corda facta sūt // in directa // i. i corda directa mutata sūt. quoniaz quidā iudeox audierūt cōsiliū Ysa. 46. c. Redite preuaricatores ad cor. qa ad pdicationez applorū cōuersi sūt. vt habet Actu. 6. c. Corda eciaz iudeorū gētiliū directa sūt. qa relictis ydolis xpo adheserūt z hodie q̄si p totū mūdū cessauit ydolatrie cultus. Unde Ysa. 19. Mouebunt simulacra egipti. i. genciū a facie domini. z cor egipti tabescet // Et aspa in vias planas // aspa vocant pcepta legis antique. Lex. n. illa habebat aspitatez timoris z ptaminatiōis. sz illa aspitas mutata est i planiciem caritatis. quia amore quo nihil leui9 seruim9 domino Math. 11. c. Jugū meū suaue ē z onus meū leue. Quinto ponit manifestatio aduēt9 xpi // Et videbit // eciaz corpali oculo // oīs caro // i. scdm glo. iudeus z gentilis. vir et mulier. senex z puer // salutare dei // i. xpm de quo ps. Notuz fecit domin9 salutare suū. Nō q istud dei salutare in presenti vita non vidit oīs hō: sed veniet dies illa nouissima in qua oēs eū videbim9 q fuim9 ab adā vsq ad nouissimū hoiez. vt dicit glo. i hac vita oīs hō xpm uidere nō potuit sz i die iudicii i sede maiestatis z electi z repbi pit er videbūt. et iusti remunerēt z mali i eternū gemāt. Rogem9 zc̄

Dominica quarta aduent9. prima ps.

nno qntodecio imperii tiberii

cesaris procurāte poncio pilato iudeam zc̄. Luc. 3. c. Non habet dies presentis officii aliud euāgelium ab eo q hesterna die recitatū est: sed illud idez eciam hodie resumitur. et hoc forte iō sic ordinatuz est quia heri in officio cū ordinatione ecclesie istituerent ministri altaris ab episcopo illud euāgeliū lectum est. hodie vo in sacris ordinati sui ministerii officiū exequūt z quoniā

vita z doctrina euãgelica qua ordinati sũt bene viuẽdo ministrare debent. iõ euãgeliũ qđ ĩ eorũ ordinatione lectũ ẽ. eciã hodie cũ primo ministrare ĩcipiũt ad eorũ ĩstructionẽ repetit. Alia sõte causa ẽ qa officiũ ordinationũ lз fiat in sabbato ad diẽ tamẽ dominicũ ordinat z iõ tarde vt circa vespm finiat. debet ĩchoari. vnde ex hoc eciã hodie hester nũ repetit euãgeliũ. Tercia aũt causa quia non potuit episcop⁹ loqui heri ad populũ de euãgelio ꝓpter occupatiõeз sacre ordinationis. ideo ĩ hodiernum diem transtulit eandeз euangelicã lectionẽ. In expositione auteз hui⁹ euangelii nihil proposuimus dicere nisi ꝙ die precedenti diuina nobis gracia reuelauit z ideo studiosam lectionem ad superiora transmittimus.

In vigilia natiuitatis christi.

Vз esset despõsata mater ihe

su maria ioseph anteꝙ̃ cõuenirent inuenta ẽ ĩ vtero habẽs de spiritu sancto Math. i. c. scđm ꝙ dicit Petr⁹ rauanensis. Quant⁹ sit deus ille ignorat. q̃ virginis menteз nõ stupet aĩum. nõ miratur. pauet celũ. tremũt angeli. creatura non sustinet. nã nõ sufficit. et vna puella sic deũ in sui pectoris capit. recipit oblectat hospitio. vt pacem conferat terris. celis gloriaз. salutẽ perditis. vitam mortuis. terrenis ẽ celestibus parentela ipsi⁹ dei cuз carne cõmerciũ. Dum igitur in tanta rei profunditate ĩcarnationis xpi attendo. qa virgo audiens perturbat. anuncians angelus admirat. obstupescit celum. natura non sustinet et ipse Ioseph iustus. virginis consorciuз refugit. cognoscens magnuз quid esse ĩ virgine dũ talia mente reuoluo in pscrutatiõe tanti misterii. volo occulte dimittere virginẽ. Sз ecce vestra eflagitat caritas. vrget deuotio z exposcit pñtis diei celebritas vt solenne euangeliũ lз ĩmerito attemptem⁹ exponere. Estimate igit frẽs vt dicit petr⁹ rauenen. qua reuerencia. quo tremore nos tãto ĩteresse deceat z pueniat sacramento. Leuem⁹ ergo corda nr̃a cũ manib⁹ ad v̄ginẽ p quaз velud mediatricẽ nobis celestis gracia infundat et illi dicamus Aue maria gracia plena dominus zc.

Prima pars

Vm esset despõsata mater ihe

su maria Ioseph ‖ Approbata fuit cõsuetudo antiquoruз: que eciaз lege canonis ꝯfirmat vt nõ stati facta despõsatione fiat ꝯuentio cõiuguз. sed presigitur a lege terminus duorũ mensiũ. Primo qđẽ vt dicit Aug⁹ libro. 9. de bono ꝯiugio. Ne vile habeat maritus sponsã datã quã nõ suspirauit dilatã. Secũdo vt ĩ hoc tpe medio pparent. q̃ sũt ncĩa solennitati nupciaruз. Tercio vt ĩ tale tps vterqз ꝯiugũ deliberet si vult meliora vota amplecti. q̃le ẽ religionis ĩgressus quo aĩa ďspõsat deo. põt. n. uterqз ꝯiugũ facẽ anteꝙ̃ ꝯueniãt eciã altero nõ reqsito. qđ p⁹ ꝯuentionẽ nullaten⁹ fieri lз. Iuxta igit talẽ ꝯsuetudinẽ ‖ Cũ esset v̄go desponsata Ioseph ‖ ante ꝯuẽtiõis tps: deus pater eã elegit ĩ sponsã. z scĩ spirit⁹ v̄tute uirginẽ grauidauit. quod cernẽs Ioseph voluit relinqnere virginem. Sed angelica visione edoct⁹ destitit a proposito. et hec est sũma presentis euãgelii

in quo tria tāgunt. Primū est v̄ginis desp̄osate cōceptus deitatis. Secūdū est mentis perturbatione affect⁹ dubietatis. ibi // Joseph aūt vir ei⁹ //. Terciū ē visionis angelice aspect⁹ benignitatis. ibi // Hec autem eo cogitante // ꝓpter primū ē sciendū ꝙ vt narrat beatus lucas // Cū virgo esset desp̄osata Joseph anunciante angelo cōcepit diuinitus. et quia angelus ei dixerat Elizabeth esse pregnantem. ideo ad illam accessit ꝛ mansit cū ea quasi mensibus trib⁹. ministrās seniori femine pregnanti. Cū v̄o redisset nazareth vidit eā Joseph esse p̄gnantē quoniā iā effluxerāt tres menses effectus eius. ꝛ tūc sic ꝯtinuando sequit̄ illud quod habet̄ in p̄senti euangelio. Circa primuʒ duo tangunt̄. Primū est honesta desponsatio // Cū esset desponsata // non tamen in ꝯcupīa iūcta mr̄ ei⁹. mr̄ īmaculata. mater īcorrupta. mr̄ ītacta. mater ei⁹ mr̄ dei vnigēiti ꝛ regis oīuʒ ꝛ plasmatoris et creatoris cūctorū. Nota quia duo magna facta sūt. Vnuʒ qa v̄go mr̄ ē. Alterū qa suū genuit factorē. Vnde Origenes illa ꝯsiderās exclamauit dicens. O magne admiratōis grā. o mirabilis suauitas. o ineffabile magnūq3 sacramētū. ipsa eadē v̄go: ipsa ꝛ mr̄ domini. ipsa ꝛ genitrix. ipsa eius ancilla. plasmatio ei⁹ quem genuit. quis vnq3 illa audiuit. quis vidit talia ꝛ quis hec excogitare potuit. vt mr̄ v̄go eēt: intacta generaret q̄ eciaʒ v̄go p̄mansit ꝛ genuit Et cui fuerit desp̄osata subiungit // Joseph // Nota b̄m Criso. qa Joseph erat faber lignari⁹. ex quo appar3 ꝙ dom⁹ dauid iaʒ q̄si ex toto defecerat vnde tūc xp̄us ꝯcipiendus erat vt domus dauid repareť xp̄o ex v̄gine nato de domo dauid. Querit hic Orige.

que fuit ncītas vt desp̄osata esset maria Joseph. cuius qōnis difficultatem Ambrosi⁹ apit dicens. Latent diuina misteria nec facile iuxta ꝓpheticū dictuʒ quisq3 hominū pōt scire consilium dei. ꝛ ideo misteriū desp̄osationis virginis pro certo scire nō possum⁹. adducunt tamen scī plures causas q̄rū tres Origenes adducit. Primo namq3 iō desponsata fuit quaten⁹ hoc sacramētū celaret̄ diabolo. Scdo vt ille malign⁹ ꝑp̄s fraudis cōmēta aduersus desp̄osatam virginem nulla penitus inueniret. Tercio vt nato īfāti vel ipsi virgini Joseph sp̄osus videret̄ curā gerere. Ambrosi⁹ v̄o sup Luc. sex alias causas adducit. Primo enī desp̄osata fuit ne diceret̄ ꝙ ꝯceperit ex adulterio maluit. n. domin⁹ aliquos de suo ortu q̄ȝ de mr̄is pudore dubitare. Scdo ne relinq̄ret̄ v̄ginib⁹ sinistra opīo ꝛ uiuētibus velamen excusationis sup infamatiōe mr̄is domini. possent. n. excusare se. ꝛ quid mr̄ domini falso crimine infamata est. Tercio ne excusarent se iudei ꝙ natū ex adulterio ꝑseq̄rentur. Quarto ne videret̄ iniuriari legi ipsā soluens. in qua part⁹ īnupte damnat̄. Quīto ad testimoniū pudoris v̄ginis dat̄ ei marit⁹. qui si nō cognouisset sacramētuʒ. zelotipie sp̄ū vindicasset iniuriaʒ. Sexto vt remoueret̄ a v̄gine mendacii suspitio. si enī nō nupta fuisset interrogata. quomodo esset pregnans. respondisset. qa de sp̄ū scō. ꝛ videret̄ hominib⁹ ꝙ culpā voluisset obumbrare mēdacio. Scdo ponit̄ sancte fecunditatis manifestatio // anteq3 conuenirent // .s. sponsus ꝛ sponsa. In quo attende v̄ginis castitate3 qa ante eorū ꝯuentionē // inuēta est habens ī utero // et qd ex mr̄e v̄gine xp̄us nasci debuerit

quatuoꝛ cāsbtūſ Aug. aſſignat. Pꝛi
ma ꝗa fas nō erat· vt vtꝰ ꝑ voluptatē
caſtitas ꝑ luxuriā· ꝑ corruptōnē incor
ruptio naſceret. Scđa ꝗa non poterat
niſi nouo ordine aduenire de celo· qui
vetuſtū moꝛtis deſtruē voniebat ipe
riū. Tercia ꝗa regnū debuit tenē vgi
nitas que regē genuit caſtitatis. Quar
ta iō dominꝰ vginē ſibi regſiuit hoſpi
ciū· vt nobis oſtēderet caſtā mentē eiꝰ
eē bitaculū. Nō ꝙ Hiliudiꝰ ex illo v
bo ſūpſit pꝛīcipiū plaſphemādi matrez
domini. Dicit. n. ꝙ lꝫ ꝯcepit xpꝫ nō ex
viri ſemīe· tamē poſtea ſil' cōuenerūt
ipa ⁊ ioſeph. neqꝫ· n· vt dic̄ daliquādo
nō ꝯuentnriſ pōt intelligi anteqꝫ ꝯueni
rēt. ſed ꝯ tale ipietatis ꝯmentū beatus
Hiero. pꝛudētiſſime cōſcribit oſtēdēs
mrēm domini cū Joſeph ꝑpetua vgini
tate vixiſſe. Et vbi dicit̄ anteqꝫ cōue
nirēt· debet intelligi anteqꝫ cōuenirent
in cōem bitationē ⁊ viuēdi cōſoꝛtiuz.
Uel vt dicit Remigiꝰ. anteqꝫ tempus
adeſſꝫ quo rite fierēt ſolēnia nuptiarū
inuēta eſt. Hiero. Nō ab alio inqt iuē
ta ē niſi a Joſeph q maritali licēcia oīa
nouerat // in vtero habēs de ſpū ſcō // an
teqꝫ ſcripſit inqt lapideas tabulas ſine
ſtilo ferreo ipſe grauidauit Mariā ſpi
ritu ſcō. Et nō ꝙ cōceptū vginis tota
ſiml' trinitas eſt oꝑata· ſegregauit eni
vtus trinitatis puriſſimū vgiſ ſangui
nē· coagulauit carnē· figurauit mēbꝛa
infudit aīam· ⁊ ꝑfectū hoīez vniuit v
bo. nō ꝙ ante fueit hō· ⁊ poſtea verbo
vnitus. vt dixit Neſtoꝛiꝰ· ſed ſimul
fcā eſt cōceptio. ⁊ vnio vt dicunt Da
maſcenꝰ ⁊ Boetiꝰ. illa tamē ꝯceptōe at
tribuit̄ ſpūi ſcō. primo quidē ꝗa amoꝛ ē
pꝛīcipiū oīs noue generatiōis. genera
tio aūt xpi nullo amoꝛe creato facta ē·
ſed efficacia ⁊ impetu dīni amoris ſuꝑ

ueniētis in vginē. ſpūs autē ſcūs amor
diuinꝰ eſt. Secūdo ꝗa cōceptio nālis ⁊
mēbꝛoꝝ oꝛganizatō eſt a vtute foꝛma
tiua ſpūs exiſtētis in ſemīe. ꝗa vo xpi
cōceptio ſuꝑernālis ē. iō ſupernāliſ ſpi
ritus fuit artifex. Tercio iō ſpūi ſcō at
tribuit̄ ꝗa xpūs ſua cōceptiōe oēm cre
aturā ſanctificat. Querit̄ quō vbuz et
vnde vginis vteꝝ introierit talia per
ſcrutari ualde foꝛmido. teſte mihi ꝯſci
entia ꝗa intueoꝛ ex parte vna vbū ca
ro factū ē. qđ ē altiſſimū. Ex altera vo
vginis cōceptū ſanctiſſimuz inter hec
duo poſitus· nec valeo· nec ſufficio. ſꝫ
tamē ad remouendū ſimpliciū ignorā
tia. Attēde qđ dico nō enī ē credēdū ꝙ
vbū ſumēs carnē ex vgine ingreſſum
fuēat vteꝝ eiꝰ cū pꝛimū eēt foꝛis ⁊ mu
tauit locū vt eēt vbi pꝛiꝰ nō erat. Sꝫ
etiā ante carnis aſſūptionē erat ī vgīe
quēadmodū ē in oī creatura per ꝑſenti
aꝫ potētiā ⁊ eēntiā· exiſtēs igit̄ vt pꝛiꝰ
erat· carnē aſſumpſit abſqꝫ ſui mutatō
ne. ſicut ego exiſtens in cella induo cap
pā· nec ꝓpter hoc nouiter cellaꝫ. igreſ
ſus ſuꝫ· ſed ſū in ea qual'r pꝛiꝰ nō eram
ſic dīnū vbū ⁊ pꝛius erat in vgīe· ſꝫ in
cōceptu fuit ibi qual'r pꝛiꝰ nō erat. Se
cūdo cum q̄ris quō vbuz erat in vgine
reſpōdeo nō intelligas ſic ipſuz eē in ea
qđ nō eēt apud pr̄em in celo ⁊ in oī crea
tura· nec ꝙ pars eiꝰ in vgīe pars apud
pr̄em. ſed totꝰ erat in vgīe totuſ apud
pr̄em· vnde Origenes. Nō inqt pars
vnigeniti venit in coꝛꝑe· nec ipſe ſe di
uiſit vt dimidius apud pr̄em ⁊ dimidiꝰ
eēt in vgine. ſed totꝰ apud pr̄em· ⁊ to
tus in vgīe· totꝰ in ſinu pr̄is· totꝰ ī hu
mano coꝛpoꝛe· nō reliquēs ſuperioꝛa.
venit q̄rere terrena· que in celis ſūt cō
ſeruās· ⁊ que in terra ſūt ſaluās vbiqꝫ
oīpotēs inſciſus indiuiſus hic ſanctus

vnigenitus deus. Sz dicēs quomodo hoc eē potuit. Attēde exemplū· quēad modū enī vna vox tota ad aures puenit diuersoꝝ. ⁊ quēadmoduz ille color visionē sui facit in diuersis oculis· ⁊ sicut eadē anima tota est in diuersis ptibus corporis ⁊ rursus. quēadmodū me nūc existēte Mediolani de⁹ sua ōnipotentia posset facere. vt similiter totus essem Padue. ita diuinū vbum similiter totū erat in celo ⁊ in vtero vginis. nulla tamē similitudinuz ꝓpositaꝝ declarat sufficienter qđ qrim⁹. sed prime due magis deficiūt ad declarādā huius modi misterii excellentiā· nullū enī in creatura sufficiēs vestigiū repit.

Secūda pars.

Ecundo cū dicitur Joseph autem

tem // tangit pturbate mentis affectus dubietatis. quoniā vidēs Joseph vginem pgnantē mente turbatus est: ⁊ uoluit illā dimittere· vnde dicit // Joseph autē vir eius // hic sexus accipit ꝑ marito· sicut in vulgari sermone mulier accipit ꝑ vxore // cū eēt iust⁹ // vere iustus eē debebat· qui erat sponsus virginis // ⁊ nollz eaz traducere // ·i· ꝺm glo. nollet eaz palā facere· ne lapidaret q̄si adultera. vnde in greco habet. ⁊ nollz eā ꝓpallare vl traducē. i. a domo Marie ad suā habitationez ducere. Et hoc duplex significatū huius vbi traduco. tangit Alexāder nequā dicēs. Ad tua cū ducis spōsā traducis eandez quo ad ꝺm· ⁊ addit quo ad primū. Vl qđ diffamat hoc ⁊ traducere signat // voluit occulte dimittere eā // Nō q quatuor sūt cause quare voluit eam dimittē. Prima ꝺm Aug. ⁊ Ambro. est. qa videns Joseph vginē pgnantē quā de tēplo acceperat nec cognouerat suspicatus est crimen· ⁊ noluit eā tanq benign⁹ accusar ne lapidaret nec volebat eā traducere ne eēt ptīceps in crimīe. viā igit medīam elegit ut illam dimitteret. Ex quo hēt documentū ut dicit Ambro· qđ facē debeat iustus homo cū obꝓbriū uxoris depꝓēderit ut hōīcidii crimen fugiendo euitet qđ si castus iungeret adultē· possz incurrere. Scđam cām assignat Hiero. ⁊ Criso. Nō enī uidet credibile q Joseph suspicat⁹ fuerit crimē in vgine. cū iō uoluerit domin⁹ vginē eē desponsataz· ut omnis mali suspitio tolleret. sciebat enī Joseph vginis sanctitatē nec poterat de illa aliud suspicare sinistꝝ· tamē uidens ea pregnatem credebat qđ diuinū eē factuz in ea. ⁊ iō ut dicit Origenes. magnū i ipsa credēs sacrm eē approximare illi se reputabat indignū. Terciā cāz reddūt Origenes ⁊ Hylarius. qa uidebat Joseph vginis faciē totā rutilantem cū eēt sancto spiritu grauida· ⁊ ideo metuebat se illi coniungere· sicut filii israhel non poterant intendere in faciem Moysi splendidaz ex cōsortio sermonis di· ut habet Exodi. 3°. ca°. Quarta causa forte fuit. qa verecundebatur Joseph sponsā ducē pregnantē· hoc enim ualde obprobriosum est etc̄.

Tercia pars.

Ercio cum dicitur Hec autez

eo cogitāte // tangit uisiōis angelice aspectus benignitatis. qa talia cogitante ut vginē relinqueret· nuncius celestis appuit. Et in illa euāgelii pte quatuor tāgunt. Primū ē angelica uisio // hec autē eo cogitante // .s. relinq̄re vginez in quo habet maturitas ⁊ prudētia. qa

cogitabat intente qd sibi essz agendum
ecce angelus domini // ille est angel⁹ do
mini q primo ṽginē de incarnatiōis mi
sterio edocuerat: qui bene angelus do
mini dicit: qa a domino missus. ꝛ quia
domini oīm misteria ptractabat // appa
ruit in somnis ei // forte post multuz co
gitatū ꝛ mentis anxietatē oppssus ē sō
no: ꝛ sic visio illi āgelica appuit. Nō qꝛ
apparuit ei dormiēti: ne si in vigilia ap
pareret putaret esse vir: qui astuta de
ceptiōe excusare ṽginē niteret. Trib⁹
aūt de causis apparuit illi angelus. vt
dicit Criso. // Primo quidē ne iust⁹ bō
rez iniustā faceret quā ꝓposuerat. Se
cūdo ꝓpter honorē virginis. que si di
missa fuissz apud īfideles turpi suspitō
ne nō caruisset. Tercio vt intelligens
Joseph scām ꝯceptionē ab illa se diligē
tius custodiret. Secūdo ponit cōsola
toria allocutio // Joseph // familiariter
enim eū vocat ex noie. ꝛ genus origīs
exprimit dicēs // fili dauid // eū eē dauid
filiuz ad memoriam reducit. vt recor
detur patris sui cui d xpo repromissio
facta est. ꝛ nunc in cōiuge sua eiusdē ge
neris erat impleta // noli timere // appet
qꝛ timebat Joseph se ꝯiungere ṽgini.
Nota qꝛ ꝓprium est bonoꝝ spirituū ti
morem mentis expellere. econtra mali
spiritus semꝑ mentē terrore afficiunt.
Et attende qꝛ angelus ille volens ṽgi
nem de incarnationis xpi misterio edo
cere. prius ab illa timorē expellit q im
pedit cognitionem dicens. Ne timeas
Maria ꝛc. sic ꝛ nunc a sponso virginis
primo timorē abicit. quatin⁹ intelligat
diuina secreta // accipe Mariā cōiugez
tuaz // Raban⁹. Noli inqt timere acci
pere Mariā ꝯiugem tuam nuptiali cō
uentu ꝛ assidua cohabitatiōe. nō qdez
accipere ad carnis debitum. Nota ꝓm
Aug. qꝛ ex hoc exemplo magnifice insi
nuat fidelibus cōiugatis posse ꝑmanere
absqꝫ actu carnis pari consensu seruata
cōtinentia. pōt etiā cōiugiū vocari nō
ꝑmixto corporis sexu: sz custodito mē
tis affectu. Tercio explicat xpi ꝯceptio
qd eni in ea natū est // duplex est natitas
.s. in vtero ꝛ ex vtero. natiuitas ī ute
ro idez ē qꝛ ipsa ꝯceptio. vnde ꝓm glo.
natū accipit ꝓ cōceptū // de spiritu sācto
est // nō virtute nature. nec opatiōe ho
minis. Querūt hic curiosi scrutatores
quomodo sancti spiritus ṽtute facta fu
erit cōceptio xpi isti tales ꝑsumptuose
volūt ponere in celum os suum. ꝛ non
timent. quoniā ꝑscrutator maiestatis
opprimet a gloria. sufficit nobis qꝛ sup
dixit euangelista. ꝛ nunc dicit angelus
qa de spiritu sancto est. vnde dicit Cri
sosto. Cōfundant varii inqsitores quo
modo natus est xp̄us de spiritu sancto.
cum nesciant ꝓpriam explicare natiui
tatem. neqꝫ eni angelus Gabriel. neqꝫ
Mathe⁹ apl⁹ dicē potuerunt nisi qꝛ de
spū sancto nat⁹ est. ꝛ tu vis linguā tuā
sup Matheū ꝛ Gabrielē erigere. ut ta
men iuxta nostraz possibilitatē satisfa
ciamus īportunitati qrentiū. dicamus
qꝛ spūs scūs in ṽginē supueniens segre
gauit purissimū eius sanguinē. ꝛ ex illo
formauit corpus xpi sanctissimū. illud
eni fecit sancti spūs in ṽgine vt⁹. qd fa
cere cōsueuit ṽtus seminaria ꝛ multo
nobiliori modo. quoniā subito ꝛ absqꝫ
macula diuina opatio verꝫ pfecit hoīem
Sed hoc exemplū tante puritati ꝛ sanc
titati minus videt cōueniens. licet ve
rum sit. ideo dico qꝛ sicut primus hō di
uina ṽtute absqꝫ opere nature ex puris
sima terra conditus est. ita sancti spiri
tus virtute ex sanguine virginis xp̄s
format⁹ est. ꝛ sicut Eua ex carne hoīs

ita xp̄s ex carne v̄ginis sola diua v̄tute ⁊ sicut virtute celi flos ex v̄gula ꝓducitur. Sed vlteri⁹ queritur. si xp̄us sancti spiritus virtute cōcept⁹ est. cur nō dicitur filius sancti spiritus. sicut dicitur filius virginis. Hanc q̄ōnē soluit Ambrosius in sermone de sp̄u sancto. dicēs xp̄m ꝫm carnē esse filiū v̄ginis. ⁊ esse ex sp̄u sancto. filius aūt est virgis quoniam substātiā carnis assumpsit ex carne virginis. nō tamē est filius spiritus sancti. quoniā substātia carnis xp̄i non ꝑtinet ad substātiam sp̄us sancti. vnde aliud ē xp̄m esse ex v̄gine. ⁊ aliud ipsū esse ex spiritu sancto. ex virgine enim est q2 ex substātia eius. ⁊ ideo ipsi⁹ filius. ex spiritu sancto autē. q2 ex virtute eius. ⁊ ideo nō est ipsius filius. sicut fabricatū ab artifice nō est artificis filius. Quarto ānunciat xp̄i natiuitatē. pariet autem filiū / non dicit pariet tibi filium. q2 nō fuit xp̄us filius Ioseph // ⁊ vocabis nomē eius Ihesū // hoc nomē xp̄i ab eterno fuit ordinatū. a p̄triarchis desideratū. a ꝓphetis p̄dicatum. ab angelo nuntiatū virgini. Ioseph cōmendatū. xp̄o impositū. a fidelibus v̄n̄eatū. Et quare filius nasciturus tali nomine sit vocādus: rōnē adducit. nam Ihesus interp̄tat salvator vl' salutare res autē cōuenit nomini // ip̄e enī saluū faciet populū suum // populus xp̄i sunt credentes in illū. ⁊ p̄destinati in vitā eternā. de quibus p̄s. Beata gēs cuius ē domin⁹ de⁹ ei⁹ p̄p̄ls quē elegit ī hereditatem sibi. populus enī alicuius p̄ricipis est qui seruat leges eius. prīceps autē defendit eos qui in regno eius sūt. vel ordinat ad illud. Deinde ostendit a quibus saluet populū suū. q2 // a peccatis eoꝝ // fatui sunt iudei. quoniā expectant xp̄m: vt solū saluet eos ab hostib⁹ visibilib⁹ ⁊ exterioribus. sed xp̄us est saluator qui ab omni hoste liberat. sed p̄cipaliter a peccatis. Nota q2 saluat xp̄us a peccatis merito sue passionis velut sacrificiū ꝓ peccato. Secundo saluat ꝑ fidē in se credentiū. sicut fideles amicos saluamus. Tercio ꝑ sacramenta eccl'ie. sicut qui sunt in bello aliqua signa suscipiūt cū debent pugnare: quib⁹ visis saluantur a p̄ncipibus. Et attēde. quia nō debet tibi videri modicum saluari a peccatis. quoniā nulla seruitus miserior q̄ȝ seruire peccatis. ⁊ hoc ꝓpter vilitatē ipsoꝝ. vnde Hiere. 4. ca°. Leua oculos tuos indirectū ⁊ vid' vbi nūc ꝓstrata sis. i. q̄ȝ viliter ꝑ peccatū deiecta sis. Itē nulla seruitus diuturnior. pōt enim aliquādo seruus fugere dominū suū. sed peccatum sequitur fugientē. vnde Aug. sup Io. Nō fugit inquit seipsā mala cōscientia nescit quo eat sequit̄ se. imo nō recedit a se. Itē nulla seruitus verecundior. magna enī verecūdia est seruituti obligare aīam nobilē peccato. vnde Ap'lus. ad Ro. ca°. 6. Quē inquit fructū habuistis in peccatis in quibus nūc erubescitis. Itē nulla seruitus infelicior. cum enī aliaꝝ seruitutū sit aliqd̄ p̄mium desiderabile. istius tamen nulla merces ē nisi mors eterna. vnde ap'lus. Ro. 6° ca°. Stipēdia peccati mors ē. debem⁹ igitur humili reuerentia talem suscipe saluatorem: cuius salutis effectus est vetustam peccati dissoluere seruitutē ⁊ ideo hac nocte p̄nunciatis in cap'lo natiuitatis eius primordiis. omnes in terram corruimus. quoniam ad nos liberandos ille venit. q̄ seruo suo Moysi de medio rubi in flāma apparuit. ad cui⁹ presentiā abscōdit Moyses faciē ne respicēt ꝯ dominū. Exo. 3°. ⁊c.

In festo natiuitatis xpi de p̄io euā gelio introductio.

Exiit edictū a cesare Au gusto vt describeretur

vniuersus orbis ꝛc̄. Luce 2°. ca°. Magna debꝫ corpalis oculus puritate nitere. si ori entis velit solis inspicere claritatem. potiori igitur debꝫ mentis oculus pfici claritate. si volumus illius ortum at tendere qui illūminat omnē hominem candor lucis eterne. Ad q̄d nos hortat̄ Pe. ra. dicens. Satis modo sit oculo rum nostroꝝ pura acies: vt possit diui ni ortus intendere claritatem. nam si nascentis iubar solis oculorū nr̄orum vix suffert sanitas. q̄ta interni visus p̄paranda ē sinceritas. vt splendorē sui ferre possit creature orientis ꝛ radien tis auctoris. Claritas igit̄ diuina q̄ sac tissima illa nocte circūfulsit pastores intacte v̄gis p̄cibus nos purget. illumi net. ꝛ inflāmet. quaten⁹ si nō digne sal tem mente deuota regis oīm natiuita tem vobis anunciem. Regine igit̄ par turienti illā angelicā offeramus saluta tionē. qua talem ptum p̄meruit plena gr̄a. dicētes. Aue Maria.

Prima pars.

Exiit edictum a cesar̄ Augusto

Consuetudo est vt nato eo qui alicui⁹ regis debet principatuꝫ tenere: sue na tiuitatis tempus et ordo cōscribat̄. vn de btūs Lucas. tanq̄ celestis curie cā cellarius regis oīm natiuitatē descri bens in p̄senti euengelio sue origīs or dinem nobis insinuat. In quo euāgelio quatuor tangunt̄. Primū est vniuer sale imperiū terrene potestatis. ibi // vt describeret̄ vniuersus orbis ꝛc̄ // Secū dum est v̄ginale puerperiuꝫ eterne ma iestatis. ibi // factuꝫ ē autē cū essent ꝛc̄ // Terciū pastorale priuilegiū p̄fuse cla ritatis. ibi // ꝛ pastores erāt // Quartuꝫ est militare tripudium sup̄ne ciuitatis ibi // ꝛ subito facta ē // Circa primuꝫ tria tangunt̄. Primū ē totius orbis gene ralis descriptio. vnde dicit // exiit edic tum // .i. impiale p̄ceptuꝫ // a cesare Au gusto // hec nō sunt noīa p̄pria. sed sunt nomina dignitatis impii. Nō q̄ prim⁹ Romanoꝝ impator fuit Juli⁹ q cogno minatus est cesar. a quo ceteri impato res cesares appellāt̄. Ille ideo cesar di ctus est. vel q̄ cesō m̄ris vtero p̄diit vel q̄ cuꝫ cesarie natus est. vel q̄ for titer hostes cedebat. aut quia singulari certamīe auus eius in Affrica vicit ele phantē. qui lingua punica cesos dicitur Secūd⁹ impator fuit Octauian⁹ q co gnominatus est augustus. a quo ꝛ cete ri impatores dicunt̄ Augusti. ꝛ mēsis etiā quidā ab eo dicit̄ Augustus q p̄io dicebat̄ Sextilis. vel q̄ in eo mēse na tus est. vel q̄ tunc rediit de victoria cōtra Antoniū ꝛ Cleopatrā. Iste Au gustus cognominat⁹ est ab augēdo. q̄ maxie rempublicā auxit. Ab isto autē scd̄o romanoꝝ impatore cuius nomen fuit Octauianus qui cognominat̄ cesar August⁹ exiit edictū istud. d̄ quo dicit euangelista Lucas. Nota etiā q̄ vt di cit hystoria. iste impator fuit fortuna tissim⁹. totū eniꝫ orbem romano subiu gauit impio. ꝛ tota pace imperauit du odecim annis ante natiuitatem xp̄i. vt videretur etiam ad litteram esse īple tum illud Isa. 2°. ca°. Cōflabunt gla dios suos in vomeres ꝛ lanceas suas in falces. non leuabit gens cōtra gentem

gladium nō exercebunt ultra ad preliū
ꝛ ideo romani pacem illā diis suis attri
buentes honorabile templū Appollini
cōstruxerunt: ponētes in ipso Romuli
statuam. pquirentes vero a suis ora
culis q̃diu ipsuȝ templū esset duratuꝝ
acceperūt responsum quo adusq; virgo
pariat. qḋ impossibile reputantes in fo
ribus templi supscripserūt titulū. Tē
plū pacis eternū. sed nocte dominice na
tiuitatis ipsuȝ tēplū corruit. Romani
insuper attēdentes Augusti prudenti
am diuinos illi voluerunt honores im
pendere. sed ille super hoc facto Sibil
lam interrogauit: que tali die sicut est
hodie. cum esset in camera imperatoris
dixit vt attenderet quid circa soleȝ vi
deret. Aspexit ille circulum aureum
circa solem in cuius medio virgo sede
bat gestās pueꝝ regali dyademate co
ronatum. ꝛ audiuit voceȝ. hūc adora.
ex tunc vero prudens imperator nec deꝰ
nec dominus voluit nominari. Itē hac
nocte Hierosolimis angelꝰ domini pri
mo descēdit in pbaticam piscinā: ꝛ exin
de anunciante ipsa die descendēs. qui pri
mus illic eiciebat sanabat a quacūq; de
tineret ifirmitate. Ita dicit in epistola
Alexādri pape ad Soldanū Yconii. q̄
est epla Petri Blesensis nonagesia
nona. Itē hac nocte fons olei Rome de
terra fluxit in Tyberi. Deinde tangit
quale illud edictum fuit // vt describe
retur vniuersus orbis // i. totius orbis
puincie ciuitates ꝛ hoīes familiaꝝ ca
pita. Nota q̄ tres fiebant descriptiōes
s. regionū. ciuitatum. ꝛ hominum qui
erant capita familie. descriptō hominū
fiebat corā pside regionis qui scribebat
nomina singuloꝝ qui erant in ciuitate.
descriptio ciuitatū fiebat coram legato
imperatoris. descriptio vero regionum
fiebat corā Augusto in vrbe. ꝛ redige
batur inscriptis quot hoīes erāt in ci
uitatibꝰ. quot ciuitates ī regiōe. quot
regiones in orbe. ꝛ hoc faciebant roma
ni vel pter curiositatem. vl' ad demō
strandā vrbis magnificentiaȝ. aut vt
suā potētiā declararent quo sic toto or
bi dominabant vt scirent oīuȝ hominū
numeꝝ. sicut pater familias cognoscit
sue familie q̄titatem. Secundo tangit
huius descriptionis primordialis execu
tio // hec descriptio facta est prima a psi
de Sirie Cirino // Iudea enī nō habuit
pprium psidem. sed ipsa cōtinebat sub Ci
rino totius Sirie pside: naȝ Iudea est
ps regionis Sirie. ꝛ ideo in descriptōe
Sirie itelligit ꝛ Iudee descriptō. No
ta q̄ dicit hanc descriptionē primo fcāȝ
esse a pside Sirie pter duo. vl' qa ipse
pses regionis Sirie primo icipiebat eā
in puincia Iudea. vel qa Iudea est in
medio totius terre habitabilis. ideo cō
missum illi erat vt descriptionē scribe
ret in Iudea. vt ex tūc ad alias puinci
as fieret. Deinde ponit generalis obe
dientia // ꝛ ibant omnes vt pfiterent sin
guli ī suā ciuitatē // Nota qa qḋ primo
dixit descriptionem. nunc appellat pro
fessionem. Nā illud edictum imperato
ris erat descriptio ꝛ professio. sed non
pter eandē causam opportebat enī de
uulgato edicto omnem hominē ire ad
ciuitatem vnde originem traxerat qui
coram preside ꝛ omni populo tollēs de
nariuȝ in quo erat ymago. ꝛ super scri
ptio cesaris qui valebat decem nūmos
vsuales superponebat illum capiti suo
ꝛ pfitebatur ore pprio se esse subiectū
Romano imperio. ꝛ ideo hoc edictum
dicitur esse professio. tunc denariū tra
debat fisco. ꝛ nomē eius describebatur
hec aūt pecunia erat ad stipēdia militū

Tercõ tangit̃ virginis ꝛ Joseph ĩ Bethleem ꝑfectio // ascendit aũt Joseph // qui erat sponsus v̾ginis // a galilea // q̃ ẽ ꝓuincia sita sup mare siue stagnū // de ciuitate Nazareth // hec est ciuitas prouincie Galilee in qua dominus cõcept⁹ est. vbi habitabat Maria ꝛ Joseph // in Judea // ecce ꝓuincia // in ciuitatē Dauid // ciuitas Dauid. quia ibi nat⁹ est ꝛ vnct⁹ rex. que vocat̃ Bethleem. Et attẽde quia respondẽt singula singulis ascendit enī de prouincia in prouinciã ꝛ de ciuitate in ciuitatem // eo ꝙ esset de domo ꝛ de familia Dauid // in quo etiã habet̃ origo virginis. qa eiusdẽ dom⁹ fuit ꝛ familie // vt ꝓfiteretur // ipse tãtũ iuxta imꝑatoris edictū. Nõ qa mulieres nõ ꝓfitebant̃. aut qa ĩdulgebãt fragilitati. aut parcebant verecũdie. aut qa in professiõe viroꝝ mulieꝝ ꝓfessio dabat̃ intelligi. nec etiã puuli aut amẽtes ꝓfitebant̃. Et licꝫ nõ debẽt ꝓfiteri v̾go. Joseph tamẽ eã secum duxit. vnde sequit̃ // cũ Maria // s. ascẽdit // despõsata sibi vxore // nõ tamẽ in cõcupiscentia iuncta // pregnante // superueniente sancti spũs virtute. Nota ꝙ Joseph ꝑgens Bethleem duxit secū virginē ꝓpter tria. Primo qdẽ dĩnit⁹ sic actũ est vt virgo in Bethleem vadens ibidem pareret cristum: quaten⁹ ꝓphetia implẽtur Michee 5° ca°. Et tu Bethleem Effrata paruula non es in milib⁹ Juda. ex te enī egredict̃ qui sit dominator in Jsrabel. Secundo ideo eam secũ duxit qa sciebat appropiquare temp⁹ ꝑturiendi: ꝛ nemo ita sollicite prouidisset illi in necessariis: si eam post se reliqsset. Tertio qa tam carum thesaurũ sibi a deo cõmissum noluit deserere: veluti fidelis custos. Nota ꝙ licꝫ beata virgo esset grauida: nõ tamen sustinuit pregnantiū molestias. nã tumor ille corporis non grauabat eam: sꝫ magis reddebat leuiorem ꝛ expeditiorem illum enim gestabat qui portat oĩa uerbo virtutis sue. Hebre. 1° ꝛ. qui verũ lumen nõ aggrauat: sed alleuiat. vnde Aug. in sermone. Cũ esset inquit v̾go grauida salubri leuitate plaudebat. lumen enim qđ intra se habebat. pond⁹ habere non poterat. Jtem reliquas p̃gnãtium non habuit passiones quales sunt dolor stomachi: renũ dentiũ ꝛc̃. credibile enī est: vt sicut xp̃us nunꝙ̃ legitur habuisse infirmitatem. ita mater eius ex hoc ꝙ illū in vtero habuit nihil molestie sustinuerit.

Secũda pars.

Secundo cum dicitur Factum ẽ

autem // tangitur puerperium virginale eterne maiestatis: siue tangitur virginalis part⁹ eterni verbi. vbi tria tãguntur. Primũ est sacrati temporis cõplementum. vnde dicit // factum est autem cum essent Maria ꝛ Joseph ibi hoc est in Bethleeꝫ // impleti sunt dies s. nouem mensium // vt pareret // Nota ꝙ licꝫ cõceptio christi in Nasareth facta fuerit. ipse tamen natiuitatis locū elegit Bethleem. ꝛ hoc propter tria. Primo quidem vt ostenderet se secũdum carnem filium esse Dauid: cuius originis principium fuit in Bethleem Secundo quia Bethleem domus panis interpretat̃. ideo in tali ciuitate voluit nasci. quia ip̃e est panis viuus qui de celo descendit. Johan. 6°. ca°. Tercio vt impleret̃ scriptura que dicit eū nasciturum in Bethleem. Michee. 5°

caplo. Tu Bethleem effrata paruula
non es in milibus Juda. ex te enī egre
dietur qui sit dominator ī israhel. Nō
etiā q sunt impleti dies partus virgi-
nis secundū dispositionē plenitudinis
temporis ab eterno ordinatam. de qua
Apl'us ad gal'. 4°. At vbi venit pleni
tudo temporis. misit deus filium suū
natum ex muliere. effluxis ab Adam
quinq milibus centū nonaginta sex an
nis. Ab Abraham vero duobus mili-
bus ⁊ tribus. Olimpiadis vero cente-
simo nonagesimo tercio āno. Anno ab
vrbe condita septuagesimo quinquage
simo secūdo. inditiōe tercia .i. tercō an
no cicli inditionum. Anno imperii ce-
saris Augusti quadragesimo secūdo.
Regni autē Herodis magni trigesi-
mo anno. natus est saluator mundi ex
virgine nocte dominice diei. illa enim
die qua dixit dominus. fiat lux ⁊ facta ē
lux. lux vera ꝓfulsit q̄ illuminat oēm
hominem venientem in hunc mundū
Nota etiā q nouem mensibus fuit cri
stus ī vtero virginis .s. ab octauo Ka
lendas. Aprilis. vsq ad octauo Kalē
das Januarii. hoc autē nō fuit necesse
quatenus corpus illud sanctissimū in
tanto temporis spacio debitam suscipe
ret figurā ⁊ animam. q in ipso sue cō
ceptōnis instanti. totū corpus omnib9
membris fuit figuratū ⁊ informatū rō
nali anima: ⁊ diuino verbo iunctū. sed
illud corpus tā puissimū erat ut imp̄ce
ptibilia essent liniamenta membroꝝ. ⁊
ideo nouem mensibus fuit in vtero v̄
ginis: vt ad debitā ꝑueniret q̄ntitatem
quā ceteri infantes p̄t9 ꝓfusiōe demon-
strāt. Secūdo tangit alme v̄ginis ꝑtus
dignissimus // ⁊ peperit filium suum // q
filius in celis est sine matre. ⁊ in terris
est sine patre. Circa virginis partū at

tēde. quia ipsa peperit virginitate ma
nente. imo in ipso partu magis est sta-
bilita v̄ginitas. vnde Pe. ra. loquēs
ad virginē. In tuo inquit virgo cōce
ptu ī tuo partu creuit pudor. aucta ē ca
stitas: integritas roborata est. ⁊ solida
ta v̄ginitas. omnesq ꝑseuerauere vir
tutes. ī tuo gremio est genitor tuus: ī
tua carne est deus tuus. ⁊ ipse lucē mū
di ꝓ te nobis dedit. qui lucē mūdo dedit
Item peperit virgo sine dolore. q vt
dicit Aug. in cōcipiendo libido nō fuit
īmo cū maxīo gaudio peperit. sicut enī
germinatio lilii ⁊ floris letabunda est.
sic virgo pturiens exultabat. cantans
cū angelis gloria in altissimis deo. vn
de Isa. 35. ca°. dicit de partu virginis
Germinans germinabit sicut lilium. ⁊
exultabit letabūda ⁊ laudans. Et ideo
optime quidam decantans ante thorū
virginis parientis. tale dixit canticū
Alter partus grauat art9. incutit sus-
piria. tuus fructus pellit luctus: dans
etiam gaudia. aliarum feminarū pro
les fletu funditur. part9 iste nil scit tri
ste. quando deus nascitur. cum enī om
nium hominum partus magis sit tri-
stitie q̄ gaudii. iste tamen fuit mire ex
ultationis. Item peperit virgo clausa
integro enim corpore. ⁊ nulla facta ap-
tura diuinum verbū exiuit virginis
vterū. velud sponsus de thalamo suo
qd̄ quidē cōgruis declaratur exēplis.
q ex virgula flos nascitur ea manen-
te integra. Item sicut sidus radiū pro
fert v̄go filiū pari forma. neq enī sid9
radio. neq mr̄ filio fit corrupta. Item
sicut lux solis ad nos peruenit vitrum
penetrando: nec ipsum frangit. sic diui
ne lucis verbum ad nos venit per vir
ginem inuiolatam. vnde cuidam dicē-
ti. nunquā nā mutauit sic sua iura: vt

virgo pareret ꝛ incorrupta maneret: prudentissime respondit Petrus mãducator dicens. Sol vitrum penetrat nec violatur. nec virga flore. nec vgo puerpa prole. Et ideo gratia hui9 que ratur vtrũ xp̃us exiuit virginis vtex circa hoc vulg9 multa fabulatur. quidam enim dicunt eum per costam. alii hinc. alii vero inde esse natum. Sed omnia illa figmenta sunt errore proxima. tenenduꝫ est enim ipsum esse natũ per consuetum membrorum locũ. manente tamen clauso virginis vtero. sicut ad discipulos post resurrectionẽ ingressus est per portaꝫ cenaculi ianuis tamen clausis. ꝛ ideo ꝺ natiuitate eius dicit. ps. ꝙ vestigia eius nõ cognoscẽtur. nullum enim vestigiũ corruptõis aut signum ꝓpter partuꝫ reliquit ĩ vtero ꝛ carne virginis. Hanc autẽ rei veritatem. Damascenus 4° li. c. 6°. ait dicens. Quemadmodum concept9 virginem cõcipienteꝫ conseruauit. ita partus eius virginitatem seruauit inuiolatam. solũ ꝑtransiens ꝑ ipsaꝫ ꝛ clausã seruãs. per auditũ qdẽ cõceptõ fuit. natiuitas autem per consuetum eoꝝ que pariunt exitum. Et si quidam fabullãt per costam ꝑtum esse dei genitricis. nõ enim erat impossibile ꝑtransisse ꝑ portam clausam. ꝛ eius nõ ledere signacla Audisti qd sup hoc dicit Damasc. Et attende qꝺ dicit ꝑ auditum fuisse virginis cõceptionem. qꝺ nõ est intelligẽdũ quasi verbum ingressum fuerit per aurem in virginem: in qua primo nõ erat ille enim intellectus erroneus est; sed per auditum fuit cõceptio. quia audiẽs virgo verba angeli. ꝛ illi obediens. diuinum cõcepit verbum. Deinde tãgit nascentis dignitatem // primogenituꝫ // hoc enim maxime dignitatis est. vnde

geneß. 49°. Ruben primogenitus meus. prior in donis. maior in imperio. Et attende ꝙ cum de ratione primogeniti sint duo. s. ꝙ ante eum nemo natus sit. ꝛ post euꝫ omnes. xp̃us dicit̃ primogenitus virginis. nõ ex hoc ꝙ beata vgo habuerit alios filios posteũ. sed qa ante eum nullum habuit. quatenus generatio verbi temporalis. sit aliq̃le vestigium generationis eterne: in qua nihil ante verbum aut post genitum est. beata enim virgo nullum vnquã cõcepit filium nisi cristum. vnde Aug. sup Jo. capitulo 6°. Sicut inquit in sepulchro: vbi positum est corpus domini. nec antea nec postea mortuus iacuit: sic vgo gloriosa nec antea nec postea mortale concepit. Et Damascẽ9. libro 4° ca°. 6°. Manet inqt beata dei genitrix post partum virgo. que supple virgo nullatenus vsq ad morteꝫ viro copulata est. Tercio tangitur deuotum obsequium // ꝛ pannis eum inuoluit // non serico: nõ purpura. nec mollicie pelliũ natuꝫ inuoluit infantem. sed paucis ac vilibus pannis. Unde dicit Crisosto. Uirgo paupercula fabri vxor ꝛ ĩ ĩpregnatõe põita. nõ potuit habere nisi paucos pannos. Sed queritur. que fuit obstetrix vt nascentem infantem susciperet. balnearet. et pannis inuolueret. In historiis legitur ꝙ Joseph duas mulieres ad hoc conduxit. sed istud est apocriphũ. ipsa enim virgo que genuit fuit ꝛ obstetrix. nec aliaꝫ mulierem adhibuit. indigent enim mulieres obstetricibus propter doloreꝫ partus. sed virgo non doluit. Item nulla fuit mulier digna tangere cristi carnem. nisi beata virgo. et ideo sola balneauit eum. Itẽ nulla ei mulier ꝓbuit lac. quia illud lac erat ex semie. sed sola btã virgo ꝓbuit

mamillam lacte de celo plenam. vnde
cantat ecclesia. saluatorem seculorum
ipsum regez angelorum. sola virgo la
ctabat vbera de celo plēa. Et ideo dicit
Hiero. ↄtra Heluidiuz. Nulla ibi ob
stetrix fuit. nulla muliercularuz sedu
litas successit. ipa mater ⁊ obstetrix fu
it // pannis inquit inuoluit infantē ⁊ po
suit ī presepio // que sentētia apocripho
rum deliramenta conuīcit. Hinc etiaz
cantat ecclesia. membra pannis inuolu
ta. virgo mr̄ alligat ⁊ pedes manusqꝫ
crura stricta cinxit fascia. Deinde po
nit humile reclinatorium ⁊ reclinauit
inuolutum infantem in presepio. Ecce
enim magna indigentia. quis vnquā in
tāta paupertate nat⁹ ē. vt opportuerit
eum reclinari in presepio animalium.
sed licet vulpes foueas habeāt. ⁊ vo
lucres celi nidos: filius tamen virgīs
nō hꝫ vbi caput suū recliet. Istud aūt
presepium cuz feno dicitur esse Rome
delatuz ab Helena ī ecclesiā sācte Ma
rie maioris // quia non erat ei locus // ali
us nisi presepe // in diuersorio // est autē
diuersoriuz locus cōmunis situs penes
vias: ad quē homines eque collationis
cōueniunt in die. Joseph autem ibidez
manebat cum virgine. ob multitudinē
enim eorum que venerant Bethlem
Joseph tanqꝫ pauper non potuit inue
nire hospicium.

·Tertia pars·

Ercio cum dici tur ⁊ pastores

erant // tangitur pastorale priuilegium
ꝑfuse claritatis. siue tangit pastoribus
manifestata xp̄i natiuitas. vbi tangun
tur quinqꝫ. Primū est pastoꝝ cura sol
licita. vbi dicit // ⁊ pastores erant in re
gione eadem // non longi⁹ a Bethleez
quam ꝑ miliare // vigilantes // Nota qꝫ
forte vigilabant ꝓpter tria: vel iuxta
morem gentiliū ꝓpter solis reuerētiaz
qa ī solsticiis noctis vigilias seruabāt
vel ꝓpter timorez malaꝝ bestiaꝝ. aut
ꝓpter timorem ꝑdonum. qa multi ex
tranei ↄuenerant in regionē. iō vigilā
tes custodiebant gregem. vnde dicit //
⁊ vigilias noctis custodientes sup gre
gem suū // Secundo ponit angelica ap
paritio // ⁊ ecce quasi // subito // .i. exim
ꝓuiso // angelus domini // hic est ille an
gelus qui virgini anunciauerat verbi
conceptum: vnde ipse amplius ceteris
angelis gaudet. quia qđ predixerat cō
pletū erat. iō ante oēs se agebat vt cri
sti natiuitatez prediceret // stetit iuxta
illos // ita vt eū corꝑali spē viderēt ve
ste candida ⁊ rutilanti facie: vultu io
cundo // ⁊ claritas dei circūfulsit illos:
i. sm Bedam. Ex omni parte illorum
radios sui luminis aspersit. ⁊ huic simi
le in tota veteris testamenti serie non
inuenitur. ⁊ tanta fuit ista claritas ac si
dies esset. De hoc predictuz fuit Isa.
9°. capitulo. Populus qui ambulabat
in tenebris vidit lucē magnā. Psalmi
sta. Nox sicut dies illuminabitur. Ter
cio ponitur pastorum perturbatio // et
timuerunt timore magno // timuerunt
forte propter tria. Primo quia erant
grossi ⁊ spiritualia non cōsueuerāt vi
dere. Secundo timuerunt ꝓpter sui ī
tam claritatem apparentē. Tercio pro
pter gloriosam dispositionem apparen
tis angeli. que sic illos perterruit qua
si extra seipos essent rapti. Quarto po
nit āgelica allocutio // ⁊ dixit illis // stu
pentibus ⁊ mirantibus angelus. noli
te timere. ad presentiam meam. nunc

timendum non est. quoniam ille nascit qui omnem mentis formidinem abigit et tremorem. Et nota quod iuxta morem boni angeli primo cōfortat eos ne timeant. quatenus sacramentū natiuitatis domini expulso timore intelligāt. Solet enim timor intellectū humanum obtunderē: et quo minus intelligat impedire: Multo ponit diuine natiuitatis anūtiatio // ecce enim // quasi in prompto. et nō sicut prophete qui futuram xpi natiuitatē predicebant // euāgelizo // i. bene anūciare incipio. hec enim est dies boni nūcii. vt dicitur 4° Regū ca° 7° // vobis s. pastoribus. Nota quod isti fuerunt primi quibus anunciata fuit cristi natiuitas. nō enim anunciata fuit legis peritis nō pontificibus iudeorum. nō potestati huius seculi. nō mundi philosophis. quoniam sicut humilis nascebatur. ita solis se manifestauit humilibus et abiectis. vnde Mat. xi. caplo. dicit. Cōfiteor tibi pater: quoniam abscōdisti hec a sapientibus et prudentibus. et reuelasti ea paruulis. Pastoribus autem primo se manifestauit. quoniā verus nascebatur pastor. qui ponit animam suam pro ouibus suis. Jo. 6. c. Deinde ponitur quid euangelizauit angelus // gaudium magnū // magnum quidem gaudium fuit intensiue. vnde Hester. 8° ca°. Noua lux visa est. gaudium honor et tripudium apud omnes populos. Fuit etiā magnum gaudium extensiue. vnde addit quod erit omni populo // glo. omni populo fidelium. de cunctis diuersitatibus gētium cōgregando. eternum gaudium nunciatur. Deinde ponit materiā gaudii // quia natus est vobis // Jsa. ix. caplo Paruulus natus est nobis: et filius datus est nobis // hodie // vbi aduerte: quod licet esset nox. angelus tamen noctē illam suo clarificauit splendore. vnde in oratiōe istius misse nocturne dicitur. qui hanc sacratissimā noctē veri luminis fecisti illustratione clarescere // saluator de cuius natiuitate predictum est: Jsa. xix. Clamabunt ad dominum a facie tribulantis: et mittet eis saluatorem et propugnatorem: qui liberet eos // qui est xpūs quo ad humanitatem: quē omnis multitudo iudeorum expectat. sed quia nō cognouerūt veniētem. ideo sicut Britones regem Artusium. sic iudei cristum venturum expectāt. sed nō veniet nisi ad iudicium quādo reddet eis iuxta opera eorum. quia iā venit in carnem // dominus quo ad deitatem // in ciuitate Dauid // i. in Bethleē iude: vbi Dauid traxit originē. sed quia pastores iudei erāt: qui iuxta dictū apostoli. querūt signa ad cōfirmationē dictorum. ideo subiungit angelus et hoc vobis signum // quod vera sint quē vobis anuncio // inuenietis infantem // ecce saluatoris infantie etas. infans autem dicit quasi nō fans. i. nō loquens. et hec est prima hominis etas. xpūs autē cum eēt deus. et cum deitatis virtute loqui posset. quia ipse aperit os mutorum: et linguas infantiū facit disertas. vt dicitur Sap. x°. nihilominus tamē hūane infirmitatis demōstrabat infantiam. vagiēs ī cunabilis: lacrimis subcūbens vultū vt dicit Aug. Gestus pretendens mēbrorum infantilium. nullumque adhuc demonstrans diuinitatis indicium // pānis inuolutū // ecce habitus vilitas. quia sola ipsa virgo inuoluerat: fascia strinxerat: spiritu sancto docente // in presepio ecce mira humilitas. vt ille cui celum est sedes: quē non capit mundi fabrica: intra presepis cōtineatur angustias. hoc est quod dixit propheta. Uerbum abbreuiatum faciet dominus super ter-

ram. quod est ihesus xps benedict⁹ in
secula seculorum Amen: ·
Quarta pars.

Parto cuz dicitur et subito fa

cta est // tangitur militare tripudiuz su
perne ciuitatis // z subito facta est cū an
gelo multitudo celestis milicie // Nota
ꝙ multitudo celestium ciuium sociata
est angelo nuncianti ꝓpter tria. Prio
vt multitudo aduenientium cōfirma
ret dictum angeli. Secundo ideo mul
titudo angelorum descendit. vt vide
rent hanc magnam nouitatem nascētis
temporaliter ex matre: cuius eternam
videbant generationem ex patre in ce
lestib⁹. Psalmista. Sicut audiuimus
sic vidimus. Tercio ideo descenderūt
vt adorarent ortum nascentis ex vir
gine. Psalmista. Adorent eū omnes
angeli dei. Nota etiam ꝙ cum ipsis an
gelis virgo generans: adorabat deum
factum hominez iacentem in presepio
vnde cantat ecclesia ipsum quem vgo
genuit adorauit. tunc eniz illa explana
tio somnii. scz Joseph fuit completa: q
vidit solem z lunam z stellas adorare
se cui dixit Jacob. Nunquid ego z ma
ter tua z fratres tui adorabimus te su
per terram: Nota etiaz ꝙ nō vnus vl
duo angeli descenderunt. sed multitu
do magna totius superne curie: angelo
rum. archangeloꝝ. principatuum. po
testatum. virtutū. thronoꝝ. domina
tionum. z alioꝝ spirituuz. Nota etiaz
ꝙ vbi nos habem⁹ multitudo celestis
milicie. alia littera habz multitudo ce
lestis exercitus. eleganti autem voca
bulo vsus est euangelista supnos spūs
appellans nomine milicie. vl exercit⁹
sunt enim angeli milites. vnde Job 25
caplo. Nunquid est numerus militū
eius. dicit enim illa angelorum congre
gatio exercitus: vnde Apoc. xix. ca°.
Exercitus qui sunt in celo sequebant il
lum in albis. Quia igitur erat rex cele
stis militie. iō euangelista. multitudi
nē angeloꝝ descendentium: nomine mi
litie appellat. quia vero dux z deus ex
ercituum intrabat dimicaturus in mū
dum: ideo superni spiritus exercitus
nominātur // laudantium deuz // z voci
bus exercitabantur in mirabili opeř in
carnationis. Job. 48° caplo. Cum me
laudarent solis astra matutina. z am
bularent omnes filii dei // z dicentium //
Nota ꝙ in natiuitate regum exultant
principes. chorus ducunt. cantilenas
cōponunt. Sed audiamus qualem cō
posuerunt angeli melodiam in ortu sal
uatoris. Gloria in excelsis deo. i. soli
deo reddatur gloria in altissimis operi
bus suis. qualia sunt incarnatio. qua v
bum caro factum est. soli ei sit gloria:
quia sola ipsius virtute sit factum est
Et in terra pax // quia propter pacez dei
z hominis cōponendam: cristi facta est
incarnatio. Ipse enim est lapis angu
laris. abscisus sine manibus. qui fecit
vtraqz vnum mediator dei z hominuz
hominibus bone voluntatis // Quia
nō est pax impiis dicit dominus. Isaie
xlviii capitulo. Sed vt dicit psalmi
sta: Pax multa diligentibus legez tu
am. non est illis scandalum. Vel aliter
potest exponi: quia enim cristus natus
est in celestibus gloria dei patris. ideo
dicitur. Gloria in altissimis deo. quia
vero in terris est pax nostra. qui fecit
vtraqz vnum. ideo dicitur. z in terra
pax hominibus bone voluntatis. No
ta ꝙ isti cantico angelico beatus Hyla
rius addidit q̄ sequunt̄. s. laudam⁹ te.

benedicimus te. adoramus te. et cetera Et constituit illud canticũ in principio misse diebus festiuis. Cantatur quidẽ in missa vt eadem exultatione fiat sacte hostie missio. qua missio in carnem diuini verbi facta est. Cantatur autez solis diebus festiuis. qa hoc canticũ est exultationis z gaudii. Rogemus ergo deum etc̄.

De secundo euangelio in natiuitate domini introductio.

Pastores loquebantur ad inuicem: transeam⁹ vsq3 Bethleem. z videamus hoc verbũ qd̄ factum est etc̄. Luce 2°. capitulo. Oriente sole z apparẽte aurora. videmus aues celi cantando exultare. Et cũz legeretur nobis euangelium misse nocturne audiuimus supernos spirit⁹ nouo cantico exultasse. atq3 veri luminis ortum magno gaudio nunciasse pastoribus. Et quiã iam fit vigilia matutĩa cum angelis exultemus. cum pastoribus properemus. vt videamus vbũz caro factum. Quoniam autem predicatores hodie cupiunt ostendere nobis vbuz hoc qd̄ factus est dominus. ideo ad matrem virginem recurramus. cõseruantem z conferẽtez de singulis ĩ corde suo. vt ipsa nobis aliquid reuelare dignetur. tante solennitati congruum qd̄ vestre frãitati denunciem. quod ut fiat. demulceamus pias aures virgineas angelica salutatiõe dicẽtes. Aue Maria et cetera:

Prima pars.

Pastores loquebantur ad inuicem: transeamus vsq3 Bethleem etc̄. Si huius rei nouitas euangelizata pastoribus. illis fuisset Atheniẽsibus nũciata: qui ad nihil aliud vacabant. nisi aut dicere aut audire aliquid noui. vt scribitur Actuũ. xvii. capitulo. puto q͛ hoc nouum omnium nouorũz nouissimum reputassent. z canticum nouũ domino decantassent. quia mirabilia fecit. sed pastoribus hoc fuit nunciatum vt non solum nouitas sit in facto. verũz z mirabile appareat sacramentum. q͛ animal hõ in consideratione. tã eximie suspenditur nouitatis. In hoc igit̃ euãgelio vbi saluatoris nostri natiuitas diligenti examinatione perquiritur a pastoribus. fit mentio de tribus. premittitur enim sollicita inquisitio veritatis ↄsequẽter additur inaudite admiratio nouitatis. ibi // z omnes qui audierunt Deinde postponitur deuota regressio deitatis. ibi // reuersi sũt pastores // In prima parte euangelii que nobis insinuat sollicitam inquisitionem pastorum. de veritate illis ab angelo nunciata. q̃tuor tanguntur. Primum est mutua allocutio. vnde dicit // pastores loquebantur ad inuicem // Descendentibus enim angelis ab eis in celum. tunc mutuo loquebantur. exhortantes seipsos ad iter. vel consulentes quid agenduz esset. et admirantes super tanta visione. Et attendendum q͛ nihil responderunt pastores angelis. sed illis abeuntibus primo ad se inuicez loqui ceperũt quia delectabantur suauitate celestis cantus. erant eniz in extasi mentis propter immensam claritatez. z timor quidam eos possidebat. vt cum angelis

loqui non possent. Deinde ponit quid loqbant. ibi // trāseam⁹ vsqz Bethleē Et bene dicit trāseamus. quia erat parua via // ꝛ videamus hoc verbū // Exo di tercio. Uadam et videbo visionem hanc magnam: vere magna visio: videre gloriam eius: quasi vnigeniti. q verbum caro factuz est. Nota quomodo correspondent vltia primis. quoniam in veteri testamento ordinauit cristus pastores sue dispensationis ministros. Moysi enim pascenti gregem: appuit ī flāma ignis de rubo. exo. 3° ꝛ Et nunc pastoribus figurate natiuitatis in flāma rubi ardentis: anunciat veritatez. Deinde dicit // quod factum est non ab homine: sed a deo // qđ fecit dominus // Jsa. 9. Uerbū abbreuiatum faciet domin⁹ super terrā // et ostēdit nobis eius ostensionē desiderabat Dauid dicens. Ostēde nobis domine misericordiam tuam. ꝛ salutare tuum da nobis. Et nota ꝙ tria dicuntur hic de hoc verbo diuino ā miratōne digna. diuinū enī verbum nō termino concludit cū totū vbique sit: . et tamen hic de se dicitur hoc verbum // vlterius cū dicat articulus fidei. hoc verbum est genitum nō factum. tamen hic dicitur // qđ factum est // qđ fecit domin⁹ //. Rursū hoc verbum absconditum est nobis. cum dicat Jsa. 45. ca°. Uere tu es deus absconditus. tamen hic dicit // ꝛ ostendit nobis // que omnia diuino verbo cōgruunt. ex eo qđ ipsuz caro factum est. Sed illa expositio ē iuxta subtiliorem intellectum Cōiorem igitur adhibeamus intelligētiam // videamus // hoc verbuz. i. intueamur rē recitatione dignā // qđ factū ē nouiter. quia fuit a seculis in auditum sed nō a quocunqz ita actum // sed dominus fecit // ꝓpter nostram redemptionē ꝛ suum honorem // ꝛ ostendit nobis // i. reuelauit nobis. Secundo ponit accelerata profectio // : venerunt festinantes // nulla mora ꝑpediti. 2° Regum 12. transierunt festinanter. Nota ꝙ festinanter iuerunt ꝛ vehementi vidēdi desiderio. infantem natuz. ita vt tarde videretur eis illuc posse accedere. immutauerat eiz eos totos celestis illa visio ꝛ iō festinabāt cū psalmista dicētes Cucurri in siti. sitiuit anima mea ad deum fontem viuū: quando veniaz ꝛ apparebo ante faciem domini. Et nos fratres karissimi festinem⁹ ingredi in illud diuersoriū in quo iacet puer Emanuel. vnde Hebre. 4°. Festinemus ingredi in requiem illāz. ꝛ interrogem⁹ pastores. quez vidistis pastores dicite anunciate nobis in terris quis apparuit ꝛ illi respondebunt. Natū vidimus et choros angeloꝝ. collaudantes deum. Tercio ponitur matris inuentio. dicit enim // ꝛ inuenerunt Mariā // beat⁹ q eā inuenerit. quoniā ipsa dicit ꝓ'bi. 8° ca°. qui me inuenerit. inueniet vitā ꝛ hauriet salutē a domino. Jn quo morale documentum attende. quoniam q vult xp̄z inuenire. primo ad matrē recurrat. Hebre. 2. Accedamus cum fiducia ad thronum glorie eius // Joseph qui virgini exhibebat ministerium // et infantem positum in presepio // ita repererunt ut illis angelus dixerat. Quarto ponitur inaudite rei firma cognitio videntes autem // psalmista. Sicut audiuimus sic et vidimus in ciuitate domini virtutum // cognouerūt // esse uerum // quod dictum erat illis de puero hoc // Dictum enim erat illis eum esse saluatorem // qui est cristus dominus // Et attēde deuotam fidem pastoꝝ. quoniā crediderunt eum esse cristum. non

visis potentibus signis. vnde eccles.
36°. innoua signa z immuta mirabilia
sed videntes pauperez mrem ministra
re: experte vagiētē puulū. locū humilē
cōtrariis signis opinioni hominum cū
cognouerunt esse cristuz. z veludt deū
adoraūerūt. Aduerte q euāgelista mu
tauit etatis vocabulū. quez enim prio
dixerat infantem. nunc appellat puerū
cū tamē puericie etas nō incipiat ciī ſm
septennium. quod ideo facit euangeli
sta: vt ostendat eum esse deuz. qui sua
incōprehensibili eternitate omnia tem
pora etatum ptinet z transcendit. ps.
Tu autem idem ipse es: z anni tui non
deficient.

Secūda pars.

Ecūdo cuz dici tur z oēs q audierunt tangitur admiratio inaudite
nouitatis. z duo facit. Primo eniz po
nitur inaudite rei admiratio generalr.
z omnes qui audierunt // audierūt hoc
incarnationis misterium omnes gētes
iudei. greci. barbari. z gentiles. z pre
dicatione apostolo omnibus fuit anū
ciatum. ps. Annuntiauerūt celi. i. apli
iustitiam eius. z iteruz. Notū fecit do
minus salutare suum: in cōspectu gen
tium reuelauit iustitiam suaz // mirati
sunt // qd miruz si mirati sunt audiētes
cuz ista opera deo mirabilia sint. eccl.
xi. Mirabilia opera altissimi solius z
gloriosa: abscondita z inuisa opera illius
. z pter hoc dicitur infra admirati sūt
in illa multi. z honorauerunt deū. De
inde ponit alia admirationis causa // et
de his que dicta erāt a pastoribus ad ip
sos // mirabant vt dicit glo. simplicem
pastoꝝ facundiam z attestationem fer

uentem in pdicatione veritatis. Et at
tende q istud inter mirabiliora nostre
fidei opera est ordinandū. q nō recto
res. nō philosophos. nō potētes elegit
dominus. qui facundia sermonis ac hu
mane sapientie vbis. aut certe potētia
seculi: fideliuz colligerent multitudinē
Sed dum pastores z piscatores mittū
tur ostenditur mirabilis operatio. qa
diuinitus z nō humana vtute expulsis
ydolatrie tenebris veritatis lumē om
nes gentes illustrat. Secūdo ponit ta
cita verborū pseruatio // Maria autez
cōseruabat // in armariolo pudici pecto
ris // omnia verba hec // s. de anuntiati
one angelica. de exultatōne Johānis i
vtero matris. de ortu saluatoris. d ex
ultatione angelorum. z de fide pastoꝝ
Nota q hic nobis cōmendatur primo
pudicitia virginis. vt dicit Ambros.
Maria nō magis ore pudica q corpore
secreta que nouerat nulli diuulgauit.
sed tacito corde scrutans. cōgruū tem
pus q deus voluit hoc reuelari expec
tauit. Secundo cōmendatur virginis
deuotio quia diuina opera conseruabat
sollicite. vt ex quo diuinū iā verbū pe
perat. eiusdem verbi verba deuota cō
seruaret. ps. Eructauit cor meū ver
bū bonuz. dico ego opa mea regi. vnde
non solum fuit beatus venter eius qui
cristum portauit z vbera que suxerūt
sed amplius fuit beatus spiritus eius:
qui audiuit verbuz dei. z custodiuit il
lud. Deinde ponit assidua mentis vgi
nee meditatio // conferens in corde suo
secretius vacans contemplationi diui
ne. Nulla eni vnq creatura tante fuit
cōtemplacionis. mā cū illi erat psens
z opera suauitatis eximie in ipsa facta
sunt. vnde pverbio. 8°. Ludēs coram
eo oī tempe. ludens in orbē terrarum

z delicie mee esse cū filiis hominū. vbi loquitur q mirabilem habebat vgo cō templatōis suauitatem conferens ea q in scripturis legerat. his que circa se facta videbat. legerat enī Isa. Ecce uirgo concipiet z pariet filium. z hoc in se cōpletum cernebat. videbat se d stirpe Dauid ortā. in nazareth de spiritu sancto cōcepisse: in Bethlehē pepisse: quorum oīm vt dicit glo. in diuersis phetis legerat testimonia.

Tercia pars.

Tertio ponitur deuota glorificatō deitatis.

vnd dicit // reuersi sūt pastores // Ezech. 1°. Animalia ibāt z reuertebantur. Et nota q nō prius redierunt pastores q viderunt: z adorauerunt xpm // glorificantes // Eccle. 43°. Glorificate deū qtumcunq potestis // z laudantes deū // ps. Laudabo nomen dei cum cātico: z magnificabo eū in laude. Et forte illo eodē cantico quo angeli primo glorificauerūt deū: z laudauerunt eū dicentes. Gloria in altissimis deo. z in terra pax hominibus bone volūtatis. etiā pastores laudabāt deū venientes cū exultatione. vbi attendendū quō laus angelica simplici fide z pura mēte. etiā ī ore resonabat pastor psallentiū. vt qui primo pastorales cōcinebant voces: nunc angelicas pnuntiant hec est enī mutatio dextre excelsi. Deinde ponit exultationē // ī omnib // id ē pter oīa glorificabāt z laudabāt deū tanq auctorem z opificem oīm eorum que audierūt // ab angelis // z viderūt // ppriis oculis in Bethleē // sicut dictū est ad illos // in hoc enī deū glorificabāt quia nō aliter inuenerunt q fuerat eis ab angelis dictū. ps. Sicut audiuim sic vidimus in ciuitate domini virtutum. Rogemus ergo zc.

In natiuitate domini in terciū euāgelium introductio.

In principio erāt uerbum

z verbum erat apud deum. Jo. 1° ca°. Desideramus aliquid loq de diuino vbo. sed nō inuenimus aliqua verba quibus illud digne z sufficiēter aperire possim. vnde in hui euāgelii expositiōe. Primo pmitto verba Fulgentii scripta in exordio cuiusdam sermonis recitati ad nocturnas vigilias in qbusdam eccl'iis qui sic ait. Cupientes aliquid de huius diei solennitate narrare: simulq cōsiderantes id vnum verbū de quo dicere volumus nulla inuenimus verba quibus sufficienter aliqd dicere valeam. z addit Fulgēcius. Est enim hoc vbū nō qd desinit prolatū. sed qd permanet natum. non transitoriū sed eternum. non factum a deo patre. sed genitū: nec solum genitum. sed etiam vnigenitū vnū quippe vbū deus genuit de seipo p qd omnia creauit. Difficultatē igit facit in pposito. quoniā diuinum vbū ē pmanēs z eternū. nrm vo trāsitoriū illud eternū nrm tēporale. illud genitū z nāle. nrm vero factum. z artificiale illud vnicum. nostrū autē multiplex. vlteri illud est ex dīna substātia nrm autē ē creatura. Qualr igit qd optamus pficere poterimus: nisi vgo q conseruauit verba de verbo nobis diuini verbi notitiam tribuat. z ostendat nobis diuinum verbum caro factum. iacentem. s. in psepio: pannis inuolutum Rogem igit matrē vt tāte dignitatis plenitudinē nobis ostēdat z dicam illi

Aue ṽbi mr̃ grã plena ꝛc̃.

Prima pars.

In pricipio erãt uerbũ et uerbũ

erat apud deũ ꝛc̃ // Nemo est qui aliquã rez dissipatã sic reparet ꝯueniẽter integrã: sicartifex q pꝛio illã ꝯstruxit. cũ aũt omnia p ṽbum diuinuz in esse pro ducta sint: nature lapse repatio ꝯueniẽtissime p ipm̃ fieri debuit. Cũ igit̃ i euã gelijs duaꝝ missaꝝ p̃cedentiuz. ꝺclarata fuerit tẽporal' ṽbi natiuitas ex q̃ ẽ nr̃e repatõis principium: rõnabiliter in solenniori missa euãgeliũ recitat̃ ꝯtinẽs diuinitatis ṽbi maiestatẽ sił'qȝ ꝛ hũanitatis hũanitatez. dũ sumit originẽ a creationis beneficio: ꝛ descendit ad repatõis nr̃e misterium. Et bene illa euangelia p̃cesserunt lectionez p̃sẽtis: vt dum per illa visibiliter deũ ꝯgnoscim⁹: p hũc in inuisibilium amorẽ rapiamur. In hoc igit̃ euãgelio tria tãgũt. s. inconp̃hensibilis diuinitas. 2° quõ hãc diuinitatẽ manifestauit p aliuz. 3° quõ se manifestauit p seipm̃. Tria igit̃ tãgunt. Primuz est diuinitatis ṽbi alta ꝯtẽplatio. secũdũ ẽst ṽitatis misterii mistica testificatio ibi fuit hõ // tertiũ ẽ hũilitatis ṽbi ꝓpria icarnatõ. ibi // i ꝓpria venit // Circa primum in quo de diuinitate verbi tractatur duo tangũtur. Primo cõpat verbum ad diuina. tangẽdo personalẽ ꝓprietatem. 2° compat ipm̃ ad creata: exprimendo vniuersalez potestatẽ. ibi // oĩa p ipsum ꝛc̃ // Circa primum quatuoꝛ dicit de verbo. Primo enim tangit eternitatis durationem. 2° personaꝝ distictionem. 3° essentie vnionem. 4° personarum inhesionem. Primo itaqȝ Johannes euangelista spiritu sancto affirmatus contra Ebion et Fotinum qui dicebant christum ante Mariã nõ fuisse tangit verbi eternitatem. dicẽs // in pricipio // id est ante omnia ꝛ ab eterno ꝺm ꝙ exponit Augus. 6° de trinita. ꝛ Basilius. Sophistice inquiens generaret si genitus est anteqȝ genitus esset. non erat: ait spiritus // In pricipio erat verbum // Hoc etiã eodẽ mõ exponit Hilarius 2° de trini. Sed Origenes dicit ꝙ nomine principii pater intelligit̃ vt sit sensus. in pricipio. i. in patre erat verbum. sed ista expositio etiã est ꝓbatio ꝑsone: cum eniz nullus hõinuz possit eẽ in principio patre. sed ṽbum est in prĩ igit̃ ipm̃ ṽbuz eternũ est // erat ṽbum nomine ṽbi ꝑsonalis ꝓprietas dat̃ intelligi. Hic tria vidẽda sunt. Primo qd dicat verbum in diuinis. et dico ꝙ licz difficile sit etiã in speculo et in enigmate diuinuz verbũ ꝯgnoscẽ. difficili⁹ tamen est cõcepta ꝯprimẽ per ꝺmonem. sed difficilimum est aliqd dicere ꝓprio vulgari ꝺmõe. q̃ntũ tamẽ de⁹ dederit tibi aperio. Attẽde igit̃ ꝙ cũ prima entitas sit diuina natura. fieri non potest vt illa natura sit nisi intellectual'. quoniaz intellectuale est primuz. quia oĩa comprehẽdit. deus aũt cum sit primuz intelligibile: omnia p se ipsuz intelligit quoniã primũ est ratio alioꝝ. sed licet intelligat alia. tamẽ vt sic etiã se intelligit. illud enĩ qđ est rõ intelligendi. si nõ intelligitur principaliter. hoc est qꝛ nõ ẽ sibiipi rõ existẽdi: sicut species itelligibil' qua leonẽ intelligo nõ ducit principaliter in cognitionẽ suiipsius. sed alterius primo. ꝛ ex ꝯsequẽti sui. intelligibilis aũt prima nã ẽ rõ itelligẽdi oĩa ꝛ cũ ipsa sit p se existẽs pricipal'r intellectũ diuinũ ducit in ꝯgnitionẽ suiipi⁹. ꝛ postea in cognitionẽ aliorum. non tamen de⁹ se itelligit. qꝛ alia itelligat nec ꝯ°

Omne autem intelligens intelligendo
cõcipit: ꝛ inter intelligentẽ ꝛ talẽ conce
ptum est realis distinctio. cũ vnum se
habeat vt producens. alterũ vt produ
ctum. ꝛ nihil seipsum ꝑducat. iste autẽ
cõceptus est verbum dei. deus igitur
pater eẽntiaꝫ ꝓpriam intelligit. q̃ꝫ ĩtel
ligendo ꝯcetera oĩa intelligit. sed cõce
ptus ille quem format est ipa diuina es
sentia. que est pater cum in eo nullum
accidens esse possit. sed illa eẽntia vt ĩ
tellecta distinguit̃ ab eẽntia pr̃is. respe
ctu reali. ex quo ṽbũ in esse ꝑsonali cõ
stituitur. Appꝫ igit̃ qd sit diuinũ ver
bum: quia est ipse cõceptus pr̃ni intelle
ctus ꝓpriam intelligẽtis eẽntiam: ꝛ cũ
cta que in ea relucent. Secundo viden
dum est. quare tale ṽbum dicat̃ filius
dico q̃d ad hoc q̃ aliq̃s sit alterius filiꝰ
sex requirunt̃. Primo enĩ requirit̃ q̃ fi
lius sumat originem sui eẽ ab eo: cuiꝰ
dicit̃ filius eẽ. q̃d eniꝫ a nullo est: nulliꝰ
est filius. Secũdo req̃rit̃ q̃ ab illo nãli
ter sumat originẽ. ꝛ iõ statua nõ est ar
tificis filius. q̃a nõ nãliter: sed artifici
aliter ab eo ꝓcedit. Tercio requiritur
q̃ ita nãliter ꝓcedat q̃d genitũ sit simi
le generãti in nã. ꝛ ideo hec ĩferiora. li
cet nãliter sit a celo: nõ tamẽ sũt filii ce
li. q̃a nõ ẽ ĩter ea similitudo. ꝛ ꝓpter eã
dẽ cãm aurũ nõ est filius terre. Quarto
req̃rit̃ vt genitũ ꝛ generãs viuẽtia sit
iõ ignis generatꝰ nõ est filius ignis ge
nerãtis. eo q̃ neuter sit viuẽs. Quĩto
req̃rit̃ vt ista generatio sit in nã cogni
tĩa. licꝫ .n. plãta nãliter sit a plãta: non
tamẽ inuenit̃ filiatõ. In nã igit̃ sensibi
li quantuꝫ ad hec inferiora. primo re
perit̃ filiatio ꝛ pr̃nitas. vñ leo est leo
nis filiꝰ. sed tamẽ hec nõ est ꝑfcã filiati
onis rõ. q̃a actꝰ quo leo generat filiũ. li
cet sit nãe cognoscẽtis: nõ tamẽ ẽ cogni
tiuus. sed ẽ actꝰ qui ꝑtinet ad aĩaꝫ vege
tatiuã. si autẽ actu ꝯgnitõis aliq̃s gene
raret. genitũ haberet filiatõis rõnem.
Quoniã aũt oĩa ista ꝯueniũt diuino ṽbo
ideo ipm maxime habet rõneꝫ filiatõis
Primo enĩ ipse habet esse a pr̃e. vnde
Jo. 7°. Ab ipso sũ ꝛ ipse me misit. Se
cundũ etiã ꝛ terciũ ibi sunt. q̃a nãliter
est a patre ꝛ habet cũ eo nãe similitudi
nem. vnde de istis duobus dicit Hyla
rius. 9°. de tri. Predicamꝰ ex deo pr̃e
eiusdẽ generis genitã nãm naturaliter
in se gignentẽ habere naturã. ꝓcedit er
go ṽbum a pr̃e naturaliter: ꝛ habꝫ eius
dem generis nãm. Quarto ṽbuꝫ ꝓce
dit viuẽs a viuente. vnde Jo. 6°. Si
cut me misit viuẽs pr̃. ꝛ ego viuo ꝓpt
pr̃em. Similitudinẽ dicit Hylariꝰ. 7°
de tri. Viuẽs deus nãe viuentis eter
na potestas est. ꝛ q̃d cũ sacramẽto scien
tie sue ex eo nascit̃ nõ potuit aliud esse
q̃ꝫ viuẽs. Quinto ista generatio est in
natura intellectuali. q̃a diuina natura
talis est. Sexto nõ solũ est a tali nã. sꝫ
ꝑ actũ naturaleꝫ intellectus qui ẽ intel
ligere diuinũ ṽbum emanat. ꝛ iõ ratõ
filiatõis ꝑfectissime cõpetit diuino uer
bo. Tercio ostendendum est hoc ṽbũ
esse eternũ. videt̃ eniꝫ btũs Jo. simpli
cem fidei veritatẽ absq̃ꝫ vlla ꝓbatõne
dixisse cũ ait // in principio erat ṽbuꝫ //
sed istã filii eternitatem ꝓbat Aug. 6°
de tri. ꝯ Arriũ: exẽplo ꝛ rõne. Exẽplo
q̃deꝫ. quoniã filiꝰ ẽ splendor siue cãdor
lucis eterne. sed splẽdor ẽ a luce. Item
rõne. quoniã filiꝰ ẽ v̄tꝰ ꝛ sapia pr̃is. sꝫ
nũq̃ꝫ fuit pr̃ sine v̄tute ꝛ sapia. g° nũq̃ꝫ
fuit sine filio. Hoc ideꝫ ꝓbat Ambro.
1°. de tri. Sed vt remotiꝰ nõ hẽamus
possumus dicẽ: q̃ ĩtelligẽtia v̄boꝝ eua
geliste euidẽti. hoc ꝓbãt rõne. de ĩtelli
gẽtia enim principii sunt tria. quorum

vnum est vt ipsū sit eternū. ante enim
principiū nihil est. sic nec ante eternuz
ſm qd ꝯuenit principio ē vt ipsuz sit in
tellectuale. intellcūs eniz principiū est
ꝛ nō fortūa. Terciū qd ꝯuenit pricipio
est: vt nihil sibi nouū adueniat: alioqn
nec esset principiū nec eternuz. verbo
autez cōuenit ꝙ sit in intelligēte ꝛ dicē
te. si igit verbum est in principio intel
ligente ꝛ in principio nihil pōt esse no-
uum: vbum nō est in principio nouiter
sed quādocunq; fuit principiū fuit ꝛ v
buz. sed principiū fuit ab eterno. ergo
vbum fuit ab eterno. declarata est iam
verbi eternitas. Secūdo cū dicitur // ꝛ
vbum erat apud deum // tangit perso-
nalis distinctio. vbi vt dicit Theophi.
heresis Sabellii subuertit: q dixit eun
dem eē prem qui filius: sed hꝰ nō patit
vbuz euāgeliste. quoniā nullus apud
seipsum dicit eē: sed apud aliuz. Nō ꝙ
hec ppositiō apud cū hoc ꝙ denotat disti
ctionē: nihilominus signat quādā socia
lē cōiunctionē que est patris ad filium
ex eoꝝ mutuo amore qui eos cōnectit.
ꝛ iste est spūs scūs: vt dicit Aug. i5. de
tri. Itē nota ꝙ illa ppositio apud deno
tat maioritatem in eo cui addit respcū
alterius. nō eniz rex dr eē apud militez
sed miles apud regem. ꝛ quia filius est
a pr̄e nō pater a filio. ideo nō dicit euā-
gelista deū esse apud vbū: sed verbum
apud deū. qa ſm Hylariū erat apud de
um pr̄em tanq̄ actorē ꝛ genitorē. Ad-
uerte ꝙ cū euāgelista primuz dixisset
vbū eē in principio. i. in pr̄e ſm exposi
tionē Orige. nūc nomē principii muta
uit in nomē dei. dicens vbuz esse apud
deū. qd ideo fecit: vt declararet qd no
mine pricipii intellexerit. ꝛ attende ꝙ
hoc nomē deꝰ supponit hic p psona pris
Tercio cū di. deus erat vbum tangit

eentie diuine vnio: vbi destruit Arria
noꝝ impietas q dixerūt filiū eē creaturā
q̄dāz nobilissimā p quā velut instrm
oīa facta sunt a deo. sed ſm Aug. ne ui
le aliqd putares noīe vbi. audi euan-
gelistā. deꝰ erat vbū. i. vbū erat deus
Nō aūt diuinū vbū deꝰ sit. patz ex tribꝰ
Primo qdē ex naturali natiuitate ipi
us: qa nō aliunde est vbū q̄ a deo. ꝛ io
nō aliud q̄ deus ē verbum: qa vt dicit
Hylariꝰ. 5. de tri. natꝰ deꝰ nō pōt minꝰ
pfectā ea ex qua natus ē tenere naturā:
nec eni aliud q̄ deus subsistit. qd nō ali
unde q̄ de deo subsistit. Secundo hoc
idez apparet ex actu quo vbum pduci
tur. cum enim omnis creatura sit intel
ligens in potētia. intelligere nō est sua
substantia. sed diuinum intelligere est
deus: ꝛ diuina substātia. ergo qd tali ac
tu emanat verus deus est: nec valet in
stantia de creatōe cuz ipsa nō sit substā
tialis et naturalis. Tercio hoc idez ap
paret ex parte eius qd intelligit i nobis
qa illud qd intelligimus ꝛ cōceptus rei
differūt. qa vnum est vera entitas. al
terū vero est similitudo entitatis: sed
cum ille cōceptus sit similitudo rei itel
lecte in nullo differunt. nisi quia vnuz
est res. altera similitudo. ideo si a con
ceptu tolleretur hoc ꝙ nō eēt ens inten
tionale sed vnū ens reale. tunc ille cō-
ceptus non esset alia res q̄ illa cuius ē
conceptus. Cum igitur deus pater for
met conceptum de diuina essentia. ꝛ in
eo nihil possit esse intentionale. sequi-
tur ꝙ talis conceptus sit ipsa diuina es
sentia. ꝛ quia verbum est ille conceptꝰ
deus igitur est verbum. ꝛ attende ꝙ li
cet non sit nisi vnus deus. tamē dictuz
est principiū pr̄em eē deuz. vbū filiū eē
deū. qa oportet vt eadē diuinitatis nā
sit i oībꝰ diuinis psonis. sūt igit pricipiū

ꝛ verbuȝ vnus deus. nõ quẽadmoduȝ
omnes homines ꝑticipatione speciei di
cũtur vnus homo. quoniá talis vnitas
est ƀm ĩtentionẽ tãtũ. realiter enĩ alia
est humanitas vnius ab humanitate al
terius. sed in omnib⁹ tribus ꝑsonis est
realiter eadem natura nõ mutata. nec
rursum credendũ est pr̃em ꝛ filiuȝ esse
vnũ. sicut de duobus amicis dicere cõ
sueuimus ꝙ sunt vnuȝ. qꝛ qꝺ un⁹ uult
alter vult. pater enĩ ꝛ fili⁹ adhuc sunt
magis vnum. qꝛ nõ solũ vult vn⁹ qꝺ
vult alter. sed eadeȝ voluntate ꝛ eadẽ
volitiõe qꝺ vult pater vult ꝛ filius. sȝ
duo amici licet idem velint. voluntas
tamẽ vnius nõ est voluntas alteri⁹. sȝ
distincte sunt volũtates ꝛ volitiones.
Quarto ponit̃ ꝑsonarũ mutua inhesio
ex quo tollit̃ quorũdã antiquoꝝ error
qui posuerũt ydeas. ꝛ rões reꝝ extra
intellectũ diuinũ. ꝯ qꝺ dicit euãgelista:
h°. s. v̓bũ qꝺ est primũ exemplar. ꝛ rõ
oĩm. vt dicit Aug⁹ // erat ĩ principio //
i. ab eterno // apud deũ // nunqȝ enĩ potu
it eẽ deus. quin adesset sibi v̓bũ suum
aliogn ignorasset seipm̃. nec illud v̓bũ
est extra dicentẽ. sed ẽ pater in filio ꝛ fi
lius in pr̃e. aliogn aut distinguerẽt̃ situ
ꝛ loco aut natura. ꝛ si distĩguerent̃ situ
distinguerent̃ ꝛ in natura. qꝺ. s̃. impro
batũ est. Attẽde ꝙ licȝ pr̃ sit ĩ filio: ꝛ fi
lius in pr̃e. sicut v̓bũ ẽ in ĩtelligẽte: ꝛ in
telligẽs in verbo suo. nõ est tamẽ in di
uinis ꝑsonaꝝ depẽdentia. qꝛ ƀm Criso.
diuinũ v̓bũ subsistentẽ dicit yypostasiȝ
subsistit igit̃ distĩcta yypostasi pr̃ a filio
ꝛ subsistit distincta yypostasi filius a pa
tre. neutra tamẽ subsistit ĩ diuersa ꝛ di
stĩcta nã. qꝺ nõ cõtingit de v̓bo nr̃o. qꝛ
est dependẽs cũ sit accidẽs. ꝛ dicit distĩ
ctã nãm ab intelligẽte. sed nõ distĩctaȝ
yypostasim. vt habet̃ a Damasceno. li.
i°. c. 6° ꝛ. 27°. Secũdo postqȝ euãgeli
sta cõmendauit v̓bum innuendo perso
nalem ꝓprietatem nunc ꝯmendat illud
exprimendo vniuersalem ipsi⁹ causali
tatem cum dicit // omnia per ipsuȝ // in q̃
parte quinqȝ tangunt̃. Primũ vniuer
salis rerũ productio cum dicit omnia.
s. que facta sunt. ꝛ temp⁹ ꝛ temꝑalia // ꝑ
ipsum // . s. v̓bum // facta sunt // vnde in
principio Genes. habet̃. dixit dominus
fiat lux ꝛ facta est lux. ꝛ sic consequẽter
de tota creatura. Et attẽde ƀm Criso.
ꝙ euangelista vna clausula hec omnia
cõplectitur. dicens omnia esse facta per
verbuȝ. q̃ Moyses multo sermone ꝓ
secutus est. quia nõ ẽ intentio euangeli
ste demonstrare creationem reꝝ. No
ta quia ut dicit Aug. Si omnia que fac
ta sunt facta sunt per verbuȝ. sequitur
ꝙ ipsum verbum nõ sit factum. si eniȝ
esset factum vtiqȝ aliquo verbo esset
factum. ꝛ esset verbum verbi. verbũ
igitur dei factum nõ est: sed genitum.
Nota ꝙ nihil facit artifex nisi p̃existat
actualis in ip̃o rei facte ꝯceptio: nõ eiȝ
fit statua ab artifice nisi preconcipiatur
in mente artificis. ꝛ per huiusmodi ar
tem fit quodcunqȝ fit ab artifice. Cum
igitur vt dicit Aug. 6° de trini. v̓buȝ
sit ars patris plena ratiõib⁹ omniuȝ fi
endorum. in ipso preconcepta sunt om
nia fienda. ꝛ per ipsuȝ in esse producta
Nõ ꝙ ex hoc ꝙ dicit euangelista. Om
nia esse facta per verbuȝ. Arrius sue
impietatis sumpsit fomentuȝ. vt dicit̃
ĩ lib° Ualerii. nã ꝯ v̓bi eternitatẽ dixit
Arrius v̓bum eẽ qȝdã luceȝ spũalem a
deo creatã ꝑ quã sicut artifex ꝑ serraȝ
ꝓducit domũ. singula ꝓduxit in eẽ. ve
lud per instrumentũ. contra qꝺ arguit
Theophilus dicẽs. qꝺ oẽ instrumẽtuȝ
est minus honorabile his q̃ ꝑ ip̃m fiũt.

si ergo p filiū omnia facta sunt ipse ē ī⁊ honorabilior factis: qd ē absurdū. Nō ergo filiꝰ est instrumentū: sed pricipale agens. nā oīa facta sunt a vbo quem admodū omnia p ipsū fcā eē dicunt. ad hoc respondet Theophilus. qa licz filius sit principale agēs nō tamē ē a seipo sed a patre: ⁊ vtutem factiuā habz ab illo. vnde per ipsū deꝰ oīa fecisse dicit ne filius intelligat ingenitus. Secundo tangitur rerū pdictaꝝ cōseruatō // ⁊ sine ipo // s. verbo // factū ē nihil // i. fm Aug. li. de natura boni. nō est factū sine ipo aliquid. ita qꝫ li nihil sit pura negatio. quidā enī hereticoꝝ crediderūt ipsū nām quandā esse que a vbo fcā nō fuerit. qd ē derisoriū. qa nihil nll'a nā ē Attendendū qꝫ omnia facta sunt p verbum // ⁊ sine ipo factū est nihil // i. malū nec enī peccata ab ipso facta sunt. eo qꝫ talia nihil sunt. ⁊ si dicis. qd ergo est cā mali. dico qꝫ malum cū sit nō ens causā nō habet. vt disputat Aug. cōtra Manicheū. ponentē duo principia. vnū bonū a quo oīa bona. alterꝝ vero malum a quo oīa mala. Nō etiā qa fm Orig. p hoc qd dicit sine ipso factū ē nihil. ostēdit qꝫ principalitas vbi nccīa ē cuilibz creature: alioquin creatura in nihilum tenderet. est enī vbū fm Aug. 8. sup gene. ad lrām cā creaturaꝝ. sicut sol ē cā lumīs in aere. ⁊ qꝫtū ad fieri: ⁊ qꝫtū ad cōseruationē. ⁊ p ista expositione facit qd vbi habemꝰ. ⁊ sine ipso factuz est nihil. in greco habet et foris ipsum factum est nihil. quoniā si aliqd est extra vbū ipm est nihil. Tercio ponit existētia creaturaꝝ in vbo // qd factū est // i tēpore // in ipo vita // i. in vbo qd vita ē erat // nō quidē in tpe: sed ab eterno. qa vt dicit Beda dispositō fiendoꝝ in tpe eternaliter pcessit in viuēte vbo. vnd nō est intelligendū fm Manicheoꝝ deliramēta. qꝫ oē qd factuz ē i se habet vitā. sed put oīa ista in viuēte sunt vbo sic oīa viuūt. vt dicit Aug. super Jo. Nota qꝫ euāgelista nomen vbi mutauit in vitā: ut ostēdat quoniā oīa continent in ipso vitaliter: qd enī in seipo nō est viuēs in illo tamē viuit. Qd autē oīa sint i verbo patz qa verbū de sciencia dicentis emanat ita qꝫ actus emanationis nō est vniuersalior: nec pticularior ipo verbo. aliogn ipsū verbū tali actu nō emanaret. ⁊ qa deus pater vnico eterno actu intellexit diuinā naturā ⁊ omnia entia. ideo in vbo ptinet rō diuine nature ⁊ oīm entiuz. Qd aūt verbum vita sit patet. quoniā prima rō uite inuenit in natura intelligēte. ⁊ talis natura magis intelligit viuēs dū actu intelligit. ⁊ quia diuina natura intellectualis est nec separat ab actu intelligēdi. imo ipe actus est natura. ideo deus est maxime viuens. sed qa vbum ē potentissimū in natura intellectuali cum sit ipsa intelligibilitas. ⁊ pcipue qa ex ipso intelligibili nō format. ideo vbuz maxime viuens est. vnde ipe est quasi flos vite ⁊ fons. ⁊ ideo de ipo dicit. ps. apud te est fons vite. Ex quo apparz qꝫ omne factum est in ipso per modū vite oīa enim sunt in ipso p modum vbi. et pter hoc i ipso sunt oīa. qa vbū oīm ē sed cuz rō verbi sit vita. imo fontana vite sancte. oē qd factum est. ē in ipso vitaliter. Quarto ponit humane mentis illustratio // ⁊ vita erat lux hominū vnde duo attende. Primo quidem quoniā qd euāgelista priꝰ nomine verbi appellauerat. deinde vitā eē dixerat. nūc eandē vitā lucē appellat. conuenit enim diuino verbo esse lucem. quoniam lux dicitur a manifestatione. quia

ꝯm Aplm .ad ephe .5°. Oia autez q̄ arguunť manifestanť a lumine. rō autez manifestandi potissime ꝯuenit ṽbo: lꝫ eni oīa sint in dīna eētia. tamē vt ī ea sūt nō intelligunť eē declarata ⁊ maīfesta actualr̄. sed ꝑut sunt ī ṽbo cū ṽbū dicat actualem notitiam declaratam. Ipsū etiā ṽbum ⁊ dīne eēntie ⁊ omnis creature dicit manifestationem p̄cipuam vnde bene sibi competit esse lucez Et aduerte q̄ bene ꝯiungunť illa duo lux ⁊ vita vt ostēdať hanc eē vitā verbi q̄ sit lux pure intelligibilitatis. Secūdo vidēdū ē quō hec vita sit lux hominū. vbi attēde q̄ sicut rōnes oīuꝫ et viuētiū ⁊ nō viuētiū sunt viuentes in ṽbo. ⁊ rōnes oīm tā lucentiū q̄ꝫ nō lucentiū in ṽbo lucentes existūt. ⁊ sicut licet oīa viuāt in ṽbo. nō tamē omnia in seipsis viuūt. ita licet oīa in ipso luceant nō tamē omnia in seipsis sunt lucentia. sed solū oīa q̄ intelligibilez habent naturā. Cū igiť hoīes sint nāe intellectualis ‖ vita est lux hoīm ‖ sed cū ista vita sit etiā lux angeloꝝ. quare solū lux hoīm nominať. Itez q̄re ṽbum nō diciť vita hoīm sicut diciť lux. Ad primū respōdet Origenes. q̄ per hoīez quecūq̄ creatura intellcualis in hoc loco accipi debet. sꝫ pōt aliter dici q̄ angelica natura ē pura lux intellcūalis creata. Natura aūt humana nō ē pura lux. sed obumbrata. vnde dicit Ysaac q̄ rō hoīs oritur in vmbra intelligentie. et hoc ꝯuenit hōi ex unione aīe ad corp⁹: Cum igiť nā angelica sit pura lux creata ⁊ de se sit lucens. ṽbū nō dr̄ lux angeloꝝ qđ est increatū. q̄a cū intellcūalitas hoīs obumbreť tenebris fantasmatum de se nō lucet nisi pura lux ṽbi nr̄aꝫ mētē illustret. ꝓpter qđ singulariter ṽbū dei lux hoīm vocať. vnde dicit p̄s. Signatū est sup̄ nos lumē vultus tui domine ⁊c̄: Ad ꝯm dico q̄ ṽbū dr̄ lux hominū ⁊ nō vita. q̄a hoīes de se sunt viuentes. sed nō lucentes. licꝫ etiaꝫ vita hoīm causeť a vita ṽbi. vel aliter. q̄a hoīes habēt nō solū vitā intellectualē: sed vegetatiuā ⁊ sensibilē. ne igiť crederes talē esse vitā ṽbi. iō dixit euangelista euꝫ eē hoīuꝫ vitā. Quīto poniť istius lucis actus ‖ ⁊ lux in tenebris lucet ‖ hic p̄ tenebras ꝯm Origenez naturā nr̄a intelligiť. ipsa eni nō est lux licꝫ lucem p̄ticipare posset. sicut igiť aer p̄ semetip̄m nō lucet. sed tenebraꝝ vocabulo nuncupať ita natura nr̄a per se cōsiderata tenebrosa quedā substātia est capax tamē ac p̄ticipes lucis ⁊ sapiētie. Aliter ꝯm Aug. noīe tenebraꝝ stulta corda ītelligunť. vnde eccl's .1°. Uidi q̄ tantū p̄cederet sapīa stultitiaꝫ q̄tuꝫ distat lux a tenebris. stulta autē corda sunt que relicta eterna sapientia vanitatē creature sequunť. ī quibus tamen lux verbi lucet. quoniā sine hui⁹ beneficio nec ista vana possūt ītelligē. vnđ Math .5°. Solē suū oriri facit sup̄ bonos ⁊ malos. Sexto poniť istius lucis incōprehēsibilitas ‖ ⁊ tenebre eā nō cōp̄henderūt ‖ tenebre sunt mētes intellectuales create quib⁹ lux verbi infinita ⁊ ꝑfundissime claritatis est incōprehēsibilis. licet aliqualiter discerni possit. diuinus autem intellectus cōprehēdit hanc lucem: sicut oculus aquile cōprehendit solez. beatē vero mētes ita īstā lucez intuenť. sicut ocul⁹ nr̄ videt solē totum enim solē videmus: sed tamen oculus nostros nō totaliter inipsi⁹ possumus figere claritatem. Fideles aūt in via hanc lucem cōtemplanť in vmbra. quēadmodū oculus noctue obumbratum solis lucem potest discernere.

Aliter sm Aug. Tenebre sunt corda stultoꝝ in quibus ista lux lucet; eam tamē nō vident. sicut ceco lucet sol quez tamē nō videt. Uł aliter. qa licet beneficio istius lucis intelligam⁹. omne qd intelligim⁹ illi tamē qui sic hui⁹ lucis munere alia ꝯgnoscunt qd nō ꝯuertūt vt hui⁹ lucis fulgorē considerēt adhuc sunt in tenebris. sicut si aliqs lucis corpalis beneficio. ita uidēt colores qd ipsaz lucē nō pcipet adhuc ēēt in tenebris

Secunda pars.

Ecundo cū dicitur Fuit homo

tāgit veritatis misticate sanctificatio Ubi qnqz tangunt. Primū ē pcursoris missio. Unde dicit // fuit hō // Ecce humane nāe veritas qd ē ꝯ Maniſticū dicentē eū fuisse angelū. Fuit aūt angelus officio nō nā // missus a deo // a bono s. deo: nō a malo deo. vt dicit Manicheus. qa vn⁹ solus de⁹ est. ⁊ ille ipse bonitatis eēntia. Isa. 48. Et nunc misit me de⁹ ⁊ spūs eius. Attēde quia nō ē intelligēdū fuisse Johānē missuz p imissionē pexistentis aīe ī corp⁹ quēadmodum dicat. Origines qui dixit omnes animas simul cū angelis fuisse creatas sed vt dicit Jo. Criso. Missus fuit ad pdicandi officiū ⁊ baptizandi. Deinde ponit pcursoris titul⁹ // cui nomen erat Johānes // cōuenit nomen rei. quoniā Johānes dr in quo ē grā. Quicqd autē fuit in Johāne totū erat grā. si ꝯsidēs anūtiatōez ei⁹ terribilē: ꝯceptōz sterilē: natītatē admiābilē: vitā uenēabilē mōtē ꝯmēdabilē. pōit pcursoris officiū hic. venit // tanqȝ mūdi stupor ⁊ vē miraculū in ostēsiōe spūs ⁊ veritatis. Luce. 1° // in testimoniū // tangit in cōi officiū eius. sed ī spēali ꝯsequēter explicat dicēs // vt testimoniū phiberet de lumine // id ē de vbo qd est vita lux ⁊ lumen Nō ꝙ licz lumen sufficiēter seipsuz: ⁊ alia manifestet. ꝓpter tarditatē tamē ⁊ duriciā eoꝝ. q oculos apire nolunt grauati sōno opportuit pcursorē mittere. Attēde ꝙ iterū euāgelista mutauit nomen vbi qd ⁊ pri⁹ dixit lucē nūc lumen appellat ⁊ h°. p tāto quoniā lux dic claritatē puritate sua sine alterius nāe admixtōe // lumē vo dicit lucē alteri nāe vnitā. sic claritas aeris nō ē lux sz lumen. qr vo mittebat vt phiberet testimoniū d xpo. i q° ē vnio hūane nāe cū vbo; iō dicit euāgelista eū phibē testimōiuz d lūine. Deinde ponit isti⁹ attestatōis rō // vt oēs credēnt p illū // Ideo eniz mittebat; vt p ipi⁹ testi oniuz oēs credēnt ī xpz vex lumē. actu. 9 Johēs baptizabat ppl'm dicēs ī eo q vēturus ē post ipm vt credāt. Tertio ponit false opīonis exclusio // qa vt dicit Luceg° extīauerūt iudei d Johāne ne forte ipse esset xps quoꝝ falsā extimationē remouet euāgelista dicēs // nō erat ille // scilz Johānes // lux // oīs .n. creatura respcū dīne lucis ē sic diaphanū: qd qdez de se lucidū nō ē: sed lucez pōt suscipe. Erat igit Johānes lucē pticipās. sed nō ipsa lux // sed vt testimoniū phiberet de lumīe // qd ⁊ fecit cū de xpo dixit. qui post me vētur⁹ est. ante me fcūs ē. ⁊ tandē eū digito demōstrauit dicēs. ecce agn⁹ dei. Quarto ponit vere lucis anūciatio // erat lux va // vnūqdqz vex ē. in q° nihil ē sui oppositi amixtū in luce autez vbi nulla tenebra est. qa nihil ē sibi ab scōdtum. Hebre. 4°. Oīa nuda ⁊ apta sūt ocul' ei⁹. ⁊ iō va lux est. 1°. Jo. 1° de⁹ lux est. ⁊ tenebre in eo nō sunt vlle q̄ illuminat oēz hoīem // Job. 20. Sup quē nō splēdet lumē ei⁹. Nō ꝙ lumē ē

quadruplex.s.naturale· gratuitū· spirituale· ⁊ gloriosuз. Quantū ad lumē nāle, xp̄us omnē hominē illuminat: ut discernat bonū a malo. Sed quantū ad lumē gratuitum nō omnes illuminat. qa aliqui cognitionē dei nō habēt. tamē vt dicit Aug. quicunqз illuminatᷣ hoc lumine p ipsuз illuminatᷣ. Quantū vero ad lumē spirituale. illuminauit philophos. ⁊ doctores ecclesie ad cognitionem veritatis. Sed vlterius lumine glorie illuminat beatos· de quo lumie dicit ps. Apud te domine est fons uite ⁊ in lumine tuo videbim⁹ lumē: Deinde dicit // venientē in hunc munduз // qđ nō ideo ait euangelista. quasi homo prius fuerit. ⁊ postea venerit in hūc mundū ꝫm fabulas Orige. sed hoc ideo dicit euāgelista. qa nō illuminat homies ꝫm quamcunqз parteз sui: sed solum p pteз intellectualem. que non est de hoc mūdo māli ⁊ sensibili. sз creatᷣ a deo: et ꝫm. eā homo ī hūc mundū venit. Quito ponitᷣ negligētia creature ad cognoscendū eū. cū tamen ipsū v̄buз oībus sit p̄sens. vnde dicit // in mūdo // in qualibз mundi creatura erat dīnuз v̄buз. vnđ cum venit in carnē. nō venit vbi prius nō erat. sed qualr̄ nō erat. in oībus eniз est. vnde Jsa. 23°. Celū ⁊ terrā ego impleo. Nota q̄ dīnuз v̄bum dicitᷣ esse in oī creatura. p potētiaз. p̄sentiā· ⁊ eēntiam. p potētiā quidē. qa nihil subterfugit v̄tuteз ipsius. p potentiaз. qa nihil est potēs nisi p ip̄m. per p̄sentiā vo. qa oīa cōtemplatᷣ. p eēntiam vero. qa eēntia eius ꝑpter subtilitatē dīne nature ⁊ sp̄ūalitatem. intima ē cuilibз rei create cōseruās eā. ⁊ in nihilū tenderз creatū si desineret eē v̄bum. sicut vox exterior desinit· cessāte locutone. qa vt dicit Orige. Si de⁹ pr̄ v̄bo loq cessarз. creature uniuersitas euanescēt. Quō antez hoc sit. q̄ dīnū v̄bum ꝫm eēntiā sit in oī creatura nō possum⁹ intelligē ꝫm q̄ dicit Criso. sup ep̄lam ad Hebr̄. De inde adducitᷣ causa quare verbum erat in mūdo // ⁊ mūdus p ip̄m factus ē // ideo eni erat in mundo. qa p ipsum cōditus est mund⁹. Nō est v̄bū ꝑductiuū mundi: sicut artifex cultelli. qa artifex ē extra cultellū. ⁊ pōt cultellus subsisterᷣ sine fabri p̄sentia. sed v̄buз creaturā de nihilo ꝑduxit. ideoqз in nihilū tenderз nisi v̄bum oēm creaturā ꝯtinue sua v̄tute sustentaret. Nota ꝫm Theophilū q̄ in eo q̄ dicitᷣ // ⁊ mundus p ip̄m factus est // tollitᷣ error Maīchei. qui dixit malignū spirituз cōditorē mūdi. Deinde ponitᷣ negligētia dīne cognitiōis // ⁊ mūd⁹ // i. mūdi amatores. q ꝓpᷣ mūdi amorē dicti sūt mūd⁹. qa ꝫm Aug. Si celū amas celū es. si terraз amas terra es. eum nō cognouit // Nota q̄ si nō fuit cognitū dīnuз v̄buз· nō fuit ex pte ipsius cū ipse sit v̄a lux oēm hoīem illuminās cū etiā ipse sit in oī creatura· nec oportebat eū querere a remotis. cū vlterius mūdus p ip̄m sit cognitus· ⁊ cōditus, ⁊ ideo p hunc effectū debuit creator vniuersitatis intelligi. igitᷣ tāta ignorātia fuit ex pte hoīm: qui dilexerūt magis tenebras q̄ lucē. Jo. 3°. ideoqз euanuerunt in cogitationibus suis· ⁊ obscuratū est insipiēs cor eoruз. Aduerte etiā quāte sit ruditatis nō cognoscē tantuз opificē ⁊ benefactorē. peccatū eni igratitudinis ē: benefacientē nō cognoscere qđ nō tantū vicii. sed bestialitatis est. ⁊ insensibilitatis.

Tercia pars.

Ercio cum dicitur in propria

venit // tangitur humilitatis vbi incarnatio. et quatuor facit euāgelista. Primo enim ponit iudeorū reprobationem vnde dicit in ppria. i. in gentē iudeorū vēnit: nō vbi nō erat. sʒ qualr nō erat s. p assumptionē carnis. Nota q̄ p̄ ppria vbi: pōt intelligi creatura mundi: que ppria vbi est. eo q̄ p̄ nullū nisi per ipsum sit cōdita. in qua creatura vbuʒ appuit visibile. vel in ppria spiritalit possunt intelligi iudei: qui nullū colebant deum alienū. ad quos solos de cristo facta fuit repromissio. in quos venit vbum: carnē ex ipsis assumēs. Deinde ponit iudeorū cōtempt9 // et sui // scʒ iudei ex quib9 ipse erat // eū nō receperunt. qa nō crediderūt in illū. et tamē vt dicitur Act. xiii. Uerbū salutis huius mōi iudeis spēaliter missū est. Nō q̄ iudei nō tantū peccauerūt in hoc. qa xp̄m nō receperūt. verū etiā qa illi ōdixerūt. dicentes. Tu de teipso testimoniū phibes testimoniū tuū nō est verū. Itē eū blasphemarūt dicentes. Demoniū habes. Jo. 8. Itē eū a se abiecerunt. Act. xiii dicit Paul9 eis. Quoniā vbuʒ dei repellitis ecce ōuertimur ad gentes. Exemplū habem9 de vnico filio prisfamilias. quē vinee cultores eiecerūt extra vineaʒ. Mat. xx. Uinea aūt ista est domus israhel. vt dicit Jsa. 5. Rursū eū occiderūt et suspenderunt in ligno. post oīa aūt etiā discipulos eius de suis finibus expulerūt. Act. xiii. Excitauerūt iudei psecutionē in Paulū et Barnabā. et eiecerūt eos a finibus suis. Secūdo ponit credētiū adoptatio // quotquot autē // cuiuscunqʒ status. siue iudeus. aut gentilis: masculus aut fēia. quorū numerus soli deo est cognitus // receperūt eūʒ // p fideʒ et dilectioneʒ // dedit eis potestatē // ista ptās est grā regnātiōis ex aqua et spiritu sancto. que nobis credentib9 a xp̄o tradita est: qui baptizat ī spiritu sācto. vt dicit Jo. 1°. Quid autem faciat credētibus ista vtus baptismi subdit // filios dei fieri // Facit enim credentes dei filios. actus enī baptismi est regeneratio. quoniā sicut generatō terminat ad esse. ita iste act9 dat eē spirituale. vnde regeneratio dici pōt. Deinde ostēdit quib9 data sit ista potestas regeneratiōis // his qui credunt in noīe eius // oībus credētibus si adulti sunt pōt dari baptism9. solis aūt incredulis dari nō debʒ. Deinde ostēdit drām istius natiuitatis a carnali. dicēs. Qui. s. credētes eo q̄ filii dei sunt // non ex sanguinib9 // per hoc intelligit nostre generatōis miseria: que est ex sanguine // nō ex voluntate // i. ex cōcupiscentia // carnis // hic caro accipitur ꝯm glo. p femina // nec ex volūtate viri // i. talis natiuitas nō ē ex viri cōcupiscētia. Ubi nō q̄ quācqʒ aliquis natus sit ex baptisatis parentibus adhuc tamē expedit sibi baptizari: quoniam talis natus est ex cōcupiscentia carnis. et viri. sed ista regeneratio baptismi nō est h° mō. Deinde ostendit vnde sit ista natiuitas // sed ex deo nati sunt // dicunt tales nasci ex deo nō q̄ sint ex diuina essentia: sed diuina vtute. Nota q̄ verbū dīnū ex deo nascitur. et fideles nascuntur ex deo. ipse enim est dei filius. et nos etiam sumus dei filii. sed ꝑ̄ius magna vtriusqʒ natiuitatis differētia ē: et possunt haberi quinqʒ differentie ex verbis Hylarii. xii. de trini. Primo quia cristus est filius dei ppietate generatiōis. nos vero adoptionis. Secunda est. quia non semper nos sumus filii. cuʒ omnes nascamur filii ire. Xp̄us autem semp erat filius. Tercia. quia cristus est verus

filius. nos vero sumus filii secundum similitudinem. Quarta qa xps est vnicus filius: nos vero multi. Quita qa christus verbum nihil aliud ē q̄ filius: in nobis vero aliud ē q̄d nō ptinet ad filiatōnem vz dei. Addit Aug. 5° li° de tri. qa crist⁹ nō est toti⁹ trinitatis fili⁹ sz patris tantum. nos vero sumus totius trinitatis filii. Unde cum in oratiōe domīca dicim⁹. pater noster q es in cel' nomīe prīs tota trinitas intelligit. scz pater z filius z spūs scūs. Tercio ponitur xpi verbi incarnatō / Et verbum per quod facta sunt oīa / caro factum ē diuinuz eniz v̄bum ḃm nāz diuinā: nō est factum sz genitum: ḃm tamē carnē assumptam: dicit̄ eē factum. Attēde q̄ ista factura q̄ verbum caro factuz ē. nihil maius vnq̄z a deo factuz ē. ea. n. q̄ maxīaz repugnantiam habent: vnita sunt in verbo. est eniz pura nāa intelligibilis: caro v̄o sensibilis. Itez verbum est vita eēntialis: caro vero corruptibil' z mortalis. Rurs⁹ v̄bum est fontane lucis sine tenebris: caro aūt tenebrose caligis plena. Et iō hoc factuz est oīs nouitatis nouissimuz: oīs magnitudinis maximum: omnis virtutis potentissimuz: oīs miratōis mirabilissimuz: z oīs pietatis scissimum. Nō q̄ ex hoc q̄ dicit euangelista v̄bū caro factum ē: tollit̄ error Manicheo᷑. qui dixerunt nō veram sed fantasticaz carnem habuisse: Cont̄ quos arguit Aug. libro qōnum. 83. dicens. Si fantasma fuerit christi corp⁹: fefellit xps. z si fallit: veritas nō est. xps aūt vitas ē: nō ergo fantasma corpus eius. Secūdus error fuit Ualentini q dixit xp̄m corp⁹ assumpsisse spirituale z celeste: nihilōs de virgine assumpsisse: sz p eam transisse velud aqua p riuum aut fistulam cont̄ qđ dicit Aplūs ad Ro. 1° Qui factus est ei ex semie Dauid. Tercius error fuit Arrianorū. qui dixerunt christum veram naturam assumpsisse ḃm carnem ex virgine. sed voluerunt q̄ assumpserit carnem sine anima. quib⁹ obuiat Aug. contra Felicianum dicēs Nō si Cristus venit saluare quod perierat: quia totus homo perierat: totum hominem suscepit saluandum. carnem scz z animam. Quartus error fuit Eutitis. qui dixit verbum carnem eē factum. quia aliquid verbi in carnem mutatum est atq̄z cōuersum. contra quod arguit Cirillus in epistol' ad Johannē Antbiocenum. Quoniam diuina nāa manet: nec est capax mutatōis atq̄z cōuersiōis vllius. Quit⁹ error fuit Nestorii. vt habet̄ in gestis Ephesini concilii. q dixit Mariaz soluz hominez genuisse z nō deum. atq̄z diuisit xp̄z in duas personas. hominis. scz z dei. cui obuiat Cirillus in epistola ad monacos Egipti. quoniam si distinctus eēt Christus in duas ptes: tunc ea que sunt hominis non conuenirent deo. nec dico q̄ Cristus se ipsum exinaniuerit: accipiendo formam serui. quoniam vt dicit Augustinus contra Felicianum. Sicut in vno homine. aliud anima. aliud vero corpus est: vnus tamen homo ē sic et in mediatore dei et homini s: aliud est dei filius: z aliud homīs fili⁹. vnus tamen ex vtroq̄z est. Sed diceret aliquis si euangelista dicens verbuz caro factum est. voluit intelligere verbuz esse humanatum: cur non dixit verbū factum est homo: vt totum signaret. aut si voluit partem solum. cur nō expressit de anima que nobilior est carne vt diceret: verbum anima factum est Dico q̄ per synodochen nomīe carnis

que est ps hominis: totus homo signat̃ ⁊ intelligitur. noluit tamẽ euangelista totum nominare sed ptem. quia fortasſis voluit ostendere singularem ⁊ maximam vnionem v̄bi ad hominẽ q̃ tanta est. vt nõ solum v̄bum sit homo. et homo v̄bum. sed etiã separatis partibus hominis. carne scꝫ ⁊ anima: ẽ vnaqueqꝫ ptinens. ⁊ quelibet pars est v̄bũ vnde in passione cristi cũ separata fuerat anima a corpore. v̄bum tamen inseparabile erat ab vtroqꝫ: ita ꝙ verbuꝫ erat caro. ⁊ caro v̄bum. atqꝫ verbum erat anima. ⁊ anima v̄bum. Ad secundam qõnem respõdeo ꝙ licet anima nobilior sit carne. vnde etiã v̄bũ nõ assũpsit immediate carnẽ: sed mediãte anima tamẽ nõ dixit euãgelista v̄bum factum est anima. Et hꝰ ꝓpter tria. Primo quia omnis factura denominanda ẽ ab vltimo qꝺ fit. ⁊ quia vltima unio v̄bi fuit ad carneꝫ quã mediãte anima assumpsit. ideo dicitur v̄buꝫ caro factũ ẽ Secundo qa aĩa est cõmune nomẽ cuiuscunqꝫ viuenti. caro autem ꝓprie dicit̃ de corpore hominis. carnes enim sunt alioꝝ animaliũ. ⁊ quia nõ assumpsit cõmunia omnibus animalibus. sed cõuenientia homini. ideo dixit v̄bum caro factũ. Tercia vt maiorẽ verbi humilitatem ostenderet xp̄us. quia v̄bum est vita: anima etiaꝫ est vita viuentium. ideo enim nõ dixit euãgelista v̄bum factum est anima ne aliquis crederꝫ ip̄m v̄bum in xp̄o se habuisse loco anime viuificantis corpus: quemadmoduꝫ Appollinaris asserit cuius erroris insaniaꝫ Aug. li. 83. qõnũ. ⁊ Leo papa ĩ ep̄la ad Palestinos sufficientissime reprobat. Quarto ponit̃ verbi ꝯuersatio ∥ ⁊ habitabit in nobis ∥ .i. ĩ medio nr̃m. ẜm eniꝫ diuinitatis substantiam est in omĩ creatura. sed quia caro factuꝫ est. ĩ terris visus est. ⁊ cum hominibus cõuersatꝰ est Baruch. 3ᵒ. Quinto ponit̃ glorie verbi reuelatio ∥ ⁊ vidimꝰ ∥ prima Johã. primo. vidimus oculis nostris ⁊ ꝑspeximus. ⁊ manꝰ nr̃e ꝯtrectauerũt de v̄bo vite ∥ gloriam eius ∥ .i. maiestateꝫ gloriosã diuinitatis. Nota ꝙ gloriam verbi cognouerunt discipuli ĩ sapientia doctrine. ĩ mirabili oꝑe: in trãsfiguratiõe. in resurrectiõe: in ascẽsiõe in missione sancti spiritus. Deinde ponitur distinctio glorie v̄bi a gloria aliorum sanctoꝝ. quia nõ fuit gloria ip̄ius sicut gloria cuiusqꝫ sctĩ. sed supple nos vidimꝰ gl̃am eiꝰ ẽẽ gl̃am ∥ q̃si vnigeniti a p̄re ∥ magis enim glorificat vnigenitum filium q̃ꝫ quemcunqꝫ aliuꝫ suuꝫ amicum. vel familiarem. Nota ꝙ ex hoc ostenditur equalem esse gloriã patris ⁊ verbi. naturale enĩ est vt pater det filio quicquid penes se est gloriosũ ⁊ si vnicum filium habet tunc totuꝫ illi tribuit. ⁊ quia verbũ est filius vnicus p̄ris. iõ gloria eius ẽ sicut vnigeniti cui totum datur. Nota etiam ꝙ in diuinis nõ est nisi vnus genitus: siue vnus filius: nec deus pater alium filiuꝫ generare põt. sed nec ip̄se filiꝰ generat: aut spiritus scũs. pater q̃dẽ alium generar̃ nõ põt. quia genitum in diuinis est v̄bum vt. s̄. dictum est. sed de rõne diuini est vt sit ẜ tota scientia. ⁊ tota patris intelligentia. alioquin xp̄us non esset v̄buꝫ ꝑfectum. sed qꝺ est ex toto aliquo non ẽ multiplicabile: v̄bum igitur vnigenitum est. Item nec filius generare põt: nec spiritus sanctus: cuius rõ est. quia filius ⁊ spiritus sanctus illam eandem virtutem ⁊ naturam quã habet pater. habent ip̄si. sed ip̄sa existens in patre intelligitur exiisse in actum generatiõis

que est ps hominis: totus homo signatur et intelligitur. noluit tamen euangelista totum nominare sed partem. quia fortassis voluit ostendere singularem et maximam vnionem verbi ad hominem que tanta est. vt non solum verbum sit homo. et homo verbum. sed etiam separatis partibus hominis. carne scilicet et anima: est vnaqueque pertinens. et quelibet pars est verbum vnde in passione cristi cum separata fuerat anima a corpore. verbum tamen inseparabile erat ab vtroque: ita quod verbum erat caro. et caro verbum. atque verbum erat anima. et anima verbum. Ad secundam questionem respondeo quod licet anima nobilior sit carne. vnde etiam verbum non assumpsit immediate carnem: sed mediante anima tamen non dixit euangelista verbum factum est anima. Et hoc propter tria. Primo quia omnis factura denominanda est ab vltimo quod fit. et quia vltima unio verbi fuit ad carnem quam mediante anima assumpsit. ideo dicitur verbum caro factum est Secundo quia anima est commune nomen cuicunque viuenti. caro autem proprie dicitur de corpore hominis. carnes enim sunt aliorum animalium. et quia non assumpsit communia omnibus animalibus. sed conuenientia homini. ideo dixit verbum caro factum. Tercia vt maiorem verbi humilitatem ostenderet xpus. quia verbum est vita: anima etiam est vita viuentium. ideo enim non dixit euangelista verbum factum est anima ne aliquis crederet ipsum verbum in xpo se habuisse loco anime viuificantis corpus: quemadmodum Appollinaris asserit cuius erroris insaniam Aug. li. 83. questionum. et Leo papa in epistola ad Palestinos sufficientissime reprobat. Quarto ponitur verbi conuersatio // et habitabit in nobis // id est in medio nostrum. Secundum enim diuinitatis substantiam est in omni creatura. sed quia caro factum est. in terris visus est. et cum hominibus conuersatus est. Baruch. 3°. Quinto ponitur glorie verbi reuelatio // et vidimus // prima Johannis. primo. vidimus oculis nostris et perspeximus. et manus nostre contrectauerunt de verbo vite // gloriam eius // id est maiestatem gloriosam diuinitatis. Nota quod gloriam verbi cognouerunt discipuli in sapientia doctrine. in mirabili opere: in transfiguratione. in resurrectione: in ascensione in missione sancti spiritus. Deinde ponitur distinctio glorie verbi a gloria aliorum sanctorum. quia non fuit gloria ipsius sicut gloria cuiusque sancti. sed supple nos vidimus gloriam eius esse gloriam // quasi vnigeniti a patre // magis enim glorificat vnigenitum filium quam quemcunque alium suum amicum. vel familiarem. Nota quod ex hoc ostenditur equalem esse gloriam patris et verbi. naturale enim est vt pater det filio quicquid penes se est gloriosum et si vnicum filium habet tunc totum illi tribuit. et quia verbum est filius vnicus patris. ideo gloria eius est sicut vnigeniti cui totum datur. Nota etiam quod in diuinis non est nisi vnus genitus: siue vnus filius: nec deus pater alium filium generare potest. sed nec ipse filius generat: aut spiritus sanctus. pater quidem alium generare non potest. quia genitum in diuinis est verbum vt supra dictum est. sed de ratione diuini est vt sit de tota scientia. et tota patris intelligentia. alioquin xpus non esset verbum perfectum. sed quod est ex toto aliquo non est multiplicabile: verbum igitur vnigenitum est. Item nec filius generare potest: nec spiritus sanctus: cuius ratio est. quia filius et spiritus sanctus illam eandem virtutem et naturam quam habet pater. habent ipsi. sed ipsa existens in patre intelligitur exiisse in actum generationis

totale3: ad qđ se potest ex̃tēdere. ergo in filio ⁊ spiritu sancto existens nō pōt generare. Deinde cōmendat verbū caro / ⁊ vidim⁹ // supple hoc verbū // plenum gratie / non habuit ptē3 gratie. s3 in ipo fuit gratia. Eccl'. 24. In me omnis gratia vite ⁊ veritatis. Nota ꝙ verbum dicit᷑ plenū gratia. quia vt dicit Aug. in Enche. Meritis pcedētib⁹ ex quo conceptus est. fuit i eo diuinitas implens omne verbū ⁊ vnita sibi inseparabiliter vnitate psone. vt ille hō filius diceret᷑ ex cuius plenitudine redūdat in nos gratia. quia de plenitudie ei⁹ nos omnes accepimus: quoniam a capite redundat virtus in membris. Deinde tāgit plēitudiem v̄bi // ⁊ veritatis cristus est ipa vertas: ⁊ omnia figurata in lege ipe v̄ificauit. vnde dicit glo. Xp̄us est plenus veritate. quia sic oli3 predictum est. modo est exhibitu3. vt sc3 deus sit in homine implens eum omni bono: ⁊ per eum suos. Plurima iā de misterio deitatis ⁊ incarnatōne v̄bi eadem verba formante interius stilo descripsimus. nihil tamen eius imensitate dignum: ad quā creature nō potest fragilitas attingere. Unde legit᷑ ꝙ beatus Aug. diuinitatis verbi cōsiderāti maiestatem apparuit puulus puer in litore maris qui cū testa nucis hauriebat de maria: quā ⁊ fundebat in foueā paruā quā manu fecerat in arena. Cepit sanctus ille cogitare: quid nā ageret paruulus ⁊ interrogauit quid sibi vellet. respondit ille. cupio aquā fluminis totam hac testa in foueam mittere. subrisit ille puerilem animū. ostendēs quadruplicem rei impossibilitatem. aqua3 enim maris dixit infinitam eē. foueam finite capacitatis. testam nucis improportionatam opi. vitam qꝫ mortalem vt ante deficeret ꝙ3 ceptum impleret ⁊ tu inquit paruulus. quomodo vis infinitum pelagus diuine substantie perquirere humanis rebus. qui habes itelligentia3 parue capacitatis: ⁊ tendis ad mortē: ⁊ his dictis disparuit. S3 l3 h⁹ infinitu3 cōprehēder᷑ nō possimus. iuxta cōsilium Hylarii. proficimus pie seq̄do infinita. Cu3 hoc autē ꝙ ista verba euāgeliste sunt altissime intelligentie habent etiam magnā efficaciam ⁊ precipue illud qđ ibi dicitur v̄bum caro factum est. vnde in oleuit cōsuetudo laudabil'. ꝙ i fine cuiuslib3 misse hoc euāgelium legatur fidelibus. De efficacia eius tria breuiter recito. In Britāia fuerunt duo demoniaci ambo mēdicantes. inuidit aute3 alter alteri. eo ꝙ pl⁹ ei daretur: ⁊ clam sacerdote3 vnū vocauit ⁊ dixit illi. Si feceris illud quod tibi dixero. s. vt euāgeliū illud In pricipio erat v̄bū. legas in aure socii mei vsqꝫ ad finem. me tamen nō audiente. pcerto fugabitur ab ipso demoniu3. intelligens aūt sacerdos v̄suciam demonis vtrūqꝫ liberare pposuit. ⁊ incipiēs alte illud euangelium legere cum diceret verbū caro factum est. stati3 eiulātes demones exierunt ⁊ illi ambo liberati sunt. Item narrat᷑ aliud huic simile ꝙ dyabolus cuidā sancto viro dixit eē qđda3 verbū euāgelii valde tremēdum demonibus. qui interrogatus qđ illud eēt. noluit sibi dicere. vbi autem ille multas ibidē auctoritates euangelicas pduceret in medium. diabolus ad singulas respondebat: nō est hoc ꝙ valde formido. tandem interrogatus. times ne. verbu3 caro factum est. subito cum clamore nimio disparuit. Ite3 ego audiui aliquando fratre3 Thateū de Mantua referentē de quodā scissio

abbate regionis illius. qui die quadam in meridie cum vno clerico proprium viridariũ ingressus. vidit mulierẽ quãdã a remotis venientem sibi obuiam: que ornata erat preciositate vestimentorum mirabili. Tunc abbas turbatus concomitantem sibi clericum sciscitatus est. vnde mulier sic magnifici habitus claustrum et viridarium cõclusum fossis et muro ingressa fuerit. Quo nõ respondente fixit abbas gradum et appropinquantẽ ad se mulierem nõ salutauit: sed admirans illius aspectum interrogauit vnde et ad quid sollitaria loca sola ipsa intrasset. Ego inquit illa ad hoc huc veni vt mecũ pergatis. Timuit abbas mulieris audaciam. et dixit nõ licere sibi tale cõsortium. illa vero statim respondit: expedit quod et necessarium est vt omni cura postposita veniatis mecũ ad locũ ad quem vos ducere cupio. tremefactus autem abbas cognouit eẽ demonem, et cum nesciret quid respondere deberet aut agere. illa apprehensa lacinia vestimenti eius volebat eum ducere. Tunc abbas nimio pauore perterritus. eleuata manu signauit se dicens: verbum caro factum est: et habitabit in nobis. Demõ autem percussit manũ abbatis. et disparuit cum clamore et grandi strepitu, ita vt videretur ipsum claustrũ et tota illa regio in abissum demergi. Manus autem abbatis quã diabolus percusserat facta ẽ nigra velut carbo. Post multos aũt dies. cum dictus abbas sue salutis ĩmemor: nõ corrigeret vitam. sed lasciuiens operi carnis intenderet, in camera sua clamans a demone terribiliter tractus ac verberatus, nullo sibi de familia potente ferre auxilium: quãdiu infelicem emisit spiritum. Inuentusque est super pauimento mortuus. dilaniato corpore et vestibus. Nota quod de hoc euangelio Johãnis. dicit beatus Aug. 7° li. confe. quod in quibusdam libris platonicorum inuenit totam sñiam. sed tamen quod verbum caro factum est et habitabit in nobis. hoc ibi non inuenit. nam et ipse idem philosophus. quod sacramentũ habere dcã clausula nec suspicari quidem poterat. quoniam deus hoc abscondit a sapientibus et prudẽtibus: et reuelauit paruulis. Rogemus ergo deum etc.

In die sancti Stephani prothomartiris. Prima pars.

Iccbat Iesus turbis iu

deorum et principibus sacerdotum. Ecce ego mitto ad vos prophetas et sapiẽtes et scribas etc. Math. 23. Prima pars huius euãgelii habetur Luce. xi. residuũ vero vsque ad finem ponitur 13° eiusdem. Cum alicui principi fuerit rebellis aliqua gens aut natio sui principatus, primo ad eã reuocandam dirigit barones: seruos et legatos. que si ad pacis cõcordiam non redierit vastationem cõminatur et penam: quia vero iudeorum natio diuino principatui semper restitit. ideo dominus ad eam cõuertendam misit prophetas. cui tamen in malicia perduranti cõminatur temporalem penam et eternam. vnus vero baronum qui ad hoc missus ẽ. fuit gloriosus prothomartir Stephanus: cuius hodie natalicia celebrantur In hodierno euangelio vbi agitur de uocatione gentis iudaice. tria tanguntur. Primum est iudaice gentis peruersitas et nequicia. Secundum est obstinate mẽtis aduersitas et duricia. ibi // Hierusalem hierusalem // Tercium est pene subsequẽtis calamitas et miseria ibi // ecce relinquetur

vobis // Bene autē magna ē puersitas
z nequicia gentis illius. quoniā vt di
cit prima pars euāgelii. eos occiderūt
qui ꝓpter ipsorū cōuersionem fuerant
missi. in qua parte quatuor ponuntur.
Primum est sanctorū destinatō cū di
cit / dicebat Jesus turbis iudeorū // con
gregatio iudeorū turba dicit. quia tur
bulenta erat ꝯtra cristum. ps. Turba
ti sunt z moti sunt sicut ebrius. per hoc
etiam intelligit laicos // z principib⁹ sa
cerdotum // per hoc tangit clericos. cle
ricis enī loquebatur z laicis. vt ad pe
nitentiā reuocaret // ecce ego mitto ad
vos // rebelles z incredulos. Nō q cri
sti officium est mittere. tū quia missus
fuit a patre. Jo. vlti. Sicut misit me
pater. z ego mitto vos. tum etiam q
cristus est dei sapientia ad quem perti
net mittere sapientes in mundū. vnde
Luce. xi. Sapientia dei dixit mittā ad
illos ꝓphetas et apostolos. Deinde po
nitur nuntiorū triplex dignitas z // ꝓphe
tas // 4. Regū. 17. Misi ad vos in ma
nu seruorū meorū ꝓphetarū quos nō au
distis. sed indurastis ceruicem vestrā
Nota q iudaico populo semꝑ aliquis pro
pheta necessarius fuit ꝓpter tria. Pri
mo vt futurorū denunciationem cōfir
maret q a deo missi erant ꝓphete. z sic
illis crederent. Secūdo vt cōminatio
future pene iudeos a malis ꝯpesceret.
Tercio vt de misterijs cristi instruerē
tur. Deinde ponit aliū dignitatis gra
dum // z sapientes // misit sapientes. non
tamē sapientia seculi q̄ stulticia ē apud
cristum. sed sapientia celesti. de qua di
cit Ap'us. prima cor. 14. Loquimur
dei sapientiam in misterio que abscōdi
ta est. Deinde ponit terciū gradū di
gnitatis // z scribas // .i. in lege peritos:
qui legis trāsgressores reprehenderēt
z ad legis obseruantiā inducerēt. Isa.
40. Redite ꝑuaricatores legis ad cor
vestrū. Attende quanta fuit sollicitu
do dei ad cōuersionem iudaice gentis
quoniā nō qualescunq ad eos misit au
licos. sed ꝓphetas quasi sacratissīos cō
siliarios suos. sapientes tanq familia
rissīos assessores suos. scribas velud
sue curie peritissimos legistas z iudi
ces. Nota q hec tria fuerunt in beato
Stephano ꝓthomartire. ipse quidem
missus fuit a deo ad gentem iudeorū cō
uertendā. vnde dicit q faciebat signa
magna z ꝓdigia in populo. Math. xi.
Ecce ego mitto vos sic oues in medio
luporū. imo q plus est: vt dicit act. 6ᵒ
Omnes qui erant in cōsilio. viderunt
faciem eius. tanq faciem angeli stātis
inter illos. Ipse fuit ꝓpheta: nā vt di
cit Hiero. in epl'a ad Paulinū ꝓphete
appellant videtes. q videbāt deū quē
ceteri videre nō poterant. z de isto glo
rioso martire Stephano act. 7ᵒ scribi
tur. Cum esset Stephanus plenus spi
ritu sancto. intendens in celū vidit glo
riam dei. z Jesum stantem a dextris v̄
tutis dei. Ipse fuit sapiens. vnde Act.
6. Non poterāt resistere sapientie z spi
ritui qui loquebat. Ipse vlterius fuit
de numero scribarū in lege peritissim⁹
Unde cepit loqui de his que gesta sunt
ab Abrahā vsq ad mortem xp̄i. sicut
apparet per totū capl'm septimū i Acti
bus apostolorū. z ideo venit ad iudeos
z scribas z reprehendit transgressores
legis dicens. dura ceruice z in circumci
si cordibus z auribus. vos semper spi
ritui sancto restitistis. sicut patres ve
stri qui occiderunt eos. qui prenuncia
bant de aduentu iusti. cuius vos nunc
proditores z homicide fuistis. qui acce
pistis legem in dispositione angelorū

⁊ nō custodistis. Secundo ponit iude
orū nequicia. quia nō receperūt dei nū
cios. sed cōtumeliis affecerunt. vnde
dicit // ex illis occidetis // Occiderūt Isai
am Hieremiam Ezechielem post xp̄m
Jacobū fratrem domini ⁊ Jacobum ze
bedei // ⁊ crucifigetis // morte turpi con
dēnantes eos. Sap. 3. Sicut fuit Pe
trus Andreas ⁊ Simon chananeus // ⁊
flagellabitis in sinagogis vestris // i. in
cōgregationibus vestris: Flagellat⁹
fuit Joseph a fratribus suis. flagellati
ꝓphete. sicut Moises murmurationi
bus eorum. Micheas Elias ⁊ Hiere-
mias. ⁊ post cristū flagellauerunt disci
pulos eius. Et nota ꝙ sinagoga grecū
vocabulū est. et dicitur a sin. qđ ē con
⁊ goge qđ est cōgregatio. quasi ꝯgrega
tio iudeoꝝ. Ecclesia est ꝓprium nomē
ecclesie fidelium. Deinde ostēdit quid
sint facturi eis: quos occidere nō pote
runt // ⁊ psequemini de ciuitate in ciuita
tem // nō sinentes eos quiescere. vt af-
fligatis etiam eos fuga. qualis fuit per
secutio facta in morte Stephani. de q̄
dicitur act. 8. Facta est in illa die psecu
tio magna i ecclesia. que erat hierl'is et
omnes dispersi sunt p regiones Judee
⁊ Samarie. preter apostolos. de quoꝝ
psecutione ⁊ fuga intelligi potest illud
ad Hebre. xi. Circuierunt in mellotis
in pellibus caprinis. egentes. angusti-
ati. afflicti. quibus dignus nō erat mū
dus: in solitudinibus errantes. in mon
tibus et in speluncis: ⁊ in cauernis ter-
re. Ista autem persecutio nostra fuit
vtilitas. quoniā vt dicit Hiero. Per
secuti sunt eos de ciuitate in ciuitatem
vt ad populum gentiuz trāsmigrarēt
Tercio ponitur generalis iudeoꝝ cul-
pa // vt veniat super vos omnis sāguis
iustus // i. omnis culpa effusionis iusti
sanguinis vobis imputetur // qui effu-
sus est super terrā // ps. Effuderunt sā
guinem innocentem. Nota ꝙ oīs cul
pa effusi sanguinis iustoꝝ iudeis impo
nitur maxime ꝓpter effusionem sangui
nis cristi. in quo quicquid iustitie fuit
in aliis sanctis sparsim. vnitiue ⁊ habū
dantissime in ipso reperit. Deinde ex
plicat sanguinis effusionis culpā // a san
guine Abel iusti // cuius iustitia appet
gene. 4. vbi dicit ꝙ Abel obtulit mu
nera domino de primogenitis gregis sui
⁊ de adipibus eorum. ⁊ respexit domi-
nus ad Abel ⁊ ad munera eius. istius
Abel iusti sanguinem effudit Cayn fra
ter eius zelo inuidie: vt dr̄ ibidez // vsqꝫ
ad sanguinem zacharie filii Barachie
quem occidistis inter templum ⁊ altarē
Dicit glo. ꝙ in templo erant duo alta-
ria. vnum interius qđ erat incensi. alte
rum exterius qđ erat holocaustorum
⁊ inter hoc altare ⁊ templum lapidatus
fuit ille zacharias a populo. Querit
quis fuit ille zacharias. ⁊ dicunt qdam
eum esse qui in duodeciz ꝓphetis vnde
cimus est. sed vt dicit Hiero. licet iste
fuerit filius Barachie. tamen vbi oc-
cisus fuerit scriptura non loquit: Ori
genes autem dicit ꝙ ad euz peruenit q̄
daz traditio. ꝙ ille zacharias fuit pater
Johannis baptiste. In templo enī erat
quidam locus vbi solis virginibus li
cebat adorare. Beata aūt v̄go postq̄z
salutatōe āgelica ꝯceperat ⁊ peperat tē
plum ingrediens. stetit vt adoraret in
loco virginum. prohibentibus autem
eis qui nouerant ipsam genuisse. zacha
rias defendebat eam dicens adhuc esse
virginez. propter qđ a populo ibidez in
ter templuz ⁊ altare occisus est. sed vt
dicit Hieronim⁹ cum hoc dictuz de scri
ptura non habeat auctoritatem. eadem

facilitate cõtemnitur que pbatur. ziõ alii dicunt istuz esse zachariam quẽ iussit Joas rex inde lapidari. vt habet 2° paralipomenon. 24. post cuius mortẽ vt dicit Epiphanius. non accepit populus manifeste diuinum responsum in tẽplo. Sz attende q iste zacharias fuit filius Joiade sacerdotis. hic vero dicit filius Barachie. forte quia cognominatus est sic Joiada. aut ideo quia Barachias interptatur benedict9 domini: z Joiada fuit benedictus. quoniam reparauit regnum iudeoz in pristinaz dignitatem. vt habetur 4° Regum. xi. Nõ autẽ zacharias iste sit ille de quo dicimus adhibet fidem. quia in euangelio nazarenoz p filio Barachie: scriptum est filius Joiade. Item querit quar solii isti duo inter alios iustos nominãtur cum primo ante zachariã multi fuerũt interfecti. Prĩo ad hoc respondet Remigius. quia Abel fuit pastor ouiuz: z occisus ẽ in campo. zacharias vero fuit sacerdos z interfect9 in atrio populi, per quos duos omnes sancti martires designantur. laicalis z clericalis ordĩs Secundo respondet Criso: quia cũ cristum z discipulos eius p inuidiam occidebant: ideo Abel cõmemorat quẽ ppt inuidiaz frater eius occidit. De zacharia vero facit mentionẽ. quia duplex psumptio fuit in nece ipsius. quia hoĩem sanctum. z in loco sancto occiderunt: Tercio aliter responderi põt. quia aggrauatur occidium ex ppinquitate sanguinis. z ex beneficiis receptis. Abel autem occidit Cayn frater eius. zachariam vero iussit lapidari Joas. vt dicitur 2° palipo. 24. Nõ est recordat9 Joas misericordie quã fecerat Joiade pater eius secũ. sed interfecit filiuz ei9 Quarto ad hoc aliter põt dici. qa soluz ppter necem Abel. dicit gene. 4. Vox sanguis fratris tui clamat ad me de terra. z vindicta fuit. qa habitauit Cayn pfugus super terram. z tandem interfectus est. vt dicit gene. 4. De zacharia vero dicitur 2° palipo. 24. q cum moreretur dixit: videat deus z reqrat consecuta est autem vindicta. quia vt ibidẽ dicitur. post anni circulum tradidit dominus infinitam populi multitudinem in manu paucorum. exercit9 regni Sirie. z occisi sunt omẽs principes populi: z depredati sunt regnũ. z illudẽtes ignominiose regi Joas. reliquerũt eum plenum languoribus. quẽ tandez occiderunt serui eius iacentez in lecto vt dicit scriptura. ĩ vltionem sanguĩs zacharie filii Joiade. sed nec rex sepultus est in sepulchris regum. Item queritur quare vltio sanguĩs Abel vẽiat super iudeos. cũ ipsi non occiderũt euz sed nec ex Cayn nati sint. Et dico q ex quo occiderunt cristum. qui fuit Abel per innocentiam z mansuetudinez: nec restitit occidenti. ideo sanguis Abel venit super eos. Nota quia iudei occidentes hunc gloriosum pthomartirez Stephanum. sanguinem Abel z zacharie cõduxerunt aduersuz se. nã ĩ Abel fuit virginitas. innocentia. z paciẽtia virginitatem autem Stephani pbat platura viduarum ei cõmissa. innocẽtiam pbat productio falsoz testiuz ptra eum. pacientiam. quia pacientem inuenimus eum. quoz nõ nisi bis esse locutũ reperimus. s. cum dixit. Domine Jesu accipe spiritum meum. z cum dixit Domine ne statuas illis hoc peccatuz ĩmo maior fuit eius pacientia. quia nõ expetiuit vindictam. quemadmodum sanguis Abel: sed peciit indulgentiam. Itez ipse fuit zacharias qa ĩ sacris

cōstitutus. vlterius sicut spiritus domini irruit in zacharian vt reprehenderet iudeos. ita in ꝓthomartirē Stephanū. vltimo lapidatus est quemadmodū z zacharias a populo. Quarto ponitur diuina vltio. // Amen dico vobis. venient hec omnia // .i. ꝑ omnibus his // super generationem istam // generatio iudaica viperea est. que parientem se necat. Deutro. 32°. Generatio praua atq; peruersa heccine reddis domino popule stulte z insipiens. nunquid non ipse est pater tuus. qui possedit. fecit. z creauit te. Nota ſm Criso. ꝙ tripliciter accipi potest. ꝙ omnis vltio effusi sanguinis veniat super generationem iudaicā. Primo quia sicut omnia bona que ex singulis generationibus a cōstitutione mundi omēs sancti merebātur. illis nouissimis donata sunt. q cristum receperunt. ita omnia mala q̄ merebantur impii in singulis generationibus. a cōstitutōne mundi illis nouissimis data sunt. . qui cristum z discipulos eius abiecerunt. Secundo sic. quēadmodū enim nulla opera sanctorū ab inicio mundi tantā gratiā mereri potuerunt: quanta ꝑ Jesum data est hominibus. ita nulla mala opera tantā meruerunt penam. quantā ex morte cristi cōsecuti sunt iudei. quia toti mundo facti sunt ludibrium. z eiciuntur de ciuitate in ciuitatem. z de regno in regnum. sicut factū est in regno Anglie: z Francie. Tercio qa posteriores iudei nō sūt correcti a malis ꝓcedentiū. sed addiderunt peiora. iō omnis vltio ꝓcedentiū venit sup eos. Quarto dicē possumus ꝙ omnis vltio diuina venit super eos. quia occidentes christum omnium cōmiserunt culparum nequiciam. cū in ipso contineatur generalis iusticia omnium sanctorum precedentium et sequētiū. Dicit enim in cāonica Jacobi Qui offēdit in vno factus est omniū reus. Dum ergo christum qui est caput ecclesie crucifixerunt. omniū electorū sanguinē ꝯ se ꝓuocauerunt: a sanguine Abel iusti. vsq; ad sanguinē vltimi electi zc.

Secūda pars.

Secundo cum dicitur Hierusalem

hierl'm // tangitur obstinate mētis aduersitas z duricia: obstinati enī iudei occiderunt nuncios xp̄i: z noluerūt ꝯgregari sub alis ei⁹. Et iō duo tangūtur. Primū est exprobratio necis sanctorū. vnde dicit // Hierl'm hierl'm // ista reiteratio vt dicit Criso. est miserentis z valde diligentis: aut forte dolentis est. aut cōminantis. non autē dominus loquit ad saxa. sed ad hoīes habitatores Hierl'm // q̄ occidis ꝓphetas dolendo exprimit dominus ꝓphetarū necem. dolet de morte amicorū: z de culpa occidentiū // z lapidas eos qui ad te missi sūt // Criso. dicit. Misi ad te Isaiam z secasti eum. Hieremiā lapidasti Ezechielem tractū per lapides exprobrasti. quomodo ergo saluaberis q̄ nullum ad te medicū venire ꝑmittis. Nō ꝙ ista exprobratio domini intelligi pōt de morte gloriosi martiris Stephani. quē ad se missū lapidauerūt iudei. ipse enim missus fuit ad eos cōuertendos. q̄tenus sibi cōueniat illud qḋ dictū est Ezechi. 2°. Fili hoīs mitto ego te ad filios Israhel. ad gentes apostatrices que recesserūt a me. Et respondet btūs Stephan⁹ illud Isa. 6. Ecce ego: mitte me: sed lapidauerūt hūc celestē nūci

um dei. vt mortis penā ei infligerent. sepius enim voluerunt xp̄m pimē: In isto aūt martire iniquū cōpleuerūt suū desideriū. quo sepe voluerāt lapidare xp̄m. Secūdo ponit rebellio iudeorum qā nō obstātibus occisionibus scōrum voluit xp̄us ad se ꝯgregare ⁊ noluerūt vnde dicit // quotiens volui // quia nō semel aut bis // cōgregare filios tuos // in ꝯgregatione fideliū // queādmodū gallina ꝯgregat pullos suos sub alas suas // Nota qā assimilat se xp̄ūs galline ꝯgregāti pullos suos sub alas. Deutro. nero. 33. assimilatur aquile que expandit alas suas ⁊ assumpsit populū iudeorū. ⁊ hoc rōnabiliter. aquila enim optinet principatū in volatilibus. ⁊ quia tunc tempis deus assumpsit populū iudeorum vt eos induceret in terrā fluentem lac ⁊ mel. ⁊ vt principatuz gentiū possiderent. ideo ꝓtunc assimilat̄ aquile. nūc vero volēs populū iudeorum cōgregar̄ humane infirmitatis naturā assumpsit galline se cōparat: vt ostendat sui amoris magnitudinē. nā gallīa filiorum amore infirmatur ⁊ languet. ⁊ xp̄us amore iudeorum infirmitatis nāq; assūpsit. vnde ps. Infirmata ē in hūilitate vtus mea ⁊ Canti. 2°. Fulcite me floribus. stipa me malis quia amore langueo. Nota etiā quia gallina congregat pullos sub alas. vt eos foueat. protegat. ⁊ vt matrem cognoscant. sic cristus voluit sub duplici ala. diuinitatis. s. ⁊ humanitatis cōgregare iudeos. vel sub duplici ala vtriusq; testamēti. ⁊ vt hec fierēt laborauit clamans. rauce facte sūt fauces eius: quatenus iudeos foueret ⁊ ꝓtegeret. ⁊ vt ipsum cognoscerent. ⁊ hoc sepe voluit facere: per ꝓphetas eos vocans: ⁊ tandez per seipsū venit clamās verbis. signis. ⁊ miraculis. Deinde ponitur iudeoruz rebellio // ⁊ noluisti // quia noluerunt congregari spiritualiter. ideo etiam localiter in omnes mūdi regiones dispersi sunt. Nota qꝫ cum pulli istius galline nollent congregari sub ala eius. audierunt clamantem. alii enī pulli. scilicz gentiles: sunt congregati sub alis suis. qđ figuratum est in Ruth moabitide. de qua dicit̄ Ruth scđo capitulo. Plenam mercedem recipies a domino deo Israhel. ad quem venisti. et sub cuius fugisti alas ⁊c̄.

Tercia pars.

Ercio pōitur subsequentis pene aduersitas ⁊ miseria ⁊ est. quoniam deus gentem iudaicam ex toto deseruit. qđ vsq; ad tempora illa non fuerat factuz. Et duo ponuntur Primo templi ruina // ecce // quasi in ꝓximo // relinquetur vobis domus vestra // .i. templuz. de quo Hieremi. 12. Domus mea domus orationis vocabitur // deserta // a deo ⁊ presidio angelorum. Unde vt dicit Josephus. In templo audita est vox cōmotionis angelorum dicentium. Transeamus ab his sedibus. Nota qꝫ istius templi desolationem semper timuerunt iudei. vnde vt occiderent christuz dicebant. Si dimittimus eum sic. omnes credent in eum. et venient forte Romani. et tollent nostrum locum et gentem. sed iusto dei iudicio timor quē timebant euenit eis. et qđ verebantur accidit. Naz post christi ascensionez quemadmodū predictuz erat. desolatum est templuz et translati sunt iudei in terrā alienā: ⁊ ista desolatio ē usq; ad fine seculi vt dr̄

Daniel. xi. Nota q hoc quod dicitur Ecce relinquetur vobis zc // aliter pot intelligi. vt nomine domus ecclesia intelligatur fidelium. que quidem deserta nō ē fidelibus sed plena. iudeis tamē deserta est nunc vsq ad finē seculi. sed tunc ingredient vt saluent relige israhel. Secūdo ponit absentia cristi q quidem causa fuit desolationis iudaice. sicut gubernatoris absentia: causa ē naufragii. vnde dicit // dico eniz vobis // cuius dicere firmū est // non me videbitis amodo // sm Criso. Refertur ad temp⁹ crucis. Unde nota q ista vba locutus est cristus iudeis. feria quarta ante diem passionis sue. z a tempore passiōis sue abscondit faciem suā ab eis. nec vnquā eum viderunt. ex toto eniz tunc tēporis dereliquit eos. Deinde pōit isti⁹ absconsionis tēpus // donec dicatis // corde credatis ad iustitiam. ore autem cōfiteamini ad salutem // Benedictus // sit cristus // qui venit // in mundū p carnis assumptionē // in nomine domini // i. nominatus dominus. hoc eniz est nomen qd est super omne nomen. qd cristo datuz est. vt in nomine Jesu omne genu flectatur. celestium. terrestriū. z iferorum. ad phili. zc. Nota q hic crist⁹ predixit quantū temp⁹ ipse esset abscōditus a domo Jacob. quoniaz vsq ad tempus iudicii quando veniet cum gloria. In primo enim aduentu i carnē cognouerunt eum iudei. sed nec adhuc cognoscunt euz esse Messiam qui venit in salutez eorum. sed tunc penitebunt de incredulitate sua. z laudes qs acclamare debuissent venienti in carnē. clamabunt venienti ad iudicium dicētes. Benedict⁹ qui venit i nomine domini deus dominus z illuxit nobis. Rogem⁹ ergo deum et cetera.

In festo sancti Johānis euāgeliste
Prima pars.

Dixit Jesus petro seque

re me. cōuersus Petr⁹ vidit illum discipulum quem diligebat Jhesus sequentez etc. Jo. vlti. Cum amicicia bona. bonū honestum sit. ex qua redundat vtile bonū illi tamen maiora cōsecuntur dilectionis premia: qui potentioribus z liberalioribus sunt caritate vniti. quia igitur beatus Johānes euangelista nō qualēcunq habuit dilectum amicuz. sed cristuz cui nemo similis in potentia z liberalitate reperitur. ideo multa gratiaꝝ donaria ab ipso recepit. ita vt cōuenienter hoc nomīe. s. Johānes fuerit appellatus. Johēs eniz dicitur in quo ē gratia. Et ipse in hodierno euāgelio has sibi collatas gratias recitat. nō quo ad iactantiam. sed vt nos audientes hec ei⁹ beneficia: inflamemur ad dilectionem eius: qui talia sibi cōtulit. In hoc igit euāgelio tria genera beneficioꝝ tangūtur sm q beatus Jo. quantū ad presentem vitam tripliciter pōt accipi. Pōt enim primo cōsiderari quātum ad statum vite. z sic multiplici priuilegio ipsius vita decoratur. Secundo pōt accipi quantuz ad statum mortis quo vita terminat. z sic singulari beneficio mortis dolore priuatur. ibi // hunc ergo cū vidisset // Tercio beatus Johannes potest considerari quantū ad statum gradus ecclesie. z sic euāgeliste officio honorat. ibi // hic est discipul⁹ ille zc // gl'osus igitur fuit in vita. in morte. z in officio. Circa primum duo principaliter facit. Primo enim introducitur cristi imperium // dixit Jhesus Petro //

Nota q̄ ea que in hoc euangelio legun tur: gesta sunt post resurrectionem cri sti. post piscium captionem. post cristi agnitionem. post cristi et discipulorum re fectionem. post trinã interrogationem xpi. an Petrus illum diligeret. post cõ missionem ecclesie Petro. post denũ tiationem cristi qua morte Petrus eẽt clarificaturus deum. post omnia ista dixit Jesus Petro sequere me / s. mo riendo. quia morte crucis Petrus vi tam finiuit: rõnabilr equidẽ vt qui ve stigia cristi secutus est viuẽs. eadem se queretur et moriens. hoc quidem pmi sit cristo Luce. 22. dicens. Domine te cum paratus sum et in carcerem et ĩ mor tem ire. vnde potest dicere illud primo Regũ. 20. In quocunq3 loco fueris do mine mi rex siue in vita siue in morte. ibi et seruus tuus. ideoq3 etiam corpo raliter impleuit illud domini preceptũ dicentis. Qui vult venire post me ab neget semetipsum: et tollat crucem suã et sequatur me. Luce. 14. Secundo po nitur euãgeliste preconium et tangũtur sex ad cõmendationem eius. Primo enim innuitur cõuersationis honestas cum dicitur / cõuersus Petrus / seque batur enim Petrus xpm etiam corpo rali gressu cui dixit sequere me. recor datus socii sui. s. Johannis euãgeliste cõuersus est. vt videret qd de illo age retur. Nota quia vt plurimum cõuer sati sunt simil' Petrus et Johãnes. nã vt habetur Mathei. 26°. Ipsi pariter missi fuerũt parare cristo pasca. Item pariter sequebant cristum vsq3 in atri um pontificis. vt dicit Jo. 18. Item si mul cucurrerũt ad monumentum in re surrectione. Jo. 20. Item simul ascen derunt in templum ad horam orõnis no nam. act. 3°. caplo. Erant enim vniti amicabili cõuersatione rõne tercii. s. xpi. quorum vtrũq3 singulr ipse crist9 dilexerat. Et attende q̄ ista societas de monstrat nobis honestam cõuersatio nem beati Johannis. ipse enim erat ado lescens. Petrus autem erat senior: et pulcherrimũ est adolescentibus cum se nioribus cõuersari. vnde dicit beatus Ambro. primo li. de offi. Sit nostre cõ uersationis electio vt adiungamur p batissimis quibusq3 senioribus. nã qa vt equalium vsus dulcior. ita senum tutior est. qui magisterio quodã et du ctu vite. colorant mores adolescentiũ sua. s. maturitate. Secũdo circa beatũ Jo. tangitur discipulatus officium. cũ dicitur / vidit illum discipulum / dicit autem discipulus qui discit scientiam: et suscipit disciplinam. beatus autem Jo. didicit a cristo scientiam eminentius oĩ bus. qd declarat eius euangeliũ. ĩ quo super omnes velud aquila eleuatus di uinum verbum intuitus est. Suscepit etiam a christo disciplinam vt sibi con ueniat illud pverbi. primo. Audi fili mi disciplinam patris tui. Est autem dis ciplina vt dicit Hugo. Cõuersatõ bona et honesta cui parum est non male face re. sed studet etiã in hiis que bene agit irreprehensibilis appere. Fuit autem cõuersatio beati Johãnis bona et hone sta. qd ostendit carnis ĩtegritas: fuit ir repħensibilis. imo tota ei9 vita fuit ex emplar nostrum. Tercio circa beatũ Jo. tangit dilectionis xpi singulare priuile giũ / quẽ diligebat Jes9 / eqdẽ pceteris cari9 et suauius. Nota q̄ qnq3 vicibus btũs Jo. descripsit se eẽ discipulum quẽ diligebat Jesus. Primo cũ ĩ cena ĩ sinu xpi recũberet. Jo. 13. 2° cũ assistẽt cru ci cũ vgine. Jo. 19. 3° cũ manifestauit resurrectõem Marie magdalene. Jo. 20

Quarto cū cognouerūt xp̄m ad mare Tyberiadis. Johis. 2°. Quīto hic cū de ipsius fine agebat. Nota q̄ tria sunt ꝓpter que beatus Jo. pre ceteris dilectus fuit a cristo. vnum est intellect⁹ ꝑspicacitas. diligit enim magister discipulum docilem. ⁊ rex ministruz intelligentem. vnde prouer. 14. Acceptus est regi minister intelligens. alterū ē mūda virginitas: cuius virginitatis. vt dicit Hieron. hoc testimonium est q̄ p̄ ceteris a domino est dilectus. Unde prouer. 22. Qui cordis diligit mundiciaz ꝓpter gratiam labiorum suoꝝ habebit amicum regem. Tercium est tenera etas. pueros enim ⁊ infantes naturalit̄ diligimus. ⁊ ipse fuit adolescentior ceteris. de quo pōt intelligi illud Osee. 11°. q2 puer Israhel est ⁊ ego dilexi euz Nota etiam q̄ istius dilectionis quīq3 fuerunt signa. vnum quidem. quia vocauit eum de nuptiis volentez nubere vt totus esset suus. ⁊ nihil ex eo mūd⁹ haberet. vnde iste amor fuit quasi zelotypie. que nō patitur cōsortiuz alieni Hiere. 31. Caritate perpetua dilexi te. ideo attraxi te. Secundū signum fuit quia supra pectus illius recubuit. Deutro. 33. Amantissimus domini habitabit cōfidenter in eo quasi in thalamo tota die morabitur. ⁊ inter humeros illi⁹ requiescit. ⁊ ideo iste amor fuit delectabilis. Tercium signū fuit secretoꝝ reuelatio quoniā illi reuelauit ꝓditorez de quo nemo apostolorū. sed nec Petrus aplōꝝ princeps interrogare p̄sumpsit. tamen ipse cristus beato Johanni dixit. Nā vt dixit Ambro. vltimo de offi. nihil occultat amicus si ver⁹ ē. sed effundit animū suum. ⁊ ideo iste amor fuit familiaris. Quartuz dilectionis signum est. quia moriens xp̄s specialem curam de ipso habuit. dimittens euz loco sui beate virgini: vt tanq̄ filiuz pertractaret. ⁊ vt ipsa cōsolaretur in illo ⁊ in hoc dilexit eum sicut seipsuz. Quītum dilectōnis signuz est. quia fecit eū extraneum a dolore mortis. ⁊ in hoc q̄si dilexit eum plus q̄3 seipsum. quoniaz penam mortis quā noluit sibi parcere illi indulsit. Quarto circa beatum Johannem tangitur imitationis obedientia / sequentem / tam corporis gressu q̄3 mētis affectu. in qua imitatōne statim apparet. q̄ paratus erat beatus Johannes sequi cristum. eo modo per passionem sicut et Petrus sequi debebat. lic3 cristus aliter de illo disponeret. Nota q̄ sex vicibus beatus Johannes secutus fuit cristum. Primo quando eum volentem nubere vocauit de nuptiis. Secundo quando capta multitudine pisciu m. subductis ad terram nauibus. ipse secutus est cristum: Tercio quādo cristus vocauit eum iuxta mare gallilee ⁊ ipse relictis retibus et patre secutus est illum. hoc modo ordinat magister in historiis scolasticis. Sed s. vocatio Johannis fuit de nuptiis: fuit in his nuptiis que celebrate sunt ī chana gallilee tunc opposito modo eas ordinat. Ammonius Alexādrin⁹ de ꝯcordia euangelistarum. Nam prima vocatio ꝯm eum fuit ad mare gallilee. Secunda capta pistium multitudine. Tercia ī nuptiis Quarto secutus est christum euntē ad passionem. Jo. 16. Quinto secutus est eum resurgentez a mortuis. Sexto secutus est vocantem se ad celum. cuz ei dixit cristus. Ueni dilecte mi. quia tempus est vt epuleris cum fratribus tuis in regno meo: ⁊ surgens sequebat̄ illuz In prima sequela abrenunciauit operibus carnis. In scdā mūdane substātie:

In tercia ꝓpinquitati generis. In quarta mori nõ timuit: ⁊ ideo p̄sentē vitam despexit. In quinta viuere cum cristo desiderauit. In sexta qd̄ desiderabat obtinuit. Quinto circa beatum Jo: tãgitur munda virginitas. s. cuz dicit// q ⁊ recubuit in cena sup pectus eius// ex quo habet mũdicia v̄ginalis ipsius: nõ enim dignum est vt super pectus cristi nisi virgo recumbat. ⁊ ideo pueros ꝓpter mundiciam carnis amplectimur et gestamus in humeris. Nota ſm magistrũ in historia scolastica nõ aliter creditur Johãnes discubuisse super pect⁹ Jesu. nisi quia discũbebat inclinat⁹ ante pedes domini. aut forte dici põt. ꝙ audiens dilectus discipulus cristuz debere mori. ⁊ illã eē vltimã refectionez cum discipulis. p̄ tristitia cordis inclinauit se super pect⁹ cristi. ⁊ quia in pectore cristi sunt reconditi omnes thesauri sapientie dei ⁊ scientie. ideo in isto recubitu reuelata illi fuerunt secreta celestia. ⁊ fluenta euangelii de ipso sacro dominici pectoris fõte potauit. Sexto tãgitur ad cristum singularis familiaritas cũ dicit// ⁊ dixit Johãnes// s. cũ in cena recumberet sup pectus domini// domine quis est qui tradet te// cuz eni ꝑstaret cristus discipulis. Amē amen dico vobis vn⁹ ex vobis t̄det me. vidētes eũ discipuli ꝑturbatũ ⁊ dolentez. nemo ausus fuit īterrogar̄ nisi ī fine quãdo iam interrogauerat Johannes. qs eēt hoc factur⁹. sed iste discipulus īnuente Petro: de hoc interrogauit: ⁊ cristus illi reuelauit. qd̄ ostēdit nobis magnam familiaritatem ad xp̄m. Unde dicit btũs Ambro. vlti. d̄ offi. Faciam⁹ amici voluntatem. ⁊ aperiamus secreta nostra amico. quecunq̧ in pector̄ habemus. ⁊ illius archana non ignorem⁹ ostendamus nos illi pectus nostrum: ⁊ ille nobis aperiat suuz. vt nobis s. t cor vnum ⁊ anima vna etc̄.

Secũda pars.

Secundo tangitur singlare beati Jo. priuilegium.

quia dolore mortis priuatur. ⁊ tria facit. Primo eniz ponitur beati Petri sollicitudo// hunc ergo discipulum// talem ac tantũ ⁊ sic a cristo dilectum// cũ vidisset Petr⁹ dicit Jesu. Domine hic autez quid// quasi dicat. bene te ītelligo. quid est dictuz sequere me: sed iste discipulus quid debet pati. aut quid illi in fine continget. Nõ ꝙ ꝑpter duo interrogauit Petr⁹ de fine beati Jo. Prīo quia illi cõmissa erat vniuersalis ecclesie cura. ⁊ ideo illi incũbebat sollicitudo de fine ouium suarũ: Secũdo de hoc interrogauit ꝑpter specialem familiaritatez amicicie qua illi cõiungebatur beatus Jo. lege enim amoris tenebatur de illo esse sollicitus. Secundo ponitur christi dispositio// dicit enim Jesus sic// In eodem statu ī quo nũc est absq̧ martirio// volo eum manere// diuinum autem velle est causa ⁊ dispositio omniũ// donec veniam// vt illum assumam ad me. vnde dicit glo. Nolo eum per martiriuz ↄsumari. sed expectare placidam absolutionem carnis sue. quando ego veniens recipiam eum in eternam beatitudinez Nota ꝙ beatus Jo. absq̧ dolore mortis finiuit presentē vitã. qd̄ rõnabiliter ꝑpter tria collatũ est illi. Primo qdē quia congruum erat vt dolorez carnis non sentiret. qui carnis corruptionem nõ senserat. vt dicit Hieronim⁹. Hic est Johãnes qui sciens superuenisse diez

receſſus ſui conuocatis diſcipulis ſuis
in Ephesо . ꝑ multa ſignoꝝ experimen
ta ꝓmens xp̄m · deſcendens in defoſſuꝫ
ſepulture ſue locum : facta oratõe : poſi
tus eſt ad patres ſuos . tam extraneus
a dolore mortis : ꝗ̄ꝫ a corruptione inue
nitᷣ alienus. Secundo beato Johāni
hoc idem eſt collatuꝫ ꝓpter dolorē quē
ſuſtinuit · videns xp̄m mori ī cruce . pe
percit illi criſtus ne moriens doleret.
Tercio quia dolor mortis cauſatᷣ cum
anima ſepatur a corpore ꝓpter nimiaꝫ
eius colligationeꝫ ad corpus . ⁊ ideo do
lent plus iuuenes morientes ꝗ̄ꝫ ſenes.
quia igitᷣ cōtemplatione diuinitatis ani
ma beati Johānis iam ip̄a clauſtra car
nis tranſierat . ⁊ eius conuerſatio tota
erat celeſtis . ideo rōabile fuit vt mori
ens dolorem nō ꝑciperet mortis. Nō
etiam ꝙ obit⁹ cuiuſcunqꝫ ſancti pōt di
ci aduentus criſti · eo ꝙ tunc facit miſe
ricordiam cum ſeruis ſuis · qḋ ſatis ap
parꝫ . Mat . 14 . vbi dicitᷣ . Uigilate q̄a
neſcitis qua hora dominus veſter ven
turus ſit . Uenit autē vt dicit Grego.
quando in fine vite cuilibet tribuit pro
meritis · ſed ſpeciali aduentu interfuit
criſtus morti beati Johānis . quia ap
paruit ſibi ante diem obitus ſui dicens
Ueni dilecte mi tēpus eſt · vt epuleris
cum fratribus tuis : quia beatus Johā
nes non defuit xp̄o morienti . iō rōnabi
le fuit vt criſtus illi redderet vicem :
quatenus ⁊ inuitaret ad ſe · ⁊ inuitatuꝫ
perduceret . Deinde abſoluit xp̄us bea
tū Johānē a cura Petri dicēs . Quid
ad te quaſi dicat ne ſis ſollicitus de fine
iſtius diſcipuli . hoc enim ad te nō perti
net . ſed ad me qui ſum alpha ⁊ o · princi
pium ⁊ finis // tu me ſequere // ſatis eſt ti
bi . quia ſcis quali morte ſis tranſiturᷣ
abſqꝫ hoc ꝙ ſolliciteris de reliq̄s . Ter
cio ponitur diſcipuloꝝ nō recta opiniō
exiit ergo ſermo // i . publicatus eſt ſer
mo / inter fratres // frēs appellat illos
ſex diſcipulos cum quibus erat Johan
nes . ſ . Petꝝ Thomaꝫ Nathanaelem
qui erat frater Philippi Jacobum ze
bedei fratreꝫ Johānis . ⁊ duos alios diſ
cipulos xp̄i : quorum nomina ſubticentᷣ
hii omnes cū Johanne piſcatuꝫ iuerūt
⁊ ſimul cum criſto manducauerant · et
erant tunc ibi quādo criſtus illa verba
dixit Petro de Johāne . vel qḋ veri⁹
eſt ꝑ fratres intelligit totum diſcipulo
rum collegiuꝫ . Deinde oſtenditur q̄s
fuerit ille ſermo collatus inter apoſto
los // ꝙ diſcipulus ille // . i . Johannes /
nō moritur / occaſionē habuerūt ex h⁰
ꝙ xp̄us dixerat . ſic eum volo manere.
Nota ꝙ quidaꝫ heretici dixerunt Jo
hannem fuiſſe angelum : ⁊ ideo immor
talē . ⁊ eſt error Sclauoꝝ . Alii dixe
rūt ꝙ adhuc viuit ſubt̄ra defoſſe ī quā
deſcēdit · ⁊ dicūt ꝙ illud māna qḋ ſcatu
rit de fouea · eſt anhelitus eius · ſed nō
eſt credibile ꝙ tanto apoſtolo daretᷣ lo
cus ſubterraneus . Aliqui aūt vt dicit
beatus Aug . in ſermone dignum ⁊ cō
gruum eſt ⁊c̄ . Et Hiero . in ſermōe aſ
ſumptionis dicit eum eſſe ⁊ fuiſſe mor
tuum . ſed iam reſurrexiſſe . ⁊ corpore
et anima eſſe beatū . De his autē quē
admodū dicit magiſter in hiſtoriis ſco
laſticis . melius eſt pie dubitare ꝗ̄ꝫ te
mere diffinire . Sed tamen ꝙ ipſe mor
tuus fuerit · videtᷣ ex eo . quia cōſequē
ter remouet opinionem diſcipuloruꝫ di
centium ꝙ diſcipulus ille non moritur
vnde ſubiungit ⁊ nō dixit ei . ſ . Petro
Jeſus . quia nō moritur // ſꝫ ſic euꝫ vo
lo manere // non certe immortalem . ſed
abſqꝫ paſſione donec veniam ad illū ſu
mendū ex hac vita mortali / quid ad te

hod ideo addit. vt ostendat q notitia d fine alicuius nō pertinet ad hominē. s3 est dei. vnde sicut Petro dictum ē. qd ad te. ita discipulis posset dici. quid ad vos. et cetera.

Tercia pars.

Ercō tangitur nobis beati Johannis misterium;

quia euangeliste officio honorat. ꝛ tria facit. Prio nanq3 cōmendat in se diuinitatis testimoniu3 dicens // hic // de quo tanta dicuntur // est discipulus ille qui testimonium ꝑhibet de his // diuinitatis operibus. vnd alibi dicit. ꝛ qui vidit testimonium ꝑhibuit

Nota q licet possit aliqs scriber̄ de his que nō vidit. testimoniu3 tamen ꝑhibere non pōt. nisi de auditis ꝛ visis. Aliqui autem euāgeliste ita scripserūt facta christi q eorum testes esse nō potuerunt: cum illa nō viderit. sic Marcus ꝛ Lucas. s3 Johānes audiuit ꝛ vidit facta cristi. ꝛ ideo testis vere eē potuit. vnde in prima canonica dicit. qd ab inicio fuit: qd audiuimus ꝛ vidimus oculis nostris. qd ꝑspeximus. ꝛ manus nostre cōtrectauerunt de verbo vite. ꝛ vidimus ꝛ testamur ꝛ anunciam⁹ vobis. Secundo tangit euāgeliste officium // ꝛ scripsit hec // que in hoc volumine continent ad nostrā eruditionem scriptura enim inuenta est. vt veritas innotescat absentibus ꝛ futuris. p vocem enim non possunt erudiri nisi ꝑsentes. vnde Aplus ad Ro: is. Quecūq3 scripta sunt ad nostram doctrinam scripta sunt Et alibi. Scripta sunt autē ad correctionem nostrā. in quos fines seculoꝝ deuenerūt. Nō q beatus Johānes scripsit hoc euāgelium post ceteros euāgelistas. imo etiā postq3 scripserat Apocalipsim: ꝛ ideo hoc euāgelium q̄ntum ad scripturā est vltimus liber noui testamenti: sed nō quantū ad materiā. quaꝝ vltimū cōtinet iter euāgelia locum. Nā ſm q legit in Ecclesiastica hystoria. beat⁹ Jo. vsq3 ad sexagesimū quintum annū post cristi ascensionem sine adminiculo cordeten⁹ euāgelium ꝑdicauit. cōpulsus autē ab episcopis totius Asie. vt scriberet. primo indixit generale ieiunium: et vt omnes orōni insisterent. quaten⁹ sibi deus reuelaret: ꝛ ad memoriam xp̄i facta reduceret. qd ꝛ factū ē. Illi vō loco vbi hoc scripsit impetrauit: vt nullus ibi imbrium aut tempestatū esset accessus quā loci reuerētiā vsq3 adhuc seruant elementa: Nō etiam q quatuor cāe assignant a Rabano. de scriptura euangelii Johannis. quaꝝ Prima est quia cū relegatus eēt i exiliu3 in Pathmos insula. insurrexerunt heretici in ecclesias Asie. maxime Cherintus ꝛ Ebion qui dicunt xp̄m ante Mariam nō fuisse sed cū impante Uerna ab exilio rediss3 beat⁹ Johēs. coact⁹ est a fidelib⁹ vt aduersus hereticos scriberet. vnde etia3 a diuinitate cristi exorsus est dicēs. In principio erat verbum ꝛc. Secūda cā est. qa ceteri euāgeliste circa humanitatē xp̄i isinuandā istiterāt. qa aūt xp̄s ver⁹ deus est ꝛ homo. iō visum est sibi circa illi⁹ diuinitatē insistē: Tercia cā qa vidit q tres euāgeliste multa de factis cristi omiserant. maxime ea q̄ christus fecit in primo sue predicationis anno quando in carcere erat Johannes. ꝛ ideo ipse voluit scribendo supplere defectum. Quarta cā est quia ceteri euāgeliste maxie ea domini scripserūt fcā: que valent ad informandos mores. et ad vitam actiua3. Ipse vero Johānes

scripsit verba domini· et facta que nos alliciunt ad beatam vitam· et in vita contemplatiua cōmendādā: suā posuit intentionem. Nota etiam vt dicit Rabanus. quod inter omnes euāgeliorū scriptores· Johānes eminet in diuinorum misteriorum profunditate. vnde merito in signo quatuor animalium· aquile volanti cōparatur· que volat altius cunctis auibus et solis radios irreuerberatis aspicit luminibus. ita etiam iste diuinitatis potētiam sublimius contemplans: cum domino ad celum volat. Ista autem preeminētia in cognitione diuinitatis conuenit sibi propter tria. Primo propter cordis mundiciam. nihil enī ita impedit a cognitione diuinorum: sicut carnales voluptates a quibus ipse fuit īmunis. vnde Math. 5. Beati mundo corde: quoniā ipsi deum videbunt. Secundo hec cōuenit sibi propter familiarem xpi amiciciam ex qua meruit reuelationem secretorum. vnde Johan. 14. Qui diligit me diligetur a patre meo. et ego diligam eum et manifestabo meipsum ei. Tercio hoc sibi cōuenit secundum Rabanum. quia supra pectus domini in cena recubuit. vnde haustum sapiētie ceteris excellentius de ipso dominici pectoris fonte potauit.

Tercio confirmat euangeliste ministerium veritatis attestatio // et scimus quia verū est testimonium eius // ea enim que de xpo scripsit et testificatus est. ita vera sunt. quod in eis nulla falsitas potest admisceri· eo quod ipse talia scripsit instigāte et docente spiritu sancto. qui mentiri nō potest· et docet omnē veritatem. vt dicit Johan. 16. Et iō dicit btūs Aug. in epistola quadam ad Hieronimū. de scriptoribus sacre scripture. quod ipse hāc reuerentiam detulit sacre scripture inter alias scientias. quod nullum descriptoribus eius credat potuisse mentiri· quia sancto spiritu docēte scripsit. Rogemus ergo deum etc.

In festo sanctorum Innocentum.

Prima pars:

Anglus domini apparuit i sōnis. Joseph dicens. Accipe puerum et matrem eius et fuge in Egyptū etc. Mat. 2°. Talia sūt presentis vite gaudia. quod nullū ex eis purum est. sed omnibus eis tristicia admiscetur· quod nō tantū in mundanis est verum. sed etiam in spiritualibus gaudiis sic esse docet experiētia. Ecce enī post exultationem et cantica leticie· quibus letati sumus cum multitudine celestis exercitus. quia natus erat saluator mūdi. subito chorus noster sumpsit lamētum. et dies festi nostri cōuersi sunt in luctum. quia ille qui natus est saluator mundi. cogitur fugere Herodis persecutionem adhuc infantulus: et deliberato crudeli consilio totius Bethleem occiduntur infantes innocentes. ideo subticemus cātica leticie: nec reminiscimur illius cantici· Gloria in excelsis deo. et veste lugubri ministri vestiuntur altaris. Euāgelium autem presētis diei· in quo nobis tāta tristitia contēplāda proponitur: in tres partes diuiditur. In prima ponitur angelica admonitio. In secūda fugitiua profectio ibi qui consurgens // In tercia tangitur tirānica persecutio ibi // tunc Herodes videns etc. // Propter primū est sciendū quod fuga domini facta est: postquam a magis fuit adoratus. et in tēplo presentatus· demū de multis rebus predicatione pastorū: et prophetia Simeōis. et Elizabeth et Anne. hec audiēs Herodes cognouit se delusū a magis

z disponit se occidere cristum. Et tunc admonitus est Joseph ad fugam. In prima autem euangelii parte tria tangũtur. Primum est angelica apparitio cum dicit // angelus domini // hic est angelus Gabriel q prius admonuerat magos ne redirent ad Herodẽ. Sollicitus erat iste angelus: nõ solum circa natiuitatem pueri manifestandam. verum etiã circa illius cõseruandã salutem. ne aliqod periculum imineret. ps. Angelis suis deus mandauit de te: vt custodiãt te in omnibus viis tuis. Forte iste ẽst angelus qui datus fuit xp̃o ad custodiã eius. nam z xp̃us talem habuit angelum inquantũ homo. Et nota q licet ᵬm beatũ Hiero. Unicuiqz anime deputet̃ angelus ad custodiam eius. Aliter tamen iste angelus est nobis deputatus. z aliter xp̃o. Angelus enim necessarius est nobis ꝓpter quinqz. Primo vt impediat occasiones peccãdi. Secundo vt det materiam beneagendi. Tercio vt instruat de agendis. Quarto vt tueat̃ in aduersis. Quinto vt attemptamentis malorum spirituũ liberet. Sed ille angelus qui deputatus fuit xp̃o nõ fuit necessarius: sed cõgruus. z primo ideo vt ad opa miraculorum ministraret ei. vnd Math. 4°. ca°. Ecce angeli accesserũt z ministrabant ei: Secundo vt erudiret parentes eius de agendis: sicut beatam virginẽ z Joseph: nam diuinũ propositũ illis reuelatum est ꝑ angelũ. vnde dicit Dyonisius. 2° ca°. Celestis Jerarchie Subdit̃ Jesus obediẽs dei patris ꝑ angelos dispositionibus: z ꝑ medios ipsi anunciatur Joseph: a patre disposita filii ad Egyptũ recessio. Tercio habuit angelum qui familiari quadam cõuersatione ipsum ꝯsolaretur in passionibus. vnde agonizanti xp̃o in oratiõe tempore passionis apparuit ille angelus de celo: confortans eum. Luce. xxii°. Multis autem aliis modis deseruiebat illi angelica creatura: occultis z inuisibilibus obsequiis. Deinde ponitur angelica apparitio // appuit in somnis Joseph // Nota q potius illi apparuit angelus dormienti q̃z vigilanti. forte iõ. quia angelica visio non ẽ: nisi mens sit quieta. z quia in vigilia pluribus rebus occupatus erat. ideo non erat tunc dispositus ad visionem angelicam. sed in somnis quando erat mens quieta. Itẽ nota quia potius apparuit illi angelus q̃z beate virgini ꝓpter hoc. quia illi incumbebat cura de virgĩe circa necessaria prouidenda. z ideo vt ꝑparet necessaria ad fugam. ei soli apparuit angelus vel ideo quia mulier tenetur sequi virum. non autem vir mulierem. Et iõ si apparuisset angelus beate virgini. nõ propter hoc tenebatur Joseph fugere in Egyptum. immo poterat prohibere ne virgo recederet. Secundo ponitur angelica allocutio. quia apparuit ei dicens // surge // a somno z de terra ac patria tua // z accipe puerum // cum enim etas puericie incipiat in decimoquarto anno. cristus tamen quia adhuc erat infantulus puer dicitur: ex eo q in etate illa iam homines moribus et scientia inbuti sunt. z vsum rationis habent. anima autem cristi etiam adhuc infans omnem habebat scientiam et virtutem. et vsum rationis // et matrem eius // non poterat esse puer sine matre: qa adhuc infantulus indigebat lacte: z aliis obsequiis matris // z fuge in Egyptum // de quo predictum est Isaie. tercio. Quasi auis fugiens z pulli de nido volantes Nota q hec fuga cristi magne fuit anxietatis z angustie ꝓpter multas causas

Primo ꝑpter cām. q̄a cogebant ad fu
gam ꝑpter mortē intentatam. Secūdo
ꝑpter tenerā etatē. magna enī angustia
est ꝑegrinari cū infantulis: ꝛ multo im̄
quior angustia ē fugere. vnde ista erit
vna tribulationū finis mūdi. de qua di
cit. Ve nutrientib⁹ in illis dieb⁹. q̄a co
gent fugere. Tercio ꝑpter inopiā fugi
entiū. carere eniꝫ necessariis fugiendo
afflictio magna est. Quarto: q̄a ad re-
gionē ꝛ gentem ignotam cogebant acce
dere. Nō q̄ xp̄us licꝫ puulus. poterat
tamē resistere furie Herodis. ſꝫ tamē
voluit fugere ꝑpter duas causas quas
assignat Criso. Primo q̄deꝫ. q̄a opor
tebat ut illā seruaret humane nature ꝑ
sonā quā susceperat: cui conuenit in etate
puerili minantē fugere potestateꝫ. Se
cundo vt daret exemplū fidelibus. qua
tenus in necessitate fugē nō erubescāt
Nota etiā q̄ noluit manere xp̄us in ali
qua ꝓuincia iudeoꝝ. q̄a Herodes toti
regno dominabat. nec iuit ad Idume-
os. q̄a Herodes inde erat genere. vnd
nō fuisset ibi tutus. Fugit aūt in Egy-
ptuꝫ ꝑpter tria. Primo quidē. q̄a illa
prouincia erat remota iudeis. ꝛ erant
Egypcii inimici Herodis. ꝛ ideo tut⁹
erat ibi xp̄us. Secunda cā est mistica:
quatenus pricipia noue legis cōformia
eēnt principiis veteris legis. Filii enī
Israhel. qui sunt dei primogenit⁹. vt
legit Exo. 34. de terra ꝓmissiōis ꝑfec
ti sunt in Egyptū tēpe Joseph: vt legit
Gene. vlti. de egypto postea regressi
sunt in terrā repromissiōis. xp̄us autē
nō solū est primogenitus: sed ꝛ vnigeni
tus. ꝛ ideo cōueniebat vt talibus ꝑfe-
ctionibus noua lex incipet. Tercia cā
est etiaꝫ mistica. Egyptus enī interpre
tat tenebra. xp̄us autē lux est. ꝛ q̄a lux
xp̄us venit in mundū. ꝛ lux in tenebris
lucꝫ. Ideo ad hoc designādū in egyptū
fugit. Deinde tangit morā ꝑegrinatio
nis // ꝛ esto ibi vsq̄ꝫ dū dicam tibi // fuit
autem ibi septē annis: vsq̄ꝫ ad mortem
Herodis. ꝛ rediit pri° anno regis Ar
chelai. Tercō ponitur cā istius fuge //
futuꝝ est eniꝫ // .i. sic eueniet. Nota q̄
futura mala deus ꝓuidet: nec aliq̄ fraus
latet eum. q̄a ipse vidit decipientē ꝛ eū
qui decipit. ista tamē ꝓuisio nō ē cā fu-
turoꝝ maloꝝ. nec illis necessitatē im
ponit. sed malicia hoīm ꝛ eoꝝ volūtas
est cā. ꝛ ideo ista futura mala cōtingen
tia sunt. ꝛ nō necessaria. deus tamen ea
ꝓuidet nō cōtingēter: ſꝫ necessario. De
inde dicit futuꝝ malū // vt Herodes q̄
rat pueꝝ // nō q̄dem sicut querebant pa
stores ꝛ magi. vt adoraret // sed ad ꝑdē
dum eū. 4. Regū. 19. Derelictus sum
ego solus: ꝛ querūt animā meaꝫ: vt au
ferant eaꝫ. Vide vt dicit Criso. q̄a sta
tim xp̄o nato tyrannus insanit: ꝛ mater
cū puero ad extraneaꝫ effugat regionē
q̄a vt dicit Aug. putabat infelix tyran
nus saluatoris aduentu regali se solio
detrudendum. sed nō eripit mortalia
q̄ regna dat celestia ꝛc̄.

Secūda pars.

Ecundo cum di citur Qui ꝯsur

gens // tangit fugitiua ꝑfectio. ꝛ tria fa
cit. Primo ponit executionē admoni-
tiōis angelice dicens // qui cōsurgēs sta
tim // timore mortis infantis. somnus
fugit ab oculis eius // ꝛ accepit puerū ꝛ
m̄rem eius // In quanta putas anxietate
fuisse v̄ginē. que gaudebat de natiuitate
infantis mirabili: de his que dixerāt pa
stores de reuerētia magoꝝ: de gaudio
Symeonis ꝛ Anne. ꝛ subito eam vo-
cauit Joseph vt ꝑpararet se ad fugam:

nõ quocunq; loco: ſ; vſq; in Egiptum
omne gaudiũ illius v̄ſuʒ eſt in lamẽtũ
lacrimas ⁊ luctũ. Huic tribulationi cõ
uenit qđ ſcriptũ ē. Machabeo. 1°. Om
nis maritus ſumpſit lamentũ ⁊ que ſe-
debãt ĩ thoro maritali lugebãt. Dein
de tãgit tp̄us fuge // nocte // forte idõ no
cte ſurrexit. vt lateret eoꝝ fuga. iã. n.
paſtores ⁊ magi Bethleeʒ aduenĩetes
miſterium publicauerãt. ita vt tota il
la ciuitas iſtaꝝ reꝝ haberet notitiã. et
ideo nocte oportuit fugere: ne ĩ die ma
nifeſtarent̃ // ⁊ receſſit // i. ſeorſuʒ ceſſit
⁊ parauit ſe ire in egiptũ. iuxta illud qđ
ſcriptũ eſt 3°. Regũ. 21°. Erat Adad
puer puulus. ⁊ fugit vt egrederet̃ egy
tum a facie Joab. Nõ q̄a dicit euãgeli
ſta nihil de itinere v̄giniſ ⁊ pegrinatõe
eius. cum tamẽ p̄ria illa multũ diſtet a
regiõe iudeoꝝ. Ingrediẽte autẽ domi
no in egyptũ ſᵐ q̄ dicit magr̄ in hiſto.
ſcola. Om̄ia ſimulachra egypti corrue-
runt iuxta ꝓphetiã. Iſa. 19. Ecce domi
nus deſcendet ſup nubẽ leuẽ. ⁊ ingredi
etur egyptuʒ. ⁊ mouebunt̃ ſimulachra
egipti a facie eius. ⁊ dicit̃ a quibuſdã: q̄
ſicut exeuntibꝰ Iſrl̃ de egypto nõ erat
domꝰ egiptioꝝ. in q̄ nõ iaceret mortuꝰ
ita cũ ingrederet̃ dominꝰ egiptum non
erat templũ in q° nõ iaceret ydolũ. Ha
bitauit aũt xp̄us ĩ heremo Polithebai
dis. ⁊ dicũt ibi eẽ arborem magnã ⁊ v̄
tuoſaʒ. que fugiẽte v̄gĩe incliata vſq;
ad terrã. xp̄m adorauit. Secũdo poni
tur tp̄us pegrinatõnis // ⁊ erat ibi vſq;
ad obitũ Herodis // qui poſtea vixit 7.
annis. Sed huic videt̃ ꝯ̄rium qđ dicit̃
Luce. 2. q̄ ibant pentes eius p̄ oẽs an-
nos in Hierl̃m in die ſollẽni paſce: ex q°
videt̃ q̄ ſi annuatim ibãt in Hierl̃m: q̄
nõ fuerũt in egipto vſq; ad obituʒ He
rodis. qđ ſoluit beatus Aug. ĩ de cõſen
ſu euangeliſtaꝝ dicens: q̄ habitatio eo
rũ in egipto fuit. ſed latẽter ſingul' ãniſ
q̄; diu vixit Herodes aſcẽdebãt ĩ tem
plũ moꝝ reuerſuri. vt nec p̄termiſſio
ne ſolẽnitatis eẽnt irreligioſi. nec cõti
nua mãſſiõe pſpicui. aut põt dici q̄ illđ
qđ dicit Lucas. eſt intelligẽdũ iã mor
tuo Herode. Tercio ĩducit̃ ꝓphete te
ſtĩoniũ // vt adĩpleret̃ qđ dictuʒ eſt a do
mino p ꝓphetã // Oſee. xi: ⁊ bene dicit
a domino. q̄a ꝓphetia vt dr̃. 2. Pe. 2°
non allata ē volũtate humana. ſed ſpũ
ſcõ inſpirãte locuti ſunt ſãcti dei. hoĩeſ
enĩ ipſi fuerũt. lingua diũa. Nõ q̄ ſta
tim in iſta fuga in egiptũ dedit dominꝰ
ſpem redẽptionis gentibꝰ. tenebat̃ eniʒ
ꝓcurare ſalutẽ eoꝝ: ex quo fuit aduena
inter eos. vnde Deutro. 23. p̄cipit̃. nõ
abhominaberis egiptũ. q̄a aduena fuiſ
ti in terra eiꝰ. ⁊ q̄a xp̄us dedit hoc man
datũ iudeis. debuit ⁊ ipſe ſeruare illud
vnde ſequit̃ q̄ nati fuerĩt ex eis. tertia
gñatõe intrabunt eccleſiã domini. tercia
generatio tp̄us eſt gr̃e. p̄ria enĩ fuit tẽ
pore legis nãe. ſecũda in lege ſcripta.
tercia in gr̃a. quãdo intrauit plẽitudo gẽ
tium. Deinde ponit ꝓphete auctẽʒ // ex
egipto vocaui filiũ meũ // v̄ba ſunt dei
patris loquentis de xp̄o. q̄ ideo voluit
in egiptũ fugere. vt inde vocaret ip̄m
Huic etiã cõcordat qđ ſcriptũ eſt. Nu
meri 24. Ex egipto vocauit eũ: cuius
fortitudo ſiĩ' is eſt rhinocerotis ⁊c.

Tercia pars.

Tercio cum dici tur tunc Hero

des tangit̃ tirãnica pſecutõ ⁊ tria facit
Prĩo ponit̃ Herodis indignatiõ. Ad
cuiuſ euidentiã eſt ſciendũ: ꝑut dĩc ma
giſter in hiſto. ſcola. q̄ Herodes cer-
nens magos non rediſſe ad ſe: primo

credidit eos nihil repisse. ⁊ ꝓpter vere cundiã clã recessisse. sed audiẽs postea rei diuulgationẽ ex his q̄ facta fuerant in tẽplo cũ p̄sentaret xp̄us. vidit se esse illusum a magis. ⁊ cũ disponeret de nece infantiũ Bethleem: subito ꝑ ep̄laz citatus a cesare: oportuit eũ Romã ꝓficisci. accusationibus filioꝝ Alexãdri ⁊ Aristoboli responsur⁹. ꝯposita igit̃ cõcordia filioꝝ ⁊ p̄ris. ⁊ diffinito vt in oĩbus patri obedirent. atq; concesso illi vt regni successorẽ quẽ vellet institueret. rediit Herodes in iudeã. nunc in regni potestate securior. iamq; trãsierat annus a natitate xp̄i. ⁊ tunc qđ ꝑcon cepat executiõi mandauit. iubẽs occidi infantes. vnde dixit ‖ tũc Herodes videns. qa illusus eẽt a magis. 1°. Regũ: 19. Illusisti mihi ⁊ dimisisti inimicum meũ vt fugeret. Sic irridet deus malicia3 hominũ ꝑ bonitatẽ simpliciũ. quia cõp̄rehẽdit sapientes in astuciis eorũ ‖ irat⁹ valde ‖ qa vt dicit Criso. Illa ira regũ magna ⁊ inextĩguibilis est quã regni zelus accẽdit. ⁊ qa ira viri iusticiã nõ operat̃. sequit̃ iniusta ⁊ crudelis sententia. Secũdo ponit̃ infantiũ interfectio ‖ ⁊ mittẽs ‖ gladiatores. Hoc ꝑm q̄ repi in quadã glo. marg̃ali: actu3 ẽ post annu3 ⁊ quatuor dies a natitate xp̄i die videlic3 hodierna. ‖ occidit omnes pueros ‖ vt inter eos oẽs xp̄us etiã puer eẽt implicatus. Nota vt dicit Crisos. Sicut bestia vulnerata q̄cquid oculis eius occurrerit quasi actorẽ sui vulneris dilaniat. sic et Herodes delusus a magis. iram suã sup̄ paruulos diffũdebat. ideo g° auxit ⁊ interfecit oẽs puulos. vt vnũ inueniret in omnibus. Nõ etiã q̄ crudelissima fuit ista cedes pueroꝝ. Primo q̄de3 ex etate. qa nãle est cuilibet vt misereat̃ īfantibus. ĩmo leo q̄tũcunq; iratus inueniẽs infantẽ. non ei nocet. vnđ dixit Cõstãtin⁹ imꝑator hãc fuisse legẽ Romanoꝝ: vt capitali s̃nia puniret̃. quicunq; etiã in bello aut obsidiõe gentis aliene occidisset infantem. Herodes vero oĩ crudelitate crudelior. nãe ⁊ humanitatis oblit⁹. precepit occidi infantes. 2° crudelis fuit qa ꝓprios ciues cõfodit gladio. 3° qa non vnũ vel duos. sed oẽs qui erãt in Bethleem. Nõ q̄ infantes isti martires dici possunt. martir enĩ grece latine testis dicit̃. ⁊ ipsi p̄reconiũ cristi nõ loquẽdo. sed moriẽdo cõfessi sunt. Itẽ sicut puulis ꝓdest baptism⁹ nũc. lic3 careãt vsu rõnis. ⁊ antiq̄tus ꝓderat illis circũcisio in fide alioꝝ. ita isti sancti. licet vsu rõnis caruerit. sacr̃m tamẽ susceperũt martirii. Itẽ a xp̄o vt in collecta dĩ oẽ martiriu3 sumpsit iniciũ. sic igit̃ iuxta beatũ Grego. muta elemẽta. vt puta stella magoꝝ. xp̄m manifestauit gentibus nõdu3 loquẽte3. ita cõgruu3 fuit vt nõdũ loquentẽ dominũ infãtes martires cõfiterent̃. Nõ vltio q̄ ipsorũ martiriũ tripliciter cõmendatur. Primo a statu. sc3 v̄ginitatis. vnde in Apoca. Hii sunt q̄ cũ mulierib⁹ nõ sũt coinq̄nati. v̄gines enĩ sunt ⁊ sequũtur agnũ quocunq; ierit. ⁊ ideo rubor martirii in eis cõiungit̃ cũ v̄ginitatis cãdore. vt sint candidiores niue. nitidiores lacte. rubicũdiores ebore antiquo. Secũdo cõmendat̃ a cã. quia nõ tantũ passi sunt ꝓ fide. vt alii martires. sed ꝓ ꝑsona ipsius cristi. ps. Propter te mortificamur tõ die. estiati sumus sicut oues occisiõis. Tercio cõmendat̃ a primatu quia ipsi sunt qui p̄io passi sunt ꝓ xp̄o primitiuos aũt flores ⁊ fructus multũ diligim⁹. Apoca. 14. Hii empti sũt ex omnibus primicie deo ⁊ agno. Deinde

describit locū martirii ⁊ etatem. locū quidaꝫ dicens // qui erant in Bethleem ⁊ in omnib⁹ finibus ei⁹ // i. in oībus circū adiacentib⁹ locis. Cōsecrata fuit illa ciuitas. Prīo ꝑ natiuitatē xp̄i. nunc vero primitiuo sanguīe ꝑ martiriū. vnde dicit Aug. in ſmone. Beata es o Betbleem terra iuda. que Herodis regis īmanitatē. in pueroꝝ extinctōe ꝑpessa es. que sub vno tp̄e candidatā plebē imbecillis infantie domino offerre meruisti. Deinde tangit etatem // a bimatu et infra // bimatus quarte declinatiōis est spaciuꝫ duoꝝ annoꝝ. ⁊ dr̄ a bim⁹ bima bimū. qđ ꝯponit̄ ex bis ⁊ annus. Herodes igit̄ occidit pueros bimos. i. a spatio duoꝝ annoꝝ ⁊ infra. vsqꝫ ad puerū vni⁹ diei. ut exponit Aug. ⁊ Rabanus. Sed si dicas. cū xp̄us eēt vnius anni ⁊ paucoꝝ dierū. quare ergo occidit Herodes bimos. respōdet Aug. dupliciē. Primo ſm vnā opinioneꝫ. q̄ dicit stellaꝫ appuisse magis ꝑ annū ante natiuitatem xp̄i. credebat Herodes tūc natū fuisse. ita q̄ venientib⁹ magis Hierl'm: iā xp̄us eēt anniculus. ⁊ q̄a tp̄e magoꝝ iā alius annus effluxerat: credidit xp̄ꝫ esse bimū. ⁊ ideo bimos iussit interfici. pluriū aūt ſnīa hec ē. q̄ nō nisi nato xp̄o stella appuerit. ⁊ iō aliter soluit Aug. q̄a sciebat Herodes xp̄m eē vni⁹ anni: ⁊ aliquot dieꝝ. sed huic puero famulabant̄ sidera. timuit eius morphoseon. i. trāsmutationē. ne īmutaret vultuꝫ aut etatē. quasi videret̄ eē duoꝝ annorum. aut min⁹ vno. ⁊ iđo a bimatu ⁊ infra iussit interfici. Criso. autē dicit: q̄ stella appuit magis ꝑ annū ante natiuitatē cristi. ⁊ ideo cū crederꝫ Herodes tunc fuisse natū. credebat eū iam eē duorū annoꝝ. ⁊ aliquot dieꝝ. ⁊ ideo iussit interfici pueros a bimatu. i. a spacio duorū annoꝝ: vsqꝫ ad q̄ntū annū. minōſe enī duoꝝ annoꝝ nō interfecit. nec maiores quinto. Sicut enī q̄ꝫtū ad tp̄us minores bismis sunt infra. Infra enim dicit̄ qđ est post. ⁊ q̄ꝫtuꝫ ad tempus maiores bismis sunt post. sed q̄ꝫtuꝫ ad numerum maiores post sunt: ⁊ huic assertōi facit vt dicit magr̄: quia q̄daꝫ ossa istorū reperiunt̄ que sua magnitudīe excedunt corpus duoꝝ annoꝝ // ſm tempus qđ exquisierat a magis // Nā ut dicitur Math. 2°. Herodes clam vocatis magis diligenter didicit ab eis tp̄us stelle que illis appuerat. ⁊ sic silogizabat: q̄ꝫti tp̄is eēt xp̄us. Deinde adducit euāgelista ꝓphete testimoniū ꝑ qđ ostēditur hoc fuisse ꝑuisuꝫ a deo // tunc adīpletuꝫ est qđ dictū ē ꝑ Hieremiā ꝓphetā. c. 3i. Uox in rama audita est // rama excelsū interꝑtatur. est igit̄ sensus. vox in excelso audita est. i. vndiqꝫ lateqꝫ dispsa q̄a enī de morte innocentū agebat̄. ideo ſm Criso. Uox lamētationis ī excelso audiebat̄. ⁊ huic cōcordat qđ in Hieremia scriptū est. Uox in excelso audita est // ploratus // fletū puuloꝝ ⁊ vllulatū ostēdit // ⁊ vllulatus mult⁹ // matꝝ signat lamentū. qđ multū durauit ꝑ ꝯtinuā memoriā. sed vox fletus puerorū statim morte extincta ē // Rachel plorans filios suos // Remigi⁹. Assūpsit inq̄t scūs euāgelista ad exagerādā magnitudīeꝫ luct⁹ ut dicēt etiā Rachelē mortuā plorasse filios suos. Sed hic orit̄ q̄o. q̄a de Rachel nati sunt. Joseph ⁊ Beniamī in quoꝝ tribu nō est Bethleeꝫ. nō g° q̄ īterfecti sūt fuerūt filii ei⁹. g° nec vox lamētationis vox sua eē debuit. Ad h° respōdet Hiero. dupl'r. Prīo quideꝫ q̄a Rachel sepulta ē iuxta Bethleeꝫ in effrata. ⁊ ꝓpter hospiciū corpusculi ipa dicit̄ mater in illa regiōe habitantium.

Secundo q̄a trib⁹ Beniamin z Jude erant coniuncte. z q̄a p̄cepat Herodes occidi oēs infantes in oīb⁹ finib⁹ Betleez: iō m̄lti etiā de Beniamin occisi sunt // z noluit ꝯsolari // quin lugēt et lamentaret: in q° exagerat doloris magnitudinez. cū enī hōīes dolētes appetant ꝯsolari: ista tamen noluit. sed dixit illud Hiere. 31°. quiescat vox tua a fletu: z ocl'i tui a lacrimis. et respōdz tren. 2. Defecerūt p̄ lacrimis ocl'i mei ꝯturbata sūt viscera mea: cū deficeret puul⁹ z lactās in plateis opidi. Et cām indeficientis doloris subiūgit // q̄a non sunt // qđ q̄druplr̄ pōt intelligi. p̄rīo sic omne ꝯsolans debz p̄ponderare dolori aut ad illud attingē. et q̄a nihil carius erat m̄ri vita filioꝝ: et ipi nō sūt: ideo irremediabilis dolor ei⁹. 2° iō nō voluit ꝯsolari: q̄a nondū erant cl'pabiles q̄a infantes. tamen occisi sunt. 3° non vult ꝯsolari q̄a licet essent filii: ita tamen occisi sunt. ac si essent extranei z nō filii. 4° non vult ꝯsolari: q̄a cum sint martires in pena: premiuz tamen martirii non acceperunt: sed omnes descenderūt ad inferna. Rogem⁹ ergo zc̄.

Dominica infra octauam natiuitatis xp̄i s̄mo. Prima pars.

Erant Joseph z Maria mater ei⁹ admirantes super his que dicebantur de illo zc̄ Luce 2°. Naturali quodam affectu ab oīb⁹ diligūt īfantes. z quoniā illa etas aliq̄d habz īnocētie: ipsos infantes libēter tāgim⁹. āplectimur: z benedicim⁹ p̄ omnibus aūt puul⁹ xp̄us infans: amabilioꝛē se exhibuit. vtpote qui tot⁹ fuit innocēs: z iō cū illū inducerēt parentes eius in tēplū. vt facerēt s̄m cōsuetudinem legis p eo. cōcurrit antiquus Simeon. amplexatus ē infantē. z benedixit illi. Hoc idez fecit mulier sancta illa Anna. d quib⁹ in p̄senti euāgelio habetur. . In hoc igit̄ euāgelio tria tangun tur. Primū ē spēalis xp̄i cōmendatio: Secundū ē gn̄alis ipsi⁹ cōfessio. ibi // z erat Anna // Terciū est pueri Jesu cremētū z pfectio ibi // z ut pfecerūt oīa // In prima pte euāgelii tria tanguntur Primū ē admiratio dīnoꝝ // erant Joseph // pr̄ xp̄i putatiu⁹. nā in textu euangelico hoc nō est scriptū // z Maria m̄r ei⁹ // i. christi. Nota vt dicit Jsido. 12. ethi. c. 6. mater dicit̄ eo q̄ ex ea efficiatur aliq̄d. vnde m̄r dicit̄ quasi mā. nā mā est quasi m̄r reꝝ. z iō bta virgo vē xp̄i m̄r fuit. q̄a de purissima carne illi⁹ factus est. Gal'. 4. Misit deus filiū suū. factū ex muliere. factū sub lege. Et hoc est ꝯ̄ Valētinū q dixit xp̄m nō assūpsisse carnē de v̄gine: sed corp⁹ habuisse celeste. hoc idez est ꝯtra Manicheū. q ponēs oēm visibilem sbām eē a malo deo. nolensq̄z eē xp̄m imunez a corpe. v̄ginē quidē dixit de tali substātia corpus habē: sed xp̄m minime. corp⁹ enī illud qđ blasphemat erat fantasticuz. cui ꝯ̄dicit articulus apl'oꝝ dicēs deū eē creatorē celi z terre. z in Niceno cōscilio dicit̄ eū eē creatorē. visibiliū z inuisibiliū. Qđ aūt xp̄s habuerit verā carnez dicit apl's ad Ro. 1°. Qui fcūs est ex semine Dauid s̄m carnē. ex semīe qđ dauid. nō qđ xp̄us ex semine Dauid cōceptus sit. sed carnē assumpsit de virgīe que fuit ex semīe Dauid. Et attēde q̄ q̄a licz xp̄us solā carnē de v̄gine assūpsit: ipa tamē nō fuit m̄r hoīs tantū aut dei tantū. sed dei z homīs. xp̄us enīz ex vtroq̄z deo. s. z homine ꝯstat. vt dicit

Dama. 3° li. et sicut ex eo ꝙ anima ho
mīs ꝛ corpꝰ in vnam ꝑsonā ꝯueniunt
iō mlr ē mr̄ totius hōīs lʒ aīa sit a deo
ꝛ solū corpꝰ a ꝑentibꝰ. ita qꝛ in xp̄o ho
mo ꝛ verbū sunt vna ꝑsona. iō beata
virgo est mater dei et hominis. Unde
Athanasiꝰ. sicut inqt anima rōnalis ꝛ
caro vnꝰ ē homo. ita deꝰ et homo vnꝰ
est xp̄s // admirantes // admirabāť Ma
ria ꝛ Joseph // super his que dicebāť de
illo // idest de hiesu xp̄o. Domine dn̄sꝰ
noster: ꝙ̄ admirabile est nomen tuū
in vniuersa terra. Orige. ꝯgregemus
inqt in vnū ea q̄ in ortu hiesu dicta scri
ptaqꝫ sūt de eo. ꝛ tūc scire poterimꝰ sin
gula digna esse miraclo. mirabať vir
go de his que audierat ab Helizabeth
Luce 1°. vnde hoc mihi vt veniat mr̄
domini mei ad me. Itē mirabať de ex
ultatōne angloꝝ nato christo. Itē de
cantico nouo. Itē de aduentu pastoꝝ
Itē de reuerētia magoꝝ. Item de lau
de Symeonis Sed queriť vnde fu
erit ista admiratio: cum enī admiratō
ꝯueniat ex ignorantia cāe rei insolite
lʒ hec que dicebanť de xp̄o eēnt insolita
beata tamen virgo ꝛ Joseph cām hoꝝ
didicerant ab anglo. et est dicendū ꝙ
mirabanť non qdē eo ꝙ ignorarent in
fantem illum eē deū: sed qꝛ sic cito no
tificatꝰ erat mundo. rudibꝰ pastoribus
extīneis regibꝰ. ꝛ deuotis fidelibꝰ. vel
2° mirabanť ꝙ ampliora nō dicebāť de
illo et ab omnibus. vel 3° mirabanť ex
ampliori eius notitia. dīna enī ꝓpter su
am excellētiā. ꝙ̄to ampliꝰ ꝑcipiunť: tā
to ampliꝰ mentē admiratiōe suspēdūt.
Isa. 60. Admirabiť ꝛ dilatabiť cor tu
um. qꝛ cū cor dilatať in ꝯgnoscēdo, ma
gis admirať. qꝛ igiť btā v̄go continue
videbat dīnitatis oꝑa. iō admirabatur
Nō ꝙ prius dictū est ꝙ btā v̄go cōser

uabat oīa v̄ba hec: cōferēs ī corde suo
nūc vero diciť ꝙ mirabať suꝑ his q̄ di
cebanť. ex cōseruatione enim v̄boꝝ no
titia oriť. Unde ꝓuerbio. 2. Fili mi si
susceperis sermones meos. et verba
mea abscōderis. i. cōseruaueris penes
te: tunc intelliges iustitiā ꝛ iudiciū. et
eqtatem ꝛ oēm semitā bonā. Ex admi
ratiōe aūt dīnoꝝ oriť reuerētia. vt po
te nr̄am excedentiū fragilitatē. vnde
Hester. 3°. Cōturbatū est cor meū p̄ ti
more glorie tue. valde enī admirabil
es domine. ꝛ facies tua plena gratiarū
Btā autē v̄go Maria ꝓfundā habuit
v̄boꝝ xp̄i intelligētiā: qꝛ ea ꝯseruauit
vnde de ipsa diciť eccl. 24. Girū celi
circuiui sola: ꝙ̄tū ad cognitionē crea
ture. ꝛ ꝓfundū abissi penetraui. ꝓfun
da abissus est dīnitas. abissus enī dici
tur sine basso. qꝛ deus ē pelagꝰ substā
tie infinite. vt dicit Damas. 1°. libro.
Quantā etiā ipsa habuit reuerētiā pꝫ
qꝛ anūcianti angelo dixit. Ecce ancilla
domini. inuēto filio cū timore quodā
reuerētie dixit. Fili qd fecisti nobis sic
ministris nuptiarū dixit. Q̄ē qdcunqꝫ
dixerit vobis facite. Secūdo ponitur
benedictio deuotiōis // ꝛ benedixit illis
xp̄o Marie ꝛ Joseph: vel Marie ꝛ Jo
seph tantū // Symeon // q venerat ī ipū
in templū: ꝛ ex amore ꝓlis quā gesta
uerat ꝑentibus benedixit: sicut plerūqꝫ
benedicunť ꝑentes ꝓpter filios. ꝛ vide
quō ista benedictio est acceptāda q̄ da
batur a sene iusto: venerandus aucte.
Amāde enī sunt benedictiōes eoꝝ. sic
eoꝝ maledictiōes timende. Nā cū ma
lediceret Heliseus puaris clamātibus
ascende calue. ascende calue. et egres
si sunt duo ursi de saltu ꝛ deuorauerūt
ex eis. 42. pueros. vt legiť. 4. Regū
2°. Sed dubiūē est. qꝛ vt diciť Hebre.

2°. sine vlla ꝯdictiõe qḋ min⁹ ē a meli ore benedicit. cum igit̃ Simeon nõ fuerit maioris meriti q̃ xp̃s ⁊ pentes ei⁹ videt̃ ꝙ illis benedicē non debuerit. et est dicendū ꝙ est duplex benedictõ. s. creatõnis ⁊ laudatõis. p̄io mõ de⁹ creaturam benedixit: q̄a benedicẽdo erat in ea ꝓ q̄b⁹ benedicit̃: scʒ dans eē ⁊ gratiam. hoc etiaʒ modo ministri ecclesie benedicunt populū: sed benedictõe laudis deus a creatura bẽdicit̃: queadmodum dr̃ Dani. 3°. Benedicite oīa opa domī domīo laudate ⁊ supexaltate eū in secula. tali benedictõne Symeon bẽnedixit xp̄o ⁊ pentib⁹ ei⁹. Tercio ponit̃ ꝓphetia Symeõis ⁊ q̃cunq; p̄dixit futura p xp̄m. primo ponit ruinaʒ infideliuʒ // et dixit // interna inspiratiõe docente xp̄o. quem gestabat in humeris ad Mariaʒ matrem ei⁹ // magis suum ꝯmonem direxit ad v̄ginem q̃ȝ ad Joseph: q̄a ꝯgnouit diuinit⁹. xp̄m nõ esse ex Joseph sed ex virgīe. Nõ ꝙ scũs iste Symeon ꝯuenit in gnē prophetie cum Johanne baptista: eo ꝙ vterq; p̄sentem demonstrauit: quem alii ꝓphete futuꝝ p̄dixerãt. ecce ꝙ quem alii dixerant futuꝝ: iste dicit // ecce positus ē idest statut⁹ et p̄ordinat⁹ a deo est // hic infantulus // in ruinaʒ // idest in deiectionem ⁊ ꝯq̃ssatõʒ in fidelium. Ps. ꝯq̃ssabit capita in terra multoꝝ. Nota ꝙ xp̄s est ruina infidelium. tam iudeoꝝ q̃ȝ hereticoꝝ dupl'r. et ꝯm occasionem ⁊ ꝯm causam. cl'pe enī illoꝝ cã nõ fuit: sed ipi ex illo sūpserunt occasioneʒ. sed pene subsequentis ipe est cã. quõʒ xp̄o opante: cessauit ritus iudeoꝝ: ruit synagoga: regnuʒ ⁊ sacerdotium vacat et ipi in oēm terraʒ dispersi sunt. ē etiā ipe ruina hẽticoꝝ. quõm illoꝝ errores ꝯuincūt testimoniis xp̄i. ipi enī velud ceci ruūt in illū. sʒ ipse velut fortis impellit eos. ruūt enī sicut papiliones ad lucē cãdele. vel põt dici ꝙ ipse positus est in ruinā multoꝝ vicioꝝ. destruxit enī regnum peccati. ruit superbia in eius humilitate. ruit auaricia in eiu paupertate. ruit luxuria in eius castitate. ruit inuidia in ei⁹ benignitate. ruit gula in eius sobrietate. ruit ira in ei⁹ paciencia. ruit accidia in eius vigilãtia. vl' põt dici ad lr̃am: ꝙ posit⁹ est in ruinaʒ multoꝝ martiꝝ: qui ꝓpter eū corpe dilaniati sunt. ps. Propter te mortificamur tota die: ⁊ estiati sum⁹ sicut oues occisiõis. Sc̃ūdo p̄dicit gloriā credētiū // in resurrectionē multoꝝ // nõ oīm q̄a nõ oēs obediūt euãgelio. Ro. x. sed credētiū tantū: qui noīe israhel dãtur intelligi. vnde dicit // in israhel // qui interp̄tat̃ vir vidēs deū: p fidē ⁊ dilectõnem. Nõ ꝙ xp̄us est resurrectio credētiuʒ. resurrectio q̄a vita aīe fides ē. Jo. xi. Ego sum resurrectio ⁊ vita. q credit in me nõ morie͡t in eternuʒ. vel põt dici ꝙ ipse est resurrectio v̄tutum gr̃as cõferẽdo. vel ad lr̃am ipse est resurrectio scõꝝ martiꝝ ⁊ alioꝝ iustoꝝ. de quib⁹ legit̃ Math. 25. multa corpa resurrexerūt cū eo. Tercio p̄dicit ꝯdictionē rebelliū // ⁊ // positus est // in signū i. tanq̃ signuʒ // cui ꝯdicet̃ // a rebellib⁹ qui vidētes in illo manifesta diuinitatis signa. illi nihilomin⁹ ꝯdicunt. Nõ ꝙ signū induciẗ alicui⁹ significãdi gratia. tunc vo signo ꝯdicit̃: quãdo negatur esse qḋ demonstrat: sicut ypocrisi. que est sanctitatis signū. ꝯdicunt viri sancti. omnia aūt que fuerūt in xp̄o diuinitatis eius signa fuerūt. ꝙ. s. de matre v̄gine spūs sancti v̄tute conceptus est. cui ꝯdicūt iudei Cherint⁹ ⁊ Ebyon Item oīa mirabilia de ipso testimoniū

phiberet cui ꝯdixerunt iudei dicentes. In Beelcebub pꝛicipe dmonioꝝ eicit iste demonia. Itē doctrina eius q̄ erat diuinitatis signū. Jo. 7°. nūq̄ sic locut⁹ est hō. cui cōtradicit. Luce. xi. cū hoc ad illos dicēt: ceperūt pharisei ꝛ legis pīti grauiter insistē. ꝛ os eius opprimere. Item passio crucis erat diuinitatis signū. qua genus saluauit humanū. cui cōtradicit. alios saluos fecit. seipsum nō pōt saluū facere. Math. 27. Itē resurrectio cui ꝯdicit Mat. vlti. dicentibus iudeis. quia discipuli xp̄i nocte uenerūt ꝛ furati sunt coꝛpus: custodibus doꝛmientibus. Sed cōtra Job. xi. Si subuerterit oīa. quis cōtradicet ei: q̄si contradicit. sed de facto. vel nemo sibi dicat nullus. ꝛ dico q̄ de iure nemo sibi cōtradicit: quin ipsius beneplacitū impleatur. Quarto ponit paciencie supplicium // ꝛ tuā ipsius aīam ptransibit gladius // qd sic cōstruendū est. ꝛ aīam tuā ipsius gladius ptrāsibit. vel sic tuam ipsius aīam. i. aīam ipsius quā tuā reputas ptransibit gladius. dicit beatus Ambꝛo. q̄ nusq̄ legit beatā virginē gladio p̄sentē finiuisse vitā. q̄rit ergo quomō hoc sit intelligendū. beat⁹ Ambꝛosius exponit h° de gladio diuini sermonis. viuus est eni sermo dei. ꝛ penetrabilioꝛ oī gladio ancipite. ita vt ptingat vsq̄ ad diuisionem spūs ꝛ aīe ꝛ q̄ beata vgo notitiā habuit diuini sermonis. ideo gladius ptransiit aīā eius. vel sic gladius passiōis cristi pertransibit aīam. nō enim videre potuit moꝛientē filium: quin eodē cōpassiōis gladio feriret. vt dicunt Beda ꝛ Hieronimus. vnde dicit Damas. q̄ doloꝛes quos piendo nō sensit. moꝛiēte cristo sustinuit. vnde de ipsa intelligitur illud. Tre. pꝛimo. O vos oēs qui trāsitis p viam ꝛc̄. vel gladius ptrāsiēs aīam vgīs fuit verbū illud xp̄i dicētis O mulier ecce filius tu⁹. illo enī verbo cognouit se a filio separi. ꝛ infelicē p filio suscipe ꝯmutatōnē. vnd Bernbardus. O qualis inq̄t mutatio. seru⁹ p domino. discipulus p magr̄o. homo purus p filio dei tradit. vel ex ista lr̄a pōt intelligi q̄ vgo in pace vitā finierit. aliquādo enim illud dicit transisse nos: qd nos nō tāgit. et q̄ beata vgo sine martirio de mundo trāsiuit. ideo gladius passiōis xp̄i aīam eius nō tangendo ptrāsiit. Quinto ponit reuelatō cogitatuū // vt reuelent ex multis coꝛdibus cogitatiōes // occulta enī cogitatuum per xp̄m sunt reuelata. pꝛio quidem q̄ praua cōsilia iudeoꝝ ipsi reuelauerūt in passiōe xp̄i. Secundo q̄ ipe cristus ea reuelauit ostendens populo quali intētione pharizei spēm sanctitatis gererēt. malicias coꝛdis eoꝝ ipse pmebat dicēs. Mat. 20 Attēdite a falsis pphetis qui veniunt ad vos i vestimētis ouium. intrinsecus aūt sunt lupi rapaces. Tercio generalr̄ p cristū oīa cogitata debent in iudicio reuelari. pꝛima. coꝛ. 4. Veniet dominus qui illūinabit abscōdita tenebraꝝ. ꝛ manifestabit cōscientiā coꝛdiū ꝛc̄.

Secunda pars:

Ecundo cum dicitur et erat anna ꝛc̄. tangit xp̄i generalis cōfessio: q̄ p mulierem facta est. Et duo facit. pꝛimo enī multipliciter hec mulier ꝯmēdatur. vt eius testimoniū sit credibilius. Et primo cōmendatur respcū sui a quinq̄. Primo enim a gratia. vnd dicit // ꝛ erat Anna // que interpretatur in qua est gratia. ꝛ vere gratiosa fuit hec

mulier. quia cū de natiuitate xpi multi viri testimoniū phiberēt. sola ista iter feminas xpm cōmendauit. Secūdo cō mēdata pphetie dono // pphetissa // z h° ē magnū donū. qa tpe illo iudaicus po pulus nullū habebat pphetaz. nisi hanc tātū mulierē. Tercio cōmendat ab ori gie // filia Phanuelis // qui interptatur facies domini. z ipsa saluatoris vidit fa ciez: quā intueri desiderabat ppheta di cens. Ostēde faciē tuā z salui erimus. Quarto cōmendata pgenie // de tribu Aser // q inter prīarchas fuit. octau⁹ z significat beatitudiem resurrectōis: q̄ erit etate mundi octā: vnde etiā Aser interptatur beatus. de q° dr̄ gene. 49. Aser panis pīguis: z pl ebit delicias re gibus. Quīto ab antiqua etate // hec p cesserat // de vtute in vtutez // in dieb⁹ multis // quoniā sicut pficiebat etate tē poris. ita maturitate mox. vnō pv. 4. Justoz semita quasi lux splendēs p cedit. z crescit vsq ad pfectū diē. sed ɔ̄ rium est de aliqbus. q cuz senescūt effi ciunt pueri. morib⁹ z vicijs. de qbus dicit Ysai. 64. Puer centum annorū maledicet. vere maledicti senes z an⁹ qui dū peccare nequeūt: mōrib⁹ tribu unt peccādi mām. Secūdo hec sancta mulier ɔmendat quo ad pprimū: vł ad statū mrīmonialē. cui⁹ mrīmoniū com mendat quadrupl'r iuxta quatuor cōdi tiones que in mrīmonio exigunt. Pri mo eni debet inter cōiuges eē pacifica cōuersatio. vnde Eccl'. 25. In tribus beneplacitū est spūi meo que sunt pba ta corā deo z hominib⁹: cōcordia frm. z amor pximoz. z vir z mulier bene si bi cōsentientes. tale fuit mrīmoniū scē istius mulieris. de qua dicit q vixerat cū viro suo naz si non fuisset inter eos pax z cōcordia nō fuisset vita. sz mors vnde dicit Eccl'. 25. Cōmorari leoni z draconi placebit. q̄z habitar cū mulier nequā. z hoc idē de viro intelligendū est. Secūda cōditio mrīmonii ē fides thori. quaten⁹ mulier aut vir nulli al teri misceat. nā de muliere que frāgit thori fidem. dicit Eccl'. 23. Ōis muli er relinquēs viz suū: z statuēs heredi tatē ex alieno mrīmonio. in plateis ci uitatis iudicabit. quasi pull⁹ equinus fugabit. z vbi nō spauit apphendetur: z erit dedec⁹ oībus: eo q nō intellexit ti morem domini. sed de ista scā muliere dr̄ singulr q // vixit cū uiro suo // qa nō plurib⁹ se uiris miscuit Tercia ɔditō mrīmonii ē q ē ppetuū. z nō dissoluit nisi morte interueniēte. vnō dicit Apls prima. cor. 7. Mulier alligata ē legi: q̄to tpe vir eius viuit. q si dormierit vir eius: liberata ē a lege viri sui. im mo ex quo mrīmoniū ɔsūmatū est dato q cō iuges se inuicē possint licētia ad religionis ingressū. mrīmōiū tamen semp manet inuiolabile. qa nūq̄ altero viuēte pōt alter alteri copulari. tale fu it mrīmoniuz scē mulieris illi⁹ de q̄ dici tur q cū viro suo vixerat // annis septē vsq. s. duz vixit. Quarta ɔditō deco rans mrīmōiuz ē carnis itegritas. lz .n. vidua nubē possit cui vult ī dnō ta men non ē ita decoz mrīmōiuz sicut v ginuz. vnō nō dat eis annul⁹ aure⁹ nec benedictōe sacerdotali velant: sz vir ducens viduaz aut corruptā nō pōt ad sacros ordies pmoueri. sz mrīmōiuz scē isti⁹ mulieris habuit carnis ītegrita tez. vnde dicit a vgītate sua // a tpe scz q° viro suo ipa vgo in mrīmōio ɔiūcta fuit. Et nō pudiciciaz isti⁹ mlieris hm q innuit euāgelista. z exprimit glō. quo niaz ex coactu mrīmōio vgītatez ami sit. ɔtinenter tamen vixerit ipa piter

⁊ vir eius. ⁊ hoc est magnū dei donum quoniā vt dicit Eccl. 26. Nulla pōderatio digna est cōtinētis aīe. qđ nō nisi diuinitus hri pōt. vnde Sap. 7. Sciui quoniā aliter nō possū eē cōtinens. nisi deus det. Tercio cōmendat hec sancta mulier respcū dei: que erat uidua. status aūt viduitatis medius ē īter duos stat⁹. vginitatis. s. ⁊ mrīmonii: ī quo statu: cū mulier a lege viri sit liberata debet totaliter diuinis vacare operib⁹ ⁊ quia sancta mulier ista septem annis fuerat in statu mrīmonii. ideo nūc ponunt septē eius pfectiōes quo ad vidualem statū. quaꝝ prima ē vt speret in deo. mulieres enī desolate maritis plurimas cōsueuerūt pati molestias: in q̄bus ad nullū debent. nec possūt recurrere nisi ad deū: q̄ pupillū ⁊ viduā suscipiet: ⁊ uias pctōꝝ disperdet. vnđ Thi. 5. Que vere vidua ē desolata: spet in domīo. talis fuit hec mulier. de qua dicitur ⁊ hec vidua erat. id ē viro yduata: ydue aūt idē est qđ separe. Secūdo vidua đꝫ hr̄e tpis antiqtatē. vnde prima Thi. 5 Uidua eligat nō minus 40. annoꝝ. que fuerit vnius viri vxor. ⁊ h° ideo: qꝛ periculū est cōuersari cū adolescētiorib⁹ viduis. vnde Aplus p̄cipit Thimoteo. dicēs adolescētiores viduas deuita. de ista aūt muliere sācta dicitur. qꝛ ∥ erat vidua vsqꝫ ad annos octuaginta q̄tuor ∥ tāto enī tpe in viduitate pmanserat. Cū igit ipsa fuerit septem annis in cōiugio. ⁊ quādo mrīmonio iā copulabat: habuit ad min⁹ forsā tredeciꝫ annos. patꝫ qꝛ ipsa erat q̄tuor ⁊ cētuꝫ annoꝝ. Tercio vidua đꝫ frequētare eccl'iam ⁊ est enī q̄si media monacha; qđ demōstrat ligatura capitis. vestimentoꝝ color obscurus: ⁊ cetera multa: p̄ que ostendit ex magna pte renuntiasse mūdanis deliciis. talis erat sancta hec mulier. de qua dicit ∥ q̄ non discedebat de tēplo. Quarto vidua debet fugere mūdi delicias. ⁊ vacare ieiuniis cōtra libidines carnis. nam vt dic Aplus. Uidua que manꝫ ī deliciis: viuens mortua ē. ista autē mulier vacabat ieiuniis. Exēplū enī hēbat Judith ix. c. hēbat. Judith sup lumbos suos ciliciū ⁊ ieiunabat oībus dieb⁹ vite sue. Quīto đꝫ vidua orōib⁹ insistē. 1. Thi 5°. vidua īstet orōib⁹ ⁊ obsecrtiōib⁹ die ⁊ nocte. de ista aūt dicit ∥ et obsecrtōib⁹ instabat ∥ Ista aūt obsecrtō ē efficacissimuꝫ orādi gen⁹: q̄ndo cū adiuratōe qc q̄ꝫ postulamus a deo: sicut illud. per temetipsuꝫ domine. vel illud eccl'ie. per dominū nr̄m Jesuꝫ xp̄m filiū tuū. taliā mō hec scā mulier orabat. ⁊ forte obsecrabat aduentū xp̄i in carnē: queadmodum Moyses. exo. 4°. Obsecro inqt domīe: mitte quē missurus es. Sexto vidua đebꝫ eē obseqosa indigētib⁹. vnde prima Thi. 5. Eligat vidua si filios educauit: si hospicio recepit. si scōꝝ pedes lauit. si tribulatione pacientib⁹ subministrauit. si oē opus bonū subsecuta est. talis fuit sancta mulier. de qua dr̄ qꝛ erat ∥ seruiens ∥ qđ nō tantū intelligi debꝫ de dei seruitute: que est religio. sꝫ de ea que est pietas: que valet ad oīa. vt dicit Aplus. Septīo vidua debꝫ in oīis cōstātie pmanere. mulieres enī nupte cogitāt que sunt mūdi: ⁊ quō placeant viris suis: vt dr̄ p̄ria cor. 7. Itaqꝫ qꝛ vidua ab illa lege ē libera. ideo die ac nocte debꝫ meditari in lege domini. qđ faciebat scā ista mulier de qua dicit qꝛ agebat oīa supdicta bona opa ∥ die ac nocte ∥ h° nō fecit Thamar nur⁹ Jude q̄ aliquo tpe in viduitate licꝫ pmāsꝫat; depōitis tamē viduitatis uestib⁹ īduta

teristro .i. velamie quo vtunt mulieres Arabie: pmisit incestu. vt legitur gene .38 .c. Secudo post laudez mulieris, eius ponit de xpo testimoniu // z hec s. Anna tanti meriti: tanteqz reuerentie ipsa hora // qua Symeon loqbat de xpo superueniens // fortasse venit in spu in teplum vt saluatore cofiteret queadmodu venit Symeon in teplu in spu. Lu. 3°. Et attede quo saluatoris laudes cumulant. quonia anteqz rumor vni9 desinat: succedit noua laus z gloria. antecni qz angelus nato cristo natitate ei9 terminasset pastorib9 nunciare. facta est cu angelo multitudo celestis exercitus: laudatiu deu. z anteqz pastores ad ptum accederet vginis. auditu e canticu nouu in celestib9. sed anteqz pastoru rumor cessaret. ecce magi ab oriete venerut. adhuc plena erat ora loqntiuz de nouitate magox. z ecce Symeon xpm adorauit infante. nodu ille verba tinierat. z ecce religiosa mulier // cofitebat domino // eccl. vlti. Confitebor tibi domie rex: z collaudabo te deu saluatorez meu. Ista pfessio erat ad laudis dei reueretia. qa ipse miserat mundo saluatorem. edificabat etia primu: vnde sequit // z loqbat de illo // dices eu ee saluatore: z humani generis redeptione // oibus // no vni aut aliquib9. sz oibus. Et vide mlieris istius singulare priuilegiu. quo ad duo. tu qa docebat i templo. et tame dic Apls mlr i ecclia taceat: no eni pmittat ei loqui .1. cox. 14°. tu etia qa publice loqbat: et tame Symeon priuate ad Mariaz soluz locut9 fuerat. q expectabat redetioz isrl dicebat eni. hec est illa redepto qua expectatis. quoz nuc misit de9 redeptoez populo suo. declarabat etia eis qualic ista redeptione deberet intellige: qa no corpalem sicut intellexerut illi duo discipuli euntes in Emaus. q spabat q ipse eet redepturus israbel a suitute corpali. sed pdicabat q intelligeret redeptione a peccatis. Math. 1°. Ipse saluuz faciet populu suu a peccatis eox.

Tercia pars.

Tercio cum dicitur et ut perfe

cerut oia etc // tagit pueri Jesu crementum z pfectio. z sex tangunt. Quoruz primu est legis obseruatia pfecta // z ut pfecerut // signater dic pfecerut: qa no quocunqz mater cristi lege impleuit. sz pfecte madatum eius pleuit. no omittes nec apice nec iota. vel ideo dicit q pfecerut. quonia necessitatis est suare lege. his q legi subiciunt. sed facere legis pceptu dicunt: qui sunt sup legem. z qa beata vgo erat sup lege no tenebatur legi purificatiois: z tame eaz impleuit. io dicit q pfecerut // omnia // q erat tria. s. oblatio pueri ad templu. redemptio ei9. qa primogenit9 qnqz siclis argenti redimebat. oblatio duax turtux aut vnius paris colubax // sm lege domini // qa lex scripta fuit digito domini exo. 20. In qua hec oia madabant: de qbus hic infra dicet. cu de purificatione vginis domini fuerit sermo. Secudo tangit regressio vginis // reuersi sunt in gallileam // puincia regni iudeoru // in ciuitate sua Nazaret // sua certe: qa ibide erat eox habitatio. No q beatus Lucas nobis ostedit cam quare bta vgo venerit de Nazaret Bethlee qa occasioe descriptois toti9 orbis. nunc vo pprio dicit de reditu ipsi9. qa oputuit vgine pegrinari i Bethlee: dieb9 40. post natitatem xpi. iuxta legis pceptuz quo mulier piens masculu qdragita diebus

stabat intra domū in qua enixa fuerat. Et attēde q̄ stati ut fuerat Nazareth oportuit iterū v̄ginem p̄egrinari. quia irato Herode fugit in egiptum. Terciō ponit̄ cristi augmentū // puer autē // puer dicit̄ q̄a purus vnde Aug. i omel. quadā. crist⁹ inter peccatores z impios natus. mortali etiā de m̄re p̄gressus. purgationē cūctis nascentibus ostēdit: z ipse celo purior app̄et // crescebat // licet formatō corporis in instanti facta fuerit: z nō successiue. augmentum tamē suscepit in tempr̄e: ne videret̄ esse fātasma. z vt ostenderet verū se corp⁹ habē. Quarto ponit̄ vigor corporis // et confortabatur // quoniam iuxta augmētū corporis fit augmentum vigoris. Quinto ponit̄ p̄fectio aīe eius q̄ntum ad itellectum // plenus sapientia // colo. 2. In quo sunt oēs thesauri sapīe z sciētie dei abscōditi quasi dicat. euangelista ita p̄ficiebat in augmento z vigore corpis. sed ex parte anime iā erat plen⁹ sapientia z virtute ab instāti sue cōceptionis Sexto ponit̄ p̄fectio aīe q̄ntum ad effectum // z grā dei erat cū illo // Nota q̄ in cristo fuit triplex gratia. s. vnionis gratū faciens: z gratia gratis data. et sup̄habundanter fuerūt in illo. vnd̄ eccle. 24. In me gratia omnis vite z veritatis. z Jo. 1°. De plenitudīe ei⁹ omnes accepimus. fuit igit̄ in mente grā repletus. vnde puer. 1°. Addat̄ gratia capiti meo. i. menti mee. fuit secundo gratiosus in verbis. Luce. 4. Mirabant̄ omnes ī verbis gratie ei⁹. vnd̄ P̄s. Diffusa est gratia in labiis tuis. Fuit tercio gratiosus in op̄e. zach. 1°. Educet lapidē primariū. id est cristū z exequabit gratiā verborum gratie operum. Quarto fuit gratiosus ī morte. Eccle. 7°. Mortuo non prohibeas gratiam. immo per mortem istam gratificauit nos in dilecto filio suo. vt dicit Ap̄lus ad Ephe. primo: Rogemus ergo deum et cetera.

In festo circumcisionis domini nostri Jesu x̄pi. Prima pars.

Postquā cōsumati sunt dies octo vt circūcideret̄ puer. vocatū est nomē ei⁹ Jesus etc̄. Luce. 2. Quoniam dies hodierna est anni principium. ideo principes suis clientibus z quilibz paterfamilias sue familie donaria tribuunt. ita q̄ maiores minoribus: non minores maioribus aliq̄d tribuant. sed tamen ad minores nunciare maioribus bonum annum p̄tinet. Saluator autem noster Jesus in hūc mundum nat⁹. velud princeps. licet adhuc paruulus noluit q̄ dies iste preteriret quin mun⁹ acceptabile z gratū tribuēt suis fidelibus. munus autē hoc fuit p̄ciosus sanguis ipsius quem in circumcisione. hodierna die pro nobis effudit p̄sens igit̄ solennitas est compassionis dilectionis. et exultationis. Compassionis quidem. quia x̄pūs sic p̄uulus existens pro nobis circūsionem sustinuit 1°. P̄e. 4. Cristo igitur passo ī carne vos eadē cogitatiōe patiamini vt vbi non pōt eē corporalis passio: saltē sit mentis compassio. Itē est istud festū amoris. vnd̄ Bernhar. Super omia inquit te mihi reddit amabilem. o bone Jesu opus redemptionis nostre. z sanguis quem fudisti pro nobis. Item est etiam solennitas exultationis. quoniā habem⁹ hodie arras nostre redēptōis in effusiōe sanguīs x̄pi expectantes plenam in ipsius morte redemptionem.

⁊ ꝓpter hoc in matutinis cantatuȝ fuit.
Hec ē dies quā fecit dominꝰ: exultemꝰ
⁊ letemur in ea. De his aūt que ptinēt
ad solēnitatē huiꝰ diei. fit mētio ī euan
gelio hodierno. in quo tria tāguntur.
Primū ē corpalis xpī circūcisio. Se-
cundū est saluatoris noīs impositio ibi
vocatū est ⁊c. Terciū est eiusdē noīs
p̄cedens insinuatio ibi / qd vocatuȝ ē /

Circa primū tangunt̄ tria. quoꝝ pri
mū est tpis cōsumatio / postq̄ cōsūati
sunt dies octo / .s. a natitate xpī ex vir
gine: cōputādo primū ⁊ vltimū diē. ex
odi. 23. Numeꝝ dieꝝ meoꝝ adimplebo.
Secūdo ponit̄ circūcisiōis obseruatio
vt circūcideret̄ / fecit eni dominꝰ q̄ co
gitauit: ⁊ impleuit ī corpe suo sermonē
circūcisiōis quē p̄cepat a diebꝰ antiqs.
vt dicit̄ Tre. 2. Tercio ponit̄ etatis te
neritudo / puer / Nā s̄m Isido. xi.
ethi. c. 2. q gradꝰ etatis sex sūt. Pri
ma ē infātia que est nascētis hōis ⁊ por
rigit̄ in septē annos. ⁊ dicit̄ hō tūc ī fans
qa fari .i. loqui nō pōt: nōdū bene dēti
bus ordiatis. Secūda etas ē puericia
que a septēnio vsq ad q̄rtūdecimū du
rat annū. ⁊ dr̄ a puritate: qa caret lanu
gine. Tercia ē adolescentia que porri
git̄ vsq ad decimūqntū annū. dr̄ autē
adolescētia: qa adolet ⁊ auget ac gene
rar̄ facit. Quarta ē iuuentꝰ dcā a iuua
mēto eo q sit etatū firmissima ⁊ iuuar̄
pōt ī ea quoscūq alios. q̄ ptendit̄ usq
ad q̄dragesimū annū. Quīta ē grauitas
q̄ est decliatio iuuētutis ī senectutē ⁊
finit̄ in 60. anno. Sexta ē senectꝰ q̄ nul
lo annoꝝ tpe finit̄: ⁊ dicunt̄ senes a sēsus
diminutōe qa delirāt. Cū aūt xpūs nō
eēt nisi octo dieꝝ. tamē euāgelista euȝ
appellat pueꝝ. sic etiā Isa. x. c. Puer
natꝰ est nobis. ⁊ h° ꝓpter puritatē eius
purꝰ eni fuit corpe qa ex purissis vgi
nis cōceptus erat sanguibus. purꝰ fuit
in aīa. qa sine pctō originali ⁊ actuali.
Circa circūcisiōem qnq sūt videnda.
primo de ritu eiꝰ. 2° q̄re fuerit institu
ta. 3° qbꝰ data fuit. 4° q̄re xpūs circū
cidi voluerit. 5° quar̄ nos nō circūcidi
mur. Circa primū pmo videnduȝ ē
vbi fiebat. qa in carne p̄pucii siue ī mē
bro generatōi deputato. ⁊ dr̄ circūcisio
qr circulariter pellis ipsiꝰ mēbri incide
bat̄. Secūdo videndū ē de tpe. fuit eni
instituta ante legē editā Moysi q̄drin
genta annis. vnde dicit Aplus. q cir
cūcisio nō ex lege. sed ex prībus est. fie
bat aūt octauo die natiuitatis infantis
etiā si dies ille eēt sabatū. vt dr̄ Jo. 7°
vnde gene. 17. Infās eni octo dieꝝ cir
cūcidet̄ in vobis. ante eni octauā dieȝ
nō fiebat ꝓpter carnis teneritudinē. ne
eēt piculū: nec differebat̄ nisi ī cāu. quo
niā dolor nimius fuissȝ ꝓpt carnis fir
mitatē. Tercio ipsa circumcisio a quo
cūq fieri poterat. ⁊ cultello ferreo vl'
lapideo. qa nec ministꝝ habuit deputa
tum. nec instrm. īmo aliqs seipsum po
terat circūcidere. sicut dr̄ de Abrahaȝ
gene. 17. c. Secūdo videndū est quar̄
instituta fuerit circūcisio: ⁊ dicēdū ē q
ꝓpter multa. pmo vt eēt signū distinctō
nis indelebile. quo ꝑplus iudaicus ab
aliis discerneret̄ nationibus. vt dicit̄
ad Ro. 4. Secūdo data est iudeis cir
cūcisio in remediū culpe originalis. Il
lud eniȝ faciebat eis circumcisio. qd no
bis facit baptismus. et ideo sola circū-
cisio inter legalia gratiam conferebat.
quia nō abicitur culpa nisi per gratiā.
Tercio data ē ad repssiōȝ carnal' ꝯcupi
scentie qua marie ardebant iudei. cuiꝰ
ablatōm sicut significat aqua baptismi
p refrigeratōȝ: ita circūcisio p ablatōȝ
Quarto circūcidebat̄ infās octaua die

vt statim in ipso exordio natiuitatis: ppriu sanguis scificaret effusione. vnde dicit hebr. 9. q oia pene mundant in sanguine fm legem: z sine sanguis effusione non fit remissio. z ideo scriptum est Exo. 22. Septe dieb sit cu mre sua: die octauo reddes illu mihi. z addit. Uiri sancti eritis mihi. s. p scificationem z circucisionem. Tercio videndu est quib data fuerit. z dicendu q prim hoi cui data fuit circucisio fuit Abraham. cu nonaginta z nouem annoz eet. ois aute masculus de semie eius z serui habitates cu eis tenebantur circucidi. mulieres aut eoz cu a circucisione cent libere. nunq tame nisi circucisis debebat nubere. Ite nulla alia natio iudeis exceptis: legi subiciebat circucisionis. sed sacrificiis qbusda emudabant ab originali pcto: quead modu z mulieres iudeoz. Quarto videndu e quare xps circucidi voluerit. cum tamen fuerit sine oi peccato. hui autem plurime cae assignant. pria vt ostederet se ee de semie Abrahe cui erat iposita circucisio. Secunda ut iudeis auferret cam incredulitatis. potuissent eni dicere q crede no deberet. qa prib eet dissimil. Tercia vt lege vetere approbaret. Mat. 4. No veni soluere lege sed adiple. Quarto ppter humilitatem sua. qa lz eet sine peccato: tame velud peccator se legi supposuit. Gal. 4. factu sub lege. Quinta vt carnis in le veritate ostederet. Sap. 7. In vetre matris mee figuratus su caro. Sexto vt castitate comendaret. que est in circucisione act illi mebri. Septio vt spualem doceret circucisione. que debet fieri in oculis z aurib: ne inhonesta vide videant z vana audiant. z hoc e necessariu. qa no satiat ocul visu nec auris auditu. z sic circucisio deb fieri in lingua a pnis sermonib. quonia mors z vita in manib lingue. puer. 30. Deb fieri in maib ab auaricia: vsura imuditia: z violetia. vnde Deutro. 21. Radet cesarie z circucidet vngues. debet fieri in corde a cogitationib vanis et imundis z ab errorib vniuersis. vnde Hiere. 4. Circucidimini domino z auferte pputia cordiu vroz viri iuda. No q qnquies effudit xps sanguinem suu p nobis. primo in circucisioe in signu amoris. sicut Sichem amor Dine vt eu sponsu heret circucisus e. gene. 34. Exo. 4. c. Sposus sanguinu tu mihi es. Secudo i orone i signu vehemetis ardoris. quo nra desiderabat salute. Luce 22. Fact i agonia plixi orabat. z factus e sudor eius sicut gutte sanguis decurrentis in terra. Tercio in flagellatioe i exeplu exhortatiois. Hebre. 3. Hortamini vos metipsos p singulos dies. Quarto in crucifixioe in pciu redeptiois. Apo. 5. c. Redemisti nos domie de i sanguie tuo. Quito i lateris apcioe: in efficaciam nre ablutiois Apo. 1. Lauit nos a pctis nris in sanguie suo. Quito z vltio videdu est qre nos no circucidamur. cu tame xps circucis fuerit z alii. dico q circucisio cessauit i institutoe baptismi. ita q obseruatio ei tpe isto danabil e. vnde Apls gal. 5. Ego Paul dico vob. quonia si circucidimini: xps nihil pderit vob. Dex aut cae sut qre no circucidamur. Pria qa circucisio sol iudeis data fuit nos vo iudei no sum. Scda qa baptism e sacrm efficaci p originale peccatu z alius. z io finem circucisioi iposuit adueniete eni fortiori cedit min potes. Tercia ca qa xps circucisioe sua circucisioi fine iposuit. sic alia legalia suauit ut eos q sub lege erat redimet. gal. 3.

Quarta causa est ꝑpter drīam antique legis ꝛ noue: omnis enīꝫ lex opoꝛtuit ꝙ haberꝫ aliqđ sacramentū quo velud ꝑ quandā ianuā in ipsaꝫ legē eēt ingressus. Lex autē antiqua penalis erat ꝛ afflictiua. ꝛ ideo ꝑ sacramentū penale qđ est circūcisio in eā erat ingressus. quoniā vero lex noua suauis est. qꝛ iugū xp̄i suaue est cū sit amoꝛ. iō ꝑ baptismū quasi ꝑ quandā suauē refrigerationem in ipsā legē ingredimur. Quinta ē: qꝛ cū homo delectatiōe peccati a lege xp̄i declinasset. nō poterat redire nisi ꝑ penā alic⁹ sacri. Sed qꝛ xp̄s in ligno crucis vere languoꝛes nr̄os tulit: ꝛ doloꝛes nr̄os ipse poꝛtauit. vt dicit Ysaie. 53.c. Ideo ex hoc absoluti sum⁹ a pena circūcisiōis. Sexta cā est qꝛ culpa oꝛiginalis peccati que maxīe vigꝫ. ꝛ ī mēbꝛo deputato generationi: est illud qđ ꝓhibet aliquē eē de lege xp̄i. ideoqꝫ nemo ad illā debet asscribi nisi effusione sanguinis. ꝛ p̄cipue sanguīe mēbꝛoꝝ genitaliū. ꝛ qꝛ cristus hunc sanguinē ꝓ nobis effudit. ideo vlterius nō expedit circumcidi.

Secunda pars.

Ecundo cū dicitur Vocatuꝫ ē tangit saluatoꝛis noīs impositio. sicut enīꝫ nunc alicui nomē imponit cū baptisatur: ita tūc cū circūcidebat. neqꝫ enīꝫ aliqs est dign⁹ vocari quolibꝫ nomine anteqꝫ baptizatus sit. ꝛ hoc ꝑpter tria. nomē enī ꝑtinet ad notitiā. vnde scđm Ysido. 2⁹ ethi. 4. c. nomen dictū est q̄si notamē. eo ꝙ nobis vocabulo suo res notas faciat. ꝛ qꝛ homo ꝑ baptismū venit in gratuitā dei notitiā. iō tūc nomē imponit. Unde dominus ad Moysen: Exo. 33. Noui te ex noīe: et inuenisti grām coram me. Secūdo qꝛ nomen ꝑtinet ad dignitatem: ꝛ ꝑ baptismum in maximam dignitatē transim⁹. s. in adoptionem filioꝝ dei. Tercio qꝛ a scā trinitate habemus eē. ideo nō est cōueniens vt nominemur: nisi ad inuocatiōeꝫ scē trinitatis. cū dicit. Ego te baptiso ī noīe pr̄is ꝛ filii ꝛ sp̄us sancti. Hieremias enīꝫ dicit. Tu aūt in nobis es domīe ꝛ nomē sanctū tuum inuocatuꝫ est sup nos. Circa istam aūt nominis impositōnem duo tangunt: quoꝝ vnū est vocatio nominis // vocatū est nomē eius // s. qui dixit. exo. 3. Ego sū qui suꝫ. hoc nomen mihi est in eternuꝫ. Deinde ponit nominis excellētia // Jesus // h⁹ nomen excelsum est. vnde ps̄o. Mementote quoniā excelsū est nomē eius. Nota ꝙ ꝯuenienter hoc nomē fuit cristo in circūcisiōe impositū. Jesus enīꝫ interp̄tatur saluatoꝛ. ꝛ qꝛ tunc ipse nostre salutis opus incepat. ideo tunc tale sibi nomen impositum est. Rōnabiliter autē hic sibi nomen impositū est. quoniā res nominis sibi cōuenit. turpe enim esset vt aliqs debil' diceret Sampson. aut aliquis fedus diceret Absolon. vel fatu⁹ diceret Salomon. sꝫ tūc nomē est in homīe. velud gēma ī annulo aureo quando nomen rei cōuenit. ꝛ quia xp̄us vere fuit humani generis saluatoꝛ. iō rōabiliter Jesus est vocatus. Et nota ꝙ a quatuoꝛ malis saluat nos xp̄s. saluat enim nos primo a tēptationib⁹. nō enī ꝑmittit nos tēptari sup id qđ possumus: sꝫ facit cū tēptatōe ꝓuētū. vt possim⁹ sustinē. hoc enī nomē cogitatuꝫ ē velut tiriacha recepta. expellēs oē tēptatiōis venenū. vnde Mat. vlti. In noīe meo si moꝛtiferū qđ biberit. i. ad moꝛtale tēptatiōes selerit: nō eos nocebit. 2⁹ saluat a pctīs. vnde Mat. 1. c.

Ipse saluum faciet populum suū a pec
catis eorū. Sicut enim aqua lauat mē
tem maculam. ita hoc nomē inuocatū:
vnde Ezech. 36. Effūdā sup uos aquā
mundā. i. nomīs mei refrigerantē mū
diciam. ꝛ mūdabimini ab oībus inqna
mētis vestris. Tercio xpi nomen sal
uat ab īsidiis diaboli: ps. Saluasti nos
de affligentib⁹ nos. ꝛ iterū in noīe tuo
spnem⁹ insurgentes in nobis. Si eni q
busdā vbis incantationū tāta vis ē col
lata vt ipsis recitatis serpētes nō noce
ant ꝛ fugiant. multo ꝑ amplius xpi no
men inuocatum. corpales fugat ꝛ spūa
les serpētes: vnde Math. vlti. In no
mīe meo demonia eiciēt. linguis loquē
tur nouis. serpētes tollent. vnde disci
puli xpi dixerunt. Domine etiā demo
nia in noīe tuo subiciunt nobis. Lu. x.
Nomē cristi saluat a cunctis aduersi
tatibus: siue sit corpalis infirmitas: si
ue mūdi tribulatio. vnde legit q̄ disci
puli in h⁹ noīe mirabiles sanitates ope
rati sunt in humanis corpibus. ipsū eni
velud vnguētū quoddā. aut medicia
cōis est: vl' herba de qua vulg⁹ omnia
vulnera sanat. ps. Misit vbum suū
ꝛ sanauit eos. Ipsū etiā nomē ē velud
turris fortissima. vt dicit in ꝓuerbiis
q̄ a mundi tribulationib⁹ liberat. Nō
etiā q̄ multi fuerunt appellati hoc no
mine. sed tamē soli xpo singulariter et
efficaciter ipm nomē cōuenit. quoniā
in solo ipsius noīe ꝛ nō in alio est salus
vnde dicit act. 4. Non est datū aliud
nomen sub celo in quo oporteat saluos
fieri credentes. Itē cōuenit sibi vīr. q
dam enim aliqd regnū. aut ꝓuinciam.
seu ciuitatem aut hoīem saluare potu
erunt. sed xpūs est vniuersalis salua
tor qui vult oēs hoīes saluos fieri. et
ad agnitionē sui nomīs ꝑuenire. vt di
cit. prima Thi. 2°. Sed multi sunt q̄ li
cet eos velit cristus saluare: ipsi tamē
nolunt. sed tamen quicunq̄ inuocaue
rit nomē domini: saluus erit. vt dicit
Joel. 2. ꝛ ideo xpūs tanq̄ vniuersalis
saluator operatus est salutem ī medio
terre. vt ex hoc medio salus ad extrēa
cōflueret. cui loquit deus. Ysiie. 49
Sis salus mea vsq̄ ad extremū terre.
Itē saluat efficaciter. quoniā quē ipse
saluat: nullo pōt timor aut aduersitate
disperdi. vnde Hiere. 23: In dieb⁹ ill'
saluabit iuda. ꝛ israhel habitabit confi
denter: maloꝝ timore sublato. ꝛ ꝓpter
hoc dicebat Job. 17. Libera me domie
ꝛ pone me iuxta te: ꝛ cuiusuis man⁹ pu
gnet cōtra me. Itē cōuenit hoc nomen
cristo. quia ipse saluat veraciter. vnd
Jo. 4. Ipsum cognouimus ꝛ scimus:
quia ipe est vere saluator mundi. Nō
enim saluat cristus sicut mūdus saluat
vt decipiat. diabol⁹ vt pūiat. ut gluto
saluat porcellum vt cōmedat. lup⁹ sal
uat agnum vt occidat. iudex saluat fu
rem vt suspendat. sed xpūs saluat nos
vt a penis infernalibus eripiat. Psal
mista. Saluasti me a descendentibus
in lacum. et vt animaꝫ et corpus ad ce
lestia regna perducat. de salute anime
dicitur. Luce. ix. Filius hominis non
venit animas perdere sed saluare. de
salute vero corporis dicitur. Philip.
tercio. Saluatorem expectamus do
minum nostruꝫ Jesum christum. qui
reformabit corpus humilitatis nostre
configuratum corpori claritatis sue.
Et q̄ ista salus sit regni celestis: dicit
Apostolus secunda. Thimo. quarto.
Liberabit me dominus ab omni opere
malo. et saluum faciet in regnum suuꝫ
celeste. cui laus et gloria in secula se
culorum Amen.

Tercia pars.

Ercio cum dicitur qd vocatuz est / tāgit sacri noīs pcedens insinnatō Et duo facit. Prīo tangit anūciantis dignitas. qd vocatū est ab āgelo. Luce 2°. Uocabis nomē eius Jesuz. Nō glo. tāgit duplicē cām quar̄ hoc nomē ab angelo vocatū est. Prima qa nō decuit tā gl'osū nomē primū ab homib⁹ appellari: sed ab excellētiori nā. Secūda est nc hō videret hui⁹ noīs macbiator Secūdo ponit tpis cōgruitas / pri⁹ qz ī vtero vgīs pcipet / eccl'. 6. Qui futurus est iā vocatū est nomē eius. z scit q hō sit. Nō q xpūs pri⁹ voluit nomiari qz in vgine eēt cōceptus. primo vt ostēderet se ante cōceptū vgineum extitisse. nō enī nominant: nisi ea q sūt Nō q hoc nomē ab eterno fuit ordiatū ps. Domine nomē tuū in eternū. Secūdo fuit a deo diuino ore nominatum. Jsa. 62. Uocabit tibi nomē nouū qd os domini noīauit. Tercō a pphetis expectatū. Gene. 49. Salutare tuū expectabo domie. Quarto vgini z Joseph nunciatū. Luce. 2°. z Mat. 1°. Quito pastorib⁹ nūciatū. Luce. 2°. Anuncio vobis gaudiū magnū. qa natus est vobis hodie saluator mūdi. Sexto a Joseph hodie impositū. Septimo ab apostolis diuulgatū. vnde de beato Paulo dicit. Uas electiōis ē mihi vt portet nomen meum corā gentib⁹ et regibus z filiis israhel. act. ix°. z eccl'. 47. Ad insulas longe diuulgatum ē nomen tuum. quōm in oēm terram exiuit sonus eor. z in fines orbis terre verba eorū Rogemus ergo zc.

In vigilia Epyphanie sermo.

Prima pars.

Efūcto Herode ecce angelus domini appuit in sōnis Joseph in egypto zc. Mat. 2°. Querunt aliq frequēter qre mali homies viuant in mūdo isto: quib⁹ respondz Aug. sup ps. et tangit duas cās vite eor dicens. Ne puteris frustra malos hōines viuē. oīs enim mal⁹. aut iō viuit vt corrigat: aut vt p ipm bon⁹ exerceat. ecce negssimus Herodes q lōgo vixit tēpor. mltis dedit virtutis exerciciū. nam et ipi xpo z btē virgī dedit humilitatis z paciētie mā; dum ad fugaz psecutōe ipi⁹ cpl'si sunt. ipe tamē p malicias suas ita dedit aliis occasiōz vtutis: q mā sit icorrigibilis. īmo longiori vite addebat longiora facinora. volens igit de⁹ dare pacem scīs suis interueniēte morte, malicie Herodis finez pstituit. qten⁹ btā virgo z Joseph d exilio cū xpo redirēt ad pprā. de quo reditu agit in presenti euāgelio. vbi tria tangunt. primū est mādatū angelicū. secūd ē hūanuz obsequz ibi / q psurgēs /. terciū ē hitacl'm florīdū ibi / z āmonit⁹ / Mandatū āgelicū: fuit ad Joseph vt accipet puer et mrē z rediret. hūanū obsequz: qa Joseph obsecut⁹ ē puero et vgini: accepit enī puer z mrē z venit ī terrā israhel hitacl'm qa veniēs hitauit in Nazaret qd interptat flos. Circa primuz qtuor tāgūt. primū ē psecutoris interitus ibi dsūcto aūt Herode / Lu. 16. mortu⁹ ē diues z sepl't⁹ ē in iferno Nō q Herodes iste fuit fili⁹ Antipris ydumei q ppter amiciciaz marci z anthonii adeo claruit q data ē ei vxor Cipris neptis regīs arabū. pmēdat⁹ ī qz apud Cesarē a Marco et Anthonio de v tute plic

⁊ fidelitate donauit illi cesar īmunitā-
tem ⁊ ciuilitatem romanā. Cumqȝ apd
cesarem accusaretur de infidelitate ro
romanoꝝ ab Antipatre veste proiecta
nudus stetitante cesarem: multitudi-
nem ostendens vulnerū in ōni corpore
que se tacēte clamarēt eū fuisse Roma
noruȝ fidelē. tūc data illi optiōe q̄ vel
let ī iudea pōtificali dignitate fulgē: ip
se dignitatis mēsuraȝ remisit in cesarē
vnde ꝓcurator iudee declaratꝰ est: hic
ex supdicta vxore sua Faseluȝ genuit.
quē sub se hierl'is ꝓcuratorē instituit.
alteꝝ autē filiū. s. hūc Herodeȝ p̄fecit
gallilee. mortuo aūt antipr̄e sumptiōe
veneni Faselo etiā ad saxū fracto capi
te se necāte. Herodes ꝑperauit Romā
vbi suasu Antonii totius iudee rex est
declaratus. Rediēs autē vsqȝ ad quar
tū annū quo Rome dyadema susceꝑat.
regnū obtīere nō potuit. Antigono oc
cupāte iudeā. Cōfirmatus ē autē in re
gnū anno quarto sue institutiōis. et ex
tunc 37. ānis regnauit. quē ꝓpter inno
centū interfectioneȝ ⁊ ꝑsecutionē xp̄i.
ꝑcussit dñsꝰ cum iā eēt 70. annoꝝ. nā
febris non mediocris erat. prurigo in
tollerabilis ī oī corpis supficie: assidu
is vexabat colli tormētis. pedes illi tu
muerant. putredo testiculoꝝ vermes
generabat. creber anhelitus ⁊ interru
pta suspiria. Cumqȝ corpꝰ eius iussisset
medici oleo calidiori foueri: dimersuȝ
in archā. ibi dissolutū ē: vt lumīa q̄si
mortuus resoluta torq̄ret. astātiuȝ ta
men clamorē respicē visus ē. Cumqȝ ta
libus languoribꝰ p̄meret: duos sophis-
tas qui legē exponebāt viuos cremari
iussit. cū multa adolescentiū turba. eo
ꝙ tabescēte rege: aq̄lā aureā fluminibꝰ
deiecisset. quā idē rex ꝯ prias leges su
per maximā portaȝ tēpli poni p̄ceperat

Audiēs aūt iudeos morteȝ suā expecta
re cū gaudio: nobilioribus ex ōni iudea
collectis iuuenibꝰ p̄cepit Salome soro
ri sue. vt cū aīaȝ efflaret: statī illos oc
cideret. ita vt etiā oīs iudea inuita. ip
so moriēte lugeret. Quadā autē die cū
pomū icideret: statī illū tussis violēta
arripuit. qui dolore cōpressꝰ dextrā su
stulit vt seipsū cultello ꝑimeret. Sed
Antoniꝰ cōsobrinꝰ eiꝰ dexterā sibi cōti
nuit. eūqȝ sic a nece impediuit. statīqȝ
rex velut mortuus in palacio plangit
Quod audiēs antipr̄ filiꝰ eius quē ipse li-
gauerat in vinculis gauisus est. mlt'a
ꝓmittēs custodibꝰ. si se libeꝝ abire per
mitterent. Quod dū pater accepisset. gra
uius tulit filii exultationē: q̄ȝ morteȝ. ⁊
cōtinuo missis satellitibus iussit inter
fici eū. post cuius mortē qnqȝ diebꝰ ex
actis. ⁊ ipse neq̄ssimus mortuꝰ est reg
ni suo anno. 37. Salome aūt oēs quos
occidi mādauerat: liberos abire ꝑmisit
sepeliuit autē eū Archelaus filius eius
in herodiū iuxta mandatū ipsius: nihil
regii ornatus in funeris pōpa p̄termit
tens. Nō ꝙ qcūqȝ morit defunctꝰ
dici pōt a defcū: eo ꝙ deficit vita eius: q
defectus ē maximꝰ oīm. vnde Eccl'. 22
Sup mortuū plora. defecit eni' lux eiꝰ
mors tamen maloꝝ potissime debet di
ci defunctio. et hoc ꝓpter tria. Primo
qdē: quia sicut deficiūt in terra. ita ani
hilant penis infernalibꝰ. vnde ps. De
ficiant peccatores a terra: ⁊ iniq ita vt
non sint. talis fuit defectus Herodis: q
post multas miserias languoꝝ: defecit a
conculcatiōe gentium. vnde Ysai: 16.
Finitus est puluis. cōsūmatus est mi-
ser. defecit qui conculcabat terrā. Sȝ
mors iustoꝝ que preciosa dicitur eē in
conspectu domini. iuxta Psalmistam
non est eorum defectus: sed profectus

vnd Aplus ad phili. prio. Mihi viue re crist⁹ est et mori. lucrum esse enim cum cristo multo melius est. qd vbuz pertractans beatus Ambrosius. in de bono mortis sic dicit. lucz est euasisse incremēta peccati · lucz fuigsse deteri ora: ad meliora trāsisse. Et ī eodē dicit q manet aīa post mortē: nec morte pdi tur bonū eius: sed auget. qa nō impedi mēto corpis retardat. sed libere opera tur q̄ sua sunt. Scdo defunct⁹ dicit̄ fm Isi. quasi decorsū existēs a fuctōe vite qd malis hoībus recte cōuenit. qui pri uati officio vite: ad inferiora descendūt de quib⁹ dicit̄ Exo. 16. Descenderūt ī pfunduz quasi lapis. ps. Cōuertantur pctōres in infernū · mors autē iustorū descensus nō est sed ascēsus ad celestia vnde Canti. 8. de aīa iusti dicit̄. Que est ista que ascendit p desertū sicut vir gula fumi. z ideo in tūba beati Grego. sic legit̄ eē scriptū. Suscipe terra tuuz corpus de corpe sūptū. redde qd vales viuificante deo. spirit⁹ astra petit: leti nil iura nocebūt · cui iure alteri⁹ mors magis ipsa vita est. Tercio defunctus dicit̄ fm Papiā. qa vite sit officio de posit⁹. Vere pter hoc cū moriunt̄ ma li hoīes defūcti debēt dici. qa ita priuā tur vite p̄sentis munere · q merito su orū peccatorz eterne mortis dāna cōse cunt̄. vnd Ro. 6. Stipēdia pcti mors z ideo iuxta vulgare dictū: ipsi moriūt̄ aīa z carne. priuant̄ etiā in morte qbus cunqz ptātuz honorib⁹. quoniā siue re ges fuerīt siue milites: aut duces: vl principes: oīa tunc deficiūt. z maiorez quē vnqz sperant h̄re: est honor sepul ture · qui cū h⁹ qd modicū durat̄. ē etiā honor sine vtilitate. vnd legitur Ba ruch. 3. Ubi sunt principes gentiū z qui dominant̄ sup bestias q̄ sunt sup terraz z qui ī auibus celi ludūt · qui argentuz thesaurisant z aurz in quo cōfidūt hoīes z nō est finis acqsitiōis eorz. q argētuz fabricant · z solliciti sūt: nec est inuētio operz illorz. z respondz ppheta qd sit fa ctum de illis dicens. Extermīati sunt z ad inferos descenderūt · z alii in loco il lorz surrexerūt. Sed nō est talis mors iustorz. quoniā ipi nullo viuēdi priuāt̄ officio: quādo p mortē corpis trāsferūt̄ ī terrā viuētiū ad dominū. s. apud quē ē fons vite. d quo dicit ps. Sitiuit aīa mea ad deum fontem viuū: quādo ve niam z appbo ante faciē dei. Item nō priuant̄ scti per mortē honestis officiis vite p̄sentis. quoniā si aliq fuerunt re ges. bene regēdo seipos: regnabunt in celis. vnde Apo. 5. Fecisti nos deo no stro regnū. z regnabim⁹ sup terrā. Itē qui laborauerūt in vita p̄senti sic boni milites xpi. quoz militia est vita hoīs sup terrā. Job. 7°. introducent̄ in cele stem miliciā. de qua Job. 25. Nunqd est numer⁹ militūz eius. vnde. 4. Re gū. 6. dicit̄: Milites z cēturiones intro duxit ad se in templū domini. Itez qui fuerunt principes benigni collocabunt̄ cum principibus celestis curie. vt sede ant cum principibus z soliū glorie tena ant. primo Reg. 2. vnde ps. Princi pes populorz congregati sunt cum deo Abraham. Item qui fuerūt dominato res viciorum dominabuntur populis vt habet̄ ī li. Sap. vnde ps. Domina bunt̄ eorz iusti in matutino. Itē qui fu erūt iusti iudices iudicātes terrena eē p celestibus cōtemnenda. sedebunt su per sedes iudicantes duodecim tribus israhel. vnde Sap. tercio de iustis di citur. iudicabunt nationes. Itē qui fu erunt veri doctores · s · sci p̄dicatores fulgebunt velud splendor firmamenti

⁊ qui ad iusticiam erudiunt plurimos
lucebunt quasi stelle in ppetuas eter-
nitates. vt dicit Daniel. xii. capitulo
Itē qui tpaliū fuerit prudentes dispen
satores: distribuētes ea paupibus: habe
būt eternā iustitiam ⁊ meritū in gloria
exultatū. vnde ps. Dispsit dedit pau-
perib⁹: iustitia eius manet in seculū se
culi. cornu ei⁹ exaltabit ī gloria. itaqꝫ
viri sancti p mortē nō deficiūt: sed psi
ciūt. nō descendūt sed ascēdūt. vite nō
deponunt officiis sed apponunt. ⁊ iō cū
moriunt nō sunt defuncti quēadmoduꝫ
de Herode dr̄ / defuncto Herode / Se
cūdo tangit aduentus angelic⁹ / ecce / q̄
si sine mora Herode mortuo / angelus
domini / ipse est ille angel⁹ qui prīo Jo
seph monuit vt fugeret: nūc monet vt
reuertat. fuit enī missus a deo. vt oēꝫ
viam ppararet ante xp̄m. ⁊ iō admoni
tioni ipsius obediendū erat. vnd Exo.
23. Ecce ego mitto angelū meū qui pce
dat te. ⁊ custodiat in via: ⁊ introducat
ad locū quē parau. obserua euꝫ ⁊ audi
voceꝫ eius / apparuit / itaqꝫ vt eum p
imaginationē videret / in somnis Jo-
seph in egipto / vbi māserat. 7. annis.
nā 30. āno regni Herodis xp̄s in egip
tū fugit. mortu⁹ est Herodes. 37. āno
regni sui. ita q xp̄s erat. 7. annoruꝫ.
Nota q sicut in sōnis admonuit ange-
lus Joseph. vt in egiptū fugeret. ita in
sōnis illi apparuit vt rediret: vt itera
te visiōis modus. vam esse visionem
innueret. Tercio ponit mandatū dīnū
qa nō solū appuit illi angel⁹ vt ab eo co
gnosceret: sꝫ etiā d agēdis circa pueꝝ eū
istruxit. vt potuit sꝫ dicē illud Job. 4
Jmago corā ocul' meis: ⁊ vocē ei⁹ q̄si
aure lenis audiui. Nō q Joseph nō re
duxisset xp̄m d egipto: nisi habuissꝫ re
sponsū angelicū. sic enim dixit angelus
Fuge in egiptū ⁊ esto ibi vsqꝫ dū d caꝫ
tibi. Math. 2. Tardauit autē angelus
multo tpe. qa septē annis. ⁊ iō rogauit
ut iteꝝ veniret angelus. qui eū instru
eret vnde poterat orare illud. Judicū
13. Obsecro domine. vt vir dei quē mi
sisti veniat iteꝝ: ⁊ doceat nos quid face
re debeamus de puero. Deinde ponun
tur tria que illi mandat angelus. Pri
mū est vt relinquat terrā egipti / surge
scꝫ hinc nō tam corpis habitatōe: q̄ eti
am affectu mentis: nō quemadmodum
filii israhel. qui recesserūt d egipto cor
pore. sed non corde. dicentes illud Nu
meri. xi. Quis dabit nobis ad vescen-
dum carnes. recordamur pisciuꝫ quos
cōmedebamus in egipto gratis. in mē
te venīūt nobis cucumeres. ⁊ pepones
porriqꝫ cepe ⁊ allea. Secundū pceptuꝫ
est / et accipe puerum / glo. nō filiū tu
um / ⁊ matrē eius / hec est illa mater de
qua eccl'. 24. Ego mater pulchre dilec
tionis: virginalis. s. mundicie. vnde
dixit. Quomō fiet istud. qa viꝝ nō co
gnosco. ⁊ timoris verecūdie. quia tur
bata ē in smone angelico. ⁊ agnitionis
modeste prudentie. qa cogitabat qual'
esset ista salutatio: ⁊ sancte spei incarna
tionis diuine: cū dixit. Fiat mihi scd̄m
vbuꝫ tuum. Terciū preceptū est ⁊ va
de ī terrā israhel. sed sm glo. nō deter
minat angelus locū. vt iteꝝ reuertat.
⁊ ex frequēti allocutione Joseph redda
tur certior. vel alia rō est. quia nō fuit
missus cristus: nisi ad oues que perie-
rant domus israhel. ideo illuc hortat
angel⁹ Joseph vt reuertatur. No
ta q sicut Moyses admonit⁹ ē vt edu
ceret populū iudeoꝝ de terra egipti in
terram israhel apparente sibi angelo.
ita simili modo admonitus est Joseph
per angeluꝫ. vt pueꝝ Jesum de egipto

ī terrā iſrahel' īduceret. quoniā incipi
ebat iam puer creſcere· vt ꝑeū oſtende
ret deus mirabilia. Luce .1°. Suſce
pit iſrahel pueꝝ ſuū recordatus miſe
ricordie ſue. Quarto ponit̄ cauſa redi
tus // defuncti ſunt enī // citius mortui
ſunt q̄ꝫ poſſent xp̄m occidere· ita ꝙ ſpe
ſua fruſtrati ſūt. vnde Sap̄: 3° .c. Si
celerius defuncti fuerint: nō habebunt
ſpem // q q̄rebant aīam // ·i· vitā // pueri
vt ꝑdēnt. pš. Synagoga potētiū queſi
erunt aīaꝫ meam. ſed in vanū: qa nihil
ꝓfecerūt. vnď pš. Ipſi vero inuanuꝫ
queſierūt animā meā: introibūt in infe
riora terre. qa defuncti ſunt. Nota ꝙ
dei ꝓuidentia dies maloꝝ breuiant̄. vt
fideles ab eoꝝ ꝑſecutionibus liberent̄.
Math .24. Propter electos abbreui
abunt̄ dies illi. ita dies vite Herodis ꝛ
ceteroꝝ querentiū xp̄m ꝑder̄. defecerūt
in vanitate. ꝛ anni eoꝝ cū feſtinatione:
quatenus puer Jeſus ad terrā iſrahel
rediret. Sed querit̄ quō ſcūs euangeli
ſta. dicat illos eē defunctos. qui quere
bant in plurali aīam pueri. cū ſol⁹ He
rodes hunc legat̄ queſiuiſſe. Mat .2°.
Futuꝝ eſt enī vt Herodes querat pu
erū ad ꝑdendū euꝫ. Itē cum ſol⁹ Hero
des legat̄ eē defunctus. quō dicit defun
cti ſunt in plurali. Ad primū dicenduꝫ
ꝙ licꝫ Herodes pricipal'r quereret pu
erū vt ꝑderꝫ. iniq̄ tamē plebs fauebat
regi. vnď Math .2. dicit̄ ꝙ audiēs He
rodes natiuitatē xp̄i· turbatus eſt ꝛ oīs
Hieroſolima cū illo. ꝛ iō fortaſſe mlt̄i
vt placerent regi obſeruabāt ſi ſcirent
aliq̄d de xp̄o vt nūtiarēt ei: vel occide
rent. Qualis enī ē rector ciuitatis. ta
les ꝛ inhītantes in ea. eccl̄' .x. Ad ſcōm
dicendū ꝙ ſolus Herodes qa erat prin
cipalis in ſcō nominat̄. vel qa mors pri
cipum magis notat̄ q̄ꝫ ceteroꝝ. eo autē

mortuo. defūcti ſunt oēs qui querebāt
aīam pueri. vl' qa oēs deſtiterūt ab inq
ſitiōe xp̄i. aut qa ꝟe ita factū eſt de iudi
cio dei· vt oēs q machīati ſunt ī mortē
xp̄i. infra illud tp̄ūs .2. annorū. ſimil' cū
Herode ꝛ ipſi morerent̄. exo· 4. Mor
tui ſunt q querebāt aīam tuam ꝛc̄.

Secūda pars.

Ecundo cum di citur Qui ꝯſur

gens // tangit̄ humanū obſequꝫ. ꝛ duo
facit. Prio ponit̄ quō Joſeph īpleuit
mandatū obſeqoſū. dixerat illi angel⁹
ſurge. ꝛ hic dicit̄ // q cōſurgēs // de terra
egipti: vt ſollicite ꝓberet xp̄o obſequm·
Ro .12. Sollicitudīe nō pigri. ſpū fer
uētes. domino ſeruiētes· ꝛ ideo ī ſolli
citudīe qeſcere nō potuit. vt dicit̄ Hie
remi .49. qn ſtati ad mādatū angelicū
īplendū cōſurgeret. Scďo dixēat ei an
gelus. accipe pueꝝ ꝛ mr̄eꝫ ei⁹ qď ipē ad
īpleuit. qa // accepit // reuerēter // pueꝝ
nō tanq̄ pr̄· ſed velut nutritius diligēs
Exo .2. Accipe pueꝝ iſtū ꝛ nutri mihi
ego dabo tibi mercedē tuā // ꝛ mr̄em ei⁹
velut marit⁹ ꝛ comes obſeqoſus: rōna
bile enī eſt: vt marit⁹ ſit obſeqoſus co
mes vxoris. Ro .12. rōnabile obſequꝫ
vr̄m· Tercio dixerat ei angelus vade
in terrā iſrl'. qď ipſe ad īpleuit. vnď ſub
ditur // ꝛ venit ī terrā iſrahel // Aggei
2°. Veniet deſiderat⁹ cunctis gētibus:
ꝛ iō aduent⁹ eius erat iudeis ſuſcipien
dus cū gaudio. Unde zacharie 2. Gau
de ꝛ letare filia ſyon: qa ecce veīo ego ꝛ
hītabo in medio tui. Nota ꝙ terra iſra
hel aliquādo accipit̄ ꝓ tota terra ꝓmiſ
ſiōis q̄ data ē in ſortem .xii. tribub⁹. ali
quādo accipit̄ ſpēal'r ꝓ terra .x. tribuū
duabus reliq̄s tribub⁹ Jude ꝛ Benia
mim dictis terra Judā· q̄ diuiſio inter

iudeaꝫ ⁊ iſrl'ſcā ſub Reboā ꝓpter pecca ta Salomōis ut habetur .3. Re.12. Cū igiť angelus dixit ad Joſeph vt ducēt puerū in terrā iſrl' generali vocabulo iudeā intellexit. nō enī videbať ſibi talē puerū debere habitare niſi in hierlm que erat ciuitas regal' ⁊ ſacerdotal'. quoniā elegit dñus ſion in hītatōem ſibi. tū quia in regiōe natꝰ fuerat. Michee. v. tu betehlē terra iuda ⁊c. tū etiā qa cōſanguītas xpi ēat ex iudeis: ⁊ iō putabat eū debere manere in regiōe anteceſſoꝝ ſuoꝝ. Sed angl'us ꝑ terrā iſrl' galileā intellexit. Secūdo pōiť timor prohibēs aduētū Joſeph in iudeā ‖ audiens aūt ‖ anteꝗ̄ iudee finibus apllicaret ‖ ꝙ Archelaus regnaret in iudea ꝓ Herod̄ pr̄e ſuo timuit illo ‖ ad uerbiū loci ē. illo gᵒ. i. ī iudeā ‖ ire ‖ vbi putabat pueꝝ debere duci. Timuit Joſeph ire in iudeā ne forte Archelaus audiēs aliqua de xpo ipſum occidere quereret zelo regni. Nā ꝓpter ābitōem regni filii Herodis machīati ſunt in mortē patris: et ipe occidit eos: ⁊ frēs mutuō ſe ꝑſecuti ſūt. ꝑ amplius igiť Archelaus xpm fuiſſet perſecutus: ſi occaſiōe hītatōis in irlm ꝑueniſſet ad notitiā eius: ꝙ ipe eſſet quē pater querebat ꝑdere Nota ꝙ herodes moriēs fecit ſḋꝫ teſtamētū ī quo archelaū regni īſtituit ſucceſſorē: ita tamen vt dyadēa rome ſuſciperet. aliud enī prius fecerat teſtamētū ī quo Herodē antipā regni ſui heredē īſtituerat poſt antipr̄ez: quē pr̄ occiderat. Fultꝰ itaqꝫ Archelaꝰ auctoritate: ſecūdi teſtamēti mortuo patre: īdutꝰ veſte cādida aſcēdit in tēplū ⁊ uariis a plebe ſuſceptis fauoribꝰ ſedit ꝓ tribunali: verbis ꝺ mulcēs poplm: ꝙ in cūctis foret melior pr̄e. ⁊ ꝙ etiā regis nōie vellet tēperare donec per Ceſarē eſſet cōfirmata ſucceſſio: poſt hoc cuꝫ Nicolao ⁊ Ptolomeo ſecretariis patris ſecū deferēs patris teſtamētū: romā ꝓfectus eſt. Philippo frē regni ꝓcuratoř relicto ꝓperauit ⁊ herodes antipas: vt de ſucceſſiōe regni diſceptaret cū frē. Accidit aūt opportūitas vt etiam Philipus illuc accederꝫ intētōe nichilominꝰ vt aliꝗ̄ regni ꝑteꝫ ſi regnū diuideretur a Ceſare ſuſciperet ſcā eſt inter fratres lōga diſceptatō. Archelao aſſerēte ſibi debere regnū. ⁊ etatiſ merito. ⁊ ſḋi teſtamēti uolūtate. Ecōtra dicebat Herodes antipas primū debere teſtamētū valere: qđ pater ſane mētis inſcripſerat: quoniā ſḋm deficiēte uita ſimul ⁊ ſenſu pater inſtituerat. Dicebat aūt cōtra Archelaū ꝙ vmbrā regni rex ꝺtuliſſet ad Ceſarē. cū ipſe corpus rex gerendaꝝ ſibi rapuiſſet. Tandē ex totius ſenatus cōſilio: monarchia herodis in thetrarchias diuiſa eſt cuiꝰ due ꝑtes date fuerūt Archelao. ſ. iudea et ydumea: ꝓmiſſūqꝫ ē ſibi regium nomē ſi rem bene ageret. Herodi aūt antipe ceſſit in ꝑtem regio trāſflumen ⁊ galilea Philippo aūt Yturea ⁊ regio Tracōitidis deſtīata ē. inſoleſcēs aūt Arhelaꝰ nono pꝛīcipatꝰ ſui āno: aduocatꝰ a ceſař Romā venit: ⁊ ꝺpōitꝰ pꝛīcipatu. dānatus exilio Uiennaꝫ cītatē Gallie pelliť. pꝛīcipatu itaqꝫ eiꝰ redacto ī ꝓuīciā: illo ꝓcuratoꝛ Coponiꝰ a ceſař miſſuſ ē. Igiť ſi Joſeph vēit de Egipto āteꝗ̄ Romaꝫ ꝓficiſcēť ꝓ regno obtinēdo: tūc manifeſtum ē q̄re timuit ire ī iudeā. qa Archelaꝰ ante ꝯfirmatōꝫ negocia regni gēbat ita vt ꝑ Herode pr̄e ſuo regnare dicēť ⁊ in hᵒ ſaluať glo. ī hᵒ loco. q̄ dīc Archelaū mōarchiā totiꝰ regni pr̄ni tenuiſſe. lꝫ aūt nō dū eſſet cōfirmatus timenduꝫ tamē erat ipſi Joſeph illuc xpm duceř: quia occidiſſet eū. Nam inſtante aſtioꝝ

die nouē millia hoīuȝ armata manu oc
cidit eo ꝙ pōtificē quē Hero. pretō isti
tuerat ab īmolatōe ꝓhibēnt. ꝛ hoc et á
illi obiecit Herodes antipas corā Cesa
re: vnde nō mirū si occidisset xp̄m. ꝛ iō
Nazareth que erat ī finib⁹ regni ad quā
rex nō accedebat: detulit xp̄m. Si autē
Joseph venit de egipto post diuisiōem
regni: tūc appet clarius quare iuit Na
zareth: quoniam galilea sub potestate
erat Herodis ꝛ nō Archelai. Sed tūc
est dubiū quia etiā debuit timere manē
in Nazareth que erat subiecta Herodi
antipe. Et dicēdū ꝙ Herodes nō erat
adeo ferox vt Archelaus. vel melius
est dicēdū quia oppinio erat ꝙ solum in
iudea xp̄s futur⁹ esset rex: vnō dixerūt
magi vbi est qui natus est rex iudeoꝝ:
ꝛ qꝛ galilea cui preerat Herodes erat
diuisa a iudea: ideo nō timebat Joseph
ꝙ herodes aliqđ mali cogitarꝫ ī pueꝝ.

Secūda pars.

Tercio cum dicitur Et admonitus in somnis / tangit floridū xp̄i habitaculū. vbi tria tangūtur. primū ē somnialis admonitō. Et admonitus in somnis. in quo somno mutatū fuit ꝙ credebat xp̄m debere duci in terraꝫ iuda: eccle. 4°. somnus noctis īmutat sciētiā eius. Nota ꝙ oīs instructō scā Joseph per angelū in somnis visa est. q̄tuor enī instruxit eū angelus ꝛ semꝑ in somnis. primo enī eū hortat⁹ est ad cōiugiū. Noli timere accipere Mariā cōiugē tuā. Secūdo istruxit de fuga. surge ꝛ accipe puerū ꝛ mr̄em eius ꝛ vade in terraꝫ egipti. Tercio precepit de reditu. accipe puerū ꝛ mr̄em eius ꝛ vađ ī trā isrl̄. Quarto admōuit đ hītatōe sicut hic. Iste aūt visiones semꝑ in somnis facte sūt ꝑ sōmnia. Et hoc forte qnqꝫ ex cāis. primo rōe ipsius qui nō reuelat se nec īstruit quēquā nisi aīa eius sit aliquo mō eleuata a sensibilibus in somnis aūt quiescēte anima magis est disposit⁹ hō vt reuelatōꝫ suscipiat angelicam zach. 4. reuersus angel⁹ suscitauit me quasi virū qui suscitatur de sōno suo. Secūda cā vt talib⁹ reuelatōib⁹ fides adhiberetur: in vigilia enī pōt quilibꝫ homo fingere aliud q̄ꝫ sit: sed appitō sōnioꝝ nō est hūanū sed sup naturale op⁹. vnde etiā dicūt phi. ꝙ sōnia vera prouenīūt a cā supiori propter maximā sollicitudinē circa hōiē. Tertia est quia dōa ḡtis lꝫ dōinus distribuat vnicuiqꝫ pro vt vult: tamē ꝑm ꝙ aliqui sūt magis ad vnā grām dispositi. magis dat illaꝫ grām. dispositō aūt maxima ad vitatē sōnioꝝ est castitas: sicut quia Joseph ꝛ Daniel a cōtinētia ꝯmēdāt: grāꝫ habuerūt sōnioꝝ. Iste aūt Joseph a pudicitia eo ꝙ fuit virgo. vnde ad visionē somnioꝝ maxime dispositus erat. Quārta cā quōꝫ đ hīs sōniat hō q° ꝑ hꝫ ī uigilia sollicitudinē. eccle. 4° mltas curas secuntur somnia. Joseph aūt curā ꝛ sollicitudinē maximā circa xp̄ꝫ habuit. Quinta cā ꝑm glo. quia nō erat pr̄ xp̄i nisi putatiu⁹ Luc. tertō. vt putaret̄ filius Joseph. iō in somnis appebat illi angelus. que enī ī somnis fiunt sūt ꝑm oppiniōꝫ: quia vo beata virgo va mater fuit: iō sibi angelus non in somnis. sed in vigilia apparuit. Secundo pōit vtil' recessio / secess. t / i. seorsuꝫ cess. t ab impetu Archelai / in partes galilie / ut inde incipet xp̄us opari miracula ꝛ liberare humanum genus: ꝛ eligere aplos primo machabeoruꝫ. 5°. Elige tibi viros: ꝛ vade ꝛ libera fr̄es tuos ī galilea. Nō ꝙ galileā elegit xp̄us suā hītatōeꝫ.

erat enī inter oēs puincias iudeoꝝ magis abiecta · nūq̄ enī ex ea magnū aliqd fuerat · ⁊ nūq̄ inde ꝓphā aliqs surrexerat. Jo. 7. Scrutare scripturas ⁊ vid q2 ꝓpheta a galilea nō surgit. voluit autē patriā illā sua psētia decorare · cui oēs ꝓphete testimoniū phibēt. Act. 4. Tertio pōit hūilis habitatōꝭ ⁊ veniens habitauit ī ciuitate q̄ vocat̄ Nazareth ꝭ nō solū enī angelus admonuit eū de puīcia ad quā pgeret · verū etiā de ciuitate in q̄ habitaret. Nō q2 nazareth erat pu9 viculus galilee ita abiect9 · ut in toto veteri testamento nulla de ipso mētō fiat: vnde etiā īcredibile erat iudeis aliquid bōi inde posse esse. Jo. p°. a nazareth pōt aliqd boni esse · hunc locū sic humilē ⁊ abiectū saluator elegit: vt dicit̄ in gestis Ephesini consilii · vt ostenderet q2 nō in v̄tute hūana sed in v̄tute dei veniebat cōuertē gētiū multitudiem. Si enī habitasset ierl'm que erat ciuitas sapiētū: aut rome que potētia hūana supabat · dubitāc aliqs posset: q2 nō v̄tute dei: sed aut hūana īdustria: aut potētia gentiū fcā esset conuersio. Quarto ponit̄ ꝓphetalis adimpletōꝭ ut adipleret̄ qđ dictū ē p ꝓphetas ꝭ tūc implet̄ ꝓphia: cū euenerit id qđ futurū eē pdicit · ante enī aduētū q̄si vacua ē: sed implet̄ ipius rei v̄itate. Nota q2 lr vt nō tenet̄ cau'r sed cōsecutie: q2 ꝓphia nō est cā euentus rei: s3 ipa res ē cā ꝓphie: cōsecutū tamē est hoc bonū ex adimpletōe: quia nō apparuerūt ꝓphē mēdaces vnde. Eccle. 35. da mercedē dñe sustinētib9 te: vt ꝓphete tui fideles inueniātur. Nota etiā q2 dicit ꝓphetas ī plurali: q2 illud qđ subiūgit · nō ab vno tātū: seu aliquib9 · sed ab oīb9 pdictum fuit · quoꝝ nazarenus vocabit̄. ad Ysa. xi. ſm hebraicā v̄itatē dicit̄. Egrediet̄ virga de radice Yesse: ⁊ de radice eius nazarenus ascendet. Nota q2 nazarenus sctūs vel vnctus seu florid9 interptat̄: de sanctitate aūt xp̄i tota scriptura plena est. ideo. Dan. 9. dicitur q2 ipe ē sanctus sanctorum · de vnctōe eius dicitur in ps̄. vnxit te deus oleo letitie · de floritōe eius dicit̄ in ps̄. refloruit caro mea · ⁊ iterū: sup ipm efflorebit sanctificatō mea. Itē nō q2 ex quo xp̄us dictus est nazarenus: antiq̄tus oēs xp̄iani dicebant̄ nazareni · sed apud Antiochiā mutato nōie dicti sunt xp̄iani ⁊c.

In festo epiphanie. Prima pars.

CUM natus esset Iesus in bethlehem iude in diebus Herodis ⁊c. Mat. 2. Aliquādo sic esse vidimus · q2 quanto aliqui sunt ꝓpinqōes sacris locis: tāto pigriores sint ad ea visitanda: cū tamē sollicite ab extraneis reqrant̄. Rei aūt euidētia sic esse demōstrat · quoniā ad limia aploꝝ Petri ⁊ Pauli pauci italicoꝝ pficiscunt̄: cū tamē ānuatī magna turba ploꝝ de vltramōtanis ptib9 illuc accedat. Ecce itaq3 ad veneranda primordia xp̄i nascētis de lōginquis magi accesserūt: quia ab oriente. Ysa. lx. filii tui de lōge veniēt · ⁊ tamē in quorū regiōe natus est xp̄us illuc ꝯtempserūt accedere · imo qđ crudelissimum est: in mortē infantis machiati sūt · de isto aūt aduētu magoꝝ ⁊ negligentia iudeoꝝ in euangelio agit̄ presentis festiuitatis: vbi tria tangunt̄. pri° magoꝝ diligēs inq̄sitō ⁊ sollicita. Secūdo iudeoꝝ maligna pturbatō ⁊ iniq: ibi audiēs aūt herodes. Tertō leta quesiti inuētō ⁊ deuota · ibi. qui cū audisset regē. Circa primū tria facit. prio exprimit saluatōis

ortā exultabilē // Cū natus esset // de matre vḡīe ineffabilr · ⁊ iam .xiii . dies ā na natiuitate ei⁹ effluxerāt · deinde ponit nati nomē // ihesus // qui saluator interp̄tatur · nō q̄cūq3 ergo natus : s3 qui pp̄l'm suū debebat saluū facere a peccatis eoꝝ. Mat. p⁹ . ⁊ qui vēturus erat princeps vīis. Eccle. 49. homo natus est: prīceps frm · firmamētū gētis · rector frm stabilimētū pp̄li. Deīde pōit natiuitatis locū // in bethleem iude // iude addit ad differētia3 alteri⁹ bethleē que ē ī galilea in tribu zabulon. Nō q3 ista bethleem in qua natus est xp̄us prius dicta est Effrata · sed pp̄ter habūdātiā frugū tempe boos ⁊ ruth dcā est postea bethlee3 qḋ interp̄tat domus panis · ī ista aūt ciuitate natus est xp̄s vt dī. Luc. 2. vt ostenderet se ex Dauid carnem sumsisse qui fuit Bethleemites · ⁊ vlterius q3 panis viuus angloꝝ est xp̄us: q de celo descendit · iō in domo panis voluit nasci · cōceptus enī fuit florid⁹ : ⁊ iō ī Nazareth cōceptus est · ortus autē eius est fructuosus · iō in domo pāis nascitur · occasus eius pacific⁹ : q3 morte ipius recōciliati sumus deo · et iō in visiōe pacis hoc est in irl'm passus ē. Deīde pōit natiuitatis temp⁹ // In diebus Herodis regis // q3 anno regni eius. 3. Nota q3 regnum iudeoꝝ interruptum fuit a captiuitate babilōis annis q̄drigētis septuagita q3 ⁊ trib⁹ mēsib⁹ · post hoc tēp⁹ primus sibi regni iudeoꝝ imposuit dyadema Aristobolus filius Johānis hyrcāi · cuius pr̄ fuit Simō machabeus vltimus filioꝝ Mathathie · hic Aristobol⁹ adeo nequā fuit: ut mr̄e3 ppriam in vīcl'is famē cōsūpserit; trib⁹ minorib⁹ suis frīb⁹ cū ea pariter religatis. Antigonū etiā frē3 suū quē p̄rimū diligebat iussit interfici. Mortuus est aūt cū vno āno regnasset · quo mortuo vxor eius · quia p̄lem ex eo nō susceperat fr̄es mariti soluit a vinculis: maiore3 natū sc3 Alexādrū regem cōstituens. Iste frm a se frē3 interfecit quia regno aspirare videbat. tertiū aūt coegit viuere priuatū · hic pessimus fuit ⁊ odios⁹ pp̄lo. Regnauit aūt. 38. ānis · ⁊ moriēs regnū reliqt vxori nōie Saluia que dū regnaret · Hyrcanū primo genitū pontificē dclarauit · Alterū vo filiū .s. Aristobolū priuatū coegit viuere. Mortua aūt ē mlier āno nono regni sui. qua mortua Aristobolus cōtra frēm collegit exercitū ⁊ ipm deuicit · tādē ea lege in cōcordiā redierūt · vt Aristobolus regnaret · Hyrcan⁹ vo esset pontifex · post hoc Pōpeius irl'mā veniēs captiuū duxit Aristobolū cū duobus filiis ei⁹ .s. Alexādro ⁊ Antigono · totidēq3 filiabus · fcā est aūt disensio inter Pōpeiū cū senatu ⁊ Iuliū Cesarē · sed vicit Cesar ⁊ fugauit Pōpeiū · misitq3 Aristobolū in siriā cū duab⁹ cohortib⁹ · facile putans p eū sibi subiugare iudeā · sed astucia Pompeii · veneno periit · Aristobolus occidit · ⁊ filius eius Alexander a Scipiōe securi pcussus · quibus mortuis antip̄ris grā regnū iudeorū Hyrcano pcessū est · ita tamē ne rex vocaret · cuius neptē Mariagenē Herodes antip̄ris filius suscepit vxorem: amore cuius etiā se fecit circuncidi · sed tamē eā postea fecit occidi · Tandē Herodes amicitia Antonii : ⁊ quia affinis erat Hyrcano , per Cesarem factus est rex in iudea · mortuo Antonio · cū Herodes negotia Cesaris prudent̄ egiss3 · adiuncta sunt regno eius ydumea ⁊ regio Dracōitidis totaq3 maritima · vocatus est aūt Herodes ascalonita · non q inde fuerit natōe · pōt enī dici idume⁹

mater vo Cypris nõie: neptis fuit regis arabũ: sed qꝫ in ascalõe domũ regiã edificauerit. Iste post quinqꝫ reges supradcõs quoꝝ regnum lõgo incepat tẽpore a trãsmigratõe babilõis. prim⁹ regnauit alienigena: cuius regni tertõ anno natus est xp̃us. Nota qꝫ tres cãe assignãtur a sanctis quare natiuitas saluatoris describit per regem Alienigenã. prima secũdum Rabanũ quatenus ex ipa descriptõne innatur completam esse ꝓphiam illam. Gen. 49. Non auferetur sceptrũ de iuda. ꝛ dux de femore eius ꝛc. Secũda cã est ꝓm Crisostomũ vt ostendatur completum esse tempus septuaginta ebdomadaꝝ. de quo dicit. Daniel. 9. qꝫ tũc vngedus esset sanct⁹ sanctoꝝ: ꝛ vnctõ iudeoꝝ cessaret. septuaginta ebdomade sũt ebdomade annorũ. vt septẽ anni sint vna ebdomada. ꝛ ideo septuaginta ebdomode annoꝝ faciunt annos quadrĩgentos ꝛ nonaginta. qui totus numer⁹ annoꝝ cõpletus erat xp̃o veniente. Tertia cã est ꝓm eũdeꝫ Criso. quia q̃ꝫdiu ꝑl'us iudaic⁹ erat sub regib⁹ ꝓprie gentis. mittebantur ad illos ꝓphete. nũc vero subditis imperio gentium. tamq̃ꝫ maiori tribulatõi oꝑpssis: mittitur illis saluator. Quinta cã quia regno deficiẽte iudeoꝝ: xp̃i regnũ debebat initiari. Secũdo ponit magoꝝ aduentus // Ecce // quasi subito ꝛ ex improuiso // magi // quasi sapiã magni. Unde nõ qꝫ chaldeoꝝ lingua q̃ grece dicũtur phi magi appellabant. ꝛ maxie qui stellaꝝ cursib⁹ euentus rerũ indicãt. vnde isti nõ tantũ caldeorũ lingua dicti sunt magi. quia sapiã magni. sed a iudeis eodem vocabulo nõiati sunt. qa ex appitõne stelle regis ortum iudicauerũt. verũ tempe pñsenti ꝛ antiquitus etiã mag⁹ dicitur ab imagine. eo qꝫ prestigiis quibusdaꝫ appere faciebãt subito aliqua mirabilia. quales fuerũt sapiẽtes pharaõis de quib⁹ dicitur. exo. 8. qꝫ mlta similia Moysi signa fecerũt. Est etiam sciendũ qꝫ isti magi tres fuerunt numero. ꝛ erãt reges in plaga orientali. ꝛ nõ soli venerũt sed cum multo cõitatu vt dicit glo. Deĩde põit vnde venerũt // ab oriente // vbi scientia uiget astroꝝ // venerũt // ad orĩẽtẽ lucẽ ex virgine. Isa. 42. vocat ab oriente iustum vt sequatur se. Deinde ponit vbi applicuerũt // ierosolimã // illuc enĩ astẽderũt tribus dõini ad cõfitendũ nõi domini. Nõ qꝫ quattuor sũt cãe quare isti ierl'mã venerũt. prĩa quia stellã quã viderãt aut supᵽ hãc erat ciuitateꝫ: aut vlius eã dirigebat aspectũ. Secũda qa intil'. gentes iudeoꝝ regẽ esse natũ non nisi in ciuitate regia eũ putauerũt esse q̃rẽdũ. Tertia cã qꝛ vt dicit glo. cũ fuerũt ꝓpe Hirl'm: occultauit se stella iter eoꝝ dirigẽs. ꝛ iõ coacti sũt ciuitatẽ igredi ꝓphetaꝝ ꝛ sapientũ: vt eoꝝ discerent oraculis qꝫ occultato sydere inuestigarĩ nõ poterãt. Quarta cã vt cõfunderet iudea que xp̃m agentibus sollicite exquisitũ nõ querebat. Quita cã ꝓm glo. vt implẽt illud ysa. 2. de syon exibit lex et verbũ domini de ierl'm. Tertõ ponit mirabilis interrogatõ q° ad tria venerunt enim // dicentes vbi est // Ecce mirabilis questio qꝫ de eo qui dicit celũ et terram ego impleo. Hire. 23. iquiratur vbi est. ꝛ possumus respondere quia iacet in presepio ꝛ fulget in celo qui natus est. Ecce secundum mirabile qꝛ d̃ noua generatõe illius q̃ri t̃ d̃ q° dicit: ante luciferꝫ genui te. ꝛ qui inenarrabiliter ab eterno patre indesinẽter geneãt // rex iudeoꝝ // Ecce tertium mirabile vt ille d̃ quo dicitur regnabit sup omnes gẽtes.

vnius tantum ppli rex describatur. Et attende q credebant forte isti magi inuenire mirabilia mundana .s. matrem regis nati dyademate fulgentē. regale palatiū. pompā famlantium. cūctaqꝫ regalia insignia. sed maius est miraculum dū ipi procerto eum crederūt esse regē z viderūt sibi famulare celum. et tamē nihil secularis ambitōis reperūt: sed in humili repositū tugurio. Unde Ber. Si rex est qui queritur vbi aula regalis: stabulū. vbi thronus: in presepio. vbi camera regalis: solius marie presentia. z Augusti. dicit in sermone. Nō erat hui⁹ regis etas secli cui adulatō hūana seruiret. nō de membris purpura. nō in capite dyadema fulgebat. nō pompa famulantium. nō terror exercitus. nō glosior fama ꝑlioꝝ. iacebat in presepio puer ortu recens. exiguus corpore cōtentibilis paupertate. Nota q iste regalis titulus quo xp̄us dicitur rex iudeoꝝ ipo etiam moriēte deleri nō potuit. vnde Pilatus sup scripsit cām mortis in ligno crucis. Iesus nazarenus rex iudeoꝝ. Iste aūt titulus semꝑ fuit gentib⁹ approbatus: sicut magis z Pilato. sed iudei hoc audito turbatōnē habuerūt: sicut de hoc xp̄m accusauerūt. Jo. xix. Item huic titulo renūtiauerūt. Jo. xix. Nō habemus regē nisi Cesarem. Item hūc titulum publicari ꝓhibuerūt. Jo. eodē ca⁰. Noli scribere rex iudeoꝝ. sed quia ipe dixit rex sum iudeoꝝ. Item huic titulo insultauerunt dicētes. Si rex isrl est. descendat nūc de cruce. Cōpletum est enim in eis illud qđ dixit dominus ad Samuelem. abiecerūt me ne regnē sup eos. z ideo cum primo eēnt ppl's eius z oues pascue eius: quia negauerūt eum. uagātur absqꝫ dominio eius. Daniel. ix. nō erit eius ppl's qui negaturus est eum. Quarto pōitur causa aduētus incitatiua // vidimus enim stellam eius / eius .s. qui fecit illā quē z suū luce noua demōstrabat opificem. Baruch. 3. Stelle luxerūt ei cū iocūditate q fecit illas / In oriēte q duob⁹ modis pōt intelligi. vno modo q ipi existētes in oriente viderūt stellā. nō quidē in oriente: sed super iudeam existentem. Isto modo intelligit q ipi existētes in oriente stellā viderūt ex cui⁹ aspectu cognouerunt i iudea natum esse xp̄m. Nota q ista stella differebat ab aliis. 12. modis. primo in substantia. quoniā aliaꝝ stellarū materia est celestis. z quīte essētie. substātia vero istius corruptibilis fuit. q cū de nouo nihil materiam habens creetur. si celum est solidissimum. oportuit substātiam huius stelle ex his esse corruptibilibus. Secundo differebat quo ad prīcipiū efficiens: qa alie stelle adeo per v̄bum create sunt nulla coopante creatura. sed ista per v̄bum atqꝫ angelico est misterio cōdita. Tertō differt in duratōe: quia cū alie a principio mūdi sint cōdite: z in eternū debeant ꝑmanere. istā tamē xp̄us infans creauit ipo nascēte: que desiūt esse postq̄ magos ꝑduxit ad xp̄m. licet magister dicat i historiis opinionē quorūdā fuisse q ista stella cecidit i puteū bethleē. z qđā sācte v̄gies ipam viderūt tpe paule z Eustochii. qđ nec credi qdē nec recitari dignū ē. Quarto differt ab aliis stellis in situ eo q alie sint in celo. ista v̄o erat i aere nō longe a terra. Quinto differt i magnitudine: quoꝝ vt dicit Ptolome⁹: qlibet stellaꝝ firmamēti visibilis nobis maior est tota terra. sed ista non erat forte vltra q̄titatem vnius aut duoꝝ cubitorum. Sexto differabat in

motu ꝛ statu: quia cū alie cōtinue mo-
uerentur orbiculariter. mot⁹ tamē isti⁹
rectus erat; ꝛ eūtibus magis ibat. que-
scentibus vero quiescebat. Septimo
differebat ī clarītate: qa alie stelle habēt
claritatē a sole ꝛ ipō lucēte non lucēt.
ista vero cū ex se lucida esset: die noc-
tuq; splendebat. nec splēdorem eius sol'
claritas obfuscabat. Octauo differe-
bat ī motoꝛ: quia alie stelle nō habent
appꝛopriatos motores. sed istā stellā di-
xerūt quidam fuisse spiritum sanctum
apparētem in figura stelle xpō nato: quē-
admodū postea sup eum apparuit in co-
lumbe spē: sed hoc vanū ē cum ex scrip-
tura nō habeat testimonium: nec ratio
urgeat credere. Et ideo dicendum ē q
motor ei⁹ fuit angel⁹: q natiuitatē xpi
pastorib⁹ nūctiauerāt. Nono differebat
in significatōe quia alie signant tempus
ꝛ annoꝝ distinctōem. vt dicit. Gene.
pꝛio. ista aūt creatoris significabat nati-
uitatē. Decio differebat in effectu: qa
alie stelle habēt efficatiam hic inferius
ad trāsmutatōez omnis rei mālīs. ista
autē nullum habebat effectum: nisi vt
dicit Leo papa q nouitate splēdoris sui
facile in se intuentium oculos rapet. ꝛ in
admiratōe su̇ penderet. Undecimo dif-
ferebat quia cetera astra mundi creauis
dōinus in misteriū cūctis gentibus que
sub celo sūt. vt dicit. deut⁹. 4. hec aūt
stella in misteriū solius ē condita crea-
toris. Unde Augu. celū inquit huic ī-
fāti vultu clarioris stelle arridet. Du-
odecio diffebat q cū qlz stella appeat
his qui sūt sub emispio eius. ista tamen
stella sol' tribus magis legit esse visa.

Deinde ponit causa finalē istius aduē-
tus ‖ Et vidimus ‖ festināter: quia in
13. diebus tantū venerūt q̄stum p men-
sem suffecisset venire. Et hoc quidem
vł diuīo miraculo factum ē. vt dicitur
abacuch primo. Suscitabo dicit domi-
nus caldeos gentem velocem; vel sup
dromedarios venerūt. qui sūt anima-
lia velocissima: ita vt vna die centum
milliaria ꝛ amplius currāt. ꝛ dicuntur
a dꝛomos grece: qd latīe dicit curs⁹ aut
uelocitas. Isa. 6. dictū ē ad ierlm de h⁹
aduētu. Inundatō camelorū opiet te.
dromedarii madiā ꝛ effa ‖ adorare ‖ re-
uerēt. ps. venite adoremus ꝛ pcida-
mus ante deū ‖ eum ‖ singulr. deut⁹.
6. dōinum deum tuum adorabis ꝛ illi
soli huies. Querit qre isti magi ex
visione stelle moti fuerint venire ī iu-
deā. Et qt uor cāe reddunt a sanctis.
primo dicit Augu. q angelus eis dixit
vt pparēt adorare in iudeam natū quē
stella mōstrabat. Secūda cā vt idē di-
cit est: qa ipi fuerūt successores balaaz
qui de ortu istius stelle pdixerat. Nu-
meri. 24. xpi pricipatum esse futuruz
sup omnes gentes. ꝛ iō vidētes pter oꝛ-
dinem nature istam stellaz fulgere: co-
gnouerūt q ipa erat de q pdictuz fuerāt
Fulgen. ī smōe. hec stella nunq̄ ante
appuit: quia nūc eaz puer iste creauit. ꝛ
magis ad se uenietib⁹ preuiā demōstra-
uit. Tertiā cām adducit Criso. ex opi-
nione aliquoꝝ dicētiū: q quedam gens
erat apud occeanum in principio oꝛien-
tis: penes quos erāt scriptura nōie seth
qd interptatur resurrectō que cōtiebat
de stella appaiitura. Gens igitur illa p
singulas generatōes ascendebat mōtez
nōie uictorialez. ꝛ oꝛabant cum silentō
tribus diebus expectantes: si forte stel-
la ista beatissima illis appareret: sed na-
to xpō eis oꝛant. hus stella appuit. ꝛ de-
scēd.t sup mōtē habēs in se qs. formā pu-
eri puuli gestātis ī dextro ꝛ ī hūeris au-
reā crucē: q dixit eis ut q̄rerēt ī iudeā

pficiscerentur. Quarta causa e quia no
ue stelle cōsueuerūt oriri in natiuitate
magnorum regum. Isti igitur tanq̄ phi
iudicauerūt mirabilē et singularē esse
regem quē talis stella demōstrabat. un
de dicit Leo papa: q gēti orientalis pla
ge que expectādorum siderum arte pollebat:
noua claritas stelle illustrioris apparuit:
que intuētium aīos ita admiratōne sui
splēdoris impleuit: vt neq̄q̄ crederet
negligēdū: qd tāto demōstrabat indi-
tio. signum accipiens nati pueri: qui sup
omnē esset isrl' regnaturus. Querit
quare xpus stelle misterio suum ortum
voluit gentib' maīfestare. Et tres assi
gnāt cāe hui'. prīa q gētiles uenera
bāt celestia corpa. sapīa. Sic stellas
deos putauerūt. vnde et caldei stellā co
lūt p deo. appellātes eā reginam celi. Je
re. 44. Sacrificāt regine celi. potue
rūt igit gētiles cognoscer stellā nō esse
deū dū nato famulant infanti. et hoc mō
Dyoni. ariopagita vēit in cognitōnem
dei. p incōsuetam solis eclipsim in pa ssi
one dōini: vt ipe dicit in epl'a ad Apolo
phanum. Secūda cā est quia debuit ei'
natiuitas p excellētōres reuelari creatu
ras. i spūalib' aūt nihil ē āgelo excellēti
us. ita nec in corpalib' aliquid ē digni'
stella: et ideo per vtraq̄ xpi natiuitas ē
laudata. ps. laudate eum omnes stelle
et lumē. Tertia causa quia in xpo ē diui
nitatis lumē. vnde ipe dicit. Apoca-
lipsis. Ego sum radix et genus dauid.
stella splendida et matutina. et iō eius no
ua natiuitas noui syderis debuit illu-
stratōne clarescere etc. Secūda ps.

Ecundo cū dici tur audiēs aūt

tē gīt iudeorum maligna et iniq perturba-
tō. vbi tria ponūtur. primū est genera
lis cōmotō: tam prīcipis q̄ plebis. Au
diēs autem Herodes rex huiuscemodi
famā magorū ab oriente venientium
turbatus ē. Danielis. xi. fama turba-
uit eū ab oriēte. Dicit hic Augu. in ser
mone. Quid erit tribunal iudicantis.
quādo supbos reges cuna terrebat infā
tis. ptumescant reges ad dextram pr̄is
iam sedētem. quem rex ipius timuit ad
huc matris vbera sugentem. Nota
q tres sunt cause quare Herodes tur-
batus est. primo quia timuit ne aliquis
esset natus ex stirpe regali: aut de pro-
genie Hyrcani cui daretur regnū. et ip
se velut alienigena abiceretur. Neemie
secundo. cōtristati sūt afflictiōe magna
q venisset homo qui quereret psperi-
tatē filiorum isrl'. Secūdo turbatus est:
q predictū erat romanorum: vt nēo diceret
rex aut deus nisi volūtate eorum. Jo. 16.
Ois qui se regem facit: cōtradicit Cesa
ri. et iō turbatus est zelo edicti Cesaris.
Tertiō turbat' est: quia vt dicit Gre.
semp terrena altitudo cōfundit: cū cel-
situdo celestis apit. Deīde ponitur
pleb cōformitas cū prīcipe et omnis hie
rosolima cū illo tbata ē. debuissent gau
dē videlz d rege nato. ps. turbati sūt et
moti sūt sicut ebri': et oīs sapientia eorum
deuorata est. Tres aūt videntur esse
cause quare simul cum eo turbati fue-
rūt. primo vt cōformarēt se turbato re
gi. quatenus ostenderent se diligere ip
sius regnum. vnde dicitur puerbiorum.
28. q princeps ipi' sup pplm pauperem
sic leo rugiens et vrsus esuriens etiam
ministros cōformabit in ipietate. Eccle.
x. qualis rector ciuitatis: tales habi-
tantes in ea. Secūdo turbati sūt ex cō
fusiōe q alienigenis esset reuelata nati-
uitas regis eorum ipis ignorantib'. Aba
cuch. 3. audiui hoc a gētib' et cturbat'

est venter meus: a voce cõtremuerũt labia mea. Tertõ turbati sunt timore preliorum que inter reges cõuenerũt eẽ: dũ qđ vnus alteri vult accipere: alter defẽdere. credẽtes ergo xp̄m violenta manu velle dominium accipere ab Herode: timuerũt pericula gladii et mortis. Jere. 15. turbabunt et insanient a facie gladii. Nota quod vt dicit Cristomus nõ solum Herodes cum iudeis turbatus est: sed etiã dyabolus. Herodes quidem timẽs regni terreni successorem. dyabolus vero timẽs inferni spoliationem: suam punitionem: a pricipatu mũdi depositõem: humani generis redemptõem: et celestis regni reparatõnem. vnde dicebat dyabolus secundum quod recitat beatus Augustinus. quis est qui huc me nesciente ingressus est mũdum. huic nato celum radio stelle letõris arridet: atque in honorem eius mĩstrãtes ei angeli inter sidera terrasque cõcurrũt. et exultãtes anũtiãt. quam nõ itelligo nouitatem. quid agam: quo me cõuertã: fortiorem sentõ. puto illũ in regno meo velle regnare ne forte deus sit iste quẽ nullum põt maculare delictum. Secũdo ponit Herodis fraudulenta inquisitõ de tribus. s. loco. tempore. et certitudine natiuitatis. et primo ponitur a quibus inquisiuit de loco // Et congregans omnes pricipes sacerdotum // quos Dauit cõstituerat ad dei cultum ampliandum. et erãt numero. 24. Cõgregauit eos: quoniã vt dicitur deut. xvii. ad verbũ sacerdotum pendet omne negotium. vt patet. quia diuis oraculis veritatẽ debebãt cognoscere // Et scribas // i. doctores legis. qui scripture intelligentiam declarauerãt. natum regem // sciscitabatur // i. inqrebat ab eis // vbi xp̄us nasceretur // Et attende xp̄m appellat: quẽ illi regem noĩabant more iudeorum. qui regem proprium xp̄m ab vnctõe noĩant. Nota quod propter tria inquirebat Herodes de natiuitate xp̄i. Primo vt satisfaceret interrogatõi magorum. Secũdo vt complaceret iudeis ptẽdens quod illius gentis desideraret honorem. Tertõ vt cognito natiuitatis loco: illuc accedẽt ad xp̄m occidendũ. Et est attendẽdum quod Herodes impius in hoc facto morale tribuit documentum. vt in rebus arduis et maxime spũalibus. religiosorum et sapientum cõsilia requiramus: iuxta illud deut. 17. Si difficile et ambiguum apud te iudicium esse pspexeris: vẽies ad sacerdotes leuitici generis. et ad iudicem qui fuerit in illo tempore: queresque ab eis: qui indicabunt tibi iudicii veritatem et sequeris sententiam eorum: nec declinabis ad dextram vel ad sinistram. Deinde ponitur eorum responsio // At illi dixerũt in bethleem iude // Et in hoc detestabilis est duritia cordis iudeorum. qui scientes locum natiuitatis xp̄i. nõ qdẽ esse in longinquis partibus sed in regione eorum. illuc tamẽ ire neglexerũt: cũ ad hoc eos hortetur. Ysa. 2. c. dicẽs. veni te ascẽdamus ad montem domini. et ad domũ dei Jacob. et ideo dicit Dauid: quod iurauit domino et votũ vouit deo iacob: se nõ introire tabernaculũ domus propriũ. nec ascendere lectũ stratus sui: nec dare somnum oculis: aut palpebris dormitatõem: donec inueniret locũ domino: tabernaculũ deo iacob. Deinde qđ dixerat scripture auctoritate confirmat // Sic. n. scriptũ ẽ per prophetã // Michee. 5 q̃ scriptura mẽtiri nõ põt: quia a spũ sctõ est. et ideo futurum ẽ qđ dicit. Danielis. 6. cõfirma rex sententiã: et scribe decretũ // Et tu bethleẽ terra iuda // lra nostra hz et tu bethleẽ Effrata. qđ vtrũque

dicitur ad differētiam alterius bethleē existentis in galilea in tribu zabulon trans iordanē. Nam bethleem terra iuda primo Effrata dicebat · d qua etiam dicit David. Ecce audiuimus a principib⁹ ⁊ scribis eū suple eē in Effrata īuenimus eū in campis silue || neq̄q̄ӡ mīma es in prīcib⁹ iuda || i. ſӡ Remigiū q̄uis mīma videaris īter vrbes prīcipatuӡ habētes · tū mīma nō es. Trāſ nr̄a dicit puulus nō es in millib⁹ iuda · ⁊ est sensus q̄ puulus es īӡ vicus inter mille uicus iuda || Ex te enī || localiter || exiet || subito ⁊ ex īpuiſo quasi fulgur. zach. 9. exiit vt fulgur iaclū ei⁹ || dux || Isa. 55. dedi eum ducem ac p̄ceptorem gentibus · ipe qui ducit in terrā viuentiuӡ lacte ⁊ melle manātem: quā iurauit patribus nr̄is || qui regat p̄lm meū isrl'. Nō q̄ ei⁹ regnū habet iustitiā ⁊ seueritatē. ps. reges eos ī v̄ga ferrea · ⁊ tāq̄ vas figuli ↄfrīges eos. Secūdo habӡ māsuetudīem ⁊ benignitatē. Apoca. 7. agnus q ī medio trōi ē r̄get eos. Tertō ē vtile ī oī cōmoditate. ps. dñus regit me ⁊ nihil mihi deerit. Quarto est preseruans ab oī aduersitate. Isa. 49. nō esurient neqӡ sitient · ⁊ nō percutiet eos estus ⁊ sol: quia miſator eorū reget eos. Uere glo͂sa fuit ciuitas ista bethleē: vt dicit Crisostomus · quia nullus illustrē fecit sue natiuitatis ciuitatem nisi xp̄us · post natiuitatē enī veniunt a finibus orbis terrarum visuri presepe ⁊ tugurii locū · sicut d beato Jero. legim⁹ ⁊ d paula atqӡ eustochio. Deīde postq̄ Herodi innotuit de loco natiuitatis · nūc inq̄rit de tēpore || tūc Herodes clam vocatis magis || clam eos vocauit · vt ipe solus tēpus natiuitatis cognosceret || diligēter didicit ab eis tēpus stelle que appuit eis || dicit Crisostomus q̄ bieniū ante xp̄i natiuitatem stella illis appuit · sed fulgentius dicit: q̄d etiam credibilius uidet nouā stellaӡ primo ī natiuitate xp̄i appuisse. nā cum stella regis ortū nūctiaret · magi si vidissēt eā ante bieniū statī arripuissent pannuziter · ⁊ ita magno tēpe ante xp̄i natiuitatē ierosolimam venissent. hoc idē appet ex interrogatōe eorum · dicebāt enī natū esse regē iudeorum · quia stellam eius in oriente viderāt. hoc tertō apparet ex diligenti inquisitōne Herodis · q tēpus stelle inuestigauit: vt ex hoc nascētis ortū cognoscēt. Tertō postq̄ īnotuit Herodi de loco ⁊ tēpore · nunc vult certificari de cōditōib⁹ pueri. Et mittēs eos ī bethleē sicut prīcipes sacerdotū ⁊ scribe dixerāt. Dicit beatus Augustinus q̄ iudei in hoc fcō cū mittunt ceteros ad xp̄m: ⁊ ipi nō vadūt · similes sūt fabricatorib⁹ arche Noe · qui aliis vt euaderēt adiumētum p̄stiterunt: ⁊ ipi diluuio pierūt. Itē similes facti sunt lapidibus milliariis stantibus iuxta vias ad distinguenda milliaria · qui viam aliis ostēdūt nec per eam ambulāt || Dixit eis ite in Bethleē ⁊ interrogate || ab incolis regionis ⁊ f. de dignis || diligenter || ne forte decipiamini || de puero || ex quibus parētibus natus sit · cuius forme · cuius etiā cōditōnis · ⁊ nō interrogate de rege: sed de puero · quia relatione magorum de tempore stelle existimabat eū esse infantē · vel vt dicit Crisostomus nō dicit de rege · quia prīcipat⁹ noīe vocari eum nō sustinebat. Deinde mādat renūciatōem || ⁊ cū inueneritis renūtiate mihi || Ecce fatuitas · ca oīs homo nō p aliū sӡ p seipӡ debӡ q̄rere deū || vt ⁊ ego veiens adorē || falsa fuit Herodis p̄missio: quia vt dicit Crisostomus deuotōeӡ p̄mittebat: sӡ gladiū

accuebat. Nō vt dicit Rabanus q̄ finxit se Herodes vultu ⁊ vbis eū adorare velle · quem inuida cogitatōe tractabat occider̄. ⁊ hoc ꝓpter tria. prīo ne crudelē ſ; deuotū ſe oſtenderet. Secūdo vt magi ad ipm alacrius redirent. Tertō ne ipm iudei ab eo abſcōderent. Nō q̄ qdā adorāt vt occidāt. qdā vt illudāt ſicut milites illi · q genu flexo ante xp̄m dicebāt. Aue rex iudeoꝝ. qdaꝫ vō vt ꝓficiāt merito ⁊ p̄mio: ſicut deuoti fideles ⁊c̄.

Tertia pars.

Ertio cum dicitur qui cum audiſſet regē.

tangit q̄ſitoꝝ leta īuētō ⁊ deuota · īuenerūt enī ſtellam ⁊ xp̄m. Ubi tria ponūt · quoꝝ primū ē iocūd⁹ receſſus / q cū audiſſet regē / īpātē de diligēti iq̄ſitōe · ⁊ de reditu / abierūt / Criſo. nihil ī q̄t mali ſuſpicātes / Et ecce ſtella quā viderāt ī oriēte antecedebat eos / tāq̄ꝫ lucerna diuini lumīs: vt ipa duce ipoꝝ via dirigeret̄. Job.29. Splēdebat lucerna eius ſup caput meū: ⁊ ad lumē illi⁹ ābulabā ī tenebris. Sꝫ q̄rit̄ quare ſtellā nup viderūt nūc vō nō. Et dicēd̄ ſꝫ glo. q̄ ī iudeā īgreſſi deſerūt ſtelle ducatu ꝓp̄t tria. prīo vt cogāt̄ ex lege ⁊ ꝓphetis accipe teſtimoniū. Secūdo q̄ꝛ diuīo auxilio deſtituit̄ q q̄rit mūdanuꝫ. Tertō q̄ꝛ nō ꝯueīebat ſignū datū īfidelibus: fidelib⁹ appere ſtatī. At egreſſi ciuitatē ſtella illis appuit vt ipoꝝ dirigeret̄ iter. Deīde pōīt̄ termīn⁹ motus ſtelle / vſq̄ꝫ dū veīēs ſtaret / īmobilr̄ / ſup̄ / tuguriū / vbi eāt puer / dī aūt xp̄s puer rōe puritatis ⁊ īnocētie · rōe hūilitatis ⁊ obediētie · rōe liberalitatis ⁊ beniuolētie. Nō q̄ fuerūt qdā heretici p̄ſtillianiſte noīati: q dicebāt oēꝫ hoīeꝫ ſub qbuſdā natū ꝯſtellatōib⁹: ⁊ ea ꝓ vtute agē q̄cūq̄ꝫ facit. vn̄ etiā de xp̄o dixerūt q̄ hec ſtella q̄ ī natītate eius appuit fatū ipi⁹ fuit. Cōtra quos arguit beat⁹ Gre. ī omel' dicēs · q̄ dū ſtella ꝓgredit̄ ad puerū · ⁊ nō puer ad ſtellā · māifeſtū ē q̄ n̄ puer ꝓp̄t ſtellā · ſꝫ ſtella ꝓp̄t puerū fcā ē. Deīde pōīt̄ gaudiuꝫ de appitōe ſtelle / vidētes aūt eā / q̄ ita ſe ill̄ occultauerat vt videē eā vlteri⁹ nō ſparēt / gauiſi ſūt / corde ſicut naute exultāt: cū poſt lōgā occl̄tatōm appꝫ ill̄ tramōtana / gaudio magno / ore · q̄a vitatis effci ſūt nūcii / Ualdē / ī effectu ex ſpe īueīēdi quē q̄rebāt iudeoꝝ regē. Nō q̄ q̄drupleẋ ē cā iſti⁹ gaudii. prīa q̄ꝛ magiſ gaudēt hoīes de īuētōe rei ꝑdite: q̄ꝫ de poſſeſſiōe eius. Secūdo q̄ꝛ appebat iudeis eos verū vidiſſe. vidim⁹ ſtellā eius ī oriēte · timebāt enī ne iudei eos fantaſticos ⁊ deluſos putarēt. Tertō q̄ꝛ d̄ loco natītatis xp̄i reſpōſū hūanum habuerāt · q̄d falax ē · ⁊ iō dolebāt ī ābiguo poſiti quē locū adirēt · quē etiā natū ibideꝫ adorarēt · ſꝫ celeſte ſignū dedit eis certitudinē. Quarta cā q̄ꝛ ipi⁹ ſtelle aſpect⁹ animā faciebat gaudere. Secūdo ponitur magorum deuotus ingreſſus / et intrantes domum / quam Lucas appellat diuerſoriū. p̄s. introibim⁹ in tabernaculum eius · adorabimus in loco vbi ſteterunt pedes eius. Ubi conſidera feruorem deuotionis ipſorum: quia non retraxit eos a debita reuerentia deſpectus locus in quo ſaluator natus eſt: quia non degebat in palatoi ſicut Herodes · ſed in diuerſorio: non erat poſitus in pretioſis cubilibus: ſed preſepibus: non ſericis inuolut⁹: ſꝫ faſciis / īuenerūt puerū / vt dicit leo papa q̄ntitate puulū · aliene opis īdiguꝫ fandi īpotē: ⁊ nulla ab hūane īfātie

generalitate discretū. Sꝫ vt dicit Cri
sostomus gaudebāt oculi eoꝝ cōtempti
bilē puerū aspicere· quia spūs cordibꝰ
eoꝝ terribilē illū mōstrabat // et maria
mr̄e eius // Inuenerūt v̄ginem vt dicit
Crisostomus nō dyademate coronatā.
aut in lecto aureo recūbentem· sed vix
tunicā vnā habentem· nō ad ornatum
corpis: sed ad tegumētū nuditatis: qua
lē poterat habere carpentarii vxor ꝑ
egre cōstituta. Deīde exprimit eoꝝ
deuotō q̄ntū ad duo .s. in reuerentia et
munere. vnde dicit // ⁊ ꝓcidentes // iste
cultus soli deo cōuenit. ps̄. venite ado
remus ⁊ ꝓcidamus ante deū· ⁊ iō timē
dū ē ne ad creaturam trāsferat. vnde.
Hest. 3. timui ne honorē dei mei trans
ferā ad hōies· ⁊ ne quēq̄ꝫ adorarē excep
to deo meo // Adorauerūt eū // ps̄. ado
rabūt corā te dn̄e: ⁊ gl̄ificabūt nomen
tuū. Et attende ꝙ non adorassent magi
sic ꝑuulū ⁊ cōtentibilē puerū: n.s. in eo
aliqd diuinū cognouissent. Nota ꝙ
isti fuerūt primi de quibꝰ legitur ꝙ xp̄ꝫ
adorauerūt· ⁊ bonū fuit ṗcipiū: quia
gentiles· iō exultandum est: quia fue
rūt primicie adoratōis gentil. ps̄. ado
rabūt eū oēs familie gentiū. Secundo
fuerunt reges· ⁊ iō venerari debemus
eoꝝ dignitatē. ps̄. adorabūt eū omnes
reges terre. Tertō fuerunt sapiētes ⁊
phi· ⁊ iō admirari debemꝰ eoꝝ humili
tatē. ex quo patet ꝙ isti tres magi cum
xp̄m adorauerūt· demōstrāt ꝙ xp̄o sub
iecta sūt omnis natō· dignitas· ⁊ sapia.
Deīde ponit muneꝝ oblatō // Et aptis
thesauris suis // Thesaurꝰ dicit a th. s.
qd ē positō: ⁊ auꝝ· ⁊ ē locꝰ vbi cōseruā
tur ṗciosa q̄q̄ꝫ ⁊ maxīe auꝝ. Illi igitur
apperuerūt thesauros diuitiaꝝ suaꝝ ī quo
sūt omnes thesauri sapīe ⁊ scientie dei
absconditi Coll. 2 // obtulerūt ei mune
ra // in simplicitate ⁊ letitia cordis. prīo
ꝑal. 29. in simplicitate cordis mei letꝰ
obtuli vniuersa hec. d̄ hac oblatōe ṗdixit
Dauid dicēs: tibi offerūt reges mune
ra. Nota ꝙ ꝓpter quīq̄ꝫ obtulerunt
munera xp̄o. primo ꝓpter cōsuetudinē
Arabū· qui postq̄ꝫ adorauerūt quēpiā.
illi offerunt munera. Secūdo vt osten
derent euꝫ esse deuꝫ: qui dixit. Exo. 3.
Non apparebis ī cōspectu meo vacuꝰ.
Tertō vt ostēdēnt se ab eo tp̄alia ha̅bē:
quia terrā dedit filiis hominū· ⁊ iō feu
dū illi reddebant. Quarto vt pauperta
ti eius subuenirent. Quinto vt ex disti
nctiōe munerū cōditōem demonstrarēt ī
fantis· qualis enim est vnus quisq̄ꝫ· ta
lium est munerū dignus. Inde pōit
muneruꝫ distinctō // auruꝫ thus ⁊ mir
rā // s̄m Glo. quilibet eoꝝ hec tria obtu
lit. patri enī ꝑ̄arum ⁊ araba vnde isti
erāt habūdāt auro ⁊ aromatibꝰ. No
ta ꝙ ista oblatō multipliciter commen
datur. primo a largitate: quia apertis:
contra auaros qui claudunt horrea. vl̄
per rimas accipiūt vnde pauperibꝰ sub
ueniant. Secūdo a pretō. itate. qa the
sauris: contra eos qui peiora tribuunt
deo similes Caym. Judi. 2. ve illis qui
viam Caym abierūt. Tertō a ꝓprieta
te. quia: cōtra eos qui d̄ alieno volūt fa
cere largas expensas. Quarto a primi
tate· quia obtulerunt preueniendo pre
ces: ꝯ eos q volūt multū rogari nesciē
tes ꝙ rogamīa sūt dati ṗciū. Quinto a
pietate. qr ei. s. xp̄o· ꝯ eos q tribuūt histri
onibꝰ ⁊ meretricibꝰ: ⁊ vane expendūt.
Sexto a libēalitate: qr mūera nō ex debi
to s ex liberalitate: ꝯ eos q nemī s̄uire
volūt nisi ei q s̄uiuit: aut comodū ex
pectēt. Septīo mūeꝝ varietate· qr auꝝ
thꝰ ⁊ mirrā. Nō ꝙ ꝑ hec tria mūera
mistice signāt ea q̄ sūt xp̄i: Nā aurum

est regale preciuz: hz claritate z pondus. vnde p auz mistice intelligitur in xpo regalis dignitatis sapie. claritas z cari tatis imen. stas. Tus vero p sacerdote mistrat deo. exhibet honor. z deuotio nem exprimit. z io per tus intelligitur in xpo sacerdotal dignitas. vbi diuitas z deuotois pietas. Mirra vo atiq vte bant ad codieda corpa mortuoruz. ipsa eni hz amaritudiem: z a corruptoe con suat. Et io p mirram signat passio xpi amara: sepulture comedato. z gliosa re surrecto: qz no vidit corruptoez. Ter to poit magoz rgressus // Et resposo ac cepto // glo. no ab angelo sed a deo. vbi attendedu q respos no dat nisi queren tib[9]. Et qz iam suspicabant de nequitia Herodis. Ideo sm glo. pio querebat affectu: qd diuina iuberet volutas // In somnis // qz erat magi somnioz obfua tores. io i somno dat eis responsum // ne rediret ad Herode // notificadi ca. i quo appet saluatoris nri huilitas: qui velo t mes noluit suu psecutori ortu manife stare // p alia via // dicit q p mare cuduc tis nauibus // reuersi sut in regioez sua // dicit Criso. Si magi xpm quasi terrenu rege quesissent. inuenientes eu apud ipm masissent. nuc aut adorauerut z reuersi sut. Cu aut reuersi fuissent maserut co lentes deu magis q ante. z predicantes mltos erudierut. Et demu cu Thomas iuisset in puinciam illa adiucti sut ei; et baptizati sut: z facti sut adiutores pdica tois eius. Hoz corpa beatus Eustor gius trastulit mediolanu de costantio poli. Et vt dicit q diu fuerut corpora eoz mediolani. nullus imber noci[9] aut tepestas regioi supuenit. sed destructa ci uitate mediolanesi. ac dispsis ciuib[9]: p Fridericu primu Imperatore inter alia sacra. triu magoz corpa delata sut colo nia. Rogemus ergo deu zc.

Dominica infra octauam epiphanie.

Prima pars smonis.

Um factus eet hiesus annoruz

duodecim ascendetibus illis ierosoliaz sm cosuetudinem dici festi zc. Luce. 2. Multotiens qualis vnus quisqz fu turus sit demostrat impueritia. vnde puer. secundo. Ex studiis suis intelli gitur puer si muda z recta sint opa ei[9]. z ideo vulgare puerbium est. Adole scens iuxta viam suam: etiam cum se nuerit no recedit ab ea. puer. 22. Qua pter debet quilibet in iuuetute conari ad bonos mores: vt illos habat i senec tute: quoniam vt dicitur. Eccle. 26. Que i iuuetute tua no cogregasti: quo iueies in senectute. Volens igit salua tor noster declarare qnta in virili eta te deuotone excelleret: sapientia claret doctrina proficeret: cu adhuc eet puer. ignorante matre remansit in templo. dans operam sapientie z doctrine. In hoc autem euangelio vbi agitur de pue rili sapietia saluatoris. tria ponutur. Primum est xpi amissio que fuit dolo ris z nimie anxietatis. Secundum est ipsius inuentio. que fuit stuporis z pie alacritatis ibi. Et factum est post tri duum. Tertium est eius regressio. q fuit amoris z magne humilitatis. ibi. Et descendit cum eis zc. Circa primuz tria ponutur. Primum est sepato xpi a paretibus. vbi ponitur tempus etatis causa legalis: z locus. Dicit ergo // Cu fact[9] esset hiesus // de illo de quo dicitur Isa. 43. secundum diuitatis nam. an te me no e formatus deus: z post me no erit. nuc oi sm huana naz // fact[9] // est an noz. xii // cuz tame de eo dicat ps. mille

anni ante oculos tuos tanq̃ dies hester na que p̄teriit. Et nõ q̄ ĩ hac etate pri mo appet ques mores aliquis tener̄ de beat in vita. Itẽ q̄ hec etas cũctis aliis est amabilior. ⁊ iõ saluator in hac etate p̄rio demõstrauit future vite indicia.

Nõ q̄ differẽtie tẽpoꝝ q̃ de xp̄o lẽgunt sũt quinq̃. p̄rio eñi legitur fuisse vnius diei quãdo de m̄re v̄gine fuit natus. Luc. 2. Natus ẽ vobis hodie saluator. Secũdo legit̃ fuisse octo dierũ quãdo in carne fuit circũcisus. Luc. 2. postq̃ cõsũati sũt dies octo vt circunci deret puer. Tertõ legit̃ fuisse q̃dragin ta dieꝝ quãdo in tẽplo fuit presentatus. Luc. 2. Quarto legit̃ fuisse. xii. ãnoꝝ vt hic. Quinto legitur fuisse q̃si ãnorũ trigita quãdo a Jo. fuit baptizat⁹. Lu. 3. ip̄e hiesus erat q̃si ĩcipiens annoꝝ tri ginta. Deinde põit legalis obẜuantia / ascendentib⁹ / q̄ regio galilee erat in plano. ierl'ima v̄o ẽ in mõte situata / illi / f. v̄gĩe ⁊ Joseph cũ xp̄o / ierl'imã / ip̄a ciuitas ẽ de q̃ deut⁹. xii. c̄. ad locũ quẽ elegerit dñs ŏ cũctis tribub⁹ v̄ris venietis ⁊ offeretis ĩ illo holocausta ⁊ victimas v̄ras / ẜm cõsuetudinẽ diei festi / i. p̄ut cõsueuerãt in die festo. f. pasche. Nõ ẜm q̄ dicit beatus Augu. unde cõsẽ. ĩu euãgelistaꝝ q̃diu regnauit Archelaus beata v̄go latenter singl'is annis ducebat xp̄m ad tẽplũ. ip̄o aũt in exiliũ relegato apud viennã gallie tũc absq̃ timore ierl'm asc̃edebat: sed tamẽ adhuc regnabat Archelaus in iudea.

Nõ q̄ legales festiuitates iudeoꝝ. quedã erãt cõtinue. q̃dã v̄o ãniuersarie. Cõtinue erãt due. f. neomẽia in pri cipio noue lune ad laudẽ creatoris q̄ rẽ nouat oĩa tempora. Eccle. 43. A luna signũ diei festi. altera festiuitas cõtinua erat sabbatũ. vacabãt eni in ab oĩ ope: eo q̄ illũ diẽ sanctificauerit deus: p̄pter regẽ ab ope creatõis. Gen. 2. ãniuersarie aũt festitates erãt quĩq̃. f. festũ pasche q̃rtadecima ⁊ quĩtadecima luna mẽsis primi. f. aprilis: et durabat septem dieb⁹: ⁊ erat hec festiuitas in memoriã liberatõis de egypto. Secunda erat festũ penthecostes q̄ð celebrabat̃ die tertõ tertii mẽsis. f. Junii: quĩq̃gesimo die a festo pasche: eo q̄ tũc data fuerit lex iu deis in mõte synai a deo. Tertia festiuitas erat tubaꝝ ⁊ clangoris prima die mẽsis septimi. buccinabãt enĩ cornibus pecorinis ĩ memoriã q̄ eadẽ die fuerit Isaac liberat⁹ ab ĩmolatõe p̄ris peccore substituto p̄ illo. Quarta festiuitas erat decima die eiusdẽ mensis. ⁊ dicebat̃ propitiatõis: quia ea die venerat Moyses ad eos refferẽs deũ esse placatũ de offẽsa vituli cõflatil': quẽ adorauerat. Quinta festiuitas erat decima quarta die eiusdem mensis. ⁊ septem diebus protendebatur: ⁊ erat scenophegia: festũ. f. tabernaculorum. habitabant enim his dieb⁹ in vmbraculis in memoriam q̄. xl. annis patres eorum in deserto sub vmbraculis habitassent. Inter istas aũt quinq̃ festiuitates sole ille tres sc̃z pasche penthecostẽ ⁊ tabernaculorũ ceteris erãt solenniores: de quibus preceptuz erãt Exodi. vicesimotertio. Tribus vicibus per singulos annos mihi festa celebrabitis. In his tribus festiuitatibus prout in Deutronomio decimosexto capitulo precipitur. Omne masculinum ascendebat vt appareret in Jerusalez corã dño: sed tamẽ qui erant remoti aut aliqua ratõnabili cã ĩpediti excusabãtur venirẽt ierl'm ĩ pẽthechostẽ ⁊ scenophegia. sz de solennitate pasce nemo excusabatur nisi infirmitatis cã. et hec est illa festiuitas de qua dicitur. Luce

2. Ibant parentes xpi p oēs annos ī irl'm in die solenni pasce. Nō etiā q̄ ista lege nō erāt mulieres cōstricte. ꝛ tamē beata v̄go illuc ascēdebat singulis ānis. tū ꝓpter deuotōem. tū etiā q2 nolebat īfātē absq3 sui cura illuc ire. Morale nob dat documētū q̄liter festiuitates sint celebrande. debet enī quilib3 primo apparere ante cōspectū dōini mūd9 ab oī peccato. plenus bonis opib9. Exo. 23. Non apparebis in cōspectu meo vacu9. ꝛ nō sicut qui ornāt faciē. cōponūt vestimēta vt placeāt mūdo. Debet secūdo quilibet ire ad locū quē elegit dōinus. i. ad ecclesiā: nō ad tabernā aut diuersoria. Debet tertō vacare diuinis laudibus ꝛ oratōib9. nō chorcis ꝛ vanitatibus. debet vacare elemosinis. nō vsur aut furtis. debet insistere bonis opib9. non ꝯmessatōib9 ꝛ ebrietatib9. Nā de his q secus faciūt dicit dōinus. Isa. 1. Solennitates v̄ras ꝛ neomeīa ꝛ sabbata n̄ra odiuit aīa mea. Deīde pōit xpi sepatō ‖ Cōsumatisq3 diebus ‖ festiuitatis qui erāt ‖ ꝛ cū redirent ‖ in nazareth ciuitatē suā ‖ remāsit puer ihes9 ‖ ꝛ dicit puer ꝓpter puerilē assūpte nature etatē. iam enī incipiebat etatē attingere pueritie. Itē dī puer ꝓpter puritatē ꝛ inocētia3. Itē ꝓpter simplicitatē ꝛ obiam. pueri enī sūt absq3 malitia obedientes. Item ꝓpter gratiositatē ꝛ beniuolentiā. sunt enī pueri oīb9 gratōsi ꝛ odiū cōcipe nō possūt ‖ in irl'm ‖ Hoc aūt q̄ absentaret xpus a pentib9 nō casu accidit: sed ex ꝓposito sue volūtat's sic factū ē. Nō q̄ quīq3 de causis ignorātib9 pētib9 mā sit xpus in irl'm. Prīa q2 beata virgo forte ꝓhibuisset cū stare in tēplo in medio doctoꝝ: ne forte ad eoꝝ notitiā deueniret eū esse xp̄m quē Herodes ꝛ Archela9 quesierāt. Uolens igit̄ a matre excu'ari pcepto: ea ignorāte remāsit ꝛc. vt dū oīb9 esset incognitus: ī admiratōe sue sapīe aīos magis auditoꝝ suspēderet. Jo. 7. Mirabant iudei dicētes. quō hic lr̄as scit. Tertia vt ostenderet q2 pētū admīcula dī pēsatiōe ꝛ nobis ex indigētia assūpsat. dū sine illis viuere poteqt. pō. dixi dōino de9 me9 es tu ꝛc. Quarta vt daret modū pueīs ad religionē trascēdi. q si ꝯtrariā pētū eoꝝ cognouerit volūtatē ipis ignorātib9 fugiāt de seculo. Deut9. 33. Qui dixerunt prī suo ꝛ mrī sue ꝛ frīb9 sui ignoro vos ꝛ nescierūt filios suos. hii custodierunt eloqū tuū ꝛ pactū tuū suauerūt: iudicia tua o Jacob. ꝛ legē tuā o isrl'. immo nō solū ignorāt. h9 v̄ū etiā ꝓhibētib9 d3bēt rligiōis petē īgressū. vnde Jero. ī epl'a ad nepotianū. Si sup limiā dom9 pr̄ ꝛ mr̄ iaceāt vt egressū ꝓhibeāt: per calcatos pge pētes ꝛ ad uexillū crucis aduola. Sumū gen9 pietatis ē ī his crudlē eē. Quīta cā fz glo. ut ostēdēt q̄ antequā pētes eius esset. ipe ī ciuitate ꝛ ī tēplo q̄si prīno iur̄ psedebat. Secūdo ponit pētū xpi ignorātia ‖ ꝛ non cognouerūt pētes ei9 ‖ pētes vocat v̄ginē ꝛ Joseph. quoꝝ alt̄ v9 alt̄ vo putatiu9 erat parēs. qrit hic beda ꝛ hēt ī glo. quō ē potuerit ut nō cognouerīt d absētia pueī Maria ꝛ Joseph: quē sollicita ꝛ diligēti cura custodiebāt. ꝛ soluit q̄ mos fuit iudeoꝝ eūtiū ad festa ꝛ rdeūtiū. seorsu3 viros. seorsū vo mlieres choros ducēne ex mixta societate aliqd ī honesti ꝯtīgeret. pueri tamē cū vtroq3 poterāt ire pēte. fieri g° potuit vt virgo crederet xp3 eē cū ioseph. ꝛ Joseph crederet eu3 eē cū v̄gīe. ꝛ h° ē qd̄ dicit ‖ existiantes aūt illū eē ī cō. tatu ‖ q2 v̄go ī cōitatu uirorum. Joseph ī comitatu mulierum ‖ venerūt iter diei ‖ i. una dieta a irl'm.

Tertō pōit eoꝝ reqsitō. Primo inter quos ceperūt illū querere: quia ꝛ cū simul fuissent Maria. ꝛ Joseph ꝛ puerū nō vidissent / regrebāt eū inter cognatos / i. ꝓprios sanguinis / ꝛ notos / . Nō ꝙ vt dicit Glo. timebat ṽgo ne pueruꝫ quē herodes ꝛ iudei ꝑdere quesierāt oportunitate īuēta occidissent. maxime cū Archelaus adhuc regnaret in irlm. ꝛ ex hꝰ ipa fuisset rea mortis eiꝰ ꝑ malā custodiā. vel vt dicit Origenes ne recessisset in celū ad pr̄em. Aut tertō dicere possumus ꝙ timebat ne aliquā illi offensiōem fecisset ṽbo vel fcō. cuius occasiōe sūpta nollet amplius cū illa manere. sed ī ierl'm: aut in egyptū: seu in alterā regiōem recessisset. Deide pōit vbi q̄sierūt eū / ꝛ nō īueñtes eū / inter cognatos ꝛ notos. Nō mistice ꝙ nō inuenit xp̄us īter iudeos qui sūt cognati eiꝰ ꝓpitate carnis ꝛ sanguīs. īter quos etiā erat notus xp̄us. pš. Notꝰ ī iudea deꝰ. sed īueīt īter xp̄ianos qui nō sūt cognati sanguīe: sꝫ adoptione. Jo. pᵒ. In ꝓpria vēit ꝛ sui eū nō recepūt. quotquot autē recepūt eū. dedit eis potestatē filios dī fieri. his qui credūt in nōie eius. qui nō ex sanguinibꝰ neqꝫ ex volūtate carnis. neqꝫ ex voluntate viri. sed ex deo nati sūt. Et ṽbū caro factū ē. Et subdit spūalē cognatōꝫ. ꝛ habitauit in nobis. Deīde pōīt spūalē notitiā. ꝛ vidimus glīaꝫ eiꝰ glīam q̄si vnigeniti a pr̄e. Jtē moraliter nō īueīt xp̄us inter cognatos et notos: quia nō hētur cognatō eius ꝑ carnalē ꝛ hūanū sensū. vnō cū Petrus de illo dixisset tu es filius dei viui. Respōdit ei dōinus. beatus es Simō bariona qꝛ caro ꝛ sanguis nō reuelauit tibi: sꝫ pater meus qui est in celis. Mat. 16. Nec etiā cognoscūt eū q de notitia rex extollūt sic gētiles ꝛ mūdi philosophi. vnde Mat. xi. Abscōdisti hec a sapientibus ꝛ prudētibꝰ. ꝛ reuelasti ea puulis. Jtē anagogice nō īueniēt xp̄m in regno vite eterne. q deṽuierūt carni ꝛ sanguini. Caro enī ꝛ sanguis regnū dei nō possidebūt: nec etiā qui notitiā dei sine opibus habuerūt. Luc. 13. Tūc incipietis dicere prīfamilias. mādūcauimꝰ ꝛ bibimꝰ corā te. ꝛ ī plateis nr̄is docuisti. ꝛ dicet vobis. Nescio vnde sitis. discedite a me oparii iniqtatis. Deide pōitur quo venerūt / regressi sūt in irlm / Jrlm visio pacis dicit̄ vbi ē locꝰ xp̄i. pš. Factꝰ ē in pace locꝰ eius / regrētes eū / Cōsidera quātis vulneribꝰ corbuiꝰ ṽgis sauciatū fuerit. quot suspiria. quot lamenta. quot anxietates ꝑtulerit. q̄tisqꝫ lacrimis vultū suffuderit. quot suspiriis īgemueīt. quot anxietatibꝰ laboraueīt quot lamētis īgemiscēs defeceīt. Jā pᵒ expiri cepit q̄lis futurꝰ esset dolor sepatōis xp̄i morientis. de quo illi ꝑdixerat Simeō. Tuā ipius aīam ꝑtrāsibit gladiꝰ. Luc. 2. Nesciebat ṽgo beata quid ageret: aut quo ꝑgeret. quia thesauruꝫ sibi a deo pr̄e cōmissū ꝑdiderat. vnō poterat dicē illō. Gen. 37. Puer nō comparet ꝛ ego quo ibo. ꝓinde cum labore mlto itineris. ꝛ lacrimis plurimis virgo tenera rediit ī ilr'm. Can. 4. Quesiui quē diligit aīa mea q̄siui illū ꝛ nō īueni. Jtē īter cognatos ꝛ notos. surgā gᵒ ꝛ circuibo cītatē ꝑ uicos ꝛ plateas ꝛ q̄rā queꝫ diligit aīa mea. Ubi aduertēdū est q̄tū dēbeat dolē q ꝑ peccatū xp̄ꝫ amittit.

Secunda pars.

Ꝯdo cū dr̄ et fcm̄ ē post triduum

ꝛc. tāgit xp̄i īuētio q̄ fuit stuporis ꝛ pie alacritatis. ꝛ qnꝫ facit. pᵒ pōīt. 4. cīcūstatias īuētōis eꝰ. tāgit. n. pᵒ īuētōis tēpus

Et factū est post triduū / glo. vna die re uersi sūt ad irl'm. Secūda die querūt in ter cognatos et notos. et nō inuenientes Tertia die regressi in irl'm ipm īuene/ rūt. Voluit aūt pius puer maiori tēpe latē matrē ne mora lōgior mētē vginis dolore cōsumeret. Sed querit quis illi cibū pbuerit in triduo illo: quo sine v/ gine māsit. Et pōt dici tripl'. vel q diuinit⁹ sustētat⁹ cibo nō indiguit. Et po stea ieiūauit. 40. dieb⁹ et. 40. noctibus. Mat. 4. vel 2o q fuerat angloꝝ ciba tus misterio. vel 3°. q velut pauper elemosinis fuit sustētat⁹. vnde interro gat Ber. dōine ihesu quis te cibauit in illo triduo. et respōdit sibipsi. d. vt tu p oīa nr̄e conformares paupertati: quasi vnus ex pauperib⁹ stipendia per ostia mēdicabas. ps. Paup sū ego et in lab o rib⁹ a iuuentute mea. Deīde pōit loc⁹ vbi inuenerūt eū / Inuenerūt eū in tē/ plo / ps. dominus ī tēplo scō suo. Non iuit xp̄us vagabūd⁹ p ciuitatē sicut ado lescētes: sed nō alibi q̄ in tēplo māsit in ipo triduo. Deīde pōit q̄liter īuenerūt eū stantē: q2 / sedētē nō buc aut illuc dis currentē / in medio doctoꝝ / cōposite et modeste. Be. quasi fons īquit sapiētie medi⁹ inter doctores sedet. prouer. 11. In medio magnatoꝝ cōsedere illum fa ciet sapia. Deīde pōit quid eū inuenerūt agentē / Audiētē illos / q̄rētes et respō dētes cū taciturnitate et reuerētia. Ec cle. 32. audi tace et p reuerētia accedet tibi bōa gr̄a / et interrogātē / prudenter Et attēde ordinē istius disputatōis rec tū. quia pmittit audit⁹ interrogatōi et respōsiōi. vnd puer. xi. priusq̄ audias ne respōdeas vbū. Cuius tamē cōtra/ riū multi faciūt qui soli ipsi volūt loqui et anteq̄ pferat questio vaticinātur de quesito: ac si intentōem interrogantis cognoscerēt. d glus Pro: er. 19. Qui prius respōdet q̄ audiat stultū se esse de mōstrat et cōfusiōe dignū. Sed cū euan gelista nō dicat de qua re fuerit factus smo īter xp̄m et doctores: iō querit qd fuerit illius qōis disputatōis subiectū. Et pōt dici q erat de questiōi⁹ legis. vnde dicit. Iero. in ep̄la ad Paulum duodecim inquit ānos saluator imple/ uerat. et in tēplo sedēs de q̄stiōibus legis ī terrogans. magis docet dū prudēter in terrogat. forte enī querebat quid ex le ge de xp̄o sentirēt. an venturū de pri/ mo vel iā venisse. quid sibi etiā vellet legaliū significatō. ut d'ī molatōe phase vt ex talib⁹ questiōib⁹ legis aduerterēt intelligētia. Item querit quō vt dicit Ambro. p°. de officiis. vnū adolescen tiū officiū ē silētiū et verecūdia. vnde dicit. Eccle. 32. adolescens loquer ī cā tua. vix cū necesse fuerit. Si bis īter/ rogat⁹ fueris. habeat caput respōsum tuum. in multis esto quasi īsciens et au di tacens simul et querens. et loqui in medio magnatorum non psumas. et ubi sint senes nō multū loq̄ris. Quia igitur xp̄us adhuc puer erat. videt q̄ in me° doctoꝝ sedēs nihil loq debuerit. Et ē di cēdū q iuuenes ī me° doctoꝝ et senū nō d bēt mltū loq pter q̄tuor. primo pter eoꝝ reuerentiā qb⁹ ī oīb⁹ ē deferēdū nō solū ope sed etiam in vbo. Secundo ne iuuenes notentur de audatia et presum tione temeraria. cum velut magistri et iudices loquūtur et vbi maiores ex/ istunt. Tertō vt suo silentio tribuāt se/ moribus occasionē loquendi. et ipsi eoꝝ sermonibus instruantur. Quarto de/ bent tacere ne coram maioribus cōfun dantur de aliquo vbo inordinate pla/ to: quoniā eoꝝ sūt vt plurimū impru dentes smones. Quinto quōiam etiam

in benedictis nō multū habēt eoꝝ dicta autoritatē: ne forte inanū vba pnūtiēt. h⁹ officiū pfecit heliu. Job. 32. dicēs. Juuior sū tēpe. vos antiquiores. iō dimisso capite veritus sū vobis indicare meā sententiā. Sperabā eniz ꝙ etas plixior loqueret. ⁊ ānoꝝ multitudo doceret sapiētiā. quia vō nō est contra officium adolescētiū qn in cā sua cū omni reuerētia inter maiores natu loquāt. ideo saluator noster licite inter doctores cōgrebat de lege quā ipe instituerat: que etiā de ipo tota erat. Secūdo pōit stupor audiētiū // Stupebāt aūt oēs qui eū audiebāt. Job. xii. Adducit iudices in stuporē. stupebāt enī. videntes saluatoris īfātiā. ⁊ tamē sic loquētē sublimia. vnde Sap. 8. Juuēis ⁊ acutus īueniar in iudicio ⁊ incōspectu potentiuz admirabilis ero. ⁊ facies principū mirabunt me. tacētē me sustinebūt. ⁊ loquētē me respicient: ⁊ smotionante me plura manus ori impōnēt // sap prudētia // interrogādo // ⁊ rēspōsis in // soluendo. Amb⁹. diuina inquit lingua sapiam prodebat. sed etas hūanā infirmitatē ptendebat // Et vidētes // s. Maria ⁊ Joseph ⁊ alii qui cū eo // admirati sūt // ⁊ quid mirū si mirabant. vidētes puerū alta interrogantē: subtiliter respōdētē: reuerēter loquentē. ⁊ intrepide manētē. ps. Mirabil' facta est scīa tua ex me. cōfortata est ⁊ non potero ad eā. quia vt dicit. Job. 35. ecce deus magn⁹ vincēs sciam nrām.

Tertiō ponit pia vginis cōquestio // ⁊ dixit mater eius ad illū // mater itacta: mater incorrupta. mater imaculata: mater eius. loquebat aūt ipa ⁊ nō Joseph. quia maior fuerat doloꝝ affectus // Fili quid fecisti nobis sic // i. qliter hec fecisti. vt nobis ignorātib⁹ remanēs. Et attēdē quō velut pia mater alloquebatur ⁊ eū dicēs. fili. ⁊ quō tāqꝫ prudēs inte rogat nutrix. qd fecisti nobis sic // ecce pr tu⁹ putatiu⁹ // ⁊ ego // vēa mr // dolētes // vere dolētes. qꝛ gaudiū amiserāt // querebamus te // significat ꝙ cū dolore xp̄z queāt. qui p peccatū illū amisit. Quarto pōit xp̄i respōsio // Et ait ad illos. qd ē ꝙ me querebatis // i. quare me q̄rebatis Olo. nō icrepat ꝙ querit. sed inuit p sit in diuis q̄red⁹ // Nesciebatis ꝙ in his q̄ p̄ris mei sūt // nō inqꝫ patris putatiui: q dolēs me q̄rebat. sed veri p̄ris mei celestis // oportet me esse. Jo. 9. Oportz me opari opa eius qui me misit. Et attēde quoniā bene videt ꝙ xp̄s vēiebat ꝺ disputatōe: qꝛ stati ptulit vbū de diuīitate sua. Et h⁹ ē primū vbū qđ ab ore saluatoris repit platū. in quo suā diuinitatē expssit. ⁊ ipm vbū tāte fuit altitudīs vt dicat euāgelista ꝙ nec vgo nec Joseph intellexerūt. Nō ꝯsuetudo ē vt filii agāt se ī his q̄ ad p̄rem ptinēt ⁊ nō ī his q̄ m̄ris sūt. eo ꝙ filius magis patrē seqt qꝫ m̄rem: ⁊ iō videm⁹ ꝙ veteranoꝝ militū filii ad militiā describūt. cōsilio deputant. publicis fungunt officiis. loco patrū ad oīa agēda se pbent. ⁊ iō dei fili⁹ dixit ꝙ ī his oportebat eū eē q̄ p̄ris ei⁹ erāt. Ea aūt q̄ p̄ris ei⁹ sūt q̄ntū ad presēs tria sūt. s. dom⁹ tēpli mātl: i cui⁹ fuit honor fabricata. h⁹ etiā templū ptinebat ad xp̄m. qꝛ ut dicit Beda. quoꝝ ē vna maiestas ⁊ glīa. hoꝝ etiā ē vna sedes ac dom⁹. Et ista domus ptineret ad xp̄m ipse demonstrauit. cū vēdentes ⁊ ementes eiecit de illo dicens quia domus mea domus orationis vocabitur. Secundo ad deum pertinebat iudaicus populus spetialr. Jo. 8. Est pater meus qui glorificat me. quem vos dicitis quia deus vester est. in hoc populo conuertendo. ⁊ instruēdo spālr

xp̄m oportebat esse. Math. 13. Non sũ missus nisi ad oues que perierant domus isrl'. Tertiõ ad deum p̄rem p̄cinz sp̄ũale tẽplũ cuiuslib3 mentis: vt ipsũ inhitet z sanctificet quod etiã ad filiũ pertinet Jo. 14. Ad eũ veniemus z mãsõem apud eũ faciemus. Quinto ponitur vbi ignorantia // z ipsi nõ intellexerũt vbum qd ad illos locutus est // quoniã vt dicit Aymo diuitatis eius nõ perceperũt misteria dõec per ip̄m p̄nũciata ẽ doctrina euãgelica. Querit̃ q̃re beata vgo vbũ illud nõ itellexerit. valde enĩ mirabile videt̃ q eã hoc vbũ latuerit. cui tanta fuerãt reuelata diuitatis misteria. Et dicẽdũ primo quia beata virgo forte h° vbũ bene intellexerat: sed p synodechẽ totũ p pte itelligit̃. quia enĩ alter eorũ .s. Joseph nõ intellexit. ideo de oĩb⁹ dr̃ q nõ itellexerũt. vel. 2°. dicẽ possum⁹ q vbũ ip̄m intellexerũt. sed tamen ac si nõ itelligẽnt se habuerũt: adbuc admonẽtes puerũ z curã ipi⁹ habẽtes. ex quo videbat̃ euidẽtia opis: q vbũ nõ intellexissent. Uel 3° dici põt q beata vgo reuera ip̄m vbũ nõ intellexit: tũ q2 nõ erat cõsuetus xp̄us talia dicere: sed cõsueuẽat p̄rem dicẽ Joseph: z ipsa nõ poterat vidẽ que esset illa negotia Joseph in quib⁹ xp̄us stetisset: tũ q2 ex vehemẽti gaudio de ĩuẽtõe eius: ipsa nõ attẽdit ad vbũ. tũ etiã q2 admiratõ rei fc̃e: q̃si eã extra se rapuerat: vnde tl'ia vba cõsiderare nõ posset. Tertia pars.

Tercio eũ3 dicitur ẽt desceẽdit cũ eis zc̃ tãgit̃ xp̄i r̃gressio q̃ fuit amõis z magne hũilitatis: z q̃tuor facit. Pri° enĩ põit̃ amicabil' societas. ibi. z d̃scẽdit hũiliter cũ ill' z amicabl'r // z venit nazareth / qui ẽ paruus p̄uicie galilee vicu lus: a quo vico xp̄us nazarenus cognomiat⁹ ẽ. Nõ vt dicit Isido. 10. Ethi. c. 14. xp̄iãi quõdã a iudeis obprobrii cã uocabãt̃ nazarei p eo q doĩ⁹ nr̃ z salnatoz a vico galilee nazarenus dictus sit. Sed vt dr̃ act. xi. apd Anthiochia3 mutatũ ẽ nomẽ: z dicti sũt xp̄iani: z rationabil' fuit ista mutatõ: q2 nazarenus dicit̃ florid⁹: vita aũt eius qui ẽ xp̄i imitator nõ debet esse florida mũdialiter. q2 oĩs caro fenũ z gl'ia eius ut flos feni: talis enĩ ẽ vita peccatoz qui dicũt illud. Sapiẽ. 2. Coronemus nos rosis anteq̃3 marcescãt: sed d3 vita nr̃a esse in sanctificatõe sp̄ũs sãcti: vnde xp̄us dicit̃ vnct⁹ sp̄ũ scõ. Itẽ nazaren⁹ ẽ dnoĩatõ a loco isti⁹ mũdi: xp̄s aũt dicit̃ a dignitate regali z sacerdotali: z q2 nõ habem⁹ hic ciuitatẽ manẽtẽ sed futurã ĩq̃rimus vbi erim⁹ regale sacerdotiu3 gens scã ppl's adquisitõnis: iõ nõ nazareni s3 xp̄ani appellabamnr. Itẽ xp̄an⁹ ẽ etiã q p aquã baptismi regenẽat̃ z sãctificato inũgit̃ crismate: sed nazaren⁹ nẽo in presenti vita ẽ: nisi cũ ĩ resurrectõe caro nr̃a refloruerit. Secũdo põit̃ volũtaria subiectõ qõm de illo cui s̄biecta sũt oĩa dr̃ // Et erat subdit⁹ ill' // ubi ad vte q tãq̃3 dĩ fili⁹ deo p̄ri honorẽ exhibet: cũ in his q̃ ipsi⁹ sũt se exercet: sed vt fili⁹ hoĩs m̄ri z nutritõ subiectõis exhib3 reuerẽtiam Gal'. 4. Quãto tẽpe heres p̄uulus est nihil differt a s̃uo: cũ sit dõinus oĩum: sed sub tutõib⁹ z actozib⁹ ẽ vsq̃ ad p̄fini tũ tẽp⁹ a patre: z hoc iõ vt exẽplũ relinquat de bonore pẽtũ z legis preceptum adipleat: vbi attẽde q̃ta fuẽit vgĩs dignitas: q2 cũ muliẽs viris debeãt eẽ s̄blecte: vt dr̃ Gen. 3. huic tamẽ collatũ ẽ vt illi esset subiect⁹: quẽ õnis creatura venerat̃: Phil'. 2. In nõie hiesu oẽ genu flectat̃ zc̃: vnde dicit beat⁹ Augu.

verũ etiam angelica nã venerat ꝛ adorat altissimũ. Ut aũt refert magister ĩ historiis scol. dicitur ꝙ in nazareth est adhuc pu⁹ fons de quo puer hiesus hauriebat aquã ꝛ mĩstrabat mrĩ dũ subditus esset illi. Nõ ꝙ q̃druplex est lex scilicet: naturalis mosaica ciuilis ꝛ euangelica. oẽs istas leges xp̃us approbauit: cũ illis subiectus fuit. Naz ex eo ꝙ fuit subditus pẽtib⁹ legẽ cõfirmauit naturalem: que dictat obediẽduz esse pẽtibus. Secũdo ex hoc ꝙ fuit subditus legi Moysi ipaz approbauit. vñ de ipsa dixit nõ veni soluere legẽ: sed adimplere. Tertiõ subiect⁹ fuit legi ciuili. vnde soluit Cesari tributũ: secũdũ ꝙ dicit Mat. 17. ꝛ ideo postea qđ fcõ ĩpleuerat ṽbo cõfirmauit dicẽs. Reddite q̃ sunt Cesaris cesari: ꝛ que sũt dei deo. Mat. 22. Quarto ex hoc ꝙ fuit subdit⁹ morti. nouum testamẽtum instituit. vt đr hebre. 9. vnde Mat. 26. hic est inquit sanguis meus noui testamẽti ꝛc̃. Tertiõ ponit deuota scõꝝ xp̃i cõseruatõ || Et mr̃ ei⁹ obseruabat oĩa ṽba hec || scꝫ quõ cõceperat. quõ filiũ pditũ inuenẽat: qđ ip̃e illi dixerat. quõ ei subiect⁹ erat. vt ꝫm Glo. tẽpore cõgruo reuelaret querẽtib⁹: ꝛ notificaret scriptõib⁹ historie euãgelice. vnde Ignati⁹ ep̃s ꝛ martir scribẽs ad v̓ginẽ dicit. cupio te videre ꝛ de hiesu de quo mihi mira narrata sũt p te certius instrui: quia oĩum gestorũ eius. tu ip̄ius genitrix pleniorẽ intelligis veritatẽ. Deinde ponit ubi ↄseruabat verba ista: quia non in archa lignea aut mãli libro sed || ĩ corde suo || erat enĩ cor hui⁹ v̓gĩs vas celestis sapiẽtie: oraculũ sancti sp̃us. archa federis: dõini sacrariũ: tẽplũ deitatis. Eccle. 24. Qui creauit me requeuit in tabernaclo meo: vbi attẽde moduz audiendi diuina verba. quia sic debẽt suscipi. vt cõseruent ĩ corde: nõ intrare p vnã aurẽ ꝛ exire per aliã. Quarto ponitur xp̃i ꝑfectus triplex. p° sapiẽtie || Et Hiel⁹ ꝑficiebat sapientia || quo ad ĩtellectũ. Ubi attende quia nõ ꝑficit xp̃us in sapiencia p augmẽtũ. quoniam ab instãti sue cõceptõis fuit plenus sapientia. Eccle. 15. impleuit eũ dõinus sp̃ũ sapiẽtie ꝛ intellect⁹. Sed dicit ꝑficere sapiẽtia q̃druplr. uł quia ꝑficiebat aliis. vñ magister dicit in scolis ꝑfecisse: dũ scolares sub illo ꝑficiũt. vel 2° ꝑficiebat sapientia non in se: vt dicit glo. sed quia eãdẽ sapiẽtiam qua plenus erat ꝫm augmentũ demrabat: ita vt videretur hõibus ꝙ ꝑficẽt. vel 3°. ꝑficiebat quo ad modũ cognoscẽdi expimẽtalẽ. vñ heb. 5. didicit ex his que exptus est. Vel 4° dicit ĩ sapiẽtia ꝑficere nõ q̃tũ ad habitũ: sed q̃tum ad actũ ꝛ exercitiũ: quia in sapientie actib⁹ cõtinue ãplius se exercitabat. Dei de ponit ꝑfectus corpal || ꝛ etate || qa ab infantia ꝑficiebat ĩ pueritiã. a pueritia ĩ adolescẽtiã. ab adolescẽtia in iuuentutem. ꝫm aũt ꝙ ꝑficiebat in etate: sic et ꝑficiebat ĩ augmẽto corporis ꝛ vigorĩ mẽbrorũ. Nõ ꝙ aliter ꝑficiebat xp̃us etate: ꝛ aliter sapientia ꝛ grã: quoniam profectus etatis verus erat etiam quo ad valitudinẽ corporis ꝛ vigorez. nec hoc erat ex defectu suo. potuisset enĩ in instanti cõceptõis sue nasci: ꝛ esse ꝑfectus vir quo ad vigorẽ corporis: sꝫ noluit: ĩmo velud ceteri infantes in vigore corporis ꝑfecit: ꝑfectus aũt tlis sapientie nõ fuit talis vt dictũ est. Nota etiã ꝙ profectus etatis fuit in tribus. s. augmẽto corporis. vigore mẽbroꝝ. et decore persone. Nõ vlterius ꝙ de his que egit saluator ĩ ĩfãtia ꝛ pueritia suã nihil aliud habet q̃ istõ ꝙ dicit Lucas

euangelista. Credēdū est enim q ante ꝛ deinceps taliter inter homines fuerit cōuersatus: q fuerit inter eos q̄si vnꝰ ex illˀ. vn̄ de ipo dicit Jo. Medīꝰ aūt uestrū stetit. i. sicut vnꝰ ex nobis: quē vos nescitis. Deīde poīt tertius ꝓfectus // ꝛ grā // vbi attende q vt dicit. Jo. pº datus est xp̄o spūs nō ad mensurā. ꝛ iō ꝓfectus grē intelligendꝰ ē: vel de grā gr̄is data: cuius ꝓfectus ē in actu ꝛ exertitō. vel de grā grātum faciēte. non qdē q deo esset magis grātus intensiue: sed extensiue: qꝛ oīa eius acta erant deo grata: quoniā lꝫ oīa opa eius essēt grāta ex prima grā vniōis. tamē illa grā erat expssa: cū etiam dei beneplacito ex opibus xp̄i. Deīde pōit respectu quorū ꝓficiebat // apud deū // ad eius. s. laudē. vnde reuersi sūt pastores laudātes ꝛ benedicētes dn̄m: in oībꝰ que audierāt ꝛ viderāt: sicut dictuꝫ est ad illos // ꝛ hoīes // ad eoꝝ. s. vtilitatē. qui videntes infantē taliter in grā ꝓficere. morū antiquā corrigebāt vetustatē. ꝛ ducti exemplo eius redibāt ad dominū. Jsa. xi. Puer paruulus minabit eos. vn̄ ꝑm istā formā exempli inducebat. beatū Augustinū vt deo seruiret. dicentem liº. 9. cōfessi. q̄nti pueri ꝛ puelle ītra ecclesiā deo seruiūt. tu nō poteris q isti et isti. an isti ꝛ iste ī seipsis possunt ꝛ non potius ī deo suo. pīice te ī eū ꝛ excipiet te ꝛ sanabit te. de isto saluatoris ꝓfectu pōt intelligi illud. pº. Rege. 2. puer samuel. ve xp̄us samuel qui postulatus a deo. oīum desideriis scōꝝ pr̄uꝫ ꝓficiebat qº ad sapiāꝫ ꝛ crescebat qº ad etatē et placebat qº ad grāꝫ tā deo q̄ꝫ hoībꝰ ꝛc̄.

In octā epiphie. Pr̄īa pars.

Vidit iohannes iesuꝫ uenientēꝫ

ad se ꝛ ait. ecce agnꝰ dei ecce q tollit peccata mūdi ꝛc̄. Jo. pº. Quāto res ē īopinabilior. tāto sue credulitatis maioris auctoritatis exigit testīoniū. Quoꝫ vo deū fieri hoīeꝫ. mortalibus ꝯmorari. ꝛ qd̄ maximū est morteꝫ suscipe. ī auditū ꝛ īopinatū erat. iō ad huius attestationeꝫ missus ē testis excellētis auctoritatis Johānes. s. baptista. quo nullꝰ inter natos mulierū maior surrexit. ipse enī venit ī testimoniū vt testīoniū perhiberet de lumīe. Perhibuit aūt Jo. de christo triplex testimoniū. s. eius sancte hūanitatis. eiꝰ magne auctoītatis. ꝛ eius diuīe natiuitatis. de quibꝰ agit in presenti euāgelio. Secūdū ibi. hic ē d̄ quo dixi vobis. Tertiū ibi. Et ego vidi. Circa primū tria ponunt. premittit enī xp̄i hūilitateꝫ // vidit Johānes hiesū veniētē ad se // deꝰ ad hoīnem. rex ad ad militē. dn̄s ad suū ꝟuū. Et dicit Origenes xp̄m venisse a galilea ad iordanē vt baptizaret a Johāne. Sed dissentit crisostomꝰ asserēs xp̄ꝫ priꝰ vēisse ad Jo. baptismi grā. qd̄ tacuit Jo. euangelista. sed Mat. declarauit. post baptismū aūt die altera christū ait venisse iterū ad Jo. sicut nūc reffert Jo. euangelista qd̄ alii tacuerūt. Sꝫ tūc q̄ritur cuiꝰ cā iterū christꝰ redieīt ad iohānē. Et respōdet crisostomus. qꝛ prius christus cū aliis ī pn̄iam baptizatus accesserat. nō tamē xp̄ī hº quasi opus sibi esset baptismo pn̄ie. ꝛ hº voluit christus ex v̄bis Jo. declarare dicturi. ecce agnꝰ dei ꝛc̄. opiniōem tamē Origenis q vl't tenere pōt. q videlꝫ nūc agat de aduētu christi ad baptismū. Nā ꝛ eccl̄ia istd̄ legit euangelium ī memoriā baptismi eius. Sed tunc occurrit triplex q̄stio. Prīa vtrū cōueniēs fuerat xp̄m baptizari. videt enīꝫ q non: quia baptismus

Jo. erat pnīe: ꝛ qui eo baptizabant con
fitebant peccata sua. vt dicit. Mat. 3.
ƺ xp̄s nllū habuit pccatū: ergo sic nō d̄
buit baptizari. Et dicēdum ꝙ xp̄s nō ē
baptizatus vt a peccato mūdaret. quia
nec baptismus. Jo. poterat peccatū tol
lē. nec xp̄s peccatū habuit sibi tollēdū.
baptizari tamē voluit. Primo s̄m Au
gustinū vt ostēdēt ꝗ nō sufficit cathe
cunnino. i. istructo i fide ꝛ credēti ꝗ̄tū
cūqꝫ iusto ꝛ. ta bona: nisi renascat vn
da baptismi. Secūdo vt baptismū eccle
sie institueret ꝗ̄tū quidē ad mām i aq̄.
Nā vt dicit Beda tactu sue mundissi
me carnis: vim regeneratiuāꝫ cōtulit
aquis. ꝗ̄tū aūt ad formā baptismi que ē
inuocatō trinitatis ipa trītas ibi appuit:
pater in uoce. sp̄us sanctus i columba. fi
lius i carne. Tertō baptizari voluit ut
manifestaretur esse dei filius. In hoc
etiā demōstrās nō nisi p baptismū effici
nos filios dei. Quarto baptismū istum
penie suscepit ipse mūdus a peccato: vt
formā penie peccātib9 demōstraret.
Secūdo querit q̄re seipm xp̄s nō bapti
zauit: sed a minori baptizatus sit. Et di
cēdū ꝙ lꝫ xp̄s seipm sanctificauit iuisibi
lit. sicut dicit. Jo. 17. tamē vt ostēdēt
nullū purū hoiem seipm sanctificare: ƺ
indigere ministro ecclesie. iō seipm vi
sibili nō sanctificauit sacramēto. Bapti
zatus est aūt a miori se. Primo vt oēm
gdū hūilitatis impleret. debita eni hūi
litas ē etiā miorib9 subici. vn̄d. Mat.
3. xpꝫ volentē baptizari prohibebat Jo
hānes dicēs. ego a te debeo baptizari. ꝛ
xp̄s respondit. sine mō. sic eni decꝫ nos
implere oēm iustitiā. i. hūilitatē. Itē a
miori se baptizatus ē vt doceret nihil
nocere baptizādis. s. an a mi9 bono mini
stro: aut etiāꝫ peccatore siue layco i ca
su necessitatis sacramētū suscipiat. s̄m
ꝙ dicit Augustin9. Itē q̄rit quā for
mā tenuit Jo. cū xp̄ꝫ baptizauit. sicut
eni dicit. Actu. 19. ipse baptizabat cete
ros in noīe ei9 qui ventur9 est. i. in noie
xp̄i: sed xp̄s iā venerat: g° i hac forma
nō baptizauit eū. Sꝫ cōtra variata for
ma variat ꝛ baptismus: g° i xp̄o bapti
zato ꝛ aliis nō fuisset idē baptismus. Et
pōt sane dici ꝙ eadē forma v̄boꝝ vsus
est cū xp̄m baptizauit ꝛ ceteros: ꝗ non
erat sibi cōmissū vt formā variaret. ad
oppositū dicēdū ꝙ lꝫ xp̄s venissꝫ ad bap
tismū nōdū tamē venerat in notitiā ho
minū: de cuius notitie aduētu itellige
bat Jo. dicēs. Ego te baptizo i noīe vē
turi. Nō ꝗ p̄t aduētū xp̄i i carneꝫ et
ad iudiciū duplex ē aduētus ei9 i mēte.
vnus ē a dutē9 gr̄e. alter gl̄ie. Jo. aūt i
terp̄tat i q° ē gr̄a: vl' cui donatū ē a do.
ipsa v̄o mēs rōnal'. est in qua est gr̄a iu
stificās ꝛ cui donat gl̄ia beatificās. d ad
uētu gr̄e dicit xp̄s. Jo. 14. ad eū venie
m9 ꝛ māsiōem apud eū faciem9. ad aduētū
aūt glie ipse p mittit i eodē dicēs. si abie
ro ꝛ prepauero vob locū: iterū veniā
ꝛ accipiā uos ad meipsū: vt vbi ego sū
ꝛ vos sitis: ipse aūt ē i gl̄ia dei p̄ris vt
dr̄. Phil'. 2. Sꝫ aduertēdū ꝙ istorum
duoꝝ aduētuū diuīitatis. pri9 latet iui
sibil'. est etiā i itellectu. secūd9 aūt patēs
erit menti. Nā de p° dicit. Job. 9. ca°.
Si veneīt ad me nō videbo eū: ꝛ si ab
ierit non itelligam. aliquādo eni dn̄s
tēptatōib9 imissis ad nos venit ꝛ nō ui
det: ꝗ abesse credit. aliquādo v̄o rece
dit etiā datis dōis ꝛ nō itelligit abeē gn
poti9 creditur eē preses. qd declarat gre
gorius li°. mora liū. d. exigente culpa
seclusū gen9 hūanū ab internis gaudiis
mentis ocl'os pdidit. ꝛ quo meritoꝝ suo
rū passib9 gdit nescit. Sepe eni donū
gr̄e qd irā deputat. ꝛ sepe diuie discre

tōis ira ē qđ grāz putat. Quis enī se xpi q̄r đo nō estiat. cū bz supna mūera. aut ꝓphīe donuz. aut doctrine magisteriū. aut curatōnuz grāz. ⁊ tamē sepe mēs ex ipsis donis elata ī eternū fit lōge a đo. ex qb⁹ ad tēpus eidē appropīq̄t. Et rurs⁹. qs se iā deflictū diuīa grā nō deputz cū post expimētū mūditie lacessiri se cānis tēptatōib⁹ sentit. uidz in honesta ad animū ꝑgeri. Et tamē cum fatigāt ista nec supāt. neq̄q̄ꝫ ppollutōez trucidāt: sꝫ p hūilitatez s̄uāt. ut suā fiduciā pdat oīu⁹. ⁊ ad dei adiutoriū se cōferat. sicq̄ꝫ fit vt ide alti⁹ deo īhereat. vnde se a đo ꝓfūdi⁹ cecidisse suspirabat. Sic g° latz aduētus grē. sꝫ aduēt⁹ glīe erit potēs. quādo videbim⁹ eū sicuti ē. Dicētes. sicut audiuim⁹ sic ⁊ vidim⁹ ⁊c̄. īmo venire deū glōse ī mēte. nihil ē aliud q̄ꝫ đū vidē. ps̄. Qui sedes sup cherubī māifestare. veni vt saluos facias nos. ⁊ ostē de faciē tuā. Jsa. 60. Tūc uidebis ⁊ afflues ⁊ mirabit̄ ⁊ dilatabit̄ cor tuum. videbis deitatē. afflues bonoꝝ. miraberis altitudinē. dilataberis caritate ⁊ gau° felicitatis alioꝝ. Secūdo demōstratur xpi īnocētia // Et ait // Jo // Ecce // ad oculū digito đmōstrat // agn⁹ dei // i. agnus q de⁹ ē. vel agnus de⁹ ō deo. aut agnus deo ꝯsecrat⁹. cui⁹ mōtē vt dicit Theophil⁹ de⁹ ꝓ nr̄a salute acceptauit. Jn h° aūt q̄ꝛ xp̄s agn⁹ dī īnocēs ostēdit̄. vnđ dicit Augu. Si agn⁹ ē xp̄s ergo īnocēs. Sꝫ nōne etiā Jo. eāt īnocēs. certe nō. oēs enīꝫ ex damnata ꝓdierūt radice ꝓ q̄ gemuit dauid. ecce ī iniq̄tatib⁹ cōcept⁹ sū ⁊c̄: Sol⁹ g° ipse agn⁹ ē. q nō sic uenit. sꝫ agn⁹ v̄gine⁹ quē v̄go cōcepit ⁊ genuit: Nō v̄bū abbreuiatū factum sup terrā hoc. s. Ecce agn⁹ dei. v̄bū breue. plenū pietate. magnū potestate. naꝫ tā q̄ꝛ cū corp⁹ Jo. baptiste eēt traditūꝫ

īncendio. index digit⁹ quo xp̄m demonstrauit nullatenus potuit concremari. Nō q̄ꝛ vt dicit Jsido. xii. Et hi. agnus dī latīe ab agnoscēdo. q̄ꝛ ī magno grege solo balatu mr̄ez agnoscit. grece aūt dī ab agnon qđ ē piuz. xp̄m aūt agnū fuisse ī passiōe declaratū ē. Jere. xi. Ego q̄si agn⁹ māsuet⁹ q portat̄ ad victimā. vnde illud passiōi dedit⁹. agn⁹ ī cruce leuat̄ ī molād⁹ stipite. tunc enī cognouit p̄rēz obīa. Mat. 26. pr̄ mi si possibile ē trāseat a me calix iste ⁊c̄. hebre. 5. Cuꝫ esset filius dei didicit ex his que passus ē obīaꝫ. Jtē cognouit mr̄ez cura. Jo. 19. Cū vidisset mr̄em ⁊ discipulū stātē quē diligebat. dicit mr̄i sue. Mulier ecce fili⁹ tu⁹ ⁊c̄. Jtē pie nos cognouit. Jo. x. Cognosco oues meas ⁊ cognoscūt me me ⁊c̄. Sciēdū q̄ꝛ ipo etiā hūli accessu ad Jo. vt baptizaret̄. agnū se declarabat. tāta enī hūilitas ⁊ māsuetudo non erat nisi agni celestis. vnde Seduli⁹. lauacra puri gurgitis celestis agnus attigit ⁊c̄. Et q̄ꝛ ī passiōe claruit xp̄m esse agnū. iō Sergi⁹ papa natōe syr⁹ cōstituit ut ī missa dū corp⁹ dn̄i īmolatur trib⁹ uicib⁹ dicat̄ agn⁹ dei. q̄si. O agne q agnouisti patrez miserere nobis. pie agne q te obtulisti ꝓ nobis. dona nobis pacē. Nā ipe agn⁹ īmolat⁹ ē vt nos pacificaret deo. paceq̄ꝫ largiret̄. quā āgeli đcantauerūt ipo nascēte. Glīa ī excelsis deo ⁊c̄. Jō papa īnocēti⁹. natōe albanēsis. cōstituit ipa hora sacrificii. pacis osculū dari. Tertō demōstrabat Jo. xp̄i sanctitatē // Ecce q tollit // i. aufert ⁊ emūdat // peccatū mūdi // i. hoīs. peccatū dicit ⁊ nō peccata: vt s̄m Theophi. v̄litatē significet. v̄l s̄m Bedā vnuꝫ pctūꝫ ītelligit origīale toti mūdo cōe. ꝓ quo prīcipal'r tollēdo xp̄us mortuus ē. sicut dicit. ps̄. holocaustū ⁊ ꝓ pctō nō

postulasti · tūc dixi ecce venio vt faciā volūtatē tuā mōicd ꝫ · vidꝫ q̄ten⁹ ipm tollat peccatū. Et nō ꝫ Augu. q2 agn⁹ q̄ ð nr̄a nā pecatū nō assūpsit· ipse ē q tollit mūdi peccatū· ne qsq̄ꝫ scūs eccl'ie minister gliet se tollere pctā hoīnū. Et ne rurs⁹ cōdēpnās aliqs opus peccatoris ministri dicat · quō hic baptizās tollit pctūꝫ alteri⁹ · cū sit plen⁹ peccato. cōtra istas disputatōes dicit Jo. Ecce q tollit pctūꝫ mūdi. Ysa. 43. Ego sū q deleo iniqtates tuas ꝑpt me ꝛ pecatorum tuoꝝ nō recordabor. Nō ꝫm Theo. q2 ñ dicit· ecce q tollet sꝫ q tollit q̄si h⁹ sēp faciat. nō enī solū cū passus ē tollit pctūm mūdi · sꝫ ex illo tēpe vsq̄ꝫ ad p̄sens. h. b. 7. Saluare pōt xp̄s i ppetuū accedēs p semetipsū ad deū · sēp viuēs ad iterpellādū ꝑ nobis. Sꝫ vt dicit Gre. tūc plene tollet pctūm mūdi cū p icorruptōnis gl'iā nr̄a corpa pmutabūt. Heb. x. xp̄s semel oblat⁹ ē ad multoꝝ exhaurienda pctā · 2° aūt sine pctō appebit ꝛc. Nō q2 trib⁹ vicib⁹ dr̄ i missa. Agn⁹ dei ꝛc. Quōꝫ ex vno origiali pctō tria ꝑcedūt mūdi pctā · de qb⁹. 1. Jo. 2. oē qð ē i mūdo cōcupia carnis ē ꝛ cōcupia oculoꝝ ꝛ supbia vite. ꝛ hec pctā tollit ipse agn⁹ a penitētib⁹. 1. Jo. 2. ipē ē ꝑpitiatō ꝑ peccatis nr̄is · nō ꝑ nr̄is tātū vēialib⁹ · sed etiā ꝑ toti⁹ mūdi crimīalib⁹. Item bis dr̄ mi̇̄ē nobis ꝑpt duas mi̇̄ias · culpe vidꝫ ꝛ pene tollēdas ex sui mia. Tertō aūt loco dicim⁹. dona nobis pacē · quā ipse i testamēto nobis reliqt. Jo. 14. pacē relinquo vobis pectoris · pacē meā supni muneris do vobis. Secūda ps.

Ecundo cum dicitur hic est de quo dixi ꝛc. cōmēdat Jo. xp̄i auctoritatē ꝑhibēs testimoniū ei⁹ altitudini plenitudini ꝛ magnitudini. altitudinē qdē auctoritatis ei⁹ p̄dicat cōfirmās i p̄senti testimoniū qð ante de xp̄o absente dixerat // hic est // ꝑsonal'r i p̄senti / de quo dixi // pri⁹ qdeꝫ missis ad se ab ierosolimis sacerdotibus ꝛ leuitis quando negauit se eē xp̄m · dixit aūt se vocē clamātis in deȓto · de xp̄o aūt p̄nūtiauit. ipse ē qui post me vētur⁹ ē ꝛc. Et idē testimoniū nūc p̄sente xp̄o demōstrat · hic ē de quo dixi // post me vēit vir // Theophi. dicit vir ꝑpt etatis pfectōem · q2 trigessimo āno venit ad baptismuꝫ · vt dr̄. Luc. 3. vl' q2 spua l' spōs⁹ ē eccl'e: sicut de illo dicit Jo. Johānis. 3. Qui hꝫ spōsā sponsus ē: vel q2 spōs⁹ est aīe. 2. Cor. xi. despōdi uos uni viro ꝛc. Post Jo. autē venit xp̄s i carnē: ꝛ i notitiā fidelium // Qui ante me fact⁹ ē // Augu. i. mihi platus · est enī dei fili⁹ supioris auctoritatis iohē. Apo. 14. vidi ꝛ ecce agn⁹ stabat sup̄ mōtē syon q est sciōr oib⁹. i. sup Jo. qui ē sciōr oī hoīe scō · ꝛ sup̄ oēꝫ celsitudīeꝫ angelice speculatōis eleuatus ē agn⁹ qui tollit pctūꝫ mūdi. ps. Quis i nubib⁹ eq̄bit dōino · simil' erit ðo i filiis dei. Qui⁹ aūt celsitudīs rōneꝫ adducit q2 prior me erat. Gre. q̄si dicat ex tēpe qui ex mr̄e post me ē nat⁹ · iō mihi plat⁹ est: q2 erat āte me eternal'r genit⁹ a patre. vnde xp̄s nat⁹ ē cū dies icipiūt crescere · Jo. vō cū descrescunt · vt ex hoc ipso demōstraret · q2 Jo. oportebat minui · xp̄m aūt cresc̄e ꝛ exaltari. Secūdo Jo. ipse atestat plenitudi auctoritatis xp̄i · ꝛ tria dicit. Prīo enī cōfitet se nō habuisse xp̄i notitiā cū illud testimoniū de ipso ꝑhibuit // Et ego nesciebā eum // Sciebat quideꝫ i ꝑrīo aliquē futurum esse · de quo dixerat // post me venit vir ꝛc // quis aūt ille esset hoc ignōabat Jo. Et nota quia dicit Johānes se nō cogno

uisse eū cui prius testimoniū ꝑhibuerat. hoc iō ꝓm Criso. ne ꝓpt amicitiā ⁊ cognatoꝝ videret testimoniū ꝑhibuisse. Sꝫ dubiū ē quō ad notitiā Jo. nō ꝑuenerāt xpi miracula. de pastorib⁹. de magis. ꝺ symeōe ⁊ anna. Sed aduertēdū ꝙ talia fcā sunt Johē puero existēte. vnde eoꝝ notitiā nō habuit. vel si ea cognouit et ex his nouerat xpm natū. tamē ꝑsonalr ꝗs eēt xps ignorabat. Jtē dic Jo. se ad hoc venisse vt xps ꝑsonalr manifestaretur // sed vt manifestaret in isrl // q latebat // ꝓpterea ego vēi i aq̄ baptizās // Crisostom⁹. Hinc manifestū ē. quoꝫ illa sig q̄ dicunt i li⁹ de īfātia saluatoris mendacia sūt. neqꝫ .n. Jo. ea ignoasset ⁊ reliq̄ multitudo. vnde patet q nō idigebat dñs baptismo. sꝫ ad h⁹ solū baptismū suscepit vt cognosceret. Sed qrit Cri. nōne etiā sicut baptismo poterat xps cognosci. ita etiā ꝑdicāte Jo. Et respōdet ꝙ facili⁹ hoc factū ē i baptismo ad quē cōcurrebat multitudo. Et nō ꝓm Augu. q cū baptism⁹ Jo. ordiaret ad xpi manifestatōem. statī cognito dñō cessauit baptism⁹ ille. Jtē dicit Jo. quō xpm cognouit i baptismo // Et testimoniū perhibuit Jo. d. Quia vidi spm descēdētē q̄si colūbā de celo ⁊ manētē sup eū // Mathe⁹ Mar. ⁊ Luc. hui⁹ rei faciūt mētōnē. Nā baptizat⁹ dñs ascēdit de aq. ⁊ cū oraret. ecce apti sūt celi ⁊ vidit spū dei descēdentē sicut colūbā ⁊ venietē sup se. ⁊ ecce vox ꝺ cel' dicēs. hic ē fili⁹ me⁹ dilect⁹ i quo mihi cōplacuit. Jn hac visione pro nōdū q xpus baptizatus orauit nō p se. sꝫ p baptizādis vt spūm sāctū suscipent. Jtem celū aptū ē vt declararet celi ianuā baptismi vtute apiri. nec tamē putādū ē celos eē fractos. sꝫ vt dicit magr i historiis. inestimabilis splēdor fact⁹ ē circa xpꝫ. ac si celis oībus fratis splēdor celi empirrei terris īfūderet. Jtē illa colūba nō fuit spūs sanctus. sꝫ signū ei⁹. facta aūt tūc fuit cum prius nō eēt ope angelico. ⁊ pacta visione statī desiit eē. vtrū aūt fuerit vā colūba. qdā dubitāt ꝓpt id qd dicit Luc. q corpali spē sicut colūba descēdit spūs sāctus. Sꝫ Augu. dicit. ꝙ sicut xpus vm corp⁹ hūit: ita illa fuit vā colūba. Jtē ista colūba mota ē ab alto descēdēs sup xpm. Sꝫ spūs sāctus nō mouet localiter: cū sit vbiqꝫ. dicit tamē descendisse: q signū ei⁹. s. colūba descēdit. itē colūba cū sit fecūdū aial volatile: significabat i xpo plenitudinē donoꝝ spūs sācti. Jo. 3. Nō enī ad mēsurā dat deus spūm. sꝫ pr diligēs filiū oīa dedit i manū sua. Jsa. xi. Requiescet sup eū spūs domini. spūs sapie ⁊ itellectus ⁊c. Jtē colūba significabat plenitudinē spūs sācti i xpo. nō quā tūc prio accepit. sed quā a cōceptiōe habuit. Jtē dr spūs sāct⁹ i xpo manere. q vt dic Gre. in cūctis fidelibus spūs sanct⁹ vēit. sꝫ i solo mediator manet: a cui⁹ diuitate nō recedit. Sed obicit q. Jo. 14. dic xps de spū sancto aplis. vos cognoscetis eum q apd vos manebit ⁊ i vobis erit. Et respōdet Gregori⁹. 2. moraliū. Sciēdū igt qdā dona dei esse sine qb⁹ nō puenit ad vitam. vt sūt mansuetudo. hūilitas. castitas. fides. caritas. ⁊ huiusmodi. Quedā vo sunt dona spūs sācti per q̄ nō nra sꝫ aliorū sit sal⁹. vt donū ꝓphie. liguarū: grā curatonū ⁊ silia. Quātū ad pria dona manet spūs sāct⁹ i cūctis electis. sꝫ q̄tū ad alia nō manet. Subtrahūt enī vtiliter aliquādo vt vtutes hūilius cōseruent. Jn xpo aūt mās. t spūs sāct⁹ q̄tū ad vtrūqꝫ genus donoꝝ: lꝫ fidē nō habuit nec spē. Jtē nō ꝙ vox ista significauit prēm loquētem: nec tamē eam formauit ipse in

mediate· ꝫ ab angelis fcā ē · sicut cū v-
ba ex ꝑsona alicui⁹ recitam⁹: qui tamen
nō loquit̄. Secūdo ꝯmēdat iohānes
magnitudīez auctoritatis xp̄i · vel ma
gis singularitatez· qꝛ ip̄e solus bapti-
zat. i. lauat mētez· ꝛ duo pōit. prīo di-
cit se ignorasse aliquādo istā auctorita
tez excellentie xp̄m sibi r̄tinuisse ‖ ꝛ ego
nesciebā eū ‖ dicit Criso. iohānez igno-
rasse xp̄m an̄q̄ꝫ ad baptismū vēirꝫ. Sꝫ
obicit̄: qꝛ iohā. dixit xp̄o venīēti ad bap
tismuꝫ· ego a te debeo baptizari ꝛ forte
vt videt̄ Origeni· tūc etiā dixit ꝺ xp̄o
turbis. Ecce agn⁹ dei ꝛc̄. Et dicēdū ꝙ
iohānes ad p̄sentiā xp̄i cognouit eū ꝑso
nalr̄ esse quē nō cognoscebat absētez. Si
enī adhuc ī vtero m̄ris existēs cogno-
uit eū p̄sēte v̄gīe ꝛ salutāte Elizabeth·
multo ā pli⁹ credēdū ē ꝙ p̄sentē sibi tem
poꝛe baptismi repletus sp̄u ꝓphīco co-
gnouerit. Sꝫ qꝛ nō dicit Jo. se cogno-
uisse ex visiōe colūbe xp̄m eē ꝑsonalr̄:
sed ꝙ ip̄e baptizaret ī sp̄u scō· iō beatus
August. dicit ꝙ Jo. etiā ante visiōem
colūbe cognouerat xp̄m eē dei filiū· ꝛ ꝙ
baptizaret in sp̄u ꝛ igne pnīe· Sed quid
nesciebat Jo. Nesciebat certe potesta-
tē baptismi sibi dn̄m retēturū · ne dice
rēt Paul⁹ ꝛ Petr⁹· baptismus me⁹ si
cut euāgeliū meū· hāc qdē potestate si-
bi dn̄s retinuit quod nesciebat prius
Jo. ꝫ solū misteriū baptismi nouit trā-
siturū ī bonos ꝛ malos· qꝺ sacramētum
tā sactū est· ut nec hōicida mīstrāte pol
luat̄· Et dīc Augu. ꝙ dn̄s potesta-
tē illā baptismi potuit alicui suo s̄uo da
re· vt tātā vim haberet baptismus. i.
dat⁹ a s̄uo· quātū hꝫ dat⁹ a dn̄o: ꝫ no
luit ne spes pōeret̄ ī s̄uo· ꝛ ne multipli-
carēt̄ baptismata· iō vn⁹ dn̄s· vna fi
des· vnū baptisma: ꝓp̄t quā vnitatem
manet vna eccl̄ia. Cant. 6. vna ē colū-
ba mea· itē dicit Jo. vn̄ꝺ cognouit xp̄ꝫ
sibi hāc potestatē retinuisse ꝑ illā. s. vi
siōem visibilē sp̄us sācti factā sup eum:
vnde dicit. Ego qdē nō cognoscebā euꝫ
talē sibi potestatē retēturum ‖ ꝫ q misit
me ‖ solitariā vitā agētē ‖ baptizari ī aq̄
misit eū de⁹. Jo. p°. Fuit hō miss⁹ a do.
ille mihi dixit ‖ m̄ltos certe baptizabis
ꝫ ‖ sup quē videris sp̄uꝫ descēdentem ‖
ī sp̄e colūbe ‖ ꝛ māentē sup eū ‖ māsit q-
dez colūba ꝑ horā sup caput xp̄i. Sꝫ tē
poꝛal̄ māsio signi ꝑpetuā māsiōem desi
gnabat rei ‖ hic est q baptizat ‖ i. lauat ‖
ī sp̄u scō ‖ sp̄us. n. sāct⁹ lauacrū ē mētis.
quo ille sol⁹ emūdat cor: a quo idē sp̄us
sāct⁹ ꝓcedit. vnde potestatez baptismi
sibi retinuit· potestatez v̄o baptizādi cō
municauit aliis. Tertia pars.

Ertio ponitur testimoniū iohā
nis ꝺ xp̄i natiuitate eterna ‖ Et ego vidi ‖
debet enī testimoniū eē de visis: ꝛ cre-
dibilib⁹. Sꝫ aduertēdū qꝛ Jo· aliud vi
dit ꝛ aliud credidit· vidit enī colūbā: ꝛ
credidit eā esse signum sp̄us sācti· vidit
xp̄m in carne ꝛ credidit deuꝫ esse: sibiq̄ꝫ
baptismi retinuisse v̄tutez· audiuit uo
cez de cel̄ ꝛ credidit eē p̄ris signū: qꝛ hic
digito ꝺmōstrat⁹ ē fili⁹ dei: nō adoptiue
vt nos: ꝫ nālr̄. Ro. primo. p̄destina
tus est fili⁹ dei ī v̄tute. i. ī eadē nā cum
p̄re. Et nō qꝛ quē pri⁹ agnū esse dixerat:
nūc filiū dei cōfitet̄: qꝛ oportebat illū eē
filium dei verū q baptizat· potestas. n.
i. auctoritas baptismi· q̄ sibi soli quis
retīet v̄tutē eius vel alteri cōicat· nō
est potestas creata ꝫ diuīa· potestas ue
ro excellētie creata est· ꝫ eā sibi retinuit
xp̄s isto mō ꝙ aliis eā dare potuerit· fi
lii aūt adoptati mīstri sūt vnici· vnic⁹
hꝫ potestatez: adoptati misteriū. Itez

nō quia ex oib⁹ que appuerūt sup xp̄m baptizatū māifestabat eū esse filiū dei: sed ex hoc potissime. qꝛ vox prīs audita est. hic ē fili⁹ me⁹ ꝛc̄. Unde qrit Crisostom⁹ qre nō crediderūt iudei hac apparēte visiōe xp̄m eē filiū dei. Et respōdet duplr. prīo qꝛ ad credēdū nō sufficit visio corpal' sine visione mentis. q̄ iudei carebāt. Isa. 6. Exceca cor pplī huius ꝛc̄. Si enī nō crediderūt miracula faciēti. nō mirū si etiā visa colūba mansērūt increduli. Secūdo dici pōt qꝛ non oēs. sed Jo. tātū. aut etiā qui deuotius erāt dispositi istā appitiōm viderūt ꝛc̄.

Dñica. 2. post ephiaꝫ. Pria ps.

Nuptie facte sūt in chana

Jo. 2o.: Tātū dei filius nr̄is ꝯdescēdit hūanis: vt etiā carnales nuptias sui p̄sentia honorare ꝛ opatōē miraculi sāctificare uoluēit. sicut p̄sēs attestat euāgeliū. cui⁹ tres sūt ptes. In prima pōit nuptial' p̄patō. sꝫ ōficiēs. In secūda v̄tualis opatō subueniens. ibi. dicit mr̄. In tertia rei facte cōmēdatō excellens. ibi. Et dixit eis hie sus haurite. Circa primū qttuor tāgūt. scilicet nuptaꝝ loc⁹. cōuentus. affect⁹. ꝛ xp̄i assesus. ꝑt primū dicit // Nuptie facte sūt // hoc actū ē cōpleto āno ex quo xp̄s baptizatus est. eadē die ī chana q est viculus puīcie // galilee // putāt qdā has nuptias Jo. fuisse euāgeliste. ꝛ ī de vocatū esse a dn̄o ad ꝑpetuā v̄ginitatē s̄uādā. qꝺ nō est certū. Nō quia iste nuptie carnales auctorem habent deū. sicut dr̄. Gen. 2. qꝛ de⁹ formauit mulierē vt esset adiutoriū viro. sicut aūt dicit Augu. sup Gen. ad lr̄aꝫ. Nō īuenio ꝑt qꝺ adiutoriū sit creata mulier: nisi ꝑt generatōem. in cūctis n. alii s misteriis m:li⁹ iuuat vir viꝝ q̄ꝫ mulier. iō vtriqꝫ dixit deus. Gen. 1. Crescite ꝛ multiplicamini ꝛc̄. Et vt dr̄ Mat. 19. deus ipe legē matrimōii ordinauit. sicut ait Adā visa mulere. h° nūc os ex ossib⁹ meis ꝛc̄. Quāobrē relīqt hō femīa p̄reꝫ suū. ꝛ hō masculus matrē suaꝫ ꝛ adherebit vxori sue. ꝛ erunt duo ī carne vna. qb⁹ maritalis cōcubitus sic determīat. vt oīs cōcubitus uitiosus excludat. Nāq hoc qꝺ prīo dicit hoc nūc os ex ossibus meis ꝛc̄. excludit bestialitatē. Iteꝫ ī eo ꝙ dīc hec vocabit̄ virago. excludit̄ sup gressionis abus⁹ Iteꝫ ꝑ hoc ꝙ dicit. q̄obreꝫ. i. ꝑt maritaleꝫ copulā relīqt hō p̄reꝫ ꝛ m̄reꝫ suā: excludit īcestū ne filie prī: aut filio mr̄i liceat cōiūgi. q solus gd⁹ cōsāguinitatis fuit a prīcipio exclus⁹ ꝑt hōinū paucitatē. Itē ph° ꝙ ait. adherebit vxori sue. excludit fornicatōem q̄ ē ꝯcubitus solutoꝝ. Itē ꝑ hoc ꝙ dicit. sue. excludit adulteriū. Itē per hoc ꝙ dicit duo. excludit mollitiei vitiū. Item ꝑ hoc ꝙ ait ī carne vna. i. ī vna prole. excludit flagitiū ꝯtra nāꝫ. īstitutōis aūt m̄rimonii. due sūt cāe prīcipales. vna est nature officiū: ad multiplicatōem. s. generis hūani. ꝛ hac de cā etiā ante pc̄tūm ī paradiso fuit institutuꝫ. sicut dr̄ Gen. p°. crescite ꝛ m̄ltiplicamī. et Malach. 2. de⁹ vnus q īstituit m̄rimoniū. qꝺ q̄rit ex hoc nisi semē dei. 1. Thi. 5. volo iuniores nubere filios ꝓcreare. Altera cā īstitutōis est post pc̄tūm ī remediūꝫ viāꝫ cōcupīe. p°. Cor. 7. bonū inquit esset hōib⁹ castos manē. ꝙ si non se cōtinēt nubāt. meli⁹ est enim nubere q̄ꝫ vri. Tres aūt alie cāe īstitutōnis eius sūt accessorie. prīa est ꝑt solaciū vite. dr̄. n. Gen. 24. ꝙ Isaac acceptā vxorē tātū dilexit: vt dolorem q ex morte

matris acciderat tēperaret. Secunda est ꝓpter pacē hōinū: cōfederatō enī pacis fit ex mr̄imonio: sicut dicit̄ Gen. 33. Tertia cā ē ꝓpter salutē mutuā cōiugū. p°. Cor. 8. Sanctificatus est enī vir ī fidelis ꝑ mulierē fidelē: ⁊ ecōtra. Et nō qꝛ iste carnales nuptie fiūt in chana galilee. chana qdē zelus īterꝑtat̄: galilea vō dicit̄ rota vl' trāsmigratō: celebratur enī mr̄imoniū ī zelo mūdane rotationis ⁊ trāsmigratōis: zel⁹ qdē z. i. intēsus amor parē nō patiens a nuptiis istis īseꝑabil' est: sicut dicit̄. ꝓuer. 6. zelus ⁊ furor viri: nō pcet ī die vīdicte: nec acqescet cuiusqꝫ ꝑcib⁹: sꝫ zel⁹ iste amoris debet esse moderatus. Ephe. 5. viri diligite vxores vr̄as: sicut xp̄s ecclesiā dilexit. Nam viri diligere debent vxores suas sicut corpora sua: imo vt ibidē dicit̄ vnusqsqꝫ vxorē suā diligat sicut seipꝫ: vxor aūt timeat virū suū: zelū enī īordinatū ꝓhibet qdē a viro: Eccle. 6. Nō zeles mulierē sinus tui: ꝺ zelotipa vō muliere dicit̄. Eccle. 26. dolor cordis ⁊ luctus mulier zelotipa: Iste vō zel⁹ mr̄imōial' est galilee: volubilitatis. s. mūdi huius. vnde cōiuges assimilāt̄ eis q sūt ad molā. Mat. 24. qꝛ eoꝝ vita gñe pōd⁹ ꝟtit sollicitudis mundi. Et iterū qꝛ galilea trāsmigrōī terꝑtat̄: ꝑ hoc dat̄ ītelligi qꝫ mr̄imoniū durat q̄ꝺiu trāsmigrātib⁹ a mūdo trāsmigturi succedūt. nā ī resurrectōe cū ista trāsmigtō cessauerit: neqꝫ nubēt: neqꝫ nubent̄: sed erūt sicut angeli dei: ut ꝺr̄ Mat. 22. Secūdo pōit̄ nuptiaruꝫ comitat⁹ ‖ ⁊ erat mater iesu ibi: vocatus ē aūt ies⁹ et discipli eius ad nuptias ‖ Quidā. s. futuri discipli vocati sūt q ad verbū Iohānis baptiste audiebāt xp̄m occulte: sed oīo postea secuti sunt eū. Ioseph aūt vocat⁹ nō legitur: qꝛ q dā putāt eū iā fuisse mortuū: ⁊ ꝟginem trāsiisse ī custodiā filii. Nō tria bona eē ī carnali mr̄imonio q̄ intelligunt̄ ꝑ tres istos vocatos ad nuptias. Primū est fides castitatis ut alter ꝯiugū alteri sit fidel'. 1. Cor. 7. Mulier potestatem sui corꝑis nō hꝫ: sꝫ vir. Similiter vir potestatē sui corporis nō hꝫ: sed mulier. hoc bonū significat ꝑsens casta mr̄ domini: cuius ꝟtutē si nolūt cōiuges imitari vt sint ꝟgīes. saltē sint casti ꝯiugio. Secūdū bonū cōiugii est sacramētum. Significāt enī iste nuptie carnales reꝫ quādā sacrā: cōiūctōꝫ vidꝫ diuīitatis ⁊ hūanitatis ī xp̄o: vel cōiūctōem amoris xp̄i ⁊ eccl'ie. Ephe. 5. Sacramētum hoc magnū est: ego aūt dico ī xp̄o ⁊ ī ecclesia. ⁊ iō qꝛ reꝫ sacrā designat ꝯiugiū: cū timore reuerētie dei fiat. hāc sacram reꝫ designat ⁊ efficit ies⁹ qui nuptiis ī terfuit: q enī aliter cōiugūt̄ nō hūt iesū ī nuptiis: sed demoniūꝫ. Thobie. 6. In eos q cōiugia ita suscipiūt: vt deū a se ⁊ sua mēte excludāt: ⁊ sue libidini ita vacēt: sicut equ⁹ ⁊ mul⁹ qb⁹ nō est ītellectus: hꝫ sup eos demoniū potestateꝫ. Tertiū bonū cōiugii ꝓles est suscepta: a deo nutrita ⁊ edocta in fide xp̄i. Tho. 6. Accipies ꝟginē cum timore domini ⁊ amore filioꝝ magis q̄ꝫ libidinis: vt in semīe abrahe benedictōem in filiis cōseq̄aris: filii quippe sanctorum sumus ⁊ non ita cōiungi possumus sicut gētes q̄ ignorant deum: vt dicitur. 8. eiusdē. hoc bonum ꝓlis significant discipuli xp̄i futuri: qꝛ ꝓles suscepta educāda est in disciplina xp̄i. Tertio ponitur affectus ꝟginis ꝓueniens ex defectu vini ‖ ⁊ deficiente vino ‖ forte beata ꝟgo claꝫ cōpit defectū: vel palā oīb⁹ īnotuit: qꝛ totū iam haurierāt vinuꝫ ‖ dixit mater iesu ad eum ‖ quasi pia mater cito com

passione cōmota est recurrens ad filiū / vinū nō habent / pia mater pro filio so lū pponit defectū. sciens absqz petitōne alia. sufficere necessitatē insinuare.

Quarto ponitur xpi sensus z prudentia quo ad duo. quantū vz ad importunitatez operis euitandam. z quantuz ad opportunitatem temporis expectādam. ppter primum / z dicit ei ihesus. Quid mihi z tibi est mulier / i. si vinum defficit. quid ad nos pertinet. videremur enim īportunū nō petētib⁹ pstantes beneficia. qz si ad nos pertinet deffectū tollere. nō tamē nisi requiramur. Et nota qz mrēz mulierē vocat. non ppter corruptōez. sed vel simplr notans discretōem scrip⁹: vel qz ut mulier cito cōpassa est: z mu liebri pietate. deffectū vini pposuit. un de mulierē noīat ppter mollē affectuz. aut etiā mulierē vocat feminā fecūdā. Quātū vero ad oportunitatē temporis expectādā subdit / Nondum venit ho ra mea / quasi dicat sm Crisostomū nō dū sciūt cōuiue vinū defecisse permitte vt hoc sentiāt. qui enim necessitatē non presentit: neqz beneficii grādez suscipit sensum. Aliter expōit istud / quid mihi z tibi est mulier / i. quid ad te ptiet. vn de Ber. smōe. 27. de tēpe. dicis domi ne quid mihi z tibi est mulier. quid tibi z illi domine. nōne quid filio mater. qd ad illam pertieas queris cum tu sis be nedictus fructus ventris eius īmacu lati. Nōne ipa est que saluo pudore te concepit z sine corruptiōe te pepit. Nō ne ipa est in cuius vtero nouem mensi bus moratus es. cuius virgineis vbe ribus lactatus es. cum qua. 12. annoz factus de irlm descendisti. z eras subdi tus illi. Sed aduertendū vt dicit Cri sostomus quia xpus valde matrem re uerebatur subdit⁹ illi. vt dicitur Lu. 2. Sed hoc loco sic illi respondit vt di cit. Ber. quatenus conuersis ad deum exemplum tribueret. ne cura eos parē tum sollicitet. Si enim nos metipsos p pter deum relinquimus. ab eoz sollici tudine multo magis liberi sumus. vnde legimus fratrē quendā i heremo cōuer santē. cū ad eum carnalis frater ei⁹ au xilii gratia aduentasset. respondisse legit ut adiret alterum frēm eorum. ta mē ille utiqz obiisset. Cūqz admiratus esset qui venerat. z respondēt quia ille obiit. Heremita quoqz eipsū obiisse re spondit. Ne igitur plusqz religio postu lat ppinquorz essemus solliciti. matri z tali matri dominus respōdit. qd mihi z tibi est mulier. vel aliter sm Criso stomū. ne suspecta ei⁹ essent futura mi racula. rogand⁹ erat ab his qui indige bāt. non a mrē. vel aliter sm Augusti nū. Beata virgo quasi auctoritate ma terna exigebat a xpo miracula. sed quia ipē nō accepit a mrē. vnde opāetur mi raculū. ideo ait: quid mihi z tibi est mu lier. quasi dicens. nihil habeo a te vnde faciā quod petis. nōduz aūt venit hora passionis mee. in qua patebit qd mihi sit a te sūptū. caro videz passibilis. No ta qz in nuptiis carnalib⁹ deficit duplex vinū. Primū est feruoris virginita tis. de quo zacha. 9. Quid bonū z pul chrū. nisi frumētū electoz z vinū ger minās virgines. hoc est mustū spus sā cti quo iebriant quidā vt vxorū obli uiscantur. hoc quidē vinū oīo tollunt carnales nuptie z habūdant in eis aq. De quo Eccle. 9. Bibe cū gaudio vi nū tuū. Istud quidez vinū in principio nuptiarū ppinat: sed deficit cito. Suc cedit enī habūdāter aqua tribulatōnis. sollicitudo. s. mūdi. tribulatō carnis. ze lus iordinatus. onus debiti. anxietas

educande plis. i. timor euentus eius. dolor orbitatis eiusdē. p°. Macha. 9. dicit q̄ nuptie iam bis cōuerse sunt in luctū. et vox musicorū in lamentū. Jambis interpretatur mare lacessens. amaritudo enim vite mr̄imonialis mentem lacerat. Et ad lr̄am videmus pricipia nuptiarum leta. fructū uero mōtalitatis. et tādem p mōtē musica i luctū 9uertit. sed si mater domini. i. fides castitatis presens fuerit. ipa impetrat consolationem i deo. sicut ait Sapiens Eccle. 25. beneplacitum est cordi meo. vir et mulier bene sibi 9sētiētes. Secūda ps.

Ecundo cum dicitur Dicit ma

ter eius. miraculi operatō describitur ex eius preparatōe. triplicem autem ponit miraculi preparatōnem. Primā virginis sollicitudinem. virgo enim sollicite ministros admonuit xp̄o obedire // dicit mater eius ministris. Quodcūq3 dixerit vobis facite // vnde patet beatam virginem ex verbis filii cōmotam non fuisse dicētis // quid mihi et tibi est mulier. Attende etiam quō verba matris virginis sūt cōsona vbis pr̄is celestis. Ipe enim de nube clamauit. Mat. 17. hic est filius meus dilectus in quo mihi bene cōplacui ipz audite. Simil'r et beata mater nunc ait ministris. quecūq3 dixerit uobis facite. Secure que precepit faciamus. sunt enim salutaria monita: quia hiesus salutaris est. Exo. xxi. omnia que locutus est domin9 faciem9 et erimus obedientes. Quanta vero sit sollicitudo eius implere precepta ipe ait Mat. 7. omnis qui audit verba mea et facit ea assimilabitur viro sapienti qui edificauit domum suam supra petram. Secūdo ponit vasorum pr̄ōtitudinem //

Erāt autem ibi lapidee idrie // Est autē idria vas aquatile sicut ipm nomē insinuat. dicitur enim ab idor qd̄ est aqua. horum aūt vasorum primo describit multitudinem // Sex // Item officiū // posite s'm purificatōem // i. pter ablutōem iudeorum // Nam vt dicitur Mat. 7. omnes iudei nisi crebro lauent manus suas nō manducant. et a foro redeuntes nisi baptizentur non comedunt. et alia multa q̄ tradita sunt illis obseruant. baptismata calicum et vrceorum et eramentorum et lectorum. Quia ergo tantis vtebantur ablutōnib9. ideo posite erant idrie i cōuiuio nuptiarum: s'm purificatōem iudeorū. Item ponit idriarum capacitatem // Capientes singule metretas binas vel ternas // metron grece mensura dicitur latine. et secūdum Isido. 16. Ethi. est pprie mensura liquidorum. Papias aūt dicit q̄ metreta cōtinet sextaros. x. vnde patet vasa illa magne capacitatis fuisse. singl'm enim. xx. aut. xxx. erat sextariorum. et sextarius est mensura continēs. 16. medias. Tertio ponit rei ex qua futurū erat miraculū plenitudinē factā xp̄i impio // dicit eis hiesus implete idrias aqua et ipleuerūt eas vsq3 ad sūmū // Hēs ergo materiā habūdātē miracli. Nō si quis querat q̄liter vinū fecerat ex nihilo. Respōdēdum quia non fuisset tā euidēs miraculū. Rursus si quis dicat: quare potius ex aqua vinū fecit q̄ ex alia materia. dicēdū est q̄ ad maiorē declaratōem sue potestatis. aq3 vino cōtrariā permutauit in uinū. Notādū q2 pter nuptias hūane ppagatōis. de quibus supra dictum est tria sunt alia genera nuptiarū. Sunt enim nuptie diuine incarnatōnis. spualis copulatiōis. et beate fruitōis. de primis nuptiis allegorice dicitur. Mat. 22. Simile est re

gnum celoruz homini regi qui fecit nup
tias filio suo. ꝫm Augu. harum nup-
tiarum verbum dei sponsus est. sponsa
caro humana. ꝛ vtrūqȝ vnus est filius
dei. quoꝝ tanta est vnio vt etiam ab in
uicem sepatis carne ꝛ anima: verbū ab
utrisqȝ sepatum nō fuerit. Quanta sit er
go caritas verbi ad humanitatē aduer-
te. Ceteras enim nuptias mors dissol-
uit: ipo aūt mortuo: etiam sponse carni
cōiunctus erat. Facte sunt aūt iste nup
tie localiter quidem in thalamo vteri
virginalis. virtualiter aūt facte sunt ī
zelo a feruenti amore diuio. Isa. 9. Cū
premissum esset quia paruulus natus ē
nobis ꝛc. post omnia: cuius virtute sit
istud cōpletuz addit. zelus domini exer
cituū faciet hec: quia spūs sanctus qui
est feruor caritatis superuenit in virgi
nem. ꝛ quod in eo natum est de spū san
cto est: cuius figura fuit rubus ardens
presente domino nec cōbustus. vt dicit
Exo. 3. zelus aūt iste dicitur esse trans-
migratōnis: quia transmigrauit in car
nem diuinitas. Jo. 3. Sic enim deus
dilexit mūdū vt filiū suū vnigenitū da
ret qui erat finis nr̄e peregrinatōis. ip
se est factus peregrinus trāsmigrans.
docuit nos vt eum sequeremur: qui est
via veritas ꝛ vita: sine quo nemo ve-
nit ad patrem. Ezech. 12. Tu fili homi-
nis trāsmigrabis per diem coram eis:
si forte aspiciāt. Item harū nuptiarum
ꝓles sunt omnes qui credunt in carnez
eius verbo cōiunctam. Semie eni. i.
fide carnis sue nos genuit. ps. Pro pa
tribus tuis nati sunt tibi filii. Jo. 1. de-
dit eis potestatem filios dei fieri: his q
credunt in nomine eius. Itez aqua fuit
scriptura veteris testamēti. secundum
Augustinum. Insipida quidē: quia nō
sapit ista scriptura nisi xp̄us intelligat.

de ista aq̄ dr̄ ꝓuer. 28. Aqua pfunda v̄
ba ex ore viri: sed cōuerse sūt iste aque
ī vinū spūalꝫ itelligētie. Luc. 24. qñ
do xp̄s appuit sensuz aplis vt itellige-
rēt scripturas. Sed ordinē istius cō
uersionis attēde. sex idrie ꝫm Augusti
nū. sex sūt etates seculi. Prima ab Adā
vsqȝ ad Noe. Secunda a Noe vsqȝ ad
Abraā. Tertia ab Abraā vsqȝ ad Da
uid. Quarta a Dauid vsqȝ ad trāsmi-
gratōez babilonis. Quīta a trāsmigtōe
babilonis vsqȝ ad Jo. baptistaz. Dicit
enī xp̄s Mat. xi. ꝛ ꝓphete vsqȝ ad Jo.
Sexta a Johāne vsqȝ ad finē secli. Itē
nō iussit xp̄s effundi aquā ab idriis: qa
scripturam veterem non reprobauit:
sed per ministros ꝓphās easdem ī ple-
uit scripturas. ꝛ ipse legem impleuit.
Mat. 5. Non veni soluere legem: sed
adimplere. Item singule idrie capiunt
metretas binas vel ternas: quia in sin-
gulis etatibꝰ fuit fides trinitatis ꝛ dua
rū nārū in vna xp̄i ꝑsona. Itē nota priꝰ
ē aq̄ cōuersa ī vinū. i. lex vetus ī spūa
lē sensū euāgelii q̄ȝ idrie īplerent: quia
oportebat priꝰ ipleri q̄ de xp̄o erāt scrip
ta. Luc. 24. Necesse ē īpleri oīa que
scripta sunt ī lege Moysi ꝛ ꝓphis ꝛ psal
mis de me. Et vsqȝ huc. i. vsqȝ ī sextā
etatē spōsꝰ ecclie ꝓuauit bonū uinū. Ui
nū gaudiū ē. euāgeliū aūt dr̄ bonū nun-
tiū. de quo Luc. 2. Ecce euangelizo uo
bis gaudiū magnū. Secūde nuptie mo
rales sūt spūalis vz copulatōis in quibꝰ
spūs spūi adiūgit. Spūs icreatꝰ nr̄o spi
ritui copulat. Jere. 3. Cōuertimi filii
ad me r̄uertētes dic dn̄s: qꝛ ego vir ur̄
ꝛ assūmā uos. vñ Ber. ꝫ. 27. de tēpe-
ōnes inqt nos ad spūales nuptias uocati
sumus in quibꝰ vtiqȝ sponsus est chri-
stus nos ipsius sponse. 1. Cor. xi. de-
spondi vos vni viro v̄ginē castam ex

bibere xpo. Sed hoc sic esse quando poterit nostra consentire fragilitas vt sic diligatur a deo sicut spōsa a sponso. Itē hec spōsa multū est genere inferior sponso suo. Inferior dignitate. iferior spe. attamē ꝓpter ethiopissam istam de longinquo fili⁹ eterni regis aduenit. vt eā sibi desponsaret pro qua etiam mori non timuit. vnde tibi o humana anima. vnde tibi hoc. vnde tibi tam inestimabilis gratia. vt eius spōsa merearis esse. in quem desiderāt angeli prospicere. cuius pulchritudinem sol ꝛ luna mirant̄ ad cuius nutum vniuersa mutantur. quid tribues domino pro omnibus que retribuit tibi: vt sis socia mense. socia regis. socia deniqȝ thalami: vt itroducat te rex in cubiculuȝ suum. vide iam quid de deo tuo sentias. vide quantum presumas de eo. vide quibus brachiis vicarie caritatis reamandus ꝛ amplectendus sit. qui tanti se estimauit. imo q tanti se fecit. de latere enim suo te formauit. quando pro te obediuit i cruce: ob hoc patrem suum ꝛ matrem suam sinagogam reliquit. vt adherens ei vn⁹ cum eo spus efficiaris. Et tu ergo audi filia ꝛ vide ꝛ considera quanta sit erga te dignatō dei tui: ꝛ obliuiscer̄ populum tuum. desere carnales affectus. secculares mores dedisce. abstine a prioribus viciis: consuetudines noxias obliuiscere. hec Ber. Celebrantur auteȝ nuptie iste in chana. zelo. s. diuinitatis dicētis. Exo. xx. Ego sum domin⁹ de⁹ tuus fortis zelotes. quo zelo amoris nos sibi coniunxit. Deutro. x. En domini dei tui sunt celum ꝛ celū celi. terra ꝛ omnia que in ea sunt. ꝛ tamē cōglutinatus est nobis dōinus ꝛ amauit nos. hic vero zelus transmigratōis est: ut ꝛ nos in ipsum nostri amatorem trāsferamur domini de terrenis ad celestia. ꝛ de viciis ad virtutes. Sed aduertendum quia iste nuptie spūales quadruplicem habent differentiam. quedā .n. sunt prudentis operatōnis. quedam sapientis cōtemplatōnis. quedam regularis professiōis. quedam vero virginalis consecratōis. In primis nuptiis prudentia vite actiue ratōnali nr̄o spiritui coniungitur. i secūdis autem sapientia vite contemplatiue delectabiliter nob̄ copulatur. viro igitur actiuo prudentia sponsa est. cōtemplatiuo autē sapientia: ꝓpter primū. ꝓuer. 8. Dic sapiētie soror mea es. ꝛ prudentiā voca amicaȝ tuā. ꝓpt̄ h̄ȝ. Sap. 8. sapiāȝ amaui ꝛ exquesiui a iuuentute mea ꝛ quesiui sponsam mihi assumere. ꝛ amator factus suȝ forme illius. Prime nuptie sunt fecund̄ figurate per Lyam. Secunde sunt optate figurate per Rachel. Gen. 29. vocatis multis amicorum turbis ad cōuiuium fecit nuptias. ꝛ vespe Lyaȝ filiā suam introduxit ad Iacob. sed de nuptiis suauibus Rachel. dicitur ibidem. Tandeȝ potitus optatis nuptiis amorē sequentis priori p̄tulit. de nuptiis uero regularis professionis pōt intelligi illud. Leuit. 27. Homo cum votum fecerit ꝛ spopōderit deo animaȝ suam sub estimatiōe dabit pretium. filia regis celestis religio est. quā quis sub voto spōsaȝ accipit. dū vitā ꝓpriā obligat deo. ꝛ hoc est p̄ciuni qd̄ deus estimat sufficiens p ista cōiunctōe. In his nuptiis aq̄ vite labil̄ cōuertit̄ i vinū rigoris discipliē. vl̄ difficultas ꝛ ḡuitas ꝯuertit̄ in vinū facilitatis ꝛ leuitatis. Sunt etiā quedam nuptie dum virgo consecratur deo. vel ꝯsecratōe solēni vel priuata. ꝛ fiunt iste nuptie inter virginem ꝛ deū. Leuit. xxi. V̄ginē ducet summus

pontifex. Et attēdēq̄ mūde sūt iste nuptie que non nisi virginum esse possunt: de quib⁹ Agnes beatissima in xp̄o inq̄t. Sum desponsata ⁊ annulo fidei sue subarrauit me: vt nullum preter eū amatorem admittam. iam corpus eius corpori meo sociatum est. quem cum amauero casta sum. cum tetigero munda sum. cum accepero virgo sum. In his nuptiis carnis fluxus cōuertitur in vinum feruentis spūs. hoc est vinum nouū non in ueteres: sed in nouos vtres ponēdum: vt dicitur Mar. 9. quia noue vite feruor pristine cōsuetudinis nō īmutat vetustatem sed mentē dissipat. Ergo spūaliū nuptiarum. nuptie prudentie sunt fecūde. nuptie sapientie sūt iocūde. nuptie regulares sūt habūde: sꝫ nuptie virginales sunt munde. Sed in istis nuptiis spūalibus deficit vinum secularis letitie. Joh. ā. 1. periit vinum dulcedinis ex ore vestro sicut predixit saluator. Jo. 16. Mūd⁹ gaudebit. uos vero contristabimini. sed roganda est mater domini vt spūale vinū nobis īpetret. Bernar. x. sermone de tempore. nihil nos deus habere voluit quod per manus marie non transiret. Spūale aūt vinum quod est caritas ꝓpinabit nob. Siquidem replete fuerūt idrie purificatōnis. Et vt dicit Bernh. ꝯ. 25. post baptismi lauacrum sex idrie iniquitatis purificande adhibentur. Prima est cōpunctō cordis. Ezechiel. 18. In quacunq̄ hora ingemuerit peccator omnium iniquitatum eius non recordabor. Secunda idria est oris confessio. ps̄. Dixi cōf. tebor aduersum me iniustitiam meam domino ⁊c̄. Tertia est elemosina ꝓ elargitō. Lu. xi. Date elemosinam ⁊ ecce omnia munda sunt vobis. Quarta est īiuria ꝓ remissio: sicut orātes dicim⁹. dimitte nobis debita nostra sicut ⁊ nos dimittim⁹ ⁊c̄. Quīta est corporis abstinētia. vnde oram⁹ mūdi per abstinētiā deo canamus gl̄iam. Sexta idria ē p̄cepti obediētia. Jo. 15. Jā uos mūdi estis ꝓpt̄ s̄monē quē locutus sum vobis. Itē sex iste idrie aliquando vacue sūt sollicitudine v̄tutis ⁊ grē: lꝫ sīt plene vento ⁊ aere ināis glorie. Osee. 12. Effraim pascit ventus: quia impletur inani gloria. Sed repleantur idrie aqua timoris domini. puer. 14. Timor domini fons uite. Timor dn̄i aq̄ comparatur. quoniam extinguit estuꝫ tempatōis. ad ima tendit mentem deiiciens. Item isto timore implende sunt idrie: que singule capiūt metretas bīas vel ternas: quia vt dicit Bernād⁹ duplex est timor omnibus notus: tertius paucis patet. Prim⁹ timor est ne cruciemur in gehenna. Secundus ne excludamur a gloria. Terti⁹ cū sollicitudie replet aīam ne forte in p̄senti destituat̄ a grā. Et q̄dē sicut aqua extinguit ignem: ita ⁊ oīs timor extinguit cōcupisentiā: sed iste p̄cipue qui ē tertia metreta occurēs ad oēm tēptatōem: ne forte amissa grā sibipsi hō derelict⁹ quottidie labat̄ de malo ī peius. Contra istum timorē non habet aīa vnde sibi blandiat̄. nā cōtra primos munit se aliquando spe future venie. vbi illo dulci timore nō obstāte peccat in spe uenie: sꝫ ī hoc tīor nihil hꝫ vn̄d cōsolet̄. Itē a p̄ricipio querim⁹ deuotōis dulcedinē. vinū iocūditatis spūs. sꝫ opꝫ pri⁹ idrias aq̄ īpleri. i. corda repleri aq̄ tīoris. Initiū. n. sapiē ē tīor dn̄i: q2 vt ad caritatē p̄ueiat̄ īitiā dn̄i ē: post h⁹ aūt aq̄ ī vinū cōuertit̄ cū p̄fecta caritas foras mittit tīorē. ⁊ iplebūt̄ oīa feruor̄ spūs ⁊ verecūda dn̄otōne. Nā vinū feruēs ē ⁊ calorē hꝫ fecun

de. Item nota quia in nuptiis vite act(iue) sex idrie posite: sũt precepta sex operũ mĩe ĩpendẽda. prĩa idria dare panẽ esurienti. Secũda potuz prebere sitiẽtiũ. Tertia vestire nudũ. Quarta peregrinũ suscipe. Quĩta captiuũ redimẽ. Sexta infirmũ visitar. Aqua sũt ista bona tẽpalia que fluũt z rfluũt. Implẽtur aũt idrie aqua: cũ ex bõa voluntate mĩe pcepta cõplẽtur: p qb9 vinũ celestis cõuiuii suscipim9. Das ergo aquã paupi: z vinũ suscipis. das trãsitoria z suscipis celestia. Itẽ sex idrias etiã habẽt nuptie vite cõtẽplatiue. idria .n. vas ẽ capax aq. sex aũt sũt cõsideratões cordis quas ĩplet aqua tristitie. prĩa idria ẽ memoria diuĩe offensiõis: quã ĩplent lacrime contritõis. ps. Exitus aquarũ deduxerũt ocli mei: qz nõ custodierũt zc. Secũda idra ẽ dolor fraĩne trãsgressiõis: hãc implent lachryme caritatis. Iere. 9. Quis dabit capiti meo aquam z oculis meis fõtẽ lachrymaz zc. Tertia idria ẽ tediũ hui9 pigrinatõis: hanc replẽt lachryme afflictõis. ps. heu me qz ĩcolatus meus zc. Quarta idria est cõpassio aliene aduersitatis. Job. 30. Flebã quõdã sup eũ q afflictus erat. Quĩta idria est timor gehẽne: hanc replẽt aque cõpũctõis. Gre. sup oĩa pre uisio inferni cõpũctõz puocat. Sexta idria ẽ amor pr̃ie: quam replet aq deuotõis. ps. Fuerunt mihi lachryme zc. z iterũ sup flumĩa babilõis zc. Sex igitur idrie: sex sũt cõsideratões qs ĩplent aque tristitie. Jo. 16. quia hec locutus sũ vobis tristitia ĩpleuit cor vr̃m. Sz cũ ĩplete fuerĩt idrie tũc tristitia nr̃a cõuertet ĩ gaudiũ: z gaudiuz vr̃m nemo tollet a uobis. Et nõ qz istis sex generibus tristitie corrñdent sex gaudia ĩ celo. Primũ sumit ab eternitate. Scdũ a loci amẽitate. Tertiũ a iocunda societate. Quartũ a corpis gl'ificatõne. Quĩtuz ab ĩferni euasiõe. Sextũ a mũdi subiectõe. Ista sũt sex vina quib9 ĩplebuntur idrie cordis mei: qñdo puerterit dñs lachrymas ĩ gaudiũ. Nã cũ puertit dominus captiuitatẽ plebis sue exultabit iacob z letabit isrl'. ps. Secũdũ multitudinẽ do. me. zc. Jam nũc anagogice ad celestes nuptias beate fruitõis accedam9: ad qs ĩtrauerũt cũ spõso prudẽtes vgĩes: z clausa est ianua. Apoca. 19. Gaudeam9 z exultem9 z demus gl'iaz deo qz venerũt nuptie agni z vxor eius ppauit se. et ĩfra. beati qui ad cenã nuptiaz agni vocati sũt. Iste nuptie sũt nuda diuĩtatis uisio: z apta vitatis fruitõ. In his nuptiis aq tribulatõis deficiũt: qz absterget de9 oẽm lachrymam zc. z habũdat vinũ iocũditatis. Mat. 5. Beati q lugẽt quõz ĩpi cõsolabũtur. puer. xxxi. date uinũ his q amaro sunt corde: bibãt z obliuiscantur egestatis sue zc. Istud uinum voluptas est diuine visionis. de quo Hest. p°. Uinum quoqz vt magnificentia regis dignum erat habũdans z precipuum põebatur. Est ergo vinum magnificum regni habundans z precipuum. Magnificum q dem vinum: quia magnam efficit animam trãsferens eam in regiam dignitatem: sicut ebrii putant se orbis dominos. Judith. 12. Bibã domine quoniã magnificata est anima mea hodie q̃z omnibus diebus vite mee. Regale etiam vinum est. Ex eodem enim vino ipse bibit: quod propinat beatis: quia deus ipse z sancti omnes eadem voluptate diuine visionis gaudent. Danielis primo Constituit eis rex annonam per singulos dies de cibis suis: et de vinis unde bibebat ipse. Rursus istud vinum

habūdās est ꝛc̄. habūdās vt totū hōiē repleat. ps̄. Inebriabuntur ab vbertate dom⁹ tue ꝛc̄. Neq₃ enī ꝓpinabit nobis fruitōis gaudiū ī puo calice: ſ₃ torrēs vini ꝛ fōs letitie exuberabit. tunc apiet nobis cellariū celeste. Can. 2. introduxit me rex ī cellā uinariā ꝛc̄. Est etiā vinū istud p̄cipuū defecatū ꝛ purꝝ quo nihil meli⁹. nihil iocūdi⁹. nihil sapidi⁹. stillā huius vini gustauit Petr⁹ q dicebat. Mat. 17. dn̄e bonū ē nos hic eē. Est enī uinū melleū dulcedīe diuitatis lacteū pulchritudīe hūanitatis xp̄i. Isa. 55. venite oēs sitiētes emite uobis absq₃ argēto ꝛ vlla cōmutatōe vinū et lac. Can. 5. Comedi fauū cū melle meo ꝛc̄. Est etiā istud vinū cōditū ꝛ arōaticū multitudīe suauitatis. h₃ enī oīs saporis varietatē. Can. 8. dabo tibi poculū ex vino cōdito: ꝛ musto maloꝝ ḡnatoꝝ. ſ. quoꝝ amaritudo ī dulcedinē₃ vertet.

Tertia pars.

Ertio cum dicitur et dixit

hies⁹ cōmēdat dōni miraculū tripl'r. ſ. a veritate. bōitate. ꝛ dignitate. Prio ḡ pōit cōprobatō vitatis ꝛ dixit eis. ſ. mīstris hies⁹ // haurite nūc // hoc est illō nūc qō nōdū venerat. quando sup dixit nōdū venit hora mea // ꝛ ferte architriclino // sic noīat pricepſ discūbentiū q dispensat necc'ia cōuiuio. ꝛ dr̄ ab archos qō est pricepſ. ꝛ tricliniū qō est cenaculū: q̄si pricepſ cenaculi. Est aūt tricliniū ꝓprie dom⁹ in qua sūt tres ordies mēsaꝝ: sicut ī refectōriis nr̄is esse cōsueuit. Et aduertēdū q₂ nō legim⁹ xp̄m aliq̄ orasse: aut p̄cepisse vt cōuerteret aq ī vinū: nl' aquā aut vasa tetigisse. vn̄ ad solū ipi⁹ velle fcā est cōuersio: vt eū se demōstraret. de quo ait. ps̄. Oīa quecūq₃ voluit fecit. Deīde pōit ministroꝝ obia // Et tulerūt // i. portauerunt architriclio // vt aūt gustauit Architriclin⁹ aquā vinū factū: ꝛ non sciebat vnde eēt. mīster aūt sciebat q hauserat aquā // hec oīa repetit euāgelista: vt nō lateat opis magnitudo. vnde simil'r ꝓcedit de ceco nato quē dōin⁹ illuminauit. ꝛ de Lazaro mōtuo quē suscitauit // vocat spōsū architriclin⁹ // vt eū rep̄hēderet: q₂ p̄cipuū vinū a pricipio nō dedisset. vnde. 2° pōit testificatō bonitatis. Et p⁹ architriclinus ꝓponit cōem morē hōinum // dicit ei // ſ. spōso // omnis hō primū bonū vinū₃ ponit ꝛ cū iebriati // i. satiati fuerīt discūbēdo // tūc id qō deti⁹ ē // Nō enī auaritie ē peīoā p̄mittē ī cōuiuiis. sed vrbāitatis est meliora ī primis largiri. Secūdo rep̄hēdit spōs⁹ q̄si ɔ̄ cōem morē hōiū fecerit // Tu aūt suasti uinū bonū vsq₃ adhuc // q₂ enī di pfecta sūt opa. iō credit vinū istō fuisse optimū. u t etiā v̄ba architricli declarāt. Nō allegorice q₂ ī nuptiis dīne īcarnatōis mīstri. i. p̄dicatōes. vl' subtiles sens⁹ hauriūt ex pfūditate scripturarū sensū euangelice scripture. vinū. ſ. optimū. Architri. vō ē ḃm Augu. aliqs legis doctor: vt paul⁹. gamaliel. aut nicodem⁹ qb⁹ dū ꝓpinat vinū euangelicum dicūt q nihil eo fit meli⁹ ꝛ ɔ̄ humanā ɔsuetudiē₃ p̄missis vinis bonis vsq₃ ī tēpe gr̄e dilatū sit euangeliū. sic enī exigit ordo nē ꝛ gr̄e: ut ad ꝑfectū gradeuēiat p ī pfectū: tal' etiā architriclin⁹ fuit petr⁹ pricepſ cēacl'i eccl'ie: in quo sūt tres ordies discūbētiū ɔiugatoru₃. vid₃ ɔtinētū. ꝛ doctorū. iste cum gustasset de hoc uīo. ait Jo. 6. domine ad que₃ ibimus verba vite eterne habes ꝛ aliī qd₃ missi a pontificib⁹: vt app̄hēderent ihesū regressi sūt dicētes. Nūq₃

sic locutus est hō: ut hic hō loquit. Jo.
7. Aug. sup illō. De petra melle satu-
rauit zc. q̄z multi sūt ingt q satiāt d illo
melle qui clamant et dicunt. Suaue ē:
nihil melius. nihil dulcius vel intelli-
gi pōt zc. Tropologice sex idrie ķ pu
rificatōis dū hic sum⁹ iplent aquis tīo-
ris: mišatōis. z tribulatōis. nec aliqd
gustam⁹ de vino iocūditatis diuie. nisi
mīstri hauserit ad xpi ipiū de fōte cele-
sti. de cella. s. vinaria. mīstri sunt me-
ditatōes sācte. oratōes deuote. itensa d
sideria. qb⁹ mīstris haurit modicū ali
quid. stilla vidz vini celestis ad pbatō
nem poti⁹ q̄z ad satietatē. Architricli⁹
est ratō q p̄cipat in hōie. vnde d̄r. 1.
Poli. Ratō est architectō. intellectui
itaqz nō subdito irrōabilib⁹ motibus. s3
p̄cipāti. libēo z mūdo. mīstrat. orati
one. vidz spetrāte: aut meditatōe stu-
dēte. aut desideriis attigente. z cōcedit
aliquādo i ista etiā vita modicū qd gu
stare de vino i qd p̄sēs tristitia cōuer
tet. ps. Gustate z videte zc. itē q gu-
stāt huc saporē dū hic sūt. nesciūt vnd.
i. qb⁹ meritis hoc fit. q2 nō aduertūt in
se meritū qb⁹ digni sint hec percipere.
iob. 24. Nescit hō preciū eius. i. meri
tū. Exo. 16. Cū vidissēt filii isrl' māna.
dixerūt qd ē h°. ignorabāt. n. quid eēt.
Nec sciunt etiā sancti dū hic sunt dei iu
dicia. q̄re vz se gustādum de⁹ hic pre-
beat. an vidz i cōdēnatōem an in sola-
tiū. iohā. 3. Spūs vbi vult spirat. et
vocē eius audis z nescis zc. Et qd mix
si ignorat rō qd sup se ē. s. hui⁹ dulcedi
nis originē. cū petr⁹ aplus ad vnā stil
lā hui⁹ uini iebriat⁹. bonū ē igt domine
nos hic eē zc. nesciēs quid diceret. Lu. 9.
Imo qd āpl⁹ ē paul⁹ pduct⁹ i padisū. i.
cellariā hui⁹ uini vsqz ad tertiū celū.
nesciebat vtrū i corpore vl' extra cor-
pus eēt. 2. Cor. 12. itē mūd⁹ a p̄cipio
dulcia xpōit via. voluptates. s. z va-
na gaudia. sicut venefic⁹ sub melle ve
nenū abscōdit. s3 z [illegible]teriora sequūt lan-
guor. seniū. calamitas. mors. puer.
29. Ne ituearis uinū. i. seculi volupta
tē. cū flauescit. cū splēduerit i vitro co
lor ei⁹. ingredit blāde: s3 in nouissimo
mōdebit vt coluber. z sicut regul⁹ ve
nena diffūdit. S3 ecōtra spōs⁹ aīaȝ no-
straȝ. pri⁹ quidē de tristitia nobis xpo
nit z iplet idrias amaritudib⁹: ut vinū
cōsolatōis nobis largiat eťne. tūc eni z
nos dicem⁹ spōso nr̄o ſuasti bonū vinū
vsqz adhuc. Tertō ponit triplex de-
claratō dignitatis huius miraculi. pria
q2 fuit virtutis initiū // Hoc fecit initium
signoȝ hies⁹ i chana galilee // Unde patz
librū de ifātia saluatoris quēqdā putāt
Hie. pdidisse eē apocirphū. ibi. n. mul
ta signa legūt fcā a xpo: cū tñ dicat euā
gelista hoc fuisse initiū signoȝ ei⁹: cū iā
eēt xps āpli⁹ trigītā ānoȝ. S3 obiciet
aliqs de stella magoȝ z colūba z voce
prīs de cel'. Et dicēdū q2 nō fuit euidens
illa sig fuisse fcā ab eo: lz fuerint fcā xpi
eū. Secūdo istud miraculū fuit diuinita
tis indiciū // z māifestauit gliaȝ suā // q2
ipse vidz eēt fili⁹ dei q ē splēdor glie fi-
gura substātie ei⁹. iohā. p°. Vidimus
gliā ei⁹ zc. Tertō ipz miraclū fuit cre
dulitatis vl' salutis indiciū // Et credi-
derūt i eū discipli ei⁹ // pri⁹ qdē credebāt
i eū xpi vba iohānis dicētis. Ecce agn⁹
dei. z q2 vidit spūz sicut colūbā descēdē
tē z manētē sup eū. nūc vo crediderūt
i eū ex euidētia opū ei⁹. Nō q2 z a pri
cipio mūdi primū miraclīz factū ē i nup
tiis: q2 costa viri cōuersa fuit i mulie-
rē. hic aūt aqua in vinum: q2 s̄m statū
pcti aīal' erat hō futur⁹ cui⁹ signum est
quoniā ablato osse repletus fuit homo

carne· sed in statu gre fluxus voluptatis i feruorem spus couertatur. Item primu signu iesu .i. salutis est si couertat aq i vinu .i. si sapida videri icipiut amara q de9 precipit. Ite i vino maifestat xps gliā suā: qz in gaudio celestis prie videbim9 eu sicuti est. Ite signuz vini puocat ad fide: qz ipsis q sut aque multe couerse in spuz sctuz puocate sut getes ad credendu. na maifestato spus f.t ad vtilitate eoz qui sut credituri· vt dicit Aplus. unde Act. 2. repleti apli spu sco qsi ex aq i vinu couersi· putabatur esse plei musto· z reuera pleni erat feruore sps· qz musto Petr9 aplus plenus pdicabat· z apposite sut die illo credetiu aie circiter tria millia. Et hoc cocordat ei qd i baptismo xpi factu est. na cu ipse trasisset ex aq missioe spus sacti fca sup eu. Johanes baptista uidit z credidit: qz hic e fili9 dei. Ecce qz aq baptismi Jo. trasiuit i spuz .i. spualebaptismu

Tertia dnica p9 ephiaz. Pria ps.

CUm descedisset Iesus d monte. zc. Mat. 8. Cuctis aliis sciis sacra scriptura supexcellit· q i ea non voces sole queadmodu i huanis sciis: sz z res ipse significat· sicut dicit Hugo p° li° de sacramentis i plogo. vbi gra. mudana scientia igrit qd noie sol significet: qz corpus lucidissimu· sz sacra scriptura vlterius dicit: q sol significat hoiez sapiete. vnde ho sapies in sapia manet sicut sol. Itez alia multa exempla adduci posset. et io hodiernu euageliu expoit duplicit scz qtu ptiet ad lralez significatoz: z sz misteriu reb9 ipsis iptatu. Duo itaqz miracula narrat fca a deo .s. leprosi mudato z paralitici curato. de leprosi mudatione cocordant Mar. 8. z Math. p°. et Lu. 5. De isto vo paralitico nihil dicit Mar. sz Mat. 8. z Luc. 7. Secuda ps euangelii icipit ibi // Cu aut itroisset // Circa primu quiqz taguf. primu est xpi descesus ibi // Cu descedisset ihes9 de monte // Iste mos sm ieronimu fuit mons thabor que xps ascederat cu discipulis suis· ut noue legis precepta illis traderet· data aut lege descedit de monte ut miraculoz opato lege data cofirmaret. Deide ponit turbe seqla // secute sut eu turbe multe // Venerut turbe multe ad ihesu z descesu ipsi9 prestolabat· sz secute sut eu descedentez qda vt dicit Ori. ppt caritatē: plerisqz ppt doctrina· ceteri ppt admistratoem z curatoem. De his q prestolabat xpi descesu: erat lepros9 ille· et io 2° ponit ei9 accessus // Et ecce leprosus veniens // no quocuqz erat leprosus· sz vt dicit Lu. erat vir plenus lepra.

No q lepra e ifirmitas icurabilis sm naz· z io venit iste leprosus ad tale medicu· qui medicina supnali eu curaret. Sed querit unde habebat leprosus iste fide: q eu dnus curare posset. Et dicendu q vt patet per magrm i hystoriis· mudato leprosi est primu miraculu qd dominus opatus est· ex quo aperte predicare incepit· z io valde comendada est fides istius leprosi: qui nullo adhuc fco miraculo: sed sola fama doctrine ei9 audita credidit· q tanta xpi sapia absqz oi potentia esse non posset. Tertio ponit leprosi peto // Adorabat eu dices // sz Crisostomum· non simpliciter petebat curationem: sicut ab artifice medicina: sed adorabat qsi deum. Nota q oratio licet sit desiderii vocalis expressio ad deum· tame desideriu aliquado etia corpalib9 signis dmostrat· sicut genuflexioib9· pstratoib9· z aliis mltis mois.

Iste aut̃ leprosus expressit deuotã reuerentiã qr adorauit. hũilẽ virtutẽ: qr vt dicit magr. adorauit genu flexo. timidã z verecũdiã. qr pcidit i faciẽ vt dicit Lucas. Deide põit ipsius oratõ // Dñe // hec dñs q etiã languorib⁹ z sanitati vite atqz morti dñatur // Si vis // uolũtate diuina i cui⁹ ditõe cũcta sũt posita. hest. 14 // potes me mũdare // illa potẽtia cui oĩa obtẽpant z nihil resistit. Attẽde quã fiducialr̃ iste leprosus petierit. lz enĩ non fuerit in mõte cũ dñino. nõ videt tamẽ ignorasse q ibi dñs admonuerit. petite z accipietis. oĩs enĩ q petit accipit. Mat. 7. Itẽ videt illã dñi sententiam obseruasse quã i eodẽ mõte ptulit. Orãtes aũt nolite multũ loq: quoz breuiter se expediuit dicẽs. dñe si vis potes me mũdare. Nõ q xpus lz miracula in carne mortali fuerit opat⁹. ea tamẽ absqz prẽ z spu scõ opari nõ potuit: qr quoruz vna ẽ substãtia z vtus eaz ẽ una opatõ vt dicit Augu. qd qd leprosus iste prudẽtissime expressit. nã psonã vbi tãgit cum dicit. dñe. ipse ẽ enĩ i cui⁹ femore scriptũ ẽ. rex regũ z dñinus dñatiũ. Apo. 19. Itẽ benignã volũtatẽ spũs sãcti. cũ dicit. si vis. Spũs enĩ vbi vult spirat. prĩs aũt oĩpotẽtiã cum dicit. potes.

Quarto põit miraculi opatõ // Et extendẽs manũ ihs // manũ illã q fabricauit celos extẽdit largit. mĩsericordit. potẽter // z tetigit eũ dicẽs // tetigit enĩ vt tactu sue carnis mũdissime lepre maclam abstergẽt. Nã vt dicit Theophi. ipsi⁹ sacra caro ẽ purgatiua. z vitã tribuẽs. sicut existẽs verbi dei caro. Sz videt q dñs ↄ legẽ fecerit. nã leprosus imũd⁹ ẽ vt dr Leuit. 14. quẽ nõ eãt licitũ tãgẽ. Et dicẽdũ q ideo lex phibebat tactũ leprosi. ne tãgẽs ↄheret imũdiciam vl maculã ex lep. z qr xps nullã imũditiã aut maculã ↄhere poterat. iõ nõ egit ↄ legẽ. Tetigit aũt apĩ tria. primo vt ostẽdẽt antiq cessare eo q nouã legẽ iã ẽdiderat. Secũdo vt ostẽdẽt se dñinuz legis qui ei nõ erat subiectus. Tertõ ut tactu sanarz leprã. Deinde vbuz dñi põit. leprosus enĩ ↄditõalr̃ dixeãt. Si uis z dñs idicatiue // rspõdz uolo // Itẽ leprosus dixerat. potes. sed xps ipat // mũdare // Ecce effectus potẽtie. tactu igit z vbo curatus ẽ. Deide põit leprosi mũdatõ // Et ↄfestĩ mũdata ẽ lep ei⁹ // qr enim vt dicit Origenes nõ dubitabat credẽt nõ tardat sanatõ: qr nõ distulit ↄfessiõz: nõ differt mũdatõ. Et nõ ſm Crisostomũ q ista dictõ confestĩ tardi⁹ pferr: q fuerit velocitas mũdatõis. cici⁹ enĩ factũ fuit q dici possit. Quĩto põit triplex mãdatũ sanato ipositũ. ñ mãdauit ei xpus vt afferret sibi peccuniam vel alia qlz dona p sua mũditia. aut q ipsuz glĩficaret corã hoĩb⁹. sed primũ sibi dedit mãdatũ vt occultaret miraculũ. unde seqt // et ait illi ihs. vide nemĩ dixeris // Nõ q gnqz ex cãis. phibuit xps ſm Criso. z Ambro. p° vt daret nobis exẽplũ q nõ qramus glãz de nrĩs opib⁹. Secũdo vt dicit Criso. qr nõdũ eãt tẽpus xpi opa pdicari z pdicatõ erat cõmittenda aplis. Tertõ ſm Ambro. qa meliores sũt q fidẽ spõtanea credunt: q spatis beneficiis. Quarto ſm Ila. vt hec sal⁹ nõ qsi vbo oblata qrat. lz necessitate cogẽte deuote postulet. Quinto ſm Jero. z cirillũ. qr non erat op⁹ vbo pdicare. qd i euidẽtia operis demõstrabat. fortasse aũt: Sexta cã ẽ qr pri⁹ expectãdũ eãt iudiciũ sacerdotũ q indicarẽt eũ eẽ mũdatũ. z postea dicẽdũ eãt qs illũ sanauerat. q si ecõuerso factũ fuissz potuissẽt sacerdotes ex iuidia calunniari miraculũ. Secũdũ pceptũ est // Sed

vad' z ostēde te sacerdoti // cui cōmissum
erat lepre iudiciū. Nō q̄ quattuor ex
causis eū mittit ad sacerdotes. prīa quo
niā lz esset mūdus non tamē reputabat
mūd' z cū aliis nō poterat habitare nisi
sacerdotū iudicio. Secūdo xpī hūilita
tē vt sacerdotib' videat deferre. Ter
tiō ƀm Origenē z Ambrosiū vt cognos
cat qz nō legis cōsuetudīe: ſʒ dei grā sit
sanatus. Quarto ƀm Criso. vt obtu
raret maliloquā iudeoꝝ līguam dūle
gē venerabat. Tertiū preceptū ē // Et
offer mun' qd̄ p̄cepit Moyses // Leuit.
14. Nō q̄ mūdatus a lep̄ bis offerebat.
prīo anteq̄ castra īgrederet offerebat
duos viuos passeres: cū ligno cedrino
coco z isopo. z imolabat vn' passer de
cuius sanguīe tīgebat alius passer z li
gnū cedrinū cocū atq̄ isopū z asp̄gebat
illo sanguīe mūdatus. z. vicib'. Et po
stea dimittebat passer viu' vt aduola
ret ī agrū. loto aūt corp̄e atq̄ vestimē
tis z rasis oīb' pilis corp̄is īrbat castra
ita tamē q̄ p̄priā nō īgrediebat domū
vsq̄ ad. z. dies. die aūt. z°. iterū oēs pi
los corp̄is radebat z lauabat corp' ei'
z vestimēta. Et die octauo si erat diues
tollebat duos agnos īmaculatos z ouē
vnius āni z tres decimas sile olo cōsp̄
se z sextariū oli z statuebat oīa hec ad
ostiū tabernaculi. postea p̄ sacerdotē
fiebat imolatō. Si vo paup̄ fuisset hō
ille nō offerebat nisi vnū agnū z deci
mā vnā simile olo cōsp̄se z sextariū oli
z duos turtures siue duos pullos colū
be. hoc aūt munus nō iussit dñs offer
re huic mūdato leproso. ſʒ vt darz lau
dē deo p̄ sua mūdatōe. Seqt // ī testimo
niū illi // ī. accusādo atestātē ill'. s. sacer
dotio': quonia vt dicit Crisostom' q̄ a
xp̄o sieda erāt: oīa fcā sūt: z tamē ipsi nō
crediderūt. Illa igit munera sūt testi
moniū īcredulitatis eoꝝ. qz dū ea rece
pūt sanatōem leprosi approbant. in xp̄m
tamē credere noluerūt. Secūda ps.

Ecundo cum dicitur cum autē

introisset // tāgit palitici curatō. Et qnq̄
facit. prīo .n. pōit Cēturiōis access' // Et
cū introisset hiesus Capharnaū // q̄ ē no
bilior ciuitas galilee. unde etiā iterptat
uilla pīguedīs vl ager cōsolatōis // Ac
cessit ad eū Cēturio // Cēturio dr q̄ cētuz
preest militib' z erat iste Centurio gē
til' positus a romāis capharnaū ad custo
diā puīcie. Nō q̄ iste cēturio p̄sona
liter nō accessit ad hiesū. sed ut dr. Lu.
8. audiens de hiesu tāta mirabilia cuz
haberet s̄uū carissimū p̄ximū mōti mi
sit seniores iudeoꝝ ad xp̄m qui rogarēt
p̄ salute s̄ui. nō eni accessit p̄sonal'r qui
nō putabat se dignū presentia xp̄i. Cum
aūt xp̄s iret cū seniorib' ad domū ei'.
ille hoc audiens misit ad eū vt non de
clinaret ad suū hospitiū: qz nō erat dign'
eū recip̄e. sed tātū imparet v̄bo z sana
ret puer ei'. vnd orit q̄stō quō Mat.
dicat q̄ accessit cēturio ad christū. cum
tamen dicit Luc. misisse seniores. Et iō
dixerūt q̄dā nō eūdē eē cēturionē de quo
logt Ma. z Luc. Sz nō ē verum secun
dum Crisostomum. Diuersitas autē
illa q̄ app̄z īter euangelistas tēp̄e tolit.
prīo q̄dē ƀm criso. quonia centurio iste
p̄sonal'r accedē noluit ad dñz. ſʒ iudei q̄
sī blādiētes illi dixerūt q̄ nō expediebat
vt ipse laboraret ī h° quoz ipsi irent et
xp̄m adducerēt. Et ideo Mathe' cō
siderata voluntate centurionis dixit q̄
accessit ad dominuz. Secundo vt dicit
Augustinus: quonia ea que aliquis p̄
alios facit ipe facere dicit: ex quo senio
res iudeoꝝ nomie Centuriōis accesse

rũt ad dominũ. iõ ipe Centario dicitur accessisse. Tertõ vt inuit idẽ Augustinus Mathe⁹ voluit comendare Cẽturiõis fidẽ: q2 enĩ fide accedit ad dñm: magis accessit Cẽturio ad xp̃m. q magis credidit q̃3 seiores. q missi fuerant. Sequit Cẽturiõis petitõ // rogãs eu3 z dicẽs // i. mittẽs rogando z dicẽdo // Domie // q oĩum dominaris // puer meus // ecce suil cõditõ // iacet in domo // nõ qdẽ ĩ hospitali vel cateria sicut faciũt mali domini q suos eiiciunt cum cepint infirmari // paliticꝰ // Ecce genus infirmitatis. Est aũt palisis tremor z dissolutio mẽbro2 // z male torquet // Ecce doloris afflictio. Attende caritatẽ z bonitate3 Cẽturiõis qui tam instãter rogabat pro suo: ac si esset ꝓprius eius filius. Et vt dicit Rabanus omnia ista cũ dolore enumerauit. s. iacẽtẽ. paliticu3. z male detentũ. ideo vt sue anime angustias demõstraret. z dominũ cõmoueret. sic debẽt omnes ꝯdole r̃ seruis. z eo2 curã habere. Attende etiã q̃ solã infirmitatem exposuerit. Sciebat enim vt dicit Crisostomus: quia xp̃us potens est ad faciendũ. sapiens ad intelligendũ. z misericors ad exaudiẽdũ. Ideo infirmitatem tãtũ exposuit. remediũ aũt sanitatis in potestate mĩ̃cordie eius dimisit. Tertõ ponit grõsa xp̃i respõsio // Et ait illi ihesus // illi. s. Cẽturiõi loquebatur xp̃us. cũ tamẽ esset absẽns. loquebatur enĩ cordi ipiꝰ absentis efficatius: q̃3 auribus senio2 presentiũ // ego veniã // psonalr̃. nõ mittã Petrũ vel Andream: aut quẽcũq3 aplo2 // Et curabo eũ // mĩ̃icorditer. Nõ sm Crisostomũ q̃ dominꝰ nũq3 ꝯsueuit facẽ qd̃ voluit facere hic. ĩ aliis enĩ oĩbꝰ volũtatẽ sequr prestolãtiũ. hic aũt ꝓsiliũt z nõ solũ curare ꝓmittit: s3 z ire ad domũ. Et hoc qdem ꝓpter duo. primo ne despectã videret habẽ ꝯditõe3 suilem. Nã z ipe ꝓ nob cũ eẽt dñsꝰ suus factꝰ ẽ. Itẽ fides. hũilitas. caritas. z prudẽtia Cẽturiõis hꝰ merebãt: ut ẽt xp̃s domũ ipiꝰ igredeẽt. Quarto põit deuota Cẽturiõis responsio q̃ fuit hũil fidel z prudẽs. vñ prĩo tãgit hũilitatẽ // Et respõdẽs Centurio ait // Nõ respõdit Cẽturio ꝑ se ipm xp̃o: q2 vt dr̃. Luc. z. nõ reputabat se dignũ loq xp̃o. sed vt ibidẽ dr̃. Audiẽs ipe q̃ xp̃s ad domũ accedẽt suam: misit ad eũ amicos dicẽs vba sequẽtia // Dñe // cui oĩmoda ẽ reuerẽtia exhibẽda // Nõ sũ dignꝰ vt ĩtres sub tectũ meũ // Ecce q̃nta reuerẽtia. ecce q̃l hũilitas. Nõ q̃ idignũ se reputabat presẽtia xp̃i: forte ꝓpĩ ꝯsciam gentil vite. vl q2 ĩ domo habebat seu habuerat idola. Aut certe ꝯsiderata maiestate diuĩtatis xp̃i: nullã existiauit creaturã dignã suscipe ip3. Itẽ subdit quã fidel ĩueĩt ista respõsio // S3 tãtũ dic vbo // illo qd̃ d̃ nihilo cũcta produxit ĩ eẽ // Et sanabit puer meꝰ // Ecce q̃ta fides. sciebat enĩ Cẽturio vt dicit Crisostomus q̃ angli ĩuisibil xp̃o assistunt qui ad imperiu3 verbi eiꝰ v̄tutes z miracula opant. Et iste ẽ ordo angelo2 q v̄tutes applãt. vt dicit. Ber. 5. d̃ ꝯsideratõe. Si aũt angeli cessarẽt: tamẽ ut subdit Criostomꝰ. ĩfirmitates p̃ceptis eiꝰ uiuacibꝰ expellẽnt. Nõ q̃ istd̃ vbũ cẽturiõis. Domie nõ sum dignꝰ. tãte fuit hũilitatis z fidei atq3 efficatie. q̃ s3 Augu. dũ dixit se ĩdignũ: dignũ se p̃stitit. vt nõ tãtũ ĩ ipiꝰ hospitiũ. s3 ut ẽt ĩ cor ipsiꝰ ihesꝰ ĩtret. Et q2 ad recipiẽdu3 co2pꝰ xp̃i ĩ sacm̃õ eucharistie nullus est dignus. ideo secundum Origene3 fideles cum accedũt ad mensam christi vbis cẽturiõis accedẽ debẽt. dicẽtes: dñe ñ sũ dignꝰ zc̃. ut isto2 vbo2

virtute digni efficiant. Item addit q̄ꝫ prudens fuerit Cēturionis respōsio: fidem enī suā quā expssit dicens // tātum dic vbo // prudēti argumētatiōe confirmat dicēs // naꝫ ꝛ ego homo sū sub potestate alteri⁹ // tribuni vł īpatoris // constitutus // ꝛ tamē // habens sub me milites // itaq̄ꝫ aliis subicior. ꝛ alii mihi subiciunt. nō obstāte aūt q̄ꝫ aliis subiciar: tamē cū // dico huic // mihi subiecto // vade ꝛ vadit ꝛ alio veni et venit: ꝛ seruo meo fac hoc ꝛ facit // tūc supplēdū ē ḃm glo. ita et tu domine potes sine corpis p̄sentia dicere infirmitati: vt vadat et recedat. et dicere sanitati vt veniat et veniet. vel etiā seruiētibus tibi angelꝭ potes dicere. vt hec faciāt miracula. et facient. Nō q̄ꝫ ista argumētatio duob⁹ modis formari pōt. vno mō vt arguam⁹ p locū a minori. Si ergo sub potestate cōstitutus: nihilomin⁹ habeo potestatē iubēdi. qd tu potes cui seruiunt oīm potestates. Secūdo īducit Criso. vt sit argumētatō a silī: quasi diceret. Et si ego sum sub potestate alteri⁹. habeo tamē potestatē iubēdi aliis: qui sub me sunt. sic ꝛ tu q̄uis sis sub potestate p̄ris. s. inq̄ꝫtū hō. habes tamē potestatē iubēdi angelꝭ. Quīto ponit Cēturionis fidei cōmendatio: quaꝫ xp̄us dupl'r cōmendat. primo ex admiratōe. vnde sequit // audiēs autē Jesus tātam fideꝫ Cēturōis mirat⁹ ē // . Attēde inqt Orige. q̄ꝫtū sit aut quale: qđ deus vnigenit⁹ admirat. auꝝ: diuicie: regna: principatus. in cōspectu eius sunt tanq̄ꝫ ūbra nihil boꝝ in cōspcū dei mirabile est aut p̄ciosuꝫ. sed tantū fidē admirat. honorificat. ꝛ acceptat. Sed q̄rit quō xp̄s admirari potuerit. cōsurgit eniꝫ admiratio ex apphensiōe noui effcūs: cuius cā ignorat. sed cōstat q̄ꝫ cognitio istius fidei nō erat noua in cristo. ab eterno. n. hāc p̄sciuerat. Item nec cā isti⁹ fidei latebat xp̄m. q̄a vt dicit Aug. ꝯ manicheos. li. 1°. c. 3° ipse xp̄s q fidē Cēturionis admirabat: eaꝫ in illo fecerat. et dicēdo q̄ꝫ p tanto dicit admirat⁹. q̄a fides ipsa admirāda erat. vnō ad modū admirātis se habuit: vt nos instrueret q̄ꝫ hanc fidē admiremur. Itē scđo fides eius admirabat ꝯpatōe ad alios. vnde subdit et sequētibus se turbis dixit. Amen dico vobis nō inueni tantā fideꝫ in isrl' // ecce q̄ꝫta laus fidei que sic oīb⁹ antefertur. Sed querit vtꝝ fides isti⁹ maior fuerit fide p̄riarchaꝝ: ꝓphetaꝝ. aut fidē aplōꝝ. aut postremo fide vgīs. Et dicendū q̄ꝫ nō. q̄a illi fuerūt nr̄e fidei pricipiū. cū vero dicit xp̄us. Nō īueni tātam fidē in israhel: tripl'r pōt intelligi. Prīo ḃm Hiero. vt xp̄us loquat de p̄sentib⁹ nō de retro p̄riarchis ꝛ ꝓphetis nec tamē de oībus p̄sentib⁹. sed excludunt illi quib⁹ loq̄bat. s. apl'i. Vel ḃm Cris. hº ē intelligendū q̄ꝫtū ad origīeꝫ credēdi. q̄a alii plurib⁹ signis ꝛ miraculis visis crediderūt. iste vō nl'lo viso sed auditu tantū. Vel tercio ḃm eundē Criso. Rusticū aliquādo sapienter aliqđ pferentē vel pueꝝ magis admiramur ꝛ laudamus: q̄ꝫ si philosoph⁹ illud diceret. ita q̄a nō erat equale iudeū credere ꝛ gentilē. etiā modica fides gentilꝭ magis laudat: q̄ꝫ fides tota iudeoꝝ. Deinde q̄a fides tāta erat in hoc Centurione. xp̄s ex h° futuꝫ fidem gentiū p̄dicit dico aūt vobis q̄ꝫ multi // nō oēs. q̄a nō oēs credūt euāgelio // ab oriente ꝛ occidente // . i. ex oī pte mūdi // veniēt // s. ad fidē ꝛ vnitatē ecclīe. Deinde tangit fidei p̄miū // ꝛ recūbent // i. regescēt ꝛ epulabūt // cū Abrahā Isaac ꝛ Jacob // quorū imitati sunt fidem in regno celorū.

vbi lux erit: exultatio: gloria: et longeuitas vite eterne. Nota quod premium fidelium hic tripliciter commendatur. Primo a spiritualium epulatione: quia dicit recumbent. epule autem ille non carnales sed spirituales sunt. quas nec oculus vidit: nec auris audiuit: nec in cor hominis ascendit. Secundo commendatur a consortii dignitate. quia cum Abraham Isaac et Jacob. Tercio commendatur a visione dei: quia in regno celorum. celorum enim regnum est dei visio. Deinde iudeorum infidelium predicit triplicem penam. Prima est carentia diuine visionis. vnde dicit // filii autem regni // i. secundum Hiero. iudei in quibus deus ante regnabat // eicientur in tenebras exteriores // Ecce quod fideles gaudebunt lumine visionis diuine. sed iudei eicientur in tenebras. Nota quod tenebre quedam sunt interiores. et hec sunt ignorantia fidei. quedam vero exteriores. s. pene infernales. illa enim est terra tenebrosa et opta mortis caligine. terra miserie et tenebrarum. vbi vmbra mortis et nullus ordo: sed sempiternus horror inhabitat. ideo autem iudei in exteriores istas tenebras eiecti sunt. quia non repulerunt a se interiores tenebras. Secunda est pena sensus ibi erit fletus // secundum quod dicit Aymo. lacrimabunt oculi ex vehementi ardore et fumo ignis inferni. Tercia pena est remorsus conscientie // et stridor dentium // cum enim conscientia propria: quasi verbis stimulat. et pungit damnatos: ex indignatione percutiunt. et dentibus strident. ps. Peccator videbit propriam conscientiam et irascetur: dentibus suis fremet et tabescet: desiderium peccatorum peribit. Sexto ponitur petitionis exauditio // et dixit Jesus Centurioni vade // proficiendo de virtute in virtutem // et sicut credidisti // solo verbo absque corporali presentia quod possem sanare filium tuum. i. puerum // fiat tibi // i. fiat tua gratia // et sanatus est puer // perfecte // in illa hora // quam xpus protulit. sicut credidisti fiat tibi. Considera quantum valeat vnicuique fides propria quando tantum valuit huic puero fides aliena. Ad misticam intelligentiam isti duo quos dominus de monte descendens sanauit. duos populos. s. gentilem et iudaicum significant. vterque pluribus viciis egrotabat. sed saluator mundi de monte alte diuinitatis descendit in vallem nostre miserie. et vtrumque curauit populum. gentilem autem primo. quia stati domino in carne venienti quasi leprosus occurrit. Judaicus vero populus adhuc expectat: et iacet in domo synagoge paliticus et male torquetur. sed in fine temporum cum introierit plenitudo gentium: et ipse sanabitur. Moraliter autem vterque istorum peccatorem significat. peccatum enim habet maculam et habet penam: macula est sicut leprosi. pena est sicut paliticus. macula lepre est abhominabilis: sic et peccatricem animam abhominatur deus: et beati angeli. ps. Corrupti sunt et abhominabiles facti sunt in iniquitatibus. Exemplum de heremita sepeliente quatriduanum mortuum mandato angeli sibi assistentis. heremita autem ille fortiter obdurabat nares propter fetorem cadaueris sed non angelus. et ecce iuuenis quidam pulcherrimus et iocundus. vestimentis ornatus inde habuit transitum. et tunc angelus fortiter obdurauit nares donec ille iuuenis longius recessisset. Interrogauit autem heremita angelum cur non obdurares nares a fetore cadaueris: obdurasset autem transeunte illo iuuene. quia ego inquit angelus fetorem hunc corporalem non sentio. sed anima illius iuuenis sic abhominabilis est et fetida: quod fetorem eius sustinere non potui etc. Item macula lepre contagiosa est et commorari leprosis periculum est. ita peccatores contagiosi sunt et periculum

est cũ eis cõuersari· ne forte inducant alios ad pctũ3. ꝓpt hoc dr̃ ꝓv. 1°. fili mi ne ābules cũ pctõrib⁹. ꝓhibe pedē tuũ a semitis eoꝝ. pedes ·n· illoꝝ ad malũ currũt. Pena aũt pcti p ſuũ cēturionis q̃drupl'r dſcrbit. dr̃ ·n· d illo puero q ēat ſu⁹: q iacebat. q ēat paltic⁹: ꝛ q male torq̃bat. iste pene sũt ꝓnitas ad malũ. q̃ in ſuitute signt. q ·n· facit pctũ3. ſu⁹ ē pcti Jo. 8. pctũ3 aũt cũ doiat boi: facit eũ ꝓnũ ad peccad: vt d vno pctõ ad alteꝝ tēdat ſm Gre· pctũ3 aũt vltri⁹ ad aliã dducit ſuitutē· s· diabli Je. 7· seruire facia īmicis tuis ·i· dmõib⁹. Secũda pena ē ipotētia ad bonũ opād. q signat p iacēte3. iacētes ·n· nihil operari possũt. iac3 aũt pctõr: q2 nll'm põt opari bonũ meritoriũ: vidam⁹ lectũ pctõris aliq̃ndo iac3 ĩ igne iracũdie. aliq̃ndo in sterq̃lio luxurie: aliq̃ndo ĩ spinis auaricie. ecce q̃lē sibi fabricāt pctõres lectũ s3 surgēdũ ē: q2 hora ē iã nos d sõno surgē. Tercia pena ē timor q p palisi3 signat ĩ dissolutõe ꝛ trēor ipi⁹. ecce ĩ q̃to trēor ē pctõr. si dr̃ sibi vt elosina3 largiat aut male ablata rstituat: tim3 ne sibi dficiat: si sibi dr̃ vt ieiun3 ꝛ vigil3 tim3 ne esuriat. si dr̃ sibi q ad pniã3 vēiat: timet d vecũdia ꝛ satisfactõe: ecce quõ palitic⁹ iste tremit. vñ ps̃. trepidarũt tiore vbi nõ erat tior. Quarta pena ē afflictõ spũs. oĩs ·n· pctõr in seipo male torq̃t: anxi⁹ quõ hõres scli: diuitias mũdi dlctãmēta corpis acq̃rat. Et ecce ex altera pte ɔsciã pũgit. fallaciã mũdi: vite breuitatē: ĩmũdiciã vicõꝝ: ꝛ penas ĩfernales formidat. qd int' ista nisi pctõr hõ male torq̃t: flagellat iteri⁹ ꝛ affligitur. Vere ·n· dic Aug· iussisti dñe ꝛ ita ē vt oĩs inordiat⁹ aĩm⁹ sibi ipi sit pena. Rogem⁹ ergo ꝛc̃:··

Domica q̃rta post ephie. Pria ps

Ascē̄dente Jesu in nauiculã: secuti sũt eũ discipl'i ei⁹ mat· 8. h° id legitur mar· 4° ꝛ lu· 8°. Secũd q dic Remi· tria legit' dñi⁹ refugia hũi sse· s· nauī3 mõtē ꝛ dsrtũ. ad q̃ accedebat q°tiēs ɔprimebat a tbis· volēs vt hõ eoꝝ ĩportũitatē vitat. vñ ſm mat· vidēs ipe mł'tas tbas circa se: iussit ire trãsfretum ·ꝛ ascēdēte illo ĩ nauicl'ã secuti sũt eũ discipuli ei⁹. vbi magnũ hũerũt tiorē ꝓpter maris ɔmotõ3. In h° igit' euãgelio tria tãgũt. primũ ē maris piculosa ɔmotõ 2° discipl'oꝝ affcũosa dpcatõ. ibi. ꝛ accesserũt. 3° xpi ṽtuosa opatõ ibi. tũc surgēs. Circa primũ tria tãgũt. prio ascēsus ĩ nauicl'a3 // ascēdēte iesu ĩ nauicl'a3 Ori. cũ ml'ta iq̃t magna ꝛ mirabilia fuiss3 opat⁹ ĩ terra: trãsit ad mare vt ibi d excellētora opa dmõstrar3. q̃tē⁹ se dñinũ terre ꝛ maris ostēdēt // secuti sũt eu3 discipl'i ei⁹ // alioqn nõ eēnt discipuli: si secuti nõ fuissēt. secuti sũt aũt eũ ꝓpter duo: prĩo q2 tbebãt suauitate smõis ei⁹ admiratõe opũ: ꝛ bēigna ɔuersatõe ei⁹ ita vt eũ relĩq̃re nõ possēt. 2° iuxta Cri vt ĩ se ipis expirēt ṽtutē mirabiliũ opu3 e⁹ q̃ in aliis videbãt fieri. Secũdo ponit' maris ptbatõ // et ecce // q̃si subito ꝛ ex ĩpulso cũ pri⁹ ess3 trãqllitas // mot⁹ magn⁹ // vētoꝝ ꝛ vndaꝝ // fcũs ē ĩ mari ɔmouebat' mare vndis ꝛ vēto // ita vt nauicl'a opirēt' fluctib⁹ // eleuabãt fluct⁹ maris magna altitudīe sup nauicl'ã ita vt vidēt' eē ĩ ꝓfũdo. ꝛ subito dscēdebat. ꝛ sic exagitata fluctib⁹: rplebatur hec sunt maris picl'a vbi nec castra nec port⁹ nec boĩu3 põt hri adiutoriũ q̃ nēo scit nisi q̃ expt⁹ ē. vñ ecc· 43. Qui nauigãt mare: narrēt picl'a ei⁹. Nõ q illa

maris pmotõ nõ fortuitu: sʒ xp̃o opãte fcã ē q pducit vētos d thesauris suis ƀm q dic Ori. ʒ hᵒ iõ qtē⁹ discipl'i timerēt: timētes xp̄m iuocarēt: iuocãtes li berarēt. liberati mirarēt: admirãtes ī eū credēt. Tercio ponit xp̄i dormitõ ipe vo dormiebat || sup ceruical vt dic mar. nõ qd d pluma sʒ ƀm Theoph. sup ceruical nauis ligneū. Nõ ƀm Ori. q admirabile ē ʒ stupēd vt ille d qᵒ dic ps. ecce nõ dormitabit nʒ dormiet: nunc dormit dicat. sʒ lʒ dormirʒ corpe: vigilabat tamē diuinitate ʒ iūori mēte ita q rõis iudiciū ī suo vigore pmanebat vnd etiã dormiēs faciebat vt mare sic pmoueret. dormiebat aūt vl' ,ppter mltã vigiliã q̃m fecerat: vl' ,ppter debilitateʒ ieiunii: vl' ,ppter fatigatõʒ p̃dicatõis et itineris. Erãt aūt discipl'i ī picl'o ,ppter quqʒ q̄ dicūt ī ista pte euãgelii. pmo qa nõ erãt ī forti ʒ magna naui sʒ ī nauicula. 2ᵒ qr erat mltū onerata. accesserunt n. discipl'i. 3ᵒ qr erat ī mari. 4ᵒ qr iam opiebat fluctib⁹. 5ᵒ qr pricipalis gubernator. s. xp̄us dormiebat ʒc.

Secūda pars.

Ecundo cum dicitur et accesserūt.

ponit discipl'oʒ affectuosa op̃catio ʒ tãgūt tria. pmo excitacõ xp̄i. discpuli n. ei⁹ vt dic Cir. nõ stati excitauerunt xp̄m cuʒ cepit oriri tempestas spantes alio mõ euadē piculū: ƀ cū magnitudo piculi ad intollerabilē timorem eos pduxit. quia iam piclitabãt tãq̃ aliã spē salutis nõ habentes. nisi solū dominuʒ vtutū: excitauerūt eū. vnde dr || ʒ accesserūt || cū īpetu || ʒ suscitauerūt eū || clamorib⁹ ʒ exagitatõib⁹. nã vt dic Ori. tãto metu discipl'i fuerãt pterriti. ʒ pene aio alienati: vt irruerēt in eū: ʒ non modeste ac leniter suggererēt: sed turbulēter suscitarēt eū. 2ᵒ ponit orõ discipuloʒ: que orõ tria ī se habuit: que in oī debēt cõtineri orone. fuit eniʒ orõ illa pia: cõfitēs dei potētiã. orauerūt eni dicētes || domine || q tua potētia dominaris oīm. Itē fuit salutifera || salua nos gene. 42: Salus nr̃a in manu tua est. Itē fuit necc̄ia || pimus || dicit Orig. O tīaces discipuli saluatorē nobiscū habetis. ʒ piculū timetis. vita vobiscū est: ʒ de morte sollicitī estis. 3ᵒ ponit discipuloʒ crepatio || ʒ dicit eis. qd timidi estis || i. quare timetis ex qᵒ vobiscū sū vnde p̄s. Si ambulē in medio vmbre mortis: nõ timebo mala: quoniã tu mecuʒ es domine || modice fidei || modice fidei fuerūt. qa putabãt se posse piclitari ī p̄sente xp̄o. Sed diceret aliquis. quõ fuerūt discipuli modice fidei q cucurrerūt ad adiutoriū xp̄i. ʒ respondit Criso. q modice fidei ,ppter hoc fuerūt qa licʒ crederēt xp̄m posse eos liberare de piculo. cū excitatus eēt: non tamen credebãt. qd hoc possʒ facere dormiens vnde de hoc increpant ʒc.

Tercia pars.

Ercio cum dicitur Tunc surgens

|| tangit xp̄i vtuosa opatio. ʒ tria facit. Primo enim ponit xp̄i impiuʒ || tūc surgēs imperauit vētis || vt flare cessarēt || ʒ mari || vt in vndatiões cõtineret. impiuʒ eni xp̄i tante ē efficacie: vt res etiã insensibiles illi obediãt. vnde p̄s. Preceptū posuit ʒ nõ p̄teribit. et iteʒ. spūs pcellaʒ faciūt vbum eius. Secūdo ponit creature obīa || ʒ facta ē tranqllitas magna || aeris ʒ maris. ipe eni ē de quo dicit p̄s Tu domiaris potestati maris: motū aut fluctuum eiꝰ tu

mitigas. Et nota ꝫm Criso. ꝙ fluctua
tio maris cũ terminat̃: ad huc tamẽ lõgo
tp̃e aque cõcutiunt̃: sed cuȝ ĩpio xp̃i cesſ
sauit tẽpestas: tãta fcã ẽ trãqllitas. vt
nec vestigiũ alic⁹ ꝑbatiõis remãserit.
qḋ qdẽ extraneũ est. 3°. ponit̃ admira
tio ⁊ laus xp̃i // porro hoĩes // discipl'i uł
alii q erãt in nauicula // admirati sũt //
nã vt dicit Theophi. iõ mirabant̃. qa
dubie se hẽbãt circa xp̃ȝ. ĩqntũ .n. solo
imꝑio mare placauit. nõ baculo ut mo
yses. nõ p̄cib⁹ vt helise⁹ iordanẽ. neqȝ
archa vt ic sue. ꝫm hoc v̾e deus videba
tur ꝫm v̾o ꝙ dormiebat. hõ videbat̃.
Deinde ponit̃ xp̃i laus // admirabãt̃ .n.
dicẽtes // ad ĩuicẽ // qualꝭ ẽ hic // ꝫm Ori
ge. hec nõ ẽ locutio interrogatiua: sed
admiratiua. q̃lis g° ẽ iste .i. q̃ȝtus q̃ȝ for
tis q̃ȝ magn⁹ // qa vẽti ⁊ mare obediunt
ei // iubzeni oĩ creatur̃ ꝫm Ori. ⁊ non
supgredit̃ ei⁹ iussiõem. soli aũt hoĩes
dei p̄ceptis resistũt: ei⁹ cõsiliis nõ acq
escũt: ei⁹ monita ꝯtẽnunt. Unḋ notãḋ
q̃ȝ sit vituꝑabile ⁊ dãnosuȝ. vt oĩs cre
atura creatori obediat. sol⁹ aũt hõ resi
stat. vt obediat seru⁹ p̄ri familias. fili⁹
aũt cõtẽnat: vt creature hõ impet. ⁊ cre
atoris p̄ceptis nõ acqescat. Nõ ꝙ si hõ
fuissꝫ obediẽs creatori: oĩs illi fuisset
obediens creatura. ĩmo qḋ pl⁹ ẽ. vt sic
liceat loq. etiã de⁹ fuisset obediẽs vo
tis hoĩs. nunc v̾o ꝓpter inobĩam hoĩs
creatã fcã est illi ĩobediẽs. ĩmo etiaȝ li
bꝫ ipi fcũs ẽ inobediẽs. qa nisi cũ magna
difficultate: caro nõ subicit̃ spũi. ⁊ vix
tandẽ aliq̃lit̃ subiecta: sẽp tamẽ remur
murat. Põt aũt istud euãgeliũ exp̃oi
spũalr̃ trib⁹ moĩs. ⁊ p̄rio mõ allegori
ce. put ꝑtinet ad caput eccl'ie. qḋ ẽ xp̃s.
nauicula enĩ quã xp̃us ascendit. arbor
crucis intellr̃. ꝑ eã enĩ fideles ꝑueniũt
ad secuꝝ portũ vite eterne. hãc cruceȝ
xp̃us ascẽdit // ⁊ secuti sũt eũ discipl'i ei⁹
qa dura morte ⁊ lõgis tormẽtis imitati
sũt eũ. existẽte v̾o ĩ cruce mot⁹ magn⁹
fcũs ẽ ĩ mari. qr magna ĩmutatõ fcã ẽ ĩ
mũdo: tenebre fcẽ sunt sup terram vni
uersã. velũ tẽpli scissũ est in duas ꝑtes
a sũmo vsqȝ deorsuȝ. terra mota ẽ: pe
tre scisse sũt. ⁊ monumẽta apta sũt. ec
ce magn⁹ mot⁹ maris. nauicl'a etiã .i.
crux xp̃i q̃si opꝑiebat̃ fluctib⁹. mẽtes .n.
oĩm ꝯ ip̃aȝ crucẽ fluctuabãt. latro cru
cifix⁹ deridebat xp̃ȝ: p̄tereũtes blasphe
mabãt. discipuli trepidabãt. iudeis est
fcã crux scãdalũ. gẽtibȝ aũt stultitia.
ecce qualꝭ fluct⁹ ꝯ nauiculã xp̃i. ip̃e v̾o
ĩter tãtas cõmotõẽs dormiebat. qa in
cruce em: s. t spm̃. sed discipuli excitant
dñm. qa mot⁹ eoꝝ p̄cib⁹ resurrexit.
dicebãt enĩ. domĩe salua nos resurgen
do: qa ꝑim⁹ turbatiõe tue mortis. ip̃se
v̾o resurgẽs p̄rio increpat modicã illo
rũ fidẽ. exprobrauit enĩ vt dicit marc⁹
ĩcredulitatẽ illoꝝ ⁊ duricia cordis. po
stea xp̃s impauit vẽtis. qa diaboli sup
biã strauit. impauit mari. qa vesaniã
iudeoꝝ cõpescuit. fcã ẽ trãqllitas mag
na. qa discipuloꝝ mẽtes visa resurrec
tiõe. sedate sũt a ꝑturbatõe. nos v̾o ho
mĩes vidẽtes hec oĩa. dicim⁹ q̃lis ẽ hic
cui mare ⁊ vẽti obediũt. Secũdo hoc
idẽ allogorice põt exponi put ꝑtinȝ ad
totũ corp⁹ eccl'ie. nauicula ista eccl'ia ẽ
fideliũ. de q̃ ꝓuer. 31. Fca est quasi na
uis institoris. in hac naui cõtinent̃ fide
les q̃ p mare p̄sentis seculi ad regnũ ce
loꝝ ꝑueniũt. ista aũt nauicula ꝓram ⁊
pupim habȝ strictã ⁊ acutã. mediũ au
tẽ latũ. qa p̄ĩcipiũ eccl'ie ⁊ finis mltis
ꝑsecutiõib⁹ angustata sũt. in p̄rin° ꝑse
cutõe infideliũ: in fine ꝑsecutõe antecri
sti. medio aũt tp̃e eccl'ia habȝ latitudi
nẽ. qr multiplicati sũt fideles. hȝ eccl'ia

magnas z latas possessiões nemo pseq
tur ecciam. Sed attendendū q̧ mediū
nauicule. licz sit latiꝰ extremitatibus:
est tamē debiliꝰ. itaqȝ licz eccīa nūc ma
gnā hēat latitudinē: valde tamē debilis
est. flectūt hodie xp̄iani ad oēȝ delcātōȝ
flectūt p̄lati minis. nō tā mōtis q̄ȝ rex
tp̄aliū: ne illas amittāt. vnde timēdū ē
hodie valde eccīe dei: ne isti q̄ sūt ī me
dio nauis ad insētina labant. xp̄s vero
hāc nauē ascēdit: qa ip̄e est gubernator
eccīe. discipuli v̄o post eū. qa p̄lati ec-
clīe mādato ip̄ius eā regūt. s3 ꝯ eccle
siam flāt vēti: mine. s. gentiliū. hereti
coꝝ. z etiā nūc tp̄is xp̄ianoꝝ pricipum
eleuanẗ fluctus. i. psecutiōes ꝯ eccīaȝ
quasi opiaẗ fluctibꝰ: qd̄ p̄ioribꝰ tp̄ibus
accidit: z eueniet tp̄e antexp̄i. sed ī p̄sen
ti tp̄e mediū nauicule fluctibꝰ op̄iẗ. nō
qdeȝ p gētiles aut hereticos: sed qd̄ de
testabilius ē p malos principes aut mi
lites xp̄ianos. vides enī passiȝ iura ec
clesie z statuta cōtemni: possessiōes di
ripi. redditus vsurpari. p̄bendas secu
lari v̄tute acq̄ri. z qd̄ plus ē etiā p̄sōas
p̄latoꝝ inuadūt. xp̄us aūt dormire vi-
deẗ. qa vt dicit Gri. paciam nr̄am: im
piorū expectat pniam. alacriter igiẗ z
secure. vt idē dicit: accedamꝰ ad eū cū
ꝓphā dicētes. Exurge quaẗ obdormis
domīe zc̄. ipse aūt exurget z ī p̄abit vē
tis: minis. s. z pauoribꝰ vt cessent: faci
et finē psecutōi. eritqȝ trāq̄llitas. pax ec
clesie z serenitas mūdo. ita vt oēs mi-
renẗ z dicāt. qa vēti z mare obediūt ei:
Tercio hꝰ idē moral'r pōt exponi. naui
cula ē fidelis aīa p quā hō vehiẗ ad ce-
leste regnū. hec nauicula mari exponiẗ
qa corpi sociaẗ. vere enī corpꝰ nr̄m ma
re ē. qa oīa ip̄iꝰ opa amara sunt. in hāc
nauiculā xp̄us ascēdit cū p grām inha-
bitat. sequunẗ discipuli. i. scē v̄tutes.
quaꝝ quatuor morales sūt. s. prudētia
iustitia: fortitudo z tpantia: tres theo
loice. fides spes z caritas. z. dona sp̄ūs
sancti. s. donū sapīe. intellcūs. cōsilii.
fortitudīs. scīe. pietatis. z timoris. ec
ce pulchra cōitiua. sed nō pōt ista nauis
absqȝ fluctuatōe tēptatōnū trāsire: flāt
vēti. eriguntẗ vnde. ꝯ nauiculā istam
vēti sūt exteriores d̄monū impulsiōes
vnde sūt vexatiōes carnales que nunc
eleuāt aīam nimis audēdo. nūc eiciunt
ad desp̄atiōem inducēdo. z frequenter
tātus ē tēptationū impetꝰ. q̧ quasi aīa
opiẗ fluctibꝰ. vt sit in p̄iculo ꝯsentiēdi
carnalibꝰ desideriis que militāt aduer
sus aīam. magna vnda ē carnis cōcupi
scentia. mag̃ ē reꝝ tp̄aliū indigētia. et
sic de aliis. magna vnda tribulatio: p̄se
cutio: z expoliatio. vnde timēt v̄tutes
z dona in tāta tēptatione p̄iclitari. sed
xp̄s ī nob̄ dormiẗ videẗ z dereliq̄sse s3
nō est ita. īmo ip̄e p̄misit dicēs. Cū ip̄o
sū ī tribulatiōe: eripiā eū z gl'ificabo eū
z iō rediēs ad se aīa: mittit v̄tutes q̄ ex
citāt dominū. excitat fides dicēs. Cre-
do domīe te posse succurrē. dicit spes.
spero q̧ iuuabit. dicit prudētia. me tibi
cōmitto. dicit fortitudo. ecce q̄ȝ pacien
ter sustineo. dicit tpantia. oīa mihi sug
gesta abhorreo. dicit iustitia. dignū est
domine vt me adiuues: dona scti sp̄ūs
postulāt adiutoriū gēitibꝰ in enarrabi
libꝰ. vt dicit ap̄lus. z tūc clamat caītas
voce grādi. z xp̄m excitat dicēs. domi
ne salua nos pimus. tūc xp̄us oēm tur
bulētiā sedat. exteriores vētos demo
nū pellit. fluctus carnis ꝯ aīam seeri-
gētes mitigat. z fit magna trāq̄llitas ī
ter aīam z corpꝰ. ita vt totꝰ hō mireẗ z
dicat q̄lis ē hic mi̅sicordissiꝰ potētissiꝰ
z sapiētissiꝰ dominꝰ. qa mare z vēti illi
obediūt. Rogemꝰ gº deū zc̄.

Si̅le factum est regnum celo॥ ho̅i q̄ seminauit bonu̅ seme̅ in agro suo ℞c. Mat. 13. Nunq̄ aliq̄s sic pu॥ granu̅ seiat. q̄n male herbe simꝰ oriant. vnde cu̅ domin⁹ nr̄ Ihu̅s xp̄u̅s he̅at pura et i̅maculata seia v̄tutu̅: q̄ iacit i̅ mu̅do: diabolꝰ adiuenit alia p̄ria semi̅a vicio̅sa ℞ venenosa q̄ etia̅ ipse seminat i̅ isto ag⁹ mu̅di. ℞ hoc expsse co̅tinet in euan⁹ hodierno. in quo tria ta̅gunt. primu̅ e̅ seminato̅ agri diuersa. scd̄m e̅ relato̅ fraudis comperta. ibi॥ Attendentes ergo serui॥ terciu̅ e̅ discretio fc̄i p̄uata. ibi॥ Qui au̅t dixeru̅t॥ Circa primu̅ tria facit. pri̅o recitat bona seiato̅. Ubi no̅ q̄ regnu̅ celo॥ multipl'r accipit. aliq̄ndo p̄ celesti pa̅ria. aliqua̅do p̄ xp̄o. aliqua̅do p̄ p̄dicato̅e eua̅gelii. aliq̄ndo p̄ i̅telligen̄tia sacre scripture. aliqua̅do p̄ ecclesia fideliu̅. In euan⁹ isto possumus dice̅. q̄ regnu̅ celo॥ accipit p̄ eccl̄ia p̄senti. s. p̄ celesti pa̅ria. vole̅s igit xp̄s declarare qual' sit status p̄se̅tis eccl̄ie. ℞ q̄lis futura sit eccl̄ia i̅ die iudicii: sub quada̅ si̅litudi̅e hoc declarat dice̅s॥ si̅le factu̅ e̅ regnu̅ celo॥॥ .i. si̅l'e e̅ de statu eccl̄ie p̄se̅tis. sicut de ho̅i̅e semi̅ante bonu̅ seme̅ in agro suo. ita vt no̅ sit similitudo p̄sone ad p̄sona̅: s̄ rei facte ad statu̅ eccl̄ie. No̅ q̄ eccl̄ia fideliu̅ regnu̅ celo॥ dr̄. p̄ri̅o q̄r sicut celu̅ ptiet stellas q̄ in ip̄o firmata sunt. ita fideles velut queda̅ stelle radia̅tes firmate su̅t i̅ fide eccl̄ie: 2° q̄r statuta ℞ ordi̅ato̅es eccl̄ie diriuate sunt ex celesti regno q̄d e̅ eccl̄ia. vn̄. Io. i̅ apo. 21. Uidi inq̄t ciuitate̅ sc̄am hier'l'm noua̅ desce̅dente̅ de celo ℞c. 3° q̄r licz corpe sit i̅ mu̅do isto. co̅templato̅e tame̅ et desiderio ia̅ co̅uersat in celis. phil'. 3°. nr̄a co̅uersatio i̅ celis e̅. Nu̅c videam⁹ cui assi̅l'et p̄sens regnu̅z eccl̄ie॥ ho̅i q̄ semi̅auit bonu̅ seme̅ in agro suo॥ ita xp̄s ver⁹ ho̅ seminauit sua semi̅a. vnde in expo̅ne hui⁹ p̄abole hu̅c semi̅atore̅ se appellat dice̅s. q̄ semi̅at bonu̅ seme̅ est filius ho̅is. No̅ q̄ domin⁹ nr̄ Ihu̅s xp̄u̅s semi̅auit tria semi̅a. s. v̄buz v̄itatis in mu̅do. fideles ho̅ies in eccl̄ia: ℞ v̄tutes in a̅i̅a. V̄buz veritatis. seme̅ co̅uenienter dr̄. tu̅ q̄r est cib⁹ a̅ie. q̄r no̅ i̅ solo pane viuit ho̅: sed in o̅i v̄bo dei. deutro. 8. tu̅ etia̅ q̄r germi̅at in me̅te. vnde dr̄ Mat. 13. Seme̅ est v̄buz dei. hoc seme̅ xp̄u̅s sp̄sit semi̅ando p̄ vniuersu̅ mu̅du̅ ager v̄o e̅ mu̅d⁹. vt dr̄ mat. 13. Scd̄m seme̅ su̅t fideles ho̅i̅es q̄ ordi̅ati su̅t ad vita̅ eterna̅. Isa. 56. electi mei semen benedicto॥ domini sunt. Semi̅ant autem isti electi a domi̅o in agro: vt fructifice̅t. exe̅plo ℞ doctri̅a: sp̄u̅ales filios genera̅tes. Terciu̅ seme̅ su̅t v̄tutes. cui⁹ q̄na sunt hu̅ilitas. paci̅a. co̅cordia: pax: castitas: iustitia. mi̅a: ℞ o̅es alie virtutes. talia semi̅a sp̄git xp̄u̅s in a̅i̅a. Caueat igit a̅i̅a ne ista semi̅a euanescant. et studeat vt germi̅et sanctis desideriis. Aggei. 2. ponite sup̄ cor vest॥: ia̅ seme̅ in germi̅e est. Ite̅ floreat exteriorib⁹ op̄ibus. Isa. 17. mane seme̅ tuu̅ florebit. Ite̅ fructificet habu̅dant sibi ℞ aliis Mat. 13. ortu̅ fecit fructu̅ centuplum. Scd̄o ta̅git mali semi̅s sup̄seminatio. de⁹ au̅t no̅ ponit in agro suo nisi bonu̅ seme̅. vnde ip̄se ma̅dat leui. 19. No̅ seres agru̅ tuu̅ diuerso semi̅e. q̄d sit diuersu̅ a bonitate. vnde g⁹ tot mala semina veniunt: vnde oriu̅t tot male herbe. saluator ponit duas ca̅s. s. ho̅im neglia̅m. ℞ demonu̅ malicia̅. vnde dicit॥ cu̅ autez dormirent homi̅es॥ i. s̄m Aug. Cum

negligētes se gererēt ꝑpositi eccl'ie· nō attēdentes ⁊ vigilātes sup gregē suo: tūc certe venit diabol⁹ clā· qa transfigurat se in angelū lucis ⁊ supiacit errores ⁊ dissensiōes in eccl'ia xpi. vnō dic venit īmic⁹ ei⁹.i.diabol⁹ q est inimicus xpi // ⁊ supseīauit zizaniā // in agro mūdi semīauit errores ⁊ infidelitatē. in quo semīauit xps doctrine vitatē. in agro eccie semīauit hoīes malos pditionis filios. in agro aīe semīat vicia ⁊ pctā. hec aūt oīa zizania sunt· qa infelicia ⁊ infecūda. seīauit aūt in medio tritici.i. inter doctrinā vitatis cōmiscuit falsā intelligētiā erroris: inter fideles ⁊ electos cōmiscuit ꝑuos hoīes: int vtutes vicia cōmiscuit // ⁊ abiit // abire dicit diabol⁹: qa nunq̄ʒ qescit: sed sp circuit terrā ⁊ pambulat eā: querēs quē deuoret. Nō q diabol⁹ nullū hʒ agruʒ ꝓpriū: sʒ mala sua semīa sp spargit ī alieno.s. ī agro dei· siue enī noīe agri mūdus intelligat· siue eccīa: siue aīa· oēs isti agri dei sūt. nā mūdus ē suus creatiōe ⁊ gubernatiōe. eccīa redēptiōe et institutōe· aīa etiā sua ē q2 eā creauit ad imaginē ⁊ silitudinē suaʒ. nō igit hʒ agꝝ ꝓpriū diabolus: licʒ habeat multa semīa: vnde illa spgit in agro domini. Nō etiā q dū hoīes dormiūt nō ītedēdo vigilāter sacre scripture. diabolus iacit semīa infidelitatis. dū vero plati eccīe negligūt sibi subiectos: diabolus malos xpianos qui sint scādalū· scisma ⁊ psecutio eccīe generat. dū etiā aīa viciosa vacat. q̄si dormiēs ⁊ nō exercēs vtutū opa. diabolus seīat semīa viciorū. multa enī mala docuit ociositas. eccle.33. vnde cōsulit Hiero. Semp aliqd boni facito: ut diabolus te occupatū īueniat. Nō vlteri⁹ q diabol⁹ adiuenit mala semīa ꝯtra cēm vtutē: ꝯ semē humilitatis· adīuenit semē supbie: ꝯ semen pacis: lites ⁊ discordias. ꝓuer. 6. oī tpe iurgia semīat: ꝯ semē castitatis semīat cōcupīam. de quo semīe legit. Isa. 57. vos estis semē adulteri: ⁊ fornicarie. ꝯ semē mīe semīat auaricia. ꝯ semē māsuetudīs iracundiā. ⁊ sic de ceteris oībus. semīat aūt: cū ꝑuas ymaginatiōes īmittit. ⁊ ꝑua desideria suggerit. cū enī ꝓpōit imaginatiōem pulchre mulieris. iā granū cōcupīe ꝓiectū ē in aīa. Cū vlteri⁹ ꝓponit imaginatōēʒ diuitiaꝝ seculi. iā granū auaritie seminatū est. hec semīa p cōsensū figūt radicē p delcātionē germīant· sed p opationē iā fructificāt: fructū venenosū mortis ⁊ ignis eterne. Sit g⁰ prudēs aīa: vt sp vigilet· ne talia diabol⁹ semīa spget in ipsa. q si aliquādo hec seīa in ipsa spsa fuerint· stati illa extra agꝝ ꝓiciat. qd fit. q̄ndo ab imagīatiōe vicioꝝ se auerttit· ne quādā cōplacētia eoꝝ cōsiderationi intēdat. 3⁰ ponit rei scē euidētia // cū aūt creuisset herba ⁊ fructū fecisset: tūc appuerunt ⁊ zizania // crescit herba semīs xpi irrigatōe grē ⁊ pluuia sps sācti· dū fit profectus in intelligentia sacre scripture· dū fit multiplicatio spūaliū viroꝝ. dū ꝑficit aīa de vtute ī vtutem: fructificat aūt totū hoc semē· dūʒ nobis eterne vite pmiū ppat. Nō q cū semē xpi ita ꝑficit ut dictū est· tūc dicūtur zizania appere. nō enīʒ appet dr̄ia zizanie. ⁊ tritici ī herba. ḃm q dic Hiero. qa quasi silēm habēt herbā. ita q̄ʒtū ad exteriorē appentiā freqūēter nō est dr̄ia inter semē xpi ⁊ semē diaboli. sʒ in fructu dephendit diuersitas. qa vt dr̄ Mat. 7. A fructibus eoꝝ cognoscetis eos. Nō q cū semē vbi dei ꝑfecerit in sacrā intelligētiā. tūc appēt zizania. qa dephēdit. q erroꝝ falsitas a sac doctrīa

deuiat Item cū fideles ⁊ iusti hōies in eccl'a scis v̄tutibus fructificāt: apparēt zizanie. qa manifestāt se mali xpiani ad eoꝝ ifestatiōez. Itē cū aīa semine vir tutū herbā ⁊ fructū scē opatōis pduxe rit: tūc apparet zizania: qa cognoscit di uersitatē vicioꝝ. maifestat ei fraudulē tia demoīs tūc eniz optīe iudicare pōt inter triticū ⁊ zizaniā. Secūda ps

Ecundo cuz di/ citur accedētes

g°. tangit fraudis denūciatio. Et duo fa cit. pꝛīo eniz ponit huoꝝ q̄rulosa inter rogatio // Accedētes aūt hui prīsfāilias postq̄ꝫ ill'fraus īnotuit // dixerūt // cū ge mitu ⁊ dolor // domīe nōne bonū semē se miasti i ag° tuo // hoc nō dicūt īterrogā do. non enim dubitāt qn bonuz semē et ipsū solū seminauerit: sed ad mirando ⁊ dolēdo: vnde subdit // vnō ergo // i. quo autoꝛe ipsi i agꝛ // habet zizania // de hoc īterrogāt: qa licꝫ nō dubitēt. qn prfami lias bonū semē semiauerit. nesciūt ta men vnde malicia zizanie supuenerit. Secundo tāgit prisfamilias responsio et ait ill' īimic⁹ hō hoc fecit // Iste hō fu it īimic⁹. ⁊ semināris ⁊ semis. Nō q̄ scī hoīes q dei hui sūt cū vidēt zizaniā simul oꝛiri cū tritico: valde affligūt ⁊ ac cedūt ad deū deuota oꝛōe. ⁊ īgrūt mo desta cōsideratiōe: vnde sit oꝛigo mali semis. dicūt eniz scā meditatione. do mie nōne bonum semen semiasti i agro tuo. certe sic: qa vidit de⁹ cūcta que fe cerat. ⁊ erāt valde bona. si ergo malū ⁊ viciū repit in agro. vnde hꝫ zizania In inuestigatōe hui⁹ q̄stiōis. vnde eēt malū. nō accesserūt manichei ad doīuz vt ab illo q̄rerēt v̄tatez. sꝫ ad heserunt ꝓpriis sensib⁹ ⁊ suggessit eis diabol⁹ ut crederēt duo eē pꝛīcipia. vnū. s. deū bo ni alterum vero mali. In hac q̄stōe lon go tpe btūs Augusti⁹ laboꝛauit. ⁊ tādē docuit eū xps. qa malū nō ē aliqua sub stātia aut creatura. sꝫ ē priuatō ⁊ defec tus et iō hꝫ cāꝫ nō ꝓpie q̄ si aliqua q̄rat causa. dyabol⁹ ē cā suggerēdo: volūtas aūt hoīs ꝯsequēdo. et iō dr̄ q̄ inimicus hō h° fecit. i. dyabol⁹. Inimic⁹ ⁊ hō ma lū hoc faciūt. dyabul⁹ eniz suggerit fal sitatē ꝯtra semē recte doctrine Ipē enī mendax ē ⁊ pater mēdacy Io. 8. Itē ip se seia puerloꝝ hoīuz spgit i ecclia d q̄ bus dixit saluatoꝛ Io. 8. vos ex prē dy abolo estis: ⁊ iō opa pr̄is vestri facitis Itē ipē seminat vicia ꝯria virtutib⁹ in aīa sunt enim vicioꝝ i missiōes pange los malos: vt dic pē ⁊c. Tercia ps.

Ercio enim dici tur Serui aūt

dixerūt. tangit discretio huata in tanta fraude. Et qnq̄ꝫ facit. pꝛīo ponit huoꝝ ꝑata obediēcia // Serui aūt dixerunt ei vis imus ⁊ colligim⁹ ea // Attende q̄n ta sit huoꝝ reuerēcia erga prēm fāilias quoniaꝫ īimic⁹ eo irrequisito malū se mē posuit i agro domini. hui aūt eciā il lud colliger nolūt nisi requirāt domini volūtatē. Secūdo ponit responsio pru dens. Et ait ill' // nō. nolo q̄ zizania col ligatis: huis q̄rētib⁹ an velit q̄ zizania colligāt. ꝓhibꝫ ea colligē. q̄nto magis ꝓhibuissꝫ īimicū ea seminar si q̄sissꝫ ab eo vis vadam seminare zizania i agro tuo. deinde cām subiūgit // neforte col ligētes zizania: eradicetis cū eis sil' ⁊ tri ticū // Ecce q̄ntū prfamilias amat triti cū sustiet. n. malū semē i agro suo solū ꝓpter h°. ne triticū eradicet. Tercō po nit expectatio cremēti vtriusq̄ semis Sinite vtrūq̄ꝫ crescē vsq̄ꝫ ad messē. male herbe multū crescūt ⁊ celerius q̄ꝫ bone

Quarto ponit̃ cõgruũ tp̃us collectõis
zizanioꝝ // ⁊ in tp̃e messis dicã messori
bus // q̃bus zizanioꝝ collectõez ꝯmittã
// colligite primũ zizania // ecce ꝙ lz ini
micus zizania seiauerit: messis tamẽ
⁊ collectio ipsoꝝ ad eũ nõ ptinet sed fit
impio p̃risfamilias // ⁊ alligate ea ĩ fasci
culos ad ꝯburẽdũ // ecce ꝗ̃ ĩfelicẽ finez
male herbe potiunt̃: vñ bene dr̃ zizãia
infelix loliũ: inutile ⁊ infecundũ. Quĩ
to ponit̃ tritici diligẽs repositio // triti
cũ aũt cõgregate ĩ horreũ meũ // Atten
de p̃risfamilias prudẽtiã in bõis semi
nib⁹ cõƀuandis, tolleratiã in mal' semi
nib⁹ multiplicãdis. iustitiã mala puni
endo: m̃iam bona p̃miando. Nõ ꝙ cui
libet iusto viro ƀuo dei possz videri.
infideles hoĩes malos xp̃ianos ⁊ vicia
debere extermiari ne eẽnt. dicit enim
ap̃l's 1°. ad coꝝ. 6. auferte malũ a vob
metipis. sed respõdet domin⁹ ꝙ dimit
tãt̃ zizãia: ne forte illa colligẽdo eradi
cet̃ ⁊ triticũ. ml'ti. n. lz mali. ꝯuertẽdi
sũt. q si colligẽnt̃ de eccĩa: q̃ putarz se
colligẽ zizania: futuꝝ triticũ eradicarz
ꝺ nll'o. n. ꝺsperãdũ ẽ ꝗ̃diu ẽ in p̃sẽti vita
vt dic Aug. Itẽ alio⁹: quõz si auellẽn
tur oẽs errores ⁊ fl'a ĩtl'ligẽtia scripꝰe
eradicaret̃ studiũ ⁊ ĩuestieatõ vitatis
occasõe. n. fl'itatis: ml'ti doctões labora
uerũt p vitate ĩuestigãda. vñ 1. cor:
11°. oz hẽses eẽ: vt q pbati sũt manife
sti fiãt. ⁊ Aug. 7. ꝯfes. 19. Improbatõ
ĩ qt hẽticoꝝ facit eminẽ: qd eccĩa xp̃i sẽ
tiat. ⁊ qd hát sana doctrĩa. mali etiam
hoĩes xp̃iani si colligẽnt̃ ꝺ eccĩa; ml'tũ
triticũ eradicaret̃. qa coꝝ psecutõibus
ml'ti vitã eternã mẽnt̃. silr aũt si tolle
rẽt̃ tẽptatõs dyabolice: eradicarẽt̃ vtu
tes. vñ Paul⁹ pass⁹ ẽ carnis stimulũ
ne vtutes ipi⁹ eradicaret̃. ⁊ cũ rogassz
trib⁹ vicib⁹ dõinuz. vt discedẽt ille sti
mulus. respõdit dominus: sufficit tibi
grã mea: nã vtus in infirmitate pficit̃.
pmittit aũt domin⁹ vt crescãt siml' bõi
⁊ mali vsq ad messẽ. i. usq ad tp̃ũ iu
dicii. interĩ crescũt mali in supbia. cre
scũt in diuitiis: in honorib⁹: in põpa se
culi: in cõcupiscẽtiis: ⁊ ĩ ĩmundiciis su
is. boni vo crescũt: se humiliãdo: se iu
stificãdo: ⁊ pficiẽdo de vtute in vtutẽ
vnde apoc. 22. q nocet noceat adhuc. ⁊
q̃ in sordib⁹ est sordescat adhuc. ⁊ q iu
tus est iustificet̃ adhuc. ⁊ scũs scĩficet̃
adhuc. Tp̃e aũt diei iudicii qđ ẽ tẽpus
messis. tũc. n. colliget̃ messis hõinũ. q
dam vt sint in horreo diaboli: q̃dam in
horreo padisi. tũc xp̃us mittet messo
res. i. angl'os q p vniuersũ mũdũ colli
gẽt oẽs hoĩes r̃suscitatos. Pena zizãie
i. maloꝝ hoĩm tripl'r describit̃. prĩo q̃n
tũ ad sepatiõem bonoꝝ: colliget̃ enim
prĩo zizania ꝺ medio tritici. licz igit̃ mi
xti s.nt nũc mali cũ bonis: ꝓpter quã mi
xtionẽ de⁹ etiã sustĩet eoꝝ scelera. ĩ die
tamẽ iudicii sepabũt̃: ⁊ ex tũc nl'lũ ꝯmo
dũ hẽbũt a scĩs. Scđa pena ẽ maloꝝ col
ligatio. mat. 22. Ligatis pedib⁹ ⁊ mani
bus picient̃ in tenebras. ligabunt̃ autẽ
in fasciculos, qa vsurari⁹ cũ vsurari
is in vna fasce. auari cũ auaris. hõici
de cũ hõicidis. fallarii cũ fallariis. lux
uriosi cũ luxuriosis. gulosi cũ gulosis
heu ꝗ̃ infelix ꝯsortiũ. heu ꝗ̃ mis'rimi
fasciculi. Isa. 1°. Ue gẽti peccatrici po
pulo graui iniq̃tate. semĩa neq̃: filiis
sceleratis. Tercia pena ẽ gehẽne ĩfer
ni. qa iõ ligabunt̃ ĩ fasciculos vt cõbu
rant̃. ꝯburẽtur pctõres nec cõsument̃
vt vita penal' sit ppetua. Isa. 67. ver
mis eoꝝ nõ morieť: ⁊ ignis nõ extingue
tur. Triticũ aũt. i. electi q sunt tritu
rati flagell' psecutõnũ ⁊ tẽptatiõnũ: ut
in eis nulla sit palea vl' macula: ipsi cõ

gregabunt in horreū dei: qđ est celestis pria: ad quā nos pducat xps Amen.

Jn festo purrificatōis btē Marie vginis introductio.

Ostquā impleti sunt dies purgatiōis marie secundū legē moysi 7c. Luc. 2.

Videm⁹ q̄ si aliquis indignus loquat de aliq̄ excellēti 7 nobili psona: illi dr̄ q̄ deberet os suū lauare vt dignū loq̄ret. Locutur⁹ sū autē carissimi frēs de purificatiōe uirginis īmaculate. vnde necciū est me loquentē purificari mēte: 7 labiis mundari. Jsa. 6. Uir pollut⁹ labiis ego sū 7 in medio ppli polluta labia habentis: ego habito. pcibus igit̄ īmaculate vginis: mittat domin⁹ seraphin de celis: q tangat labia: iniq̄tatē auferat: 7 nostra peccata emundet. quatenus de purificatione purissime vginis aliq̄đ sibi placitum possim dicere qđ vt nobis ipa v̄go impetret salutatōē eā angelica veneremur dicentes. Aue maria.

Prima pars.

Ostquā impleti sunt dies 7c.

Festum purificatiōis vginis antiquitus nō fiebat. temp̄e aūt Justiani augusti apud Cōstantinopolī. facta est mortalitas magna hoīm. cunq̄ plaga inualesceret: nec vllū remediū poss; repiri. reuelatū est cuidam sancto viro: vt 4. nonas februarii purificatio beate virginis 7 Jpapanti domini celebraretur 7 sic cessaret pestilentia in hominibus. quā solēnitatem dum fideles celebrarēt: omnis mortalitas cessauit. Dicit aūt Jpapanti grece obuiatio latine. qa puero Jesu hodie presentato in templo obuiauerūt exultantes Symeon iust⁹ 7 Anna pphetissa. 7 de ista purificatione vginis 7 xpi obuiatiōe agitur in presenti euangelio. in quo primo agitur dē humili obseruatione legis. Secūdo de longa expectatione senioris. ibi 7 ecce homo erat 7c. Tercio de deuota cōsolatione amatoris. ibi 7 venit in spiritu 7c. Propter primū est sciendū q̄ preceptum erat ī lege. Leui. 12. q̄ mulier que suscepto semine pareret masculum esset īmunda septem dieb⁹. die autem octauo circumcidebatur puer. ipsa vero manebat triginta tribus diebus in sanguine purificatiōis sue. a die circumcisionis infantis. infra qđ tpūs non erat īmunda: nec tamen licebat ei ingredi domum. Cōpletis vero triginta tribus diebus qui cū septem precedētibus fiunt quadraginta. ipa mulier ueniebat ad templū. presentās puerū natum domino. 7 offerens pro se 7 puero sacrificium. Si autem feminā peperisset omnes dies supradicti duplicabant dies eni īmūdicie erant q̄tuordecī 7 dies purificationis sexaginta sex. qui simul iūcti fiunt octuagita. Tria igit̄ fiebāt quadragesimo die a natiuitate infantis quia ascendebat puerpera ad templum 7 offerebat pro peccato suo turturem: aut pullum columbe. Secundo natū puerum offerebat et presentabat domino. Tercio si erat diues offerebat pro puero agnum anniculum. Si aūt erat pauper offerebat pullum columbe vel turturem. hoc generaliter fiebat de q̄cunq̄ qui nascebatur: siue esset primogenitus siue non. Si autem infans fuerat primogenitus: tunc fiebat aliquid aliud speciale. preter ea que dicta sunt: nā dominus cū pcussit oīa primogenita

egipti ꝓpter filios isrł: voluit q ex tūc
S primogenitū iudeorū eēt iuris sui.
qͥ aūt erat priogenitus alteriꝰ tribus
clilenitice redimebat a iure tēpli. 5. si-
nōs argēti. priogēitū enī de tribu leui
oē redimebat: sed deputabat ſuicio tē-
pli. De tribꝰ istis. s. de purificatiōe v
gis. de pñtatiōe pueri ⁊ oblatione. fit
mētio in pria pte euāgelii. quoꝝ qōlibꝫ
lege moysi cōfirmat. dicit gͦ // postqꝫ i
pleti sūt dies purgatiōis marie // dies. s.
40. a natitate xpi. ist. 40. diebꝰ mlī
eres purificabāt ab īmūdicia sanguis
vnd grecꝰ pꝰ purgatō. s marie hēt. i sāg
uine mūdo // ſm legē moysi // leui. 12. i.
ſꝫ nūeꝝ dieꝝ quos lex moysi ꝑcipit obſ
uari i purgatione ꝑiētis. Querit hic q̄
re btā vgo purificari voluit. cū ipa nō
suscepto seīe peperit. sic dic lex domini
sed vtute spūs scī. iō enī moyses dixit.
mulier si suscepto seīe ⁊c. ne blasphe-
miā ↄmittēt in vgīeꝫ: vt dicit Bern.
Et dicēdū q i rei vitate btā vgo nō in
digebat purificari. ipsa enī ē de qua dr
canti. 4. Tota pulchra es amica mea
etc̄. ꝑiendo enī xpm nullā ↄxit maculā
sed oēm decorē ⁊ scīficatōoꝫ: qa sāctifi
cauit tabernaculū suū altissimꝰ. vnde
illi ꝑcepto legis moysi nō erat obligata
hāc tamē legē obseruauit. prio ꝓpt suā
hūilitatē. qa hūiliauit se etiā in his ad
que nō tenebat. 2ͦ vt ostēderꝫ se mrēꝫ
illiꝰ. q scūs i silitudīe carnis pcti: dāna
uit peccatū. iō ipa quasi peccatrix lege
purificatiōis se supposuit. 3ͦ ꝓpter scā
dalū vitandū ⁊ murmuratione. nō eīꝫ
erat notū adhuc ipsam cōcepisse de spū
scō. vnd si nō accessisset ad tēpluꝫ: fuis
set occasio iudeis scādali ⁊ murmuris.
4ͦ vt ꝑtus vginiꝰ lateret diabolū: q
videbat sine semīe pepisse ⁊ tamen ac
cedere vidit ad tēplū sic reliqs mulie

res. 2ͦ ponit pñtatio xpi ad tēplū // tule
rūt // i. portauerūt maria ⁊ ioseph // euꝫ
i. Jesū // in hierlm // in brachiis. Nō q
bethleē vbi natꝰ est dominꝰ nō distata
hierlm nisi ꝑ q̄tuor miliaria. Nō q nō
erat licitū iudeis sacrificare domino in
quocūqꝫ loco: sed ī vno tantū. in eo vꝫ
qnē elegisset dominꝰ ī terra eoꝝ. vt dī
deutro. 12. Locꝰ aūt iste quē elegit fuit
hierlm. vt dr. 3. Re. 8. fuit aūt illa ci
uitas cōgrua ad hec: qa vt dr ipsa est ī
medio totius t̄re hītabilis. nunc vō qa
cultꝰ dei ampliatꝰ ē. vbiqꝫ pōt domino
sacrificari. vnde hoc ꝑdixit dominꝰ ma
lach. 1ͦ. ab ortu solis vsqꝫ ad occasum
magnū ē nomē meū ī gētibꝰ: ⁊ ī oī loco
sacrificat ⁊ offert nōi meo oblatio mun
da. Deinde pōit ad qd detulerīt euꝫ in
hierlm: qa // vt s. stēnt // i. offerrēt ⁊ ↄse
c̄rēt aut pñtarēt // eū domīo // pñtauit
maria pueꝝ grās agēs deo prī de tanto
munē. qa ipa vgo ↄcepat ⁊ peperat. et
qa ī hac ꝓle dignissīa deo prī cōicabat.
Cōsidera qd forte vgo orauerīt cū deo
prī pñtauit infantē. exultauit certe in
spū ⁊ grās agēdo illa vi sl. a vba dice-
bat. ecce pr̄ celestis ecce noua ꝓgenies
celo alto dimissa. ecce tibi ꝑ scto filiū tu
um etnalr: ⁊ meū tpalr. pñto tibi eū:
q tibi sp ē ꝑ scs. Grās ago tibi: qa in hac
ꝓle dignissīa. quā ↄcepi mirabilr. pe-
piqꝫ singulr: tibi cōico. ex tpe enī illius
fū mī: cuiꝰ tu es pr̄ eternꝰ. oblatōꝫ tibi
offero nouā. vbuꝫ tuū caro factū. q se
metipm offēt tibi ꝓ mūdi salute. inter
hec obtulit pueꝝ // sic scriptū ē ī lege do
mini // adducit legis testīoniū. vbi ꝑci
pit tal pñtatio infātū // qa oē masculi-
nū adapiens uuluā // i. qd apta matrice
ꝓdit ī mūdū // sāctū domīo vocabit // i.
scīficabit ⁊ pñtabit dōino. Hec lex hēt
exo. 13. vbi dixit dominꝰ ad Moysen.

Sanctifica mihi oē p̄mogenitū qḋ apēit
vuluā in filiis iſrl̃ taꝫ de hoībus q̄ꝫ de
iumētis· mea eni ſunt oīa. Jtē eodē li.
34. oē qḋ appit vuluā gn̄is maſculini
meū ē. Huic aūt legi: xp̄s nō ēat obliga
tꝰ· qa clauſo v̄gīs vēo exiuit ſic radiꝰ
ſol' vitꝝ pētrat ī ꝯfractū. Nō q̄ iſta
rep̄ſētatō īfātis ad tēplū ꝓpt. 4. fcā
ē. p̄mo vt ex hͦ oſtēdēt ꝙ ipē ēat dei iō
tāq̄ꝫ res dei erat ei ꝑſētādꝰ. vnḋ btā v̄
go xp̄m īfantē repſētaꝛ ḋbuit· qa nihil
ē ita dei p̄ris ſic vnigēntꝰ filiꝰ eiꝰ: de qͦ
āglꝰ ſad v̄gīeꝫ p̄dixēat. qḋ naſcet ex te
ſāctū ⁊c̄. 2ͦ vt oſtēdēt ex hͦ ꝙ nō ſolū
erat dei: ſꝫ etiā a deo q opat formatōeꝫ
corpis: creat aīam ⁊ eā corpori infūdit
qa v̄o diuina v̄tus ſingl'a opata ē in cō
ceptu ſaluatoris. qa abſq̄ꝫ ullo adiuto
rio vere fcā ē illa ꝯceptō ⁊ formatio
corpis in inſtāti. iō inẗ oēs infātes ipſe
debuit p̄ſentari. 3ͦ repſentabaẗ infans
vt ex hoc eēt domīo ꝯſcctus. ꝓpter hͦ
aūt xp̄s p̄ſentatꝰ nō ē. qa ab īſtāti ſue cō
ceptōis ſcūs ſcōꝝ fuit. 4ͦ iō p̄ſentabaẗ
infans: vt ex tūc deꝰ cuſtodirꝫ natā cre
aturā. ſed nec ꝓpter hoc fuit xp̄s p̄ſenta
tus. qa ſemꝑ illi erat dīnitas vnita cu
ſtodiēs hoīem. 3ͦ tāgiẗ hoſtie oblatō
// ⁊ vt darēt hoſtiā // dabaẗ hoſtia ꝓ na
to infāte. p̄mo qdē ī laudē dei. 2ͦ q̄ſi in
recōpenſationē· vt ex quo deus creatu
rā dederat: ei fieret hoſtie retributio.
Tercio vt ex hac obligatiōe hoſtie da
reẗ intelligi ꝙ oīa tp̄alia ſūt a deo. De
inde adducit legis cōcordātiaꝫ // ſꝫm qḋ
dictū ē in lege domini // leui. 12. par tur
turū aut duos pullos colūbaꝝ // qa btā
v̄go nō obtulit hoſtiā dītū ſꝫ paupꝫ. iō
btūs Lucas nō facit aliq̄ꝫ mētōeꝫ de ob
latōe dītuꝫ. obtulit gͦ btā v̄go par tur
turꝝ aut duos pullos colūbe· vnū in ho
locauſtuꝫ ꝓ filio: alteꝝ ꝓ pctō lꝫ abſq̄ꝫ

oī fuerit pctō. Et nō ꝙ lꝫ btā v̄go alte
rū iſtoꝝ obtulerit· ſ· vl' par turtuꝝ vl'
pullos colūbe ⁊ nō vtrū ꝗ: euāgeliſta
tamē nō dicit qd illoꝝ obtulerit. et hoc
ꝓpter miſteriū. qa turtur ē caſtū aīal
colūba v̄o fecūdū· ī v̄gīe fuit caſtitas
⁊ fecūditas: iō vtrūꝗ poſuit euāgeli
ſta. Et nō ꝙ cū dr̄ ꝙ mlier piēs offēbat
turturē vl' pullū colūbe ꝓ pctō ſuo: nō
ſic ītelligēḋ ē ꝙ peccaueīt ī actu ꝯceptꝰ
vl' ptus ex libidīe. nō· n· actꝰ mrīmōii
carnal' pctū ē: ſꝫ excuſaẗ actꝰ ille ꝑ ma
trimōiū ne ſit pctūꝫ. iō dōīo q mrīmo
niuꝫ īſtituit offēbāt ſacrificiuꝫ ꝓ pctō
cui remediū adhibuit carnis excuſans
libidīeꝫ· ſ· mrimōiuꝫ ſꝫm Aug· ſuꝑ ge
neſ· ad lr̄aꝫ c. 9ͦ. Secūda pars.

Ecundo cū dici tur Et ecce hō

tāgiẗ lōga expectatio iuſti ſenioris. et
expectabat ille ſymeon natiuitatē xp̄i ⁊ ꝑ
tū v̄gīs: ⁊ ꝓmiſſū ſibi fuit a ſpū ſcō ꝙ
ante mortē xp̄m viderꝫ. Duo autē in
iſta p̄te tāguntꝫ. p̄mo eni ꝯmendaẗ a ſā
ctificatōe loci in qͦ hītabat // ⁊ ecce // q̄ſi
nouū p̄digiū res admirabilis ⁊ īaudi
ta. quia // homo erat ī hierl'm // q̄ ē locꝰ
hītat. oīs ſcōꝝ. ciuitas ſcā ⁊ venēabilis
iā p̄iꝰ magi ab oriēte ī ipa ciuitate xp̄ꝫ
natū p̄dicauēant: qḋ forte hō iſte audie
rat. vnḋ ab ipa ciuitate nō rceḋbat // cui
nomē erat Symeon // qḋ īterp̄taẗ ſignū
eſt ipē nob. i. exēplū ſcē vite ⁊ caſti de
ſiderii. 2ͦ ꝯmendaẗ a p̄ma p̄te pfectōis
q̄ ē boni opatō // ⁊ hō iſte iuſtꝰ // ꝑ opati
onē boni. talibꝰ ſe xp̄s manifeſtat. ſap.
x. iuſtū deduxit dominꝰ ⁊c̄. 3ͦ a ſcḋa ꝑ
fcōne q̄ ē decliare a malo // ⁊ tioratꝰ //
caſto tiore declinās a malo. ꝓv̄. 1ͦ in
tiore domini decliat oīs a malo. 4ͦ a
pio ꝯſideīo // expectās ꝯſolaōꝫ iſrl'. i. xp̄ꝫ

q est ꝯsolatio credētiū. Judith. 8. expectem⁹ hūiles cōsolatiōem. 5° a scificatiōe mētis // ꝫ spūs scūs erat in eo // neqꝫ enī potuit sīc eē ita iustus ꝫ tiōratus: nisi fuisset in eo spūs scūs eū scificās: docēs. custodiēs. ꝫ dirigēs. 2° tangit diua reuelatio // ꝫ respōsuꝫ accepat a spū scō // q in ipso erat // nō visuꝫ se // .i. exptuꝫ // mortē nisi uideret xpm domini // in lege pmissū. Job. 29. in carne mea videbo deū saluatorē meū. Nota q respōsuꝫ nō daꝫ nisi petēti ꝫ interroganti vnde cū dicit q iste hō iust⁹ accepit respōsuꝫ a spū scō: daꝫ itelligi q freqnter cū suspiriis lacrimis ꝫ gemitib⁹ orādo clamauerat ad altissimū. vt mitterꝫ redēptionē ꝫ cōsolatiōeꝫ isrl'. ꝫ forte vba plāgētis ꝫ orātis hec erāt: ꝫ nūc domiñe q̄re tardas q̄re faciē tuā auētis: obliuisceris iopie nr̄e ꝫ tribl'atōis. tu vo distulisti xpm tuū vsqꝫ adhuc: sꝫ istat tēp⁹ optunū: nūc ē expediēs. mitte ēgo saluatorē pditis: captīs redētorē: ꝫ cōsolatorē mestis. veni dn̄e: libera nos scio qꝫ ī pxīo es vētur⁹. btī ocl'i qui te videbūt. puta sine videbo illū. puta sine morior anteqꝫ veniat. sū ne dign⁹ ītueri ꝯsolōꝫ isrl'. nolo certe mori nisi illū videā. p quē mors inimica vinceꝫ. volo viuē qꝫdiu fōtē vite amplectar. nolo ex hoc seculo recedē. nisi ille veniat p quē cōditū ē seculū. his dictis rursus ad lacrimas ꝫ gemitus ꝯuertebaꝫ. Uere iste hō alt' Daniel. 1. vir desiderioꝝ fuit. sed hoc desideriuꝫ ipsi⁹: pia dei auris audiuit. ꝫ rñsū ē sibi a spū scō illō Danie. x. noli timere vir desideriorū pax tibi. cōfortare ꝫ esto robustus. ꝯfide senior inuētutis vigorē sumas. nō te frāgat etas grauior. nō te concuciat mors vicinior. nō morieris nisi videas. nisi etiā tāgas: nisi vlteri⁹ amplexeris xpm. in hoc respōso senior ꝯfortatus ē: q̄si iuuenis ē effcūs: nihil ptulit grauitatis ꝫc. Tercia pars.

Tercio cum dicitur Et uenit in spū // tāgit deuota cōsolatio amatoris. ꝫ duo facit. Prio poniꝫ xpi portatio // ꝫ venit in spū in tēplū // i. mot⁹ ꝫ instigatus a spū scō. ea die veniēs ad tēpluꝫ. q btā vgo pueꝝ illuc portauit. forte eniꝫ erat sibi reuelatū q ipsa die accedēt. et quē videret gestari in vlnis cuiusdaꝫ vginis oblationē paupm deferētis: ipe eēt xps. Nō q ad tēplū quilibꝫ debꝫ uenire in spū. nō qdeꝫ in spū supbie sic ambitiosi: q sibi vsurpāt dignitates ꝫ honores eccl'iasticos. non in spū auaricie sic symoniaci. nō in spū inanis gl'ie quēadmodū illi q se ornāt vestimentis: coronis ꝫ colorib⁹. vt appeāt hoīb⁹. non in spū simulatōis sic ypocrite. nō ī spū luxurie sicut q iō ad ecclīam veniūt: ut mulieres videāt ꝫ cōcupisiāt ꝫ ꝯcupiscanꝫ. nō ī spū vāitatis sic q veiūt cā solacii vl' vt vana loqnꝫ. nō ī spū accidie sic q sūt in eccīa ꝫ dormiūt ī pdicatōib⁹ ꝫ ī officio nō orāt: tali spū veniētes ad tēplū: nō vidēt xpm nec illuꝫ āplexanꝫ spūalib⁹ aīe brachiis. In spū igiꝫ sācto vēiam⁹ ad tēplū. ut dicam⁹ cū ps. Suscepim⁹ de⁹ miam tuā ꝫc. Deinde pōiꝫ xpi aduēt⁹ // ꝫ cū inducēnt // .i. int⁹ ducerēt // pueꝝ // uocat eū pueꝝ cū nō hrēt nisi 40. dies // pentes ei⁹ // maria vē parēs Jos. opīone // ut facēnt ꝑm ꝯsuetudīeꝫ legis p eo // tria fecerūt p xpo. pn̄tauerūt eū domīo. obtulerūt p eo sacrificiū ꝉturē aut pulluꝫ colūbe: ꝫ q̄a erat priogenit⁹. redimerūt eū. 5. siclis argenti. Nō q simeon expectabat si viderꝫ inꝉ vbā deferꝫ puulū natū ex vgīe. Nō q

offerebatur templo filii principum nobilium et ditium sed non attendebat ille. sed cum induceretur xpus in templum statim cognouit symeon infantem. et currens prius senex dimissis aliis infantibus. venit ad virginem: et non sufficiebat sibi adorare. videre et tangere puerulum nisi etiam ipsum acciperet in brachiis de sinu virginis. vnde sequitur // et ipse accepit eum in vlnas suas // et mirum est quod beata virgo non prohibuit seniorem hominem xpm amplecti. sed ipsa cognouit ipsius deuotum desiderium. et intellexit deo placere. quod ille homo consolaretur in amplexu pueri. Attende quod fortene nonnulli risissent fatui. videntes antiquum hominem gestare infantem in vlnis et exultantem. sed non erat symeoni de hoc cure. portabat ipse infantem. Factus est in puero puer: gaudebat et exultabat. felix nimium fuit iste Symeon qui tantam consolationem meruit quam desiderauerunt patriarche et prophete nec acceperunt. Secundo ponitur deuota symeonis oratio // et benedixit deum gratias agens // quia quod ab antiquo fuerat promissum nunc cernebat impletum: et dixit // nunc dimittis // i. dimittas // seruum tuum domine // bonus seruus desiderabat transire de hoc mundo // secundum verbum tuum // quod mihi dixisti. non videbis mortem nisi prius videas xpm // in pace // et tranquillitate moriar ex quo eum vidi // quia viderunt oculi mei salutare tuum // i. Jesum qui salutare interpretatur: oculi carnis viderunt hominem. sed oculo mentis cognouit eum esse deum // Quod // s. salutare // parasti // visibile et palpabile // ante faciem omnium populorum // quia pro salute omnium gentium tale dei salutare paratum est. ante faciem. quia in promptu est hoc salutare omnibus se presentans. sed differenter. quia paratum est ad illustrationem gentium: et ad gloriam israeliticis. vnde subdit paratum est certe // lumen. i. vt sit verum lumen // ad // i. apertum // reuelationem gentium // ipse enim reuelatus est Ysa. 9. populus qui ambulabat in tenebris vidit lucem magnam // et etiam paratum est ad // gloriam plebis tue israel // potest gloriari iudaicus populus quod ex ipso natus est xpus. et quod salus gentium ex ipso processit. sed quia melior est gentium reuelatio: quam gloriatio israel. ideo illa huic premittitur. Rogemus ergo deum etc.

Dominica in septuagesima.

Prima pars.

Simile est regnum celorum

homini patrifamilias: qui exiit primo mane conducere operarios in vineam suam // Mat. 20. Non est opus adeo laboriosum et graue. quin expectatione mercedis alleuietur. dominus autem in principio mundi posuit hominem in paradiso voluptatis: et opus sibi indixit: non quidem laboriosum: sed leue et delectabile. expulsus autem fuit homo suis demeritis: ab illo loco in mundum istum miserrimum. et graue ac laboriosum est illi opus impositum. s. ieiunare. vigilare. plangere. macerare carnem. seipsum affligere. sed totum hoc erit delectabile considerata retributione eterne vite. De ista autem operatione et retributione mercedis agitur in presenti euangelio. in quo dominus assimilat statum ecclesie rei geste per quendam patrem familias qui hora prima. 3. 6. 9. et xi. conduxit operarios in vineam suam. qui cum sero factum esset iussit singulis dari denarium: incipiens a nouissimis. murmurantibus vero prioribus: vni respondit quod non faceret ei iniuriam dum solueret conuentionis premium. at vltimo faciebat gratiam: quia sic sibi placebat: tunc hanc similitudinem aptat proposito. d. sic erunt nouissimi primi etc. Tria igitur fiunt in hoc euangelio. primo premittitur operantium vocatio diuersa. 2° additur mercedis retributio equa. cum sero autem etc. 3° subditur similitudinis adaptatio congrua. sic erunt nouissimi. In vocatione autem eorum. 5. distinguuntur

boze iō ī pria ꝑte q̄tuoz facit. Prio.n.
tangit vocatō in hoza pria. dicit ergo
Siꝉe est regnū celoꝝ hōi prīfamilias ‖
i.siꝉe factū eueniet ī regno celoꝝ: q̄le fu
it illud. qd̄ qdā prīfamilias fecit. Nō ꝙ
ꝑ regnū celoꝝ duo possū⁹ ītelligē. s. p̄
sentē eccl'iaꝫ: ⁊ statū pnīe: dr̄ qdē p̄sens
cōgregatō fideliū regnū celoꝝ ꝓpt̄ tria
pri⁹ q2 p̄destīati sūt fideles ad regnū ce
loꝝ. vn̄ lꝫ sit in mūdo isto: nō tamē a
regno celoꝝ sunt aduene ⁊ ꝑegrini. sed
sūt ciues scōꝝ ⁊ domestici dei. licꝫ eniꝫ
aliqs de regno Fr̄acie in ip̄o regno non
sit corꝑalr̄: ad ip̄m tamē regnū ꝑtinet.
Secūdo q2 tāetsi q̄ꝫtū ad statuꝫ nō ad
huc sint in ipso regno: v̄tute tamē cari
tatis dīne: ita vniunt cū scīs celestis pa
trie: vt iā ꝑ istā vnionē. ⁊ ipsi regnum
celoꝝ dicant. Tercio dītias ⁊ terrena ꝯ
tempnūt regna: ꝓpter ip̄m celoꝝ regnū
ipsi enī sūt de qbus saluatoz Mat. 5. be
ati inqt pauꝑes spū: quoniā ipsoꝝ ē reg
nū celoꝝ. 2° stat⁹ pnīe regnū celoruꝫ
dici pōt. pnīa enī terrestrē hoīem celes
tē facit. Mat. 3°. pnīaꝫ agite appropī
q̄bit enī regnū celoꝝ. ⁊ Mat. xi. dr̄ ꝙ
regnū celoꝝ viꝫ patit: ⁊ violēti rapiūt
illud. est enī pnīa violētia quedā. q̄ dū
nosmetip̄os vincim⁹. regnū celoꝝ rapi
mus. hec Greg. Nō ꝙ hōi iste prīfami-
lias est de⁹ pr̄. q̄ hō dr̄ nō ꝓprietate sb̄e
ſ pietatis affcū. dr̄ enī hō: q2 ē human⁹
i. benign⁹: māsuetus. ⁊ misēicors circa
hoīes. est aūt prīfamilias ꝑ creatiōeꝫ ⁊
ꝓuidentiā. familia ip̄ius duplex ē. vna
qdē celestis: scī. s. angeli quos ip̄e potē
ti creauit v̄tute. ⁊ mirabili sapīa distīx
it in tres yerarchias. supiorē. s. mediā
⁊ infimā. vnāquāqꝫ etiā ī tres diuisit
ordīes. ista aūt familia innūerabilis ē
vnde Job. 25. Nūqd ē nūer⁹ militū ei⁹
⁊ Dani. 7. Millia milliū mīstrabāt ei
⁊ decies cētena millia assistebāt ei. Se
cūda aūt familia adhuc ē in terra. scī
viꝫ hoīes quos uelut pr̄ creauit: guber
nat: ⁊ saluat. Deinde ostēdit in quos as-
similat statns eccl'ie illi prīfamilias ‖ qui
exiit prīo mane ꝯducē oꝑarios in vine
am suā ‖ vinea ista ē regnū celoꝝ illud
de quo sup̄dictū ē. ꝙ signt̄ p̄sentē eccl'iaꝫ
vl' statū pnīe. prīo qdē ista uinea eccīa
fideliū ē. Isa. 4. vinea domini exerci-
tuū dom⁹ isrl' ē viri iuda germē delcā
bile ei⁹. isti⁹ vinee vitis ē xp̄us: palmi
tes v̄o sūt oēs elcī. ab Abel iusto vsqꝫ
ad vltimū electū. vn̄ saluatoz Jo. 15.
Ego inqt sū vitis: ⁊ vos palmites. fue
rūt boni palmites prīarche ⁊ ꝓphete: se
cūdi aplī. fortes mārtires: delcābiles v̄
gīes. vel vinea ē facultas boni oꝑis. q̄
fit in nob̄: dū grā oꝑans sanat liberꝝ ar
bitriū. dūqꝫ illud adiuuat grā cooꝑans
hui⁹ vinee duplex ē opus. primū remo
tio mali ꝑ pnīam: ⁊ oꝑatio boni ꝑiusti
tiā. In hāc vineā eccīe: de⁹ pr̄ prīo ma
ne in prin° . s. mūdi p̄dicatores ⁊ alios
fideles adduxit vt oꝑarent. Sunt enī
sm̄ Greg. 5. etates eccl'ie. pria ab adā
vsqꝫ ad noe. Scd̄a a noe vsqꝫ ad abra-
hā. Tercia ab abrahā vsqꝫ ad moysen.
Quarta a moyse vsqꝫ ad aduentū xp̄i.
Quīta ab aduētu xp̄i vsqꝫ ad finē mun
di. q igit in pria etate fuerūt ī laborib⁹
eccl'ie. signt ꝑ eos q prīo mane sūt cōdu
cti in vineā. Itē noīe vinee stat⁹ pnīe
intelligi pōt. in pnīa enī tanq̄ꝫ in vinea
hoīes laborib⁹ fatigant. calorib⁹ estu
aut vigiliis debilitant. siti. arescūt: fa
me attēuant. sꝫ tamē fruct⁹ vinee eos i
ebriat. q enī v̄e penitet. quasi ebrius:
nihil sentit aduersitatis istius mundi.
vitis istius vinee aīa est: q̄ plātat ꝑ cō
tritionē fodit circa pedē ꝑ cōfessionem
ut māifestent extī⁹ radices ⁊ affectōes

eiꝰ.plantatꝛ ꝑ abiectionē maloꝝ actuū
germīat ꝑ satisfactionē· ⁊ qꝛ oꝑa pnīe
ꝯuississīa sunt ⁊ difficilīa .iō ad palū.i. ad
xp̄i adiutōiū dꝫ ligari ne deficiat. Sūt
aūt.5.etates qbꝰ hoīes ueniūt ad pnīaꝫ
Prīa etas ē ꝺm Greg. puericia qdaꝫ
enī veniunt ad vineā in hora pꝛīa. q̄ si
gnificat etatē puericie. q̄les sūt q in pu
ericia intrāt religionē. Quidā autē in
hora tercia que sīgt adolescentiā. Alii
v̄o in hora 6. q̄ iuuētutē sīgt. nōnulli
aūt in senectute q est hora nona. qdam
v̄o differūt vsqꝫ ad vetanā ⁊ decrepi
tā etatē· q̄ ē hora .xi. In oībus istis eta
tibus pōt aliqs agē pnīam · sed atendē
dū est. qꝛ mora ībit ꝑiculū. ⁊ ꝓpter hᵒ
dr̄ ecc.5: Ne tardes cōuerti ad dominū
⁊ ne differas de die in diē. Deinde poni
tur modus cōductiōis // cōuentiōe aūt
facta cū oꝑariis ex denario diurno // fe
cit deꝰ pr̄ ꝯuentiōem .i. pactū cū oꝑari
is: vt ꝑ labore diurno denariū recipi-
ant · dies aūt ille laboris ē totū tpūs vi
te cuiuslibet hoīs. est enī tota nr̄a vita
q̄si vnꝰ dies. vnde oꝫ oꝑari donec dies
est. veniet enī nox mortis in q̄ nēo pote
rit oꝑari. Nō qꝛ noīe denarii ꝑmiū vi
te eterne intelligitꝛ. habꝫ enī denarius
mām p̄ciosā: formā speciosā: ⁊ v̄tutem
copiosā. sic gloria vite eterne. tā p̄cio
sa est vt nullo possit p̄cio cōpari· qꝛ si
aliqᵒ mᵒ ꝯpari debꝫ: oꝫ ut totū qcqd hꝫ
hō det ꝑ illa. ipse enī ē thesaurꝰ: queꝫ q
inuenit hō. vadit ⁊ vēdit vniuersa q̄
habuit: ⁊ emit illū. vn̄ dicit Hugo. re
gnū celoꝝ tātū valet: q̄tuꝫ habes. Itē
ipsa gloria habꝫ formā speciosaꝫ circu
larē. vꝫ figurā vt nunq̄ꝫ deficiat ⁊ imp̄
ssā cōtinꝫ regis regū ymagineꝫ. qꝛ ut
dr̄ Isa.33. de btīs. regē in decorē suo ui
debūt. Itē 3ᵒ habꝫ v̄tutē copiosā: sicut
enī denariꝰ est quodāmō oīa v̄tualitꝛ.

qꝛ qcquid hō vult ꝑ denariuꝫ hr̄e pōt.
ita ꝑmiū vite eterne cōtinet vniuersa
q̄ desiderat aīa. vn̄ anſ. in ꝓso.25.c.
q hoc bono fruetꝛ. qd illi erit. ⁊ qd illi nō
erit: certe qcqd volꝫ erit: ⁊ qcquid nolꝫ
nō erit. ibi qppe erūt bona corꝑis ⁊ aīe
q̄lia nec oculꝰ vidit nec auris audiuit.
nec cogitauit cor hoīs. vn̄ hoīes mū
di prudēti deberēt vti cōsilio. vēdere
s. paupibus hec bona pauca terrena· q̄
possidēt vt denariū vite eterne accipe
rēt q nunq̄ꝫ deficit. Iste ē ille denarius
quē hoīes desiderāt hr̄e ī bursa q nūq̄ꝫ
deficiat. vel denariꝰ ē cōe gaudiū btōꝝ
Deinde sequitꝛ // misit eos in vineā su
am // missi sumꝰ in vineā domini. ⁊ q̄tu
or nobis cōsiderāda sunt. prīo ne de vi
nea exeamus ꝑ infidelitatē· sicut here
tici. de qbꝰ prīa Io.2ᵒ. ex nob ꝓdierūt
sed ex nobis nō erāt. Itē 2ᵒ attendēdū
est ne male oꝑemur· peccādo. s. morta
liter. tale enī opꝰ nō reqrit deus in sua
vinea. sed retorq̄t malū opus in capud
oꝑantis. Itē 3ᵒ videndū est vt opꝰ di
num bene oꝑemur. vnde apl̄s. Duꝫ tē
pus hēmus oꝑemur bonū. Itē 4ᵒ cauē
dū ē ne cū neglīa ⁊ tarditate bonū oꝑe-
mur· Hiere.48. Maledictus q facit
opus dei fraudulēter. Secūdo pōitꝛ se
cūda oꝑantiū vocatio // ⁊ egressus cir
ca horā terciā // hora tercia fuit tp̄s illō
a Noe usqꝫ ad Abrahā. vl' hora.3. est
etas adolescētie. tūc· n· hō c̄scit ī calorē
// vidit alios stātes ī foro ociosos // ma
gnū peccatū est ociositas: Est enī doc-
trix oīs vicii. eccl'.33. multā maliciaꝫ
docuit ociositas· Nō ꝺm Greg. Forū
est qcquid ē extra eccl'iam. vel dici pōt
qꝛ forꝫ est mūdus iste. In istu foro aīe
hoīm venales exponuntꝛ. mercatores
duo sunt. s. deꝰ ⁊ diabolus. Quidā au
tē sic ceci sunt: vt vendāt ꝓpriaꝫ aīam

diabulo p vili pcio: qa p modica psentis vite delectatiōe. quales sunt luxuriosi. z gulosi. qdā vero vendūt aīam p fallacibus hui⁹ mūdi diuiciis sic auari. eccl'. x. Auaro nihil celesti⁹. hic. n. aīam suā venalē facit. Quidā vo vēdūt aīam p honorib⁹ trāsitoriis: z gloria mūdi: sicut supbi. istas aīas emit diabolus: vt sint ligna ignis inferni. vnde cū eos emit in fornacē ignis inferni eos eicit. talē mercatorē fugiam⁹ z vendamus aīas nostras xpo: q nos cōpat sanguine suo pcioso. z cuz emerit ducit ad priam celestē. Uidēs autē dominus alios stātes ociosos misit eos ad op⁹. vnde sequit // z dixit illis // qstabāt ociosi // ite z vos in vineā meā // i. ite libere z nō coacte. vt sitis de cōgregatiōe fideliuz: z numero penitētiū // z qd iustū fuerit dabo vobis // nō cōponit cū istis de pcio: sed tamē pmittit qd iustuz fuerit illis dari. qa ipse retribuet vnicuiqz secundū opa sua. Tercō simil' ponit vacatio opariorz in sexta z nona hora // iterū autē exiit circa sextā z nonā horā // z inuenit adhuc ociosos in foro // z fecit siliter // mittēs eos in vineā. mittunt fideles in vineā eccl'ie sexta z nona hora tēpore illo. qd fuit ab Abraham vsqz ad Moysen. z a Moyse usqz ad xpm. Itē in vinea pnie eisdez horis mittunt qui penitēt tempe iuuentutis z senectutis. Quarto tangit qnta vocatiōis hora // circa vndecimā exiit // ista ē hora a xpo vsqz ad finē seculi. est etiā tpūs etatis decrepite // z inuenit alios stātes // s. ociosos. z dixit ill' quasi obiurgando z repbendēdo // qd hic statis tota die ociosi // repbendunt q diez aliqz absqz bono ope trāsire pmittunt. vnde legit. q cū Titus vna die nihil vtuosū egisset. circa horā vesptinā cōtristat⁹ cū suspirio dixit astātib⁹. Heu me amici: hāc diez pdidi // dicūt ei. qa nemo nos cōduxit // optime dicūt. nemo nos cōduxit. nullus eni vineā domini ingredit: nisi pduct⁹ a deo. qa vt dicit apl'us. non est volentis nec cōcurrētis: sed totū ē miserētis dei // dixit eis. Ite z vos in vineā meā. Isti q hora. xi. mittunt i uineā fuerūt apostoli z gētiles. Cōsiderandū ē autē qnta sit liberalitas dei: q vt occasiōem hēat pmiandi. etiā. xi. hora operarios mittit in vineā zc.

Secūda pars:

Secundo cū dicitur cuz sero au

tem fcūm eēt // tāgit mercedis retributio equata. vbi qtuor tangunt. primū est cōmissio solutōis faciēde. vbi pmittit hora cōueniēs // cū aūt sero factū eēt sero fm Rabanū. ē cōsumatio mundi. aut etiā vniuscuiusqz finis. z pseqnt sero ē finis mūdi. qa vlteri⁹ nō ē tpūs opandi. z cōgregabunt oēs. qdaz ad celestes mās oēs. qdā vero ad ifernales // dicit domin⁹ vinee // domin⁹ vinee ē prfamilias t e⁹ pr // pcuratori suo // procurator dei pris xps ē. fact⁹ eni fuit pcurator dei pris in cā homis z dei. et qz diabolū. ad hanc eni cām discuciendaz nō accessit de⁹ pr p semetipm carnez assumēdo. sed misit pcuratorē suū xpm s. qui carnē sūpsit ex vgine. ipse idē ē pcurator nr in curia celestis impii. vbi ipse appet p nobis in oī cā z qōne. vnde canit mr eccl'a. Introiuit Iesus in ipm celū: vt appeat nūc vultui dei p nobis Deinde sequit duplex cōmissio illi fcā. Pria ē vocandi oparios. vnde dicit voca oparios // ista vocatio opariorū forte erit illa vox tube archāgeli. surgite mortui venite ad iudicium cristi.

Ad cui⁹ vocationē vniuersū resurgʒ gen⁹ humanū. Secūdo ꝓmittit merce dis retributionē // ꝛ redde illis mercedē suā // unicuiqʒ ꝓm opa sua. Deinde mo dū retributiōis seruandū adiungit // in cipiēs a nouissimis // q venerunt hora vndecima // vsqʒ ad primos // q fuerūt in hora prima. Querit quare deus pr̄ vocat oparios ad vineā. mercedeʒ ta men eis nō tribuit: sed cōmittit filio. di cendū q ad deū prēm ꝑpter oīpotentiaʒ ptinet trahere hoīs ad vnitatē ecclesie ꝛ ad penitentiā. vnde Jo. 6. dicit xp̄us Nemo pōt uenire ad me nisi pr̄ q misit me traxerit illū. iudiciū autē mercedis reddēde cōpetit cristo ꝑpter duo. Pri mo qdē rōne sapientie ei attribute: q ad iudiciū requirit. In ipso eniʒ sunt oēs thesauri sapīe ꝛ sciē dei absconditi. Co lo. 2. Itē scdo hoc iudiciū sibi debet. ne aliqs crederet euʒ eē minorē pr̄e ꝑpter humanitatē assumptā: sʒ videat eqlis patri. vnde Jo. 5. Pater non iudicat quēqʒ. sed oē iudiciū dedit filio. vt om nes honorificēt filiū: sicut honorificāt prēm. Secundo ponit equalis retribu tio denarii // cū venissent ergo // p̄ reci pienda mercede // q circa xi. horā uene rāt // ad opus // acceperunt singulos dena rios // denari⁹ signt vite celestis eterni tatē. que eternitas etiā modicū laborā tibus dat. Sequit retributio primorū venientes autē ꝛ primi arbitrati sunt q plures eēnt accepturi erat enī verisi mile vt ampli⁹ laborātibus: plus cōfe ratur p̄mii // acceperunt aūt ꝛ ipsi singlos denarios // sicut vna est fides primorū ꝛ sequētiū. ita vnus est denari⁹ eterni tatis. In hoc documēto cōsiderem⁹ ut nō faciam⁹ cōpatiōes nr̄i ad alios q pl⁹ illis mereamur. quoniā freqūēter qui dā seculariū equant meritis religioso rū. aut illa excedūt. Tercio ponit isto rū murmuratio // ꝛ accipiētes // denariū murmurabāt aduersus prēm familias duplicē enim vident isti hr̄e cām mur murādi. ꝛ q in remuneratiōe eēnt vlti mi. cū tamē fuissēt priores in ope. ꝛ q equale p̄mium nō eque laborātib⁹ erat datū. sed omissa prima cā solū murmu rant ꝑpter scdam // dicētes hi nouissimi vna hora fecerūt. ꝛ pares illos nob fe cisti i p̄mio // q portauim⁹ // i. sustinui mus // pōdus diei // i. pōdere suʒ laborē toti⁹ diei // ꝛ est⁹ // vētorꝫ ꝛ sol. Possēt cōqueri. qui a puericia vsqʒ ad finē vi te deo seruierūt. si tantū recipiūt p̄mii sicut incipiētes senio. qa sustinuerunt pōdus religiōis ꝛ p̄nie atqʒ estus tēpta tionū. ꝛ ille deficiēte estatis calor ꝓuer si sunt. Itē possent cōqueri antiqui pa tres Noe. vʒ. ꝛ Abrahā Isaac Jacob ꝛ Moyses. si tantū recipiāt p̄mii sicut illi q sūt presēti tp̄e. ipi enī portauerūt pōdus diei. qa lōgo vixerūt tp̄e. susti nuerūt etiā magnos tēptatōnū est⁹: tp̄e enī eorꝫ mūdus erat q̄si iuuenis. totus floridus pulchritudīe: habūdans deliti is. iocūd⁹ ꝓsperitatib⁹. vnd magnos est⁹ inferebat tēptatiōnū. nūc vo mun dus antiq̄tus ē ꝛ deficiūt q̄si delectamē ta ipius. ꝛ iō in p̄senti nō vrit tātis esti bus. Hic q̄renda sunt tria. prīo eniʒ q̄ ritur q̄re noluit de⁹ pr̄ vt priores eēnt in premio qui posteriores erant in ope Et dicendum q btūs Greg. hui⁹ rōem assignat. ꝑpter hoc. s. qa videm⁹ freqn ter: q qui tardius incipiūt bene opari. citi⁹ vocant ad p̄miū vite eterne. Se cūdo dubitat de ista retributōe denarii nō enim videt iustū: vt equale recipiāt p̄mium: modicū ꝛ plurimuʒ laborātes vnde videt q satis rōnabilr murmu rauerint qui hora prima vocati sunt.

Et dicendū q̄ ista retributio iusta est ꝛ misericors. iusta quidē ad p̄cedentes. q̄a dat̄ eis cōuentiōis p̄ciū. misericors aūt quo ad sequētes. q̄a p̄ modico labore equalē priorib⁹ suscipiūt mercedem nō igit̄ iniuste agit̄ cū primis. sed misericorditer dispensat̄ cū vltimis. Itē secūdo ideo est eq̄le. Primū vt ostēdat̄ ꝑm ap̄lm: q̄ nō ex operib⁹ saluati sum⁹ nō enī mēsurat̄ magnitudo p̄mii ex opibus. sed ex feruore caritatis. ꝛ q̄a q̄ minus op̄ant̄ possūt habere equalē caritatem: his qui multū laborāt. iō eq̄le p̄sequūt̄ p̄miū. Itē tercio dicit̄ p̄miū beatoꝝ eē equale in duratiōe. quoniā siue multū laborauerit sancti in eccl'ia: siue modicū. de oībus tamē verificabit̄ illud. Sap. 5. Iusti imppetuū viuēt. et apud deū est merces eoꝝ. non enī plus durabit in eternitate glorie sanct⁹ Petrus: q̄ȝ latro in cruce cōuersus. s; iste denarius lic; sit equal' in duratōe: nō tamen est eq̄l' i magnitudīe valoris. In domo enī p̄ris familias mansiōes m̄lte sunt. i. multi gradus beatitudīs. Itē quarto pōt dici q̄ etiā beati electi equales sūt in magnitudīe gaudii. naȝ vt dicit Anſ. in p̄sologion. 26. c. Ex h⁹ enī q̄ quilibet sc̄ūs tantū dil:git alteꝝ: q̄ȝtū seip̄m. sequit̄ q̄ tantū gaudebit de beatitudine alteri⁹. q̄ȝtū de p̄pria. ꝛ iō gaudiū oīm erit singuloꝝ. vnde ex hoc ille denari⁹ erit equal'. Tercō dubitat̄ quō sancti dicunt̄ murmurare ꝺ equalitate p̄mii alioꝝ. Nā vt dicit Grego. Regnū celoꝝ null⁹ murmurās accipit. igit̄ q̄ accipit murmurare nō pōt. Ad h⁹ respōd; Cri. dicēs. q̄ ista similitudo murmuris nō sic trāsferēda est ad eos q̄ beati sunt. vt intelligant̄ murmurare ex īuidia. sed vt ostēdat̄ q̄ tāto sunt honore p̄diti: vt magnitudo honoris posset generar̄ inuidiā. Secūdo ad hoc respōdet Grego. q̄ antiq̄ p̄res q̄ntilib; eēnt meriti morientes. nō tamē suscipiebāt p̄mium. sed expectauerūt vsq; ad xp̄ȝ. Si vero q̄ nō laborāt in vinea domini statī cū moriunt̄ introducunt̄ ad regeȝ illoꝝ igit̄ dilatio q̄si quedā murmuratio est. Tercio pōt dici ꝑm mgistrum Ottonē in sermonib⁹ suis: q̄ duplex ē murmur. s. cōquestiōis ꝛ admiratōis cōquerēdo q̄deȝ nō murmurāt beati ꝺ alioꝝ gloria. admirando autē q̄si murmurare dicunt̄. q̄a illi q̄ sunt t̄pe p̄senti quasi p̄ nihilo vitā eternā acquirunt. Itē quarto pōt dici q̄ ista murmuratō intelligēda est ꝑ sincresim. nō enī murmurant de alioꝝ gloria. nec murmurare possunt. q̄ si tamē aliq̄s crederȝ ibi eē m̄am murmuris. attendat quō murmur ille tolleret̄ cōueniēti respōsione Ideo quarto ponit̄ sedatio murmuris tripl'r enī tollit̄ murmur ille. p̄io enī amicabili rōcinatōe. vnde dicit / at ille s. p̄rfamilias / respōdens vni eoꝝ / qui forte magis se ingerebat dixit / amice ecce q̄ȝ amicabilit̄ incipit rōcinari / nō facio tibi iniuriā / ꝛ ideo aduersum me murmurare non debes. ꝛ q̄ nō faciat illi iniuriā declarat. q̄a dat sibi illud ī q⁰ pactū fecerāt. vnde dicit / Nōne ex denario p̄uenisti mecuȝ / certe sic. ꝛ ideo nō teneor tibi dare pl⁹: quaꝓpter / tolle q̄ꝺ tuū ē ꝛ vade / vade. s. p̄tēt⁹: q̄r recepisti mercedeȝ tuam. Itē 2⁰ tollit murmuratōȝ de eo q̄ eq̄leȝ dedit mercedeȝ min⁹ laborātib⁹. hoc enī iō fecit q̄a voluit: ꝛ q̄ꝺ vult licituȝ est ei facē. vnde subdit / volo aūt ꝛ huic nouissīo dar̄ sicut ꝛ tibi / Sicut enī sola dei voluntas cā ē in p̄ductōe reꝝ: ita sola eaꝺ cā ē eq̄litatis p̄mioꝝ / an nō l; mihi facē q̄ꝺ volo / certe īmo l;. q̄a volūtas ip̄i⁹ sempē

ratōnal' z sine affectu malicie. Item .3º tollit murmuratiōẽ q2 videt̃ ꝓcedere ex inuidia // An ocul⁹ tu⁹ neq̃ꝫ ē // ocul⁹. ẜm Remi. iñtētio est. que tūr dicit̃ eē neq̃ꝫ. q̄ndo dolꝫ ð bono ꝓximi. ostēdit aūt q̄re ocul⁹ istius neq̃ꝫ sit // q2 ego bon⁹ sū // .i. q2 ego bon⁹ sū huic dādo gloriaꝫ. ideo tu habes ocul. ī neq̃ꝫ dolēs de bono qð illi dedi. ⁊c̃.

Tercia pars.

Tercio cum dicitur Sic erūt nouissimi primi. tāgit̃ lit̃. rudis ꝯgrua adaptatio. ponit̃ eniꝫ duplex sētētia. prīa est. q2 illi qui ī vinea eccl'ie fuerāt priores ad laborē: ī remūeratiōe erūt posteriores. dic eni // Sic erūt nouissimi ī labore // primi // in remuneratōe // Et primi // ī labore // nouissi // ī r̃muneātōe qð quid ẜm Remi. mistice exponit̃ de iudeis ⁊ gētib⁹. pri⁹ eniꝫ fuerūt vocati iudei ad fidē q̄ꝫ gētiles. ⁊ tamē pri⁹ saluātur gentiles q̄ꝫ iudei Scūda sētēcia metuēda valde est q2 dicit̃ // Multi eni sūt vocati // multi quideꝫ vocati sūt q2 generaliter omnes homīes. specialiter soli xp̄iani. omēs quidē vocāt̃ ad fidē sed tamē potest dici illud Ysa. 9. d̄ mine multiplicasti gētē sed nō magnificasti leticiā. vnð seq̄t̃ // pauci vō electi // de omni natiōe mūdi: nō sunt electi nisi xp̄iani. qui pauci sūt respectu aliorū. ſꝫ neq̃ꝫ omēs xp̄iani saluāt̃: īmo soli illi q xp̄ianitatis nomē opib⁹ ꝯfirmāt. dicit eniꝫ saluator. nō oīs qui dicit mihi domine domīe: īt̃bit ī regnuꝫ celoꝝ. ſꝫ q facit volūtatē meā. Ex hac aūt sentencia. ẜm q̄ dic Gre. pensar̃ debet vnusquis. ꝓut de se nō p̄sūmat qð ad fideꝫ vocat⁹ ē: q2 vtrū ad regnū eligendus sit nescit. Rogem⁹ ergo deum ⁊c̃.

Cum turba plurima ꝯueniret ⁊ de ciuitatibus ꝓperaret ⁊c̃. Lu: 8: ideꝫ hr̃t Ma. 13º ⁊ mar. 4. Ad bonū agriculaꝫ spectat temp⁹ expectar̃ seminādi. ⁊ terram ꝯuenienteꝫ seminū discernere. venit autē ī hūc mūdū cecitatis. agricula ihūs xp̄us plenū gremiū portās celestium seminū. ⁊ semīauit ea nō quideꝫ in terreno agro māli: ſꝫ ī mentib⁹ hominū. que mentes quante s.nt diuersitatis ad s. mē istud: declarat̃ in presenti euā⁰ in quo tāgūt̃ tria. primū est lit̃. rud.nis ꝓpositio. Secūdū est expositiōis interrogatio // Interrogabant aūt discipuli eius. ⁊c̃. Terciū est pabole explanatio ibi // ē aūt hec pabola. Circa p̄mū tria facit. primū est loq̄ndi opportūitas. opportunū eni erat tēp⁹ ut tūc loq̄ret̃ xp̄⁹ cū turba plurima ꝯuēicbat. vnde dicit Cū t̄ba plurima ꝯuniret // ẜm glosam quociens in euāgelio turbe vocabulū inr̃ pit s.cut diuersi tas hoīuꝫ: ita diuēsitas iīiar̃ volūtatū. Plima aūt ēat ista t̄ba diuēs.s caīs. q̄dā .n. ꝯueniebāt ad xp̄ꝫ ut īstruerēt̃. quidā ut sanarentur quidā ut elemosinas recipent q2 mlte f.ebāt elemesine xp̄i ipio. quidā ut viderent mirabilia. alii vō ut xp̄i dicta ⁊ fcā calūpniarēt̃ // ⁊ de cītatib⁹ ꝓperarēt ad hiesū nō tātū ð vill' ⁊ castell' ſꝫ eciā de cītatib⁹ ad xp̄ꝫ ꝓperabāt. Attendendū ē q̄ volēs venire ad hiesū: dēt exire extra ciuitatē isti⁹ mūdi. nō eniꝫ habemus hic manētem ciuitatē sed futuraꝫ īquirim⁹. vnde domin⁹ extra ciuitatē crucifix⁹ est. exeam⁹ ergo ad eū ext̃ castra. ei⁹ portātes īpropiū Heb 11º. ſꝫ in isto exitu ꝓpandū est ut veniamus

ad xp̄m. nā mors ꝓperat ut percuciat diabul⁹ circuit ut occipiat. mūd⁹ labit̄ ut deficiat. ipse xp̄us nos expectat ut recipiat. vnd̄ nō morose accedam⁹. s₃ fugiētes p crem⁹ ad xp̄₃. nec te pigeat ꝓperare. quoniā si nimis laborasti ꝛ fatigatus es ī currendo: veniēs ad iesū salvatorē₃ amabilē securū ꝛ delectabile₃ terminū. ī q° reficieris. ꝓperat enī viator terminare dietā: vt ad bonū pueniat hospiciū. videēs aūt xp̄us tantā circa se multitudine₃ vndiq₃ venientiū irruēte ī se sūo facto dixit p similitudinē₃. i. dece, ut p̄dicare psilitudine₃. Nō ꝑm Thē. q dominus loquebat̄ ī silitudin. b⁹. p̄mo q dem ut auditores attentiores faceret. ꝯsueuerūt enī hoīes exercitari ī obscuris: ꝛ manifesta ꝯtēpnere. Secūdo ut ī dignis occultaret̄ sentētia. Tercio, ꝓpt sentētie dignitate₃. que velāda erat v bor̄ ꝯgruis exēplis. sicut p̄ciosas margaritas velo innoluim⁹. Quarto ut in silitudinib⁹ meli⁹ appēderēt rudes sētētiā. Seq̄t silitudo ∥ exiit q sēiat seminare semē suū ∥ Iste seminator ē filius dei. cui esse semīatorē ꝯuenit. qa penes eū sūt semīa omīu₃. i. primordiales rationes omīu₃ creaturarū sp̄ualiū ꝛ corpaliū. Nō q qnq₃ exit⁹ conueniūt xp̄o vn⁹ ē etern⁹. quo exiit a p̄re p eternā₃ gnātōē₃. ꝛ tamen manet in ip̄o Eccī 24 Ego ex ore altissimi ꝓdii. primogenita ante omē₃ creaturā. Sc̄d⁹ exit⁹ fuit in mūdū pcarnis assūptiōe₃. Jo. 16 Exiui a patre ꝛ veni ī mūdū. Terci⁹ exit⁹ fuit ex utero v̄ginis. p̄s. ip̄e tanq̄ sp̄ōs⁹ pcedēs d thalamo suo. q̄rt⁹ exit⁹ fuit ad passiōē₃. Jo. 19. exiuit ī eū q dr̄ caluarie loc⁹. qnt⁹ exit⁹ fuit de isto mūdo ad p̄re₃. Jo. 16. relīquo mūdu₃ ꝛ vado ad p̄rem. Nō q ideo exiuit iste seminator certe vt semīaret semen suum. nobilia n. semīa portant̄ d lōginqs ptib⁹ ad loca vbi nō repiunt̄. qa igit̄ celeste semen nō erat ī mūd visto. iō attulit illud ad nos decelis xp̄⁹ semīator omīs creature. quatuor aūt genēa semīu₃ semīauit Seminauit enī lege₃ nālē ī mēte cuiuslibet. sc₃ q̄d tibi nō vis: aliis ne feceris ꝛ q̄d tibi vis fieri: aliis feceris. Ite₃ aliis semīauit legē scriptā₃. sc₃ precepta legis ī duab⁹ tablis. Itē sēiauit euāgelicā legē ī eccīa. Itē sēiauit pfecta ꝯsilia paupertatis castitatis ꝛ obīe in rel gion.b⁹. semīa xp̄i sūt hūilitas pax castitas paciēcia ꝛ ceter̄ v̄tutes s₃ inimic⁹ hō .i. diabol⁹ zizaīa sup semīauit d sc̄dā scilic₃ ꝯ pacē. sup biā ꝯ hūilitatē. luxuriā ꝯ castitatē. īdignatiōe₃ ꝯ paciētia₃ et cetera omnia vicia: contra celestes virtutes. Secū⁹o pcnit̄ diuersa dispositio reciptētiu₃ diuinū semen ꝛ sunt 4. ꝯdiciōes illud reciptētiū. q̄r tres male sūt: sola q̄rta bōa ē. Dicit g° ∥ et dū semiat. i. dū ꝑmonē dīuū p̄dicat ∥ aliud cecidit sec⁹ viā ∥ semē sec⁹ viā₃ intelligit̄ bonū q̄d fit p laude hoīum et sicut fruct⁹ q sūt sec⁹ viā diripiūt̄ a trāseūtib⁹ nec ad maturitatē pueniūt. sic ec bōa q fiūt p laude hōīnū ∥ ꝛ ꝯculcatu₃ ē ∥ vere bonū q̄d fit p laude hōīnū ꝯculcat̄. vnd̄ p̄s. de⁹ ꝯtēt essa cor̄ q hoīb⁹ placēt: ꝯfusi sūt qm̄ ōs deus sp̄reuit eos h°ē sal īfatuatū q̄d ad nihilu₃ vale. vlt̄ nisi vt mittat̄ foras ꝛ ꝯculcet̄ ab hoīb⁹ et volucres celi ꝯmederūt illud ∥ volucres celi ꝑm glo. sūt demones. eo q caligīosū istū ībitēt aerē. dicūt̄ aūt cōmedē semē vbi dei ꝯculcatū sicut seruicio ꝯmedit ferrū. q̄d tamē ē ad nutrimētū nō pficit. I ꝯponit̄ sc̄da ꝯditio eor̄ q audiūt v̄bū di ꝛ suscip ūt indurātū tamē ē cor eor̄ ad bonū. d q̄b co rde loq̄t Ber. p̄mo de consideratiōe. c. 2°

cor durũ ē qḋ nec ꝯpunctione scindit̄. nec pietate mollit̄. nec mouet̄ p̄cib⁹. minis nō cedit. flagellis duratur. īgratuȝ ad beneficia. ad consilia infiduȝ ad iudicia velox. inuerēcūdū ad turpia. inpauidū ad pericula. īhumanuȝ ad humana. temerarium ad diuina. preteritorum obliuiscens. presentiuȝ negligēs futura nō ꝓuidens. et post alia subiūgit et vt breuit̄ cuncta duri cordꝭ mala ꝯplectar ip̄m est qḋ nec deu timet. nec hoīeȝ reueretur // et natum aruit. aliquando figitur aliquātulū vel bi dei ī tali corde sed tamē arescit // qa nō habebat humoreȝ // nullum vȝ sp̄ūalis ḡtie nutrimentuȝ. Item ponit̄ tercia cōditio eorum qui verbum dei audiūt // Et aliud cecidit inter spinas // Spine sūt ista mūdana que in presēti pūgunt mentē. ⁊ in futuro ex eis paratur ignis. quib⁹ peccatrix anima conburitur. vanitas igitur mūdi multū impedit v̄bū dei. vnḋ dic Et ex orte spine // aliqui sūt q̄ sꝫ volūt benefacē: et viciis īsistere. qḋ fieri nō potest. vnde sequit̄ // suffocarunt illud licȝ enim aliqui quandoqȝ ꝓpositū habeāt benefaciēdi: ad v̄bū p̄dicatiōis tamen diuitiis mūdanis ītēdūt. dei v̄bū qḋ iaȝ ortum erat suffocat̄. Attende q̄ primuȝ semen nō germīat. sed cōculcatū abicit̄. Secūdū v̄o germīat. sȝ non multū erigit̄. quia non habet humorē Terciū aūt iā eleuatur īstipiteȝ. sȝ nō fructificat. q2 suffocatur a spinis. Iteȝ ponitur quarta conditio eoꝝ qui dei v̄buȝ suscipiunt // Et aliud cecidit interram bonam // bona terra est culta: non tāq̄m via. ex q̄ lapides obstinatōis sūt remoti mundata est a spinis secularioꝝ desiderioꝝ // Et ortuȝ facit fructuȝ centupluȝ // primo figit radiceȝ. per cōplacenciam. germīat per desideriū boni erigitur in stipitē. per rectā intentōnem floret v̄. ut. bus, fructificat sāctis operibus. Nota q̄ triplex ponitur fructus istius semīs. scilicȝ tricesim⁹ sexagesimus ⁊ centesimus. primus est ꝯiugatoꝝ: secūdus ꝯtinentiuȝ. tercius v̄ginuȝ. uel primus est doctoꝛuȝ. secūdus ē martiruȝ: tercius apostoloꝝ. uꝪ primus datur ꝓpter obseruantiaȝ antique legis. secūdus ꝓpter obseruanciaȝ noue. tercius ꝓpter obs̄uanciaȝ cōsilioꝝ. vnḋ Mat. 19. dicitur obs̄uatorib⁹ cōsilioꝛuȝ: vos qui reliquistis oīa. ⁊ secuti estis me: cētuplum accipietis: ⁊ vitaȝ eternaȝ possidebitis. Tercio ponit̄ grandis xp̄i affect⁹ ī p̄dicādo. vnde dic // hec dicēs clamabat // Iste clamor erat magni affectus signū. Gre. in ho. 1ª. Sapientia foris predicat in plateis dat vocem suaȝ in capite turbaꝝ clamitat. ⁊ tātum clamat xp̄us q̄ raucus factus est Ps. laboraui clamans rauce facte sūt fauces mee. Nota s̄m Augu. 9. cōfes 12º. Intonuit dominus Iesus crist⁹ clamans dictis. factis: morte: uita: descēsu: ascēsu: ut redeamus ad eum: clamat surdis ut audiāt clamat dormientibus ut euigilent. clamat transseūtib⁹ ut attendant. clamat ignorantibus ut intelligant. clamat errātibus ut redeāt. clamat peccatorib⁹ ut peniteant. clamauit q̄dē predicādo. clamauit orādo. clamauit tandeȝ moriendo. cotidie adhuc ex istens in celis clamāt: Ps. intonuit de celo dominus. ⁊ altissimus dedit vocē suam. ⁊ hec est vox sua. venite ad me omnes qui laboratis ⁊ onerati estis: et ego reficiam vos. ⁊ tantos ad huc clamores ꝯtemnimus. Sequit̄ quid clamauerit // Qui habet aures audiēdi audiat // .i. app̄hēdat ⁊ intelligat quid signíficet ista similitudo semīs: peccatores

aūt sunt de qbus dicit ps̄. aures habent et non audient. obdurāt enī aures sicut aspis surda ne audiant predicantez: nec pauperem eleosinā petētez. sed veniet tēpus qn̄do et ipi clamabūt nec exaudient. puer. 1°. tūc inuocabūt me et nō exaudiaz eos etc.

Secūda pars.

ecundo cuz dicitur interroga

bāt aūt. tangit̄ expōitiōis interrogatō interrogabāt aūt eū discipli ei9 // deut° 33°. interroga prēm tuum et anūtiabit tibi. et Jaco. 1°. si qs vr̄m īdiget sapīa postulet a deo q dat oībus affluenter et nō improperat // que eēt hec pabola // .i. qd vellet significari p istā pablaz. est aūt fm glo. pabola comparatio rex discrepantium scā sub aliq̄ silitudine. et dr̄ pabola a para qd ē iuxta et olon qd est totū. inde pabola. i. iuxta totum. Secūdo ponitur xp̄i respōsio // vobis // hūilib9. vel obediētib9. vobis mihi dilcis. vobis mūdo abiectis // datū ē // diuit9. qa omē datū optimū et omne donum pfectuz de sursum ē descēdēs a prē luminū // nosce misteriū // .i. secretū et occultuz // regni dei // Mat. 11. confiteor tibi pater celi et terre qa abscōdisti hec a sapiētib9 et prudentib9 et reuelasti ea puulis // ceteris aūt i pabol // q̄si dicat. vobis datū ē illa māifeste cognoscē: q̄ pabolice alijs predicāt̄. Deinde ostendit qd sequat̄ ex h° vt vidētes // .i. reputātes se vidē // nō videant // ps̄. oclos habēt et nō videbūt et audientes // vba exteriora // nō intelligāt // interiorē sētentiam. Nota q propter aduentū xp̄i h° euenit. vt credentes se eē sapiētes. stulti fcī sūt. et possūt hic p vidētes intelligi philosophi mūd. q volētes oīa p rōz inuestigare. nō v. derūt diuītatē xp̄i. obscuratū ē enī insipiēs cor eox. audiētes aūt fuerūt iudei q audierūt vocē xp̄i. nec tamē vba ei9 intellexerūt. ps̄. nescierūt nec intellexerunt in tebris ambulant etc.

Tercia pars.

Ercio cuz dicitur Est antem

seqt̄ pabole expositio. et sex facit. Primo declarat qd sit semen. vnde dic // ē aūt hec pabola // .i. hec est expositō ei9 dignat9 ē aūt dn̄s hanc pabolā exponē vt ex ei9 expōitōe discam9 intelligere alia q̄ ipe nō exposuit. icipit aūt a semine. vnd dic // semē ē vbū dei // et h° propter duo. nam semen vtutē hz vnd sibi silē pducat̄. sic ex vbo dei recepto in mente opatōes exteri9 gnānt̄. 2° qa semē hēt vim nutritiuaz. ita et vbū dei. qa non in solo pane viuit hō: sed in oī vbo qd pcedit de ore dei. Nō q hoc semen est mltiplex. ē enī aliud semen viole hūilitatis et pacie. aliud semē lilii castitatis et mundicie. aliud semen rose charitatis et flagrātie. aliud oliue benignitatis diuīe. aliud palme lōganitatis et pseuerantie. aliud semen tritici satietatis et habūdātie. aliud vitis firmitatis et audacie quodcūqz ex his vel aliis vtutū seminib9 receptū fuerit in scām animā germīabit et fructū pducet celestē. Secūdo exponit qd significet via // q autez secus viam // si istud q referat ad semē mala gramatica eē videt̄. qa nō ē couenietia in genere. sed in hoc nō ē faciēda vis. quoniā vt dicit btūs Greg. in li. mor. Indignū vehemēter existimo. vt vba celestis oraculi: regulis donati restringā. vel pōt fieri sic constructio absqz calūnia. q aūt sec9 viā. i. q intelligunt̄ p eos q sunt sec9 viaz // hi sunt qui

audiunt // audiũt quidẽ ex verecundia timẽtes reprehẽdi· vel audiunt delectati nouitate ṽborum· quales etiã hodie multi sunt qui ꝓpter hoc ad p̃dicationem veniunt. qui tamẽ si aliqd didicerĩt nõ manet ṽbum in memoria: sed obliuiscunt̃· vnde sequit̃ // Deinde venit diabolus ⁊ tollit ṽbum de corde eorum // tollit ṽbum de corde · q̃a facit illud labi ex memoria // ne credẽtes salui fiant // credere enĩ est salutis principiũ Jo. xi. Omnis q credit in me nõ morietur in eternum. Tercio explanat qd significet petra // nã qui supra petrã // dat intelligere eos // qui cũ audierĩt cũ gaudio suscipiunt // hec enĩ sunt p̃mordia diuini ṽbi · gaudiũ. s. ⁊ mẽtis exultatio ⁊ hii radices nõ habent // Tres sũt radices quib⁹ diuinũ ṽbum in corde figit̃. glo. sup̃ Mat. firmũ desideriũ· timor domini· ⁊ fides // q̃a ad tp̃ꝰ // s. ꝓsperitatis // credũt ⁊ in tempe temptationis recedũt // habꝫ aliqs forte in mente castitatis semẽ· qḋ si radices illas tres nõ fixerit. adueniẽte carnis tẽptatõe labetur in peccatũ. temptatiõe enĩ ꝓbatur: si ṽbum dei radices fixerit: sicut impetu ventoꝝ app̃et si arbor sit bene radicata. Quarto exponit qd spine significent // qḋ autẽ in spinis cecidit: hi sunt q audiunt // postea cõstrue // ⁊ euntes // ad mũdana // suffocãt̃ a sollicitudinib⁹ ⁊ diuiciis ⁊ voluptatib⁹ vite // Nota q̈ tria sunt que maxime dei ṽbum suffocant. s. honoris sollicitudo: quo ad sup̃biam. diuitie q° ad auariciã. voluptas vite quo ad cõcupiscentiam. Ista aũt tria cõpauit domin⁹ spinis. vna spina est sup̃bia ⁊ sollicitudo dominãdi aliis honoris ⁊ glorie mundane. ista sollicitudo cõtinue pugnat mentes sup̃borũ quõ ⁊ q̃liter aut q̃bus auxiliis possint aliis p̃esse. altera spina sunt hui⁹ mundi diuitie. Grego. Si dicerem⁹ spinas significare diuitias· forsitã nobis non crederet̃ cũ ille pungãt· iste delectent. sed domin⁹ dignatus est hoc exponere: videam⁹ aũt quã rõnabiliter spine significãt diuicias. de hoc magr̃ Otto dic sic. Sũt diuicie spine: q̃a pungũt animã in mũdo· in iudicio· ⁊ ĩ inferno. In mũdo triplex est punctura. s. laboris in acq̃sitione· timoris in possessiõe· doloris in amissiõe. In iudicio etiã pungẽt mẽtem. quãdo dicet domin⁹ auaris. Esuriui ⁊ nõ dedistis mihi mãducar̃· sitiui ⁊ nõ dedistis mihi bibere. Iste puncture ita erunt penose· vt potius cupiant auari nõ eẽ· dicẽ. es mõtib⁹ cadite super nos ⁊ collib⁹ op̃ite nos. iste spine pungent aĩaꝫ in inferno ꝑpetuo cruciatu q̃bus ardebit p̃ctor. Tercia spina ẽ voluptas carnal' vite· vnḋ dicit̃ de carne Gen. 3. spinas ⁊ tribulos germĩabit tibi. ista spina venenosa ẽ· sub q̃ latꝫ toxicuꝫ sub modica carnis dulcedĩe. Nõ q̈ ista tria· s. sup̃bia ditie voluptas vite suffocãt dei ṽbũ· quõꝫ si ṽbũ q̃etis hũilitatis ⁊ obiẽ· cepit germĩare in mente statĩ illud suffocat sollicitudo honoris ⁊ pompe sc̃li. Itẽ si ṽbũ oriat̃ de ꝯtemnendis dĩtiis· largiendis elosĩs· ⁊ paup̃tas amãda· statĩ illud suffocat amor dĩtiaꝝ. Itẽ vlteri⁹ si oriat̃ ṽbuꝫ de abstinentia castitate ⁊ sobrietate: statim illud suffocat voluptas vite carnalis multi enim vt dicit glo. cum aliq̃ndo audiũt p̃dicare ꝯ luxuriaꝫ: laudãt ⁊ cõmendãt castitatẽ. sed vbi spẽs ꝯcupiscibil' eoꝝ fuerit p̃sentata obtutib⁹: mox recedit ab eis q̃cq̃d recte cogitarũt. Semen qḋ in talib⁹ cadit spinis nullũ ꝓducit fructuꝫ. vnde seq̃t̃ // et nõ referunt fructũ // damnabile m̃ltũ ẽ celestia susci

pere semia · et tamen carnales producere fructum. Quinto declarat quid significet bona terra || Quod autem in terram bonam hi sunt qui in corde bono et optimo || Bonum cor est quod intendit audire verbum ut illud intelligat. optimum quod intendit secundum verbum auditum operari || audientes verbum || contra eos qui nec etiam aure corporis illud dignantur audire retinent memoriter · contra eos qui sunt secus viam et venit dyabolus et tollit verbum de corde eorum || et fructum afferunt || scilicet operatonum contra eos qui sunt spine suffocantes dei verbum || in pacia || sustinentes quecunque temptatorum · contra eos qui ad tempus credunt et in tempore temptationis recedunt · unde patet quod bona terra habet conditiones penitus oppositas aliis in quibus cadit semen. Rogemus ergo deum ut nobis concedat sic audire divinum verbum ut fructum eterne vite consequamur · per eum qui vivit et regnat in unitate etc.

Dominica quinquagesime Prima pars.

Assumpsit iesus duodecim discipulos suos secreto et ait illis || Ecce ascendimus hierosolimam etc. Luc. 18. Numerus quinquagesimus remissionem significat unde antiquitus quinquagesimus annus erat remissionis in quo omnis possessio revertebatur ad pristinum possessorem et servituti mancipatus in ipso anno egrediebatur liber. unde psalmus. Miserere mei deus. impetrat remissionem peccatorum · ideo quinquagesimo loco connumeratur inter alios psalmos · quia vero omnis peccatorum remissio et relaxatio servitutis facta est per mortem christi et resurrectionem ideo in hodierna dominica quinquagesime legitur evangelium in quo agitur de misterio nostre redemptionis et illuminatione humani generis. Duo igitur tanguntur in evangelio ·

Primum est nostre redemptionis misterium predicatum. Secundum est humane illuminationis beneficium impetratum ibi || Factum est autem cum appropinquaret || Circa primum tria facit · primo enim ponitur denuntiatio futurorum || Assumpsit iesus duodecim discipulos suos || Recedebat christus de galilea et veniebat ierosolimam ut pateret nec voluit discipulos post se relinquere sed assumpsit eos secum. Nota quod christus pluries predixit apostolis passionem suam et mortem · primo Mat. 16. ubi postquam petrus confessus fuit eum esse filium dei christi decepit ipse ostendere discipulis quod debebat pati hierosolimis et mori atque resurgere. Item 2° hoc predixit eisdem Mat. 17. Item 3° hoc predixit in presenti euangelio. Item 4° hoc predixit Mat. 26. scitis quod post biduum pasca fiet et filius hominis tradetur ut crucifigatur · Hoc autem illis sepe predixit propter quinque. Primo quidem ut colloquendo cum carissimis sibi amicis de morte futura: revelaret illis secretum mentis sue. Prover. 25. Causam tuam tracta cum amico tuo iugiter. Secundo ut mortis christi haberent meditationem et memoriam. Nam secundum quod dicit Cris. omnis salus hominum in morte christi posita est. unde facile non debet labi a memoria Tre. 3°. memoria memor ero et tabescet in me anima mea. Tertio secundum Grego. ut non dubitarent eum resurrecturum sicut predixerat · qui etiam suam passionem et mortem annunciaverat ita quod sicut videbant esse vera que dixerat de morte sic non dubitarent resurrectionis veritatem. Quarto secundum Jeroni. ut ignominiam crucis fortius sustinerent · nam tribulatio que supervenit expectantibus levior invenitur quam si repentina venisset. Quinto secundum Theop. ut esset testis quod scienter et voluntarie patiebatur. manifestum enim est quod ille voluntarie patitur qui preoscit mortem · et cum posset fugere non tamen fugit

act. i3 q simł ascenderūt cū eo ð galilea i iherusalē: q vsq3 nūc sūt testes ei⁹ ad plebē. Deīde explicat passionē suā3 z ait illis p̄mo q̄tū ad ꝓpinq̄tatē // Ecce q̄si ī p̄senti. z q2 volūtarie patiꝛ. subiungit // ascēdim⁹ // spōte. s. Marci. x. erāt ī via ascendētes ī Iherusalē: z p̄cedebat illos iesus: z stupebāt: q2 sic volūtarie preibat ad mortē: q2 ei3 mors ē finis ōium terribiliū: z terror maxi⁹. sic nō stupebāt discipuli: q sic volūtarie z ꝯstanter ascēdebat Hierosolimā. Itē q̄tum ad locū // Hierosolimā // gest loc⁹ sicut tipici: ita z veri sacrificii Luc. 13. non capit. s. nō decet ꝓphetā p̄ire extra Ierusalē. Itē q̄tu3 ad plenitudinē passionis // z ꝯsumabūtur ōnia // q2 nec iota vnu3 nec vn⁹ apex p̄teribit a lege donec ōia fiāt. vnde accepto aceto in cruce clamauit: ꝯsummatū ē Io. 19. Itē q̄tum ad veritatē scripture sua ei3 passio v̄ificauit ea q̄ ꝓphetaꝝ scripture p̄dixerāt. gr̄a eīm z veritas p̄ iesu3 xp̄3 facta ē iō subdit // q̄ scripta sūt p ꝓphetas de filio hoīs // q2 b̄m naturā q̄ erat fili⁹ hoīs b̄m eā ꝯueniebat sibi pati. Nota q2 ia3 erāt implete scripꝛe ꝓphetaꝝ de īcarnatiōe saluatoris: de natiuitate: de p̄dicatiōe euangelii: de miraculꝭ: solum passiōis misteriū restabat īpleri: quo facto ōnes ꝯsummate fuerūt scripture vnde xp̄s ī cruce cū accepisset acetū dixit ꝯsummatū ē. Secūdo singulari3 explicat q̄ v̄tura sint sup eū // Tradeꝛ eīm gentib⁹ // tāq̄3 extrane⁹ z alienus. ps. Extrane⁹ fact⁹ sum frib⁹ meis z pegrin⁹ filiis m̄ris mee. Itē z illð detur ac si eēt fatu⁹ Abdi. dicit. ōnes viri federis tui illuserūt tibi. inualuerūt aduersu3 te viri pacis tue // z flagellabiꝛ tanq̄3 re⁹. ps. z fui flagellat⁹ tota die // Et ꝯspueꝛ // tanq̄3 īmūdus z abhoīabiꝛ ps. posuerūt me abhoīationē3 sibi // Et postq̄3 flagellauerūt occidēt eū velut īcorrigibilē // Danie. ix. post ebdomadas. lx. dua occideꝛ xp̄s. dicit. b. Ber. heu f̄res carissimi: libertas captiuoru3 tradiꝛ. gl̄ia angeloꝝ illudiꝛ: dominus ōium flagellaꝛ: z speculū sine macula: z candor lucis eterne ꝯspuiꝛ. vita hoīu3 occidiꝛ // z tertia die resurget // tanq̄3 ꝯ tus vite: z mortis triūphator. Nota q tradit⁹ fuit xp̄s a deo z hoībus valð differēter. nā p̄mo tradidit eū deus p̄r: nō p̄ter ꝓpriā sed p̄ter cōem humani generis vtilitatē. Ro. 8. ꝓprio suo filio nō pepcit de⁹: sed p nobis ōnib⁹ tradidit illū: p̄ter cōmodū eīm n̄rum nō neglexit de⁹ mortē filii. vnð dicit Ambro. ī libro de vita beata. Cōsidera affectū paternū qð pietatis ē: q̄si mortu ī filii suscepit p̄iculū quasi orbitatis hausit dolorē: ne tibi p̄iret fruct⁹ redēptionis: tātū fuit domino studiū tue salutis vt ꝓpemodū de suo p̄iclitareꝛ: dum te lucrareꝛ. Opposito mō tradidit eū iudas. s. cupiditate ꝓprii cōmodi. Mat. 26. qd vultis mihi dare z ego vobis eū tradā. Itē tradit⁹ fuit benignitate sācti sp̄us ad n̄ram emūdationē. Heb. 9. per sp̄m sanctū semetipsū optulit īmaculatū deo: emūdabit ꝯsciam n̄ram ab operib⁹ mortuis: s3 p̄ncipes sacerdotū tradiderūt eū ligatū pontio pilato p̄sidi: nō quidē affectu benigno. s3 p̄ter odiū z inuidiā. Mat. 27. sciebat pilat⁹ q p inuidiā tradidissent eū Itē ꝛdidit xp̄s semetip3 vt diuinū beneplacitū adīpleret. Eph. 5. tradidit semetipsu3 p nobis oblationē z hostiā deo ī odorē suauitatis. vnde Io. 6. descēdi de celo nō vt faciā volūtatē meā: s3 volūtatē ei⁹ q misit me: s3 pilat⁹ tradidit eū crucifigendū: non vt adipleret beneplacitum

diuine volũtatis. ſ3 vt ſatiſfaceret per
uerſe volũtati iudeoruz. Luc. 23. Je-
ſuz flagellatũ tradidit volũtati eorũ.
Nõ etiã q ſicut frenetic⁹ quãdoq3 cõ-
prehẽdit hoĩem ſapientẽ: ⁊ illudit ſibi.
ſic a freneticis hoĩbus illuſus ẽ xp̃s in
paſſiõe. nã primo illuſerũt ei⁹ ſapiẽ ẽm
q legit luc. 22. q miſtri pontificũ illu
debãt eũ ⁊ velabãt faciẽ ei⁹ ꝑcuciẽtes
dicebãt: ꝓpheta qs ẽ qui te ꝑcuſſit. Se-
cundo illuſerũt ei⁹ inocentie ⁊ mãſue-
tudini Luc. 23. Spreuit illũ Herodes
cũ exẽcitu ſuo ⁊ illuſit idutũ ⁊ veſte al
ba remiſit ad pilatũ. Tercio illuſerũt
ei⁹ regie dignitati: quãdo ad modũ re-
gis induerũt eũ purpura: ⁊ coronã ſpi
neã illi ĩpoſuerũt ⁊ ſceptrũ regale arun
dinez videl3 dederũt ĩ dextra ei⁹. ⁊ ge
nu flexo ante eũ illudebãt ei dicentes.
aue rex iudeoꝝ. Quarto illuſerũt ei⁹
veritati ⁊ õnipotẽtie quãdo ĩpropera-
bant ei ĩ cruce pẽdẽti. q alios ſaluã ſ3
ſeipſuz ſaluare nõ poterat. Math. 27.
Prĩcipes ſacerdotũ illudẽtes cũ ſcri-
bis ⁊ ſeniorib⁹ dicebãt. alios ſaluos fe
cit ſeipſuz nõ põt ſaluũ facere. Item
nõ q q̃druplicĩter flagellat⁹ fuit xp̃s.
Prĩo in corde de timore ⁊ fuga atq3 ꝑ
ſecutiõe diſcipuloꝝ. Eccl. 23. Suppo-
ſuerũt ĩ cogitatu meo flagella. Itẽ fla
gellat⁹ fuit clamorib⁹ ⁊ furioſis voci-
bus iudeoꝝ clamantiũ. crucifige cruci
fige eũ. Naũ. 3. ve tibi ciuitas ſãguinũ
nõ recedit a te vox flagelli ⁊ vox ĩpet⁹
rote ⁊ equi fremẽtis. Itẽ flagellatus
fuit duris ꝑcuſſionib⁹. Mat. 26. cola-
ph' s eũ ceciderũt. alii aũt alaphas ĩ fa-
ciem ei⁹ dederũt. Itẽ flagellat⁹ fuit to
to corꝑe crebris vẽerib⁹ ⁊ ad colũnaz
ligat⁹ ẽm morez legis Romãoꝝ Jo.
19°. tũc apprehẽdit pilat⁹ ieſũ ⁊ flagella-
uit. Itẽ nõ q illa glorioſa xp̃i facies
bis legit fuiſſe ꝯſputa. ⁊ talib⁹ ſordib⁹
maculata. primo ĩ domo prĩcipis ſacer
dotũ a iudeis miſtris pontificũ. vt legi
tur Math. 26. ſcdõ fuit ꝯſputa a gẽ-
tilib⁹ in pretorio pilati: cũ iam eẽt morti
iudicat⁹ vt legit Mat. 27. Itẽ nõ cir
ca occiſionẽ xp̃i q2 occiderũt iudei furi
oſi mãſuetũ. Gen. 49. In furore ſuo
occiderũt virũ. maledict⁹ furor eorũ
q2 ꝑtinax ⁊ ĩdignatio eoꝝ quia dura. ⁊
nõ quencũq3 virũ occiderũt. ſ3 innocẽ-
tez ⁊ manſuetũ. Yſa. 53. ſicut ouis ad
occiſionẽ ducet ⁊ ſicut agn⁹ corã tondẽ
te ſe obmuteſcet. Itẽ occiderũt auda-
ces ⁊ temerarii ſubditi. principẽ ꝓpriũ
quib⁹ dici põt illud. 2. Reg. 1. q̃re nõ
timuiſti mittẽ manũ vt occideres xp̃m
domini. Itẽ occiderũt mali coloni fi-
liũ prĩs familias. Mat. 21. Agricole ui
dentes filiũ ei⁹ dixerũt ĩtra ſe. hic ẽ he
res. venite occidam⁹ eũ ⁊ habebimus
hẽditatẽ ei⁹. Poſt doloroſaz xp̃i mor
tem ſequit glorioſa reſurrectio xp̃i q2
tertia die reſurget in q̃ reſurrectione
mirabil facta ẽ cõmutatio glie ꝓ paſſi-
one ⁊ morte. nam ĩ paſſiõe tradit⁹ fuit
gentib⁹: ſed ipſi reſurgẽti te⁹ pr̃ tradi-
dit gẽtes. p̃s. Poſtula a me. ⁊ dabo ti
bi gẽtes hereditatẽ tuã. Itẽ illuſ⁹ fuit
ſ3 ipſe reſurgẽs iudeos illuſores delu-
ſit: q credebãt eũ ĩrta ſepulcri ꝯtineri
anguſtias. ꝓuer. 3. Ipſe deludet illu-
ſores ⁊ mãſuetis dabit grãm. Itez fla-
gellat⁹ fuit. ſ3 ipſe reſurgẽs flagellum
romãoꝝ ſuꝑ eos ĩduxit. Yſa. 28. ⁊ fla
gellũ ĩundãs cũ trãſierit. eritis ei ĩ cõ
culcationẽ. quãdocũq3 ꝑtrãſierit toll3
vos. Itẽ fedat⁹ fuit ꝯſputionib⁹. ſed
ipſe velut flos pulcherrim⁹ reſurrexit
p̃s. Refloruit caro mea. Itẽ occiſ⁹ fuit
ſ3 ipſe ĩmortal reſurrexit. Ro. 6. xp̃s
reſurgẽs ex mortuis iam nõ morit.

mors illi vltra nō dominabit̄. Ecce igit̄ q̄z admirabil' ꝯmutatio dextre excelsi: quoniā ad vesperū demorat⁹ ē flet⁹: sed ad matutinū leticia. vere a domino factū ē istō: ⁊ ē mirabile ī ocul' nr̄is. Tertio ponit̄ p̄dictorū v̄borū latētia // ⁊ ipsi duodeci apl'i nihil horū ītellexerūt // nec ītellexerūt qd vellet dicē de t̄ditione: nec de illusiōe: nec de flagellatiōe: nec de ꝯspuitiōe: nec de occisiōe: nec de resurrectiōe // Erat eīm v̄bū istud abscōditū ab eis // dispēsatōe hoc agebat̄: vt ista p̄dicatio ill' eēt abscondita: ne ante tp̄s mortis afficerēt̄ mesticia de morte xp̄i // ⁊ nō ītelligebāt q̄ dicebat̄. Sz q̄re xp̄s illis ista p̄dicebat si nō ītelligebant. Et dicēdū q̄ h⁹ iō: vt cū viderēt xp̄m pati: v̄borū ips⁹ recordati ea ītelligerēt ⁊ cognoscerent: q2 oīa illa futa p̄uidisset: sicut aliquādo somp̄niamus q̄ ī vigilia nec recordamur nec ītelligimus: sz ex aliquo qđ fit ī vigilia: recordationū somp̄nii ītellectū apprehēdim⁹ Sed dubiū ē vnde h⁹ ꝯtigit: q̄ iudei ītellexerūt v̄ba saluatoris etiā obscure loquētis de sua passiōe: q̄le fuit illud. Ego si exaltat⁹ fuero a terra oīa trahā ad meipsū. Jo. 12°. h⁹ v̄bū mortis etiā obscure ītellexerūt: apl'i vo loquētez dominū apte nō ītelligebāt. Ad h⁹ respondet glo. di. q̄ iudei ꝯcepant occidē xp̄m. ⁊ imaginabāt̄ circa mortē ei⁹. vnde etiā obscura v̄ba mortis ei⁹ ītelligebāt. q2 erāt ꝯsona desideriis eorū. apl'i vo ꝓpter tria hec nō intelligebāt: Prīo q2 sic eū tenerrīe diligebant: q̄ dilecō absorbebat ītellectū v̄borū mortis ei⁹. sicut Au. dicit d̄ seipso. q̄ tātū diligebat amicū suū: q̄ mortē ei⁹ p̄maginari nō poterat. Secūdo q2 eū credebāt eē deū: cui nō ꝯueit mori. Tertio q2 v̄ba mortis ei⁹ credebāt eē locutiones p̄abolicas. vnde nō conabāt̄ ea ītelligē nisi s̄m q̄ sōabāt. Secūda ps.

Secundo cū dicitur Factum ē aūt. tāgit̄ cuiusdā ceci illuīatio miraculosa. p quā significat̄ īterne illuīationis beneficiū īpetratū. Sz circa hec domini miracula videt̄ dissonare euangeliste q̄ztū ad duo. s. ī nūero. Math. eīm dicit q̄ duo fuerūt illumīati ceci a domīo. magī vo ⁊ Lucas vnū solum noīant. Itē dissonāt q̄ztū ad locū. Lucas eīm dicit q̄ hoc factū ē cū appropīq̄ret domin⁹ Hierico. Mathe⁹ vero ⁊ Marc⁹ dicūt hoc factū fuisse illo egrediēte cītatē. Et sic pz q̄ ista dissonantia faciliter tollitur s̄m Augustinū de ꝯsensu euāgelistarū: vt dicat̄ q̄ domi⁹ ī Iherico tres cecos illuīauerit. vnū ī īgressu ciuitatis: de quo Lucas loq̄t̄. duos vo ī egressu ciuitatis: quos ābos cōmēorat Mathe⁹. Marc⁹ vo alterū tātū. s. Barthimeū Thimei filiū. Tāgātur aūt quīq3 circa hec domī miracula. Primū ē mēdicātis cecitas // Factū ē aūt cū approquīqret Hierico // Hierico ē ciuitas īter Galileā ⁊ Judeā. vnde ascēdebat domin⁹ ī Hierusalez quo ibat: vnde ad ipsā ciuitatē declinauit: q̄tin⁹ s̄m Hieronimū sanaret ī ea multos male habētes // Cecus quidā // Ecce tristitis īfirmitas. Thob. 5. quale mihi gaudiū ē q̄ ī tenebris sedeo: ⁊ lumē celi nō video // Sedebat sec⁹ viā mēdicās v̄e expediebat sibi mēdicare: q2 iuxta vulgare dictū: nulla ē maior paup̄tas q̄z carere lumīe: ī quo habet̄ verecūda ꝯdicio isti⁹ ceci. maxim⁹ eīm rubor ē mēdicare Luc. 16. mēdicare erubesco vnde ꝓpter hāc erubescētiā antiquit⁹ paupes nihil loq̄bāt: sz man⁹ extēdbāt

īdicātes pauptatē: ꝛ iō dicit̄ mēdic⁹ q̄si manu dicēs: vł' manu īdicās· sed nunc conat̄ paupes etiā v̄bo dicē suā īdigē·tiā: ꝛ longis s̄monib⁹ atq; mł'tis p̄cib⁹ īpetrare subsidiū: ꝛ tamē ut dicit Seneca· nł'la res cari⁹ emit: q̄z q̄ p̄cib⁹ ꝯpat̄

Secūdo ponit̄ ceci īterrogatio ‖ ꝛ cū audiret turbā pretereūtē ‖ mł'ta turba xp̄m· p̄cedebat ꝛ seq̄bat̄· qꝛ Hierico nō erat secur⁹ loc⁹ ꝓpter latronū multitudinē: q hītabāt ī desto: ꝛ iō ꝯueniebant multi quādo opoꝛtebat eos īde trāsire interrogabat qd hoc eēt ‖ audiens motū trāseuntiū suspicat⁹ ē foꝛte aliquem magnū trāsire pricipē: a quo petēt elemosınā ‖ dixerūt aūt ‖ ei ‖ q hiesꝰ ‖ qui saluat: nō ī auꝛo vł' argēto s; a peccatis nasaren⁹ ‖ .i. florid⁹ ‖ trāsiret ‖ transiebat ī hierl'z· vnde ex hoc mūdo trāsiturus erat ad prēm. Tertio tāgit̄ ceci dep̄catio: ꝛ p̄rio quāto orauerit desiderio ‖ ꝛ clamauit dicēs ‖ ps· clamabo ad deū altissimū: deū q benefecit mihi. Clamemus ꝛ nos ad dominū tā vocib⁹ q̄z desiderñs· ꝛ ipse de celo exaudiet· Esdre.1.c.9. ī tp̄e tribulatōis sue clamauerūt ad te· ꝛ tu de celo exaudisti eos. V̄e expedit nobis peccatorib⁹ clamare qꝛ lōge a peccatorib⁹ sal⁹. Deinde seq̄t prudēs oꝛo in q̄ p̄rio xp̄i diuinitatē cōmemoꝛat ‖ hiesu ‖ qđ ē saluatoꝛ· Ys.43 nō ē absq; me saluatoꝛ dicit domin⁹ ‖ fili Dauid ‖ ecce xp̄i hūanitas ‖ miserere mei ‖ ꝓpꝛiū ē dō misereri creature quā ꝯdidit: ꝛ mib̄atoꝛs ei⁹ sup oīa opa ei⁹ ‖ ꝛ q preibāt īcrepabāt eū vt tacēt ‖ īcrepabāt eū iō foꝛte b̄m Origenē. qꝛ illi q crediderāt: nolebāt ut tēptibili nomīe diceret̄ fili⁹ dauid· s; fili⁹ dei · vel b̄m Crisosto. qꝛ fatui hoēs īdignu; r̄putabant vt xp̄m magnificarēt paupes· superbi eīm cū īdignatiōe audiūt paupu;

salutatōes. aut b̄m Hilariū: iō icrepāt vt taceat: qꝛ acerbe audiūt: q ipi negabāt eū. s. eē filiū dauid· fōtassis ēt dici pōt q iō uolebāt: ut tacēt ne xp̄s glōificaret̄ ī mīabilib⁹ suis· s; videte qd p̄fecerit ista īcrepatio ‖ ipse v̄o mł'to magis clamabat ‖ Cris. tał' īnq̄t ē nat̄a fidi q̄zto vetat̄ tāto magis accēdit̄· iuxta illud poeticū· nitimur in uetitū cupim⁹ q; negata ‖ Fili Dauid miserēmei ‖ dic Hugo ī expōne regule· Si ad p̄rias lacrimas de⁹ nō exaudit p̄ces: tu p̄ces reiterare nō desinas· magna munera plurib⁹ sūt p̄cib⁹ ꝯparāda. Quarto ponit̄ ceci illūiatio ‖ Stās aūt ihesus ‖ Orig dicit· Jhesus no ptrāsiit s; stat: vt stante eo nō trāsfluat beneficiū. s; q̄si de fōte stāte vsq; ad eū miseꝛicordia trāsfluat ‖ iussit illū adduci ad se ‖ qꝛ nec per se venire poterat nec sciebat ‖ ꝛ cū appꝛopinq̄sset ‖ coꝛpe q pri⁹ eū fide tetigerat īterrogauit illū dicēs ‖ qd tibi vis faciā nō īteꝛrogat q̄si ignorās: qꝛ nr̄e petitiones īnotescūt ei sol' desideriis· Interrogat aūt ꝓpter quīq;· Prīo b̄m Hilarium vt scirent astantes: q non petebat pecuniam: s; diuinam efficatiam vt a deo. Secūdo vt dicit Crisostom⁹· vt dū ceci xp̄m dei filiū cōfitet̄: ꝯfūdāt̄ videtes q eū tātū hoīem putant. Tertio b̄m eūdē uult vt sua petitio sit publica ne credat̄ q xp̄s aliud illi daret q̄z petēt Quarto b̄m Bedā iō īteꝛrogat: vt roget̄ ꝛ coꝛ ad oꝛoem excitet̄. Quīto b̄m glo. vt credam⁹ nō nisi ꝯfitētē posse sanari ‖ at ille dixit. domīe vt videam ‖ Beda· puipēdit cec⁹ extra lucē aliud· qcqd eīm aliud h̄ret sine lumīe: tamē illud nō vidēt ‖ at ille dixit ‖ v̄bo potētissimo quo dixit de⁹· fiat lux ꝛ facta ē lux iste cec⁹ illuīat⁹ ē ‖ respice ‖ ecce breue v̄bū· s; efficacissimū· nā b̄m Ambꝛo.

de sacramētis · opatori⁹ ē ḃmo dei: vt sicut creat: ita creata imutet // fides tua te saluū fecit // ī fide eīm credētiū ḃbuȝ dei opat· ps· Rectū ē ḃbū domī z ōnia opa ei⁹ ī fide · magna igit ḃtus ē fides p q̄ vt dicit Crisostom⁹ · vēdūt benefi cia: z sicut ab vno fōte aliq̄ pl⁹ vł min⁹ hauriūt maiorib⁹ vasis z minorib⁹ · z ḃm fenestras q̄ aperiūt magis vł min⁹ splēdor sol' infūdit: ita ḃm capacitatē itē tiōis fidei haurit gr̄a // z cōfestiȝ vidit qz ḃm Crisostomū · ḃbū xp̄i ē ḃbuȝ ve lucis · iō vox ei⁹ in lucē vidēti ꝑuenit ā ē · cōsidera ī ista sanatiōe medici benig nitatē: qz stetit · cōsidera ipsi⁹ largitatē qd tibi vis faciā · cōsidera sanādi facili tatē · respice · cōsidera medicīe nobilita tē · fides tua te saluū fecit · cōsidera sa nitatis celeritatē · quia cōfestim vidit Quīto ponit duplex laus subsecuta mi raculū // z seq̄bat illū // cui⁹ lumīe lumē viderat: q illuīat oēm hoīem ī hūc mū dū veniētē. Nō sufficit lumē recepisse nisi etiā lucē seq̄t: ne ambulet ī tenebris Joh. 8. ego sum lux mūdi etē. // magni ficās deū // ps· nomī tuo psalmū dicam: magnificās salutes regis ei⁹ · Secūda laus fuit totius plebis // z oīs plebs ut vidit // illuīat⁹ ē cec⁹: vt vidēt iterius z exteri⁹ · illuīat⁹ ē · illuīata ē z plebs: vt diuinū aliqd cognoscēt ī xp̄o // dedit laudē deo // ps· Laudate dominū oēs gē tes zc̄. Quatuor cāš tāgit glo. isti⁹ lau dis prīo p exauditiōe clamoꝝ paupis. Secūdo p potētia z mīa illumināṫis: Tertio p impetrato munē. Quarto p fide ei⁹ q illuīat⁹ ē. Triplex īcōmodū generis hūani ꝯsideram⁹ ī isto ceco .s. cecitatē: mēdicitatē: z vanitātē: exceca ti sūt hoīes peccatōes · Soph. prīo. am bulabūt vt ceci qz domīo peccauerunt excecat ambicio · Ysa. 56. Speculatōes ei⁹ ceci oēs. Excecat furia z iracundia: Ge. 41. errauerunt ceci in plateis: pol luti sūt in sanguine · excecat auaricia · Exo. 23. nō accipias munera que exce cant prudentū oculos · excecat frater num odiuȝ 2°. Re. 5. ceci z claudi odie bant animā dauid · excecat luxuria · vn de Ge. 19. dicitur q̄ āgeli percusserūt īpudicos viros cecitate a maxīo vsq̄ ad minimum · ecce q̄ꝫtis cecitatib⁹ pec catores obtenebrātur · sed qd amplius dolendum est: multi propriā nō consi derant cecitatē: z credunt se eē vidētes cū ceci sint: z hec est maxima cecitas: Mar. 3: circunspiciens eos Jhesus cum ira contristatus est super cecita te cordis eorum: sed quia dominus il luminat cecos: ideo clamet vnusquis q̄ ad dominum: illumina oculos me os z cetera Secunda condicio ho minum est quia peccatores pauperes sunt z mendici: attendite eorum paup tatem. Cōdicio hominis penitus ē pau pertas a qua nunq̄ liberari potest · Cō sideremus q̄ꝫ pauper' homo nascatur: quia nudus · ī q̄ꝫta viuat paupertate: quia impossibile est eum vere fieri diuitem · quātascūq̄ꝫ. n. habuerit facul tates semper tamē ē paup: quia sem per ampliora desiderat · vnde dicit Seneca: Quis est diues: qui non cu pit diuitias · Quis est pauper · qui cu pit diuitias: q̄ si contingat congre gasse multam pecuniam · acquisiuisse possessiones: adhuc veras non ha bet diuicias: quas semper timet per dere: et tandem aliquando oportet relinquere: immo qui reputant se eē diuites hoc modo: pauperes sunt z mi seri · Apocalip. tertio. Dicis diues sum z locupletus: z nullius egeo: et nescis q̄ tu miser es z mišabil' z paup

paup̄ z cec⁹ z nud⁹. cōsiderem⁹ etiāꜭ q̄ꜭ pauper hic exeat hō: qꜭ nihil tempaliuꜭ bonoꝝ secū̄ defert. vnde cum ille diues epulo sic paup̄ fuit ī vita alia: qꜭ etiā in digebat z mēdicabat guttā aq̄: vt scribitur Luc. 17. z tamē hoīes mendicant istas diuitias multis mōis: mercatiōibus: fraudib⁹: rapīa: vsura: z nihilōi n⁹ ī sua semp̄ manēt mēdicitate: qꜭ sedent ī tenebris z vmbra mortis viuētes ī mēdicitate z ferro. Tertia peccatoꝝ ꝯdicio ē: qꜭ sedēt secus viā: via ē p̄sens seculū ī quo oēs viatores eē debemus z coloni. Hiē. 14. q̄si colon⁹ futurus es ī terra: z q̄si viator declinans ad māducandū. sꜭ peccatores cū deberēt currē p̄ ista tp̄alia: vt eterna ꝯprehēdēnt: sistūt tamē in eis: z qḋ ḡui⁹ ē sedent ī via q̄si nolētes vlteri⁹ p̄cedere et vtiaꜭ plimi nō iacerēt ī mūdo. dieb⁹ vero istis ī quibus deberet se preparare unusq̄sꜭ suscipe ieiunii tp̄s cū deuotōe videm⁹ quō sedēt in cōmessatiōibus z ebrietatib⁹: quō vacāt cubilib⁹ z inpudiciciis: quō ad ꝯtētōes z emulationes sūt p̄mpti. z cū deberēt currē: vt deuꜭ ꝯprehēdēnt: īsolēter discurrūt p̄ choreas: z q̄si ꝯcathenati vn⁹ aliū trahit ad infernū. Job. 21. tenēt tympanū z cytharā z gaudēt ad sonitū organi: ducūt ī bonis dies suos z ī pūcto ad iferna descendūt. Rogem⁹ ergo deū vt n̄ram illuminet cecitatē: suppleat mēdicitateꜭ z vana seculi gaudia tollat a nobis qui est benedictus in secula seculoꝝ. amē.

Dominica prima q̄dragesime.

Prima pars.

Ductus ē Jesus in desertum a spū: vt tēptaret a dyabolo. Math. 4°.

hoc idē habet Math. 1. z Luc. 4. Appinquāte p̄lio oēs timēt bellatores: sꜭ cum ducē exercit⁹ vidēt fortiter dimicantē z hostē fugare: ip̄i statīꜭ aiantur ad preliū: z sicut viderint ducē expugnar̄ hostē: ita z ip̄i dimicāt. In tp̄e aūt isto q̄dragesime paratū ē nobis p̄lium aduersus hūani generis inimicū: sꜭ ne terreamur dux ad preliū p̄cedit: hiel⁹ xp̄s: cui⁹ pugna z victoria ī hodierno euāgelio tripliciter describit. scꜭ quo ad p̄ricipiū: mediū: z finē. In p̄ricipio habet quō audacter xp̄s est bellū īgressus. In medio quō callide hostis euꜭ ē aggressus. ibi // Et accedēs tēptator // In fine q̄ꜭ fortiter ē hostis ip̄e oppress⁹ ibi // Tunc reliquit eū // Circa primum tria facit. primo tangit loci disposīcionem quo xp̄s accessit // Ductus ē iesus ī desertū a spiritu // hoc desertū f̄m glo. est īter Hierico z Hierusalē: vbi morabātur latrones. vnde in hoc deserto hō quidā ascēdēs te Hierico in Hierusaleꜭ īcidit ī latrones ḋ quo ī figura habetur Luc. 10. Nō qꜭ xp̄s duct⁹ ē ī desertum vt dicit Mathe⁹. Marcus aūt dicit qꜭ spūs expulit eū. Luc. vo dicit qꜭ agebaī a spū: ducebaī libertate arbitrii vt dicit Hieronim⁹. expellebaī īpetu sancti spūs. Ysa. 25. Spūs domini q̄si turbo īpellēs parietē: agebaī regimīe dīne caritatis: qꜭ caritas nō agit p̄perā. 1. coꝝ. 13. ita q̄cunqꜭ ingrediī desertū penitētie: dꜭ eē duct⁹ arbitrii libertate: nec istā libertatē tollit spūs scī ḋductō vnde. 1. coꝝ. 3°. vbi spūs domini ibi libertas. Itē dꜭ esse expuls⁹ p̄ timorē diuine iusticie. Eccle. 1. timor domini expellit pctm̄: z ī tiore domī ḋcliat oīs a malo. Itē dꜭ eē act⁹ spūs dilectōis diuine: vt hēat ptē filioꝝ dei. Ro. 8. q̄cū qꜭ spū dei agūt hii filii dei sūt Sꜭ si

querat̃. qs ſpũs duxerit xp̃m in deſertũ dicendũ ꝙ nullꝰ ſpũs niſi ſanctꝰ ſpũs. cuiꝰ v̈tute facta fuit xp̃i ꝯceptio: q ĩ ſpẽ colũbe mãſit ſuper eũ. ipſe idẽ ſpũs ex poſuit xp̃m tentatiõi: ꝛ duxit eũ in deſertũ. Yſa. lxiii. ſpũs domini ductor eius fuit. Secũdo ponit̃ cã q̃re xp̃s deſertũ eſt ĩgreſſꝰ // ut tẽtaret̃ a dyabolo // ſciebat xp̃s ꝙ dyabolꝰ valde deſiderabat eũ tẽtare: ſed qꝛ vt dicit Criſ. dyabolus aduerſus xp̃m ire nõ poterat. iõ ꝯ dyabolum xp̃s prĩo ꝓceſſit ĩ campũ. ſꝫ tamen vt idẽ dicit nos īfirmi nõ debemꝰ nos exponẽ tẽtationibꝰ ſponte: q̃a nr̃a tẽtatio eſt ꝑiculoſa. Sed q̃rit̃ q̃re ut tentaret̃ ĩgreſſus ẽ deſertũ: poterat enĩ alibi tẽtari. et dicẽdũ ſm̃ Baſili. ꝙ locus ſolitariꝰ ẽ magis aptꝰ tentatiõibꝰ. vnde tũc dyabolꝰ maxĩe ſe ĩgerit: cum viderit amicos ſolitarios. ꝛ iõ primaꝫ mulierem nõ niſi ſolitariã tẽtauit. volens igit̃ xp̃s ꝓuocare dyabolũ: de ſtuꝫ ĩgreſſus ẽ. Dubitat̃ q̃re xp̃s voluerit tẽtari. ꝛ dicendũ ꝙ q̈tuor ex cãis tẽtari ſuſtinuit. Prĩo quidẽ ſm̃ Au. .4. de trinitate vt ſuꝑãdo tentatões eiꝰ. fieret nr̃is tẽptatõibꝰ mediator per adiutoriũ ꝛ exemplũ. Secũdo vt dicit H. la. vt oſtẽderet oẽm hoĩeꝫ q̃ꝫtũcunqꝫ ſãctũ eẽ tentatõibꝰ expoſitũ. Job 7°. milicia. i. tẽtatio ẽ vita hoĩs ſuper terrã. q̃ tẽtatio quinqꝫ vtilitates facit Prĩa qꝛ ĩ tẽtatõe v̈tus exercitat̃. ſicut ĩ tentatiõe carnis exercitat̃ caſtitas. ĩ ira mãſuetudo. in auaritia largitas. ꝛ ſic de aliis. ex quo exercitio v̈tus ſtabilitur ꝛ augmẽtat̃. Secũdo tẽtatio ẽ cuſtodia virtutũ ne ꝑdant̃. quẽadmoduꝫ aliqs ꝑſentiẽs fureꝫ: magis vigilat ꝛ attẽdit ne ꝑdat theſaurũ. Tertio tẽtatõe ꝓꝓrie fragilitatis recognitio. vnde oritur hũilitas. Iteꝫ quarto purgat ſi q̃s ĩuenit peccatorꝫ maculas. ſicut aurũ in fornace ꝓbat̃. ſ. c hoĩes in camĩo tẽtationis. Itẽ quĩto ẽ occaſio maioris meriti. qꝛ ꝑ patiẽtiã tentationũ meremur vitã eternã. Tertio iõ xp̃us tentari voluit ſm̃ Cri. vt nemo turbet̃ de tẽtatiõibus p̃ter ſpeꝫ irruẽtibus dũ xp̃uꝫ videt tẽtari. Quarto vt vincẽdo dyaboli tẽtatiões diminueret v̈tutẽ eius ꝛ audaciã reprimẽt. Nõ qꝛ dicit Ori. ꝙ xp̃s ꝑ .40. dies multas alias tẽtationes a dyabolo ſuſtinuit p̃ter illas tres q̃ iſeriꝰ deſcribũtur. q̃ tamẽ fuerũt illa tentamẽta neſcimꝰ. qꝛ iõ forſitã p̃termiſſa ſũt. q̃a maiora erant q̃ꝫ vt lr̃is crederẽtur. In quibꝰ õibus ſm̃ beatuꝫ Greg. diligẽter ẽ attẽdendũ. ꝙ cũ tẽtatio tribus mõis agat̃. ſ. ſugeſtiõe. delectatiõe. ꝯſenſu. Saluator nr̃ ꝑ ſugeſtionem tentari potuit. ꝑ ſugeſtionẽ quidem nõ ĩtrinſecã que ẽ a carne. qꝛ caro ipſius nõ alliciebat ad aliud ĩordinatũ ſed ꝑ ſugeſtioneꝫ tentari potuit extrĩſeca: q̃ eſt a mũdo ꝛ dyabolo. ꝑ delectationem v̈o aut ꝯſenſũ nullo mõ ipſiꝰ mẽs potuit ĩquinari. quoniã ſola iſta extrĩſeca ſuggeſtio nõ ẽ peccatũ. dilectatio v̈o ſola veniale pctũ ẽ. ſꝫ ꝯſenſꝰ ẽtiaꝫ ĩ ipaꝫ delectationẽ peccatũ mortale eſt vt dicit Aug. qꝛ igit̃ xp̃s nullo mõ peccare potuit iõ prĩo ſꝫ non aliis duobus mõis tentatꝰ fuit. Tertio tangit̃ abſtinẽtia ſaluatoris // Et cum ieiunaſſet 40. diebus ꝛ .40. noctibꝰ // ſꝫ ieiunauit vt illo tꝑe nullũ ſumeret cibum. ꝛ hoc ꝓpter tria. prĩo vt oſtẽderet ſe dei filium. ꝙ ſi dixerit etiã Moyſen ꝛ Heliã tãtũdeꝫ ieiunaſſe q erãt homĩes: ſoluit Criſ. qꝛ illi ieiunãtes eſuriẽ ſuſtinebãt xp̃s v̈o toto illo tꝑe nõ eſuriit. Iteꝫ illi alteriꝰ v̈tute ſuſtẽtabãt̃. xp̃s v̈o ꝓꝓria Secũdo iõ tãtũ ieiunauit ſm̃ Baſ. vt

ostẽderet q̄ volẽti pugnas sup̄are tẽta tionũ sobrietas necessaria ẽ. Tertio b̄z Greg. vt suo ieiunio nr̄m ieiuniũ q̄dra gesimale istitueret: cui⁹ istitutiõis tri plicẽ cãm assignat Greg. Prio q2 pre cepta decalogi i q̄tuor euãgeliis ptinẽ tur. vnde deliq̄ẽdo p̄ p̄cepta euãgeli ca q̄ter decies hoc ẽ. 40. dieb⁹ culpas ie iunãdo punire debem⁹. Secũdo q2 cor pus nr̄m ex q̄tuor elemẽtis cõpositũ ẽ: ex quoꝝ vnoquoq3 ptra ipsa decẽ p̄cep ta deliquim⁹: iõ rõnabiliter ip̄m corp⁹ nr̄m q̄ter decies affligim⁹. Tertio vt idẽ dicit q2 sicut ex lege iubemur offerr̄ decĩas aliaꝝ reꝝ: ita offerre debem⁹ de cimas dieꝝ. toti⁹ v̄o anni decia ps est tp̄s istud: 7 iõ p ieiuniũ illud debemus offerre. Quarto b̄m Amb. q2. 40. die rũ nũero aque diluuii iundauerũt p q̄s peccata exterminata fuerũt: 7 illuxit ce li serenitas: sic sacro isto ieiunii tp̄e pec cata tollũtur 7 dĩna fulget clemẽtia: s3 attẽdẽdũ ẽ b̄m Greg. q̄ l3 xp̄s toto illo tp̄e nõ comederit tamẽ i hoc ip̄m imita ri nõ debem⁹: s3 p̄ut possum⁹ singulis dieb⁹ cibũ sumẽdo. iste v̄o defect⁹ nr̄e ẽ fragilitatis. q̄ ip̄z nõ possum⁹ imitari: supplet̄ tamẽ defect⁹ ille cũ singul' annis istud ieiunii tp̄s obs̄uam⁹. cũ tamẽ xp̄s vna tãtũ vice hoc nũero dieꝝ ieiuna uerit. Itẽ xp̄s statí3 p⁹ ep̄hiam cũ bap tisatus fuit cepit ieiuniũ: nõ autez o3 q̄ tũc nos q̄dragesimã icipiam⁹ sed p̄pin quãte resurrectiõis tp̄e quo dyabolus magis circuit tentamentis 7 fallatiis.

Deĩde tãgit humanã fragilitatez // Postea esuriit // esuriit aũt p̄pter duo: Prio vt ostẽderet se verũ hoĩem. nã b̄m Crisos. sicut p. 40. dies nõ esurire nõ erat hoĩs sed deitas aliq̄ãdo esurir̄ nõ dei: sed hoĩs erat. sed attẽde vt dicit Basi. q̄ xp̄s passionẽ famis assũpsit nõ coact⁹ ad necessitatẽ q̄ p̄est nature: sed spõte famẽ assũpsit sicut ceteras pass. bi litates: 7 iõ esuriuit b̄m Basiliũ ut p̄uo caret dyabolũ ad duellũ. desp̄auẽat ei3 dyabol⁹ tẽtare eũ: vidẽs q̄ sine vlla fa me tantũ ieiunaret: sẽtiẽs v̄o ei⁹ esuriẽ 7 q2 vbi fames ibi ĩbecillitas: audacia3 assũpsit: 7 aggressus ẽ saluatorẽ.

Secunda pars.

Ecundo cum di citur Et acced tẽtator tangit̄ ipsa tẽtatio q̄ callid⁹ ho stis ẽ eũ aggressus: vbi p̄rio psi. derãdũ occurrit q̄ fuerit cã mouẽs dyabolũ ut xp̄m tẽtaret: hui⁹ cãm õẽs q̄si doctõẽs eandẽ assignãt: q2 iõ ipsu3 tẽtauit: ut ex p̄eriret̄ an eẽt hõ tantũ vel aliud supra hoĩem: erat eĩm dyabol⁹ i magno du bio: sciebat eĩm q2 nat⁹ erat de muliere tãq3 hõ: vagiebat i cunabul': lacrimis suffũdbat vultũ: circũcis⁹ octaua die: tẽ plo p̄sẽtat⁹ fuerat: Herodis p̄secutõez timuerat: iter hoĩes puer sabat: a Ioan ne susceperat baptismũ. 7 p⁹ baptismũ ve lut hõ orauerat: famẽ siti3 frig⁹ calorẽ sõpnũ vigilias 7 ceteras hoĩs patiebat̄ molestias. vnde nõ nisi hõ videbat̄: sed ad aliã partẽ q̄ eẽt aliq̄ supra hoĩe3 ml' ta videbat argumẽta: q2 l3 sciret eũ na tũ: pceptũ tamẽ ei⁹ itelligere nõ pote rat: si m̄re3 cognoscebat: nõ videbat qs eẽt pr̄: si nat⁹ de muliere: m̄r tamẽ gau dbat se v̄ginẽ: si vagiebat i cunabul' an geli tamẽ illi dcãtauerãt: si lacrĩis vul tũ suffuderat: tamẽ stella i celo iocũda apparuerat: si circũcisus fuit die octaua: nihil tamẽ origĩal' macule i eo cognos cebat: si tẽplo p̄sentat⁹: symeõ tamẽ 7 an na velut deũ eũ adorauerãt: si herode3 fugerat: tamen magi ab oriente cum adorare venerant: si inter homines

ꝯuerſabat̃ · nihil tamē hũani vicii ĩ eo
ꝺprehēdebat̃ · ſi a ioanne baptizatꝰ fue
rat ipſuꝫ tamē ioannē audierat de illo
dicentē . Ecce agnus dei . ſi uelut homo
orauerat: vocē tamē dei patris audie
rat: hic ē filius meꝰ: ⁊ ſpũm ſãctũ in co-
lumbe ſpecie manēte ſuꝑ eũ uiderat · ſi
hoĩm moleſtias patiebat̃: õnia tamē ſu
per hoĩem videbat eũ tollerare · ꝓpter
igitur tãta oppoſita que cognoſcebat in
chriſto: nõ poterat videre quid ipē eēt
⁊ iõ temptauit eũ vt experimētũ capet
ipſius . Itē nota ꝙ tēptatio õnis ē de a
liquo bono · qꝺ quidē bonũ aut ē corpiſ
de quo ē ꝯcupiſcētia carnis · aut ē bonũ
aĩe de quo ē inanis glĩa ſiue ſuꝑbia v-
te · aut ē bonũ fortune de quo ē ꝯcupiſ-
centia oculoꝝ ſiue auaricia . ꝺ quibꝰ tri
bus dyabolꝰ chriſtũ tēptauit ſicut ⁊ pri
mũ hominē vt dicũt Ambro . ⁊ Greg .
⁊ prĩo temptauit chriſtũ de gula . vnde
dicit // Et accedēs tēptator // quãdo dya
bolus audiuit vocē pr̃is dicētis · hic ē
filius meꝰ dilectꝰ: ſecutꝰ fuit chriſtũ in
deſ͛to ⁊ obſeruauit . 40 . diebꝰ quid age
ret: nec audebat ad eũ accedere: ſed vi-
dens eũ fameſcere acceſſit · ⁊ forte nũq̃ꝫ
ante acceſſerat ad eũ temptãdũ ꝓhibi-
tus a deo . Nota ſꝫm glo . ꝙ iſte temp
tator fuit lucifer angelꝰ ille ſuꝑior qui
primũ hoĩem ſuꝑauerat vt inuit etiaꝫ
Auguſti . ⁊ veriſimile ē ꝓut dicit glo .
ꝙ apparuerit iſte temptator ĩ forma ho
minis vt familiarꝰ ſe hr̃et cuꝫ chriſto
Dixit ei quaſi ꝯpatiendo fami chriſti .
Ecce plurimũ ieiunaſti ⁊ ĩdigeſ cibo at
q̃ꝫ in hoc deſ͛to panes hr̃i nõ poſſit · ita
q̃ꝫ // ſi filiꝰ dei es dic vt lapides iſti pães
fiãt // Audierat dyabolꝰ vocē pr̃is dicē
tis · hic ē filius meꝰ dilectꝰ ſed ĩcredulꝰ
eãt illi voci ⁊ volebat expiri an vera
eēt ꝑ ꝯuerſionē lapidũ ĩ pães · ĩ quo mi

nor prudētia ꝺ mõis ſatis apparet · maiꝰ
enĩ diuinitatis ſignũ fuerat illa vox pa
tris: q̃ꝫ ꝯuerſio lapidis in panes Nõ
ꝙ vſq̃ꝫ ad tps illud chriſtꝰ nullũ fecẽat
miraculũ: ⁊ dyabolꝰ fuit primꝰ q̃ hᵒ ab
eo fieri poſtulauit qꝺ iõ nõ meruit quia
ꝺi oꝑa nõ volũtate dyaboli · ſꝫ ſꝫm diui
nũ ꝓpoſitũ ad vtilitatē credentiũ erãt
fiēda · nã eſto ꝙ criſtꝰ lapides ꝯuertiſ
ſet ĩ panes: dyabolꝰ ꝓpter hoc nõ credi-
diſſꝫ · ⁊ cũ hoc gloriatꝰ fuiſſet ꝙ ad mi-
rabilia faciēda chriſtũ ĩduxiſſet . Deĩꝺ
ponit̃ chriſti reſpõſio // Qui reſpõdēs di
xit . ſcriptũ ē // deutᵒ . 8 . // nõ ĩ ſolo pãe vi
uit hõ ſed ĩ õni v͛bo qꝺ ꝓcedit ab ore ꝺi
Raba . ſicut ĩquit corpꝰ humanũ nõ vi
uit ſine t͛reno cibo ita aĩa viuē nõ põt
ſine dei v͛bo . cum eĩm ſpũalis ſit ſpũali
ſolũ ĩdiget alimēto: ſed qdã ſũt inſipiē-
tes q totã vitã hoĩe putãt eē ĩ pane vi
no ⁊ carnibꝰ · ꝺ quibꝰ dicit apl̄s ꝙ ipoꝝ
deꝰ vēter ē · q cũ vētrē repleuerit aĩa
t͛manet eſuriēs . Cõſideret vnuſq̃ſq̃ꝫ
nr̃m qd dẽat reſpõdere dyabolo tēptãti
nos vt q̃drageſimale ieiuniũ obmitta
muſ q͛ cũ dicit ieiuniũ lõgũ ē ⁊ melãco
licũ ⁊ cibaria groſſa . dicamꝰ nos illi
q͛ nõ ĩ ſolo pane viuit hõ ſed ĩ õni v͛bo
qꝺ ꝓcedit ab ore dei . Secũda tēptatio
fuit de vana glĩa · nã vt dicit Chriſ . cũ
dyabolꝰ ex reſpõſiõe chriſti nihil certũ
hr̃et an ipſe eēt filiꝰ dei dixit ĩtra ſe · iſte
q fame nõ vincit̃ ⁊ ſi nõ ē filiꝰ dei tamen
ſanctꝰ ē · poſſũt tamē ſãcti hoĩeſ poſtq̃ꝫ
õem vicerit corꝑis neceſſitatē ꝑ vanã
glĩam cadere ⁊ iõ ad hãc tēptationē euꝫ
aſſũpſit vnde ſeq̃t // Tũc aſſũpſit eũ dia
bolus ĩ ſanctã ciuitatē // Iſta domini aſ
ſũptio ſꝫ Iero . nõ venit ex ĩbecillitate
domini: ſꝫ ꝺ ſuꝑbia ĩimici . ſancta v͛o ci
uitas ſꝫ Raba . Iheruſalē dicebat̃ ĩ q̃
erat tēplũ ⁊ ſãcta ſãctoꝝ ⁊ cultꝰ ẽi unꝰ

Et statuit eũ supra pinaculũ tẽpli // p̃na culũ dicit a pina q̃ ẽ sumitas cuiuslibet rei · ꝛ ꝓpͥe tẽploꝝ ꝛ muroꝝ. Sciendum aũt ꝙ in tẽplo erant tres mansões pͥma a pauimẽto vsq3 ad primũ tabulatũ siue salariũ altitudis trigĩta cubitorum. scd̃a vo erat a pͥo salario vsq3 ad scd̃m · ꝛ triginta cubitis alta. tercia vo vsq3 ad terciũ salariũ qđ ẽat tectuз tẽpli nõ cauatum sed planũ altitudinis sexagĩta cubitoꝝ. qđlib3 aũt salarium hẽbat in circuitu tẽpli exteriꝰ vnuз de ambulatoriuз · vnde tria erãt đambulatoria exteriora in circuitu tẽmpli. et ista deambl'atoria pinacl'a dicũt · vt hẽtur in historiis scolasticis · sup quoruз vno dyabolꝰ statuit xp̃з · ꝛ forte ĩ eminentõri · qđ distabat a terra cẽtũ ꝛ vigĩti cubitis. vl' forte statuit eũ ĩ inferiori pinacl'o · qđ distabat a terra tãtuз 30 cubitis · vbi sacerdotes alloq̃bãt ꝑpl'm legem exponẽtes. In oĩbꝰ aũt istis est attendend̃ ꝺm Cri. ꝙ cũ dyabolꝰ ducẽt xp̃з in cĩtatẽ vt statuẽt eũ sup̃ pinacl'm tẽpli · xp̃s a nullo videbat · sed solꝰ dyabolꝰ · dyabl'o tamen credẽte xp̃з videri ab oĩbꝰ // ꝛ dĩx ei // pͥo locutꝰ fuẽat xp̃o q̃si ꝯpatiẽs esurienti · nũc vo loq̃t q̃si eius hõreз ꝯsiderãs // si filiꝰ dei es // In oĩbꝰ tẽptatõibꝰ ꝺm Orige. hꝰ agit' dyabolꝰ vt ꝯgnoscat si filiꝰ dei ẽ // mitte te deorsum // q̃si dicẽt. si hꝰ feceris: gl'osꝰ appebis in ꝯspcũ astãtiũ · nec optз te timẽ ꝙ offẽdaris // scriptũ ẽ enĩ // qa xp̃s adduxẽat scripture testĩoniũ: iõ etiã dyabolꝰ volẽs se sapiẽteз ostẽdẽ scripturã allegat // angl'is suis deꝰ mãdauit de te · ꝛ in manibꝰ tollẽt te: ne forte offendas ad lapidẽ pedẽ tuũ // hꝰ in nonagesĩo psalmo scriptuз ẽ. Dicit Orige. vnde tu dyabole scis ꝙ ista scripta sũt · nũqd legisti ꝓphetas ꝛ dĩna eloqa: legisti qdẽ · s3 nõ vt melior fieres: sed vt alios decipes Nõ ꝙ illa tẽptatõ dyabl'i fuit fatua irrationabil' ꝛ nõ ad ꝓpositũ. fatua qdẽ fuit qa si xp̃s p̃cipitasset se de pinaculo: nẽo credidisset hoc eẽ diuĩtatis. sed magis vanitatis vl' fatuitatis signũ. Itẽ irratõnabile valde ẽ · vt ille q ratione oĩa gubernat: sine aliquo ꝓfectu p̃cipitet se de alto. Iteз est insufficiens ꝓpter tria primo qdem qa ex hoc ꝙ dicit angelis suis deus mandauit de te · non ꝓbatur vt dicit Cri. ꝙ xp̃s se debeat p̃cipitare 2° autoritas ẽ ĩcõpleta · qa nõ dixit dyabolꝰ id qđ seq̃t. super aspidẽ ꝛ basiliscũ ambulab̃. ꝛ ꝯculcabis leonẽ ꝛ draconẽ ĩpe enĩ dyabolus ꝺm Orige. est aspis · est leo · est draco ꝛ basiliscus: queз xp̃s in temptationibus ꝯculcauit. ideo pͥcipiũ autoritatis ꝓtulit tanq̃3 superbus finem vo tacuit tanq̃3 astutus. 3° hec autoritas nõ ẽ ad ꝓpositũ · qa nõ ĩtelligitur de christo · nam ĩpe nõ portat' manibus angeloꝝ · sed angelos ipse portat et omnem creaturaз. Heb̃. pͥo. portãs omnia ṽbo virtutis sue. Intelligitur aũt ĩpa autoritas de quolibet sancto viro · que sic est exponẽda ꝺm glo. angel' suis · i · administratoriis spiritibus · deus mandauit de te. i. mandauit vt de te iusto viro spetialem' habeant sollicitudinem · in manibus tollent te. i. auxiliis suis te fulciẽt ꝛ custodiũt. ne forte offendas ad lapidem pedem tuum. nomine pedis mentis affectus intelligitur. Lapis vero dicit q̃si ledens pedem. vnde omnis occasio peccati · ad quam potest offendere affectus mentis: nomine lapidis intelligitur · sed tamen angeli sãctum virum custodiunt · ne offendat cũ ei prebetur occasio peccati. Deinde põit xp̃i respõsio // ait ei ihũs rursꝰ scriptũ ẽ // deutꝰ 6°. falsas de scriptis diaboli

sagittas veris scripturarū frangit cli-
peis. vt dicit Iero. // nō tē ptabis do
minū deū tuū // Ille deū temptat. q ex
ponit se periculis: vt experiat an deus
eripiat eum. temptaret deū q p̄cipitar
se de alto dicens. Videbo si de⁹ mihi au
xiliabit: ꝛ qui sine gubernaculis mare
ingrederet: aut q nihil vellet mäduca
re: sed expectaret alimēta a deo. Et nō
q istud v̄bum ꝓlatū a xp̄o duplicē po
terat habere intellectū. vno modo vt
xp̄us diceret diabolo. Nō temptes me
dominū deum tuū. Alio mō vt dicer
xp̄us diabolo. Nolo me p̄cipitare deor
sum: qa ego temptarē deū. ꝛ ideo xp̄us
in hoc v̄bo sic temꝑauit respōsū: q di
abolus nesciuit quo istoꝝ modoꝝ esset
intelligendū scripture testimoniū. vn
de sicut prius incert⁹ fuit quid eēt xp̄us
homo vel aliud supra hominē. ideo se
quit temptatio tercia de cōcupiscētia si
ue de auaricia // iterū assumpsit eū dia
bolus in montē excelsū valde // locus
ille vbi xp̄us fecit pn̄iam in deserto est
ꝛ vocat quarētena: vbi fuit riuulus fō
tis quē Helyseus sanauit. Secūdo aūt
milliario a quarētena v̄sus gallileā. di
citur eē mons iste sup quē diabolus sta
tuit xp̄m // ꝛ ostēdit ei omnia regna mū
di // dicit Luc. q ostēdit ea in momēto
tp̄is. Ista aūt ostēsio tripliciter potuit
fieri. primo ḃm Crisos. vt q diabolus
nō ostēderit ipsa regna: ciuitates ꝛ po-
pulos singl'ariter mūdi: sed ptes terre
in qbus vnūqdq̄ est regnū. vt diceret
Ecce v̄sus hāc ptem ē Italia. ibi Gre
cia. ibi Egiptus. ibi v̄o India. ꝛ sic de
aliis. vel aliter ḃm Theophi. q iā sen
sibil'r fantastica appitiōe oīa regna or
bis terre q̄si p̄sentia ostendit sibi. Aut
tercio ḃm Orige. ostēdit ei regna vici
orū dicendo. In tali p̄tia ego regno per
fornicatōnē. ibi vero p auariciā. ibi au
tē p supbiā. ꝛ sic de singulis ꝛ gl'am eo
rū exposuit ei. singulariter mūdi glo
riā. quoniā alicubi est habūdātia auri
ꝛ argenti. atq lapidū p̄ciosoꝝ. quoniā
alicubi ē nobilitas genēis. alicubi indu
strie militaris: alicubi prudētia secli. ex
altera pte pulchritudo hoīm ꝛ mulieꝝ
alibi v̄o suauitas reꝝ mundialiū // ꝛ di
xit ei. hec oīa tibi dabo si cadens adora
ueris me // mirū valde videt q diabol⁹
in tantā ꝓrupit insaniā. vt hoc modo
xp̄m temptauerit. ꝛ forte pcipiebat dia
bolus se cognosci a xp̄o: ꝛ iō quasi despe
ratus fecit vltimū qđ potuit. licet sciret
nihil sibi ꝓficere. sicut venator cū vi-
derit nihil sibi ꝓficere: quasi desperat⁹
oīa tecula iacit. Nota q ista tempta
tio fuit falsa. fatua. ꝛ iniqua. falsa qui
dem: qa nō diabolus sed solus deus tri
buit mūdana. ps. Terrā dedit filiis ho
minum. Fatua qa illis ꝓmittit dare re-
gna mundi. q est rex regū ꝛ domin⁹ do
minantiū. Iniqua vero: qa uult sibi di
uinam exhiberi cultū. etiā a deo cū ipso
sit diabolus. Deinde ponit xp̄i respon
sio // tūc dixit ei Iesus. vade sathanas
nimis discooperat diabolus ꝓpriā ne
qciā. vnde dicit ei. Vade sathanas. i.
recede a me aduersari dei. ꝛ temptādo
vltra ne ꝓgrediaris: sed vade in ignē
eternū. In hoc exēplū hēmus ḃm Cri.
q ꝓprias iniurias eq̄nimit tollerem⁹.
dei aūt iiurias nec sustinem⁹ audire. si
cut xp̄s priores tēptatōes. q erāt i iniu
ria hoīs paciēter sustinuit. hāc v̄o qa
erat dei iiuria tollerar nō potuit. Scri
ptū ē deutro. 6° // dōinū deū tuū adorab
ꝛ illi soli suies // tu v̄o nō es de⁹. imo di
nitati ꝯtr⁹. Aug. ꝯ Arriū. dōin⁹ deus
nr̄ ē ipsa trinitas: cui soli suitutē pieta
tis iure debem⁹. Tertia ps.

Ercio cum dicitur Tunc reliquit &c. Tagitur finis pugne quantum ad duo scilicet quo ad figuram hostis. et quo ad gloriam triumphantis. dicit ergo || Tunc reliquit eum diabolus || non reliquit eum quasi obediens precepto eius. sed expulsus autoritate xpi. quod secundum Cri. ad nostram proficit consolationem. quia non temptat nos diabolus quantum vult: sed quantum permittitur a deo. Et non quod dicit Luc. quod diabolus reliquit xpm ad tempus. quia secundum Am. non temptaturus. sed aperte expugnaturus eum postea advenit. vel ut dic Maxi. recessit a xpo quia ipse xpus mundi materiam perfecte divino subiecerat amori. postea vero provocavit iudeos ad insidias xpi. ut ex hoc incitaret xpm ad odium eorum. aut potest dici secundum The. quod primo temptaverat xpm in deserto de voluptate et recessit ab eo usque ad tempus crucis in quo eum erat temptaturus de tristitia et timore mortis. Secundo ponitur gloria triumphantis in obsequio angelorum || Et ecce angeli accesserunt nam secundum Cri. percipiente domino accesserant ut daretur locus diabolo: adversus xpm || et ministrabant ei || in quibus autem illi ministraverint. sciri non possumus. ut dic Cri. utrum ad sanaciones infirmitatum. aut ad correctiones animarum. an ad efugaciones demonum. que omnia per angelos ipse facit. unde ipsis facientibus. ipse facere videtur. tamen manifestum est quod non propter necessitatem impotentie eius. sed propter honorem potestatis ei ministrant. quia non dicitur quod adiuvent eum sed quod ministrant. aut eciam dici potest quod ministrarunt ei cibum et potum. nobis etiam cum temptationes demonis vicimus: angeli ministrantes assistunt. Rogemus ergo &c.

Dominica secunda quadragesime.

Prima pars.

Assumpsit Iesus Petrum et Iacobum et Iohannem fratrem eius. et duxit illos in montem excelsum seorsum: et transfiguratus est ante eos et cetera. Mat. 17. hoc idem habetur. Mar. 9. et Lu. 9 quale futurum sit corpus nostrum. quod presenti tempore per ieiunium et abstinentiam maceramus. xps in claritate sui corporis monstravit quando transfiguratus est in monte unde ad Philipen. 3. Salvatorem expectamus dominum ihesum xpm qui reformabit corpus humilitatis nostre: configuratum corpori claritatis sue: ad quam claritatem perducit ieiunium. sicut autem per attenuationem flamme ignis ad summum fulgorem deducitur. Hoc autem evangelium ubi agitur de transfiguratione domini tres partes dividitur. in quarum prima dicitur: quorum intuitu fuerit celebrata in secunda additur quanto fuerit miraculo glorificata ibi || et resplenduit facies eius || in tercia postponitur quanto fuerit secreto occultata ibi || Et descendentibus illis || Primo ergo ostenditur ubi et quibus presentibus transfiguratus est xps || Assumpsit iesus Petrum et Iacobum et Iohannem fratrem eius || i. Iacobi. sed Aug. et Ambro. dicunt hunc iacobum fuisse minorem fratrem domini. Et dicere possumus etiam Iacobum minorem fuisse fratrem Iohannis: quia iudei natos ex fratribus vel sororibus fratres appellabant. Iacobus enim minor natus fuit ex Maria cleophe sorore Marie matris domini et Marie matris Iohannis. unde utriusque frater dici potest. sed quia iste Iacobus creditur esse ille. de quo dicitur Actuum. 12°. quod Herodes occidit Iacobum fratrem Iohannis gladio. quem constat non esse Iacobum minorem. sed potius maiorem

id:o forte vt cōmuniter dicit᷑. iste Jacobus q assūpt⁹ fuit in montē: fuit Jacob⁹ maior. fili⁹ zebedei ꝛ Salome frī Johīs // ꝛ duxit illos ī mōtē excelsum iste mons ē Thabor q distat a Nazaret 40. mil. aria // seorsū // ī pte videlꝫ montis magis sepata ꝛ occulta // et trāsfigurat⁹ ē ante eos // In Luca scriptū ē ꝙ dū oraret: spē: vult⁹ ei⁹ facta ē altera. oratio enī ꝯiūgit diuino lumini. ideo dicit Dam. ꝙ oratio ē diuine reuelatio glorie. Hic sūt aliqua īqrēda. et. Primo q̄ritur ī q̄lis fuerit ista transfiguratio dn̄i Et dicēdū ꝙ nō fuit aliter trāsfigurat⁹ vt dic. Mat. nisi q̄ facies ei⁹ resplenduit sicut sol. Sꝫ de isto splēdore tria occurrūt dubia. primo an illa claritas fuerit ī corpore xp̄i. ꝛ dicūt q̄dā illā claritatē fuisse in aer̄ circūfuso nō aūt ī corpore xp̄i. hoc videt᷑ repugnare euāgelistie nō q̄dē dicēti ꝙ aer resplēduerit sicut sol. sꝫ q̄ facies xp̄i resplēduit. Alii vō dixerūt ꝙ xp̄⁹ ad tēp⁹ mortalitatē dposuerit ꝛ p tpe illo suscepit gloriā claritatis. sꝫ h⁹ nō apparet. q̄ sicut post resurrectiōē ī carne īmortali cicatrices pmāserūt ꝛ palpādū se pbuit atq̃ mādu cauit ꝛ bibit. q̄ oīa videt᷑ ptinē ad carnē mortalē. ita in carne adhuc mortali mortalitate manēte. īmortalitatis gloriā ostēdere potuit. Alii aūt dixerūt ꝙ corp⁹ xp̄i p naturā erat īmortale ꝛ splēdens. fecerat tamē illud mortale ut possꝫ pati. ꝛ claritatē que sibi naturaliter īerat ostēdit ī trāsfiguratōe. sꝫ nec illud videtur esse verū. q̄ claritas trāsfigurationis fuit claritas corporis glorificati. sꝫ xp̄s ante mortē nō habuit corpus glorificatum. vnd̄ Lu. 24. oportuit xp̄m pati: ꝛ ita īntrare ī gloriā suā. que gloria sc̄dm. Theo. intelligēda ē de glorificatōe hūanitatis. ꝛ Jo. 7. dr̄ ꝙ nondū erat dat⁹ sp̄us sanct⁹: q̄ nōdū erat ihs̄ glorificat⁹. Dicendū ē igit᷑ ꝙ illa claritas fuit ī corpe xp̄i nō p depositōē mortalitatis. sꝫ ea manēte nec iterū ante trāsfiguratōē illa claritas ī eo existebat. Sꝫ sc̄dm ꝙ dicit Cirillus. non mutata figura ꝛ ꝯditōe corporis: q̄dā splēdida gloria supuenit in eū. Sꝫ tūc ē sc̄dm dubiū si enī xp̄i corp⁹ nō erat tale p naturam vnde ergo venit ista claritas Et dicēdū ē ꝙ xp̄⁹ sc̄dm diuinitatē est splēdor glorie et figura substācie eius. Hebre primo. vnde dicit Dam. ab anima xp̄i vnita claritati diuinitatis. redundauit ī corp⁹ claritas illa sicut a lumīe cādele redūdat claritas ī lucernā in extremis Sꝫ diceres claritas corpis xp̄i erat materialis visibilis oculo corpali. claritas vero aīe xp̄i erat spiritualis ꝛ oculo corporali īuisibilis. g⁹ illa non fuit ab ista Et dico ꝙ claritas corpis xp̄i licet eēt corpalis deriuata ē tamē a spirituali quēadmodū mot⁹ ꝛ opatiōēs corporis materiales deriuāt᷑ ab oppatiō. h⁹ aīe sp̄ua lib⁹. Terciū dubiū ē an aliq̄ trāsmutatio facta fuerit ī corpore xp̄i. et respōdet Remi dicēs. nō putē eū pristinā formā ꝛ faciem pdidisse vl amisisse corporis vitatē ꝛ assūpsisse corp⁹ spirituale vl aereū. sꝫ dic euāgelista ꝙ resplēduit facies ei⁹. vnd̄ sb̄a nō tollit᷑: sꝫ gloria ꝯmutat᷑ manēte igit᷑ corpis vitate. et figura nō variata: trāsfigurat⁹ ē. Sꝫ dicet trāsfiguratio dicit trāslatiōem ꝛ mutatiōē figure. quō igit᷑ nō fuit mutata figura xp̄i. Dico ꝙ figura ꝓprie dic liniamēta ꝛ effigiē faciei q̄ nō fuerūt mutata ī xp̄o sꝫ tamē trāsfigurat⁹ dicit᷑. quia in figura illa supuenit īcōsueta claritas. sicut figura alic⁹ dicit᷑ mutari. q̄n̄ ꝓpter verecundiā rubet: vl ꝓpter timorē pallet ꝛ tamen sb̄stātialiter ipsa figura manꝫ

Ua de sciendū q claritas trāsfiguratō
nis in trib⁹ differt ꝛ cōuenit cū clarita
te glorificatiōis. Primo quidē cōue-
niunt in substātia. qa eadē claritas sbā
liter est vtraqꝫ: sed differūt in pfectiōe
qa claritas glīe maior est claritate trās
figuratiōis. Scḋo cōueniunt in exi
stentia: qa vtraqꝫ vere est in corpe ho
minis ꝛ nō alibi. sed differūt qa claritas
glorie habꝫ eē pmanens ꝛ ppetuuꝫ. sed
gloria transfiguratiōis fuit ptransiēs
ꝛ breui tpe. Tercio cōueniūt ex pte sbi
qa neutrī variat corp⁹ hoīs sbalr: sꝫ vtrqꝫ
est in vo corpore hoīs. Sꝫ differūt qa
corp⁹ claritatis trāsfiguratōis erat cor
ruptibile ꝛ mortale. claritas glīe erit in
in corpe liberato ab omni corruptione
ꝛ morte. Secūdo q̄rit q̄re xp̄s volu
ēit transfigurari. ꝛ dicēduꝫ est q istı⁹
trāsfiguratōis q̄tuor possūt cāe assigri
Prīo ꝑm Amb⁹. ꝛ Teophi. vt ostē-
deret vitatē future btītudīs. btītudo
enī futura ē sup apphensionē rōnis hu-
mane. qa in cor hoīs nō ascēdit: q̄ ppa-
uit deus diligētibus se. Et lꝫ difficil' sit
ad credēdū beatitudo aīe. mlto tamen
difficilior vr̄ detur glīa corporis. ne g°
xp̄s videret inania pmitteř. hanc cor
poris glīam demōstrauit. Secunda
causa hui⁹ vt dicūt Hie. ꝛ Cri. ē qa di
scipuli audientes se debere mori p xp̄o
timebāt mortē. vt igit̄ puocaret eos
ad futurā btītudīeꝫ. p qua etiā mortē
cōtemnēnt: ipaꝫ glīaꝫ corporis eis ostē
dit. Tercia causa vt etiam dic Hie.
ē vt nō scādalisarēt ḋ morte xp̄i: q ēat
in tāta glīa resurrecturus. Quarta
causa ꝑm Bedā ꝛ Remi. vt ostēderꝫ
in q̄nta glīa erat ventur⁹ ad iudicium
nā in eam glīaꝫ ē trāsformat⁹: i q postea
vētur⁹ est tēpore iudicii. Tercio q̄ri
tur q̄re ex oīb⁹ aplīs tres solū assūpsit
scꝫ Petꝝ Jacobum et Johannem. et
dicēdē prīo ꝑm Theo. q iō istos assūp
sit tāqꝫ vtices ꝛ eximios aplōꝝ. Petꝝ
tāqꝫ diligētē ꝫ āpli⁹: ꝛ ɔstāti⁹ ɔfitētem
xp̄m. Johānē ꝫ vo tāqꝫ dilectū. Jaco-
bum aūt tāqꝫ theologū magnū ꝛ altiuo
cum. 2° vt iō dicit iō istos assūpsit qa
magis ḋ eis ɔfidebat q visiōꝫ celarēt
ꝛ nulli mānifestarent. 3° ꝑm Am. iō
Petꝝ assūpsit: qa claues regni celoꝝ
ei trādiderat. Jo. vo qa mrēꝫ ī cruce v
gīeꝫ ei ɔmēdaŗ disposuerat. Jaco. aūt
qa prim⁹ soliū sacerdotale erat ascēsu
rus. si verꝝ ē qḋ dic Am. tūc iste Jaco
b⁹ nō fuit fili⁹ zebedei. 4° ꝑm Dam.
iō Petꝝ assūpsit: vt ipe voce pr̄is au
diret ɔfirmari suū testimoīū: q° dixe-
rat tu es xp̄s fili⁹ dei viui. Jac. vo qa
ante oēs disciplos erat moritur⁹. Jo.
aūt vt visa dei glīa. q̄ nō sbiacꝫ tpi: re
sonaret illud. in pricipio erat vbū ꝛc.
Potest tamē ꝛ alr̄ dici. petr⁹. n. passi
onē xp̄i abhorrebat. vnde xp̄o dicēti se
debeř crucifigi. respōdit Petr⁹ absit
a te dn̄e. nō erit tibi h°. vt g° eq̄nter
portaret xp̄i mortē. voluit illi resure
ctōis glīam ostēdē. vnḋ Hie. times in
gt mortē. audi glīaꝫ triūphātis. vēris
crucē ausclta glōꝝ misteria. Duos
vo reliquos iō assūpsit: vt preueniret
eoꝝ petitōꝫ. q̄ desidēauerūt sedē in re
gno xp̄i. vn⁹ a dextris ei⁹. ꝛ alter a sini
stris. existimātes regnū celoꝝ eē mun
danū. vt g° ostēdēt illi. cui⁹ regni glīaꝫ
ɔsidēnt: iō trāsfigurat⁹ ē āte eos ꝛc.

Secunda pars.

Ecūdo cuꝫ dici tur Et resplen

duit ꝛc. exprimit mirabil' glīa trāsfigu
ratōis xp̄i. que admirabil' fuit ꝛ glīosa
ppter tria. Prīo in corporis claritate

vnde dicit // ⁊ resplẽduit facies eiꝰ sicut sol // qꝛ ſm̃ Remig: nihil ē in corpibus lucidiꝰ: iõ claritas corpis xp̃i dicit̃ esse sicut sol: cũ tamẽ ipse sit sole lucidior vt dicit̃. Eccle. 23. Rõnabiliter aũt cõparat̃ claritas corpis xp̃i claritati solis Primo quiđ qꝛ sicut ĩ sole ē fons lũinis corpalis: ita in xp̃o ē lumẽ spũale. Secũdo qꝛ a claritate corpis xp̃i glorificati fulgebũt iusti sicut sol in ꝯspectu dei: quẽadmodũ cetera sidera suscipiunt a sole splẽdorẽ. Tertio qꝛ sicut lux solis ē viuificatiua: ita claritas corporis xp̃i gloriosa beatoꝝ corpa viuificabit. Cõsidera q̃zta fuerit discipuloꝝ ꝯsolatio: cũ viderẽt eũ tãta claritate fulgẽ. naz vt dicit sanctꝰ Effrem duos soles ocl'i discipuloꝝ videbãt ĩ monte. vnũ ĩ firmamẽto totũ mundũ illuminãtẽ: ⁊ alterũ qui solũ videbat ĩ facie xp̃i. Et attende ꝙ claritas sol' obfuscat oculos: ⁊ visum ĩpedit: ita ꝙ nõ possumꝰ sol' rotam videre. sed claritas corpis xp̃i ⁊ si maior erat ⁊ lucidior claritate sol': non tamẽ obfuscabat: sed miro mõ delectabat aspectũ; Deĩde ostẽdit candorẽ vestiũ // uestimẽta aũt eiꝰ fcã sũt alba sicut nix // Sed qꝛ forte dicẽt aliqs ꝙ possent fieri panni cãdidi tãq̃z nix aliqͦ artificio. iõ exp̃ssiue ait Mar. ꝙ ista vestimẽta fuẽrũt cãdida uelut nix: q̃lia fullo nõ põt super terrã candida facẽ. verũ qꝛ nã supat artẽ ĩ diuersitate coloꝝ ⁊ ĩfinite q̃si sũt coloꝝ differẽtie natalit̃ ad q̃s nulla tĩctura artificial' posset attingẽ. vt ostẽdẽt Luc. ꝙ etiã nãa deficiebat a cãdore vestimẽtoꝝ xp̃i. dixit ꝙ factꝰ ē vestitꝰ eiꝰ albus refulgẽs nimis: hic ergo deficit ars ⁊ nãa. ex quo habet̃ ꝙ illa claritatis gl'a beatoꝝ ē supͣ oẽm artis ĩdustriã: ⁊ nãe v̇tutẽ. Nõ ꝙ ista vestimẽtoꝝ refulgẽtia emanabat a claritate corpis xp̃i; qđ nõ tãtũ in facie: sz totũ lucidũ ẽat. vnđ dic Effrẽ In vestimẽtis xp̃i ostẽsuz ē: ꝙ ex toto corpe suo emanabat gl'ia eiꝰ: ⁊ de tota carne refulsit lumẽ eiꝰ: ⁊ đ ipso toto fulserũt radii. Secũdo ista trãsfiguratio admirabil' fuit ⁊ gl'iosa ex ꝓphetaꝝ p̃sentialitate. vnđ seqt̃ // ⁊ ecce // q̃si diuinitꝰ apparuerũt ill'. s. apl'is // Moyses ⁊ Helias // duo videlz eximii p̃res veteris testamẽti: quoꝝ primꝰ. s. Moyses iã antiqtus mortuꝰ ẽat: ⁊ aĩa ipsiꝰ manebat ĩ libo. alter v̇o Heli. adhuc viuit ĩ padiso diliciaꝝ // cuz eo loquẽtes // Luc. dicit ꝙ loq̃bãt̃ excessũ eiꝰ q̃z ꝯpleturꝰ erat ĩ ihrl'm. i. ſm̃ Cirillũ loq̃bãt̃ đ misterio passiõis ⁊ mõtis ĩ cruce. Dicit Ori. sup libͦ nũeroꝝ. 12. ꝙ Moyses trãsformatꝰ loq̃bat̃ dñino ĩ mõte petẽs vt cũ plenitudo gẽtiũ ĩtroisset oĩs isrl' saluꝰ fieret. nec loq̃bãt̃ de tali materia tãq̃z ĩdicãtes xp̃o: ea q̃ nesciebat. sz vt dicit Effrem eũ adorabãt ⁊ grãs reddebãt de aduẽtu ĩ carnẽ: ⁊ qꝛ sacr̃m passionis qđ ipso p̃dixerãt: videbãt ꝙ ĩ ꝓxio erat cõplendũ: cõpatiebãt̃ nihilominus xp̃o: ꝙ sic gl'iosa facies debebat ꝯspui: sic tradi' ĩuidiose: iudicari ĩiuste: flagellari crudeliter: ⁊ ignobiliter crucifigi.

Nõ etiã ꝙ gaudiũ magnũ factũ ẽ ꝓphetis ⁊ apl'is ĩ ipsa ascẽsiõe mõtis: nõ solũ de trãsfiguratiõe xp̃i: sz etiã đ mutua visiõe vt dicit Effrez: qꝛ vtriusq̃z testamẽti prĩcipes ꝯgregati erãt cum deo Abrahã. videbat Moyses ducẽ iudeoꝝ. xp̃ianoꝝ prĩcipẽ petrũ. cõsiderabat Helias castꝰ Johannẽ v̇ginem: ⁊ vterq̃z ĩ iacobo laudabat martirii priuilegiũ: Querit̃ vtruz Moyses ⁊ Helias v̇e fuerĩt ĩ trãsfiguratiõe. Et dicẽdũ ꝙ nõ est credẽdũ cuidã glo'e sup Lucã dicẽti: ꝙ nõ fuerũt ibi Moyses

⁊ Helias: ſ; imaginarie viſi ſūt angelo
rū miſterio. hoc eciā ꝯdicit Hiero. q̄ di
xit: ꝙ ī trāſfiguratiōe Helias deſcēdit
a ꝑadiſo deliciaꝝ. aīa vo moyſi receſ-
ſit a limbo: ⁊ apparuit nō ī corꝑe ſuo: ſ;
ī aliquo aſſūpto. Et q̄rit̃ q̄re apparue
rūt iſti duo ꝓphete. Et dicēdū ſm Cri
ſo. ꝙ iſtius apparitiōis q̄tuor cauſe ſūt
Pria q2 hoīes dicebāt xp̄m eē Heliā
alii Hieremiā aut vnū ex ꝓphetis. vt
ergo oſtēdēt ꝙ ipſe ē domin9 ꝓphetarū
capita ꝓphetaꝝ adduxit. Secūda cā q2
iudei accuſabāt xp̄m de trāſgreſſiōe le
gis: iō Moyſen legiſlatorē voluit ſibi
aſſiſtē. accuſabat etiā: q2 vſurpabat ſi
bi diuinū honorē: iō Heliā zelatorē di
uine gl̃ie voluit apparere ī ſua gl̃ificā-
tione. nec eīm illi duo ſibi aſtitiſſent ſi
legi aut deo eēt ꝯtrari9. Tertia cā vt
oſtēdat ſe hr̃e ꝑtātem vite ⁊ mortis.
Quarta cā vt vidētes apl̃i eos loquen
tes de xp̄i paſſiōe. ītelligāt ꝙ expediat
hūane ſaluti eū debē mori. Quīta for-
te cā ē q2 iſtis duob9 ꝓphetis reuelata
fuerat antiq̄t9 gl̃a domini Moyſi q̄dē
quādo cornuta apparuit facies ei9. He
lie vo ī mōte ſynai. ſ; ꝙ habet̃. 3. Re.
19. ipſi igit̃ habebāt noticiā d' diuīa gl̃ia
⁊ iō q̄ſi teſtes idonei adducūt̃ ꝙ gl̃a cor
poris xp̄i erat a diuitate. Deīde oſtē
dit̃ q̄d petr9 cetēis feruentior dixerit
Reſpōdēs aūt petr9 dixit ad Jheſū. do
mine bonū ē nos hic eē tāta erat petr9
delectatōe viſe gl̃e abſort9: ꝙ nolebat
deſcēdē de mōte. guſtauerat.n. aliquā
ſcintillā diuīe ꝯſolatōis. Pōt ⁊ eē alia
cā q̄re volebat manē ī mōte. ſciebat.n.
ꝙ xp̄s volebat ire ad mortē ī ihrl'm. et
audiebat Moyſen ⁊ Heliā d' hoc loquē
tes. cognoſcebat etiā ꝙ iudei deſidera
bāt xp̄m occidē. volēs igit̃ īpedire xp̄i
mortē ſūpta occaſiōe: cupiebat ꝑmanē
ī monte q̄ alt9 ⁊ ſecur9 erat loc9. cōſid
rabat etiā ꝙ ſi iudei obſediſſēt eos. ad
ēat ibi Moyſes: q̄ Pharaonē deuicit:
aderat etiā Helias q̄ fecit ignē de celo
deſcēdē ꝯburentē duos q̄nquagenarios
q̄ venerāt vt eū caperēt. vnde petrus
putabat xp̄m valde eē ſecurū ī monte
Si vis bene dicit ſi uis: q2 nō audebat
dicē abſolute faciam9 hic tria taberna
cula timēs reprehēdi a xp̄o. Errabat
petr9 q2 elect9 erat ad fabricā celeſtē: ⁊
volebat ī monte facē tabarnacula tibi
vnū ⁊ tamē xp̄s nō reqrebat taberna-
culū ī terris Moyſi vnū q̄ nō reqre
bat terreſtre tabernaculū: cū eēt mor-
tuus ⁊ Helie vnū q̄ hitat in amenis
ꝑadiſi deliciis. In marco dicit̃ ꝙ petr9
neſciebat q̄d dicēt: tāta eīm ēat iebria
tus ſuauitate diuīe gl̃ie: ꝙ q̄ſi ignorās
loq̄bat̃. vñ neſciebat q̄d dicēt. Moyſes
eīm ⁊ Helias nō īdigent tabernaculis:
nec talib9 q̄lia ꝑpara ſſet petr9 forte. ſ.
de ramis arboꝝ. Sʒ dubiū ē q̄re pe
trus nō fecit mentionē de tabernaculo
ꝓ ſe ⁊ aliis diſcipul'. Et dico forte ꝓpter
duo. Prio q2 illa viſio gl̃ie ita eū ra-
puēat: ꝙ ſui oblit9 ēat: ⁊ ceteroꝝ diſcipu
lorū q̄ gl̃ioſi nō erāt. aut forte ꝯfidebat
ꝙ xp̄s eū in ꝓpriū reciꝑet tabernaculū
vnd' etiā attēde ꝙ nō ꝯſiderabat petr9
q̄d debēt māducare ⁊ bibere: ita eīm ſa
tiatus erat: ꝙ nō credebat vlteri9 eſuri
re Itē q̄rit̃ quō petr9 cognouēit
Moyſen ⁊ Heliā quos nūq̄ viderat.
Et dicendū ꝙ ſicut lux ſol' exterior h;
facē vt cognoſcam9 oēs colores. ita cla
ritas gl̃ificatiōis h;: vt ducat animū in
noticiā oīum cognoſcibiliū. vnde ī pa
tria oēs mutuo ſe cognoſcūt: q̄ nūq̄ ſe
nouerūt. vtute aūt iſti9 claritatis glo
rioſe q̄ apparuit ī trāſfiguratōe domini
cognouit Petr9 Moyſen ⁊ Heliam.

Tertio ista transfiguratio glosa fuit z ammirabil' ex reuelata dina maiestate sicut eim vbū se reuelauit ī carne splē denti: ita spūs sanct⁹ ī nube lucida. pat vo ī voce magnifica. vnde dicit. Ad huc eo loquēte. sz ꝑm Ambro. loqret petr⁹ ex feruore dilectiōis: nesciebat ta men qd dicēt. iō respōsionē domini nō meret: sz qsi iterrūpūtur vba eius qr Ecce nubes lucida obumbrauit eos. q rebat petr⁹ terrenū habitaculū: z cele ste vmbraculū affuit. Et nō ꝑm Am bro. q ista nubes nō fuit tāta ex caligi nosis istis vaporib⁹. sz ꝑm Basili. ex vehemētia lucis ꝓcessit: qr sicut fum⁹ ē ab igne: ita ista nubes ē a luce. Itē nō q spūs sanct⁹ ī ista nube apparuit: si cut apparuit ī specie colūbe. quādo xp̄s baptizat⁹ fuit: z ī linguis igneis super apl'os ī pentecostē. Deīde ostēdit quo mō manifestauit se de⁹ pr̄. Et ecce uox de nube dicēs. nō q de⁹ pr̄ habeat os z dētes z linguā ad formādā vocē: sz uo cem illā creauit de nube. Hic ē filius me⁹. nō fili⁹ adoptiōe. sz p naturā. di lect⁹. in Marco dicit. fili⁹ me⁹ carissi m⁹. Vē dilect⁹: qr ex sbā pr̄is genit⁹ vē carissim⁹: qr sol⁹ ē vnigenitus: cui eīm aliquādo angeloꝝ dixit. filius me⁹ es tu: ego hodie genui te. in quo mihi bene cōplacui. i. quē generādo amo. z ī ipsa generatiōe z amore mihi cōpla ceo: qr ꝑm Criso. ī eo requiesco z eū ac cepto. ipsum audite. ecce pr̄is impiū d audiēdo filio. i. ꝑm Remig. recedant vmbre legales z typi ꝓphetaꝝ z solum euāgelii seqm̄ coruscū lumē. siue ꝑm eundē: iō dixit ipm audite: vt ostēdēt xp̄m eē. quē ꝑdixit moyses dicēs. ꝓphe tam suscitabit vobis domin⁹ de fr̄ibus vr̄is ipsuz audietis. vel ꝑm H. la. ipm audite tāq̄ idoneū taliū ꝑceptoꝝ aucto rem. q seculi dāmna. crucis volūtatez obituz corpis: z post hec regni celestis gl'iam facti: ꝯfirmat exemplo. Dein de ostēdit hūana fragilitas. z audiētes discipuli. petr⁹ ꝯfitet se hāc vocē au disse ī secūda canonica ꝑmo capl'o. hāc vocē nos audiuim⁹ de celo allatā: cuz essem⁹ ī mōte sācto cū eo. ceciderūt in faciē suā. qr hūana fragilitas vt dicit Hiero. ꝯspectū maioris gl'ie sustinere nō pōt. z timuerūt valde. ad hāc vo cem vt dicit Effrē. fugierūt ꝓphete: ce ciderūt apl'i: z timuerūt: tonitruū qdē terribile fuit. vnde ex ipsa voce terra sub ipso ꝯtremuit. Sed qrit hic Cri. qre discipuli tātū timuerūt audita vo ce: cū nō ueniat aliquem timuisse xp̄o baptizato: quādo eadē vox ītonuit. z respōdet q multe dispōes erāt hic ī ter rorē: q ibi nō fuerūt. s. solitudo. altitu do mōtis. loc⁹ sepatus z occult⁹. silen tiū multū. z trāsfiguratio stupore plēa lumē purū: z nubes extēsa. erāt etiā q si attoniti ex visiōe ꝓphetaꝝ. vnde fa cile territi sūt audiētes vocē z nullum vidētes. Deīde ponit apl'oꝝ ꝯforta tio. z accessit hiesu⁹. iā ablata claritate trāsfiguratiōis. resoluta nube. z ꝓphe tis regressis ad suas māsiones. z teti git eos. vt tactu efficacissimo eos cō fortaret. dixitq3 eis. vt etiā vbis cō fortaret ꝯsolatoriis. Surgite z nolite timē. dulcis amic⁹ ē xp̄s. q pie cōsolat z potēter adiuuat. leuātes aūt oculos suos. quos ī terra defixerāt. neminez viderūt nisi solū hiesuz. z eū ī cōsueta viderūt figura. nā ꝑm Hiero. ad uocē pr̄is fugierunt ꝓphē: qr si ꝑstitissēt. du biū eēt forte: an de altero eoꝝ: vel de xp̄o illud debēt ītelligi. Hic ē fili⁹ me⁹ dilectus in quo mihi bene cōplacui zc.

Tertia pars.

Ercio cũȝ dicitur Et descendentib⁹. tāgit̄ mandatū visionis occultāde. vnde dicit // ⁊ descendētib⁹ illis de mōte // forte dolebat Petrus descēdē q dixerat bonū ē nos hic eē // p̄cepit illis iesus dicēs // cui⁹ p̄cepto erat obediendū. paulo eīm ante dixerat de⁹ p̄r ipsuȝ audite // nemi dixeritis visionē // admirabilē: glorio sā: ⁊ venerabilē // donec fili⁹ hoīs // q paulo ante dictus ē fili⁹ dei // a mortuis resurgat // in quo suā p̄dicit mortē ⁊ resurrectionē: Nota q2 plurime sūt cāe q̄re p̄cepit vt nemini diceret. Primo b̄m Hier. ne dictum eēt icredibile ꝓpter rei magnitudinē. Secūdo vt dicit Theo. ne scādalizarētur hoīes audiētes de xp̄o tā gloriosa: q visuri eū erāt crucifixū. Tertio b̄m Remigiū: q2 si maiestas illius fuisset diuulgata ī xp̄o: plurimi īpedissent passionē ei⁹. Quarto b̄m Hylari. q2 tūc debebāt eē testes diuinitatis xp̄i cū sp̄ū scō fuissēt plēi. Quīto. b3 dam. q2 alii discipli xp̄i adhuc īpfecti fuissēt contristati: q2 hāc visionē nō vidissēt ⁊ Judas magis fuisset īcitat⁹ ad ꝓditionē saluatoris. Sexto q2 resurrectio xp̄i fuit dubitabil' multū: iō reseruata fuit ista visio illo tp̄e diuulgāda: quādo maxīe oportebat ipsi resurrectioni testioniuȝ adhibē: cui p̄stabat argumētum nō modicū ipsa gl'a trāsfiguratio nis: v̄ba eīm suo tp̄e dicta sūt aurea: ꝑlata lingua argētea. puer. 25. mala aurea ī lectis argēteis: q loquit̄ v̄bū ī tp̄e suo. Rogemus ergo deum ⁊c.

Dominica tertia. xl: Prīa pars

Rat Jesus eiiciens demonium ⁊ illud erat mutū. Luc. 11. h⁹ idē legit̄ Mat. 12. ⁊ Mar. 3. Sicut ꝑ potētiā opprimūtur rebelles: ita ꝑ sapiētiā falsarii ꝯuīcūtur. ex q̄ duplici victoria merito q̄lib3 ē laude dign⁹. vnde saluator nr̄ potēter eiecit demonē: ⁊ sapiēter falsaȝ ꝯfutauit calumniā: ideo mulier q̄dam deuota ī fine hui⁹ euāgelii ī laudē ipsi⁹ ꝓrupit. In quo euāgelio p̄mittitur xp̄i potētia īuīncibil': cui nihil resistit. deīde addit̄ ei⁹ sapiā īestimabilis q̄ oīa īspicit ibi // Ipse aūt vt vidit // vltimo postponit̄ ipsi⁹ laus venerabilis: ī q̄ fides ꝑficit ibi // Factū ē aūt cuȝ hec dicēt ⁊c. // Circa primū duo tāgūt̄. primū ē miraculi opatio. // Erat iesus eiiciens demoniū // demoniū īterp̄tat̄ pit⁹ ⁊ accipit̄ ꝓ malo sp̄ū: q multis astuciis ⁊ cautel' atq3 fraudib⁹ edoct⁹ ē. vt fallat ⁊ decipiat. vnde de ip̄o dicit̄ Gene. 3. serpēs erat callidior. i. astutior cunctis aīantib⁹ terre. Nō q2 demon prio eiect⁹ fuit de celo empirreo: ī quo stare nō poterat ꝓpter suā supbiā. Eze. 28. eieci te d̄ mōte sancto meo. Cecidit aūt ꝓ nr̄a vexatiōe ī terrā. ꝓpter qd̄ ī eiectione ipsi⁹ audit⁹ ē ī celo clamor angelorū. Apoc. 12. ve terre ⁊ mari: q2 descēdit dyabol⁹ ad vos habēs irā magnā sciēs q2 modicū tp̄s h3. Dyabol⁹ aūt in mūdo isto tria sibi subripuit: a qb⁹ iterū eiecit eū xp̄s. Primo dīnū honorē ꝑ cultū idolatrie: a quo illū eiecit xp̄s meritō sue passiōis. Jo. 12. nūc prīceps huius mūdi eiiciet̄ foras. ⁊ zacharie. 13. auferā inqt spūm īmundū d̄ terra. Secūdo tāq3 crudel' tyrānus subripuit sibi dominiū corpis hoīs: q2 etiā corpaliter vexabat hoīes: s3 eiecit illū xp̄s diuinitatis impio. Mat. 4. curauit multos q vexabātur variis lāguorib⁹: et demōia mlt̄a eiiciebat. Subīuit etiā

cor hoīum peccātiū: ihabitās ī eis per peccatū. Apoc. 18. cecidit Babilō magna. qr in suā ɔfusionē aīa cadit ꝑ peccatū. z subdit. facta ē hitatio demoniorū: Sꝫ ab ista sua hitatōe eiecit xp̄s demonē: z eiicit isto sacro tp̄e q̄dragesime ꝑ penitētiā. īmittēdo grām ɔtritionis: q̄ ē fum⁹ demonē extm̄ians. Tob. 6. Fum⁹ cordis ei⁹ extermīat oē gen⁹ dmōiorꝫ. Per ɔfessiōꝫ etiā q̄si ꝯ corde demonē eiicim⁹ expuēdo: z tūc aīa nr̄a efficit̄ sacratū templū qd̄ ihitat sp̄us sāct⁹. 1. corꝫ. 3. Templū dei estis: z sp̄us dei hitat ī vobis. Deīde ostēdit ɔditionē demonis // Et illud erat mutum // dicit̄ aūt demoniū mutū: vt dicit Tit⁹ ꝙ tollat auditū z verbuꝫ. Sicut aliq̄ herba dicit̄ pestifēa: eo ꝙ corp⁹ sua virtute reddit īfirmū. Nō ꝙ demō dicitur eē mut⁹ trib⁹ mōis: qb⁹ facit peccatores obmutescē. Prīo mut⁹ est a laude dei z grāꝝ actiōe. naꝫ cū laudent deū siml' astra matutīa: z iubilētiōnes filii dei. Job. 38. iste tamen ꝑ īuidiam obmutuit a laude dei. Ysa. 38. Quia nō īfern⁹ ɔfitebit̄ tibi: nec mors laudabit te. hoc etiā mō plurimos hoīes dyabol⁹ facit mutos: ut beneficiis receptis nō reddāt grām laudis. sꝫ sūt sicut porcus: q nō reddit grās pascēti: sꝫ etiā cōmedēdo semꝑ murmurat. Secūdo mutus ē ad veꝝ loquēdū: qr ab inicio ī vitate nō stetit. z ē mēdax z pr̄ mendacii. Jo. 8. hoc etiā mō mltos facit mutos: q vitatē quā nouerūt tacēt: z semꝑ falsa z mēdacia loquūt̄. Act. 5. Tēptauit sathanas cor tuū mētiri spirtui sancto. Tertio dyabol⁹ ē mut⁹ ad veniā petēdā de sua trāsgressiōe. īduratū ē enim cor ei⁹: vt ꝑ penitētiā molliri nō possit Job. 40. Cor ei⁹ īdurabit̄ q̄si lapis zc. Unde legit̄ ꝙ quidā heremita bone simplicitatis diuci⁹ orauit deū ꝓ venia demoni īpetrāda. Et respōsuꝫ ē sibi ꝑ angelū: ꝙ ds̄ cāt pat⁹ remittē penā: si demōnē penitēt de culpa. tūc heremita gauisus ē sperās īducē demonē ad penitētiā: z q̄siuit lōgo tp̄e dyabolū ꝑ hēmuꝫ cui tādē apparuit dicēs. qd q̄ris monache. cui ille: q̄ro dyabolū. ecce ego iqt qd me vis. volo dixit monach⁹ te īducere ad penitētiā: qr de⁹ pat⁹ ē remitē culpā: z tollē penā. Indignat⁹ dyabol⁹ neq̄q̄ꝫ inqt ego petā veniā: sꝫ ipse peniteat q me tāto tp̄e facit cruciari zc. Et sicut dyabol⁹ mut⁹ ē ad penitētiā: ita līguas multoꝝ ligat visco malicie ne cōfiteātur: z petāt veniā de peccatis. quidā eīm obmutescūt pudore criminū. qdā timore satisfactionis. qdā ex negligētia. qdā ex ɔposito ꝑseuerādi ī peccato. qdā vō ex spe vite lōgioris. Sed videte q̄ꝫ vicōsa sit ista taciturnitas. si eīm aliqs esset malis replet⁹ hūoribus: nec curari posset nisi ꝑ flebothomiā. valde eēt muliebris: si ꝑ verecūdiā demōstrādi nudū brachiū vl' ɔpter pudorē putrefacti sanguis emanantis flebothomiā recusaret. pusillanis eēt si ɔpter pūcturaꝫ timēt. īmemor sui si negligēt: fatu⁹ si habēt ɔpositū retinē ipsos malos hūores. presūptuosus si ɔ artē medicīe curationē ꝑlōgaret. z iō viciosū ē valde: ꝙ aliqs nollet apire venā cordis sui: vt ꝑ ɔfessionē exeant corrupta opa q̄ sūt cā mortis. z iustum valde ē pocius sic velle flebothomari q̄ꝫ mori ī eternū. ꝓuer. 10. Uena vite os iusti: os aūt īpioꝝ opit īiq̄tatē. Nō etiā ꝙ iste demoniac⁹ nō solū erat mutus. sꝫ vt dicit Mat. erat etiā cecus. Theo. aūt dicit ꝙ oīs mut⁹ a natiuitate etiā surd⁹ ē. vnde iste demoniacus surd⁹ erat. z sicut dyabol⁹ faciebat euꝫ

esse mutū: ita etiā surdū ⁊ cecū eū fece-
rat. vnde Cri. magna inqt ⁊ mirāda ē
neqcia demōis: vtrūqꝫ īgressū opila-
uerat: ꝑ quē ille crediturꝰ erat. s. au-
ditū ⁊ v. sū ⁊ 3° linguā: ne ꝯfitēt̄. istos
etiā duos spūales sensus tollit dyabolꝰ
peccatoribꝰ. excecat eīm eos īteriꝰ: qꝛ
cū creatꝰ sit oculꝰ mētis ad spūalia ꝯtē-
planda: excecauit tamē peccatores ma-
licia eoꝝ. sapi. 3. Cert: magna ē cecitas
auari: q nō ꝑcipit pecunie fraudē. cecat̄
īuidiosꝰ: q reputat alteriꝰ bonuꝫ eē sibi
ꝑiudiciū. cecat̄ vana gl'a gl'iosus: q q̄-
rit gliam vbi nō est q̄rēda. cecat̄ luxu-
riosus: q nō ꝯsiderat q̄ꝫ feda sit carnis
voluptas. Amor iste carnal' excecauit
Sampsonē: deiecit Dauid: infatuauit
Salomonē. vnd̄ bene dixit quid̄. Nil
bene cernit amor: videt oīa lūīe ceco.
Credit amor cecꝰ dedecꝰ eē decꝰ. Non
fuit cecatꝰ isto amoīe beatꝰ Latinꝰ eṗs
cathalanēsis de quo refert magr̄ Otto
ī sua sūma de penitētia: ꝙ adhuc hꝫ ocu-
los ita claros ī sepulchro: sicut quando
viuebat: qꝛ reginā frācie īpudicā sedē-
dem ꝓpe eū: cū īdignatōe respexit dicēs
Nō debēt mulieres sedē sic ꝓpe eṗos: ⁊
ita īpudice aspicē. Item dyabolꝰ facit
peccatores surdos: vt nō audiāt xp̄um
pulsantē ad cor vniuscuiusqꝫ volētez
sibi apiri: vt inde demonē eiiciat. nō au-
diūt ꝑdicatorē corripiētez tāqꝫ īcorri-
gibiles. nō audiūt scripturā penas īfer-
ni cominātē: tāqꝫ īsensibiles. nō audiūt
deū celeste regnū ꝓmittentē: tanqꝫ oīa
bona ꝯtēnētes. ps. ꝓ nihilo habuerūt
terrā desiderabilē. De quibus istis dici
pōt: aures habēt: ⁊ nō audiēt: qꝛ facti sūt
sicut aspis surda ad vocē īcātātis obtu-
rans aures suas. Deīde adducit̄ mi-
raculi euidētia // Et cū eiecisset demo-
niū: locutꝰ ē mutꝰ // qꝛ eīm demon facie-

bat hoīem mutū. iō xp̄us tanqꝫ sapiens
medicꝰ curauit morbū expellēdo cām
īfirmitatis. ipse eīm apit os mutoꝝ: ⁊
līguas īfantiū dissertas facit. Nota ꝙ
quīqꝫ mirabilia facta sūt ī isto homīe.
Primū qꝛ curatꝰ fuit a demōis vexa-
tione. Secūdū vt dicit Mat. qꝛ visuꝫ
recepit. Tertiū qꝛ recepit audituꝫ: vt
dicit Tytꝰ. Quartū qꝛ recepit faculta-
tē loquēdi. Sed qꝛ aliqs posset habē fa-
cultatē loquēdi: q adhuc non loq̄ret̄: si
loq nō didicisset. Iō quintū miraculū
ē: qꝛ iste q nec loqui didicerat: nec unqꝫ
audierat amicos loq: statim locutꝰ ē.
Secūdo ponit̄ triplex dispositio astātiū.
quidā eīm admirati fuerūt q̄si cre-
dentes. qdā vo dubii miraculū tē-tan-
tes. sꝫ quidā maliuoli opꝰ calūpniātes
vnde dicit // Et admirate sunt turbe //
Est aūt admiratio īcōsueti effectus oc-
culta cā. ⁊ iō turbe hoc miraculū ī ali-
quid maiꝰ hoīe referebāt. vnd̄ ī Mat.
dicit̄: stupebāt oēs turbe ⁊ dicebāt. nū-
quid hic ē filiꝰ dauid. glo. ob mīam iqt
⁊ beneficia filiū dauid ꝑdicāt. Deīde
ponit̄ quō aliq calūpniati sūt miraculū
// Quidā aūt ex eis dixerūt // Math. et
Mar. dicūt istos fuisse scribas ⁊ pha-
riseos // In Beelzebub prīcipe demōio-
rum eiicit demōia // Turbe laudauerūt
miraculū. pharisei aūt nō potētes nega-
re publicū miraculū factū: conati sunt
illud ꝑuertē dicētes: ꝙ v̄tute demōis
facta eēt eiectio. Nō ꝙ Ninꝰ ciuitatis
niniue cōditor ꝓpter cōsolationē d̄ mor-
te Beli pr̄is sui: statuā fecit ī honorē
pr̄is: ad quā fugiētes malefactores ve-
niā merebātur. vnd̄ ipsā statuā cepūt
reuerī. ⁊ tādē succedēte tpe dyabolo in-
stigante diuini honores ipsi statue sūt
attributi. ⁊ sic īcepit cultꝰ idolatrie. ut
dicit̄ sapīe. 14. hūc deū caldi appellabāt

Bel· palestini baal: moabite beelfegor diuersis vocib⁹ ſm diuersitatē liguarꝝ ſ3 iudei deri ſorie vocabāt hieſū Beel zebub .i. deū vl' virū muſcaꝝ: q2 mag na multitudo muſcaꝝ erat in tēplo ei⁹: ꝓpter ſordes cruoris īmolati· In hoc aūt ſimulacro dicebant iudei habitare principē demonioꝝ ꝓpter tria· vel q2 ī eo fuerat idolatrie pricipiū· aut q2 cul tus ei⁹ erat generalis apud ōnes gētes l3 eīm q̄libet natio ſpeciales hr̄et alios deos· hūc tamē oēs velut vniuerſalez deū venerabātur· vel certe q2 nullū idolū repiebat efficati⁹ iſto. Attēdē q̄ta fuerit iſta ꝯtumelia· q̄ iudei ī putarūt xp̄m velut maleficū ꝛ magū qui ī vtu te demonis facēt mirabilia. Et ualde ē mirabile: vnde moti fuerit iudei dicē hec xp̄o. Et ē dicendū ꝙ iudei nō crede bant xp̄m hec feciſſe in vtute demonis nullū eīm ſignū apparebat de hoc: ſ3 ta men agitati ſtimlīs īuidie· nō ꝯſidera runt an dicerēt verū vl' falſu: dū tamē aliquo mō poſſēt viciare miraculū. vn de Criſ. Inuidia nō q̄rit qd dicat: ſ3 ſo lum vt dicat. Itē nulla īquit malicia ē peior īuidia· adulter ī breui complet peccatū ſuū· īuid⁹ aūt nūq̄ q̄eſcit: ſ3 ſi cut ſcarabei nutriūt ſtercore: ita īuidi alioꝝ ī fortuniis· ꝛ iō ſm Remig. ſolo odio moti ꝛ īuidia nihil ſordidi⁹ īueniē tes qd obiicerēt domino· dixerūt ꝙ in Beelzebub eiiceret demoīa. Unde nō ꝙ ī iſta ꝯtumelia peccato peccauerunt grauiſſimo .ſ. ī ſpūꝫ ſanctū. ſm ꝙ dicit ī Mar. q2 reſtiterūt vitati: quā tamen cognoſcebant· ꝛ iō ſaluator aggrauat peccatū eoꝝ: vt p3 ſm Mat. ꝛ Mar. ī iſto loco: vbi dicit ꝙ qcūq3 dixerit ꝯtra filiū hōis remittet ei· ſed quicūq3 dixerit vbū cōtra ſpūm ſāctū .i. contra id quod ſpūs ſāctus apte cordi demōſtrat: non remittit ei nec in hoc ſeclo nec in futuro. Deīde pōitur quō aliqui nō tātū detrahe bant: ſed querebāt exꝑimētū miracu li // Et alii tēptantes // cū tamē ſcriptum ſit nō tēptabis dōnū deū tuū // ſignuꝫ de celo querebāt // quaſi diceret: neſcimus in qua virtute operis mirabilia: ſed ſi aliud mirabile ſignū in celo feceris· ſicut Moyſes colūpnā ignis in aere· Joſue vero fecit ſolē ſtare īmobilez· Helias aūt fecit ignē de celo deſcendere ad com buſtiōez inimicoꝝ ſuoꝝ· Ezechias fecit ſolem retrocedere· ſi aliud īgūt ſimile iſtis feceris: tūc credem⁹ ꝙ diuia vtu te mirabilia facias: ſ3 q2 ipi nō deſidera bant ſignū vt ex hoc crederēt: ſed ma gis vt delectarent in nouitate mirabi liū· iō nō dedit eis ſignū in celo.

Tertia pars.

Ercio cum dici tur Ipſe autez

vt vidit· declaratur ineſtimabilis xp̄i ſapīa. ꝑ quā omnem ꝯuicit calūniam. Et tria facit· p̄io tangit vnū qd eſt di uinitatis argumētū ex quo pōt ſatiſfieri his qui petebāt ſignū de celo // Ipe autē vt vidit cogitatōes eorū dixit eis // ga enī oppīo eoꝝ vt dicit Criſo. valde ērat irrōabilis: ꝙ ī Beelzebub eiiceret de mōia. Ideo phariſei metu multitudinis nō audebāt diuulgare: ſed in aīo ſuo v tebāt· dōinus aūt vt ait Jero. nō ad di cta: ſed ad cogitata reſpōdit: vt vel ſic cōpellerent credē potētie eius: qui cor dis videt occulta· hoc enim non pōt de mon nec aliq̄ creatura· heb. 4. oīa nu da ꝛ apta ſūt oculis ei⁹· nec ē vlla crea tura inuiſibilis in cōſpectu eius. Se cūdo quīq3 rōib⁹ māſuete oſtēdit xp̄us ꝙ nō eiicit demonē in vtute demōis: ſ3 vtute diuītatis· prima ratō ſumitur ex

bis q̃ apparẽt ĩ comitatib⁹ hoīum ⁊ est
talis. oīs cō. tas hoīum inter se dīsa nõ
põt durare: siue s.t ciuil' ⁊ politica: vt
ẽ regnũ. siue fuerit iconomica: q̃lis est
regimẽ dom⁹ ⁊ familie. constat aũt ꝙ
dyabol⁹ hʒ regnũ suũ: ergo s. diuisio est
ĩ regno ei⁹. vtpote q̄ alt̃ alterũ eiiciat:
tũc certe regnũ tale stare nõ poterit. sʒ
hoc ẽ falsũ. manet eĩm regnũ dyaboli:
ĩmo maximã p̃tẽ hʒ ĩ hoībus. ergo seq
tur ꝙ ĩ v̄tute demõis nõ eiicio demõia
hoc ẽ ergo q̃d dicit // õne regnũ // vbi ha-
bes cõitatẽ politicam // in seipsũ // hoc ẽ
ↄ seip̃ s.i // diuisũ desolabit̃ ⁊ domus // ubi
hẽs cõitatẽ iconomicaʒ: si fuerit supple
diuisa ↄ aliã domũ // sup̃ra domũ cadʒ //
ita vt vtraqꝫ vadat ĩ ruinã. nã vt di-
cit Salusti⁹. sicut ↄcordia p̃ue res cres
cũt. ita discordia maxĩe dilabũt̃. ⁊ ad-
dit ad ꝓpos.tũ // Si ergo sathanas ĩ seip
sum diuis⁹ ẽ // q̃d ↄtigit: si alter alterũ
eiicit // quõ stabit regnũ ei⁹ // certe stare
nõ poterit. hoc aũt totũ seq̃t̃ // q̄ dici-
tis // ĩpudẽter ⁊ sine rõe // ĩ Beelzebub
eiicẽ me demonia // Secũda rõ ẽ talis.
nõ sũ ego minoris v̄tutis q̃ʒ apli mei:
q̃bus ego dedi v̄tutẽ eiiciẽdi demones
sʒ vos creditis ꝙ dĩna opẽt virtute.
q̃a nũq̃ꝫ ĩposuistis eis: ꝙ eiicerẽt ĩ beel
zebub: ergo ĩ v̄tute dei etiã ego eiicio
demoĩa. hoc ẽ ergo: q̃d dicit ĩterroga-
tione rõcinãdo. // si aũt ego ĩ Beelze-
bub eiicio dmoĩa // vt dicitis // filii vr̃i //
.i. apl̃i mei nati ex vobis // ĩ q° eiiciũt //
ꝙ si dixeritis ĩ Beelzebub. q̃re ergo
non calũniami opus eoꝝ. Si v̄o dixe-
ritis ꝙ ĩ v̄tute dei: hoc idẽ de me debu
issetis sensisse. ⁊ certe verũ ẽ: ꝙ ĩ v̄tu
te dei eiiciũt apl̃i demones // idõ // ꝓpter
hãc ip̃saʒ v̄tutẽ quã habẽt diuinit⁹ // ipi
iudices vr̃i erũt // q̄ sicut p̃ istaʒ v̄tu-
tem demões eiiciũt. ita p̃ eãdẽ vos de

moniacos iudicabũt ĩ ↄdẽnatione. pro
misit eĩʒ xp̃s apl̃is. sedebitis sup̃ sedes
iudicãtes .12. trib⁹ isr̃l. s. eĩm apl̃i ha-
bent v̄tutẽ sup̃ angelicos spũs. multo
magis sup̃ hoĩes .1. cor.6. Ne'scitis in-
q̃t apl̃s: quoniã angelos iudicabimus:
q̃ʒto magis secularia. vl' vt dicũt Be
da ⁊ Mictro. filios eoꝝ appellãt exorci-
stas illi⁹ t̃pis. nã Salomõ vt dicit Jo
seph⁹ ꝓpter suã sapientiã adĩuenit q̃dã
carmĩa pauca v̄ba ↄtinẽt a: ⁊ quosdaʒ
caracteres: quos faciebat sculpi ĩ gem
mis. ⁊ si radix cuiusdã herbe supponẽ-
batur ipi gẽme: valebat ad expul'ione
demõ.s. vnde exorciste q̃ habebãt ef-
ficiũ ↄiurãdi demões p̃dictã gẽmã ca-
racteri hui⁹ sculptã radici ãtedicte her
be suppositã. ponebãt ĩ ore arepticii et
paucis illis v̄bis Salomõis p̃latis ad
iurabãt demonẽ: vt exiẽs subuertẽt pel
uim aq̃ plenã ĩ medio positã ĩ signũ sue
eiect.õ.s: ⁊ s. f.ebat. Et hoc dicit Jose
phus ꝓpriis ocul' se vidisse corã Tyto
⁊ Vespasiano: cũ capta eẽt Hierl'm. si
igit̃ iudei credebãt ꝙ exorciste eiicerẽt
demonẽ v̄tute dei. hoc idẽ debuissent
credere de xp̃o. idõ ipsi exorciste erũt iu
dices iudeoꝝ: q̄ ex ipsis exorcistis su-
mit̃ cã q̃re iudicãdi ⁊ ↄdẽnãdi sint iudi
Tertia rõ ẽ talis. regnũ dei dʒ destruẽ
regnũ dyaboli: sʒ regnũ dei ẽ ĩtra vos
q̄ iudicio vr̃o. cũ alie natiões p̃tineãt
ad regnũ dyaboli. vos soli estis regnũ
dei. ergo si ĩter vos opoꝛ eiectionẽ de
monis. hoc nõ ẽ nisi ĩ v̄tute dei cuius
estis regnũ. ⁊ hoc ẽ q̃d dicit // porro si ĩ-
digito dei // .i. ĩ spũ sc̃i: vt habet̃ ĩ Mat.
Spũs eĩm diuin⁹ ĩ operãdis miraculis
digit⁹ appellat̃. vnde magi pharaõis d̃
miracul' Moysi ⁊ Aaron q̃ dei fiebãt
v̄tute dixerũt. digit⁹ dei ẽ hic. Exo.8.
// Eiicio demõ.a: p̃fecto ꝓuenit ĩ vos

regnū dei .i. ex his regnū dei . ꝫ ut habea tur forma rōnis: ponat ꝯsequēs ꝓ an tecedēte hoc mō . porro si ꝓuenit ī vos regnū dī ꝓfecto ī digito dei eiicio demo nia ꝫ ē modus colorat⁹ argumētādi ī re thoricis: quādo ꝯsequēs ē noti⁹ antece dente saltē reputatiōe hoīum. Quar ta rō magis est manifesta ꝫm Mat. et Mar. ꝫ ē talis . null⁹ pōt violēter tollē aliena: nisi possessorē vicat: ꝫ superet ꝓpria v̄tute . sꝫ ꝯstat ꝙ ego violenter tollo a demone ea q̄ possidet · eiicio eū ꝫ eū a possessionib⁹ suis: ꝫ ī vsum meū ꝯuerto: ergo oꝫ vt pri⁹ vincā ꝫ supeꝫ eū ꝓpria v̄tute · vnde dicit // Cū fortis armat⁹ // fortis ē dyabol⁹ ī naturalibus Dan. 7. Ecce bestia terribil' ꝫ mirabil': ꝫ fortis nimis dētes ferreos hēbat mag nos · cōmedēs atqꝫ cōminuēs · ꝫ reliq̄ pedib⁹ cōculcās . Est eīm armat⁹: cui⁹ arma sūt oīa ista mūdana . nam pulchri tudo ē sagitta q̄ uulnerat cor ꝑ ꝯcupis centiā · diuitie sūt gladi⁹ quo occidit ꝑ auariciā: ꝫ sic quecūqꝫ alia t̄palia · sꝫ lꝫ armat⁹ sit dyabol⁹ ad offensionē · caret tamē armis defensiōis · ꝫ iō armati cō tra eū incedam⁹ . 2. cor. 10. Arma nr̄e milicie nō carnalia sūt: sꝫ potentia deo ad destructionē munitionū // Custodit atriū suum // noīe Atrii domū oportet ītelligi: ut habet ī Mat. Atriū dyaboli ē iste mūdus: quē dyabol⁹ custodiebat sicut tyrānus custodit ciuitatē: ne sibi tollat // In pace sūt oīa que possidet // in pace sūt qꝛ nemo resistit · sꝫ ista ē mala pax · malū ē eīm facere pacē cū serpēte: qꝛ eius ꝯuersatio ꝑiculosa ē · melior ē enīꝫ tuta guerra: q̄ꝫ dubia pax · taliter igit dominabat dyabol⁹ . Sed attēda mus eiectionē ei⁹ // si autē fortior illo // iste fortior xp̄s ē . prīo Reg. 2 . nō ē for tis sicut deus nr̄ // superueniēs // desup venit xp̄s: q̄ descēdit de celo ī mun duꝫ Jo. 3. qui de celo venit: sup oēs ē // vi cerit eū // Apoc. 5. ecce vicit leo de tri bu iuda // vniuersa arma ei⁹ aufert ī q bus ꝯfidebat // abstulit xp̄s dyabolo ar ma: ꝫ reliquit eū ī ermē · abstulit luxu riā prebēdo castitatē · abstulit auariciā in ꝯtēptu diuitiaꝝ · abstulit superbiā ꝑ hūilitatē: ꝫ sic de reliq̄s · sꝫ tamē adhuc fatui hoīes ponūt gladiū ī manu dyabo li: ꝫ perimūt ab eo // ꝫ spolia ei⁹ distri buet // Spolia demonis erāt aīe: q̄s ra puerat · sꝫ xp̄s abstulit sibi ista spolia: ꝫ distribuit ea ī regno eccl'ie militātis ꝫ triumphātis ī diuersis dignitatibus ꝫ ꝑmiis: quosdā quidē ap'los: quosdā ue ro martires: quosdā doctores: alios ue ro ꝯtinētes: ꝫ sic diuersis mōis . ꝑs . as cendēs ī altū · captiuā duxit captiuita tem · dedit dona hoībus. Quīta rō ta lis ē · Ego nō opor v̄tute illius: q mihi ꝯtrari⁹ ē volūtate ꝫ actu · sꝫ dyabolus hīs mōis ē mihi ꝯtrari⁹ · ergo nec auxi lio nec v̄tute ipsi⁹ eiicio demonia . mīo rem ꝓbat ī lr̄a q̄ꝫtū ad vtrāqꝫ ꝑteꝫ ei⁹ ꝫ prīo ostēdit ꝙ dyabol⁹ dissētiat a xp̄o ī volūtate // Qui nō ē mecū // .i. q nō ha bet vnā ītentionē mecū · vt qđ ego vo lo: ipse velit // ꝯ me ē // sine dubio hoc ue ritatē hꝫ: qꝛ oīs creatura . tenet se ꝯfor mare dīne volūtati: ꝫ iō ip̄a nō velle q̄ uult: ē ꝯtraria velle . ꝓbat etiā aliā ꝑ tem // ꝫ q nō colligit mecū disꝑgit // vēit xp̄s dispersa colligē · sicut dicit . Jo. 11. hiesus moriturus erat: vt filios dei qui erāt dispsi aggregaret ī vnū · sꝫ etiam dyabol⁹ collecta disꝑgit . Jo. 10. lupus rapit: ꝫ disꝑgit oues. Tertio postq̄ꝫ xp̄s reprobauit falsā calūniam · nūc ꝫm ꝙ dicit Cirill⁹ vt ꝑfecte disputationeꝫ termīet ostēdit, vnde monebant iudei ꝙ hoc sentirēt de xp̄o . s. ꝙ eiicēt demo

nes i ṽtute Beelzebub. z cā ē q2 erāt peiores q̄ʒ vnq̄ʒ fuerāt tpe p̄terito. et maiori demonū multitudie possidebāt q̄ʒ etiā ante legē. vnde dēones icitabāt eos: vt iuidiose t'lia loq̄rēt. z hᵒ ē qð dicit// Cū imūdus spūs// dicit̄ dyabolus spūs ƀm naturā. ſʒ dicit̄ imūdus: q2 in mūdas cogitatiōes nobis suggerit: z q2 nr̄is imūdiciis delectat̄. sicut porcᵒ q voluptat̄ i limo// exierit ab hoīe// sub nomīe hoīs totū itelligit iudaicū pplm nā vt dicit Cirillᵒ. cū habitarēt i egipto: spūs imūdus erat i eis: q postea ab eis recessit: quādo mactauerūt agnuʒ i figura xp̄i. z liniti sūt eiᵒ sanguine. et quādo i monte legē acceperūt// ambulat per loca iaquosa// loca inaquosa arida sūt. z iō i Mat. scriptū ē per loca arida. Loca ista arida fuerūt gentiliū corda z paganoꝝ: q̄ nullo erāt gr̄e imbre irrigata. talia corda perambulauit dyabolᵒ ritū idolatrie: z criminū maculas imittēdo// querēs requiē// nō eiʒ potuit q̄scē i iudeis. z iō q̄rebat sibi requiē i gētilibᵒ. Deide ostēdit reditū demōis// z nō iueniēs dicit// nā ƀm Rabanū putabat dyabolᵒ se p̄petuā q̄etem habē i gentibᵒ: ſʒ apparēte dei filio i carne: q2 gētilitas credidit. iō i eis q̄scē nō potuit. vnde dicit// Reuertar i domū meā: vnde exiui// .i. ƀm Hier. nō possū q̄scē i gentibᵒ: ſʒ habeo iudaicaʒ domū: vnde exiui tpe Moysi. ad illos volo reuerti tpe xp̄i// z cū venerit inuenit eā scopis mūdatā z ornatā// uacabat eīm iudaicᵒ pp̄l's: quia veniēte xp̄o: cessauit oīs ritᵒ legis eoꝝ: circūcisio: sacrificia. z cetera ceremōialia. nec volunt exercitari i lege xp̄i. Erat etiā mūdatus pp̄l'us ille scopis. scopa eīm non tollit tenaces sordes: ſʒ supficiales. ita iudei mūdabāt sola exteriora: z itᵒ erāt sordidi. Math. 23. ve vobis scribe et pharisei ipocrite q mūdatis qð deforis ē calicis z papsidis. intus aūt pleni estis rapina z imūdicia. erat nihilominᵒ iudaicus pp̄l's ornatᵒ q̄busdā exterioribᵒ obseruātiis diuine legis// z tūc vadit z assumit septē alios spūs// sic̄ vtᵒ spūs sācti distīguit i septē spūalia dōa. Isa. .ii. Ita ṽtus dyaboli ē i. z. pricipalibᵒ viciis// nequiores se// ṽe viciū nequs ē dyabolo: q2 dyabolᵒ saltē naturalit̄ bonus ē. ſʒ ipsa vicia natura sūt pessima// z igressi habitāt ibi// incolūt demōes vt dicit Cris. peiores prioribᵒ iudaicā gentē. Nā antiq̄tᵒ seuiebāt ɔtra p̄phās postea ṽo dominū p̄phetaꝝ occiderūt. z nūc i synagogis xp̄m plasphemāt// et fiūt nouissima. i. posteriora opa// hoīs illiᵒ peiora prioribᵒ// q2 ṽo hoc totū de iudeis itelligendū sit. pʒ ƀm Mat. ubi seq̄tur. Sic erit huic generatiōi pessime. nō dubiū ē: quin iudei fuerīt peiores tpe xp̄i: z etiā tpe p̄seti q̄ʒ vnq̄ʒ fuerint. z iō ƀm Cris. peiora sustinuerunt a tyto z vespasiano q̄ʒ vnq̄ʒ fuerīt passi i egipto vl' babilonia zc̄. Tertia ps

Ercio cuʒ dicitur factum est

aūt. tangit̄ laus venerabil' de hūanitate xp̄i// Factū ē aūt cū hoc dicēt// rōnabiliter z subtiliter eos ɔuincēs// extollens vocē// .i. in altū eleuās vocē. Accensa fuit hec mulier suauitate ṽborū xp̄i. vnde a laude se ɔtinē nō potuit. in quo pʒ q̄ʒta fuerit i ea mētis cōfidētia: quia vt dicit Beda scribis z phariseis tēptantibᵒ dominū sil' z plasphemātibᵒ beatitudinē icarnatiōis xp̄i hec mulier magna fiducia ɔfitet̄// q̄dam mulier de turba// semp muliebris sexᵒ videt̄ essē deuotior. Hec mulier dicit̄ fuisse mar

cella ancilla Marthe z Panphilii // dixit illi // beatificauit mrem xpi ex xpo: quia beatitudo prolis redūdat in mrez // Beat⁹ vēter q te portauit z vbera q̄ suxisti // habuit xps a virgīe carnis substantiā: quia verbū caro factū ē ex muliere. vnde beatificat venter vginis: quia sine libidīe pcepit: sine grauedine portauit: z sine dolore pepit: atq3 deum nobis pfudit z hominem. Itez habuit christus a virgine lactis alimoniaz. p uo enim lacte pastus est. per quem nec ales esurit. vnde beatificantur vbera virginis: que cibuz pani. potuz fonti. victū vite prebebāt. nec ista vbera nisi celitus erāt lacte plena. vnde canit in eccl'ia. saluatorē seculoz ipsuz regē angeloz. sola virgo lactabat vbera d celo plena. Igit̄ sm Bedam dicamus ad laudē virginis vba Sedulii. Uere beata parēs enixa puepa regē. Qui celuz terrā q3 regit p secula. cui⁹. Numē z eterno cōplectēs omnia gyro. Impiū sine fine manet: qui ventre beato. Gaudia matris habēs cum virginitatis honore. Nec primā similē visa ē nec hūc sequentē. Deīde tangit xpi respōsio // At ille dixit. quīimmo beati qaudiūt verbū dei: z custodiūt illud // Criso. nō fuit īquit respōsuz repudiātis matrez: s3 ostēdentis q nihil ei partus pfuiss3 nisi ipsa vgo valde bona z fidel' fuisset vnde illud qnimmo vl' pōt eē vna ps: z tūc idē est q insup: z tūc erit sensus: nō solum beata ē que me portauit ī vtero: z lactauit vberib⁹. sed insup z beati sūt qui audiūt verbum dei vnd spūaliter me portāt in corde: z custodiūt illud. vt ne verbuz quidē pereat ī eis. nutriūt illud duob⁹ vberib⁹: timoris z amoris. vel illud. qn immo. potest eē due partes: quin p sed: immo: i. poci⁹. z tūc ē sensus: nō solum beat⁹ ē vēter: qui me portauit: z vbera que suxi. sed pocius beati sunt // qui audiūt verbum dei // quia deus portat oīa verbo vtutis sue. hebreo .i. z oīa cibat. deut .8: nō in solo pane viuit hō: s3 ī omni vbo qd pcedit ab ore dei // z custodiūt illud // ne rapiat a cordibus eoz. Nec pter h⁹ sancti audiētes verbū dei: poci⁹ sūt beati q̄ beata vgo: q̄ ipsum portauit ī utero: q2 z ipsa virgo diuinū verbū ī corde portauit. p ut dicit Luc. 2. q pseruabat oīa vba hec pferēs ī corde suo. Sed tamē vt dicit Aug. nō fuisset beata virgo ceteris sāctis felicior ex generatione xpi: nisi excellētius omnib⁹ sāctis dei verbū habuisset ī corde zc.

Dominica q̄rta q̄dragesime. Pria ps

Abyt hiesus trans mare

galilee qd ē tibariadis z sequebat eū multitudo magna zc. Io. 6. hoc idē legit Mat. 14: z Mar. 6. z Luc. 9. Cursū penitētie incepim⁹ pria domica: quādo cū hiesu desertū ītrouim⁹. s3 ī secūda domica adhuc q̄si a lōge ostēdit nobis xps ēminū isti⁹ curs⁹: vt ardēti⁹ tēdēm⁹ quādo adduxit nos ī mōtē cū Pet. Iab. z Io. z demrauit trāsfiguratiōis gl'iam. qa vo ptīgit defect⁹ ī cursu ex cā aliquādo exteriori. ideo ī tertia domica eiecit dmonē nos īfestātē. s3 ne deficiam⁹ ex cā īteriori pter nimiū laborē. iō in domica pñti reficit oēm penitentium multitudinē trans mare galilee in deserto. de qua refectione agitur ī euāgelio hodierno. In q° tria tāgūt. Primū ē circūstātie pueniēs q̄litas. Secūdū ē miraculi expediēs oportunitas ibi. Cū subleuass3 g°. Tertiū ē bñficii sufficiēs

largitas. ibi: Dicit ergo eis iesus faci
te hoīes discūbē. Circa pⁱmū q̄tuor cir
cumstātie miraculo p̄mittūt. Pⁱa ē
regiōis in q̄ vz regiōe factū sit miracu
luz. vnde dicit // Abiit hiesꝰ trāsmare
Galilee // mare appellabat lacꝰ ille iux-
ta morē iudeoꝝ q oēm ꝯgregationē aq̄
rum mare appellāt. ſz illud idem mare
alio noīe dicit mare tyberiadis. vnde
subdit // qḋ // q̄dē // ē // mare // tyberiadis //
appellat etiā alio noīe. q2 dicit lacꝰ ge-
nazaret. mare q̄dē dicit galilee ꝓpter
galileā ꝓuinciā: quā īfluit mare. aut
tyberiadis: ꝓpter famosā ciuitatē ibi-
dem situatā: quā herodes edificauit in
honorē Tyberii cesaris. dicit aūt lacꝰ
genazaret. vł ꝓpter aurā q̄ ibi regnat
aut ꝓpter quādā paruā regionē ī eo: q̄
tēperatissima ē ⁊ ꝯueniētissima oī ge-
neri arboꝝ. iste lacꝰ fit iordane īfluēte
⁊ extēdit centū ⁊ quīq̄ginta stadiis ī lō
gitudīe. 41. vo in latitudīe. Nota q2
xp̄s audita morte Jo. bap. statiz nauē
ascēdit cū discipul᷑: ⁊ trāsfretauit hoc.
mare galilee. ⁊ veīt ī bethsaydā citatē.
Petri ⁊ Andree atq3 Philippi itro-
iuitq3 desertū magnū: vt vacaret cōtē
placioni cū discipul᷑ seorsū a turbis. na3
vt dicit Mar. tot ꝯfluebant ad xp̄um
vt nec q̄dē spaciū manducādi haberēt.
Secūda circūstātia ē honorabil᷑ cōitīe
// ⁊ seq̄bat eū multitudo magna // qḋ est
valde honorabile p̄ncipi. puer. 14. in
multitudīe ꝑꝑli dignitas regis. ⁊ ī pau
citate plebis ignomīa p̄ncipis. vbi ꝯsi
deradā ē deuotio istiꝰ multitudīs: q2
xp̄s claz ab eis recedēs: eos tamē nō la
tuit. ⁊ relictis ciuitatibꝰ: secuti sūt eū
pedestres vsq3 ī desertū. Nō q2 sequi
debemꝰ xp̄m: sicut ꝑꝑls principē cū ho
nore. ps. Nos aūt ꝑꝑls eiꝰ ⁊ oues pas-
cue eiꝰ. Itē sicut s̄uꝰ dominū cū tiore

Ge. 33. Precedat dominꝰ meꝰ: ⁊ ego
paulatī sequār vestigia eiꝰ. Itē sicut
exercitꝰ ducē cū vigore. Ysa. 55. Ecce
testē ꝑꝑlis: dedi eū ducē ac p̄ceptorē gēti
bus. Itē sicut viator ductorē sine erro
re. puer. 4. ducā te ꝑ semitas eq̄tatis
q̄s si īgressꝰ fueris. nō artabūt gressꝰ
tui. Mich. 2. ascendit iter pandēs ante
eos. Itē sicut oues pastorē sine deuia-
tione. Jo. 10. cū ꝓprias oues emiserit
ante eas vadit: ⁊ oues illū sequūt. Itē
sicut discipuli doctorē cū oī ītentione.
Ysa. 2. venite ascēdamꝰ ad montē do-
mini: ⁊ ad montē dei Jacob. ⁊ docebit
nos vias suas. ps. docuisti me a iuuen
tute mea ⁊ vsq3 nūc. Itē sicut filiꝰ p̄rē
cū amore. Hier. 3. p̄rē m vocabis me.
⁊ post me īgredi nō cessabis. Itē seq̄-
mur eū: q2 ipse ē finis nr̄oꝝ desiderioꝝ
toto feruore: quēadmodū amās sequit
rē amatā. ps. Adhesit aīa mea post te.
me suscepit dextera tua. ſz nisi xp̄s inui
tet nullꝰ seq̄t. vnde dicit Ambro. liᵒ ḋ
bono mortis. seq̄mur te domine hiesu
ſz vt seq̄mur accerse: q2 sine te nullꝰ as-
cendit. tu eīm via es: vitas: vita: pos
sibilitas: fides: premiū. Suscipe tuos
quasi via. ꝯfirma quasi veritas. viui
fica q̄si vita. Deīde ponit cā motiua
q̄re sequebat eū turba // q2 videbāt sig-
na // signa vz // magna // īaudita īusitata
⁊ salutifera. exo. 7. multiplicabo signa
⁊ ostēta mea ī terra // que faciebat // vir
tute ꝓpria // super his qui īfirmabant //
Luc. 6. virtus de illo exibat: ⁊ sanabat
omnes. Tertia circūnstātia ē q̄ꝫtum
ad locum // subiit ergo // .i. superinsiuit
ī montē hiesus: ⁊ ibi sedebat cū discipu
lis suis // Beda. hō inquit simpliciter se
debat cū discipul᷑ suis: ſz diligēt᷑ loq̄ns
aliq̄d eis. ⁊ eos ad seipsuz ꝯuertēs. Re
liquit autem turbā in valle ⁊ cū paucis

familiaribus sibi discipulis ascendit in montem. nam bm Criso. ad vacandum cotemplationi fugieda e multitudo. z locus solitari9 eliged9. Quarta circusta tia e tpis. cat aut primu pascha bm q dic Beda. circa h9 festu pasche. Johes bap. fuit decolat9. z post annu sequenti festo pasche crucifix9 e xps // dies festus iudeoz // hec festiuitas erat eis celeberrima: qz tuc fuerat liberati a seruitute egiptioz. exo. 12. habebitis hac die in monimetu: z celebrabitis ea solene domino i generatioib9 vris cultu sepiterno. z bene dicit q erat dies fest9 iudeoz qz iudei tpe illo celebrabat festiuitates no ad dei honore: sz magis pter vanitates z comessatioes atqz mudana solacia: qb9 itendebat. z pter hoc dicit eis do9. Ysa. 1. Neomeniam z sabbatu z festiuitates alias no fera zc. Secuda ps

Ecundo cuz dicitur Eum sb leuasset ergo tangitur diuini opis expedies oportunitas. na mltitudo pplī erat magna idiges cibo. discipuli aute erat paupes qbus no suppetebat facultas mistradi. loc9 etia desertus carebat panib9. vnde ad subuenien du huic idigetie sic angustate ex oi pte no restabat nisi dine opatiois remediu. Circa ista igit pte tria facit. Primo tangitur xpi benign9 aspect9 // Cu subleuasset ergo oculos hies9 // subleuasse dicit oculos: qz post priuata colloqa spualia direxit itentione vt psideraret de his q eu seqbat. No q oculi xpi sut speciosi vt delectet: Gen. 49. pulchriores sut oculi ei9 vino. sut lucidi vt illuminet: Eccle. 22. oculi domini lucidiores sunt sup sole. sut mudi vt sine ifectioe etiaz ifecta aspiciat. Abac. 1°. mudi sut ocli tui domine ne videas malu: affectuose. s. z cu ifectioe z ad iiquitate respice no poteris. Ite sunt pteplatiui: ita vt nulla creatura sit iuisibil in pspectu ei9 puer. 16. In oi loco oculi domini ptẽplant bonos z malos. Ite sut ardetes. Dan. 10. facies ei9 sicut facies fulgois z oculi ei9 vt lapas ardes. z hoc io: vt oe malu dissipet ituitu suo. puer. 2. sicut glacies dissoluit ituitu sol. z sicut fluit cera a facie ignis. sic perit oe malu a facie dei. Ite oculi domini sut benigni ad aspectu nre idigetie. ps. oculi ei9 i paupere respiciut. tales igit oculos // cu subleuasset // dñs9 hies9 // z vidissz // benigno z misericordi aspectu. vnde in Mat. vidit turba magna: z misert9 e ei9 // qz multitudo maxia venit ad eu // ista maxia multitudo qdruplici idigebat ma. qz eim iter eos multi erat ifirmi. io vt dicit Mat. exies hies9 curauit languidos eoruz. Quia vero vt dicit Mar. erat sine ordie sicut oues no habentes pastore. io xps ordinauit istam multitudine p ptubernia cetenos z quiquagenos. qz etia erat idocti. ideo bm Luca loquebat: illis de regno dei. sed quia longo erant labore afflicti. io vt omnes dicut euagelistẽ etia corporali cibo eos refecit. Secundo tangitur defect9 humani cosilii. qz ad subueniedum huic multitudini: no potuit habei cosiliu ab hoie // Dicit ad Phillipu // quasi psuledo // vnde emem9 panes vt manducent hii // vnde. i. quo habebimus pecunia ad emendu. vl vnde. i. vbi habe poterim9 panes. venales cuz simus i deserto. Attededu bm Mar: q iba expectauerat xpm tota die vsqz ad vesperam. vespe aute facto accessẽrunt apli ad xpm dicetes. desertus est locus. z hora iam preteriit: dimitte

turbas: vt euntes i castella emant sibi escas. et tunc dixit xps. non est necesse quod vadant. immo vos date illis manducare. et statim interrogauit Phillippum: vnde possent emi panes. Deinde ostendit quare xps Philip. interrogauerit // hoc autem dicebat temptans eum // non quidem temptabat velut ignorans: sed quemadmodum magister temptat discipulum: quem scit esse ignorantem: vt ipsimet discipulo sua manifestet ignorantia. et ex hoc habeat occasionem querendi doctrinam. Nota quod temptat nos deus: non quidem vt aliquid occultum nostrum cognoscat quia ipse nouit abscondita cordis: nec etiam temptat: vt in peccatum alliciat: deus enim intemptator malorum est et neminem temptat: ut dicitur Jacobi. 1. Sed temptat deus propter duo vel vt nostre vite conditio aliis pateat: sic temptauit Abraam de immolatione filii. Ge. 22. vt obedientia ipsius esset aliis manifesta. vel ideo temptat deus: vt homo sibi notus fiat: quante sit infirmitatis aut nescientie. hoc enim modo temptauit Philipum. Item temptat dyabolus: sed ut decipiat. act. 5. temptauit sathanas cor tuum mentiri spiritui sancto. Item temptat caro: vt inficiat. Job. 14. Caro hominis dum viuit dolebit: quia dum in hac uita sumus: ex carne surgunt temptationes. vnde subdit. Et anima eius super semetipso lugebit Item temptat mundus: vt sua vanitate alliciat. contra quod dicitur. 1. Jo. 2. Nolite diligere mundum: neque ea que in mundo sunt: quoniam mundus transibit et concupiscentia eius. Item temptat homo seipsum: vt proficiat. 2. cor. 13. vosmetipsos temptate. si estis in fide xpi ipsi vos probate. Item temptat homo hominem: vt mores eius inspiciat. Dan. primo. tempta nos obsecro seruos tuos diebus decem. Item aliquando temptat homo deum: vt experimentum rei eius accipiat: quod numquam faciendum est: quia procedit ex infidelitate: quod temptauerunt iudei dominum in deserto. ps. temptauerunt dominum in cordibus suis: vt peterent escas animabus suis: quod quia valde periculosum est. ideo dicitur deut. 6. non temptabis dominum deum tuum sicut temptasti eum in loco temptationis. Deinde ostendit euangelista: quod temptatio Phillippi non processit ex xpi ignorantia // Ipse enim sciebat // cognitione infallibili. et non solum sciebat: sed etiam disposuerat // quid esset facturus // quare ergo interrogabat Phillippum vnde ememus panes. Ad hoc respondet Cris. vt ex responsione eius omnibus esset notum. quod nullum erat remedium: nec consilium humanum ad subueniendum multitudini plebis: atque per hoc miraculum xpi vtilitatis euidentis probaretur. Unde ponitur Philippi responsio // Respondit Philippus // dixit Mat. quod omnes discipuli responderunt xpo // ducentorum denariorum panes // i. panes empti ducentis denariis // non sufficiunt eis // ad satietatem. immo nec etiam // vt vnus quisque modicum quid accipiat // sed indigent plurima esca: cum sint in magno numero et fatigati in solitudine deserti: potest autem dici quod ceteri apostoli audientes interrogationem factam a Philippo: vnde ememus panes vt manducent hii. simul cum eo responderit: licet non interrogati. ducentorum denariorum panes non sufficiunt eis. Aut secundum Criso. seorsum interrogati discipuli idem responderunt. vel secundum Augustinum. Philippus respondit in persona ceterorum. In hac autem responsione vt dicit Alchinus tarditas Philippi ostenditur. Nam si perfecte de creatore intelligeret. de eius potentie largitate non diffideret. Et quia humanum consilium fuit inualidum ad opus dei: audiamus quale fuerit adiutorium: vnde nunc

Tertio ponit flebile adiutorium // dixit ei vnus ex discipulis eius Andreas frater Symonis Petri // Sed in hoc videtur esse duplex dissonantia. ceteri enim euangeliste referunt omnes apostolos dixisse xpo id quod sequitur Dicendum autem secundum Aug. quod Andre. in persona omnium est locutus. Altera dissonantia videtur: quia dicit Mar. quod xpus interrogauit apostolos. quot panes habetis: ite et videte. et illi cum cognouissent: retulerunt ei. et dici potest: quod interrogati discipuli a xpo quot panes haberent. Andre. ex persona omnium dixerit // Est puer vnus hic qui habet quinque panes ordeaceos // Iste puer dicitur fuisse sanctus Marcialis cuius corpus requiescit Lemonitis. vbi secundum Cris. consideranda est parsimonia victus discipulorum xpi in duobus. Primo quia sic mirabiles viri et magni pane ordei vtebantur quod iumentorum cibus. Item in quantitate quia .12. viri existentes solum quinque panes habebant. in quo apparet quantum carnalem escam contempserint ibi solis spiritualibus intendentes // et duos pisces // non dicit eos habuisse carnium diuersas maneries: sed pisces tantum: nec horum copiam: sed duos tantum. Nisi secundum Theop. et Cris. Andr. aliquid aliud sensit de domino. non enim sine causa dixit: quod essent inter eos quinque panes et duo pisces: nisi quod forte suspicabatur xpm posse satiare multitudinem ex his multiplicatis panibus. sed tamen eius credulitas vacillabat. vnde subdit // Sed hec // panes .s. et pisces // quid sunt inter tantos // quasi dicat nihil. et certe nihil erant: nisi diuina potentia pauca multiplicaret in multa etc.

Tertia pars.

Tercio cum dicitur Dixit ergo eis iesus.

tangitur sufficiens largitas diuini beneficii. Ex quo .n. oportunum erat subuenire turbe. nec consilium humanum valebat: nec adiutorium: non restabat nisi diuina virtus. que subueniret indigentibus. Et quatuor tanguntur. premittitur enim turbe discubitus // dixit ergo iesus // spreto consilio et adiutorio humano quod sibi videbatur: executus est // facite homines discumbere // Est autem discumbere iacere ad comedendum: quia solebant comedere iacentes super cubitum: sed tempore presenti non sunt moris vrbani. et ideo discumbere generaliter accipitur nunc pro sedere ad comedendum. Nota quod ad apostolos pertinebat facere homines discumbere. sed a xpo expectabatur vnde discumbentes reficerentur. Attende autem apostolorum obedientiam: quia non interrogauerunt ad quid deberent homines discumbere. nec vnde deberent refici: sed mandatum humiliter impleuerunt: sperantes quod qui pauerat olim mensam in deserto etiam nunc in solitudine turbas reficeret. Deinde ostendit vbi discubuerunt // Erat autem fenum multum in loco // dicitur autem fenum secundum Theo. herba adhuc viridis. erat enim pasca quod in primo mense perficiebatur .s. .14. luna aprilis: quo tempore est veris iocunditas: aeris temperies. et iam terra germinat: et arbores floruerunt. super hoc feno .i. herba virenti discubuerunt: vt delectabiliter reficerentur. Deinde tangit discumbentium numerum // discubuerunt ergo viri // mulieres et paruuli non numerantur secundum legalem consuetudinem. quas tamen arbitrandum est plures fuisse // quasi quinque milia // ita vt secundum Hiero. cuilibet milenario vnus panis responderet. Et est sciendum quod tanta multitudo non sine ordine discubuit. nam vt dicit Marcus. discubuerunt super viride fenum per contubernia .i. seorsum distincti per societates centeni et quinquageni. Secundo tangitur miraculi operatio // Accepit ergo iesus panes // qui erant quinque tantum: vt ex tam modica substantia operaretur

miraculū. Sʒ q̄rit̄ q̄re xp̄us nō creauit nouos panes· vnde turbaʒ aleret. Prīa cā hui⁹ ſm Theop. ē vt ꝯfūdat Manichei errorē dicētis corpalē ſubſtantiā eē malā: q2 a malo ſit deo creata nā ſi creatura iſta mala eēt· neq̄q̄ʒ xp̄s q bon⁹ ē mala multiplicaſſet. Quinqʒ alias cās aſſignat Criſ. Prīa q2 ideo creatis vtit̄ ad miraculū: ne viderent̄ eē aliene ab ei⁹ ſapīa. Secūda vt oſtēdat ſe eē victualiū largitorē. pš. q dat eſcā ōni carni. Tertio iō panes mltiplicat: vt oſtēdat ſe eē eū: q ī pncipio dixit Germiet terra herbā virentē ⁊ faciētē ſemē· piſces vō multiplicat: vt pbet ſe eē· q ī pricipio oē aīal aq̄ticū pduxit Quarto vt p hoc oſtēdat ſe dominū t're ⁊ maris. Quita vt det exēplū: q ſi etiā pauca hēm⁹: ea libēter diligētib⁹ tribuamus. Thob. 4. ſi multum tibi fuerit habūdāter tribue. ſi exiguū tibi fuerit etiā exiguū libēter īptiri ſtude. Cōſiderandū ē vt dicit Criſ. q iuſſi apl'i dare .5. panes nō remurmurāt dicētes· vnde mitigabim⁹ famē n'ram: ſʒ ſtatī obediūt. Deīde oſtēdit q d egerit xp̄s. ‖ Et cuʒ grās egiſſet ‖ grās egit deo prī ſm naturā aſſūptā: q v'tute dīnitatis ē oīs grē diſtributor. In hac aūt grāꝝ actiōe prīo xp̄s ſuā hūāitatē ⁊ paternā reuerētiā inuit. Secūdo vt dicit Cri. nos erudit nō primū tāgē mēſā: donec grās egerim⁹ ei q dat nobis cibū in tp̄e oportuno. Sciēdū q alii tres euāgeliſte omiſſa grārū actiōe dicūt q xp̄us tria fecit: q2 aſpexit ī celū: benedixit panes: ⁊ eos fregit: q̄ tria Jo. tacet. Aſpexit q dē in celū vt dicit Criſ. ad prēʒ a quo ē in filio potētia dīnitatis eq̄l' prī ad operāda miracula ‖ Benedixit panes ‖ Benedictio aūt dei ſm Grego. nihil ē niſi diuinoꝝ donoꝝ collectio: et eorundem multiplicatio. Sicut igiī pricipio mūdi omnes creaturas benedicēs: ꝯtulit illis naturalē virtutē: vt ex ſeinuicē naturalit̄ multiplicarētur. ita nunc q2 multiplicatio panis erat ſupnaturalis: neceſſaria fuit ſingularis benedictio· ⁊ iſtā benedictionē xp̄s aliquib⁹ v'bis expſſit· quib⁹ ⁊ ſāctificauit ⁊ multiplificauit creaturā· ſʒ euāgeliſte tacēt q̄ fuerint illa v'ba: forte q2 xp̄s ſecrete illa ꝓtulit. Ex hoc aūt vt dicit Cirill⁹ documētū habem⁹: vt nihil ſumamus ī cibū: niſi creatura ſcilicetur v'bo dei: ⁊ ſigno crucis· nā ꝓpter peccatum hoīs: dyabol⁹ vſurpauit ſibi poteſtatē. etiā ī iſtis reb⁹ corpalib⁹ ordinatis ad neceſſitatē hoīs: vt p eas ipſi hōi noceat· vnð Cri. ſup Mat. cā igit̄ ſcīficādaꝝ eſcaꝝ hec ē: quoʒ tot⁹ mūd⁹ ī maligno poſit⁹ ē· vnð ⁊ res corpales q̄ ſūt magna ps mūdi: ī maligno ſūt poſite· Cōſequēt ⁊ īfātes quādo naſcunt̄ q̄ʒtū ad carnē ī maligno ſūt poſiti· ⁊ iō oēs res corpales benedicē: vt expellat̄ nocumētū dyaboli. Exēplū ð beato Jo. euāgeliſta cui nullū nocumētū uenenū pſtitit: qð prīo benedixeat. Itē exēplū ſācti benedicti q benedicēs vas in quo erat venenū mixtū vino: ipſa benedictiōe vas ꝯfractū ē. Itē exēplū de ſāctimoniali quā obſeſſit dyabol⁹ lactucaʒ ꝯmedētē ꝑtermiſſa benedictōe. Dicit̄ etiā q dōin⁹ panes benedictos fregit: vt fruſtratī p ap'l'o diuiderēt ‖ diſtribuit diſcūbētib⁹ ‖ hec diſtributio p ap'l'os facta ē· vnde ī Mat. dicit̄: dedit diſcipul' panes: diſcipuli aūt turbis ‖ Siliter ex piſcib⁹ q̄ʒtū volebāt ‖ vbi attēdit̄ habūdātia celeſtis beneficii. Queit̄ quō iſta multiplicatio panū ⁊ piſciū facta fuerit Ad hoc reſpondet Hilarius. 3. ð tri. d. q nec ſenſus nec viſus operationē tāti

miraculi potest ꝯspicere: quia est quod
nō erat. videt̄ ꝙ non intelligitur. vn̄
solū supē vt de⁹ oīa posse credat̄. Sʒ
tamē vt dicit Hiero. frāgēte domino
panē: facta ē mltiplicatio ptiū. Itē ẜm
Criso. etiā ipsi panes augebāt̄ i manib⁹
discipuloꝝ mīstrātiū. Itē ẜm Nila. in
manib⁹ sumētiū. ⁊ ī mēsa crescebat pa-
nis subā. Sʒ hoc uidet̄ multū mirabile
vt ẜm Nila. ī manib⁹ frāgentiū nō mi
nueret̄ panis: sʒ dato vno fragmēto al-
terū succedēt. Et dicēdū ꝙ nō ē dubiū
qn hoc sit mirabile: sʒ tamē deo nō ē im
possibile. qꝛ nō est ipossibile apud deū
oē vbū. Sʒ adhuc dices. vnde venie-
bāt ptes ille pāis q̄ succedebāt fragmē
tis distributis. Et respōdet Aug. d. qꝛ
eadē vtute q̄ de⁹ multiplicat ex paucis
grnis segetes: eadē ptāte multiplicauit
hos panes. nā illi quīqʒ panes erāt q̄si
semia: nō qdē terre mādata: sʒ ab eo q
terrā fecit multiplicata. Sʒ dices bene
hēo cui⁹ vtute hoc factū ē. sʒ ego q̄ro
vnde pducte sūt ptes ille mltiplicatio
nis. Si dicat̄ ꝙ de⁹ p̄existētē mām cō-
uertit ī subām panis: sicut hūoꝛ terre-
stris ꝯuertit̄ ī subām segetis: ⁊ pāis cō
uertit̄ ī subāʒ carnis. Tūc certe de⁹ nō
saciauit istā multitudinē ex solis istis
quīqʒ panib⁹ subāliter: sʒ ex magna al-
tera subā. qd̄ videt̄ ꝯtrariū euāgelio.
⁊ iō dicit magr̄ ī sentēciis. 2. li°. di. 18.
ꝙ illa subā panis dīna vtute ī se multi
plicata ē: nllo exterioꝛi addito: qd̄ quō
fieri potuerit: excedit īuestigationē hu
mani ītellect⁹: vt dicit Nila. Tertio
agit̄ de recollectiōe mēse // vt aūt īple-
ti sūt // ps. mādūcarūt ⁊ saturati sūt nimis
⁊ desideriū eoꝝ attulit eis // dixit disci-
pulis suis. colligite q̄ supauerūt fragmē
ta // qd̄ iō p̄cepit. vt dicit Cris. ne fātasia
credet̄ qd̄ factū ē: sʒ ex recollectōe frag
mētoꝝ magis apparēt certitudo mīacli
// ne pereāt // nō ei m sūt abiiciēda: q̄ su-
fluunt mēsis: sʒ paupibus erogāda //
collegerūt ergo ⁊ ipleuerūt. 12. cophi-
nos fragmētoꝝ // Est aūt cophin⁹ vas
factū de pincis aut foliis palmaꝝ ꝯtex-
tis quo agūtur ruilia opa // ex quīqʒ pa
nib⁹ ⁊ duob⁹ piscib⁹ q̄ superfuerūt his
q mādūcauerāt // vnde ẜm Theo. ad-
discam⁹ nō eē tenaces ī dādis elemosi-
nis: qꝛ de⁹ habūdanti⁹ tribuit. Quar-
to tāgitur laus subsecuta diuinū bene
ficiū. Sed sciendū ꝙ nihil dignū deo re
tribuē possumus p beneficiis acceptis
Prīo quidē qꝛ oīa nr̄a ipsi⁹ sūt. primo
pal. 19. tua domīe sūt oīa: ⁊ q̄ de manu
tua accepim⁹: dedim⁹ tibi. Secūdo qꝛ
vt dicit ps. bonoꝝ meorum nō idiges
Tertio qꝛ excedūt beneficia eius nr̄am
facultatē. ps. qd retribuā domino p oī
bus q̄ retribuit mihi. sʒ tamē uult d⁹
a creatura laudari: ī quo nō ipse sʒ crea
tura pficit. vnde tangit̄ q̄les deo reddi
derūt grās hoīes refecti // Illi ergo ho
mines cū vidissēt qd̄ fecerat signū // vn-
de ipsi⁹ declarabat̄ oīpotētia // dicebāt
laudādo ⁊ glorificādo // quia hic est ve
pꝛpheta // xp̄s ẜm Aug. dicit̄ pꝛpheta: qꝛ
domin⁹ pꝛphetaꝝ est. dicit̄ aūt dominus
pꝛphetaꝝ ꝓpter q̄tuor. Prīo quidē qa
oēs pꝛphete acceperūt de spū eius: vt p
uiderēt futura. ipse vo ī seipso oīnum
hʒ cognitionē. Secūdo qꝛ illi aliquorū
habuerūt cognitionē. xp̄s vero oīnum
. Jo. 16. nūc scim⁹ quia oīa scis. Ter-
tio qꝛ cognitō ei⁹ ē eterna. pꝛphete vero
cognouerūt in tpe. Quarto qa oīs p-
phetia termīatur ad xp̄m. Act. 10. huic
oēs pꝛphete testimoniū perhibēt // Qui
vēturus ē ī mundū // ad redēptionē hu
mani generis: ⁊ vt nos ad celestia reg
na perducat amen.

Dicebat Hiesus turbis iudorū ₇ pricipib⁹ sacerdotū. Quis ex vobis arguet me de peccato ₇c̄. Jo. 8. Sexta feria p̄cedēti audiētes ꝺ resuscitatiōe Lazari iudei: colligerūt ꝯsiliū aduersus hiesū: vt eū occiderēt: iō hodie īcipit ecclesia agē ꝺ passiōe xpi. Patit aūt aliqs dupliciter. s. v̄bis cōtumeliosis: ₇ dāno opis. quib⁹ duob⁹ mōis pass⁹ ē xps a iudeis. vnde eccl'ia p̄mo agit de passione cōtumelie ₇ obprobriorū vsq₃ ad dominicā palmarū. exī de v̄o agit ꝺ passione plagaꝝ ₇ verbeꝝ. In hoc igit̄ euāgelio māifestat̄ q₃ māsuete xps iudeos fuerit allocut⁹. ₇ q₃ furibūde illi econuerso obprobria ītulerint. cōmēdabat xps suā doctrinā. ₇ illi ecōtra eā viciabāt. Tria igit̄ ī euāgelio tangūt: premittit̄ eīm doctōis sufficiētia maculata obprobriis. Secūdo addit̄ doctrīe efficatia reprobata mēdaciis ibi. Amē amē dico vobis. si qs ꝫmonē ₇c̄. Tertio postponit̄ iudeoꝝ īsania aggrauata maliciis ibi. Tulerūt ergo lapides ₇c̄. Volēs igit̄ domin⁹ mitigare iudeos a desiderio sue mortis: ₇ v̄itatē diuinam illis ostēdre. in prima pte q̄tuor facit. Prīo eīm suā declarat sufficiētiā demonstrās q̄ nihil ē ī se ꝓpter qꝺ occidi debebat: ₇ sua doctrina ꝯtēni. Dicebat hiesus t̄bis iudeoꝝ tanq₃ minoribus ₇ pricipib⁹ sacerdotū tanq₃ maioribus. ipse eīm oēm erudit ītellectū puorū ₇ maioꝝ. Nō q̄ iudei turbaꝝ noīe appellāt̄ ꝓpter duo. erāt eīm turbidi q̄si obscurati ītellectu: vt v̄ba xpi loquentis nō ītelligerēt. Jo. 8. loquelā meā nō cognouistis: q₂ non potestis audire ꝫmonē meū. qb⁹ xps loqbat̄: vt obscuritatē tollēt: q₂ ipse ē cādor lucis eīne: speculū sine macl'a. dīne. s. maiestatis Secundo dicūt̄ iudei turbe q̄si turbati q₂ īflamati erāt ꝯ xpm: ira ₇ īdignatōe pōs. turbati sūt ₇ moti sūt sic ebri⁹: qb⁹ tamē loqbat̄ xps: vt furorē mētis eoꝝ sedaret. Deīde suā tāgit sufficiētiā duplicē q̄ dʒ eē ī doctore. dʒ eīm doctor ordīat⁹ eē ī volūtate: vt v̄itatē diligat. dʒ eē illuīat⁹ ī ītellectu: ut v̄itatē ītellectā doceat. Argumētat̄ igit̄ xps hoc mō. illi⁹ dʒ suscipi doctrina q hanc duplicē hʒ sufficiētiā: sʒ ꝯstat q̄ xps ordinatū hʒ affectū: q₂ ē sine ōni peccato. illuīatū etiā hʒ ītellectū: q₂ nō docet aliud q₃ v̄itatē: ergo ipsi⁹ doctrīa suscipiēda ē. Tāgit igit̄ p̄mā sufficiētiā ostēdens īnocētiā vite Quis ex vobis arguet me ꝺ peccato q̄si dicēt si eēm peccator: nō eēt mirū: si me nolletis audir̄ sʒ ut dicit̄. Job. 34. Absit a deo īpietas ₇ ab oīpotēte iīqtas. Cōsidera saluatoris sāctitatē: q₂ ꝺ nullo peccato nec originali nec veniali nec mortali pōt eū aliqs arguē. ipse eīm ē sāct⁹ sāctoꝝ q p natiōes ī aīas scās se trāsfert. amicos dei ₇ ꝓphetas ꝯstituit. Cōsidera etiā ipsius hūilitatē: q₂ ipē ponit se ī discussiōe ꝫuoꝝ. Job. 31. nō ꝯtēpsi subire iudiciū cū ꝫuis meis: cū disceptarēt aduersus me: nec expectat iudiciū q° rūcūq₃ seruoꝝ: sʒ maloꝝ ₇ īfideliū: nec q° rūcūq₃ maloꝝ: sʒ etiā ab īimicis expectat iudicari. deut°. 33. īimici nr̄i sunt iudices. vnꝺ Criso. magna īgt fiducia iusticie ē: vbi cā etiā aduersario ꝯmittit̄. ꝯsiderem⁹ etiā vt dic̄ Ori. q₂ null⁹ nr̄m tā tā potuit demſtare īnocentiā: vt dicat qs arguet me de peccato. Si eīm dixerim⁹ quoniā peccatū nō habem⁹: nos ipsos seducimus ₇ mētimur. Hiere. 2.

arguet te malicia tua: ₇ auersio tua in-
crepabit te Deinde secundam tangit
doctoris sufficientiam // Si veritatem
dico vobis // Joh. 18. Ego i͞qnit in hoc
nat⁹ su͞z: ₇ ad hoc veni i͞ mu͞du͞. vt testi
moniu͞ p͞hibea͞ v͞itati // q͞re no͞ creditis
mihi // no͞ habe͞ti vite defectu͞ nec v͞ita-
tis p͞a͞. no͞ crediderut v͞bo ei⁹: ₇ mur-
muraru͞t i͞ tabernacul' suis: no͞ exaudie
ru͞t voce͞ domini. Secu͞do q͞ iudei no͞
poterat ro͞nabiliter xp͞o respo͞de͞: io͞ ip͞e
hui⁹ ca͞m assignat q͞re ipsi⁹ v͞ba no͞ au-
diant. d. // Qui ex deo e͞ dei v͞ba audit //
ista p͞posi͞o dat i͞tellige͞ suu͞ ͻsequens
.s. q no͞ e͞ ex deo: v͞ba dei no͞ audit // p͞pte
rea igi͞t uos no͞ auditis: quia ex deo non
estis // Audiebant quida͞ dei v͞ba auditu
corp͞is: s͞z no͞ aure cordis: p͞a͞. no͞ audiuit
p͞p͞l's me⁹ voce͞ mea͞: ₇ isrl' no͞ intedit
mihi. Sciendu͞ vt dicit Aug. q͞ oi͞s
creatura q͞ntu͞ ad natura͞ e͞ ex deo: q͞ oi͞a
p͞ ip͞m facta su͞t. s͞z quida͞ ali⁹ mod⁹ e͞e͞n-
di a deo reperi͞t. s. e͞e͞ g͞tuiti de quo ha-
betur. Joh. p͞mo. no͞ ex sanguib⁹ neq͞z
ex volu͞tate carnis nec ex volu͞tate vi
ri: s͞z ex d͞o nati su͞t. q° mo͞ no͞ oe͞s su͞t a d͞o
i͞mo quida͞ su͞t a dyabolo: illi videl͞z q p͞
peccatu͞ mortale auersi su͞t a deo. Ar-
gumentu͞ e͞ igi͞t: q͞ aliq͞s sit a deo p͞ gr͞a͞z
₇ amore͞: qu͞ado audit v͞ba dei: q͞ lit͞ e͞t
audim⁹ v͞ba illi⁹: que͞ diligim⁹. Et ille
no͞ e͞ a deo: q ip͞ius v͞ba no͞ audit. No͞
s͞m Greg. q͞ aliq͞ su͞t q v͞ba dei nec au͞t
corp͞is dignatur audire: s͞z magis dele
cta͞t i͞ fabul' ₇ vanis s͞monib⁹. 2. Thi
mo. 4. a v͞itate quide͞ auditu͞ auerte͞t:
ad fabulas au͞t ͻuerte͞t. de salute istor͞
despera͞du͞ e͞: q͞ no͞ e͞ spes sanitatis i͞fir-
mi: nulla͞ medicina͞ vole͞tis suscip͞e. q͞-
dam v͞o dei v͞ba audiu͞t: s͞z nulla me͞tis
delectatio͞e ea p͞cipiu͞t: ex infectio͞e col͞e
Quida͞ au͞t sic i͞ eis delectatur: vt etia͞
fletib⁹ co͞iungant: sed v͞ba no͞ retine͞t: q͞
post paululu͞ ad peccata dilabu͞t sic͞ ex
cribro: q͞d madefit aq͞: aqua͞ tame͞ no͞ re-
tinet: s͞z quida͞ ita ea cu͞ inte͞tio͞e suscipi
unt: vt ea retinea͞t no͞ ta͞tu͞ in memoria
s͞z etia͞ i͞ op͞atione: ₇ isti su͞t sapie͞tes d͞ q
bus dici͞t Math. 7. oi͞s q audit verba
mea: ₇ facit ea assimilabi͞t viro sapie͞ti
q edificauit domu͞ sua͞ sup͞ firma͞ petra͞
Co͞sideret igi͞t vnusq͞sq͞z i͞ corde suo vt
dicit Greg. si ita audiat v͞ba dei: vt ex
eo sit. no͞ ei͞z sufficit ea quo͞cu͞q͞z audire
s͞z oz etia͞ s͞m v͞ba dei op͞ari. Ro. 2. no͞
auditores legis s͞z factores iustificabu͞
tur. Tertio ta͞git quo͞ iudei i͞ co͞tume
lias p͞rupe͞ru͞t saluatoris: i͞sta͞t ei͞m du
plici illi⁹ sufficie͞tie: qua͞ d͞ se s͞ignauerat
// Respo͞deru͞t igi͞t iudei: ₇ dixeru͞t ei //
no͞ ͻsidera͞tes q͞d: s͞z solu͞ vt dice͞nt: sic͞
hodie peccatores ira ₇ i͞dignatio͞e ͻmo
ti blasphema͞t dominu͞. Apoc. 16. blas-
phemaueru͞t dominu͞ celi p͞ doloribꝫ et
uulnerib⁹ suis: ₇ no͞ egeru͞t penite͞tia͞z //
no͞ne benedicim⁹ nos // ex q͞ mo͞ loq͞ndi
i͞nuit: q͞ ha͞c ͻtumelia͞ freq͞nter obicie
ba͞t xp͞o // q͞ samaritanus es tu // ͻ͞ id q͞d
dixerat q͞s ex vobis arguet me de pec
cato. ͻ͞ id q͞d dixerat. si v͞itate͞ dico vo
bis: q͞re no͞ creditis mihi. dicu͞t // ₇ demo
niu͞ habes // io͞ fallax es: nec v͞itate͞ loq͞
ris. No͞ q͞ vt habet͞. 4. Re. 17. t͞pe
Ezechie regis iuda ve͞it Salmanasar
rex Assirior͞: ₇ tra͞stulit filios Isrl' in
assirios. ₇ i͞ terra isrl' posuit ge͞tiles hi͞
tatores: qui cu͞ lege͞ dei no͞ obseruare͞t:
immisit dominus eis leones: qui eos
deuorabant. vnde ex͞ parte ceperunt
obseruare ritum iudeorum: ₇ ex parte
idolis seruiebant. ₇ vocabantur sama
ritani a principali ciuitate regionis
quam inhabitabant: que dicebatur sa-
maria: propter q͞d ista gens maxime

erat odiosa iudeis: z ex eo q inhabita-
bat terram eorum: z ex hoc q ritu iudeorum
sedebat gentilitatis consuetudine. Scien
dum aut q iudei bene nouerant xpm esse
natione iudeum: z non samaritanum: sz hoc
tamen ei ipsi obiiciunt propter quatuor. Pri
mo sm Orig. in obprobrium quoniam illa
natio apud eos erat contemptibil'. Secun
do vt dicit Albin9 propter odium: quia ita
habebant xpm odio: ac si samaritan9 esset
Tertio sm Theoph. quia samaritani
ex parte seruabant legem. z ex parte soluebant.
z quia videbant eis q xps perfecte non iu-
daizaret: ideo eum samaritanum dicunt.
Quarto quia samaritani apud eos pec
catores reputabantur z contrarii iudeis.
xps aut iudeis erat contrari9: eorum vicia
comprehendens: ideo q sit samaritan9 illi ob
iiciunt. In quo nituntur ostendere eum esse
peccatorem contra id qd dixerat. qs ex vo-
bis arguet me de peccato. Nota etiam
q propter tria dixerunt xpm esse demonia-
cum. Primo sm Theop. qr reuelabat
cogitationes eorum: qd demoni attribue-
bant: z tamen demoni abscondita sunt oc-
culta cordium. Secundum sm Orig. quia
credebant q in principe demoniorum eiiceret
demonia. Tertio sm Eundem z Crisost.
propter sermones ei9 transcendentes capaci
tatem humanam: quib9 deum patrem suum asse
rebat. z q de celo descenderat. z q erat
panis viu9: putabant eum esse demoniacum
Igitur suam potentiam z sapientiam demoni
attribuebant. ex quib9 oibus instabant
contra id qd dixerat // Si veritatem dico
vobis: quare non creditis mihi // nam demo
niacis credendum non est: qr loquuntur a dy
abolo: in quo veritas non est: z cum loquitur
mendacium ex propriis loquitur: qr mendax est
z pater mendacii. Jo. 8. Quarto tangi
tur mansueta xpi responsio // Respondit
Jhesus z dixit: Ego demonium non habeo //

vide quomodo mansuete z simplici verbo ne-
gat qd illi obiiciunt. vnde sm Gregor.
pensanda est saluatoris nri mansuetudo et
patientia: qr nos etiam sine causa aliquando in-
ferimus contumelias. illatas etiam forte in
ste sustinere non possum9: sed pro paruis con
uiciis in maiora prorumpim9 improperia.
z si facultas adsit: etiam facto vindica-
mus iniuriam: vel saltem concipim9 odium. sed
saluator nr iniuste pertulit improperia: ces
sauit a vindicta verbo z opere. licz vere di-
cere potuisset: uos poci9 habetis demo
nium: z iuste in vexationem demonum eos
tradere potuisset. non est igitur demonium ha
bentis tantam monstrare mansuetudinem.
Deinde breuiter quatuor rones xps adducit
quib9 ostendit se non habere demonem. Pri
ma qr dyabol9 non querit gloriam z honorem
dei: sed conatur illum extinguere // sz ego ho-
norifico patrem meum diuinum // ergo demo
nium non habeo. Honorificat aut xps deum
patrem: qr substantiam potentiam sapientiam z
cuncta que ipsi9 sunt: dicebat sibi a patre tra
dita: z ideo ad honorem patris cuncta operabatur
vnde Hylla. 4. de trini. nihil inquit ha
bet fili9: nisi qd nascendo accepit. z admi
ratio honoris geniti: in honore generan
tis est. magn9 igitur honor est deo patri: ta
lem filium generasse. Deinde conqueritur sal
uator // Et vos inhonorastis me // Ro.
.2. qui in lege gloriaris per preuaricationem
legis deum inhonoras. vere multipliciter
dei filium inhonorauerunt iudei. Inhono
rauerunt ei9 diuinitatem dicentes eum esse de
moniacum. inhonorauerunt ei9 originem
dicentes // hunc aut nescim9 vnde sit. Jo.
.9. inhonorauerunt ei9 dignitatem. Mat.
.13. nonne hic est fabri fili9. inhonorauerunt
ei9 potentiam: quam Beelzebub attribue
bant. inhonorauerunt veritatem eius. Jo.
.8. tu de teipso testimonium perhibes: te-
stimonium tuum non est verum. inhonorarunt

ei⁹ sanctitatē. Mat. xi. Ecce homo vorax ꝛ potator vini: publicanoꝝ ꝛ peccatorū amic⁹. ī honorarūt eū ī ꝓperiis plurimis ꝛ tandē morte ignominiosa eū iterfecerūt. Secunda rō. ìez adducit ꝙ demoniū nō habeat q̄ talis ē. dyabolus in omnib⁹ suis oꝑib⁹ q̄rit ꝓpriam gl'iam: ‖ ego aūt non quero gl'am meā ‖ q̄re demoniū nō h.beo. nō q̄siuit xp̄s ī mūdo isto gl'am: nec vllā magnificentiā. venit eīm vt docēt oēꝫ mūdi gl'iam ꝯtemnēdam vt dicit Greg. Tertia rō talis ē. Ille nō hꝫ demonū: quē deus glorificat. ſꝫ deus pr̄ querit gl'iam meam. ꝛ hoc ē qꝺ dicit ‖ ē ‖. ſ. de⁹ pater ‖ q q̄rat ‖ filii gl'iam: vt glorificet̄ ab oī creatura. dedit de⁹ pater filio gl'ificationē in baptismo ꝛ ī trāsfiguratiōe. 2. pe. i. accipiens a deo pr̄e honorē ꝛ gl'iam voce de lapsa ad eū huiuscemōi a magnifica gl'ia. hic ē filius me⁹ dilect⁹: ī quo mihi cōplacui. sequit̄ ergo ꝙ non hēat demoniū. Quarta rō talis ē. nō ē ille demoniac⁹ cuius iiuriam deus iudicat et punit. ſꝫ deus iudicabit vos de eo ꝙ dicitis: q2 demoniū habeo. ꝛ hoc ē qꝺ dicit ‖ ꝛ ‖ ē de⁹ pr̄ q ‖ iudicet ‖ it̄ me ꝛ uos d illatis ꝯtumeliis. ps̄. Iudica me de⁹ ꝛ discerne cām meā de gēte non sācta. q̄re demoniū ego nō habeo. Nota ꝙ xp̄s nō respōdit ad illud: ꝙ dicebāt eū esse samaritanū ꝓpter tria. Primo quidē q2 samaritan⁹ custos īterpretat̄. ꝛ ipse ē q custodit nos: sine cui⁹ custodia frustra vigilāt custodiētes. ꝛ lup⁹ rapit ꝛ dispgit oues. Secūdo q2 apud deum nō ē diuersitas nationū: ſꝫ diuersitates meritoruꝫ distīguit. ipse eīm ē samaritan⁹ cū samaritanis benefacientibus. grec⁹ cū grecis. iude⁹ cū iudeis ꝛ latinus cū latinis. Ro. 10. Nō eīm ē distinctio iudei ꝛ greci. nā idē domin⁹ ꝛ ad col'. 3. Induite nouū hoīem q renouatur ī agnitionē dei. ſm imaginē eius qui creauit eū. vbi nō ē mascul⁹ ꝛ fēia. i. ī quo nouo hoīe nō ē distictio maris ꝛ femie. nec gentil' ꝛ iudeus. circūcisio ꝛ prepuciū. barbar⁹ ꝛ scita. seru⁹ ꝛ liber. ſꝫ oīa ꝛ in oībus xp̄s. Tertio quia xp̄s appellat se samaritanū ī pabola illa homis spoliati ꝛ uulnerati a latronib⁹ sup quo mistus ē samaritan⁹. ꝛ alligauit uulnera ei⁹. Luc. 10. Secūda ps.

Ecundo cūz dicitur Amen amen dico vobis si quis ꝛc̄. tangit̄ doctrīe xp̄i efficacia: quā mēdacius viciauerūt ꝛ q̄tuor facit. premittit̄ enim efficacia ſmonis xp̄i ‖ Amen amen ‖. i. vere vere dico vobis. Ista rep.titio diuini iuramenti infallibilē veritatē ostēdit vborum xp̄i ‖ Si quis sermonē meū seruauerit ‖ dupliciter seruat̄ xp̄i sermo. corde meditādo: ꝛ ope eius precepta īplēdo. talis certe qui sic seruat ‖ mortē nō videbit ‖. i. nō experiet̄ ‖ in eternū ‖ sicut anima corpi īfusa prestat illi vitā. ꝛ sicut ros florem viuificat: ita sermo xp̄i viuificat aīam. Sed ꝯtra dicitur ī ps̄. Quis ē homo q viuit: ꝛ nō videbit mortē: quasi dicēt nullus. Et dicendum ꝙ triplex ē mors. ſ. nature que separat animā a corpe. ꝛ hanc oportꝫ oēꝫ hoīem experiri. sed tamē dei sermo facit: vt ista mors ꝯtēnatur. immo ꝙ desideretur. ꝓut dicebat aplus. Cupio dissolui ꝛ esse cū xp̄o. ꝛ vlterius vtute sermōis xp̄i aliquādo ista mors totaliter destruet̄: quādo in resurrectione omnes homines immortales resurgēt. Ysa. 25. precipitabit dominus mortem in sempiternū. Secūda mors ē culpe: p quam aīa sepatur a deo. ab ista liberat

ſmo dei· quia ſeruās ſmões eius nūq̄
peccare poterit. nam dei ſermo ſua vi‑
uacitate etiā mortua viuificat. hebre.
.4. viuus ē ſermo dei ꝛ efficax. Ro:
.4. viuificat mortuos: ꝛ vocat ea que
nō ſunt: tanq̄ ea que ſunt. Item ſermo
xp̄i viuam aīam in vita cōſeruat. Sa
pien .16. Sermo tuus domine hos qui
in te crediderint cōſeruat. Item ſi ꝯtin
gat aīām ſpūaliter īfirmari: ſermo xp̄i
illam ſanat ne moriať. Sapien: 16. nec
herba nec maligina ſanauit eos· ſʒ ſer‑
mo tuus domīe q̄ ſanat vniuerſa. Ter
tia mors ē eterne miſie· pene videlicʒ
īferni· de qua dicit ps̄. nō ē in morte .i.
in īferno q̄ memor ſit tui: quia mortui
nō laudāt dominū· neq̄ omnes qui deſ
cendūt in īfernum· hāc nō percipiūt ſer
uantes xp̄i ſermones. Iob .5. in fame
.i. in deſiderio diuini ſermonis eruet
te de morte· ꝛ nō timebis calamitatem
cū venerit. Cum igitur chriſtus dicit
Si quis ſermonē meū ſeruauerit: mor
tem nō videbit in eternū // intelligēduʒ
eſt de morte culpe ꝛ miſerie· ſed nō de
morte nature: quam tamē diuinus ſer
mo ꝯtemnit: ꝛ aliquando totaliter de‑
ſtruet. Secūdo ponitur iudeoꝝ ꝯtra
dictio // dixerūt ergo iudei // impudici ꝛ
attrita fronte ſuſtinere nō poterāt ver
bum a xp̄o: quin ſtatim cōtradicerent·
ꝛ volētes reſpondere: ab improperiis
incipiūt // nūc cognouimus quia demo‑
nium habes // ſufficiēter amouerat xp̄s
hanc cōtumeliā: ſed tamē eaʒ replicāt:
ne ſubcūbere videātur. Et ſm Greg.
ex beneficio predicationis chriſti ſemꝑ
fiebāt peiores. poſtea arguūt cōtra dic
ta a xp̄o tali ratione· nō ē maioris effica
cie ſermo tuus q̄ ſermo dei· ſed obſer
uatores diuini ſermonis mortui ſunt:
quales fuerūt Abraam ꝛ ceteri ꝓphete
ergo ſermo tuus a morte non liberat.
vel aliter po.eſt formari ratio ſm q̄
littera magis ſonat. Si ſeruare ſermo
nes tuos facit alios immortales· mul‑
to magis ſermo tu⁹ liberaret te a mor
te· ſed cōſtat q̄ ſermo tuus nō libera‑
bit te a morte· cum nō ſit maioris effica
cie ſermone Abrahe ꝛ alioꝝ ꝓphetarū
qui omnes mortui ſunt· ergo ſi ſermo
tuus nō liberabit te a morte ꝑ· ꝯſequēs
multo minus poteſt alios facere ī mor
tales: niſi forte credas te eſſe maioreʒ
q̄ patres precedētes. Et ita eo quaſi īſul
tantes deriſorie duas illi queſtiones ꝓ
ponunt· an vʒ ipſe maior ſit q̄ Abraā
ꝛ quē ſei.ſum faciat hoc ē ergo qđ dicit
// Abraam mortuus ē // qui ſermonē dei
in oībus obſeruauit· egrediens ad im‑
perium domini de terra ſua ꝛ cognatōe
atq̄ paratus fuit ad ſermonem domini
immolare filiū. ſermo etiā eius tāte fu
it efficacie vt inclinaret deum ad parcē
dum ſodomitis: ſi inter eos eēnt decēʒ
iuſti // ꝛ ꝓphete mortui ſunt // qui ſerua
uerunt ſermonē dei: ꝛ in ſuo ſermone
potētes fuerunt ſicut Moyſes: David
Salomon: Helias: Heliſeus: Yſayas
Hieremias: Ezechiel: Daniel: atq̄ ce
teri omnes // ꝛ tu dicis // quaſi mentien
do // ſi quis ſermonē meuʒ ſeruauerit:
mortē nō guſtabit ī eternū // Loco eius
qđ xp̄s dixit. mortē nō videbūt· iſti di
cunt nō guſtabit· ꝛ in idē redit· q̄ꝛ tam
videē q̄ guſtare accipiť ꝓ experiri uł ꝓ
ꝑcipere· ꝛ tūc īſultando ex dictis ꝓpo‑
nunt xp̄o duas queſtiōes· primo // nun
quid tu maior es patre nr̄o Abraā qui
mortuus ē // pater fuit Abraā iudaice
gētis: q̄ꝛ ei ꝑmo facta ē repromiſſio fu
turi ſeminis. ab eo incepit circūciſio et
oēs iudei ſm carnē ab eo deſcenderunt
ꝛ addūt. es tu maior ꝓphetis // ꝛ ꝓphete

mortui sūt. Mi nō discernūt igit quōʒ
nō solū abraam ⁊ ꝓphētis · sʒ etiam quolʒ
nato ex mr̄e qnatꝰ ē ex vⁱgīe maior ē:
Scđa q̄stio ē, quē teipm facis // Ille se
ipʒ facē dī q cū nihil sit · r̄putatōe tamē
sui magnꝰ ē ⁊ se extollit. dicūt gᵒ iudei
xp̄o. cū nihil sis ⁊ abiectus · quē teip̄ʒ fa
cis .i. qđ ꝺ te sētis · quē te r̄putas. Ter
tō ponit christi responsio. Et nō respō
dit ad illud improperium // nūc ꝯgnoui
mus quia demōium habes // qa huicꝰ di
cto sufficienter respōdit · etiā qa vide-
bat eos paratos ad ꝯtumelias inferen-
das. Item nō respōdʒ ad ratioēʒ eoꝝ
qua nitebātur ꝓbare q sermo christi a
morte nō liberat · coꝝ enī ratō nō erat
ad ꝓpositū: qꝛ xp̄us itelligebat q s̄mo
eius liberaret a morte culpe ⁊ mis̄ie · ⁊
ipi arguebāt q nō liberaret a mōte car
nis. Respōdet igit̄ illi duplici q̄ōni sibi
ꝓposite. ⁊ prīo ad secūdā. 2ᵒ ad priaʒ.
Secūda q̄stō fuit quē te ip̄m facis // Re
spōdit hic ius // in qua respōsiōe intendit
ostēdē q ipi nō sūt dispositi ad itelligē
dū quid ip̄e sit. Et ꝓcedit mirabi̇l̄r sub-
tili ⁊ artificioso cōtextu rōnū. dicit gᵒ
queritis a me. Quid ego me faciā · re-
spōdeo // q si ego dixero uobis // meam
gl̄iaʒ // non creditis mihi. Si ego glori
fico me ip̄m // i. si p v̄ba mea gl̄iosū me
fecero // gl̄a mea nihil ē // i. gl̄iam meam
nihil reputabitis: qꝛ obiciebāt sibi · tu ꝺ
teip̄o testimōiū ꝑhibes · testimonium
tuū nō ē verū. Nō estis igit̄ idonei au
dire a me quid ego sim. Sed nec etiaʒ
estis dispositi q sciatis hoc p aliū · nul-
lus enī alius scit quid ego sum nisi pa-
ter celestis // qui me gl̄ificat quē vos di
citis // esse deū vestꝝ · ab ip̄o aūt nō po
testis scire quid ego sum: qꝛ eius noti-
tiā nō habetis · gᵒ nec a quocunqꝫ alio.
Et hoc ē qđ dicit // Est pater meus qui

gl̄ificat me // i. gl̄iosum me reddit in uo
ce de celo lapsa · i miraculis: ⁊ in v̄tute
s̄mōis · nec iste gl̄ificator est alienus a
vobis: quē vos dicitis: qꝛ deꝰ vester
est · vnđ testimonio eiꝰ de me credē d̄be
retis: sed nō potestis: qꝛ nō habetis eiꝰ
notitiā · ⁊ nō cognouistis eū. Theophi
lus dicit · Si ve p̄rem cognoscerēt · fi-
liū eius venerarent. Si igit̄ mihi non
vultis credē testimōiū de me ꝑhibēti.
nec potestis scire quid ego sum p eūʒ q
me gl̄ificat: iō qꝛ // nō cognoscitis eū // oʒ
ergo ab hoc icipere vt deueniatis i co-
gnitōem gl̄ificatoris mei: et tādeʒ me
cognoscatis: sed in cognitōem eius nō
potestis venire nisi p me: quia ego so-
lꝰ noui eū. Mat. xi. Nec p̄rem qs no
uit nisi filius ⁊ cui voluerit filius re-
uelare. Et prīa. Jo. 4. deū nēo vidit
vnq̄ʒ · sed vnigenitus qui ē in sinu pa-
tris ip̄e enarrauit vobis. Et hoc est qđ
dicit // Ego aūt noui eū // ⁊ ideo a me q̄-
ratis de eo: vt tādē p eū in mei notitiā
veniatis // Et si dixero qꝛ nescio eū · ero
similis uobis mēdax. Criso. Sicut uos
dicētes scire eū mentimini · ita ego ero
mēdax si dixero eū nescire: sed scio eū.
qꝛ s̄m Theophilū naturaliter ip̄ius ha
beo cognitōem: quia verbum est pa-
tris qđ nulli creature cōceditur natura
liter · ⁊ ꝓbat q ip̄ius habeat cognitio-
nem p id qđ sequitur // Et sermonē eius
seruo // dicitur xp̄us seruare patris ser
monem tripliciter: scʒ substantialiter
ope ⁊ verbo. Substantialiter quideʒ
vt dicit Theophilus · sermonem eius
seruo. i. rōeʒ substātie p̄ris habeo. Ea
dem enim ī deo substātia est patris ⁊ fi
lii · ideoqꝫ filius patrem cognoscit · dici
tur etiā filius sermoneʒ patris s̄uare:
i. secundum Theophiluʒ mandata eiꝰ
opere complere · qđ nō esset nisi ex toto

pr̄em cognoscēt. Tertio ſm Augu. fi-
lius ē v̄bum p̄ris. iō cuȝ xp̄s loquitur
v̄bum diuinū loqtur. ergo xp̄us etiam
v̄bo locutionis. ſmonē. hoc est v̄bum
p̄ris ſuat: q2 ipse v̄bum ē. ꝛ iō habȝ pa
tris noticiā. immo v̄bū ē ipsa declara-
ta noticia p̄ris. Nō ītelligentiā illius
v̄bi // Est pater me⁹ q glificat me: queȝ
vos dicitis: q2 deus vester ē: ꝛ nō cog
nouistis eū // quia ī diuinis nō ē deus ni
si pater ꝛ filius ꝛ sp̄us sanct⁹. ꝛ quicūq3
deū venerat. p̄rem ꝛ filiū ꝛ sp̄m s̄ctū
venerat. vnde nō pōt esse q deus ali-
cuius sit: nisi pater ꝛ filius ꝛ sp̄us sanc
tus. nec pater alicui⁹ ē deus: cuius nō
sint deus ꝛ fili⁹ ꝛ sp̄us sanct⁹. quia triuȝ
personaꝝ ē vna diuinitatis substātia:
ꝛ ideo pagani ꝛ gētiles venerātes deū
tres personas adorāt: ſȝ tamē errāt. q2
deū quem adorāt: nō credūt eē distinc-
tum in psonis: quē tamē distinctū ado
rant. Judei ergo vl' nullā vl' ꝯfusam
ꝛ tenuē habebāt cognitionē de trinita-
te diuinaꝝ personaꝝ. ꝛ ideo dixit xp̄us
q pater glorificās eū ē deus iudeoꝝ: q2
pater eēntialiter deus ē. nec tamen ex-
cluditur fili⁹: quin ꝛ ipse sit deus eoꝝ:
q2 patris ꝛ filii vna ē diuinitatis eēntia
ſȝ sufficit ad ꝓpositam argumētationeȝ
hoc solū accipe q pater glificans filiuȝ
sit deus iudeoꝝ. ſȝ tamē hūc deum non
cognouerūt: q2 lȝ aliquo mō eū cogno-
uerunt ī substātia: nō tamē cognoue-
runt eū in psona: q si rōnem personali-
tatis p̄ris cognouissent: nō dubiū ē q
filiū diuinū ītellexissent. Deinde ad
secundā q̄onem respondet q̄ querebāt
an ipse eēt maior q̄ȝ Abraam ꝛ pbat se
eē maiorē eo tali rōne. Jlle qui aliquē
beatificat maior ē eo quē beatificat: sed
ego Abraam beatificaui qd pbat: quia
totū gaudiū qd habuit Abraam ꝛ maxi
me desiderauit. fuit vt me videret: igi
tur ego sum maior eo. ꝛ hoc est qd dicit
// Abraam pater noster exultauit // sup
ple quādo sperauit: vt videret diē me
um. Theoph. diē certe desiderabilem
ꝛ leticie plenū. ps̄. hec dies quā fecit do
minus exultem⁹ ꝛ letemur ī ea. Nota
q dies iste pōt ītelligi dies natiuitatis
eterne: de quo dicit. ps̄. Ego hodie ge
nui te. iste dies nec principiū hȝ nec oc
casum. hūc diem cognouit Abraam:
vt dicit Greg. quādo ī figura summe
trinitatis tres angelos suscepit hospi-
cio. vel p diem ītelligit dies natiuita-
tis tpaliter de quo Luc. 2. Natus ē ho
die saluator mūdi. quem diem vt dicit
Aug. cognouit Abraam: q2 presciuit
xp̄m ex suo semine nasciturū. vl' p dieȝ
vt dicit Crs. ītelligit dies passiōis xp̄i
quē preuidit Abraam ī figura immo-
lationis arietis p filio. vl' forte p diem
ītelligit claritatē diuinā. nam dies dici
tur a dyan qd ē clarū vl' a diis. hec oīa
q̄tuor. s. eternā generationē xp̄i ꝛ tpa-
lem ꝛ passionē atq3 claritatē diuinita-
tis // vidit // Abraā ī fide ꝛ figuris nō
apta specie // ꝛ gauisus ē // dicit Augus.
magnū gaudiū fuit cordis vidētis uer
bum manēs splendorē piis mentib⁹ re-
fulgentē apud p̄rem manentē deū. ꝛ ali
quando ī carne venturū: nō de p̄ris gre
mio recessurū. Quarto ponit iudeo
rum ꝯtradictio. Respōsioni āt alteri⁹
q̄onis nō cōtradicūt quia forte respōsio
nem nō ītelligebāt. sed ꝯtradicūt ei qd
dixerat respōdendo ad questionē: an ip
se esset maior Abraam // dixerūt ergo
iudei // ad eū // quinq̄ginta annos nōduȝ
habes // erat xp̄us tūc. 30. annoruȝ // et
Abraam vidisti // q. diceret multa sūt
annoꝝ curricula ex quo mortuus est
Abraam: q2 erant ultra numeꝝ duoꝝ

milliū annoꝝ. quō ergo vidisti Abraam. ⁊ tamē nō dixerat dominus se vidisse Abraā; sed ecōuerso: qꝛ Abraam viderat diē xpi. sed eadē difficultas eāt vtraqꝫ ꝑm itellectū eoꝝ. Deīde ponitur xpi responsio// dixit ergo eis iesus// respondit eis male ītelligētibꝰ: qꝛ Abraam nūqꝫ viderat xpm corporeis oculis. nec xps Abraam. qꝛ ꝑm naturam assumtā xps fuit post Abraam. sꝫ tamē qꝫtum ad sub⁊ diuinitatis xps fuit ante Abraam. vnde xps oculo diuinitatis vidit Abraam. ⁊ abraam vidit eū oculo cordis fide illuminato. ⁊ hoc ē qđ ait// Amen amen dico vobis// bene expediebat repetere iuramētū: qꝛ rem arduā ⁊ īcredibilē iudeis erat dicturus// Anteqꝫ abraā fieret ego sum// hoc ē verum ꝑm diuinitatis subam: qꝛ in pͥncipio erat v̄bum: ⁊ v̄bū erat apud deū: ⁊ deus erat v̄bum. ⁊ oīa per ipsum facta sūt: ⁊ sine ipso factū ē nihil. Nō duo. primo qꝛ volēs xps durationem sue diuinitatis ostendē. nō dixit anteqꝫ abraam fieret ego fui: sꝫ ego sum: qꝛ fui signat eē cum p̄terito. diuinitas autem nō habet preteritū nec futuꝝ: sed p̄sens tantū. exo. 3. Ego sum q sum. et ideo dixit xps ego sum. Itē nota ꝑm Aug. qꝛ loquebatur de existētia ipsius abrae. significauit eīm eam p fieri dicens. anteqꝫ abraam fieret: qꝛ soli creature cōpetit fieri. deo vero nō cōpetit fieri: sed eē tantū. vnde eēntiam suam significās de seipso dixit. Ego sum. differt ergo hoc v̄bum sum ab hoc verbo fieri ī significatiōe ⁊ ī significato. quapropter deo cōpetit eē: sꝫ nō eē factuꝫ ⁊c̄.

Tertia pars.

Ertiō cū dr̄ Tulerūt ergo tangitur iudeorum insania maliciis aggrauata. ⁊ duo facit. tangitur eīm primo opus iniquū// Tulerunt ergo lapides iudei: vt iacerēt ī eum// defecerāt eis verba qbus exprobrabāt xpo. vnō currūt ad lapides. ⁊ hꝫ Aug. tanta eāt duricia cordis eoꝝ: qꝛ nescierunt quo currerēt nisi ad lapides duros. Secundo ponit̄ xpi humilitas// Iesꝰ autē abscondit se// Aug. dicit. nō abscondit se ī angulo templi quasi timēs. aut in domunculā fugiēs. vł post murū aut columnam diuertēs. sꝫ celica potestate se īuisibilē ꝯstituēs insidiātibꝰ. ꝑ medium illoꝝ exiuit// Et exiuit de tēplo// in quo iudeoꝝ furia intelligit̄: qꝛ etiā in ipso tēplo lapidare voluerāt saluatorem. Cōsidera vt dicit Grego. saluatoris nr̄i mansuetudinē ⁊ humilitatē: q cum potētia diuinitatis nutu tacito mentis. suos ꝑsecutores posset ī penas subite mortis obruere: tanqꝫ pauidus hūiliter se abscondit. Et hoc ꝓpter tria Primo qꝛ nōdum aduenerat tēpꝰ sue mortis vt dicit Alchinius. Secūdo qꝛ tale genus mortis nō elegerat. Tertio vt daret exemplū suis fidelibꝰ non resistere ꝑsecutionibꝰ sed fugē. Mat. 10. Si vos ꝑsecuti fuerint in vna ciuitate. fugite in aliam ⁊c̄.

Dominica ī ramis palmarum ⁊c̄.

Prima pars.

VM appropinquassꝫ iesus Hierosolimis ⁊ venisset Bethphage ad montem oliueti ⁊c̄. Mat. 21. hoc idem legitur Mar. 11. Luc. 19. ⁊ Jo. 12. Et si ꝯtensit xps oēm gl'iam mundi. tamē ascendēs Hierusolimā ad passionē. claritatē excellētiā ⁊ honorē regalē suscepit hodierna

die· turbis acclamātibus laudes · ra-
mos ex arboribus p̄cidentibus · atq̄ ī
via p̄sternētibus vestimēta. Quod ideo
xp̄us fieri voluit · ut illud magnū vni
geniti filii dei nomen per crucis miste-
rium coram regib⁹ et potestatib⁹ huius
seculi · libera voce predicaret · quaten⁹
in nomīe ihesu crucifixi omne genu fle
ctatur celestium: terrestriū: et inferno-
rum · et omnis lingua confiteat: q̄a do-
minus noster ihesus xp̄s in gloria ē dei
p̄ris. In hoc igitur euāgelio tria cō
tinētur. Primū ē saluatoris imperiū
passioni appropinquātis. Secundū est
scripture testimoniū hoc totū prenun-
ciantis. ibi // hoc autē totū factū ē etc. //
Tertium ē turbe tripudiū xp̄m hono-
rantis ibi // Euntes autem discipuli etc.
Circa primū tria facit · primo nāq̄ tria
exprimit loca · duo vbi erat xp̄s · terti-
um cui erat p̄pinquus. Est autem sciē
dum q̄ vt legit in Jo. ante sex dies pas
che sabbato vz ante dominicā palmarū
xp̄s applicuit Bethanie: q̄d erat castel
lum Marie et Marthe distans a Hie
rusalem quindecim stadiis · modicum
minus duobus milliariis: vbi fecerūt
xp̄o cenam · et Martha mīstrabat · La
zarus vero vnus erat ex discūbentib⁹
apportauit autem Maria pixidē de ala
bastro vnguenti nardi pistici preciosi
et vnxit caput et pedes xp̄i: et extersit ca
pillis suis · et domus impleta ē ex odore
vnguenti. Cum venerūt autem Be-
thaniam multi nō tātum p̄pter ihesū
sed vt Lazarū viderēt resuscitatum a
mortuis. die vero sequēti tali die sicut
ē hodie mane facto xp̄s recessit de Be
thania · vt veniret Hierusalē // Et cū
appropinquasset ihesus Hierosolimis
et venisset Bethphage // qui erat vicu
lus sacerdotū · distās a Bethania vnō
christus recesserat minus vno milli
ari. a Hierusalem vero distabat p̄ mil
liare integrum // ad montem oliueti //
dicitur mons oliueti p̄pter multitudi-
nem oliuarum que ibi nascebātur · ī q°
monte erat ille viculus Bethphage.
Secūdo tangitur quid imposuerit dis-
cipulis // tunc // .s. cum p̄uenisset beth-
phage // ad montem oliuarum · et esset p̄ri
mus Hierosolimis per milliare // misit
duos discipulos // Ambro. Hilarius et
magister in historiis dicūt: q̄ fuerunt
Petrus et Phillippus. Sed magister
Otto dicit: q̄ fuerūt duo fratres scilz
Petrus et Andreas // dicens eis. Ite
in castellum q̄d cōtra vos ē // Castellū
appellat Hierusalem que erat eis econ
tra ad radices alterius montis .s. mon
tis syon. Nota q̄ Hierosolimā non
nominat ciuitatē sed castellū: q̄r p̄pter
iniquū consiliū ibidem habitū d̄ mor-
te christi · ipsa Hierusalēm iuste p̄dide
rat ciuilitatis dignitatem · sicut etiam
quecūq̄ ciuitas suam perderet digni-
tatem: si aduersus imperatorem cōspi-
raret. vnde quasi despectiue dicit. Ite
in castellum q̄d econtra vos ē. Erat au
tem istud castellum contra discipulos
nō solū situ: sed etiam per inimiciciā.
erexit enim se ciuitas illa contra ap̄l'os
quattuor munitiōib⁹ quasi q̄ttuor tur
ribus. Prima turris fuit falsa scriptu
re intelligētia. Sed aduersus hanc di
micauerunt ap̄li machīa fidei. i. Jo. 5.
hec est victoria que vincit mundū fi-
des nostra. Secūda turris fuit muni-
mentū terrene potestatis: cōtra quam
opposuerūt ap̄li humilitatē. 1. cor. 1. in
firma mūdi elegit deus: vt cōfundat
fortia et ignobilia mūdi. et contentibilia
elegit: et ea que nō sunt: vt ea que sunt
destrueret. et nō glorietur omnis caro

in ꝯspectu eius. Tertia turris fuit similata iusticia: cui opposuerũt apl'i vite veritatẽ. ad Thit. 2. Sobrie ꝛ pie ꝛ iuste viuamus in hoc seculo. Quarta turris fuit carnis lascinia: quam cõfregerunt apli per temperantiã ꝛ castitatem. Ro. 13. nõ in ꝯmessatiõib⁹ ꝛ ebrietatibus: nõ in cubilib⁹ ꝛ impudiciciis: non in ꝯtentione ꝛ emulatione: sed induimini dominũ ihesuz christuz: ꝛ carnis curã ne feceritis i desideriis. Istud igitur castellu3 gentis iudaice sic munitu3 apl'i eiecerũt. ꝛ habitatores occiderunt gladio verbi dei: vt morerentur ꝛ viuerẽt xp̄o. Deinde ostendit ad quid eos miserit // ꝛ statim inuenietis asinam alligatã // Ista asina erat ad portam ciuitatis deputata ad vsu3 pauperum: qui ꝓpria nõ habebãt iumenta cunq3 aliquis fuisset opatus in ea dabat ei pabulũ: ꝛ pullo etiam: qui parit cum ea ad cõmunia opera nutriebat // ꝛ pullũ cum ea // In marco dicitur: ꝙ super isto pullo null⁹ adhuc hoĩum sederat // Soluite // erat enim ligat⁹ pullus foris ante ianuã in biuio // ꝛ adducite mihi // Ecce igitur vt dicit Criso: ꝙ humile ꝛ ꝯtentibile aĩal xp̄s rex regu3 elegit: quo vectus Hierusalẽ igress⁹ ẽ. Tertio ponitur qd respõdere oporteret cõtradicẽtibus // Et si quis vobis aliquid dixerit // quasi ꝓhibens soluere aĩal: aut inquirẽs ad quid soluatur // dicite quia dominus his opus habet // dominus nomẽ potestatiuũ ẽ: cui nemo potest resistere // ꝛ ꝯfestĩ dimittet eos // qḋ duobus mõis intelligi põt. vno mõ ꝺm Criso. vt hoc dictũ referat ad xp̄m sic dicite: quia dominus his opus habet: ꝛ cum opatus fuerit: statim dimittet eos: na3 quando xp̄s ingressus fuit Hierusalẽ: statim remisit aĩal ad dominũ suum. vel aliter ꝺm glo. ipse dominⁿ aĩaliũ statim dimittet eos uobis cum dixeritis: qa domin⁹ his opus h3. Cõsidera ꝺm Theophilũ: ꝙ ꝯta domin⁹ ꝓdixit discipulis. ꝛ ꝙ inuenirẽt aĩalia alligata: ꝛ ꝙ impedirẽtur ab accipiẽdo ꝛ ꝙ dicto vbo xp̄i ꝑmitterẽt accipe ꝛc.

Secũda pars.

Ecũdo cu3 dicitur Hoc autẽ

totũ ꝛc. tangit scripture testimoniũ hec oĩa prenũciãtis. ꝛ duo facit. premittit eim rõ rei facte // hoc autẽ totum factũ ẽ: vt adimpleret qḋ dictum ẽ ꝑ ꝓphetã dicẽtem // zach. 9. ꝺm ꝙ dicit glo. ideo huic facto adhibet ꝓphete testimoniu3 vt appareat ꝙ oĩa cõpleta sunt: que de xp̄o erãt scripta. sed scribe ꝛ pharisei cecati ĩuidia: nõ ĩtelligebãt: que legebãt Et attende ꝙ nõ ideo cãliter ista facta sũt: quia erãt scripta: sed ecõuerso: qa futura erãt: iõ scriptura predixit. vnḋ cum dicit euãgelista. hoc aũt totũ factu3 ẽ: vt adimpleret ꝛc. istud vt: se tenet ꝯsecutiue: ꝛ nõ cãliter. ad ꝓphiam eĩm illã cõsecutũ ẽ ista fieri. Secundo vba ꝓphete inducit // dicite filie syon. // Syon ẽ mons ad cuius radicẽ erat sita Hierusalẽ. in sũmitate vo montis eãt arx i qua erat sacerdotale templũ ꝛ habitatio regis: ꝓpter qḋ Hierusalẽ dicitur filia syon: qa erat edificata ĩ syon. ꝛ qa ab arce syon erat ei defensio ꝛ regimen regale: ꝛ doctrina sacerdotũ. Et attẽde ꝺm Criso. ꝙ sciẽs ꝓpheta iudeorum maliciã: qa ꝯtradicturi erãt xp̄o ascendẽti ĩ templũ: ꝑmonuit eos ꝑ hoc signũ: qa vo ꝓpheta sciebat se moritu3 timens ne iudei obliuiscerẽt isti⁹ ꝓphetie: ideo oẽs sequẽtes rogat: vt annũcient ꝯtinue ꝛ instant hãc ꝓphetiã cum

magno desiderio clamans. dicite filie
syon. Nō q̄rin. Jo. loco eius quod hic
dicit̄. dicite filie syon. scriptum ē. No
li timē filia syon· qd̄ exponit̄ ſm Aug.
noli timere Hierusalē· sed illū agnos
ce: qui a te laudat̄· ⁊ noli trepidare· cū
patit̄· quia ille sanguis fundit̄: ꝑ quem
tuum delictū deleat̄· ⁊ vita redimat̄.
Uel aliter ſm Criso. Consueuerūt ho
mines timere reges venientes ꝓpter no
uitates belloꝝ ⁊ exactiones ⁊ seruitu-
tes· atq̄ īiusta grauamina. sed noli ti-
mere Hierusalē· quia iste rex veniēs
nō ē talis· sed mā suetus ⁊ humilis· nō
in multitudine exercitus ⁊ equoꝝ īgre
diens· sed cum humili turba asinū se-
dens. Unde sex ꝯditiōes tangit istius
regis venientis. Ecce q̄a adest ī p̄senti
Ysa. 52. Ego ipse qui loq̄bar· ecce ad-
sum. adest eīm visibilis oculis. Jo. 1°
vidimus gloriā eius· gloriā quasi uni
geniti a patre· plenū gratie ⁊ veritatis
Adest sermo audibilis aurib⁹. Heb. 1°
Olim deus loquēs patribus ī ꝓphetis
nouissime diebus istis locutus ē nobis
in filio. Adest t̄tio tractabil' manibus.
prima. Jo. p̄mo. Manus nr̄e ꝯtrecta-
uerunt de verbo vite. Adest quarto
ꝯuersabilis hominib⁹ Baruch. 3. post
hoc in terris visus e· ⁊ cum hominib⁹
conuersatus ē. Si igitur ita adest: vt
etiā demonstret̄ presens· nō ē ampli⁹
expectādus. Job. 8. expectet lucem: ⁊
nō videat. nec ortū sue gentis auroꝛe.
Secūdo tangit regalē dignitatē / rex /
p̄s. Attollite portas principes vr̄as: ⁊
eleuamini porte eternales· ⁊ introibit
rex glorie. Quis ē iste rex glorie· do-
minus virtutū ipse ē rex glorie. iste ē
rex pacis ⁊ veritatis. Ezechi. 37. rex
vnus erit omnibus īparans· ⁊ nō erūt
ultra due gentes· nec diuident̄ ampli⁹
in duo regna· ipse eīm ē lapis cōstitut⁹
in capite anguli· qui coniūxit in se duos
parietes ꝓplorum· ⁊ fecit vtraq̄ vnū.
Item ipse ē rex toti⁹ potestatis. Hest.
13. Rex deoꝝ tu es· ⁊ vniuerse domine
potestatis. Item ē rex sapiētie ⁊ veri-
tatis. Hie. 23. Regnabit rex ⁊ sapiens
erit. Itē ē rex clemētie ⁊ pietatis. Job
29. Cum sederē q̄si rex circūstāte exer
citu· erā tamē mentiū cōsolatoꝛ. si igit̄
talis rex ē· sequit̄ q̄ sit honorādus. 1.
Thimo. 1. Regi seculoꝝ īmortali ⁊ ī
uisibili soli deo honoꝛ ⁊ gl'ia ī secula se-
culoꝝ amen. Tertio ostēdit regis ꝓ
pinquitatē / tuus / . q. d. Ecce iste ē rex
nō alienigena sicut herodes· s₃ tu⁹· hoc
ē ex te ſm carnē natus· ⁊ tibi ꝓpinqu⁹
Gene. 37. caro eīm ⁊ frater nr̄ ē. Deu.
17. nō poteris alteri⁹ gentis hominem
regē facere· qui nō sit frater tuus. Si
igit̄ iste rex ꝓpinquus ⁊ frater ē· seq̄t
q̄ sit recipiēdus. Sed tamē iudei hunc
suum regē spreuerūt. Gen. 37. Nūq̄d
rex nr̄ eris· aut subiiciemur ditiōi tue
q̄si dicāt nullo mō hoc erit. Itē hūc re-
gem negauerūt. Jo. 19. nō habemus re
gem nisi cesarē. Itē hūc regē abiecerūt
1°. Re. 8. Abiecerūt me: ne regnē sup
eos. Itē hunc suū regē tandē occiderūt
Jo. 19. Cum dixisset Pilat⁹ eis. Ec-
ce rex vr̄. clamauerūt· tolle tolle: cru
cifige eū. Quarto tangit̄ regis aduē-
tus / venit tibi / nō quidē venit vt sus
citet bella ⁊ seditiones· ⁊ vt exactiōes
īponat vel affligat. s₃ vt dicit Criso.
venit tibi. i. ad vtilitatē tuā· si credi-
deris· ⁊ iō amādus ē. si vō nō credide-
ris: venit ad tuā condemnationē. vnd̄
metuēdus ē. Hier. 10. Quis nō time-
bit te o rex gentiū. Ad tres aūt vtili-
tates venit xp̄s operādas. s. vt dyabo
lum a principatu mūdi eiiceret. Jo. 12

nūc pnceps huius mūdi eiicietur foras
Item vt regnū peccati destrueret. Jo.
pmo. Ecce agnus dei. ecce q tollit pec
cata mūdi. Item vt celeste regnū pce
deret Luc.12. Cōplacuit patri vrō da
re vobis regnū. Sed qr iudei regem
xpm nō receperūt per fidē. ideo ecōtra
regnū dyaboli manet sup eos. Ipsi eim
sūt quos inhabitat spūs imūdus. assūp
tis secum. z. aliis spiritib9 nequiorib9
se. sic eīm ɔtigit generatōi illi pessime
vt dicit Mat.12. Item manet i eis reg
num peccati Jo.8. dixi vobis. qr mo
riemini i peccatis vrīs. si nō credide
ritis: qr ego sum. Item celeste regnū
ē eis ablatū Mat.21. auferet a vobis
regnū dei. z dabit genti faciēti fructus
ei9 Quīto tāgit isti9 regis māsuetu
do // mansuet9 //. q. d. nō venit iste rex
cū ipetu. aut cū furia. vel violētia. sz
cuz mansuetudie z trāquillitate. Fuit
aūt xps māsuet9 ad vba iprop[er]ioz. qr
cū malediceret. nō male dicebat. Ysa.
53. sicut agnus coram tondēte se obmu
tuit. z nō aperuit os suum. Item fuit
māsuetus ad vbera. quia cum pateret
nō cominabat. Ysa.50. corpus meū de
di percutiētibus. z genas meas vellen
tibus. faciē meā nō auerti ab increpāti
bus z ɔspuētibus me. Itē fuit māsue
tus vsqz ad morte. qr tradebat iudicā
ri se iniuste. Hier.11. Ego qsi agnus mā
suetus q portat ad victimā. Et qr sic
māsuetus ē iste rex. iō nō ē metuēdus.
sed vt dicit hebre.4. adeamus cū fidu
cia ad tronū glie ei9: vt misericordiaz
ɔsequamur. z grām ineniam9 i auxi
lio oportuno. Sexto tangit regis hu
militas // sedens sup asinam // Criso. nō
sedet iquit i curru aureo pciosa purpu
ra fulgēs. nec ascēdit sup feruidū equū
discordie amatorē z litis. sed sup asinā
trāquillitatis z pacis amicā. sedit etiā
dominus sup pullū asine. vnde subdit z
sedēs // super pullū filiū subiugalis // .i.
super pullū filiū asine. quod eīm ē asi
nus i latino. hoc ē subiugale i greco. z
qr sic humiliter itroiuit xps ciuitatem
suā regalē. sequit q ei null9 debuisset
resistē. qr humilitas oīa vincit. Sed
dubiū ē hic fm Hiero. qr videt q do
minus sup vtrūqz aīal i tam puo spa
cio sedē nō potuerit. Et soluit Remi.
q sup vtrūqz aīal sedit. Primo sup
asinā. postea super pullū. ad significā
dum q pma synagoga iudeoz fuit dei
sedes. que p asinā intelligit. gentiū ue
ro ppls q significat i pullo asine: postea
fuit sedes dei. vel pōt dici: q pmo do
min9 sedit sup pullū. qui cū eēt idomi
tus: cepit recalcitrare. z sic domin9 des
cendit z ascēdit asinā. qd totū pertinet
ad misteriū. qr i fine mūdi recalcitran
tibus his. qui ex gentib9 crediderūt. et
relinquētibus deū factorē suum intra
bit isrl: z saluus erit. Itē videt eē dis
sonantia iter Mat. z ceteros euange
listas. qr ipse facit mentionē de asina z
pullo eius. alii vero tres nullā faciunt
mentionē de asina sed de pullo tantuz:
Et dicendū q iter euāgelistas nulla ē
ɔtradictio. sed aliquādo iter eos omis
sio repitur z supplementū. quia aliquā
do vnus vel plures omittūt: qd dictū
ē ab vno vel plurib9. aliquādo vero
supplet: z ideo qd dixerat Mat. de asi
na: ceteri omiserūt. cuius omissionis
cām assignat beatus Aug. qr Mate9
scripsit euangeliū iudeis z i lingua he
brea. ceteri aūt scripserūt grecis i lin
gua greca. nūc autē ita ē: q i trāslatio
ne greca. 70. interpretum nō fit mētio
i zacharia pheta de asina. sed de pullo
tantū. In hebraica aūt vitate vtrūqz

exprimit ꝓpheta. ⁊ iõ Mat. asinā ⁊ pullum adduxit. illi vo pullū tantū. sic.n. scriptū ē ī hebreo. Exulta satis fil a syon: iubila filia Hierusalē. ecce rex tu⁹ venit tibi iust⁹ ⁊ saluator. ipse paup et ascendēs sup asinā: ⁊ sup pullū filiū asine. Dicit autē. exulta filia syon ꝓpter ppl'm iudaicū: q̄ p Hierusalē intelligit: que ē filia syon: vt dictū ē. Jubila filia Hierusalē. p qđ ītelligit gentilis ppl's q fuit spūalis filius iudeoꝝ generatus p legē ⁊ sacramēta ab aplis: q̄ fuerunt ex iudeis. prima co. 4. In xp̄o hiesu p euangeliū ego vos genui. ecce rex tu⁹ venit tibi: qa venit rex tam iudeis q̄ȝ gentib⁹ ⁊ ꝓpter hoc ī titulo crucis scriptum fuit l'ris grecis: hebraicis: ⁊ latīs hiesus nazaren⁹ rex iudeoꝝ. Just⁹ in iudicio. qa cū potuisset per potentiā ꝯ dyabolū dimicare. voluit eū sola iusticia supare. Ysa .xi. Erit iusticia cingulum lumboꝝ ei⁹. ⁊ Hiere. 33. faciet iudiciū ⁊ iusticiā in terra. ⁊ saluabit a seruitute peccati. Mat. prīo. ipse saluuȝ faciet ppl'm suū a peccatis eoꝝ. ip̄e pauper. 2. co. 8. Scitis grām domini nr̄i hiesu xp̄i. quoniā ꝓpter nos egen⁹ factus ē. cuȝ eēt diues: vt illi⁹ īopia nos diuites eēmus. ⁊ ascendēs sup asinā p quā synagoga ītelligit. vnde ad illud referēdū ē. exulta satis filia syon. ⁊ sup pullū. i. sup gentilē pp'm. filiū asine. i. synagoge. ⁊ iõ ad illud referēdū ē. iubila filia Hierusalē ps̄. iubilate deo ⁊c̄.

Tertia pars.

Tertiocum dicitur Euntes aūt

discipuli. Tangitur turbe obsequū xp̄m honorātis. ⁊ tāgunt q̄tuor quib⁹ honoris obsequū xp̄o fuit ī pen̄su. Prīo eīm ostēdit quō apl̄i missi impleuerunt xp̄i mandatū Euntes aūt discicipuli fecerunt sicut p̄cep: t ill' hiesus Tit⁹. discipuli ingt iussi ducē pullū nō refutauerūt hoc officiū vt puū aut despectū. sed hūiliter obedierūt. In Marco scriptū ē. q īuenerūt pullū ligatū ante ianuaȝ foris ī biuio. ⁊ soluētib⁹ illis pullū vt dicit Luc. dixit domin⁹ ei⁹ ad illos. qd soluitis pullū. at illi dixerūt. q: domi⁹ eū necessariū hȝ. ⁊ statim ſm Mar. dimiserūt eis pullū. q: vt dic t Tit⁹ statim obmutuerūt nō potētes resistē saluatoris eloquiis. manifestatū eīm est nomē domini. Rex naq̄ȝ ventur⁹ erat ī ꝯspectu multitudīs. ps̄. tu terribilis es. ⁊ qs resistet tibi ⁊ adduxerūt asinaȝ ⁊ pullū Theophil⁹. nō pmitterēt ingt aliā ducē: nisi diuina v̄tus eis īcūberet cogēs illos. p̄sertiȝ q: rurales ⁊ coloni erāt. Dei de ostēdit q̄ntā honoris reuerētiā oēs apl̄i generalit̄ xp̄o ꝯtulerūt ⁊ īposuerūt sup eū. i. super pullū vestimēta sua vestimēta īposuerūt loco selle. ne lederet̄ domin⁹ si eqtaret asinū. Attēde q lȝ Mat. dicat asinā ⁊ pullū adducta eē dn̄o. uidētamē di. ē: q solū pullū ascēderit ⁊ eū desup sedē fecerūt Criso. nō ingt domin⁹ ex necessitate a mōte oliueti vsq̄ȝ Hierl'ȝ sup pullū ire voluit. cum oēm iudeā ⁊ galileā pedes pambulauerit. sȝ signuȝ erat qđ fiebat. significabat eīȝ q p mortē suā honor regis sibi ꝯueniebat. cui⁹ regnū futuꝝ erat eccl'ia. Interroga igitur iudeos: quādo aliqs rex sup asinaȝ ī Hierusalē delat⁹ ē. sȝ nō vtiq̄ȝ aliūq̄ȝ īueniēt. Considera q̄ȝta fuerit reuerētia aploꝝ ad xp̄m. q: cū nimia familiaritas ꝯsueuerit parere ꝯtēptū. isti tamen q̄ȝto magis familiares: tāto erant xp̄o magis reuerētes. Cōsidēa etiā cū q̄ȝta mā.uetudine ⁊ hūilitate rex regum ⁊

dominus dominantium· nō coactus necessi-tate· aut ductus īani glīa sup pullum asine Hierusalē īgrediebat. Secūdo ostēdit qliter turba eū honorauerit de uote // plurima aūt turba strauerūt ve-stimēta sua in via // ista fuit ista z ūi aplī qui posuerunt uestimēta sup pullum z alii multi de comitātibus strauerūt au-tem vestimēta pedibus asini: ne offēdēt ad lapidē: ne calcaret spinas· z ne labe-retur ī foueā. Cōsidera ī q̄ta opiniōe sanctitatis erat xps apud istā turbā· q̄ ita exhibebat illi būilissima obseqa· q̄ nusq̄ alteri reperiūtur impēsa. Ter-tiū obsequiū fuit pertinēs ad ornatū vt dicit Hiero. // Alii aūt cedebāt ramos de arboribus // de arboribus. s. fructiferis quibus mons oliueti ɔsitus erat // z sterne-bant ī via // qđ erat alacritatis signū et gaudii. Et nō put legit in Jo. q̄ nō so-lum p̄ciderūt ramos de arboribus z stra-uerūt ī via· sz etiā audiētes aduentuz xpi acceperūt ramos palmarū· z pces-serūt obuiā domino cū exultatiōe· tota igit ista pcessio erat exultatiōis z gau-dii in q̄ xps sic māsuete Hierusalē acce-debat· turba strauerat vestimenta in via. alii ramos palmaꝝ z oliuaꝝ atq̄ flores ī via sternebāt· ceteri vo cū flo-ribus z palmis pcedebāt redēptori ob-uiam· z pter hoc ī signū huius exulta-tionis hodierna die eccl'a portat crucez discoopta ī pcessione. Quarto oēs generaliter honorarūt xp̄m laude vo-cis z cantici. ps. Laudabo nomē dei cū cantico· z magnificabo eū ī laude. cum eīm descēdisset xps montē oliueti· au-ditum ē Hierosolimis de aduētu eius z tūc plurima turba q̄ ɔuenerat ad diui-num festū· pcessit ei obuiā: cū floribus z palmis· q2 audierāt miraculū qđ fece-rat de resuscitatiōe Lazari· z oēs siml' obuiātes. s. z comitātes· ceperūt lau-dare xp̄m. vnde dicit // turbe aūt que p̄-cedebant z que sequebātur // erat enim xps medius precedentiū z sequentium // clamabāt // voce iocunda z alacri // di-centes osanna filio dauid // Osanna vt dicit Hiero. verbum hebreū est cōpo-situm ex corrupto z ītegro. osi eīm idē est qđ salua· anna vo ē hebraica īteriec-tio obsecrātis· queadmodū pape est in latino īteriectio admirātis. vnđ anna nō significat rem aliquā· sed affectū. q̄ igit dicit osanna in ebraico· dicit salua cū aliquo mō vocis significāte obsecrā-tis affectū· z iō osanna idem est q̄ salua obsecro· z patz q̄ ē dictio cōposita: vt dicit Remigius ex corrupto z ītegro· cum deberet pferri osi anna p sincopaz dicit osanna. pōt autem dupliciter con-strui· quia ista dictio filio pōt esse vna vel due ptes· vno mō sic turbe clama-bant dicētes filio dauid osanna. i. salua obsecro. vel aliter turbe clamabāt di-cētes· o fili dauid osanna. i. obsecro sal-ua· z postea ɔuertebāt adinuicē s̄mo-nem dicentes // benedictus qui venit in nomīe domini // In Jo. scriptū ē. Bene-dictus rex Isrl' q venit in noīe domini. vnde pz q̄ ista laus sumpta ē d psalmo cētesimo septio decio vbi sic dicit. o do-mine saluū me fac· qđ ī hebreo idē ē qđ anna adonay osāna· o domine bene ps-perare. benedictus q ventur9 es ī nomīe domini· z ē sensus s̄m glo. benedictus. i. gliosus sit q veit p carnis assūptionē in noīe domi. i. tāq̄ dūs. ps. domi9 nomē ē illi. Itē cognoscāt q̄ nomē tibi dūs· tu solus altissimus sup oēz terrā· vel in noīe dei pris. Jo. 5. ego vēi ī noīe pris mei. Itē s̄m q̄ dicit ī Mar. Adhuc ibe adiūxerūt hā laudē. bñdictū qđ ueit re-gnū pris nri Da. q̄si dicēnt· bñdictū sit

regnū pris nri David. qd cōstitutū ē nūc ī aduētu xpi. vnde angel9 ad virginē de xpo. dabit ei dñs sedē David pris ei9. z regnabit ī domo iacob ī eternū. z regni ei9 nō erit finis. Itē ſm q legit ī Luca. tertiā addiderūt laudē dicentes. pax ī celo z glia ī excelsis. q. dicant. facta ē pax ī celo hoīs ad deū. vnde sit deo glia ī excelsis. z ſm Bedam satis istud cāticū cantatū xpo eunti ad passionē ꝯsonat illi. qd cantauerūt angeli nascēte eo. glia ī excelsis deo. z iterū ꝯuertētes vba ad xpum dicebāt. osanna. i. salua obsecro ī altissimis. q̄si dicāt. nō q̄rim9 salutē terrenā: ſʒ celestem. q2 p xpm toti9 mūdi sal9 aduenit ī celis vʒ z ī terris. Attēde ī his oībus q̄tus fuerit honor. q̄ʒ p̄clara glia xpi veniētis. Alii nanq3 vestimēta in via ꝓsternūt. alii frondes cedūt de arborib9: z ꝓiciūt ī via. alii ꝓcedunt ei obuiam cū florib9. quidā cū palmis. qdam vo cum ramis oliuaꝝ. z oēs simt z obuiātes et comitātes vocib9 ꝓsonabāt decantādo regi celoꝝ. Sed cū tot9 ꝓplus exultaret: audiam9 q̄liter se habuerint emuli xpi. z qd ipse xps egerit. In Luca scriptū ē. q dū vniuersa turba laudes saluatori ꝓsonaret: pharisei īdignati dixerūt xpo. magr increpa discipulos tuos. Quib9 ipse ait. dico vobis: q2 si hii tacuerint: lapides clamabunt. q2 vt dicit Beda. ī passione domini tacētib9 discipulis domini p̄ tiore petre scisse sūt. z monumēta apta sūt. Sʒ nūc attēdam9 q̄liter se habuēit xps in tāta glia. Cum eīm duceret ad ciuitatē Hierusalē. vidēs ciuitatem cepit flere: ꝯsiderās euersionē ipsi9. Sciebat eīm q hii q cuʒ glia eum recipiebāt: in ꝓximo debebāt eū occidē. ꝓpter cuius mortē ciuitas ipsa erat subuertēda. et cūcti iudei dispergēdi. Ecce igit qualis ꝯuentio. alii exultabāt. sed tristabatur xpus. illi cantabāt. ipse plangebat. illi flores z ramos palmaꝝ atq3 oliuarum referebāt. sed ipse lacrimas effundebat ꝓpter quod hodierna die gaudio ꝓcessionis subsequit officium passionis domini. Decantemus ergo z nos osanna filio dauid. benedict9 qui venit in noīe domini rex Isrl. vt saluet nos ī altissimis. qd ipse prestar dignet. q uiuit zc.

Dominica resurrectionis domini.

Introductio

Maria magdalene et mari

a iacobi z salōe emerūt arōata zc. Mar. 16. b° idem legitur Mat. 28. zc. Annūciauit angel9 primitus resurrectionē dominicam. ex quo satis innuitur q illuʒ oportet eē ꝑfectionis angelice: qui digne uult saluatoris resurrectionē annūciare. vnde ad hoc opus me sufficē nō posse video. sed tamē vires quas ipe ritia denegat z fragilitas: non dubito quin vestra caritas mīstrabit. dat etiā vt dicit Ber. loquēdi ausum resurrectionis dominice tanta solēnitas. quia ī dignū valde ē vt eo d. e laudes debitas taceat līgua carnis. quo vʒ die caro resurrexit auctoris. Vt igit aliqd dignū ad laudē resurgētis predicare possim9 vginis mris piū suffragiū iploremus. dicētes. aue resurgētis mr. vgo plēa gra zc. Prima pars.

Maria Magdalene z Maria Ia

cobi z salōe zc. Licʒ magna sit leticia rem desideratam inuenire: maxime tamē cumulatur leticia. quādo īuenit

res melior q̄ē desiderata. ecce igitur q̄zte sit leticie p̄sens dies. d' quo ait. ps. hec ē dies quā fecit domin⁹: exultemus et letemur i ea. qa cū sācte mulieres desiderarēt īuenire corp⁹ xpi mortuū vt illud vngerēt. mlto meli⁹ īuenerūt q̄z sperarūt. qa annūciāte angelo īuenerunt eū resurrexisse a mortuis. et cūcta illata xpo in passiōe: mutata sūt ī glām resurgētis. vnde Aug. in s'mone resurrectiōis dicit. post illusiōes et verbera. post aceti et fell' pocula. post supplicia crucis et uulnera. postremo post ipsam mortē et īfera. surrexit de suo funē caro noua. redit ab occidio latēs vita. et de morte salus reꝑuata resurgit. pulchrior redita post fun⁹. De ista autē sanctaꝝ mulieꝝ inq̄sitiōe et annūciatiōe resurrectiōis agit̄ in p̄senti euāgelio. ī quo tria tāgunt̄. Primū ē deuotū desideriū ad dilectionē īflammās. Secundum ē euidēs signū resurrectionē insinuās ibi. Et respiciētes viderūt. Tertiū ē colloquiū angelicū ipsaꝝ resurrectionē affirmās. ibi. Qui dixit illis. In prima p̄te tangit̄ quō sācte ille muliēs venerūt ad monumētū desiderātes ungere corp⁹ domini: quaꝝ desideriū ex magno ꝓcessit amore. Et earuꝫ amor tripliciter cōmēdat̄. Prio ab obseq̄o deuotiōis: nā vt dicit Gre. ꝓbatio dilectiōis exhibitio ē op'is. iste vo mulieres tantū amauerūt xp̄m. q̄ etiaꝫ ipsi mortuo desiderabāt īpendē seruitutis obsequiū. vnde dicit Maria magdalene Ista ceteris p̄mittit̄ q̄si ductrix aliarū: q̄r feruēti⁹ amabat: diligētius inq̄rebat. et ceteras socias ad hoc īcitabat: et Maria supple mr̄ Jacobi minoris q̄ fuit cognomīatus fr̄ domini alibi appellat Mar. istā Mariā. Mariā Joseph. qa reuera ipsa fuit mr̄ Jacobi minoris et Joseph Justi. atq̄ꝫ Symonis et Jude. cuius marit⁹ fuit Alphe⁹ p̄r̄ vo Cleophas et Maria supple Salome. denominatur ista Maria a p̄re suo vocato Salome. ista ex marito zebedeo duos genuit filios. Jacobū maiorē et Johēꝫ. euāgelistā. vnd' iste due Marie fuerūt matertere xpi. sorores vꝫ beate v'gīs. Hic querit̄ de nūero istaꝝ mulieꝝ: an fuerūt plures vl' pauciores. Et dicendū q̄ s'm rei veritateꝫ plures fuerūt q̄z tres. nā Luc. dicit q̄ cū eis etiā erat Johanna vxor Cuse ꝓcuratoris Herodis: que xpo crediderat. et alie q̄ cum hiesu de Galilea venerant mīstrātes xpo. Sꝫ tamē Mar. aliis tacitis. solas tres nomīat. q̄r iste sicut cōueniebāt in noīe. et differebant ab aliis: ita singularē deuotionē habebant ad xp̄m preter alias. Mat. autem solū nominat duas. s. Mariā magdalenam et alterā Mariā. hec ē mater Jacobi. sed licꝫ istas solum nomīet: nō tamen negat alias ibi fuisse. sed Jo. dicit q̄ Maria magdalena venit ad monumentuꝫ. aliis omnibus tacitis: quia ut dicit Aug. licet ipsa sola nō venerit; tamen ꝓpter feruentē amorē eam solam Jo. nomīauit. et hec ē etiā causa quare euāgeliste licꝫ quasdā taceāt: oēs tamē de ea faciūt mentionē. Sed queritur de beata virgine: quare nō se sociauit istis mulierib⁹ ad vnguendū corpus filii. Et dici pōt q̄ iam cōstabat ei d' resurrectiōe filii. credendū eīm est q̄ resurgens xp̄s statim et primitus illi apparuerit. licet scriptura hoc taceat. q̄d ideo tacuit: qa mr̄is testimoniū d' filio nō cōsueuit audiri. et iō nō sociauit se q̄rentib⁹ mortuū. q̄ iam sciebat eū viuē. Seduli⁹ tamē uidet̄ sētir̄ q̄ beata v'go cū istis mlrib⁹ venerit ad monumētū

sic dicēs. Uirgo parēs. alie qꝫ sil' cū mu
nere m fes. messis aromatice notū uenē
gemētes. ad tumulū. vacuū qꝫ vident
iā corpe factū. sꝫ plenū vtute locum ‖
Emerūt aromata ‖ mos erat iudeorū
defunctoꝝ corpa cōdire aromatib⁹: vt
diu absqꝫ corruptiōe ꝯſuarētur. Sed
videt repugnātia īter Mar. ꝛ Luc. qr
dicit Luc. ꝙ ī ipso die pasceue pauerūt
vnguēta. ꝛ sabbato iuxta legis mādatū
nolueꝛūt occupari ī vnctiōe corpis
xpi. sꝫ trāsacto sabbato aromata prius
pata detulerūt ad monumētū. hic vō
dicit Mar. ꝙ trāsacto sabbato emerūt
aromata. Et dicēdū secūdum Bedā ꝙ
vtrūqꝫ verū ē. nā qa aromata pata in
pasceue nō sufficiebāt. iō trāsacto sabbato
anteqꝫ uenirēt ad monumētū. alia
aromata emerūt ꝛ addiderūt priorib⁹.
vel posset dici ꝙ Mat. dicit hic repetēdo.
vt sit sens⁹. emerūt aromata. ꝑus
ꝛ cū trāsisset sabbatū cum aromatibus
emptis venerūt vt vngerēt corp⁹ xpi
‖ vt veniētes vngerēt ihesū ‖ sic enim
dilexerūt vitā ei⁹. ꝙ ēt remedia adhibebant:
vt corp⁹ mortuū absqꝫ putrefactiōe
ꝯseruaret illesuꝫ. Sꝫ ꝯsiderādus
ē feruēs amor ꝛ deuotio istaꝝ mulierū
ī trib⁹. prīo quidē qa vt dicit in
Jo. 19. Joseph ab arimathia ꝛ Nicodemus
sepelierāt corp⁹ ihesu. ꝛ ꝯdierant
illud aromatib⁹. vnde dicit ꝙ Nico.
attulit mixturā mirre ꝛ aloes: q̄si libras
cētū. ꝛ sepeliuit corp⁹ domī. Superfluū
igit erat: ꝙ iste mulieres vellent
vngē corp⁹ domini. Et dicendū ꝙ
ista ē ꝯditio veri amātis: vt magis eligat
ipse ꝓpriū obsequiū rei amate īpendere:
q̄ꝫ vt ali⁹ impēdat. vis igit amoris
agebat ī sāctis istis mulierib⁹: vt
vellēt tangē ꝛ ungē corp⁹ xpi. q̄ꝫqꝫ iaꝫ
aromatib⁹ ꝯditū. qr q̄cquid actuꝫ erat
ab aliis sine eis. min⁹ coꝝ eāt eis. Jteꝫ
secūdo attende eaꝝ amorē. naturaliter
eīm horribile ē videre mortuū: ꝛ ptractare
illud in monumēto: ꝛ maxime in
nocte: ita ꝙ etiā mat timeat filiū mortuum.
sed amor in istis mulierib⁹ vincebat
fragilitatē nature. qa nō soluꝫ nō
timebāt: verū etiam desiderabāt videre
corp⁹ xpi: tangē: ꝛ vngere. tantuꝫ
eīm eum dilexerāt viuū. ꝙ nō credebant
posse timere de mortuo. Jteꝫ tertio
nō retraxit eas suspicio fetoris corporis
mortui: quia sic fuerūt delectate
in amore viuentis: ꝙ nullū fastidiū fetoris
credebāt posse ꝑcipere a mortuo
Secūdo commendat amor istaꝝ mulierū
a sollicitudīe veniēdi. sic eīm fuerunt
sollicite: ꝙ nō expectauerūt plene
diē ‖ Et valde mane ‖ vē valde mane
erat. qa vt dicit in. Jo. venerūt ita
mane: ꝙ adhuc tenebre erāt. Jn Luca
autē scriptū ē. valde diluculo venerūt
ad monumētū. Est autem diluculum
illa claritas que media ē īter noctis tenebras
ꝛ diei claritatē. que claritas ut
dicit Aug. nomine aurore solet appellari
‖ vna sabbatoꝝ ‖ .i. prima die post
sabbatū. vel prima die sabbatorum. i.
prima die septimane. ꝛ vtroqꝫ mō significatur
dies hodiern⁹ ‖ veniūt ad monumētum
‖ qđ erat extra ciuitatē edificatum
ī orto ‖ Orto iam sole ‖ Si valde
mane erat: vt dicit ipse Mar. ita ut
adhuc eēnt tenebre: vt dicit. Jo. non
videt ꝙ venerit orto iam sole. Et pōt
dici ꝑm Augustinū ꝙ valde mane venerunt
cum adhuc tenebre essent. nihilominus
orto iam sole. i. cum celum ab
oriente iam albesceret: qđ quia non fit
nisi in vicinitate solis orientis. ideo sic
dicunt venisse valde mane cum adhuc
essent alique tenebraꝝ nocturnaꝝ

relige: q etiā || orto iaz sole || quā horā Lucas expressi⁹ noīauit diluculū in q° ē claritas cū aliqua pte tenebrarꝫ: vel pōt dici q valde mane cū adhuc tenebre eēnt: ceperūt venire ad monumētū || sꝫ orto iam sole || fuerūt ad monumentum. in qbus oībus feruens earꝫ amor exprimit. cū .n. īdecēs sit mulieri egredi foras valde mane. īpet⁹ tamē ꝛ uis amoris postposuit oēm q videbat īdecentiā. Querit de hora aduēt⁹ mulierū ad monumentū: q2 lꝫ satis cōcorditer dicāt Mar. Luc. ꝛ. Jo. eas venisse diluculo ī aurora. Mat. tamē ab oībus dissentire videt: q dicit. Vespe aūt sabbati q lucescit ī pma sabbati. venit Maria magdalena ꝛ altera Maria vidē sepulchrū. Et dicendū q illud qd dictū ē tenēdum ē, p vitate: q ī aurora venerūt. Et hoc idē dicit Mat. p vba magis obscura. vnde vba ei⁹ sūt exponēda. q2 vespe pōt accipi triplicit. primo ſm Aug. p vespe qd ē noctis principiū. ipsa tota nox sequēs sabbatū pōt ītelligi p synodochē a pte totū. quā noctem iō noīauit a prima pte: q2 in principio ipsi⁹ noctis īcipiebat eē licitū opari qd in die nō licuerat. in hoc igit vespe i. nocte venerūt. ī qua vo noctis hora venerīt. subiūgit. q lucescit ī pma sabbati: q2 in diluculo prīe sabbati. sic igit cōstruendū ē. vespe aūt sabbati. i. nocte post sabbatū: q. s. nox vt hoc relatiuū q referat nō quidē ad vocē: q2 vespe ē neutri generis. sꝫ ad sensuꝫ lucescit. i. cepit lucē in pma. s. die sabbati qd quidē lucescē idē ē q diluculū. tunc certe venit Maria magdalena ꝛc. Secundo vt dicit Beda p vespe pōt accipi vē ipsa vltima hora diei sabbati: q erat principiū noctis sequētis. vespere eīm hui⁹ sabbati venerūt mulieres q2 ceperūt se pare ad veniēdū. ceperūt .n. pare vnguēta qbus veniētes vngerēt hiesuꝫ. ꝛ hoc expresse dicit ī Mar. Sꝫ tamē nō uenerūt ad monumētū corpali psētia: nisi quādo illa hora vespe lucescit ī prīa sabbati. i. ī diluculo. Tertio. ſm Ambro. p vespe pōt ītelligi ipsuꝫ diluculū: qd ē finis noctis ꝛ sabbati principiū. vespe eīm idē ē qd sero. ꝛ pōt significare tarditatē vniuscuiusqꝫ rei. sicut Aug. ī libro ɔfessionū loqt deo. sero te cognoui pulchritudo mea domine ſm hoc ergo nō tātū finis diei: sꝫ etiaꝫ finis noctis vespe pōt appellari. Erit igit sens⁹. vespe aūt sabbati. i. termīata nocte sequēte sabbatū. nā etiā nox hꝫ suū vespe: qd ē diluculū. ꝛ hoc ē qd dicit: q lucescit ī prīa sabbati. venit maria magdalena ꝛ altera maria vidē sepulchrū. patꝫ igit q ſm istas expōnes Mat. nō dissentit ab aliis euāgelistis Tertio cōmēdat amor istarꝫ mulierꝫ a feruore: q2 nullū impedimētū nec aliqd piculū retrahebat eas ab obsequio xpi. cū tamē magn⁹ lapis appositus eēt monumēto. ꝛ milites custodirēt illud. || Et dicebāt adinuicē || colloquētes interrogabāt se mutuo || Quis reuoluet nobis lapidem ab hostio monumenti || Et mirum ē quare non assumpserunt Petrū ꝛ Jo. vel aliquos aplorum: q lapidem reuoluerēt. ꝛ forte nullus discipulorum psumebat accedē ad monumentū. timebāt eīm ne caperēt a militibus dicētib⁹: q voluissēt furari corpus domī. Attēde feruorē amoris sanctarū mulierꝫ: q2 non timebāt custodes armatos. vis enim amoris eas fecerat fortes: vt nihil timerent. Cant. 8. fortis est vt mors dilectio. Attende etiam q non destiterunt ab incepto ex hoc q dubitabant quis reuolueret

reuoluēt lapidē monumēti. nec eīm aliquis vir psumpsisset accedē ꝑpter custodiā militū. sȝ nec ipsi milites attēptassent reserare sepulchrū: qꝛ vt dicit ī Matheo lapis sepulchri signat⁹ erat sigillis pncipū sacerdotū ꝛ phariseorū. his tamē nō obstātib⁹ sancte mulieres nihilomin⁹ spabāt ungē corp⁹ domini. vtus eiȝ amoris facit amātē bone spei: vt nihil reputet īpossibile. sȝ credat eē pata q̄ suffragātur amoris desiderio. vnde illud vgilii. Quid nō speramus amātes. Et Terenti⁹. q̄sto inqt min⁹ spei ē: tāto magis amo ꝛc. Secūda ps

Ecundo cum dicitur Et respicientes. tangit duplex signū xp̄i resurrectionē insinuās. Primū ē reuolutio lapidis ab hostio monumēti. si eīm lapis erat sublat⁹. ꝛ corp⁹ domini nō eāt ī monumēto. satis erat pbabile signuȝ φ resurrexerat. nec eīm q̄sq̄ʒ violēter aut latēter potuisset corp⁹ auferre ꝑpt custodiā militū. hoc ē igit qd prīo dicit Et respiciētes viderūt lapidēȝ reuolutum de quo prīo dubitauerāt dicentes. qs reuoluet nobis lapidē ab hostio monumēti. vnde iste mulieres admirate simul fuerūt ꝛ gauise atq̄ʒ timide. admirate qdēȝ quō ꝛ a qbus lapis esset reuolut⁹. gauise aūt: qꝛ videbāt reuolutū lapidē ꝑpter quē crediderāt īpediri ab vnctiōe domini. timide etiā fuerunt suspicātes: ne corp⁹ domini esset ablatū. aut aliud īdecēs in illud iudei eēnt opati. talis eīȝ ē ꝯdicio amātis iuxta illud poeticū. Quādo ego nō timui grauiora picula veris. Res ē soliciti plena timoris amor. Qualit aūt lapis ille fuerit reuolut⁹ Mathe⁹ dicit. Et ecce terremot⁹ ē fact⁹ magnus. angel⁹ eīm domini descēdit de celo: ꝛ accedēs reuoluit lapidē vt dicit Beda. nō quatenus egressuro domino ianuā pāderet. sed vt daret hominib⁹ sue resurrectōis indiciū. ante eīm q̄ʒ angelus reuoluēt lapidē. iaȝ domin⁹ clauso sepulchro exierat. q eīm mortalis clauso vginis utero potuit nascēdo mūdū īgredi. non est mirū: si fact⁹ īmortalis potuit resurgēdo exire de monumēto. Unde cuidam monacho sācti laurētii extra muros admirāti quō xp̄s clauso sepulchro exire potuerit. cīgulū quo erat cīct⁹ insolutum dilapsū ē. ꝛ ante eū proiectū. Et vox ī aere facta ē. sic potuit clauso xp̄s pdire sepulchro erat quippe magnus valde vnde mulieres illū reuoluere nullaten⁹ potuissent absq̄ʒ plurimorū auxilio. Secundū signū resurrectōis xp̄i fuit habit⁹ angeli apparētis. Conditio eīm nūctii dicit legatiōis insinuare materiā. Sic vidim⁹ φ nūctii pacis deportant oliuā. nūctii belli dant per cyrothecaȝ. nunctii victorie lauream deferunt. ꝛ sm φ res ē tristicie vl gaudii diuersum gerunt habitum quōȝ vero annūciatio resurrectiōis xp̄i erat materia plurime exultatiōis. iō nō qlibet sȝ angel⁹ mittit. nō q̄litercūq̄ʒ sȝ totus hilaris ꝛ resplendēs. vnde dicit Et introeuntes in monumentū. Monumētuȝ appellat domūculaȝ istam in q̄ erat ipm sepulchrū. nā ante hostiū eiusdem domuncule fuerat positus lapis ille magnus. Unde nō sm φ dicit Beda φ monumentū domini fuit dom⁹ rotūda excisa de rupe subiacenti tāti ambit⁹ vt dicit Remigi⁹ vt vix .10. caperet hoīes ꝛ tāte altitudīs vt homo rect⁹ existēs ī pauimēto vix posset culmē attingere ab oriēte aūt habebat introitum cui lapis magnus erat superposit⁹ p hostio

ad dextrā vo īgredientiū .i. a pte aglo nari erat excisū ipsuз sepulchrū domi- ni de eadē petra habēs lōgitudinis septē pedes: et erat eminēs a pauimēto trib⁹ palmis: cuius patulū nō desup sз ex la- tere vsus meridiē erat: sicut fit ī mu- ris domoꝝ ad reponēdū vtēsilia. color aūt monumēti et loculi albo et rubeo di citꝰ eē pmixt⁹. Deīde ostēdit qlitatez angeli apparētis // viderūt iuuenē // .i. āgelū ī forma iuuēili // sedētē ī dextris // .i. a dextris īgrediētiū ubi ēat locul⁹ se pulchri ex latē aqlōari. I' sedebat āgel⁹ ꝑm Bedā ad meridianā ptē loci illius vbi positū erat. corp⁹ eīm qd' supinū ia cēs caput hēbat ad occasuз: dextrū ne cesse erat hre ad austrū // coopertuз stola cādida // Stola cādida ē candidū vesti- mētū. vnde Math. dicit q vestimēta ei⁹ erāt sicut nix. Hugo dicit. Stola eīm matronale opimētū ē qd coopte ca pite et scapula a dextro latere ī leuū hu merū mittit. vnde et sic dicit q super- mittat. stolon eīз grece latīe dicit mis sio. Idē et latiniū latino noīe dicit: qa dimidia ei⁹ ps retro reiicit. Nō q iste angel⁹ ex mō sue apparitiōis glīam re- surgētis declarat. quicqз eīз dicūt de eo Primo eīз apparuit ī etate iuuenili hec aūt etas florida ē et iocūda. et iō resurrec tionē domini īsinuabat ī qua caro ipsi⁹ refloruerat. vt dicit. ps. in quo etiam vt dicit Seuerin⁹ ostēdit q oēs ī eta- te iuuenili resurgem⁹. nescit eīm resur rectio senectutē aut īfantiā: sз etatē flo ridā et iocundā. In qtuor aūt reliquis qtuor dotes corpis glificati ostēdūt. nā ꝑ hoc q sedebat sup lapidē monumenti vt dicit Mat. dos leuitatis et agilita- tis ītelligit: q illū nūciabat: q sua re- surrectiōe ꝑ dotē leuitatis oī grauitate et grossiciei supeminebat. Secūda dos ē īmortalitatis q datur intelligi ꝑ hoc q sedebat ī dextris. vnde Greg. dicit quia eīm dextra significat vitā ppetuā recte angelus ī dextra sedebat: quia re demptor noster presentis vite corrup tionem transierat. Tertia dos ē subti- litas: que signatur ꝑ hoc: quia vt dicit Mat. aspectus angeli erat sicut fulgur fulgur eīm ē velocissimū et subtilissi- mum: quia subito mouetur ab oriente in occidens. et omnia penetrat. Quarta dos ē corporis claritas: que īsinuatur ex hoc q angelus coopertus erat sto- la candida. illum enim signabat de quo dicit. ps. amictus lumine sicut vesti- mento. hic ergo iuuenis taliter appa- rens vt dicit Hiero. formā resurrecti onis ostēdit. Deinde ostēdit qliter se habuerint mulieres ad visionē angeli. // et obstupuerūt // obstupescere ē ex ad- miratione rei vise terreri et pauere. ad mirate sūt mulieres etatē et habitū an- geli apparētis: et timuerūt; quia erāt so litarie. nec cognoscebāt eum eē ange- lum. et terribilis angel⁹ apparebat: ita q vt dicit Mat. pre timore ei⁹ exterri ti sūt custodes. et facti sūt velut mor- tui. Sз noluit angel⁹ istas mulieres tātū terrere: vt caderēt velut mortue sз solum vt obstupescerēt.

Tertia pars.

Ertio quia nō sufficit per sig- na ista resurrectionem credere ideo cum dicit // Qui dixit illis // ostendit quō angel⁹ q glīam xpi hītu demrauerat. eandē etiā vbo affirmauerit. et qtuor facit. Primo eīm angel⁹ pauorē remo- net a mētib⁹ mlierū: vt glāз resurrectōis ītelligāt. q dicit illis sermone blando et consolatorio // Nolito expauescere //

q̄si di. ꝭm Greg. paueāt custodes: qui nō amant aduētū supernoꝝ ciuiū. vos aūt nolite timere ad meā presentiā: qa vestrū ciuem videtis. Secūdo vt mulieres magis ꝯfidāt: ostēdit se scire quid ipse querant // Iesum q̄ritis // ecce inq̄sitio salutaris. tūc eīm vere sal⁹ humani generis erat cōpleta. ps̄. deus aūt rex nr̄ ante secula opatus ē salutē ī medio terre // Nazarenū // q interp̄tat̄ floridus vl' sanctificat⁹. Ecce igit̄ inq̄sitio deuota. ps̄. super ipsuz efflorebit sāctificatio mea // crucifixū // vnde inq̄sitio est gl'osa. gal'. 6. Mihi absit gl'ari: nisi in cruce domini nostri hiesu xp̄i vnde ꝭm Theoph. Angelus crucē nō erubescit. in ipsa eīm ē sal⁹ hoīm ꝛ beatorū principiū. Tertio xp̄i resurrectionē annūtiat // surrexit // q. d. Nolite querere crucifixū ꝛ mortuū. ſꝫ querite resurgētez a mortuis: qꝛ vt dicit Hieroīm⁹. Radix amara crucis euanuit. flos vite cū fructib⁹ erupit: ꝛ q tacuit in morte: surrexit in gl'ia // nō est hic // ī monumēto. ideo hic eū nō q̄ratis: sed sursuz q̄rite. vbi xp̄s ē in dextera dei sedens. Greg. nō ē hic inq̄t per p̄sentiam carnis. qui nusq̄ꝫ deest ꝑ p̄sentiā maiestatis. Et vt ꝓbet se veꝝ dicere: ꝙ surrexerit ꝛ ibi nō sit. subiūgit // Ecce loc⁹ vbi posuerūt eum // vt si meis ꝭmonibus nō creditis. vacuo credatis sepulchro. Hic q̄runt̄ tria. p̄rio de ītegritate corporis xp̄i resurgētis. Et dicendū ꝙ corp⁹ xp̄i resurrexit: qꝛ aīa ipsi⁹ reunita fuit corpi: qđ ī morte dereliquerat nec illud corp⁹ illā habuit diminutionē ſꝫ cū oībus mēbris ꝛ ceteris corpis liniamētis surrexit viuū. Itē ī ipā resurrectiōe sanguinē effusū ī cruce reassūpsit. ꝛ oīa q̄ sūt de v̄itate hūane nature. huic aūt v̄itati nāe sup addite sūt q̄tuor dotes: q̄ nām p̄ficiūt. nō transmutant: Pr̄ia ē icorruptibilitas: qꝛ xp̄s resurgens a mortuis: iā nō morit̄: mors illi vltra nō dominabit̄. Ro. 6. vnde nullam passionē sustinē pōt nec calōis aut frigoris: vl' famis aut sitis: nec aliam quācūq̄ꝫ alterātē corp⁹ ei⁹. Secūda dos ē corpis claritas. Io. 13. Nūc clarificat⁹ ē fili⁹ hoīs. ꝛ de⁹ ē gl'ificat⁹ illo ꝛ ꝓpter hoc corp⁹ ei⁹ nullo vestimēto īdiget. Tertia dos ē agilitas: qꝛ corp⁹ ei⁹ nulla g̃uitate tardat̄: q̄n libē possit eē vbi uult. Quarta ē subtilitas: qꝛ nihil ei resistē pōt. ſꝫ oīa corpa q̄ātūcūq̄ꝫ grossa sine diuisiōe penetrat. Secūdo q̄rit̄ de tp̄e r̄surrectiōis xp̄i. Et dicēdū ꝙ domin⁹ t̄tia die resurrexit a mortuis. ſꝫ os dies ꝛ noctes accipe ꝑ synodochē. ꝛ h° duob⁹ mōis. Primo vt dicit Beda. vt extremā ꝑartē ꝑasceuen accipiam⁹ ꝑ vna die cū nocte sequēte. Secūdus v̄o dies fuit sabbatū cū nocte sequēti: qꝛ v̄o ī ipsa nocte mutat⁹ est ordo dieꝝ ꝛ noctiū. cum eīm a p̄ncipio mūdi dies p̄cederet noctē. ī ipsa nocte resurrectiōis īcepit nox diē precedere. nox igit̄ illa cōis fuit sabbato ꝛ dominice vt igit̄ ipsa sequit̄ sabbatuz ꝯnumerat̄ cū secūdo die. ꝭm v̄o ꝙ p̄cessit dominicam ꝯnūerat̄ diei t̄tio accipiēdo tertiā dieꝫ ꝑ p̄ria p̄te ipsi⁹ diei ī q̄ domin⁹ resurrexit. Sꝫ secūdo mōalit̄ ordīatan gcl⁹. s. ꝙ iste ordo dieꝝ ꝛ noctiū cepit ī nocte p̄cedēte pasceuē. ꝭm h° igit̄ nox precedēs ꝑasceuē cum ipso die sequēti fuit vna dies naturalis. nox aūt precedens sabbatū: cū ipso sabbato fuit secunda dies. nox vero precedēs dominicaz cū p̄ria p̄te ipsi⁹ diei dominice fuit tertia dies. quōcūq̄ꝫ aūt accipiat̄ iste ordo hoc patet ꝙ xp̄s fuit mortuus quadraginta horis vt dicit Augus. De hora

vero resurrectiōis varie loquūt̄ sācti Hiero. enī3 ī libro .12. questionū dicit q surrexit ad vesperā sabbati. Amb. vero sup Lucā dicit: q surrexit ī pfū da nocte. Aug. vero dicit q surrexit ī diluculo: qđ magis tenet ecclia q̄ ī memoriā resurrect.ōis dominice cantat matutinas laudes· cui cōsentit illud ps Exurge glia mea: exurgā diluculo: ipsa autē hora cū3 xps resurrexit multa corpa sanctoꝝ resurrexerūt cū eo: vt eēnt testes resurrectiōis xpi. Item qa angel⁹ dixit // Surrexit non ē hic // ideo querit̄ vbi eēt xps post resurrectionē3 anteq̄3 celū ascendēt secūdū3 corporalē presentiā. Et dici pōt q corpi glificato nō debet̄ locus determinat⁹ hic īferius vnde ipse erat vbi volebat· ꝛ forte cū sanctis qui cū eo resurrexerāt: erat in extremis maris. i. sup amplissimos fines orbis· aut forte habitabāt in paradiso deliciarū Quarto angelus imponit mulierib⁹: vt xpi resurrectionem annūciarēt // Sed ite // festināt̄ // ꝛ dicite discipulis eius // cōiter // ꝛ petro // specialiter. Petrū autē specialit̄ noīauit q2 ꝓpter verecundiā negatiōis xpi ita erat cōfusus: vt nisi fuisset specialiter noīatus: non psumsisset venire int̄ ceteros discipulos vt dicit Greg. vel h° ideo quia christi mortē petrus specialiter abhorruerat: vt d̄ resurrectiōe maxime gauderet // quia p̄cedet vos in galileam // ꝛ ideo sequimini eū ibidem // ibi eum videbitis // nō quidē crucifixū3 et mortuū: sed iam resurrexisse vivū // sicut dixit vobis // hec xps predixerat discipul'. Mat. 26. post q̄3 resurrexero precedam vos in galileā· precessit dux uite· mortis triūphū gliose deferens. Et viderūt eū discipuli ī mōte tabor vt dicit̄ Mat. 28. vbi ante passionē future resurrectionis glām in suo corpe trib⁹ aplis demōstrauerat. Eam⁹ ꝛ nos ī galileam. i. trāsmigremus a terrenis ad celestia. Et vt resurrectiōis gliā3 v. dē possimus. faciam⁹ qđ dicit ap. s. col. 3. si resurrexistis cū xpo: que sursū3 sunt q̄rite: vbi xps ē in dextera dei sedes: q̄ sursum sunt sapite: nō que super terrā3 Quod nobis pstare ꝛc̄.

Feria secūda post pasca. Pria ps.

d Uo ex discipulis Iesu ibant ipsa die in castellū qđ erat ī spacio stadioꝝ sexaginta ab hierusalē noīe Emaus ꝛc̄. Luc. 24. hoc idē3 breuiter pstringit̄. Mar. 16. Aug. 4. cōfessionū. Sic igt diligūt amici: vt absētes desiderēt cū3 molestia· ꝛ suscipiātur venietes cū leticia· s3 ipsa molestia absentie alleuiat memoria eoꝝ· ꝛ sermonib⁹· p̄sentia vo mille motib⁹ ꝯuersatiōis gratissime sic delectat animū: ut sit dimidiū uite ꝛ felicitatis hūane. ꝛ iō veri amatores crucifixi resurgētis duo isti discipuli ꝓbabantur: q vt dicit̄ in euāgelio gemebant, tristē absentiā xpi memoria ipsi⁹ ꝛ mutuo colloq°. presētiā vo ipsi⁹ s3 ad horā iocūde susceperint ꝛ delectabiliter. Isti⁹ euāgelii mā breuit̄ istis duobus vsib⁹ ꝯtinet̄. Iungit̄· ignorant· docet· ardēt· ꝓterit· instāt. Ut maneat restat: discūbit· se manifestat. In hoc euāgelio tria tāgunt̄. Primū est quō xps apparuerit discipul' de se loquētib⁹. Secūdū ē quō scripturas ill' aparuerit ī senō credētib⁹ ibi· Et ipse dixit ad illos. o stulti. Tertia est quō palam se illis manifestauerit ī cena recumbētib⁹ ibi. Et aperti sūt oculi eoꝝ. Prima pars quiq3 ꝯtinet p̄ticlas. premittitur

eī̄m īter discipulorꝝ xp̄i ‖ duo ex discipulis iesu ‖ q̄z q̄z eēnt s. ne domino ꝛ magistro. adhuc tamē illi⁹ ꝯseruabāt imperiū bini ambulātes. Hoc eniz p̄cepit domin⁹ ꝓpter tria .s. ad solaciū mutuū vt alter alteri fuiret. ꝛ vt ꝓprie vite eēnt testes. Eccle. 4. meli⁹ ē ergo duos eē s. mul q̄z vnū. habēt eīm emolimentum societatis. si vnus ceciderit ab altero fulciet. Vnius istoruz discipulorū nomē ponit īfra: qꝛ vocabat Cleophas. alterius vō nomen euangelista subticuit. ꝛ credit vt dicit Theophil⁹ q̄ fuerit Lucas euāgelista: q ꝓpter humilitatē se nō nomīauit. hoc idē sentire videt Greg. in pricipio moraliū. Ambro. tamē dicit sup Lucā q̄ ille discipulus nō fuit Lucas. sz quidā alius noīe Almeon: qd̄ verius cred t. nā Lucas potius fuit discipulus aplorꝝ. q̄z ex discipulis xp̄i. sicut pz p Hiero. in ꝓlogo euāgeliū eiusdē. ꝛ p Aug. ꝑmo libro d̄ ꝯsensu euāgelistarꝝ. ꝛ per glo. exo. 25. vbi describūtur q̄tuor circuli arche testimonii. dicit eīm glo. q̄ Mar. ꝛ Lu. sūt ī dextro latere arche: quia post xp̄i ascēsionē eidem adheserūt facti discipuli aplorꝝ. nam ꝛ ipsemet Lucas in ꝓlogo sui euāgelii testat: q̄ ea que de xp̄o scripsit nō vidit. sz ab his qui viderāt tradita audiuit. his ꝯsonat Greg. i° libro dyalogorꝝ. Lucas inq̄t clari⁹ mihi ꝯstat. quia Luc. ꝛ Mar. euangeliū qd̄ scripserūt nō visu sed auditu didicerūt ‖ Ibant ipsa die ‖ prima. s. sabbati ꝛ die resurrectiōis ‖ in castellū ‖ Mar. dicit q̄ ibant in villā. ꝯsueuerūt enim ōnia mācipia ꝛ colonie q̄ sunt extra ciuitatē ville appellari ‖ qd̄ erat in spacio stadioruz. 60. ab Hierlm ‖ Stadiū ē octaua pars milliarii. ꝛ dicit stadiū a stando: eo q̄ Hercules uno anhelitu tantū currebat. ꝛ deīde stans spirabat aerē. hz aūt stadiū centū ꝛ. 25. passus. vnd̄ .60. stadia sūt septē millia passus ꝛ quīgēte. milliare aūt ꝯtinet passus mille. vnde pz q̄ hoc castellū distabat a Hierlm. 7. milliariis ꝛ dimidio ‖ noīe emaus ‖ Beda. Emaus īquit Nicopol' ciuitas insignis palestie: q̄ post expugnationem Iudee sub Marco aurelio anthōio pci pe restaurata: cū statu mutauit ꝛ nomen. nā pri⁹ dicebat emaus: nūc vero nūcupat Nicopol'. Deinde ostēdit quō ambulabāt isti duo discipuli ‖ ꝛ ipsi loquebātur adinuicē ‖ non q̄si credētes vt dicit Theoph. sz sicut stupētes ī rebus extraneis ‖ de his omnib⁹ q̄ acciderant ‖ .s. de traditiōe saluatoris: de captione: de vberib⁹ ꝛ illusionib⁹: de passionib⁹: de emissiōe sp̄us: de sepultura ꝛ d̄ apparitiōe angelorꝝ facta mulierib⁹ Cōsidera q̄nto amore ista q̄ acciderunt meditabātur. q̄nto dolore ea loq̄bant: ꝛ q̄nta cōpassiōe ea adinuicē referebāt. Iob. 7. qua ꝓpter ego nō pcaz ori meo loquar ī tribulatiōe sp̄us mei. ꝯfabulabor cū amaritudīe aīe mee. Secundo ponit xp̄i accessus ‖ ꝛ factū ē dum fabularētur ‖ Fabula dicit eē cōposita ex miris īcredibilib⁹. qꝛ vō isti discipuli mirabātur de his q̄ acciderant. nec ea plene credebāt: maxime illud de resurrectione. iō fabulari dicūtur ‖ ꝛ secū q̄rerent ‖ q̄rebāt toto conatu adinuicem de gestis saluatoris. 2. pal. 15. In tota volūtate sua quesierūt deū: ꝛ īuenerunt eū. Nō q̄ multa fortasse erāt d̄ quib⁹ q̄rebant adinuicē. s. vnde potuerit eē tanta malicia iudeorꝝ: vt xp̄z traderēt. Itē q̄nta dilectionis signa xp̄s in suo recessu discipulis ostēderit. Item quō futura oīa ipse preuidēit. Itē q̄re capiētibus se nō restiterit. Item q̄nta

fuerit discipulorum pusillanimitas, q eum nō defenderūt: sz relicto eo: oēs fugerunt. Itē q tāq̄ malefactor ligat⁹ fuerit. Itez q facies illa q̄ speciosior ē cūctis filiis hoīum, sic fuerit cōsputitiōib⁹ fedata. Itez q̄ta fuerit patiētia ī pcussionib⁹, q̄ta tollerātia ī illusionibus, q̄ta ɔstātia ī iproperiis, q̄ta inocētia ī flagellis, q̄ta obediētia vsq̄ ad mortem: mortē aūt crucis. Itez q orauerit p crucifixorib⁹, q īter sceleratos deputatus fuerit, q m̄rem discipulo ɔmēdauerit: et q clamando spūm emiserit. Itē q ver⁹ sol sub lapide claus⁹ fuerit. Itez querebāt ad quez deberēt recurrere, ex quo ille mortu⁹ erat, ī quē suā spem posuerāt, qd facē deberēt: q erāt sine gubernatore, et quā vitā eligē: q erāt sine prē pupilli, vltīo q̄rebāt: an possibile esset: q resurgēt, aut q corpus ei⁹ eēt ablatū: et an esset veruz: q mulieres dixerāt se angelorum visionem vidisse ad monumentū. De his oībus querebāt adīuicez, et q̄rentes ītrinsec⁹ ardebāt amore, et cū dolore ea ɔsiderabant: atq̄ cū singultu et more mutuo ea colloquebātur / et ipse ihes⁹ de quo loq̄bant / appropinquās ibat cū illis / Ecce iuxta vulgare ɔuerbiū, q lup⁹ est ī fabula, dū ipse de quo loquūt supuenit. dicit Theophil⁹ q ꝓpter spūale corp⁹ qd habebat xp̄s, nulla īpediebat loci distātia, qn statim adeēt vbi et quib⁹ volebat. attēde benignā curialitatē saluatoris, q dilectis suis de se loquētib⁹ et se desiderātibus suā nō denegat p̄sentiaz et comes vie efficitur. sic eīm ɔmiseāt Mat. 18. vbi duo vl' tres congregati fuerīt ī noīe meo, ī medio eorum sum. Itē q q̄rebant adīuicez, nec q̄ones sciebāt soluē. apparuit illis: vt uer⁹ doctor discipulos īstruat. Deīde discipulorum describitur ignorātia / oculi aūt eorum tenebantur / .i. īpediebātur / ne eū agnoscerēt / habebāt eīm passionē ī oculis: q̄ grece aurisia dicit, latīe vero auidētia et est duplex, vl' quādo rem p̄sentē nō videm⁹, vl' quādo visaz nō cognoscimus, quoniā frequēter rez p̄sentē non videm⁹. vel quādo visaz nō cognoscimus, quoniā frequēter rem p̄sentē q̄rimus, aut etiā quā manu tenem⁹. Queritur q̄re xp̄s sic voluerit apparere discipulis, q tamē eū nō cognoscerēt. Et dicendū s̄m Theo. q tres cause sūt de hoc. Pria q ideo noluit cognosci, vt discipuli nō cauerēt sibi ab eo, sz totā suaz ītentionem sibi aperirēt. Secūda vt postq̄ eū cognoscerēt ītelligerent, q q̄uis ipsū corp⁹ qd passū ē resurrexerit nō tamē erat visibile oībus, sz sol' illi a qbus vellet videri. Tertia vt ītelligāt q post resurrectionē ɔuersatio ei⁹ nō erat digna mortalib⁹, sz cum angelis magis. Quarta cā s̄m Greg. q talē se illis demōstrauit exteri⁹ ī oculis corporis q̄lis apud illos erat īterius ī oculis cordis, ipsi eīm xp̄m amabāt, et tamen de illo dubitabāt, q igit ipsū amabant: et ob hoc de illo loquebāt, iō suam p̄sentiā illis exhibuit: q vo de ipso dubitabāt, iō cognitionis sue spēm ab eis abscōdit. Item q̄rit quō fieri potuerit: vt isti discipuli p̄sentē xp̄m nō cognouerunt. Et dicendū q Luc. assignat cām ex pte discipulorum dicēs: q oculi eorum tenebātur: ne eū agnoscerent. Marc⁹ vo assignat cām ex pte corporis xp̄i dicens q xp̄s ostēdit se illis ī alia effigie. vtrūq̄ aūt verū ē. nam oculi discipulorum īpediebātur: ne xp̄m agnoscerent ex trib⁹. vl' q tantū erāt repleti tristicia et dolore cordis: vt etiā presētē quē desiderabāt: nō cognoscerēt. aut quia

vehemēs imaginatio mortis. tollebat credulitatem vite. aut etiam vt dicit Aug. ī ipsis oculis eoꝝ. opatiōe satha ne caligo q̄dam erat. fluxu alicui⁹ hu- moris cāta. p quam impedire volebat dyabol⁹: ne christū agnosceret. Pōt etiā causa hui⁹ accipi ex pte corpis xpi qꝛ dicit Mar. q̄ ostēsus ē eis ī alia effi gie. nam ut dicit Seuerin⁹. lꝫ christus ī resurrectiōe corpis subam ꝛ naturalē effigiē nō mutauēit. mutauit tamē glo riam. qꝛ ex mortali fact⁹ est īmortalis vnde fieri potuit: q̄ ꝓpter nouā glori- ficationē corpis: subito visus nō cog- noscētur. sicut quē cognouim⁹ īfanteꝫ nō statim cognoscim⁹ factū uirū. Ter tio ponit̄ xpi allocutio / ꝛ ait ad illos / sic eīm ītendebāt discipuli ꝑmonibus d christo: q̄ nō aduertebāt eū esse illis p̄sentē. nec ei loquebātur. ꝛ iō ipse pri- mitus eis locut⁹ est: vt ꝓuocaret eos ad colloq̄ū / Qui sūt hii ꝑmones quos cōfertis ad inuicē / ꝛ nihil mihi loq̄mini / ambulātes. ꝛ estis tristes / hāc tristi tiam predixerat illis christus. Jo. 16. Amen amē dico vobis: q̄a plorabitis ꝛ flebitis vos. mūd⁹ aūt gaudebit: uos ꝯtristabimini: sed tristicia vr̄a vertet̄ in gaudiū. Quarto tangit̄ discipuloꝝ responsio / ꝛ respondēs vnus: cui no- men Cleophās dixit ei / quasi obiurgā do / Tu solus ꝑegrin⁹ es ī Hierusalē / quia eīm uultū eius non cognoscebat. iō ꝑegrinū eū putabat: q forte ad diem festum pasce a remotis venisset regio nib⁹. ꝛ reuera ꝓut dicit Beda ꝑegrin⁹ illis erat. primo qꝛ ꝑ resurrectiōis glo riaꝫ longe distabat a fragilitate nature coꝝ. Secūdo quia fidei eoꝝ erat extra neus. Tertio quia huic mūdo ṽe erat peregrin⁹. ex hoc q̄ sua cōuersatio nō erat cū mortalib⁹. p̄s. extrane⁹ factus

sum fratrib⁹ meis. ꝛ peregrinus filiis mr̄is mee / ꝛ nō cognouisti q̄ facta sunt in illa / sic īaudita / his diebus / taꝫ re center. mirabat̄ Cleophas q̄ tante rei magnitudo eum solū lateret. nam ea q̄ facta fuerunt: erant publica. quia tota ciuitas fuerat cōmota. ꝛ plurima signa ī xpi morte apparuerāt. vnde qꝛ ꝑegri ni cōsueuerūt de īquirendis nouitatib⁹ eē solliciti. habebat Cleophas ꝓ incon uenieīti: q̄ ista laterēt hūc peregrinum cum hoc etiā tātus erat dolor cordis q̄ cām huius doloris credebat oībus eē notam. Quinto ponit̄ xpi requisitio de his que facta erāt / quib⁹ ille dixit / quasi extrane⁹ illis loquebat̄ / que / sūt ista facta ī Hierusalē his diebus. Ipse optime nouerat: que facta fuerāt. ꝛ ta- men voluit ab eis audire: vt ex relati one magis accendātur ī amorē. ꝛ ut ex verbis eoꝝ cām instructiōis summat. atq̄ iō quia delectabat̄ xp̄s audire ab il lis ea que facta fuerāt. licꝫ ea sciret si- cut delectat̄ mr̄ audire loquētem filiū ꝛ maḡr disputātem discipulū. licꝫ no- uerint q̄ dicūt̄. Deīde adicit̄ respon sio discipuloꝝ. ī qua cōtinēt̄ tria. com- mendāt eīm prīo ꝑsonā xp̄i. Secundo passionē exprimūt. Tertio de resurre ctione ꝛ q̄si ī vmbra ꝛ sonniādo loquūt̄ Cōmendāt igit̄ ꝑsonā xp̄i respectu sui. respectu dei. ꝛ respectu ꝑpti / ꝛ dixerūt ei / curiales fuerūt. qꝛ cāꝫ tristicie sue manifestarūt comiti vie eoꝝ. xp̄s eīm lꝫ ꝑegrin⁹ uidebat̄. eāt tū affabilis ꝛ co uersatiōis honeste. Cōmendāt aūt xp̄i nomē / de hiesu / ecce igit̄ qꝛ saluator. q̄si dicāt. cā tota nr̄e tristicie ē de hie- su / Nazareno / ecce cōmēdatio patrie. Nazarenus eīm florid⁹ vl̄ sanct⁹ dici tur. ꝛ xp̄us ē ipse q dicit Cant. 2. Ego flos cāpi ꝛ liliū cōualliū. Itē cōmēdāt

virtutẽ // q fuit vir // .i. ṽtuos⁹. Luc.
6. virtus de illo exibat. ⁊ sanabat oẽs.
Itẽ cõmẽdãt officiũ // ꝓpheta // . Jo .6.
hic ẽ ṽe ꝓpheta. q ventur⁹ ẽ i mũdum.
Et attẽde vt dicit glo. q² ꝓphetã ma-
gnum eũ fateẽt. tacẽt aũt filiũ dei. vl' q²
nõdum pfecte credũt. vl' q² ⁊ si credũt
timẽt tamẽ ꝯfiteri. nesciẽtes cũ quo lo-
quãtur. ne forte traderẽtur i manibus
iudeoꝝ. Itẽ ꝯmẽdãt op⁹ // potẽs i ope //
.s. i sanãdis lãguoꝛib⁹. eiiciẽdis demo
nibus. suscitãdis mõtuis. ceterisq3 opi
bus mirabilib⁹. q̃ diuinitatis potẽtiam
demõstrabãt. ps. potẽtia3 tuã vsq3 ad
altissima. q̃ fecisti magnalia ⁊c. Item
cõmẽdãt doctrinã // ⁊ potẽs sermõe // tũ
q² solo ꝟmone oĩa q̃ voluit fecit. tum
etiã quia ꝟmoni illi⁹ nullus resistẽ po-
terat. Luc. 4. stupebãt i doctrina ei⁹.
quia i potestate erat ꝟmo ei⁹. Deinde
cõmendãt eũ respectu dei // coꝛa3 deo //
accept⁹ sc3 deo in oĩbus pdictis. Mat.
3. hic ẽ fili⁹ meus dilect⁹ ⁊c. ⁊ Ysa. 42.
Elect⁹ me⁹ ꝯplacuit sibi i illo aĩa mea.
Ultimo ꝯmẽdãt eũ respectu ꝓximi // ⁊
oĩ pplo // .i. i predictis oĩbus acceptus
fuit vniuerso pplo. Luc .13. oĩs pplus
gaudebat i vniuersis q̃ gloriose fiebãt
ab eo. Attẽde q² satis apparet q̃ntu3 isti
duo discipuli amabãt xp̃m. cu3 ita dili-
genter eũ multipliciť ꝯmendabãt. ita
vt audiẽtes icitarenť ad amorẽ xp̃i vbi
ipse esset xp̃s. Deinde passionẽ xp̃i ex
plicant. q̃ illis erat cã tristitie // ⁊ quõ //
certe p inuidiã. hec ẽ fera pessima. q̃ de
uorauit Joseph. Gen. 37. // tradiderũt
eum // gentib⁹ ⁊ Pilato // sũmi sacerdo
tes // qui illũ venerari debuerãt. i quo
designãt sacerdotes ⁊ clericos fuisse i
culpa // ⁊ principes nr̃i // tpale dominiu3
exprimũt // in dãpnatione3 moꝛtis // qui
erat vite auctoꝛ. ⁊ genus moꝛtis igno

miniose isinuãt // ⁊ crucifixerunt eum //
Sap. 3. moꝛte turpissima ꝯdẽpnemus
eũ. aggrauať aute3 cã tristitie ex hoc //
Nos aũt spabamus // eo viuẽte. q̃si di-
cant a mmõ despam⁹. ex quo moꝛtu⁹ ẽ.
// q² ip̃e eẽt redẽptur⁹ Isrl' // Theo. spe
rabãt iquit xp̃m debẽ redimẽ iudeos a
ꝟuitute romanoꝝ. ⁊ a malis igruẽtib⁹
ipsũ quoq3 credebãt debẽ fieri terrenũ
regẽ. hodie etiam iudei non expectãt a
messia nisi redẽptiõem coꝛpale3. cũ tñ
pricipaliter q̃rendũ sit liberari a ꝟuitu
te peccati // ⁊ nũc sup hec oĩa tertia dies
ẽ hodie: q² hec facta sũt // hoc dicũt inuẽ
do q² eũ latẽ nõ debueãt tã recẽs factũ.
vel ꝟm Theop. forte recolunt: q² tertia
die se pdixerat resurrecturũ. Deinde
terno de ipsa resurrectiõe q̃si hesitãdo
aliud dicũt // s3 etiã mulieres q̃dam ex
nr̃is // .i. de nr̃o ꝯsoꝛtio q̃ xp̃o erãt fami
liares sicut ⁊ nos. iste fuerunt Maria
magdalene ⁊ Maria Jacobi ⁊ Salõe.
Mar. 16. // terruerũt nos // vl' p coꝛpe
qd crediderũt ablatũ. vel ꝟm Theop.
de icertitudie rei. turbatõis ⁊ stupoꝛis
cãm sumebãt // que ante lucẽ // hodie sc3
i diluculo // fuerũt ad monumẽtũ // Jo.
20. vna sabbati Maria magdalena ve
nit ad monumẽtũ: cum adhuc tenebre
eẽnt // ⁊ nõ iuento coꝛpe // Luc. 24. In
gresse nõ iuenerũt coꝛp⁹ domini hiesu
// venerũt ad discipulos // Mat. 28. exi
erunt cito de monumẽto cum timoꝛe ⁊
gaudio magno. ⁊ venerũt nũciare dis-
cipulis // dicẽtes se etiã visionẽ angeloꝝ
vidisse // Luc. 24. ecce duo viri astite
runt sec⁹ illas i ueste fulgẽti // qui dicũt
eũ viuẽ // Luc. 24. quid q̃ritis viuẽtẽ
cũ moꝛtuis nõ ẽ hic s3 resurrexit // ⁊ abi
erũt quidã ex nr̃is // Jo. 20. exiuit Pe
trus ⁊ discipul⁹ ille quẽ diligebat hiẽs
⁊ venerũt ad monumẽtũ. ⁊ ita iuenerũt

ſicut mulieres dixerũt // ſcʒ monumẽtũ
apartũ ⁊ vacuũ · ⁊ poſita linteamia: ut
dicit̃ . Jo. 20. / ipſum vo nõ ĩuenerũt /
vnde exiſtimauerũt corpꝰ eẽ ablatuʒ ·
dixerat eĩm eis Maria · tulerũt domi-
nũ meũ de monumẽto . ⁊ neſcio vbi po
ſuerũt eũ . Jo. 20. Secũda pars.

Ecũdo cuʒ dici tur Et ipẽ dixit

tangit̃ q̃liter xp̃s dubitãtes diſcipulos
ĩſtruxerit . ⁊ tria facit · premittit̃ enim
reprehẽſio ĩcredulitatis eoꝝ // ⁊ ipſe di
xit ad eos · o ſtulti // ꝑ cecitatẽ ĩtellectꝰ
⁊ ignorantiã · ⁊ potiſſime ſtulti erant
ſperãtes tp̃alem redẽptionẽ · cũ tamen
xp̃s ſpũalem ꝓmittẽt . erant etiã ſtulti
credẽtes ꝙ xp̃s nõ poſſet ſaluare · ex qͦ
erat crucifixus . vnde ſm̃ Theop . q̃ſi
dixerãt ſilia aſtãtibus cruci . alios ſal-
uos fecit · ſeipſum nõ põt ſaluuʒ facẽ // ⁊
tardi corde // ꝑ pigriciã ⁊ duriciã mẽtis
/ ad credendũ in oĩbus // qꝛ non ſufficit
vnũ tantũ credẽ · vt ſmonẽ paſſionis:
niſi etiã ſit fides reſurrectiõis ⁊ oĩum
// que locuti ſũt ꝓphete / oĩa eĩm q̃ eue-
nerũt de xp̃o: ꝓphete predixerũt. Oſee
12. Ego dicit dominꝰ viſionẽ mlͭipli-
caui · ⁊ ĩ manu ꝓphetaꝝ aſſilatus ſum :
ve multiplicauit ꝓphetaꝝ viſiones: qꝛ
a principio mũdi vſqꝫ ad xp̃m nõ deſti-
tit deus oſtendẽ qd eẽt futurũ · ⁊ multi
plicate ſũt viſiões ſuꝑ numerũ · ita vt
tota ſcriptura ſit plena ĩ manibus . i . in
opibus ꝓphetaꝝ . aſſilatus fuit chriſtꝰ
ſicut ĩ ĩmolatione Yſaac · vbi pʒ paſſio
⁊ reſurrectio ⁊ venditio · ⁊ principatu
Joſeph vbi eadẽ demonſtrãtur · ⁊ fuga
Moyſi ⁊ dominio · atqꝫ ĩ cũctis figuris
veteris legis · in q̃bus paſſio chriſti ⁊
reſurrectio erat aſſilata . Act. 3. deus
ꝓnũciauit ꝑ os oĩum ꝓphetaruʒ pati

chriſtũ ſuum · ⁊ ſic ĩpleuit . Secũdo ad
ditur ĩſtructio ſalutifera // Nonne hec
oportuit pati chriſtũ // . q. d. nõ putetis
ꝙ ꝓpter hoc ipſe nõ ſit chriſtus · qꝛ paſſꝰ
eſt · qꝛ ſic oportuit fieri · Oportuit qdẽ
primo · qꝛ ſic deo placuit · ⁊ ſic erat diffi
nitũ ĩ cõſilio trinitatis ab eterno . Yſa:
53. oblatus ẽ: qꝛ ipſe voluit . Itẽ opor-
tuit ꝓpter ſalutẽ humani generis . Jo.
11. Expedit vt vnus homo moriat̃ pro
pplo · ⁊ nõ tota gens ꝑeat . Itẽ oportuit
qꝛ lʒ alius modꝰ fuiſſet poſſibil diuine
vtuti · nullus tamẽ fuit cõgruẽtior nr̃e
miſerie: vt dicit Aug: ſʒ ſi oportebat
xp̃m pati . videt̃ ꝙ nõ peccauerĩt q euʒ
occiderũt . Ad hoc ſic reſpondet abbas
Yſidorꝰ dicẽs · ꝙ diuinũ ꝓpoſitũ de paſ
ſione xp̃i erat ex cõpaſſiõe ⁊ ĩeſtimabi
li caritate ad genus humanũ · qꝛ ꝓprio
filio ſuo nõ pepcit deus · ſʒ ꝑ nobis oĩ-
bus tradidit · executio tamẽ huius ꝓpo
ſiti ĩpia fuit ⁊ crudelis · qꝛ nõ ex carita-
te · ſʒ ex ĩuidia ⁊ odio iudei occiderunt
xp̃m · vnde nõ excuſant̃ a culpa . deꝰ ue
ro hac eoꝝ malignitate vſus fuit ad be
neficiũ generis hũani · ſicut medicꝰ vi
ꝑeis carnibꝰ vtit̃ ad antidoti ſalutiferi
cõfectionẽ . Et ſi dicat̃ · oportebat eum
occidi · ergo nõ peccauerũt occiſores:
Dicendũ ꝙ nõ valet · lʒ eĩm neceſſe ſit
euenire ſcãdala · verũtamẽ ve illi ho-
mini ꝑ quẽ ſcandalũ venit // ⁊ ita ꝑ paſſi
onem ⁊ mortẽ // intrare ĩ gl̃iam ſuam //
Aduertendũ ꝙ gl̃ia xp̃i triplex ẽ · vna
reſpectu dei: q̃ ẽ premiũ eẽntiale · conſi-
ſtens ĩ apta viſiõe diuinitatis ⁊ ĩ frui-
tione eiuſdẽ · ⁊ hãc gl̃iam xp̃s nõ ĩtroi-
uit ꝑ paſſionẽ ⁊ mortẽ: qꝛ ab inſtãti ſue
ꝯceptiõis gl̃ioſus fuit · ⁊ aĩa eius vidit
diuinã eẽntiam · ſʒ tamẽ hãc gl̃iam me
ruit nobis merito ſue mortis . Secun-
da gl̃ia ẽ reſpectu ſuiipſius: q̃ cõſiſtit in

in dotibꝰ aīe ⁊ corꝑis. Dotes aīe sunt:
vt aīa nō possit tristari de presēti malo
nec timē futurū. ⁊ cū hac claritate diui
na illumineť. caritate īflammeť. ⁊ secu
ritate firmeť. xp̄s aūt dotes istas ꝑ ex-
cellentiā meruit. etiā ab instāti sue cō-
ceptiōis ꝑ grām ⁊ caritatē. ⁊ dona cete
ra q̄bus plenꝰ erat. sꝫ nihilominꝰ easdē
dotes alio etiā mō meruit. s. merito pas
sionis. q2 aīa eiꝰ ante tristabať. sed po-
stea fuit ī eterno gaudio. Jteꝫ timebat
christꝰ. sꝫ post mortē habuit securitatē
vnde ꝑ mortē aīa eius meruit īpassibi-
litateꝫ. glīam etiā corꝑis meruit. q̄ est
claritas. īpassibilitas. agilitas. ⁊ subti
litas. Tertia glīa est respectu hoīum.
quia ꝑ passionē meruit glorificari ab oī
ꝓplo tanq̄ꝫ deus. Phil. 2. christus fac
tus ē ꝓ nobis obediens vsq̄ꝫ ad mortē:
mortē auteꝫ crucis. ꝓpter qd̄ ⁊c̄. De
inde scripturas explicat ∥. ⁊ incipiens a
Moyse ∥ a quo scriptura legis īcipit ∥ ⁊
oībus ꝓphetis ∥ subsequētibꝰ ∥ īterpre-
tabať ∥ .i. exponebat ∥ in oībus scriptu-
ris q̄ de ipso erāt ∥ ps̄. dominꝰ narrabit
in scripturis ꝓplorum. nā Moyses di-
xit deut. 18. ꝓphetā de gēte tua ⁊ de frī
bus tuis sicut me suscitabit tibi domīꝰ
Jtē ps̄. foderunt manus meas ⁊ pedes
meos ⁊c̄. Ysa. 53. Sicut ouis ad occi-
sioneꝫ duceť. Jer. 11: Ego q̄si agnꝰ mā
suetus. q portatť ad victimā. Tren. 4:
Spūs oris nrī christꝰ dominꝰ occisꝰ est
ī peccatis nrīs. Ezech. 22. Ecce ꝑncepſ
Jsrl̄ singuli ī brachio fuerūt ī te ad ef-
fundēdū sanguinē. Dan. 9. post ebdo-
modas. 62. occidetur christꝰ. ⁊ nō erit
eiꝰ ꝓplūs. q eū negaturꝰ est. Zach. 9. Tu
quoq̄ꝫ ī sanguīe testamenti tui emisisti
victos tuos de lacu. ī quo nō erat aq̄.
tales oēs scripturas exponebat xp̄s dis-
currens ꝑ singulos ꝓphetas. ⁊ ista lo-
cutio christi erat delectabil' discipulis
nec tamē adhuc cognoscebāt christū in
v̄bis. audiētes eīm eū sic loquentē. sta
tim debuissent dicē. hic ē christꝰ. sed si
cut tenebanť oculi eoꝝ. ita etiā aures ī
pediebanť: ne eū agnoscerēt. Tertio
poniť familiaritas christi ad discipulos
ī ꝯuiuēdo ∥ ⁊ appropinq̄uerunt castello
quo ibāt ∥ nō fuit eis tedio via. delecta
tis dulcedīe ꝫmōis xp̄i. īmo forte visū
ē eis nimis cito venisse ∥ ⁊ ipse finxit se
longiꝰ ire ∥ ac si debēt ire ad locū magis
distātē. Sꝫ cū fictio videať eē quedaꝫ
duplicitas ī v̄bo aut ī facto. q̄ nō ē sine
mendatio. dubiuꝫ ē quō xp̄s q simplex
v̄itas ē. aliud finxerit facto. qd̄ tamen
sic nō erat. Et dicendū ꝫm Aug. ꝙ non
oīs fictio ē mendaciū. sꝫ tūc ē mēdaciū
quādo illud qd̄ fingimꝰ: nihil significat
quādo v̄o fictio ī aliquā significatiohē
referť: nō ē mendaciū. sꝫ figura v̄itatis
sicut sūt v̄ba sapientū. ⁊ etiā ipsa domī
dicta ī figuris. ī q̄bus nō est v̄itas ī eo
qd̄ sonāt. sꝫ ī eo cuiꝰ grā assumūť. nole
bať igiť xp̄s longiꝰ ire. sꝫ finxit se vt ꝫꝫ
Greg. significaret ꝙ lōge erat. ⁊ ꝑegri
nus a fide eoꝝ ∥ ⁊ cogerūt euꝫ ∥ precibꝰ
⁊ q̄si traxerūt ∥ dicētes. mane nobiscuꝫ:
quoniā aduespascit ∥ .i. īcipit fieri nox
∥ ⁊ īclinata ē iā dies ∥ ad occasū. ex quo
exēplo vt dicit Greg. colligiť. q2 ꝑere
grini ad hospiciū nō solū īuitādi sūt: sꝫ
etiā cogēdi. Rogemꝰ ⁊ nos saluatoreꝫ
nrm̄: vt ī istis pascalibꝰ maneat nobis
cum. q2 aduespascit mūdꝰ vanitatibꝰ:
⁊ erroꝝ tenebris. ⁊ deuotiōis feruor iā
īcipit declinare. vnde toto isto tꝑe pas
cali cantat eccl'ia. mane nobiscū domīe
quoniā aduespascit ∥ ⁊ ītrauit cum ill' ∥
ī hospiciū. v̄e benignꝰ ⁊ curialis sociꝰ:
q2 nō fuit īexorabilis ∥ ⁊ factū est dū re-
cumberet cū illis ∥ q̄ꝫq̄ꝫ eum putarent

peregrinū z pauperē· nō seorsum: sz se cum posuerūt eum ī mēsa. Mat. 24. paupes semp habebitis vobiscū ‖ accepit panem ‖ vsus erat xpi recūbentis accipere panē· z dispēsare discipulis ‖ z benedixit ‖ aliqua vba benedictionis ptulit ‖ z fregit ‖ dicit frequenter lz absqz auctoritate· q ita frangebat christ⁹ panem sola manu· ac si cultello icidisset ‖ z porrigebat illis ‖ tanqz dispensator z maior ī mēsa. Tertia pars.

Ertio cum dicitur et statim aperti sūt oculi eoꝝ.

tāgit quō christ⁹ cognitus fuerit a recumbētib⁹ discipulis. z tria facit. Prio ponit manifesta xpi cognitio ‖ z apti sunt oculi eoꝝ ‖ nō eim vt dicit Aug. clausis ocul' ambulauerant· sz ierat eis aliud ipedimentū: ne eū agnoscēnt· qd vsqz in hāc horam permissum ē. vel ſm Criso. nō sensibiles oculi· sz oculi mentis apti sūt ‖ z cognouerūt eum ‖ quē nō cognouerāt aspectu nec auditu· cognouerūt ‖ in fractiōe panis ‖ fortasse ꝓpter hoc· q mos erat christi discumbētis accipe panē· ac benedicē z frangē· z porrigē discumbētibus· qd illi vidētes eum tūc fecisse· rememorati sunt moris ei⁹· z scintilla quedam excitauit cor eoꝝ. vnde intuētes uultū ei⁹ cognouerūt eum eē christū. vbi duo ꝯsiderāda sunt. Primo ſm Aug. hic cōmendāt misericordie opa· precipue hospitalitatis officiū· q multotiens q p scripturas nō pōt christū cognoscere· p opa misericordie christum suscipit z cognoscit. Exemplū de beato Gregorio q in naufragio christū suscepit hospicio· de quo cantat. Felix aula q christo patuit z ꝯuiuā d celis habuit. Itē ſm Theo. ꝯsiderandū ē q magnā z ieffabilē uirtutē hz caro christi· quia sumētib⁹ corp⁹ christi: apiunt oculi mētis: vt eū agnoscāt ‖ z ipse euanuit ‖. i. disparuit ‖ ex oculis eoꝝ ‖ statim ut eū cognouerūt· eis disparuit. Sed qritur qre domin⁹ cognit⁹ stati se occultauerit debuisset eīm ꝯsolari p suā psentiā amicos suos· q amabāt z desiderabāt. Et dicendū q disparuit eis ꝓpter tria. Prio ſm Theo. vt aīum eoꝝ magis accenderet ī amorē. Secūdo vt idē dicit: ne sua psentia eēt illis cā erroris· putātes q tale corp⁹ hrēt q̄le pri⁹. Tertio ſm glo. subtrahit carnalib⁹ oculis spēs infirmitatis· vt mentib⁹ apparere icipiat glīa resurrectiōis. Secūdo ponit mutua discipuloꝝ lamētatio· obstupuerunt eīm· z q̄si attoniti remāserūt xpo disparēte ‖ z dixerūt ad inuicē ‖ lamētādo· q tam diu eū desiderauerāt· z tamen cū eū cognouerūt· disparuit ‖ nōne cor nrm ardēs erat ī nobis ‖ seipsos reprehēdebāt· z cū lamētatiōe dicebāt qre aspectū eius nō cognouim⁹· cur ad vba ipsius nō aduertim⁹· qre eū nō apprehēdimus z retinuim⁹· quē desiderabamus· presertim cū totū cor nrm arderet in amore ei⁹· z videret nobis: q ipse eēt ‖ dum loqueret ī via ‖ sic amicabiliter· sic affabiliter· sic dulciter· sicqz subtilit ‖ z aperiret nobis scripturas ‖ eas exponēdo. Duab⁹ aūt ex causis ardebant corde xpo loquēte. Prio rōne ipsi⁹ diuini ſmonis de quo Greg. dicit Ex audito ſmone xpi iardescit animus corpis. frig⁹ recedit· fit mens in supno desiderio anxia audire libet pcepta celestia· z quot mādatis īstruit· q̄si tot facibus īflāmat. Secūdo ad vba xpi ardebāt: vt dicit Theo: q eo disserente scripturas· pcellebat ītrinsec⁹ cor eoꝝ q ille q disserebat· domin⁹ eēt: verba

eim christi itrabāt ꝑaures vsq3 ad cor
corum · z innuebāt ꝙ ipse q loquebat
eēt christus · z ardebant desiderio · nec
tamē audebāt iterrogare z tangē eū3.
Tertio ponit predicatio resurrectōis
christi // z surgentes eadē hora // nō fuit
illi cure māducare · nec hora tarda eos
retinuit · nec via longa · nec etiā cā pro
q venerāt i castellū · s3 statī3 // regressi
sūt in Hierl'm // suspicādo regrediebāt
loquētes d xp̄o · z vt puto freqūter ad
inuicē dicebāt . Nōne cor nr̄m ardens
erat i nobis · dū loqueret in via · z apꝑe
riret nobis scripturas // z iuenerūt con
gregatos . xi. ap̄los in cenaculo : vbi
domin9 ante passionē fecerat cenā cum
discipul' suis // z eos q cū ip̄is erāt // alios
discipulos z mulieres · z forte cu3 illis
etiā erat v̄go mr̄ domini // dicētes // cu3
gaudio z leticia // q2 surrexit dominus
v̄e // domin9 . Mat. 28 . data ē ingt mi
hi oīs potestas i celo z i terra . v̄e · non
false vt dicūt iudei · nō fātastice : vt fin
gunt manichei · s3 vere viuificāte aīa
corp9 illud idē itegraliter · a quo sepa
ta fueāt i morte · z sanguie sparso i cru
ce reassūpto // z apparuit Symoni // Be
da oīum ingt viroꝝ p̄mo domin9 itel
ligit apparuisse Petro · z hoc ꝓpt duo
vt dicit Criso . Primo q2 ipse Petrus
p̄mo ꝯfessus ē eum eē xp̄m · iō p'o vi
dit eū resurgētem . Secūdo q2 Petr9
eū negauerat · iō prius sibi apparuit · cō
solans eū . de ista apparitiōe facta Pe
tro null9 euāgelista dicit quādo fuerit ·
s3 credit : ꝙ sibi domin9 apparuit : quā
do audiuit a mulierib9 xp̄m surrexisse
z cucurrit ad monumentū : vt dicit Lu
cas . ap̄lis aūt resurrectionē xp̄i predi
cantib9 cū gaudio · z ips. discipuli q ve
nerāt de Emaus narrabāt ꝑ ordinē // q
gesta erāt in via // q2 . s . ipsis loquētib9
de his oībus q accíderāt · hies9 appro
pinquit iterrogās cām tristitie eorū .
z q3 durū illis referētibus stultitiam z
tarditatē cordis eoꝝ reprehēderit · atq3
scripturas eis exposuerit . z quō appro
pinquātib9 castello ipse finxit se lōgius
ire · z ipsi eū cogerūt secū manere . z q2
panē accepit · benedixit · fregit · z illis
porrexit // z quō cognouerūt eū i fractio
ne panis // ex qua relatiōe gaudiū mag
num factū ē ap̄lis habito testimonio ex
diuersis ꝑtib9 resurrectiōis xp̄i . cuius
gaudii ꝑticipes nos faciat ipse · q resur
rexit a mortuis · imortalis deus in se
cula amen zc.

Feria tertia post pasca . Pria pars .

Stetit hiesus in medio dis

cipuloꝝ suoru3 · z dixit
eis pax vobis . Luc. 24
hoc idē legit Jo. 20 . referētib9 ill' duo
bus discipul' q venerāt d Emaus quō
xp̄m cognouissent i fractiōe panis · ali
isq3 dicētibus · quia surrexit dominus
v̄e · z apparuit Symoni · vt appareret
in facto : qd v̄bo predicabat · ecce q2 eis
loquētib9 ipse hies9 stetit i medio disci
puloꝝ · z fecit ea · de qbus agit i presēti
euāgelio . in quo tria tāgunt . Primo
eim gl'iosi corꝑis sui ꝑsentiam exhibuit
discipul' de se loquētib9 . Secūdo v̄e re
surrectiōis testimoniū adhibuit eis du
bitātibus . ibi . Et dixit eis · qd turbati
estis . Tertio sacre scripture itelligen
tiam aperuit eisdē ignorātib9 . ibi . tūc
aperuit illis . Circa primū tria facit .
premittit eim euidēte3 saluatoris ꝑsen
tiam // stetit hes9 i medio discipuloꝝ suo
rum // Cirill9 . erecto ingt affectu disci
puloꝝ ad visionē xp̄i venit desiderat9
cūctis gētib9 · z q'rentib9 z expectātib9

reuelat. Mat.18. vbi duo vl' tres cõgregati fuerīt ī noīe meo. ibi sum ī medio eoꝝ. Nō q ftare ī medio discipulorū ꝯuenit xp̄o ꝓpter eminentiā suam q̄ est sup oēs. 1. Re. 10. stetit saul ī medio ppl'i. ⁊ altior fuit vniuerso ppl'o ab hūero ⁊ sursū. Sūt aūt plurima illa ꝓpt que stat ī medio xp̄s. primo nāq stetit ī medio discipuloꝝ sicut viuificator. eo mō quo cor ē ī medio corpis. q2 ab ipso vita ꝓcedit. Gen. 2. ꝓduxit de9 ab humo. i. de beata vgine lignū vite. i. xp̄m ī medio paradisi. Itē stetit ī medio velut illuīator. sicut sol ē ī medio celoꝝ: vt supiora illumīet. ⁊ īferiora Josue. 10. stetit sol ī medio celi: vt illuminet oēm hoīem venientē in hūc mūdū. Itē stetit ī medio velut gubernator ⁊ rector ī ppl'o. sicut rex circūstante exercitu. eccl. 10. ī medio fratrū illoꝝ rector ī honore. Itē stetit ī medio velut iudicator. sic iudex medi9. causas vtriusq ptis discernit. ps̄. de9 stetit ī synagoga deoꝝ. ī medio aūt deos diiudicat. Itē ī medio velut mediator ptiū aduersarū. dei vz ⁊ hoīs. vt cōcordiā facēt. 1. Thi. 2. vnus ē mediator dei et hoīs hō xp̄s ihesus. q dedit redēptionē semetipsū ꝓ oībus. Itē stetit ī medio velut saluator a demonib9 īimicis hūano generi. 1. Re. 4. veniat domin9 in mediū nr̄i. ⁊ saluet nos de manu īimicorum nr̄oꝝ. ps̄. deus aūt rex nr̄ ante secula. opatus ē salutē ī medio terre. Itē stetit ī medio velut sāctificator q sol9 sanctificat nos vtutib9. Ezech. 13. ego domin9 sāctificator Isrl'. cū fuerit sāctificatio mea ī medio eoꝝ ī perpetuum Itē stetit ī medio velut letificator et cōsolator mentiū. Ysa. 48. cōsolat9 est lugētes ī Syon vsq ī sēpiternū. Ysa. 12. exulta ⁊ lauda habitatio Syon. q2 magnus ī medio tui sāct9 isrl'. Itē stetit ī medio velut glificator. ipse eīm ē glia ⁊ beatitudo nr̄a. zachar. Ego ero ait domin9 ī glia eoꝝ ī medio Hierl'm Secūdo tāgit q amicabilit fuerit xp̄s discipulis allocut9. prīo nāq salutauit eos. ⁊ q2 erāt expositi tribulatioīb9 mūdi. ⁊ psecutioīb9 iudeoꝝ. iō salutando eos optauit eis pacē ⁊ cōcordiā // ⁊ dixit eis pax vobis // i. pacē vobis annūcio ⁊ pacē vobis opto. facta erat p xp̄um pax dei ad hoīem. ⁊ iō ipse resurgēs et cū triūpho de bello regrediēs. pacē annūciauit. Ephe. 2. Euāgelizauit pacem vobis q longe estis. ⁊ pacē his q prope vnde sil' venit cū laurea ⁊ oliua. laurea ꝓpter triūphū. oliua ꝓpter pacem. Ysa. 52. q pulchri sup mōtes pedes annūciātis ⁊ predicātis pacē. Nō q quadruplex ē pax. s. hoīs ad deū Ro. 5. iustificati igit ex fide pacē hēamus ad dominū. hāc pacē peccatōes nō habēt. Ys. 48. nō ē pax impiis dicit domin9. sz ut dicit ps̄. pax multa diligētib9 legē tuā ⁊ nō ē illis scandalū. Altera pax ē mūdi. s. hoīs ad hoīem. de q̄ dicit apl's Ro. 12. si fieri pōt qd ex vobis ē cum oībus hoībus pacē habētes. hāc pacē oēs homines desiderāt. q2 ex ipsa multiplicāt bona tpalia. ⁊ trāquillitas vite habet. Sz tamē qdā ista pace mūdi bene vtūt illi. s. q vacāt studio ⁊ exercitio vtutū atq bonis morib9. quidā vo ista pace tpali abutūt. vacātes cōmessationib9 viciis ⁊ īpietatib9. isti nō sūt digni hr̄e pacē. de qb9 dicit. ps̄. zelaui sup īiquos pacē peccatoꝝ vidēs. q2 nō ē respectus morti eoꝝ. ⁊ firmamentū ī plaga eorū ī labore hoīum nō sūt. ⁊ cū hoībus non flagellabunt. iō tenuit eos supbia. opti sūt inigtate ⁊ īpietate sua. ꝓdiit qsi ex adipe inigtas eorū. trāsierūt ī affectū

cordis. Cogitauerūt ꝛ locuti sūt nequi
tiā· posuerūt ī celū os suū· ꝛ līgua eoꝝ
trāsiuit ī terra. ecce igit̄ ī q̄stis malis
nutriūt̄ peccatores velut porci· ꝓpter
tp̄alez pacē q̄ abutūt̄. vnde merito ꝓpt̄
peccata nr̄a ista pax q̄si ex toto de terra
ablata ē· vndiq̄ȝ discēsionib⁹ ꝛ bellis in
surgētib⁹. Apo. 6. Cū apperuisset sigil
lū 2m· exiuit equ⁹ ruffus· ꝛ q sedebat
sup eū· datū ē ei: vt sumēt pacē d̄ terra
ꝛ īuicē se īterficēnt hoīes· ꝛ dat⁹ est illi
gladi⁹ magn⁹. Tertia pax ē hoīs ad se
ipsuȝ· ꝛ ista nō pōt hr̄i in p̄senti vita p-
fecte· qꝛ ꝯtinua pugna ē īter carnem ꝛ
spūm. nam etsi scī viri subiciāt carneȝ
spūi· nō ē tamē pax· qꝛ caro semp̄ recal-
citrat ꝛ spūȝ īfestat. siue peccatores ecō
trario spūm carni subiiciāt· nō ē pax qꝛ
spūs remurmurat· ꝛ conat̄ carnē subii
cere. vide Hier. 12. nō ē pax vniuerse
carni. sȝ ista pax fiet ī resurrectiōe quā
do caro sine vllā ꝯtradictiōe spūi subia
cebit. Quarta pax ē hoīs ad dyaboluȝ
qꝛ aliq ita sūt subiecti dyabolo ꝙ absq̄ȝ
vlla ꝯ̄dictione obtēpant volūtati eius
Luc. 11. cū fortis armat⁹ custodit atri
um suū· ī pace sūt oīa q̄ possidet. Igit̄
xp̄s annūciās ꝛ optās pacē discipul' nō
mādauit eis pacē dyaboli· īmo ꝯtinua
pugna fuit aplīs ad eū ipsis conātibus
liberare mūdū ab īfidelitate· ꝛ econtra
dyabolo repugnāte. Dan. 7. Cornu ha
bens oculos· ꝛ os loquens grādia· qd̄
erat mai⁹ ceteris faciebat bellū aduer-
sus sāctos. Itē mādauit xp̄s· vt q̄tuȝ
possum⁹ pacifici sum⁹ ī nobis ipsis· et
patiētes ī īfestatiōib⁹ ꝯ̄ spūm. ps̄. loqt̄
domin⁹ pacē ī plebē suā· ꝛ super sāctos
suos· ꝛ ī eos q ꝯuertūt̄ ad cor. Itē non
annūciauit xp̄s aplīs pacē mundi· īmo
p̄dixit eis ꝙ multas p̄ssuras debebant
sustinē a mūdo. Jo. 16. in mūdo p̄ssurā

habebitis· sȝ ꝯfidite qꝛ ego vici mūduȝ
Optauit aūt xp̄s discipul': vt ī ip̄o xp̄o
pacē haberēt. Jo. 14. pacē relinquo vo
bis· pacē meā do vobis. nō quō mūd⁹
dat ego do vobis. ꝛ. Jo. 16. hec locut⁹
sum vobis: vt ī me solū paceȝ hēatis·
hec ē secura ꝛ v̄a pax· de q̄ dicit aplus
Ephe. 4. pax dei q̄ exup̄at oēm sensuȝ
custodiat corda nr̄a ꝛ ītelligētias nr̄as
Salutatiōe p̄missa dicit se eē xp̄m // ego
sum //. q. d. pax vobis sit ī aduētu meo
qꝛ pax vr̄a ego sum. Ephe. 2. ipse ē pax
nr̄a· q fecit vtraq̄ȝ vnū. Nota ꝙ hoc
nomē ego suȝ· ꝯuenit xp̄o singulariter
p̄rio rōne deitatis cui ꝓpriū est eē. Job
14. ipse eīm sol⁹ ē. Exo. 3. Ego sū q sū·
sic dices filiis Isrl' q ē· ipse misit me ad
vos. Itē ꝯuenit sibi rōne eternitatis.
ps̄. tu aūt idē ipse es· ꝛ anni tui nō defi-
ciēt. Itē rōne qꝛ ē p̄ncipiū ꝛ finis ōnis
creature. Apoc. 21. Ego sū alpha ꝛ o· ī
ciū ꝛ finis. Itē rōne excellētis dominii
Ysa. 42. Ego dn̄s· hoc ē nomē meuȝ.
Itē rōne qꝛ ipse singularis hō fuit. apo.
22. Ego sū radix ꝛ genus dauid· stella
splēdida ꝛ matutīa. Itē rōne qꝛ ipse so-
lus saluator. Ysa. 43. ego sum dn̄s· et
nō ē absq̄ȝ me saluator. Itē rōne v̄e re-
surrectiōis. ps̄. ego dormiui ꝛ soporatꝰ sū
ꝛ exurrexi. ꝛc̄. Et. Jo. 11. ego sū
resurrectio ꝛ vita. Itē rōne eiusdē en-
titatis· dixit eīm ego sū. q. d. ne pute-
tis ꝙ sū ali⁹ q nūc resurrexi ab eo q pe-
pendit ī cruce· sȝ ego idē suȝ. Ysa. 43.
ego de⁹ ꝛ ab īicio ego ipse. ꝛ Malachie
3. ego suȝ ꝛ nō mutor. Deinde vt amēt
xp̄i p̄senciā expellit timorē· qꝛ timor nō
ē ī caritate· sȝ pfecta caritas foras mit-
tit timorē. p̄ria. Jo. 4. vnde subdit //
Nolite timē // ad p̄sentiā meā. ps̄. Nō
timebo mala· quoniā tu mecū es. Nō
ꝙ discipuli mortuo xp̄o ī magno erant

timore positi ꝓpter iudeos quos metue bant. sȝ dominꝰ ꝯfortauit eos ĩ suo ad‑uētu: vt ex tūc nō timerēt eos. Deut. 7. nō tīebis eos: qꝛ dominꝰ deꝰ tuꝰ ĩ me dio tui ē. prīo itaqȝ cōfortauit eos: vt nō timerēt eoꝝ multitudinē. ps̄. nō tīe bo millia ꝑlī circūdātis me. Itē ut nō timerēt eoꝝ sapiētiā. qꝛ vt dicit̄ prima Cor. 1°. sapiētia huiꝰ mūdi stultitia est apud xp̄m. Luc. 21. ego dabo uobis os ꝛ sapiētiā: cui nō poterunt resistē. nec ꝯtradicē oēs aduersarii vr̄i. Itē ut nō timerēt eoꝝ potētiā. talˀ eīȝ potētia fra gilis ē. qꝛ carnis ē. ps̄. nō timebo qd fa ciat mihi caro. Ezech. 2. ultꝰ eoꝝ ne formides. qꝛ domꝰ exasperās ē. Item vt nō timerēt eoꝝ fortitudinē. qꝛ ut di cit̄ p̄ma Cor. 1°. ĩfirma mūdi elegit deꝰ vt ꝯfundat fortia. Hebr. 11. fortes f.ĩ sūt ĩ bello. Itē vt nō timerēt eoꝝ furiā ꝛ turbationē. ps̄. deꝰ nr̄ refugiū ꝛ v̄tus adiutor ĩ tribulatiōibꝰ q̄ ĩuenerūt nos nimis. ꝓpterea nō timebimꝰ dū t̄babit̄ terra. Itē vt nō tīerēt eoꝝ edicta. und̄ cū p̄ceptū eēt ap̄lis: ne ampliꝰ loq̄rēt̄ in noīe xp̄i. ꝯtēpsit petrꝰ tale edictū dicēs obedire oȝ magis deo q̄ȝ hoībus. Act. 5. Preterea vt nō timerēt eoꝝ dītias ꝛ glīam. ps̄. ne timueris cū diues factꝰ fuerit hō. ꝛ cū multiplicata fuerit glˀa domꝰ eiꝰ. Itē vt nō timerēt v̄ba ꝯmi nationū aut ꝯtumeliaꝝ. ps̄. ab auditōe mala nō timebit. paratū cor eiꝰ sp̄are ĩ domīo. cōfirmatū ē cor eius. nō ꝯmo‑uebit̄ donec despiciat ĩimicos suos. eze. 2. ne timeas eos. ꝛ s̄mones eoꝝ ne me tuas. Rursus vt ne timerēt verbera. Job. 5. nō timebis calamitatē cū vene rit. Rursꝰ vt nō timerēt quascūqȝ ꝑse‑cutiones. Luc. 21. cū videritis p̄lia et seditiōes nolite terreri. Rursū vt tan dē ipsam mortē nō timerent. Mat. 10. Nolite timē eos: q̄ occidūt corpꝰ. aīaȝ aūt occidē nō possūt. qs aūt timendus sit adiūgit. sȝ potiꝰ timete euȝ. qui pōt aīam ꝛ corpꝰ perdē ĩ gehennā. Hie. 11. Quis nō timebit te o rex gentiū. Ter‑tio ponit̄ trepidatio discipuloꝝ ‖ cōtur‑bati vō ꝛ cōtriti existimabāt se sp̄ūȝ vi dere ‖ ex hac apparitōe passi sūt defectū prīo q̄dem ĩ ꝯcupiscibili. turbationeȝ. Rursꝰ defectū ĩ irascibili. terrorē. Itē defectū ĩ rōnali. falsā extiationē. nā ut dicit Beda lȝ scirēt discipuli xp̄ȝ hūisse verā carnē ante passiōeȝ. tamē ex quo mortuꝰ erat. nō putabāt verā carnem posse resurgē tertia die de sepulchro. vnde credebāt se vidē illū sp̄ūm. quem xp̄s in passiōe emiserat. Querit̄ quō verū sit q̄ discipuli cōturbati fuerūt ꝛ territi. cū. Jo. dicat q̄ gauisi sūt disci‑puli viso domīo. Et dicēdū q̄ prīo tur bati fuerūt ꝛ territi ꝑ ĩprouisa ꝛ subita apparitōe ut dicit. Luc. sȝ postq̄ȝ ostēdit eis latꝰ ꝛ manꝰ. ꝛ manifestauit se esse xp̄ȝ. tūc gauisi sūt discipuli ut dicit Jo. Itē q̄rit̄ vnde potuerīt existiare disci‑puli se vidē sp̄ūm. nā tūc loq̄bātur ad‑inuicē ipsi. q̄ xp̄s v̄e resurrexit. ꝛ appa ruerat Symōi atqȝ duobꝰ discipulˀ eun tibus ĩ Emaus. Et dicēdū s̄m Ambr. q̄ nō oēs discipuli habuerūt istā existi mationē. nō enim credibile est q̄ Pe‑trus ꝛ Jo. atȝ discipuli qui venerāt de Emaus hoc crediderīt. sȝ qꝛ ceteri mlˀ‑to plures hoc exīstīauerūt. iō s̄nīa ma‑ioris ptis paucoꝝ opinionē ĩcludit. vel dicēdū s̄m eūdē Ambro. q̄ potuit eē ut lȝ Petrꝰ ꝛ alii discipuli scirēt xp̄m re‑surrexisse. qꝛ tamē clauso cenaculo in gressus est ad eos subito ex hoc crede bant nō esse corpus christi. sed appare‑re spiritum eius.

Secunda pars.

Ecundo cum di
citur Et dixit e
is. qd turbati estis. ostēdit quō xpus sex testimoniis verā sui corpis resur-rectionē pbauerit. z prio hoc declarat hic reprehēdēdo existimationē eoz. et dixit eis // qd turbati estis // ad p̄sentiam meā // z cogitationes // false z pniciose // ascēdūt i corda u͞ra // q2 creditis me esse spūm. Nō ȝm Bedā q cogitationes bone descēdūt a deo ī corda n͞ra. sicut se mē bonū desup iacit in terrā. Ja. prio. oē datū optimū. z oē donū pfectuz de-sursū ē. descendēs a p̄re luminū. cogita tiones vō false nō iaciūtur desuper. nec descēdūt ī cor. s3 a corde ascendūt uelut male herbe. Mat. 15. de corde pcedūt cogitatiōes male. q̄ coīquināt hoīem. z q2 cogitatio discipuloz nō erat a deo desup. s3 de affectu terreno. iō ista cogi tatio d cit ascendē in corda eoz. Nō ȝm Cirillū q ex ista reprehēsiōe habet signū. q ille q reprehēdebat. ipse erat quem viderāt i ligno mortuū. z positū i sepulchro. quē nō latebat aliqd eorū q̄ erāt in hoīe. ps. domin9 scit cogitatiōes hoīum quoniā vane sūt. Deīde tria si-gna sue resurrectiōis adiūgit qb9 cog-nosci poterat sēsu sc3 vis9. tact9. z audi tus // uidete man9 meas z pedes // clauis ↄfixos ī cruce. ps. foderūt man9 meas z pedes meos. zacha. 13. quid sūt plage iste ī medio manuū tuaz. Et respōdet his plagat9 sum ī domo eoz q me dili-gebāt. i. q me debuissēt diligē // q2 ego ipse sum // q pepēdi ī cruce. z iacui ī se-pulchro. z nō ē ali9 ī nūero. Jtē hoc de mōstrat sēsu tact9 // palpate z videte q2 spūs carnē z ossa nō h3. sic me videtis hr̄e // z iō nolite existiare q hic sit spūs me9 sine corpe. Jtē p oīa ista v͞ba q̄ lo-quebat xp̄s z p ea q̄ sequūtur manifesta uit se auditui eoz: vt in voce z ȝmoni bus itelligerēt eū esse xp̄m. Job. 33. si habes itellectū audi qd dicit. z auscul-ta vocē eloquii mei. talib9 eīm ȝmoni bus apiebat aures viroz. z erudiens eos. instruebat disciplinā. nam auris v͞ba pbat vt ibidem dicit. Deīde seq-tur // z cū hoc dixisset. ostendit eis ma-nus z pedes // vt viderēt z palparēt. q̄-tinus visis cicatricib9 uulnez. cognos cerent q2 ipse ē. q pepēdit ī cruce. z pal pando carnē z ossa pciperēt. q2 nō erat spūs. s3 verū corp9 habebat. Querit si corpus christi habebat dotem clarita tis. quare in eadem claritate apl'i illud nō viderunt. Et dicendum secundum Aug. 22. de ciui. dei q in potestate cor poris gloriosi ē videri in claritate vel nō videri. quia vō discipuli facile ex-istimabāt xp̄m eē spūm: uoluit xp̄s tol-lere oēm occasionē erroris. apparēs in qualitate q̄ posset cognosci. q esset ipse z nō ali9. vnde ī carne mortali clarita tem resurrectiōis ostēdit. cū trāsfigu-ratus ē. ut ostēderet q ad illā claritatē debēt resurgēdo ptingē. s3 resurgens a mortuis ipsaz claritatē nō demōstrauit ne putaret esse ali9 ab eo q mortu9 fue-rat. Jtē querit quare cum xp̄us resur-rexit nō sanauerit uulnera. s3 voluerit ea remanere ī carne sua. Et dicendum ȝm Bedam q hoc nō fuit ex īpotentia xp̄i. potuisset eīm sanare uulnera q ma iora fecit. s3 tamē ip̄e victor mortis p9 mortē. signa mortis delē noluit ppt̄ q̄t tuor. Prio vt p'ea fidē resurrectiōis discipul' astruēt. Secūdo ut cū supplicat p hūano gnē: sēp ipa uulnēa oūdat deo p̄ri. Tertio vt oūdat his q saluant. q̄3 misericordit eos p ipa uulnēa redemit. Quarto ut oūdat ī iudicio q̄3 iuste ipii

dāpnent̄. Jtē q̄rit̄ quō corp⁹ xp̄i potue-
rit eē palpabile· cum sic eēt subtile: vt
clauso cenaculo ĩgressū fuerit ad disci-
pulos. Et dicēdū ẜm Greg. 2°. mora-
liū q̄ ĩ corpe glīoso sit̄ sūt corpulētia· q̄
ptinet ad v̄itatē nature· z subtilitas p
effectū spūalis potētie· q̄ vt dicit Am-
bro. ptinet ad corporeā q̄litatē resur-
rectionis. nec ista duo corpulētia vz et
subtilitas repugnāt· q2 nō sūt eiusdē ge
neris· sz vnū ptinet ad naturā· alterū
ad glīam: ꝓpter p̄mū corp⁹ xp̄i fuit pal-
pabile· ꝓpter secūdū potuit sine diuisio
ne clausa penetrare. Jtē q̄rit̄ quō xp̄us
potuerit loq̄· v̄e eīm nō loq̄t̄ nisi respi-
rans· qd aūt respirat· ĩdiget aere ad cō
seruationē vite· q2 v̄o xp̄s erat ĩmor-
talis· nō videt̄ aerē respirasse· z sic nec
loq̄ potuisse. Et dicendū q̄ xp̄i locutio
v̄a fuit· nō eīm fuit locut⁹ queadmodū
angel⁹ pōt loq̄ ĩ assūpto corpe forman
do v̄ba ĩ aere· talis eīz locutio nō ē p ĩ
strumēta vite. sz xp̄s formauit vocez
z v̄ba p naturalia ĩstrumēta· q̄ sūt gut
tur· līgua· palat⁹· dētes· z labia. Et
qñ dicit̄ q̄ nihil loq̄t̄ nāliter nisi respi-
rās· xp̄s aūt nō respirabat. Dico q̄ aer
spirat⁹ ad duo deꝫuit aīalibus· p̄rio.s.
ad refrigerationē caloris ĩtrinseci· ali
as eīm aīal suffocaret̄. Secūdo deꝫuit
ad formationē vocis: cū pcutit̄ ad can
nā pulmōis· z postea ipsa uox diuidit̄ z
articulat̄ diuersimode p cetera nālia ĩ-
strumēta. xp̄s aūt loquēdo spirauit ae
rē nō rōne p̄mi· vt vz tēparet calorez
ĩtrinsecū cordis· sz attraxit aerē rōne
secūdi: vt nāliter scz loq̄ret̄ discipulis.
Deīde tangit̄ quītū signū sue resurrec
tionis. manifestauit eīm se p sensū gu-
stus· q2 comedit corā discipul̄. vn̄ di-
cit // Adhuc aūt ill̄ nō credētib⁹ z mirā
tibus // nō credebāt pfecte· sz tamē mi-
rabāt // p̄ gaudio // . Jo. 16. Adhuc vi-
debo vos· z gaudebit cor v̄r̄m // dixit
hētis hic aliq̄d: qd māducetur // petebat
xp̄s māducare: vt dicit Beda· nō q̄dē
ex necessitate· sz ex dispēsatiōe: vt ostē
deret se eē viuētē // At illi obtulerūt ei
ptē piscis assi z fauū mell̄ // Fau⁹ dicit̄ a
fauin grece qd idē ē qd māducare. ē aūt
fau⁹ idē qd brisca. est aūt brisca mel nō
dū expssa z d2 cera. sicut vua ē vinū nō
dū expressū de racemo. z vbera dicunt̄
quādo lac nōdū expssuz ē de māma // et
cū māducasset corā eis // videntib⁹ oīb⁹
sumēs reliq̄as // dedit eis // nō eīm opor
tebat: vt totū appositū comedēt· ne vi
deret̄ ĩdigere cibo· sz sufficiebat modi-
cū qd māducaēt· ad pbationē v̄e resur
rectiōis. Querit̄ vtrū corp⁹ glīfica-
tū ĩdigeat cibo corpali. Dicēdū q̄ aīal
ĩdiget cibo ꝓpter tria. Prīo q̄dē ad cō
seruationē subē sue. calor eīz nālis cō
sumit humidū nāle· z nisi fieret restau
ratio illi⁹ hūidi depditi p sumptionē ci-
bi· ꝯsumeret̄ aīal z p̄iret. Secūdo aīal
ĩdiget cibo: vt pueniat ad q̄ntitatē p-
priā· z debitā v̄tutē. Tertio ĩdiget ci
bo: vt ex supfluo alimēti possit sibi sile
generare. nullo aūt istoz mōrū erit ne
cesse māducare p⁹ r̄surrectionē. calor
eīm nālis erit ꝯtēpat⁹ hūido nāli ꝓpter
qd nō esuriēt sācti nz sitiēt· nec ulla eīt
depditio subē eorū· vt dicit Ysa. xlix.
nec etiā eīt necessari⁹ cib⁹ ꝓpt augmē-
tum· q2 oēs resurgem⁹ ĩ pfecta q̄ntitate
ẜm mēsurā plenitudīs etatis xp̄i. ephe.
4. sz nūc ēt ē cib⁹ necessari⁹ ꝓpt genera
tionē· q2 p⁹ resurrectionē scī nec nubēt
nec nubēt̄· sz erūt sic āgeli dei ĩ celo: ut
dicit̄ Mat. 22. ubicūq3 igit̄ ĩuenit̄ ĩ sac
scripta: q̄ scī māducabūt ĩ vita etna in
telligēdū ē de spūali māducatiōe q̄ con
sistit in delectatione z satietate fruitōis

diuine. Itē querit vtrū xp̄s vere mādu cauerit. Et dicēdū q̄ aliter dicūt manducare angeli ī assūpto corpe. aliter vo xp̄s māducauit post resurrectionē. ad verā eīm māducationē tria exigūtur. Prīo vz vt cib⁹ diuidat̄ z cōterat̄ dentibus. Secūdo vt sapor cibi pcipiatur Tertio vt cib⁹ ipse trahiciat̄ in stomachū. angeli igit̄ assūpto corpe lz mādu care videāt. nō tamē vere māducāt. q2 cibū nō frangūt naturalib⁹ dētib⁹. itez q̄litatē cibi nō sentiūt. Itē q2 carēt stomacho. iō cibū ī trahiciūt. xp̄s vo cibū diuidebat z cōterebat nālibus dētibus Itē pcipiebat saporē. Itē traiecit cibū ī stomachū. z iō vere māducauit z bibit. Querit̄ qd euenerit de cibo illo. quem xp̄s māducauit post resurrectionē. Et dicendū q̄ ad verā māducationē nō requirūt nisi tria illa q̄ superi⁹ enumerata sūt. sz q̄ cib⁹ sic māducat⁹ opatōe caloris nālis digerat̄ z cōuertat̄ ī carnem z sanguinē. hoc nō ptinet ad verā māducationē. sz videt̄ eē q̄si effect⁹ māducationis. z cōsequēs eā. xp̄s igit̄ lz vere māducauerit. tamē effectū māducationis nō habuit. q2 cib⁹ ille sūpt⁹. nō fuit ab eo digest⁹. nec trāsiuit ī subām carnis z sanguīs sui. sz vtute diuina 9uers⁹ ē ille cib⁹ ī aliā materiā. in vaporē aliquē. vel aerē. put sibi placuit. ōnia eīm q̄cunqz voluit fecit. nec ē q̄ resistit volūtati ei⁹. Deīde adducit sextum signū resurrectiōis. z ē rememoratio preteritoꝝ. reduxit eīm eis ī memoriā vba sue passiōis. q̄ locut⁹ fuerat illis anteq̄z moreret̄ // z dixit ad illos. hec sūt vba // hic ponūtur vba p reb⁹: vt sit sēsus. hec sūt vba. i. res de quib⁹ fuerūt vba // q̄ locut⁹ sum ad vos // Luc. 18. ecce ascēdimus Hierosolimā. z cōsumabūtur oīa q̄ scripta sūt p pphetas d filio hominis. tradetur eīm gentibus. z illudetur. z flagellabitur. z conspuetur. z postq̄z flagellauerint occident eum. z tertia die resurget // cum adhuc eēm vobiscum in carne // .s. mortali // quoniam necesse ē impleri oīa q̄ scripta sūt ī lege Moysi // vnde lz ignorāter tamē bm legē iudei dixerūt Pilato. Jo. 19. Nos habem⁹ legē. z bm legē nr̄am debz mori. iō autem bm legē mortu⁹ ē: ut testamentum noue legis cōderet. Hebre. 9. p ppriū sanguinē ītroiuit semel ī sācta eterna redemptiōe inuēta. z ideo noui testamēti mediator ē. morte īterce dente // z pphetis // Act. 3. deus pnunciauit p os oīm pphetaꝝ pati xp̄m suū. z sic īpleuit // z psalmis de me // Tren. 3. ego sū salus eoꝝ. redde eis vicem domine. iuxta oꝑa manuum suarum.

Tertia pars.

Ertio cum dicitur tunc apperuit illis.

ostēditur q̄ christus discipulis suis aperuit sacre scripture intelligentiam. Luc. 18. dicit̄: q̄ cū xp̄s prediceret apl'is de his que ventura erant super eos. ipsi nihil hoꝝ intellexerunt z Jo. euangelista cum venisset ad monumentum christi. z nō inuenisset corpus. credidit corpus esse ablatū ppter hoc. q2 nōdum sciebat scripturas. Jo. 20. z iō vt dicit Theo. ne discipuli vacillarēt circa resurrectionē xp̄i. oportebat vt scripturas ītelligerēt. q̄ de ipso erāt. Duplicit̄ aūt xp̄s īstruxit discipulos. prīo .s. īti⁹ illūīnādo z disponendo ītellectū eorum. vnde dicit // tunc apperuit illis sensum // .i. intellectū eorum interius ampliauit ad comprehēsionez scripturaꝝ // vt ītelligerēt scripturas // purgauit enim xp̄s tunc eoꝝ ītellectuz

z fecit eos idoneos: vt oēm scripturam ītelligerēt. Job. 32. Inspiratio oīpotētis dat ītelligentiā. z prīa. Jo. 5. Filiꝰ dei venit. z dedit nobis sensū: vt cognoscamꝰ verū deū. z simus in vo filio eiꝰ. Et attēde dīam īter xpm doctorez z ceteros hoīes docētes. nā homo docz aliū solū exteriꝰ ꝓponēdo vba. z nihil facit interiꝰ. qz nō pōt illuminare ītellectū. nec prebē ingeniū docile. xpus vo etiā docet īteriꝰ illuminādo ītellectum. vnde ipse ē singularis magr. d qͦ dicit Mat. 23. magr nr vnus ē xps. et ꝓpter hoc volēs docere aplos de scripturis. pmo aperit ītellectū eorū. Job 38. Quis posuit ī viscerib hoīs sapiētiam. vel qs dedit gallo ītelligentiā. ego dominꝰ. Secūdo īstruxit aplos ēt p vba exteriora declarādo illis scripturas. ps. declaratio sermonū tuoꝝ illuminat. z ītellectū dat paruulꝭ z dixit eis. quoniā sic scriptū ē. z sic oportabat xpm pati Jo. 11. Expedit vt vnus hō moriat p pplo. z nō tota gens peat z oportebat xpm resurgē a mortuis die tertia nam vt dicit Beda. pditus fuisset fructꝰ passionis. si non eēt veritas resurrectiōis z vlteriꝰ tertio oportebat pdicari ī noīe eiꝰ penitētiā z remissionē peccatoꝝ in oēs gētes z bene dicit ꝙ penitētia z remissio peccatoꝝ ē ī noīe xpi. qz vt dicit. 1. Jo. 2. ipse est ꝓpiciatio p peccatis nrīs. nō p nrīs tātum. sz p totiꝰ mūdi peccatis. ipse eīm fuit agnꝰ īmolatꝰ deo p peccatis oīum hoīum. z iō nō fit peccatorū remissio. nisi ī noīe eiꝰ. qz nūqͣ p aliud sacrificiū legis Moysi potuit fieri peccatorū remissio. q̄ facta ē ī sanguīe xpi. Act. 13. Notū sit vobis viri fres. qz p xpm uobis remissio peccatoꝝ annūciat ab oībꝰ peccatis. qbꝰ nō potuistis ī lege Moysi iustificari. Rogemus ergo zc.

Feria qrta post pasca.

Prima pars.

Manifestauit se iteruz hiesus discipulis suis zc. Jo. 21. Sicut mendaces desiderant esse occulti. ita veraces cupiunt esse manifesti. qa veritas non querit angulum. vnde cuz resurrectio saluatoris nri vera fuerit. sine ulla falsitate. ideo ipse dedit opaz manifestare se discipulis suis plurimis exēplis z argumētis. z maxime ī locis illis ī qbus fuerat cū aplis ꝯuersatꝰ. s. in Galilea circa mare tiberiadis. z de vna manifestatione ibidē facta legit in euāgelio presenti. qd ī tres ptes diuidit. In prīa exprimit piscatiōis negociū. In secunda addit manifestatiōis miraculū. ibi. Mane aūt facto. In tertia postponitur refectiōis ꝯuiuiū. ibi. vt ergo descēderunt in terrā. Circa primū tria tangūtur. Prīo describit locus manifestationis manifestauit se hiesus iteꝝ nā pluribꝰ aliis vicibus se manifestaueāt discipulis suis. digni erāt discipuli quibus christꝰ manifestaret. qz ipsū amabant z desiderabāt. vnde ista ē cā q̄re post resurrectionē non legit aperuisse iudeis odiētibꝰ. sz solis diligētibꝰ. Jo. 14. qui diligit me. diliget a pre meo. z ego diligā eū. z manifestabo ei meipsū Nota ꝺm Criso. ꝙ signāter dicitur: ꝙ xps manifestauit se. qz corpꝰ christi cū sit īcorruptibile z gliosum. nō videtur indifferēter a quibuscūqz. sz ab illis tātū qbus se uult manifestare. z qz potestas māifestatōis ē ī xpo. iō ū dicit euāgelista: ꝙ māifestatꝰ fuerit quōcūqz. sz ꝙ seipsz māifestauerit ad mare tibēiadis

hoc ē mare Galilee· cōuenit aūt locus iste manifestatiōi· qꝛ vnāquanqꝫ rem meliꝰ cognoscimꝰ ī loco: vbi cā cōsueuimus vidē. qꝛ vō xp̄s fuerat ꝯuersatus circa hᵒ mare ante passionē cū discipulis suis· iō vt faciliꝰ eū cognoscerēt ibidē se manifestauit eisdē. Secundo ponit̄ actꝰ cui vacabāt apl'i // manifestauit aūt sic // sicut dicet̄ ꝑ sequētia // erāt aūt simul // sicut ī vno loco· ita ī una caritate spūs sancti ꝛ ꝯcordia· Phil'. 2. idē sapiatis. eādem caritatem habētes vnanimes id ipsū sentiētes· dē q̄ vnitate dicit ps̄. Ecce q̄ꝫ bonū ꝛ q̄ꝫ iocundū· habitare fr̄es ī vnū // Petrꝰ // q plus ceteris dilexerat // ꝛ Thomas q dicit̄ didimus // didimꝰ grece idē ē qd̄ gemin' latine· qd̄ cognomē sibi ꝯuenit· qꝛ ampliꝰ ceteris dubitauerat // ꝛ Nathanahel // iste Nathanahel fuit fr̄ Phillippi apl'i: doctissimꝰ ī lege· quē Phillippꝰ adduxit ad xp̄m· ꝛ ipse prīo ꝯfessus fuit excellentiā xp̄i dicēs. Rabi tu es filiꝰ dei tu es rex Isrl'. Jo. 1ᵒ. qui erat a chana vico Galilee· vbi dominꝰ aquā ꝯuertit ī vinū // ꝛ filii zebedei // Jacobꝰ videlicet maior ꝛ Jo. // ꝛ alii ex discipul' eiꝰ duo // quoꝝ noīa tacētur // dicit eis Symon Petrꝰ· vado piscari. dicūt ei vēimus ꝛ nos tecū // Ita eīꝫ colligati erāt adiuicē amore· vt etiā simul vellent piscari. Querit̄ qd̄ potuerit eē in cā qd̄ Petrꝰ cū aliis iuerit piscatū. nā multi dies erāt ex quo relictis retibus ꝛ naui secutꝰ fuerat xp̄m· ꝛ ex tūc nō vacauerat arti piscarie. Et dicendū q̄ Crisost. triplicē cām assignat. Prīa qꝛ dum cōuersabātur cū xp̄o· ita erāt occupati p̄dicatione ꝛ miracul' atqꝫ ꝯuersatōe eiꝰ q̄ nō poterāt intēdere piscatiōi· nūc vō qꝛ xp̄s nō erat cū eis· ꝓtinus redierūt ad pristinā artē. Secūda qꝛ nōdum erat cis datꝰ spūs sc̄tꝰ· ꝑ quē debebāt spūalibꝰ actibꝰ mācipari· ꝛ ideo opa corpalia exercebāt· sꝫ postq̄ꝫ receperūt spūm sc̄tū· dederūt se ex toto spūalibꝰ. vn̄ dicebāt Act. 6. nō ē equū nos derelinq̄re v̄bū· ꝛ mīstrare mēsis. sꝫ ꝯsiderate viros ex uobis· qᵒs ꝯstituamꝰ sup hᵒ opꝰ nos vō orōni ꝛ mīsterio v̄bi īstātes erimꝰ. Tertia qꝛ ociosi erāt· ꝛ iō aliq̄ opatione voluerāt se occupare: quā non erāt. Pōt s̄m Aug. etiā q̄rta cā assignari· qꝛ q̄ꝫdiu erāt cū xp̄o· nihil eis defuit: vt dicit̄ Luc. 22. sꝫ post mortē eiꝰ ceperūt h̄re penuriā· ꝛ iō ad ꝯsuetā artē vn̄ priꝰ vixerāt se trāstulerūt. 2. Tes. 3. nō gratis panē māducauimus ab aliquo· sꝫ ꝛ labōe ꝛ fatigatiōe nocte ꝛ die operātes. Itē q̄rit̄ s̄m Greg. cur Petrꝰ q ante ꝯuersionē piscator fuerāt post ꝯuersionē ad piscationē rediit· cuꝫ v̄itas dicat. nemo mittēs manū ad aratrū· ꝛ respiciēs retro· aptꝰ ē regno dei. Luc. 9. p̄cipue qꝛ vt dicit Aug. si fecissent hᵒ apl'i mortuo xp̄o anteq̄ꝫ resurgeret· putaremꝰ qꝛ hoc fecissēt desꝑantes eū resurrecturꝫ. nūc vō qꝛ ad piscatōeꝫ redierūt· postq̄ꝫ viderāt eū viuū· ꝛ inspexerāt loca uulneꝝ· atqꝫ īsufflatōeꝫ habuerāt spūs sc̄ti· valde icōueniens videt̄ q̄ ad piscationē redierit. Ad hᵒ r̄ndꝫ Gre. distiguēs q̄ q̄dā sūt negocia q̄ sine peccato fieri pn̄t· q̄dā vō sūt q̄ aut vix aut nullatenꝰ sine pc̄co fieri pn̄t· sic thelonei negociū· ꝛ talibꝰ negociis nō se dꝫ īplicare· ꝓpt hᵒ Mathēꝰ pꝰ xp̄i resurrectōeꝫ nō rediit ad theloneū. qꝛ vō piscaria sine pc̄co fieri pōt· iō pꝰ ꝯuersionē t'le negociū r̄petē nll'a culpa extitit p̄cipue ut. d. Aug. qꝛ apl'i nō hēbāt vn̄ viuerēt· quā tū īdigētiā iō dn̄s eueire ꝑmisit: vt cōpellerēt̄ ire piscatū q̄tenus dispositū miraculū exhibeēt vnde pꝫ q̄

Petr⁹ ap̄ls mittēs manū ad aratruz. nō respexit retro. retro eīm aspicē est post ꝯuersionē repetē culpā p̄teritā: ut dicit glo. i. Thi. 4. sz q2 piscari non erat culpa. iō nō repetiit culpā p̄teritā Tertio ponit̄ labor discipuloꝝ sine fructu // ꝛexierūt. ꝛ ascēderūt ī naui. ꝛ illa nocte // in nocte vt dicit Cris. piscabātur. q2 adhuc forte dolosi erāt // Nihil prēdiderūt // Greg. facta ē inqt discipul' piscatiōis magna difficultas. magna ēt afflictio spūs. q2 cūct⁹ eoꝝ labor ibat ī cassū. sz tamē ī tāto labore sine fructu credēdū est eos fuisse benignos ꝛ patiētes. nō ꝯturbatos ad īuicē. sz cūcta in beneplacito dei ponētes. nō sic faciunt peccatores hoīes q̄ irascūt. ꝛ frequēter etiā deū altissimū maledicūt. si nō euenīat qd cupiūt. nō aduertētes: ꝙ deus dispōit hoīs vitā meli⁹: q̄z ipse hō cognoscat. ps. Iacta cogitatū tuū ī dnīo ꝛc. Secunda pars.

Ecundo / cū dicinur Maneautē tangit̄ manifestatio saluatoris. laborātib⁹ eīm ꝛ afflictis discipul' atq3 ignorātib⁹ q̄d agerēt. astitit hies⁹ saluator. et quīq3 tāgunt̄ ī hac pte. Primū est xp̄i presētia // mane aūt facto. stetit hies⁹ in littore // Querit̄ hic ṡm Greg. cur post resurrectionē dn̄s stetit ī littore: q̄ ante suā resurrectionē corā discipul' ī fluctibus maris ābulauit: ut dicit̄ Mat. 14. Et respōdet Greg. assignās rōez misticā. dicit eīm ꝙ mare significat p̄sens seculū. qd se cāruz tumultib⁹. ꝛ vndis vite corruptibil' illidit. p̄ soliditatē vo littoris ppetuitas eterne q̄etis figuratur q2 igit̄ discipuli adhuc erant ī fluctibus mortal' vite. iō laborabāt ī mari. ꝛ ꝓpter eādē cām xp̄s ante resurrectionē ī mari fuit cū eis. q2 vo redēptor nr̄ iaz corruptionē carnis excesserat. post resurrectionē suam ī littore stabat. pōt etiā adhuc adduci lr̄alis ratio: q2 xp̄us volēs manifestare veritatē sue resurrectionis. nihil debuit facē qd esset discipulis occasio erroris. erāt eīm valde labiles: vt existimarēt eū esse spūz. si igit̄ ambulasset supra mare. stati potuissent suspicari: ꝙ esset fantasma. et ita habuissent īpedimentū ad credendū resurrectionē eius. nā vt legit̄ Mat. 14: cū christ⁹ ante resurrectionē ābularet sup̄ mare. ꝛ ueniret ad discipulos: q̄ erāt ī nauicula. discipuli ꝯturbati sūt dicētes. quia fantasma ē. ꝛ pre timore clamauerūt. ꝙ si fuerūt hec suspicati de eo quē nōdum viderāt mortuū. multo amplius se existimassent videre fantasma. si christus quē mortuū uiderāt post resurrectionē supra mare ambulasset. Deinde ostēdit ꝙ latuit discipulos eum eē christū // nō tamē cognouerūt discipuli: quia hiesus ē // Ysa. 45. vere tu es deus abscondit⁹. deus Isrl' saluator. Sciendū est vt dicit Crisos: ꝙ christus mox seipsum nō ostēdit discipulis. sed voluit primo in allocutionem cū eis venire. Que autē sūt cause quare eū statim nō cognouerūt. prima ex parte corporis christi. q2 sicut ī potestate corpis glīosi est: ꝙ se ostēdat uł nō ostēdat. ita etiam ī potestate ipsius est: ꝙ si p̄ aliquē modū se ostendat: vt cognoscat. vel etiā aliquo mō se ostendat: vt cognosci nō possit. sz videri tātū. xp̄s igit̄ lz se ostēderet existētē ī littore. q2 tamē nō eo mō se presētauit: q° posset cognosci. iō ipsū nō cognouerūt. Secūda cā pōt assignari ex pte discipuloꝝ. q2 ita erāt intēti ad op⁹ piscatiōis: ꝙ lz viderēt christū ī littore. nō tamē

aduertebāt q̄ ipse eēt· ‖ Posset etiā as
signari cā ex pte distātie· q2 eīm xp̄us
distabat ab eis cubitis ducētis· iō forte
nō cognouerūt. Secūdo ponit allo-
cutio xp̄i ‖ dixit ergo eis ihesus .pueri ‖
pueros appellat nō pter etatē· q2 ‖ Pe
trus iā habuerat vxorē· s3 dicit eos pu
eros ab obseqo queadmodū suiētes no
bis ī antiquis· pueros appellam9 ‖ nūqd
pulmētariū habetis ‖ .i. hētis ne aliqd
vnde possit fieri pulmētū ‖ hoc aūt dice
bat q̄si aliqd vellet ab eis emē ‖ Est au
tem pulmētariū idē qd pulmētū· z dicit
pulmētū cib9 delicat9 z suauis· vl' etiā
qlibet cib9 pter panē qd ē cōpanagiū.
z bene nouerat ipse· q nihil ī ipsa nocte
prendiderāt· z tamē iterrogat· si aliqd
habent venale pter duo. ‖ Prio vt ip
sis referētib9 se nihil habē· habeat locū
mādare eis: vt mittāt rethe in mare.
Secūdo q2 si xp̄s dixisset se scire q ni-
hil ea cepissent nocte· ex hoc signo cog-
nouissent eū eē xp̄m· q2 sciret occulta·
xp̄s aūt adhuc volebat differre suā co-
gnitionē ī miraculo magis euidenti ‖
Rūderūt ei nō ‖ certe nō hēm9 pul-
mentariū· nec aliqd cepim9. Tertio
ponit preceptū xp̄i ‖ dixit eis. mittite re
the ī dextrā nauigii ‖ .i. ad dextrā ptē
nauis mittite rethe ī mare ‖ z inuenie-
tis ‖ inuenietis. s. mltitudinē pisciū ‖ mi
serūt ergo ‖ sic mādauerat ill' ‖ z ita iple
tum ē rethe magnis piscib9· q2 iam nō
valebāt illud trahē ‖ pter mltitudiē
pisciū ‖ plus igit valuit vnicū vbum
atq3 īperiū xp̄i q̄ tot9 labor z plurima
īdustria discipulor. Et attēde q ista cō
gregatio pisciū ī rethe discipulor facta
ē diuinit9· tū misterio angelor qui subi
to ad nutum xp̄i incluserūt intra retia
illos pisces de mari. Quarto tangitur
noticia xp̄i ‖ dixit ergo discipulus ille
quē diligebat ihesus ‖ iste ē Jo. euāgeli-
sta ‖ Petro ei dixit tāq̄ magis diligēti
xp̄m ‖ dn̄s ē ‖ ps. cognoscāt q2 nomē tibi
dn̄s. tu sol9 altissim9 sup oēs terram.
Nō fm Bedā· q Jo. cognouit xp̄um
pter tria. s. pt miraculū isti9 piscatio
nis. Itē pter sonū pcognite uocis. Itē
tio q2 fuit recordat9 alteri9 piscatiōis
de q̄ hetur Luc. 5. q ad vbū xp̄i ‖ Pet.
laxauit retia ī capturā· z cōcluserūt dis-
cipuli pisciū multitudinē. venit igit in
mētē Jo. miraculū piscatōis illi9· z co
gnouit q xp̄s eēt· cui9 etiā īpio eāt fac
ta ista piscatio. Quīto ponit quō disci-
puli cognito xp̄o venerūt ad ipsū· z pri
mo quō ‖ Pet. celis feruētior pmptius
veit ‖ Simō ergo ‖ Pet. cū audisset q2
dn̄s ē· statī credidit Johāni· tunica suc
cixit se ‖ Est aūt succigē: vestiméta ele
uare sup cingulū· sic faciūt q ministrant:
vt expeditiōes fiāt ‖ erat eīm nud9 ‖ s3
Bedā dicit ‖ Pet. fuisse nud9· ad cōpa
tionē ceteror vestimētor· qbus vti so
lebat· q vestimētis solitis nō erat īdu-
tus. Aut etiā dici pōt fm eūdē· q mo-
re piscator piscādi studio nud9 īcessit ‖
z misit se ī mare ‖ eodē ardore quo mul
ta alia fecerat. venit ad ihesū· nec vo-
luit expectare: vt nauigio veniret ad
xp̄m· q2 tarde sibi videbat posse veire
ad terrā. Nō tamē vt dicit Beda ītel
ligēdū ē ‖ Petrū venisse sup fluct9· s3
aut natādo aut pedibus ppriis q2 erat
pe terrā. Licz igit ‖ Petr9 nō xp̄m prius
cognouerit· q2 tamē pl9 oibus dilexit:
iō pōr venit ad christū. Deīde ostēdit
quō alii venerūt ‖ Alii aūt discipuli na
uigio venerūt ‖ Forte eīm timuerunt
se mittē ī mare· aut erubescebāt succī
cti z balneati venire ad christum ‖ non
enim longe erat a terra· sed quasi cu-
bitis ducentis ‖ Et attende q cubitus

quidam est geometricus continens sex vl' nouē pedes. ali⁹ cubit⁹ ē vsual' · cōtinēs vnū pedē cū dimidio tātū. ⁊ ē cubit⁹ ps brachii · ⁊ dicit̃ a cubādo: q̄ꝛ sup brachiū cubāt hoīes. Cū ergo dicit̃ q̄ discipuli nō erāt lōge a terra · sꝫ q̄si cubitis ducētis · nō ē itelligendū de cubitis geometricis · q̄ꝛ tūc nō fuissēt ꝓpe · sꝫ lōge a terra. itelligendū ē ergo de cubitis vsualib⁹ · vnde si erāt ducēti cubiti · ⁊ cubit⁹ iste ꝯtinet pedē cū dīidio · pꝫ q̄ .ccc. pedib⁹ distabāt a terra. pass⁹ aūt ꝯtinet .5. pedes · ⁊ iō .ccc. pedes sūt 60. pass⁹ q̄ ꝓpt discipuli distabāt a terra .60. passib⁹. vnd cū milliare ꝯtieat mille pass⁹ · pꝫ q̄ discipuli distabant a terra min⁹ q̄ꝫ ꝑ septādecimā ꝑtē vni⁹ milliarii / trahētes rethe piscium / .i. discipuli alii venerūt nauigio trahētes ꝑ aquā rethe piscium · sic eī erat magni pōderis: q̄ illud nō potuissēt collocare ī nauiꝫ ⁊c̄. *Tertia pars.*

Ertio cum dicitur ut ergo des

cēderūt ī terrā. tāgit̃ refectiōis ꝯuiuium · circa qd quīqꝫ facit. Primo ꝑmitt̃ ꝯuiuii prepatio / vt ergo descēderūt ī terrā · viderūt prunas positas / prune sūt carbones viui ⁊ igniti / ⁊ piscē suppositū / prunis: ⁊ viderūt etiā panē nō q̄dē prunis suppositū / sꝫ seorsū / Nō q̄ ꝑm q̄ iuuit Cri. q̄ xp̄s ante passionem oꝑabat̃ miracl'a ex mā supposita · sicut pꝫ ī mutatiōe aq̄ ī vinū · ⁊ ī saturatiōe ꝑpl'i ex .5. panib⁹ · ⁊ alia vice ex .7. nūc ꝟo ad mirabiliora signa se trāsfert. nec tamē ē itentio Cris. q̄ xp̄s illū piscē et panē atqꝫ prunas creauerit tūc ex nihilo sꝫ q̄ de aliq̄ remota mā oīa ista fecerit. voluit etiā xp̄s: vt sit cū pisce quē prunis supposuerat · poneret̃ d piscib⁹ quos ceperāt apl'i · q̄ꝛ ille vnic⁹ piscis nō suffecisset eis oībus · ⁊ vt etiā ostenderet nō eē fantasma qd factū erat. vnde seq̄t / dicit eis ihes⁹. afferte de piscib⁹ quos prēdidistis nūc. ascēdit aūt Symō Petr⁹ ī nauiꝫ · ⁊ traxit rethe ī terrā plenū magnis piscib⁹ centū q̄nquagīta trib⁹ / dei mīaculo. nō q̄lescūqꝫ sꝫ optimi ⁊ electi pisces capti fuerūt / ⁊ cū tāti essent / numero ⁊ magnitudīe / nō ē scissum rethe / qd iō dicit euāgelista · q̄ꝛ nō solum fuit miraculū ī captiōe pisciū · sꝫ etiā in ꝯseruatiōe retis. Secūdo tāgit̃ inuitatio ad ꝯuiuiū / dicit eis ihes⁹. venite prandete / iā ꝑauerat discipul' prandiū ⁊ iō iuitabat eos. Tertio ponit̃ certitudo discipuloꝝ de xp̄o / ⁊ nemo audebat de discūbentib⁹ iterrogare eū tu q̄s es / nō audebāt certe / sciētes q̄ꝛ domi⁹ est / Aug. nemo inq̄t audebat eū iterrogare q̄s eēt · q̄ꝛ tāta erat euidētia veritatis: vt nō solū nō negare · sed nec etiam quisquā dubitare audēt. q̄ si aliquis dubitasset · vtiqꝫ certe iterrogasset. vel ꝑm Criso. cum hoc q̄ erāt certi q̄ ipse erat dominus · nō audebāt interrogare · nō quidē de hoc solum: an ipse eēt dominus · sed nec de quocūqꝫ alio. nō enim ꝯfidebāt cum eo loq̄ sicut prius · sed cum silētio ⁊ multa reuerētia sedebant. Item attendebāt in eum contemplantes formā eius admiratiōe plenam · ⁊ tunc admiratione simul ⁊ gaudio repleti volebant eum interrogare · sed formido in hoc q̄ sciebant. quia dominus est · reprimebat iterrogatōeꝫ eoꝝ · ⁊ cū reuerētia comedebāt cū eo. Quarto ponitur distributio ciboꝝ. / ⁊ venit ihesus / ad mēsā cū eis / ⁊ accepit panē ⁊ dedit eis / ꝑꝫ morē suū quē faciebat ante passiōnē: quando erat in mēsa · nō eīm audebāt accipe panē: nisi

porrectū sibi a xp̄o // z piscē siliter // dedit eis de pisce: quē īuenerāt prūis suppositū. z siliter de piscib⁹ captis: de qbus iusserat apponi sup prunas. Nā qꝛ lȝ nō expsse dicat hic. qꝛ xp̄s comederit cū discipul' suis. tamē vt inuit Cri. credendū ē: qꝛ penit⁹ comederit cū eis ad veritatē resurrectiōis pbandā. Et ꝓpter societatē ꝯuersatiōis ꝓuandam. atqꝫ ꝓpter eoꝝ ꝯsolationē. Quito ostēdit euāgelista. quotiēs iā xp̄s discipul' sit manifestat⁹ // hoc // .s. mō // iā tertio // .i. tertia vice // manifestat⁹ ē ihiesus discipulis suis cū resurrexisset a mōtuis // z bene dicit discipulis. i. aplis. qꝛ si cōnumerarēt apparitiōes facte mulierib⁹ vel apparitio facta duob⁹ discipul' eūtibus ī Emaus. q nō erāt apli. aut etiaꝫ apparitio facta Petro soli. tūc ista apparitio nō erat tertia. īter apparitiōes tamen factas plurib⁹ apl' sista ē tertia. pma eīm fuit ī sero resurrectiōis. cū discipuli eēnt clausi ī cēaculo. z Thomas erat absens. Secūda fuit octaua die resurrectiōis p̄sente Thoma. Tertia est ista de q̄ nūc dicit euāgelista. si aūt volumus ꝯnūerare q̄scunqꝫ apparitōes canonicas factas post resurrectionē vsqꝫ ad ascēsionē domini. Sciendū vt dicit Aug. qꝛ iste apparitiōes fuerūt. 10. q°niam ipsa die resurrectiōis qnquies uisus ē. prio Marie magdalene plorāti ad monumētū ī forma ortulani. Mar. 16. z Jo. 20. Secūdo eidē Marie magdalene z aliis mulierib⁹ regrediētibus a monumēto. Mat. 28. Tertio visus ē a beato Petro. Luc. 24. sꝫ nescitur q̄ hora vbi z quō sibi apparuit. z forte phibuit xp̄s Petrū: ne dicēt modū apparitionis ipsi⁹. Quarto visus ē duobus discipulis eūtibus ī castellū in specie peregrini. Mar. 16. z Luc. 24. Quito visus ē ī sero ipsi⁹ diei ꝯgregatis discipulis ī cenaculo absente Thoma. Luc. 24. z. 20. aliis vo dieb⁹ post diē resurrectionis iterū quīqꝫ aliis vicib⁹ eis apparuit. primo scilꝫ octaua die resurrectionis p̄sente Thoma. Jo. 20. Secundo ad mare Tyberiadis de q̄ apparitōe habitū ē ī p̄senti euāgelio. Tertio. 11. discipul' ī Galilea ī mōte thabor. Mat. 28. Quarto ī die ascēsionis recūbētib⁹ 11. discipulis. Mar. 16. Quito ipsa eadem die ascēsionis nō quidē ī terrā: sed iam ī aere eleuat⁹ apparuit. Luc. 24. z Act. prio. vidētib⁹ illis eleuat⁹ est. alie aūt appartōes legūtur: q̄ lꝫ ve sint nō tamē habētur ī canone. Rogemus ergo deū: vt visionē sui nobis manifestet ī vita eterna. vbi videamus eū nō speculo z enigmate. sꝫ apta claritate sicuti est. qui viuit z regnat zc̄.

Feria quīta p⁹ pasca. Maria ps ꝑmōis.

Aria stabat ad monumētum zc̄.

Jo. 20. hoc idē succīte legit Mar. 16. z Luc. 24. nō ē dignū vt īueniāt aliqd: q negligūt q̄rere. sꝫ diligēter īqrētes rōnabile ē: vt qd cupiūt ꝑperiāt vnde Maria magdalena sil' cū Petro z Johāne veniēs ad monumētū. prio oīum xp̄m vidē meruit. qꝛ ad monumentū pstitit. illi vo tūc nō viderūt qꝛ neglexerūt ibi manere. Jn hoc aūt euāgelio ubi agitur de ista apparitione domini tria tāgūt. Primū est affectuosa mlieris īqsitio. Secūdū ē gliosa salua tōis appitio. ibi // h° cū dixissꝫ // Tertiū ē gaudiosa resurrectōis ānūcia°. ibi // venit Maria magdalena //. Jn prima parte tria facit. ostenditur enim q̄to amore. quanto studio. z quāto dolore

ista mulier dominū quesierit. Quāto amore quidē. nam vt dicit Grego. mētem hui⁹ mulieris magna vis amoris accēderat. q̄ a monumēto domini ꝛ discipulis recedētibus nō recedebat. vnd̄ dicit // Maria // scʒ magdalena // stabat // nō quidē recedebat. qꝛ vt dicit Augu. viris recedētibus infirmiorē sexū ī eodem loco fortior figebat affectus. Illi recedebāt timētes videri a iudeis. sed ista neminē timens stabat // ad monumētum // nesciebat eīm quo iret ad querendum corp⁹ domini. ꝛ iō nō recedebat a loco vbi posuerāt illud // foris // .i. extra speluncā. hinc īde attendēs sic vbi uideret corp⁹ domini. sʒ tamē erat ītra ortum vbi erat monumentū // plorās // ne mireris vt dicit Cris. ꝙ Maria magdalena amare flebat ad monumētuʒ. Petr⁹ v̄o nihil tale passus ē. cōpassibile eīm ē muliebre gen⁹. ꝛ nā flebile. Nota ꝙ duplicē cām plangēdi habebat ista mulier. Primā quidē qꝛ credens corp⁹ domini esse ablatū. cucurrit ad Petrū ꝛ Johannē vt simul cū eis q̄reret dominū. illi v̄o recesserūt: ꝛ reliq̄runt eam ad monumentū. vnde vidēs se solam derelictā: ad lacrimas se ꝯuertit. Tren. pmo. plorās plorauit ī nocte. ꝛ lacrime ei⁹ ī maxillis eius. nō est qui ꝯsolet eam ꝛc̄. Secūda causa plangēdi erat: ut dicit Aug. qꝛ oculi q quesierāt dominū: nec īuenerāt. lacrimis vacabant ampli⁹ dolētes eum esse ablatū de monumēto. q̄ꝫ ꝙ occisus fuerit ī ligno quoniā tāti magri cuius vita subtracta erat. nec memoria remanebat. vnd̄ vidēs corp⁹ esse ablatū lacrimis vacabat. tren. p̄io. Idcirco ego plorās ꝛ oculus meus deducēs lacrimas. qꝛ longe fact⁹ ē a me ꝯsolator. ꝯuertēs animam meā. solus itaqꝫ fletus illi successerat loco xp̄i vnde ꝯsolabaꞇ̄. Querit Aug. .4. ꝯfes. .5. c. q̄re fletus cū sit res amara. dulcis tamē est miseris ꝛ tribulatis. Et respōdet ꝙ lʒ fletus sit res amara. delectat tamē ꝓpter fastidiū carētie earum rer̄ quib⁹ prius fruebamur. In .9. aūt libro caplo. 12. aliā solutionem īnuit. nam ꝓpter tristiciā causanꞇ̄ lacrime. q̄ nisi tanq̄ superfluū quid plāgendo eiiciātur. nouū dolorē faciūt. ita vt geminat⁹ sit dolor. cū v̄o ploratu emittuntur: alleuiāt caloris grauedinem. vnde lacrime sūt miseris delectabiles. Amor igitur vt dicit Orige. faciebat eam stare ad monumentū. sʒ dolor faciebat eam plorare. Secūdo ostēditur q̄to studio q̄sierit dominū. qꝛ frequēter ītuebaꞇ̄ sepulchrū. vbi dominū viderat ꝛ posuerat. vnde sequiꞇ̄ // dum ergo fleret. īclinauit se: ꝛ ꝓspexit in monumentū // primo quidē monumentum viderat vacuū. dicēte angelo. venite ꝛ videte locū: vbi posit⁹ erat domin⁹. nihilominus tamē amore sollicita. iterum atqꝫ iterū monumentū aspiciēdo pergit. amāti eīm vt dicit Grego. semel aspexisse nō sufficit. qꝛ vis amoris ītentionē multiplicat inq̄sitionis. sancta eīm desideria dilatiōe crescūt. si aūt dilatiōe deficiūt. desideria nō fuerunt.

Deinde visio angelica sequitur. vbi premittiꞇ̄ numer⁹ angelor̄ // ꝛ vidit duos angelos // prius quidē cum aliis mulieribus vnum angelum viderat sedētem sup lapidē monumēti. nūc v̄o duos vidit vt ī ore duor̄ vel triū testiū stet omne v̄bum. Item adiūgit ꝯueniētem habitū // in albis // ſʒ qō dicit Dyonisi⁹ de angelica Jerarchia. angeli cū sint īcorporei. vestimētis nō īdigent. vnde cū vestimentis albis dicūtur vestiti: vt aliq̄d nobis īnuāt. sit. nam vt dicit

Criſo. iocũditatis ⁊ gaudii preſulgẽtes
amict⁹. p̄ſtant ĩdicia ſalutifer̃ reſurrec
tõis. Sicut enĩ in paſſiõe eclypſatus ẽ
ſol. meroris ⁊ anguſtie ſig̃ p̄mẽs cruci
figentib⁹ filiũ dei. ita angeli vite et re
ſurrectõis p̄cões hĩtum ſalutiferi feſti
cãdidati deſignabãt. Itẽ ponit̃ eoꝝ poſi
tõ // Sedẽtes // In Luca dicit̃ ꝙ ſtabãt.
ſed vt dicit Auguſtinus intelligẽdũ eſt
ꝙ prius ſedebãt angeli: ſed cũ vidiſſet
Mariã magdalenam aſſurrexerũt ei.
Item ponitur ordo ĩpoꝝ // vnum ad ca
put ⁊ vnũ ad pedes // Caput eſt ſentien
di prĩcipiũ. vt dicit Auguſtin⁹. 7. ſup
Gen. ad lr̃am ca°. 13. pedes v̄o ſũt or
gana ꝓpria motus. viuũ aũt a non vi
uo. prĩcipalr̃ his diebus diſtinguit̃ ſen
ſu. ſ. ⁊ motu. Ad mõſtrãduz igitur ꝙ
vtriuſqȝ vite oꝑa pfecta erant in xp̄o.
Ei nõ alter angeloꝝ ad caput. alter v̄o
ad pedes erat. Itẽ ponit̃ coꝝ ſitus // vbi
poſitũ fuerat corpus hieſu // Naz erant
angeli intra loculũ ſiue ſpelũcã iſtã. in
tra quã erat locul⁹ ad caput ⁊ ad pedes
ipſius loculi. Et nõ ſm̃ Auguſtinum ꝙ
iſta viſio angeloꝝ eadẽ eſt illi. que legi
tur Luc. 24. ꝙ uero in Luca ſequitur
ꝙ p⁹ hãc viſiõz Petr⁹ cucurrit ad mo
numẽtũ xp̄i v̄ba mulieꝝ. In Johanne
v̄o aduẽt⁹ Petri p̄mittit̃ viſiõi ange
loꝝ. dicit Auguſtin⁹ ꝙ Luc. recapitu
lãdo hec poſſuit. Tertõ põitur quõ
lamẽtabilr̃ quid q̃reret angeli expoſue
rit // dicunt ei illi // q̄ſi cõpatiẽdo lachry
mis eius // mulier quid ploras // Criſo.
angeli lachrymas ꝓhibebant ⁊ futurũ
quod ĩmõ gaudiũ nũtiabãt. ita enim di
xerũt qd ploras ac ſi dicerẽt plorare no
li. Ier. 31. q̄eſcat vox tua a fletu ⁊ ocl̃i
tui a lachrymis. deĩde reddit cãm qua
re plãgẽt // q: tulerũt // nõ dicit abſtule
rũt bona tẽpalia ſed dixit // dõĩnũ meũ //

lȝ mortuus eſſz dñm tamẽ ſuũ eſſe dice
bat // ⁊ neſcio vbi poſuerũt eũ // vnde ſc̃ʒ
Auguſtinũ hec erat cã maioris dolõis:
q: neſciebat quo iret ad cõſolanduz do
lorem ⁊c̃. Secũda pars.

Ecundo cum di
citur Hoc cum

dixiſſet. tangit̃ g̃lioſa xp̄i appitõ. ⁊ tria
facit. p̄mittit̃ enĩ xp̄i preſentia: ſed igno
ta mulieri // hec cũ dixiſſz // ipſis angelis //
cõuerſa eſt retrorſum // vt aſpiceret qd
eſſz poſt ſe ĩ orto. Nã primo aſpiciebat
ĩtra domũ vbi erãt angl̃i. Querit Cri
ſoſtom⁹ quare hec mulier nõ expectaue
rit qd ãgeli ei r̃ſpõdẽnt. ⁊ cõſulerẽt ſup
fletu ſuo. ſed ſtatiz cõuertit ſe retrorſũ.
Et reſpõdet ꝙ dum iſta mulier colloq̃
retur angelis. xp̄s poſt eã appuit: ⁊ ãge
li cõſiderãtes dñatorẽ figura ⁊ ĩſpectõe
⁊ motu. confeſtiz oſtenderũt quoniã vi
derũt dõĩnũ. vnde mulier videns ange
los ſic attente cõſiderãtes aliquid poſt
ſe. cõuertit ſe retrorſuz. vt videret qd
reſpicerẽt. Aliter dicit Origẽs: ꝙ ni
mia ſollicitudo querẽdi dominũ nõ per
mittebat: vt fixũ alicubi haberet aſpec
tũ: ſed huc atqȝ illuc anxie v̄tebat ocu
los. vnde cũ nõ ĩueniſſet corpus domi
ni in monumẽto. nõ multũ ei fuit care d̄
v̄bis angeloruz. ⁊ iõ ſtatim v̄tit ſe // Et
uidit hieſuz ſtãtem // benedicit ſtãtẽ: q:
v̄tute reſurrectõis nõ tãq̃ȝ mortu⁹ aut
ĩfirmus vl̃ fatigatus iacebat. vnde vt
oſtẽderet ꝙ hũanaz oẽm ĩfirmitatẽ trã
ſierat: ſtans appuit // ⁊ nõ ſciebat q: hic
ſus eſſet. Iob. 4. ſtetit quidã cuius nõ
cognoſcebã vultũ. imago corã oculis
meis. Et attẽde vt dicit Cri. q: angeli
ſtatĩ cognouerũt dõ.nuz. mulieri uero
ignotus appuit. ipa enĩ q̃rebat eũ tanq̃ȝ
mortuũ. vnde ſi ſtatĩ cognouiſſet eum

ſtu pefacta fuiſſet · ꝛ iō paulatim deducē da erat in cognitōez reſurgētis. Se cūdo pōitur xp̄i cū muliere ꝓmotinatō // Dicit ei ihesus // duas īterrogatōes fecit · prima // Mulier qd ploras // Ber. interrogat̄ īquit cā doloris vt augeat̄ deſiderium : qten⁹ eū noīaret quē qrerz ꝛ ī amorē ei⁹ ardētius eſtuaret. Secūda interrogatō eſt // quē queris // illū qrebat q querebat quē quereret · ꝛ iō de hoc xp̄s querebat vt ſe hac īterrogatōe demōſtraret eſſe quē querebat. Deinde ponit̄ mulieris reſponſio // Illa eſtimās qꝛ ortolanus eſſet // forte credebat eū eſſe ortolanū ipi⁹ orti: in quo erat ſepulchrū dōini. Et attēde ſꝫ Gre. qꝫ nō fallebat̄ penitus illa mulier. ipē enim xp̄us vere eſt ortulanus qui in pectore iſtius mulieris ꝑ amoris ſui viꝫ ſemīa v̄tutū virētia plātabat. Nō qꝫ oīs aīa ē ortus xp̄i. Jere. 31. erit aīa eorū quaſi ortus irrigu⁹: ꝛ vltra non eſuriēt. Ex q° orto xp̄s v̄us ortlān⁹ malas herbas vitioruꝫ eradicat : ꝛ ſemīa v̄turū iactat. Jactat ī eo ſemen viole · vnde germīat ꝛ ꝯſurgit īſtipitē plātaꝝ · ꝛ floret viola hūilitatis. Jactat ſemē lilii: ꝛ cōſurgit ſemē v̄ginū. iactat ſemē roſe ꝛ cōſurgit germē martiꝝ. ibi plātate ſūt arbores · oliua cōfeſſoꝝ · laur⁹ apl'ꝝ · palma victorū · vitis ꝯtemplantiū · cedr⁹ docētiū. Eccles. 2. feci ortos ꝛ pomeria ꝛ cōſeui ea cūcti generis arboribus. In tali orto xp̄s manē delectat̄ · ꝛ reficit̄ ſpiritualib⁹ fructibus iſtaꝝ arboꝝ. heſtē. p°. iuſſit cōuiuiū ꝑpari in veſtibl'o orti: ꝛ nemoris · qđ regio cultu ꝛ manu conſitū erat // dicit ei // attēde qꝫ huic mulieri valdē erat g̃ue v̄bis īſiſtere: dū xp̄m q̃reret · oportebat tamē eā reſpōdere illi īterrogatōi: q̃re ploraret. Itē alteri quē q̃reret. Itē īterrogare oportebat ſi ortulan⁹ ſciret vbi eēt corpus · ꝛ illud ſuſtuliſſet ꝛ cuꝫ hoc rogare oportebat: vt ſibi diceret vbi eēt corp⁹ illud ꝛ tolli ꝑmitteret. Noluit aūt iſta mulier tātis ſe q̃ſtiōib⁹ īmiſcē: ſꝫ obmiſſis oībus ſoluꝫ inſtitit vt ſibi dicēt vbi eſſꝫ corpus · vt eū tolleret. unde dic // dōine // ſꝫ ortulanū credēt · dōinuꝫ tamē apelat: vt magis haberet fauorabilē quē honorabat vocādo dōinuꝫ // Si tu ſuſtuliſti eū // nō dicit qꝫ ſuſtuliſſꝫ r̄putās ex v. hemēti dolore nō ignorar̄ quē q̃reret · forte aūt credebat corpus eſſe ablatū ꝛ collocatū ī loco magis occulto: ne īueniretur a iudeis. ve iſte ortulan⁹ corpus illud ſuſtulerat reſurgendo a mortuis // Dicito mihi vbi poſuiſti eū ꝛ ego eum tollā // timebat eniꝫ, vt dic Theop. ne iudei īuenirēt corpus ab ortolano ſublatū: ꝛ ſeuirent ī illud · vnde volebat illđ abſcōdē ī loco magis occulto. Attende iſti⁹ mlieris feruorē q̃nta ꝯfidētia huic ortulāo loq̄bat̄: ꝑmittit enī tollē corp⁹ alicui⁹ abſqꝫ auxilio: nec tīebat pōd⁹ · nec fetoreꝫ putride carnis: nec horrorē mortui hois. q̃ſi dicēt . ſolū mihi dicito vbi eū poſueris: ego non fatigabo te vt me adiuues: nec cuiuſqꝫ auxiliū implorabo · ſed ego ſola eū tollā. ve igitur fortis eſt, vt mors dilectio. Cū hec dixiſſet mulier · ſtatim vt dic Criſo. v̄tit ſe ad angelos vt īterrogaret eos q̃re admurarent̄ pn̄tiaꝫ ortulani illi⁹: ꝛ an ipē corpus ſuſtuliſſꝫ. Cui ſic cōuerſe ad angelos // Dicit ei ihel⁹ maria // pri⁹ vocauerat eā cōi noīe nec cognitus erat · nunc vo ꝓprio noīe eaꝫ appellat vt cognoſcat̄ // Cōuerſa illa // Nā ad angelos verſa erat: nūc vo cōuertit ſe ad xp̄m // Dicit ei Rabboni qđ dr̄ mgr̄ // ſtatī cuꝫ vocata fuit ꝓprio noīe a xp̄o: xp̄m cognouit. Nā xp̄s ſep cōſueuerat eā appl'are

mariā· ⁊ ipa vocāti semꝑ respondebat
mgr̄. Et iō cū xp̄m audiuit nūc se vocā
tē maria· statī ī mēte eius venit mod⁹
vocis xp̄i· ⁊ respōdit sicut cōsueuerat
mgr̄· atq₃ cōuersa vidit vultū xp̄i ⁊ re
cognouit. Tertō pōit qđ xp̄s illi mā
dauerit. duplex enī mādatū sibi fecit.
Primū qꝛ ꝓhibuit ne eū tāgeret. Nā
lʒ euāgelista non dicat quid fecerit mu-
lier cū xp̄ʒ cognouit· tamē ut dicit Gre
gori⁹ ex ꝓhibitōe domini dat̄ ītelligi:
ꝙ statī cucurrit vt amplecteret̄ pedes
domini // Dicit enī ihesus. noli me tāge
re // ⁊ tamē non ꝑpt̄ illud q̄rebat ista mu
lier· nisi vt tangeret quem desiderabat
mortuū tāgere: q̄ntomagis viuū₃. Et
tamē eā ꝓhibet xp̄s· dicens // Nōdum
enī ascēdi ad p̄rem meū // mirabil' est cau
sa ista quare nō ꝑmittat se tāgi. nā ante
ascēsiōem obtulit se discipulis tāgendū
dicēs. palpate ⁊ videte· qꝛ spūs carne₃
⁊ ossa nō h₃: sicut me videtis habere.
Itē ista eadē mulier cū aliis mulierib⁹
post resurrectōe₃ tenuit pedes xp̄i· vt
dicit̄ Mat. 28. Sed dicēdū ꝫm Augu.
ꝙ hec mulier erat figura ecclesie de gē
tib⁹ cōgregāde· que ī xp̄m nō credidit
nisi p⁹ ascēsiō₃ ei⁹ ad p̄rem· ⁊ iō ī figura
āte ascēsiōem hec mulier tāgere eū ꝓhi
bet̄. Ite₃ alio mō dicit Augustinus. qa
enī hec mulier adhuc ī xp̄m carnal'r cre
debat nō cōsiderās eū p̄ri equale₃· ideo
eū tāgere vetat̄. Ite₃ alio mō dicit Au
gusti. p°. De tri. 9. nō q̄rebat hec mu-
lier aliā cognitōem de xp̄o q̄₃ ꝑ tactum·
tactu ꝟo nō pōt ꝑcipi: ꝙ ipe sit equalis
p̄ri qđ tamē credere oportebat. vnde ꝓ
hibuit eā se tāgere vt mentē eius ad al
tōra leuaret. Ite₃ alio mō dicit Criso.
qꝛ credebat hec mulier esse cū xp̄o sicut
ante passiōem· ⁊ ꝑ gaudio eius ꝙ innuene
rat nihil aliud expectabat· ⁊ iō volens
eā ab hac intelligētia abducere· se tāgi
ꝓhibuit dicēs // Nōdu₃ enim ascendi ad
p̄rem meū // ostēdit ꝙ ad p̄rem ꝑperat ⁊
festinat: vnde sursum q̄rēd⁹ est ⁊ tāgē
dus. Col. 3. Si cōsurrexistis cū xp̄o
que sursu₃ sunt querite: vbi xp̄s est in
dextera dei sedens. Secūdū mādatū im
pōit dicēs // vade aūt ad fr̄es meos // fr̄es
suos appellat ap̄los ⁊ discipulos· aut ra
tōe carnis assūpte. Gen. 37. Caro eni₃
⁊ frater nr̄ est. aut rōe fidei qꝛ vel crede
bāt: vel credituri erāt ī eū. tales enim
ex deo nati sūt // ⁊ dic eis. ascēdo ad p̄re₃
meū ⁊ p̄rem vr̄m· deū meū ⁊ deū vr̄₃ //
suā ascēsiōem iubebat ap̄lis nūtiari: vt
ostēdat ꝙ post resurrectōem nō sit con
uersatur⁹ cū eis sicut anteq̄₃ pateret̄: s₃
tendat ad celos· ⁊ ostendat suū iā corp⁹
nō mōtale: sed īcorruptibile esse factū.
Attende ꝫm Illariū. xi. De tri. ꝙ ex
istis verbis dōini arri⁹ conatus fuit ꝓ
bare filiū dei esse creaturā: qꝛ dixit sibi
eūdē eē p̄rem ⁊ deū: atq₃ hoīb⁹ ceteris·
sed soluit Hylarius ex ipis ꝟbis: quia
loquebat̄ xp̄s ꝫm naturā assumptā: qđ
manifestū est· ⁊ ex hoc qđ dicit· vade ad
fr̄es meos. ꝫm carnē enī sūt illi fr̄es: qꝛ
ꝫm illud qđ ē vnigenit⁹ sine fr̄ibus est.
Secūdū hāc hūanitatis naturā nulli ē
dubiū· qn p̄r ⁊ de⁹ sit sibi ⁊ ceteris cōis.
Aliter dic. Augu. qꝛ de⁹ est p̄r xp̄i· ⁊ p̄r
alioꝝ hoīnū: s₃ p̄r xp̄i est nāliter ⁊ eter-
na gēitura· ceteroꝝ ꝟo ꝑ creatō₃ ⁊ grā
adoptōis. Quātū ꝟo ad ratōem hūani-
tatis ipe cū ceteris hoīb⁹ h₃ deū: sed ad
huc differenter: qꝛ inter deū ⁊ hōies ipe
est mediator ⁊c. Tertia pars.

Ertio cum dici
tur Venit Ma
ria // tāgit̄ gaudiosa resurrectōis annun-
tiatio. venit Maria magdalena cum

gaudio z exultatõe. Et est sciẽdũ vt dĩc Augu. de ꝯsẽsu euãgelistaꝝ. ꝙ maria magdalena cũ aliis mulierib⁹ prĩo vẽit ad monumẽtũ. z vidit angelũ sedẽtẽ sup lapidẽ reuolutũ. q anũtiauit eis xp̃z resurrexisse. Sed maria magdalena attonita renũtiauit aplis corp⁹ esse sublatũ. currentib⁹ vo Petro z Jo. ad monumẽtũ. ipa sola ex mulierib⁹ cucurrit p⁹ eos. vbi iteꝝ eis recedẽtib⁹ duos vidit angelos. z xp̃m ĩ figura ortolãi vt dicit presens euãgeliũ. Cũ vo gaudens iteꝝ veniret ad discip̃los vt renũtiaret q̃ viderat. reptis aliis mlierib⁹ ibãt simul: z dũ irẽt occurrit eis hies⁹. vt dĩ Mat. 28. Et dixit ill' auete. Ille vo accesserũt z retinuerũt pedes ei⁹: z adorauerũt. tũc eis oĩb⁹ mãdauit xp̃s vt renũtiarẽt aplis eũ viuẽ ‖ Anũtians discipulis q2 vidi dñm ‖ prĩo anũtiauerat ablatũ esse corpus. Ecce igit̃ vt dĩc Gre. q2 hũani generis culpa ibi abscõdit̃. vnde pcessit. mulier enĩ prĩa viro anũtiauit vba mortis. illa vo nouã vitã anũtiat. z hoc iõ vt dĩc Beda. ne ppetui fatus apud viꝝ obprobriũ sustineret: z q̃ viro culpã trãsfuderat. trãsfunderet z grãm ‖ Et hec dixit mihi ‖ s. ascendo ad p̃rẽz meuz. facta est maria magdalena resurrectõis xp̃i p̃nuntia. z vboꝝ ipius relatrix. cũ tamẽ ap̃ls phibeat mulierem docẽ z p̃dicare. qđ spãle p̃uilegium merita grãruz beate marie magdalene accumulat. Rogem⁹ ergo deuz zc̃.

Feria sexta post pascha.

Prima pars.

Ndecĩz disci puli abierũt

in galileam in montem vbi constituerat ill' hie sus zc̃. Mat. 28. Queritur ad qđ oporteurit discip̃los xp̃i ire ĩ galileã ad videndũ eũ: cũ ĩ ierl̃m pluries ill' appruit z quare vidẽd⁹ solũ in galilea pmittit̃. dicẽdũ ꝙ diuinũ cõsiliũ nunq̃z mutat̃: lz mutent̃ opa: vt dĩ prĩo cõfessionũ. 4. caᵒ. diuinũ aũt cõsiliũ fuit solũ ĩ galilea se discip̃lis dmõstrare. z hoc ppt̃ quiq̃z. Prĩo qdẽ ad maiorez sue resurrectõis certitudĩez. xp̃s enĩ ante passiõem conuersatus fuit ĩ galilea cũ discip̃lis. vñ mãifestũ erat xp̃m ve resurrexisse. dũ ĩ eisdẽ locis post resurrectõem cõuersabant̃ cũ eo. Secũdo q2 ĩ iudea tĩore iudeoꝝ z imaginatõe uise mortis xp̃i sic ĩ pediebant̃ discip̃li: ꝙ nõ ve credebãt resurrectõem ei⁹: vnde ĩ galilea vidẽdus erat. q̃ est prĩa discip̃loꝝ. ĩ q̃ eũ nõ mortuũ sz viuũ viderãt. Tertõ ad maiorẽ eoꝝ cõsolatõez. Est enĩ valde penosum post mortẽ amici ĩ locis ill' manere. ĩ q̃bus cũ eo dũ viueret ꝯuersati fuimus. vnde videm⁹ ꝙ hoĩes fugiunt illa loca ppt̃ alleuiatõez mestitie. Si aũt quẽrere debamus mortuũ viuẽ audierem⁹. maximũ nobis essz gaudiũ etiam ĩpis locis eũ vider̃. q̃ ppt̃ mortẽ ei⁹ nobis odiosa fuerãt. Quarto q2 nolebat xp̃s ĩ ciuitate illa ex toto se discip̃lis mãifestare. ĩ q̃ cõdemnatus fuerat ĩiuste ad mortem. tãq̃z cõtẽnens z abhorrẽs ipam. Quito ƀm glo. q2 galilea trãsmigtõ iterp̃tat̃: xp̃s aũt resurrgẽs transibat a iudeis ad gentes. iõ discip̃li recedũt a iudeis vt in galilea gẽtiũ videãt xp̃z. lz aũt tale fuerit dĩnũ ꝓpositũ aũ tamẽ q̃z irẽt ĩ galileã xp̃s se discip̃lis dmõstrauit. prĩo qdẽ ne nimia dilatõ cẽt ill' cã doloris. Secũdo ne fieret cã erroris putãtib⁹ eũ nõ resurrectuꝝ. Tertõ q2 nõ expectassent eũ videre ĩ galilea: nisi pri⁹ cõstassz eis ꝙ resurrexissz ĩ irl̃m. In p̃sẽti aũt euãgelio agit̃ de ista appitõe dñi. qđ ĩ tres ptes

diuidit· quaꝝ prīa cōtinet appꝫentis xp̄i maiestatē. altera resurgētis vl'em potestatē. ibi. ⁊ accedēs ihes⁹. Tertia familiarē ꝑmanētis caritatem: ibi. ⁊ ecce ego. Circa primū tria tāgunt. ¶ Primū est obediētia discipłoꝝ vnde dicit ‖ vndeci aūt discipli abierūt ‖ de ierl'm ‖ ī galileā ‖ vnde recesserāt pri⁹ · venientes ierl'm duce xp̄o ad passiōem venienti ‖ In mōtē vbi cōstituerat ill' ihes⁹ ‖ Iste est mōs thabor ī quo ante passiōem trāsfiguratus est. Secūdo pōit discipuloꝝ reuerētia ‖ Et vidētes eū ‖ subito īter eos vultu mirabili ⁊ iocūdo appuit. H̄ester. 15. uidi te dn̄e q̄si āgelū dn̄i· ⁊ cōturbatū est cor meū ꝑ tiore glie tue· valdē.n. mirabil' es dn̄e. ⁊ facies tua plēa graꝝ ‖ Adorauerunt ‖ hic prīo legit q xp̄m oēs apl'i post resurrectōem adorauerūt. q2 manifestū ī eo appebat diuinitatis signū glīosū. Nō q adorādus est xp̄s. prīo qdem rōe diuine maiestatis. Deutro. 6. dn̄m deū tuū adorab: ⁊ illi soli ꝟuies. rōe diuīe generatōis: q2 fili⁹ dei est. Mat. 14. Qui ī nauicula erāt venerūt ⁊ adorauerūt eū dicētes. vere fili⁹ dei es. rōe tēpalis creatōis. Apo. 14. adorate eū q fecit celū ⁊ terrā: ⁊ mare ⁊ oīa q̄ in eis sūt· ⁊ fontes aquaꝝ. rōe vniuersal' dn̄atōis. ps̄. Adorabunt in ꝯspectu ei⁹ vniuerse familie gētiū: quoniā dn̄i est regnū· ⁊ ip̄e dn̄abit gentiū. rōe sanctissime vniōis vbi ad carnē. Tho. 13. Adorabūt dn̄m ī te ⁊ terrā tuā ī sāctificatōe habebūt. rōe nr̄e redēptōis. ps̄. Adorabūt eū oēs reges terre· oēs gētes ꝟuiēt ei: q2 liberauit pauꝑē a potente. Itē rōe iocūde resurrectiōis. ps̄. Adorabim⁹ ī loco vbi steterūt pedes eius. qḋ vt fiat subiūgit. surge dn̄e ī requiē tuā. rōe nr̄e glificatōis Tho. 13. luce splēdida fulgebis· ⁊ oēs

fines terre adorabūt eū. ꝗ hec oīa triplex mūdi machina xp̄m adorat. Phi. 2. In noīe ihesu oē genus flectat· celestiū· terrestiū· ⁊ īfernoꝝ. Adorāt qdē eū celestia cū exaltatōe· siue sint āglici spūs. ps̄. Adorate eū oēs angeli eius· siue sint beati spūs hoīnum. Apoca. 4. 24. seniores ꝓcidebāt ante sedentē in throno ⁊ adorabāt viuētē in secula seculoꝝ. siue etiā ipa sint celestia corpa. Gen. 37. vidi ꝑ somnū q̄si solē ⁊ lunā ⁊ stellas. xi. adorare me. Itē adorat eū machīa terrestris ex deuotiōe. ps̄: oīs terra. i. hoīes hītātes ī terra· adoret te ⁊ psallet tibi· psalmū dicat nomī tuo· siue sint reges prīcipes seculi. Mat. 2. de trib⁹ magis. ītrātes domū inuenerunt puerū cū maria mr̄e eius· ⁊ ꝓcidentes adorauerūt eū· siue fuerīt apl'i prīcipes eccl'ie. sicut hic Isa. 49. vultu ī terra demisso adorabūt te. Tota etiā ꝯgregatō fideliū a xp̄o īstituta eū adorat. ps̄. oēs gentes q̄scūq3 fecisti veniēt ⁊ adorabūt corā te dn̄e. Itē adorat eū īfernal' machīa: sed cū tremore. demōes enī credūt ⁊ cōtremiscūt. Mar. 5. vidēs aūt hoīs spū īmūdo ihesū a lōge· cucurrit et adorauit eū. Tertō pōit quorūdā hesitatō ‖ Quidā aūt ‖ nō oēs vz ‖ dubitauerūt ‖ nō dicit q qdā nō crediderīt· s3 qḋ dubitauerūt. est enī drīa īter dubitare ⁊ nō credē· qenī nō credit remot⁹ aut ꝯri⁹ ē veritati. Qui vo dubitat ad vitatē accedit: s3 nōdū ī ea firmat⁹ est. Nō aūt credēdū ē aliquos ex. xi. aplis vsq3 nūc īcredulos eē resurrectiōi· qui b⁹ xp̄s totiēs se manifestauerat. Nā ⁊ Thōas q īcredul⁹ fuerat· iā erat solidat⁹ ī fide: s3 tamē aliq adhuc min⁹ ꝑfecti dubitāt: ī qb⁹ nōdū erat fides resurrectōis firmata. Que oīa nr̄e fidei sūt cōfirmatō. Nā vt dicit Leo papa· hec

hesitatōm īfirmitatis hūane neq̄ꝫ spūs
ỽitatis ꝓmisissꝫ p̄dicatoꝝ īesse pectori-
bus: nisi illa trepida sollicitudo ꝛ curio
sa cūctatō nr̄e sidei fūdamenta iecisset.
Solida igit̄ fidei fūdamēta illoꝝ dubita
tō fecit. qꝛ dū nō credūt narrātib⁹. qdā
ỽo nō credūt nisi tangāt ꝛ videant. alii
ỽo etiā videntes ꝛ tāgentes dubitant:
triplex fidei firmitas orit̄. prio eni tolli
tur oīs suspitō falsitatis. Nō eni ordi-
natiōe hūana fcā est resurrectō: quādo
tot fuerūt nō credētes ꝛ dubitātes. Se
cūda qꝛ certitudo fidei roboratur. Nec
eni facilr potuit nō credentib⁹ ꝛ sic du-
bitātib⁹ ꝑsuaderi resurrectō: sꝫ exp̄ssa ꝫ
oportuit ill' ỽitatē ostendē. Tertia qa
oīs nobis occasio erroris tollit̄: qꝛ dubi
tatōes alioꝝ nos īstruūt. vn̄ Leo. nos
illoꝝ instruxit aspect⁹. nos erudiuit au
ditus. nos cōfirmauit attractus. Grās
agam⁹ igit̄ diuīe dispēsatiōi ꝛ sctōꝝ prꝫ
necīe tarditati: qꝛ dubitatū est ab illis.
ne dubitaret̄ a nobis ꝛc. Secūda ps.

Secundo cum dicitur Et accedēs

hiesus. tāgitur vl'is resurgentis pote-
stas. ꝛ tria facit. prio qdē ipā ꝫ potesta-
tē sibi collatā demōstrat // Et accedens
hiesus // ut familiari⁹ cū discipl'is loq̄re
tur // Locut⁹ est eis dicēs. data est mihi
oīs potestas // Hiero. illi potestas data
est: q paulo ante crucifix⁹ fuerat. sepul
tus ī tumulo: ꝛ postea resurrexit. istā ꝫ
potestatē ab eterno pr̄ obtulit filio. Sꝫ
vt dic̄ Seuerian⁹. In tēpe fili⁹ dei cō
tulit ỽgīs filio. dc⁹ hōi. diuitas carni.
qō sēp ipe cū pr̄e possedit // ī celo ꝛ ī ter-
rā // vt ſm Hiero. q ante regnabat ī ce
lo. p fidē credētiū etiā regnat ī terris.
Attēde q hāc potestatē etiā ante resur
rectōem hō xp̄s hiesus habuit ab īstanti
sue cōceptōis: sed eā non ostendit vsq
post resurrectōnem. imo sub potestate
fuit hominū vsq ad mortē. Nō vt dii
decretis duo sūt Impator auguste qb⁹
pricipalr mūd⁹ regit̄. auctoritas sac̄ pō
tificū. ꝛ regal' potestas. vna sp̄ual'. al-
tera tēpal' ē. Sꝫ tamē sp̄ual' potestas lō
ge excellētior ē tēpali. vnde dic̄ Amb.
ī suo pastorali. honor ꝛ sublimitas ep̄al'
nullis pōt cōpatōib⁹ adeq̄ri. Si reguꝫ
fulgori cōpes. ꝛ pricipū dyademati. lō
ge erūt īferius q̄ꝫ si plūbi metallū ad au
ri fulgorē ꝫ pes. cū uideas regū colla ꝛ
pricipū submitti genib⁹ sacerdotum: ꝛ
ex osculatis eoꝝ dextris. oratōib⁹ ipo-
rū credāt se muniri. nihil ē i hoc seculo
excellēti⁹ sacēdotib⁹. nihil pōt sublimi⁹
ep̄is reqiri. ꝛ pōt sp̄ual' ista ptās q̄ ē i sa-
cerdotib⁹ noīe celi ītelligi. tēpal' ỽo q
ē ī regibus noīe terre ītelligit̄. xp̄o igit̄
data ē ptās ī celo ꝛ ī terra: qꝛ sacerdota
lis ꝛ regal' ī ipō ptās excellēter exitit.
de sacerdotali dī Heb. 2. p̄cursor ꝓ no
bis īgredit̄ hies⁹: ſm ordinē melchise-
dech pōtifex fact⁹. de regali ỽo dī mala
chie. 1. rex magn⁹ ego sū dic̄ dōin⁹ exer
cituū ꝛ nomē meū horribilē ī gentibus.
p̄ter has aūt ptātes est ī xp̄o tertia po-
testas distributōis: qꝛ sacerdotiū ꝛ re-
gnū cui vult pōt distribuē. ꝛ ascēdens
ī celū vtrāq ptātē ꝫ reliqt eccl'ie. vn̄
22. di. ca. omnes. dī q solus xp̄s fūda-
uit romanā eccl'iā: q beato petro eterne
uite clauigero terrēi simul ꝛ celestis re
gni cōtulit ptātē ꝫ. Sed qꝛ nēo militās
deo īplicat se negotiis secularib⁹. iō qsi
dispensatiue factum est. vt papa solus
ptātis sp̄ual' auctoritatē hāt ꝛ executō-
nē. tēpal' ỽo ptātis auctoritatē qdē ha
beat: sed executōm regib⁹ ꝛ īpatori cō
mittat. ſm q dic̄ Ber. li°. 4. de cōsi.
x. Est igitur in xp̄o sacerdotal' ꝛ regalis

ptās est etiā ī ecclesia: sʒ excellēter est in xpo. prio qdeʒ q2 ptās xpi est primarie īstitutōis. Instituit enī quos vult sacerdotes, et dignitates ordiat. Apo. 1. fecit nos regnū et sacerdotiū deo et prī. Ephe. 4. ipē dedit quosdā qdem apl'os. quosdā aūt pphās. alios vo euangelistas. alios aūt pastores et doctores. Itē distribuit regna. Dan. 2. ipē transfert regna atq3 cōstituit. Puer. 8. p me reges regnāt: et legum cōditores iusta decernūt. p me prīcipes īpāt. et potētes d cernūt iustitiā. Secūdo excellit dōinatōe. ptās enī xpi est q nō aufetur. et regnū ipi9 qd nō corrūpet. Simil'r et sacerdotalis dignitas. He. 7. bies9 eo q manea[t] ī eternū. sēpiternū hʒ sacerdotiū. Tertō excellit auctoritate. ipē eniʒ est prīcipalis rex et sacerdos. alii tāq3 ministri. Sap. 7. Audite reges: quo3 data est a domino potestas uobis. et virtus ab altissimo. et mīstri estis regni ei9. de sacerdotib9 vo dicit pria Cor. 4. Sic nos existimet hō vt mīstros xpi et dispēsatores misterio3 dei. Quarto excellit efficacia. Nā lʒ reges nri possint occidē: nō tamē viuificare: sʒ de xpo dicit. Sapie. 16. Tu es dōine q vite et mōtis habes ptātem et c. Sacerdotes simil'r lʒ sacramēta adhibeāt ad viuificādā aīaʒ solus tamē grāʒ īfūdit q est vita aīe. et liberat a morte peccati. Mat. 9. Sciatis q filī9 hōis hʒ ptāteʒ ī terra dimittēdi pctā. Quīto excellit iudicō: q2 ī finali iudicō oīs ptās tā regū q3 sacerdotuʒ ad eū deuoluet. a quo nulla erit appellatō. Jo. 5. ptāteʒ dedit ei et iudiciū facer et c. Sexto excellit retributōe. pene.n. et pmia regū et sacerdotū tēpalia sūt. Sʒ ipē pmēitis uniuscuiu q3 hʒ ptātē: aut penā: aut glīa eternā dare. d ptāte eīne pene habet Lu. 12. timete eum q postq3 occidert hʒ ptāteʒ mittere ī gehennā. d ptāte vo eterne vite. Jo. 17. dedisti ei ptāteʒ oīs carnis. ut oē qd dedesti ei det eis vitā eternā. Secūdo auctoritate sibi īdite ptātis apl'os mittit ī orbem vniuersū // Eūtes g° // tāq3 mīstri regis regū // docete oēs gētes // doctrina pmittit sacramēto: q2 ecclīe sacremēta nō dāt incredulis. ppt quā cām cathecism9 pcedit baptismū. Nam vt dīc Hiero. fieri nō pōt: vt corp9 baptismi recipiat sacramētū: nisi ante aīa fidei suscepit vitatē. vnde sacramētū subsegt // Baptizātes eos ī noīe pris et filii et spūs sācti // Cū septeʒ sint ecclīe scra: ceteris obmissis solū pcipit baptismū. Est.n. ianua scro3 vt dīc Dio. ī ecclīastica ierarchia. Et hoc ppt tria. tum q2 p baptismū solū aliquis dr xpian9. tū q2 est ptestatō fidei p quā est access9 prim9 ad dominū. tū etiā q2 p solū baptismū absq3 aliis pōt esse salus. Et attēde q baptzare ideʒ est q lauar. et q2 primit9 rō lauādi est ī aq: iō sola aq est mā isti9 sacri. Iteʒ cū aligd pcipitur alicui: ipē q pcipit suū pceptū significat ī pria aut ba psona. Sʒ ille q pceptū exegtur illd pprie significat ī pria psona. et iō lʒ xps dixit baptizātes eos. q tamē baptizat dʒ dicē. ego baptizo te. et nō quēadmodū greci dicūt. Baptizetur bu9 xpi stephanus ī noīe et c. In noīe dīc et nō in noīb9. q2 quo3 est vna diuitas. eo3 dʒ esse vna īuocatō. pris et filii et spūs sancti: Si qs vt dīc didimus vnū de pdictis noīb9 ptmittet. prius essʒ xpo legislatori. et sine pfectōe baptizaret. īmo lʒ corp9 lauaret exteri9. aīaʒ tamē interi9 nō mūdar3. vnde nō essʒ sacrm.
Tertō addit mādatū d obsuātia mādato3 noue legis. q2 enī ī xpo ē ptās sacerdotal' iō mādauit sacrm baptimi. q2 vo etiā hʒ regalē ptāteʒ. ideo regio edicto

mādat ī regno suo suā legē obſuari / docētes eos ſuare · nō corde tātū: aut verbo: ſʒ etiā ope. q2 vt dic Raban⁹ ſicut corp⁹ ſine spū mortuū eſt: ita fides ſine opibus mortua eſt / oīa / q2 iota vnum aut vn⁹ apex non pteribit a lege: donec oīa fiāt / quecūq3 mādaui vobis / ⁊ hec fuerūt pcepta euāgelica: q̄ ſicut ī ſūma cōtinenť ī dilectōne dei ⁊ pximi ⁊c̄.

Tertia pars.

Tertio cum dicitur Ecce ego ⁊c̄

pmittiť diſcipľis pſentia xpi. Quia enī officiū magnū īpoſitū erat apľis: vt homīes ɔtētibiles p totū mūdū diſcurrerent nouā fidē crucifixi anūtiare · ſacramēta ɔferre · ī vſitata mādata noue legis docē: oīa iſta īplē arduū erat ⁊ difficile · maxīe q2 ſciebāt xpm aſcenſuɋ celos · q dixerat Jo. 15. Sine me nihil poteſt: s facē. eo igiť abſente īpoſſibile eāt pficē officiū iiiūctū. Et iō ipē promittit eis q ſic ſit celos aſcenſur⁹ · q tñ ſēp futur⁹ ſit cū eis / Et ecce ego / nō q̄dē ſm rōem hūanitatis vt dic Beda. q2 in q̄ntū hō aſſūptus eſt ī celū: ⁊ ſedet ad dextriſ dei: ſed inq̄ntū de⁹, ſʒ etiā ſm q hō maneat cū fidelib⁹ ſub ſacro eucharistie / vobiſcū ſū / nō ſolū eſt cū apľis: ſʒ cū oībus etiā q̄ p eos crediderūt ī eū / oibus dieb⁹ / ita vt nec vno momēto tēpis relīq̄t eccliā3 fideliū / vſq3 ad cōſumatōm ſecľi / Beda. finitū igt p īfinito poniť. nā q ī pſenti ſeculo manet cū electis eos ptegendo · ipē poſt finē3 ſeculi ſine fine cū eis manebit eos remunerādo. Nō q triplex eſt ſtatus eccľie · īcipiētiū · pficientiū · ⁊ pfctōɋ. cū oīb⁹ iſtis eſt xps vſq3 ad cōſumatō3 ſeculi. Eſt quidē cū īcipiētib⁹ vt pficiāt · cū pficientib⁹ vt pficiant · ſʒ cū perfectis vt coronā vite recipiāt. quos ſtat⁹ iā tranſierat apľus dicēs. 2. Thi. 4. bonū certamē certaui · curſū cōſūaui · fide3 ſuaui ⁊c̄. ad īcipientes ptinet timē · penitē · tēptari · tribulari. In oīb⁹ iſtis xps eſt cum eis. timēt q̄de3 penas īferni: ſed ipē roborat eos. pš. nō tīebo mala quō3 tu mecū es. Hiere. 42. vos pauidi formidatis rege3 babilōis. nolite timē eū dic dōin⁹: q2 ego vobiſcū ſū. Ite3 penitēt ⁊ dolent de pctīs pteritis · ⁊ cū eis eſt vt eos cōfortet. Ezechi. 3. abii amar⁹ ī indignatōe ſpūs mei. hec ē amaritudo pnīe ⁊ indignatōis ad ſe ipm. ⁊ ſubdit. man⁹. n. dōini erat mecū cōfortās me. Ite3 tēptanť īcipiētes a ɔcūpiſcētiis pteritis · cū quib⁹ tamē eſt xps vt eas mitig3. Iſa. 43. cū trāſieris per aq̄s tecū ero · ⁊ flumina nō operiēt te. cū trāſieris in igne · nō cōbureris · ⁊ flāma nō ardebit in te. Ite3 tribulāť multis aduerſitatibus incurrētib⁹ · cū quibus tamē eſt xpus vt eos eripiat. pš. cū ipō ſū in tribulatōne eripiā eū. Ad pficiētes ptiet laborare · pugnare · inſtanter opari · ⁊ pſeuerare. Eſt cū laborantibus ī ſolaciū. Sap. 9: mitte illā de celis cū ſāctis tuis. vt me cū ſit ⁊ mecū laboret. Adeſt pugnātib⁹ ī adiutoriū. deutro. 20. Si exieris ad bellū ɔ hoſtes tuos nō tīebis eos: q2 dominus tecū eſt. Jere. 20. dōinus mecū eſt tanq̄3 bellator fortis · id circo qui pſecūt me cadēt. Adeſt bene operātib⁹ ī cōſortiū. 2. Regū ſeptimo. oē quod eſt ī corde tuo vade ⁊ fac · quōiam dōinus tecū eſt. Adeſt perſeuerātibus ī pmiū. Iſa. 41. Ne tīeas: q2 ego tecū ſū. ne dēclīes: q2 ego deus tu⁹. Ad pfectos pertīet vt peregrinos ſe reputēt ī hoc mūdo · ⁊ q̄rāt deū orātes ⁊ meditātes. Ipſe vo xps ē cū peregrinātibus vt ad patriā celeſtē eos perducat. Gen. 26. per

egrinare ī terra ⁊ ego ero tecū· ⁊ benedicā tibi. Itē ipē est cū qrētibus eū ꝫ vt eos suscipiat. ps. dñus virtutū nobiscū susceptor nr̄ deus iacob. est cū orantib⁹ vt eos exaudiat. ps. ppe est dñus oībus iuocātib⁹ eū. est cū meditātibus et cōtemplantib⁹: vt eos erudiat. puer. 8. Ego sapiā hito in consilio ⁊ eruditis ītersum cogitatōib⁹. Sic igitur xp̄us est in p̄senti seculo cū fidelib⁹· q eos tandē ꝫ secū deducit ad celesteꝫ p̄riam· quaꝫ nobis prestare dignetur ⁊c̄.

Sabbato in albis. ¶Prima pars.

Na sabbati maria mag

dalena venit mane cuꝫ adhuc tenebre essēt ad monumētū ⁊c̄. Jo. 20. hoc ideꝫ alio ordie legitur. Luc. 24. Nemo miratur hōies nasci in istā vitā mortaleꝫ: qꝛ sic cōsuetū est· resurgere vo aliquē a mortuis res esꝫ magni miraculi ⁊ incredibilis: qꝛ ī usitatum est. ppt quā cām circa dñi resurrectōm· multipl'r dubitatuꝫ fuit: qbusdā credentibus nullo mō corpus mortuū posse resurgere· sicut Thomas· quibusdā vo existimātibus corp⁹ illud esse fātasticū· vt dicit ī luca· aliis vo credētibus corpus ipm̄ furto sublatū esse. de qua existimatōe agit ī p̄senti euāgelio· qd̄ ī tres ptes diuidit. p̄mittit nāqꝫ renūtiatō trepida corpis nō īuēti. Secundo addit p cūctatō feruida loci ⁊ monumēti. ibi. Exiit ergo petr⁹. Tertō subiūgit existimatō obuia dñō r̄sur genti. ibi. Tūc ergo ītroiuit. In prima pte tria facit. p̄mittit enī mulieris aduēt⁹ matutin⁹ ‖ una ‖ i. pria supple die ‖ sabbati ‖ ⁊ hic est dies dñic⁹ q apud iudeos pria sabbati dr̄. totā enī septimanā sabbatū appellant· cui⁹ dies sic distinguūt: qꝛ primū diē septīane appellant primam sabbati· et hic est dñic⁹. 2m vo diem appellāt secūdā· ⁊ sic deinceps vsqꝫ ad septimū diē queꝫ simpl'r sabbatū nōiāt· aut sabbatū sabbatoꝝ. pria ergo sabbati hoc est die dñico ‖ Maria magdalēa ‖ 2m q dic̄ Lucas nō solū maria magdalena: sꝫ alie etiā mulieres q̄ secute fuerūt dñum a galilea· cū ea venerūt ad mōumētū. eaꝫ tamē noīat iohānes euāgelista· qꝛ ceteris erat dilectōe ferventior· ita q si alie nō venissēt ipa tamē sola venisꝫ ad monumētū. venit vngē· vidē· ⁊ tāgē· atqꝫ osculari corp⁹ mōtuū cari mgr̄i: quē uiuētē toto corde dilexerat ‖ mane ‖ Lu. dic̄ valdē diluculo ⁊ eādē horā significat: qꝛ valdē tēpestiue venit ‖ cū adhuc tenebr̄ essent ‖ Mar. dicit orto iā sole. sꝫ nō repugnat vt dic̄ Au. qꝛ orto sole ītelligit cū ab orientis ptibus aliqd̄ lucis vestigiū oriētis solis incipit appere ī celo. Quia nihilomin⁹ in terra adhuc sūt tenebre ‖ ad mōumētū ‖ mōumentū ē sepulchꝝ mortuoꝝ. ⁊ dicit mōumentū eo q moneat mētes trāseūtiū cogitare de morte· ⁊ memoriā mortuoꝝ habē. ve mōumētū hoc mēteꝫ huius mlieris monebat· q̄ desiderio accensa videndi dñū mortuū· sic valdē diluculo vēit ad mōumētū: vt adhuc tenebre essent nō timēs ī nocte videre mortuū· nō cōsiderās qꝛ īdecens est mlieri ad loca solitaria noctib⁹ ābulare· nō pauens milites custodientes sepulchruꝫ· nō abhorrens fetoreꝫ cadaueris· his oībus cōtemptis nō expectauit dieꝫ p̄amoris magnitudīe· sꝫ adhuc nocte vēit ad monumentū. vnde merito huic mulieri dimissa sunt peccata multa· qꝛ dilexit multū. Secūdo ponit lapidis reuolutō. Nā vt dic̄ Mar. veniēs Maria magdalena loquebat ceteris mulierib⁹

quis reuoluet nobis lapidem ab hostio monumenti. erat enī magnus valdē // et vidit lapidez sublatū a monumento // monumentū appellat domūculā illā infra quā erat loc⁹ dñici corporis. ad cui⁹ hostiū lapis fuerat posit⁹. ne aliquis ꝓpius accederet sepulchro dñi. Nam loculus iterior dñici corporis nō legitur fuisse clausus aliquo lapide. Qualiter vō lapis iste fuerit reuolut⁹ Mat. refert: quia ecce in ipso diluculo prīe sabbati terremotus factus est magnus. et angelus domini descendit de celo ꝛ accedens reuoluit lapidez ꝛ super euz sedit. Nō hūano igit̄ ope lapis ille reuolutus est: sꝫ angelico. Nec angelus iō reuoluit lapidez vt resurgenti dñō pberet exitū. iā enī xp̄s sepulchro clauso signaculis illesis resurrexerat. sꝫ iō lapidem reuoluerat: vt vacuū sepulchrū ostenderet signū resurectōis xp̄i. Tertio pōit̄ rei iuente renūtiatō. sꝫ aduertēdū ꝙ beatus Jo. obmittit hic visiōm angelicā: quā Mat. ꝛ Mar. referūt. Nam itrātes viderūt iuuenez sedētez i dextris coeptū stola cādida. cui⁹ aspectus erat sicut fulgur ꝛ obstupuerūt. Item obmittit quid eis angelus dixerit. ꝙ vꝫ dñius resurrexerat ꝛ ꝙ eius resurrectiōz Petro ꝛ ceteris discipl'is renūtiarēt. Cōsiderauit enī beat⁹ Jo. isti⁹ mulieris affectū: q̄ vt vidit reuolutū lapidez credidit corp⁹ esse sublatū. ꝛ nimio dolore sauciata stati voluit pcurrer̄ ad discipl'os: nisi visio ꝛ allocutō angelica ꝑpedisset. ꝛ tā vehemens fuit imaginatio ꝛ dolor ablati corpis: ꝙ v̄bis angelorū nō attendit. ꝛ eis fidē nō adhibuit. imo visio ꝛ allocutō eorū magis dedit furti suspitiōem. forte enī nō credidit esse angelū. vnde dic̄ // cucurrit ergo // mentis anxietas eā faciebat ad discipl'os currere: ut cito subueniret̄ ꝛ cito q̄reret̄ // Et vēit ad simonē petrū // nōiauerat enī angel⁹ petꝝ singul'r dicēs. dicite discipl'is ei⁹ ꝛ Petro // Et ad aliū discipl'm quē diligebat ih'es⁹ // Hic est Jo. euāgelista q̄ vt dic augustin⁹ ita se noīare solet. q̄ lꝫ xp̄s oēs diligeret. hūc tamē ꝑceteris familiari⁹ amabat. Et attende ꝙ venit Maria magdalena cū aliis mulierib⁹: ꝛ renūtiauit q̄ secūt. nō petro tātū ꝛ iohāni. sꝫ ꝛ ceteris discipl'is. isti tamē soli noīāt̄. q̄ soli ad monumentū cucurrerūt ꝑceteris. aut soli cucurrerūt: q̄ vt dic Gre. ꝑceteris āpl'i⁹ amauerūt. Nā ꝛ isti duo īter alios secuti sūt dñm. cuꝫ essꝫ tradit⁹ vsq̄ ī atriū pricipis sacerdotū reliqs fugiētib⁹. Deide pōitur qd dixerit apl'is // Et dixit eis tulerunt dñm // aliq codices greci habent. tulerūt dñm meuz. qđ videt̄ dictū maiore caritatis affectū ꝛ obedientia suitutis. Sed vt dic Au. ī codicib⁹ latinis nō inuenit̄ meū. vnde credit̄ supfluere // Et nescim⁹ // q̄ plural'r loq̄t̄. dat itelliger̄ q̄ erat cū aliis mlierib⁹ // vbi posuerūt eū // h⁹ aūt eis retulit vt dic glo. vt accelerarēt venire ad mōumētū. ꝛ vt secū q̄rerēt: aut secū dolerēt. Si q̄rat̄ vnde ista mulier credēt corp⁹ dñi eē sublatū. cū āgel⁹ ei dixerit eū resurrexisse. facile ex ṡmōib⁹ pꝫ respōsio. q̄ enī supito vehemēs sublati corpis puēit i eā: visiōm ꝛ allocutōem angelicā ex vehemēti tristitia nō aduertit. āgelorūq̄ v̄ba nō itellexit. aut dici pōt ꝙ vis amoris eā totā extra se rapuerat. q̄ grauiora picula facit timere. quā sint in rei veritate: iuxta illud Ouidii. Quando ego nō timui ꝛc̄. Secūda pars.

Secūdo cum dicitur Exiit ergo

petr⁹. pōīt quāto feruore discipli pcūctauerūt locū dñici corporis. Et tria facit. prīo ponit eoꝝ sollicitudo / Exiit ergo Petr⁹ / domū ⁊ ciuitatē ierlm / ⁊ ille ali⁹ discipulus / pulchra societas et senioris ⁊ iuuenis ad querēdū dominū. Lucas solū Petrū noīat venisse ratōe magnitudinis feruoris / Et venerunt ad monumentum / non ingerūt se illis alii discipuli: timentes custodes. istos vo magis amātes non retraxit timor. sed frustra timebāt custodiā militū: iaꝫ enim ut dīc Mathe⁹ quidā militū timore perterriti. fugientes venerūt in ciuitatem. narrātes resurrexisse dominū. ⁊ se vidisse angelū lapideꝫ monumēti reuoluenteꝫ. ostendit aūt qnto affectu veniebāt Petrus ⁊ Jo. ex hoc qđ sequit / currebāt aūt duo simul / ꝫnemo viroꝝ cū eis cucurrerit. Maria tamē magdalena ceteris relictis mulieribus amore feruens: post eos cucurrit: q sollicitudinē ⁊ uidēdi īdicat desideriū: ⁊ lꝫ ī tenebris: tamē currebāt ad diuinū lumē. 2. Re. 22. tu lucerna mea domīe illuminabis tenebras meas. In te currā accītus. Post illos apostolos oēs gentes cucurrerunt ad christum. cuius primo notitiam nō habuerūt. Isa. 55. gentes que non cognouerunt ad te current xpī dominum deum tuum. ⁊ sanctū isrl qui glorificauit te. post eos consueuerunt christiani currere irlmaꝫ videre sepulcbrum domini gloriosum. Isa. xi. erit sepulchrum eius gloriosum. Secūdo ponitur alterius discipuli expeditōr cursus. non tamē expeditior affectus. quia licet pcucurrerit ad monumentū. tamē non est ingressus ante Petrum. vnde dicit / Et ille alius discipul⁹ / Johā ies vꝫ / pcurrit citius Petro / forte nūc per viam cōpendii. aut quia iuuenis citius currit Petro seniore / Et uenit prior ad monumentū / nō tamē prior introiuit: sed expectauit petrū / Et cū se īclinasset / Erat Jo. in orto extra domūculā in q erat loculus dominici corporis. cuius hostiū sic erat submissum. vt oporteret īteri⁹ aspiciēteꝫ īclinari / vidit posita lītheamīa quib⁹ īuolutum fuerat corpus dñi. nō tamē ītroiuit / forte timebat sol⁹ īgredi monumētū in tenebris. Tertō pōīt Petri aduentus / venit g° symō petr⁹ sequēs eū / et tāq feruidus nō stetit exterius: sed introiens vniuersa diligēter inspexit / Et introiuit ī monumētū / i. domū ī q erat sepulchrū domini. Deīde pōīt qliter erāt ordīata lintheamīa. quib⁹ īuolutū fuerat corpus / Et vidit lītheamīa posita / surgēs xps a mortuis. excussit lintheamīna qb⁹ īuolutū erat corp⁹. ut ostēderet q carnis mortalitatē resurrgēdo deposuerat / Et sudariū qđ fuerat sup caput ei⁹ / Gre. sudario laborātes vtunt gr̄a sudoris tergēdi. vnđ merito fragilitatē ⁊ debilitatē carnis significat. xpus aūt resurgēs a mortuis: nō āpli⁹ labōat sicut ptigit sibi anteq pateret. q fatigatus ex itinere sedit sup fōtē. ⁊ iō sudarii depositō significat. q oēꝫ carnis īfirmitatē trāsierat. qliter aūt esset positū sudariū subiūgit / nō cū lītheamīb⁹ positū sꝫ separatim inuolutū ī vnū locū / Nō q nō sine causa beatus Jo. ita seriatim describit ordinem istoꝝ lintheaminum ⁊ sudarii. hec enī oīa sūt vē resurectōis signa. vt nemo possit dicerꝫ corp⁹ dñi eē sublatū. Nā ī q credebāt discipuli. s. corpus esse furto sublatum. hoc iudei mēdaciter apostolis imposuerūt. q ut dicit Mat. Custodes monumenti viso angelo cucurrerūt ad prīcipes sacerdotuꝫ narrantes cūcta que acciderant. illi

ho cõsilio habito copiosã pecũiaȝ mili-
tibus tradiderũt. vt dicerẽt q eis dor
miẽt. h⁹ discipl'i xpi furati essent corpus
ei⁹. z ita factũ est. vnde sicut pri͂o eme-
rũt mortẽ xpi mediãte pecunia: ita mẽ-
daciũ furti ad celãdã resurrectõm eius
pecũia cõparauerũt. ſȝ hoc furti mẽdaciũ
apud iudeos vitati contrarios pbabile
fuit: qr usqȝ ĩ hodiernũ dieȝ sic credunt
cõtigisse. Sȝ rõem ĩtuẽtibus nullo mõ
est p'suasibile. z vlteri⁹ vã resurrectõ
nis signa appent. psuasibile qdem nõ est
ppt tria vt dĩc Criso. pri͂o certe qr disci
puli erãt hõies paupes z idiote nõ au-
dẽtes cõparere. Si enĩ adhuc viuente
xpo sic timuerũt. vt oẽs ab eo fugerẽt.
multo ãpli⁹ eo mõtuo timuissẽt accedẽ
monumentũ ppt militũ multitudineȝ.
Iteȝ lapis magnus erat ad hostiũ mo-
numenti. q remoueri nõ potuisset quin
suo motu dormiẽtes excitaret. Item si
voluissẽt furari corp⁹. hoc fecissent pri
ma nocte sepulture: quãdo nullus erat
adhuc custos. Iteȝ qrto ostẽdit Remi:
facile posse cõuici esse fallos testes. Si
enĩ dormiebãt custodes. quõ uiderũt q
essẽt fures. Si aũt nõ uiderũt. testes eẽ
nõ potuerũt. Sȝ qttuor etiã q dicũtur
in p̃senti euãgelio ostendũt corp⁹ nõ esse
sublatũ furto. pri͂o qdeȝ quia expoliato
res sepulcbrox cõsueuerũt furari vesti
mẽta z lĩtheamĩa obmisso cadauẽ. Nõ
uus ho furãdi mod⁹ esset relictis uesti
mẽtis cadauer asportare. Item si aliqs
voluisset asportare corp⁹. non appet cã
qre lintheamina reliquisset. Item mix
est: si tãtaȝ habuisset pmod. tateȝ furan
di: vt expoliaret corp⁹ cui fortiter ĩhe
rebãt lĩtheamĩa cõglutiata vnguentis
myrrhe z aloe. Itẽ nemo fur sic est ĩsẽ
sat⁹: vt circa reȝ supfluã tãtã adhibeat
diligentiã: ql' erat lĩtheamina cõplicaẽ
ĩnuoluere sudariũ. seorsũ illud colloca
re. Ex qb⁹ oĩb⁹ appet mendaciuȝ furti
nullius coloris esse. z manifesta xpi re
surrectõ predicatur. Sed querit si
christus reliquit lintheamina in sepul-
chro: quibus vestimẽtis vtebatur ex
tunc ad tegumentũ corporis. Ista que
stõ supflua est. quia xpus vestimentis
materialibus nõ indiguit. vtimur eniȝ
vestimentis pter tria. contra aeris in
tempiem frigoris z estus. vtimur etiã
ad tegendam nuditatẽ ne erubescam⁹.
z vtimur eis ad ornatum. non autem ĩ
diguit corpus xpi vestimentis ratione
primi. cum sit impassibile. nec ratõe se
cũdi. quia erubescẽtia cõuenit ex pecca
to. vnde primi parentes anteq̃ pecca-
rẽt erãt ambo nudi. nec erubescebãt. si
cut nec ĩsantes de nuditate erubescunt.
Cum vero peccauerunt statim erubue
runt. z consuerunt folia ficus ad tegu-
mentum: christus igitur qui fuit tanq̃
agnus ĩnocens. nihil erubescendum in
se habuit. vnde pter h⁹ vestimẽtis nõ
indiguit. nec ratõne tertii: quia magis
ornat corp⁹ christi claritas gloriosa q̃
quicũqȝ habitus. uestimenta igitur xpi
z oĩum electox resurgẽtiũ sũt. ĩmorta
litas. agilitas. subtilitas. z claritas. ps.
Amict⁹ lũĩne sicut vestimẽto. Credẽ
dũ tñ ẽ q xps appẽs discipl'is adhuc mor
talib⁹ ĩ forma z hitu cõsueto eis vis' fu
erit: ut eũ cognoscerẽt zc. Tertia ps.

Ertio cum dici tur Tunc ergo

tãgit existiatõ obuiãs vitati rsurrectõ
nis. Iudei nãqȝ audiẽtes a custod. b⁹: su
spicati sũt rsurrexisse xpȝ: ſȝ tñ obstiati
malitia noluerũt ĩ eũ crdẽ. z freti mẽda
cõ rsurrectõȝ cõati sũt palliarẽ. discipuli
vo ñ ĩuẽiẽtes corp⁹ crediderũt illud qd

iudei credi cupiebāt· corp⁹ vz dñi fur tiz esse sublatū. vnde sequit᷑ / tūc g⁹ p⁹ petrū itroiuit ꝛ ille discipul⁹ q venerat prim⁹ ad mōumētū ꝛ vidit corpus dñi ibi nō eē· ꝛ qualr̄ erāt posita litheamīa ꝛ sudariū ꝛ credidit / nō qdē vt dic Augustin⁹ xp̄z r̄surrexisse· sz credidit mulieri dicēti corpus dñi eē sublatuz. Et lz p̄sētia litheaminū ꝛ sudarii satis ostēderet neminē corp⁹ sustilisse· nō tamen tūc hoc ꝯsiderabat euāgelista: sz tātuz admirabat᷑ q̄re fur ea reliqsset. nec etiā ex his signis ascendebat i cor eius xp̄m resurrexisse· qꝛ nō erāt sufficiētia signa nisi f.deli: ꝛ scripturas itelligēti. vnde subdit / Nondū eni sciebat scripturas / sz postea xp̄s appuit ill᷑ sensū· vt itelligerēt scripturas. Luc. 24. qd̄ plenissime factū est i die pētechostes i missione spūs sācti: q docuit eos oēm vitatē. et tāta itelligētia data fuit huic discipulo: vt no solū resurrectiōm: sz etiā v̄bum apud prēm itelligeret / qꝛ oporteret eū a mortuis resurger᷑ / lz eni vt dic Augustin⁹ xp̄s aptissime suā passiōem ꝛ resurrectiōm p̄dixit· cōsuetudīe tamē audiēdi ab illo pabolas eum non intelligebāt. Nō qꝛ dic ꝙ oportuit xp̄m resurgere ꝑm scripturas· cuius resurrectōis. 8. fūt oportūitates. Oportuit qdē xp̄m resurgere prio ꝓꝑ dignitatē sue sanctificatōis· nō eni dignū erat vt sāct⁹ sctōꝝ mortuus maneret. Act. 2. hūc de⁹ suscitauit solutis dolōib⁹ iferni iuxta qd̄ ipossibile eāt teneri illū ab eo. dic eni Dauid· nō reliqs aiaz meā i inferno: nec dabis sāctū tuū vidē corruptōm. Itē oportuit ꝓꝑ obediētiā passionis. nō eni cōueniēs erat vt ille mortuus remaneret: q ꝑ sua morte nobis vitā meruerat. Phil᷑. 2. ꝓꝑ qd̄ de⁹ exaltauit illū. glo. exaltauit in r̄surrectōe.

Item ꝓꝑ eius vl̄em dñatōem. Ro. 9. In hoc xp̄s resurrexit vt viuoruz ꝛ mortuoꝝ dñet᷑. Itez ꝓꝑ euāgelii p̄dicatōm. Si eni nō resurrexissz nullus ꝑsump̄sisset p̄dicare de eo qui crucifixus eāt. Lu. 24. Opōtebat xp̄m pati ꝛ resurgē a mōtuis tertia die: ꝛ p̄dicari i nomie ei⁹ ꝛc̄. Itē oportuit ꝓꝑ nr̄az iustificatōz. Ro. 4. mortu⁹ ē ꝓꝑ delicta nr̄a ꝛ resurrexit ꝓꝑ iustificatōz nr̄az. Itez ꝓꝑ fidei cōfirmatōm. Si eni nō resurrexisset: fuissz fides anihilata. Nemo eni credidissz eū esse filiū dei vel filium v̄gis: vl̄ hūani generis redēptorē. vnde ante resurrectōm dubitarūt discipli eūtes i emaus dicētes. Nos spabamus qꝛ ip̄e eēt redēptur⁹ isrl᷑. Ideo dr̄. 1. Cor. 15. Si xp̄s nō resurrexissz vana essz fides nr̄a. Itē ꝓꝑ spei eleuatōem. Si. n. ip̄e q est caput nr̄m nō resurrexissz: nēo sperasset se resurrectuꝝ. 1. Pe. 1. regenerauit nos i spē vite ꝑ resurrectōnem ihesu xp̄i ex mortuis. Item ꝓꝑ nr̄az resurrectōem. Si eni ip̄e nō resurrexissz gl̄iā qdē beate visiōis potuissent haber᷑ fideles merito passiōis ei⁹· sed gl̄iā corporis resurrgētis nūq̄ȝ habuissēt· qꝛ resurrectōm xp̄i oportebat eē cām nr̄e resurrectōnis. ꝛ ꝓꝑ h⁹ dic aplus. 1. Cor. 15. xp̄s resurrexit ex mortuis vt sit p̄mitie dormiētiū. quōm qdē ꝑ hōiez mors ꝛ ꝑ hōinē resurrectō mortuoꝝ. Et sicut i adā oēs moriūt᷑· ita i xp̄o oēs viuificabunt᷑. Ad quaz vitam ille q resurrexit nos p̄ducat imortal᷑ deus i secula ꝛc̄.

Dominica prima post pascha.

Feria fera.

VM esset sero una sabbatoꝝ· ꝛ fores essēt clause vbi erāt discipli cōgregati ꝓꝑ metum

iudeoꝝ. venit ihesus ꝛc̄. Jo. 2. pría pars huius euangelii habet Luc. 24. Nihil ē ī quo tātū errant hoīes sicut ī ꝓprio sensu: nec est tamē aliqd de quo minus alter alteri inuideat: sicut de sensu. vnusquisq3 enī vt dicit aplus ī suo sēsu habūdat. Ecce igit̄ q2 glosus aplus Thōas tātū adhesit ꝓprio sensui: vt de xp̄i resurrectōe dubitauerit. ꝛ discipulis referentibus noluerit credē: nisi ipsemet mēbra xp̄i palparet. eius volūtati xp̄s cōdescendit ꝛ se palpādū ꝓbuit: vt oēm ab illo dubietatez tollēt. de hoc agit̄ ī p̄senti euāgelio. qd̄ ī tres partes diuidit̄. ī quaꝝ pría agitur de pría xp̄i apparitōe ad ꝓbādam resurrectōis vitatez. In secūda vo subiūgit̄ altera apparitō ad tollendā discipuli dubietatez. ibi. Et post dies octo ꝛc̄. In tertia aūt describit̄ multitudo signorūz xp̄i ad cōfirmādā fidei sinceritatez. ibi. multa qdez. In pría parte circa primā xp̄i apparitōm. 6. tāgūt̄. quoꝝ primū ē q3 mira fuerit ista apparitō: q2 videzianuis clausis ad discip̄los est igressus. vnde dic. Cū sero essz. mulieribus qdē mane apparuit. discipulis vo sero. illa vz hora q̄ oēs simul essent: vt essz manifestius qd̄ oībus videbat̄. ꝛ vt eos ꝯfortarz ī ea hora q̄ magis timebāt. die illa. scz resurrectōis. vna sabbatoꝝ. ī pría scz sabbati. q̄ fuit dies dōinica. Noluit xp̄s q3 dies ipa sue resurrectiōis transiret. qn apl̄is se demōstraret. ꝓpt̄ hoc vz q2 iā ipa die fuerat īter apl̄os colloqū resurrectionis. ꝓpt̄ vba Marie magdalene ꝛ aliaꝝ mulieꝝ. vnd̄ nimiū desiderabāt apl̄i eū vidē. Sz non minus desiderabat xp̄s se ill' ostendē. vnde ipaz diez ꝓterit̄ non permisit. quin eis appareret. Et fores essent clause. clause erāt fores ꝓpt̄ duo: tum q2 iā erat hora tarda. tū etiāz q2 metuebāt iudeos: ne apertis foribus eos capēt. vbi erāt discip̄li ꝯgregati. ꝯgregati erāt ī mōte syō. ī cenaclo vbi xp̄s ante passiōm cenā fecerat cū discipul' suis. Tres aūt sūt cāe q̄re ꝯgregabāt̄. vna q2 ꝓpt̄ memoriā xp̄i adhuc cōueniebāt ad locū vbi cū ipo ī vltima cena māducauerāt. Altēa q2 discip̄li xp̄o viuente sēper fuerāt simul ꝯuersati. unde amor̄ societatis antiq̄ adhuc ꝯgregabāt ī vnū locū. Tertia q2 metuebāt iudeos. ꝛ ið ꝓpt̄ securitatez ꝯgregabāt̄ ī vnū. ꝓuer. 18. frater q adiuuat̄ a fre. q̄si ciuitas firma. ꝓpt̄ metū iudeorum. duo sūt ꝓpt̄ q̄ tīebāt iudeos. tū q2 fuerāt discip̄li eius quē ꝑsecuti fuerāt. Jo. 15. Si me persecuti sūt ꝛ vos persequētur. tū etiā q2 īponebat̄ eis q3 essent furati corpus xp̄i de sepulchro. venit ihesus. ꝛ tamē erāt fores clause. vt ostendat ꝑm Theophi. q3 eodez mō resurrexit adiacēte lapide super monumentū. Et acci de vt dic Lu. q3 tūc venit ihesus ad discip̄los qn̄ duo illi disip̄li qbus xp̄s apparuit eūtibus ī emaus r̄gressi ī irl̄m. renūtiabāt apl̄is ꝯgregatis quō viderāt dōinū ꝛ eū cognouerāt ī fractōe panis. Cū vo ex altera parte alii dicerēt: q2 surrexit dōinus vere ꝛ apparuit Simoni: vt veꝝ ostēdēt vtrūq3 dictū. venit ihesus ꝛ stetit ī medio discip̄loꝝ. ī medio quidē stetit: q2 ipē est mediū ī quo dīna ꝛ hūana nā unite sūt. duo vz extrēa marie distātia. ꝓpt̄ qd̄ ipē dr̄ mediator dī ꝛ hōinū hō xp̄s ihesus. Et nō vt dic Salu: q2 medius locus ē dignitatis: ꝛ debet̄ honorabilioribus. ꝓpt̄ qd̄ xp̄s stetit ī medio discip̄loꝝ sicut sol inī sidera vt eos illumīnaret. sicut flos īter lilia ut eos decoraret. sic prīces īter milites: vt eos roboraret. sicut maḡr inter discip̄los: vt eos īformarz. sic pr̄ īter filios: ut ꝯcordaēt. sic cor int̄ mēbra: ut eos uiuificaēt

Et ſicut cōis amicꝰ: vt oībꝰ ſe cōicarꝫ:
vt cū ſumꝰ plures aliquē diligētes: ſi ſu
ꝑuenerit: eū ſtatuimꝰ ī medio: vt ſingli
eiꝰ poſſimꝰ frui ꝑſentia. Querit hic ber
nardꝰ quō poſt reſurrectōm corpꝰ domi
nicū verꝫ corpꝰ fuerit: qđ clauſis foribꝰ
ad aplos ītroiuit. Si enī verꝫ erat cor
pus duritiā habebat ⁊ corpulētiā. oē au
tēꝫ tale aliud corpus nō ꝑtrāſit niſi illud
diuidendo: quare videt̄ ꝙ aut corpus
xp̄i nō erat verū corpus: aut ſi erat: ꝙ
ianuis clauſis īgredi nō potuerit. Item
ꝑ aliā rōem hocidē ꝓbat̄. nihil enī pal
pat̄ niſi palpāti reſiſtat. vnde qꝛ aer nō
reſiſt. t nobis īpalpabil' eſt. quādo vo in
ter duo eſt reſiſtentia. vnū non ſubītrat
alterū ſine diuiſiōe ipius. Cū igit̄ corpꝰ
xp̄i eſſꝫ palpabile. videt̄ ꝙ ianuis clau
ſis īgredi nō potuerit. Et dicēdū ꝙ ꝓpt̄
primū argumētū aliq heretici dixerunt
ꝙ corpꝰ xp̄i pꝰ reſurrectōem verꝫ corpꝰ
nō fuerit ſꝫ fantaſticū. vn̄ ad diſciplos
ianuis clauſis īgredi potuit. Sed cōtra
hoc arguit Augu. ī liᵒ de agōe xp̄iano
dicens: ꝙ ex eo ꝙ xp̄s clauſis ianuis ſu
bito appuit. nō eſt putādū ꝙ fantaſticū
corpus habuerit. de corpe enī ſuo facē
potuit qđ voluit. ante enī paſſiōm ſuaꝫ
tātū illđ clarificauit ī trāſfiguratōe: ut
ſplendorēꝫ ſolis excederet. ⁊ ī reſurrec
tiōe ad q̄ntā voluit potuit ſubtilitatem
redigē. Sic igit̄ clarificatum fuit illud
corpus ſupueniente quadā glīa: ſed ꝑma
nēte nāa: ita ſubtilitatē aſſūpſit ī ſuo cor
pore. vt ianuis clauſis ītrareꝫ v̄itate ta
mē corporis permanēte. Nō igit̄ xp̄us
depoſuit ꝓpriā corpulētiā ⁊ magnitudi
nē atqꝫ duritiē corꝑis: vt ianuis clauſ
trāſiret: ſꝫ oībꝰ iſtis ꝑmanētibꝰ v̄tute
ſubtilitatis gl'oſe q̄ nō repugnat nature
ianuis clauſis ītrauit. Sꝫ dices bene q
deꝫ video ꝙ v̄tute aſſūpte ſubtilitatis
gl'ioſe ītrare potuit ianuis clauſis: ſꝫ cū
ꝑmāt̄ manere v̄itas nature corporal'. ui
det̄ ꝙ illa īpedire debuerit ſubtilitatis
actū. Ad hoc reſpōdꝫ Au. ī ſmōe paſſi
onis: ꝙ xp̄s āmbulauerit ſuꝑ mare. ⁊ ta
mē corpꝰ eiꝰ erat pōderoſū. Sed hoc iō
qꝛ v̄tute diuīitatis īpediebat̄ actꝰ pōde
roſitatis: ne deorſū traheret. ita ī ꝓpoſi
to v̄tus ſubtilitatis corporis xp̄i nō qui
deꝫ deſtruxit nām corporis eiꝰ: ſꝫ quan
do voluit ſubtraxit actū reſiſtendi. ꝓpt̄
hꝫ argumētū prīe q̄ſtiōis dixit Eutiuꝰ
vt recitat Gre. 20. morꝫ: ꝙ corpꝰ xp̄i
gl'ioſū. verꝫ quideꝫ corpus fuit. ſed īpal
pabile v̄ētis aereqꝫ ſubtiliꝰ. Contra qđ
eſt: qꝛ xp̄s reſurgens palpabilē ſe exhi
buit diſcipl'is dicēs. palpate ⁊ videte qꝛ
ſpūs carnē ⁊ oſſa nō hꝫ. ſicut me videtiſ
habē. vnde dicendū ſm Gre. ꝙ corpus
xp̄i ſubtile qdeꝫ fuit ꝑ effectū ſpūal' potē
tie. palpabile aūt ꝑ v̄itatē nāe. In ipſo
igit̄ corpoꝛ xp̄i duo erāt. ſ. palpabilitas
corpulentie. ⁊ ſubtilitas glīe. Et quādo
voluit vſꝰ eſt vna ſine altera. nā īgre
diēdo ianuis clauſis vſus eſt ſubtilitate
ſine actu palpibilitatis. ip̄a tamē palpa
bilitate manēte. Cū vo palpādū ſe exhi
buit: vſꝰ eſt actu palpabilitatis ⁊ corpu
lētie ſine actu ſubtilitatis: ip̄a tamē ſub
tilitate exiſte. Sꝫ dices. quō pōt hoc fie
ri. Audi qđ tibi reſpōdet Au. ī ſmone
paſchali. Si ꝯp̄hēdis īqt modū nō ē mi
raculū. vbi deficit rō ibi eſt fidei edifica
tō. Eodē mō reſpōdet Gre. diuīa īquit
opatō ſi rōe ꝯp̄hēdit̄: nō eſt admirabil'.
nec fides hꝫ meritū cui hūana rō p̄hꝫ ex
ꝑimētū. Trāſiuit igit̄ verꝫ corpꝰ xp̄i ad
diſcipl'os ianuis clauſis: quēadmodū ra
diꝰ ſol' trāſit vitꝫ clauſū. Itē quēadmo
dū tota imago corꝑis trāſit uitꝫ abſꝫ eiꝰ
diuiſiōe. itē quēadmođ ſpūs ꝑtrāſit qđcūꝫ
corpꝰ ſine diuiſiōe: ita corpꝰ xp̄i gl'oſū nō

qdez spūale p subtractōnem nature: sed spūale p assūptōm glīe: materiale corp⁹ absqz diuisiōe potuit ptrāsire. qꝛ oīa q̄cūqz voluit fecit i celo ꝛ i terra Secūdo tāgit quantū ista appītō dōini fuerit grata: qꝛ pacē anūtiauit que est sūmū bonū. Et dixit eis pax vobis. glo. qui pacē dicit vno v̄bo: oīa bona anūtiat ꝛ cōphendit. bene erat aplīs necessaria pax. qꝛ erāt expositi piculis iudeoꝝ. Nō q̄ loquēdo de pace v̄tuosa ꝛ honesta. ipa est excellentissimū bonū. qđ patet ex q̄ttuor. Prīo qdez qꝛ pax est bonum cum quo sunt omnia bona. in pace enim omnia bona adueniunt homini. siue sint bōa corpis: vt sanitas. robor. ꝛ pulchritudo. siue sint bona aīe: vt v̄tus ꝛ sciētia. in quiescēdo enī fit anima sciens ꝛ prudēs. siue sint exteriora bōa vt honores. amici. ꝛ diuitie. Job. 22. habeto pacem ꝛ p hāc habebis fruct⁹ optios. ꝛ ꝓpt hāc ortat̄. ps̄. dicens. quis ē homo qui vult vitā ꝛ diligit dies vidē bonos. ꝛ post pauca subdit. inquire pacez ꝛ psequere eā. imo ipa pax ita cōtinet oīa bona. ꝛ tātū bonū est q̄ etiā si homo icidat i aliq̄ isortunia. nihilominus vitā ducat delectabilē. Nā qui habet pacez in aīo. etiā si paup sit: cōtent⁹ est de his que habet. p̄secutōes. isirmitates. ꝛ quecūqz tristia ꝛ extremo ipaz mortē eq̄nimiter tollerat. Sap. 3° . estiata est afflictō exitus illoꝝ. illi aūt sūt i pace. vnde Isa. 38. Ecce in pace amaritudo mea amarissima. Secūdo pax est bonū sine quo nihil est bonū. Sine pace. n. oīa bona hōis sūt in piculo pditōis. que tamē si ad temp⁹ maneāt nō sūt homini bona. quātis enī diuitiis hō sit plenus q̄z magnis sublimat⁹ honorib⁹. q̄z multis vallatus amicis. sine pace animi nihil pficiunt. Tre. 3. Repulsa est a pace aīa mea. iđ oblitus sum bonoꝝ. Tertō pax ē bonū p oīa diffusū. oīa sustinens. Nā vt dicit qdā doctor grecus diuitas ipa ꝛ nā dei i unitate pacis subsistit. Ex īde vo trāsmittit i anglos: ꝛ diuias potestates: vt ad dōinū ꝛ ad iuicē pacifice se habeāt. a supnis aūt spiritib⁹ diffūdit pax i totā creaturā iferiorē. ꝛ tota pulchritudo vniuersi i pace cōsistit. ipa demūqz pax i nob ē b̄z aīaz ꝛ corp⁹. b̄m aīaz qdē p inuestigatōm v̄tutū. ꝛ cōuinē delectabil'r ad alios. Secūdū corpus aūt i cōmēsuratōe mēbroꝝ. vbi est pulchritudo ꝛ cōmēsuratō elemētoꝝ: vbi sanitas cōsistit. Quarto pax est bonū oīb' optatū. Mestē. 13. optata cūctis mōtalibus pace fruant̄. qđ qdez bonū tātū ē desiderabile: vt etiā suū p̄riū. s. bellū ꝛ pugna glōsā pacē itēdat. Nō enī pugnāt hoies: vt semp ipugna sint. sed vt de victis inimicis trāq̄lla ꝛ glīosa pace fruant̄. Unde Augu. ad bonifaciū. bellū i quit debz esse ncītatis vt liberet deus a necessitate: ꝛ cōseruet i pace. Nō enī pax q̄rit̄ vt bellū exerceat̄. s̄z bellū geri t vt pax acq̄rat̄. Esto g° pugnādo pacificus. vt eos quos expugnas ad pacis vtilitatē vicendo pducas. Ex quo patz q̄ bellare aliquādo licitū est ꝛ iustū: quando vz illi debellātur qui pacis bonū impediūt ꝛ pturbant. multo enim melius est talib⁹ vinci: q̄z in sua ꝑteruitate manere. vnde Augustinus i s̄mone de pueꝛo Centuriōis. Qui licētia iniquitatis eripitur. vtilius vincitur. quoniam nihil ē ifelici⁹ felicitate peccātiū. Et nō q̄ hoc pacis bonū: de⁹ nō tribuit q̄buscūqz: qꝛ nō dat illō mal' hoīb⁹. Isa. 48: nō ē pax ipiis dīc dn̄s. q̄ si aliq̄n videant̄ frui pace mūdana. illa n̄ ē v̄a pax. Iere. 8. dicentes pax pax. cum non esset pax. Qui etiā si aliquādo venientib⁹ aduer

sitatibꝰ verā pacē q̄rūt· nō tamē īueni
unt · qꝛ nō ex corde q̄rūt. Eze. 7. Angu
stia supueniēte reqrēt pacē: ꝛ non erit·
īmo tales cōtrariū ve pacis īueniunt·
eternā vꝫ dāpnatōem. 1. Thes. 5. Cuꝫ
dixerit pax ꝛ securitas: tūc repentinus
eis supueniet īteritꝰ: sicut dolor in vtēo
habentis ꝛ nō effugiēt. hoc igit̄ bonū pe
nitꝰ nō cōsecut̄ mali: sed boni tātū· vn̄
dixit xp̄s. pax vobis. nō quibuscūqꝫ sꝫ
vobis. Luc. 2. in terra pax hoībꝰ bone
volūtatis. Tertō ostēdit̄ quō ista appi
tō fuerit certa ‖ Et cū hec dixissꝫ disci-
pulis ostēdit eis manꝰ ꝛ latꝰ ‖ ī qbꝰ erāt
ve tigia ulnerū clauoꝝ ꝛ lancee. Que
rit̄ q̄re xp̄o resurgēs a mortuis vulne-
ra sue passiōis reseruauerit. d. cēdum ꝙ
huiꝰ multe sūt cāe. Pria ad ꝓbādū suā
resurrectōem. ī eo enī ꝙ vulnera ostē
debat: maīfestabat ꝙ ille resurrexerat
q ī cruce pependerat. Luc. 24. videte
manꝰ meas ꝛ pedes meos qꝛ ego ipē sū.
Secūda ad cōmēdādā eiꝰ dilectōꝫ. Si
quis enī domicellꝰ essꝫ vulneratꝰ amo
re sue dilecte: sic vellet sanari vt cica-
trix alicuiꝰ vulneris apperet ī signum
amoris. Apoca. 1. dilexit nos et lauit
nos a peccatis nr̄is ī sanguie suo. Tertō
ad ostēdendū nr̄am redēptōnem: qꝛ illa
vulnera fuerūt nr̄e r̄dēptōis p̄tiū. Isa.
53. ipē vulneratꝰ est ꝓpt̄ iniqtates nr̄as
attritus e. ꝓpt̄ scelera nr̄a. Quarta ꝓ-
pter nr̄am edificatōem· si enī ī corpe xp̄i
etiā gl̄oso manebāt vulnera sue passio
nis· ꝛ nos eadē vulnera cōtinue in mē-
te portemꝰ. Phil. 2. hoc enī sent. te in
uobis qđ ꝛ ī xp̄o ihesu. ꝛ Gal. 6. mihi ab
sit gl̄iari nisi ī cruce domi nr̄i ihesu xp̄i·
vnde cantat̄ ī himno passiōis· portemꝰ
ī memoria fel· pēas· ꝛ obprobria xp̄i· co
ronā spineā· crucē· clauos· ꝛ lāceā. Et
plagas sanctissimas omni laude dignissi
mas· acetū· fel· arūdinē· mortis amari
tudinē. Quīta ꝓpt̄ nostri recordatōꝫ.
Nequaqꝫ enim xp̄ꝰ nostri obliuiscitur:
pro quibus sic crudeliter fuit plagatꝰ.
vnde tanqꝫ signum mēoratum easdem
plagas in suo corpore seruauit: vt eas ī
tuēdo nostri recordetur. Isa. 49. Ego
tui non obliuiscar. ꝛ subdit causā. Ec-
ce in manibus meis descripsi te. idest ī
manibus meis est descripto tua. que de
scriptō sunt plage crucifixi. Sexta ꝓpt̄
dei patris reconciliationem. Si enim
deus pater irascitur humano generi· fi-
lius ostendit uulneribus suis quanti ꝓ-
cii sit ipsum humanum genus· pro quo
sic e. t plagatus· ꝛ sic patrē nobis recon-
ciliat. Hebre. 7. saluare in perpetuum
pōt: accedens per semetipsum ad deum
ad interpellandum pro nobis. 1. Jo. 2.
Aduocatum habemus apud patreꝫ ihe
sum xp̄m iustum· ꝛ ipē est ꝓpiciatō pro
peccatis nostris. vnde dicit Ber. Se-
curum habes homo accessum ad deum·
vbi mater ostendit filio pectꝰ ꝛ vbera:
ꝛ filius demonstrat patri latus ꝛ vulne
ra. nihil igitur dubium est vbi sunt tot
dilectōnis insignia. Septima ad impio
rum confusiōem. Nam vt dicit Augu
stinus: In iudicio ipā vulnera ostēdet
xp̄s peccatoribꝰ dicēs. Ecce hō quē cru
cifixistis· videtis vulnera q̄ īflixistis·
agnoscitis latꝰ qđ pupugistis· quōm per
vos ꝛ ꝓpt̄ vos apertū ē: nec ītrare volui
stis. Octaua ad ad electoꝝ exultatōeꝫ.
Nā vt dic Beda· magnū gaudiū erit
sanctis vidē vulnera ī carne xp̄i fulgi-
da· ꝑ que victor triumphauit d morte·
ꝛ saluauit electos. Et attende vt dicit
Augustinus· qꝛ etiā ī corpe martirꝝ ap
parebūt cicatrices vulnerū q̄ ꝓ xp̄i no-
mīe sunt passi· si tamen aliqua membra
eis ablata fuerunt· non erunt sine illis

mēbris· sed cicatrices ī mēbris redditis appebunt: nec ista uulnera erūt alicui⁹ deformitatis vel indecētie: sʒ erūt dignitatis ⁊ pulchritudīs sicut stella ī celo· sicut lapis ṗtios⁹ ī anulo· sicut flos ī stipite· ⁊ sicut rube⁹ color ī rosa. Quarto ostēditur quō ista appitō fuerit leta ‖ gauisi sūt ergo ‖ i. repleti gaudio ‖ discipuli viso dn̄o ‖ Jo. 16. iterum videbo vos ⁊ gaudebit cor vr̄m· ⁊ gaudiū vestrū nemo tollet a vobis. Et nō qꝛ visio xp̄i replet animū gaudio. p̄rio qdeʒ qꝛ est rei pulchērime ⁊ delectabilis. ps̄. Spētōsus forma p̄filiis hoīum. Itē qꝛ est rei care ⁊ amicabil'. Si. n. gaudem⁹ vidē amicū po' t lōgā pegrinatōm: magis tamē gaudem⁹ eū vidē liberatū gui languore quo tenebat. Sʒ maximū eēt gaudiū si etiā mortu⁹ resurgēt. xp̄s aūt ē amic⁹ carissim⁹ discipl'orum· q oīa sua secreta eis reuelauit· vt ipse dicit Jo. 15. q ēt ṗ eisdem morti se exposuit. vnde nō ē mix si eo viso gauisi sūt discipuli. Itē visio xp̄i est rei glōse ⁊ vtil'. Heste. 15. valde admirabil' es dn̄e et facies tua plena gr̄az... Sʒ dubiū est quō discipli gauisi fuerīt viso dn̄o, cū Lucas dicat eos cōturbatos fuisse ⁊ exterritos existimātes se spūm vidē: ꝓpt' qd̄ Criso. videt' velle q ista fuerit alia apptiō ab illa quā recitat Lucas. Sed sustinendo q eadeʒ fuerit· dicēdū est discipl'os p̄rio fuisse exterritos· dein de vo loqnte xp̄o ⁊ se ill' ostēdēte gauisi sūt. Quīto pōīt qd xp̄s mādauerīt discipl'is· sed mādato pacis donū ṗmittit ‖ Dixit ergo eis iterū pax vobis ‖ glo. iteratō pacis cōfirmatō est, dat eni de⁹ pacem sup pacem: quia prior pax hic est ⁊ ī futuro. Isa. 16. Seruabis pacē pacē: qꝛ in te sperauim⁹. Nota quia die resurrectiōis apparens hic suis discipulis· bis eis anūtiauit pacem: in ingressu scʒ ad eos· ⁊ anq̄ʒ mādūcaret corā eis. Nam post secūdam pacis denūctiatōnem ip̄e mādūcauit corā eis fauū mell'· ⁊ ptem piscis assati ut dicit Lucas. Et hinc est q pontifex qui gerit vicem xp̄i in solennitate missarū in prīcipio salutat populum dicens pax vobis: ⁊ similiter ante sumptōem eucharistie. Pace denūtiata imponit eis officiū ‖ Sicut misit me pater ‖ i. ad ea ad q̄ pr̄ misit me ‖ Et ego mitto vos ‖ vt illa ṗ me impleatis. Et nota q pater misit filiuʒ vt viā salutis euangelizaret. Isaie quarto euangelizare pauperibus misit me. Item misit eū vt ṗ redēptōe nostra morteʒ subireʒ. Quia vero iam xp̄s suū officiū a p̄re ī positū cōpleuerat· ⁊ a mortuis resurrexerat· nō erat cōueniens vt vlteri⁹ cū mortalibus vitā ageret· sed ascensur⁹ erat in celū· ⁊ iō ap'los misit sicut missus fuerat. misit quidem eos euangelizare Mar. 16. eūtes ṗdicate euāgeliū omni creature. Iteʒ misit eos vt pro v'itate sustinenda morti se exponerent. Mat. 10. Ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos ⁊c̄. Quia vo hoc officiū iplerī nō pōt sine gr̄a spūs sancti. Jō seq̄t collatō diuini amoris q spūs sanct⁹ ē ‖ hec cū dixisset īsufflauit ⁊ d. xit eis. accipite spūʒ sāctū ‖ ſm q dicit Augu. 12. ð tri. Ille flatus corporeus xp̄i non fuit substantia spūs sancti: sed congruū fuit missionis signum· quātū ad tria. Prio vt idē dicit quia in hoc ostēsuʒ fuit spūʒ sanctū non tantuʒ a p̄re: sed etiā a filio ṗcedere. Secūdo qꝛ ista donatō spūs sancti ordinabat ad dilectōem ⁊ curā p̄rimi habendam: ⁊ hic est homo in cuius faciem deus inspirauit spiraculum vite. Tertiō qꝛ flatus nō est nisi viuētis. insufflādo· ostēdit xp̄s· ⁊ se viuere· ⁊ subitā

tiā spūs sancti esse viuentem· cui⁹ vt⁹
oīa viuificat· Ezechielis.37. Ueni spi-
rit⁹ z suffla sup īterfectos istos: z reui
uiscēt. Nō ꝑm Gre. ꝙ spūs sanct⁹ bis
datus fuit aplīs. primo in terra die vz
resurrectōis· de quo nunc agitur· z de
celo die pēthecostes. duo enī sūt carita
tis ꝑcepta: dei vz dilectō et ꝓximi. In
terra igitur datur spūs sanctus: vt dili
gat ꝓximus· de celo aūt datur vt dili-
gatur deus· vel pōt dici ꝙ mīstri eccle
sie ad duo ordinātur. Quoꝝ primū est
vt ꝓpl'm ꝑficiant ꝑm intellectū· tollēdo
ignorātiam· z salutarē doctrinā anūtiā
do· Alterū est vt eos ꝑficiāt ꝑm affec-
tū: purgando eos a culpa z grē pulchri
tudinē mīstrando. neutrū aūt istoꝝ fa
cere possunt: nisi opante spū sancto. vn
de ī die pēthecostes datus fuit eis spūs
sanctus ī līguis igneis· vt eorum doc-
trina haberet vim illumīatiuā. In die
vo resurrectōis dat⁹ fuit ī flatu: vt eo
rū mīsteriū expelleret culpā· z vitam
grē tribueret. vnde ꝙ ista donatō spūs
sancti ordinaret̄ cōtra culpā sequitur //
Quorū remiseritis pctā // remittūt pctā
ꝑlati ꝑ sacramēta ecclīe· q̄ sūt baptism⁹
cōtra originale pctūm· pnīa cōtra mor
tale· extrema vnctō cōtra vēiale // re-
mittūtur eis // a deo. illud igit̄ qđ faciūt
mīstri ecclīe in curia ista ecclīe· ratum
est ī curia celesti· quēadmodū rex habz
ratū iudiciū seneschalchi sui // Et quoꝝ
retinueritis retēta sūt // Retinent̄ pctā:
quādo absolōis beneficiū non īpendit̄.
Nō igit̄ ꝑz Gre. qz grād. sest honor mi
nistroꝝ ecclīe: sed grue pōdus est istius
honoris: dux quippe est vt q nescit te-
nere moderamina vite sue· iudex fiat
aliene. Scientes igit̄ vt dicit Criso. pi
culi magnitudinē mīrā tribuite sacer-
dotib⁹ deuotōm. Nā si aliqs sacerdos
mal⁹ fuerit· nō īpedit ꝓpt̄ hoc sacramē-
toꝝ effect⁹. Nā vt dicit Criso. nō sacer
dos: neqz angel⁹ pōt aliud opari in his
q̄ data sūt a deo· sed pr̄ z fili⁹ z spūs sāc-
tus oīa dispēsant. Sacerdos aūt suā lī
guā z manū tribuit· nō enī eēt iustū vt
aliena malitia in aliquo ledēt sacramen
ta dei ꝑcipiētes. Sexto pōit̄ quō ista
appitō absēti discipl'o fuit nūciata // Tho
mas // aūt q int̄ptat̄ abyss⁹. fuit aūt abys
sus vt dic Albin⁹: qz altitudinē diui
nitatis certa fide penetrauit cū dixit. do
min⁹ me⁹ z de⁹ me⁹ // vnus ex. 12 // iam
non erāt nisi ī vndeci· sed tamen dicitur
fuisse vnus ex. xii. vel quia deus tot
esse disposuerat· vel qa dodeci fuerāt
aīi ꝓditōēz Iude: vel q futuri erant in
electōe mathie // Qui dicit̄ didim⁹ // didi
m⁹ grece latīe dr̄ gemin⁹· qđ cognomē cō
uenit Thōe: ꝓpt̄ dubiū cor ī credēdo //
Nō eāt cū eis // i· cū disciplīs // quādo ue
nit hiesus // multū nocet abeē cōgregati
oni z societati bonoꝝ· multa enim mala
eueniūt z ꝑicula. Sz q̄rit hic ꝑz Bedā.
Cōstat enī ꝙ dn̄s tūc appuit disciplīs: qñ
duo discipli reuersi sūt d̄ emaus· z īuene
rūt cōgregatos. xi. dicentes qz surrexe
rat dñs⁹ vere· z ipi narrabāt quō cogno
uerūt ipm ī fractōe panis· z cū hec dice-
rēt· vēit hies⁹ z stetit ī me° coꝝ. vt dr̄
Lu.24. igit̄ uidet̄ ꝙ Thōas ibi fuerit.
Et dicēdū aliqđ fuisse interuallū a nar-
ratōe disciploꝝ: ad appitōem dñi: quo
medio tēpe thōas nō credēs vbis disci-
puloꝝ egress⁹ ē cenaculū· quo egresso
xp̄s reliqs appuit. Deide pōit̄ disci-
puloꝝ narratō // Dixerūt g° ei alii disci
puli // cū iter eos affuit: q̄ ī gaudētes de
visiōe dñi: z dolētes de absētia thōe //
Vidim⁹ dñm // Sic audiuim⁹ a petro a
discipl'is· z a mlrib⁹: ita et vidi⁹. De
inde pōit̄ respōsio Thome // Ille autem

dixit eis .nisi videro ī māib' eiꝰ fixurā
clauoꝝ // sicut vos dicitis vidisse. Sʒ
ꝙ nō sufficit certificari ꝑ visum nisi ēt
tangam: ideo subdit // Et mittā digitū
meū in loco clauoꝝ // ita vt ad digitū ꝑ
quirā vulnera eius // Et mittam manū
meū in latus eius // magnū certe vulnꝰ
fuit illud sactissimi lateris. in quo nō di
gitum sed manū cupiebat apostolꝰ mit
tere. vnde Jo. nō dicit ꝙ deo latus per
cussū fuerit lācea: sed ꝙ vnus militū
lācea latus eius apꝑuit. vt ostenderet
plage magnitudinē // nō credam // Et at
tēdō ꝙ dominꝰ obtulit se discipulis ꝛ pal
pādū ꝛ uidēdum. Luc. 26. palpate ꝛ ui
dete quoniā spūs carnē ꝛ o ānō habʒ:
sicut me videtis hebeꝛ. Apostoli tamē
ꝓpter reuerētiam nō tetigerunt eū: sed
suffecit eis ad credēdū sola visio. Tho
mas vero amplius desiderauit vt cre
deret eum .s. tangere. Queritur quare
xp̄us istum suum discipulum ꝑmiserit
esse extra cōsortium alioꝝ. cū illis
apꝑuit: atqꝫ cur sustinuerit eum sic du
bitare. dicendum ꝙ hoc totum propter
nos factum est. nam vt dicit Augusti
nus in ench. Nullomodo deus permit
teret mala euenire: nisi adeo potēs eēt
vt ex eis bona eliceret. dubitatō autem
Thome non est dubium quin fuerit ma
la. sed ex illa euenit fidei nostri firmi
tas. dum enim audiuimus eum dubi
tasse de resurrectōne xp̄i. eo modo quo
aliquis nr̄m dubitare posset. ꝛ cum hoc
vlterius legimus. quia in fide solida
tus fuit. nō remāet nob̄ vlliꝰ dubitatō
nis locꝰ. dubitauit igiꝛ Thomas ꝓ no
bis. ꝛ in fide cōfirmatus fuit. ne amplꝰ
dubitemus.   Secūda pars.

Ecundo cum di
citur et post di

es octo // pōit altera dn̄i appitō. ad tol
lēdā Thome dubitatōꝫ. vbi quīqꝫ tan
gunt. Primū ē discipłoꝝ cōuētus // Et
post dies octo a die resurrectōis tali die
sicut est hodie. forte tot diebus distulit
xp̄s appere: si forte medio tēpe amoue
reꝛ cordis īcredulitas Thōē. vt dicit
crisostomꝰ. Nō pōit aūt hora istiꝰ appi
tōis. ꝛ forte fuit eadē hora q̄ priꝰ // Iteꝝ
erāt discipli eiꝰ ītus // ī eodem forte ce
naclo quo priꝰ xp̄s illꝫ appuerat // Et to
mas cū eis // nō eni recedebat Thomas
a reliqs discipulis si forte ei dn̄s appēt
Secūdo ponit xp̄i aduētꝰ // venit ihesus
ianuis clausis // eodē mō quo priꝰ. vbi
ꝫm Crisostomū cōsiderāda ē clementia
saluatoris: q̄ꝫ sollicite ꝓ vna aīa ne in
errore ꝑmāeat. se ip̄m vulneratū ostē
dit // Et stetit in medio // q̄ est oīs v̄tutis
medietas // Et dixit eis pax vob̄ // Sēp
ānuntiat pacē q̄ pacis federa dei ꝛ homi
nis fecēat. cuiꝰ etiā pacti ipse fideiussor
ē. Et attēde ꝙ iā tribꝰ vicibꝰ ī hᵒ euan
gelio ꝑ xp̄m pax ānūtiata ē. Est eni tri
plex pax. Pria hoīs ad seip̄m. q̄ tollit
oēꝫ mētis anxietatē. de q̄ Iudic. 6. pax
tecū: ne timeas nō morieris. hāc paceꝫ
xp̄s primitus ānuntiat discipłis q̄ erāt
clausi ī cenaclo tiore iudeoꝝ. vt oēꝫ fu
giaꝫ ab eis tiorē. Secūda pax ē hoīs ad
ꝓximuꝫ. de q̄ Ro. 12. Si fieri pōt qd ex
vob̄ ē. cū oībꝰ hoībꝰ pacē habētes. hāc
pacē xp̄s secundo loco apostolis nūcia
uit. vnde statī ordinauit eos ad curā ꝓ
ximoꝝ. mittēs eos ad remittēda pctā.
Tertia pax ē hoīs ad deū q̄ cōsistit ī vera
fide. ꝛ ꝙ nihil eoꝝ q̄ facit deꝰ displice
at hōini. de q̄ Jo. 16. hec locutꝰ sū vo
bis: vt ī me solū pacē habeatis. Ro. 5.
iustificati ex fide paceꝫ habeamꝰ ad do
minū: hāc pacem nunc tertio loco xp̄us
discipulis ānūtiat. vt firmā in eo fidem

haberet. unde stati locutus est Thome: vt pbaret se esse xpm. ex quo nō solum Thomas: sꝫ reliqui etiā discipli magis fuerūt i fide solidati. Tertiō pōit xpi respōsio ad Thomā // Deīde dic thome. Infer digitū tuū huc i locū clauoꝝ. ⁊ vide manus meas // hoc enim desideraverat Thomas ꝛ tāgē ⁊ vidē // Et affer manuꝫ tuā ⁊ mitte i latus meū / q̄si eadem v̄ba dicit xp̄s quib⁹ Thomas vsus fuerat. vt o'tenderet q̄ dū ad discipl'os loq̄bat̄. ip̄e ibi aderat. Et nota q̄ xp̄s noluit scō thome claꝫ appere: sed sicut palā corā oib⁹ discipl'is suā dubitatōem exp̄sserat. ita corā oibus illum icrepauit. vt exemplo ei⁹ nemo alioꝝ vlterius dubitaret. Attende q̄ nō dolebat xp̄s cū vulnera corp̄is ei⁹ ptractarent: lꝫ recēter facta essent. erāt enī illa vulnera i corpe glorioso: q̄d ipassibile ē. Deide q̄ Thomas dixerat. Nō credā. admonet eū xp̄us // Et noli esse icredulus // magnū malū est incredulitas. q̄ tollit aditū vite eterne Jo.3 Qui icredulus ē filio nō videbit vitā eternā. sed ira dei manet sup euꝫ. Naꝫ vt dī Heb.3. Jurauit de⁹: q̄ nō itrarēt i regem suā: p̄p̄t icredulitatem eoꝝ // Sꝫ fidelis // fides enī est q̄si ānulus quoaia desponsat̄ deo. Osee.2. desponsaui te mihi i fide. quā fidē usq̄ ad morteꝫ s̄uare oportet. Apoca.2. Esto fidelis vsq̄ ad mortē. ⁊ dabo tibi coronam vite. Quarto adiūgit̄ Thome cōfessio. vbi cōsiderandū est quō timuerit atq̄ erubuerit gl'ios⁹ iste ap̄l'us videns saluatorem ⁊ audiēs eū repetēteꝫ sue infidelitatis v̄ba // Respōdit thomas ⁊ dixit // trepid⁹ ⁊ verecūd⁹. sꝫ iā fidel' // dōinus me⁹ / i quo hūane nāe v̄itatē exprimit. cui datū est totius creature dōiniū q.d. cōfiteoꝛ te esse illū qui dixisti. vos vocatis me magr̄ ⁊ dōie ⁊c̄ // Et deus meus // Jn quo dināꝫ ip̄i⁹ confitet̄ nām q̄si dicat. cōfiteor te esse eū quē Petrus cōfessus ē dicens. Tu es xp̄s filius dei uiui. Querit̄ an thomas tetigerit xp̄ꝫ Et forte s̄m glo. dicēdū q̄ nō fuit ausus eū tāgē p̄p̄t reuerentiā saluatoris. ⁊ q̄a mēte q̄si erat attōitus. Sꝫ dīc alia glo. Augu. videbat thomas ⁊ tāgebat hōieꝫ: ⁊ cōfitebat̄ deū. Et Ambro. li⁹ de fuga seculi. dixisti idōine mitte manū tuā i latus meū. ⁊ noli esse icredul⁹ sꝫ fidelis. misit manū q nō credebat. ⁊ dominū te ⁊ deū r̄ppit. hoc aūt videt̄ pbabili⁹. quia etiā si noluisset coegisset eū xp̄s se tāgē: ne forte postea relapsus i dubiū. peniteret q̄ eū nō tetigissꝫ. Quīto pōit̄ xp̄i responsio // dicit ei hiesus. Quia vidisti me Thomā // nō dīc q̄ tetigisti nō q̄' eum nō tetigerit. sꝫ q̄ vt dīc Aug. noie visus generalr̄ alii q̄ttuor sensus consueuerūt noiari // credidisti // nō credidisset g⁹ nisi vidissꝫ. Querit Gre. cū ea q̄ videnī fidē nō habeāt: sed agnitōꝫ. quō beatus Thomas crediderit. q vidit. ⁊ tetigit atq̄ p hoc quasi certus fuit. fides enī vt dī. Heb: xi. est substātia spandarū rerū argumētū nō appentiū. Et soluit q̄ Thomas aliud vidit. ⁊ aliud credidit. vidit enī hōieꝫ ⁊ credidit deū queꝫ nō vidit. Nō enī fides de xp̄o est de sola hūanitate sed de hoīe deo. vt puta q̄ natus est de v̄gīe. hō de⁹ passus est. hō de⁹ resurrexit. hō de⁹ ascēdit i celū. et ventur⁹ est iudicare mūdū de⁹ ⁊ hō. Deīde fideꝫ ꝯmendat gentiū q̄ crediderūt xp̄o. queꝫ nō viderūt i carne // Beati q nō viderūt ⁊ crediderūt // vtit̄ v̄bis p̄teritis p futuris. q̄ vt dīc Au. q̄d futuꝝ erat. iā i' ua p̄destinatōne nouerat factū. Cū igit̄ vt dīc Cri. aliquis dixerit tempore isto. vtinā fuissem in temporibus illis. ⁊ vidissem christū miracula

tacientem· excogitet qꝛ beati qui nõ vi
derũt· ⁊ crediderũt ⁊c̄. Tertia ps.

Ertio cum dici tur Multa qdē

signat cañ multitudo signoꝝ xp̄i ad cõfir
mãdã fidei sinceritatem. vbi tria tãgũ
tur. vnũ est obmissio scripture multo
rũ signoꝝ xp̄i // multa quidē // numero ⁊
magna v̄tute // Et alia signa // p̄ter ea q̄
scripserũt euãgeliste // fecit iesus // ante
resurrectõm ⁊ post // in cõspectu discipu
loꝝ suoꝝ // nõ fecit ea clam sed mãifeste:
vt oĩb⁹ cõstaret q̄ essent v̄a signa // que
nõ sũt scripta in li° hoc // i. in euãgelio io
hãnis. sed nec ĩ aliis euãgeliis. dicenꝫ
Jo. ĩ fine euãgelii sui. Sũt autē ⁊ alia
multa q̄ fecit iesus q̄ si scribãt̃ p singu
la· nec ip̄m arbitror mũdũ capere posse
eos q̄ scribēdi sũt libros. Nõ q̄ de
hec signa q̄ fecit dñus nõ oĩa sꝫ pauca
scripta sũt· vl' qꝛ icõp̄hensibiles fuissent
rões oĩum coꝝ· aut multoꝝ q̄ fecit· vel
qꝛ itellectus hũanus sp̄sus ad multa nõ
possꝫ p̄fecte singula itelligē· vl' vt fides
maioris esset meriti ex paucis credens
dei filiũ. Secũdo põit quid ĩtendat̃
p illa pauca q̄ scripta sunt // hec aũt // q̄ ab
euãgelistis dicunt̃ // scripta sũt // ĩstigan
te sp̄ũ scõ docēte ⁊ memorãte // vt creda
tis // corde ad iusticiã· ore cõfitemini ad
salutē· ope ostendatis ad fructũ vite:
qꝛ fides sine opibus mortua est // Quia
iesus est filius dei // Ad hoc eni xp̄s fe
cit miracula vt dei fili⁹ crederet̃. Jo.
10. op̄a q̄ ego facio ĩ noĩe p̄ris mei· ipsa
testimoniũ p̄hibent de me. ad hoc etiam
oĩs scriptura ordĩat̃. Jo. 5. Scrutamini
scripturas· ĩ qb⁹ putatis vitã habē· ip
se sũt q̄ testĩoniũ p̄hibent de me. Ter
tõ postpõit credēdi vtilitas // ⁊ vt credē
tes vitã habeatis // fides eni est sp̄ũalis
vite p̄ĩcipiũ. Abac. 2. iustus me⁹ ex
fide viuit. ita dũ tamē fides mal' nõ mor
tificet̃ opib⁹· quēadmodũ de q̄busdã dic
ap̄lus· cõfitent̃ se nosce deũ. fcis aũt ne
gãt // ĩ noĩe ei⁹ // v̄tute noĩs saluatoris
habet̃ vita eterna. Jo. 17. hec est vita
eterna· vt cognoscant te deum verum
⁊ quē misisti iesũ xp̄m. Ad quã vitam
nos perducat ⁊c̄.

Dñica. 2· post pascha. P̄ria ps.

Go sum pa stor bõus ⁊c̄

Jo. x. Si diligēter attē
derēt hõies q̄nti sit pon
deris aliis p̄esse· nõ sic appeterent p̄la
tõis honorē. qꝛ reuera non est tãta di
gnitas honoris· quĩ equal' aut maior sit
grauitas oneris. qꝛ v̄o sola attendit̃ hono
ris glĩa· iõ oẽs cupiũt aliis dñari. vn
de Bernardus ad heinricum senonẽsē
archiep̄m ep̄la. 42. meditãtib⁹ ĩquit ho
nores blandiũtur· sꝫ onera pensantibus
tedio sũt atq̄ formidini· nõ tamē oẽs ca
piũt hoc v̄bũ. multi eni nõ tãta fiducia
⁊ alacritate currerent ad honores· si et
sentirēt ⁊ onera. Grauari p̄fectõ metue
rēt· nec cũ tãto labore ⁊ p̄iculo quarũli
bet affectarent ĩfulas dignitatũ. Nunc
v̄o qꝛ sola attendit̃ glĩa· ⁊ nõ pena· pu
esse cl'icũ erubescit ĩ eccl'ia· seq̄ viles
estimãt ⁊ ĩglios q quocũq̄ emĩentiori
loco nõ fuerit. Quãti v̄o sit honoris cu
rã alioꝝ habē· dñ⁹ ĩ p̄senti ostendit·
mãifestãs ĩ se ip̄o· quid ex eoꝝ officio ĩ
cũbat pastorib⁹ eccl'ie. ⁊ tria sũt. dꝫ. n.
p̄lat⁹ ita sibi cõmissũ gregē diliger̃· vt
p ei⁹ salute p̄priã vitã expõat. Secun
do sic dꝫ ĩ eũ attēdē· vt diligent̃ sibi cõ
missos agnoscat· q̃d ibi notat̃. Ego sum
pastor bõus ⁊ cognosco ⁊c̄. Tertõ dꝫ ĩsi
stē vt errãtes ad eccl'ie vnitat̃ reducat

qd notat. ibi. Et alias oues habeo. In prīa igit pte euāgelii ostēdit se dñm bonū esse pastorez. Et tria facit. prīo eniz suā bonitatez ꝓpōit / Ego / z nō alius / sū pastor bonus. qr vt dicit Jo. x. oēs quotquot venerūt pter xpm fures sūt z latrones. Null9 igit est bonus pastor q̄ pter xpi dispōem regimē sūmit aīarū. ipe eni est pricēs pastoꝝ. vt dī. i. Pe. 5. z idō adeū ptiet pastores dare i eccl'ia Eph. 4. Ipe dedit quosdā quidē aplos zc. Nō q xps duo dicit. dic nāqz se eē pastorez. z dic q bon9 est pastor. pastoris nāqz officiū est oues pascē. vnde pastor dī a pascēdo. pascit aūt xps nos qui sum9 popul9 eius. Isa 40. Sic pastor gregez suū pascet. Ezechi. 34. greges pascue mee hōies estis. Est aūt cōsiderāduz q q̄truplici alimēto pascit nos xps. primū est corpal' alimōie. hūc cibū corporalez deus pstat oī carni. etiā irratōnabilib9. pš. oculi oīuz i te sperāt dñe z tu das illis escā i tēpe opportūo. z q dat escā oī carni. Secūdū alimētū est spūal' itelligētie. cib9 eni spūal' est vbū dei q9 aīa pascit p rectā itelligentiā ei9. pš. dñs i loco pascue ibi me collocauit sup aquā refectōis educauit me. aīaz meā cōuertit. Tertiū alimētū ē sacri eucharistie. reficiūt eni corpe z sanguie xpi. Jo. 6. caro mea vere est cib9. z sanguis me9 vere est potus. Quartū alimētū est supercelestis glīe. quo nō pascūtur nisi electi. vnde Gre. pascua electorum sūt vult9 dei psens. vbi eterna gaudia sempiterne viriditatis. ibi hymni dulcescēt āgeloꝝ chori. ibi societas supnoꝝ ciuiū. ibi dulcis solennitas a pegrinatōe z tristi labore seculi redeūtium. ibi zc. Hec sūt illa pascua q̄ pmittit electis ouibus Ezechi. 34. dicēs. i pascuis vberrimis pascā eos i mōtib9 excelsis isrl': erūt pascua eoꝝ. vbi requiescūt i herbis uirētib9 z i pascuis pīguib9 pascent. Sz attēdēdū q xps ascēdēs i celū pastores in ecclesia cōstituit. q greges dñi z ipi pascerēt. vnde i psona oīuz pastoꝝ petro dixit post resurrectōz. pasce oues meas. Jo. 21. Et idō idem pastor eccl'e ceteros pastores ortat. 1. sua epl'a. c. 5. pascite q i vobis est gregez dei. debēt aūt pastores eccl'ie pascē pptm triplici cibo. p° corporali. ad hoc eni hz eccl'ia possessiones z d[illegible] z as. vt vz subueniāt idigentib9. vnde Ambro. li° de officiis. z hētur. 12. q. 2. aurū eccl'ia hz nō vt huet: sz vt erroget i necessitatib9. z hm q ibidē dī eccl'e ca° p alimōia paupum. p redēptōe captiuoꝝ. p sepultura xpianoꝝ. lz uasa ecclesie etiā cōsecrata cōfrīgē z p necessitatib9 distribuē. Nā vt dic Au. i smōe de cōi vita clericoꝝ. nō ē epi huare auꝝ z a se reuocare mēdicātis manū. Et hieronim9. glīa epi est paupuz necessitatib9 puidē. vnde dicebat Ambro. hz q legit. 23. q. 8. oīa q̄ mea sūt sunt paupuz. itaqz hm q dic Leo papa. Eps rebus ecclesie tāqz cōmedētis. non tāqz ꝓpriis vtat. Sz heu valde dolēdū est: qr bona ecclie q paupib9 esset erogāda. hodie multi pastores turpiter altero triū modoꝝ distribuunt. qdā superflue in cōuiuiis z lautis cōmessatōib9. Ezechi. 34. Nōne greges a pastorib9 pascūt. pastores aūt isrl' pascebāt semetipos. quidā aūt vane donātes diuitias eccl'e istrionib9. aut i equoꝝ apparatu: aut i huientiū multitudie. i ornatu aureo equoꝝ. i edificiis lautis palatoꝝ. qb9 dicit Ber. illud poeticū. dic te pōt. hicce nō iā in scō sz i freno qd facit auꝝ. Quidā vero etiam iniqz distribuūt eccl'e bōa. vt ditēt ꝓpiquos z cōsāguieos. Nō fuit tal' pastor beat9 Paulin9 nolane vrbis epus. de

quo recitat beatus Gre. i li. dyalogo-
rū · q dū italia i ptib9 cāpanie fuisset a
guādalis de ꝑplāta. Paulin9 nolāe vr
bis ep̄s cūcta q̄ habere potuit ad ep̄atuȝ
ꝑtinētia · captiuis ꝛ idigētib9 largit9 ē.
Cūq3 sibi nihil r̄māsisset · ꝑ r̄dimēdo filio
cuiusdā uidue ſuū se fecit generis regis
guandaloꝝ · cui ip̄e p̄dixit morte soceri.
Et agnit9 qs esset · ad suā petitōꝫ oēs sue
ciuitatis ciues relaxati sūt · ꝛ honustis
nauib9 frumēto ex affrica ad ꝑpria r̄die
rūt. Secūd9 cib9 quē debēt pastores
mīstrare fidelib9 est sp̄ual' doctrīa ꝛ sc̄ia
vbi dr̄. Iere. 3. dabo vobis pastores
iuxta cor meū · ꝛ pascēt vos sc̄ia ꝛ doc-
trīa. sc̄ia ptiet ad r̄ctā intelligētiā: doc
trīa vo ad bonā opatōm. Sȝ i rei vita
te frequēter aliq̄ p̄ficiūt pastores ecclīe
sic rudes ꝛ idocti: vt magis sit eis op9
pasci doctrīa ꝛ sc̄ia: q3 vt alios possint i
struere. tales deberēt illā sētētiā timē.
Osee. 4. Quia sciam repulisti · repel
lā ego ꝛ te ne sacerdotō fūgaris mihi.
Terti9 cib9 est sac̄mental' · corp9 vȝ et
sāguis dñi nr̄i hiesu xp̄i: q̄ dispēsāda re
liquit xp̄us p̄latis. Mat. 24. fidel' ſu9
ꝛ prudēs quē ꝯstituit dñs sup familiā
suā: vt det ill' cibū i tēpe. Secundo
ꝑbat xp̄s se esse bonū pastorē // Bonus
pastor aīaȝ suā // i. vitā suā // dat // picul'
ꝛ morti // ꝑ ouib9 suis // ne peat. hic aūt
ꝑbat se bonū eē pastorē cui9 bōitas ē di
ligē gregē. nulla vo maior dilectō ē · q3
vt aīaȝ suā ponat qs ꝑ amicis. xp̄s igr̄
bōus ē pastor: q1 ex dilectōne sui gregis
dedit aīaȝ suā. 1. Io. 3. In h9 cognoui-
mus caritatē dei: quōȝ ille ꝑ nobis aīaȝ
suā posuit. Nō q pastores ecclīe nō
solū debēt exteriora bōa ouib9 misicor-
diter īpēdē: sȝ aīaȝ ꝑ eis ponē. q si aīaȝ
m'lto magis corp9. Si vo corp9 dȝ pro
ouib9 r̄dē · nō ē dubiū qn ꝛ tēpalia. Naȝ
ſm q dic̄ Au. i li. de ouib9 · totū qd est
pastoris ꝛ exteriora ꝛ iteriora ad vtili-
tatē ē ouiū · ita q se totū dȝ debere · q̄te
nus eis itendat. Si adsit igr̄ ifirmitas
cū ifirmātib9 ifirmer̄ · vrar̄ cū scādali-
zatis. Si adsit ꝑsecutō fugiat cū ouib9
quēadmodū Ieremias i egiptum · Ex
chiel i babiloniā cū filiis isrl' dscēderūt.
hec oīa dic̄ Ber. Itē si mors imineat
patū eū eē oȝ mortē pati · ne oues disp-
gāt vt dic̄ Gre. quēadmodū btūs tho.
cātuariēsis archiep̄s morti se expo'uit
ꝑ ecclīa. Et Ambro. ꝑ defēsiōe ecclīe
r̄spōdit ipatori. si patrimoniū meū q̄rit
ipator iuadere · si corp9 occurraȝ. vl'tis
i vincla rapē · vl'tis i mortē · volūtas ē
mihi · nō ego me vallabo circunfusione
ꝑplōꝝ · nec altaria tenebo vitā obsecrās:
sȝ ꝑ altarib9 g̃ti9 imolabor. Itē qd ma-
ius ē: ita dsideret gregis salutē · vt q̄si
suā nō recogitet. vnd Moyses rogans
deūȝ ꝑ offensa ꝑplī isrl' · dicebat deo. aut
dimitte eis hāc noxā · aut dele me d li9
quē scripsisti. Exo. 32. Simil'r ꝛ paulus
ap'lus cupiebat anathema fieri. i. supnā
maledictōm incurrē: ut saluarent̄ fr̄es.
Nā xp̄s ꝑ nobis vt dic ap'lus maledic-
tōeȝ legis sustinuit · q2 maledict9 eāt oīs
q pēdebat i ligno. Sȝ istud sc̄oꝝ deside-
riū magis faciebat eos g̃tos. Itē vt dic̄
Ber. i ep̄la q̄dā. tāta dȝ esse dilectō pa
storis ad gregē · vt etiā patus sit si expe
dierit intr̄e gehēnā ꝑ salute gregis · de
cātās dñō. Si ābulauero i medio um
bre mortis · nō tiebo mala ꝛc̄. Nā etiaȝ
aīa xp̄i ad iferna descēdit ꝑ nobis. Ecce
igr̄ i q̄nto caritatis culmie debȝ pastor
existē · q sbstātiā mūdi distribuat qd est
mīm ĩ īter oīa · q afflictis cōmūicet · fu
gatis adsistat · mortē cōtemnat · saluteȝ
ꝑpriā ꝑ alioꝝ exponat salute · ꝛ vltimo
etiā ipas iferni penas nō timeat. Est aūt

sciēdū q̄ ꝑsecutō ecclīe aliquādo gene-
ral̄ est: vt grex dispgat̄ · ꝛ tūc ad eius d̄
fensiōm dꝫ pastor aīaꝫ suā dare vt dictū
est. Aliqn̄do v̄o ꝑsecutō est ꝑ'oāl' · vbi
q̄rit̄ pastor sol⁹ · ꝛ tūc oues debent ꝓ pa-
stor̄ aīaꝫ ponē · ne ꝑcusso pastor̄ dispgā
t̄: r oues gregis · quēadmodū dic Au.
6. cōfe. 8. q̄ dū ī ciuitate mediolanensi
Iustīa arriana mr̄ Valentiniani regis
ꝑ'sēq̄ret̄ beatū Amb. plebs fideliuꝫ ex-
cubabat in ecclīa pata cū ep̄o suo mori.
Tertō pōit̄ distīctō ī pastoris ꝛ merce
narii ‖ Mercenari⁹ aūt ‖ mercenari⁹ dī
vl' qꝛ mercede ꝯduct⁹ est · ꝛ est hic simo
niac⁹ · vel qꝛ mercedeꝫ sperat. neuť aūt
istoꝝ v̄us est pastor · vn̄d subdit ‖ Et q
nō est pastor ‖ De eo q̄deꝫ qui simoniace
ordīat⁹ ē · nō ē dubiū · qꝛ pastor nō ē · nec
pōt ministare vt dī. 1. q. 1. Sed de eo q
nō est simōiace ordīat⁹ mercēari⁹ tamē
ē · qꝛ ꝓ comodo terrene substantie mini
strat. dicēdū f̄m Gre. q̄ tal' merito no-
mē pastoris ꝑdit · eo q̄ terrenā substan-
tiā plusq̄ꝫ oues diligat ‖ cui⁹ nō sūt oues
ꝓprie ‖ reuera neutri⁹ istoꝝ sūt oues ꝓ-
prie · sꝫ poti⁹ tēpale ꝯmodū cui⁹ ītentōe
sūt ī ecclīa ‖ vidꝫ lupū veniētē ‖ ꝑ lupū
dyabol⁹ pōt intelligi. Iere. 5. lupus ad
vespā vastabit eos. qꝛ eni dyabol⁹ ceci
dit a claritate lucis eterne · iō ad vespaꝫ
vastare dī. Iste lup⁹ venit ad oues ut
eas tēptet. vn̄d Aug. ecce lupus ouis
guttur a ꝓ̄hendit · cū dyabol⁹ fideli ad-
ulteriū ꝑsuasit. vel ꝑ lupū pōt heretic⁹
ītelligi. Mat. 7. attēdite a falsis ꝓphis
q ueiūt ad vos ī vestimētis ouiū · ītrin
sec⁹ aūt sūt lupi rapaces. Iteꝫ lup⁹ ve-
nit ad gregē vt decipiat ꝑ fallam doctri
nā. vel ꝑ lupū pōt ītelligi q̄cūq̄ꝫ tyran-
nus ꝛ ꝑsecutor fideliū. Ezechi. 22 prin
cipes ī me⁹ ei⁹ q̄si lu; i rapiētes ꝑdā. Ad
uers⁹ oēs istos lupos bōus pastor ponit
aīaꝫ suā · r̄sistit tēptatōib⁹ demonis · ar
guendo ꝛ īcrepādo vitia · q̄ si q̄nquā ui
derit obstīatū · etiā excōicat. 2. Thim.
4. iuste opportūe īportūe argue absec̄
īcrepa. resistit fallaciis hereticoꝝ v̄ba p̄
dicādo. 2. Thi. 4. p̄dica v̄bū · op⁹ fac
euāgeliste · misteriū tuū īple. Resistit
etiā ꝑsecutōib⁹ maloꝝ orādo ꝛ īplorān
do celeste beneficiū. vn̄d Amb. ꝛ legit̄
ī decretis. 23. q. 8. aduersus gothos. la
chryme mee mea arma sunt: talia enim
mūimēta sūt sacerdotis. aliť nec debeo ·
nec possū resistere. Sꝫ audiam⁹ quid in
casū isto faciat mercenari⁹ ‖ vidꝫ ‖ eniꝫ ‖
veniēteꝫ lupū ꝛ dimittit oues ‖ luporū
morsib⁹ lacerādas ‖ Et fugit ‖ vt saluet
seipm̄. dimittit oues damno · ꝛ ipe fugit
dānū. Attēdendū q̄ mercenari⁹ aliquā
do ꝛ sistet corpore aīo tamē fugit. Esto
eni q̄ publicū timeat īcrepar̄ ꝛ excōica-
re · ad vltimū fugit aīo: sꝫ ꝑsistet corpo
re. Et si cōtemnet p̄dicar̄ v̄itatē vt eli-
dat errores · aut etiā ꝓ grege nō obiciat
se tyrāno · volēs ipi⁹ captar̄ beniuolen
tiā · dimittit oues curā eis nō īpendēdo
ꝛ fugit cord̄ ab eis. Cōsiderāda est ī hoc
dr̄ia ī̄r pastoris ꝛ mercenarii. v̄us. n.
pastor fuit saluator nr̄ q̄ videsī ī passione
sua · nō lupū vnū: sꝫ mľtitudiem lupoꝝ
veniētiū p̄misit se gregi discipľoꝝ di-
cens. quē q̄ritis. cūq̄ꝫ illi dixerūt iesuꝫ
nazarenū. ipe nō fugit discipulos relin-
quēs · sꝫ ait. Ego sū. Si ergo me q̄ritis
sinite hos abire. Deīde pōit lupi cru
delitateꝫ ‖ Et lup⁹ rapit · vel ī pc̄ūꝫ · vl'
ī errorē · vel ī mortē ꝛ s̄uitutem ‖ Et di
spergit oues ‖ Dispgūt̄ oues hic inde · et
sic grex dissipat̄ · qd̄ totum euenit eo q̄
oues nō habēt pastoreꝫ: sꝫ mercenariū.
Ezechi. 34. dispse sūt oues mee · eo q̄ nō
esset pastor ‖ mercenari⁹ aūt fugit qꝛ mer
cenari⁹ ē ‖ Gre. vtruꝫ aliquis sit pastor

vel mercenarius faciliter cognosci non pōt: si occasio desit necessitatis. tempe enī trāqllitatis ita mercenari⁹ sicut v⁹ pastor videtꝰ habē curā gregis. sꝫ lup⁹ veniens iudicabit vtrunqꝫ fugit eniꝫ mercenarius: qꝛ mercenarius eſt. non eniꝫ q̄rit nisi mercedeꝫ lucri tempalis: iō fugit ne illō pdat ꝛ nō pertinet ad deū de ouibus si quideꝫ fuerit symoniacus nō eſt dubiū: ꝙ nō ptīet ad eū de ouib⁹. si v° lucra q̄rat terrena. pꝫ qꝛ cū solam terrenā q̄rat substātiā: nihil est sibi cure de gregis dispersiōe: dūmodo nō perdat qd̄ pricipalr̄ amat ꝛc. Secūda ps.

Ecūdo cuꝫ dicitur Ego suꝫ etc̄ ostenditꝰ q̄leꝫ habuit xp̄s ouiū notitiaꝫ. ꝛ quattuor facit. prīo enī p̄mittit notitiā Ego suꝫ pastor bōus nō ex accidenti dono: sꝫ essētialr̄ bōus ē. vt dīc Gre. sue v° bōitatis rōem assigt ouiū notitiā Et cognosco oues meas Nō refḡ icit ad pilū. 2. Thi. 2. Nouit dñus qui sūt ei⁹. Ille v° sole oues sūt xp̄i. q̄ vocē ei⁹ aud iūt credēdo doctrīe ip̄i⁹. ꝛ eū secūt̄ p rectā opatōeꝫ. Jo. x. Oues illū sequūt̄: qꝛ sciūt vocē ei⁹. Nō ꝙ notitiā ouiū pastor dꝫ habē ꝛ ī uigilare suo gregi. qꝛ oꝫ eū reddē ratōm deo de ouibus sibi ꝯmissis. He. 13. obedite p̄positis vr̄is. ꝛ subiacete eis. ipi enim semp vigilāt quasi ratōem reddituri p aīab⁹ vr̄. s. Debet aūt pastor pricipalr̄ vitaꝫ ꝛ ꝯsciētiā subditoꝝ cognoscē. vt distinguat oues ab hedis. pꝛuer. 27. Diligenter agnosce vultum pecoris tui. tuosqꝫ greges ꝯsidera. Debꝫ igitur pastor cognoscē: si q̄ sūt notorii pctōres: vt eos arguat. 1. Thi. 5. peccātes corā oīb⁹ argue vt ꝛ ceterri terreant̄. Jtē dꝫ scire q̄ sūt pupilli ꝛ paupes ī ciuitate vt eis puideat. q etiā pati ī iniuriā: vt eis subueniat. Eccle. 5. si pecora tibi sunt attende ill̄. Sꝫ heu qꝛ multi pastores ecclīe suas oues nō cognoscūt. possessiōes qui dē ecclīe diligēter ꝯsiderāt. redditus sine dimīutōe exigūt: ꝛ expēsas subtili exaiatōe ꝯputāt. vtꝝ v° aliqs illicta ꝓpria vxorē teneat cūcubīaꝫ. qualr̄ rḡatur ꝑplus. qualr̄ ꝯuersetꝰ clerus. h° nō attēdūt. qꝛ ꝓpt̄ auaritiā speculatores ceci facti sūt. Jsā. 56. ipi pastores ignorauerūt ītelligētiā. oēs ī viaꝫ suā declinauerūt. vnusqsqꝫ ad auaritiā suā. vnde quātū ex eis est. ipi tot aīaꝝ sūt cā dampnatōis. quot eis sūt ꝯmisse. Recitat autē magr̄ Otto ꝙ dyabol⁹ cuidā laico apparēs ī spē hōis p̄p̄m cuidaꝫ ep̄o tales misit salutes. pricipes tenebraꝝ. pricipib⁹ ecclīaꝝ salutē. vr̄am optam⁹ salutē. qꝛ quot vobis ꝯmissi sūt. tot ad nob curie īternali missi sunt. vnd ī signū vītatis dyabolus laicū ī facie pcussit. ita ꝙ vestigia manus nō recesserunt a facie: nisi p aquā benedictā. Quid igitꝰ faciet tal̄ pastor in die nouissimo. cū dicetꝰ. qd hec audio de te. redde ratōm villicatōnis tue. iā enī vlteri⁹ non poteris villicare. redde inquā ratōm qb⁹ tradidisti bōa ecclīe. qualr̄ dispēsasti sacramēta dei. qualē habueris curā de omnibus xp̄i sanguīe redēptis. tūc paupes clamabūt ꝙ fame pierūt. tūc multe oues lamētabunt̄: q eoꝝ cā sunt dāpnate. Secūdo pōitꝰ ꝙ etiā oues xp̄m agnoscūt Et cognoscūt me mee oues xp̄i ipꝫ agnoscunt notitia fidei. q̄ p dilectōm operatꝰ. ꝛ iō decipi nō possunt ī eo: nec ī mēbris eius. discernit eniꝫ pseudo xp̄i ꝛ pseudo ꝓphās. a fructib⁹ inquit eoꝝ cognoscetis eos. Nō ꝙ pastor nō dꝫ eē ꝑsona priuata: sꝫ palā oīb⁹ se dꝫ demōstrare: vt sit lucerna nō sub modio abscundita.

sed lucerna ardēs exaltata super cādelabrū· cui⁹ lumīe fideles illustrēt. Mat. 5. Sic luceat lux vr̄a corā hōibus: vt videāt vr̄a bōa opa· quaten⁹ vita conuersatōe ⁊ moribus det subditis bonum exēplū. 1. Thi. 4. Esto exēplū fideliū· i vbo· i cōuersatōe· i caritate· i fide· in castitate. Igit̄ s̄m q̄ dic̄ Hugo. 2. li°. clau. 9. oues illū pastorez cognoscunt· quē sepe viderūt p̄sentez: quē subiectis familiaritas notū. beneficia reddūt amicū. Sz diligēter attēdēdū est: q̄ ex quo debēt oues p̄priū pastorē agnoscē· sum mope cauendū est ip̄i pastori ipocrisis vitiū. vnde Amb. i li° de officiis. forma esse debem⁹ ceteris: nō solū in ope: sz etiā in s̄mōe· i castitate ac fide. qualē habē volumus· tales sim⁹· ⁊ qualē affectū habem⁹· talē apiam⁹. Itez idez Amb. i sue pastorali. Nō habeat mec [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] camina̅z. nec [illegible] mōstrem⁹ ouinā· ⁊ ferocitatē habeam⁹ lupinā ⁊c̄. Tertō regredit̄ xp̄s ad p̄bādū: q̄ ip̄e suaꝝ ouiū habeat notitiā· vbi cōsiderādū est: q̄ vt dic̄ Aug. oues xp̄i sūt ōnes electi· ⁊ p̄destiati i vitā eternā. Cognoscē aūt q̄ sunt p̄destiati ip̄ossibile est nobis. vnde a. lus Ro. xi. diffuse de p̄destinatōne disputāe tādē de re abscōdita sic terminat s̄mōez. O altitudo diuitiaꝝ sapie ⁊ scie dei: q̄z icōp̄hēsibilia sūt iudicia ei⁹· ⁊ inuestigabiles vie ei⁹. Quis enī cognouit sensuz dn̄i· aut quis cōsiliarius ei⁹ fuit. Solus aūt de⁹ nouit hoc secretuz. nūc aūt sic est: q̄ xp̄s totam notitiam h̄z dei p̄ris· vtpote ex tota scia p̄ris genitus ita q̄ nihil ē i p̄re qō fi liū lateat. quēadmodū pr̄ h̄z totā notitiā filii· q̄z nulla est notitia filii q̄ nō sit de scia p̄ris· ita ut p̄rem nō lateat aliq̄d in filio. cōsequens igit̄ e. b: q̄z oēs rōes creatōis ⁊ p̄destinatōis sūt i p̄re s̄m p̄priā ratōem principii. ideo oēs p̄destinatos nouit filius ac per hoc cognoscit oues suas. hoc est igit̄ qd̄ dic̄ Sic nouit me pr̄ cognoscit aūt pr̄ filiū totalr̄· q̄z nihil est i filio: nisi genitū ex scia p̄ris· vel qd̄ nascendo acceperit: codez mō fili⁹ agnoscit patrem Et ego agnosco p̄rem cōsequēs est q̄ fili⁹ omniū suaꝝ. i. p̄destiatoꝝ ⁊ electoꝝ habeat notitiam. Jo. 13. Ego scio quos eligerim et Ephe. 1. eleg. nos i ip̄o ante mūdi cōstitutōm. Quarto regredit̄ ad p̄bādū se esse bonū pastorē. dixerat enī q̄ bōus pastor aīaz suā dat p̄ ouib⁹ suis. ip̄e vo hec fecit Et aīaz meā pono nō coactus sz sp̄ōte. Jo. x. p̄tātē habeo ponēdi aīaz meā· ⁊ p̄tātez hab. o iterū sumendi eā p̄ ouib⁹ meis Sol. e enī ouib⁹ xp̄i p̄ficit passio eius. Nō q̄ vt remitteret nobi. delictū pc̄i. xp̄s q̄ fuit fideiussor hūani generis· tradēs aīaz suā p̄ redēptōe debiti pc̄ti. Mat. 20. venit fili⁹ hoīs dare aīaz suā redēptōm p̄ multis· ⁊ hec fuit magna caritas· q̄z aīam suam tradidit p̄ nobis· nō q̄buscūq̄z: sz etiā inimicis. Jere. 12. dedi dilectā aīaz meam i manu i inimicoꝝ ei⁹. Nō vo excellētissime ɔmēdat hāc caritatis grām est: q̄z etiā p̄ nobis aīaz suam exposuit morti. Jsa. 53. tradidit i mortez aīaz suā· ⁊ cū sceleratis reputatus est. hec tanta grā nr̄i fideiussoris nunq̄ꝫ dz decidere nob̄ is amēte· q̄z nihil mai⁹ p̄ nob̄ facē potuit. Eccle. 29. grām fideiussoris ne obliuiscaris· dedit enī p̄ te animam suam ⁊c̄.

Tertia pars.

Ertio cum dicitur Et alias ⁊c̄ ostenditur q̄ xp̄s dispsas oues ad vnuz

ꝙ reduxit ouile. ⁊ tria facit. prīo enī asse-
rit se habē alias oues: sȝ dispsas // Et alias
oues habeo // p̄destīatos. s. ex gentib⁹ //
q̄ nō sūt ex hoc ouili // ꝑplī iudeoꝝ. p̄de-
stinati ꝗdeȝ erāt multi ex gentib⁹. q nō
erāt ꝺ ouili ꝑplī isrl: sȝ nōdū erāt isti vo
cati. ac ꝑ hoc nōdū erāt ī ouile dñi cō
gregati. Secūdo pōit xp̄i sollicitudo
ī reducendis ouib⁹ // Et illas oȝ me ad-
ducē // hoc qꝺ dicoȝ: ſm Cri. nō est ne-
cessitatis demōstratiuū: sȝ ꝯfirmatiuū
eius qꝺ oīo fiet. Nō q xp̄us ut disꝑsas
oues cōgregaret ī vnū. ꝗsiuit eas ī hoc
mūdo: clamādo: ꝑegrinādo: passus ē
laboreȝ: sudorē: fameȝ. sitī: vigilias:
⁊ molestias plurimas. ⁊ tādeȝ etiā ipaȝ
mortē. Jo. xi. ihes⁹ mortu⁹ erat ꝓ gen
te. s. iudeoꝝ. ⁊ nō tātū ꝓ gente. sȝ vt fi
lios dei qui erāt dispsi ī gētib⁹ scȝ cōgre
garet ī vnū // Et voceȝ meaȝ audient //
hoc enī mō reducte sūt oues errātes: q
audierūt vocē pastoris. credētes euā-
gelio. ⁊ obedientes s. dei. Jsa. 33. Audi
te qui lōge estis q̄ feceriȝ. ps. ꝑplus quē
nō cognoui seruiuit mihi. ī auditu auris
obediuit mihi. Audientes igit̄ oues er
rātes voceȝ ꝑprii pastoris. ad eū se con
uerterūt. 1. Pe. 2. Eratis sicut oues
errātes. sȝ cōuersi estis nūc ad pastoreȝ
⁊ ep̄m aīaꝝ vr̄aꝝ. Tertō tāgit vni
tas ecclie // Et fiet vnū ouile // qꝺ est ec-
clia ī vnitate s. dei. Ephe. 4. vna fides.
⁊ vnū baptisma. vnꝺ nō est istud ouile
iudaicū vel gētile. sȝ ī ipō cōgregentur
iudei ⁊ gentiles. sȝ est ouile xp̄i. vbi nō
est ꝺ strictō iudei ⁊ gentil // Et vnus pa-
stor. vnus pastor est xp̄⁹. Ezechi. 34.
suscitabo sup pecora mea pastorē vnuȝ
qui pascat ea ⁊. 37. Seru⁹ me⁹ Dauid
erit rex sup eos ⁊ pastor unus erit oīuȝ
coꝝ. Nō q pastores ecclie multas ha-
bēt oues. q̄ nō sunt de suo ouili. oīs vȝ
peccator lȝ numero cōputet̄ infra oues
ouil' pastoris. merito tamē nō est ꝺ oui
li ecclie. sȝ de ouili īfernali. Naȝ etiam
dyabol⁹ suū hȝ ouile. de quo dic. ps. Si
cut oues ī inferno positi sunt ⁊c. Jstas
oues oȝ bōus pastor reducē. p̄dicando.
admonēdo. ⁊ ortādo ad pn̄iaȝ. Sȝ de q
busdā negligentib⁹ cōqrit̄ dñus. Eze.
34. dicēs. ve pastoribus isrl. q gregeȝ
meū nō pascebatis. qꝺ īfirmū fuit nō cō
solidastis. ⁊ qꝺ egrotū ñ sanastis. qꝺ fra
ctū erat nō alligastis. ⁊ qꝺ abiectuȝ erat
nō reduxistis. ⁊ qꝺ ꝑierat nō q̄sistis: sed
cū austritate īpabatis eis. ⁊ cū potētia
⁊ īfra. hec dic dñus. Ecce ego ipe sup
pastores regrā gregē meū ꝺ manu eoꝝ
Si vo pastor errātes ad pn̄iam redu-
xerit tūc nō erūt ī ecclia sua duo ouilia
ecclesiasticū scȝ ⁊ īfernale. Nec duo pa
stores, ep̄us scȝ ⁊ dyabol⁹. Sȝ fiet vnū
ouile ⁊ vnus pastor. ꝓ quo ope vt dī. 1.
Pe. 5. cū appuerit pīceps pastoꝝ: pa
stores ecclie ꝑcipient immarcessibilem
glorie coronam ⁊c.

Dñica tertia post pascha. Prīa ps.

Modicuȝ ⁊ iaȝ nō uidebitis me ⁊ iterum modicum ⁊c. Jo. 16. Sapientum vulgare est: q nō ē hō q aduersa susti-
nere nō pōt. ideo saluator nr̄ volēs suos
dis ipsos esse viriles. p̄muniuit eos ad
uersus tristia q̄ passuri erant ꝑ ei sui ab
sentiā. mūdo eos ꝑsequēte. ostendēs tri
stitie breuitatē. ⁊ ꝓmittēs gaudiū eter
nalr duraturū. de quib⁹ ī p̄senti agit̄ euā
gelio. qꝺ ī tres ꝑtes diuidit̄. Jn quarū
prīa xp̄s denūtiat futuroꝝ euētū tribu-
latōis ⁊ letitie. Jn secūda soluit discipu
loꝝ dubiū obscure sententie. ibi // Cogno
uit autem ihesus ⁊c. Jn tertia adducit

dcō𝔷 exēplū rōe ītelligētie. ibi // Mulr cū parit 𝔷c. Circa primū tria facit. primo p̄dic discipl'is lʒ v̄bis obscuris sue passiōis 𝔷 resurrectōis atq𝔷 ascēsiōis tēpus ītare. vn̄ð oriebat̄ discipulis mā tribulatōis 𝔷 letitie. dicit g° denūtians tēpus sue passiōis // modicū // s. erit tempus // 𝔷 iā ītat ī quo // nō videbitis me // modicū qdē fuit tēpus ī quo apl'i nō viderūt xp̄m. triduū vʒ mortis ei⁹: sʒ visū ē ap̄lis illud tēp⁹ satis lōgū. Ysa. 54. loqt̄ de⁹ p̄r ad filiū. ad pūctū ī modico dereliqte. visus ē enī derelict⁹ dei fili⁹ in cruce. vn̄ clamauit. de⁹ de⁹ me⁹ vt qd d̄reliqsti me. Deīde sue resurrectōis d̄nūtiat tēp⁹ // Et iter𝔷 modicū // erit tempus // 𝔷 videbitis me // cū a mortuis resurrexero. H̄ mōdicū fuit illud tēpus: q𝔷 solū dieb⁹ q̄draginta visus ē ab apl'is p⁹ resurrectōm. vt dr̄ Act. 1. Et q𝔷 eisd̄ dieb⁹ nō freqūter: sʒ certis t ītū uicib⁹ ill'appuit. Et q𝔷 cū eis appebat nō m'ltū stabat cū eis: sʒ cito absentabat se ab ill'. Et q𝔷 q̄uis si xp̄s m'ltū cū apl'is fuisset. modicū tū videbat̄ eis ꝓpt̄ desideriū 𝔷 d̄lectatōm manēdi cū eo. Deīde vltimo suā anūtiat ascēsiōm // q𝔷 vado ad patrē // Jo. 16. nūc uado ad eū q misit me. iō enī xp̄s modico tēpe fuit mortuus. iō etiā modico tēpe post resurrectōm fuit cū discipl'is. q𝔷 certe ītur⁹ erat ad p̄rem ascēdēs ī celū. Jo. 13. Sciēs ihes⁹ q͛ uenit hora ei⁹. hora vʒ mortis 𝔷 resurrectōis. h° iō certe vt trāseat ex h° mūdo ad p̄rem. Circa modicū tēp⁹ mortis xp̄i duplex cadit q̄stō. prima q̄re xp̄us suā resurrectōm nō distulit vsq𝔷 ad resurrectōm cōeʒ oīuʒ ī fine mūdi. dicēdū q͛ h° fecit ꝓpt̄ sex cās. Pr̄ia q𝔷 nō fuisseʒ decēs eū manē mortuū tāto tēpe. tū rōe puritatis corpis sui. tū rōe scītatis ei⁹. ps. Nō dabis scūʒ tuū vidē corruptōʒ. Secūda cā ē q𝔷 nō fuisseʒ ꝯueniēs vt xp̄s aliqd̄ dānnū r̄portarʒ ex benefitio r̄dēptōis hūano generi collato in morte sua. Si v̄o resurrectō ipi⁹ fuisseʒ dilata vsq𝔷 ad finē mūdi. lōgū dānnū: siue logā ip̄fectōm sustinuisseʒ xp̄s. sepatōm vʒ aīe a corpe. Tertia quōm nō erāt expediēs. xp̄us enī lʒ fuerit sine pcō. penas tū pcti dispēsatiue ꝓ nobis assūpsit. 𝔷 solas illas penas assūpsit. q̄ ꝓficerēt ad nr̄a pctā delenda. 1. Pe. 2. pcā nr̄a. i. pena pcōruʒ nr̄o𝔷 ip̄e ptulit ī corpe suo sup lignum. vna v̄o pcī pena maxīa ē mors: quam xp̄s assūpsit. q𝔷 erāt nobis expediēs ad salutez. Jo. 21. expedit ut un⁹ hō moriat̄ ꝓ ppl'o 𝔷 ñ tota gēs peat. mortē igit̄ xp̄s assūpsit: q𝔷 nobis expediebat. q͛ v̄o ipse manet mortu⁹ vsq𝔷 ad d̄ē iu.ticii nihil erat nobis vtile. 𝔷 iō hāc penā pcti r̄ ñ debuit. [illegible] q𝔷 [illegible] mortu[illegible] fuisseʒ xp̄s ita mortu⁹ [illegible] q𝔷 tamē nō ī sine pu[illegible]sseʒ fides. nēo enī crediaisseʒ eū eē dei filiū. aut natū de v̄gīe. aut hūani generis redēptorez. ante enī q̄ʒ resurgerʒ ī sola btā v̄gīe fides remābat. vn̄ð duo discipl'i eūtes ī emaus qb⁹ nōdū ꝯstabat d̄ resurrectōe. dicebāt q͛ ante mortē xp̄i sp̄auerāt eū esse redēptu𝔷 isrl'. q̄si vlteri⁹ h° nō sp̄ātes. ex q° mortu⁹ erat. ꝓpt̄ h° dr̄. 1. Cor. 15. Si xp̄s nō r̄surexit vana ē fides nr̄a. Quīta q𝔷 oēʒ effectū opʒ p̄existē ī cā sua. vt dic Dyo. li° de di. no. v̄tute aūt xp̄i fiet resurrectō ī nouissimo die. Jo. 6. oīs q vidʒ filiū 𝔷 credit ī eū hʒ vitā etnā. 𝔷 ego resuscitabo eū ī nouissimo die. vn̄ð oportuit p̄exist̄ē resurrectōm ī xp̄o. ad hoc vt ip̄e alios suscitarʒ. Sexta q𝔷 xp̄s iudicatur⁹ ē oēs resurgētes. Act. x. ip̄e ꝯstitut⁹ ē iudex viuo𝔷 𝔷 mortuo𝔷. Judicabit aūt oēs ī forma hūana. Jo. 5. ptātez dedit ei iudiciū facē: q𝔷 fili⁹ hōis est. 𝔷 ideo tanq̄

iudex r̃surgẽtiũ debuit r̃surgendo ceteros p̃uenir̃. Secũda q̃stõ est q̃re xp̃s sic suã r̃surrectõem accelleravit. ut die tertia resurgẽt. dicẽdũ q̄ xp̃s suã acceleravit resurrectõm ꝓpt̃ q̃ttuor. p̄ quidẽ ad ꝓprobãdã v̄itatẽ sue mortis. dictũ ẽ .n. supra q̄ mori xp̃m ita fuit nobis expediẽs q̄ tamẽ ꝑmanẽ eũ mortuũ lõgo tẽpe ad nihil erat nobis vtile: nisi forte vt lõgeuitas tẽp̃s p̃beret fidẽ mortis ei9. Si igit̃ xp̃s r̃surrexisset ante tertiã diẽ. forte credidissent aliq̄ eũ nõ v̄e fuisse mortuũ: ac per h̃ nõ v̄e resurrexisse. Tertia v̄o dies sufficiẽs erat argumẽtũ v̄e mortis. manẽ aũt v̄ltra tertiã diẽ mortuũ erat sup̃fluũ. iõ nec ante nec post. s3 die tertia resurgere debuit. Secũdo ad ꝓbãdã resurrectõis v̄itatẽ. exigit enĩ v̄itas resurrectõis vt idẽ numero resurgat. q̄ mortu9 ẽ. quãdo g° adhuc recens erat memoria xp̃i ⁊ mortis ei9 ĩ mẽtib9 discipl'oꝝ. ipẽ resurgẽ debuit. qd̃ erat adhuc ĩ tertia die. q2 si decidisset a recenti memoria coꝝ forte nõ putassent eũ esse xp̃m cũ resurrexisset: s3 aliũ ei similem. Tertiõ añq3 apl̃i disꝑgerent. ⁊ iret vnus q̄sq3 ad ꝓpria. q2 tũc corã oĩb9 nõ potuisset se mãifestare. Quarto vt plãgentes ⁊ gemẽtes discipl'os consolaret̃. ps̃. ꝓpt̃ miſiã ĩopũ ⁊ gemitũ pauperũ nũc exurgã dic dñs. Eccle. 48. cõsolat9 ẽ lugentes in syon v̄sq3 ĩ sempiternũ. Circa modicũ tẽpus appitõis xp̃i resurgentis tria q̃rũt̃. p̃mo q̃re solũ dieb9 q̃dragita discipl'is appuit. dicẽdũ q̄ tot dies sufficiebãt ad ꝓbãdũ q̄ v̄e resurrexerat. q̃dragĩta enĩ horis xp̃s fuit mortuus .s. ab hora nona diei veneris v̄sq3 ad primã die dñici: q2 v̄o difficile erat credẽ eũ resurrexisse. iõ ꝓ q̃lib3 hora mortis sue voluit esse diẽ vnũ sue resurrectõis vt viuus crederet̃. Act. 1. p̃buit seip̃3 viuũ apl'is p9 passiõe3 suã ꝑ dies q̃dragita appens eis. 2° q̃ritur quare eisdẽ diebus nõ cõtinue cũ apl'is xp̃s fuerit ꝑuersatus. s3 certis tãtũ horis ill' appuit. dicẽdũ q̄ h° iõ ne crederẽt apl̃i q̄ mortalẽ adhuc haberet vitã ⁊ debẽt eis cõuiuẽ sicut ante passiõem. 3° q̃rit̃ q̃re modico tẽpe stabat cũ eis quãdo ill' appebat. dicẽdũ q̄ iõ ut magis accẽdẽt ĩ amorẽ suũ queãdmodũ delectabile magis desideramus: qd̃ modice gustatũ statĩ subt̃hit̃. vñ duo discipl'i eũtes ĩ emaus cũ ab eis disparuisset xp̃s dixerũt ad iuicẽ. Nonne cor nr̃m ardẽs erat ĩ nobis ⁊c̃. Licet aũt discipl'i modica hora viderit xp̃m. ĩ hoc tamẽ modicũ ꝑualebat cũctis delectatõib9 secl'i. ps̃. melius ẽ modicũ iusto sup diuitias pcõꝝ m̃ltas. Nõ q̄ premissa v̄ba dñi modicũ. ⁊ iã nõ videbitis me. ⁊ iteꝝ modicũ ⁊ uidebitis me. possũt al'r expõi. Exposita enĩ sũt h° mõ q2 ꝑ primũ modicũ ĩtelligit̃ tẽpus mortis xp̃i ĩ quo apl̃i nõ viderũt xp̃m. ꝑ s̃m v̄o modicũ ĩtelligit̃ tẽp9 q̃dragĩta dieꝝ p9 resurrectõ3. ĩ quo apl̃i viderũt xp̃3. S3 s̃m Bedã al'r exponũt: q2 ꝑ primũ modicũ ĩtelligit̃ tẽpus ex quo xp̃us hec v̄ba dixit discipul' v̄sq3 ĩ eã horã q̃ tentus ẽ. qd̃ reuera modicũ fuit: q2 ista v̄ba dixit xp̃s ĩ vltima cena. ⁊ ĩ ipa nocte captus ẽ. ⁊ nõ viderũt eũ apl̃i. S3 iterũ p9 aliud modicũ p9 tres dies mortis sue viderũt xp̃m apl̃i. Hic g° modicũ tempus ẽ v̄sq3quo. ⁊ iã post illud modicum ñ videbitis me. Jo. 13. filioli adhuc modicũ vobiscũ sũ. ⁊ Jo. 14. adhuc modicũ ⁊ mũdus iã me nõ vid3. ⁊ iteꝝ modicũ erit tẽp9: q2 triũ dieꝝ tãtũ. p9 quos ⁊ videbitis me resurgentem a mortuis. possũt vlteri9 dcã v̄ba 3° mõ expõi. ꝑut ĩfra dicet̃ ĩ s̃a pte euãgelii. Secũdo ponit̃ discipl'oꝝ dubitatõ / dixerũt g° ex

discipulis eius ad inuicem // non quod omnes: sed aliqui ex eis // Quid est hoc // i. quid vult significare hoc // quod dicit nobis modicum et non videbitis me. et iterum modicum et videbitis me: quia vado ad patrem // hec enim verba obscura erant antequam esset impleta. cuius obscuritatis secundum Cri. duplex erat causa. vna quia tristitia mortis christi amouebat intelligentiam a mente discipulorum. Alia quia videbatur christus implicare contraria. si enim visuri erant eum quomodo dixit. vado ad patrem. Si vero ad patrem erat iturus. quomodo dicit. uidebitis me. Tertio ponitur illud in quo erat tota difficultas dubitationis apostolorum. dicebant ergo quid est hoc quod dicit nobis modicum. i. quid intelligit per modicum // nescimus quid loquitur // suam presentem in principio quam propter meruerunt doceri a christo etc.

Secunda pars.

Secundo cum dicitur Cognouit

autem. Soluit christus discipulorum dubium obscure sententie. et tria facit. Primo repetit christus dubitationem eorum vt melius soluat // Cognouit autem iesus quia uolebant eum interrogare // tanquam magistrum Solus deus est qui nostras cognoscit voluntates. et facilius potest sciri quid cogitet intellectus: quam quid velit affectus // Et dixit eis de quo queritis inter vos // nec tamen vllus vestrum scit respondere // quia dixi // vobis // modicum et non videbitis me. et iterum modicum et videbitis me // Considerandum est ad euidentiam solutionis quam christus dedit: quod ista verba alio modo exponi possunt secundum Augustinum preter duos modos superius dictos. hoc scilicet modo. modicum temporis superest. i. vsque ad ascensionem. et etiam tunc iam non videbitis me. quia ex quo christus ascendit in celum. non viderunt eum apostoli. et iterum modicum tempus erit. vita scilicet uniuscuiusque apostolorum. vita enim presens modica est. et post istud modicum videbitis me in regno celorum. Isa. regem in decore suo videbunt. ex quo enim christus ista verba dixit apostolis modicum erat temporis. et ex tunc non erant eum visuri: quamdiu manebant carne mortali. Sed quia tempus vite hominis modicum erat. ideo post istud modicum viderunt eum in celo: quod totum contingit propter id quod sequitur: quia vado ad patrem quia cum die quadragesimo ascensurus erat ad patrem. ideo post modicum eum non erant visuri. Item propter hoc idem: quia iuerat ad patrem. ideo post modicum vite presentis visuri erant ipsum in regno celorum. Istam autem expositionem satis innuit dominus in hiis que secuntur. dicens apostolos debere plangere et tristari in modico vite presentis. ad modum mulieris parientis: sed post ea gauisi sunt eterno gaudio. Non quia in rei veritate modicum est tempus uite hominis. et ipsum modicum in transitu est. Jac. 4. Que enim est vita vestra. vapor est ad modicum parens. et deinceps exterminabitur. vita enim nostra ad plus est centum annorum: licet pauci tamen viuant. et tamen centum anni respectu eternitatis minus sunt quam gutta aque respectu maris. aut calculus respectu arene. aut momentum respectu temporis. Eccle. 18. numerus annorum vite hominum. vt multum centum anni: quasi gutte aque maris deputati sunt: et sic calculus arene. sic exigui anni in die eui. Voluit autem deus vt modicum esset tempus vite hominis. primo quidem vt homines vitam presentem contemnerent: et celestem patriam desiderarent: quoniam vt dicitur in physicis. quod modicum est pro nichilo accipit intellectus. Ve nihil est tempus uite presentis. Job. 7. nihil enim sunt dies mei. et post. quia pro nihilo habent eorum anni erunt. sed aliqui ac si uita presens esset magni precii procurant sibi in hoc mundo eternitatem congregando

diuitias. appetendo dignitates. & palatia edificãdo. ac si nũq̃ essent morituri. Isti tales cũ deberent cõtemnẽ q̃d nihil est in p̃senti: & appetere eternitatez celestis vite. cõtrariũ faciũt q2 p nihilo habent terram desiderabilem. Sz audiamus quẽ habeãt fructũ de multis diuitiis q̃s ꝯgregant. deutro. 28. Semẽtẽ multã iacies & modicũ ꝯgregabis. Secũdo modicũ est vite p̃sẽtis vt illõ totũ ad op9 dei hõies expendãt. si enĩ lõga esset vita nr̃a. forte tederz aliquos diu bene opari. nũc vero breuis est: & iõ tota deo tribuat. q2 vt dĩ Luc. 16. qui ĩ modico tempore iniqu9 est. nõ est dubiũ q̃ ĩ maiori tẽpe esset iniquus. Tertio vita p̃sens modicũ est: ut hõies citius ipi9 vite picula & tẽptamenta euadant. tota enĩ vita p̃sens temptatõib9 piculis & aduersitatib9 exposita est. Tendit enĩ dyabolus laqueos temptatõuz. q̃si ĩ oĩ creatura. & q̃d magis puocat dyabolũ ad tẽptãdũ est. q2 scit q̃ modicũ est tẽp9 vite nr̃e. & q̃ cito euadim9 man9 ei9. Apo. 12. ve terre & mari. q2 descẽdit dyabol9 ad vos habẽs irã magnã. sciens q̃ modicũ tẽp9 hz. bonũ est igit̃ hoĩni. vt modica sit vita eius. difficile enĩ esset euadere tẽptatiões si lõgo viueret tempe: quẽadmodũ difficile est diu p̃sistẽ ĩ cogitatõe tẽptatõis. q̃n anim9 cõsentiat. Sapiẽtie. 4. Raptus est ne malitia ĩmutaret intellectuz eius &c̃. Quarto voluit deus modicã esse vitã p̃sentẽ. vt hõies cito ad se reduceret. sic enim eos diligit vt diu sine eis nõ volit. Jo. 17. pr̃ quos dedisti mihi volo vt vbi sũz ego. & illi sint mecũ. Quĩto voluit de9 modicum esse tẽpus vite. vt hõies modicũ laborarent. ne deficerẽt. & tamẽ modico labori multũ p̃mium tribueret. Eccĩ. 5. modicũ laboraui & ĩueni mihi multã requiez. ve labor est modic9. q2 nõ sũt cõdigne passiões hui9 tẽpis modici ad futurã gl̃iã &c̃. Ro. 8. Secundo ponit respõsio & quid sit dictũ. modicũ & nõ videbitis me & iteruz modicũ & videbitis me. nõ declarauit ĩ ipis vbis. sz ĩ eo q̃d futuz erat ex absẽtia. & itẽ ex p̃sẽtia xp̃i. Ex absentia enĩ passuri erãt apli tristitiã. ex p̃sentia vo gaudiũ. hoc est igitur q̃d dĩc. Amẽ amẽ dico uobis i. ve ve dico vobis. que gemiatõ iuramẽti ĩfallibilitatez rei significat q2 plorabatis & flebitis vos hoc iõ q2 modicũ & nõ videbitis me ĩ triduo mortis mee. Est autẽ dr̃ia ĩter plorare & flere. ille enĩ flet cui lachryme ab oculis fluũt: sz ille plorat q̃ etiã ex ore plãgẽdo voce emittit. Nõ est aũt dubiũ q̃ apl̃i plãxerũt ĩ triduo mortis. quo eũ nõ viderũt. Mar. 16. dĩ q̃ Maria magdalẽa nũtiauit xp̃i resurrectõm lugentib9 & flentib9 discipulis mũd9 aũt gaudebit gauisus est mũd9 de morte xp̃i. hõies vz mũdani a quib9 fuit occisus: qui gaudent cũ male fecerĩt. & exultãt in reb9 pessimis vos aũt cõtristabimĩ tristes enĩ erant apl̃i de nece sui dñi. Jo. 16. q2 hec locut9 sũ vobis me. s. mortuz. tristita impleuit cor vr̃m. nec mix si tristes erãt. q2 ablatus eis erat cõsolator Sz tristitia vr̃a vertet̃ ĩ gaudiũ qñ iteruz modicũ & videbitis me a mortuis resurgẽtem. Jo. 24. gauisi sũt discipli viso dño. Hest. 9. luct9 atqz tristitia ĩ hylaritatẽ & gaudiũ cõuersa sũt. Nõ q̃ lz modicuz sit tẽpus vite p̃sentis. cũ fletu tamẽ & ploratu ptrãseũt illud fideles hõies: q2 sũt pegrinãtes a xp̃o. & nõdũ sibi coniũcti. p̃rio q̃dẽ plorãt q2 a lumĩe celesti trusi sũt ĩ hãc uallez mĩsẽie & tenebraruz petõ primoz pentũ. tren. p̃o. plorans plorauit ĩ nocte. in qua sunt tenebre propter

quā cām oēs qui nascunt̄ ī hanc vitam plorātes eā īgrediunt̄. Sap. 7.. primā vocez similez oīb⁹ emisi plorās. Item flēt recordatōe celestis p̄rie · a qua sunt adhuc exules. ps̄. sup flumīa babilonis illic sedim⁹ z fleuim⁹ · dū r̄cordaremur tui syon. Itez fleuit xp̄s plōgatōm p̄sentis vite. vnd retardant̄ glia. 2. Re. 15. Dauid ascēdebat cliuū oliuarū scādens z flens opto capite · z nudis pedibus icedens. ascēdūt eni viri scī cliuū oliuaꝝ· mōtez. s. celestis ascensionis· in quo plātate sūt oliue scī vz eterne viriditatis · z ascēdūt stādendo de vtute in vtutez fletes tamē q̄ sūt ī ualle lachrymaꝝ nimio tempe. Itez flent ēt ex cord pro ꝯmissis pc̄is. Iohel. 2. Cōuertimī ad dn̄m ī toto cord v̄ro · ī ieiūio· fletu z plāctu · z scīdite corda v̄ra · z nō vestimenta v̄ra. Preterea flent ꝑpter bōa sp̄ūalia ꝑdita. Gen. 29. de esau. legit̄ q̄ eiulatu magno fleuit ante Ysaac ꝑ ꝑditus bōis p̄rīo geniture. flent etiā ꝑ afflictōe ꝑxioꝝ. Iob. 3. flebā quōdā super eo q afflictus erat z cōpatiebat̄ aīa mea paupi. Plorāt deniq; ꝑsecutōes ecclie Iere. 13. plorās plorabit · z deducz oculus meus lachrymā: q2 captus est grex dn̄i. plorāt ēt ꝑditōz z pc̄ā mltoꝝ. Eccī. 22. Sup mortuū plora · defecit eni lux eius · z sup fatuū plora · defecit eni sēsus ei⁹. Ier. 9. Quis dabit capiti meo aquā z oculis meis fontez lachrymaꝝ · z plorabo die z nocte īterfectos filie ꝑplī mei. plorāt etiā q ī tantis tristitiis adhuc distāt a cōsolatorꝫ xp̄o. tre. p̄rio. Id circo ego plorās z oculus me⁹ deducēs aq̄m: q2 a lōge factus est a me cōsolator · conuertens aīaz meā. flent etiā orando vt ab oīb⁹ dictis miseriis liberent̄· sciētes q̄ oratō lachrymosa exaudit̄. ps̄. Exaudiuit dn̄s vocem fletus mei zc̄. Sz

est sciendū q̄ dū sic tristāt̄ scī uiri · mūd⁹ tamē gaudet z exultat. gaudent quippe mūdi amatores ī cōmessationib⁹ z ebrietatibus. Isa. 25. Ecce gaudiū z letitia occidē vitulos z iugular̄ arietes · comedere carnes · z bibē vinū. In quoꝝ ꝑsona dicit̄. Eccl. 8. laudaui ego letitiam q̄ nō esset hōini bonū sub sole: nisi q̄d comederet z biberet atq; gauderet. Gaudiū etiā eoꝝ est ī cubilib⁹ z īpudicitiis Iudith. 15. oēs ꝑplī gaudebāt cū mulierib⁹ z v̄gib⁹. Eoꝝ etiā gaudiū est ī sonis z melodiis. Iob. 21. tenēt tympanū z cythrā z gaudent ad sonū organi · ducūt in bōis dies suos · z ī pūcto ad īferna descēdūt. Eoꝝ etiā gaudiū est ī solaciis z vanitatib⁹ sicut ī choreis istriōibus z fabulis atq; nouis. Ezechi. 35. plausisti manu z ꝑcussisti pede · z gauisa es ex toto affectu. gaudiū deniq; eoꝝ est ī rapinis aufferendo bōa ꝑxioꝝ. Isa. 32. gaudiū onagroꝝ pascua gregū. in hoc enim gaudent ut depascāt greges pauperū. paupes eni sūt cib⁹ z p̄da diuitū. Gaudiū etiā eoꝝ est de īfortuniis z aduersitatib⁹ alioꝝ. Isti sūt qui gaudent ī iniquitate. vt dicit̄. Eccle. 19. gaudiū igitur mundi est tale sic falsum · sic vanum · sic iniquum. est enim simile gaudio pueroꝝ qui potius gaudent accipere pomū q̄ auꝝ. Et est simile gaudio freneticoꝝ qui gaudent ī suis fantasiis. Et est simile irrōabilium aīalium · que gaudēt potius esse in fimo q̄ in serico. tale gaudium quia est sicut fumus deficiet cito. Iob. 20. laus impiorum breuis z gaudium ipocrite ad instar pūcti. Iac. 4. Risus uester in luctum conuertetur · et gaudium in merorem. Sancti vo qui nō q̄rūt gaudia presentis vite · gaudebunt in celestibus. primo q̄dē de visiōe claritatis vult⁹ dei. ps̄. letificabis eum

in gaudio cũ vultu tuo. Et iterũ. adimplebis me letitia cũ vultu tuo. delectatões i dextra tua vsqꝫ i finẽ. Item gaudebũt q̃ euaserũt vite p̃sentis miserias p quib⁹ plorabãt. ps. Cõuertisti plãctũ meũ i gaudiũ mihi. cõscidisti saccũ meũ ⁊ circũdedisti me letitia. Itẽ gaudebũt q̃ vicerũt inimicos hũani generis. carnez. mundũ. demonia. 2. Paral. 20. Reuersi sũt i ierlm cũ letitia magna: eo ꝙ dedisset eis dñs gaudiũ de inimicis suis. Itẽ gaudebũt de conuersione pctõꝝ. Luc. 15. Gaudiũ erit i celo super vno peccatorẽ pniãz agẽte. Itẽ gaudebit vnusqsqꝫ de beatudĩe ⁊ gaudio alterius. 1. Cor. 12. Si gl'iat vnũ mẽbrum gaudebũt oĩa mẽbra. sic igit gaudẽt sancti. ⁊ hoc gaudiũ eoꝝ nõ ẽ t momẽtaneũ sꝫ eternũ. Isa. 51. Qui redẽpti sũt a dnõ reuertent ⁊ venient i syon laudantes: letitia sempiterna sup capita eorũ. Gaudiũ ⁊ exultatõm tenebunt ⁊c̃.

Tertia pars.

Ertio cum dicitur Mulier cũ

parit. adducit cõgruũ dctõꝝ exemplũ. ⁊ duo facit. p̃rio nãqꝫ ppõit similitudinez mulieris p̃sentis. mulier cum parit tristitiã hꝫ. nullũ enĩ aĩal tantã dolet i partu sicut mulier. put dꝫ li⁹ de generatõe aĩaliũ. Quia venit hora eius. hora vꝫ qua eã pati oꝫ. Cũ aũt pepit, uerũ maius gaudiũ ẽ de puero: qꝫ de puella. ia nõ meminit p̃ssure. doloris. ppt gaudiuz q̃ nat⁹ est hõ i mũdũ. dicit mulier nõ recordari p̃ssure: q̃ actu nõ considerat de ea: ⁊ si cõsiderat. nõ tamẽ cum tristitia. iõ vo nõ memĩt: q̃ mai⁹ est gaudiũ de nato puero. qꝫ fuerit tristitia in ptu. Secũdo similitudĩez applicat ad ppositũ. Et vos igit. nũc quidez. tempe p̃sentis vite. qđ qdez tẽp⁹ recte nũc dicitur. q̃ cõpatuz ad eternitatẽ ẽ sicut momẽtũ et istãs. qđ est breuiss. mũ. tristitiã habetis. ad moduz mulieris parientis. q̃ isto modico tempe non videbit. s me. iterũ aũt videbo vos. i. pm Aug. bi mũ me vobis v. sub. lꝫ demõ. trabo. iterũ igit modicũ ⁊ videbitis me resurgẽtẽ a mortuis. ⁊ i regno celoꝝ. ⁊ gaudebit coꝛ vr̃m. sicut mulier gaudet nato puero. nec hoc gaudiũ erit sensibile qle ẽ gaudiũ pccoꝝ ⁊ pctõꝝ. nec erit gaudiũ imaginariũ. qle erit dormiẽtiũ. nec rursus erit gaudiũ fantasticũ qle ẽ gaudiũ stultoꝝ. sꝫ erit gaudiũ cordis. intelligibile. s. ⁊ spũale quale ẽ gaudiũ angeloꝝ. Et gaudiũ vr̃m nemo tollꝫ a vobis. stabile igit ⁊ ppetuũ erit i tuo gaudium. q̃ nec hõ: nec angelus. sꝫ nec ipe deus tollꝫ illud a scis. Job. 36. nõ auferet a iusto oculos suos. ⁊ reges in solio collocat i ppetuum: ⁊ illic erigunt. Nõ q̃ ista ecclia ⁊ tota fideliũ ꝯgregatõ mulieri pariẽti ꝯparat: nõ qdez rõe sex⁹: q̃ vita hꝫ carnez itelligit: sꝫ rõe fecũditatis. nõ enĩ viri sci sũt steriles: sꝫ fecũdi. Deut. 7. Nõ erit aput te sterilis viri usqꝫ sex⁹. Can. 4. ascẽderũt de lauacro oẽs gemell' fetib⁹ ⁊ sterilis nõ est i e. s. partũt aũt triplicẽ fructũ. s. scẽ opatõis sã sapientes enĩ seminãt vbi celestis ꝯcipiũt v̓tute spũs sci desideria sancta. ⁊ tãdeꝫ vbo ⁊ opere fructificãt. exteri⁹ vbo qdẽ. puer. 10. Os iusti pturiet sapiẽtiã. Opere vo. Can. 7. videamus si floruit vinea: si flores fructus parturiũt. Itẽ qdã fideliũ scẽ ecclie i a sunt pfecti ut nouellos filios xpo piãt spũalr per uerã doctrinã. ⁊ exẽplo scẽ operatõnis. de quoꝝ nũero fuit aplus. Gal. 4. filioli mei quos itez pturio donec xp̃us formetur in vobis. 1. Cor. 4. In xp̃o

bi ie su p euangelium ego vos genui. de nu mero istorum etiam fuit mater beati Aug. de qua dicitur quod maiori sollicitudine pariebat eum spiritu quam carne. pepererat quotidie lachrymas. quotidie eliosinas. quotidie gemitus pro eo fundens ad dominum. Item viri sancti in tota vita presenti dolores sentiunt mulieris parientis quia multis premuntur aduersitatibus. Jo. 16. In mundo pressuram habebitis. tota enim vita presens est quasi hora parientis. Ro. 8. omnis creatura. i. homo ingemiscit et parturit usque adhuc. Sed tandem in fine istius hore viri sancti pariunt cum ex hoc mundo transeunt. quia enim quando post est cum anima exiit a corpore. vnde sanctorum transitus secundum Bedam Natalitia appellantur. Cum vero nouus homo natus est in celo. tantum est gaudium vt non sit memoria passionum precedentium. Non erunt quidem in memoria ita quod dolore afficiant. recordabuntur enim sancti tribulationum quas passi sunt. sed cum gaudio. Isa. 65. obliuioni tradite sunt priores angustie. et abscondite sunt ab oculis vestris. Ecce ego dominus creo celos nouos. et terram nouam. et non erunt in memoria priora. et non ascendunt super cor. sed gaudebitis et exultabitis vsque in sempiternum.

Dominica quarta post pascha. Prima pars.

Vado ad eum qui me misit

etc. Jo. 16. Duo sunt vt dicitur in rethoricis ad que homines maxime afficiuntur. ad amicos scilicet dilectione et ad inimicos odio. quem affectum saluator noster recessurus a discipulis demonstrauit. promittens aduentum spiritus sancti. qui suos inimicos argueret. et amicos spirituali intelligentia instrueret. de quibus agitur in presenti euangelio. quod in tres partes diuiditur. Primo quia apostoli tristes erant de recessu. ideo eis promittitur sancti spiritus consolatio. Secundo vero quia homines mundi christum non receperunt. ideo predicatur ipsius mundi reprehensio. ibi Et cum venerit ille. Tertio autem quia discipuli verba christi comprehendere non poterant: ideo adducitur sancti spiritus instructio. ibi. adhuc multa. Circa primum tria tanguntur. primo namque saluator denuntiat apostolis suum recessum Vado in presenti: quia iam agebatur de passione sua cum ista verba dixit. Exierat enim iudas de cenaculo. et tractabat cum iudeis vt traderet eum illis. et ipse christus post modicum temporis tentus fuit. ad eum i. ad deum patrem qui misit me missio filii fuit ipsius incarnatio. Gal. 4. At vbi venit plenitudo temporis: misit deus filium suum factum ex muliere. Nota quod triplici via saluator noster rediit ad patrem. scilicet passionis. resurrectionis. et ascensionis. via passionis fuit tristis et amara plena doloribus. Mar. 14. cepit christus pauere et tedere: et dixit discipulis suis. tristis est anima mea vsque ad mortem. via resurrectionis fuit dulcis et iocunda plena letitiis. ps. Letatum est cor meum et exultauit lingua mea. insuper et caro mea requiescet in spe: quoniam non derelinques animam meam in inferno etc. Notas mihi fecisti vias vite. via ascensionis fuit mira et gloriosa plena deliciis. ps. Admirabile est nomen tuum in vniuersa terra. quoniam eleuata est etc. Sed dubium est hic: quomodo christus potuerit ire ad dominum. videtur enim quod nemo vadit nisi ad eum cum quo non est et a quo distat. christus autem non distabat a patre localiter. hic enim modo etiam nulla creatura distat a deo. item nec distat in natura. immo ratione vnitatis nature pater est in filio. et filius in patre vt dicit Hilarius. Item nec natura humanitatis distabat a deo per gratiam. quia anima christi semper fuit plena gratia et gloria. videtur igitur quod christus nec secundum diuinam naturam. nec secundum humanam iuerit ad patrem. dicendum quod sicut filius fuit missus non deserendo patrem a quo mittebatur. iuxta illud. Jo. 8. qui misit me mecum est. ita ipse filius dicitur redire ad patrem cum quo

semꝑ fuit. Missus igit̃ fuit filius nõ di-
stãs a pr̃e. ꝛ simil̃r rediit absq3 eo q̃ di-
staret. Sz tñ ꝯsiderãdũ est: q2 lz ĩ missi
one nõ ĩ grat̃ di' tãtia missi amittẽte. oz
tamẽ aliqd fieri creatũ attributuz ei qui
mittit̃. ꝓpt̃ qđ aliq° mõ distet miss⁹ a mit
tẽte. qđ factũ fuit ĩ ĩcarnatõe vbi: quia
ꝓpt̃ assũptã hũanitatẽ ẜm quã missus in
telligit̃. fuit distãtia filii a pr̃e. nec vide
bat̃ aliud esse q̃3 hõ. sz rediit filius ad pa
trẽ nõ qdez ĩ ꝑpa3 hũanitatẽ ẜm quã distat
a pr̃e deponẽdo: sz duob⁹ modis rediit.
vno mõ ẜm hũanitatẽ: q2 cũ ante passio
nẽ adhuc vita uegetabili ꝛ sensibili vte
ret. q̃ lõge distat a deo. postea hũanita-
te gl'ificata ĩ sola deitatis speculatõe vi
uit. alio vo mõ rediit ẜm ditatis nãz.
sed q̃ntũ ad notitiã creature. q2 ille qui
solũ hõ credebat̃ ac ꝑh° ĩ nã pẽit⁹ distat̃
a deo. postea ꝑ mortẽ resurrectõm ascen
siõm venit ĩ notitiã creature. q sol⁹ hõ
credebat̃. rediit ad dñm q dei filius cre
dit⁹ ẽ ĩ. mõte ẽt õmões ꝯgnouerũt q̃ cẽt
dei fili⁹. vidẽtes q̃ sua morte ĩ demiss3
hũanũ gen⁹ ꝛ expoliass3 ĩfernũ. In re-
surrectõe crediderũt discipli. post ascen
siõm vo crediderũt oẽs gentes // Et ne
mo ex vobis ĩterrogat me quo vadis //
iõ ñ ĩterrogabãt vt dic Cri. q2 ita erãt
tristes de recessu eius q̃ dimissis ĩ ter-
rã uultib⁹. nihil ei loq̃bant̃. vel iõ nõ ĩ
terrogabãt quo iret. q2 iã sciebant eum
ire ad pr̃em. circa pricipiũ eni ẜmõis di
xerat eis xp̃s. f. lioli adhuc modicũ vo-
biscũ sũ. q̃ritis me. ꝛ sicut dixi iudeis q°
ego vado vos nõ potestis venire. Et
tũc Petr⁹ ĩterrogauit eũ. dñe q° va
dis. ꝛ dixit illi dñs⁹. quo ego vado nõ
potes me mõ sequi. sequeris aũt postea.
Et ĩfra dic xp̃s: q̃ vadit pare locũ disci
pul' apud patrem. ꝛ subdit. quo igit̃ ego
vado scitis ꝛ viã scitis. Thõas vo nõ
dũ ĩtelligẽs vba xp̃i dixit. dñe nesci-
m⁹ quo vadis. ꝛ quõ possum⁹ viã scir̃.
Et tũc xp̃s dixit scire ad pr̃ez. Philip⁹
vo volẽs certius scire quo ibat xp̃s. pe
tiit. dñe ostẽde nob̃ pr̃ez. ꝛ sufficit no
bis. Et xp̃s r̃ndit. q' videt me uid3 ꝛ pa
trẽ meũ. Igit̃ discipli post sic loqũ collo
cutõm hita3 cũ xp̃o de via sua. iã scie-
bãt quo ibat. ꝛ iõ de hoc ãplius nõ ĩter-
rogabãt. Secũdo põit̃ discipl'oꝝ tri
stitia // Sz q2 hec locut⁹ sũ vobis. tristi
tia ĩpleuit cor vr̃m // videbat xp̃s' cor di
scipl'oꝝ suoꝝ. ex vbis suis nõ solum tri
ste: sz etiã plenũ eẽ tristitia. Triste qui
de3 erat cor eorũ: q2 ꝓdixerat eis q' ꝓpt̃
nomẽ suũ eiiciẽdi erãt extra synagogas
iudeoꝝ. itẽ eis ꝓdixerat ꝑsecutõres. Itẽ
q2 totus mũdus hiturus ess3 eos odio.
ĩtãtũ q̃ quicũq3 eos occidẽt. creder3 ob
sequiũ ꝛ sacrificiũ facẽ deo. Sz illud qđ
ĩplebat cor eoꝝ tristitia: erat q2 cu3 oĩa
ista passuri essẽt ꝓpt̃ eũ. ipse tamen rece-
debat ꝛ absẽtabat se ab eis. Tertõ ponit̃
vtilitas recessus xp̃i // Sz // ego qui su3
veritas // vitatẽ dico // vobis // Expedit
vobis vt ego vadã // q̃si dicat ẜm Cri.
ꝛ si millies ꝯtristemi. oz tamẽ vos au-
dire: q2 vado. ire eni meu3 vobis con-
fert. ꝛ manẽ vobiscũ nõ ess3 vtile vob̃
vñ subdit // Si eni nõ abiero paclit⁹ nõ
veniet ad vos // paclitus ĩterp̃tat̃ cõso
lator: ꝛ ẽ sp̃us scũs qui ratõe sue benigni
tatis cõsolat̃ ĩ tribulatõe positos. Cum
igit̃ discipli multas essẽt passuri aduersi-
tates. magnũ habuissẽt dtrimẽtũ si sp̃us
scũs ad eos nõ venss3. Sz q̃rit̃ q̃r sp̃us
scũs nõ veniss3 ad apostolos: si xp̃s nõ
recessiss3. dicẽdũ ꝓut vult magr̃. 1. li°
di. 17. q2 tũc dr̃ nobis mitti sp̃us scũs cu3
facit nos habẽ dilectõm dei ꝛ pxi. Ipse
eni spiritus sanctus amor est quo deu3
ꝛ proximum diligimus. Iste aũt amor

nõ patit vllũ carnalē aut sensibilē amo
rē. discipli vo diligebant xpm carnalr
⁊ sẽsiblr. qꝛ fuit pulcher aspectu. suauis
colloquio. dulcis cõsilio. cõuersatõe beni
gnꝰ. vnde psentia eiꝰ carnal' sic afficiebat
aĩos eorum sensibili dilectõe. vt nõ erige
rent aĩum ad diuinitatē ipiꝰ. si igit xpus
suã psentiã nõ subtraxisset. nõ venisset
ad eos spũs scũs. q spũal' ⁊ intelligibilis
amor ẽ / Si aũt abiero mittã eũ ad uos /
vt cõsolet vos ĩ tribulatiõibꝰ quas passu
ri estis. ⁊ de absentia mea. Sȝ nõne po-
terat eis dare spũm sãctũ hic positꝰ. Et
dicendũ bm Augu. q poterat qdē da-
re. sȝ ipi nõ erãt capaces eũ recipẽ: quã
diu bm carnē manebat apud eos ⁊c.

Secunda pars:

Secũdo cum dici
tur Et cum Ve
nerit. denotat mũdi rephensio facta per
spũm sanctũ. Et tria facit. pmittit enim
tria de quibꝰ mũdꝰ arguendꝰ est / Et cũ
venerit ille spũs / paclitus qui benignꝰ
est amicis. erit tamẽ austerꝰ inimicis /
arguet p linguã aplorum martirum ⁊ doctorum
Mat. x. Nõ eni vos estis qui loquimi
ni. sȝ spũs pris vri ⁊c. Act. ij. loqbãtur
variis linguis, put spũs scũs dabat eloq
illis / mũdũ / i. hõies mũdanos mũdi ama
tores / de pctõ. de iustitia. ⁊ de iudicõ /
hec eni tria sũt de quibꝰ mũdꝰ dignꝰ ẽ ar
gui. Arguit eni aliquis. vel de pmisso
⁊ hoc est peccatũ. vel de obmisso qd ẽ iu
stitia. vel de cõtemptu. ⁊ hoc est iudi-
ciũ. Inducit eni aliquis ad bonũ tribus
modis. vel ostẽdẽdo pctĩ turpitudiẽ-
⁊ iõ fugiendũ esse. vnde seneca. Si scirē
hõies nõ visuros. nec deos pũituros. nĩ
tamẽ peccarē. Illi vo q male agũt nõ
abhorrẽtes peccati turpitudiẽ arguũt
de pctõ. Alio mõ aliq ĩducunt ad bonũ
psuasiõibꝰ ⁊ aliorum exemplis. q vo istis
nõ obstãtibꝰ peccãt arguũt de iustitia:
Tertio mõ aliq mala dimittũt ⁊ bene op
ant tiore pene extremi iudicii. Sȝ q iu
dicõ dei nõ obstante male agũt. arguũt
de iudicõ. Secũdo explicat sigillatim
qre de istis tribꝰ arguẽdꝰ sit mũdus / de
pcõ qdẽ / arguet mũdꝰ / quia / mundani
hõies / nõ crediderũt ĩ me / Sȝ vt dic
Aug. aliud est credẽ xpm. aliud vo cre
dere ĩ xpm. Nã demões credũt xpm. i.
credũt eũ esse xpm. sȝ ille credit ĩ xpm q
spat ĩ xpo ⁊ diligit eũ. Et hoc solũ pcũm
pceteris posuit. qꝛ vt dic Aug. hoc ma
nẽte cetera detinent pcã. ⁊ hoc disceden
te cetera dimittũt. Nec ꝑ merito qsi
totꝰ mũdꝰ arguit. qꝛ ĩ xpm non credit.
Arguũt iudei vocibꝰ pphãrum. arguunt
sarracẽi ⁊ pagãi pdicatõibꝰ aplorum. facta
sũt eni p filiũ dei tot ⁊ tanta miracula in
mũdo isto. q merito arguũt q ĩ ipm nõ
crediderũt. Jo. j. In mũdo erat ⁊ mun
dus p ipm factꝰ ẽ. ⁊ mũdꝰ eũ nõ cogno-
uit / Ecce magna cecitas. qꝛ mũdꝰ suũ
nõ cognouit opificē. Item nõ cognouit
eũ q ĩ ipo erat gubernãs ⁊ cõfuãs mun
dũ. qꝛ vt dr Sap. xiij. a magnitudie spẽi
crature cognoscibilr põt eorum creator
videri. Sed adhoc vt dei filius cogno-
sceretur fecit in usitata opera in carne
humana. illuminauit cecos. sanauit in
firmos. mundauit leprosos. suscitauit
mõtuos ⁊ miracula fecit q nũq aliꝰ facẽ
potuit. vnde merito arguũt. q nõ credi-
derũt ĩ eũ. Jo. xv. Si opa nõ fecissẽ ĩ eis
q nẽo aliꝰ fecit pcũm nõ haberẽt nũc aũt
excusatõẽ nõ hñt de pcõ suo. nec pñt se ex
cusarẽ gentiles q opa xpi nesciuerũt: qꝛ
ĩ oẽ trã exiuit sonꝰ eorum ⁊c: Deinde ex-
plicat qre arguẽdꝰ sit mũdꝰ de iustitia / de
iustitia vo / arguet mũdus / qꝛ ad prẽ
uado / ⁊ iã nõ videbitis me / hec aũt vba

quattuor modis possunt intelligi. prio ꝺm Au. quia iustitia credentiū est. quia credāt ī xp̄m quē nō vident. multū sūt igitur iusti credētes. Ro. 4. arbitramur iustificari hōiē p fidē sine operib9 legis. ⁊ ifra. Credidit abraā deo ⁊ ꝛputatum est illi ad iustitiā. quia igit̄ fidelir iustitia est vitupatō īfideliū. iō merito arguit̄ mūd9. Sic arguūtur īfideles fidelibus credētib9 ī eū quē nō viderūt. quia nolūt īfideles credē nisi ea q̄ vidēt. alio mō expōit Cri. quia dei filio ire ad p̄rēm fuit argumētū q irrep̄hēsibilez vitā ageret. ⁊ oēm ꝺuaret iustitiam. vnde ip̄e dixit Mat. 3. sic decet nos iplē oēz iustitiaz. arguendi ergo erāt mūdāi hōies qui cōtra istā iustitiā de xp̄o dixerant. hic hō peccator est. ⁊ non ē hic hō a deo. Item alio mō pōt sic ītelligi. quia arguet̄ mūd9 de iustitia quā nō ꝺuauit. dādo sententiā mortis xp̄i. cuius rei cā ip̄e xp̄s iuit ad p̄rēm. ⁊ nō est visus vlteri9. vel arguet̄ mūd9 de eo q nulla ꝺuat̄ in mūdo iustitia. videm9 enī q alter supplantat alterū. impii iustificant̄ p mūeribus. ⁊ tollit̄ iustitia ab his qui patiunt̄ iiuriā. Et hodie currūt pari passu potentia cuz iustitia. imo idē sūt potētia cū iustitia: quod totū iō cōtingit. quia xp̄s iuit ad p̄rēz. ⁊ nō vidēt eū hōies. Si enī stetisset in mūdo ⁊ vnicuiqz ꝺuassz iustitiā. timuissent hōies ī p̄sentia ei9 aliqd facē iiustū. vel arguit̄ mūd9 de ista iustitia. quia si xp̄s iuit ad p̄rēm iustū erat: vt toto cordē glib3 post eū ascēderz: celestia appeteret. ⁊ contemneret terrena. Col. 3. que sursū sūt q̄rite vbi xp̄s est ī dextra dei sedens ⁊c. quia vō hōies magis ista terrena diligūt. iō merito mūd9 arguit̄ de iustitia quā nō ꝺuauit. Quarto possunt ista v̄ba sic ītelligi. Arguet̄ enī mūdus de iustitia. quia p̄sequēdo xp̄m. iuste priuatus est p̄sentia xp̄i. ip̄e enī iuit ad patrez ⁊ nō cōparuit. Deīde explicat q̄ re arguend9 sit mūd9 de iudicio // De iudicio aūt // arguet spūs scūs mūdū // quia pricepes mūdi huius // i. dyabol9 q dicit̄ pricepes quasi ptem capiens. ptem enim hōinū ⁊ angeloruz sugestione sua cepit. Apoca. 12. cauda eius trahebat tertiaz ptem stellaꝝ celi. ⁊ misit eos ī terrā // iā iudicatus est // tripl'r iudicatus est dyabolus. prio ꝺm Augu. li° de q̄stiōibus veteris ⁊ noue legis. Judicat9 est dyabol9 ī cā saluatoris. quia ꝓcurauit mortē ei9. q sine crimie erat. Itez ꝺm eūdem li° de v̄bis dōini. Ex quo dyabol9 eiectus est de corꝺ credētiū. xp̄o iā iudicat9 est vt nō sit āpli9 mūdi pricepes. Item ꝺm eūdez sup Jo. pricepes hui9 mūdi iudicō ignis eterni irreuocabil'r destinat9 e t. Si igit̄ priceps mūdi iudicat9 ē re9 in causa saluatoris. argumētū est a maiori. q mundani hōines qui occiderunt xp̄m iudicabūtur rei. Item si princeps mūdi dei iudicō eiectus est de dōinio hominū. arguūtur pctōres q ei adherēt ⁊ eūdez iterato p̄ficiūt pricipē. Itē si priceps iudicat9 est gehenne īferni. iudicabunt̄ multo āpli9 qui eū sequūt̄. merito igit̄ arguūtur q ita terribile dei iudiciū nō tient. 2. Pe. 2. Si enī deus angelis peccātib9 nō pepcit. quō credibile ē vt iudicet pctōres. quod iudiciū terribile ē. vt dī ī eadē canōica q āgeli fortitudie ⁊ v̄tute maiores hōib9 illud portare nō potuerunt ⁊c. Tertia pars.

Ertio cum dicitur Adhuc multa. ꝓmittit̄ discipul' īstructō p spūz scūz ⁊ q̄ttuor facit. p° tāgit̄ disciploꝝ īdispō ad capiēdum verba xp̄i // Adhuc multa habeo vobis dicē // Infinita eniz est scia

xpi. Sz nõ potestis portare modo / nõ ē dubiū vt dic̄ Au. quī oīs vitas ī p̄senti vita nō cognoscit̄: cū dicat ap̄lus. ex pte cognoscim⁹. Quādiu igit̄ sumus ī p̄sēti uita nō possum⁹ portare illa m̄lta q̄ dicet nobis xp̄s cū viderim⁹ eū sicuti est facie ad faciē · ⁊ similes ei erim⁹. vel dicendū q̄ multa habeat xp̄s dicē ap̄lis exponendo ⁊ declarādo vitatez dīnitatis sue · q̄ postea cognouerūt p̄ spūm sāctū. Secūdo p̄mittit̄ doctrīa spūs sc̄i / Cuz aūt venerit ille spūs vitatis / dicit̄ spūs vitatis · q: p̄cedit a filio qui vitas est. Itez q: e. ī ipa vitas essentia. Itez ab ipo est oīs vitas. vnde Amb. vitas a quocū p̄ dicatura spū scō est / docebit vos oēz vitatez / vel ſm aliā l̄ram · deducet vos in oēz vitatez. oēm quidem vitatez docet spūs sāctus · ⁊ ī oēm vitatem deducit · q̄ vtil' sit ⁊ saluti p̄ficua · p̄p̄t qd̄ p̄ spūm sāctū scā eccl'a conuicit oē mendaciū erroris. vel deducet ī oēz vitatem in futura vita · vbi tota vitas replebit intellectū beatoꝝ. Deide p̄bat q̄ spūs sāctus oēz doceat vitatem / Nō eni loq̄t a semetipo / Secūdū q̄ dicit Didim⁹. loqui ī tritate nō est accipiendū ſm nr̄am cōsuetudīez: sz ſm intellectū iuxta formā ī corpal'nāe. Secūdū g⁹ q̄ dic̄ Au. loqui spūm sāctū · ē spiritū sāctū esse · ⁊ q: nō est spūs sāct⁹ a semetipo · sz est a p̄re ⁊ filio · iō a semitipo nō loq̄tur / Sz q̄cūq̄ audiet loq̄t / Scdū Augu. spui scō audire est ei esse: vt lz origo sci spūs sit eterna sine tēpe · tamē significat̄ p̄ tēpus futuꝝ: q: oī tēpor est tal' origo. ⁊ q: nā istı⁹ origis futura erat ī cognitōe fideliū. Et est attēdendū: q̄ sicut spūs nō loquit̄ a semetipso · q: a semetipo nō est: sz q̄cūq̄ audiunt q: audit⁹ ab alio · ita spūales hōīes a semet ipis nō loquūt̄: sz agūtur ī sti̇ctū spi

ritus sci̇. Act. 2. Repleti sūt oēs spū sācto ⁊ loq̄bātur p̄ut spūs sanctus dabat eloqui ill'. Tertō pōit̄ futuroꝝ denūtiatō · p̄q̄nā vt dic̄ Criso. eleuauit mentez discipl'oꝝ: q: nihil auidi⁹ ab hōībus expetit̄ q̄ȝ scire futura / Et q̄ ventura sūt anūtiabit vobis / hoc aūt ipletū est ī p̄p̄hīs noui ⁊ veteris testamenti · q̄ per spūm sāctū futura anūtiauerūt. Et hec futura vel sūt status eccl'ie: quez p̄uiderūt ap̄li · ⁊ maxīe Io. ī apoca. qui d̄ p̄secutōibus ⁊ exaltatōē eccl'ie p̄p̄hetizauit. ul' ista futura sūt gaudia celestis patrie q̄ spūs sāctus reduxit in memoriaz ap̄lis cū paterēbant̄ p̄ cōfessiōē nōis xpi. Quarto ponitur xpi clarificatō / Ille me clarificabit / Ille aliquez clarificat qui claritatez ipi⁹ māifestat. xp̄s autez prius. p̄ veniret spūs scūs nō erat apud hōīes in claritate dīnitatis · q: solū homo credebat̄ · sz ueiēs sp̄s scūs illūiauit mētes discipl'oꝝ · o'tēdens eis claritatez xpi · in qua equal' est deo p̄ri · ⁊ vlterius fecit vt ipi ap̄li clarificarent xp̄m · laudes eius ⁊ gl'ā toti mūdo p̄dicātes. de q̄bus dī̇ p̄uer. 8. Qui ellucidāt me vitā eternā habebūt / quia de meo accipiet / Spūi scō accipē est sibi eē ⁊ p̄cedē. Nz eni pōt spūs scūs accipe accidens vllū · vel aliud qd̄ ipe nō sit · p̄p̄t qd̄ datur ītelligi q̄ ipe procedat a filio. Et hec est cā quare spūs scūs clarificat filiū · q: ipam claritatez filii accipit cū sit ei equal' ī unitate dīne nature. nec accipit spūs scūs tēporal'r aliq̄d a filio: sz ab eterno. ipm tū qd̄ accipit ab eterno tēporal'r nuntiauit ap̄l'is. vn̄ dic̄ / ⁊ annūtiabit vob / illud eni qd̄ accipit spūs scūs a filio. s. dīnitatis nā · sic ē altū ⁊ s̄ oēz ītellcū: q: nisi nūtiāte spū scō ad notitiā ipi⁹ null⁹ possz attingere. Rogemus ergo ⁊c̄.

Dn̄ica quīta post pasca. Pri a po.

AMEN Amē dico uobis si qd petieritis zc̄. Jo. 16. Sic dic̄ Criso. merito petētis negligētia rep̄hendit̄. vbi de dātis mīa nō dubitat̄. Ecce igit̄ quanta est mīa dei de qua nō dubitat̄. Tanta certe vt nō solū p̄atus sit tribuere petita. sed etiā rogat z hortat̄ nos vt petam⁹. pro vt cōtinet̄ i p̄senti euāgelio. quod i tres p̄tes diuidit̄. In q̄ꝝ p̄ria agit̄ de secura exauditōe nr̄aꝝ petitōnū. In secūda p̄mittit̄ apta cōtēplatō dīnoꝝ. ibi. hec i p̄uerbiis. Sz i tertia exprimitur deuota cūfessio fidei disciploꝝ. ibi. dicūt ei discipuli. De oratiōe igit̄ z cōtēplatōne atq̄ cōfessiōe fidei p̄sens euāgeliū loq̄t̄. Circa primū q̄ttuor iducit. quib⁹ p̄uocamur petitōes nr̄as dō porrigē. primū ē v̄itas pollicētis: p̄ quā certificamur cōseq̄ postulata. iurauit enī xp̄s q̄ mētiri nō pōt. q̄ deus pr̄ dabit qcq̄d petierim⁹ i nōie ei⁹. vnde dic̄ // Amē amē // i. vere v̄e // dico vobis / p̄ v̄itatez iurat xp̄s q̄ v̄itas est. nā vt dic̄ aplus Heb. 6. oēs hōies p̄ maiorē sui iurāt. xp̄s v̄o q̄ nō hz maiorē p̄ semetip̄m iurat. Gen. 22. p̄ me metip̄m iuraui dic̄ dn̄us. Assumitt̄ aūt iuramētū ad cōfirmatōm eius qd̄ icredibile possz videri ex sui magnitudīe. q̄z v̄o aliq̄b⁹ possz esse dubiū deū p̄rem oīa nr̄a vota exaudire. iō sub iuramēto xp̄s hoc repromisit. z non semel tātū: sed bis iurauit dicēs. Amē amen vt in v̄tute duplicati iuramēti stet oē v̄bū. nec iurauit p̄ oīpotētiā aut maiestatē suā: sz p̄ v̄itatē suā. q̄z iuramentū dicti cōfirmat v̄itatez. nullū aūt verū sic cōfirmat̄ quēadmodū ip̄a v̄itate. vnde tale iuramētū ifallibilez dicti v̄itatez ostēdit. Deīde pōit q̄ttuor cōditōes obs̄uādas i petitōib⁹ nr̄is. Pria spectat ad id qd̄ petit̄. q̄ illud sit aliq̄d et non sit nihil. vnde dic̄ // Si qd / i. si aliquid // petieritis // qd̄ sit veꝝ ens. q̄dam v̄o petūt vana z iutilia z talia deo loquūtur: q̄ etiā nollēt hōies audire. 9 quos dic̄ Sene. ad lucillum. i. li⁰ ep̄laꝝ ep̄la 10. Sic viue cū hōib⁹ tāq̄ de⁹ videat. sic loq̄re deo i oratōe tāq̄ hōies audiāt zc̄. Quidā v̄o bōa petūt sz sup̄flua: vt ditias. honores. z potentat⁹. q̄les fuerūt filii zebedei. q̄ petebāt sedē a dextris xp̄i z a sinistris. z respōdit ill̄. Nescitis qd̄ petatis. Quidā aūt petūt mala z pniciōsa: vt mortez z dampna p̄rioꝝ: aut etiā vt detēcis facultas peccādi. Ja. 4. petitis z non accipitis: eo qd̄ male petatis. vt i 9cupiīs ur̄is isaniatis. hec oīa cū nō sint v̄a entia nō cadūt sub petitōe. Illa aūt v̄a sūt bōa que sūt nr̄e salutis: quōm vt dic̄ Au. lz hec mundana aliq̄d sūt. i 9p̄atōe tamē beate vite q̄ petenda ē nihil sūt. Eis igit̄ obmissis q̄ v̄e aliqd nō sūt. cōsiderādū ē q̄ sūt v̄e aliq̄d q̄ a dō sūt petēda. Nihil aliud occurrit a deo petēdū q̄z qd̄ ip̄e saluator nos docuit petē i oratōe dn̄ica. Mat. 6. vbi septē posuit̄ petitōes. q̄ꝝ p̄ria ē general̄ vt cult⁹ dei āpliet̄ i ecc̄lia // vnd // dr̄ pr̄ nr̄ q̄ es i celis sāctificet̄ nomē tuū // sāctificat̄ aūt nomē dei i corde gētiū p̄ fidē. z veneratōz nōis ei⁹. Sex v̄o alie petitōnes sp̄āles sūt ad vnūquēq̄z. Et ex eis p̄rie tres ordinat̄ ad p̄motōem bōi. tres v̄o alie ad remotōm mali. In p̄ria petitōe bōi petit̄ bonū regni eterni. vltimū. s. bonum nr̄e salutis. qd̄ nec ocul⁹ vidit nec auris audiuit zc̄. vnd dr̄ // adueīat r̄gnū tuū // sc̄z nobis. Sed q̄z bonuz hoc oz adipisci p̄ bonas op̄atōes: dei volūtatē iplēdo. iō in secunda petitōne petitur bona volūtas: vt iuste operari possim⁹. vnde

seqꝛ // fiat uolũtas tua sicut ĩ celo ⁊ ĩ ter
ra // .1. Jo. 5. si petierimꝰ ſm volũtatẽ
eiꝰ audiet nos · qꝛ vo ad iustã oꝑatiõez
exterioꝛibꝰ bonis tꝑalibꝰ adiuuamur
iõ sequit̃ tertia petitio // panẽ nr̃m coti/
dianũ da nobis hodie // in q̃ petitiõe õnia
tꝑalia cõmoda ĩcludũt̃ · dũ tamẽ ꝓfici/
ant ad salutẽ. De tribꝰ aũt petitiõibꝰ ꝯ
malũ: Pria petit remoueri malũ cul
pe iã ꝑpetrate · qd̾ ẽ peiꝰ oĩbus dicẽs //
⁊ dimitte nobis debita nr̃a sicut ⁊ nos
dimittimꝰ debitoꝛibus nr̃is // Secũda
vo petit remoueri tẽptatiõis violẽtiã
q̃ labimur ĩ culpã · ꝓpter ꝑiculuz culpe
ꝑpetrãde · cũ subdit̃ // ⁊ ne nos ĩducas ĩ
tẽptationẽ // Tertia aũt ⁊ vltia petit li/
berari ab oĩ malo pene cũ post ponit̃ // sꝫ
libera nos a malo // siue illud sit malum
pene etne · siue malũ tꝑalis angustie: cu
iusmõi sũt aduersitates · infirmitates ·
bella · ⁊ quecũqꝫ nociua. oẽs vo petitio
nes ĩ tãtũ digne sũt exaudiri · ĩqꝫtũ sub
seruiũt illi petitiõi: q̃ petit̃ salꝰ eterna ·
vt scꝫ regnũ dei ĩ nos ꝑueniat. Secun
da ꝯditio ẽ qꝫtũ ad circũstãtias actꝰ pe
titionis cũ dicit // petieritis // petẽ enim
ẽ actꝰ appetitꝰ. vnde nr̃e petitões debẽt
eẽ cũ magno appetitu ⁊ desiderio. Itez
qꝛ nemo appetit: nisi aliqd intẽdat · ideo
nr̃e petitiões debẽt eẽ ex ĩtentiõe · non
queadmodũ frequẽter labiis loqmur ·
sꝫ coꝛde longe sumꝰ a deo. Ysa. 29. po/
pulus hic labiis me honoꝛat · coꝛ aũt eo
rum lõge ẽ a me. Itẽ qꝛ appetitꝰ ẽ rei nõ
hite · q̃ ab alio expectat̃ · iõ petẽ debemꝰ
cũ hũilitate ⁊ reueretia · vltio qꝛ appeti
tus ẽ rei necessarie · iõ nr̃e petitiões de/
bent eẽ cũ instãtia · q̃ omnia tãgit apl̾s
Phil. 4. nihil solliciti sitis ad alia · sꝫ
vt ad solũ deũ ferat̃ ĩtentio · sꝫ ĩ oĩ oro
ne qꝫtuz ad reuerẽtiam · ⁊ obsecratiõe
qꝫtũ ad ĩstantiã · cũ grãrum actiõe qꝫtũ
ad desiderium · petitiões ur̃e ĩnotescãt
apud deũ. Tertia ꝯditio ẽ respectu eiꝰ
cui petit̃ · qꝛ deo prĩ. vnde dicit // prẽz //
noĩe prĩs tota sãcta trinitas ĩtelligi pot
a q̃ sumꝰ · obseruamur ⁊ gubernamur:
cui etiã ĩ orõne domĩca dicimꝰ. pr̃ nr̃ q
es in celis. ibi eñ vt dicit Aug. libro
de trinitate · tota trinitas ĩtelligit̃ pr̃ ⁊
filiꝰ ⁊ spũs sanctꝰ. vel dici pot ꝙ ad ꝑso
nã dei prĩs oẽs petitiões sũt referẽde ·
eo ꝙ ipse sit oꝛigo ⁊ fontana oĩs ĩfluxꝰ
diuini · ⁊ spiritał: vt dicit Dyonisiꝰ li/
bro de di. no. Jac. 1°. oẽ datuz optimũ
⁊ oẽ donũ ꝑfectũ de sursũ est · descẽdẽs a
a prẽ luminũ · apud quẽ nõ ẽ trãsmuta/
tio nec vicissitudis obumbratio. sed
ſm hoc videt̃: ꝙ nulla petio sit faciẽda
filio aut spũi sãcto · vł etiã angel̾ ⁊ sanc
tis dei. ⁊ tamẽ ad filiũ loquens beatus
Stephanꝰ dixit. domĩe hiesu accipe spi
ritũ meũ · ad spũm sãctũ loquẽs Ezechi
el ait. ueni spũs ⁊ ĩsufla sup ĩtfectos istos
⁊ reuiuiscãt. ad alios vo sãctos eccl̾ia
loquit̃. oẽs sãcti ⁊ sãcte dei intercedite
ꝓ nobis. Et dicẽdũ ꝙ dupliciter fit ali/
cui petitio · vel tãqꝫ datoꝛi vł tãqꝫ in
tercessoꝛi · si tãqꝫ datoꝛi hoc mõ soli deo
oĩa fit oro ⁊ petitio · qꝛ ipse solꝰ dat vl/
timũ bonũ qd̾ petimꝰ · ⁊ q̃cunqꝫ alia vt
ad tłe bonũ oꝛdinãt̃. Tres aũt petitões
ꝑcipue fiũt ad prẽm · qꝛ lꝫ oẽ nr̃m bonũ
eq̃liter ⁊ ſm cãdẽ vtutez sit a prẽ ⁊ fi/
lio ⁊ spũ sancto · tamẽ ꝙ hoc bonũ sit a fi
lio ⁊ spiritu sãcto hꝫ filiꝰ a prẽ · spũs aũt
sãctus a prẽ ⁊ filio · pr̃ vo qꝛ est ꝑncipiũ
nõ de ꝑncipio hoc hꝫ sꝫ a seipso: Secun
do mõ fit alicui petitio tãqꝫ ĩtercessoꝛi:
vt nr̃e petitiões exaudiãt̃ · ⁊ hoc modo
oꝛamꝰ sãctos · ⁊ coꝝ patrocinia ĩploꝛa
mus. Quarta ꝯditio petitiõis ẽ: vt at
tẽdatur ĩ q̃ fiat foꝛma · ⁊ ẽ foꝛma eiꝰ vt
petamꝰ ĩ vocatiõe noĩs xp̃i. vnde dicit

// in noīe meo // In noīe eīm xp̄i fit ōnis orō directa ad prēm. vnde v̄sus. p do minū dicas: prēm cū p̄sbyter oras. Ex quo p̄m Cris. pz q̄ꝫta sit v̄t⁹ nomis xp̄i: q2 nō vil⁹ nec rogat⁹. ſꝫ noīatus ſoluꝫ apud prēm facit mirabilia. Et ē ſciēduꝫ ꝙ q̄ttuoꝛ ſūt cāe q̄re ī noīe filii dei faci mus petitiōēs deo prī. Pria rōne dile ctionis: quā pr̄ hꝫ ad filiū. q̄ tanta ē: ut qcquid ī ipſi⁹ noīe petat. pr̄ exaudiat. Secūda cā ē. q2 dei fili⁹ remouit cām: q̄re nr̄e petitiōes erāt īexaudibiles. et iō ī cūctis petitiōibus nr̄is īuocādus ē. Tertia cā q2 ipſe rogauit ꝓ nobis prēꝫ vt nr̄e petitiōes exaudiantur. Jo. 17. Quarta cā q2 ꝑ xp̄m paratū ē nobis oē bonū poſtulādū. qḋ ē gr̄a ꝛ vita eterna Jo. 1°. Gr̄a ꝛ v̄itas ꝑ ihesuꝫ xp̄m facta ē. ſꝫ ab iſta foꝛma petitiōis nō excludit̄ ꝑſona ſpūs ſācti. prīo quidē rōne primi ſpūs eīm ſāct⁹ ē caritas ꝛ diuin⁹ amoꝛ quo pr̄ ꝛ fili⁹ mutuo ſe diligūt. ꝛ iō qui petit ī noīe filii rōne dilectōis quā hꝫ fi lius ad prēm. petit etiā ī noīe ſpūs ſācti. Itē q petit ī noīe filii rōne remotōis īpedimēti. petit etiā ī noīe ſpūs ſancti. qa nō fuit amotū tl'e īpedimētū peccati niſi ꝑ ſp̄ūm ſāctū. q emundat ſua ſcītate oēm peccati maculā. Tyt. 3. Saluos nos fecit ꝑ lauacrū regeneratiōis ꝛ re nouatiōis ſpūs ſācti quē effudit ī nobis habūde. Itē rōne tertii petitio ī nomīe filii īcludit ſpūm ſanctum. q2 ipſe ſpūs poſtulat ꝓ nobis gēitib⁹ ī enarrabilib⁹ Ro. 8. ꝛ Gal. 4. dicit̄. miſit de⁹ ſpūꝫ filii ſui ī coꝛda nr̄a clamātem abba pr̄. Itē rōne q̄rti. q2 lꝫ xp̄s nobis meruerit ſpūalia bona. tamē accipim⁹ cū benigni tate ſpūs ſācti. Ephe. 1°. ſi ḡti eſtis ſpū ꝓmiſſiōis ſācto. q ē pign⁹ hereditatis nr̄e ī redēptionē acq̄ſitiōis. in laudē gl'e ipſi⁹. Deinde ponit̄ petitionis ꝯſecutio

ſi qd eīm ſalutare petieritis prēm ī hac foꝛma. ſ. ī noīe xp̄i. Amē amē dico vo bis // dabit vobis // ipſe eīm ē ſolus da toꝛ. q2 quicūqꝫ ali⁹ dat ab ipſo hꝫ quod dare pōt. nec eīm ipſe ab alio accipit qḋ det. Ro. 11. qs prioꝛ dedit ei. ꝛ retribu etur ei. q̄ſi dicat null⁹. dat aūt de⁹ libe raliter. q2 ſine ſpe retributiōis. vnde Ber. ī ꝓ. nulla ſpes retributōis fuit dā do beneficia. q2 bonoꝝ nr̄oꝛum nō eget Itē magnifice dat. q2 nō pua. ſꝫ maxia bona. vt eē. viuē. v̄tutes ꝛ beatitudi nem. 2. Pe. 1°. maxīa ꝛ ꝑcioſa nobis ꝓ miſſa donauit. vt ꝑ hec efficiamini di uine ꝯſoꝛtes nature. Itē dat habūdan tius q̄ꝫ petam⁹. Ephe. 3. potēs ē oīa fa cē ſuꝑhabūdāter q̄ꝫ petim⁹ aut ītelligi mus. Ja. 1°. dat oībus afflūēter ꝛ non īproperat. Itē dat opoꝛtune. ꝛ iō vt di cit Aug. quedā petētib⁹ nō negātur: ſꝫ vt cōgruo dētur tp̄e differunt̄. ꝑs. tu das eſcam illoꝝ ī tp̄e opoꝛtuno. hec etiā iō differūtur: vt petētis aīmus magis ea deſideret. ꝛ habita auidius cuſtodi at. Et ē ſciēdū vt dicit Aug. q2 oēs ſcī audiūtur ꝓ ſeipſis. nō aūt ſemꝑ audiūt ꝓ aliis. q2 nō abſolute dictū ē dabit // ſꝫ dabit vobis // legim⁹ eīm. 1. Re. 1. Sa muelis lacrimas ꝛ orōnes q̄s faciebat ꝓ Saul rege. nō fuiſſe exauditas. ſed nec qcquid petierūt ſcī ꝓ ſeipſis datū ē illis. nam petiit apl's remoueri a ſe ſti mulū carnis. nec exaudit⁹ ē. q2 ille ſti mul⁹ erat ei ī ꝑfectionē v̄tutis. vnde ex oībus dictis hoc retinēdū ē. q2 oēs ſcī ſemꝑ exaudiuntur ꝓ ſeipſis. de his q̄ ſalutaria ſūt. Secūdū q° ꝓuocamur a deo petē ē neceſſitas poſtulātiſ. q̄ꝫdiu eīm xp̄s fuit cū aplis. nō erāt eis neceſſe petē. eo q̄ ad prēm aſcēdēte opoꝛte bat poſtulari neceſſaria. vñ dicit // vſqꝫ mō // q̄ꝫdiu coꝛꝑali preſentia fui vobiſ

cum // nõ petistis qcq̃ʒ ĩ noĩe meo // quia
nihil vobis defuit. Luc. 22. Cum misi
vos sine sacculo ꝛ pera ꝛ calciamẽtis·
nũquid aliqd defuit vobis. At illi dixe
rũt nihil. Cõueniẽs ergo erat vt xp̃o cor
poraliter recedẽte ĩciperẽt petere a deo
p̃re· cui eos xp̃s cõmiserat. Jo. 17. paṫ
sãcte ꝑua eos in noĩe tuo· quos dedisti
mihi· vt sint vnũ· sicut ꝛ nos. cũ essem
cũ eis ego seruabã eos ĩ noĩe tuo· quos
dedisti mihi· ego custodiui· nunc autẽ
ad te venio. Tertiũ q̃re petẽ debem⁹ ẽ
largitas tribuẽtis· q̃ tãta ẽ vt nõ soluʒ
sit parat⁹ petita tribuẽ· ſʒ etiã rogat ut
petam⁹ // petite // .s. orãdo // ꝛ accipietis //
Mat. 7. quecũqʒ orãtes petitis· credi-
te q2 accipietis: Cũ enim tria sint bona
meritoria scʒ elemosina· ieiuniũ· ꝛ orõ.
orõ tamẽ alia duo ĩ quĩqʒ ꝑcellit· ẽ eĩm
facilior· velocior· delectabilior· deo ꝓ
pinquior· ꝛ efficacior. facilior quidẽ est
Esto eĩm q̄ debil' vel egrot⁹ nõ possit
ieiunare· nec paup elemosinã dare· qli
bet tamẽ põt orare. vnde glo. sup illđ
iustus misereẗ ꝛ retribuet dicit. semꝑ
ẽ aliqd qđ det iust⁹· saltẽ orõnẽʒ· ꝛ si nõ
ore· si mut⁹ sit· tamẽ corde si iust⁹ sit.
Itẽ ẽ velocior q2 ĩ instãti ptrãsit celuʒ
vsqʒ ĩ cõspectu dei. ps. intret ĩ cõspectu
tuo orõ mea. vbi glo. magna ĩnqt vt⁹
pure orõis hic notaẗ· q̃ q̃si quedã ꝑsona
ad dominũ ĩtrat· ꝛ mandatũ ꝑagit· quo
caro ꝑuenire neqt. Itẽ ẽ delectabilior.
vnde Cassiodor⁹ sup. ps. Suauissima
ẽ orõnis armoĩa· q2 cũ deo loquiẗ. vnđ
Aug. sup. ps. orõ tua locutio ẽ ad deũ
quãdo legis de⁹ tibi loquiẗ· quãdo oras
tu cũ deo loq̃ris. Est etiã deo ꝓpinquior:
q2 cũ orat q̃si fatie ad fatiẽ deũ sibi p̃sẽ
tem cõstituit. Eccle. 35. orõ humiliãtis
se nubes penetrat· ꝛ donec ꝓpinquet nõ
cõsolabiẗ. vnde Cass. orõ sibi presẽtẽ fa
cit quẽ vidẽ nõ ꝑualet· adqʒ penetralia iu
dicis ꝑcatora admittiẗ· ꝛ null⁹ ĩde respu
itur· nisi q in ea tepid⁹ ĩueniẗ. Est etiã
efficacior: q2 oĩa in orõne ĩpetrãtur. ec
cle. 35. nõ descẽdit orõ a cõspectu domi
donec aspiciat altissim⁹. vnde Augu.
orõ si pura ꝛ casta fuerit celos penetrat
ꝛ vacua nõ redibit. Quarto petẽduʒ ẽ
a deo: vt nr̃m gaudiũ cõpleaẗ· ipse eĩm
sol⁹ nr̃a põt ĩplere desideria. vnde sub-
dit // vt gaudiũ vr̃m sit plenũ // . Jo. 15.
hec locut⁹ sum vobis: vt gaudiũ meũ
ĩ vobis sit· ꝛ gaudiũ vr̃m ĩpleaẗ. Nõ
vt dicit Sen. 67. eplã ad Lucilluʒ· qa
oẽs hoĩes tendũt ad gaudiũ· sed vnde
magnũ ꝛ stabile gaudiũ cõsequãẗ igno-
rant. Quadruplex eĩm ẽ gaudiũ scʒ ua
cuũ qđ ẽ tp̃alis affluẽtie· quidã eĩʒ gau
dent ĩ cõuiuiis ꝛ cõcupiscẽtiis· quidã vo
ĩ acq̃sitione pecuniar̃ vt auari· ĩʒ va-
cui sũt· q2 cor semꝑ remanet vacuum·
q̃to eĩm plus habẽt tãto ampli⁹ ĩdigẽt
vnde v̓sus. Anteq̃ʒ siccari mare possʒ
aut nũerari. Vis arena maris· q̃ʒ cen-
sus habũdet auaris. quidã aũt gaudẽt
ĩ potẽtia ꝛ honorib⁹· sicut ambitosi ꝛ su
perbi. isti vidẽtur eẽ pleni gaudio. sed
ĩ rei v̓itate siles sũt vesice plene vẽto·
q̃ tamẽ uacua ẽ· oẽs isti tã luxuriosi q̃ʒ
auari q̃ʒ etiã supbi istis mũdanis replẽ
tur. ꝛ cũ credũt se eẽ plenos vacui sũt·
decipiũt eĩm eos vt dicit Sen. oblecta
mẽta breuia ꝛ fallacia sicut ebrietas· q̃
vni⁹ hore hylarẽ ĩsaniã· longi tp̃is te-
dio pensat. Ysa. 29. sicut somniat sitiens
ꝛ bibit· ꝛ postq̃ʒ fuerit expgefact⁹ lass⁹
adhuc sitit· ꝛ aĩa ei⁹ vacua est· sic erit
oĩs multitudo eor̃. Secũdũ gaudiũ ẽ
semiplenũ scʒ sp̃ualis gr̃e· hoc gaudiuʒ
lʒ imꝑfectũ sit· tamẽ ver̃ gaudiũ ẽ· ꝛ ẽ
gaudiũ sanctor̃ ĩ p̃senti vita: qđ habẽt
de deo ĩ cognitiõe· spe· ꝛ dilectiõe ips⁹

gaudēt eīm ī cognitiōe domī. Jo. 20. Gauisi sūt discipuli viso domio. s3 hoc gaudiū nō du3 plenū ē. q2 nō vidomus apta fatie. s3 p speculū ī enigmate. z in terlucet nobis diuina claritas. tamen velata z obscura. Jte3 gaudēt sācti in spe pueniēdi ad clarā visionē. Ro. 12. spe gaudētes. s3 hoc gaudiū nō ē plenu3 ꝑpter duo. tu3 q2 ista spes nimis differ tur. puer. 13. spes q̄ differt ꝫ affligit aīa3. tum etiā q2 sperāt eo q̄ nō sūt de sua be atitudine securi. Jtē gaudēt sācti z de lectātur ī caritate z dilectiōe dei. Gal. 5. fruct9 spūs ē caritas z gaudiū. huic gaudio nihil iocūditatis p̄sentis vite ē cōpabile. s3 r̄spcū ītme dilectiōis eēne patrie gaudiū istud pūū ē. vnde Rich. de cōtemplatiōe. 37. O dulcedo mirā da. o dulcedo tā magna. dulcedo tā p ua. quō eīm nō magna. q̄ mūdanā oēm excedit. quō nō pua. q̄ de illa plenitudi ne vix scintillā modicam decerpit. ista dulcedo si aliquādo rapti z subito pcipi atur. sic mētē afficit. vt totū hoīe3 ex ꝫ se rapiat. ad quā cū rapt9 eēt apl's dic. siue ī corpe siue extra corp9. nescio. de us scit. z Aug. 10. ꝯfes. 41. aliquādo ī tromittis me domie ī affectū multū in usitatū ī troꝛs9. ad nescio quā dulcedi nem. q̄ si pficiat ī me: nescio quid erit. scio q̄ vita ista nō erit. scintillā huius dulcedis fr̄ qda3 sensit: cui admiranti gaudiū celestis patrie. ōstiata ē una aui cula. decantās padisi melodias. quā il le ī secut9 ē extra monasteriū q̄si ī extasi posit9 p ducētos ānos manēs ī silua. q reuolāte aue ad abbaciā rediit. z sic ī cognit9 vix recept9 ē. Tertiū gaudiu3 ē plenū sc3 celestis patrie. qđ ē beatoꝝ. de clara visiōe vitatis diuine. de pfec ta tētione. de suaui dilectiōe. Aug. 10. ꝯfes. ca. 24. beata vita ē gaudiū de vitate. hoc ē eīm gaudiū de te q̄ vitas ea. Ans. ī p'slogion. c. 25. qui hoc bono fruet. qd illi erit. z qd illi nō erit. certe qcquid volet erit. z qcqd nolet nō erit. hoc gaudiū erit plenū. p'rīo quidē capa citate. q2 oēs vires aīe q̄ntū gaudii po terūt cape. tātū possidebūt. plena nāq3 gaudio erit capacitas ītellect9. ex apta visiōe uult9 dei. ps̄. adīplebis me leti tia cum uultu tuo. plena erit memoria gaudio ex p̄sentia dei. Bar. 5. ī verbo scī gaudētes memoria dei. plena eīt uo lūtas gaudio ex intīa dei dilectiōe. ps̄. repletū ē gaudio os nr̄m. z lingua nr̄a exultatiōe. Jtē hoc gaudiū erit plenu3 puritate. nulla eī3 tristitia miscebitur gaudio visiōis aut p̄sentie. aut etiam amoris. puer. 14. ī gaudio ei9 nō mis cebit extrane9. z hoc iō q2 aīa ex se tota tendit ī deū. ita vt nihil gaudiū ei9 pos sit diminuē. Aug. 10. ꝯfes. 28. cū ībese ro tibi ex oī me nusq̄ erit mihi dolor et labor. z viua erit vita mea tota plena te. Jtē hoc gaudiū erit plenū securitate q2 nec p īuidiā. nec p potentiā alicuius poterit tolli. Jo. 16. gaudiū vr̄m nēo tollet a vobis. Jtē erit hoc gaudiū ple num eternitate. nō eīm erit momētane um. s3 stabile z eternū. Ysa. 60. ponā te ī gaudiū ī generatiōe z generatione3 z sugges lac gentiū. z mamilla regū lac tabēis. Quartū gaudiū ē supeffluēs. s. diuine nature. gaudet eīm de9 pr̄ ī filio z spū sācto. z fili9 ī pr̄e z spū sācto. z spi ritus sāct9 ī pr̄e z filio. quoꝝ gaudium vnū ē diuina beatitudo. q̄ nō ē aliud ab eis. s3 hoc ē eis gaudē qđ eē. qđ gaudiū cū īfinitū sit. nō ē dubiū qn supeffluat. z suphabūdet oī creature gaudio: a quo tamē gaudio angel' z sāctis oībus ema nat gaudiū beatitudīs ipsoꝝ. q2 pticipa tione illi9 supfluentis z infiniti gaudii

oēs sūt bea i. Mat. 25. Eue bone ꝛ fidelis ītra ī gaudiū domi. qꝛ īter gaudiū dei oē creature gaudiū ꝯtinet.

Secūda pars.

Ecūdo cuꝫ dicitur Hec in proverbiis. ꝓmittit aperta ꝯtēplatio dinorum. ꝛ tria facit. prīo eīm ostēdit tps quō diuinitatē eēt manifestatur⁹ / hec / .s. q̄ de diuinis locut⁹ sum vsq3 mō / in ꝓuerbiis locut⁹ suꝫ vobis / Est aūt ꝓuerbiū locutio ī qua aliud dicit. ꝛ alind ītelligit. ꝛ tūc dicit ꝓuerbiū q̄si positū ꝑ verbo. ꝛ loco alteri⁹ locutōis. ꝓprie autem ꝓuerbiū ē: quādo sic aliud dicit ꝛ aliud ītelligit. qꝺ tamē vnum dictuꝫ ē ꝓpe ꝛ iuxta ītelligentiā alteri⁹. ꝛ tunc ꝓuerbiū illud ē idem qꝺ ꝑabola. ꝛ hoc mō dicit ꝓuerbiū quasi ꝓpe verbū. Ex quo pꝫ q̄ oīs parabola ꝓuerbiū ē. sꝫ nō oē prouerbiū ē ꝑabola. manifestū ē aūt q̄ xp̄s multa locut⁹ ē de diuinitate sua in ꝓuerbiis ꝛ ꝑabolis. qꝛ discipuli adhuc carnales sine si̾litudinib⁹ corꝑalibus nō poterāt diuina ītelligē. Mar. 10. talib⁹ multis parabol' loquebat eis v̄bum: ꝑut poterāt audire. sine ꝑabola aūt nō loquebat eis. sed qꝛ qꝺ datum erat aliis nosce ꝑabolice. hoc erat datū ap̄lis perfecte intelligē. ideo aliquando eos oportebat palā diuina ītelligē. vnde subdit / venit hora in q̄ nō iam in ꝓuerbiis loquar vobis / hec hora pōt accipi. vel ꝓ illo modico tēpore quo xp̄s dictis his v̄bis fuit cū ap̄lis. stati enim clare annūtiauit eis de p̄re diuino. dicēs Ipse p̄r amat vos. ꝛ iteꝝ. exiui a p̄re ꝛ veni ī mūdū. ꝛ multa alia statiꝫ ponit ī sequēti cap̄lo. ꝛ ꝓpter hoc dicit / Sꝫ palam de p̄re meo ānūtiabo vobis / . Jo. 17. p̄r manifestaui nomē tuū hominibus quos dedisti mihi. Alio mō ꝓm Criso. hora illa qua xp̄s palā annūtiauit dīna ap̄lis. fuit tpe r̄surrectōis. qꝛ per. 40. dies disputauit cū eis loquēs de regno dei. Alio mō ꝓm Gre. hora ista ī qua manifestat diuinitas ē. quādo videbimus deū sicuti ē ī vita eterna. Unde sciēduꝫ q̄ q̄3 diu sum⁹ ī vita p̄senti. solum ī ꝓuerbiis nobis loquit xp̄s. ꝑmū ꝓuerbiū ē diuina credē multis verbis scripture ꝛ ap̄loꝝ. ꝛ isti credūt diuinuꝫ verbū per varia ꝛ multa v̄ba. q̄ nō sūt iuxta verbū. sꝫ accepta ꝓ v̄bo. sꝫ aliq eleuāt se: vt ītelligāt dīna per v̄bū qꝺ ē in mēte. ꝛ isti iā ītelligūt diuinū v̄bū per v̄bū. qꝺ est si̾le ꝛ iuxta dei verbuꝫ. ꝛ iste ē secūdus ḡdus cōtēplationis. q̄ vo diuinū v̄bum ī sui nā ītelligat. hoc erit ī vita beata. quādo dei verbū ī ipo dei verbo videbim⁹. hec erit illa hora nūq̄3 deficiēs. quādo excluso oī ꝓuerbio. ipse dei fili⁹ palā annūtiabit nobis de p̄re. vnde Greg. 30. moraliū. palaꝫ de p̄re annūtiare se asserit. qꝛ ꝑ patefactam tūc maiestatis sue spēm. ꝛ quō ipse gignēti nō impar oriat. ꝛ quō ex utroq3 sp̄ūs vtriq3 coetern⁹ ꝓcedat ostēdet. Secūdo ponit q̄d erit ꝯueniēs tā manifeste visioni / in illo die / qꝺ prīo appellauerat horā rōne eternitatis ꝑmanentis. nūc diē appellat rōne lucis ꝛ claritatis / in noīe meo peteris / petē vno mō idem ē qꝺ īterrogare ꝛ q̄rere. ī illo igit die eterne claritatis sācti īterrogabūt in noīe xp̄i. qꝛ nō ī sono verboꝝ. sed in ipsa re v̄bi dei ꝯspiciēt. quecūq3 īterrogauerit. in dei eīm filio sūt oēs thesauri sapīe ꝛ sciē dei abscondīti. nec dicunt scī aliqd īterrogare qꝺ nesciāt. sꝫ quia cognitio eoꝝ q̄ vident cognoscibilia in v̄bo dei. nō ē eis natural'. sꝫ per grāaꝫ. nec ē eis a seipsis. sꝫ a v̄bo. iō ab eo ꝛ in

ṽtute eiꝰ īterrogare dicūt. oīs eīʒ illa
res aliq̄liter cadit ī qōe· cuiꝰ notitia ex
nobis nō ē. ſʒ etiā dici poſſet: ꝙ nō ōnia
ſci cognoſcāt in ṽbo· ⁊ iō in noīe ipſius
cognitionē petūt. Deīde oſtēdit ſuffi
cientiā ꝯſequētē hāc viſionē. ⁊ nūc dico
vobis / q2 ego rogabo prēʒ de vobis /
qḋ tripliciter pōt ītelligi. p̄rio ſ̄m Au.
q2 ipſe xp̄s ſ̄m ꝙ hō ſʒ orꝫ ꝓ nobis pa
trē iuxta illud. Hebre. 7. ſaluare ī ppe
tuū pōt accedēs ꝑ ſeipſuʒ ad dominū· ſē
per viuēs ad iterpellādū ꝓ nobis· ſ̄m
tamē ꝙ ipſe ē filiꝰ dei· eiuſdē maieſtatis
cū prē· ⁊ inq̄ʒtūdeꝰ nō rogat prēm ꝓ no
bis· ſʒ ſil' cū prē rogātes exaudit. Alio
mō pōt ītelligi ꝙ ſcīs cū erūt ī uita eter
na nō erit oportunū: vt xp̄s ꝓ eis rogꝫ
prēm· q2 nulla ibi erit īdigentia. Alio
mō q2 etiā dū ſc̄i ſūt ī pſenti vita· nō oꝫ
ꝙ xp̄s ꝓ eis roget· q2 ſine xp̄i rogamīe
ex dilectiōe ad ipſuʒ merentur a prē ex
audiri. vnde ſubdit / ipſe eīm pr̄ amat
vos / q2 vt dicit Aug. dilexit nos ante
mūdi ꝯſtitutionē. Et duas tāgit rōnes
iſtiꝰ amoris. p̄ria / q2 vos me amaſtis /
Sed q̄rit Aug. quō ſit verū: ꝙ iō patꝛ̄
nos amet· q2 filiū dei dilexerimꝰ· cum
p̄ria. Jo. 4. dicat̄. diligamꝰ deū: quo
niā ipſe p̄or dilexit nos. Et dicēdū ī rei
ṽitate ꝙ nō iō diligit nos deꝰ· q2 eū di
ligimꝰ· ſʒ ecōuerſo iō eū diligimꝰ· q̄a
ipſe nos diligit. verūtamē q2 a prē ⁊ fi
lio habemꝰ: ꝙ prēm ⁊ filiū diligamꝰ· ⁊
deꝰ diligit oꝑa ſua· iō nos ſuos dilecto
res amat. Scōm tamē hoc ipſū ꝙ dili
git nos· amatores ſui nos nō facēt· niſi
anteq̄ʒ facēt nos amaret. Alterā dilec
tionis rōem aſſignat ex fide / ⁊ credidi
ſtis: q2 a deo exiui / Criſo. caret apud
prēm ītercēſſiōis neceſſitate ꝑfecta de
filio fides· q̄ ꝙ a deo exierit credit atq̄ʒ
amat· ⁊ ꝑ ſeipſaʒ iā audiri merꝫ. exau
ditionis eīm p̄ricipiū ē fides. vnde ſal
uator. oīa poſſibilia ſūt credēti. Ter
tio ponit̄ ſūma fidei quo ad eternaʒ xp̄i
generationē· ⁊ tp̄alem īcarnationē· ac
mortē ipſiꝰ· reſurrectionē· ⁊ aſcēſionē
/ exiui a prē / .ſ. ꝑ eternā generationeʒ
q̄ exitꝰ ē eternꝰ abſq̄ʒ vlla inouatione.
nō eīm pr̄ p̄ceſſit filiū. Jtē exiuit filius
a prē abſq̄ʒ ſeꝑatione· ita eīm a prē exit
ꝙ filiꝰ ē in prē· ⁊ pater ī filio. Jteʒ exi
uit abſq̄ʒ diminutiōe· q2 ſic nō exit filius
a prē: ꝙ aliq̄d diminuat̄ a prīs ſub̄a· ſʒ
tota ſub̄a ē in prē· tota ī filio· nec ampli
us ī duobꝰ q̄ʒ ī vno. vnde Hylariꝰ. 6.
de tri. nō ꝑ ꝯſuetudinē humanī ptꝰ deꝰ
ex deo naſcit̄· cuiꝰ a deo exitio potiꝰ q̄ʒ
ptꝰ ē. eſt eīm vnꝰ ex vno· nō ē portio·
nō ē dſectio· nō ē diminutio· nō diriua
tio· nō ꝓtenſio· nō paſſio· ſʒ viuētis nē
ex viuēte natiuitas. deꝰ ex deo exiens
ē· nō creatura ī dei nomē electa· nō vt
eēt cepit ex nihilo· ſʒ exiit a manēte· et
exiſſe ſignificationē hꝫ natiuitatis· non
hꝫ īchoatiōis. Deīde tāgit fidē īcar
nationis / ⁊ veni ī mundū / carnē aſſu
mendo ex ṽgine. Jo. p̄rio. Jn ꝓpria ve
nit. Deīde tangit paſſiōis ⁊ reſurrecti
onis fidē / iterū relinquo mundū / mori
ens eīm reliquit mūdū· q2 vitā hūanā
nō habuit. reſurgēs etiā relinq̄t mūduꝫ
q2 ⁊ ſi viuebat habēs vitā corꝑalem et
ſenſibilē· vita tamē illa erat ſeꝑata a vi
ta cōi hoīum. Deinde tāgit fidē aſcēſio
nis / ⁊ vado ad prēm / iuit eīm ad prēm
ī aſcēſione· quādo fuit aſſūptus ī celuꝫ
⁊ ſedet a dextris dei. Mar. 16.

Tertia pars.

Ertio cum dici
tur Dicūt ei tā
gitur deuota fidei confeſſio. ubi tria fa
cit. p̄rio ponit̄ rūſio diſcipulorꝫ / Dicūt

ei discipuli / eiꝰ / ecce nūc palā loq̄ris / prīo locutꝰ fuerat xp̄s palā. i. publice: Jo. 18. Ego palā locutꝰ sū mūdo. ego semꝑ docui ī synagoga ⁊ ī tēplo. qᵒ oēs iudei ꝯueniūt. ⁊ ī occulto locutꝰ sū nihil. nūc ḡo loq̄batur xp̄s palā. i. clare ⁊ apte. eccle. 39. ipse palā faciet disciplinā doctrine sue / ⁊ ꝓuerbiū nullū dicis / ꝯsuetudo ē amicoꝝ vt ab inuicem recedētes absq̧ vlla ḡboꝝ duplicitate sibi mutuo corda manifestēt. qḋ obſuauit xp̄s. recedēs a discipulis. vnde sine ꝓuerbio eis loq̄bat̄ in hoc qḋ palā dixit deū p̄rem discipulos amare. ⁊ qḋ a deo exierat ⁊ venerat ī mūduꝫ. Secūdo ꝯfitētur sapiētiā xp̄i. q̄ dei filio appropriat̄ / nunc scimus q2 scis oīa / reuera sciētis signū ē clare ⁊ lucide loq: vt possit alios docē. sapie. 9. Emitte sapiētiā tuā domīe ḋ celis scīs tuis. ⁊ ḋ sede magnitudis tue. vt mecū sit ⁊ mecū laboret. ⁊ sciam qḋ acceptuꝫ sit apud te. scit eīm oīa ⁊ itelligit / ⁊ nō ē opus tibi: vt qs te īterroget / q2 anteq̄ interroget̄. nouit qḋ īterrogare velit. neq̧ enim īterrogationibꝰ fiunt nō deo corda hominū. q2 scit oīa. etiā anteq̧ fiāt. Tertio ꝯfitēt̄ xp̄i diuinā generationē / ī hoc credimꝰ: q2 a deo existi / q2 solꝰ deꝰ scit occulta cordiū. ⁊ ꝓprie ista noititia filio dei appropriat̄. qḋ sapiā dei p̄ris occulta eternū ḡbū nascit̄ ⁊c.

In ascēsiōe domini. Introductio.

Ecūbētibus ūdecim discipul' appuit ill' ihesꝰ. ⁊ exprobrauit īcredulitatē eoꝝ. ⁊ duritiā cordis. Mar. 16. hᵒ ideꝫ habet̄ Luc. 24. ascēsurꝰ xp̄us ad p̄rem mādauit discipul' dicēs. Eūtes ī mūdū vniuersū p̄dicate euāgeliū oī creature hac ḡo die caritati v̄re nō aliud euāgelium p̄dicare itendimꝰ. q̧ glīe ascēsōis domice. ipse igit̄ q p̄dicatiōis dedit mādatū. digne nobis de seipso loq ꝯcedat: quoniā vt ḡbis vtar Augustī. nō de alio aliquo loq̄mur uobis. nisi de illo q mō ex euāgelio loq̄bat̄ oībus nobis. ipse ergo sit auctor nr̄i ſmonis. q ē largitor nr̄e salutis. q̄ vt nobis ꝯcedat ḡginis m̄ris eiꝰ suffragiū salutatiōe angelica hūiliter iploremꝰ dicētes. aue maīa grā plena ⁊c. Prima pars.

Ecunbentibus ūdecim discip'lis ⁊c. quādo p̄rem familias ꝯtigit ad alterā regionē trāsire. tūc mandata ꝓponit ſuis suis. q̄liter domū suā ⁊ familiā ceteraq̧ oīa vsq̧ dū venerit debeāt gubernare. saluator igit̄ nr̄ hodierna die celestē regionē ascēdens. fideliūq̧ familiā relīquens ī terris. dedit p̄cepta discipulis. vt ꝑ multiplicādo fideliū numero. vbiq̧ terraꝝ ipsiꝰ nomen diuulgarent. de quo agit̄ ī p̄senti euāgelio. qḋ ī tres ptes diuidit̄. in prīa nāq̧ ostendit̄ qbus ḡbis ante suā ascēsionē xp̄s fuerit discipulos allocutꝰ amicabilit̄ ⁊ gratiose. Secūdo quō in celū fuerit assūptus mirabilit̄ ⁊ gl'iose. ibi. ⁊ dominꝰ quidē ihesus ⁊c. Tertio quō ꝑ discipulos ſmo ipsiꝰ fuerit cōpletꝰ seduliter ⁊ studiose ibi. Illi aūt ꝓfecti. Circa primū q̄ttuor describūtur. quoꝝ vnū est apparitio saluatoris. vbi ꝯsiderādū ē. q̧ de ista domi apparitiōe aliq̄ videt̄ eē diuersitas. Aug. nāq̧ dicit q̧ ista apparitio de q̄ loquit̄ Marcꝰ hic ē eadē illi apparitōi q̄ facta fuit ī sero diei resurrectiōis dominice. de q̄ loquūtur Luc. ⁊ Jo. Cui obuiare videt̄. q2 Jo. dicit illi apparitioni Thomā nō affuisse. Marcus ḡo

hic dicit q .11. discipulis apparuit xps; magr aut i historia scol. videt velle q ista apparitio sit eadē illi de q loquitur Mathe9 q .11. discipul xps apparuit in Galilea ad montē vbi ɔstituerat hiesus ill. in illa eim apparitione itroducit magr xpm exprobrasse duritiā cordis discipulor, z dixisse ill. Ite i mundu3 vniuersū pdicate zc. z qui crediderit z baptizat9 fuerit zc. z itez itroducit eū tūc dixisse. signa eos q crediderit hec sequētur. i noīe meo zc. que uerba refert Marc9 xpum dixisse i hac apparitione. vnde hec apparitio videt eē eade3 illi. s3 huic nō videt ɔsonare. qz Marc9 dicit hāc apparitionē fuisse nouissimā .i. nouissimo die factā. quo xps fuit i terra. ait eim sic. nouissime recūbentibus .11. discipul apparuit illis hiesus. vnd videt eē dicendū: q hec apparitio d qua loquit Marc9 nō sit eadē illi q facta est i sero diei resurrectōis. put etiā beat9 Aug. pm aliā expositionē magis sētire videt. nec rurs9 sit eadē illi. quādo apparuit i Galilea sup montē. put etiam magr sup act9 aplorum videt velle. s3 ista apparitio fuit noua ab oibus apparitionib9 facta. v3 i die ascēsionis prout Aug. z Gre. z magr i hysto. qd etiam glo. sup Marcū poti9 sentire videtur. post resurrectionē aūt suaz p .40. dies anteq3 celos ascēderet. credēdum est q multotiēs discipul apparuit. vt3 q legit i actib9 aplorum. qz discipul pbuit seipsum viuū post passionē i multis argumētis p dies .40. apparēs eis. z loquēs de regno dei. vnde Jo. dicit q multa signa etiā post resurrectionē fecit hies9 i ɔspectu discipulor. q nō sūt scripta in euāgelio. s3 tamē euāgeliste omissis ceteris apparitiōib9. decies eū apparuisse dicūt. prīo Marie magdalene plorāti ad monumentu3. Mar .16. z. Jo.20. Secūdo mulierib9 redeūtib9 de monumento. qu tenuerunt pedes ei9 z adorauerūt eū. Mat.18. Tertio Petro s3 vbi. quādo. z quō. nescit. Luc. 24. Quarto duob9 discipul eūtib9 i castellum. Mar.16. z Luc.24. Quito cōgregatis discipulis absente Thoma in sero resurrectiōis. Luc. 24. z Jo. 20. Sexto. p9 dies. 8. eisdē apparuit psente Tho. Jo. 20. Septio. z. discipul apparuit i piscatiōe ad mare Tiberiadis Jo.21. Octauo i mōte thabor i Galilea 11. discipul apparuit. Mat. 28. iste oēs apparitiōes ante diē ascēsionis facte leguntur. ipsa vo die ascēsionis bis eis apparuit. semel sc3 recūbentib9 discipulis i cenaculo. 11. eim apli habitabāt i mōte Syon i cenaculo. qd pmitus fuerat palatiū Dauid i quo mādūcauit xpus pasca cū discipul ante passionē suā. alteri vo discipuli z sācte mulieres habitabant circūquaq3 p diuersa hospitia | z recūbētibus in dicto cenaculo .11. discipulis apparuit illis hies9 || Viero .11. apparuit discipul sil ɔgregatis: ut oēs testes sint z enarrēt oibus. qd cōiter viderūt z audierūt. neq3 eim falsū eē potuit. qd tot oculis visū atq3 aurib9 auditū e. Solis aūt. 11. discipul apparuit qz magis erāt exprobrādi de icredulitate z duritia cordis q3 alii. magis etiā ɔfirmādi erāt de vitate resurrectionis cui9 testes erāt ordinati a deo p uniuersum orbē. act. 4. vtute magna reddebant apli testimoniū resurrectiōis hiesu xpi. Aut forte dici pōt: q l3 soli .11. discipuli nominet nō excludūtur alii discipuli. z mr domi atq3 reliq sācte mulieres. quib9 oibus recūbentib9 xps apparuit. Et nō q mādūcātib9 discipulis ipse xps cū eis mādūcauit: vt legitur i

actib⁹ apl'oruz. ⁊ hoc ꝓpter duo. p̄rio q̄
dē in signū dilectiōis. qꝛ eis amplꝰ eū
nō erāt visuri i carne. iō anteq̄ꝫ rece-
deret māducauit cū eis. queadmoduz
amici cū ab īuicē debēt separi. sil' man-
ducāt ⁊ bibūt. Secūdo iō cū eis recu-
buit: vt vitatē carnis sue demōstraēt
tūc eīm marie debebat se ostēdē nō esse
alienū. qū vlteri⁹ nullū signū sue r̄sur
rectiōis erat ostēsur⁹. vitatē aūt car-
nis marie ostēdit comestio. qd eīm ve
rā carnē nō hꝫ. comedē nō pōt. vn̄ an
geli i assūpto corpe ve comedē nō pn̄t.
⁊ iō angel⁹ ad tobiā eiusdē. 12. cū essez
iquit vobiscū p volūtatē dei. videbar
qdez vobiscū māducare ⁊ bibē. sꝫ ego
īuisibili cibo ⁊ potu vtor. q ab hoībus
videri nō pōt. ⁊ hoc ē qd dicit Greg. co
medit xp̄s ⁊ ascēdit. vt vꝫ p effectū co-
mestiōis vitas patescēt carnis. vn̄ cō
siderādū q illa comestio. va fuit come
stio. ⁊ nō fantastica. cibū eīm ipse assūp
sit. dentib⁹ fregit. masticauit ⁊ q̄litates
pcepit saporꝫ. atq cibū ipum traiecit in
stomachū. hec eīm sufficiūt ⁊ requirūt
ad verā comestionē. sꝫ tamē i eo nō fu
it comestiōis effect⁹. effect⁹ eīm come-
stionis ē: vt p digestionē cibi subtiliora
ipsi⁹ i carnē ⁊ ossa atq sanguinē ↄuertā
tur. grossiora vo emittāt. nihil autez
istoꝝ fuit i xp̄o post resurrectionē. qa
cib⁹ ille quē assūpsit nō p digestionē. sꝫ
vtute diuia. nec i carnē ꝓpriā. sꝫ i alte
rā subam ↄuersꝰ ē. Secūdo ponit ex
probatio discipuloꝝ. sic eīm comede-
bat cū eis. tāq familiaris amic⁹. sꝫ ta-
men cordis eoꝝ duritiaz exprobrabat
palā. velut liberal' correctoꝝ // ⁊ expro
brauit // exprobrare ē reprehēdē vitu-
perare. ↄuiciari. ⁊ iiuriari vbis // icre
dulitatē illoꝝ // q̄tū ad cecitatē itellec-
tus. qꝛ auditā ⁊ visā xp̄i resurrectionē
nō crediderāt // ⁊ duritiā cordis // q̄tuz
ad tarditatē credēdi. qꝛ etiā multis sig
nis resurrectiōis ostēsis tarde credide
rāt // qꝛ his q viderāt eū resurrexisse a
mortuis nō crediderūt // resurgētē qdē
xp̄m a mortuis nemo vidit hoīum. eū
tamē resurrexisse viderūt angeli. vi-
dit Maria magdalena. viderūt sancte
mulieres a monumēto veniētes. vide
rūt ⁊ discipuli eūtes i Emaus. ⁊ qꝛ apl'i
nō crediderāt his. q eū viderāt. nisi ⁊
ipsi viderēt. iō merito de hac icreduli-
tate ⁊ cordis duritia rephēdunt. marie
vt dicit Aug. qꝛ gētes credituri erant
eū resurrexisse. quē nō viderāt. audi-
ta aploꝝ p dicatiōe. q nō crediderūt vi
dentib⁹. nisi ⁊ ipsi viderēt. vnde dixit
Thome. qꝛ vidisti me thoma credidi-
sti. Cōsiderādū ē q fuerūt ista vba ex
probratiōis. q xp̄s hodie dixit apl'is. et
forte talia fuerūt. aut duriora q̄lia dixit
discipul' eūtib⁹ i Emaus. o stulti ⁊ tar-
di corde ad credēdū i oībus q locuti sūt
ꝓphete. nō ꝓphete tātū. sꝫ angeli mulie
res. ⁊ vri ↄdiscipuli. idcirco aūt vt dic
greg. tūc discipulos domin⁹ icrepauit:
cū corpalit eos r̄liqt. vt vba q recedēs
dicēt i corde audiētiū arti⁹ impssa re-
manerēt. ⁊ sm Hiero. exprobrat icre-
dulitatē: ut succedat credulitas. expro
brat duritiā cordis lapidei. vt succedat
cor carneū caritate plenū. Quare vo
discipuli sic fuerūt tardi ad credēdū xp̄i
resurrectionē. Dicit greg. duas cās eē
vna qdez rōne ifirmitatis eoꝝ. nōdum
eīm sic erāt perfecti: vt mirabilia dei
opa cognoscerēt: Secūda cā est rōe fu
ture nr̄e firmitatis. nā vt dicit Leo pa
pa. nō pmisisset de⁹ tātū suos discipl'os
dubitare de resurrectiōe. nisi eoꝝ dubi
tatio nr̄e fidei fuissꝫ ↄfirmatio. Illi igi
tur sic dubitauerūt. queadmodū qlibet

nr̄m dubitare potuisset. loco igitur nr̄i dubitauerūt ipsi. sȝ dum dubitatio eorū tollit certis argumētis resurrectiōis ꝯueniēs ē: vt oīs nr̄a dubitatio sit remota. vnde Leo. dubitatū ē ab illis: ne dubitaret̄ a nobis. ⁊ Gre. min⁹ eiȝ mihi maria magdalena pstitit. q̄ citi⁹ credidit. q̄ȝ Thomas q diu dubitauit. ille eīm dubitādo vulnerū cicatrices tetigit ⁊ de nr̄o pectore dubietatis vuln⁹ āputauit. Cū vo exprobrasset ⁊ comedissȝ corā discipul⁹ p̄cepit eis: ne ab hierosolimis discederēt. Luc. 24. vos aūt sedete ī ciuitate. donec īduamini v̄tute ex alto. vbi voluit: q expectarēt promissionem p̄ris. quā audistis īgt p os meū. pmissio nāqȝ sp̄us sci erat pmissio p̄ris. q ꝓprio ore xp̄s pmiserat sp̄ūȝ sāctū mittēa p̄re ī ap̄l'os. Jo. 14. paclitus aūt sp̄us sāct⁹ quē mittet p̄r ī nomīe meo. ille docebit vos oīa. hāc aūt promissionē iterū repetit dicēs. Johannes qdē baptizauit aq̄. vos aūt baptizabimini sp̄ū sācto nō p⁹ multos hos dies. nec ante voluit eos p̄dicare nomē suuȝ q̄ȝ sp̄ūȝ sāctū accipēt. q eos īstruxit oēȝ v̄itatē. Jo. 16. Cū aūt venerit sp̄us ille v̄itatis: docebit vos oēm v̄itatē. Iteȝ eos ꝯfirmauit: vt nō timerēt nomē ipsius corā regib⁹ ⁊ ptātib⁹ hui⁹ scl̄i p̄dicare. sp̄us eīm sāct⁹ oīm ē artifex. oēm habēs v̄tutē. oīa ꝓspiciens. sapie. 1°. his aūt dictis iā circa sextā horā refectione cōpleta. p̄cepit eis: vt egrederēt oēs de ciuitate ad montē oliueti v̄l⁹ bethaniā. q sita ē ī latē eiusdē mōtis lōge ab Hierl'm vno milliari. ⁊ hoc ē qd dic̄ Luc. eduxit aūt eos foras ī bethaniaȝ. statiqȝ euanuit ab oculis eorū. ⁊ hec est nona apparitio domi. sȝ p̄ria duarū q̄ facte sūt ī die ascēsionis. Tertio ponit q̄le discipul' xp̄s officiū īposuerit ī sequenti apparitiōe. nā stati p⁹ comestionē vnanimiter egressi sūt de ciuitate oēs apl'i cū discipul' ⁊ m̄re domi gl'iosa. atqȝ sāctis mulierib⁹. ⁊ cū tota credētiū multitudie. ⁊ put illis mādauerat domin⁹. venerūt bethaniā ī montē oliueti. iste v̄o mons b̄m veterē l̄raȝ. dicit mons triū luminū. q2 de nocte ex pte occidētis illumīabat̄ igne tēpli. q erat iugit ardēs ī altari. mane v̄o a pte oriētis p̄io excipiebat radios solis. anteq̄ȝ illustraret̄ ciuitas. hēbat etiā copiā olei. qd est fomētū lumīs. iste mons dan. 11. dicit̄ sāct⁹ ⁊ īclit⁹. sit⁹ īter duo maria. sāct⁹ qdē est b̄ȝ glo. ꝓpter dominicā h̄itatōeȝ ⁊ īclit⁹ ꝓpt ei⁹ ascēsionē. est aūt situat⁹ īter mare cyreneū ex pte occidētis. et mare mortuū. locū scȝ illū vbi subuersa ē sodoma. ex pte oriētis. ibiqȝ dū cōuenissēt apl'i cū maria m̄re domi. ⁊ ōni credētiū multitudie. expectātib⁹ illis saluatoris aduētū. ecce subito in medio eorū iterū apparuit domi⁹. sciētes igit̄ q ꝯuenerāt: q celos vellet ascēdē. interrogauerūt eū qdā eorū dicētes. domine si tpe hoc restitues regnū Jsrl'. zelabāt eīm velut adhuc carnales. p tpali regno iudeorū qd trāslatū erat ad gētes. dominabāt̄ eīm alienigene iudeis. vnde tendebāt: q regnū ipm natiōi iudaice restitueret̄. nāle ē eīm: vt qlibet desideret sui regni magnificētiā ⁊ libertatē. spes aūt aliquorū discipulorū fuerat. q ñ xp̄s venisset ī carnē. vt regnū iudeorū ī p̄stinū statū restituēt. vnde Lu. 24. dixerūt discipl'i eūtes ī emausnos sperabam⁹: q ipse eēt redēpturus isrl'. ⁊ rn̄dit illis dn̄s. nō ē v̄rum noscere tpa ⁊ momenta. q̄ p̄r posuit in sua ptāte q. d. ad vos nō ptinet scire futura. q̄ ī sola dispōne dei sūt posita. de quorū nūero ē r̄stitutio ppl'i iudayci. nā ipȝ regnū

restituēdū ē· nō carnaliter ꝫ spūaliť: qñ
iudei credēt i xp̄m circa finē seculi q fu
it ver⁹ rex eoꝝ. Luc. i°. regnabit i do
mo Jacob i eternū. Interi vo ante fi-
nē seculi regnū isrl' restituēdū erat i fi-
de credētiū. de quo subdit. Sꝫ accipie-
tis vtutē superuenientis sci spūs i vos.
ecce iteꝝ spūm sanctū aplis repromittit
ꝛ eritis mihi testes. testes aūt diuinoꝝ
veridicos eē oꝫ· ꝛ cōstātes. Vnde ne-
cessaria erat illis vtus spūs sci· q̄ illu
erētur ꝛ firmarēt. hoc vo testimoniuꝫ
xp̄i fuit i hierusalē· ꝛ i oī iudea· ꝛ sama
ria· ꝛ vsqꝫ ad vltimū terre. qꝛ in oēm
terrā exiuit son⁹ eoꝝ· ꝛ i fines orbis ter
re verba eoꝝ. hec cū dixisset cui⁹ rei de
berēt eē testes. subiūgit ‖ ꝛ dixit ill'. eū
tes i mūdū vniuersū p̄dicate euangeli-
um ‖ Euangeliū ē bona denūtiatio. nul
la vo ē melior āñūtiatio· q̄ꝫ eoꝝ que ꝓ
nostra redemptiōe xp̄s fuit operatus·
ꝛ salutis documēta· que dedit atqꝫ eter
ne vite premiū quod ꝓmisit. hec vero
omnia predicāda fuerāt ante mūdi cō-
summationē. Mat. 24. predicabit hoc
euangeliū in vniuerso orbe· in testimo
nium omnib⁹ gentibus· ꝛ tunc veniet
cōsummatio. Subiūgit autē quib⁹ sit
predicandū euāgeliū ‖ omni creature ‖
oīs creature noīe hō itelligit̄ ꝫm Gre:
quia hō habet aliqd oīs creature. s. eē
cū lapidib⁹· viuere cum plātis· sentire
cum aīalibus· intelligē cum angelis:
qua ꝓpter ꝫm similitudineꝫ homo dicit̄
minor mūdus· quasi oēm creaturaꝫ cō
tinēs. Item ꝫm eūdem homo dicit̄ oīs
creatura· qꝛ ꝓpter eū oīs creatura mū
di videt̄ esse ꝓducta. sumus eīm quo-
dammō finis oīum. Itē ꝫm eundē. oīs
creature noīe potest omnis natio gētiū
designari. cum eīm ante xp̄i passionem
mandatū fuisset aplis: ne gentibus pre
dicarent incredulitatē iudeoꝝ. post xp̄i
resurrectionē mandatū fuit: vt in oēs
gentes euangeliū diuulgarēt. Mat. 28
Euntes docete oēs gentes. vel ꝫm the
ophilum predicāduꝫ est euangeliū ōni
creature. i. credēti· ꝛ nō credēti. ꝛ īde
est q euangeliū legitur solenniter in ec
clesia in loco eminēti· vt palam ab oī-
bus audiatur. Ysa. 4. Super monteꝫ
excelsum ascēde· tu qui euangelizas sy
on· exalta in fortitudine vocem tuam.
Legitur autem versus aquilonem vbi
sita est Hierusalem. vnde p̄dicatio euā
gelii ad nos deuenit. Luc. 24. predica
te in omnes gentes incipiētes ab Hie-
rosolima. lectioni vero euangelii pre-
mittitur domin⁹ vobiscū· qꝛ adest do-
min⁹ fidelib⁹ q credūt euāgelio. Mat.
28. ecce ego vobiscū suꝫ oībus diebus
vsqꝫ ad ꝯsūmationē seculi. deinde diaco
nus icipit euāgeliū quoqꝫ crucib⁹ ip̄ius
quaꝝ p̄mam signat i p̄ncipio euāgelii.
qꝛ hic ē liber crucif. xp̄i. Mar. i°. initiuꝫ
euāgelii hiesu xp̄i filii dei. Altera crux
signat̄ i fronte· vt thau signū deo signa
tū sit· quatin⁹ ꝯstāter nomē domi p̄di-
cemus. Tertia crux fit i labiis: vt ore
ꝯfessio sit ad salutē. Quarta fit i pecto
re: vt corde credat̄ ad iustitiā. Quīta
fit i tota fatie: vt aꝑta fatie gl'iam do-
mini speculemur. Deide ponit duplex
p̄miū· ꝛ p̄io credētiū ‖ qui crediderit ‖
fidē ꝑ opa ostendēdo. vera eīm fides ꝫm
Gre. ē quādo ea q̄ vbis dicim⁹· opib⁹
cōsentimus ‖ ꝛ baptizat⁹ fuerit ‖ nō eīm
sufficit credere ad salutē· nisi alsit rege
neratio baptismi. Jo. 3. nisi quis rena-
tus fuerit ex aqua ꝛ spū sancto· nō pōt i
trare in regnū dei ‖ saluus erit ‖ ꝛ tamē
aliquis credens saluari potest· vbi ex-
cludit baptismum necessitatis articu-
lus. tanta enīꝫ est sacre fidei necessitas

ꝛ efficacia· ꝙ nullus vnꝙ̄ hominum
saluatus fuit · aut saluabitur nisi in
fide. eadem eīm ē fides p̄cedētiū x̄p̄m ꝛ
sequētiū. illi eīm saluati sūt ī fide vētu
ri· nos v̄o ī fide p̄teriti· qꝛ q̄d illi crede
bāt futurū· nos credim⁹ iā venisse ꝫ
ꝙ dicit Aug. de tri. alterū premiū ē in
creduloꝝ q̄d sequit̄ // q̄ v̄o nō crediderīt
cōdēnabit̄ // hebre. 11°. sine fide īpossibi
le ē placē deo. Sꝫ dices ergo cōdēnant̄
pueri· q moriūt̄: cū credē nō possit. Et
ē dicēdū ꝙ pueri baptizati ꝛ si fidei non
habēt v̄tutē· habēt tamē fidei sacramē
tū· cui⁹ v̄tute saluāt̄. Uł dicēdū ꝙ pue
ri baptizati decedētes saluāt̄ v̄tute gr̄e
ꝛ fidei· atꝙ ceteraꝝ v̄tutū· q̄ illis bap-
tizatis īfūdunt̄ a deo· habēt igit̄ fidē cu
ius v̄tute saluāt̄· sed vsū fidei nōdum
habēt· sicut ꝛ dormiētes fidē habēt sine
vsu. Uel pōt dici ꝙ pueri baptizati sal
uātur ī fide ecclie· q̄ credit p̄ eis ꝛ loco
eoꝝ· q̄d ipsi nōduz credē possūt. Sꝫ ite
rū dices. ergo videt̄ ꝙ iudei ꝛ gētiles
saluari possint ī fide ecclie. Dico ꝙ fi-
des ecclie nulli nō baptizato pōt p̄ficet̄
ad salutē. qꝛ v̄o vt dicit Aug. ī libro d̄
trinitate. ita q̄libꝫ fidē suā videt: ꝙ al
teri⁹ tamē fidē vidē non pōt. id̄. 4. po-
nūtur signa q̄b⁹ credētes cognosci pos-
sūt. vnde dicit // signa aūt eos q credi-
derīt hec sequēt̄ // ꝛ sūt. 5. signa· quoruꝫ
primū ē eiectio demonū· d̄ quo subdit //
In noīe meo // .i. v̄tute ꝛ inuocatione
noīs mei // demoīa eiiciēt // Luc. 9. de-
dit illis v̄tutē ꝛ p̄tātē sup̄ oīa demonia
ꝛ Luc. 10. reuersi sūt. 72. cū gaudio di
centes. domīe etiā demoīa subiciūtur
nobis ī noīe tuo. Secūdū signū ē locu-
tio diuersaꝝ linguaꝝ // līguis loquētur
nouis // q̄d p̄rio ī die penthe. factū ē· qñ
ap̄li repleti sūt spū sc̄to· ꝛ loq̄bant̄ va
riis līguis. act. 2. Tertiū signū ē fuga
re serpētes // serpētes tollēt // .i. auferēt
vel dispergēt. de beato Paulo legitur
act. 28. ꝙ viperā q̄ manū ei⁹ momor-
derat excussit in ignē. Unde de beato
Phillippo legit̄· ꝙ draconeꝫ maximū
q̄ plures occiderat expulit ī desertū. et
beat⁹ Georgius draconē cepit. Quar-
tū signū ē nō pati nocumētū a mōtiferis
// ꝛ si mortiferū q̄d biberīt: nō eos noce
bit // de beato Johāne euāgelista dicit̄·
ꝙ calicē veneni bibit sī nocumēto. Itē
de multis martirib⁹ legitur ꝙ plumbū
liquefactū· ꝛ pix soluta· ꝛ aqua buliens
fuerūt eis in ore īfusa· nec tamē illi no-
cuerūt. Quintū signū est sanare lāguē
tes // super egros manus imponēt· ꝛ be
ne habebunt // act. 3. dicit̄ ꝙ petrus ꝛ io
hannes ascendētes in templum· eum sa
nauerūt· qui ex vtero matris claudus
fuerat ipsius manu apprehēsa. Sꝫ sciē
duꝫ ē ꝙ licꝫ ī primitiua ecclia ista fuerīt
signa credentiū· mlti tamē nō credētes
eadē signa op̄ati sūt. vnde Luc. 9. dixe
runt quidā discipuli x̄p̄o. p̄ceptor vidi
mus quēdā ī noīe tuo eiiciētem demo-
nia· ꝛ p̄hibuim⁹ eū· qꝛ nō sequit̄ te. et
dixit x̄p̄s. nolite p̄hibere eū. Item qui
dam credētes· sed mali eadē signa op̄a
ti sūt· sed nihil p̄fuerūt eis ad salutem.
de quib⁹ dicit saluator Mat. 7. multi
dicēt mihi in illa die. domīe domīe nō-
ne ī nomine tuo p̄phetauimus· ꝛ ī noīe
tuo demonia eiecimus· ꝛ in nomīe tuo
virtutes multas fecim⁹. ꝛ tūc ꝯfitebor
illis· quia nunꝙ̄ noui vos.. discedite a
me qui operamini īiquitateꝫ. nūc vero
presenti t̄p̄e raro fiunt talia signa etiam
a fidelibus ꝛ sanctis· quod nō contingit
ex defectu fidei ꝛ sanctitatis· cum mul
ti non fideles ꝛ mali ea fecerint. Sed
hoc ideo accidit: quoniaꝫ ut dicit Gre.
ista signa fuerunt necessaria in exordio

eccl'ie ad cõuersionẽ gẽtiũ. ⁊ ad fauorẽ
fidei. nũc aũt fide cõfirmata. iã nõ ẽ ne-
cessariũ vti miracul'. nõne magnũ mi-
raculũ ẽ: q2 mũd⁹ credit ĩ crucifixũ. nã
⁊ hoc ipsũ pteritis miracul' attestatur.
Nã q2 sicut ĩ pmitia eccl'ia fides credẽ
tiũ o. tẽdebat pista signa ad lr̃am ĩtelle
cta. ita p̃senti tpe o3 cuiuslib3 fidẽ eisdẽ
signis ostẽdi spũalit' ĩtellectis. hec vo
signa sũt opa nr̃a. sine qbus fides nõ p-
ficit ad salutẽ. Jac. 2. fides coopat' ope
ribus. ⁊ ex opibus fides ẽ cõsũmata. ex
operib⁹ ei3 iustificat' hõ. ⁊ nõ ex fide tã
tum. Primũ igit' credẽtiũ signũ ẽ: ut
abiiciãt a se demoniũ. si qd ĩ eis ẽ p pec-
catũ. nã aĩa p pccatũ fit demonioꝝ ha-
bitatio. Apo. 18. facta ẽ demonioꝝ ha-
bitatio. eicit' aũt demoniũ p sacramẽtũ
baptismi. xp̄i noĩe ĩuocato. ⁊ p sacramẽ
tũ penitẽtie. eiicit eĩm demoniũ cõtri-
tio de corde. confessio ex ore. satisfactio
etiã a remotis eũ piicit. Mat. 17. hoc
gen⁹ demonioꝝ nõ eiicit' nisi ĩ orone ⁊
ieiunio q̃ sũt penitẽtie opa. Secũdũ sig
num credẽtiũ ẽ loq nouis liguis. vt si
qs solit⁹ erat secularia verba dicẽ. dei
vba loqtur. pria Pe. 4. si qs loqtur
q̃si smones dei. Itez si qs fuit piger ad
orõnez. nũc sit sollicit⁹. Ephe. 5. loquẽ
tes vobismetipsis ĩ psalmis ⁊ himnis
⁊ cãticis spiritalib⁹. cantãtes ⁊ psallen
tes ĩ cordib⁹ vr̃is. domio grãs agẽtes
Revera talis poti⁹ loqt' noua ligua. q̃3
si ex barbara lingua italicũ seu latinu3
loqret'. Tertiũ signũ ẽ credẽtiũ oẽ3 fal
sitatis errorẽa se ⁊ ab aliis auferre. he-
retici eĩm noĩe serpẽtis ĩtelligũtur. q
acutissimas habẽt linguas ad fallẽdum
ps. acuerũt linguas sicut serpẽtes. ve
nenũ aspidũ sub labiis eoꝝ. Quartum
credẽtiũ signũ est mortiferis tẽptatiõi-
bus nõ p̃sentire. siqdem eĩm delectatio
mortifera. aut ira. aut auaritia ueniat
ĩ mentẽ. q̃si mortiferũ bibit'. s3 fideles
veri hoc mortiferũ xpriaca spiritali cõ
miscẽt cogitãdo xp̄i passionẽ. tormẽta ĩ
ferni. glĩa3 padisi. ꝑpter qd nihil eis no
cet tale mortiferũ. s3 magis ex eo casti
gãtur. 2. Cor. 6. vt castigati ⁊ nõ mor
tificati. Quintũ signũ credẽtiũ est mĩe
opera pximis ĩdigẽtibus exhibẽ // sup
egros eĩm man⁹ ĩponẽt ⁊ bene hẽbũt //
Egri nãq3 dicũt' eo q aliorum subsidio
egeãt ĩ suis necessitatib⁹. quicũq3 igit'
ĩpendũt mĩe opa. vel reficiẽdo esuriẽ-
tes. nudos vestiẽdo. uisitãdo ĩfirmos.
subueniẽdo oppressis. cõsolãdo afflic-
tos. ĩstruẽdo simplices. aut q̃cũq3 alia
mĩe opa exercẽdo sup egros imponunt
man⁹. i. mĩe opa. vnde bene se habeãt.
pũer. 30. manus suas apperuit inopi. ⁊
palmas suas extẽdit ad pauperẽ. hec igi
tur. 5. sc3 sacramẽtoꝝ pceptio. diuinoꝝ
locutio. erroꝝ dispsio. peccati detesta-
tio. ⁊ mĩe opa. sũt signa ⁊ miracula cre
dentiũ. q̃ vt dicit Gre. tãto maiora sũt
spũaliter ĩtellecta. q̃to p hoc nõ corpa
s3 aĩe suscitãtur. Secũda pars.

Ecũdo cum dicitur et dominus

quidẽ ⁊c. tangit' ascẽsio saluatoris. Et
duo facit. pmittit eĩm ascẽsiõis mod⁹ //
⁊ domi⁹ qdẽ hiesus postq̃3 locut⁹ ẽ eis //
vnũquẽq3 osculat⁹ ẽ ex corde amoris ĩ
timo s3 qd dicit Amb. ĩ psa hodierna.
apl'is cara reliqt oscula pacis. deĩde ua
ledicẽs eis. eleuatis mãib⁹ eos bñdixit
vt dicit Luc. sicut pr̃ a filiis recedens
eos bñdicit. ⁊ vt dicit Theop. forte in
hac benedictione vi3 conseruatiuã eis
ĩfluxit. vsq3 ad spũs sancti aduẽtũ. his
factis. ad oriẽtem versa facie vt dicit
Dam. 4. li. c. 4. // Assũptus ẽ ĩ celũ //

eleuatis manib⁹ ferebatur in celum. ꝛ nubes suscepit eũ ab oculis eoꝝ. quia claritate cuiusdã nubis circũdatus. eis ulterius nõ ẽ visus. quẽ dum aspicerent eleuari i celum ꝓni ceciderũt in terraz adorãtes: vt dicit Lucas. super excelsa igitur celi: vt dicit Leo papa terrenũ corp⁹ imponit. ossa itra sepulchri angustias paulo ante ꝯclusa. angeloꝝ cetibus iserũtur. i gremiũ immortalitatis mortal' natura trãsfundit. ascẽdit igitur domin⁹ de mõte oliueti in celuz. Et dicit Sulpiti⁹ ep̃us Hierosolimitanus ꝛ habet i glo. sup actus. ꝙ dũ facta fuisset ecclia i mõte oliueti. vnde xp̃s celum ascẽdit. locus ille vbi steterunt vestigia pedũ xp̃i ascendẽtis. nũꝙ potuit ꝯtinuari pauimẽto. sed marmora excutiebãtur i ora apponentiũ. ꝛ puluis adhuc retinet vestigia ipressa pedũ ei⁹ nec deleri possũt. Cõsiderandũ ẽ autẽ: quia xp̃s ascẽdit euidẽter. q2 dum eẽt i medio apl'orum. subito cũ eleuasset manus ad celum. videntib⁹ illis eleuat⁹ ẽ. Ascẽdit mirabiliter. qđ apparet ex tribus. Primo quidẽ q2 ꝓpria vtute nullo creature obsequio vl' auxilio. Secũdo quia penetrauit corp⁹ eius gl'iosum oẽs celos. absq3 diuisiõe ꝛ fractura celorum. Tertio distantiã maximã q̃ est a terra i celum subito pertransiuit: vt eẽt super oẽs celos. de qbus omnib⁹ ait ps̃. domĩe dominus nr̃ ꝙ̃ admirabile ẽ nomẽ tuum i vniuersa terra. quoniaz eleuata ẽ magnificentia tua sup celos. Tertio ascẽdit letãter. qa exultãtibus angel'. ps̃. ascẽdit de⁹ i iubilatiõe. ꝛ dominus i voce tube. vnde Aug. ascẽdẽte xp̃o pauet oẽ celũ. mirãt astra. plaudũt angeloꝝ agmĩa. tube sonãt. ꝛ letis emiscẽt blãda modulamĩa chori. Quarto ascẽdit honorifice. q2 comitabant ei gl'iosa illa sanctoꝝ corpa. que surrexerunt cũ eo. ꝫm ꝙ dicit Aug. i ꝫmõe resurrectiõis. Itẽ vt dicit Hiero. super ps̃. oẽs vtutes angelice xp̃o venerunt obuiã. decantãtes gl'iaz deo. ꝛ ꝓcedentes eũ ad alias vtutes celestes clamabãt. pate viã domĩo veniẽti. ꝛ illi occurrite. ꝛ serate celestes adit⁹. ꝛ eternalis egress⁹ pateat. apperiãt ethereẽ ianue. ꝛ eterna ꝓ ediũ value. ꝛ introibit rex gl'ie. ꝛ querũt angelice vtutes. qs ẽ iste rex gl'ie. Et respõderũt alie. dominus vtutũ. Quito ascẽdit sublimit quia sup oẽs celos. ꝛ sup oẽm creaturã angelicã. ps̃. ascẽdit sup cherubin ꝛ volauit. volauit sup pẽnas ventoꝝ. Nõ q2 plures cãe sũt ascensiõis domĩ. prio nãq3 ascẽdit rõne dignitatis corpis sui gl'ificati. cui nõ ꝯuenit nisi loc⁹ celestis. Ascẽdit ad ꝯfirmationẽ fidei. Aug. in ꝫmone. ascẽsio domĩ catholice fidei ẽ cõfirmatio. Ascẽdit vt spem nr̃am erigẽt vt speram⁹ cũ illo eẽ. vnde Aug. dñs nr̃ ihesus xp̃s dũ nãm humanã syderib⁹ i portauit. credẽtib⁹ celũ posse patẽ mõstrauit. Ascẽdit vt caritatẽ iflãmaret Gre. oꝫ carissimi vt illuc xp̃z corde sequamur. vbi ipsũ credim⁹ corpe ascẽdisse ꝛ si adhuc tenemur ifirmitate corpis. eũ tamẽ seq̃mur passib⁹ amoris. Ascẽdit vt humanã nãm gl'ificaret. vnde Criso. nã cui⁹ cã padis⁹ a cherubin custodiebat. hodie sup cherubin cũ sũmo honore suscepta ẽ. ꝛ nã cui dictũ ẽ terra es. ꝛ i terrã ibis. hodie iuit i celũ. ꝛ sine termĩo super celos regnat. Ascẽdit vt ꝓuocet affectũ. deut. 32. sicut aqla ꝓuocãs ꝛc̃. Ascẽdit vt ꝓ nobis ꝑrem interpellaret. hebre. 9. Introiuit in ipsum celum vt appareat nũc vultui dei ꝓ nobis. ꝛ ꝓria. Jo. 2. aduocatum hẽmus apud ꝑrem ihesum xp̃m iustũ. ꝛ ipse est

ꝓpitiatio pro peccatis nostris. Ascendit vt viam celestē nobis demonstraret. Mich. 2. ascendit iter pandēs ante eos Ascēdit vt celuꝫ nobis aperiret. deu. 28. aperiet tibi dominꝰ thesauruꝫ suuꝫ optimū. i. celū. Ascēdit: vt locū nobis in regno pararet. Jo. 14. vado parare vobis locum. Itē ascēdit: vt spūm sāctum nobis mitteret. Jo. 16. nisi ego abiero paclitus nō veniet ad vos. ꝛ dū assumptus fuero. mittā eum vobis. Itē ascēdit vt corpali presentia subtracta toto corde eum desideremus. Col. 3. q̄ sursum sūt querite. vbi xp̄s est in dextra dei sedens. vnde Aug. 4. cōfes. 12. noluit nobiscū diu eē. ꝛ nō reliquit nos abscessit enim ꝛ ecce hic est. ꝛ discessit ab oculis: vt redeamus ad cor. ꝛ inueniamus eum. ascēdamus igitur ꝛ si nō dum corpe. corda tamē leuemus ad dominum. ita tamē si nullum vitium mētem nostram aggrauat. quia vt dicit Aug. nullum vitiuꝫ nostrum ascēdit cuꝫ medico nostro. Bene ascēdit corde miles quidā. q̄ ī partibꝰ ultramarinis oīa loca in quibꝰ saluator nr̄ fuerat sollicite cum lacrimis visitauit. ꝛ duꝫ oīa sācta loca deuote ꝑquisiuissꝫ. vltio venit in mōtem oliueti. vnde xp̄us celum ascēderat. vbi post longā orōnem cum lacrimis dixit. ecce domine vbiq̄ꝫ diligenter te requisiui. vsq̄ꝫ dum veniꝛꝫ ad locum. vnde celos ascēdisti. nescio vbi amplius te requirā. iube ergo spūꝫ meum suscipi. vt ad dextram p̄ris videam te sedētem in gl'ia. et his dictis sine dolore spūm celo reddidit. Secundo ponitur ascēsionis gl'a // ꝛ sedet a dextris dei // sessionē istam vt dicit Aug. de simbolo non accipiamus corpaliter quasi mēbris humanis deus p̄r sit figuratus. sed per dexterā illam pōt ītelligi exaltatio xp̄i. qua super oēm creaturaꝫ hac die magnificatus ē. hebre. p̄rio. sedet ad dexterā maiestatis ī excelsis. tāto melior angelis effectꝰ. q̄ꝫto differentius p̄ illis nomē hereditauit. Item sedet a dextris ꝓpter honorē ꝛ gl'iam diuinitatis: vt dic̄ dam. li. 3. c. 31. quos eiꝫ volumus honorare collocamus ad dexteram. Item sedet a dextris rōne vnitatis eēntie cum p̄re. vnde Ber. dn̄o meo datum ē singulariter sedere a dextris p̄ris in gloria. ꝑ essentia substātiali. generatiōe cōsimili. maiestate non dispari. eternitate nō posteriori. Item sedet in dextera rōne immēse beatitudinis sibi collate vt dicit glo. Ephe. p̄rio dextra eīm perpetuitatē beate vite significat: vt dicit Gre. Item sedet a dextris. quia gaudet in bonis potioribꝰ patris. collocatū ē eīm illi hoī maius. q̄d nulli creature cōicari posset. vt sit verus deus. phil'. 2. dedit illi nomē q̄d est super oē nomē. Iteꝫ sedet a dextris. q̄ꝛ sine sui mutatiōe est virtꝰ p̄ris opatia q̄ ꝑ dexterā significat̄. Itē ꝯm Aug. sedet a dextris. q̄ꝛ ꝑtāteꝫ accepit hō ille a deo. vt ueniat iudicaturꝰ q̄ venerat iudicādꝰ. dextra eiꝫ iudiciariā significat potestatē ꝛc̄. Tertia pars.

Ertio cum dicitur Illi autem

ꝛc̄. tāgit̄ q̄d pꝰ ascēsionē egerīt ap̄li. q̄a studiose īpleuerūt p̄dicatiōis mādatū. cū vō assūptꝰ eēt xp̄us ī celū. adhuc tū suspēsis uultibꝰ sursū aspiciebāt. q̄ꝛ ubi amor ibi oculꝰ. ꝛ vbi ē thesaurꝰ tuꝰ ibi ē ꝛ cor tuū. ꝛ iō celū aspiciebāt. quo recesserat dilectꝰ eoꝝ. ꝛ vbi eoꝝ thesaurus se sustulerat. Cū ergo ītuerēt in celū eūtē illū. ecce duo āgeli. vili fōma ī uestibꝰ alb. iuxta illos astiterūt q̄ dixerūt

viri Galilei quid statis aspiciētes in ce lum. q. d. expectatis ne ꝙ reuertat̄ ad ad vos xp̄s. Deinde duo addiderūt. p̄mo ꝙ celum v̄e ascendisset. hic hiesus q assumpt⁹ ē a vobis in celū. Secūdo ꝙ ventur⁹ eēt seculū iudicare. sic ve-niet. ī eadē carnis sub̄a ⁊ claritate ma iestatis. quēadmodū vidistis eū eūtem ī celum. quib⁹ auditis abeūtibus ange lis. reuersi sūt oēs apl̄i cum gaudio in Hierusalē. gaudebāt quidē de exalta-tione xp̄i. Item q2 v̄a esse cognoscebāt que de illo crediderāt. Item q2 sciebāt se eē electos amicos tam supexcellētis p̄ncipis. Item q2 expectabāt spūs sācti aduentū. Et ē sciendū ꝙ ī primitiua ec clesia ꝓpter xp̄i ascensionē quinta feria qua xp̄s celum ascēdit erat ita celebris: sicut dies dominicus ⁊ fiebat tūc ꝓcessio in memoriā: ꝙ xp̄o celum ascēdēte apl̄i egressi fuerāt Hierusalē ad montē oli-ueti. ⁊ iterū cum gaudio Hierusalē re dierant. sed postea multiplicatis sanc-torum festiuitatibus. celebritas illius diei itermissa ē. recepto v̄o spū sancto apl̄i p vniuersum mundū nomē xp̄i pre dicauerūt. vnde subdit / Illi aūt ꝓfec-ti predicauerūt vbiq3 / q2 dixerat xp̄s. eūtes in mūdum vniuersū p̄dicate euā gelium. forte aūt vt dicit Aug. p̄dica-tio euāgelii nō tātum p eos vbiq3 dif-fusa ē. sed etiā p successores eoꝝ / do-mino coop̄ante / nisi eīm ipse oparetur nihil nos oparemur. Ysa. 26. oīa opera nr̄a operat⁹ es domīe / ⁊ sermonē ꝯfir-mante / cōfirmauit p̄dicationis s̄monē / sequētib⁹ signis / q̄ signa supra dixe-rat. in noīe meo demoīa eiiciēt. līguis loquētur ⁊c̄. sicut v̄o tūc ꝯfirmata est p̄dicatio signis. ita nūc quēlibet p̄dica-torem s̄monē suū signis bone opatiōis ꝯfirmare oꝫ. vnde Theop. fiat domīe hiesu xp̄e vt nr̄i s̄mones quos d̄ v̄tute te operāte dicim⁹. p opera ꝯfirmētur ⁊ actus: vt tādem simus ꝑfecti te coope rante in oībus verbis ⁊ factis. q2 te de cet sermonū ⁊ operū gl̄ia. cuꝫ sis v̄tus dei ⁊ sapiētia ī secula seculoꝝ amen.

Dominica īfra octauā ascensionis.

Prima pars.

Cū uenerit Paraclitus quem ego mittā vobis a p̄re spūm veritatis q a patre ꝓcedit ⁊c̄. Jo. 15. oīs diuina v̄itas adeo peccatorib⁹ ē odibil̄: vt etiaꝫ si assit possibilitas ipsius v̄itatis testes ꝑsequātur. qd maxime de v̄itate catho lice fidei nouim⁹ accidisse. cui⁹ annūti atores iudei pagani ⁊ heretici vsq3 ad mortē ꝑsecuti sunt. s3 q2 veritas semp manet. ⁊ inualescit super oīa. iō hocat testat̄ v̄itati nr̄e fidei. q2 etiā inter ꝑse cutiones ⁊ mōtes semp legit̄ ꝓfecisse. De his aūt q̄ passuri erāt testes v̄e fi-dei. agit̄ in p̄senti euāgelio. qd in tres p tes diuidit̄. in quaꝝ p̄ma ostēditur qb⁹ testib⁹ catholica v̄itas fuerit ꝯfirmata Secūdo q̄tis aduersitatib⁹ ipsa v̄itas fuerit īpugnata. ibi. hec locut⁹ suꝫ vo bis: vt nō scādalizemini. Tertio ꝙ hec oīa xp̄i s̄monib⁹ fuerit prenūtiata. ibi. sed hec locut⁹ suꝫ vobis. Circa primū ꝯsiderādū ē: ꝙ sicut v̄itas fidei ē supra oēm humanū itellectū ⁊ rōnis inuesti-gationē in tātum vt sola diuina īspira tione cōprehendat̄. sic eādem fidem de fendere nulla v̄tus humana sufficit: ni si spūs sanctus huius fidei inspirator tri buat virtutem ⁊ fortitudinem: ideo p̄-ma pars in tres partes diuiditur. ī qua rum prima ꝓmittit̄ aduentus spūs sci. vnde dicit / Cum venerit paraclitus /

paclitus grece latine cōſolatoꝛ īterpre
tatur. ꝛ ſm ꝙ dicit Didim⁹ ſpūs ſāct⁹
cōſolatoꝛ nomīatur ab opatione. quia
eos quos ſe dignos reperit. nō ſoluꝫ ab
omni pturbatione reddit alienos. veꝝ
etiā incredibile quoddā gaudiū eis tri
buit. ſempiterna quidē letitia in eorum
coꝛde vſatur. quorum ſpūs ſanctus ha
bitatoꝛ ē // quem ego mittā vobis // Di
dimus. iſte īquit cōſolatoꝛ ſpūs a filio
mittitur. nō quidem vt miniſter nec ſi
cut angeli. ꝓphete ꝛ apl'i. ſed vt mitti
decet a ſapiētia ꝛ uirtute ſpūꝫ dei indiui
ſam habētem cum eadem ſapiētia ꝛ vir
tute naturā / a patre // Iſta additio qt
tuoꝛ modis poteſt cōuenire precedenti
clauſule. primo ſic. queꝫ ego filius a pa
tre ꝓcedens // mittam vobis // vel ali
terquē paclitum a patre miſſū ego mit
tam vobis. nam vt dicit Didim⁹ mit
tente filio ſpūm veritatis. ſimilit mit
tit ꝛ pater. cum eadem volūtate patris
ꝛ filii ſpūs veniat. vel ſic. quem pacli
tum ego mittam vobis. ſed hoc ipſum
ꝙ eum mittam a patre habeo. vel ali
ter quem ſpūm paclitum a patre proce
dentem ego mittam vobis. vnde ſub
dit // Spūꝫ vitatis qui a patre ꝓcedit //
dicitur autē ſpūs vitatis ſm Criſo. vt
oſtēdatur ꝙ ſit fide dignus. multi eīm
vera ſciētes veri nō ſunt. quia ſpūꝫ ve
ritatis nō habent. ſed iſte ſpūs verita
tis vera docet ꝛ veraces efficit. proce
dit aūt a patre. quia patre amāte filiuꝫ.
vnde Didimus. nō dixit inquit qui ab
oīpotente procedit. ſed a patre licꝫ pa
ter nō ſit alius a deo oīpotente. quia ſꝫ
ꝓprietatem patris ꝛ intellectū parētis
egreditur ſpirit⁹ veritatis. ꝛ vt dicit
Theophilus. iſte ꝓceſſus nō eſt extra
dei patris eſſentiā. ſed originalis con
ſiſtētia ſpiritus ſancti. quia nō eſt mittē
ſed ex patre naturalem eſſentiā obtine
re. Nota quia ſpūs ſanctus dicitur cō
ſolatoꝛ. ꝛ dicitur ſpūs vitatis. ratione
quidem teſtificāde vitatis dicitur ve
ritatis ſpūs. ſed ne ulla aduerſitas ꝓpt
veritatem timeatur dicitur paraclit⁹
ꝙ eſt cōſolatoꝛ. Conſolatur autē ſpūs
ſanctus deuotos ſuos multiplicit. prio
quidem triſtes ſuaui pūtia. ſapīe. 12. o
ꝙ bonus ꝛ ſuauis eſt domine ſpūs tuus
in nobis. Tribulatos dulci colloquio.
eccle. 24. ſpūs meus ſuper mel dulcis
ꝛ hereditas mea ſuper mel ꝛ fauuꝫ. Du
bios prudēti cōſilio. ip'e eīm ē ſpūs cōſi
lii ꝛ prudētia eius eſt vita ꝛ pax. Ro.
8. in quibuſcūqꝫ igitur agēdis. ipſe tri
buit rectum cōſilium. ſed tamē quidā
ab eius diuertūt cōſilio. quoniā ſi pau
peres fuerint cōſulunt dyabolū deum
acharon. ꝛ dyabolus dicit. vt vſuras
faciāt. ꝛ rapinas. quidā vero in cūctis
operib⁹ ad ſoꝛtilegia cōfugiūt ꝛ incāta
tiones. quibus domin⁹ cōminat. Yſa.
30. ve filii deſertoꝛes ut faceretis cōſi
lium. ꝛ nō ex me. ꝛ oꝛdiremini telā. et
nō per ſpiritum meum ut adderetis pec
catum ſuper peccatuꝫ. Itē cōſolat im
potētes foꝛti adiutoꝛio. Ro. 8. ſpūs ad
iuuat infirmitatē nr̄am. ipſe eīm ē ſpūs
foꝛtitudīs. cui⁹ vtute quecūqꝫ uīcim⁹
aduerſa. Cōſolat remittēdo quācūqꝫ of
fenſā. Ro. 8. lex ſpūs vite in xp̄o ihesu
liberauit me a lege pcti. nā ut dicit ſap.
1°. benign⁹ ē ſpūs ſapīe. ꝛ iō facilis ē ad
ueniā. Cōſolat reuocādo ī pſtinā grāꝫ
Ephe. 2. acceſſū habem⁹ ad prēm ī uno
ſpū. ergo nō eſtis aduene ꝛ pegrini. ſed
eſtis ciues ſanctoꝝ ꝛ domeſtici dei. Itē
cōſolat etiam nos ad optādo in dei fili
os. Ro. 8. accepiſtis ſpūm adoptionis
filioꝝ. in quo clamam⁹ abba pr̄. ipē eīꝫ
ſpūs teſtimonium reddit ſpūi noſtro ꝙ

filii dei sumus. Item consolatur pmis-
sione celestium. Ephe. primo. Signati
estis spũ sancto pmissionis. q̃ ẽ pignus
hereditatis nr̃e. Itẽ ɔsolat̃ etiã aliquã-
do in p̃senti vita tribuẽdo aliquẽ gustũ
future gl̃ie. 2. Cor. 3. nos aũt reuela-
ta facie gl̃iam domini speculãtes in eã-
dem imaginẽ trãsformamur. a clarita-
te ĩ claritatẽ tanq̃ a domini spũ. Item
ɔsolabit̃ deducẽdo in vitã eternã. ps.
spũs tuus bon9 deducet me in terrã re-
ctam. istas spũs sancti consolatiões nõ
pcipiũt. qui mũdanas querũt ɔsolatões
p̃ma Cor. 1. aĩal hõ nõ percipit ea. que
spũs dei sũt. q2 vt dicit̃ Ro. 8. qui s̃m
carnẽ sũt. q̃ sunt carnis sapiũt. q vo s̃m
spũm sũt. que sũt spũs sentiũt. Nõ q̃
spũs sanct9 dicit̃ spũs veritatis. eo q̃ in
oẽm veritatẽ inducat. Jo. 15. Cũ ve-
nerit ille spũs veritatis. deducet uos ĩ
oẽm veritatẽ. Est autem vt dicit Hie-
ro. triplex veritas. s. veritas uite. ue-
ritas iustitie. ⁊ veritas doctrine. veri-
tas vite in hoc ɔsistit. vt q̃libet opetur
q̃ deo sunt placita. primo vtilia. ⁊ sibi
meritoria. 4. Re. 20. obsecro domine
memẽto quõ ambulauerim in veritate
corã te. ⁊ ĩ corde pfecto. ⁊ qđ placitũ ẽ
corã te fecerĩ. ⁊ đ Tobia legit̃ eiusđ. 1.
q̃ etiã in captiuitate posit9 viam ṽita-
tis nõ deseruit. ita vt oĩa q̃ habere po-
terat cũ captiuis frĩbus impertiret. Con-
tra istã vitam ṽitatis agũt oẽs q alienã
rapiũt. pximũ offẽdũt. ⁊ seipsos pecca-
tis maculãt. Cõtra eã agũt oẽs ipocri-
te. oẽs falsi amici. peius ẽ falsare ami-
ciciã q̃ pecuniã: vt dicit̃ in ethicis. isti
nõ habẽt spũm veritatis s3 dyabolum.
spũm falsitatis q omissa veritatis vi-
ta. facit eos gaudẽ falsa vita. vt tãdẽ
ad perpetuã eos mortẽ deducat. Secũ-
da veritas ẽ iustitie. de qua dicit̃ Osee

io. Sciate vobis in ṽitate iustitiam.
hec veritas iustitie ĩ iudicio seruãda ẽ
Ysa. 42. dedi spũm meũ supeum. ĩ ue-
ritate educet iudiciũ. vnđ ĩ rõnali iudi-
cio posita erãt doctrĩa ⁊ veritas. Exo.
28. ⁊ sap. 1. diligite iustitiã qui iudica-
tis terrã. Contra istã veritatis iusti-
tiam agũt multotiẽs accusatores iniq̃.
testes falsi. aduocati verbosi. praui cõ-
siliarii. scriptores falsarii. iudices iniu-
sti. qui oẽs corrũpunt odio. aut amore
pecunie. aut timore. vnde ṽsus. Qua-
tuor ista timor odiũ dilectio sens9. Se-
pe solẽt hoĩum rectos puertere sens9.
hodie frequẽtissime iustitia tollit̃. qa ĩ-
nocentes ɔdẽpnãtur. ⁊ iniusti preualẽt
Ysa. 59. cõuersu3 ẽ retrorsu3 iudiciũ.
⁊ iusticia longe stetit. q2 corruit ĩ pla-
teis veritas. ⁊ eq̃tas nõ potuit ĩgredi.
⁊ facta ẽ veritas in obliuionẽ. ⁊ qui re-
cessit a malo predepatuit. Tertia ṽi-
tas ẽ doctrine. q̃ in sana ⁊ vera doctrĩa
fidei consistit. Mal. 2. Lex veritatis
fuit in ore eius. ⁊ iniquitas non est in-
uenta in labiis eius. Contra hanc veri-
tatem docent omnes qui sunt extra ec-
clesiam. iudei. pagani. ⁊ heretici. Ro.
primo. cõmutauerunt veritatẽ dei in
mendaciũ. Item multi mali christiani
ɔtra hnac veritatẽ loquũtur sc3 detrac-
tores. adulatores. irrisores. maledici.
blasphemi. contentiosi. nugaces. su-
surrones. ⁊ periuri. ⁊ in tantum veri-
tas verbi diminuta est. ⁊ inualuit fal-
sitas. q̃ nesciamus cui verbo sit credẽ-
dum. ita vt vere dici possit. omnis ho-
mo mendax. hoc vtium pessimũ est.
Legitur eĩm q̃ quidam sapiens inter-
rogauit de vita nepotis sui. cui mag̃r
dixit. nepos vester ẽ luxuriosus. gulo-
sus. ⁊ taxillorum lusor. ⁊ dixit sapi-
ens. hec omnia de facili correctionem

accipiēt. Sed ē ne mēdax· immo dixit magr· mēdacissim⁹· ꝛ suspirans sapiēs iam īquit de ipsi⁹ correctiōe despero. Nō qꝛ spūs scūs q̄ ꝺducit ī triplicē ṽitatem vite· iustitie· ꝛ doctrine· ꝓcedit a pr̄e· nec excludit̄ filius. sicei ꝫ dixit xp̄s eū a patre ꝓcedere· qḋ tamen dixit· qḋ eēt spūs ṽitatis. Est aūt xp̄us ṽitas: ꝛ a ṽitate oꝫ sancti spūs amorē ꝓcedere. Sed dices q̄re ergo nō ē amboꝝ filius si ab vtroq; ꝓcedit. Et est cā· qꝛ nō ꝓcedit vt genit⁹· sꝫ vt dei donū eternuꝫ amoris. Itē spūs sanct⁹ mittit̄ a filio· nec tamē excludit̄: quin mittat eū pater quin etiā mittat seipsū· tūc eīm mittit̄ vt dicit Beda quādo dilectores nos facit dei ꝛ ꝓximi· q̄ dilectio fit in nobis a tota trinitate· iō eīm deū diligim⁹· qꝛ ipse prior dilexit nos. Itē spūs sanctus venit a se ipso· qꝛ liberaliter vbi vult spirat· sꝫ tamē nō venit sine pr̄e ꝛ filio eū mittētibus· qꝛ tota trinitas ꝑ spūm sanctū īhabitat corda nr̄a. Secūdo ponit̄ sācti spūs testificatio || Ille testimoniū ꝑhibebit de me || cordib⁹ nr̄is· fidei veritatē īspirādo vt dicit Aug. Item dedit testimoniū xp̄s q̄ eēt ī celestibus: qꝛ nō erat vētur⁹ spūs sāct⁹ ī ap̄los nisi eo ascēdēte· ut dicit̄. Jo. 15. Itē dedit testimoniū xp̄o q̄ eēt dei fili⁹· quādo in noīe ei⁹ dabat̄ spūs sāct⁹. Tertio ponitur ap̄loꝝ testimoniū || et vos testimoniū ꝑhibebitis: qꝛ ab īicio mecū estis || iō eīm erāt testes idonei oīum q̄ xp̄us fecerat· qꝛ ab īicio ex quo cepat docē cū eo fuerāt· doctrinā ei⁹ audiētes· ꝛ miracula ꝯsiderātes. 1. Jo. p̄io. qḋ fuit ab īicio qḋ audiuim⁹ ꝛ vidim⁹· ꝛ man⁹ nr̄e ꝯtrectauerūt ꝺ ṽbo vite· h⁹ ānūtiam⁹ vobis. Cōsiderādū ē q̄bus testiōniis fides nr̄a q̄ de xp̄o ē fuerit cōfirmata. p̄io quidē ꝑhibuit testimoniū deus pater baptizato christo· ꝛ in transfiguratione dicens. Mat. 17. hic est filius meus dilectus in quo mihi bene complacui ipsum audite. Jo. 5. testimoniū dei maius est· quia testificatus est de filio suo. Item perhibuit testimonium spūs sanctus quando sicut colūba mansit super eum. 1. Jo. 5. Spiritus ē· qui testificatur· quoniā christus ē veritas Item ipse dei filius de seipso dedit testimoniuꝫ. verbo quidem. Jo. 8. Ego sum qui testimoniū perhibeo de meipso ꝛ testimoniū meum verum est· qꝛ scio vnde veni· ꝛ quo vado. opere etiaꝫ dedit testimonium de seipso· Jo. 10. opera que ego facio in nomīe patris mei· hec testimoniuꝫ perhibent de me. iste sunt tres diuine ꝑsone perhibētes testimonium fidei nostre. de quibus. 1. Jo. 5. Tres sūt qui testimoniū dant ī celo· pr̄ ṽbum· ꝛ spūs sanct⁹· ꝛ hii tres vnum sunt. Item oēs angeli ꝛ spūs dederunt testimoniū quādo eo nato facta ē multitudo celestis exercitus laudātiū deū. Luc. 2. Item celi lumīaria q̄ eo moriente obscurata sūt· ꝛ terra que tremuit que testimonia contra iudeos adducuntur. Deut. 3. Testem īuoco aduersus te celum ꝛ terram. Item venti ꝛ aera· quia venti ꝛ mare ei obedierūt. Mat. 8. Item perhibuit testimoniuꝫ omnis scriptura. Jo. 5. scrutamini scripturas ꝛ ille sunt que testimoniū perhibent de me. Item omnes patriarche ꝛ prophete. 1. Pe. primo. scrutati sunt prophete spiritu sancto prenuntiantes que in christo sunt passiōes ꝛ posteriores glorias. Item vltimo omnes apostoli et qui post eos sancti fuerant nostre fidei perhibuerūt testimonium. Luc. 24. vos estis testes hoꝝ· quoꝝ testimoniuꝫ fuit in verbis· signis· vita· ꝛ morte·

vbis qdē fidei testimoniū p aplos fuit denūciatū. qz efficacib⁹ rōib⁹ fidē ubiqz testificati sūt. Act. 1°. eritis mihi testes i Hierl'm z i oī Judea z Samaria. et vsqz ad vltimū terre. 1. Pe. 3. parati reddē rōem deo q̄ i nobis est fide z spe. Itē eox testimoniū fuit ɔfirmatū sig- nis z miracul'. Mat. 16. predicauerūt vbiqz domīo coopante z smonē ɔfir- mante. sequētib⁹ signis. Hebr. 2. cum si iū accepisset euāgelizari p dominū ab eis q audierūt. i nos cōfirmata ē. cō testāte deo signis z pdigiis portētis. z variis vtutib⁹. Itē hoc testimoniū fu it approbatū sācta vita aplorum. z ho- nesta ɔuersatiōe sanctox. si eīm pecca- tores aut mali hoīes fuissēt. eis credē dum nō erat. nūc vo tāte scitatis z ho- neste ɔuersatiōis fuerūt hui⁹ fidei te- stes. q nusqz sic pfecti hoīes inuēti sūt. vnde ipsa eox vita testimoniū erat vi tatis fidei. Act. 4. vtute magna red- debāt apl'i testimoniū resurrectōis hie su xpi domi nrī. ve quidē magna vtu- te. qz excellētissime erāt vite z vtutis vnde ibidē subdit. z grā magna erat in oībus ill'. Consideremꝰ post aplos q̄le vtutis fuerit testimoniū i. testib⁹ hui⁹ fidei sanct⁹ Martin⁹ dīsiōe clamidis te stificat⁹ ē p largitate. Hiero. Yllariō z oēs scī heremite testificāt p abstinē- tia. Agnes Lucia Agata z Catharina testificātur p castitate. z ante deficiet tps q̄ enūerare possim⁹ nr̄e fidei testes magnos z puos. pueros z puellas. ma res z feīas. quos siles in scitate z hone state mox nulla vnq̄ secta habuit. nec hr̄e potuit. qz vt dicit Aug. nō est va vtus. vbi nō ē va fides. Itē hoc testi- moniū fuit ɔsūmatū morte oīm apl'oxū z martix. maximū qdē argumētū est nr̄e fidei. qz tot millia martix nouim⁹ poti⁹ voluisse mori. q̄ fidei reliquere testimoniū. Eccle. 28. ligua testificās adducz morte. z Eccl. 4. vsqz ad mor tem certa p iusticia. Est eīm signū q spabāt aliā eē vitā aliogn morte istam nō sustinuissēt. puer. 14. Spat iustus i morte sua p fidei testiōio. Crucifix us ē Petr⁹. Paul⁹ decollat⁹ ē. lapi- datus Stephan⁹. adust⁹ Laurēti⁹. et inumerabiles diuersis penis xpi marti res iterfecti. nllo igit mō xpiana fides ɔtēpnēda ē p qua tot millia militū xpi nouim⁹ vsqz ad mortē pugnasse. ōnis eīm natio virilit defendit rgnū ppriū. sz p isto regno multi nobiles vsqz ad mortē certauerūt. z dicūt q sicut i ma nu forti acqsitū ē. ita nisi manu forti ɔti geret pdere. q si aliqs tātox testimōiis adhuc credē dubitat. qz oīa ista pterita sūt. ɔsideret testimoniū eccl'e psentis tē poris: vt dicit Aug. libro de fide rex i uisibiliū. Cōstat eīm q i crucifixū cre- dimus. quō vo tāta hoīum multitudo deducta fuisset. vt credēt. nō quidē in aliquē magnū regē aut pncipē. sz i pau perē. z hūc abiectū z crucifixū. nisi qa a domīo factū ē istud. z ē mirabile i ocu lis nr̄is. lz igit mortui sint aplī. z mar- tires. testimoniū tamē vitatis i nobis euidenter apparet. Act. 13. vsqz hodie sūt testes ei⁹ ad plebē. ppter qd ve dicē possum⁹. testimoīa tua credibilia facta sunt nimis. hec oīa testimoīa scrutari dz aīa nr̄a. qz mirabilia sūt. oībus igit istis ɔsideratis apparet vitatē catholi- ce fidei tāte auctoritatis eē: vt nihil ad uers⁹ eā possit obiicē. quicūqz phūs. gē tilis. iude⁹. heretic⁹. z saracenus. q si aliq conātur aduers⁹ fidē nr̄am garrire aut eā velle ipugnare. nihil pficiūt qd euidēti signo monstratū fuit i passione xpi. eo assistēte i cōsilio coram summo

sacerdot: . Mar. 14: vbi dicit. Sūmi sacerdotes ⁊ oē ɔsiliū querebāt aduersus hiesuʒ testimoniū. vt eū morti traderēt. nec inueniebāt. multi eīm falsum testimoniū dicebāt aduersꝰ eū. ⁊ ɔuenientia testimonia nō erāt. ve nulla phīa nullū testimoniū. nulla rō. nullꝰ ꝓmo ē ɔueniēs aduersus xp̄m. ⁊ fidē nr̄am. ps. astiterūt reges terre ⁊c̄.

Secūda pars.

Secūdo cum dicitur Hec locutus sū. p̄dicit q̄rtis aduersitatibꝰ catholica f. de .s erat ipugnāda. ⁊ tria facit. p̄dicit eīm aplo͞ꝝ expulsionē // hec locutꝰ suʒ vobis // ꝓmittēdo spūm vitatis paclitū // vt nō scādalizemini // .i. vt non pturbemi. nec moleste feratis ea q̄ ventura sūt vobis. q: cōsolator spūs vos cōsolabit. ⁊ subdit. de q̄ tribulatōe erāt ɔsolādi // absq3 synagogis faciēt vos .i. eiiciēt vos de iudaicis ɔgregatiōibus tanq̄ȝ scismaticos ⁊ malos hoīes ꝓpter nomē meū. nā cum adhuc viuēt xp̄us cōpo ierāt sacerdotes. vt si q̄s ɔfiteretur eū eē xp̄m. extra synagogā fieret: vt dicit. Jo. 9. eiecti sunt fideles ī rei vitate extra oēm synagogā malignātiū habēt eīm iudei synagogas suas. habēt heretici. habēt sarraceni ⁊ pagani: a q̄bus oībus fideliū ɔgregatio seperat. sicut rosa a spinis. lux a tenebris: ⁊ granum a paleis. vnde ps. nō sedi cū ɔsilio vanitatis. ⁊ cū iniq̄ gerentibꝰ nō itroiui. odiui eccl'iam malignātiū ⁊c̄. Secūdo p̄dicit discipulo͞ꝝ mortē // sȝ venit hora // certe cecitatis ⁊ ignorantie // vt oīs // s. ue pr̄ siue filiꝰ siue amicꝰ. siue ēt quicūq3 notꝰ // qui īterficit vos // Mat. 10. tradet aūt fr̄ fr̄em ī mortē. ⁊ p̄r filiū ⁊ insurgēt filii ī parētes. ⁊ morte afficient eos. ⁊ eritis odio oībus hoībꝰ ꝓpter nomen meum // arbitret obsequiū se prestare deo // iudei q̄dē iterficiētes sāctos credebāt facē deo magnū obsequiū. ac si apl'i eēnt dei iimici. pagani vo͞ credebant obseq nō deo. sȝ falsis diis eo͞ꝝ. de sāctis igit iterfectis factū ē deo sacrificiū. ⁊ p̄ iterant ipsi sacrificati martiriū obsequiū deo gr̄tū. sȝ sacrificātes dei maledictionē incurrerūt. ⁊ iō ī hoc sacrificio ipsuȝ sacrificiū nō sacrificātes obsecuti sūt deo. Tertio ostēdit q̄re ꝑsecutores sācto͞ꝝ hec facerēt // ⁊ hec faciēt uobis // eiiciēdo de synagogis ꝑsequēdo ⁊ īterficiēdo // q: nō nouerūt patrem nec me // .q.d. nolite ɔtristari de his aduersitatibꝰ. ego has iiurias in me accipio. q: nō rōne u͞ri ista passuri estis. sed ꝓpter p̄rem ⁊ me. quē illi nō cognouerunt. si eīm cognouissēt xp̄m ⁊ p̄rem eiꝰ deuȝ. nec eū crucifixissēt. nec apl'os ⁊ sāctos eiꝰ occidissēt. sȝ ignorātia eo͞ꝝ peccatū nō excusat. sȝ accusat. nō alleuiat. sȝ aggrauat. nō minuit. sȝ augmētat. q: ignorātie huiꝰ cā fuerūt rebelles spūi sācto. ⁊ icreduli doctrine vitatis.

Tertia pars.

Tertio Ostēditur Quod ōnia ista xp̄s p̄sciuerit // sȝ hec // q̄cūq3 dixi de ꝑsecutiōibꝰ ⁊ morte vr̄a // locutꝰ sū vobis // adhuc viuēs. cū adhuc ille tribulatiōes nō eēnt. sȝ iā inciperēt in corpe xp̄i // vt cū venerit hora eo͞ꝝ // certe vt dicit Aug. tenebrosa hora noctna. hora mali peccati ꝑ eis. sȝ hec eorum tenebrosa hora nō fuscauit diē martiꝝ. vnd p̄ciosꝰ martir Laurētiꝰ dixit ad deciū. mea nox obscu͞ꝝ nō hȝ. sȝ oīa mihi ī luce clarescūt // reminiscamini // .i. ad memoriā reducatis // q: ego dixi vobis //

hec oīa q̄ vobis vētura erāt aduersa: trib⁹ aūt ex cāis ista p̄dixit eis. Prio vt dicit Aug. ne īprouisa mala q̄uis cito trās.tura aīos eoꝝ ignaros atq̧ īpatos ampli⁹ turbarēt. naz f̄m Greg: min⁹ iacula feriūt q̄ p̄reuidēt. ⁊ nos tolerabili⁹ mūdi mala suscipim⁹. si ꝯ hec p̄ puidētie clypeū mūnimur. multū ei3 offenderēt aīum aduersa mūdi supuenientia. si nihil aduersi crederem⁹ ꝯtigē. Secūdo vt Cris. dicit. hec iō p̄dixit eis vt ostēderet se cūcta p̄uidere futura. Tertio vt idē dicit. hec iō illis p̄dixit: ne blādiēs ⁊ adulator viderēt: p̄mittēdo placita. nec p̄dicēdo aduersa ⁊c̄.

In die penthecostes. Introductio:

Si qs diligit me sermonē meū ⁊c̄. Jo. 14. nullus s̄mo p̄dicatoris ē p̄ficuus: nisi sp̄us sāct⁹ igne caritatis liguaz ipsi⁹ accēdat. vnde hodierna die legit. Act. 2. q̄ p̄mis p̄dicatorib⁹ legis euāgelice apparuerūt disptite ligue. tanq̄ ignis. seditq̧ supra singulos eoꝝ. ⁊ repleti sūt oēs sp̄u sācto. ⁊ ceperūt loq̄ p̄ vt sp̄us sāctus dabat eloq̄ ill'. S3 rurs' in vanū laborat etiā ardēs s̄mo p̄dicatoris. nisi ī corde audiētiū sit sp̄us sāct⁹ v̄itatis mag̃r. vnde Gre. nisi sp̄us sāctus cordi assit audiētis. ocios' ē s̄mo doctoris. nemo ergo docēti hoī tribuat. qd ex ore docētis ītelligit. q2 nisi īt⁹ sit q doceat doctoris ligua exteri⁹ ī vacuū laborat. huc igit sp̄m sāctū paclitū toti⁹ v̄itatis mag̃m īuocem⁹ dicētes. veni creator sp̄us ⁊c̄. q̄tin⁹ ad gloriā tāte solēnitatis ⁊ dici valeāt ⁊ ītelligi. eo auctoē. q̄ sue sūt g̃ta maiestati ⁊ nr̄e saluti p̄ficua. ad qd impetrādum mr̄is mie suffragiū postulom⁹ ⁊c̄.

Prima pars:

Si qs diligit me sermonez meuz ⁊c̄. dicit Aug. sup ps̄. duas ciuitates duo faciūt amores. celestē Hierl'm facit amor dei. babiloniā īfernalē facit amor seculi. interroget g⁹ se q̄sq̧ qd amet et īueniet. vnde sit ciuis. saluator v̄o nr̄ volēs nos fieri ciues sāctorū celestis Hierl'm. hodierna die diuinū amorē q ē sp̄us sāct⁹ misit ī corda credētiū. quo ardētes l3 adhuc pegrini supne ciuitatis Hierl'm ciues efficēmur. d' quo agit ī p̄senti euāgelio. qd ī tres ptes diuidit p̄mo ponit q̄ multiplicit sācti sp̄us virtus sāctificat aīos sui p̄sentia. 2° q̄ dulciter ei⁹ affect⁹ consolat me'tos de xp̄i absentia. ibi. nō turbet ⁊c̄. 3° q̄ suauit ei⁹ īpet⁹ egit: vt xp̄s cōpleret p̄ris obediētiā. ibi. iā nō multa loq̄r. p̄pter primū sciēdū q̄ trib⁹ sc̄ificationib⁹ mētes nr̄as sp̄us sāct⁹ p̄ficit. prio ī ordine ad deū. q̄ ē ex dilectiōe dei. 2° ī ordīe ad se ipsū ī cognitiōe v̄eri. ibi. hec locut⁹ sū3 vobis. 3° ī ꝯpatiōe ad p̄ximum ī ꝯcordia aī. ibi. pacē relīquo vobis. Quid igit fiat ī nobis ex dei dilectiōe: ꝯsiderādum ē // si qs diligit me // diligēd⁹ ē de⁹. s3 q̄re ⁊ quō dicit Ber. lib. de dil. deū multis ingt me audire q̄re ⁊ quō diligēdus sit de⁹. ⁊ ego. cā diligēdi deū de⁹ ē. mod⁹ v̄o s. ne mō diligē. ob duplicē aūt cām p̄pter seipsū diligēdus ē. prio qdez q2 nihil iusti⁹ amat. ꝯuenit ei3 nos amādo. q2 creauit nos. dedit corp⁹ nobile. aīam nobiliorē. cōseruat ⁊ p̄tegit atq̧ etiā s. c dilexit mūdū. vt filiū suū vnigenitū daret p̄ nobis ī mortē. iustū ē igit amare suū amātē. vnde Aug. d' catheru. 2. nulla ingt ē maior ad amorē inuitatio. q̄ p̄uenire amādo. ⁊ nimis dur⁹

ẽ aĩmus q dilectionẽ ꝛ ñ nolit ĩpẽdẽ· no litetiã repẽdẽ. Alia cã ẽ· qꝛ nihil amat fructuosi⁹· nihil iocũdi⁹· nihil suauius. Ber. diues ẽ de⁹ ĩ oĩbus· q ĩuocãt illũ nec tamẽ hꝫ qͣtqꝫ se meli⁹· se dedit ĩ me ritũ· se ꝑuat ĩ pmiũ· se apponit ĩ refecti one aĩarum sãctaꝝ. Itẽ mod⁹ diligẽdi deũ ẽ sine mõ. vnde Ber. cũ dilectio q̃ tẽdit ĩ deũ· tẽdat ĩ immẽsũ· tẽdat ĩ ĩfini tũ. nã ꝛ ĩfinit⁹ ẽ de⁹ ꝛ ĩmẽsus· qsnã q̃so debeat finis ẽẽ nr̃i vel modus amoris. Nõ ꝯm Ber. 10. ꝛ 11. de dil'. deuꝫ. qꝫ diligẽdi deũ q̃tuor sũt gͣdus. pͥmus ẽ cũ hõ diligit deũ ꝓpter seipsum hoĩeꝫ· ad quẽ ꝑuenit ex aĩali amore· qꝛ cũ hõ nul lũ aliũ nisi seipsũ dilig͞t attẽdẽsqꝫ sibi ꝑ se nõ sufficẽ ĩ necessitatib⁹· ĩcipit deũ di ligẽ ꝓpter seipsũ. i. qꝛ sibi ẽ vtilis. Se cũdus gͣdus ẽ diligẽ deũ ꝛ ꝓpter cõmo dũ ꝓpriũ· ꝛ etiã ꝓpter ipm deũ. ad quẽ gͣdũ venit hõ ꝯsiderãs: qꝫ recurrẽs ad deũ freq̃nẽter sit liberat⁹· sola ipsi⁹ be nignitate nullis suis meritis. tũc eiꝫ ẽt si ferreũ pect⁹ habuerit cognita tãta ip sius bonitate sic diligit deũ· ꝓpter com modũ ꝓpriũ qꝫ etiã ipm deũ. ꝛ i hoc gͣ du sũt pͥmicie spũs· pͥmus eiꝫ gͣdus tot⁹ q̃si mũdan⁹ ẽ. Terti⁹ gͣdus amoris ẽ cũ aliqs diligit deũ ꝓpt ipsũ deũ solũ· iste amor ver⁹ gͣtuit⁹ cast⁹ ꝛ iust⁹ ẽ· qꝛ non q̃rit q̃ sua sũt· sꝫ q̃ dei. ad hũc gͣdũ ꝑue niũt· qꝛ dũ freq̃nẽter recurrit ad deũ int pellãdo ꝓ suis necessitatib⁹· gustat ẽt qꝫ suauis ẽ dñs· ita vt ex tũc magis al liciat ad dei amorẽ gustata suauitas: qꝫ vrgẽs necessitas. vnde tũc diligit de⁹ qꝛ bon⁹ ĩ se nõ qꝛ bon⁹ ẽ diligẽti. Quar tus grad⁹ ẽ qñ seipm diligit hõ ꝓpt deũ hic amorẽ ꝯsumat⁹ felix. qñ ad hũc ꝑti git gradũ· fit vt aĩmus dñno ĩebriatus amore· obliuiscat sui· factus sibi tanqꝫ vas ꝑditũ· tot⁹ ꝑgat ĩ deũ· ꝛ adherens

cũ deo· vnus cũ eo spũs fiat. seipm eiꝫ ꝑdẽ tãqꝫ q nõ sit· ꝛ a semetipso exina niri· ꝛ pene anullari· celestis ẽ ꝯuersa tionis nõ hũane. hic ẽ amor scũs· castus dulcis· ꝛ suauis· affectio pura· ꝛ defeca ta intẽtio volũtatis· vbi nihil ꝓpͥu est amixtũ· sꝫ totũ diuinũ ẽ qꝺ sentit. sic af fici deificari ẽ. hũc amoris gͣdũ pauci in vita ꝓñti· raro ꝛ rapti exꝑti sũt· sꝫ hũc ĩ celesti patria expectam⁹. Sꝫ ꝯsiderã dũ ẽ qsnã sit iste amor· quo sic ex̃ nos metipsos rapimur ad diligẽdũ deũ. iste reuera amor nihil ẽ humanũ· sꝫ spũs sã ctus. vnde Aug. 15. de tri. deus spũs scũs q ꝓcedit ex deo· cũ datus fuẽit hoĩ accẽdit eũ ad diligẽdũ deũ ꝛ ꝓximũ· et ipe dilectio ẽ. ꝛ apl's Ro. 5. dilectio igͥ dei diffusa ẽ ĩ cordib⁹ nr̃is ꝑ spũꝫ sãctũ q datus ẽ nobis. hoc dono amoris nec deũ nec ꝓximũ· nec semetipsos diligũt mũdani hoĩes· q idolũ sibi fingũt amo ris mũdani· puexꝫ nudũ ꝛ allatũ ꝛ cecuꝫ equo rabido ĩsidẽteꝫ. iste de⁹ nõ ẽ deus sꝫ dyabol⁹· qꝛ oẽs dñ gentiũ demoĩa· ꝛ iõ ĩmittit ĩ eos amores turpissimos· q ñ sũt amores· sꝫ morte amariores· sũt eĩm ĩmissiões ꝯcupiscẽtiaꝝ ꝑ angelos malos· q̃ adeo sũt turpes· ut q̃ corde cõ cipiũt erubescerẽt eẽ nõ. iste de⁹ amõis excecauit Sãpsonẽ· deiecit Dauid· sa lomonẽ ĩfatuauit· ꝛ tũ videmus cecos hoĩes· q̃si fatuos hũc amorẽ ꝯmendare carminib⁹· laudare vocib⁹· ac ꝑ hoc cũ Salomone adorãt astarthen deã sydo nioꝝ· moloch idolũ ãmoĩtaꝝ· ꝛ camos deũ moabitaꝝ. iste de⁹ amoris fecit edi ficiũ ĩ ciuitate Babilonie ĩfernal'· quo oẽs suos fideles deducet. ꝛ hec ẽ rocha isti⁹ amoris q̃ fingit. sꝫ diuinus amor q scũs ĩpollut⁹ spũalis ꝛ de⁹ ẽ ver⁹· dedu cet ĩ Hierl'm celestẽ. ps. spũs bon⁹ tu⁹ deducet me ꝛc. Deĩde ponũt effectus

q̄ttuor diuine dilectōis. quoꝝ pmꝰ ē ob
seruatio mādatoꝝ dei. vnde dicit // ser
monē meū ꝭuabit // seruat̄ xp̄i ꝭmo: vt
dicit Aug. viuēdo sācta vita. faciēdo
p̄cepta. ꝑseuerādo ī bonis. Jo. 14. q h3
mādata mea ⁊ ꝭuat ea: ille est q diligit
me. nā vt dicit Gre. ꝓbatio dilectiōis
exhibitio ē opis. nunq̄3 eīm ē dei amor
ociosꝰ. operat̄ eī3 magna si ē. si v̄o re-
nuit opari. amor non ē. tāta deniq3 est
vis amoris. ꝙ nihil difficile videtur
amāti. vnde Sen. ī puer. nihil ē qđ nō
tollēt q ꝑfecte diligit. ⁊ Petrꝰ rauen.
dicit. nil duꝝ. nil amaꝝ. nil graue. nil
letale cōputat amor verꝰ. amor īpene
trabil' ē lorica. respuit iacula. gladiu3
excutit. piculū īsultat. mortē irridet.
Nō ꝙ aliq ꝭmonē xp̄i seruāt tiore. q-
dam v̄o spe mercedis. alii v̄o ex dilec-
tione. mādata eī3 prīsfamilias fac̄ ꝭuꝰ
tiore oparius marcede s3 filꝰ dilectōe.
Quidā igit̄ faciūt p̄cepta xp̄i timore ex
tremi iudicii ⁊ pene inferni. ⁊ vt dicit
Aug. de cathe. ru. isti sūt īcipiētes: q
tiore īcipiūt deo ꝭuire. qui v̄o spe mer
cedis sūt mercenarii. nec verā habēt ca
ritatē. q2 vt dicit Ber. 8. de dil'. deu3
nō sine p̄mio diligit̄ deus. s3 absq3 p̄mii
ītuitu diligēdus ē. verꝰ eīm amor seip
so ꝯtētus ē. ⁊ verꝰ amor p̄miū nō q̄rit:
s3 meret̄. Jlli v̄o q sola dilectiōe ꝭuant
xp̄i mādata sūt filii ⁊ amici dei. ī quibꝰ
tantū dei dilectio ꝑualet. ꝙ vt dic̄ Au.
3. de cathe. ru. 3. etiā si īpune possēt dei
tamē dilectionē offendē verēnt̄. q etia3
īferni penas nō timerēt dūmō deū dili-
gerēt. vnde. ps̄. si ambulauēo ī medio
vmbre mortis nō tiebo mala ⁊c̄. Se
cūdus effectꝰ dilectiōis diñe ē: q2 dili-
gēdo deū adeo diligimur. vnde dicit // ⁊
p̄r meꝰ diligit eū // nec diligit p̄r. quin et
filius diligat. vnđ. Jo. 14. qui diligit
me diliget̄ a p̄re meo. ⁊ ego diligā. dili
git etiā spūs scūs. q amor ē diligētis pa
trē. ⁊ filiū. nisi eīm amor diligēt aman-
tes neq̄q̄3 cōicaret se amāt. hꝰ. īmo pri
us amor iste amat q̄3 amatos amantes
faciat. Jdem ē spūs quo diligimꝰ filiū
⁊ quo p̄r ⁊ filiꝰ nos diligūt. Tertiū qđ
ꝯseqmur ex dei dilectiōe ē aduētꝰ deita
tis in nobis. vnde dicit // ⁊ ad eū venie
mus // q2 vt dicit Dyonisiꝰ. amor trās
formāt amātē ī amatū. ex quo deū dili
gimꝰ. ī ipam dilectionē q̄ deꝰ ē trāsfor
mamur. ad eū eūtes nō passibꝰ corpis.
s3 affectibꝰ mētis vt dicit Aug. s3 ex eo
ꝙ nos diligit deꝰ. nō qdē trāsformat̄ in
nos. s3 trāsformatos ī se nos recipit. et
hoc ē ipsiꝰ venire ad nos. vnde Aug.
veniūt ingt ad nos. dū venimꝰ ad eos
veniūt subueniēdo. venimꝰ ītuendo.
veniūt iplēdo. venimꝰ capiēdo. nec ue
niūt p̄r ⁊ filiꝰ sine spū sācto. nō eīm ve-
niūt nisi amātes ꝑ spū3 sanctū. nihil ue
ro ē ītimiꝰ amato. q̄3 amātis dilectio. ī
mo ꝑ dilectionē amās ē intimiꝰ amato.
⁊ iō huic aduētui diuinitatis nihil p̄stat
hītaculū. nisi sola dei dilectio. q̄ capacē
facit nr̄am mētē3 suscipē diuinitatis p̄-
sentiā. Quartū qđ seqt̄ ex dei dilectōe ē
hītatio diuinitatis nō trāsitoria. s3 per
manēs ī nobis. quo nihil feliciꝰ ī p̄senti
vita eē pōt. q2 ē quodā future beatitu
dinis ītitiū. dū mens rōnalis suo creato
ri ad cuiꝰ ē imaginē ꝯdita spūaliter co-
pulat̄. vnde dicit // ⁊ māsionē apud eū //
q diligit ⁊ ꝭuat mādata // faciemꝰ // p̄r fi
lius ⁊ spūs sāctꝰ. vnde de spū sācto dici
tur. Jo. 14. aliū paclitū dabit vobis:
vt maneat vobiscū ī eternū ⁊c̄. s3 vt di
cit Gre. ī quorūdā corda venit diuini
tas. quādo ꝑ ꝯpūctionē dei respectū re
cipiūt. s3 nō manet. q2 tēptatiōis tpe hꝰ
ipsum qđ acceperāt obliuiscūt̄. in eo v̄o

q ve diligit sic venit divinitas: ut maneat
qr sic divinitatis amor cor ipsius penetrat:
ut ab hoc amore nullo temptationis impetu
recedat. Deinde ostendit: q sine dilectione
nullus servat mandata // q no diligit me ser
mones meos no servat // impossibile e enim
ut sine caritate dei precepta serventur. et dato
q aliqs videtur implere oia mandata. si
tamen deum no diliget. eet totius legis trans
gressor. qr diligere deum ex toto corde est
primum et maximum mandatum. in quo univer
sa lex pendet et prophete. qui diligit oe dei
mandatum observat: ut dicit Aug. de laude
caritatis. Deinde comendat sermonem quem
vult observari. qr e mandatum paternum dicens //
et sermonem quem audistis no e meus. sed eius q
me misit patris // . q. d. io pr diliget servantem
sermonem meum. qr sermo iste patris e. Jo. 12:
a meipso no loquar. et Jo. 7. mea doctri
na no e mea. sed eius q me misit. seipm eius
vt dicit Aug. intelligi voluit. qr no su
um. sed patris e verbum. quo no sua imago. sed
patris. nec servus e filius. sed filius e patris. rec
te igitur auctori tribuit. qd facit eqlis a quo
hz hoc ipm. qd illi e eqlitatis in dna. 2°
ponitur scificatio mentis in cognitione veri.
veritas eius scificat. Jo. 17. pr scifica eos
in veritate. sermo tuus veritas e. unde dicit //
hec locutus sum vobis apud vos manens //
corporali presentia. nam ut dicit Aug. alia est
mansio quam pmisit futuram. q cum patre et
spu sancto intrinsecus mentes nras spualiter
inhitat. qr vo ea q ille locutus fuerat ab
scondita erant. io spum sanctum eis pmit
tit totius veritatis doctorem. d. // paclitus au
tem spus scus // paclitus grece latine dicitur
advocatus vel ꝯsolator: vt dicit Greg. et
utrumq recte ꝯvenit spui sancto. advocatus
eius e. qr p errore delinquentium apud iusti
tiam patris interuenit. dum eos quos repleue
rit exorantes facit. Ro. 8. ipse spus po
stulat p nobis gemitibus inenarrabilibus

Item ꝯsolator e. qr de peccati ppetratione
merentibus. dum pparat spem venie. ab af
flictione tristitie mentem leuat. unde can
tat ecclesia. ꝯsolator optime. dulcis hospes
aie. dulce refrigerium et subsequentia. Item
iste spus dr spus sanctus et spus veritatis.
spus qdem dr rone vite. oe enim vivens spu
vivit. iste vo spus summa divinitatis e vi
ta. Jo. 6. spus e q vivificat. caro no p
dest qcq. Gre. in mora. hitare in corpe
aiam pbant vitales sensus corpis. hitare
in aia spum: pbat vita spualis. Item dicitur
spus rone amoris. amor enim qcunq ne
spualis e. qr pstringit amor uelut spus q
cunq intima. iste vo spus amor divinus est:
Item dr spus rone virtutis. nihil enim vtu
osius e spu. et qto aliqd e spualius. tanto
e vtuosius. iste vo spus e tante vtutis: ut
eo operante oia sint creata. ps. emitte
spum tuum et creabuntur. et oia vtute eius
subsistunt. dicitur et spus scus. qr ipse scus
e. et eos quibus datur scificat. Scificat
aut aiam. et donis. q sunt spus sapie. et
intellectus. spus ꝯsilii. et fortitudis. spus
scie et pietatis. et spus timoris domini. quia
ut dicit Gre. sup ezech. timor dei facit
humiles. pietatis studium misericordes. sci
entia discretos. fortitudo mentis labori
osos. ꝯsilium scos. intellectus pvidos. sa
pientia maturos. et Hiero. sup Mat. do
mum inqt sapie spiritalem domum edificat. in
tellectus gubernacula invenit. ꝯsilium dis
crete operatur. fortitudo in patientia possi
det aiam. scia divitias salutis acquirit.
pietas psentem comutat psperitatem p fu
tura. timor humilitatem ꝯseruat. et oe pec
catum expellit. dicitur ulterius spus iste spus
veritatis. qr lz cognitio vitatis dei filio
attribuatur. q est vbum et vitas. adherere
tamen ipi vitati cognite no e nisi p spum
sanctum q veraces nos facit. et veritatis
amatores. sicut enim ipse amor ꝯnectens

prēm filio· vt pr̄ i vbo vitatis sibi cō-
placeat· ita idē spūs scūs dīne vitatis
verbū rōnali mēti cōnectit. D. ide po-
nitur spūs sci aduent⁹ // quē mittet pr̄ ī
noīe meo // In noīe xpi spūs scūs mitti ē
i. ī fide noīs ei⁹· vel qz a filio ip̄e spūs
scūs mittit· qd̄ tamē fili⁹ a prē hz. vnde
Jo. 15. dixit xp̄s se mittē spūm sanctū a
prē. Duplex ē aūt missio spūs sci. vna
qdē inuisibil' q̄ cū prē z filio venit ad sci-
ficādū mētē. Jo. 3. spūs vbi uult spi-
rat· z vocē ei⁹ audis· sz nescis vnde ue-
niat: aut quo vadat. Altera vo missio
spūs sci ē visibil' q̄ aliquib⁹ signis sēsi-
bilib⁹ ei⁹ aduentū demōstrat· quō bodi-
erna die ip̄e spūs scūs ap̄lis cōgregatis ī
vnū miss⁹ fuit. iuxta illud qd̄ legit act.
2°. cū cōplerent dies penthecostes erāt
oēs discipuli pariter ī eodē loco· z factus
est repēte de celo son⁹· tāq̄ aduenientis
spūs vehemētis· z repleuit totā domū
vbi erāt sedētes. z apparuerūt illi dispti-
te lingue tāq̄ ignis· seditq; sup singulos
eoꝝ. z repleti sūt oēs spū sācto· z cepe-
rūt loqui: put spūs scūs dabat eloq illis.
Circa cui⁹ missionē plura cōsiderāda oc-
currūt. primo cōueniētia tp̄is qz dicit. dū
cōplerent dies penthecostes. i. dies qn-
q̄gene ul' dies. 50. q sūt a resurrectione
vsq; ad diē hāc. dies eīm ista apud iude-
os erat celebris· qz ī ea acceperūt legē
quinq̄gesio die egressiōis de terra egip-
ti· descēdit eīm domi⁹ sup mōtē oreb
ī flāma ignis· z cūctis audiētib⁹ legem
dedit. Itē spūs scūs die quinq̄gesia scz
dñico venit ī ap̄los ī linguis igneis
z legē spirit. scz dilectiōis z caritatis eo-
rū mentib⁹ impssit. Itē dies iste cū sit
q̄nq̄gesim⁹ ē libertatis z redēptionis· si-
gnificat eīm iubileū· q erat ann⁹ q̄nq̄-
gesim⁹· quo a suitute oēs liberabāt: ut
dicit Leui. 25. z io cōueniēter ī eo miss⁹
ē spūs scūs· qz vbi spūs domī ibi liber-
tas. 2. cor. 3. Itē dies iste ērat exulta-
tionis z gaudii. vnde cōueniēter in eo ē
miss⁹ spūs scūs· q ē mētis gaudiū z ex-
ultatio. Secūdo ponit dispositio recipi-
entiū· vna ē aīorū vnitas. erāt ōnes
discipuli pariter. i. pari aīoꝝ z volūtatū
cōsensu. fugit eīm spūs oēm discordiā z
dissensionē. Altera dispō ē qes z stabi-
litas mētis. ī eodē loco. qz nō discurre-
bant huc z illuc vagādo. Tertio ponit
sensibile signū aduēt⁹ spūs sci. fact⁹ ē so-
nus. nō fuit ille son⁹ sūba spūs sci· sz ef-
fectū sui aduēt⁹ ī sono mōstrauit· qz p
totū orbē īsonuit voce ap̄loꝝ. sapie. 1°.
spūs domī repleuit orbē terraꝝ· z hoc
qd̄ cōtinet oīa· sciam hz uocis. Quarto
ponit subit⁹ ei⁹ aduēt⁹. repēte. subitos
eīm facit spūs scūs sine pigricia. vnde
Ambro. nescit tarda molimīa spūs sci
grā. vel dicit repēte sonuisse· eo q so-
nitu sui aduēt⁹ rapiat extra se. Quinto
ostēdit vnde audit⁹ fuerit iste son⁹. de
celo. de celo sonuit· vt ad celestia amā-
da rapiat. nō sic sonat spūs cōcupīe· nec
spūs auaritie· nec spūs supbie· sonāt. n.
spūs isti de cōcupīa ī mūde carnis. Sex-
to ponit ei⁹ aduent⁹ alterū signū. tāq̄
aduenientis. hoc signū fuit cōmotio· nec
eīm spūs scūs moueri pōt· nec veniēdo
ī ap̄los mutauit locū· q vbiq; ē· sz p cō-
motionē exteri⁹ factā debuit ītelligē vi-
sibiliter· qz oē mūdanū abstulerat a cor-
dibus discipuloꝝ· z ad eoꝝ mētes iuisi-
bilit venerat. Septio ponit maiestas
veniētis. spūs vehemētis. vehemens
dicit spūs· qz ē vltra cōprehēsionē men-
tis sua magnitudīe z maiestate. Item
dicit vehemēs. i. ve adimēs· qz tollit
oē ve pene z culpe· z cē m tristitiā. Itē
dicit vehemēs q̄si mētē vehēs· qz mē-
tem sustiet z roborat ad benū operādū:

Ité dr̄ vehemēs q̄si vtens mētem. qr a carnalibus vtit ad spūalia. Gal. 5. spū ambulate z desideria carnis nō pficietis. Octauo ponit spūs plenitudo. z repleuit. i. hec sonit9 repētin9. spūs vehemētis. totā domū. q̄ dom9 eccl'iaz significat. i. q̄ soli illi replent spū sācto. q in ea manēt p fidē z dilectionē. vnde dic. ubi erāt sedētes. Nono ponit visibile signū. z apparuerūt illis disptite lingue. In figura lingue eis apparuit. qr loquentes eos factur9 erat. Mat. 10. nolite cogitare quō aut qd loq̄mini. nō enim vos estis q loq̄mini. sz spūs pr̄is vr̄i q loqt i vobis. Decio ponit alterz signū visibile. tāq̄z ignis. radii quidē ignis ardētis apparuerūt sup eos i linguis igneis. qr spūs sāct9 mētes accēdit igne sui amoris. vnde dicit. veni sancte spūs reple zc̄. Ite ignis ↄsumit peccata. calefac desiderio eternoꝝ. vnde ꝓprium ē igni sursū tendē. illūīat ad cognitionē vitatis. iuxta illud. per te sciam9 da prēz noscam9 atq3 filiū. te vtriusq3 spūz credam9 oī tpe. Undecio ponit māsio spūs scī. tqz. ille ignis. sup singulos eorum. Beda sup act9. qr sedisse dicit. ē regie ptātis inditiū. vel certe qr reges ei9 ē in scis. Duodecio ponit istī9 missionis effect9. z repleti sūt oēs spū sācto. Illi spū sācto replent. q oēm mūdanū abiciunt amorē. i quib9 nihil rm̄anet vacuū qd spūs sāct9 nō possideat. z ceperūt loqui variis linguis. Beda sup act9. vnitatē linguaꝝ quā supbia babilonis dispserat. hūilitas recollegit eccl'ie. put spūs sāct9 dabat eloq̄ illis. Bed' ibidē nō icongrue spūs sāct9 itelligit. iō primū linguaꝝ donū ddisse legit hoīb9 qb9 hūana sapīa addiscit z docet: vt ostēderet q̄z facile posset sapiētes efficē p sapientiā dei. Deīde ponit scī spūs magisteriū. ille vos docebit oīa. Vidim9: oīa inqt docebit q̄ spūalia sunt z itellectualia vitatis z sapie sacre. docebit vo nō sicut q artes aliq̄s z sapiaz studio industriaq3 docuē. sz q̄si ipa ars atq3 doctrina z sapia vitatis spūs. iuisibilit mēti isinuat sciam diuinoꝝ. z sugget vobis oīa. sugget ꝓm Aug. i. cōmemorabitur. qr vt dicit Theoph. i. spūs sāctus z docuit z cōmemorauit. docuit qdez q̄ cūq3 nō dixerat eis xp̄s: tāq̄z nō valētibus portare. cōmemorauit vo q̄cunq3 domi9 dixerat: q̄ obscuritatis cā vl' intellect9 tarditate cōmendare memorie nequerūt. Ul' aliter ꝓm Gre. iuisibil' spūs suggerē dicit. i. subministrare. nō qr nobis sciam ab imo iferat sz ab occulto vl' aliter suggē idē ē qd inducē. aut cōsulē aliqd agēdū. spūs ergo sāct9 ita docet q̄cūq3 vā dicta a xp̄o. qr etiā suggerēdo ↄsulit z iducit: vt ipius p̄cepta seruem9. quecūq3 dixero vobis. Reuera sine magisterio z etiā siē adiutōio hui9 spūs. nec dīnā vitatē itelligē. nec p̄cepta possum9 ꝯuare celestia. nā itellect9 nr̄ ē ifim9 i genē itelligētiū ꝓpter suam obumbrationē. z cū rūelauit nobis dei fili9 q̄dā itelligibilia tāte altitudīs z ꝓfūditatis. sicut de trinitate dīna. z icarnatiōe vbi. q̄ ēt angelico itellectui nisi p grām manifesta eē nō possūt. q̄ ꝓpter necessari9 ē nobis spūs sāct9 magr̄ vitatis: ut credam9 z itelligam9 sz expte Rurs9 tāta ē nr̄a fragilitas. qr xp̄i p̄cepta ꝯuare nō possem9. cū super oīa hūane vite p̄cepta z ↄsuetudīes ardua sint z difficilia. vnde necessaria ē nobis suggestio spūs scī: vt ↄsiliāte z adiuuāte legē ipleam9 euāgelicā. Ro. 8. spūs adiuuat ifirmitatē nr̄am. Tertio ponit scīficatio hoīs i cordie ad ꝓximū. q̄ ↄsistit i pace aīoꝝ. Augu. de vbis domi.

pax inqt ē serenitas mētis. tranqllitas animi. simplicitas cordis. amoris vi=culū. ꝯsortiū caritatis. Ista pax est per spūm sācū. q hītare facit vnanimes ī domo de q̄ dicit' // pacē relīquo vobis // Aug. pacē inqt relīqt ī hoc seculo. in q̄ manētes hostē vincim⁹. ⁊ēt diligim⁹ īuicē. vnde dr̄ hostē repellas lōgi⁹ ⁊c. Relīquūt hoīes hēdibus suis bona ista tēpalia. xp̄s v̄o discipul' relīqt pacis do=nū. quo nihil meli⁹ reperit'. isti⁹ pacis auctor ē spūs sāct⁹. cui dr̄. hostē repel=las longi⁹ // pacē meā do vobis // ī futu=ro seculo qū sine hoste regnabim⁹. vbi nūq̄ꝫ dissētire poterim⁹. nā vt dic̄ Au. lꝫ p spūm sāctū verā pacē in p̄senti hr̄e possim⁹. plena tamē nō erit nisi ī futuro seculo. q2 adhuc peccam⁹. Itē q2 iō pa=ceꝫ hēm⁹. q2 credim⁹ q̄ īuicē diligam⁹ nec tamē patēt nobis adinuicē cogitati=ones. sꝫ ī futuro seculo, erit plena pax. ablata oī ꝯturbatiōe peccati. ⁊ visa di=lectiōe cordis ītima // nō quō mūd⁹ dat ego do vobis // Aug. mūdani iqt hoīes mūdi amatores. ꝓpterea dāt sibi paceꝫ vt sine molestia mūdo perfruāt'. q̄ nō ē v̄a pax. xp̄s v̄o dat pacem: vt aduersa mūdi siē ꝯturbatōe tollāt. Scd̄a ps

Ecūdo cuꝫ dici=tur Non turbe

tur ostēdit' q̄ꝫ dulcit' spūs scūs ꝯsolet' me=stos d̄ absentia xp̄i. ⁊ peregrinatōe uite p̄sentis. ⁊ q̄ttuor tāgunt'. prīo eīm tol=lit turbationē ⁊ formidinē // non turbet' cor v̄r̄m // turbari qdē poterāt de absen=tia xp̄i. sꝫ hāc turbationē aufert ꝯsola=tio spūs scī // nec formidet // timē pote=rant sine xp̄o duce ꝓsecutiōes iudeorū. ⁊ mūdi aduersitates. sꝫ spūs scūs eos cō=fortauit. pō. spū oriēci⁹ oīs v̄tus cor=nā Petr⁹ q ante aduētū hui⁹ spūs ne=gauit xp̄m vni⁹ mulieris voce pculs⁹ accepto spū sācto libē ꝯfess⁹ ē corā pri=cipib⁹ ⁊ oī ꝑplō. 2º ostēdit q̄ ita recede=bat ab eis q̄ tamē manebat apud eos // audistis q2 ego dixi vobis vado // scilꝫ subtrahēdo corpaleꝫ p̄sentiā moriēdo ⁊ resurgēdo. celos ascēdēdo // ⁊ venio ad vos // dixit eīꝫ pri⁹ q̄ si qs diligit me. ego ⁊ pr̄ ad eū veniem⁹. nō igit' debe=bant turbari nec formidare. quādo sic deserebat oculos. vt nō desereret cor. Nō q2 sola dilectio ē. q̄ xp̄m facit veni=re ad nos. ⁊ eē p̄sentē cordi nr̄o. nō qdeꝫ imaginaria visiōe. sꝫ v̄a sue diuinitatis p̄sentia. quēcūqꝫ eīm amam⁹ v̄tute di=lectiōis p̄sentē nobis facim⁹. q2 vt dic̄ Ber. de p̄cep. ⁊ disp̄ē. nō ē p̄sētior spūs nr̄. vbi animat q̄ꝫ vbi amat. nisi forte magis putem⁹ eē vbi inuit⁹ ex necessita=te tenet'. q̄ꝫ quo spōte ⁊ libera fert' v̄o=lūtate. si aūt qd amam⁹ eēt eq̄ spūale sicut aīa. vl' ampli⁹ ⁊ amor quo amam⁹. ni=hil īpediret. qn mētī nr̄e fieret presens. nūc v̄o q2 creaturas amam⁹. ꝑ amoreꝫ eas nobis facim⁹ p̄sentes ī imagine. de=us aūt icreata trinitas lōge spūalior est mēte nr̄a. ⁊ iō amor facit nobis v̄e deū p̄sentē. vnde P̄e. ra. dicit. sola dilec=tio ē. quā nō alterat casual' euēt⁹. quaꝫ sepatio corpalis nō diuidit. quā tp̄s lō=gitudo nō abolet. q̄ defectui nō succū=bit. sola dilectio ē p quā aīcos absentes videm⁹. alloqmur. amplexamur. que sic q̄dā angelica agilitate ⁊ imaginario meatu trāsuolat. ⁊ recurrit. vt nihil d̄ dāno corpee mol' aut distātie local' iiu=ria p̄q̄ramur. ⁊ Tulli⁹ libro de amici=cia. amore iqt absentes assūt. egētes ha=bundāt. ībecilles valēt. ⁊ qd difficili⁹ est dictu. mortui viuūt. 3º ostēdit q̄ ēt gaudē debebāt de ei⁹ recessu // s. dili=geretis me gauderetis vtiqꝫ. q2 vado

ad prēm ‖ ƀm hūanā nāz ꝯuenit xp̄o ire ad prēm · q̄tū eīz ad diuinā subaz nūq̄z recedit a prē. huic aūt hūane nāe ꝯgratulādū ē: vt dicit Aug. eo ꝙ sic assūpta ē a v̄bo vnigenito: vt īmortal' ꝯstitueref ī celo · atq̄z ita fieret terra sublimis · vt īcorruptibil' puluis sederet ad dexterā pr̄is. qs ergo nō gaudeat · qui sic diligit xp̄m · vt z suā nām iā īmortalem ꝯ̄tulef ī xp̄o. vnde legitur d̄ beato Ber. ꝙ dū ī extremis laboraret · q̄sitū ē ab eo qliter sibi eēt. q ait maximū gaudiū mihi ē associatū · eo ꝙ in sp̄e hūana mihi ꝯsil' deū meū in ꝓprio suz visurus ‖ qa pr̄ maior me ē ‖ iō vado ad prēz · qz ip̄e ē maior · ƀm eīm nām q̄ ibat ad prēz ipse ē mīor prē · minor sp̄ū sācto · minor ēt seipso · ampli⁹ mīor fuit angelis · īmo ēt vt dicit Aug. mīor erat parētib⁹ qū ꝓuul⁹ erat subdit⁹ illis. sz ƀm diuinam nām ƀm quā nō vadit ad prēz · īmo sep̄ ē in prē eq̄lis ē pr̄i · z sp̄ūi sācto · z maior oī creatura · ēt maior ē sua hūanitate. vel alit ƀm Hillariū. 9. de tri. etiā ī diuinis pr̄ maior ē filio · sz fili⁹ nō ē mīor Est eīm pr̄ maior filio auctītate donātis · fili⁹ v̄o nō ē minor · qz vnū z eq̄le eē sibi donaf. 4° ponit rōem fidei eoꝝ ‖ z nūc dixi vobis p̄usq̄z fiat ‖ p̄dixit eīz se iturū ad prēm · moriēdo · resurgēdo · celos ascēdēdo ‖ vt cū factū fuerit credatis ‖ Aug. dicit. ex reb⁹ q̄ videf agit in nobis: vt illa credātur · q̄ nō videtur. visuri erāt discipuli xp̄m post mortē uiuētez · z ad prēm ascēdētez · quo viso fuerāt credituri · ꝙ ipse eēt xp̄us fili⁹ dei · q hoc potuit facē z p̄dicē anteq̄z facēt.

Tertia pars.

Ertio cum dicitur Jam nō mlta zc̄. ostendif q̄z suauit' īpetus amoris fecit: vt xp̄s moriēdo īpleret pr̄is obedientiā · z tria facit. p̄rio eīm ponif cōuersatio xp̄i ī mūdo ‖ iā nō multa loq̄r vobiscū ‖ Beda. iō inq̄t hec dicebat · quoniā iā īstabat tp̄us: vt cōp̄rehēdēf z morti traderef. 2° suā ostēdit īnocētiā z scītatez ‖ venit eīm p̄nceps mundi hui⁹ ‖ p̄nceps mūdi dyabol⁹ ē · qz nō creaturis sz peccatorib⁹ mūdi amatoribus p̄ncipaf. iste ē de⁹ amoris mūdani · idolum qd̄ fingūt sibi hoīes seculi · q facit luxuriā · auaritiā · z supbiā · qb⁹ viciis amore seculi amaf. q̄cq̄d ē mūdanum. ꝓpter qd̄ dicif p̄ria. Jo. 2. nolite diligē mūdū · neq̄z ea q̄ ī mūdo sūt · quoniā oē qd̄ ē ī mūdo · aut ē ꝯcupīa carnis · aut cōcupiscētia oculoꝝ · aut supbia vite · et mūd⁹ trāsibit z ꝯcupīa ei⁹ ‖ z ī me nō hz q̄cq̄z ‖ qz ī xp̄o nihil erat mūdanū · iō veniens dyabol⁹ eū tēptādo z expiēdo nihil sui ī eo repit. vnde dicebat ut refert Aug. nihil ī eo īuenio · qd̄ me delectet. venit ēt dyabol⁹ circa tp̄s passiōis: vt vidēf si timore mortis mortē fugēt · et ita timorem z tristiriam in christo reperit · ꝙ tamē ꝓmpte z volūtarie cognouit mortē pati. Nō ꝙ sicut dyabol⁹ nihil īuenit ī xp̄o vitii · ita nec pilatus p̄nceps iudeoꝝ aliquā cām mortis ī eo repit. Luc. 23. nullā cām īuenio mortis ī hoīe isto. Jtē nihil repif ī xp̄o q̄re mūdi hoīes eū fugiūt. Hiere. 21. hec dicit domi⁹. qd īuenerūt prēs v̄rī in me īiq̄tatis · qz elongauerūt a me z ambulauerūt post vanitatē. si eīm amare delectat · amor ei⁹ suauior ē vniuersis. Si pulchritudo placz · ip̄e spetios⁹ ē forma p̄ filiis hoīum. si desideranf diuitie · ip̄e ē diues in eēs · q īuocāt illū. si potentia q̄rif · sine eo nihil possum⁹ facere. 3° ostēdit ꝙ ex dilectiōe mortē sustinuit ‖ Sz ut cognoscat mūd⁹ qz diligo prēz ‖

diligit fili⁹ prem amore dino. pcedēte a pre ꝛ filio. ꝛ hic ē spūs scūs. ꝛ voluit xps notificare mūdo q̄tū prem diligēt atqꝫ p hoc dei dilectionē manifestarī uoluit: vt ad hūc nos raperet amorē. nec fuit aliqd quo tātū hāc dilectionē manifestaret. q̄ꝫ qꝫ sine peccato existēs. ī quo nihil erat dignū morte. ipsā tamē mortem sustinuit. vnde subdit // sicut mādatū dedit m. hi pr // mādauit pr filio ut p repatione hūani generis ipse moriēs fieret deo sacrificiū // sic facio // vsqꝫ ad hoc igitr peruenit diuin⁹ amor spūs sci: vt etiā cū q nullā cām mortis hēbat. ex sola dilectiōe facēt mori. qꝛ fortis est ut mors dilectio. Can. 8. per spūm sactuꝫ semetipsū tradidit īmaculatū deo. hebre. 9. vnde subdit. surgite eam⁹ hinc Ecce quō dilectio pris euꝫ īpellebat ad mortē. vt mādatū ipsi⁹ impleret. accedens sp̄ōte ad locū vbi tradēdus erat. surgam⁹ ꝛ nos p spūm sanctū. eleuādo mēteꝫ nr̄am ad celestia. ꝛ eam⁹ hinc cōtēnendo ista trāsitoria. ꝛ figam⁹ desiderium ꝛ amorē cordis nr̄i ad supernā illam ciuitatē Hierl'm. cui⁹ p spūm scūꝫ ciues facti sum⁹. qꝛ nō habem⁹ hic manentē ciuitatē. sꝫ futurā īquirimus. qd̄ ipse nobis p̄stare dignet ꝛc.

Dominica de trinitate. Introductio:

Cum uenerit Paraclitus

quē ego mittā vobis a pre spūm vitatis qui a pre pcedit ꝛc. Jo. 15. de hac re vt dicit Augustin⁹ prio de trinit. summa ꝛ excellētissima cuꝫ modestia ꝛ timore agēdum ē. ꝛ attētissimis aurib⁹ ꝛ deuotis audiēdum. vbi q̄ritur vnitas trinitatis pris ꝛ filii ꝛ spūs sancti. quia nec periculosi⁹ alicubi erratur. nec laboriosius aliquid q̄ritur. nec fructuosius aliquid inuenit. ad cuius notitiā fides est necessaria. quia vt idem dicit. mentis humane īualida acies. ꝛ tam excellenti luce nō figitur. nisi per iustitiā fidei nutrita vegetet. sed hec oīa vt ideꝫ dicit in. 15. de trini. pcatiōe meli⁹ q̄ꝫ disputatione habētur. vnde ad ipsam trinitatē q̄ deus ē. de qua locuti sum⁹ deuoto accedamus corde postulātes. vt sui notitiam nobis īfundat. qd̄ vt asseq mereamur. verbi dei genitricē p nobis itercedere depcemur dicētes. aue Maria Require simōꝫ īfra octauam ascēsiōis qꝛ hoc idē euāgeliū expositū ē supra ꝛc.

Dominica prima post pentecosten.

Prima pars.

Estote miseri cordes sicut

ꝛ pater vr̄ misericors ē Luc. 6. hoc idem legit Mat. 7. ꝛ etiā Mar. 4. modicū de hoc hētur. Si nulla eēt īdigētia. nulla etiā eēt miserēdi necessitas. nūc vo qꝛ multis miseriis īuoluimur. oꝫ vt miseramur alter alteri⁹. nec etiā expectamus ut nr̄i miserant irrōnabilia aīalia. q̄ sui tātū adinuicē miserēt. ad opus aūt mīe hortat nos de⁹ ī p̄senti euangelio. qd̄ in tres ptes diuidit. nā ī prīa ostēdit ī q bus operib⁹ mīa sit tenēda. In secūda vo q̄to p̄mio sit remunerāda. ibi. mēsuram bonā ꝛc. In tertia aūt quo ordīe correctio alteri⁹ sit faciēda. ibi. dicebat aūt illis ꝛc. Circa primū. 5. tāgit. prīo ī generali ꝑponit mīe mādatū. d. // estote misericordes // mīa ī duobus cōsistit. s. ī cōpassione miserie p̄ximi. ꝛ ī subsidio beneficii. vnde Aug. libro de officialib⁹. mīa ī qtē ꝯdolētis affect⁹ aī. cū additamento beneficii: vt cōpatiamur

ꝓprio ⁊ largiamur de ꝓprio // sicut ⁊ pr̄ vr̄ misericors ē // ecce mie forma ⁊ exē plū. pr̄ eīm nr̄ de⁹ ipē ē. cui dicimus pr̄ nr̄ qes ī celis. Deut. 33. nūqd non ipē ē pr̄ tu⁹. ⁊ illi⁹ pr̄is mi̇̄ratōes sūt sup oīa opa ei⁹. qꝛ vt dicit̄ Mat. 5. ipse solem suū oriri facit sup bonos ⁊ malos. ⁊ pluit sup iustos ⁊ iniustos. si igit̄ dei filii sumus. oꝫ eū ī opibus mie imitari. Hie. 3. prēm vocabis me. ⁊ p⁹ me īgredi nō cessabis. Ephe. 5. Imitatores dei estote. sic filii carissimi. miserēdo aūt isti⁹ pr̄is filios nos cōprobam⁹. vnde Cirillus dicit. magnū ē p̄conium pietatis. reddit eīm hec v̄tus nos deo cōformes. et q̄si qdaꝫ signa sublimis nāe nr̄is īpmit aīabus. Nō qꝛ lꝫ debeam⁹ conari assimilari deo ī ope mie q̄ꝫtū possum⁹. nō possum⁹ tamē attigē ad hoc: q̄ tāta sit ī nobis mie pfectio q̄ꝫta ī deo ē. excedit eīm dei mīa nr̄am. prīo qdē ī liberalitate. qꝛ vt dicit Aug. 13. ꝯfes. ex nr̄a infirmitate ꝯpatimur ad s̄bueniēdū īdigētibus. sil'ter ill' opitulātes. queadmodum nos vellem⁹ nobis opē ferri. si eodē mō īdigerim⁹. de⁹ v̄o q bonoꝝ nr̄orum nō eget libē miseret̄. nā iō nr̄i miseret̄: qꝛ tales nos fecit q misereri īdigeam⁹. 2° excedit ī puritate. qꝛ mie dei nullus ē admixt⁹ dolor. nos v̄o sic mi̇̄remur: vt doleam⁹ miserēdo. vnde Augu. 3° ꝯfes. tu domīe q lōge alte ⁊ puri⁹ amas aīas q̄ꝫ nos. ī corruptibili⁹ miseris quo nllo dolore sautiaris. 3° excedit ī prioritate. anteq̄ꝫ eiꝫ possem⁹ alterutrū misereri. aut ēt nobis ipīs. ipē misert⁹ est nr̄i. qꝛ cū adhuc nihil eēm⁹ b̄m magnaꝫ mīaꝫ suā elegit nos ante secula. ⁊ p̄destinauit ī gl'iaꝫ suā. ⁊ de nihilo ꝓduxit ad eē. 4° excedit pietate: qꝛ tāta fuit ei⁹ pietas. vt ēt peccātes nō desereret. sꝫ ī nr̄am redēptionē filiū mi̇̄sit. vn̄ Amb. li. de uita beata. ꝯsidera īqt pr̄is affectū qd pietatis ē q̄si morituri filii suscepit piculū. q̄si orbitatis hausit dolorē. ne tibi piret fruct⁹ redētiōis. tātū fuit domio studiū tue salutis. 5° excedit diuturnitate. qꝛ adhuc p⁹ tāte pietatis p̄ciū multis mi̇̄ationib⁹ nos adiuuat. ⁊ vt dicit Ber. ī s̄mone. 5. sūt dei mie. q̄s qlibet ī seipo facile iueniet. prīa qꝛ a multis peccatis nos custodit: ī q possem⁹ īcidē sicꝫ eīꝫ ī multis offēdi mul. ita nisi optia dei pietas succurrissꝫ. ī alia poteram⁹ īcidē. Secūda mīa ē q̄ s̄mone explicari nō pōt. q̄ꝫ benigna. q̄ꝫ libera. q̄ꝫ ḡuita qꝛ dū peccam⁹ ipē dissīlat. nō ꝑtinem⁹ a scelerib⁹: ⁊ ipē abstinet a v̄berib⁹. ꝓlongam⁹ multo tpe iīqtatē: ⁊ ipē benignus dilatat pietatē. Tertia qꝛ ipē cor nr̄m visitat. ⁊ ita īmutat vt amara fiant. q̄ male dulcia pri⁹ erāt. vnd Au. 9. ꝯfes. xp̄s de⁹ adiutor me⁹ ⁊ redēptor me⁹ q̄ꝫ suaue mihi subito factū ē carer̄ suauitatib⁹ nugaꝝ meaꝝ. ⁊ q̄s amitterē met⁹ fuerat. iā dimittē gaudiū erat. eiiciebas eiꝫ eas a me. tu v̄a ⁊ sūma suauitas. eiiciebas ⁊ ītrabas ꝓ eis oī voluptate dulcōr. sꝫ nō carni ⁊ sāguini. oī luce clarior. oī secreto ītimior. oī honor̄ sublimior. sꝫ nō sublimib⁹ ī se. Quarta ē qꝛ penitētes nos mi̇̄icorditer suscipit sic pr̄ filiū ꝓdigū ad se veniētē obuians recepit. mīa mot⁹ sup eū. Quita qꝛ prestat v̄tutē ꝯtinēdi deiceps. ⁊ emēdati⁹ uiuēdi. ne recidiuū patiamur. Sexta ē qꝛ donat grāꝫ ꝓmerēdi. q̄ scē ⁊ iuste viuam⁹. Septīa qꝛ nobis īdignis ⁊ peccatōib⁹ dat speꝫ obtinēdi. p quā usq̄ꝫ ad celestia sꝑanda p̄sumim⁹. Est ⁊ alia mīa q̄ oēs p̄dictas ꝯfirmat ⁊ cōplet. qꝛ cum oēs nr̄e iustitie nō sit ꝯdigne ad futurā glāꝫ. nō ex opib⁹ iustitie q̄ fecimus nos sed b̄m magnā misericordiā nos saluat

post mōtē ī vitā eternā. a° ponit unū circa qd maxie attēdenda ē mia. z illud ē iudiciū de quo dicit // nolite iudicare // nō phibet iudiciū mie q° subuenit pauperibus z oppressis. z reddit vnicuiqȝ qd suū ē. de quo ps. iudicate egeno et pupillo. hūilē z pauperē iustificate. h° eīm ē opus maxie mie. Sȝ multiplex iudiciū phibet. primū ē iudiciū arrogātie de seipo. quo aliqs iudicat se dignū eē gratiis datis. aut maioib⁹. z ī dignum se eē pati mala q̄ sustiet. 2° phibet iudiciū iactātie quo aliq vt dic̄ Criso. nō ex beniuolētia. sȝ p iactātiaȝ sue iustitie xpiani xpianos despiciūt. 3° phibet iudiciū pprietatis. qz vt dic̄ Cri. Judicādus ē prim⁹. si peccat in deū. si vo ī nos peccat. sine iudicio dimittēdū ē ei. vt de⁹ nobis peccantib⁹ dimittat. 4° phibet iudiciū īdignitatis: vt ideȝ dicit. ne illi q multis mal' pleni sūt. alios p mīmis iudicēt. indignū eīȝ ē tles eē iudices. vnde Aug. 4. de ci. dei. eleḡter z veracit̄ respōdit pirrata qdam ḡphēsus ab Alexādro magno. cū ab eo īterrogaret qd sibi vt mare hr̄et īfestū ille libera voce. qd tibi inqt vt orbem terrarū. sȝ qz ego exiguo nauigio facio latro vocor. qz tu magna classe īpator. 5° phibet iudiciū temeritatis. qz ut dic̄ Aug. q̄dā sūt occulta. z de illis iudicarē ē phibitū. q̄dā vo ī differētia. qz dubium ē quo aīo fiāt. z de illis iudicare est temerariū. q̄dā vo sūt manifeste mala sicut stup̄ blasphemie z huiusmōi. quorum iudiciū ē pmissū. 6° phibet iudiciū psonalitatis. vt ī iudicio nō sit acceptio psonarū. paupis aut diuitis. amici vl' īimici. potētis aut īfirmi. nā ut dic̄ Ysido. li. 3. de sum. bo. q̄ttuor istis modis iudiciū humanū puertit. tiore potētie. cupiditate diuitiarū. amore amicorum. odio īimicorū. Cass. in epl̄a. teste Cicerone puerbialiter dicit. exuit personā iudicis. q amicū iduit. z Ambros⁹ sup beati ima. Jn iudicio inquit nō ptēpsi pauperē. nō oppressi viduā. psonā diuitis nō recepi. ī oībus opibus seruaui iustitiā. 7° phibet iudiciū dubietatis fidei. ne ut dicit Hylari⁹ iudicemus de dīnis pmissionib⁹. tale eīȝ iudiciū aduersus deū ē ex fidei ambiguitate. 8° phibet iudiciū curiositatis quo multi iudicare volunt dei iudicia. q̄re .s. ī mūdo isto quidā mali floreāt. boni vo patiant. nō eīm ē sine iusto dei iudicio lȝ occulto. Legit q qdā senex heremita deū rogauit: vt ei sua iudicia demonstraret. cui die q̄dā angel⁹ domini ī sil'tudine senis apparuit. z duxit eū uisitare sāctos pr̄es. z venerūt ad quēdā sanctū senē. q magno gaudio eos suscepit. z lauit pedes eorū. atqȝ pauit refectionē. mane vo facto eos dimisit. sȝ angelus abscūse tulit catinū ī quo comederant. post quos senex misit filiū suum: ut vas redderēt. quē angel⁹ īpulit per pcipitiū z mortu⁹ ē. pturbat⁹ vo heremita soci⁹ ei⁹ de facto venit cuȝ angelo post duos dies ad cellā. vbi erat senex cū duob⁹ discipul'. q noluit eos recipē. sȝ tandē post magnā īstantiā eos recepit. nec lumē nec p: nē aut aquā voluit mīstrare ill'. mane s̄cō angel⁹ dedit huic catinū quē occulte p̄ori seni tuleāt: qd vidēs fr̄ q cū eo erat t̄bat⁹. recede inqt a me obsecro. tecū ampli⁹ nō ibo: s̄cō eīȝ illi viro abstulisti catinū. z filiū ei⁹ occidisti. huic vo pessimo catinuȝ dedisti: cui angel⁹ tu rogasti deū vidē iudicia eius. ad que demonstrāda missus suȝ. Jlli enim viro abstuli catinum. quia non erat de bono. nec debebat talis sāctus vir aliquid tale possidere tpale.

occidi vero filiū eius· quia nocte sequē ti occisurus erat patrem· catinum autem qui de malo ē addidi huic pessimo ad ruinam eius· quo dicto disparuit // ꝛ non iudicabimini // cauēdū ē ne pperaꝫ iudicem⁹· qꝛ vt dicit Ber. veniet dies ille ī quo iudex oīum nō mō īiusta iudicia· sed ipas quoqꝫ iustitias iudicabit. Jac. 2. iudiciū sine mīa fiet illi· q nō fecit mīaꝫ. 3° tāgit alterū spāle ī quo seruāda ē mīa // nolite cōdemnare· ꝛ nō cōdēnabimī // non ꝓhibet snīa iuste dāpnationis· q mali puniūt. dicit eīm exodi. 22. maleficos nō patieris viuē· sꝫ ꝓhibet ne vlla cōdēnatio sit absqꝫ aliq mansuetudīe· dꝫ eīm q aliū ꝯdēnat tria cōsiderare. prīo si ē ī eadē culpa ꝓ q alterū dānat· q si sic nullo mō dānet· qꝛ se ipm ꝯdēnat. vnde legit q Socrates uidens latronē duci ad mortē risit. ꝛ iter rogauerūt eū cur ridēt. dixit. rideo qꝛ magni latrones paruū latronē damnāt 2° attēdat q alterū dānat· si qnqꝫ fuit in eadē culpa· ꝛ tūc dānet cūꝫ mīa· sic sibi mīaꝫ voluisset. 3° ꝯsideret si nūqꝫ fuit ī eadē culpa· qꝛ dicit aplus. q se putat stare· videat ne cadat· ꝛ iō cū mīa damnet. 4° ponit aliud ī seruāda mīa· ꝛ est dimissio suscepte īiurie // dimittite // ex corde īiurias illatas. nā vt dicit Au. ī ench. 5. cū multa sint genēa elymosinarū qb⁹ adiuuamur· vt dimittāt nobis peccata nra· tamē nihil ē mai⁹ illa· q cū ex corde dimittim⁹ qꝺ ī nos qs peccauit // ꝛ dimittet uobis // nō ē hō q peccato nō sit obligat⁹· qꝺ sibi dimitti īdiget. sꝫ tūc nobis dimittit: quādo ī nos peccātib⁹ dimittim⁹· alias eīm frustra remissionē speram⁹ a deo: nisi nos primo remittamus. 5° aliud spāle ponit ad mīaꝫ ptinēs // date // scꝫ īdigētib⁹ mīe bñficiū· qꝺ ē elia. dr elimosīa ab eleysō grece· qꝺ ē latīe miser· ꝛ sina ebrayce· qꝺ ē latine mādatū· inde elymosina qsi mādatū mīe. vel dicit ebrayce ab heloy qꝺ est de⁹· ꝛ moys· qꝺ est aqua: qsi diuina aqua: qꝛ refrigerat ꝛ dāteꝫ ꝛ recipiēteꝫ. Nō q duplex ē gen⁹ elymosine scꝫ corpale ꝛ spūale. corpalis elymosina fit. 7. mōis. s. visitare īfirmū· potare sitiēteꝫ· c.bare esurienteꝫ· captiuū redimē· nudū tegē· hospitē colligē· sepelire mortuū. vnde vsus. Visito poto cibo redimo colligo cōdo. Sex vēo sūt spūales elymosine isto vsu ꝯtente. Cōsule· castiga· solare· remitte· fer· ora. facit spūaleꝫ elymosinā· q dat cōsiliuꝫ ī dubiis· q castigat īsolentē· ꝯsolat tristeꝫ· remittit offensā· portat alioruꝫ defect⁹· ꝛ q orat ꝓ ꝓxīis. ꝛ qꝛ nullus ē q aliquo istoꝝ mōruꝫ non possit dare elymosinā· null⁹ a pcepto elymosine penitus excusat // ꝛ dabit vobis // uulgarit dicit. dare facit recipē· ꝓ tpalib⁹ dātur eterna· ꝓ vilib⁹ pciosa· ꝓ trāsitoriis ꝑpetua. nā multa dona sūt q dātur elymosinā largiētib⁹. primū ē sanitas aīe. Ysa. 58. cū feceris· sanitas tua citi⁹ orietur. Secūdū est mūditia cordis. Lu. 11. date elymosinā ꝛ ecce oīa mūda sunt vobis. Tertiū est illuminatio mentis. Ysa. 58. oriet in tenebris lux tua· ꝛ tenebre tue erūt sicut meridies. Quartū est virtutū fecūditas. Ysa. 58. eris q ī ortus irrigu⁹· cui⁹ nō deficient aque. Quintū est extīctio peccati. eccle. 3. sicut aqua extīguit ignem· ita elymosīa extinguit peccatū· extīguit ignem īferni· extīguit rursus irā dei. Sextū ē libertas. Thob. 12. elymosina a morte liberat aīam. Septimū qꝛ ī bonis cōseruat. eccl. 17. elymosina uiri ē qsi sacul⁹ cū ipso· q graꝫ hōis ꝯsi pupillam oculi cōseruabit. Octauum quia pugnat pro

nobis īimicū. eccle. 29. sup scutū potētis z sup lanceā aduers⁹ īimicū tuū pugnabit. Nonū q2 ēt orat ꝑ nobis. eccle. 3. cōclude elymosinā ī sinu pauperū. et ipsa orat ꝑ te. Decio q2 tādē coronat ī vitā eternā. his eīm q dederūt elymosinā dicet ī fine seculi. venite benedicti prīs mei pcipite regnū. qđ vobis patuz ē ab origīe mūdi. sola eīm mīe opera ī die iudicii remunerāt̄ zc. Secūda ps.

Ecundo cū dicitur Mensuram ostēdit̄ q̄tō p̄mio sit mīa remuneranda z multipliciter describit beatitudinē etnā prīo q̄dē q2 iuste vnicuiq3 distribuitur iuxta mēsurā meritoꝝ mēsura p̄miorū ꝓm eīz mensurā meriti ē mēsura p̄mii. vnde Gre. 4. moral. q̄ ī electis in hac vita ē discretio operū. ī alia quoq3 vita ꝓculdubio erit discretio dignitatū. vt quo hic ali⁹ aliū sup̄at. illic ali⁹ aliū retributiōe trāscēdat. z q̄uis illa retributōis dignitas eq̄lis nō sit. vna tamē oīb⁹ beatitudīs vita erit. ꝓpt qđ apoc. 21. dicit̄ q̄ illa supna scā ciuitas Hirl'm mēsura arūdinea aurea metita ē. q2 certis gradib⁹ dignitatū mēsurati supni ciues celestis ciuitatis ordinē ꝯstituūt. Secūdo describit hoc p̄miū q̄tū ad p̄fectionē // bonā // bonū ē illud beatitudīs p̄miū. īmo bonū oīs boni. ꝯplectēs ī se q̄cūq3 vā sūt bona. vnđ Boeci⁹ ī đ ꝯso. beatitudo ē stat⁹ oīum bonoꝝ aggregatione pfect⁹. q̄ vō sint illa bona q̄ p̄parauit de⁹ diligētib⁹ se: fide non capit̄. spe nō attingit̄. caritate nō ꝯp̄hēdit̄. desideria z vota trāsgredit̄. acqri pōt: extimari nō pōt. vt dicit Aug. 22. de ciui. dei ibi eīz vt dicit idē. qcqd amabit̄ aderit nec desiderabit̄ qđ non aderit. oē qđ ibi erit: bonū erit. z sūm⁹ de⁹ summū bonū erit. Tertio describit hoc p̄miū q̄tum ad plenitudinē // z ꝯfertā // .i. plenā. plena nāq3 erit aīa celesti beatitudine. ita vt nihil aīe aut mētis aut ītellectus sit vacuū a gr̄a. p̄s. replebimur ī bonis domus tue. Quarto describit hoc p̄miuz q̄tū ad sui firmitatē // z coagitatā // q.n. firma eē volum⁹ cogitam⁹. tale eīt beatoꝝ p̄miū. q2 stabilitū z securū. vnde ꝓsp de vi. ta ꝯtēpl'. futura vita ibi credit̄ eē: vbi ē certa securitas. secura trāquillitas. trāqlla iocūditas. felix etnitas. eterna felicitas: vbi ē amor pfectus. timor null⁹. dies etern⁹. alac motus. z vn⁹ oīum spūs. Ul' istud p̄miuz dicit̄ coagitatū rōne gaudii đ mutua beatitudīe sc̄oꝝ. q2 dū oēs gaudebūt đ beatitudine alteri⁹. beatitudo cuiuslib3 alteri coagitabit̄. 5° describit. hoc p̄miū q̄tū ad habūdantiā // z supefluētē // supefluēs dicit̄. q2 excedit merita nr̄a. dedim⁹ tpalia ingt ꝑ eternis. mūdana ꝑ diuinis. z ꝑ celestib⁹ terrena. uel dicit̄ supefluēs. q2 a plenitudīe beatitudīs aīe redūdabit glīa ī corp⁹. vnde Aug. ī epl'a ad Dyoscoꝝ. tā potētez de⁹ fecit aīam. vt de ei⁹ plenissima beatitudīe q̄ ī fine tēpoꝝ scīs ꝓmitt̄. redūdet ī iferiorē nām. q̄ ē corp⁹. nō beatitudo q̄ intelligētis z fruētis ē ꝓpria. s3 ī corruptionis vigor // dabūt // pr̄ z fili⁹ z spūs sāctus. vl' ꝓm glo. dabūt illi qb⁹ īpēdistis mīe opa. q2 erāt cā vt de⁹ det // in sinuz vr̄m // ꝓm Gre. nihil securi⁹ z amabili⁹ ē eo. qđ collocauim⁹ ī sinu. 2° ponit̄ eq̄litas retributiōis cuiuscūq3 opis // eadē q̄ppe mēsura q̄ mēsi fueritis // ī merito // remetiet̄ vobis // ī p̄mio. q2 vt dic̄ Basili⁹ q̄ mēsura vnusq̄sq3 peccat. aut bene agit. eadez premia aut penas feret. q̄ enim pena sit ꝓm mensuram culpe. legitur Deutro. 25. ꝓm mensurā delicti

erit ꝛ plagaꝝ mod⁹. ꝛ Apoc. 18. q̄ꝫtum glificauit se ꝛ fuit ī delicus. tātuꝫ date illi tormētū ꝛ luctū. Sꝫ dices nō videt̄ q̄ ṡm eādeꝫ mēsurā malū puniat̄. q̄ per petratū ē. q2 peccat hō tp̄aliter. ꝛ eṫna liter punit̄. Et dicēdū q̄ peccatū qđ hic ꝑ pn̄itētiā nō delet̄. in futura vita durat ieternū. iō pena ei debet̄ eterna. Itē ṡm Gre. q2 hō impenitēs q̄ꝫtū ī se ē peccauit eternaliter. iō eternalit̄ punit̄. q2 ꝯtra eternū ꝛ īfinitū bonū peccauit. Cōsiderādū est aūt q̄ ī oī dei ope simł̄ sūt mīa ꝛ iu titia. vnde sic reprobos eternaliter iuste punit. q̄ tamē misericorditer mitigat eoꝝ penā. nō eīm ꝯtinet ī ira sua mīas suas. iustos v̄o sic eternaliter iu te glificat. q̄ tamē misericorditer vltra merita dat gl̄iaꝫ. Ro. 8. non sūt ꝯdigne passiōes hui⁹ tp̄is. ad futuram gliaꝫ q̄ reuelabit̄ ī nobis ꝛc̄.

Tertia pars.

Ertio cum dicitur Dicebat autem illis.

tāgit̄ quo ordīe faciēdū sit qđ dā mīe op⁹. qđ ē correctio. q2 corrigēs dꝫ īcipē a seipo. eccle. 3. miserer̄ aīe tue placēs deo. et ostēdit q̄ttuor cē necessaria iudicāti. prīo eīꝫ dꝫ hr̄e iuris notitiā. vnde dicebat ∥ dicebat aūt ill̄ silitudinē nūqđ pōt cec⁹ ∥ iudex ∥ cecū ∥ ꝑl̄m ∥ ducē ∥. i. dirigē ī regulā iustitie. ꝛ vitā eternā ∥ nōne ambo ī foueā ∥ ꝑditiōis ∥ cadūt ∥ Her. 1°. grex ꝑdit⁹ factus est ꝑpl̄s me⁹. pastores seduxerūt eos. nā vt dicit Aug. 9. đ ci. dei. Ignorantia iudicis ut plurimū ē calamitas īnocētiū q̄ si aliqs dicēt ignorātiā iudicis posse corrigi ꝑ subiectos. q̄si respōdēs dicit ∥ nō ē discipul⁹ sup magr̄m ∥ vt error magistri possit corrigi ꝑ discipulū. imo sufficit discipulo imitari magr̄m. vnde addit ∥ ꝑfect⁹ aūt oīs erit. si sit sicut magr̄ ei⁹ ∥ ꝑfecti o nāq̄ꝫ discipuli est disciplina magr̄i. 2° nō ē iudex idone⁹ q̄ ḡuiorib⁹ detinet̄ crimīb⁹. ēt si hēat iuris notitiā. vnde subđ taliā ꝑabolā ∥ qđ aūt vides festucā ∥. i. passionē aut leue peccatū sicut ire aut iocosi v̄bi. vl̄ ēt tēptationis carnis ∥ in oculo f̄ris tui ∥ q̄ tamē oculū nō excecāt. lꝫ turbēt ∥ trabē aūt ∥. i. magnū peccatū vt odiū. adulteriū. vitiuꝫ ꝯnām. ꝛ alia huiusmōi. q̄ merito trabes dicūt̄: q2 magno īpetu in trāsuerso aīe posita. ad ꝓfūda trahūt īferni ∥ q̄ in oculo tuo est nō ꝯsideras ∥ q2 relicta sui ꝯsideratione. alioꝝ ꝯsiderat culpas. 3° nō ē idone⁹ alioꝝ corrector. q̄ se nō pri⁹ correxit. vnde subdit ∥ aut quō potes dicere ∥ ferēdo sn̄iam ∥ f̄ri tuo. f̄r sine eiiciam ∥ aut absoluēdo. aut corrigēdo. aut sacramēta eccl̄e mīstrādo ∥ festucaꝫ de oculo tuo. ipe aūt ī oculo tuo trabē non vidēs ∥ hoc eīꝫ dicē nō pōt sine ꝯfusione sui. si peccatū ei⁹ sit notū. nec dicere pōt saltē sine rep̄hēsiōe ꝓprie ꝯsciē. si peccatū sit occultū. q2 nō uult domi⁹ ut correctiōis assumat officiū. q̄ ꝓpriis ē peccatis obnoxi⁹. vnde. Jo. 8. q̄ sine peccato est v̄rm ī illam lapidē mittat. 4° documentū adiūgit ∥ ypocrita ∥ ypocrita dr̄ simulator. ꝛ reuera peccator corrigens aliū. ypocrita est. q2 actu correctionis se īmunem ostendit a peccato. cū nō sit ∥ Eiice primū trabem de oculo tuo ∥ hic est rectus ordo ut primo seipꝫ corrigat. vnde Gregorius. durum ē ut qui nescit tenere moderamina vite sue: iudex fiat aliene. Ecclesi. 7. noli querere fieri iudex. nisi valeas virtute irrūpere iniq̄tates ∥ ꝛ tunc ꝑspicies. i. ꝑfecte aspicies ∥ vt educas ∥ auctoritate regimīs ∥ festucā de oculo f̄ris tui ∥ q2 lꝫ iudex sit supior auctitate

regiminis. fr tamē est ꝑitate fidei ꝛ uocat. oīs. ꝛ iō fraterne dꝫ corrigē. in oībus istis vt dicit Basili⁹ ꝯsiderādūꝫ ē qͣte sit difficultatis alios iudicare. qꝛ oꝫ vt prīo seipsos ꝯspiciāt ꝛ emēdēt. qđ videt grauissimū oīum. qꝛ cū oculus cūcta videat exteriora. tamē sup se visu nō vtit. ita ꝛ nr̄ itellect⁹. cū alienuꝫ velocit ꝓspiciat peccatū. lētus ē tamen ꝓprios peruidē defect⁹ ꝛc̄.

Dominica secūda post penthecostes.

Prima pars.

Omo quidā fecit cenam magnā ꝛ vocauit mul. ꝛc̄. Luc. 14. si hoīes sicut bestie solā haberēt naturā sensibilium. mirū nō eēt eos tam ardēter ꝓseq hec bona corꝑalia. ceteris aīalib⁹ cōia. nūc vo habētes discretiōis iudiciū ꝛ rōnis īuestigationē. multū sūt reprehēdēdi. qꝛ vera bona rōnalis eis ꝓpria qrere omittūt. solū sensibilib⁹ īherentes. ꝛ iō sicut ad cenā nō fuerūt ītromissi. q voluit ꝓbare boues. ꝛ q voluit vidē uillam. ꝛ q duxit vxorē. ita tria hec vitia .s. ꝯcupiscētia carnis. ꝯcupiscētia oculoꝝ. ꝛ supbia vite. celestē ꝑatriā claudūt mūdi amatorib⁹. vnde vsus. Uxor villa boues cenā clausere vocatis. Mūd⁹. cura caro celū clausere renatis. de hoc igit sub silitudinis figura agit in ꝑsenti euāgelio. qđ ī tres ptes diuidit. in quarū pria tāgit dīna magnificētia. 2° subdit hūana negligētia. ibi. ꝛ ceperūt oēs. 3° postponit iusta snīa. ibi; tūc iratus ꝛc̄. Circa pmū dīna magnificētia in trib⁹ ostēdit. prīo ī ꝑparatōe magne cene. magnifici eīm ē magna facē. vnđ dicit // hō qdā // iste hō ꝯm Cirillū de⁹ pr̄ ē: nō ꝯm nē vitatē. sꝫ qꝛ ad silitudinē ei⁹ ꝯdit⁹ ē hō. vel ut dicit doctor grecus. hō ē rōne benignitatis ꝛ mīe ad hoīes. Pōt ēt dici q iste hō xp̄s ē rōne vitatis nē. qꝛ vbū caro factū ē. nomē ꝓpriū ipsi⁹ subticet. qꝛ misteriū noīs ei⁹ nulla pōt creata cōprehēdē. Ysa. 9. vocabit nomē ei⁹ admirabilis. sed describit cōi noīe discreto cū dicit // hō qdā // hō qdem rōe vitatis nē. sꝫ quidā rōe singularitatis ꝑsone. cui⁹ singularitas ī mltis apparet. prīo ī vniōe ad vbū. hebre. 1°. cui eīm aliquādo nō dico hoīuꝫ sed ēt angeloꝝ dixit pr̄. fili⁹ me⁹ es tu. ego hodie genui te. singularis ī inocētia. ecclē. 7. virū de mille vnū repi. singularis ī origīe. qꝛ ꝯcept⁹ de spū sācto. ꝛ natus de vgīe. Ysa. 53. generationē eius qs enarrabit. singularis ī ptāte. Mat. 24. data ē mihi oīs ptās ī celo ꝛ ī tra. singularis ī saluatōe. qꝛ nō ē datū aliud nomē hoīb⁹ sub celo. ī quo oporteat saluos fieri credētes. Act. 4. singularis ī redētiōe. qꝛ nō ē īuēt⁹ nec ī celo nec in tra. nec subt⁹ terrā. q eēt dign⁹ apire librū redētiōis nr̄e. ꝛ soluē signacula ei⁹ nisi hic agn⁹ inocēs q tollit peccata mūdi: ut dr̄ Apoc. 5. // fecit. i. ꝑparauit // cenā magnā // cena ista refectio vite etne ē. Luc. 22. ego dispono uobis. sic dispo suit mihi pr̄. ut edatis ꝛ bibatis sup mēsaꝫ meā ꝛc̄. nec illa rfectio carnalit itelligēda ē. sic credūt sarraceni se in vita etna debē vti cōmestibilib⁹. ꝛ actibus carnalib⁹. turpis eīꝫ eēt tal vita etna. sꝫ ē spūaliter ista refectio ītelligēda. nec eīꝫ corp⁹ tūc īdigebit cibo qꝛ sci nec esuriēt nec sitiēt ampli⁹. sꝫ ista refectio eīt ī gustu aīe clare. deum vidēdo. gliose amādo. ꝛ pfecte illi īberēdo. ꝛ hūi ista beatitudo cena dicitur. quia sicut cena parat declināte die. post quā nulla est refectio. sic vita eterna datur post diem

vite p̄sentis· vbi nihil aliud expectat̄.
Est eīm cena magna īmo maior immo
maxīa· adeo vt eiꝰ īmēsitas· in cor ho
minis nō possit ascēdē. Ysa.64.oculꝰ
nō vidit· nec auris audiuit· nec in cor
hoīs ascēdit zc̄. Aliter s̄m Cirillū. cena
ista magna sacramētū ē corpis z sāgui-
nis domī nr̄i iehsu xp̄i· quo reficiūt aīe
digne sumētiū. Jo.6.caro mea vē ē ci
bus zc̄. ista refectio cena dicit̄· z dicit̄
magna· z dicit̄ facta ab hoīe xp̄o. cena q
dem nō ex hoc solo· q2 hoc sacramētum
fuit īstitutū i cena domī· s3 ēt ex ꝓprie-
tate vocabuli. dicit̄ ei3 cena a cenon qđ
ē nouū· z reuera hoc sacramentū reno-
uat mētē ab oī vetustate. ps̄. replet in
bonis desideriū tuū· renouabit̄ vt aq̄le
iuuētus tua. vl' dicit̄ cena a cenon qđ ē
oē. q2 vt dicit Urbanꝰ papa ī hoc sacra
mēto sp̄ualium oīum dulcedo carismatū
q̄si i suo fonte potat̄. vl' dr̄ cena a cenon
qđ ē ūbra q2 sub ūbra accidētiū panis z
uini uex̄ sāguinē z carnē sumimꝰ. can.
2. sub vmbra illiꝰ quē desiderauerā se-
di· z fructꝰ illiꝰ dulcis ē gutturi meo. di
cit̄ etiā ista cena magna· q2 nō qcūq3 ci-
bus ī ea patus ē· s3 ip̄e q dat escā oī car
ni· magnꝰ z filiꝰ altissimi. iste cibꝰ mag
nus ē z nobil'. prīo q2 celicꝰ. sap.16. pa
nem d̄ celo p̄stitisti eis. Jo.6. ego sū pa
nis viuꝰ q̄ de celo descēdit. 2° cibꝰ ē an
gelicꝰ. ps̄. panē angeloꝝ māducauit hō
3° cibꝰ ē viuificꝰ. vnde Aug. sup. Jo.
cū eīm cibo z potu id appetāt hoīes· vt
nō esuriāt nec sitiāt· hec veraciter non
p̄stat nisi iste cibꝰ z potꝰ· q eos a quibus
sumit̄ īmortales z icorruptibiles facit.
vltīo iste cibus ē deificꝰ· vniōnē eīm
īter nos z deū facit· z nos ꝯuertit i ip̄m
Aug.7.ꝯfes. nec tu me mutabis· sicut
cibū carnis tue ī te· s3 tu mutaberis in
me. Jo.6. qui māducat meā carnem z
bibit meum sanguinē ī me manet· z ego
in illo. Vlterius cenā istā fecit xp̄s i3 se
nec eīm v̄tute meriti cuiuscūq3 hoīs
fieri pōt· nisi in s̄mone xp̄i. vnde Au.
de eccle.dog. dicit hoc sacramētū non
in merito consecrātis· sed in verbo effi
citur creatoris. z Ambrosꝰ libro d̄ sa-
cramētis. vbi xp̄i verba accedūt ad pa
nem z vinū· est sanguis z corpꝰ. dūm ēt
audi dicētem. accipite z cōmedite ex eo
oēs· hoc ē corpꝰ meū. z ante v̄ba xp̄i ca
lix vino z aqua ē plenus: cum aūt v̄ba
xp̄i ꝓlata fuerint· sanguis efficit̄. Se-
cundo diuina magnificētia cōmēdatur ī
multoꝝ vocatiōe || z vocauit multos ||
ad cenam vite eterne vocati sūt multi·
omnis v3 multitudo credentiū. prima
Pe.5. deus oīs grē vocauit nos scil3
credētes in eternā suam glīam. Est ei3
deus liberal' z magnificus· vnde uult
multis cōicare maiestatis sue glīam.
prīa Thi. prīo. uult oēs hoīes saluos
fieri z ad agnitionē veritatis perueni-
re. Tertio commēdatur dei magnifi
centia a missione serui || z misit seruum
suum || Iste seruus vt dicit Cirillꝰ xp̄s
est qui cum esset naturaliter p̄ri equal'
exinaniuit semetipsum formā serui ac-
cipiens. cuius missio eius est īcarnatio
vnde Aug. eo intelligitur missus quo
īcarnatus || hora cene || .i. tempore grē
quo xp̄s est missus. Gal.4. at vbi ve
nit plenitudo tp̄is· misit deus filiū suū
zc̄. || dicere inuitatis vt venirēt || vnd
clamat iste seruus. Mat.11. venite ad
me omnes qui laboratis z onerati estis
zc̄. || quia iam parata sūt oīa || ante xp̄i
aduētum nōdum erat ista cena parata·
quia nullꝰ poterat īgredi vitā eternā.
s3 īmolato xp̄o vt dicit Gre. p3 celestis
regni aditꝰ· sicut aūt xp̄s fuit missus a
p̄re· ut īuitaret uocatos ad cenā· ita ip̄e

seruos suos apl'os misit. & mittit p̄dica
tores: vt dicāt nobis. venite ad cenā.
q2 parata sūt oīa. Jo. 20. sicut misit me
pr̄. & ego mitto vos. festinem⁹ igit: vt
dicit Ber. ad locū tutiorē. ad agrū ube
riorē. ad pastū suauiorē: ut hītem⁹ sine
metu. habūdem⁹ sine defectu. epulemur
sine fastidio. & Cyprian⁹. ꝑperem⁹ igr
& curram⁹ ad patriā nr̄am. vt videre
possim⁹. ut parētes salutare ualeam⁹.
magn⁹ illic caroꝝ nūerus nos expectat
parētū. fratrū. filioꝝ. frequēs nos copi
osa turba desiderat. iā de sua icolumita
te securi. adhuc de nr̄a salute sollicitī.
ad hoꝝ ꝯspectū & ꝯplexū venire magna
nobis & ill' erit letitia &c. Secūda ps.

Ecūdo cum dicitur Et ceperūt

omnes &c. tangit hūana negligentia. q̄
peccatores amātes tpalia excusāt se de
spūalib⁹. & diuidit i tres ptes. i pria ge
neraliter ponit vocatoꝝ excusationē3 //
& ceperūt se sil' oēs excusare // Gre. ecce
hō diues iuitat. & paup occurrē festiat:
& tamē ad dei iuitamur ꝯuiuiū & excusa
mus. offert ergo deus qd rogari debu
it. nō rogatus dare uult. qd uix sperari
poterat. & tamē sil' oēs excusāt. vnō sic
frequēt ꝯtigit: q2 volētes se excusar̄ ac
cusāt. ita oīs excusatio ab igressu vite
eterne accusatio ē. nulla eī m pōt huc ex
cusatio cadē. oēs se excusāt: & si nō vbo
saltē cogitatu. saltē facto. & videm⁹ q2
excusāt se iuuenes ab ista cena volētes
interī uti creatura. tāq2 i iuuētute sua
sapie. 3°. & dicūt q2 i senectute ꝯuertēt.
Isti sūt vt dicit Aug. 8. ꝯfes. misi ado
lescētes. q petūt a deo ꝯtinentiā & casti
tatē. s3 nolūt eā adhuc hr̄e. timēt ei3 ci
to exaudiri & sanari a morbo ꝯcupiscen
tie. quē poti⁹ volūt cōpleri q̄3 extigui.
Jtē excusāt se antiq' de defectu etatis
Quidā de impotētia. cū nihil tamē im
possibile deus mādauerit. Quidā de sol
licitudie rei familiaris. Quidā se excu
sant q2 i fine vite peniteāt. nō aduertē
tes q2 finis vite ē ad premiū nō ad meri
tum. q̄ oīa ꝯtingūt vt dicit Gre. ꝑpter
drām spūalium deliciaꝝ & corpalium.
corpales ei3 cū nō habētur valde desi
derātur. habite vo fastidiūt. s3 spūales
nō habite sūt i fastidio. habite aūt i desi
derio. si igit gustarēt hoīes q̄3 suauis ē
dominus. & aliquē odorē celestis cene
pciperēt. pfecto ad spūales delicias cur
rerent. nūc vo ifectū habēt gustū sicut
febricitātes. vnde illā nō sentiūt dulce
dinem. Secūdo in spāli ponūtur tres
excusationes. quaꝝ pria ē superboꝝ. q
amāt doīatiōes mūdi // pm⁹ dixit // pri
ma excusatio ē de pri'o vitio qd ē super
bia // villā emi // Aug. i villa empta do
minatio notat. qui eī m h3 villā. regiōi
& icolis dominat. & bene dicit eē empta:
q2 magnis piculis laborib⁹ & tribulati
onibus emit dominatio // & necesse ha
beo // necessitas ista assumpta ē nō coac
ta // exire // per istā dominationē exit hō
a seipso. q2 relicto ꝓprio regimie & do
minatiōe suiipsius. ambit exterioꝝ re
gimen // & videre illā // vidēt & diligent
attendūt tyrāni. ne ista villa ab eis au
ferat ꝯspiratiōib⁹ aut alio mō // rogo te
habe me excusatū // nō exaudit ista roga
tio excusatiōis. nouit ei3 de⁹ eos sic eē
dispositos. q2 si sciret se nō hr̄i excusatos
tū exirēt vidē illā villā. Et attēde q2
ista rogatio videt eē hūilitatis. sciūt. n.
supbi q2 nūq3 exaltat nisi hūilitas. q2 ut
dicit eccle. 9. odibil' ē corā deo & hoīb⁹
supbia. nō. n. supiorē aut parē patit & iō
ut p ueiāt ad itētū dn̄andi hūilitatē quā
i cōde ū hūt vbis ondūt & gestib⁹. d gb⁹

eccle. 9. e q negligit se humiliat, et interiora eius plena sunt dolo. Deinde ponit secundam excusationem, que est avarorum, // et alter // scilicet avarus, alterum enim vitium post superbiam est avaritia // dixit iuga boum emi quinque // bos sensum humanum et affectum eius significat, bos enim non portat sed trahit, bos est pigrum animal, et recalcitrat stimulo, ita sensus piger est ad bonum, et omni ad bonum stimulanti recalcitrat. dicuntur autem esse quinque iuga. iugum enim est ex duobus bobus, sic et quilibet sensus duobus utitur organis, ut iugum v. s. ex duobus est oculis, auditus ex duabus auribus, olfactus in duabus naribus, gustus in palato et lingua, tactus autem licet sit in toto corpore, tamen ut dicit Aug. voluptas carnis que ad tactum pertinet geminatur, est enim intrinsecus et extrinsecus, vel quia due sunt manus tactui deservientes. istos sensus avarus dicitur emere: quia bona temporalia his percepta sensibus, cum ipsius non sint, ea tamen desiderio sibi vendicat. aut etiam emit: quia magnis periculis et laboribus acquirit // et eo probare illa // tunc avarus probat iuga boum quando experitur quod possint temporalia que sensu desiderant. probat namque usurarius quod possit pecunia in lucro. probat cupidus quod possint possessiones in fructu // Rogo te habe me excusatum // si causa excusationis iusta fuisset, dignum erat rogationem eius exaudiri. nunc vero quia rusticanum opus preposuit nobilitati celestis cene, nulla est excusationis ratio. Deinde ponit tertiam excusationem que est luxurie // alius dixit // s. luxuriosus // uxorem duxi // ista ut dicit Aug. voluptas carnis est, que multos impedit. quam voluptatem honorabili vocat nomine coniugii, quia ut dicit Gre. licet coniugium bonum sit ad propagandum sobolem divina providentia institutum, nonnulli tamen non fecunditatem prolis, sed per hoc desiderium expetunt voluptatis. vel nomine uxoris appellat, eo quod quidam sic fruuntur illicitis desideriis, ac si voluptas esset uxor // et ideo non possum venire // ecce malum huius vitii, quia tenet ligatam animam: ut ad deum non possit accedere, etiam quando vult. quia ut dicit Basilius. intellectus humanus vergens ad immundicias et illecebras debilis est ad agendum divina. consuetudine enim actus carnalis fit cathena necessitatis constringens hominem. unde Au. 8. conf. ex voluntate perversa facta est libido, et dum libidini servitur, facta est consuetudo, et dum consuetudini non resistitur, facta est necessitas. Et attende quod non rogavit iste se haberi excusatum, quia homines taliter dispositi, frequenter erubescunt orare deum, vel quia contemnit etiam iram invitantis, impius enim cum in profundum venerit vitiorum contemnit. Tertio ponitur renunciatio servi // et reversus servus // predicatores dicuntur reverti ad deum, quando post exteriores ubi occupationes redeunt ad seipsos, de seipsis considerantes, et divinitatem interna mentis contemplatione intuentes // nuntiavit hec domino suo // nuntiant predicatores deo fructum quem fecerunt in predicatione de conversis deum laudando et orando pro eis. pro his vero qui dei verbum contemnunt dolere et gemere, ante deum quodam annuntiare est. et ut dicit Aug. non indiget deus nuntiis propter inferiorum scientiam, quasi per eos scientior fiat, qui omnia novit stabiliter et incommutabiliter, sed nuntii sunt: ut deo assistant, eumque de inferioribus agendis consulant. Job 38. mittes fulgura et ibunt, et revertentia dicent tibi adsumus.

Tertia pars.

Tertio cum dicitur Tunc iratus

ponitur iusta consecuta sententia, que triplex est, videlicet prima de aliquorum introductione // tunc iratus paterfamilias //

pr̄ familias de⁹ ē. cui⁹ familia sūt oēs an geli. oēs electi ⁊ fideles. hāc eīm famuliā ipse creauit. ꝯseruat. ordinauit. ⁊ distinxit officiis. iuste vo de⁹ irascit̄ ō negligētia boīum. q paratā ꝑ eis eterne vite cenā ꝯtēnūt. ⁊ vilib⁹ cibis implēt mentē. Et nō vt dicit Basili⁹: ꝙ de⁹ irascit̄. nō ꝙ passio ire diuine sube accidat. ſ3 talis opatio q̄ ī nobis fit ab ira. sicut punitio dei ira ⁊ īdignatio dicit̄. q̄ ira q̄ꝫto purior ⁊ sine passiōe ē. tāto firmior ē ⁊ grauior. Hier. 10. ab īdignatione ei⁹ cōmouebit̄ terra. ⁊ nō sustinebunt gētes cōminationē ei⁹. ⁊ in orōne r̄gis manasse dicit̄. oēs pauēt ⁊ tremūt a uultu vtutis tue. ⁊ īsustentabilis ira cōmotiōis tue sup peccatores. formidinem ire ei⁹ null⁹ poterit sustinē: ꝑut legit̄. Apoc. 6. reges terre ⁊ pn̄cipes terre tribuni ⁊ diuites. ⁊ fortes ⁊ oīs ſu⁹ ⁊ liber abscōderūt se ī speluncis ⁊ petris montiū. ⁊ dicūt montib⁹ ⁊ petris. cadite sup nos. ⁊ abscondite nos a facie sedentis sup tronū. ⁊ ab ira agni. quoniā venit dies magn⁹ ire ipsoꝝ. ⁊ q̄s poterit stare. Deinde mādatū īponit // dixit ſuo suo. exi // debēt p̄dicatores exire ab ītimis ꝯtēplatiōis ad exteriorē vbi denūtiationē. Mat. 13. exiit q seminat seminare semē suū // cito // qꝛ mora trahit piculū. t̄p̄s eīm breue ē. pria. Jo. 2. filioli mei nouissima hora ē // in plateas ⁊ vicos ciuitatis // ciuitas ista mūd⁹ ē. cui⁹ platee ꝓspera ei⁹ sūt. vici vo aduersa mūdi. ⁊ paupes q habēt sube defectū. dicūtur eīm paupes: q̄si parū impera habētes // ac debiles // q habēt vtutis ⁊ vigoris defectū // cecos // q nullius īgenii lumē habēt: vt dic̄ Gre. // ⁊ claudos // q rectos ī opatione gress⁹ nō habent // ītroduc huc // de plateis eīm. i. de ꝓsperitate mūdi ceci ītroducūt. ⁊ claudi. ceci quidē sūt q t̄palium successu rerū ignorāt qd futa ill̄ pariat dies. claudi vo sūt q habēt deprauatū affectū ad ꝓspera mūdi. vel ceci sūt ⁊ claudi. q scandalizātes pedē aut oculū a se abiiciūt. ītentionē v3 ⁊ affectū mūdi. introducūtur eīm tales ad vitam. Mat. 9. bonū est tibi ad vitam īgredi luscū aut claudum. de vicis vo. i. de aduersitatibus mūdi ītroducūtur pauperes. quib⁹ est bonoꝝ t̄palium defectus. Luc. 6. beati paupes quia vr̄m est regnū dei. ītroducūtur etiā debiles. qui ī isto mundo nō habēt statum dignitatis. aut potētie pria. cor. 1°. infirma mūdi elegit deus. ⁊ ignobilia ⁊ contēptibilia: vt ꝯfundat fortia. Deinde pon̄ ī serui obediētia // ⁊ ait ſuus. domine factū ē vt impasti // reuera ita fit: vt domin⁹ impauit. q̄a ī regnū eterne beatitudīs ꝑ magna pte ītroducūtur. q aut carēt t̄palib⁹. aut habentes ea contēnūt // ⁊ adhuc locus est // ecce prudēs explicatio adhuc certe ē in celo locus vacu⁹. quē predestinatis oꝫ impleri anteq̄ꝫ mūdus finiat̄. Apoc. 6. respōsum fuit aīabus sāctis petētibus corpoꝝ resurrectionē. adhuc sustinete modicū tēpus. donec impleat̄ numerus frm̄ vr̄oꝝ. Secūdo ponit̄ sententia de quorūdam cōpulsione // ⁊ ait domin⁹ seruo suo. exi ī vias ⁊ sepes // in viis habitāt qui multa reꝝ varietate ⁊ aduersitate cōpellūtur. nō figere aīmū ī mūdo. ſ3 eo quasi via pegrinatiōis vti. in sepib⁹ vero habitāt quos mūdus despitiēs q̄si extra se abicit // ⁊ cōpelle ītrare // cōpellūt nos ītrare ad cenā: timor īferni. ⁊ etiā aduersitas reꝝ t̄palium. vnde Gre. hos eligit de⁹: quos mūdus despicit. quia plerūq3 ista despectio hominē reuocat ad seipsum. ⁊ tāto celeri⁹ vocē dei aliq audiūt. q̄ꝫto in mūdo nō

ad deū citius ire compellūt // vt impleat domus mea // domus prīsfamilias vbi fit eternū cōniuiū celestis prīa est · q̄ magne capacitatis ē. Bar. 3. O isrl' q̄ȝ magna est dom⁹ dei ⁊ īgens loc⁹ possessiōis eius. Est munditie ⁊ scītatis. ps̄. domū tuā decȝ scītudo. Est decoris ⁊ pulchritudis. ps̄. dn̄e dilexi decorem domus tue. Est laudis ⁊ btītudinis. ps̄. btī qui hītāt ī domo tua dn̄e ī secula seculoꝝ laudabūt te. Ad hāc domum suspirabat Dauid dicēs. Quā dilecta tabernacula tua dn̄e ꝟtutū · cōcupiscit ⁊ deficit aīa mea ī atria dn̄i. Nō q̄ quattuor genera hōīnū ītroducūt ad celestē cenā. s. ceci ⁊ claudi · pauperes · ⁊ debiles · qui oēs assumūt de quattuor statib⁹ · quoꝝ duo sūt intra mūdi huius ciuitatem. s. plateaꝝ ꝓspitas · ⁊ aduersitas vicoꝝ. duo ꝟo sūt extra mūdū. s. status religionis · q̄ est ī via · ⁊ status p̄latōis · qui ē ī sepib⁹ · sepes enī ꝓtegit ea q̄ icludit · ꝺ p̄lato ꝟo dr̄. Eze. 22. q̄siui viꝝ qui iter pōeret sepeȝ · ⁊ starȝ oppositus ꝯ̄ me pro terra · ne dissiparē eā. Nō q̄ celorūȝ regnū qdā violenter rapiūt · ⁊ sūt martires · ⁊ quicūq̄ȝ carnē macerant. Mat. xi. A dieb⁹ iohānis regnū celoꝝ viȝ patit · ⁊ violenti rapiūt illud. Quidaȝ ꝟo illud furāt ꝑ cōtēplatōem · sicut Maria magdalena · q̄ sedebat ad pedes dn̄i audiēs ꝟba ei⁹. Quidā aūt illud emunt ꝑ elymosinaꝝ largitōm. vnde Augu. li° de spū ⁊ aīa. Ecce īgt venale est regnū dei · eme si vis · tātū valȝ quātū habes q̄ si nihil hēs · teip̄m da · ⁊ habebis illd. Quibusdā ꝟo hoc regnū ḡtuito datur · pueris. s. descēdentib⁹ in sacro ecclesie · qui nullis suis meritis saluantur. ps̄. ꝓ nihilo habuerunt terrā desiderabilem. Quidā ꝟo etiā cōpellūt ītrare vrgentib⁹ aduersitatib⁹ mūdi · ⁊ egestate qualis fuit filius ꝓdig⁹ · qui egestate compulsus rediit ad p̄rem. Luc. 15. ps̄. Imple facies eoꝝ ignomia ⁊ q̄rent nomen tuū. Tertō ponit metuēda sententia de reprobatōe quorūdā // Dico aūt vobis // cuius dicere infallibile est // q̄ nēo viroꝝ illoꝝ qui vocati sūt // ⁊ neglexerūt venire // gustabit cenaȝ meā // Ergo vt dic Gre. Nēo ꝯtemnȝ ne dū uocat⁹ excusat · cū voluerit ītrar̄ n̄ valeat ⁊c̄.

Dn̄ica tertia post penthecostes.

Prima pars.

Erāt appropinquantes ad hiesū publicāi ⁊ peccatores ut audirent illū ⁊c̄ Luc. 15. ⁊ Mat. 18. Quāta sit benignitas dei ⁊ māsuetudo circa pcōres · p̄sens euangeliū declarat · in quo prīo ostenditur q̄ȝ mīſcorditer deus suscipiat ad se redeūtes. Secūdo q̄nto labore ꝑquirat errantes. ibi. Et ait ad illos. Tertō q̄ȝ diligenti sollicitudīe īueniat abeuntes · ibi. aut q̄ mulier. Circa primum duo facit. prīo enī ponit pcōꝝ accessūȝ ad xp̄ȝ // Erāt appropinquātes ad hiesuȝ publicāi ⁊ pcōres // publicani dicūtur qui exigunt tributū reꝝ venaliū · maxime eaꝝ rerū q̄ nauigio ferunt · q̄d q̄a difficilit fit sine pcō · ꝓpt implicatōem cure secularis · iō īter pcōres cōnumerāt · aut ꝓpt hoc q̄ ꝓhibita erat iudeis talis exactō. p°. Esdre. 7. vectigal tributū ī ānonas nō habetis ptātē īponēdi. ideo isti tāq̄ȝ alioꝝ raptores · dicūt publicani pcōres · vnde etiā alio mō dr̄ publican⁹ · ex eo q̄ publice peccet. Nō q̄ pcōres debēt accedē ad xp̄m · sicut īfirm⁹ ad medicū · pauper ad thesauꝝ · esuriēs ad cibū · cec⁹ ad lumē · ꝟuus ad libertateȝ · captiuus ad redemptōm · laxatus ad requiē · ⁊ mortu⁹

ad vitá. Sűt enī pcõres infirmi spūalr
1. Macha. xi. īfirmati sűt méte · ꝛ clama
uerűt · tot enī patiűꝛ genera īfirmitatű ·
quot pcīs sűt vlnerati · vnđ necesse hűt
accedē ad medicum xpm · vt sanenꝛ qui
ꝓpiciatur oīb⁹ iniquitatib⁹ nr̄is · ꝛ sanat
oēs īfirmitates aīe. Jtē sűt pcõres egē
tes ꝛ paupes diuitiis gr̄e. ps̄. Ego vo
egen⁹ ꝛ paup sű. qua ꝓpꝛ accedunt ad xpm
thesaurꝰ oīs bõi: ut ditenꝛ qui dat oībus
affluēter. Est enī diues ī oēs qui eű inuo
cát. ps̄. adiuuit pauperē de īopia. Jtez
sűt pcõres esurīētes ꝛ sitiētes. ps̄. Esu
rientes ꝛ sitiētes · aīa eoꝝ ī ip̄is defecit
hec enī tēpalia nõ possűt tollerꝛ famē aīe ·
sűt enī sicut siliq̄ cib⁹ porcoꝝ · q̄ itus va
cue sűt ꝛ potius īflant ventrem q̄ȝ satiēt
Rursus ip̄a tēporalia nõ extīguűt ardo
rē sitis · sunt enī velut aq̄ sallita q̄ am-
plius sitī accēdit · q̄nto āplius fuerit gu
stata · et iõ necessariű est peccatoribus
ad deű accedē · qui ē cib⁹ v̄us ꝛ fons aq̄
vite: vt nõ esuriāt nec sitiāt āpli⁹. Jtez
sűt pcõres ceci ī ītellectu · excecauit enī
eos malitia eoꝝ. ps̄. lumē oculoꝝ meo-
rű · ip̄m nõ est mecű. Jgiꝛ ad deű acce-
dāt · qui v̄a lux ē ī quo tenebre nõ sunt
ulle. ps̄. accedite ad deű ꝛ illumīamini.
Jtez pcõres sunt ꝟui. Oīs enī qui facit
pcīm · ꝟuus ē pcti. Jo. 8. iõ accedāt ad
deű qui ab hac liberat ꝟuitute. vnđ idē.
si filius liberauit vos v̄e liberi eritis.
Jtez pcõres sűt captiui: a dyabolo detē
ti. Jsa. 46. aīe eoꝝ ī captiuitatē ibunt.
Accedat ergo ad deű qui nõ dedit aliud
p̄tiű: nisi seip̄m ꝓ nr̄a redēptione. Jsa.
45. captiuitatē meā dimittet · nõ in p̄tio
nec ī munerib⁹. ꝛ iterum. g̃tis venum
dati estis · ꝛ absq̄ȝ argēto rꝛdimemī. Jtē
pcõres sűt laxati ꝛ fatigati onē pcõruȝ.
Jsa. 46. Onera viā g̃ui pōdē vsq̄ȝ ad
lassitudiēȝ. vnđ necessariű ē illꝛ ad deuȝ
accedē · qui tollat hec g̃uamīa · ꝛ dat fa-
tigatis requȝ. Mat. xi. venite oēs qui
laboratis ꝛ onerati estis · ꝛ ego reficiam
uos. vltio pastõēs sűt mortui. pcīȝ.n.
tāq̄ȝ venenű tollit vitá aīe: ꝛ iõ sűt se-
dētes ī tenebris ꝛ vmbra mortis. Qua
ꝓpꝛ necessariű ē nobis ad dñm accederꝛ
qui est vita pura ꝛ eterna: vt mens nr̄a
viuificeꝛ. 1. Cor. 15. Sic ī adā oēs mo-
riunꝛ · ita ī xpo oēs viuificabűꝛ. De
īde ostēdiꝛ ad quid accesserint pcõres ad
xpm / vt audirēt illű / đlectabāꝛ pcõres
audire v̄ba xpi · qui rōabilr̄ peccata rep
hēdebat: q꞉ nõ cű austeritate · sȝ benigne
eos admonebat · q꞉ nõ fulmīabat ad cõ
demnādű: sȝ miꝟicorditer spē venie ꝓ-
mittebat. Secűdo põiꝛ iniquus mur
mur iudeoꝝ / Et murmurabāt phēi / q̄
religionis cultu ꝛ silata scītate ab aliis
erāt diuisi / et scribe / qui legis notitia
erāt doctores ppl̄i / dicētes / nõ quideȝ
murmurabāt de eo q̄ pcõres appropinq̄
bāt xpo · sȝ q꞉ ad se appropinquātes reci-
piebat ꝛ mādūcabat cű illꝛ / q꞉ hic / q̄ cre
diꝛ bõus ꝛ scūs / pcõres recipit / ad suaȝ
cõuersatõem ꝛ g̃raȝ / et / qđ āplius ē /
māducat cű illꝛ / tāq̄ȝ amic⁹ eoꝝ. Si co
gnouissēt scribe ꝛ phēi: q꞉ xp̄s vēit ī hűc
műdű pcõres saluos facē · vt dixit apo-
stol⁹. 1. Thi. 1. neq̄q̄ȝ murmurassent si
eos rꝛcipiebat · nõ enī sanaꝛ īfirm⁹: nisi ac
cedat ad ip̄m medic⁹ · nec illumīaꝛ tene
bra nisi p̄sētia lumīs · nec viuificaꝛ cor-
pus: nisi adsit vita. Si enī xpo tāta fuit
cura đ pcõrib⁹: vt ꝓ illꝛ carnē sűmēt ꝛ
moreretur · non est miruȝ si eos recip̄ie
bat vt cõuersando cű eis cõuerteret eos
a peccatis · sanaret et illuminaret. hoc
enim totum fuit benignitatis ꝛ miseri-
cordie: sed murmur scribaruȝ ꝛ phēoꝝ
erat arrogantie ꝛ superbie ut dicit Gre
gorius. Secunda pars.

Ecūdo cuz dici tur Et ait ad il los. pōit vna pabola q̄ declarat q̄nto labore xp̄us errātes pquirat. ⁊ sex facit. p̄ enī tāgit multitudo subiectoꝝ xp̄i // Et ait ad illos pabolaz istā dicēs // Gregori⁹ similitudiēz dedit quā ⁊ hō i seipo recognosceret. ⁊ tamē ad amorez hōinū ptinēt // Quis ex vobis hō // iter eos q̄rit quis sit iste hō ⁊ ip̄e est hō iste: sz ip̄z nō cognoscerēt. Jo. i. medi⁹ aūt vr̄uz stetit quē vos nescitis // qui habet centū oues // Oues xp̄i ꝑm Hiero. totum hūanū genus est. Eze. 34. greges pascue mee vos hōies estis. ex qb⁹ ouib⁹. 99. sūt iusti. vna vero ē pcōr ꝑz qꝫ dr̄ i fine istius pabole. vel ꝑm Amb. oues xp̄i vnū sūt genere ⁊ nō spē angeli. s. ⁊ hōies qz vt dic Gre. ip̄e centuz oues habuit: cū scōꝝ angeloꝝ ⁊ hōinū numerū possedit. ex quib⁹ ouibus nonaginta noue angelici sūt spūs. i vna pdita oue gen⁹ humanū itelligit. diues igit est iste pastor vt dic Ambro. cui⁹ nos oēs centesima portō sum⁹. Secūdo pōit vni⁹ ouis pdite reqsitō // ⁊ si pdiderit vnā ex ill' // Gre. vna igt ouis tūc piit q̄ndo peccādo hō pascua vite reliqt. sz audi pastoris dilectōz ⁊ benignitatē // Nōne dimittit. 99. // i deserto // desertū ē celū. qꝫ prim⁹ āgel⁹ deseruit: sicut ⁊ hō. ꝑpcūz i quo celo saluator nr̄ ver⁹ pastor ouiū nonaginta nouē reliquit oues. nouē. s. btōꝝ spūūz ordies. vz angeloꝝ. archāgeloꝝ. vtutū. ptātū. pricipatuū. dōiatōnū. tronoꝝ. cherubin. ⁊ seraphin. quos ꝑm matheū dr̄ reliquisse i mōtib⁹. i. i sublimibus celoꝝ. nō quidē ꝑm diuinitatis p̄sētiam ꝑm quā vbiqz p̄sens ē. nec ꝑm gubernatōm. cui⁹ ꝓuidētia ⁊ ptās ad oīa diffundit. sz dimisisse eos dr̄ rōe hūanitatis assūpte: ꝑm quā venit i mūdum. Nusqz enī angelos app̄hendit sz semen Abrahe. vel dimisit eos q̄ntū ad hunc ordiez ꝓuidētie: qui ē redimē deliq̄ntes: nec enī angeli qui nō peccauerūt necesse hēbāt tali ꝓuidētia. hii v̄o qui peccauerūt relicti sūt. eo qꝫ redemptōis capaces nō fuerūt // Et vadit ad illā q̄ pierat // pria via ip̄i⁹ fuit de celo i terrā i icarnatōe. Secūda via fuit p mūdū istū p̄dicādo i fame ⁊ siti atqz multis laboribus. Tertia via fuit ad mortez. Quarta via fuit ad iferna. Quita via fuit regressus ei⁹ i celū // donec iueniat illaz // Seipaz pōt ouis pdere. sz opus ē illi reqsitōe. nā seipaz pditā iuenire non pōt. ps. Erraui sicut ouis q̄ piit. inuenit hōinē q̄ndo carnē assūpsit hūanā. iuenit eū p̄dicādo ⁊ cōuersādo nobiscū. iuenit eū i morte. qz recupauit eū de manu dyaboli. iuenit eū i interno. vnd̄ eū adduxit i celū. Tertō pōit iuente ouis susceptō // Et cū iuenerit illā // Gre. nazazen⁹ dic. cū pius pastor ouē pditā repisz. nō puniuit. nō v̄berauit. nō vrgēdo duxit ad gregē. ip̄e enī penas v̄bera ⁊ maledicta digna oui sustiuerat. vnd̄ eā noluit molestare: sz suppōnēs hūlr humeris ⁊ portās clemēter ānumerauit gregi. unde seqt // Impōit sup humeros suos gaudens. Hiero. ouē igt bōus pastor. quia ꝑpt nimiā ifirmitatez ābulare nō poterat. ꝑprius hūeris reportat ad reliquuz gregē. Tūc v̄o vt dic Gre. ouē hūeris iposuit suis. quādo nāz hūanā suscipiēs peccata nr̄a ip̄e portauit. ⁊ Ambro. xp̄s se suo corpe reuehit. qz tua in se peccata portauit. hūeri v̄o xp̄i vt dic Ambro. cru. is brachia sūt. Et attēde q. xp̄ us gaudens iposuit ouez hūeris suis. quia sz magnus fuerit dolor passiōis ⁊ mortis. quando genus humanuz requisiuit

⁊ hūeris īposuit. hūc tamē laborē ⁊ dolorē sustinuit letanter. vt pditā ouem recuperaret. Quarto pōit suscepte ouis reductō // Et veniēs domū // domus ad quā rediit xp̄s cū oue īuenta celestis est curia. ad quā reuersus est. cū celū ascēdit. Ascēdens enī ī altū captiuā duxit captiuitatem ⁊c. Quīto ponit reducte ouis gaudiū ⁊ exultatō // Conuocat amicos ⁊ vicinos suos // spūs angelici amici xp̄i sūt ⁊ vicini. nā ut dic Theo. supne v̄tutes oues dicunt ī cōpatōe ad deū. cuius respectu ōnis nā creata bestialis est. s3 tamē ī eo q̄ rōales amici et vicini dicūt. amici q̄dem vt dic Gre. q2 volūtate eius in sua stabilitate custodiūtur. vicini v̄o q2 claritate visionis illius assidue perfruunt. vel iō vicini dicunt ex eo q̄ angelica nā rōe nobilitatis substātie, proximior est deo oī creatura scdm q̄ dic Aug. 12. cōfe. ⁊. duo fecisti dōine vnū ppe te. s. angelicā substātiā. ⁊ alteꝝ ppe nihil. s. māam primam: istos angelicos spūs xp̄s cōuocauit. qn do redemptōis hūane misteriū eis māifestauit iterrogātib9. quis est iste q venit de Edom tīctis uestib9 de bosra. iste formosus in stola sua. gdiēs in multitudie fortitudīs sue. Ysa. 63. Et respondit. Ego qui loquor iustitiā ⁊ ppugnator sū ad saluādū // dicēs. cōgtulamini mihi // i. simul // oēs // mecū ⁊ mihi gtulemini // q2 īuēi ouē meā q̄ perierat // Lu. 15. Epulari ⁊ gaudere oportebat: quia fr̄ tuus mortuus erat ⁊ reuixit. perierat ⁊ īuentus est. Et notādū vt dic Gre. q2 nō dic cōgtulami īuente oui s3 mibi. q2 v3 eius est gaudiū vita nr̄a. ⁊ cū ad celū reducimur solēnitate3 letitie eius īplemus. vel iō cōgtulādū ē sibi: q2 nō frustra laborauit: nec frustra mortuus est. ex quo īuenit ouē pditam. oui v̄o nō est ꝯgratulādū. q2 nullis suis meritis inuenta est. Sexto ista pabola ouis adaptat ad ppositū // dico vob // murmurātib9 scribis ⁊ phēis de eo q̄ pcōres recipio. // ita gaudiū est ī celo // angelicis spiritib9 qui gaudēt eo q̄ numer9 angeloꝝ supplet. ex cōuersiōe pcōꝝ // super vno peccatore pn̄iam agēte // Nō ē gaudiū solū de redemptōe generali humani generis: s3 quacūq3 hora cōuertit vn9 pcōr gaudiū fit ī celo. Dic enī Dyo. in quadā ep̄la. q̄ Carpus quidā vir magne scitatis adeo moleste ferebat qndā fidele3 esse peruersum a quodā īfideli. vt vtriusq3 morte3 mirabilē ardēter desideraret. Cui circa noctis mediū apparuit hiesus ī aere cū multitudie angelorū. in terra v̄o appuit fornax accensus ad quē trahebātur duo illi hōines. Illo v̄o tendenti magno desiderio vt mitterent ī fornacē. ⁊ moleste ferēte dilatōm pene. ecce xp̄s mixtus descendit a solio ī terrā. ⁊ extēsis maib9 hōies illos eripuit: eleuataq3 manu dixit ad Carpu3. iteꝝ pcute me lancea. paratus enī sum rursus mori p salute istoꝝ. Est enī gaudiū deo etiā ī cōuersiōe vnius hōis peccātis. p quo si non sufficeret passio sua rursus pati ⁊ mori sit paratus // quam sup nonagīta nouē iustis. qui nō īdigēt penitentia // Si enī pn̄ia nō īdigent nullu3 gaudiū pōt esse de cōuersiōe eoꝝ. sed tamē gaudendū est in celo de īnocētia ⁊ pseuerātia ipoꝝ. q2 vt dic Greg. plerūq3 sūt iusti in quoꝝ vita tātum est gaudiū vt eis quelibet pcōrū venia prepōi nullatenus possit. Querit Au. 8. cōfe. 3. quid cāe sit. ut maius sit gaudium de salute despate aīe: q̄3 de ea cui9 semp fuit spes salutis: sic enī esse multis appa ret testimōiis. ⁊ adducit quinq3 exempla. triumphat enim victor imperator

ꝛtanto maius eſt gaudiuꝫ victorie · q̃n to maius fuit piculū in ꝑlio. Iteꝫ tempeſtate nauē iactātē cū trāquillatum fuerit celū ꝛ mare oēs nimis exultant · quoniam timuerūt nimis. Item cū ſanitati reddit quē amauim⁹ · tale fit gaudium quale nō fuit · cū ante fortis eſſet. Item ebrioſi quibuſdā ſalſamētis vtūtur · q⁹ ſiat moleſtus ardoꝛ · quē dū extīguit potatō · maior ſit delectatō. Iteꝫ īſtitutū eſt vt ī pacte ſpōſe nō tradātur ſtatiꝫ · ne vilē habeat maritus datā · quaꝫ non ſuſpirauerat ſpōſus dilatam. Et dicēdū ꝙ generalis cā iſtoruꝫ eſt: qꝛ gaudium naſcit̄ ex amore p̄ſentie rei amate. Cuꝫ igit̄ res quā amauimus pdita eſt · aut q̃ ui expoſita piculo · quaſi ꝓ nō habita reputat̄. Sꝫ cū acqritur ac nouiter habet̄ gaudemus · ꝛ tāto amplius de ei⁹ īuentōe q̄ꝫ pria acceptōe · quāto magis nunc diligit̄ q̄ꝫ anteq̄ꝫ haberet̄. vnde magis gaudet pr̄ de filio reddito ſanitati · q̄ꝫ ga ni⁹ fuerit cū natus fuit: qꝛ magis poſtea dilexit q̄ꝫ ante natiuitateꝫ. ꝛ magis gaudet hō de reditu amici · q̄ꝫ de eius inuētōe pria · qꝛ mutuap uerſatō eū apli⁹ fecit diligētē. Ex hac aūt generali cā ſumūtur ſeptem rōes q̄re maius gaudiuꝫ eſt de cōuerſiōe pcōꝝ q̄ꝫ de iuſtis · q nō īdigent pnīa. prīo qꝛ xp̄s magis laborauit ꝓ cōuerſiōe peccātiū. ſ. vſqꝫ ad moꝛ teꝫ. Magis aūt diligim⁹ ī quibus amplius laborauimus. vnd mr̄ plus amat filiū. qꝛ magis ī eo laborauit · ꝛ hōines plus diligūt acqſitas pecunias · q̄ꝫ donatas: aut hereditates poſſeſſa: ꝓpt̄ qd̄ videmus eos eſſe ceteris amatioꝛes. Secūdo rōe maioris grē. maior enim grā cōcedit̄ peccatorib⁹ q̄ꝫ iuſtis. Ro. 5. ubi habūdat delictum ſupabundat ꝛ grā. magnum enim eſt inimicos ſibi recontiliare · vnde magis eſt gaudium. Tertō quia maiuſ gaudiū eſt de maiori victoria. vt aūt dīc Auguſtinus · pleni⁹ vincit̄ hoſtis in eo quē plus tenet · ꝛ iō de cōuerſiōe pcōꝝ qui detinent̄ a dyabolo maius eſt gaudiū. Quarto quia ī cōuerſiōe peccatoꝝ eſt gaudium de liberatōe a malo · ꝛ adoptōe bōi. gaudiū vo de iuſtis eſt ſolū de ꝓſecutōe boni. Quinto ꝑm Gre. quia peccatores cōuerſi cōſueuerūt fortius dimicare cōtra dyabolum · q̄ꝫ iuſti plures: ꝛ iō maius eſt gaudium · ſic dux amplius illum militeꝫ dilexit · qui poſt fugam ꝛ vulnera reuerſus fortiter ꝑmit hoſtē · q̄ꝫ eū qui nunqꝫ fugit · nec tamē virile aliqd fecit. Sexto ꝑm eūdem · qꝛ pcōres poſt cōuerſiōm cōſueuerūt amplius in ſāctis opatiōib⁹ fructificare · cōſiderantes vite p̄terite ſtatū. vnd agricola magis illā terram diligit q̄ poſt ſpinas ꝛ tribulos vberes fructus ꝓducit: q̄ꝫ eā q̄ nūq̄ꝫ ſpinas habuit · nec tamē multū fructus ꝓduxit. Septīo ꝑm Aug. qꝛ peccatores ſūt exē plū ꝯuerſiōis aliis: ꝛ iō tāto mai⁹ ē gaudiū de ipīs · quāto plures eoꝝ exemplo ſunt cōuertendi · ꝛ plures a fidelib⁹ deo ſūt laudes reddēde ꝛc. Tertia pars.

Ertio cum dicitur Aut que mulier. ponit̄ ſecūda pabola in qua declaratur quanta ſollicitudine ꝛ diligētia xp̄s perditos inueniat. vbi quattuor facit · premittitur enim rōalis nature numerata diſpoſitō // Aut que mulier // Gregorius. Qui ſignificat̄ ꝑ paſtoꝛem · ipſe ꝑ ꝛ mulierē · ipē eſt deus · ipē ꝛ dei ſapīa // habens dragmas decem // dīc magiſter Otto ꝙ hec dragma huius dragme eſt num⁹ certe quātitatis · ī quo ſenſu accipit̄ hic · hec dragma dragmatis ē q̄rta ps ſtatēis · hec dragma dragmatis

vel drama dramis est genus carminis
quo amoris cāticū conscribitur. de quo
dicit ante thoꝝ huius v̄ginis frequenta
te nobis dulcia cātica dragmatis vl' dra
mis. Si aūt in centū ouibus oīs creatu
ra rōal' itelligit. eo ꝙ spālē ipi⁹ curam
habeat deus: sic pastor ouiū: ita ī decez
dragmis eadē ratōalis natura intelligit
hōīū ⁊ āgeloꝝ: q2 ut dic Cirillus drag
ma num⁹ ē. ipsā habēs regis imaginē
oīs v̄o creatura rōal' ad imaginē dei et
similitudīem cōdita ē. Jrē cōuenienter
dicit numus. q2 sicut numo cōpant oīa
ita seipm dat qlibet p̄cium ꝓ regno dei.
vnde Gre. regnū celoꝝ tātū valet: qn
tū es. Jtem habuit xp̄s decē dragmas.
q2 vt dic Gre. nouē sūt ordines angelo
rū. quib⁹ addit⁹ hōīū ordo fit dragma
decima. Secūdo ponitur sollicita ꝑ
diti hōīs iquisitō // Si ꝑdiderit dragmā
vnā // Gregori⁹. tūc ꝑdita fuit dragma
quādo homo q ad imaginē dei cōdit⁹ fue
rat. peccādo a similitudine sui cōditoris
recesserat. Cotidie adhuc ista dragma
ꝑditur. vel in puluere diuitiaꝝ: vel in
luto luxurie. vel in diuerticulo cuius
cūqz erroris. Deīde triplicē pōit sollici
tudinem inquirēdi. prīa est // Nōne ac
cēdit lucernā // Gre. dei sapīa appruit in
hūanitate. lucerna quippe lumē in testa
est. lumē v̄o in testa diuinitas ē ī hūa
nitate. Jsta v̄o lucerna accensa refulsit
miracul'. inflamauit dictis: ⁊ illumina
uit exemplis. collocatus enī erat homo
ī obscuris. ⁊ in vmbra mortis. vnd' istā
oportuit lucernā accēdere. Secūda sol
licitudo est // Et euertit domuz // Jn alia
lr̄a dicit. Et emūdat domū. Nam euer
tens xp̄s domū cōsciē: qd' sit duz assueta
vitia relinqmus. ipam ēt domū cōsciē
emūdat ab omni rubigine. vt reluceat
cōditōis imago. vel domus est mūdus

iste. quē euertit xp̄s vt ꝑditū hōīem in
ueniret. Eiecit enī pricipem eius dya
bolū cūcta mūdi delectamēta vertit in
fastidiū. diuitias iussit cōtemni. ⁊ men
tez ī celestia figere. Sic igit euertit do
mū: vt mūdum nouuz fecerit. Tertia
sollicitudo est // Et querit diligenter // di
ligenter querit qd' itme diligit. Sic ue
ro ostēdit xp̄s dilectōem suā ad nos: vt
aīam suā posuerit ꝓ nr̄a inuētōe donec
inueniat. Nō enī destitit querere. donec
inueniret. quesiuit enī vsqz ad cōtume
lias: vsqz ad minas: vsqz ad flagella
vsqz ad mortē: vsqz etiā ad infernū. vn
de v̄sus. Sputa. flagella. mine. crux.
claui. lancea. spine. Felici fine sunt nr̄e
meta ruine. Tertō ponit inuentōis
exultatō // ⁊ cū inuenerit // nō mirū si iue
nit eā: quā vbiqz etiaz vsqz ad inferna
quesiuit cū diuinitatis lucerna ardēti //
Cōuocat amicos ⁊ vicinos dicens // sup
ne v̄tutes amice dicūtur. ⁊ vicine dei.
q2 vt dic Theoph. q2 exequūt eius vo
lūtatez. iō sūt amice. q2 v̄o sūt in corpee
iō vicine. vel vt idem dic forte amice
sūt oēs supne v̄tutes. vicie vero sunt
ꝓpinquiores. vt throni cherubī ⁊ sera
phin // Cōgtulamī mihi q2 inueni drag
mā quā ꝑdideram // cū deus eternū de se
ipo habeat gaudium: ⁊ angeli gaudeant
in eo. gaudet tamē etiam de cōuersione
penitentium: quādo id qd' p̄destinauit ī
pletur. nec illud gaudiuz est deo nouū
aut tempale. ſz eternum. Angeli vero
quib⁹ effectus p̄destinatōis innotescit d'
nr̄a conuersiōe temporaliter gaudent.
Quarto ꝑabola ꝓposito adaptatur // ita
dico vobis. q2 gaudium erit angel' dei //
qui sūt vicini ⁊ amici xp̄i // sup vno pec
catore pniāz agente // Gregori⁹. pniāz
agere est ꝑpetrata mala plāgere. ⁊ plan
genda non ꝑpetrare. Nam qui sic alia

deplorat · vt tamē alia cōmittat pniam agere · aut ignorat · aut dissimulat.
Aduertēdū q̄ magnū nobis dz esse gaudiū · si tātū est angelis dei gaudiū de nostra cōuersiōe. vnde Augu. 8. cōfe. 3. Nos cum magna exultatōe audiuim⁹ q̄ exultantis pastoris hūeris reportet ouis q̄ errauerat · ꝛ dragma reīuēta referat̄ i thāuros tuos dn̄e cōgtulantibus vicinis mulieri q̄ īuenit ea. Et lachrymas excutit gaudiū solennitatis domus tue. Et iō vt dic Ambro. vnusquisq̄ īcitet̄ ad ꝓbitatē · si cōuersatōem suā gtā fore crediderit cetib⁹ angeloꝝ · quoꝝ vel dz patrociniū affectar̄ vl' offēsā vereri. Tu igit̄ esto angelis letitie cā vt gaudeāt de reditu tuo.

Dominica quarta post pētechostes.
Prima pars.

Vz turbe irruerēt in Jesuz vt audirēt v̄bū dei ꝛ

ip̄e stabat secus stagnuz genasaret ꝛc̄. Luc. 5. Naē desiderāt hōies ī vita ista audire noua ꝛ videre mirabilia · ex quoꝝ pr̄io mens delectat̄. de 2° v̄o admirat̄ · vnde nō mirꝝ si seq̄bātur saluatorē nr̄m multe turbe ꝓp̄t doctrīe suauitatē · ꝛ stuporē opū mirabiliū de quib⁹ agit̄ i p̄senti euāgelio · qd̄ ī tres ꝑtes diuidit̄. prīo eniz pōit̄ salutaris doctrīe p̄dicatō. Secūdo mirabil' v̄tutis opatō. ibi. vt aūt cessauit loqui. Tertō rei fcē stupor ꝛ admiratō. ibi. Qd̄ cū videret Simō ꝛc̄. Circa primū tria facit · ostendit̄ enī desideriū audiēdi xp̄z. Cū turbe irruerēt in ihesū. irruer̄e ē in aliū cadere ꝛ impigere · ꝛ tantū erat turbe desideriū audire xp̄m · ut eū cōprimerēt · nec mirꝝ vt dic Criso. Quis eniz discessisz ab eo miracula faciente · quis noluisset fatiē eius gratōsam videre · ꝛ audire os diuīa loq̄ntis · attrahebat enim turbas ad se cū impetu · queādmodū magnes trahit ferrū. vt audirēt v̄bū dei. eius v̄ba erāt ꝓfunde sapīe · gratōse eloquētie · noue doctrine ꝛ benigne suauitatis. vnde nō mirꝝ si tāto audiebāt desiderio. Jo. 7. Nūq̄z sic locutus ē homo. Et ip̄e stabat secus stagnū genasareth. mare galilee est istō stagnū · ꝛ dr̄ stagnū eo q̄ aqua sit sine fluxu · hoc stagnum fit jordane ī ip̄m fluēte · ꝛ dr̄ stagnum genasarz ab aura ibi generata ut dic Beda · vel s̄m Josephū dr̄ genasareth a pua regiōe genasaret admirabilis fertilitatis quā irrigat. Ecce igit̄ quanto desiderio seq̄bant̄ turbe xp̄m: q2 vsq̄z ad mare seq̄bant̄ eū · quāto magis aūt fugiebat dn̄s gliam · tanto magis ip̄a eū seq̄batur vt dic Theophilus. Et vidit duas naues stantes secus stagnum. vna nauis erat Petri ꝛ Andree · altera zebedei ꝛ filioꝝ eius Johānis ꝛ Jacobi. piscatores aūt descēderāt ꝛ lauabāt retia. tota nocte occupati ope piscatōis · nihil ap̄henderāt · vnde fatigati retia lauabāt vt lota cōplicarēt. Secūdo ponit̄ segregatō xp̄i a turbis. Ascendēs aūt in vnā naui q̄ erat Symōis rogauit euz a terra ducē pusillū. Dicenī ꝯprimebāt turbe vt cōpellerēt̄ nauiz ascēdere · ubi xp̄i māsuetudo cōsiderāda est · q2 rogauit petꝝ: ꝛ petri obīa imittāda · q2 relicta ꝓprii opis occupatōe in oib⁹ fuit obediens. Tertō ponit̄ turbe instructō. Et sedens. qd̄ ꝑtiet ad dignitatē magr̄i Jo. 13. vos vocatis me magr̄ ꝛ dn̄e ꝛ bene dicitis sum eteniz. Mat. 23. unus est magr̄ vester xp̄s · vnde tanq̄z mḡro exhibēda est reuerētia. docebat. ip̄e docet oēm sciam · sine quo doctore nullus est doctor. de nauicula. Ecce cathedra

mgr̃alis· existẽs enĩ in mari· piscat̃ existẽtes in terra / turbas / Ecce dispositõ auditor͛· q2 enĩ turbant̃ hõies aduersitatib⁹ mũdi· q̃rũt mgr̃m pacis ꝛ trãqllitatis· qui etiã ĩter maris turbĩes pacez tribuat. Nota ꝫm misticũ ĩtellectũ: q͛ xp̃s veniẽs ad mare p̃sentis secl̃i duas̃ naues repp̃it· synagogã vz ꝛ eccliãz fideliũ· vt vo doceret turbas nõ a͛scẽdit ĩ synagogã· q2 noluit p̃scto͛rẽ esse statũ fideliũ statu iudeo͛· s3 ascẽdit Petri nauiculã eccliãz catholicã: quã beato petro ꝯmisit q̃ ve vna est sine vlla diuisione erroris ꝛ scismatis. multitudĩs eniz credẽtiũ erat cor vnũ ꝛ aĩa vna. hãc nauiculã p̃lati ducũt a terra pusillũ: quãdo aĩos audito͛ docẽt terrena cõtemnẽ quib⁹ tamẽ ꝑ necessitate vite presentis vtũt̃. ƌ nauicula ista xp̃s docet turbas q2 nõ est doctrĩa salutis: nisi ꝓcedat̃ ab ista ecclĩa· i. q̃ xp̃s mgr̃ vus docet oẽm v̾itatẽ· extra eccliãz nanq3 est error et falsitas. Ex ista vo ecclie nauicula docet xp̃s credibiliũ v̾itatez· q̃ latent carnales hõies· ꝛ quoscũq3 p̃hõs· sicut ƌ trinitate diuĩa͛ p̃sona͛ ꝛ vnitate: de creatõe mundi· ꝛ repatõe humani generis. Job. 35. docet nos sup̃ iumenta terre· ꝛ sup̃ volucres celi erudit nos. Jtẽ docet tẽpaliũ contemtuz. Mat. 6. Nolite thesaurizare vobis thãuros ĩ terra. Docet celestis regni glĩã. Mat. 21. docebat eos de regno dei. Docet h⁹ regnũ appetere. Mat. 6. thãrizate vobis thesauros ĩ celo. Docet illud sp̃are. Sap. 12. docuisti dñe p̃p̃l̃m tuũ hũanũ esse· ꝛ hõe spei. Docet v̾tutes qb⁹ ad ip̃m regnũ p̃uenit̃. Sap. 8. Sobrietatẽ. i. tẽp̃atiã ꝛ sapiam. i. prudẽtiã doc3 ꝛ iustitiã et fortitudĩez· quib⁹ vtilius nihil ẽ ĩ vita hõibus. Docet orare vt ip̃m regnum ĩpetret̃. Luc. xi. Docet amare ꝛ amoris regulã vsq3 ad inimicos extendere· ex quo dignũ est ip̃m regnũ optinere. Mat. 5. Jtẽ docet repugnãtia vincere mũdũ carnẽ demõia q̃ nobis aduersant̃· ne regnum ĩgrediamur. p̃s. docet manus meas ad p̃liũ· ꝛ digitos meos ad bellũ. Tãdez vo ĩ ip̃o regno beatitudĩs docebit nos plenitudĩe sapĩe· quãdo videbimus eũ sicuti est̃ faciẽ ad faciem· ꝛ similes ei erimus. Jo. 6. erũt oẽs docibiles dei ꝛc. Secũda pars.

Ecũdo cuz dicitur Vt autẽ cessauit. tãgit̃ mirabil̾ v̾tutis op̃atõ· circa qđ q̃ttuor facit. Prĩo põit̃ xp̃i imp̃iũ / vt aũt cessauit loq̃ dixit ad Symonẽ / post doctrĩe mãifestatõm sequit̃ miraculi op̃atõ· vt v̾itati dcõ͛ miraculũ p̃stet fidez / duc ĩ altũ / ducta est ecclĩa in altũ· q2 nulla lex est tãte altitudĩs ꝛ p̃funditatis· q̃nta fidei xp̃iane. Jn cõtemplatõe nãq3 excedit oẽ ĩtelligibile· deũ vz credere trinum ꝛ vnuz· filiũ genitũ a p̃re coequalẽ· ip̃m caro factũ. magne etiã ꝛ arduẽ altitudĩs sũt affectus ꝛ op̃a ecclĩe· diligere inimicos· seip̃m ꝛ mũdũ contemnere· in uisa sp̃are· macerar̃ corpus· ꝓp̃t deũ se morti exponere. ad hãc altitudĩem ducit̃ ecclĩa xp̃i imp̃io· Petri misterio: ꝛ dei adiutorio / Et laxate retia v̾ra ĩ capturã / Crisostom⁹ dic̃: ƌscẽdens xp̃s hõibus sicut magos ꝑ syd⁹ vocauit piscatores. ꝑ piscatoriã artẽ· et vt dĩc Cirillus piscatoria magisteria discipulo͛ piscat̃: Nota ꝫm Ambro. q2 ꝑ retia intelligere possũ⁹ complexiones vbo͛· ꝛ ordĩes ratõnuz sacre scripture· quoniam sicut pisces capiũtur retibus· nec ĩterimũtur sed conꝰuãtur: ita v̾ba ordĩatis rõibus complexa capiunt aĩos audito͛. que si fuerint verba

fidei captos cōſeruant. Et attende q̄ ſoli Petro dictū eſt ducere nauiculā in altū· ei vō ⁊ ceteris dictum eſt. laxate rethia ī capturā. q2 Petrꝰ tanq̄ paſtor et princeps ouiū ducit in altū: ſ3 reliq paſtores ducti p eū laxāt rethia in capturā. Secūdo ponitur Petri obīa // Et reſpōdens Symon dixit illi // bene ſymō: quia obediens // preceptor // pceptorē appellat: q2 ipse ē q dedit pcepta euangelica. Iſa. 55. teſtē ꝓplis dedi eū· ducē ac pceptorē gentibꝰ. vere pceptor ſumꝰ· cui nullus pōt pceptū imponere· ſ3 oīa ipius ſuāt preceptū // p totā noctē laborātes nihil cepimus // S3 nihilominus fatigatus labor ⁊ adtediatus fruſtratōe finiſ // ī vbo aūt tuo laxabo rethe // bōe fidei erat Petrꝰ vt ad xpi impiū quē nōdū plene nouerat laxaret rethia· iā lota ⁊ complicata.

Nota q2 pdicatores laborantes toto tēpore noctis legalis nihil cepūt· q2 lex antiqua neminē potuit ſaluare· ſcō vō die grē ī vbo xpi laxāda ſūt rthia pdicatōis q2 mltitudo magna credentiū ad ſalutē reducta eſt. Tertiō ponitur captura piſciū // Et cū hoc feciſſet cōcluſerūt piſciū multitudiem copioſam // q2 de nauicula Petri turbas docuerat· ideo vt dicit Criſoſtomus duplicem mercedem Petro tribuit· q2 prīo dedit multitudinem piſciū· deīde vō ſuū effecit diſcipulū. Et nota q2 niſi ī vbo dñi pdicatores ſētētias fidei ꝓnūtiēt· neq̄q̄ copioſam cōcludūt credētium multitudinem· q2 vt dic Ambro.. Nō eſt hoc humāe facundie opus· ſed ſupne vocatiōis munus. Et attēde q2 nō ſolum multitudo piſciū ꝯcluſa eſt· ſ3 etiam copioſa. i. habūdans ⁊ ſufficiens· lex enim vocatoꝝ ad fidē eſt· vt alter alterius ſubueniat defectibus· vt tota multitudo credentiū abſq3 īopia ſit. Act. 2. oēs qui credebāt erāt pꝰiter ⁊ habebāt oīa cōīa· poſſeſſiōes et ſubſtātias vēdebant· ⁊ diuidebant illa oībꝰ· ꝓut cuiq3 opus erat. Quarto ponit ſufragiū poſtulatū // Rūpebatur aūt rethe eoꝝ // ex grauitate multitudīs piſciū // Et annuerūt ſociis qui erant in altera naui // ꝯnutum enī vocāt eos· q2 vt dic Criſo. ex ſtupore miraculi loqui nō poterāt // vt venirēt ⁊ adiuuarēt eos ⁊ venerūt ⁊ impleuerūt ambas nauiculas // Et hoc eſt grāde miraculum· vt īfra vnū rethe tāta cōcludat piſcium copia· q repleat duas nauiculas // ita vt pene mergerētur // S3 nec iſtud uacat a miraculo xpi ſuſtentantis· ne mergant nauicule. Nota q2 rethia ſmonū fidei xpi multitudinem carnalium hominum· quaſi rumpūtur erroribꝰ: ſ3 aduenientibꝰ ſociis. i. ꝓphis alterius nauiuicule· que ſynagoga eſt firmat teſtimonium fidei. vnde. 2. Pe. 1. habemus firmiorem ꝓpheticum ſmonem· cui attendentes benefacitis. uel ſocii alteriuſ nauicule vocati ſuffraganei ſūt maioꝝ platoꝝ: ⁊ curati epoꝝ· quibꝰ auxiliis tāto magis opꝰ habēt: quanto fragiliores ſūt. Implent aūt ambe nauicule· ⁊ ſine auxilio nulla fuiſſ3 repleta· q2 maiores ⁊ minores ecclīe credentibꝰ plene ſūt· ⁊ plenitudo gentiū· nūc ē ī ecclīa donec in fine oīs iſrl ſaluat· vt ſit vtraq3 nauicula plena. S3 rurſus aliud ē piculū· q2 nauicule plene ſubmergūtur· nō quidē mergunt vt dic Beda· ſ3 ī ſubmerſiōe pmūtur· q2 hōies p fidē electi de ſeculo moꝝ puitate relabūt. ſ3 ecclīa xpo ductore nō piclitat quidē: ſ3 ad portū ſalutis deducit ⁊c. Tertia pars.

Ertio cum dicitur Qd cū uideret ⁊c. tāgit rei facte ſtupor ⁊ admiratō

Et quattuor facit. prio enim tangit petri hūilitas // Qđ cū videret symon petrus ꝓcidit ad genua iesu // Ecce reuerētia quā xpo exhibuit // dicēs. exi a me qꝛ pcōr sū dñe // Ecce petri hūilitas. petrus nāqꝫ vt dic Cirillus reducens ad cōsciam pātta delicta. tremit ꝛ trepidat ꝛ velut imūd⁹ mūdū nō credit posse suscipere. cui simile ē qđ Centurio dixit xpo dñe nō sūꝫ dignus vt intres sub tectuꝫ meū. Mat. 8. Et attēde vt dic Amb. qꝛ plati quos capiūt nō sibi sꝫ dei vbo attribuūt. ꝛ iō dic Petr⁹ exi a me dñe. Secūdo pōit admiratō discipłoꝝ // Stupor enī circūdederat eū // i. q̄si totā menteꝫ ei⁹ occupauerat // Et oēs q cum illo erāt // i captura pisciū quā cepāt. adhuc stupent ꝛ admirāt plati ecclie. vnde tāta credētiū multitudo congregata sit in ecclia. nō qdē p mūdi phōs ꝛ potētes: sꝫ p piscatores paupes ꝛ simplices. nec pdicatōne rei magne. sꝫ anūtiatōe crucifixi // Simil̄r aūt Jacobū ꝛ iohānē filios zebedei q erāt socii Symōis // Andreā nō noīat vt dic Augu. q tamē itelligit i ea naui fuisse. Tertō pōit cōsolatō xpi ad petrū. Et ait ad Symonē iesus noli timere // Ambro. dic ꝛ tu exi a me dñe qꝛ pcōr suꝫ. vt respōdeat tibi de⁹ noli timere idulgenti dño pcūm detegere. bōus enī ē dñs ꝛ benignus // Ex hoc iā hōies eris capiēs // i. ex hoc qđ factū ē significat. qꝙ hōies capies. vl' ex h° qꝙ sic te hūiliasti hebis officiū capiēdi homīes. hūilitas enī vtus attractia est. Nō qꝙ pricipatus ecclesie collatus fuit btō petro triplici rōe. prio rōe sue hūilitatis vt hic. dignū ē enī vt illi alii pre sint: q nesciūt i ptāte extolli. 1. Re. 20. Nōne cū puul⁹ esses i ocul' tuis caput i tribub⁹ isrl' fact⁹ es. 2° dat⁹ est ei ecclie pricipatus rōe ꝯstātis ꝯfessionis fidei. Mat. 16. cū dixissꝫ tu es xps fili⁹ dei viui. respōdit ei dñs. Tu es petr⁹ ꝛ sup hāc petrā edificabo eccliam meā. ꝛ tibi dabo claues regni celoꝝ. 3° collat⁹ ē sibi iste pricipat⁹ rōe ardētis dilectōis. Jo. 21. trib⁹ vicib⁹ iterrogauit eū xps. Simon iohānis amas me. q° r̄ſpōdente tu scis dñe qꝛ amo te. trib⁹ vicib⁹ dixit ei xps pasce agnos meos. Quarto pōit adhesio discipuloꝝ xpo // Et subductis // i. r̄ctis // ad terrā nauib⁹ relictis oībus secuti sūt eū // Criso. Cōsidera igt fidē eoꝝ ꝛ obiaꝫ. habētes enī p maib⁹ appetibile piscatiōis op⁹. mādatū tamen deo nō distulerūt: sꝫ r̄lictis oīb⁹ seq̄bāt. Ubi nō qꝙ ex h° magis seq̄bāt xpꝫ. quia oīa r̄liq̄bāt q̄ꝫ ex eo qꝙ passu corpis immittabāt eū. vbi etiā attēdēdū qꝙ potissime necessariū ē platis eccl'e. vt reruꝫ tēpaliū sollicitudieꝫ relīquāt. ꝛ oēm fugiāt auaritiā: qꝛ nō ē idone⁹ ecclie rector. q nō oīb⁹ r̄lictis nud⁹ nudā xpi cruceꝫ sequit vt dic Hieronimus.

Dominica quinta post pētechostes.

Prima pars.

Amen dico uobis quia nisi

habūdauerit iustitia vr̄a pluſq̄ꝫ scribarū ꝛ pharyseoꝝ ꝛc̄. Mat. 5. Uidem⁹ qꝙ pueri discētes l̄ras cū edocti fuerit pricipia ꝛ elemēta sciaꝝ r̄dunt doctōrib⁹ mgr̄is. ut i subtiliorib⁹ istruant. sub magisterio aūt scribaꝝ ꝛ phēoꝝ fuit ātiqu⁹ ꝑplus: vbi didicit elemēta legis. sꝫ xps cui⁹ sapīa excellit oēꝫ itellectū ad subtiliorē itelligētiā: ꝛ meliorem opatōēꝫ erudiuit nos. s̄m qꝙ legit i p̄ſēti euāgelio qđ i tres ptes diuidit. Jn prīa nāqꝫ agit đ iustitia habūdātius obſuanda. i s̄a đ iracūdia districti⁹ puniēda. ibi. audistis qꝛ dictū est. Jn tertia đ cōcor-

dia sollicitus facienda. ibi. Sig° offero. Circa primum dic sic // Amē dico vobis // Reigi⁹. amē hebre⁹ s̄mo ē. τ latie dr̄ h̄ fideli̇r siue fiat. Et duab⁹ ex cāis hoc s̄mone vtit̄ dñs⁹. τ p̄pt̄ duritiā eorū q tardi erāt ad credēdū: τ p̄pt̄ credētes vt p̄fudi⁹ attēderēt q̄ sequūt̄. exprimebat aūt h⁹ loco vti isto s̄mōe: q2 rē i cōsuetā dictur⁹ eāt. credebāt enī suffice iustitia scribaꝝ τ phēoꝝ ad salutē. τ ip̄e dic q̄ nō sufficit. vn̄ subdit h̄ e τ fideli̇r τ ita ē // Dico vobis q2 nisi habūdaueīt iustitia v̄ra // i. nisi iustitia v̄ra fuerit maioris p̄fectōis // plusq̄ scribaꝝ // legis iustitiā doccētiū τ īterp̄tātiū // τ phēorū q singulari obs̄uatōe iustitie legal̄ erāt discreti ab aliis // nō ītrabitis ī r̄gnū celorū // p iustitiā enī legis nullus īt̄re poterit celoꝝ regnum. vt dī Heb̄. 7. Nihil enī ad p̄fectū adduxit lex. ītroductō vo sit melioris legis: p quā p̄xiam⁹ ad dominū. Nō q2 iustitia legis nō potuit saluar̄ obs̄uatores. p̄rio q2 fuit iustitia hūana. op⁹ aūt hūanū aditū regni celestis appire nō pōt. deut°. 9. Scito q̄ñ p̄pt̄ iustitiā tuā dn̄s de⁹ tu⁹ dederit tibi terrā hāc optimā ī possessiōm. Et hoc iō q2 oīs hūana iustitia pcō coignata ē Jsa. 64. q̄si pān⁹ mēstruate oēs iustitie nr̄e. Opōtuit igit̄ hūdatōrē r̄piri iustitiam. i q̄ saluaremur: τ hec fuit iustitia hiesu xp̄i. q factus ē nobis iustitia a deo ī cui⁹ sāguīe iustificati sum⁹. 2° iustitia legis obs̄uatores suos saluar̄ nō potuit: q2 erat īp̄fecta. nemīnē enī ad p̄fectū deduxit lex. Heb̄. 7. τ hoc iō q2 p̄hibebat manū. s3 nō animū. op⁹ malū s3 nō cor p̄pt̄ qd̄. Gal. 2. dī. Nō iustificat̄ hō ex opib⁹ legis. vn̄ merito null⁹ ī ea saluabat̄. q2 salus nr̄a īterior ē ī mēte τ corde. q̄ p̄rio iustificari o3. btī nāq3 mūdo corde. quōm ip̄i deū videbūt. 3° iustitia legis fuit tīoris τ iō s̄uilis. vnde Aug. breuis inquit est dr̄ia inter antiquam et nouam lege3. quia illa timoris. hec vero dilectonis. vnde illa saluare non potuit. quia timor refugit saluatorem: q2 prefiguratum fuit in datione ipsius legis. quando timore perterriti noluerūt vlterius accedere ad mōtem filii isrl̄. debet igitur iustitia regni celestis esse habundantōr in caritate. Augu. 83. q. q. 72. precepta legis per caritatem impleta sunt. que per timorē non poterāt. Quarto iustitia legis tēporale premiū expectabat. Jsa. primo. Si volueritis τ audieritis me. bona terre comedetis. vnde obseruatores eius nesciērūt sacramenta dei. nec veram sperauerunt mercedem iustitie. vt dicitur Sap̄. secūdo. conuerterunt enī fructum iustitie dulcem in absinthium terrene voluptatis. vt dicit̄ Amos. sexto. Et ideo non mirū si priuati sunt eterno regno. Oportet igitur p̄pter habundantius premium facere iustitiam regni celestis. quod regnum oculus non vidit: nec auris audiuit: nec in cor homīs ascendit. Quinto iustitia pharisеorum erat vana. quia ī sua iustitia querebant laudem hominū. Jeiunium enim oratōem τ elymosina3 faciebant. vt viderentur ab hominibus. vnde non mirum si in hac iustitia non sunt saluati. quia receperunt mercedem suam. Sed dicitur his qui volunt consequi celeste regnu3. Mat. quīto. Attendite ne iustitiam vestram faciatis coram hominibus vt videamini ab eis. Sexto iustitia pharyseorū erat presumptuosa. contemnebant enim proximos. et se ipsos exaltabant in corde. vnde murmurabant de peccatoribus. et qdā eoꝝ ante deū orās dicebat. Grās ago tibi domine: q2 non sum sicut ceteri

hõieſ Luc. 18. iuſtitiã aũt qua acqritur celeſte regnũ: oꝫ eē cũ hũilitate. pucr. 16. melius eſt pax cũ iuſtitia: qꝫ multi fructus cuꝫ iniquitate. Septĩo iuſtitia phyſeoꝝ erat ſeuera. lex enĩ taliõis erat Exo. 21. reddet aĩam p aĩa. oculũ pro oculo. dētē p dēte ꝛc. vnde non mirꝫ ſi hec iuſtitia celeſte regnũ nõ apuit. q̃ vĩ dictã ſic expetebat. oꝫ igiꝰ iuſtitiã eē ha bũdãtõrē p cõcõmitãtē miaꝫ. q̃ apiꝰ re gnũ dei. puer. 21. qui ſequit miam ꝛ iu ſtitiã iueit vitã ꝛ gliã ꝛc. Secũda ps.

Ecũdo cuꝫ dici tur Audiſtis ꝛc

oſtendit quõ ira diſtricte pũiaꝰ. ꝛ duo fa cit. prĩo enĩ declarat quid lex antiq̃ phi buerit // audiſtis qꝛ dictũ ē antiqs // anti gores appellat obſuatores veteris le gis: q̃ a vetuſtate pcĩ primi pentis eos liberarĩ nõ potuit: dõec p grãm legis no ue mediatore xpo renouati ſumꝰ ĩ nouũ hõiē. Col. 3. Expoliantes vos veterē hõiez. cum actibꝰ ſuis: ꝛ ĩduentes no uũ q renouaꝰ ĩ agnitõe dei ſm imaginē eiꝰ q creauit eũ // Nõ occides // hoc pre ceptũ põiꝰ. Exo. 20. ꝛ ē ſm p̃ceptũ ſecũ de tabule de his q̃ ptinēt ad primũ. pri mũ tamē eſt iter precepta negatiua. Nõ ſm Augu. de ci. dei: qꝛ hoc p̃cepto nõ phibeꝰ eradicatõ vilgurti: aut occi ſio aĩaliũ irrõabiliũ. quoꝝ vita ꝛ mors iuſtiſſima creatoris oꝛdiatõe nřis vſi bus ſubdiꝰ. vt legiꝰ Gen. 9. Sꝫ iſto di p̃cepto occiſio hõis q̃ ē hõicidiũ phibeꝰ: vt nullꝰ ſe vl aliũ hõiez occidat. Ratõ nabilr gdē; qꝛ hõ q̃ntũ ad corpꝰ ꝛ quãtũ ad aĩaꝫ opꝰ dei ē. Corpꝰ nãqꝫ eiꝰ forma uit de limo terre. ꝛ rurſus ĩfudit aĩam. quãdo ĩſpirauit ĩ fatiē eiꝰ ſpiraculũ uite vnde ſoli deo r̃ſuaꝰ vita ꝛ mors hõĩnis ita vt nõ liceat hõini hõiez occidere. Et

iõ dictũ ē Petro volēti occidē. Conuer te gladium tuũ ĩ locũ ſuũ. oēs enĩ q̃ ac ceperĩt gladiũ. gladio pibũt. Nec tamē ꝫ hꝰ p̃ceptũ faciũt q iuſta bella agũt. vl il li q gerũt pſonã publice ptãtis. ꝛ ſcele ratos morte puniũt. non enĩ tales occi dũt ꝓpria auctoritate: ſꝫ mãdato legis latoris dicentis. deutꝰ. 18. maleficos nõ patieris viuere. ĩmo peccaret iudex ſi malefactoribus vitã ĩdulgeret. Nã Saul priuatꝰ fuit regno. eo qꝺ nõ occi dit pcõres amalechitas. ſicut legiꝰ. 1. Re. 20. Et. 3. Re. 20. dixit qdaꝫ ꝓphã regi iſrl. Quare dimiſiſti virꝫ dignum morte de mãu tua. erit anima tua p aĩa eiꝰ. Cũ vo iudex iuſtitiã legis exeqtur cõdemnãdo reũ ad mortē etiã hꝫ meri tũ. vnde legiꝰ Exo. 32. qꝫ Moyſes di xit his q occiderãt idolaꝰs. hodie cõſe craſtis mãus vřas dõino. vnuſqſqꝫ ĩ fi lio ꝛ frē ſuo vt deꝰ vobis benedictõ. Deĩd põ. t homicidii penã // Qui aũt oc ciderit reꝰ erit iudicõ // Reꝰ dꝛ a re legiſ ſiue a cã legali p q̃ patiꝰ tãqꝫ obnoxiꝰ: vnde reꝰ erit iudicõ. i. dignus iudicari ad mortē. Leui. 24. Qui percuſſerit ꝛ occiderit hõiē morte moriaꝰ. Secũ do poniꝰ iuxta hoc noue legis p̃ceptũ qꝰ phibeꝰ oĩs ĩordĩnata cõmotõ aĩ. ꝛ phi beꝰ homicidiũ nõ ſolũ ĩ ope. ſꝫ etiã ĩ ſua radice ꝛ origĩe. Et ſũt tres gdus culpe homicidio ãnexe. priª ē in volũtate. et ē cõmotõ iracũdie de q̃ dĩc // Ego aũt di co vobis // vbi oſtēdit ſe veteris legis fuiſſe latorē. neqꝫ enĩ qſqꝫ põt ſupaddē legi quã nõ ĩſtituit. Et cõſiderãdũ ē ſm Aug. qꝫ pena quã ſupaddit dõiꝰ antiq̃ legi. ĩ ipã lege cõtieꝰ. ſꝫ qꝛ non erat ibi clarꝰ expreſſa. iõ non ĩtelligentes iudei cer debant ſolam peremptionem corpo ris humãi eſſe peccatũ. ꝛ nõ volũtatē. iõ xps ipaꝫ legē declarauit. ꝛ hoc eſt qꝺ

dixit. Mat. 5. nō veni soluere legē sȝ ad īplere // Quia oīs q irascit frī suo // ī qui busdā libris addit: oīs q irascit frī suo si ne cā. sȝ vt dic Hiero. frustra ibi ponit qꝛ nulla pōt eē cā irascēdi ī frēȝ: sȝ iuste aliqs irascit culpe frīs. nā vt dic Aug. irasci frī vt corrigat: null⁹ sane mētis repħendit. Unde nō q̄ qdā ira cōmēdat. qdā tollerat: qdā vitupat. Ira ꝯmēda bilis est q̄ cadit ī prudētē virū. i. irasci vitiis ꝛ pctīs: ꝛ eoꝝ desiderare correctō neȝ. vnd Aug. 9. de. ci. dei. Due ingt sunt phōꝝ snīe de aīe passiōib⁹. Stoyci enī dixerūt irā nō cadere in sapientē vi rū: ppateticí vō dicūt irā cadere ī sapi entē: sȝ moderatā rōiq̄ȝ subiectam. In disciplina vō xpiana dī moderatam irā cadē ī sapientē: sȝ cū iusta cā. Tal' enim ira est cōmēdabil' ꝛ necessaria: qꝛ ut dic Criso. sine ea nec doctrīa pficit: nec iu dicia stāt. nec crimīa cōpescūt. sȝ vitia seminant. nutrit negligentia: ꝛ nō solū mali sȝ bōi etiā īcitāt ad malū. q ira vt idē dic magis debet dici iudiciū q̄ȝ iracū dia. qꝛ nō ē ex cōmotōe passiōis. sȝ ma gis ex iusto rōis iudicō. vnde Ecci. 7. melior est ira risu. qꝛ p tristitiā vultus corrigit anim⁹ delinqntis. Ira igit com mēdabil' duas dȝ habē cōditōes. quarū vna ē vt habeat iustam cām. altera vt moderata sit rōiq̄ȝ subiecta. Ira uero q̄ tollerat ē ira īfirmoꝝ q̄ repētina ē ꝛ subi ta. vt cū hō pm carnē irascit. nec tamē vult facē qd ira cōpellit. Ista ira tolle rat qꝛ rōm nō supat. de qua dī Job. 36. Nō te supet ira vt aliquē oppriās. Ira aūt q̄ vitupat est rōm supās. cuius pm Gre. ī li⁹ moraliū qttuoꝛ sūt gd⁹. Qui dā enī cito cōmouēt ad irā: ꝛ cito rede unt ad trāqllitatē. Alii vō tarde irascū tur ꝛ tarde redeūt. ꝛ isti peioꝛes sūt pri mis: vt dic Aug. ī regula. Quidā aūt facile ira accendūt ꝛ tarde redeūt ad trā qllitatē: ꝛ isti peioꝛes sūt oībus. sȝ alii tarde irascunt ꝛ cito iram debūt. q īter oēs alios min⁹ sūt mali. Nō q̄ mul ta mala facit ira. prīo enī totū cōturbat hōieȝ. vt sit extra se. ps. conturbatus ē in ira oculus meus anima mea ꝛ uenter me⁹. excecat mētis oculū. vnde Cato. Ira īpedit aīuȝ ne possit cernē veruȝ. Occidit iratū. Job. 5. vir stultū iterfi cit iracūdia. tollit sapīaȝ. ps. supcecidit ignis iracūdie. ꝛ nō viderūt soleȝ. Tol lit iustitiā. Jac. 1. ira viri iustitiā dei nō opat. Tollit mīaȝ. pu̇er. 27. gue ē saxū. ꝛ honerosa est arena: sed ira stulti vtroq̄ȝ guior. īpetū enī concitati spūs ferr̄ qs poterit. Itē suscitat lites. pu̇er. 26. sicut carbones ad prunas ꝛ ligna ad ignē. sic hō iracund⁹ suscitat rixas. Ira auertit a deo. Ecci. 28. hō hōi suat irā ꝛ a deo q̄rit medelā. qsi dicat. frustra q̄ rit a deo medelā. cū ab eo auersus sit. Ira etiā cōuertit ad dyabolū. q plenus ē furore ꝛ ira. Jere. 2. Ollā succensam ego video. ꝛ fatiē eius a fatie aqlōis. ol la succēsa est aī⁹ irati. vnd Dam. ira ē accēs⁹ sāguis circa coꝛ. cui⁹ faties ē vō sus aqlonē. i. dyabolū q aīuȝ irati īfla mat. Seqt pēa irati // reus erit iudicō // Judiciū ē determinatō examīate cāe. pu̇er. 26. Judiciū cās determīat. qꝛ iu diciū si fuerit cāe crimīal'. ei⁹ determīa tō ē īflictō pene. pena enī deducit crimē ad eq̄litatē iustitie. Igit lege xpi sancci tū ē. vt qcūq̄ȝ irascit frī suo. obligatus sit ad iudiciū pene. an vō ista pēa sit tem poꝛal' vl' etna. ꝛ si etna q̄nta vl' cui⁹ aspi tatis. ñ ē determīatū vt dic Criso. qꝛ nec passio ire dtmīata ē maxie qꝛ īpossibile est esse penitus absq̄ȝ ira. primus igitur gd⁹ cōmoti animi ē ira ī aīo nōdū exte rius plata. Secūd⁹ gd⁹ ē ire quando p

vocē exterius exprimit · de quo dicit /
Qui autē dixerit frī ſuo racha / Racha
ſm Cri. lígua ſirica ē vbū cōtemptus ⁊
ꝑuipēſiōis · ſicut cū loqmur alicui in ſin
gulari vilipēdendo eū · ut vade ⁊ fatias
hoc . vel ſm Hiero. hebraicū ē: ⁊ idē ē
racha qđ ianis ⁊ vacuus: q̄ſi ſine cere-
bro · vel ſm alios racha grece idē ē qđ
pānoſus. Sꝫ ſm beatū Aug. racha non
eſt vox aliquid ſignificās · ſed magis eſt
vox exprimēs motū īdignātis animi · ſi
cut heu exprimit dolorē · eya audaciā ·
hay cōpaſſiōm · pape admiratōem : ita ī
greco racha ē īteriectō exprimēs cōmo
tōem indignātis aī . quequidē vox qua
druplr̄ uariat · quandoqꝫ enim quodam
murmure ſola īdignatō ītriſeca exꝑmi
tur · qñqꝫ vo formatur vox ꝑ modū ꝯtem
nētis · ⁊ tūc ē maior culpa · qñdoqꝫ vo ꝑ
modū ꝯminātis · ⁊ hec eſt maior duab⁹
ꝓcedētibus · nonūqꝫ vo qđ grauiſſimū eſt
oīb⁹ · aīus concitatus etiā voce fremit
q̄ſi iā exercēs vindictā exteri⁹ . pſ. pec-
cator videbit ⁊ iraſcet: dentib⁹ ſuis fre
met ⁊ tabeſcit / Reus erit ꝯſilio / Sic ra
chare maioris eſt culpe q̄ȝ iraſci · ita pēa
cōſilii maior ē pena iudicii. Naꝫ vt dic
Aug. in iudicō adhuc dat loc⁹ deffenſio
nis: ſed ad cōſiliū ꝑtinē videt ſententie
ꝓlatō: quādo iudices īter ſe ꝯferūt q
ſupplitō reuꝫ damnari oporteat. vnđ qr
ira īterior determinat ꝑ exterius racha
iō determīata pena inſligit. Secūd⁹ igi
tur gđ⁹ cōmoti aīē ex vehementi ira ī
teriori ꝓrūpe ī vocē īdignatōe plenā:
etiā nōdū aliqđ ſignificātē. Terti⁹ gđ⁹
ire ē ꝓferre vocē contūelie · de quo di-
cit / Qui aūt dixerit / frī ſuo · fatue / fa-
tu⁹ dr̄ q ſando ſuā oſtendat īpitiā · qua
ſi mīfeſtus inſipiēs: quo noīe oīs cōtu
melia · maledictō · detractō · īfamia · et
murmuratō ītelligit / Re⁹ erit gehēne
ignis / raban⁹ gehēnā hic ſaluator īferni
cruciatū nōiat. In quo attendendū ē: q
ſicut agguāt culpa ī noua lege · ſic ⁊ pea
nec enī de pena īfernali fit mētō ī veteri
teſtamēto · ſꝫ nec de regno celoꝝ. Mul
tis aūt dic Cri. gue videt · ſi ꝓ ſolo vbo
tātā patiemur penā · ſꝫ nō ē extimādum
honeroſū eſſe · plura enī pcōꝝ a vbis ha
bent pricipium · multotiēs enī ꝑua vba
peperūt homicidiū · ⁊ ciuitates ītegras
ſubuerterūt · ⁊ exꝑimur q multotiens
nō minus offendimur flagello ligue: q̄ȝ
vge ⁊ gladii. Sꝫ dices ſi gehēna ē pena
cōuicii · grauiori g⁹ pena punit · quam ho
micidiū . ſoluit Aug. dicēs eſſe gehēne
drām q̄ grui⁹ homicidiuꝫ vindicat .

Tertia pars.

Ertio cum dici
tur ſi ergo offe
res ⁊c. mādat đ cōcordia ſollicite faciē
da. Si enī vt dic Aug. nō ē fas iraſci
frī · aut dicē racha · vl fatue · multo mi⁹
tenē ī aīo rancorē · vt ī odiū ira cōuer-
tat · vnde ꝓcepit ꝑ recōciliatōm irā de-
ponē dicēs / Si g⁹ offers / offerre ē ſpō
te dare · ⁊ oblatō dꝫ eſſe non ex triſtitia
aut neceſſitate / mun⁹ / noīe muneris nō
ſubſtātia ſolū tēpal ītelligit · ſꝫ etiā qđ-
cūqꝫ piū op⁹ · ut ozare · ꝑdicare · corrigē
⁊ ſilia. Et nō q drāa eſt īter munus ⁊ do
nū · donū enī ē volūtariū · munus vo đ
bitū qđ dat maiorib⁹ ī patrociniū · ⁊ dici
tur munus a manu · vel a munēdo · vl
a monēdo. ea vo q̄ deo offerunt merito
noīe muneris ſignt · qr maiori dāt · vt
ipē ſit nobis placabil ⁊ benignus · a ma
nu nr̄a dꝫ eē · nō đ alieno · eo munimur
⁊ protegimur · ⁊ demum eo monemur
mentem ad celeſtia erigere ⁊ omnia eſſe
dei / tuū / qr nulla đ alieno debꝫ fieri ob-
latō / Ad altere / non ſolum eſt altare

materialꝰ tēpli: sȝ ē altare spūale mētis nr̄e· qđ tēplū dei est· ⁊ est etiā altare glīe· de quo Apoca. 8. ascendit fumus aromatū de oratōib⁹ scōꝝ sup altare aureū qđ est ante thronū dei // Et ibi recordatus fueris q2 frr̄ tu⁹ hȝ aliqđ aduersūȝ te // tūc vt dic Aug. frr̄ hȝ aliqđ aduersū nos· quādo eum in aliquo lesimus: ⁊ tūc haberemus cām aduersus eū: quando ipē nos lesitȝ // relinque ibi mun⁹ tuū ante altare // mun⁹ ante altare relīqt· quādo nō offertur· sȝ manȝ ꝓpositum oblatiōis // Et vade pri⁹ recōciliari frī tuo // hoc ītelligendū est: q2 si offensa sit nota frī· ab eo postulāda ē recōciliatō: si uero abscōdita nō teneor sibi manifestare ne excitet ad irā: sȝ postulanda ē a deo ⁊ sacerdote. Hugo ī expositōe regule. pēsare īquit debem⁹ quāta sit apud deum cōcordie vtus· sine qua nō placēt ipa sacrificia· quib⁹ delentur peccata. nec taȝ placēt deo nr̄a ieiūia· nec oratōnes· nr̄a sacrificia q̄ȝ cōcordia. Item nihil est qđ dyabolus tātū timeat sicut cōcordiā. si enī quicqđ habemus distribuamus ꝓpē deū· hoc ipē nō timet q2 nihil hȝ. si ieiunam⁹ nō metuit· q2 cibū nō sumit. si vigilamus inde non terret: q2 somno non vtit. Sȝ si cōcordia iūgimur inde vehemēter expauescit: q2 hoc tenemus in terra: qđ ipē in celo cōseruare cōtēpsit. vnđ cōcordia oīa dyabolica arma frangit: sicut milites ꝑ cōcordiā vniti frāgūt hostes. ps. factus ē ī pace loc⁹ eius vbi cōfregit potētias arcū scutū gladiū ⁊ bellū. Qualr̄ vo fieri debeat reconciliatō dic Criso. Si cogitatu offendisti cogitatu recōciliare· si vbis offendisti recōciliare vbis· si opib⁹ offendisti opibus recōciliare: oē peccatū quođ cōmittit· eo mō ⁊ de ipō agit pnīa // Et tūc veniens offeres mun⁹ tuū // Augu. si frr̄ sit absens ⁊ multū distans· ꝓcedū ē ad recōciliatōm nō pedib⁹ corpis· sȝ affectib⁹ mētis· ⁊ hūiliter in cōspectu dei venia ē po postulāda. deīde reuocādo intētōm ad id qđ ceptū erat· offerat munus: vbi hȝ Criso. Attēdenda est mīa dei ad hōies: qui āpli⁹ diligit cōcordiā fideliū q̄ȝ munera· dū oblatōȝ discordātiū nō vult suscipere. Nēo enī duoꝝ inimicoꝝ pōt eē fidelꝭ amic⁹· iō deus nō vult eē amicus fideliū: q̄ȝdiu īter se fuerint inimici ⁊c.

Dominica sexta post pētechostes.

Prima pars.

Um turba mlta eēt cū hiesu ⁊c. Mat. 8. h⁹ idē legitur Mat. 15 mīa sine potētia ipfecta ē ⁊ dimit a q̄ndo aliqs ei miseret cui subuēire nō pōt· potētia vo sine mīa iniqua ē ⁊ superflua: sed vtraqȝ simul mīa vȝ cū potētia est sufficiens ⁊ pfecta· q̄ duo fuisse in xp̄o declarat p̄sens euangeliū· qđ in tres ptes diuidit. in q̄ꝝ pria exp̄ssit xp̄s affectū studiose pietatis ⁊ mīe. In 2a passi sunt discipuli defectū dubietatis ⁊ ignorātie. ibi: Et respōderūt. In tertia turba cōsecuta ē effectū copiose satietatis diuīe potētie. ibi. Et pcepit turbe. Circa primum q̄ttuor facit· pmittit enī turbe īdigētia Cū turba multa esset cū hiesu // Quare vo tāta turba esset cū hiesu Matheus cām assignat· narrās q̄ post sanatā chananee filiā· venit dñus sec⁹ mare galilee· ⁊ ascendit in mōtē· quē turbe scientes adesse: accesserūt ad eū portātes secū mutos ⁊ cecos· claudos ⁊ debiles· et posuerūt oēs male habētes ad pedes xp̄i q eos sanauit· ita vt mirarēt turbe // nec haberēt qđ māducarēt // ea enī victualia q̄ secū detulerāt· iā erāt ꝯsumpta ⁊ loc⁹

dsert⁹ erat· iõ nõ habebãt vnð victũ ac quirerẽt. Ex quo colligit q̃nto ei deside rio adherebãt audientes suauem doctri nã· cõtemplãtes gl'iosam faciẽ· ⁊ viden tes ei⁹ opa mirabilia· itãtũ extra se rap ti: vt de alimõie defectu nõ essent solli citi. Sz nõ poterat ill' victus deficere· q̃ erãt cũ iesu. 1. Pe. 5. oẽm sollici tudinẽ u͛ram ꝓiciẽtes i eũ· q̃ ipi est cu ra de vobis: Secũdo ponit pius mẽ tis affect⁹ ‖ Cõuocatis discipl'is ait ill' ‖ quattuor ex cãis· prius locutus est di scipul'. prĩo ut dic Hiero. quaten⁹ magi stris tribuat exẽplũ: non spernẽ cũ mi norib⁹ cõsiliari. Secũdo vt idẽ dic q̃te nus ex collocatõe itelligãt signi magni tudiẽz. Tertiõ vt ostendat magnitudo mĩe· q̃ itrisec⁹ latere nõ potuit· sz vbil ⁊ tandẽ ope patuit. Quarto vt dicẽs se miseri· discipl'oꝝ etiã aĩos ad mĩam icli naret ⁊c̃ ‖ Mi. sereor sup turba ‖ Ecce uer bũ mire dulcedis ⁊ amoris ꝓcedens ex itimis xp̃i cordis medullis· ⁊ ptigẽs suo vigore itima nr̃a. Nec enĩ est alius q nr̃is miseriis sic miseriat queãdmodũ con ditor nr̃· cuius miseratões super oĩa opa eius. Et nõ q̃ xp̃s dupl'r miseret· ⁊ di uiniatis clemẽtia ⁊ hũanitatis affectũ: sz differẽter q̃ sm hũanã nãm ita miseret q̃ etiã cõpatit. Isa. 53. ꝓ nobis doluit. diuĩtatis vo clemẽtia ita miseret q̃ nõ cõ patit. vnde Au. 3° li°. cõfe. Tu dñe de⁹ me⁹ q̃ aĩas amas lõge alte· ⁊ puri⁹ q̃z nos· in corruptibilius miseris· quo nullo dolore sauciaris ‖ q̃ ecce ‖ vobis videntibus ‖ iam triduo sustinẽt me ‖ Mat. dic q̃ iã triduo ꝑseuerãt mecũz. primũ enĩ diẽ expleuerat xp̃s i curatõe languentiũ. 2° die pdicatõi vacauerat. 3° vo die cũ redire deberẽt non hẽbant viaticũ. qui dicũt xp̃m sustinere· quoz actib⁹ eius ⁊ doctrĩe itenti· circa ꝓpria fuerãt negligentes ‖ nec habẽt qð man ducẽt ‖ duplex erat cã mĩe· ⁊ q̃ tandiu patienter eũ sustinebãt loquẽtez· ⁊ quia victũ nõ habebant. Tertiõ põit imminẽs piculũ ‖ Et si dimisero eos ieiũos in do mũ suã deficiẽt i via ‖ tãta ẽ creatõis v tus: q̃ si creaturã desereret· oĩa defice rent. vnð Aug. 1. li°. soliloquioꝝ. Tu dñe si deseris pit hic· sz nõ deseris· q̃ tu es sũmũ bonũ· cuius bõitatis imẽsitas facit vt nolis creaturã desere. Et iõ in Mat. scriptũ est dimittere eos ieiunos nolo· ne deficiant i via. Igit sicut scrip tũ est. tren. 3. mĩe dñi q̃ nõ sum⁹ con sũpti· q̃ nõ defecerũt miseratões eius. Quarto põit aduẽt⁹ turbe de remotis ‖ Quidã enĩ ex eis de lõge venerunt ‖ fa ma enĩ xp̃i vbiq̃z diffusa etiã a remotis trahebat turbas. Luc. 4. diuulgabatur fama de illo i oẽz locũ regionis. ⁊ de sa lomon: dr̃ q̃ oẽs desiderabãt cũ vidẽ ꝑp̃t famã eius· sz ecce plusq̃z salomõ hic q vicit famã virtutibus vt dr̃. 2. par'. 9. Hic plura ꝯsiderãda occurrũt. prĩo q̃d significet per turbam istam· turba nãq̃z ista statũ hõis significat post pcũm· qui cũ essz cõditus· vt absq̃z vlla pturbatõ ne· sũma trãq̃llitate mẽtis vitã p̃sentẽ deduceret: donec sine morte ad btĩtudi nẽ eternã pduceret. turbauit seipm et peccãdo multis pturbatõib⁹ agitat ite rius ⁊ exteri⁹: ita vt nulla vita p̃sens sit trãq̃lla. vnð dicẽ possimus illud. 1. Re. 14. turbauit pr̃ me⁹ terrã. turbat q̃dẽ hõ exteri⁹ iiuriis· picul'· aduersita tib⁹· inimiciciis· paupertate· laboribus· fame· siti· frigore· ⁊ mille generib⁹ tri bulatõis quousq̃z mõiat. iteri⁹ vo turbat ignorãtia: īordiato aõre· odio maliuolo timore· tristitia· vanis gaudiis· dolo ribus inumerabilibus· fantasmatibus irruentibus in mentem· ita vt nulla sit

trāqllitas . iuxta illud . ī cursu tot fatal matū turbat cordis sabbatuz. Secūdo dī de ista tba q nō hēbat qd māducarz. Reuera .n. hō per esuz ligni vetiti amisit cibū corpalē vtuosissimū ligni vite quo refectus mori nō poterat. ꝛ amisit oēs corporales delitias padisi. Rursus pdidit cibū mētis suauissimū. q est ꝯtēplatō dei pfecta. ꝛ pur⁹ amor atqꝫ angelorꝫ societas: ꝛ iste cibus eāt hōini nāl. vnde oīa ītius vite: q̄ sūt ꝯ nāz eius: ipm satiare nō possūt: sēper esuriens. sēper sitiens īteri⁹ ꝛ exteri⁹. Eze. 7. aīaz suā n̄ satiabūt: ꝛ vētres eorꝫ nō iplebūt q̄ scādalū īiquitatis eorꝫ factū est. Tertiō dī q ista turba īdigens eāt cū hiesu. q̄ vt dīc Aug. 13. d. tri. 12. Nō debuit deus hōinez peccātez ex toto: quī se exhiberet illi creatorez ꝛ viuificatorē: et īter mala pēalia multa bōa pstitit: quōz vt idez dīc. 4. sup Gen. 14. creatoris potentia ꝛ oīpotētis atqꝫ oīa tenētis v tus cā est substinendi oī creature: q̄ v tus si aliquādo cessaret. oīa nā deficerz fuit igit etiā cū pcōrib⁹ creator: cōbuator: ptector: puisor: īstructor dādo legē ꝛ mādata. atqꝫ tādez cū eis fuit per carnis assūptōm. Jo. 1. verbū caro factū est ꝛ hītauit in nobis. Quarto dī q xp̄s sup hāc turbā mibtus est. hec est illa mīa q̄ peccātibus dat spē venie. laborātib⁹ cōsolatōis refrigeriū. cōuersis grām. iustis pmiū: q̄ mīa si nō esset nullus deū diligēt. gn potius eum sicut crudelem fugerent: nullus bene opari studēt: q̄ rursus si nō esset mūd⁹ nō substīeret pml'titudīe inigtatū nr̄az: atqꝫ frustra deus padisū fecissz. ea nāqꝫ absente nūqꝫ celestis ianua apit ipa est vltimū refugiū ꝛ anchora nr̄e salutis: quā deuote aspiciūt oēs hōies: Et attendē qꝫ habūdāter deus hāc mīaz cōtulit hōi. ipa enī est ītra hōiem viuificatrix. ps. ꝫm mīaz tuā viuifica me. Itez suscepimus de⁹ mīaz tuā ī medio tēpli tui. itez est etiā ex͠t hōinez ad oēz positōis drīa. supius qdem ē eleuatrix ī celū. ps. fiat mīa tua sup nos ꝛc. Itez est īferi⁹ sustētatrix ne labamur ī pcipitiū. ps. nisi ga dōinus adiuuit me. paulomin⁹ hītasset ī inferno aīa mea. Si dicebā motus est pes me⁹: mīa tua dōine adiuuabat me. Itez est ante reconciliatrix ire dei. ps. mīa eius pueniet me. Itē est potens remuneratrix. ps. mīa subseqt me: oīb⁹ diebus vite mee vt ī hītem ī domo domini. Itez est a sinistris adiutrix tanqꝫ scutū īuiolabile. a dextris oppugnatrix oīuz inimicorꝫ. ps. ī mīa tua disperdes oēs inimicos meos. circūqꝫ ptectrix vt ab oī malo dēfendat. ps. multa flagella pcōris. spātez aūt ī dōino mīa circūdabit. Et nō q lꝫ deus sit īmensus: prūptissimus tamē est ad mibendū. primo qdez rōe nāl ꝓprietatis. oīs enīz nā q̄nto nobilr ꝛ purior: tāto magis pia. ꝓpt qd dī. de⁹ cui ꝓpriū est miberi sempꝫ ꝛ parcē. Judith. 7. tu q̄ pius es mibet nr̄i. 2° mibet deus volūtatis libertate Exo. 33. mibebor cui voluero ꝛ clemēs ero ī quē mihi placuerit. 3° mibet ptātis īmensitate: q̄nta enī est ptās ei⁹: tāta ē mīa. Sap. xi. miberetis oīuz quōz oīa potes. 4° mibet maiestatis dignitate: ꝫm eniz magnitudīez rei dignitatis est mīa. Eccī. 2°. ꝫm magnitudinē ipsius sic etiā mīa illius cū ipo est. 5° mibet vtutis cālitate: q̄ enī oīa ī oīb⁹ ꝓduxit: iō oīuz mibet. Sap. xi. miberis oīum dōine: ꝛ nihil odisti eorꝫ q̄ fecisti. Nō q quiqꝫ sunt que miserentur valde. s. pater filiis. ita etiam deus mibet nr̄e fragilitati prno affectu. ps. quō mibet pr̄ filiorꝫ: mibt⁹ ē dn̄s tīentib⁹ se ꝛc.

Ite3 miset mr filio · sed dei mia pualet mrne pietati. Jsa. 49. Nuqd obliuisci pôt mr infantē suū: vt nō miseat filio vteri sui · ⁊ si illa oblita fuerit · ego tamē tui nō obliuiscar. Miset fr fri · sic ⁊ xps nri mistus est. Gen. 43. Attollēs Joseph oculos vidit beniamī frem suū stāte3. de⁹ iquit miseat tui fili mi. festina uitq3: q2 cōmota fuerāt viscera ei⁹ sup fre suo: ⁊ erūpebāt lachryme. Misetur amic⁹ amico. deus vo amic⁹ nr ē · qui ppt nimiā caritate3 suū filiū tdidit i mūdū: ex q̄ cāitate pcessit misatō. Jē. 31. cāitate ppetua dilexi te: iō attraxi te miserans. 5° miset afflicto q eaidē afflictões exptus ē xps aūt vēit i hūc mūdū ⁊ nrae pbauit misias. Jsa. 53. vir doloris fuit: ⁊ sciens ifirmitate3. Heb. 5. cū ēēt3 filius dei didicit ex his q̄ pass⁹ ē obia3 · ⁊ iō ex hoc iā nri miset. Heb. 2. vnd debuit p oia frib⁹ similari: vt misericors fieret. Quito dī q ista turba xp3 sustinuit trib⁹ diebus. tres dies fm Rabanū tria sūt tēpa. s. ante lege3 · sub lege · ⁊ post legē. duob⁹ primis diebus expectat⁹ fuit xps · q est panis celestis ⁊ doctrina euāgelica: s3 i die tertio venit ad reficiēdas aias nras. vel tres dies sūt tres cognitões aie · sensitia · intellectia · ⁊ fidei. Jn primis duab⁹ mēs nō reficit cōtēplatōe dei: quō3 cognitio dei excedit oēm sensū ⁊ itellectū. Jn cognitōe vo fidei deus videt · ⁊ aliq̄lr aia pascit: s3 huic diei nox succedit · q2 videmus p speculū i enigmate · donec ad diē glie puenerimus · ubi absq3 noctis tenebris videbit de⁹ sicuti ē. Satiabor dixit. ps. cū appuerit glia tua. Sexto q si turba eēt3 ieiuna deficet i via. reuera nisi de⁹ aliquē cibū spūal itelligentie etiā pcōrib⁹ mistrar3 · deficeret oīs aia · q2 nō i solo pane viuit hō: s3 i vbo dei. deficēt etiā aia i cognitōe sensitiua ⁊ rōali: nisi adeēt fides: q2 i mītos laberēt errores. ppt cognitōm eni sensitiuā crediderūt aliq deū eē figuratū corpis liniamētis. ppt cōgnitōm aūt itellectiuā errauit Arri⁹ distinguēs diuia3 essentiā ⁊ sabellius ɔfūdēs psonas. s3 terti⁹ dies cognitōis fidei firmat mētē aduers⁹ oē3 erroris defectū. Heb. xi. fide muri iericho corruerūt · q2 fides oē3 erroris mūi tōe3 deiicit. Septio dī q qdā ex turba de lōge venerūt. Quidā de ppe venerūt · iudei v3 cōuersi q dei notitiā habebāt. ps. Notus i iudea de⁹. de longe vo venerūt gētiles q adorabāt idola. Tho. 13. Natões d lōgīquo adte venient ⁊ adorabūt dñm in te. Uel alr pcū3 qdā ē origīale · qdā actuale · qdā vo ifidelitatis. qui veniūt ad xpm solū habētes origiale · nō mlū veniūt d lōge: s3 habentes actuale mortale de lōge veniūt. De lōge qde3 eo pci genere: qui peccauerūt cogitatu. de longiori vo · q peccauerūt vbo. s3 adhuc d lōgiori · qui peccauerūt ope. peccātiū vo ope · qda3 peccāt ex ifirmitate · q minus distāt · q dā ex ignorātia qui distāt āpli⁹ · quida3 vo ex electōe ⁊ cōplacētia · ⁊ isti iā sunt a lōge · quidā aūt ex cōsuetudie ⁊ isti sūt lōgi⁹ · quidā vo iuerecūde ⁊ sine timore ⁊ tales adhuc sūt lōgius · quidā aūt etiā mala q̄ faciūt conāt rōe ⁊ factis defendē: ⁊ isti pl⁹ oib⁹ distāt a deo. S3 3ª pcū3 infidelitatis a deo distat lōgissime. vn̄ cū3 aūt aliqs vēiat ad xp3 cibo spūali idig3 ne dficiat i uia psētis secli. ps. pasti cibū illoz · quō3 i re ē ppatō ei⁹. Secūda ps.

Ecūdo cu3 dicitur Et respōderūt ei.

ōndit discipłoz defect⁹ dubietatis ⁊ ignorātie. ⁊ qttuor facit · premittit

enī discipl'oꝝ dubiū // Et responderūt ei discipli sui // tāgētes multiplicē difficultatē pascēdi turbas. Primo ex defectu rei · vnde supple erit nobis pciū emendi panes · aut si adesset pciū · vnde erit panis copia. Scđo ex multitudīe turbe // istos // tante m'ltitudīs · sicꝫ famelicos: Tertō ex īpotentia mīstrātis // poterit quis // i. quis erit tāte potētie. Quarto ex discōueniētia loci // Hic // ī solitudīe vbi victualia · nec dono · nec pcio repiūtur. Quīto qꝛ xp̄s nō solum cibare: sed etiā saturare volebat turbas vt fortificati redirent ad ꝓpria. alterā difficultatē addūt // saturare // qꝛ certe vt saturarent multa esca o, us erat. Sexto quia etiā fructib' arboꝝ difficile fuissꝫ alicui tātā saturare m'ltitudīeꝫ · adiūgūt // panib' // q. dicāt · ꝛ si difficile esset pomis arboꝝ saturare turbā · panib' vo satiare īpossibile est. Nō qꝛ cū panis aīe sit cognitō vi · ꝛ amor bōi ī rei vitate ñ inueīt in solitudīe presentis seculi vnde quis esurientē aīaꝫ saturare possit · pāis enī vitatis mūdane sciētie multis ē admixt' errorib': qꝛ diminute sūt vitates ꝯ filiis hōīnū. rursus panis amoris creature multas hꝫ amaritudines · dicente Aug. 4. cōfe: 6. miser ē oīs anim' iūctus amititia reꝝ mortaliū · ꝛ dilaniatur cū eas amittit · ꝛ tūc sentit miseriā qua miser ē etiā anteꝗ̄ amittat · nō ē g° pāis cognitōis nec amoris creature · q aīam nr̄aꝫ satiare possit. Secūdo pōit xp̄i īterrogatō // Et interrogabat eos. quot panes hētis // Remigi'. nō īterrogat dōīnus q' nesciat: ſꝫ ob hoc vt dū r̄ſpōderēt septē · quo pautiores dicerent panes · eo magis miraculū diffamaret ꝛ noti' fieret. Tertō eoꝝ pōit respōsio // Qui dixerūt septē // Admirare igt Cri. discipl'orū sapiaꝫ: q̄lr̄ ſꝑabāt nō multā mēse curaꝫ facientes · in heremo enī triduo ꝑmanētes · solū septē panes habebant. Nō qꝛ mūdana phīa septē hꝫ panes liberaliū artiū · qb' conat cibare seculariū hōīnū mētes · doctores vo ecclīe septē habent panes diuīe scripture · qb' aīa r̄ficitur · quoꝝ prim' ē liber moisayce legis. Secūd' liber ꝓphāꝝ. Tertius agyographa i. dcā scōrū · vt Job Dauid Salomon ꝛc̄. Quart' ē liber historiaꝝ. Quint' ē liber euāgelii. Sextus doctria ap̄lica. Septim' ecclīe gesta actib' ꝛ apocalipsi cōtenta. panes mūdāe phīe fermētati sūt fl'itate ꝛ pōpa · iō abiiciēdi · pāes vo sacr̄ scriptur̄ azimi sūt vitate ꝛ puritate ī qb' aīa dꝫ r̄fici. 1. Cor. 5. Epulēur ñ ī fermēto veteri ꝛc̄. Quarto ponit dōīni pceptuꝫ // Et pcepit turbe discūbere sup terrā // Nō ḣm mgr̄um ī historiis: qꝛ in alia refectōe quādo pauit dōīn' quinqꝫ millia hōīnū ex quīqꝫ pāib' · ꝛ duob' piscib' · erat tēp' pasche · vn̄ qꝛ adhuc herba eāt sup terram dr̄ q' turba discubuit sup fenū. Ista vo r̄fectō fcā fuit p' pꝫ tecostes q̄ndo xp̄s sol' feruorē · terre illi' iā nō eāt herba · vn̄ nō sup herbā ſꝫ sup terrā discubuerūt turbe ꝛc̄. Tertia ps

Ertio cum dicitur Et accipiēs

tāgit copiosa turbe satietas p diuinā potētiā · vbi quīqꝫ facit · pmittit enī vice' appositō // Et accipiēs // manibus sacris septē // panes // māib' discipl'oꝝ oblatos // gr̄as agēs // deo pr̄i · a quo sibi est diuīitatis potentia · vn̄ sibi oīs creatura famulat // fregit // i. qua fractōe dōīn' dedit illi māe m'l'iplicatōis vtutē // et dabat discipulis suis vt apponerent // qꝛ sacre scripture intelligentiam nobis xp̄us mīstrat p ecclīe doctōes // Et apposuerūt turbe // ubi ꝯsiderāda ē caītas discipl'oꝝ

quia negligentes ꝓpriū cibū quē habe-
bāt aliis mīstrabāt. Et nō ꝙ pāes qnqꝫ
alterius refectōis fcē circa pascha. dicū
tur fuisse ordeacei qđ ꝺ̄ istis nō dicit̄: qꝛ
refectō legis antiq̄ quiqꝫ panibus figu
rata bestialis fuit ꝛ grossa: ordeū enī pa
bulū est iumētoꝝ. Refectō vo scriptu
re p̄senti tempe. figurata p̄ refectōnem
septē panū. suauis est. saporeꝫ cōtinens
septiformis gr̄e spūs sancti. Eccī. 24.
Spūs meus sup mel dulcis. Sap. 16.
patū de celo panem p̄stitisti ill' sine labo
re. oē delectamētū in se habenteꝫ. ꝛ oīs
saporis suauitateꝫ. Secūdo ponit̄ disci
puloꝝ appositio // Et habebāt pisciculos
paucos // vbi disciploꝝ colligitur tēpan
tia: qꝛ non carnib⁹ vtebant̄. sꝫ piscib⁹:
nec magnis: sꝫ puis ꝛ ipis paucis // Et ip
sos benedixit // In qua benedictōne eos
multiplicauit. ps. benedixit eis ꝛ multi
plicati sūt nimis // ꝛ iussit appoī // panis ē
cibus quo sustentat̄ vita. ps. panis cor
hoīs cōfirmat. piscē vo dedit ī cōdimen
tū cibi. Et nō ſm Hiero. qꝛ ī piscicu
lis istis scōs ītelligim⁹. quoꝝ fidē vitā
ꝛ passiōes scriptura cōtīet noui testamē
ti. qui turbulētis hui⁹ seculi erepti fluc
tib⁹: refectōm nobis terrenā p̄buerunt
suo exēplo. Tertō pōit saturatō tur
be // Et māducauerunt ꝛ saturati sunt //
ps. satiauit aīaꝫ inanē. ꝛ aīam esurienteꝫ
satiauit bōis. aīa enī nr̄a inanis est ꝛ ua
cua ī appetitu reꝝ tēpaliū. quousqꝫ de⁹
eā r̄pleuerit spūali cibo. Exēplū de filio
ꝓdigo. vnde ps. replet ī bōis desideriū
tuū. Quarto ponit̄ recollectō men-
se // Et sustulerūt qđ supauerat de frag-
mētis septeꝫ sportas // turbe ſm Theo.
saturate reliquias secū nō deferūt. quia
vnusqqꝫ cōtentus esse debet necessario
rū. ꝛ supflua nō q̄rere. Quīto ponit̄
numer⁹ māducātiū // Erāt aūt qui man
ducauerāt q̄si quattuor millia // viri sꝫ
exceptis puul' ꝛ mulierib⁹. vt dicitur ī
Mar. neminē enim vt dīc Theophi. di
mittit xp̄us ieiunū: sꝫ oēs vult sua gr̄a
enutriri. Sexto tāgit licētiā redeūdi //
Et dimisit eos // magna nanqꝫ suauitate
vbi. ꝛ admiratōe vehemēti v̄tutis xp̄i
detinebant̄. ita vt nisi ipo iubēte nō rece
derēt. Jo. 6. dn̄e ad quē ibim⁹ verba
vite eterne habes. Rogem⁹ g⁹ deū ꝛc̄.

Dn̄ica septīa post pēthecostes.

Prima pars.

Tēdite a fal sis prophetis

ꝛc̄. Mat. 7. hoc ideꝫ le-
git̄. Luc. 6. Magis fal-
limur ī notitia hoīm q̄ꝫ ī notitia cuius-
cūqꝫ alteri⁹ rei. frequēter quos melio-
res credebam⁹. peiores repim⁹. vnde
bene dicebat̄ ī antiquo ꝓuerbio. Non ē
cognoscē amicū priusq̄ꝫ mina sal' cōsūat̄
xp̄s vo q scrutat̄ renes ꝛ corda hoīuꝫ.
ī p̄senti euāgelio docet oēꝫ simulataꝫ iu
stitiā atqꝫ doctrinā cognoscē. tria ꝓpo-
nēs nobis. Prīo enī tāgit falsitatis no
titiā. Secūdo falsoꝝ penā. ibi. oīs ar-
bor. Tertō v̄itatis gl̄iā. ibi. Nō oīs q
dicit ꝛc̄. Circa primū quattuor facit. p̄
mittit enī vtile documētū. nā ſm Cri.
firma tutela salutis est scire quē fugias.
vnde dīc // Attendite // Cri. nō inquit di
xit aspicite sꝫ attēdite. vbi enī certa res
est aspicit̄. vbi vo īcerta atendit̄. i. cau
te ꝛ diligēter cōsiderat̄. qꝛ igit̄ falsi ꝓphē
occulte sub spē sactitatis veniūt: iō dici
tur // Attendite a falsis ꝓphīs // ꝓphē hoc
loco ītelligūt̄ doctores ecclīaꝝ. qui sa-
crā scripturā īterp̄tant̄. neqꝫ enī vt dīc
Criso. pōt quis ꝓpheticos īterp̄tari sen-
sus nisi p̄ spūm ꝓphīe. Et nota ꝙ isti
doctores sūt falsi ꝓphē triplicē veritatē

obmitendo. s. veritatem doctrine iustitie et vite. Veritas doctrine quadrupliciter relinquitur. primo per falsam et perversam scripture intelligentiam. et tales prophete sunt omnes heretici. qui aliquando etiam signis et mirabilibus conantur falsam doctrinam confirmare. deut°. 13. Si surrexerit in medio tui propheta. et predixerit signum atque portentum quod evenerit. dixeritque tibi eamus et sequamur deos alienos. non audies verba prophete illius. sed talis prophetam interficies. Nam etiam magi pharaonis fecerunt mirabilia. Secundo veritatem doctrine relinquunt simplices predicatores preceptam scripture expositionem. ea enim docent que non intelligunt. Isa. 28. Sacerdotes et prophete nescierunt. Eze. 13. ve prophetis insipientibus qui secuntur spiritum suum. et nihil vident zach. 13. confundentur prophete unusquisque ex visione sua. Tertio veritatem doctrine relinquunt fabulatores. qui cum deberent verbum dei annuntiare. vana annuntiant. ut aures eorum mulceant audientium. Jere. 23. In prophetis samarie vidi fatuitatem. tales videmus libenter audiri tempore isto. de quo apostolus. erit tempus cum sanam doctrinam non sustinebunt: sed ad sua desideria coacervabunt sibi magistros prurientes auribus: et a veritate quidem auditum avertent. ad fabulas autem convertentur. Quarto relinquitur veritas doctrine superflua docendo. quales sunt qui predicant de sole luna et syderibus. qui licet vi sunt prophete Ptholomei et Aristotilis. falsi tamen sunt prophete christi. de quibus dicitur Tren. 2. non est lex. et prophete non invenerunt visionem a domino. Secundo dicuntur falsi prophete eo quod relinquant veritatem iustitie. non reprehendentes peccata et scelera. de quibus Tren. 2. prophete tui viderunt tibi stulta et falsa. nec aperiebant iniquitatem tuam. ut te ad penitentiam provocarent. Ista vero veritas tripliciter relinquitur. s. timore. quia ut dicitur. 3. Re. 19. prophetas domini occiderunt. Sed contra dicitur. Eze. 3. ne timeas a facie eorum. ecce dedi faciem tuam valentiorem faciebus eorum etc. Secundo ista veritas relinquitur favore seculi. dicit enim ambrosius. libere veritatem predicantes. et prave vite gesta arguentes non habent gratiam apud homines. Isa. 29. arguentem in porta supplantabunt. ideo quidam predicatores applaudent malefactis. ut peccatoribus complaceant. Jere. 5. prophete prophetabant mendacium. et sacerdotes applaudebant manibus suis. et populus meus dilexit talia. Tertio relinquitur ista veritas cupiditate commodi temporalis. timentes enim perdere elymosinas usurariorum. non arguunt eorum scelera. Eze. 13. prophete violabant me ad populum meum: propter pugillum ordei et fragmen panis. ut interficerent animas que non moriunt: et vivificarent animas que non vivunt. de talibus dicitur Mich. 3. quod si quis non dederit in ore eorum: quidpiam sanctificant super eos prelium. et infra. principes eius in muneribus iudicabant. et sacerdotes eius in mercede docebant. prophete eius in pecunia divinabant. Tertio dicuntur falsi prophete qui relinquunt veritatem vite. docentes alios que ipsi non observant. Jere. 23. In prophetis ierusalem vidi similitudinem adulterantium: et iter mendacii confortaverunt manus pessimorum. ut non converterent unusquisque a malitia sua. facti sunt mihi sodoma. verum quia nulla falsitas recipitur nisi aliqua verisimilitudine palliet. additur consequenter // Qui veniunt ad vos // Isti omnes falsi prophete veniunt. sed non missi a deo. Jere. 23. non mittebam prophetas. et ipsi currebant. non loquebar ad eos. et ipsi prophetizabant. unde et ob hoc etiam falsi sunt. quia absque divina auctoritate veniunt // in vestimentis ovium // Oves sunt christiani quorum vestimenta sunt species christianitatis. et cultus religionis. sicut predende ieiunium elymosinas et cetera que sunt sanctitatis signa. que vestimenta falsi prophete assumunt. ut sub eorum pallio pauperes decipiant. nulla enim res ut dicit Criso.

sic bonū exterminat· sicut simulatō· nā malū sub spē bōi celatū· dū nō cognoscit nō cauet // Intrīsec⁹ aūt // i. ī corde ⁊ aī ꝓposito // sūt lupi rapaces // iuxta vulgare ꝓuerbiū lupus mutat pilū· ꝫ non dimittit vitiū· q̄ꝛ eas oues rapit· quarum vestiméta induit. magnū enī ꝑiculum esset si lupi possēt assumer̄ tegimē ouiū q̄ꝛ ex īprouiso gregē īuaderēt· sic etiam ꝑiculū grande ē· cū malitia latet sub spē scītitis. Et attēdēdū q̄ꝛ ꝫ pluribus modis aliq̄ sint falsi ꝓphē: nō tamen oēs sūt lupi rapaces. q̄ꝛ vt dīc Criso. catholici doctores si p̄cōres fuerint: ſui q̄dem carnis erūt: nō tamē lupi rapaces: quia nō hābēt ꝓpositū ꝑdē xpīāos. Sed lupi rapaces hoc loco ſm Cri. maxīe heretici ītelligunt̄: qui sub aliquo pallio vitatis: ī miscendo vā falsis: simpliciū animas rapiūt a fide. de q̄b⁹ Act. 20. scio q̄ꝛ post discessiōem meā ītrāt ī vos lupi ḡuca nō p̄centes gregi. Itē lupi rapaces sūt etiā vitōsi p̄dicatores ⁊ p̄lati· qui sub spē scītatis ⁊ honestatis rapiunt corꝑa sibi credētiū ad peccādū. tal' fuit Sichem fili⁹ Hemor qui rapuit dinam et dormiuit cū ea. vt legit̄ Gen. 34. talis lupus etiā fuit Amon filius Dauid· q̄ rapuit Thamar sororē suā· vt legitur 2. Reg. 13. Isti sunt lupi vesꝑini vastantes ad vesꝑā· vt dī. Iere. 5. Oīs enī qui male agit odit lucē. Itē lupi rapaces etiā ītelligūt̄ qui sub pallio pauꝑtatis bōa tēpalia rapiūt: ⁊ vsuras ⁊ q̄q̄ mala oblata suscipiūt. Eze. 22. q̄si lupi rapiētes p̄dā auare sectādo lucra. de q̄bus Mich. 2. Cōcupierūt agros ⁊ violēter tulerūt: ⁊ domos rapuerūt. Secūdo pōit istoꝝ notitiā // A fructib⁹ eoꝝ cognoscetis eos // ꝫ lanā ouis lup⁹ possit assumere· nō tamē generabit agnū ꝫ lupū: nec faciet oꝑa ouis ꝫ lupi. Itē exēplū de cato mōachato. Itē exēplū de lupo ꝑegrināte· qui voluit asinū māducare: q̄ꝛ petrosiliū comederat mōasterii. Reuera nō ē sīlatō q̄ aliquādo non pateat: vnde falsi ꝓphē heretici cognoscūt ab hoc fructu qui ē fideles sepaꝛ̄ ab ecclesia: q̄ꝛ oēs heretici conati sūt· ut dulcin⁹ lūbard⁹ diebus nr̄is. simulata etiā bonestas nō durat· ꝫ vbi tēpus affuerit erūpit cōcupīe fructus. nō enī possibile est vt tā diu mala radix bōa sit recta cortice: ⁊ aliquādo nō ꝑducat īpietatis fructū. rursus vt dīc Aug. cum cepit falsis ꝓphīs qui ꝯmoda tēꝑalia q̄rūt ea negari q̄ pauꝑtatis velamīe cōsecuti sūt: vl' habē cupierūt: tūc necesse est vt appeat an lup⁹ ī ouīa pelle sit: vel ouis ī sua. Tertō similitudīem adducit q̄ cōfirmatur supior sentētia· ꝓbat enī ī ꝑabola q̄ a fructib⁹ sint cognoscēdi // Nūq̄d colligūt de spinis vuas // fortasse vitis erit ī spinis tamen non colligitur vua de spinis· sed de vite: ita boni ī p̄senti vita ꝑmixti sūt mal': bon⁹ tamē fructus nō de mal': ꝫ de iustis colligit̄. Aliā adducit ꝑabolā // aut // supple nūq̄d colligūt agricole // de tribul' ficus // tribuli sunt rubi q̄ nō fic⁹: ꝫ amaros fruct⁹ ꝑducūt: etiam si ꝑmixti sint ficub⁹. Et attende q̄ꝛ fructū bonoꝝ cōꝑauit vue ⁊ ficui· vua q̄dē plura cōtinet grana cōnexa: cuius liquor letificat cor hōis: sic oꝑa iustorum sūt ī gaudio ⁊ caritate. Gal. 5. fructus aūt spūs: caritas: gaudiū· pax ⁊c̄. fructus vō ficulnee hꝫ dulcedīem ⁊ suauitatē: sic ⁊ oꝑa iustoꝝ plena sūt mā suetudīe bēignitate dulcedīe ⁊ suauitate. 2. Cor. 6. ī oīb⁹ exhibeamus nos metipos sicut dei mīstros: ī suauitate: ī spū scō: ī caritate nō ficta ⁊c̄. Quarto ꝑabolice suꝑiores ꝑabolas ꝓposito applicat· q̄ꝛ sicut non colligit̄ vua de spinis: nec ficus de

tribul' // Sic oīs arbor bōa bonos fruct⁹ facit // vt merito ex suo fructu arbor pos sit cognosci // mala aūt arbor fruct⁹ ma/los facit // iō vex ē qd̄ sup̄ dixerat a fruc tibus eox cognoscetis eos. Et nota q̄ noīe arboris significat hō. vnde grece hō dr̄ antropos .i. arbor euersa. quia ut dicūt phī qd̄ est radix ī arbore. hoc ē os ī hōie. sicut enī arbor r̄hit alimētū a ra/dicib⁹. sic aīal ab ore. Rami vo isti⁹ ar roris sūt manus z pedes. ceteraq̄z mem bra. bene igit ē hō arbor euersa: q2 ra/dix ei⁹ ē sursuz: rami vo deorsuz. Cui⁹ arboris cōsiderem⁹ radicē stipitē. z ra/mos. radicē enī de⁹ voluit esse sursuz. vt mēs hōis esset ī celo fixa: z īde r̄herz alimētū spūale: iuxta illud Ouidii. Ce tera cū pna spectēt aīantia terram. Os hōi sublime dedit: celūq̄z tueri. Iussit z erectos ad sydera tollere vult⁹. Sz q/dā hāc radicē figūt ī terra auaritie. qui dā ī fimo luxurie. qdā ī petra superbie. alii ī spinis iracūdie. multi ī arena vani tatis. Eze. 17. radices ei⁹ subt⁹ illā erāt g° ne psp̄abit. Nōne radices eius euel/lēt. iā enī securis ad radicē arboris posi ta ē. Mat. 3. Stips isti⁹ arboris dz ha bere rectitudīs vitatē. Rami sūt vsus terrā: q2 dz bene opari ī mūdo isto. Isti rami ī foliis debēt habē vīditatē. ī quo notat pseueratia. virilr bonū agēs. In florib⁹ dz habē pl'chritudīez z hōestatē in fructu vo suauitatē. q̄ si arbor ista ra dices ī celo fixas hūerit. stips ei⁹ eīt rec tus. rami coopti foliis. dcorati florib⁹: z ditati fructib⁹. ut merito bōa arbor di ci possit. Mala vo eīt arbor si radices ī mūdo fixerit: q2 d malo hūore nō pcedit nisi mal⁹ fruct⁹ zc. Secūda pars.

Ecūdo cum dici tur Nō pōt ar/bor. tangit generaliter z falsorū pphāx z quorūcūq̄z peccātiū statū. z tria facit. p° pōit statū eox ī p̄sēti q est: bonos ma lū fructū pducere non posse: malos vo nō posse bene opari // Nō pōt arbor bōa malos fructus facere // ecce quāte secu/ritatis est status bonox hominū. qcq̄d enī fecerit. dūmō sint arbor bōa radica/ta ī celo: bōus fructus est. q2 male opa ri nō possunt. 1. Re. x. fac q̄cūq̄z īuene/rit manus tua: q2 dominus tecū ē // Nec arbor mala fructus bonos facē // quicq̄d enī opant mali hōies. siue ieiunent siue largiāt elymosinas. siue pegrinent. nō est bōus fructus. lz bōi fructus colorez habeāt. z hoc iō q2 tal' opatō non pficit ad meritū vite eterne. cuz radix istius fructus nō sit radicata ī celo. r̄hens hūo rez caritatis z gr̄e. Ecce igit q̄z infelix ē status malox hōinū: vt tollat eis bene posse opari. tollit enī pcūm libtatē. vt hō qui seipo lapsus ē. seipo resurgere nō possit: nec bene opari. Jere. 13. Si mu tare pōt antiops pellē suā: aut pard⁹ va rietates suas: z vos poteritis bene face re cū didiceritis malū. Attēdendum ta mē est. q̄ lz dū aliquis malus est. nūq̄z possit bene opari: tamen vt dic Augu. pōt fieri dei adiutorio. vt q erat mala arbor. efficiat bōa quattuor auxiliis. s. irrigatōe lachrymax pnīe. trāsplātatio ne desideriox ī celū. abscisiōe carnis uo luptatis. cultura sollicitūdīs. quib⁹ dei adiutorio expeditis. mala arbor fit dei agricultura. vt sit bōa arbor z fructus bonos pducat. Saulus enim z Maria magdalena cū essent male arbores: bo/nū fructū fecerūt. Secūdo pōit aliū statū malox ī futuro qui ē pene eterne // Oīs arbor q̄ nō facit fructū bonū excide tur z ī ignē mittet // Si tāta ē pena steril arboris q̄ fructū bonū non pducit. q̄ntā

esse putatis penā arboris fecūde mal' fructib⁹. non enī dicet de ea illud. Luc. 9. Succidite ī fructuosā arborē: vt quid etiā terrā occupat. s3 magis succide ꝑnitosā: vt quid etiā terrā vitiat. Nō q duplex ē pena futura pcōꝝ. vna ē excisio. altera est missio ī ignē. Excisiones eoꝝ sūt quicꝫ. pria ē mors ꝑquā excidūtur a vita ꝑsēti: ut nō liceat diuti⁹ ꝑfrui ipis mūdi voluptatib⁹ quib⁹ erāt colligati. Isa. 38. ꝑcisa est velut a texēte vita mea. dū adhuc ordirer succidit me. hec ꝑcisio mortis amara est. cū relīquūt ea quib⁹ fruebant illicita. Eccl. 41. O mors q̄ꝫ amara est memoria tua. si memoria multo magis expiētia. hōi iusto ꝛ pacē habēti ī substātiis suis. Secūda excisio pcōꝝ est. q̄ excidunt a cōsortiō beatoꝝ. l3 enī ī mūdo isto simul sint male ꝛ bōe arbores. excidūt tamē ī futuro. et ista excisio amarior est q̄ꝫ pria. videntes peccatores. qꝛ iusti cōputati sunt inter filios dei. turbabunt timore horribili. ꝑangustia spūs gemētes ꝛc. Isa. x. excelsi statura succident. ꝛ sublimes hūiliabunt. Tertia excisio est amarissima qꝛ excidunt ne uideāt glīā dei. Ista excisio maior est oī pena. vnde Cri. multi gehēnā solū abhorrēt. Ego aūt excisionē illā glīe multo amariorē gehēna iudico. qđ appꝫet ex pena quā habuit absalō ex eo q faciē Dauid videre nō poterat. Quarta excisio est mi̅ſria. qꝛ tollit ꝛ abscidit a reprobis ptās oīs bōe ꝛ male operatōis. 1. R. 2. Ecce dies veniūt ꝛ ꝑcidā brachiū tuū in quo est ṽtus opatōnis. Quita abscisio est terribilissima. qꝛ abscidit ab eis spes: vt nūq̄ꝫ spent aliquid bōi habere. Job. 19. destruxit me vndiq ꝛ peo. ꝛ q̄si auulse arbori abstulit spem meā. Quarta pena peccātiū ē gehenna ignis. ī qua est fletus ꝛ stridor dentiū. vbi ṽmis male cōscie corrodit aīam ꝛ iextīguibil' ignis sine fine cōsūit Isa. 22. videbūt cadauera eoꝝ qui ꝑuaricati sūt ī me. ṽmis eoꝝ nō morietur. et ignis eoꝝ nō extinguet. Tertō replicat q a fructib⁹ cognoscēdi sūt mali / igitur ex fructib⁹ eoꝝ cognoscetis eos / In alia vita oīa scelera iniquoꝝ patebūt iustis. ita vt quos plene hic nō cognouerūt. tūc vidētes eoꝝ iniqua q̄ opati sūt. eos plene cognoscāt. videbūt enī3 iusti reprobos. s3 nō videbūt reprobi iustos tamē vsq ad diē iudicii mutuo se vidēt vt dic Gre. nec tamē iusti flectent mia sup penis eoꝝ. cū ī ꝓmptu eis appeāt scelera que digna sūt penis. qn poti⁹ gaudebūt de penis iniquoꝝ. ps. videbūt iusti ꝛ letabūt. ꝛ sup eū ridebūt ꝛ dicēt. Ecce hō qui nō posuit deū adiutorē suum. Et iteꝝ. letabit iustus cū viderit vindictam ꝛc. Tertia pars.

Ertio cum dicitur Nō omnis tāgit quib⁹ dat eterna glīa. ex quo iam ꝑmisat de pena maloꝝ. Et prio ostēdit q nō dat ꝑmiū rgni celestis quibuscūq ī differēter. etiā credētib⁹ / Nō oīs q dicit mihi domie dōine / dōinus est xp̄us rōe diuinitatis. Rursus etiam domin⁹ est rōe hūanitatis. nō oīs ṽo qui cōfitet eum esse deū ꝛ hōiē3. etiam si vtranq dominatōm dei ꝛ hōis corde cōfiteat. et ore / ītrabit in regnū celoꝝ / qꝛ vt dicit Ja. etiā demones credūt ꝛ cōtremiscūt Et hoc iō qꝛ multi cōfessiōe fidei. aut lōgis oratōib⁹ dicūt xp̄o. dōine dōine: sed sūt de numero eoꝝ de quib⁹. Isa. 29. populus hic labiis appropinquat mihi. cor aūt eoꝝ longe est a me. ꝛ pria Thi. 1. cōfitēt se nosce deū. factis aūt negāt. oꝫ igitur ostendere factis q ipe sit domin⁹ qđ

fit quādo ei fuimus. Secūdo ostendit quib⁹ dat regnū dei // sȝ qui facit voluntatē prīs mei qui in cel' est // Jo. 6. hec est aūt volūtas prīs mei qui misit me. vt oīs q videt filiū ⁊ credit in euȝ. habeat vitā eternā. Jlle vō credit in filiū qea facit q ipe dei fili⁹ mādauit // Jpe intrabit ī regnū celoꝝ // regnū celeste debȝ merito dari ei q facit volūtatē prīs celestis. q pr̄ remunerat filiū nō alienis: sȝ ꝓpriis bonis. Rursūqȝ dignū est eū qui credit sic ī filiū q eius fuat mādata esse ī regno celoꝝ. vbi xp̄us est. Jo. 17. pr̄ quos dedisti mihi. volo vt vbi sū ego. ⁊ illi sint mecū: ut videāt claritatē meā quā dedisti mihi.

Dominica octaua post pētecostes.

Prima pars.

Homo quidā erat diues q

bēbat ⁊c̄. Luc. 16. Sic dic Cri. Opīo q̄dā errōea īgenita ē mōtalib⁹ q̄ auget crimīa ⁊ bōa minuit. ⁊ hec ē illa oṗio q̄ bōies credūt seq̄cūqȝ possidēt ī vsu vite possidere vt dōmi. cui⁹ ꝯriū tūc appet quādo d̄ tēporalib⁹ istis oȝ deo reddē rōm. cū enim nō dōinus sȝ dispēsator reddat alteri rōȝ māifestū ē: q bōies nō sūt dōmi tēpaliū sȝ dispēsatores. Et hoc totū declarat in pabola p̄sētis euāgelii de villico inigtatis. q̄ ī tres ptes diuidit. pr̄io ponit citatō villici ad reddēdā rōm. 2° explicat ei⁹ sagacitas ad futuroꝝ ꝓuisiōem. ibi. Ait aūt villic⁹ intra se. 3° ꝯmēdat ipius prudētia ad nr̄am eruditōȝ. ibi. Et laudauit dōinus. Circa primū tria facit. ꝓmittit enī uillicat⁹ ꝯmissio // hō qdā erat diues // hō iste de⁹ ē oīpotēs qui hō dr̄. eo q hōinū singularē habeat curā ⁊ ꝓuidētiā. ac si hō essȝ. ipe vō diues ē. cui⁹ est celū ⁊ terra. ⁊ oīa q̄ ī eis sūt. de cui⁹ diuitiis ei. ait Agnes vgo. cui⁹ opes nūq̄ȝ deficiūt. cuiusqȝ diuitie nō d̄crescūt. Et attēde q mūdāi bōies illū dicūt diuitem q̄ bōis tēpalib⁹ habūdat. Sȝ hoc nō est veꝝ. q: vnicuiqȝ de seipo credēdā ē. habētes aūt bōa tēpalia nūq̄ȝ dicūt se habūdare. ⁊ iō hec bōa nō faciūt diuitē. Et iō bōis tēpalib⁹ ille diues ē. q cōtentus est his q̄ hȝ. nec plura q̄rit. quō etiā paupes multi sūt diuites. Tho. 5. Sufficiebat nobis paupertas nr̄a. sȝ ille est ditior qui ipas mūdi cōtemnit diuitias. Jlle vō ē ditissimus. q bōis habūdat q̄ sibi tolli nō possūt. ⁊ hec sūt ve diuitie vtutū ⁊ grē qb⁹ oīb⁹ diues est deus oīpotens. Jpse enī ē diues īfinita bōitate. Ro. 2. an diuitias bōitatis dei cōtemnis. Diues est multitudīe mīe. Eph. 2. de⁹ q diues est ī mīa. Diues est ī habūdanti grā. Eph. 1 ꝯm diuitias grē ei⁹. q̄ supabūdāt ī nobis. Jteȝ est diues nobilitate cognitionis Ro. 11. O altitudo diuitiaꝝ sapiē ⁊ sciē dei. Diues est magnitudīe gl'ie. Hest. 1. ostēdit diuitias glīe regni sui. ac magnitudīeȝ ⁊ iactātiā. Cui⁹ diuitie tante sūt auctoritatis. vt oēs hōies q diuites sūt. ei⁹ ditiis sit diuites. 1. Re. 2. dōīn⁹ paupeȝ facit ⁊ ditat. ꝓuer. 10. benedictō dōini dites facit. Jtē sine eo glibet ē pauper. Job. 1. dōinus abstulit sicut dōino placuit ita factū est. Largit aūt de⁹ hōibus sex genera ditiaꝝ. s. ditias nē. fortūe. corꝑis. aīe. grē. ⁊ ditias glie. ditie nē sūt cōes. mūdi. s. machina cū suo ornatu. celū cuȝ syderib⁹ ⁊ oī suo ornatu. terra. ignis. aer. aq̄. ⁊ oīa q̄ ī eis sūt. q̄ dedit de⁹ ī ministeriū cūctis gētib⁹. vt dicit deut°. 4. ditie fōtūe sūt. pecūia. possessiōes. mācipia. ⁊ bestie. de qbus. ꝑ̄ ō. oīa sbiecisti sb pedib⁹ ei⁹ oues ⁊c̄. ditie corꝑis sūt generositas originis sanitas.

fortitudo · ꝛ pulchritudo · ꝛ ordīata mē
broꝝ distīctō. Gen. 2. Formauit deus
hoīez de limo terre. ditie aīe sūt viuaci
tas sēsuū · irascibilis · vtus amatīa · ars
īgeniū · volūtas · ītellectus · ꝛ memo-
ria. Exo. 4. Quis fecit os hoīs · aut qs
fabricat⁹ est videntē ꝛ cecū · nōne ego.
diuitie grē sūt fides: spes: caritas forti
tudo: tēpantia: iustitia: prudentia: scīa
sapīa ꝛ ītellect⁹: atqꝫ rursus amititia
honor laus ꝛ fama · de qb⁹ oīb⁹ dīc aplꝰs
1. Cor. 4. Quid hēs hō qꝫ nō accepisti.
ditie glē sūt apta dei visio: dulcis ipius
amor: secura trāqllitas ꝛ angeloꝝ con
sortiū · q̄ eē a do dic aplꝰs. Ro. 9. ondit
ditias glie sue in vasis mie: q̄ ꝑpauit in
gliā. pꝫ igit̄ qꝫ oē genus diuitiaꝝ a deo ē
Puer. 8. mecū sūt diuitie ꝛ glia ut ditez
diligētes me ꝛ thāurosꝫ eoꝝ īpleā // Qui
hēbat villicū // villic⁹ nomē hꝫ a villa ꝛ
dī custos ville · aut dispēsator bonoruꝫ
ville dōini sui · quē nos iconomū vl' ga
staldū dicē possum⁹. Ex quo appet ꝑm
Amb. qꝫ nō sūt villici dnī: sꝫ poti⁹ alie
naꝝ facultatū dispēsatores. Et nō qꝫ
quilibꝫ hō est villic⁹ dei · cui triplex vil
la cōmissa est gubernāda · ꝛ fruct⁹ ipius
dispēsare prudenter mandatū est. prīa
villa est mūd⁹ iste: cuius fruct⁹ sūt bōa
tempalia · q̄ qlibet dꝫ custodirē ne alteri
rapiat · ꝛ sibi ꝓmissa ꝑuis dnī distribuē.
Secūda villa est corp⁹ ꝓpriū · qꝫ custo
diendū est · ne ꝑ quiqꝫ portas sēsuū morꝰ
īgrediatur ad aīaꝫ. Iere. 9. mors īgres
sa est ꝑ fenestras nr̄as. bene custodiebat
corpus Iob. dicens. 31. caᵒ. pepigi fed⁹
cū ocul' meis ne cogitarē quid de vgine
Gre. ne ī caute respiceret: qđ postea īui
tus amaret. bona etiā ipius corpis: vt
sanitas fortitudo etiā dispensanda sunt
ad dei ꝑuitiū ꝛ bonorē. Tertia villa ē
aīa q̄ a ꝑuis cog tatōib⁹ custodienda est
cuius oēs vtutes distribuī debēt ad dei
cognitōm ꝛ amorē. Quia vo frequēter
male custodiūt iste ville · iō 2ᵃ pōit vil
lici accusatō // Et hic diffamatus ē aput
illū // Aug. culpa publici sceleris · nō in
diget strepitu accusatoris · talē enī culpa
seipam accusat. Et glo sup Gen. Euidē
tia patti sceleris nō īdiget clamore accu
satoris. qꝛ vo pcā nr̄a sūt publica deo ·
iō ī cā ista corā deo ipa nr̄a pcā accusant
ꝛ diffamāt uillicū · testis est nihilomin⁹
ipa ꝯscīa corā deo. Ro. 2. testimōiū red
dēte illis cōscīa eoꝝ · et īter se īuiceꝫ co
gitatōnū accusantiū · aut etiā defenden-
tium ī die cū iudicabit dominus occulta
cordiū. Igit etiā tacēte lingua · scelera
peccātiū peccatorē diffamāt · ꝛ testis est
cōscīa // qsi dissipasset bōa illius // bene di
cit qsi diss. pa sset · ꝛ nō absolute dissipasꝫ
qꝛ nullus quātūcūqꝫ pcōr sit pōt dissipar̄
bōa sibi a deo colata · qn deus ea reducat
ī aliquē bōitatis ordinē. Si enim aliqs
ita male vixerit · vt bōa sibi collata dis-
sipauerit · nō vtendo eis ad debitū finez
vite eterne · tamē hāc ipam dissipatōm
deus reducit ī bonū iustitie puniendo ꝑ
pcīs · vt dic Aug. Et nota qꝫ malus
villic⁹ primo dissipat bōa tempalia alie
na rapiendo · vsuris · furtis · ꝛ rapinis.
dissipat etiā ꝓpria illicite expendendo ī
luxuriis · cōmessatōnib⁹ · ī pompa mun
di · castris munitōnib⁹ equietatibus · et
aliis supfluis. Lu. 15. dissipauit substā
tiā suā viuendo luxuriose. Itē dissipat
pcōr bōa corpis · dū vtit̄ fortitudine ad
bella · sanitate ad venerā · pulchritudīe
ad uana. Gre. de anglicis · heu qꝫ gene
rosos vultus dyabolus rapit. Nee. 1.
mur⁹ ierlm dissipat⁹ ē. corp⁹ est mur⁹
aīe · ꝑ cuius dissipatōm ī grediuntur ad
aīam vitia. Ecci. x. Qui dissipat sepez
mordebit eū coluber. Itē dissipat pcōr

bõꝝ tertie ville .s.aĩe. ingeniũ naq̃ȝ et
artẽ qbꝰ debuisset ꝓpriã vitã discutẽ·
dissipat ĩ terrenis merchãciis· v̓tutem
amatiuã· q̃ totꝰ debuisset ad purũ tẽdẽ
dei amorẽ· dissipat prauis ↄcupiscẽtiis
Job. 17. cogitatiões mee dissipate sunt
torquẽtes cor meũ. heu q̃ȝ nobilia ĩge-
nia multoꝝ hoĩum videmꝰ dissipari ĩ-
plicatiõꝫ tpalis lucri· q̃ si ĩtenderẽt di-
uie cognitõi· neȝ aristotiles excelluissȝ
vnũ ex ipsis. artẽ rursꝰ inueniũt ⁊ ĩdu-
striã ĩ excogitãdis viis subtilissĩs mer-
cationũ· sic vt cũ etiã peccatũ faciũt vi
deãtur fecisse iustitiã. Jtẽ v̓tutẽ pul-
cherrimã amoris ingnãt ↄcupiscentiis
pessimis. Hier. 10. ↄsumpserũt iacob ⁊
decꝰ eiꝰ dissipauerũt. Tertio ponit
villicatio ad iudiciũ // ⁊ vocauit illuȝ //
vocat deꝰ peccatorẽ tripliciť aliquãdo
ꝑ exteriorẽ ꝑdicatoris ẜmonẽ· aliquan-
do ꝑ iternã ĩspirationẽ· cũ peccator cõ-
stituit se ante deũ· ⁊ discutit q̃liter ĩ hoͦ
mũdo vixerit· aliquãdo tãdem vo at
vnũquẽq̃ȝ ĩ morte // ⁊ ait illi // tria ver ba
dixit xp̃s peccatori magne angustie ⁊ an
xietatis· q̃ si ↄtinue aurĩbꝰ nr̃is ĩsonue
rint· nullo mõ peccabimꝰ· primũ ẽ rigi
de reprehẽsiõis // qd hoc audio de te // .i.
q̃re de te talia audio· de te naq̃ȝ sic dota
to muneribꝰ grãꝝ· preuẽto benedictiõi
bus· ꝯstituto dispẽsatõe meaꝝ reꝝ· q̃re
audio clamore de terra resonãte· tãtaȝ
illegalitatẽ· tã horribilia scelera· tã an
tiqua vitia· tãtaq̃ȝ dissipasti tpalia· ĩg
natꝰ ti corpꝰ· aĩam peccatis inueterasti.
pñ. audiuit deꝰ ⁊ spreuit· ⁊ ad nihilũ r̃de
git valde isrl̓. Secũdũ v̓bũ ẽ anxii tio
ris // redde rõem villicatiõis tue // o ver
bũ tremẽdũ· o v̓bũ anxiuȝ· o v̓bũ duꝝ
discussiõis districte· quãdo exiget a no-
bis rõ de occultis cordiũ cogitatibꝰ· de
qbuscũq̃ȝ ẽt ociosis ẜmonibꝰ· de cũctis
nr̃is actiõibꝰ. tũc aꝑti erũt libri celestes
tũc apertꝰ erĩt liber ↄsciẽ ĩ quo leget me
moria qcq̃d cogitauit dixit ⁊ fecit· tunc
exaĩabũť facta· tũc discutieť rõ vite nr̃e
heu qs futurꝰ ẽ securꝰ ĩ illo examie· qñ
patẽt q̃ nũc latẽt. arguẽte luce. Tertiuȝ
v̓bũ ẽ amari doloris // iã eĩm nõ poteris
villicare // in futura eĩȝ vita tolliť hoĩ
oĩs villicatꝰ· ita vt vltiꝰ nec bene nec
male possit operari· magnꝰ igiť dolor ẽ
aĩe quãdo ꝓximãte hora mortis audit
sibi dici· q̃ vlteriꝰ villicare nõ possit·
puto q̃ totũ mũdũ daret: vt sibi ↄcedẽť
spatiũ vniꝰ hore quo penitẽt· ⁊ aliq̃d bo
ni ageret. sȝ nõ dať sibi· q2 tps illud red
dende rõis ẽ· ⁊ nõ exercẽde villicatiõis
Audiamꝰ igiť hec tria v̓ba seneri iudi
cis· ⁊ ante iudiciũ paremꝰ iustitiaȝ: vt
nõ peccemꝰ. Hier. 22. terra tra tra au
di ẜmonẽ domĩ. Hier. 38. audi ⁊ bene
tibi erit. Legiť q̃ abbas qdã bona mo-
nasteriĩ dissipauerat· multisq̃ peccatis
erat oneratꝰ· ad quẽ ĩfirmãtẽ venit iu-
uenis qdã albis ĩdutꝰ dicẽs. sutis para-
tus domĩe abbas· die 3ͦ mecũ veniť ad
dominũ meũ redditurꝰ rõem vniuerse
vite vr̃e. quẽ ille ĩterrogauit. ⁊ qs est
dominꝰ tuꝰ ad cuiꝰ me citas iudiciũ. at
ipse dominꝰ inq̃t ipse ẽ· q fecit celũ ⁊ trã
qbus auditis abbas ille ↄticuit· v̓titq̃ȝ
faciẽ ad paritẽ anxie flens ⁊ gemẽs. quẽ
dũ sui ↄsolarẽť· q2 eẽt spes salutis a me-
dicis· cãsq̃ȝ tristitie percgrerẽt· nihil lo-
quebať· tãdẽ v̓o ĩportunis deuictꝰ ꝑci-
bus· ad dei inq̃t iudiciũ ẽt visibiliť die
3ͦ vocatꝰ sũ. ⁊ mihi dicitis q̃re tristaris
hortãtibꝰ ergo eũ aĩcis ad pñiam. res-
pondit tps nõ eẽ agẽde pñie· sȝ rõis red
dẽde. eo igiť distilãte penitẽ· venit ad
eũ die 3ͦ prior iuuenis. ueite igt domĩe
abbas eamꝰ ad dei iudiciũ. surrexit ille
de lectulo ⁊ mẽbris ĩfirmis sequebatur

angelū· cūq3 ad mediū dom⁹ venisset nō se tenēs p̄ debilitate cecidit retrorsū ꝛ fractis ceruicib⁹ emisit sp̄ūm· ꝗ stati ad dei ē rapt⁹ iudiciū. nā vt dicit Aug. ī s̄mone inocētū. hac ꝗppe aīaduersiōe īpius ꝑcutit̄: vt moriēs obliuiscat̄ sui· q̄ dū viuēt oblit⁹ ē dei. ergo dū tp̄s habemus operemur bonū. Secūda ps.

Ecūdo cū3 dicitur Ait autem

villic⁹ ꝛc̄. ponit̄ remediū ad fugiendū3 ꝯdēnationē. ꝛ tria facit· p̄mittit̄ ei3 mēris anxietas. // ait aūt uillic⁹ ītra se // ītra se loqt̄ q2 nullū ī casu isto īuenit amicū quē ꝯsulat // q̄d faciā q2 domin⁹ me⁹ aufert a me villicationē // Cris. fidelis dispēsator q̄ de ꝓpria dispēsatiōe ꝯfidit· desiderat cū paulo dissolui: ꝛ eē cū xp̄o. is aūt cui⁹ sūt vota terrena anxiat̄ ī exitu Job. 31. q̄d faciā cū surrexerit domin⁹ ad iudicādū· ꝛ cū q̄sierit q̄d respondebo ei // fodē nō valeo // Cris. īpotētem eē in ope crimē ē vite ībertis· nō eīm timēt si cōsueuisset affectare labores. duob⁹ aūt mōis īdigēs pōt acquirē necessaria aut operādo qđ iste nō poterat· unde dixit. fodē nō ualeo. aut mēdicādo qđ iste erubescebat. vnde subdit // mēdicare erubesco // q2 alūs ipse largiri cōsueuerāt Seneca nihil ī gt cari⁹ emit̄· q̄3 qđ p̄cib⁹ īpetrat̄. Cōsiderādū ē· q2 ī alia vita nec aīa pōt bona operari· q̄bus adiuuet̄ ad gl'am· nec ipsa bona pōt ab aliis mendicādo īpetrare. operari q̄dē nō pōt· q2 tp̄s vite p̄sentis cōparat̄ estati· alia vo vita siliis ē hyemi· ī q̄ q̄libet accipit qđ estate acq̄siuit· ꝓpter qđ pigrū homīem hortat̄ salomon. ꝓuer. 6. vade ad formicā o piger· ꝛ disce sapiam· q̄ cū nō habeat ducē ac p̄ceptorē parat estate cibū sibi. vndē Cris. vita p̄sens h3 exercitiū mādatoꝝ· futura vo solatium· si nihil operat⁹ es hic· frustra ī futurū speras. Nec pōt aīa mēdicare ī alia vita· q2 nō dabit̄ ei· hui⁹ signū sūt fatue v̄gines q̄ petētes oleū a prudētib⁹ repulse sūt. s3 nec diues epulo mēdicās guttā aq̄ recepit. alii ēt volētes īgredi nuptias celestes· cū rubōe eiecti sūt dicēte xp̄o. amē dico vobis· nescio vos. Itē nec emere pōt tūc vitā eternā· q2 nec h3 vn̄ emat nec ē ibi vēditor. Itē nec pōt accipē mutuo. Itē nec alteri cābire. vnde Cris. q̄libet suā cōuersationē vt tunicā īduit nō ē eā exuē· nec alteri cābire. hec igit̄ ꝛ cā q̄re erubescēdū ē ī alia vita mēdicare· q2 nō dat̄ mēdicātib⁹· siue eīm aliq̄s petat dono elemosine siue precio siue cābio siue mutuo nō dabit̄ ei. ꝓuer. 20. ꝓpter frig⁹ piger arare noluit· mēdicabit ergo estate ꝛ nō dabit̄ ei. s3 nec aīe in alia vita ꝓficiēt p̄ sanctoꝝ p̄ꝛocinium. trib⁹ eīm mōis aliq̄s p̄ꝛocinat̄ ī cā. s. ad uocatiōe· ibi vo null⁹ erit aduocatiōis loc⁹. Hie. 15. si steterit moyses ꝛ samuel corā me· nō ē aīa mea ad ꝑp̄lm istum. istos duos noīat· q2 ī cā ꝑp̄li semꝑ fuerūt aduocati ꝛ mediatores. ꝛ subdit. eiice illos a fatie mea ꝛ egrediātur. q̄ꝫ si dixerint ad te· quo egrediemur. dices ad eos. hec dicit domin⁹. qui ad morte3 ad mortē· ꝛ q̄ ad gladiū ad gladiu3· ꝛ q̄ ad famē ad famē ꝛc̄. Secūdo p̄ꝛocinat̄ ī cā aīcitia ꝛ cōsāguinitas· quādo re⁹ ē aīc⁹ vl' cōsangune⁹ aīcoꝝ iudicis. s3 in alia vita tale p̄ꝛociniū locū nō hēbit· q2 nullus scōꝝ aīcos vl' cōsanguineos poteīt liberare. eze. 9. si fuerīt tres viri isti ī medio peccatoꝝ noe daniel ꝛ iob ipi iustitia sua liberabūt aīas suas· viuo ego dicit domin⁹· q2 nec filios suos nec filias liberabūt. Tertio ī cā reo p̄ꝛociniū prestāt p̄ces amicoꝝ ꝛ potētium. s3 nec

illud habebit locū ī alia vita. quia oēs orones scōꝝ sil' iūcte nō liberarēt vnaꝫ aīaꝫ ad īfernū dānatā. Hie. 7. noli orare ꝓ pp'o hoc. nec assumas ꝓ eis laudē ꝛ orōem. ꝛ nō obsistas mihi. q2 nō exau diā te. erubescēdū est g° ī alia vita scōꝝ ꝓcinia mēdicare. q2 nō optinēt. Secūdo ponit ꝯsilii sagacitas // scio qd faciā // q2 anteqꝫ tollar a villicatiōe debita relaxabo debitorib⁹ domī mei. ꝛ distrībuā eis de facultatib⁹ ei⁹ // vt cū amot⁹ fuero a villicatiōe // ꝑ siniam mortis glibet a villicatiōe amouet // recipiāt me // ipsi. qb⁹ relaxaui debita ꝛ facultates tradidi domī mei // in domos suas //. vt non cogar fodē. aut mēdicare. ꝓuidit igit iste villic⁹ regem p⁹ ꝯpletū villicatus officiū. nō laborādo nec mēdicādo. sed pot⁹ bona sui domī distribuēdo. Ubi cōsiderād. iē ꝙ vt supͣ dictū ē tres ville cōmisse sūt hoī. corp⁹. s. mūd⁹ ꝛ aīa. q̄ruꝫ fruct⁹ dꝫ dispēsare ad honorē dei. corp⁹ n. āꝫ suū dꝫ distribuē ī ieiuniis vigiliis ꝛ ceteris laboribus ꝓ deo assūptis. ꝛ sic bona corpis optīe erūt dispēsata. Si vo corpis labores sustinē nō posset. quēadmodū ꝛ hic villic⁹ dicebat. fodē nō valeo. saltē bona aīe q̄ sūt amor cognitio ꝛ memoria. ita distribuat orādo meditādo de lege dei. ꝛ cūctos ēt īimicos amādo: vt orōnib⁹ sibi recōpenset. qd laboribus efficē nō potuit. ꝙ si rurs⁹ etiā orare erubescit. vt pote q2 nescit quēadmodū ꝛ hic villic⁹ aiebat // mēdicare erubesco // q eīm orat mēdicat. pet. t eīm suffragiū. tūc certe nō restat nisi ꝙ ꝓuideat sibi talit de bonis tertie ville domī sui. s. de bonis tpalib⁹. elemosynas largiendo. ꝙ tal' dispēsatio oēm defectū excuset corpis ꝛ aīe. vnde dan. 4. peccata tua elemosynis redime. ieiuniū eīm qd ē distributio bonoꝝ corpis. ꝛ orō q̄ distribuit bona aīe. atqꝫ elemosyna q̄ distribuit bona mūdi sūt opa qb⁹ habetur vita eterna. sꝫ elemosyna supexcedit. tho. 12. bona ē orō cū ieiunio ꝛ elemosyna magis ꝛc. Tertio ponit excogitati ꝯsilii executio // cōuocatis itaqꝫ singulis debitorib⁹ domī sui // debitores appellat q debebāt domīo anniuersarios reddit⁹ ꝓ beneficiis ꝛ possessiōib⁹ noīe ipsi⁹ retētis // dicebat prīo. q̄tuꝫ debes domīo meo. at ille dixit. centū cados olei // Beda. cados grece āphora ē. quā uulgarit barile dicim⁹ ꝯtinēs tres vrnas // dixitqꝫ illi. accipe cautiōeꝫ tuaꝫ // cautio ē cyrogͣphum siue cartula debiti manu debitoris scripta. ī qua ꝓfitet se eē debitorē alicui⁹. ꝛ ipsā cartulā nō retinet debitor. sꝫ tradit eā domīo. oīa ue r o iura domī ꝛ cartas hēbat villic⁹ iste penes se. ꝛ iō potuit tradē eas debitoribus // ꝛ sede cito ꝛ scribe // manu tua sic ꝛ piorē scripturā manu tua scripseras // quīquagīta // dimidiā partē ānualiū redditūū ei dimisit // deīde alio dixit. tu vo q̄tū debes. q ait. centū choros tritici // chor⁹. 30. modios ꝯtinet. ꝛ ē on⁹ cameli // ait illi. accipe lr̄as tuas // q̄s pri⁹ tuis manib⁹ notasti // ꝛ scribe octogīta // quītā partē debiti relaxauit. Tertia ps.

Tertio cōmendatur uillici prudētia

ad nr̄aꝫ eruditionē. cū dr̄. ꝛ laudauit domin⁹ ꝛc. ꝛ duo facit. prīo ꝯmēdat villicū dicēs // ꝛ laudauit domin⁹ villicū iniqtatis ꝙ prudēter // .i. sagacit // fecisset // Nō ꝙ nō laudauit eū ꝺ fraude facta. sꝫ de prudētia q̄ sibi ꝓuidit ī posteꝝ ecōtrario ergo vt dicit Aug. ista siliudo ītelligēda ē. si eīm laudari potuit. q ī fraude fecit prudentiā. multo ampli⁹ placēt deo. q ꝺm ei⁹ īperium ista opera

faciũt. vl' alit laudat op⁹ villici. nõ in se sʒ ĩ suo significato. qcqd eĩm habem⁹ ẽ domĩ dei nr̃i. vnde si de bonis dñi nob collatis largiẽdo elymosinas ꝓuideamus ĩ posterꝫ. laudamur ab ipso. vl' aliter nõ cõmẽdauit dñs absolute prudentiã villici. sʒ ĩ cõparatiõe ad prudentiã scõꝝ. qꝛ prudẽtioꝛ fuit ad fraudẽ q̃ꝫ iusti ad iustitiã. ꝛ h° ẽ qđ subdit ∥ qꝛ filii hu⁹ seculi ∥. i. amatoꝛes mũdi ∥ prudẽtiões filiis lucis ∥ filios lucis scõs appellat. q° ꝑ opa nõ sũt ĩ tenebris. sʒ ĩ luĩe gr̃e ∥ ĩ generatiõe sua sũt ∥. i. ĩ secularib⁹ ad q̃ uidẽtur geniti prudẽtioꝛes sũt. oꝛig. filii seculi h⁹ nõ sapiẽtioꝛes. sʒ prudẽtioꝛes dicũt filiis lucis. ꝛ hoc nõ absolute sʒ in generatiõe sua. i. ĩ secularib⁹. attẽdamus quõ seculares prudẽtioꝛes sunt ad lucra tp̃alia. q̃liter carnẽ pascãt bene induãt. quõ igenio fauoꝛes ꝑncipũ acq̃rant. prudẽtioꝛes sũt ad hec mundana. q̃ꝫ multi iusti ad acq̃rẽda celestia. vñ apli doꝛmiebãt q̃ñ iudas circuibat hinc ĩde vt tradẽt xp̃m. sic doꝛmiẽtib⁹ religiosis seculares luc̃ sectãt. terra mari ꝛ mille ꝑicul'. Itẽ videm⁹ hoĩes seculi armis ĩdustres ad defensiõeʒ suã. ꝛ expugnãdũ ĩimicos: magis q̃ꝫ m̃lti iusti sint prudẽtes tẽptatiõib⁹ resistẽ. ꝛ dyabolũ expugnare. Itẽ videm⁹ mulieres magis se oꝛnare vt placeãt mundo. q̃ꝫ multi vt placeãt deo. ꝓꝑ qđ abbas machari⁹ cũ uidẽt meretricẽ oꝛnatã plãxit qꝛ magis ipa satagebat mũdo placẽ. q̃ꝫ ipse deo. Secũdo adducit salubre documẽtũ ∥ ꝛ ego dico vobis facite vobis amicos ∥ amicos nobis facim⁹ paupes cũ eis largimur elymosinas ∥ de mãmona ĩiq̃tatis ∥ Aug. qđ hebrei dicũt mammona. latini diṫias vocãt. Aduertẽdũ q̃ nõ ꝑcipit dñs fieri elymosinas đ male acq̃sitis. eccle. 34. hoi.a q̃ ĩiqui donãt nõ approbat altissim⁹. neq ꝓspicit ĩ oblatiõib⁹ ĩiquoꝝ. qꝛ q offert sacrificiuʒ de suba paupis. q̃si q victimat filiũ ĩ ꝯspectu p̃ris. mãmona vo ĩiq̃tatis vt dicit Aug. diṫie sũt. vnde cũqꝫ habeant. q̃ si male acq̃site sũt. faciẽdũ ẽ aĩcos eas restituẽdo. vñ ꝓstina aĩcitia reparet. lʒ restitutio nulli⁹ sit meriti. si vo diuitie nõ sũt de malo acq̃site. rurs⁹ nihilomi⁹ dicũt mãmona ĩiq̃tatis. ꝛ hoc ꝓꝑ m̃lta p̃rio ꝑm Aug. qꝛ non sũt ve diṫie. imo pauꝑtate plene. ꝛ sẽp casib⁹ obnoxie. si eĩm ve diṫie eẽnt securitatẽ ꝓstarẽt. 2° eo q̃ ĩiq̃ui sibi ꝯstituãt spẽ ĩ eis. ps. ꝛ ĩ multitudie diṫiaꝝ suaꝝ gl̃iant. 3° vt dic̃ Ambro. qꝛ tẽptãt aĩas nr̃as cupiditate. vt velim⁹ ꝑuire auaritie. q̃ ẽ idoloꝝ ꝑuit⁹. 4° ꝑm Basiliũ qꝛ vt ĩ plurimũ acq̃rũt ĩiq̃. vñ ꝓuerbialit dr̃ nõ ẽ cumul⁹ sine puluẽ. 5° ꝑm Theoph. qꝛ iniq̃ retinẽt. magna eiꝫ negtia ẽ ea retinẽ. vñ debẽt viuẽ paupes. ꝛ ꝑmittẽ eos moꝛi. 6° qꝛ ĩiq̃ expẽdũt ĩ luxuriis ꝛ cõmessatiõib⁹ atqꝫ aliis supfluis. 7° qꝛ ꝓꝑ diṫias plura cõmittũt iniq̃. 8° qꝛ aĩos habẽtiũ faciũt ĩiquos. vt sempampli⁹ desiderẽt. 9° dicũt diṫie ĩiq̃tatis. i. ĩeq̃litatis. qꝛ ĩeq̃liter possidẽt ∥ ut cũ defeceritis ∥ ꝑ moꝛtẽ. cũ hõ moꝛit deficit ei vita. deficit mũd⁹. deficiũt aĩci ꝛ ꝯsanguinei. deficiũt opes. deficit possibilitas ad bene operãdũ. videat ergo q̃libet vt dũ hic viuit donis elymosiaꝝ acq̃rat sibi amicos ĩ alia vita. alias male eẽt recept⁹. Hic cadit exẽplũ ei⁹ q habuit tres aĩcos. quoꝝ vnũ dilexit plus q̃ꝫ se mũdũ. s. ꝛ diuitias. alterũ q̃ꝫtuꝫ se filios. s. vxorẽ ꝛ ꝯsãguineos. alteꝝ minus se. s. paupes. quoꝝ ꝑm⁹ hõ eũti ad dei iudiciũ tribuit. viꝫ vñ moriẽs tegat. alter comitat ei vsqꝫ ad foueã. sed mĩa ĩ paupes ante deũ vadit cũ moriẽ-

te. vñ Ambro. sola mía comes ē defū ctoꝝ. vñ subdit / recipiēt vos ī eťna tabernacula / paupes vos recipiūt ī celꝰ q2 mie opꝰ illis īpēsū cā ē: vt illic reci piamur. igiť vt dič Greg. si eoꝝ amici ciis acqrimꝰ eterna tabernacula: pēsaē dēmꝰ. q2 patronis potiꝰ mūera offeri mus. qꝫ egenis dona largiamur. pēse mus ēt vt dicit Cris. q2 elymosia ē ars artiū. q2 data ī terris. fabrificat in celꝰ nō luteas domos sꝫ celestes. nō trāsito ria tabernacula sꝫ eterna. qlē qsqꝫ edi ficauerit talē repiet. exēplū regis indie q repit palatiū ī celis fabricatū ex ely mosinis sube sue. quā beatus Thomas apl's paupibꝰ erogauerat. Dominica nona post penthecostes. Pria pars.

VM appro pinquaret ie

sus Hierosolimam rč. Luc. 19. nō ē sine prudē tia. si aliqs suis ēt dānis castigaē. sꝫ ille prudētior ē. quē dāna corrigūt aliorū. longe vo oībꝰ qsqꝫ magis sapit. si nullꝰ dānis. sꝫ solo emēdaē iudicio rōnis. uo lens igiē ecclia nos corrigi vľ alioꝝ ex emplo. euāgeliū ꝓponit de destructiōe gētis iudaice. ne silia faciamꝰ. ꝓpter q̄ illi perierūt. vñ ī hodierna eplā cor. 10. scripta sūt hec ad correctionem nr̄aꝫ. in quos fines sclōꝝ deuenerūt. Tria igiē tāgūtur ī euāgelio hodierno. prīo cō passio saluatoris de ruīta cītate. 2° de claratio erroris de sua calamitate ibi: q2 veniēt dies rč. 3° opatio feruoris ꝺ amonēda cupiditate ibi. rīgressꝰ. Cir ca pmū tria facit. pmittit eim fletū cō passiōis. Ubi sciēdū q ea q̄ legūt in p̄senti euāgelio facta sūt dn̄ica palmarū veniēte eim xpo de bethania hirliaꝫ oc currit ei sedēti super asellūꝫ multitudo magna de ciuitate. cū ramis arboꝝ can tātiū. benedictꝰ rex isrľ q venit in noīe domi. igiē / cū appropiqret iesꝰ hiero solimā / hec ē ciuitas regalꝰ r sacerdota lis. ī q̄ multitudo maxia cōueneāt un dicqꝫ ad festū pasce celebrādū. ad ipsam vo ciuitatē appropiqbat xpus: vt in ea morte suscipiēs hūanū genꝰ redimeret / vidēs cītatē / ī q̄ erat passurꝰ ī breui. famosissimā laudibꝰ. potētissimā ciui bus. fluētē delitiis. habūdātē ditiis. r edificiis pulcherrimā quā videbat qꝺ xps oculo corporis exteriꝰ gl'iosā. sꝫ dīui tatis ītuitu ꝑuidebat mala. q̄ ventura sup eā erāt / fleuit sup illā / q2 fons pie tatis erat. lacrimas nō ꝯtinuit. nec edi ficia plāxit parietū. sꝫ subuersionē aīaꝝ Cirillꝰ. effuse lacrime sūt signa tristitie vbi ꝯsidera magnū cōpassiōis iteriorē affectū. q ēt exteriꝰ ꝓfluxit ī lacrimas. Cōsidera ēt q̄to dolore cordis affligeba ē q cātātibꝰ ad ipsiꝰ gl'iaꝫ. r exultāti bus turbis ipe mediꝰ eoꝝ lacrimabaē. Nō q quiqꝫ legit xps fleuisse. prīo ī natiuitate cū silem oībꝰ vocē emisit. vt dr̄ sap. 7. de hꝰ Aug. li. 50. omelꝰ. lacri mis igt suffūdit vultū silēzqꝫ se morta libꝰ vagitibꝰ ꝓmit. iste lacrime sūt ꝓ testatio mi̅sie hūani generis. nati eīꝫ ī originali iustitia nō plāxissemꝰ. at nunc ipa lapse carnis miserāda ꝯditio. cogit īfātē plāgē. statū igiē nr̄e mi̅sie plāxit agnꝰ īnocēs ī sua natiuitate. 2° plāxit in suscitatiōe lazari. Jo. 11. r lacrimatꝰ ē iesꝰ. iste lacrīe sūt ꝓtestatio amaritu dis mortis. nā vt dič Gre. si nō peccas set hō. absqꝫ mōte media trāslatꝰ fuissꝫ ad eternā beatitudinē. lacrimatꝰ ē ergo xps ī morte lazari. cōsiderās oportere talī mō finire vitā istā. 3° planxit rui nam ciuitatis: vt habetur hic. quo fle tu planxit vanitatem mundane vite

quā nō ꝯsiderāt hoīes qd futurū sit eis 4° planxit scelꝰ ꝛ ꝑditionem iude ꝓdi toris. Jo. 13. turbatꝰ ē ihēsꝰ spū ꝛ ꝓte/ status ē ꝛ dixit. amē amē dico. qꝛ vnus ex vobis me tradet. ex illa t̄batiōe vt dicit Aug. lacrimatꝰ ē dominꝰ delictū ꝛ ꝑditionē iude. q̄ lacrime fuerūt mag/ ni doloris. ex eo qꝛ aīa dei īsignata ima gine vadit ī ꝑditionē. Hier. 9. qs da/ bit capiti meo aquā ꝛ oculꝭ meis fontez lacrimaꝝ ꝛc̄. hoc lamētū est ꝓ ꝑditione oīuz repr. hoꝝ. sȝ ꝓ casu platoꝝ subdit̄ Sup montes assūmā fletū ac lamētū ꝛ sup spetiosa des'ti planctū. quoniā īcēsa sūt. mōtes s. ꝯ. plati. spetiosa vo des'ti sūt religiosi. de quoꝝ ꝑditiōe magis do lēduz ē. 5° fleuit ī passiōe. hebre. 5. p̄/ ces ꝛ supplicatiōes cū clamore valido. ꝛ lacrimis offerēs ad deū. istas lacrīas fudit ad deū ī passiōe ex desiderio nr̄e sa lutis. ꝓ q̄ exauditꝰ est. vnde subdit̄ ibi qꝛ exauditꝰ ē ꝓ sua reuerētia. ecce quo tiēs planxit xp̄s ꝓ nobis. fleuit qȝ ī na/ tiuitate hoīs īgressū ad hāc vitā. qꝛ cū culpa ꝛ miseria. fleuit sup ciuitatē hoīs ꝓgressū. qꝛ cū vanitate. fleuit sup laza rum hoīs exitū. qꝛ cū pena. fleuit super iudā dānationē reproboꝝ. qꝛ etna. fle/ uit ī passiōe ꝓ electoꝝ salute. nō solum autez fleuit. sȝ ēt ī vocē lamētationis ꝓrupit / dicens / amaro aīo voce lugu bri / qꝛ si cognouisses / ea q̄ sup te ven tura cognosco. oīa eīm nuda ꝛ apta sūt oculis eiꝰ / ꝛ tu / fleres mecū ruinā tuā q̄ mō gaudes ꝛ exultas ī ꝓsperis. Se cūdo ponit̄ statꝰ p̄ntis ꝓsperitatis / et qdē ī hac die tua / diē ipsiꝰ ciuitatis tp̄s appellat mūdane ꝓsperitatis. q dies be ne dr̄ eē ipsiꝰ. qꝛ ꝯcesso tp̄is beneficio. n̄ vtebat̄ ad dei cultū. sȝ ꝓ suis tātū vo/ luptatibꝰ exercēdis expēdebat / q̄ ad pa cem tibi / sūt. i. die isto p̄ntis ꝓsperita tis hēs. q̄ sūt tibi ad pacē. nō qdē ad ve rā pacē. sȝ ad pacē tibi: vt vaces liberiꝰ tuis voluptatibꝰ. est eīm pax mūdana quā diligūt ipsi: vt sine tiore peccēt. d qbus dr̄ ī pollliticis li. z. qꝛ rubiginē cō trahūt sicut ferrū pacē ducētes. Ter tio ponit̄ īcōsideratio futuroꝝ / nūc aūt / p̄nti tp̄e ꝓsperitatis ꝛ pacis / ab scōdi ta sūt ab oculꝭ tuis / q̄ ventura sunt tibi mala. p̄sens nāqȝ ꝓsperitas facit ne ꝯsi/ deret ꝛ p̄caueat̄ futura aduersitas. ꝓpt qȝ dr̄ ꝓuer. 27. ne glories ī crastinū. ig noras qd supuētura pariat dies. Itē ec cle. 9. nescit hō finē suū. sed sicut pisces capiūt̄ hamo. ꝛ sic aues ꝯp̄hēdūt laqo. sic capiūt̄ hoīes tp̄e malo. cū eis ex tim plo supuenerit. Nō qꝛ ciuitas ista hie rusalē ad quā dominꝰ uenit sig̃t iudaicū pp̄lm. sig̃t mūdū istū. sig̃t vnīuscuiusqȝ aīam. ad p̄mā ciuitatē venit xp̄s ꝑ car/ nis assūptiōez. quō lȝ ī totū mundū ve/ nerit. sol' tamē iudeis appropīquit. qꝛ ex eis carnē assūpsit. hebre. 2. nusqȝ eīz āgelos apprehēdit. sȝ semē abrahe. Itē huiꝰ ipsī ꝯsiderauit ꝛ vidit statū vanū ī peccatis sua p̄ntia corporali. Gen. 18. descēdā ꝛ vid. ho vtrū clamorē q veīt ad me opē ꝯpleuerit. fleuit ēt xp̄s iuda ice gētis captiuitatē. eo maxie futuraz occasiōe sue mortis. tren. 2. defecerunt p̄ lacrimis oculi mei. ꝯturbata sūt ōnia viscera mea ꝛc̄. sup iudaico pplō suspsit lamētū. Itē plāxit qꝛ nō ꝯsiderauerūt iudei qȝ illꝭ erat venturū. tren. 4. non crediderūt reges terre. ꝛ vniuersi hita tores orbis. quoniā īgrederet̄ hostis ꝛ īimicꝰ ꝑ portas hierl'm. euenit eīz illis qȝ timebāt. Job. 11. si dimittimꝰ cū sic oēs credēt ī eū ꝛc̄. Ad hanc ciuitatē scȝ ad mūdū rprsꝰ appropinquit xp̄s car nem assumēdo. ꝛ cōuersādo cū homībꝰ baruch tertio. pꝰ hec ī terris visus ē

⁊ cū hoībus cōuersat⁹ ē. Jtē vidit mū-
di vanitatē q̄ decipit ei⁹ lasciuiā q̄ in-
ficit ei⁹ curiositatē ⁊ iactātiā deiicit .1.
Jo.2. oē qđ est ī mūdo aut ē ꝯcupia car
nis aut ꝯcupia oculoꝝ aut sup̄bia vite
Jtē fleuit mūdanos hoīes. q si casū mū
di cognoscerēt. ipsi cū domio flerēt. qꝛ
pulchritudo oīs redigit ī vmes ⁊ pu-
tredinē. diuitie ī paup̄tatē. sanitas ī in
firmitatē. vita ī mortē. potētia ī seruitu
teꝫ. honor ī ignominiā. ⁊ cū nihil vide
amus stabile ī mūdo ipsa p̄ticularis cre
ature ruina designat nobis aliquādo to
tum mūdū deficē. sꝫ ista abscōdita sunt
ab oculis īsipientium. qꝛ pace mūdi die
suo tp̄ali fruūtur. đ quib⁹ Job.21. du-
cūt ī bonis dies suos. ⁊ ī pūcto ad īfer-
na descēdūt. Ad tertiā cītatē scꝫ ad
aīam venit xp̄s. quādo p̄ grāꝫ visitat
cor hoīs. Jtē videt peccatricis aīe ne-
phanda opa. ipē qui sol⁹ nouit corda fi-
lioꝝ hoīuꝫ. eze.16. trāsiēs p̄ te vidi te
ꝯculcari ī sanguīe tuo. ⁊ vidi te ⁊ ecce
tps tuū tps amātiū. Jtē flet xp̄us aīam
peccatricē. Mich.1°. sup h⁹ plāgā ⁊ ul
lulabo. qꝛ desperata ē plaga ei⁹. si vo cō
sideraret aīa statū sue culpe. ⁊ quē sta-
tū penaꝝ ī futuro expectet. ipa cuꝫ xp̄o
plāgēt semetipsā. sꝫ peccati delectatio
tollit ꝯsiderationē mortis repētine. tol
lit tīoreꝫ districti iudicii. tollit etiā an-
xietatē p̄eaꝝ īferni. p̄pter qđ tre.1. sor
des ei⁹ ī pedib⁹ ei⁹. qꝛ nō est recordata
finis sui. vnde nos hortat ysa.46. me
mentote istud ⁊ cōfūdamini. redite p̄ua
ricatores ad cor ⁊c. Secūda pars.

Ecūdo cuꝫ dici tur Quia uem

ent. tāgit terribil' declaratio fut̄e cala-
mitatis. ⁊ duo facit. p̄rio nāqꝫ predicit
sex illi⁹ ciuitatis miſias. q̄rū p̄ma ē ob
sidio ipsi⁹ // qꝛ veniēt dies ī te // p⁹ .40.
annos ab ascēsiōe domī venerūt isti di
es subuersiōis ei⁹. ⁊ attēde qꝛ tēp⁹ p̄spe
ritatis significauerat supra noīe diei sin
gularit. plurali vo nūero significat di
es aduersitatis. qꝛ modica sunt p̄speri-
tas ī ꝯparatiōe aduersitatis. puer.10.
anni īpioꝝ breuiabūt. breuiabūt quidē
ī culpa vt dilatēt ī pena. ps. viri sāgui
nū ⁊ dolosi nō dīdiabūt dies suos. isti sūt
dies super hāc cītateꝫ p̄nūtiati. eze.22.
ciuitas effūdens sāguīeꝫ ī medio sui vt
veniat tps ei⁹ q̄ polluta es ī sāguine. q
a te fus⁹ ē ⁊ ap̄ropīq̄re fecisti dies tuos //
⁊ circūdabūt te īimici tui // tyt⁹. s. ⁊ ves
pasian⁹ romani vꝫ p̄ncipes cū exercitu
suo. đ quib⁹ p̄dixit balaā nūeri.24. ve
nient ītrierib⁹ de italia ⁊ superabūt assi-
rios. uastabūtqꝫ hebreos ⁊c. quō vero
circūdederit eā addit // vallo // est autē
vallū ꝯcathenatura facta de lignis. qđ
nos dicim⁹ palāgatū. eo qꝫ de palis fiat
Romani igit obsidētes hierlm. tres ag
geres circa eā fecerūt vall' multos. ut
nemo egredi aut igredi posset. eccle.9.
venit ꝯ eā rex magn⁹. ⁊ vallauit eā. ex
truxitqꝫ munitiōes per gir. ⁊ perfecta ē
obsidio. vallo aūt circūdata fuit hec ci-
uitas ī vindictā. qꝛ xp̄i caput iudei cir
cundederūt corona spinea. Secūda
aduersitas ciuitatis fuit. qꝛ īimici eius
sua etiā p̄sentia eā circundederūt. vnde
subdit // ⁊ circūdabūt te // sua p̄sentia cor
porali. nouē eī m ānis eā obsederūt nul
lo ferēte auxiliū. ⁊ hoc ī vīdictā quā-
do iudei circūdederūt xp̄m ī orto cū gla
diis ⁊ fustib⁹. eccle.5°. circūdederunt
me vndiqꝫ. ⁊ nō erat q adiuuaret. res-
piciēs erā adiutoriū hoīum. ⁊ nō erat.
Tertia aūt aduersitas fuit angustiatio
ipsi⁹ ciuitatis // ⁊ coangustabūt te vn-
diqꝫ // coangustati valde fuerūt iudei.

q2 nulla erat euasiōis via. exire eiꝫ uo
lētes ciuitatē īcidebāt ī gladiū: manen
tes vō ī ea fame ꝑibāt. ꝛ hec ꝑdixit eis
Moyses deut. 28. in oī terra tua obsi-
deberis intra portas tuas. ꝛ comedes
fructū vteri tui. ꝛ carnes filioꝝ tuoꝝ ꝛ
filiaꝝ tuaꝝ q̄s dederit tibi dominꝰ. ī an
gustia ꝛ vastitate q̄ oprimet te hostis
tuꝰ. Ad lr̄am eiꝫ vt dicit iosephꝰ. tāta
fuit angustia ipsiꝰ ciuitatis: vt carnes
filioꝝ māducarēt. ꝛ hoc ī uindictā q̄ꝛ si
tiēti xp̄o dederūt acetū ī cruce. tres dic
te aduersitates ꝓcesserūt captionē ciui-
tatis. sequūtur tres alie destructiones
ipsiꝰ. Quarta aduersitas pꝰ captōeꝫ
ciuitatis fuit ipsiꝰ euersio // ꝛ ad terrā ꝓ
sternēt te // cūcta nāqꝫ edificia. turres ꝛ
muros ciuitatis deiecerūt ad t̄rā. tren.
2. ꝓcipitauit dn̄s nec pepcit. oīa spetio
sa iacob destruxit ī furore suo muitōes
v̄gines iuda deiecit ī terrā. ꝛ hec ī vin
dictā. q2 corpꝰ xp̄i mortuū oportuit se-
peliri ī terra. Quīta aduersitas fuit
ipsoꝝ iudeoꝝ occisio // ꝛ filios tuos // .i.
iudeos // q̄ ī te sūt // geniti supple. ꝓster
nēt ad terrā. occidēdo sine mīa. tren. 2.
iacuerūt ī terra foris puer ꝛ senex. v̄gi
nes mee ꝛ iuuenes mei ceciderūt ī gla-
dio. īterfecti in die furoris. tu ꝑcussisti.
nec misereberis. vndecies eiꝫ centena
millia fame ꝑierūt. nonagīta septē mil-
lia vēditi sūt. trigīta vꝫ ex eis vno de
nario. ꝛ vndecies cētena millia gladio
ꝛ fame ceciderūt ī vindictā. q2 xp̄i fili-
os apl'os ꝑsecuti sūt. Sexta aduersitas
fuit oīmoda ipsiꝰ desolatio // ꝛ nō relin-
quēt ī te lapidē sup lapidē // mich. 3. syō
q̄si ager arabit. ꝛ hirl'm q̄si aceruꝰ lapi-
dū erit. ꝛ mons tēpli ī excelsa siluaꝝ. Cū
eim tytꝰ euertisset ciuitatē. iudei q̄ fu-
gerāt pꝰ recessū eiꝰ ceperūt edificare.
tūc romani illuc miserūt elyū adrianū
q̄ sic ciuitatē euertit: vt nec remanēt la
pis sup lapidē. ꝛ tūc ī ꝑpetuū dispsi sunt
q2 noluerūt sub alis xp̄i ꝯgregari ī fidē
eccl'ie. ꝓpter quā culpā adhuc ī totū or-
bē dispsi sūt. Secūdo ponit general'
cā istiꝰ aduersitatis // eo q̄ n̄ cognoueris
// id nō cognouit. q2 cognoscē noluit ma
litia ꝛ īuidia excecātibꝰ // tps visitatōis
tue // tps visitatiōis fuit tps gr̄e. qº xp̄s
ꝑ suā corpalē p̄sentiā visitauit iudeos.
qd̄ tps si cognouissēt xp̄o credidissent.
nec sup̄dictas sustinuissēt calamitates
ꝛ id ꝯq̄rit domiꝰ eoꝝ cecitatē. Hier. 8
miluꝰ ī celo cognouit tps suū. ꝛ turtur
ꝛ hyrūdo ꝛ cyconia custodierūt tps ad-
uētus sui. ppl's aūt meꝰ nō cognouit iu-
diciū domi. sic igit xp̄s visitauit iudeos
q̄ ipsiꝰ visitatio fuit eis destructiōis oc
casio. ꝛ hº ipse ꝑdixit eis lōge ante. exo.
33. ppl's dure ceruicis es semel ascēdā in
medio tui. ꝛ delebo te. Querit q̄re
xp̄iani iudeos nō ꝑsequāt. Et dicēdū q̄
buꝰ plures sūt cāe. p̄ria ꝓpter reuerētiaꝫ
xp̄i ꝛ apl'oꝝ. q̄ ex illo ppl'o fuerūt s̄m car
nē. 2º ꝓpter honorē p̄riarchaꝝ ꝛ ꝓphe
tarū. ex qbꝰ ppl's ille ꝓcessit. 3º ꝓpter
gr̄am antiq̄ amicitie. quoniā si nūc re-
probati sūt. ex antiquo tamē fuerūt fa-
miliares ꝛ ppl's dei. 4º ꝓpter reueren
tiā legis eoꝝ. q̄ a deo data fueāt sustine
mus iudeos obsuatores eiꝰ. 5º q2 xp̄i
ani descenderūt ex illis s̄m fideꝫ. vnde
eccl'ia dicit synagoge filia. sustinēdi au
tem sunt ꝓgenitores nr̄i. licet mali ne
similes videamur filiis vipe. q̄ ꝓpriā
ꝑimunt matrē. Sexto q2 iudei sibi ipsis
sūt signū sue reprobatōis. legē eni suam
nūq̄ ita bene suauerūt. sicut tēpore isto
post xp̄m. ꝛ tamē ī oēm terrā dispsi sūt.
vnde dat itelligi q̄ ritū eoꝝ deꝰ nō ac-
ceptat. alias liberaret eos sicut ꝓmisat
q̄ de cūctis locis reduceret captiuitatē

coꝛ: dū nō legem teneret. Septimo qꝛ ipi sūt nobis cōtinuū correctōis exēplū flagellant enim multis angustiis ꝓpter suam icredulitatē, ne nos i credulitatē icidamus. Octauo qꝛ ipi sūt nr̄e fidei cōfirmatō. habēt eni penes se libros autēticos: ex quib⁹ testimoniū ꝓferimus d̄ xp̄o. Nono qꝛ passio xp̄i et multa misteria salutis nr̄e deus p iudeos tāq̄ p malos mistros opatus est. Ne ergo obliuiscamur quis fueit iudaic⁹ ꝑplus. eos dimittim⁹. vnde. ps̄. deus ostendit mihi sup inimicos meos. ne occidas eos. ne quādo obliuiscant ꝑpli mei. Decimo ſuant iudei. qꝛ i fine mūdi credituri sūt ꝛ tūc oīs isrl̄ saluus erit. vt dic aplus. ps̄. Cōuertētur ad uespā. iterim vo famē patient vt canes. Nō q̄ tūc peccatricis aīe dies venīūt i quib⁹ punit. q̄n do post vite p̄sentis diem: aduenit dies mortis. cui succedūt penaꝝ dies eterni. Job. 30. In memetipo marcescit anima mea. ꝛ possident me dies afflictōnis. Agonizante aūt anima peccatrice in exitu sui a carne sup̄ dcās sex patitur aduersitates. prīo quidē inimici eius demōes circūdāt eā triplici vallo pcōruꝫ cogitatōis. locutōnis. ꝛ opis. sic vt aīa vndiq̄ videat ꝓfunditateꝫ suoꝝ sceleꝝ Jone. 2. circūdederunt me aq̄ vsq̄ ad aīaꝫ meā abyssus uallauit me. 2° etiaꝫ demōes circūdāt aīaꝫ sua p̄sentia terribili. Sap̄. 17. psone tristes illis appentes pauorē p̄stabunt. Tertō coangustatur aīa vndiq̄. ꝛ i arca cōcludit. Cōcludit nāq̄ iter vitā ꝛ mortem. cōcludit iter culpā ꝛ penā. Est eni iter finem culpe ꝛ initiū pene. cōstrīgit eā pēa sequēs mortē. cōstrīgit eā vite termin⁹. ita vt nesciat quid faciat: sꝫ despet. Sap̄. 5. p̄ angustia spūs gemētes. 2. Re. 1. Interfice me. quoꝫ tenēt me āgustie. 4°. bō ad terrā ꝓsternit: coꝛp⁹ quidē ad terrā deiicit. Eccl. 3. de terra sūt oēa fcā ꝛ i terrā piter reducēt. aīa vo ꝓsternit ad ifernū. q ē i medio terre. ps̄. itroibūt i iferiora ꝛc. 5°. filii aīe. i. oīs act⁹ ꝛ opa ei⁹ ad terrā deiiciūt. qꝛ nulla ex tūc adest bene opādi facultas. Eccl. xi. nec op⁹ nec rō ē apud iferos. q° tu ꝓperas. oīs etiā aīe cōsideratō sic ē ad terrā ꝓstrata. vt nihil occurrat aīe nisi pena ifernal'. 6° nō rliquit lapis sup lapidē: qꝛ nihil ṽtutis i aīa damnata rliquit. ex qb⁹ ē spūale edificiū. Tren. 4. Quō obscuratū ē aurū mutat⁹ ē coloꝛ optim⁹. dispsi sunt lapides sanctuarii i capite oīuꝫ plateaꝝ ꝛc.

Tertia pars.

Tertio cū dicitur Et ingressus in

tangit feruoꝛ correctōis xp̄i ꝓ amonēda cupiditate. Et h° idē legit Mat. 21. ꝛ Mar. xi. vbi duo facit. qꝛ corrector dꝫ emēdar ꝛ istrue. prīo ergo ostēdit quō emēdauerit // Et igress⁹ i tēplū // Nō habebat xp̄s ierl̄imis vlluꝫ dōiciliuꝫ. ꝛ iō ad tēplū tāq̄ prīs pallatiū ē igress⁹. Tu igit vt dic Cri. sis xp̄i imitatoꝛ. vt cuꝫ ad aliquē locū ueris primū ad ecclīaꝫ curras // Cepit eiicē uēdētes i illo ꝛ emētes // i Mat. ꝛ Mar. addit q̄ mēsas numulārioꝝ. ꝛ cathedras vēdentiū colūbas euertit. Cōsulētes eni sacerdotes sue cupiditati oꝛdīauerūt i atrio tēpli uēditōes aīaliūut a lgōiq° vēiētes q secū hostias ōferre nō poterāt. hērēt eas inpromptu. ne vero aliquis excusaretur defectu pecūie. erant ibi numularii qui sub cautōe spe alicuis doni comodabant pecuniā. vendebant etiā ibi colūbe pro sacrificō paupuꝫ. hoc vo graue eāt peccatū. tū rōe auaritie sacerdotū. tum rōe negotiatōis q̄ fiebat i templo. tū etiam

rõe vsure ibi ɔmisse· rõe doni recepti ꝑ pecunia ɔmodata. Eze. 18. vsurã ⁊ oẽꝫ suꝑhabũdãtiã non accipietis. Quia vo vt dic Greg. ruina ipsũ maxima erat ex culpa sacerdotũ· ⁊ ex his q̃ fiebãt i tem plo· iõ xp̃s prĩo igressus ẽ i templuꝫ vt corrigeret culpã· ex qua oẽ malũ deri uabať i plebẽ. Et hoc vt dic Hiero. in ter oĩa xp̃i miracula maximum fuit· vt vnus solꝰ hõ pauꝑ ⁊ cõtẽptibil' tãtã tur bã eiiceret luci auidã· ⁊ pecũiã numu larioꝝ sꝑgeret· q̃ magnus exercitꝰ non fecissꝫ. Igne ñ nãqꝫ aliquid ⁊ sydereũ ra diabat ex ocul' eiꝰ· atqꝫ diuinitatis maie stas radiabat i facie· ita vt nullus possꝫ resistẽ // Dicẽs ill' scriptũ est // Isa. 56 // q2 domus mea // mihi dedicata· a me ele cta // domꝰ oratõis vocabiť // nõ quidem domus negociatõnis· nõ vane locutõis nõ spectaculoꝝ. Et iõ vt dic Aug. i re gula· i oratorio nemo aliquid agat· nisi ad qꝺ factũ ẽ· vñ ⁊ et nomẽ accepit // uos aũt fecistis illã spelũcã latronũ // Spelũ ca est locꝰ i quo latẽt latrões· vt deꝑdẽt trãseũtes· ad huꝰ similitudiẽꝫ latenter fiebãt i tẽplo latrocinia· q2 sub religiõis pallio auaritiã sectabãť. Iere. 7. Nun quid nõ spelũca latronuꝫ fcã est domus ista. Secũdo põiť istructõ vitatis // Et erat docẽs // Au. 5. liᵒ. cõfe. nec qsqꝫ doctor est vi ꝑter te dñe· ubicũqꝫ etiã ⁊ vñcũqꝫ clamauerit. docebat aũt eos vt euaderẽt miꝫias q̃ flẽdo ꝑdixerat // Cottidie // assiduitas· q2 enĩ proximꝰ erat passiõi istabat docẽdo· unꝺ ill' quĩqꝫ die bus multa locutꝰ ẽ pricipibus ⁊ plebi· ⁊ cõtẽpserũt credẽ. vt dr̃. Io. 12. // in tem plo // ubi oẽs iudei cõueniũt. Ecce optia cõmutatõ· q2 de domo negatiatõis fcã ẽ scola vitatis ⁊ templũ oratõis locus de uotõis. Introductõ.

In festo assũptiõis btẽ vgĩs marie:

Intrauit hie sus in quodd castellũ· ⁊ mĩr q̃dã mar tha noĩe excepit illũ i do mũ suã ⁊c̃ // Lu. x. ⁊c̃. Hieronimꝰ i ser mõe. si deũ i scĩs suis laudare iubemur multo magis i hac celebritate gl'osaꝫ v ginẽ mr̃eꝫ dei oꝫ himnis ⁊ cãticis extol lẽ· ⁊ dignis ꝺo iubilaŕ ꝑcõis· ac misticis honorare mũeribꝰ. Sꝫ ad hec quo pac tu idoneꝰ censear· cũ nec scĩtas· nec facũ dia suppetat· vt digne gl'iosã vginẽ lau daŕ queã· quõ enĩ a laude ipiꝰ ñ deficerꝫ mea lĩgua cũ deficiat lingua pr̃iacharuꝫ pĩter ⁊ ꝓphãꝝ· deficiãt apl'i ⁊ euangeli ste· deficiãt ⁊ ipĩ angeli. Et solus ipe xp̃s ɔmẽdat eam i cãticis cãticoꝝ. Quã pul chra i gẽs fcã es ⁊c̃· Quid faciaꝫ gᵒ ego pcõr mĩmꝰ· vt laudes vgĩs assũmã· in tercessiõm certe ipꝰ vna nobiscũ iplo rabimus dicẽtes. Aue maria ⁊c̃.

Prima pars.

Intrauit hiesus in quoddam ca stellũ ⁊c̃. ꝭm q' dic Hiero. ceteris ꝑ par tes· i maria vo tota se ifudit plenitudo graꝝ. Graꝝ aũt q̃dã ꝑtinẽt ad actiuã ui tã· q̃dã ad cõtẽplatiuã· q̃dã ad merituꝫ vite· q̃dã ad ꝑmiũ· iõ hodierno die euã geliũ legiť de gratiis actie vite q̃ appue rũt i martha· ⁊ gr̃is ɔtẽplatie q̃ refulse rũt i maria· q2 martha fuit merito actie vite· ⁊ maria fuit ꝑmio cõtẽplatõis. In hᵒ igiť euãgelio tria tãgũť. ꝑmũ qꝫ ꝺuo te xp̃s fuit susceptꝰ hospitõ. ꝭm ẽ q2 mar ta eũ ĩpellauit ꝺ sororis otõ. ibi. q̃ stetit Tertiũ est quõ xp̃s ꝓ defensiõe Marie getẽ eiꝰ ꝑtulerit Marthe exertitõ. ibi. Et respõdẽs. Circa primũ tria facit· ꝑ mittiť enĩ susceptõ saluatõis // Intrauit

hierusa i quoddã castellũ // Origen: No mẽ castelli hic tacet Lucas. sʒ Johãnes exprimit vocãs ipm bethaniã. q̃ iterp̃taẽ dom⁹ obediẽtie. Nõ qr hoc castellũ significat ṽginitatem btẽ ṽgis. eius hũilitatez. ei⁹ obiaz. z ipi⁹ excellentiã. Castellũ nãz nomẽ hʒ a castitate. et dr̃ q̃ si castum liliũ. tale castellũ ẽ btã ṽgo. ipa enĩ est castitatis liliũ. cui dr̃ Can: 7. venter tu⁹ sicut aceru⁹ tritici uallatus liliis. Sola enĩ castitas ṽginal' lilio cõparaẽ: qr liliũ nõ p̄ducit fructũ. castitas ṽo cõiugal' z vidualis aliis florib⁹ producẽtib⁹ fructũ cõparaẽ. Itẽ castellũ diminutiue dr̃. quasi puũ castrũ. z signt btẽ ṽgis hũilitatẽ. q̃ de se pua sẽtiebat. iuxta illud. cũ essez puula placui altissimo. Itez castellũ istud dr̃ fuisse bethania. q̃ dr̃ domus obie. z ṽe btã ṽgo fuit dom⁹ obie. obtulit enĩ se obedientẽ diuĩe icarnatõi dicẽs. Ecce ancila dõini. fiat mihi ẽm ṽbũ tuũ. Itez dr̃ castellũ quasi alta casa. ṽe quidẽ btã ṽgo alta domus fuit alta situ. qr status ei⁹ ẽ sup oẽm statum creature: sicut archa Noe quã aq̃ eleuauerũt i sublimi. alta etiam edifitõ ṽtutum. alta vlterius dignitate fabricationis. qr ipe fundauit eã altissimus. q eã ĩhabitat. ps̄. Quis sicut domin⁹ de⁹ nr̃ qui in altis habitat. z iterũ. sanctificauit tabernaculũ suũ altissimus. inde rursus ad nos venit. Luc. 1. visitauit nos oriens ex alto. Tale igiẽ castellũ castitate decoratũ. hũilitate munitũ. ditatũ obia z excellentia eleuatũ. intrauit hies⁹ saluator nr̃ quãdo carnẽ assumpsit ex ṽgine. Et bene castellũ itrauit. qr expugnatur⁹ veit hũani generis inimicũ. z p̃bitur⁹ amicis recursũ. Iuxta illud qd̄ legitur. 1. Re. 4. cognouerũt philistei. i. demones q̃ archa dõini. i. xp̄s veit i castra. z timuerũt dicẽtes venit de⁹ i castra. ve nobis. z ingemuerunt. quot inimici expugnati sũt xp̄i istud castrũ. quotiẽs ṽo z quot amici p̄sidiũ habuerunt ante tẽp⁹ deficiet quã enarrari possint.

Sequiẽ quis xp̄m suscepit // Et mlr q̃dã marta noĩe excepit illũ i domũ suã // Augu. qr dominus i p̄pria venit. z sui eũ nõ receperũt. tañ hospes susceptus ẽ i domo Marthe. sicut solẽt suscipi pegrini. sʒ tamẽ suscepit famula dõinũ. egra saluatorẽ. creatura creatorẽ. Beata fuit hec mlr q̃ i domũ suam excipe meruit saluatorẽ. btĩ nihilomin⁹ sũt q xp̄i ministros suscipiũt. qr eos suscipiendo xp̄m ipm recipiũt. Mat. x. quos recipit me recipit. z Mat. 25. Qd̄ vni ex minimis meis fecistis mihi fecistis. Nõ qr btã ṽgo maria r̃cte p marthã itelligiẽ. que xp̄z suscepit hospitõ. martha enĩ hebraice dr̃ puocãs. syriace dõinãs. latie ṽo nomẽ hʒ a marte quasi martẽ tenẽs. Ipsa qdẽ ṽgo puocauit dõinũ p̃cib⁹ iportunis z desideriis oratõnũ ardentiũ: vt dei fili⁹ carnẽ assũeret p liberatõe generis hũani. nec vlle p̃ces p̃riarchaꝝ. aut p̄phãꝝ oratões vel desideria scõꝝ p̃ruʒ tãte fuerũt efficatie apud dõinũ sicut p̃ces btẽ ṽgis. 1. Re. 1. Ego sũ mlr illa q̃ steti corã te hic orãs dõinũ p puero isto oraui z dedit mihi dõin⁹ petitõm meam quã postulaui eũ. Itẽ btã ṽgo ẽ martha. i. dõinãs: qr maledictõ mulierũ q̃ sbiiciebãẽ ptãti z dõinatõi uiroꝝ. cõuersa ẽ i benedictõm ei⁹. qr ipa dõinaẽ oĩuʒ. 2. Esdre. 3. Oʒ vos scire qr mlres viris dõinãẽ. Itẽ btã ṽgo ẽ martha quasi martẽ tenẽs inimicũ. s. hũani generis cõculcatũ Gen. 3. ipa cõteret caput tuũ z Iudicũ. 4. i mãu ml'eris r̃det sisara Itez ista mlr dicitur quedam singularitate. s. qr nulla ei simil' est. vnde Beda nec primã similem visa est. nec habere

&c. quē tem sola sine exemplo placuit ỽgo xpo. Judith. xi. Nō est iuenta tal' mulier sup terrā. i cōspectu. i pulchritudine. z i sēsu ỽboꝝ. Jtez hec talis mulier xpm suscepit i domo vteri sui. z i domū mētis sue. Eccl. 24. Qui creauit me. rqeuit i tabernaculo meo. Suscepit eū i domo vteri ỽgial'. i domo puditītie z honestatis. i domo mūditie z scītatis. Fuit igit btā ỽgo vt dic Cri. aiatū dei templū. xpm corpe z mēte suscipiens: de q̄ suscep tōe dic petrus Ra. pauet celū. tremūt angeli. creatura nō sustinet: nā nō sufficit. z vna puela sic deum i sui pectoris thalāo rcipit. oblectat hospitio vt p acē cōferat terris. cel' gl'i. i. salutez pditis. vitā mortuis. terrenia z celestibus gentelā. ipi' dei cū carne pmeritū: Secūdo poit quale obsequiū fuerit xpo pstatū i domo recepto. z prīo tāgit Marie obsequiū // Et huic // s. Marthe // eāt soror nōie maria q̄ etiā sedēs secus pedes domini // . i. ad pedes domini. vbi secundū Criso. attēdit diligētia. assiduitas. z solertia erga exauditōm: z multa reuerētia quā hēbat ad dōmū // Audiebat ỽbū illi' // deut°. 34. qui appropinquāt pedib' ei'. accipiēt de doctrīa illi'. vbi vt dic Cirillus dat nobis documētum. vt i domibus eoꝝ q nos suscipiūt: nō iaceamus pigri. sed eos repleamus dīnis doctrinis. Jlli ỽo qui nos recipiūt exeant domuz. obuiantes nobis hillariter ꝓpt duas cās. prīo q2 edificabant i doctrīa. Secūdo q2 mercedē caritatis recipiēt. Nō q2 i ỽbis istis vite cōtemplatīe opatō declaratur. prīo qdē noīe marie. Maria enī stella maris iterptatur. vita nāqz actīa i mare p̄sentis seculi nauigat actib'. fluctat occupatōib'. laborat i aduersitatib'. piclitat temptatōib'. sz semp recurrēdū ē ad cōtēplatiuā vitā. q̄ velut syd' celeste dirigit actōes nr̄as. vt ad portū deducāt salutis. Rursus maria dura iterptat. vita ỽo cōtēplatiua actīe dōinat. sicut supior inferiorib'. adhuc Maria amaꝝ mare interptat. q2 gustātib' p cōtēplatōm quā suauis ē dōinus. oē qd ē i mare p̄sētis seculi videt amaꝝ. Jtē Maria fuit soror marthe. sic cōtēplatīa z actīa vita ex eo dē scō spū pducūt. z ad eādē tendūt sortez eterne glie z celestis hereditatis. unde Rachel cōtēplatīa soror fuit Lye actīe. Jtez Maria sedebat. q2 cōtēplatio est i qete z silētō mētis. ps. Quis dabit mihi pennas sicut colūbe. z volabo z reqescā. Sedebat autē ad pedes dōini. qa actīa laborabat circa domini discipl'os. cōtēplatīa ỽo iā tenet deitatis uestigia i p̄senti. quousqz i futurā amplexet xpz Jtez cōtēplatīa audit ỽba xpi. Hugo d scō victore. cōtēplatīa vita orādo interrogat. legendo audit. meditādo ỽitatē cōphēdit. Nō q2 btā ỽgo rōe nīte cōtēplatīe quā excellentissime hūit. merito maria appellat. sec' pedes xpi sedens z audiens verba ei'. Maria quidem dicitur. i. stella maris. unde Bernard'. ipa est pclara exīmia z stella: sup hoc mare magnū necessario sublevata. micans meritis. illustrās exemplis. ne auertas ergo oculos a fulgore hui' syderis. vt nō obruaris pcellis. Beata ēt ỽgo dr dnā. q2 cōtēplatō dinitatis oīa trāsgreditur. ps. astitit regia a dextris tuis. i vestitu deaurato. Dicit amaruz mare cōtēplādo amaritudīez passiōis filii. Tren. 3. repleuit me amaritudib'. iebriauit me absinthio. Rursus ipa fuit amaꝝ mar ꝯtēplatōe ditatis. sic n. cōsiderabat eē cū filio. vt oīa presentis seculi illi amara esset. put dicit i legēda. ps. Renuit cōsolari aīa mea. memor fui dī

z delectat⁹ sū. Jtez btā vgo i cōtempla
tōe sedebat ad pedes xpi· sedebat quidē
in quiete fruitōnis: s3 ad pedes eius p
hūilitatem q̄ hūilitas maxima est i con
templatōe. cū enī creatura eum cōtem
plat i cōpatōe tāte celsitudis: videt q2
ad pedes est xpi: vt btā vgo in cōtem
platōe dīna vba audiuit. Luc. 2. Ma
ria cōuabat oīa vba hec: cōferēs i cor
de suo. Postq3 visum est de quiete
vite cōtemplatie· nūc legit labor actie
vite // Martha autez satagebat // i. satis
agebat q2 festiābat: q2 pcurrebat. Sa
tis vo agit qui facit quātū pōt· z iō sata
gebat Martha: q2 toto suo posse opaba
tur· vnde laborabat z fatigabat // circa
frequēs misterium // i. circa misterium
qd est multū crebrū· z assiduum. Eccl.
24. i bitatōe scā corā ipo mistraui. Ec
ce igit distictō actus istarum duarum sororum.
Augustinus de vbis dōni. laborabat
illa· vacabat ista· illa errogabat: hec i
plebatur· erat enim Maria intēta dul
cedini vbi dei· itenta erat Martha quō
pasceret dōinum· itēta erat Maria quō
pasceret a dōino· a marta cōuiuium pa
bat i cuius cōuiuio iā maria iocūdaba
tur. Nō q2 actia vita noīe Marthe
itelligit. dicit enī marta q̄si martē tenēs
mars aūt de⁹ est belli· z impugnatōnis.
vita vo actia tenet cōtinuū bellū· ve
xatur a carne· occupatur secularib⁹ ne
gociis· quō regat sibi cōmissos· vnde p
uideat eis necessaria· quo mgrio discor
des reducat ad cōcordiam· z mille bel
lorum impugnatōnib⁹ fatigat. 2. Cor.
2. nullam requiem habuit caro nrā· sed
oēm pugnatōem passi· foris pugne int⁹
timores zc. Jtem martha dicit puocās
siue irritās· q2 actiua vita puocat mē
tē ad turbatōem ex suis multis occupa
tōib⁹· z aliorum aduersitatib⁹. 2. Cor. xi.
Quis infirmat z ego non ifirmor· quis
scādalizat z ego nō vror. Jtez martha
dicit dominās: q2 vita actia ita pmit cu
ris z anxietatibus· q tamē nō succūbit:
sed dōinat. 2. Cor. 4. Jn oīb⁹ tribulati
onem patimur· sed non angustiamur·
apodiamur sed nō destituimur· psecutō
nem patimur· s3 nō relinquimur· deiici
mur s3 nō pim⁹. sic igit pugnauit q vi
cit. Nō q2 btā vgo fuit Martha p3
actiuā vitā3. laborauit. n. circa freqns
xpi misteriū. prīo nanq3 ipm suscepit i
domū vteri vgīalis· nouē mēsibus eū
gestauit in vtero i ipgnatōe· pepit· pā
nis iuoluit z reclinauit in psepio· lacte
purissimo cibauit· z fouit honestissimo
gremio· timore Herodis cū eo fugit in
egyptū· eū pditū trib⁹ dieb⁹ requisiuit.
z tādem i medio doctorum repit sedentem
i templo· trigitatrib⁹ ānis eū secuta ē:
quocūque ierat mistrās ei· moriēti i cruce
astitit· z corp⁹ ipi⁹ cū multis lachrymis
sepeliuit. oīa nāq3 mie opa q̄ ad vitam
actiuā ptinent· ipa circa xpm expleuit·
quorum aliqua enumerat Bernard⁹ in ser
mone assumptōnis dicens. vt breuiter
sex mie opa pcurramus· btā virgo nō
quēlibet ex nrīs sed sūmū dei filiū susce
pit i vtero· nudū carne opuit z pannis
esuriētē pauit: sitiētē lacte potauit· ifir
mū p ifantiā nō solū visitauit· sed etia3
fouēdo leniēdo gestādo frequētauit· et
oīa exhibuit hūanitatis opa. hec est ab
Jsaac sunamitis q̄sita i oīb⁹ finib⁹ isrl.
vt staret corā rege: z mistraret ei. vt
dī. 3. Re. 1. zc. Secūda pars.

Ecūdo cu3 dici
tur Que stetit

pōit iterpellatō marthe de marie otō. z
tria facit. p⁹ pōit marthe occupatō // q̄ //
martha mistrās // stetit // mltis. n. curis

occupata. nec valens incepta pficere. stetit nesciēs qd ageret. qd etiā frequenter actiuis euenit. qz tātis supueniētib⁹ vexāt occupatōib⁹. vt occurat i mēte3 cepta relinqre. cedē officio platōis. secreta petē mōasterii. z o3 mūdi sollicitudie3 po t ponē. vnde legit numeri. xi. q Moysi cura pplī isrl ītolleranda res visa ē: dixitq3 ad dōnū. Quare afflixisti suu3 tuū. quare nō iuenio grām corā te. z cur iposuisti pōd⁹ vniuersi pplī hui⁹ sup me. Nūqd ego cōcepi oēm hāc multitudie3 vel genui eā: vt dicas mihi nō possū solus sustinē oēm hūc pplm qz grui est mihi. Sin aūt aliter tibi videt. obsecro vt iterficias me. z iueniā grām i ocul' tuis. ne tātis afficiar mal'. Secūdo ponit Marthe lamentatō. Et ait. non est tibi cure q soror mea reliqt me solā mīstrare. tot enī negociis occupant actiui z anxiāt. q quasi uideat de⁹ ipo⁊ curā nō habē. i. Cor. 9. Nūqd cura ē illi de bob⁹. boues suo ope actiuos significāt. nō tamē reliquit eos sine cura q dixit. Luc. x. curā illius habe z qd cūq3 supererogaueris. ego cum venero reddā tibi. Nā vita cōtemplatia l3 non mīstret exteri⁹. nō tamē reliqt actiuā. s3 parat ei iterius cōtemplatōis z qetis lectū. vbi post labores qescat. Sap. 8. itrās i domū meā cōquiescā3 cū illa. nō enī hz amaritudie3 cōuersatō illi⁹. nec tediū cōuictus illi⁹: s3 letitiā z gaudiū. Tertō ponit imploratō auxilii. Dic g° illi vt me adiuuet. Augustin⁹ de vbis dōini. quō iqut putam⁹ Mariā timuisse ne diceret ei dōmus surge adiuua sororē tuā. mira enim suauitate tenebat. qz psco maiorē refectō mētis. q3 vētris. Nō qz dū sumus i pseti vita o3 Mariā adiuuare Marthā. z martā adiuuare mariā. sicut enī fr q adiuuat a frē. sunt qsi ciuitas firma. vt dz puer. 18. ita iste due sorores mutuo se adiuuātes: firmū mētis faciūt edificiū. si enī actīa vita n̄ mīstraret necessaria. cōtemplatōi vacare nō possem⁹. z rurs⁹ si contemplatō nō reduceret actiuā ad quietē itrinsecā mētis. fatigata actīa deficeret. pūerbialiter dz q vna manus alterā lauat. In vitis prū3 legit q fr quidā venit ad abbatē siluanū. z vidēs frēs opātes māibus ait ill'. Nolite opari cibu3 qui pit: quō3 Maria optimā ptē elegit. Et pcepit senex cuidā frī ut mitteret eū i cellā vbi nihil esset ad māducādū. Et cū esset hora cibādi expectabat fr ille hospes. si forte vocaret ad pādiū. Et cū nēo eum vocasset. surgēs venit ad frēs dicens ill'. Comedistis hodie. z respōdit senex etiā. Quare dixit ille nō me vocastis. z ait senex. Tu qui spūalis es. cibo isto nō idiges. quo nos carnales idigemus. ppt qd z opamur. Tu nāq3 cū maria optimā ptē elegisti. tota die legēs. Quibus ille auditis pstratus pecīt veniā. ad quē abbas. Maria idiget Martha. z o3 alterā alteri subuenire. Hic ē etiā q i ecclīa pdicatores suscipiūt ab auditorib⁹ neccessaria. quibus ipi ministrāt spūalia zc.

Tertia pars.

Ertio cum dicitur Et rńdens

tāgitur sententia xpi qua Marie quietē pretulit Marthe exercitō. vbi tria tanguntur. Primo enim ostendit dominus q opus Marthe attendebat: vnde dicit. Et respondens dixit illi domin⁹. Noluit Maria aliquid respondere verbis sororis. sic enim erat intenta smōib⁹ xpi. q vt dicit Augustinus cā3 suā poti⁹ voluit ɔmittē iudici. ne laborar3 in

respondēdo. si eīm paret respondēdi ser moné· remitteret audiēdi ītentionez // Martha martha // Aug. repetitio noīs indiciū ē dilectiōis· aut forte monēde ī tentōis: ut audiat attēti⁹. ɔtēplatiui.n. semel uocati· statiz attēdūt ūbis xpi· sz actiui· qr ad exteriora distracti sūt· bis idigēt uocari a domīo. vel forte repetitio noīs multiplicitates curaꝝ insinuat: Deīde laudat sollicitudinē ei⁹: qr ex caritate erat // sollicita es // .i. anxia vl' cōmota· nō ē mirū si erat sollicita· qr nō cuicūqꝫ· sz deo ūo mīstrabat. Ro.12. solliciti nō pigri spū feruētes· domīo seruiētes. Deīde ɔpatit̄ z miseretur ei⁹ occupatiōib⁹ // z turbaris erga plurīma // iō náqꝫ turbabat̄· qr circa multa erat occupata. q ei⁹ uult multa facē· difficile ē quin ī aliquo eoꝝ deficiat· aut ex impotētia· aut ex ignorātia· aut qr dum circa vnū ītēdit· alteri⁹ obliuiscit̄. vnde orit̄ pturbatio mētis. ꝓpter qd̄ dicit̄ eccle. 11. fili ne ī multis sint act⁹ tui. 2ᵒ datur salubre ɔsiliū // porro // .p scd̄ // vnū ē necessariū // .q.d. ideo turbaris· qr circa plurima occuparis· sz si turbari nō vis· relique plurima et apprehēde vnū tātū· qd̄ ē necessarium: Istud aūt vnū necessariū duob⁹ mōis pōt ītelligi. prīo ẜm Cirillū· qr xps nō īdigebat magna cōuiuii ꝑparatiōe· sed vnū tātū eoꝝ q̄ prepabat Martha eāt sufficiēs· q si martha circa illud vnuz fuisset intēta· turbationē nō habuisset. vel ẜm Aug. istud vnū de⁹ ipse ē pr̄ z fili⁹ z spūs scūs· q sūt vn⁹ de⁹· cui⁹ ɔtēplationi si Martha fuisset intēta· nō habuisset turbationē. dicēte ps̄. mihi aūt adherere deo bonū ē. Sz hic dicet aliqs si meli⁹ ē ɔtēplationi ītendē· relinquāt hoīes mīe opa· alere esuriētez· vestit̄ nudū· discordes ɔcordare· peregrinos recipē· visitare īfirmos· z pacifice regere subditos. Et dicendū q domi⁹ nō reprehēdit op⁹ Marthe· sz dicit q sine turbatiōe eē nō poterat· q̄ turbatio actiue vite ẜm Greg. nō ē peccatū· sed ēt magne ūtutis z patiētie· bonuz est igit̄ occupari circa plurima· sz meli⁹ ē circa vnū ītendē. Insistē aūt actīe vite quibusdā incūbit ex officio· sicut ꝑlatis ecclesie· z mūdi pncipib⁹· atqꝫ habētibus familiā. qbusdā ūo cōpetit ex ɔditione sua: vt forte qr nō sūt dispositi ad ɔtemplationez· aut qr habēt tpalia q̄ largiri oz īdigentib⁹. 3ᵒ ɔmēdat ɔtēplationē Marie // maria optimā ptem elegit // nō tū malā· īmo bonā· sz tamē illa meliorem· īmo optimā· qr nihil ɔtēplatōe diuina ē meli⁹. Et rursus qr actīa vita ē circa tpalia· q̄ trāsitoria sūt· sz ɔtēplatio eternoꝝ. vnde subdit // q̄ nō auferet̄ ab ea // auferūtur ei⁹ act⁹ actiue vite· qr ī alia vita null⁹ erit esuriēs· q alat̄· null⁹ sitiēs z sic de aliis· sz ɔtemplatio hic īcepta in gl'ia ꝑficit̄: Nō q beata ūgo Maria q̄ttuor optīas ptes elegit prīa ps est ūginitas· de trib⁹ eīm statibus ɔtinentiū· ɔiugatoꝝ· z ūginū· uirginitas est optīa. Unde Ciprian⁹. ūginitas est flos eccl'iastici germinis· atqꝫ ornamentū grē spūalis· illustrior portio gregis xpi· hāc elegit beata virgo prīa oīum feminaꝝ. vnd̄ sup illud Lu. prīo. quō fiet istud: quoniā virū nō cognosco. dicit Beda. angelo ꝓpositū sue mētis ūgo reuerēter exposuit· vitam vz ūginalē se ducē decreuisse. Secūda optīa ps est fecunditatis honor· non quēcūqꝫ regē aut pncipē generare· aut aliū purū hoīem· sz ipum deū z hoīem regem regū· z dominū dominātiū· quē ūgo elegit dicēs. Ecce ancilla domini fiat mihi ẜm ūbum tuū. 3ᵒ ex triplici

f

vita scz pnie. q bona e. actiua q est melior. z ptemplatia q optia est. beata uirgo ipsam ptēplatiuā vitā elegit. vnde Hiero. totā vginez repleuerat spūs sci gr̄a. totā incanduerat diuin9 amor. ita vt in ea nihil eēt humanū: qd violaret affectū. 4° elegit optimā ptem glie. eteim ex psortio hoīum iustoꝝ: qd ē bonum. ex psortio angeloꝝ qd est meli9. elegit hodierna die psortiū xp̄i: qd ē optimū. collocari sup oēm iustoꝝ ordinē sup choros angeloꝝ ad dexterā filii sui domi nr̄i iesu xp̄i. vnde Hier. vbiqz pfidēter sācta dei canit eccl'ia. qd de nullo alio sanctoꝝ fas est credē. q beata vgo ultra angeloꝝ z archangeloꝝ trāscenderit merita. 3. Re. 2. posit9 ē tronus mr̄is regis. q sedet ad dexterā ei9.

Domica .1o. post penthecostes.

Ixit Iesus ad quosdam

q i se pfidebāt tāq̄z iusti z aspnabātur ceteros. zc. Luc. 18. multoꝝ hoīum iprudētia hoc efficit: vt ide displiceāt z dānū patiātur. vnde placē debuerāt z cōmodū reportare. iuxta illud poete. displicet iprudens. vnde placē studet. qd manifeste apparet i p̄senti euāgelio de phariseo q orādo deo displicuit. vnde placer̄ debuerat. z tria facit. premittit̄ eīm duorum hoīum diuersi stat9 ad orōez ascēsus. 2° addit̄ q̄liter z qd orauerūt. ibi. pharise9 stans zc. 3° infert qd cōmodi ex orōne reportauerūt. ibi. amē dico vobis. Circa primū duo facit. p̄mittitur eīm triplex defect9 quorūdaz ad quos xp̄s suū sermonē direxit. z ē pm9 defect9. q2 de se pfidebāt. vnde dicit || dixit ihes9 ad quosdā || bene dic quosdā q2 sui reputatiōe non erant de cōi statu z puersatiōe hoīm. sz singulares se credebant. z tales videri cupiebant. Job 12. ergo vos soli estis hoīes: vt vobiscum oriat̄ sapia || qui i se pfidebant || si modicū dz aliqs cōfidere de alio. multo min9 dz de seipso cōfidē. q2 vt experientia docet. magis iuenit hō decipi sea se ipso. q̄z ab alio. qd io cōtingit. q2 minus cognoscit p̄prias vires. z magis cōmittit se sibi. Hier. 13. oblita ē mei. z cōfisa i mendacio. q2 certe oīs homo mēdax. Et nō q oīs cōfdētia de seipso so fallax ē. quidā eīm cōfidūt de sua potentia. Amos. 6. ve q opulēti estis in syon. z cōfiditis i monte samarie. qui mons potentiā hoīs significat. z infra. sepati estis in diē malū. z appropinq̄tis solio iiq̄tatis. Quidā cōfidūt i vigore z fortitudīe. sicut Sampson. xp̄s. pfidūt i vtute sua. eccle. 16. antiquos gygantes cōfidētes sue vtuti. pcussit domi9 z execrat9 ē. Quidā cōfidūt de sua sapientia. sicut Salomon. q postea ifatuatus fuit. puer. 16. vidisti hoīem sapientē sibi videri. magis illo spem hēbit insipiēs. Itē quidā cōfidūt de suo prudēti cōsilio. sicut Achitophel. puer. 12. qui cōfidit in cantatiōib9 suis ipie agit nec roborabit̄. Ysa. 8. inite cōsilium z dissipabit̄. Itē quidā pfidūt de suo p̄posito. credētes qd p̄penūt nō posse impediri. puer. 28. qui confidit i corde suo stult9 ē. Itē quidā pfidūt de sua eloquētia. existimātes vbis capere hoīem. q̄lem pfidentiā habuit Cleopatra coram Augusto. Ysa. 59. labia vr̄a locuta sūt mendaciū. Hie. 7. nolite pfidere i verbis mēdacibus. tales eīm capiuntur in verbo. Item quidā pfidūt de p̄pria vite diuturnitate. qualis fuit diues ille. Luc. 12. qui dicebat. aīa mea habes mlta bona posita i ānos plurimos. regesce

cōmede ꝛ bibe ꝛ epulare. ꝛ audiuit vocē. stulte hac nocte aīam tuā repetūt a te. ꝛ que pa'ti cuius erunt. Item quidam confidūt in diuitiis. Bar. 3. vbi sunt qui argentū thesaurizāt. ꝛ aurum in quo confidunt homīes. exterminati sunt. ꝛ ad īferos descenderūt. Item q̄dam ī suis necessitatib9 cōfidūt de amicis. nesciētes quia ꝓsperitatis tp̄e multi sūt amici. sed ī aduersitate pauci. alii ī bello ꝯfidūt armis ꝛ robore exercitus alii ī īfirmati ꝯfidūt ī medicis. alii hoc mō. alii alio mō. de quib9 omnib9 Hie. 17. maledict9 homo q̄ ꝯfidit ī homīe. ꝛ ponit carnem brachiū suū. Secundum malū istoꝝ fuit. quia ꝯfidebāt de sua iustitia / tāq̄ȝ iusti / nec tamē iustificatur homo cōꝑatus deo. ps̄. nō ītres ī iudicium cum ſuo'tuo. quia nō iustificabitur ī ꝯspectu tuo oīs viuēs. Nota q2 nullus homo viuēs q̄ȝtuncunq̄ȝ sit magni meriti dȝ de suis iustitiis ꝯfidere. ꝓpter q̄ttuor. prīo quidē quia nr̄e iustitie incerte sūt. null9 eīm scire pōt ꝓ certo: an oꝑa sua vere sint iusta. falsa eīm iustitia ī multis ē similis' ve. sicut falsū aurum sīl'e ē vero. ꝓpter q̄d dicit Job. 9. etiā si simplex fuero. hoc ipsum ignorabit aīa mea. ꝛ pria cor. 4. nihil mihi cōscius sum. s3 tamē in hoc iustificat9 nō sum. 2° de ꝓpria iustitia nō est ꝯfidendum. quia nr̄e iustitie pure nō sūt. sed semꝑ habēt aliq̄d peccati macule annexum. Ysa. 64. facti sum9 vt inmund9. oēs nos. quasi pannus mēstruate vniuerse iustitie nr̄e. q̄ȝtacunq̄ȝ eīm iustitia ꝯꝑata deo nō ē pura. ꝛ prīo quidem angeli etiā iustitia ē īpuritati ꝑmixta. Job. 4. nūquid homo dei ꝯpatiōe iustificabitur. ecce qui seruiūt ei nō sunt stabiles. ꝛ ī angelis suis reperit prauitatem. q̄ȝto magis hii q̄ habitāt domos luteas ꝛc̄. Item nec celi sūt īmaculati coram eo. Job. 15. ecce celi mūdi nō sūt in ꝯspectu eius. q̄ȝto magis īutilis ꝛ abhominabilis hō. Item nec infantes. iuxta illud. nemo ē absq̄ȝ peccato. nec infans cui9 est vni9 diei vita sup̄ terram Itē nec quicūq̄ȝ iusti ꝛ sācti sūt sine peccato. puer. 14. septies ī die cadit iust9 ꝛ eccle. 7. nō ē homo iustus ī terra qui faciat bonū ꝛ nō peccet. si igitur iustitie nr̄e ita sunt īpure. quis vt dicit ꝓuer. 20. pōt dicere mūdum ē cor meū. pur9 sum a peccato. 3° de ꝓpria iustitia ꝯfidendū nō est. quia nō ē firma. vnde quilibet q̄ȝtūcunq̄ȝ magni meriti pōt a iustitia sua decidē. Job. 15. ecce īter sanctos eius nemo īmutabilis. nemo eiȝ de sua iustitia dȝ ꝯfidere. si ꝯsiderat casuȝ ꝑmi angeli. primi parētis. Dauid. Petri apl̄i. ꝛ illi9 heremite de quo legitur ī vitis patrū. 4° nō est ꝯfidendū d̄ sua iustitia. quia nr̄e iustitie nōdum sūt approbate. sed adhuc oz eas deduci ad examen districti iudicii dei. ps̄. cum accepero tp̄us. ego iustitias iudicabo. vbi multa que iusta vidētur reprobabūtur Job. 9. si equitas iudicii querit apud dominū. nemo audet ꝓ me testimoniū reddere. si iustificare me voluero. os meū ꝯdēnabit me. si īnocētem ostēdere me voluero prauū me ꝯprobabit. Tertium malū istoꝝ ē alioꝝ ꝯtēptus / ꝛ asꝑnabātur ceteros / i. valde spernebant alios quos peccatores iudicabant. vbi attēdendum q̄ isti supbiebant ī seipis. cōfidentes de sua iustitia. Itē superbiebant aduersus ꝓximuȝ. alios cōtemnētes. Nota ſm Gre. 22. mor. q̄ quattuor sūt superbie spēs hoc v̄su cōtente. Ex se ꝓ meritis plus falso oībus īstāt. prima species est quando homo bonum q̄d habet a se credit habere. Secunda

quando credit desup esse datum. s3 tamē suis meritis. Tertia quādo iactat se habere qd nō h3. Quarta cū ceteris despectis. ipe singularis vult apparere // parabolā istā // Istis xps adducit similitudinē. vt ex alioꝝ turpitudine suā feditatem aduerterent. Secūdo ponitur ascendentium in templuz cōditō // Duo hoīes ascēderūt in templum // erat templum in alto situm. quia in mōte syon quo quīdecim gdibus ascēdebatur // vt orarēt // Ad nihil aliud eūdū ē ad ecclesiam: nisi ad oratōem. q2 ad hoc est instituta // vnus phariseus // quasi diuis9: q2 gestu habitu z cōuersatōe ab aliis erat distīct9. maxie ex eo q nō erat sic ceteri hoīes: nō quidem in iustitia: sed in supbia // Et alter publicanus // eo ipo argumentum est. q esset pcōr ratōe iplicationis negocioꝝ seculariū. z etiam q2 exactō tributi de vectigalibus erat contra legem. 1. esdre. 7. vnde publicanus pōt dici quasi public9 pcōr. Nota q oīs orās quadruplex templū debet ascēdere. Primū est materiale qd quilib3 debet ascendere cum mentis deuotione de quo. Isa. 56. domus mea dom9 oratōnis vocabitur. Et l3 vbi non vacat hoc templum ascendere. deus exaudiat orantes. tamē vbi adest ꝯmoditas qlibet tenet eccl'a3 p oratōe frequentare. cum enī hō orare non possit nisi alicubi existens. nullus est locus sic orōi cōueniēs queadmodū tēplum deo cōsecratū 3. Re. 8. qdcūq3 orauerit pplš tuus i loco isto tu exaudies de excelso celoꝝ habitaculo. Secūdum templum est spūale. mens. s. hōis. 2. Mach. 14. tu dōīne voluisti templum habitationis tue fieri in nobis. In hoc templo adoratur deus. q2 enim deus spūs est. iō eos qui adorāt vere in spū adorare oportet. ut dicitur. Jo. 4. hoc templū mētis qlib3 ascēdit. quādo ab exterioꝛib9 ad interiora mentē reducit. quia i. ascēsu mentis oportet adorare deum. ps. ascensiōes i corde suo disposuit. vt eleuet supra oē mundanū. Tertiū templū est militaria le tota sc3 ꝯgregatio fideliu3. pria cor. 3. nescitis quia templū dei estis vos. qcunq3 est extra hoc templū ꝯgregatōis fidelium. siue iudeus siue paganus. vl' hereticus. aut scismaticus. acetiā quilibet excōmunicatus. eius oratio nō exauditur. vnde nūeri. 16. dixit Moyses deo ꝯtra scismaticos. ne respicias domine sacrificia eoꝝ. Quartum tēplum est celestis gloꝛie ipse deus. de quo ps. in templo eius omnes dicent gloꝛiā. qd templū quilibet orans debet ascendere mentis desiderio. vt orando solum qrat in hoc templo quiescere. vnd Dam. oratio est ascēsus mentis in deu3. z ps. transibo ad locum tabernaculi admirabilis vsq3 ad domū dei. z iterum. vna3 petii a domino hanc requirā zc.

Secūda pars.

Ecundo cū dicitur Phariseus

autem zc. ponitur diuersa utriusq3 oratio. z duo facit. premittit eīm q superba fuerit pharisei oratio // pharise9 autē stans // stabat phariseus eleuatus. non cōtemplatione mentis. sed tumore elationis. vt dicit Theophil9. Job. 15. qd te eleuat coꝛ tuum z quasi magna cogitans attonitas hos oculos. quid tumet contra deum spūs tuus. vt pferas d ore tuo huiuscemodi sermones // apud se orabat // bene apud se orabat. q2 preces eius superbas deus nō exaudiebat. Job. 35. clamabūt z nō exaudiet. ꝑpter superbiā maloꝝ. Uel sm Basiliu3. iō

apud se orabat · quia ad seipsuz redibat p peccatū supbie · cū eīm preces ei⁹ debuissent celū penetrare · glā tamen meritoꝝ suoꝝ ianis hoc faciebat · vt orās apud se eēt · ꝛ tamē v̄a ꝛ humilis oro extra se rapit orātem // de⁹ grās ago tibi // optime icepit orare · quia orois pncipiū dꝫ esse grarum actio de pceptis · qꝛ sm Tulliū grāruz actio de pceptis reddit benefaciētem pnum ad maiora tribuēda · ꝛ ipsum recipiētem facit capaciorē // quia nō sum sicut ceteri homīes // in hoc male psecut⁹ ē oronis pncipiū · si enim dixisset nō sum sicut ceteri hoīes iusti · qꝛ peccator ego sum · aut nō sum sicut ceteri peccatores · qꝛ ego ampli⁹ peccaui i hoc fortasse veri⁹ dixisset · sꝫ dixit ꝙ nō erat qles sūt ceteri hoīes oēs peccatores · ꝛ ipse sol⁹ iustus . ꝛ quidā sic alios ptēnendo · nō erat reuera sicut ceteri peccatores · sꝫ ampli⁹ oibus peccās. Cōmēdat aūt se de pria pte iustitie · q̄ ē declinare a malo // Raptores // q aliena rapiūt · vi · fraude · aut occulte // iiusti // q omittūt legis iustitiaz // adulteri // q alteri⁹ thoꝝ violāt . Et attende ꝙ triplex malū iponit pharise⁹ ceteris hoīb⁹ oē eīm quod ē in mūdo · aut ē pcupiscētia carnis · quā itelligit per adulteros · aut pcupia oculoꝝ · que ē auaritia · quā itelligit per raptores · aut supbia vite quam itelligit per iiustitiā . magna eīz ē iiustitia nolle subeē . Imponēda autē ista vitia hominibus peius dixit q̄ȝ pmo quia ad spālia crimīa descendit . Et attende quia ab istis trib⁹ vitiis dic pharisæus se esse alienū · sꝫ nō dicit ꝙ sit sicut ceteri homīes · detractores · arrogantes · psumptuosi · qđ vere dixisset · sic eīm gliabatur de sua falsa iustitia · ꝙ nō attēdebat v̄a sua vitia // velut et // .i. qlis est etiā // hic publican⁹ // in hoc vero pessime dixit · quia vt dicit Cris. nō satiauerat ptētum ei⁹ tota hūana nā sed etiā publicanū aggressus ē · minus aūt peccasset si publicanum excepisset · nūc autem vno v̄bo ꝛ absentes inuadit ꝛ uulnera psenti lacessit . quia vero nō sufficit declinare a malo nisi aliquā iustitie ptem habeat · q̄ est facere bonum iō puenīēter cōmēdat se de ea dicens // Ieiuno bis i sabbato // .i. in septimana . quam sabbatū ab vltima die noiabant . Ieiunabāt eīm pharisei: vt dicit Theophil⁹ secūda ꝛ quīta feria . sic igit ieiunia obiicit ptra carnis passionem . vitio v̄o rapacitatis ꝛ iiustitie obiicit aliud bonū dicens // decimas do oīum q̄ possi deo // decime dātur ministris ecclīe · et ptim sūt de iure naturali · ptim v̄o đ iure positiuo · ꝙ eīm aliquid detur ministris ecclīe ad eoꝝ subsistentationē · đ iure naturali ē · ꝙ v̄o detur decīa pars · aut plus vl̄ minus · de iure positiuo est alias Iacob nunq̄ȝ fecisset votum đ decimis dādis · cum ea q̄ sūt de iure natali sub voto nō cadāt . Et attēde quiqꝫ mala nata de supbia pharisei . primū ē irreuerentia dei · qꝛ stans orabat irreuerenter · supbia eīm tollit reuerētiam · ꝛ q̄ȝto qs supbior fuerit · tāto erit min⁹ reuerēs . Secundū malū ē pplacētia sui · qꝛ apud se orabat . Tertiū malū ē ptēptus pximi · qꝛ nō sum sic ceteri homīes Quartū malū ē iactātia · qꝛ ieiuno bis i sabbato . Quintū malū ē pditio oīum bonoꝝ · qꝛ vt dicit Aug . in regula . alia quecūq̄ȝ iiquitas i mal' operib⁹ exercet̄ vt fiāt · supbia v̄o etiā bonis operibus isidiat̄ vt pereāt . qre vt dicit Aug . in v̄bis pharisei · ꝛ nihil inuenio qđ oraue rit · sꝫ ꝙ se cōmēdauerit · ꝛ tamē vt oraret ascēdit · fatu⁹ fuit · qꝛ saltē orare debuerat p aliis · aut p se: vt pseruaret̄

in statu i quo erat. Secūdo ponit̃ hūi lis publicani orõ. ⁊ tangūtur sex. ꝓpter que meruit ĩdulgentiā. quoꝝ primū ē recognitio culpe. vnde Hiero. de sma ragdo. magna ingt iaꝫ ē ps iustitie seip sum noscē hō q̃ prauus sit. vt ex eo di-uine vtuti subdat̃ hūilius. ex quo suaꝫ culpā ignoscit. talis eīm nihil videt in se vnde suꝑbiat. ⁊ iō dicit / publicanus aūt stans / aliter stabat q̃ꝫ pharise⁹. qa ille reputās se iustū. hic cognoscēs pec catum suū. ꝓpter qḋ dimittit̃ ei peccatū vnde Aug. quid miraris si de⁹ ignos-cit. quādo ipse agnoscit. Secūda ꝯditio penitētis ē timor ire dei / alonge / alōge stam⁹ ab eo quem timem⁹. alonge vo stabat vt de⁹ sibi appropinq̃ret. Luc. 15 de filio ꝓdigo cum eēt lōge vidit illum p̃r eius ⁊ mīa mot⁹ ē. Tertia ꝯditio est rubor ⁊ verecūdia patrati sceleris. vn de Ambro. prīo de officiis. in ipsa nr̃a orone multū verecūdia placet. multū ꝯciliat gr̃e apud deum. nōne hoc pretu lit publicanū ⁊ cōmēdauit q nec oculos suos audebat ad celū leuare. vnde dic̃ / nolebat nec oculos ad celum leuare / vbi ē sedes dei: ꝓut oēs leges cōfitent̃ nolebat oculos ad celū leuare ex ꝯfusio ne suoꝝ criminū. prīo esdre. 9. de⁹ me⁹ cōfundor ⁊ erubesco leuare fatiē meaꝫ ad te. quoniā iniq̃tates nr̃e multiplica-te sūt super caput nr̃m. ⁊ delicta nr̃a cre uerūt vsq3 ad celum. Quarto req̃rit̃ ĩ iustificatiōe dolor ꝯmissi. vnḋ subdit / sed ꝑcutiebat pect⁹ suū dicēs / ꝑcutiē do pectus ẜm Theoph. pungebat cor causa malaꝝ cogitationū. sic eīm dole-bat de cōmissis: vt sibiipsi iratus de se ipso exigeret penā. Quīto requirit̃ in iustificatiōe petitio ĩdulgētie a deo. vn de sequit̃ / deus ꝓpici⁹ esto / .i. benign⁹ misericors placat⁹ ut dimittas peccata

ps. ꝓpe est dominus omnibus inuocan tibus eum in veritate. volūtateꝫ timē tium se faciet. ⁊ deprecationem eorum exaudiet. ⁊ saluos faciet eos. Sexto requiritur oris cōfessio / mihi peccato-ri / nō mihi iusto. s3 mihi peccatori sis ꝓpitius. Ysa. 43. dic tu prior iniquita-tes tuas. vt iustificeris. ⁊ ps. dixi con-fitebor aduersum me in iustitiam meā domino. ⁊ tu remisisti impietatem pec cati mei ⁊c̃.

Tertia pars.

Ertio cum dici tur Amen dico

vobis. tangitur fructus vtriusq3 orō nis. vbi duo facit. quia primo adducit sn̄iam / amen dico vobis / .i. vere di-co vobis / quia descendit hic / publica-nus / iustificatus / .i. factus iustus / in domum suam / redit enim ad conscien-tie domum. qui prius erat vagabūdus exterius / ab illo / .i. plus q̃ꝫ ille. q2 ma gis redit iustificatus confitēdo pecca-ta. q̃ꝫ phariseus extollendo sua merita. vel publicanus descendit iustificatus ab illo .i. a deo. qui iustificat impium. ⁊ nō uult mortem peccatoris. sed publi canus descendit iustificatus a seipso. Secūdo ponitur ratio dictorum. ⁊ pri mo de reprobatione pharisei / quia ōnis qui se exaltat / superbiendo queadmo-dum phariseus / humiliabitur / .i. deii cietur ⁊ reprobabitur. ⁊ attende q̃ sig nanter dicit. qui se exaltat. quidam eīꝫ se nō exaltant. sed exaltātur ab aliis. cū eorum merita recitātur ⁊ extolluntur. aut ad dignitatis gradum aliorum in-stantia promouētur. isti humiliari de-bent nō ab aliis. sed a seipsis existimen-do se indignos tali exaltatiōe. vnde Au gustinus de virginitate. 33. hūilitatis

sectatores ꝛ ꝯseruatores maxime eos esse ꝯuenit· qui magno aliquo bono ceteris eminēt· q̃to eīm maior es· tanto te humilia in omnib⁹. nam mēsura humilitatis cuiq̧ ex mēsura magnitudīs data est. quidā vero seipsos exaltāt· et illi ecōtra ab alio deiiciūtur. exaltauit nanq̧ se supbus angelus· ꝛ factus ē dyabolus. exaltauit se primus homo· ꝛ factus ē mortalis. exaltauit se pharao· et submersus ē in mari rubro. exaltauerunt se Dathā ꝛ Abyron in seditiōe· et p̄cipitati sūt viui in infernū. exaltauit se saul· ꝛ demoniac⁹ factus ē. exaltauit se Absalon· ꝛ crinib⁹ suspēsus est. exaltauit se Adonias ꝛ priuatus ē regno sil' ꝛ capite. exaltauit se Roboam· ꝛ diuisuꝫ ē regnum ei⁹. exaltauit se Senacherib ꝛ ceciderūt de exercitu suo cētum ꝛ octoginta millia virorum. exaltauit se nabuchodonosor· ꝛ in morē bestie ꝯuers⁹ est. exaltauit se Holofernes· ꝛ mulier caput eius abscidit. exaltauit se supbus Anthiocus· ꝛ a vermib⁹ cōsumptus ē hoc est illud vitiū ꝓpter quod maxime extirpandū xp̄s carnem assumpsit· ꝯtra qd vt dicit Augustin⁹ tota maxīe militat doctrina xp̄iana. vnde solam humilitatem xp̄s ꝑmittit docere qui ad se uenerint dicēte Augustino. o doctrinam salutarem· o magr̄m dominūq̧ mortalium· qui nō dixit. discite a me fabricar̄ mūdum· aut mortuos suscitare· sed ga mitis sum ꝛ humilis corde. Deinde ponit cām iustificationis publicani // ꝛ qui se humiliat exaltabit̄ // est eīm humilitas virtus alata· que eleuat se habētes Item ē scala a terra pertingēs ad celuꝫ Item ē via regia absq̧ oī periculo. vnde cum beato Anthonio fuisset mūdus ostēsus· vndiq̧ plenus laqueis· clamauit ipse. heu quis ista euadet. Responsum ē ei sola humilitas. rogem⁹ ꝛc.

Dominica vndecima post pentecostes. Prima pars.

Exiēs hiēsus

de finibus tiri venit per sydoneꝫ ad mare galilee ꝛc. Mar. 7. quia deus nulla obligatione sed plena liberalitate prestat beneficia· ideo rogari debet de ꝯferendis ꝛ de collatis beneficiis laudari· qd factum est in sanatione infirmi· de quo agitur in p̄senti euāgelio· quod diuiditur in tres partes· in quarum prima ponitur deuota fideliūꝫ deprecatio. in secūda tangitur benigna xp̄i exauditio. ibi. ꝛ apprehendēs eum ꝛc. in tertia subditur feruens miraculi predicatio. ibi. ꝛ precepit illis· ꝛc. Circa primum tria facit. primo eīm ponitur aduētus christi ad locum miraculi // exiens hiesus de finibus tiri // thirus vt dicit glo. super Ysa. 23. nobilissima ciuitas fuit chananeorum· vbi domin⁹ sanauit filiam chananee a demonio· ꝛ ē ipsa ciuitas metropol' ꝓuintie feniceꝫ vnde fuit Dido que edificauit carthaginem· que genti carthaginensium nomen dedit sue originis: vt punici quasi fenici nominētur· ipsa ciuitas thyr⁹ ut dicit glo. fundata erat in insula magni maris· tante glorie ꝛ potētie: vt ōnes mūdi nationes illuc confluerent· queq̧ mundi preciosa illuc deferentes: prout legitur eze. 27. vnde maximuꝫ erat totius mundi negotiationis forum· sed tandem ꝓpter innumerabilia peccata ciuium· ꝛ maxime ꝓpter eorum superbiam dei iudicio Nabuchodonosor trib⁹ annis eam obsedit· ꝛ decem mensibus· edificans agerem in gyro ꝛ munitiōes ꝓut predicitur in ꝓphetia ezechiel'. 26.

quam captam funditus euertit. et que p̄mo erat statio nauium. facta ē ex solitudine siccatio sagenarum. voluit autē dictus Nabuchodonosor eā facere cōtinentem terre. sed nō potuit. post .70. vero annos reedificata fuit ciuitas sicut predixit Ysa. 23. quam Alexander magnus de egipto rediens cum victoria subiugauit. et misterio ethyopum multarumque gentium lapidibus et arboribus fecit terre ↄtinētem. igitur patet vnde veniebat dominus. Deinde ponit qua transiuit // venit per sydonem // Sydon ciuitas opulentissima est. quā fenices mare rubrum transeuntes edificauerunt. et ꝓpter habundantiam piscium. qui ibi capiūtur. eam vocauerūt sydon. nam piscem fenici sydon appellant. vel sic dicta est ciuitas illa a sydoniis natis ex sydone priogenito chanaan qui eam edificauerat. Deinde ponit quo peruenerit // ad mare galilee // relicta tyro et sydone regione gentiliū ad iudeos venit. ne preberet iudeis occasionē existimandi eum legis transgressorem. q si gentilibus admisceret quia vero supra mare galilee multe regiones erant. ostendit ad quam illarum venerit // inter medios fines decapoleos // decapolis grecum nomen est et dicitur a deca qd ē decem et polis qd est ciuitas. dicitur igitur christus venisse ad mare galilee s̄m Bedam. in ea pte cui e regione contra posita est regio decem ciuitatum. circa pellam et gazarā contra galileam. Nota quia iste christi progressus significat aduentum ipsius ad gentes. tyrus enim angustia interpretatur. et significat synagogā que angusta erat. in paruo enim populo. et angustato cerimoniis cognoscebatur deus. Ysa. 49. angustus est mihi locus. fac spatium mihi vt habitem. et ideo a finibus iudeorum exiens fides christiana. venit supra mare presentis seculi ī latitudinem gentium. que. 10. ciuitatū numero intelligitur. 2. Re. 19. Respōdit vir isrl ad viros iuda decem partibus ego maior sū apud regē. magisque ad me partinet dauid q̄ ad te. Uenit autem christus in latitudinem gentium p sydonem. que venatio interpretatur. quia piscationis venatione facta p apostolos ad nos venit notitia nominis dei vel aliter tyrus mentem superbam significat. vnde ipsi regi tyri dicitur in figura primi angeli. qui est rex super omnes superbos. eleuatum ē cor tuum et dixisti deus ego sum. et in cathedra dei sedi in corde maris. eze. 28. cathedra dei mens humana est. in qua superbiēte sedet superbie princeps. sumit autē superbia originem ex complacentia suiipsius. vnde Augustinus. fundamētum babilonie ciuitatis est amor. et sui complacētia. ex hoc vō tyrus humana scilꝫ mens superbit. quādo sibiipsi complacꝫ in actibus. in virtutibus. et in potentia eze. 27. o tyre tu dixisti perfecti decoris ego sum. q̄tum ad virtutem. et in corde maris sita. q̄tum ad potentiam. Sꝫ aduertendum. quia nō omnis sui ipsius complacentia causat superbiam. licet q̄libet sit occasio superbendi. sicut enim possunt placere alie creature absque peccato. vnde ps̄. delectasti me domine in fractura tua etc. ita absque superbia pōt aliquis sibiipsi complacere. quatuor autem requiruntur in complacentia sui: ne sit damnabilis. primo q sit de veris bonis. vt in vigore anime. de subtilitate ingenii. de gratiis donis et virtutibus. nō quemadmodum dicitur de aliquibus puer. 2. gaudēt cū malefecerit

⁊ exultant in rebus pessimis. Secūdo oportet q̄ complacētia nō excedat ipsorum bonorum mensuram. sicut eīm frequenter plus placet mulier q̄ȝ sit placibilis. ita quidam sibiipsis etiam de veris bonis plus placent q̄ȝ sint placibiles nō enim minus excecat mentem qđ est interius eo quod ē exterius. Tertio requiritur q̄ nō persistat aliquis in suiipsius complacētia. sed ad dominum referat qui hoc dedit. vnde sibi complaceat. Augustinus. 4. cōfes. 12. Si placent corpora deum lauda ex illis. ⁊ in artificem eorum retorque amorem. ne ī his que tibi placent ipse displiceas. si placēt anime in deo amētur. Quarto requiritur vt sic cōsideret placibilia sibi. q̄ etiā attēdat ꝓprios defectus. ne ex illis supbiat. ⁊ hos nō emēdet. fatuus eīm est q alienum opus sic cōsiderat. q̄ suum proprium negligit. vere autem bona placibilia opera dei sunt. defectus vero est ex nobis. vnde Osee. 13. iniquitas tua ex te. salus autem tua nō nisi ex me. q̄ ꝓpter nō minus sunt cōsideranda ea in q bus anima sibi displicet. vt ea corrigat q̄ȝ ea in quibus sibi complacet. Qui vo aliter sibi complacet q̄ȝ dictum est. ille statim edificare incipit tyrum superbie ciuitatem. cuius fundamentum ē inordinata suiipsius complacētia. de qua cōsurgit paries superbie distinctus triplici ordīe scȝ tumore sui. cōtemptu ꝓximi. ⁊ irreuerentia dei. Ex tumore mētis quattuor procedūt edificia. scȝ vana gloria. cuius mansiones sunt ypocrisis. ostētatio. superstitio. ⁊ arrogantia. Alterum edificium ē accidia. que negligit bene operari. cuius mansiōes sunt tedium virtutis. stupiditas mētis in penitētia. Tertium edificium ē dissolutio in prosperis. cuius mansiones sūt luxuria. gula. vanitas. ⁊ auaritia. que tribuit vnde predicta vitia fabricētur Quartum edificium est in patientia in aduersis. vnde oriūtur iste mansiones indignatio aduersus dominum. abnegatio eius. blasphemia. desperatio. Itē ex cōtemptu ꝓximi tria erigūtur edificia. si quidē ꝓximus nō sit magni valoris. de eo est ī misericordia. cuiꝰ mānsiones sunt quecunq̄ȝ vitia opposita operibus pietatis. si vero sit extimatio q̄ proximus sit alicuius virtutis. tunc ē secundum edificium. scilȝ. inuidia que gaudet de malo. ⁊ dolet de bono. cuius mansiones sunt detractio. calūpnia. irrisio. si vero iam ꝓximus tante sit virtutis: vt videatur offendisse. tunc est tertium edificium. s. ira. cuius mansiones sunt discordia. scandalum. scisma. odium. homicidium. Item ex irreuerentia dei procedūt duo edificia scȝ igratitudo de perceptis. ⁊ presumptio de ꝑcipiendis. sacrilegiū. diuinatio. omnis ars magica. heresis. ⁊ symonia: quorum enumerare mansiones longum ē: Hec est ciuitas maledictionis superbie quam qui edificat. edificat ad gehennā ipsa nanq̄ȝ est habitatio demoniorum: vt dicitur Apoca. 18. veniens itaq̄ȝ dei filius ad mare presentis seculi in mediam exterminii terram ꝓsiliit: vt dicitur sap̄. 18. ⁊ exiuit a tyro ciuitate superbie. ⁊ ab omnibus finibus eius: quia semetipsum exinaniuit. formam serui accipiens. nec vllum vitium edificii superbie in eo repertum est. sed venit ad nos per sydonem paupertatis ⁊ humilitatis. eodem autē modo ad huc ipse christus exit ab omni mente superba: quia inflata mens eum continere nō potest. vnde tyrus angustia dicitur. quia suberba mens q̄ȝto amplius inflatur:

vt sit cathedra dyaboli· tanto amplius
angustatur· ne deum suscipere possit.
Secundo ponitur infirmi cuiusdam p̄
sentatio // ꝛ adducunt ei surdum ꝛ mu-
tum // surdi sūt omnes peccatores ꝛ mu
ti . mich. 7. ponent manum super os·
aures eorum surde erunt. surdi quidē
sunt ad clamorem christi· qui clamauit
dictis factis morte vita descensu ascen
su : vt redeamus ad eū. sicut dicit Au
gustinus. 4 . ꝯfessio. quam vocē La
zarus de monumento audiuit· terra
quia tremuit· celum quia obtenebra-
tum est· petre quando scisse sunt· ꝛ mo
numenta quando aperta sunt. Item nō
audiunt predicatores qui sunt dei pre-
cones· sunt enim uelut aspis surda que
nō exaudit vocem incantantium. incā
tatores sunt vt exeat anima d̄ caverna
dyaboli: vt venenum abiiciat vt ꝯtre
ctari se permittat· exit per contritionē
abiicit venenum per confessionem· con
trectatur per satisfactionem. Item sur
di sunt peccatores ad vocem scripture
que est liber statutorum dei· que tamē
sic clamat incessanter: vt aliquando au
diatur. Ysa. 29. audient in illa die sur-
di verba libri. Item surdi sunt peccato
res ad clamorem creature· que tota cla
mat se defectibilem : ꝛ deum esse aman
dum. Ber. mundus clamat ego defi-
cio: caro clamat ego inficio: dyabolus
clamat ego decipio: christꝰ clamat ego
reficio: quem ergo sequeris miser ho
mo. Item surdi sunt ad vocem illā po
tentissimam. Surgite mortui venite
ad iudicium. Item nec illam aduertūt
vocem dampnationis. Ite maledicti
in ignem eternum qui paratus est dya-
bolo ꝛc̄. Item nec clamorem glorifica
tionis audiunt. venite benedicti prīs
mei ꝛc̄. Muti sunt etiā peccatores ad
confessionem peccatorum· ad dei lau-
dem· ad prolationem verborum edifi-
cationis aliorum. Tertio ponitur de
precatio // ꝛ deprecabātur eum vt im-
poneret illi manum // efficax enim ē xp̄i
manus ad saluādum. Ysa. 59. nō est ab
breuiata manus domini: vt saluare ne
queat. hec est illa manus que plantauit
aurem· ꝛ formauit os hominis ꝛ linguā
exo. 4. quis fecit os hominis· aut quis
fabricatus est surdum et mutum· nōne
ego ꝛ cetera.

Secunda pars.

Ecūdocuz dici tur Et apphēn

dens cum ꝛc̄. ponitur benigna precan-
tium exauditio· vbi duo facit. premit
tuntur eīm septem que operatus est in
hoc miraculo. Primū est infirmi ap-
prehensio // ꝛ apprehendens eum // vt .n.
humanum genus liberaret a morte· na
turam nostram assumpsit. hebreor. 2.
nusq̄ angelos apprehendit· sed semen
Abrahe apprehendit: vt per mortē eius
destrueret· qui habebat mortis imperi
um· ꝛ eos liberaret q erant obnoxii ser
uitutis. sic etiā vt hūc liberaret appre
hendit manu. Hier. 21. apprehendi ma
num eorum: vt educerem eos de terra
egipti. Secundo ponitur ipsiꝰ seque-
stratio // de turba seorsum // ꝛ hoc ꝑpter
tria. primo s̄m Crisostomum: vt doce
at nos fugere inanem gloriam· ne ope-
ra nostra faciamus coram hominibus.
Secundo vt dicit glo. quatinus doce-
at q̄ principium sanande mentis ē a tur
bis cogitationum segregare dolentem.
Tertio ne tumultu turbe impediretur
surdus ab intentione diuina. Tertio
ponitur digitorum immissio // misit di-
gitos in auriculas eius // primo quidē

quia digiti pertinent ad operum distinctionem. vt igitur audiēdo disceret. qd qualiter esset agendum. digiti in aure eius ponūtur. Secunda vt diuina lex in tabulis cordis eius scriberetur scripta digito dei. Tertio quia digiti dei significant dona spiritus sancti. per que ē spiritualis mentis auditus. Quarto ponitur ipsius lingue medicatio // ꝛ expuēs tetigit linguam eius // ecce nouum medicinale vnguentum. Theophilus. oīa mēbra corporis christi diuina existunt ꝛ sancta. etiam sputum quod est superfluitas. Quinto ponitur aspectus ī celum // ꝛ suspiciens hiesus // ꝛ hoc ideo vt dicit Beda. q̄tin⁹ ostēderet inde mutis loquelam. inde surdis auditum. inde cunctis infirmātibus medelam esse querēdam. ps. auxilium meum a domino. qui fecit celum ꝛ terram. Jac. 1°. oē datum optimum ꝛ omne donum perfectum desursum est. Sexto ponitur signum doloris // ingemuit // nō eo ꝙ ipsi sit opus aliquid a patre cum gemitu petere. sed vt daret exemplum gemendi in oratione pro nostris ꝛ aliorum excessibus. Ingemuit etiā vt dicit Crisostomus compassus miserie tantarum infirmitatum. in quas genus humanum ꝓpter peccatum inciderat. Septimo ponitur christi imperium. et ait uerbo potentissimo per quod facta sunt omnia // Effeta // ebraycum verbum est. ꝛ ideo subiunxit eius interpretationem // qd ē ad aperire // mandauit auribus eius etiam surdis. vt aperirētur a surditate. ꝛ surditatem nostram aliquādo forti clamore frangit. fregit surditatem Pauli dicens. Saule saule quid me perseqūris. fregit etiam surditatem beati Augustini prout ipse dicit. 10. confes. clamasti ꝛ vocasti. ꝛ rupisti surditatē meam. coruscasti ꝛ splenduisti ꝛc. Secūdo ponitur sanitatis effectus. ꝛ primo de auditu // ꝛ statim // ad verbum christi // aperte sunt aures eius // ī missione digitorum in auriculas. ꝛ verbo christi dicētis. effeta. appuit aures surdi. Ysa. 35. aures surdorum patebunt. Deinde ponit miraculum de liberatione muti // ꝛ solutum ē // virtute saliue christi // vinculum lingue eius ꝛ loquebatur recte // dei enim perfecta sunt opera. vbi excepto miraculo aptionis aurium triplex attende miraculū. vnum quia solutū ē vinculū lingue ei⁹. accipiēs loquendi facultatē. Alterū quia locut⁹ ē: cum tamē nemo eum hoīum docuerit. Tertiū quia loquebat̄ recte. nō balbutiens aut detrūcās verba. Et attende qꝛ multū expedit vt soluat̄ viculū lingue peccatoris. quā dyabolus triplicit̄ ligat. visco verecūdie: ne cōfiteat̄. visco pigritie ad orōem. visco imūditie q̄liter quorundam hoīuꝫ lingua ligata ē vt cōtinue turpitudīs ꝛ inhonestatis verba pronūtiet. mors autēꝫ ꝛ vita in manu lingue sunt. vt dicit̄ puer. 18. et iterum Mat. 12. ex verbis tuis iustificaberis. ꝛ ex verbis tuis condēnaberis. qua ꝓpter expedit vt saliua xp̄i tangat linguā eoꝝ. ꝛ corrumpatur vinculum prauitatis ꝛc. Tertia pars.

Ertio cum dicitur et precepit

illis. subditur miraculi feruēs predicatio. vbi tria ponūtur. primū ē p̄ceptuꝫ de tacēdo miraculo // ꝛ precepit eis: ne cui dicerent // ꝛ h° q̄ttuor ex cāis. prīa ƀm Hieronimū vt doceret nō esse gloriandū ī v̄tutib⁹. sꝫ ī cruce ꝛ hūiliatiōe Secūda vt dicit Criso. ne ante tps accēderētur iudei ad mortē xp̄i inferēdam

ꝓpter inuidiam miraculi. Tertia ꝑm Theophilũ vt doceret q̄ beneficia largientes laudes querere non debemus. sed accipiẽtes cõuenit benefaciẽtes laudare. Quarta ꝑm Augustinũ vt ferũter predicemus xp̄i gloriam. cuius predicationis ab ipso mandatum habemus dum cõspicimus eos. quibus datũ erat preceptum silentii. tanto amplius predicasse q̄to ne predicarent amplius mandabatur. quis ergo iussus predicare tacebit. quãdo iussi tacere sic ardẽter predicauerunt. Secundo ponitur miraculi predicatio // q̄to autem eis precipiebat vt tacerent. tanto magis predicabant // crescebat ardor predicandi prohibente christo. quez continere nõ poterant. Hiero. profectionis christi preconia etiam adiuratus tacere nequeo // et eo // .i. mandato christi dicentis vt tacerent // amplius admirabãtur dicẽtes // mirabãtur turbe de christi miraculo. sed amplius admirabãtur quia tãti miraculi gloriam nõ querebat. queadmodum pharisei gloriam hominuz querũt et ideo hanc gloriam quaz fugiebat xp̄s impingebãt etiam ineum. Tertio ponitur laus // bene omnia fecit // bona quidem nõ sufficit facere nisi bene fiãt. Bene autem fiunt quãdo dei adiutorium postulatur. et quãdo humana gloria fugitur. et ideo christus bene fecit // et surdos fecit audire. et mutos loqui // vbi datur intelligi q̄ nõ tantum vnum surdum et mutum sanauerit. sed multos. vnde videtur hoc esse idem cum eo q̄d legitur Mat. 15. vbi dicitur q̄ dominus veniens de finibus tyri et sydonis ad mare galilee adductos ad se mutos. claudos. cecos. debiles. et alios multos. curauit eos ita vt turbe admirate glorificerent dominũ deuz isrl'.

In festo beati Augustini. Introductio

Vos estis sal terre Quod

si sal euanuerit in quo salietur etc. Mat. 5. si verum est q̄ opus suum commẽdat opificem. iuste quilibet p̄dicator diuini verbi gloriosissimũ et iclitum doctorez beatum Augustinũ debet q̄tum potest dignis laudibus commẽdare. meritis extollere. et glorificare preconiis. per cuius claram sacre scripture interpretationem predicatiõis facultatem habemus quã veritatis intelligẽtiam de ꝓfundo sic in aptum ꝓduxit. vt predicatoribus sine difficultate in promptu sit ex ea vite pastum fidelibus ministrare. vnde Hiero. ad Augustinũ ep̄la. 26. Certe quicquid dici potuit et sublimi ingenio de scripturarum sanctarum hauriri fontibus. a te positum atq; disertum ẽ. et Seuerus ep̄la. 33. ad eũdem. benedictus deus per preconium oris tui. ita vt quicquid de eius plenitudie ad nos vsq; redundat. iocũdius efficiatur et gratius. Vere igitur vt dicit Audax epistola .81. predicabilis est ac nimirum suscipiendus omniq; laudum genere prosequẽdus gloriosus pater Augustinus q̄d vt digne per nos fiat. intacte matris cuius laudes multiplices idez pater exposuit. patrociniũ imploremus dicẽtes aue etc. Prima pars.

Vos estis sal terre Quod si sal

etc. ꝯsuetudo ẽ his q̄ expediũt magr̄os i aliq̄ facultate. q̄ dũ licentiãt eos p̄mo ipsos ꝯmẽdãt i vita. scia. et ꝯditiõe doctrie. 2° denũtiãt q̄d sit docturi. 3° ꝯcludũt q̄le sint adeo p̄miũ r̄cepti. sũm⁹ aũt

magister celestis christus scilz istituēs magistros z doctores in scola militantis ecclesie. quorum precipuus fuit beatus Augustinus. hec tria in presēti euangelio de ipsis dicit. sedens enim in monte. qd pertinet ad dignitatem magistri. docebat discipulos suos. ostendens perfectionem doctorum ecclesie. z primo commendat status eoꝝ multiplicem dignitatem. Secundo ꝓponit doctrine veracem soliditatem. ibi. nolite putare zc̄. Tertio premittit premii felicem sublimitatem. ibi. qui ergo soluerit. Circa primum quattuor tangit dignitates doctorum cōparās eos sali. luci ciuitati. z lucerne. sal quidem sunt ratione celestis sapiētie. quam sapiunt. lux vero ratione clare doctrine qua ceteros instruūt. ciuitas rōne edificii spiritualis vite. sed lucerna ratione boni exempli. quod aliis tribuūt. primo thim. 4. dicitur doctori ecclesie. esto exemplum fidelium in verbo. in conuersatione. in caritate. in fide. in castitate. dū venio attende lectiōi. exhortatiōi z doctrine. primo igitur comparat eos sali dicēs // vos // doctores ecclastici // estis // nō natura sed gratia // sal terre // nō quidem sal terre quasi sal terrestre ꝫ terre quia ipso terrestres homines condiunt. Nota quia nomine salis celestis sapientia intelligitur. vnde īfantibus datur sal cum cathezizant dicēte sacerdote. accipe sal sapiētie. z de homine insipiēte dicimus. q nō habet sal in capite. rōnabiliter quidez ꝓpter quattuor. scilicz rōe generationis salis. ratione ꝓprietatis. ratione efficacie. z ratione vtilitatis. ratione quidem generationis. quia vt dicit Eusebius. sal ꝫm substātiam ē ex aqua. sed virtute solis z spūs in alterā transit naturam. sic celestis sapiētia generatur in mente. cum amara fiunt ista mundana. z iar descimus ad diuina perfusi aura sancti spiritus. nec enizista sapientia inuenitur in terra suauiter viuentium. vt dicitur Job. 28. ꝓpter qd dicit ecclēs. 2°. cogitaui abstrahere a vino carnem meam. vt animum meū transferrem ad sapiētiam. talis trāsmutatio celestis sapiētie facta fuit in beato Augustino. qui adhuc iuuenis cepit in diuinam sapiētiam commutari. ita vt omnia illi mūdana amara essent. 3. confes. 4. liber exhortationis sapiētie mutauit affectum meum. z ad teipsum domīe mutauit preces meas z vota mea ac desideria mea. fecit alia viluit mihi repente omnis vana spes. z immortalitatem sapientie cōcupiscebam. estu cordis incredibili. z iam surgere ceperam vt ad te redirem. ardebam deus meus reuolare a terrenis ad te. cum vero ex toto ad deum fuit cōuersus ex intimis cordis medullis. spem oēm quam habebat in seculo dereliquit. iam nō vxorez nō filios carnis. nō honores seculi querens. vnde. 9. confes. 1°. de seipso dicit christe hiesu adiutor meus z redēptor meus. q̄ suaue mihi subito factum ē carere suauitatibus nugarum. i. vanitatum. vel trufarum mearuz. z q̄s amittere metus fuerat. iam dimittere gaudium erat. eiiciebas eīm eas a me. tu vera z summa suauitas. eiiciebas z intrabas pro eis omni voluptate dulcior sed nō carni z sanguini zc̄. sic igitur de terrenis commutatus est beatus Augustinus in celestem sapientiam. Itez ꝓprietas salis est. quia missus in igne saltat. hoc idem facit celestis sapientia quia in igne tribulationum non deficit. ꝫ ī aduersis istius seculi exultat. act. 5. Ibāt apl̄i gaudētes a conspectu consilii

quonia͂ digni habiti sunt ꝓ nomīe hiesu
ↄtumeliam pati. nō fuit beatus Augu
stinus ↄsumptus tribulationibus p̄sen
tis seculi· sed existens in eis velut sal·
saltauit in igne· in tribulationib⁹ plebi·
um saltauit confortādo· in tribulatio·
nibus hereticoꝝ saltauit disputādo· in
tribulatiōe vltima guādalorum salta
uit in celum. 2. Re. 6. Dauid saltauit
totis viribus ante dominū. Cant. 2. ec
ce iste venit saliens in montibus transi
liens colles. Item efficacia salis ē: quia
malos humores ↄsumit· ⁊ seruat a pu·
trefactione· ⁊ vermes nō sinit genera·
re. de sapia vero dicitur sapie. 6. con·
cupiscētia sapie deducit ad regnum per
petuum. tale sal fuit beatus Augusti·
nus cuius doctrina perfusa ī ecclesia cō
sumit humorem concupiscētie· mentez
a corruptione seruat· ⁊ vermes hereti
corum occidit. vnde Paulinus Au·
gustino epistola. 27. o vere sal terre·
quo precordia nostra ne possit seculi er
rore vanescere ↄdiūtur. Item vtili·
tas salis ē· quia est omnis saporis prin·
cipium· est enim condimētum sine quo
nihil est sapidum· sic absqꝫ celesti sapien
tia nihil sapit habētibus sanum gustuz
sed hii qui habent infectum gustum in·
teriorem· nō sapiunt que dei sunt. Doc
trina vero beati Augustini est condi·
mentum totius scripture habens oēm
saporem ⁊ suauitatem. vnde longian⁹
Augustino epistola. 22. sanctis scripti
tuis iam nō melle sed nectare dulciori·
bus· si mereor me informare digneris.
⁊ macedonius ad eundem epistola. 46.
miro modo afficior sapientia tua· ⁊ in il
lis que edidisti· ⁊ in his que interueniēs
pro sollicitis mittere nō grauaris· que
tantū habent acuminis scitatis ⁊ scie· vt
nihil supra. Deinde ponit cautelā· di
ligēter eīm est sal ↄseruandū· qꝛ si ꝑiret
nō eēt vnde posset remediū adhiberi.
ideo ait // qꝫ si sal euanuerit // euanē dicit
sal quādo ꝓpriam virtutē amittit· tūc
eīm vanum ē ⁊ īutile. vnde Mar. 9.
dicit. qꝫ si sal īsulsuz fuerit ⁊c. alia vero
lr̄a habet. qꝫ si sal īfatuatū fuerit ⁊c. // in
quo salietur // quia eīm nō ē sal salis ideo si
sal efficiatur insulsuz· nō erit dare quo sa·
liri possit. vbi ↄsiderādum q̄ꝫta diligē
tia doctores eccl'ie debeāt custodire ī se
ipsis salē sapiētie· ne euanescat· quonia͂
vt dicit Hiero. si errauerit doctor nul
lo alio doctore poterit emēdari. Deide
ponit talium reprobationē triplicē. pri
ma // ad nihilū valet vltra // oīs res ad
nihilū valet· cum non attingit finem et
operationē ad quam ordinatur· ideo doc·
tor infatuatus ad nihil valere dicitur· qa
subditos suo sale sapiētie salire nō pōt.
Secūda reprobatio // nisi vt mittatur fo·
ras // glo. ab officio predicādi. Tertia
reprobatio // ⁊ ↄculcetur ab hominibus //
calcatur qui pedibus opprimitur. sic doctor
īfatuatus hoīum affectibus ↄculcatur
quia ī ↄtētu habetur. Nota quia sal sa
pientie in doctorib⁹ ecclesie vanum ef·
ficitur ⁊ inutile ꝓpter quiq̄ꝫ scꝫ vanita
te mūdane sapientie phie. vnde beatus
Hieronim⁹ ꝓut de seipso dicit in epl̄a
ad Eustochiū. raptus fuit ad tribunal
dei ⁊ ibidem diutius flagellis cesus· qa
Ciceronem magis legebat q̄ꝫ verba sa
cre scripture. Secūdo sal infatuatur er
rore vt dicit Hieronim⁹. Tertio infa
tuatur quādo celestis sapia que p̄ciosior ē
cūctis opib⁹ ordinatur ad acquirēda bona
tpalia· sicut fatu⁹ dat aurū ꝓ pila. Quar
to īfatuatur ſm Aug. quādo metu tpaliū
ꝑsecutionū amittūt doctores regna celo
rū. Quito īfatuatur carnalib⁹ desideriis
exēplū ď salomōe. ñ fuit aūt beat⁹ Au.

sal infatuatum vanitate mundane phylosophie: quia licet de seipso dicat .4. cõfes. 16. q omnes libros liberaliũ artiũ per seipsum legerit ꝛ intellexerit. õnia tamen hec reliquit intendens lumini sapientie celestis dicens. ꝛ. confes. 10. O eterna veritas ꝛ vã caritas. ꝛ cara eternitas tu es deus meus. tibi suspiro domine die ac nocte. quicquid enim in humanis scientiis continebatur q̃tũs expolitum ꝛ veridicum nõ eum tamen rapiebat aut delectabat. si nõ erat ibi nomen saluatoris: vt ipse dicit. 3. confes. 4. Item nõ fuit beatus Augustin⁹ deprauatus erroribus. ante quidem conuersionem suam multis erat erroribus implicatus. sed ex quo veritatem celestis sapiẽtie nouit. ĩ ea regula fidei mansit. in qua viderat eum mater sua stantem. ꝛ cunctos errores ipse impugnauit. vñ ipse epistola. 83. ad maxiũ multũ inquit laboramus q̃tum dominus donat contra diuersos errores arguẽdos. Item nõ fuit implicatus sollicitudine acquirendi lucra temporalia 9. confes. 1°. iam liber erat animus me⁹ a curis mordacibus ambiendi ꝛ acquirendi voluptãdi. atq; scalpendi scabiẽ libidinis. ꝛ gaudebã tibi claritati mee. ꝛ diuitiis meis ꝛ saluti mee domĩo deo meo. Item nõ fuit infatuatus timore persecutionũ. nam cominãtibus hereticis ipse sic eis rescribit epl'a cẽtesima decima ad donastistas. inimici facti sumus vobis ꝛ mandastis quia occidetis nos. qui veritatẽ vobis dicimus. vindicet nos deus de vobis: vt errorem vr̃m in vobis occidat. ꝛ fratri Eusebio scribens epl'a. 13. veruntamen ego tanto animi dolore pcussus. quid facerem nisi saltem loquerer. an vero illi ista faciunt. ꝛ mihi dicit tace. auertat a me dominus hãc amentiã. ꝛ cum ipse mihi ĩperet per apl'm suum ꝛ dicat ab epõ refelli oportere docẽtes que non oportet ego eoꝝ indignationib⁹ territus taceã. Item nõ fuit beatus Augustin⁹ infatuatus amore carnalis voluptatis. tamẽ verum ẽ: q ante suam cõuersionem tali fuit captus amore. ꝑut dicit. 3. cõfes. 1. veni carthaginẽ nõdum amabã ꝛ amari amabam. amari ꝛ amare dulce mihi erat magis. ꝛ si etiã amãtis corpe fruerer. veneno igit̃ auaritie coĩquinabat̃ ꝛ sordib⁹ cõcupiscẽtie. cui rei sic colligatus erat. ꝑut dicit. 6. cõfes. 11. q miserum se putabat nimis fore. si femĩe priuaretur amplexib⁹. ꝛ vt dicit ĩ secũdo libro 3°. monitiões m̃ris muliebres iudicabat. quib⁹ ipsa ne fornicaret̃. maxime vero ne adulteraret̃ monebat. attamen vt dicit. 8. libro. ꝛ. in exordio sue adolescẽtie adeo petiit castitatẽ. sed dicebat noli mõ. timebat eĩm cito exaudiri ꝛ cito sanari a morbo cõcupiẽe quem malebat expleri q̃ extingui. at vbi cepit cõuerti ad dominũ. apparuit ei caste dignitas continẽtie serena nõ dissolute hylaris: blandiẽs vt ad se veniret ꝛ extendit manus ad eum suscipiẽdũ ꝛ amplectẽdum dicẽs. quot pueri ꝛ puelle cõtinẽtiam seruãt. tu nõ poteris dei auxilio quod isti ꝛ iste. suscepit eum igitur castitas continẽtie: vt nec vxorem quereret. nec aliquam haberet spem seculi vt dicit. 8. libro. 13. ꝛ in. 10. libro. 30. Iussisti domĩe vt contineam ꝛ factũ ẽ. quoniam tu dedisti etiã anteq̃ dispensator sacramenti tui fierem. Secũdo doctor ecclesiastic⁹ luci compatur rõe claritatis doctrĩe. vñ dicit // vos estis lux mundi // Crisostomus ꝑpter vbũ uite lux sũt doctores quo illũinãtur ignorãtes. Consideradũ quia lux q̃tum ad

subaꝫ q̄litas ē celestis corꝑis· tales vo
sūt doctores eccl'ie. Dan.12. qui docti
fuerint fulgebūt q̄si splendor firmamē
ti· ⁊ qui ad iustitiā erudiunt fulgebunt
quasi stelle in ꝑpetuas eternitates. fir-
mamentū sacra scriptura ē.13. ꝯfes. cu
ius splendore ē beat⁹ Aug. q a luce ipsi⁹
fulget. talis ē doctrina beati Augustini
tota celestis· nihil mūdanū vl' terrenū
ꝯtinēs· sicut apparuit ī visiōe illi muli
eri q̄ vidit eū trinitatis archanū subtili
ter ꝑquirētem. eccle.24. ego ī altissi-
mis habito ⁊ thron⁹ me⁹ ī colūna nubis
Itē actus lucis ē ab'condita reuelare·
ipsi⁹ vo doctrina manifestauit quecūqꝫ
abscondita· oēs q̄ones de trinitate· de ī
carnatione· d' rerꝫ ꝑductiōe· ⁊ quecūqꝫ
difficilia ipse declarauit. Job.28. ōne
ꝑciosum uidit ocul⁹ ei⁹· ꝓfunda quoqꝫ
fluuiorꝫ scrutat⁹ ē· ⁊ abscondita ꝑduxit
ī lucem· ita vt ī oī vitate scripture splē
deant. Job.25 sup quem nō fulget lu-
men ei⁹· ⁊ Job.41. q̄liter lux quorun-
dam abiiciaī doctorꝫ sub figura ꝑncipis
dicit' tenebrarꝫ. sub ipso erūt radii solis
sternet sibi aurū q̄si lutū de quo gemē-
dum nō gaudendū ē· nec subsanādi sūt
ꝫ plangēdi. q's eīm obscurato sole letet'
quis nō doleat: q2 filii syon quondā īcli
ti ⁊ amicti purpura reputati sūt ī vasa
testea opus manuū figuli. Item effica-
cia lucis ē calefacere· talis est doctrina
beati Augustini· quia mētem īflāmat
vnde Seuer⁹ Augustīo ep'la.33. vbis
doctrine tue vide qd facias· quia sic bo
nus es: vt nos rapias ad amorē. ⁊.10.
ꝯfes.5. domīe amo te· percussisti cor me
um verbo tuo· ⁊ amaui te· ꝫ ⁊ celuꝫ ⁊
terra ⁊ oīa que in eis sunt· ecce vndiqꝫ
mihi dicūt sine cessatiōe: vt amem te.
hec sūt verba que inflāmant ad amorē
dei. Item lux dirigit nauigātes: ne pe
reant ambulātes· ne impīgant operā
tes· vt ꝑficiāt ꝯtemplātes ne errēt· ꝓp
ter qđ Paulin⁹ scri Romanio ep'la.32.
audi inqt fili legem pr̄is tui .i. Augu-
stini. ⁊ noli repellere ꝯsciam mr̄is tue·
sed tibi occursis cūctis toti⁹ orbis vo-
luptatum illecebris· illū tātum inter
fragil' discrimīa vite aspiciēs· ⁊ habens
pectore· tutus eris. Tertio doctor ec-
clesia. hic⁹ ciuitati cōparatur rōne edifi
cii spūalis vite/ nō pōt ciuitas abscōdi
supra montē posita, etiā si abscondi vo
luerit mons ipse supra quē posita ē· pa-
tētem eā facit. Et nō qꝫ qlibet iustus
ciuitas pōt dici· quā deus īhabitat· cu-
ius edificiū ē in fide spe ⁊ caritate forti-
tudīe tꝑantia iustitia prudētia ceterisqꝫ
vtutibus atqꝫ donis. soli vo doctores
eccl'ie quia vita ⁊ vtutib⁹ alios iustos
excellūt sūt ciuitas dei· nō vbicūqꝫ sita
ꝫ fundata ī mōte ⁊ altitudīe iustitie. lꝫ
igit' alii latere possint· doctores tamen
eccl'e non sūt quorꝫ vita oib⁹ pꝫ. Hier.
30. ciuitas edificabit' ī excelsis. vbi at
tendēduꝫ ē prīo: qꝫ beat⁹ Aug. ciuitas
dei pōt dici· tum q2 in eo fuit oīs vtutis
edificiū: vt eēt dignū deitatis hītaculū
sicut pꝫ ī.10. ꝯfes. tum q2 totis viribus
laborauit ad edificiū ciuitatis superne.
vnde Aug. dicit' quasi augēs supernaꝫ
ciuitatē· de quo legit' eccle.50. ecce sa-
cerdos magnus qui in vita sua suffulsit
domum ⁊c. qui preualuit amplificare
ciuitatem· tum etiam quia in ciuitate
reperitur quicquid est necessariuꝫ uite
sic et in beato Augustino quecūqꝫ sunt
saluti necessaria īueniūtur. vnde Se
uerus Augustīo ep'la.33. o ve artifici
osa apis dei· construens fauos diuini
nectaris plenos· manantes misericor-
diam ⁊ veritatem· per quos discur-
rens deliciatur anima mea· ⁊ vitali

pastu qcquid min⁹ in se ĩuenit aut ĩbecil lum sentit· resarcire ꝛ suffulcire molit̄ Item fuit beat⁹ Aug. ciuitas ĩ monte ꝯstituta· quia nec quecūq₃ gradu₃ in se habuit virtutū· ſ₃ queadmodū doctrīa ita ꝛ vita ipsius ĩ sublimi fuit stabilita eccle.50. quasi oliua pullulās· ꝛ q̄si cypressus ĩ altitudīe se extollēs· ideo est tutum ad se redeūtium refugiū. Hier. 1°. ego dedi te in ciuitatē munita₃ super oēm terrā. Item beatus Aug. fuit ciuitas nō abscondita· sed manifesta cūctis gētib⁹. vnde audax Aug°. epo. 81. augustin⁹ legis oraculū· sectator iustitie instaurator spiritalis gl̄ie· dispensator salutis eterne· tam tibi mūdanus orbis notus ē· q̄₃ notat⁹· tam tu ei cognit⁹ q̄₃ ꝓbatus. In oēm eīm terrā exiuit son⁹ eius· ꝛ adhuc eum vidēt in alto positū studio diligenti omnes viri scolastici. Quarto doctor eccl̄iasticus lucerne cōparatur exaltate super candelabrū· rōe boni exempli· q̄d aliis demōstrat. vnd dicit// neq₃ accendūt lucernā// lucerna ē doctor eccl̄iastic⁹ q̄si lucis vrna· vbi sit oleum grē scī spūs· ꝛ lichn⁹ scē operationis quē accendūt p̄r ꝛ filius ꝛ spūs sāctus igne caritatis· sic vt exteri⁹ luceat ꝑ boni exempli ostēsionē// ꝛ ponūt ea₃ sub modio// modi⁹ significat desiderium rex tpalium· vel quia ad ptē superiorem ē vacuus. s. ad celestia vt dicit Cris. vel vt īnuit Aug. quia terrena modio ꝛ mēsura suscipiuntur· sic q nunq₃ satiāt. Pōt etiā dici: q modius significat hereticoꝝ doctrina₃· sub isto modio desiderii rei tpalis lucerna doctoris ponēda nō est· quia nō luceret· ſ₃ suffocaret̄ curis seculi// sed sup candelabrū// noīe candelabri scā eccl̄ia ītelligit̄ sicut ī apoc. 1°. dicit̄. candelabra. 7. sunt 7. eccl̄ie· hoc candelabrū trib⁹ pedibus stabilit̄ sc₃ fide spe ꝛ caritate· ꝛ exinde ī altum porrigit̄ ī cuius sublimitate ponūtur doctores eccl̄ie· quia stat⁹ magisterii ceteris ē dignior. ad quid v̄o ibi sint positi addit// vt luceat omnib⁹ qui ī domo sūt// magnis ꝛ paruis· sapiētib⁹ ꝛ īsipiētibus· fidelib⁹ ꝛ īfidelib⁹: q sunt in mūdo isto. Deinde hortatur doctores// sic// exaltati sup candelabrū ecclesie// luceat lux v̄ra// v̄bo ꝛ ope// corā hoībus vt videāt opera v̄ra bona// sicut eīm celi luminaria creata sūt: vt luceant super terrā· ita doctores ecclesie sunt īstituti vt luceāt scīs operib⁹. ad que₃ v̄o finē hoc fieri debeat· subiūgit // ꝛ glorificēt p̄rem v̄r̄m// gl̄ia eīm n̄rorum operū ad deu₃ ē referēda· quia ut dicit Cris. disciplina domī ex moribus familiē demonstrat̄// qui in celis ē// quoniam oē datum optimū· ꝛ oē donu₃ ꝑfectum desursum ē· descendēs a p̄re luminum. Ubi plura ꝯsiderāda occurrūt ad cōmendationē egregii doctoris ꝛ gl̄iosi p̄ris Augustini· ipse nāq₃ fuit lucerna sup candelabrū exaltata. lucerna q̄de₃ q̄si lucis vrna· vas celestis lumīs· lucerna q̄ppe aurea erat robore ꝯstātie· lucerna ex lapidib⁹ ꝓciosis decore v̄tutum. eccle. 50. q̄si vas auri solidū ornatum oī lapide ꝓcioso: Ite₃ ista lucerna nō fuit vacua· ſ₃ cū prudētibus v̄ginib⁹ accepit beat⁹ Aug. oleū grē scī spūs ī vase mētis sue cū lāpadib⁹. Itē nō fuit lucerna fumigās vl̄ extīcta· ſ₃ vt dicitur. Jo: 5. ipse erat lucerna ardēs ꝛ lucēs· ardēs igne caritatis· lucēs doctrīa ꝛ exēplo. quō arserit caritate ipse dic̄. 13 ꝯfes. 9. dono tuo amoris accēdimur· et sursū ferimur· ꝛ cantam⁹ canticū graduum. Igne tuo bono inardescimus ꝛ imus ad pacem Hierl̄m. sic vero exarsit ipse· vt nulla potuerit tribulatio

habet ignem extinguere. prouer.31. nõ extinguet̃ i nocte lucerna eius. quõ vo fulgeat exemplo ꝛ doctrina manifestum ē· q2 ad lumē ipsiꝰ oēs erudiūtur Job.29. splendebat lucerna eiꝰ sup caput meū· ꝛ ad lumē eiꝰ ambulabā in tenebris. Item nõ fuit ista lucerna abscõdita sub modio terrene cupiditatis· aut sub modio heretici dogmatis· ſ3 honorifice exaltata sup candelabrū ecclie. ecclesiastici.26. lucerna splendēs sup candelabrum sanctū· q̃tinus vndiq3 diffūdat splendoꝛ ipiꝰ. vnde pauliꝰ Augu. epla.27. o lucerna digne sup candelabrū ecce posita· q̃ late catholicis urbibꝰ ꝺ septifoꝛmis grē licno pastū da soleo letitie· lumē effundēs qͦ dēsas ſ3 hēticoꝝ caligīes discutis· ꝛ lucē veritatis a cõfusiōe tenebraꝝ· splēdoꝛe clarifici h̄monis enubilas. Itē resplēduit beatꝰ Au. nõ ad ꝓpriā glĩam· ſ3 vt glĩficarēt homines celestē p̃rem· nā suis laudibꝰ cõtristabatur vt dicit.10. ꝯfessio.38. ad laudes vo dei incitauit aios hoim. vnde seuerꝰ augͦ. epla.33. tu īnuis domīnum: vt q̃cqd in te delectabile lucet referētes nos ad illū· ipsius eē agnoscamꝰ de cuiꝰ bonitate ta3 bonꝰ es· ꝛ de cuius puritate ꝛ simplicitate ꝛ pulcbritudine purꝰ ꝛ simplex· ꝛ pulcer es· ꝛ illi agimꝰ grās de bono tuo dono tuo. Itē ē ꝛ aliud candelabrū super qð lucerna ista glĩosa dicit̃ posita· ꝛ hoc candelabrū est regularis obseruātia: quam ipse istituit exo.37. fecit beselehel candelabrū ductile de auro mūdissimo. beselehel vmbra dei siue dei vmbraculū iterpretat̃ ꝛ sicut vmbra ē imitatio coꝛpis· ita beatus Aug. dĩne trinitatis expressa fuit imago· nõ tātū ꝑ creationē· ſ3 ꝑ notitiā ꝛ amoꝛē· q2 totꝰ ipsi dĩne trinitati cõfiguratus fuit. ipse vo talis artifex fecit candelabrū obseruātie regularis. dicit̃ nāq3 candelabrū sic: eo q candelā ferat regularibꝰ vo maxime datur illud mādatū. Luc.12. sint lumbi vrĩ p̃cincti· ꝛ lucerne ardētes i manibꝰ vrĩs. Item istud religiõis candelabrū sup tribꝰ pedibus stabilit̃· quoꝝ vnus est precepta euāgelica sup que firmauit regule ꝑncipiū de dilectiõe dei ꝛ ꝓximi dicēs. ante oĩa frēs carissimi ꝛc̃. alter pes ē doctrina aplĩca. nam factꝰ p̄sbyter monasteriū clericoꝝ moꝝ instituit· ꝛ cepit uiuere ſm regulā sub scĩs aplĩs ꝯstitutā Tertiꝰ pes ē ꝯfirmatio eccliastica· q̃ ecclia regularē ipsius obseruātiā approbauit ꝛ ꝯfirmauit. Itē sup istis tribus pedibꝰ religiõis candelabrū stabilit̃ ductile ex auro mūdissimo· ductile quidē ꝑ obedientiā· vt ad volūtatē supioꝛis subditi ducāt̃· de q̃ ipse i regula. ꝑposito tanq̃ p̄ri obediat̃. ex auro vo ꝑ cõe3 vitā· qua nihil ꝓpriū possidet̃· q̃ vita aurea ē sui ꝑcõsitate· de qua ipe i regula. nõ dicatis aliqð h̄re ꝓpriū· ſ3 sint uobis oĩa cõia. vnde quidā. nihil ꝓprium ꝑcul hoc vitiū· cõia queq3. sic loq̃mur ſ3 nõ vtimur cõibus eque· quia i regla dicit̃. nõ eq̃liter omnibꝰ· q2 nõ eq̃liter valetis oēs· ſ3 potiꝰ vnicuiq3 sic cuiq3 opus fuerit. Est rursus istud candelabrum mūdissimū rõne castitatis ꝛ pudicitie· de qua ipse ait i regula in vicē vrām pudicitiā custodite. Itē ex hastili istius candelabri. i. ex statu regule istiꝰ quattuoꝛ procedūt: vt dicit̃ Exo. 37. s. calami· que sunt vite cõmunis et paupertatis signa· quam demonstrant in vili habitu ꝛ abiecto. Itē inde ꝓcedunt sperule que sunt vē obediētie signa· spera enim facile mobilis est quocunq3 inpulsa fuerit· quam obedientiam diuersimode diuersi demonstrant

quidam in succinctura vestiū · quasi
prompti exequi precepta · quidam aliis
mōis. Item ꝓcedūt īde lilia q̄ sūt signa
castitatis · quā aliq̄ demonstrāt insuper
pelliceis · quidā ī vestib⁹ albis · sȝ lane
is. castitas eīm cū sit ī corpe · nescit ta-
men corpis corruptionē: vt dicit Hie-
ro. queadmodū vell⁹. Itē inde ꝓcedūt
cyphi sci. vȝ p̄dicatores · q ꝓpināt fideli
bus vinū letitie ꝛ aquā viuā salutaris
doctrine · salientis in vitā eternā. super
isto candelabro religiōis tanq̄ȝ lucerna
fulgēs posit⁹ ē beat⁹ Aug. ut luceat to
ti ecclie · refulgēt eīm ipli⁹ v̄tutes ad-
huc ī bonestate regulariū · refulget ip-
sius doctrine sapiētia · ī studio ꝛ doctri
na eorꝫ. zacha. 4. vidi ꝛ ecce candela-
brū aureū totum · ꝛ lāpas ei⁹ sup caput
ei⁹ ꝛc.

Secunda pars

Secundo cū dicitur Nolite pu
tar̄ ꝓpōit doctrīe ueracē soliditatē: cui⁹
doctōes ecclāstici sīt ꝓfessōes · ꝛ duo fac̄
prīo ostēdit q ipsa doctrīa ꝑfecta ē cui
nihil deficiat dicēs // nolite putare · quo
niā veni soluē // .i. destruē legē mosa p
cam datā a deo // aut ꝓphetas // q p spūm
sāctū locuti sūt. dicit aūt q nemo putet
eū euacuare scripturā legis ꝛ ꝓphetaꝝ
sm Aug. vt ostēdat quā debeat p̄dica
re doctrinā · eā certe quā ipse nō soluit ·
sȝ p̄dicauit. cōsuetudo eīm ē: vt succes
sor idē doceat · qd̄ p̄cedēs docebat mgr̄
// nō eīm veni soluē legē · sȝ adīplere //
Sex v̄o mōis lex īplet. prīo ope dū qd̄
aliqs p̄dicat · hoc facit. de xp̄o v̄o dicit.
Act. 1°. cepit hiesus facē ꝛ docē. 2° īple
tur ꝑfectiōe euāgelica · quā ꝑfectionē
xp̄s addidit. 3° īplet obſuatione cōsi-
lioꝝ. 4° īplet expōne atq̄ declaratōe.
5° īplet v̄tute caritatis · q q hȝ carita-
tem īplet legē · plenitudo eīm legis ē di
lectio. 6° legē īplet vitas · quō singu
lariter xp̄s legē īpleuit · q oēs ipsi⁹ fi-
guras ꝛ ꝓphetias veniēs in mūdū adī-
pleuit. Jo. 1°. grā ꝛ veritas p hiesum
xp̄m facta ē. aliis v̄o quinq̄ mōis ipse le
gē īpleuit · ꝛ reliqt doctorib⁹ adīplēdaȝ
ꝛ prīo qdem beat⁹ Aug. legē impleuit
ope · q qd̄ p̄dicauit ipse fecit. vnde Hu
go super expōem regule. fecit inqt vir sā
ctus quecūq̄ȝ docuit. Itē īpleuit legeȝ
ī p̄ceptis euāgelicis · quib⁹ nō solū ma-
nus · sȝ ꝛ oīs iordinat⁹ affect⁹ ꝓhibetur
a passionib⁹ eīm īordinatis se fecit alie
num · sicut pȝ. 10. cōfes. Itē legē īpleuit
in cōsiliis seruādo pauꝑtatē · dedit eīm
oīa q̄ habuit in cōi · vnde moriēs testa-
mentū nō fecit · q moriēs pauꝑ xp̄i non
habuit vnde facēt · seruauit castitatem
ita ut oēm occasionē peccādi ꝓhibuerit
fuauit obedientiā tenēs vitā regularē
Itē impleuit legē expōnibus ꝛ declara
tionibus · que tot sūt ꝛ tāte: vt nō soluȝ
impleāt · sȝ etiam superefluāt · nō enim
sufficiunt tempora ipsius dicta legere ·
iuxta illud. mētitur qui te totuȝ legisse
fatetur. eccle. 24. implet quasi physon
sapientiam · ꝛ adimplet quasi eufrates
sensum · qui multiplicat .q. iordanis in
tempore messis. Item legem imple-
uit caritatem tenens. 9. cōfes. ꝛ sagita-
sti cor meum caritate tua: ꝛ accendisti
me valide. ꝛ. 10. li. 28. fragrasti mihi
ꝛ duxi spiritum ꝛ anhelo tibi · gustaui ·
ꝛ esurio ꝛ sitio · tetigisti me ꝛ exarsi in
pacem tuaȝ. Secundo ponitur q hec
sacra doctrina contineat infallibileȝ ue
ritatem // amen quippe // .i. vere vel fi-
deliter // dico vobis // doctoribus // do-
nec transeat celum ꝛ terra // non enim
arbitramur dicit beat⁹ Hyllari⁹ ep̄us
celum ꝛ terram maxima corpora esse

soluēda. vnde fm Remigiū pmanebūt
eēntialiter z trāsibūt p renouationem //
Iota vnū // Iota fm Aug. mīoꝛ ē cete
ris lrīs grecis. qꝛ fit uno solo tractu. io
ta vo lrā ē hebrea // aut vnꝰ apex // apex
lrā nō ē ſꝫ distīctio. sicut apud nos pūc
tus. aut tractꝰ aliqs // nō ptibit a lege //
ecce q̄nta firmitas dīne legis. quecunqꝫ
nō preteribūt // donec oīa fiāt // oīa qdeꝫ
legis dicta cōplenda sūt fm verū eorū
ītellectū. ex qͦ appet q̄lis dēat eē doctō
ecclīasticꝰ. qꝛ eīm scriptura sic ē īfalli-
bilis. iō debet eē solidꝰ nō fluctuās ōni
vento doctrīe. Itē qꝛ scriptura etiā in
minimis cōplebit. iō qcquid ē ipsiꝰ scri
pture docēdum z ꝯsiderādum ē. vnde
hec scriptura sacra sufficiētissimū habu
it doctoꝛē beatū Aug. fuit nāqꝫ ꝯstans
ī doctrīa eiꝰ. xi. ꝯfes. 32. stabo atqꝫ soli
daboꝛ ī te in vitate tua. nec patiar q̄o-
nes hoīum. credidi enim libris tuis et
vba eorū archana valde: vt dicit. 12.
li. 10. z de hoc. 13. li. 15. Itē ipsiꝰ scrip-
ture fuit reuerēs z deuotꝰ doctoꝛ. nihil
de suo p̄sumptuose volēs ipsi scripture
miscē: vt apparet p totū. 12. li. ꝯfes. zc.

Tertia pars.

Ertio cum dici
tur Qui ergo
soluit zc. tangit p̄miū doctoꝝ. z duo fa
cit. prīo denuntiat qd sint passuri falsi
doctores. si eīm sacra scriptura tante ē
auctoꝛitatis. vt donec celuꝫ aut terra
trāseāt. etiā mīma ipsiꝰ a lege nō pte-
reāt. ꝯsequēs ē // q ergo soluerit vnū d
mādatis istis mīmis // ope nō adiplēdo
// z docuerit sic hoīes // exemplo suo aut
vbo. Et nō q̄ p̄cepta mīma possūt in-
telligi. 10. mādata legis. q̄ cū sint pnci-
pia agibiliū mīma dicūt. sicut pncipia
q̄ q̄ntitate sūt pua. z vtute maxīa. alio
mō mīma p̄cepta sūt ea q̄ tanq̄ secūda-
ria z ꝯclusiones deriuātur a pmis. 3ͦ
mō mīma mādata ītelligūtur. ea q̄ per
xpm addita sūt ī pfectiōe euangelica. q̄
etiā superiꝰ noīe iota z apicis voluit in
telligi. q̄ rōne q̄druplici mīma dici pūt
prīo ꝓpter hūilitatē xpi ea dantis. 2ͦ re
putatiōe iudeoꝝ. 3ͦ qꝛ eoꝝ solutio mio
ris ē culpe. minꝰ eīm ē irasci vl ꝯcupis
cere. q̄ꝫ occidē vl adulterari. 4ͦ qꝛ ad
ipsa stat vltīa resolutio p̄ceptoꝝ diuīe
legis. tale autē mīmū ē posita culpa fal
si doctoris. īfert penā // minimꝰ voca-
bitur ī regno celoꝝ // Et nō q̄ regnū ce-
lorum tria significat. s. vitā eternā ī q̄
nullꝰ pōt eē minimꝰ: vt dicit Aug. q
ergo minimꝰ ibi uocat. nullo mō ibi uo
catur. soluēs ergo mīma xpi p̄cepta mi
nimus vocat ī regno celoꝝ. vbi cū nul
lus possit eē minimꝰ. nullꝰ talis regnū
celoꝝ īgredit. vnde pōt exponi mīmꝰ
p mīme. qꝛ mīme talis ibi vocat. z est
silis modꝰ loquēdi minimꝰ vocabit ad
religiōis obseruātiā. vel ad debellādū
artē. q̄ cū nullꝰ minimꝰ facē possit. nul
lus ad hoc minimꝰ vocat. Alio mō fꝫ
Gre. regnū celoꝝ p̄sentis tpis ecclīa dr̄
ī qua doctoꝛ q mandatū soluit z docet.
minimꝰ vocat hoīuꝫ reputatiōe. qꝛ cu
ius vita despicit. restat vt eiꝰ p̄dicatio
ꝯtēnatur. 3ͦ mō fm Hiero. in eplā ad
Paulinū regnū celoꝝ ē sacre scripture
studiū. ī quo mīme pficit. qui mādata
xpi soluit. z illud sic docet. 2ͦ ponit p̄-
miū veri doctoris // qui aūt fecerit z do
cuerit // nō dicit q̄ faciat magna vl pua
sicut superiꝰ dixit. q soluerit vnuꝫ mi
nimū. quoniā ad hoc vt aliqs sit mīmꝰ
sufficit etiā minima soluere. sed ad hoc
vt magnus sit. opoꝛtet oīa seruare. iō
indistīcte dixit. qui fecerit z docuerit z
pua z magna // hic magnus vocabit in

regno celoꝝ/ vocaꝛ qlibet fidelꝭ ī regno celoꝝ. dūmō faciat legis pcepta. sed magnꝰ ibi nō vocaꝛ. nisi etiā faciat q̄ docet. Nota qꝛ beatꝰ Augu. eo q̄ fecit et docuit legis pcepta. magnꝰ fuit ī tripli ci regno. prīo quidē magnꝰ fuit ī ꝯgregatione fideliū q̄druplici magnitudine scꝫ claritate scīe. auctoritate doctrine. honestate vite. ostēsione exēpli. magnitudo quidē scīe tāta fuit: vt nihil videatur ipsiꝰ sacre scripture ignorasse: vnde Volusianꝰ Augustīo epl'a. 2. vt cūcꝫ absꝫ detrimēto diuini cultꝰ ī aliis doctoribꝰ tolleraꝛ inscitia. attū ab antistite Augustīo videꝛ legi de eē qcquid ꝯtigerit ignorari. vnde legis oraculuꝫ eū audax appellat. Itē magnꝰ ē ī. eccl'ia auctoritate doctrīe. cuiꝰ est hodie tāta auctoritas: vt nihil sit ī dīnis scripturis solidū. q̄d nō eiꝰ sit auctoritate ꝯfirmatū. ꝓpter q̄d Hiero. Augᵒ. epl'a. 26. mihi decretū ē te amare suscipe colere mirari. tuaqꝫ dicta q̄si mea ðfēdē. Itē magnꝰ fuit ī eccl'ia honestate vite. ꝓpt q̄d gradū ep̄alis dignitatis meruit in ecclesia. vnde Paulinꝰ ad eūdē epl'a. 27. te lꝫ iuuenē ad maturitatē meriti seniorū honore puexit cana prudētia. Magnus fuit exēplis. fuit eīm vt de seipso dicit spectaculū angelꝭ deo ꝛ hoībus. ꝓpter q̄d magne fuit reuerētie ꝛ opiniōis ī ip̄so. vnde Bonifaciꝰ comes Augᵒ. epl'a. 133. suscepi inqt tremēs v̄ba sanctitatis tue v̄beribꝰ plena. scio tamē q̄ venie ꝑparaꝛ. q ab Augustīo pfectissimo doctore corripiꝛ. Secūdo beatꝰ augustinꝰ magnꝰ fuit ī regno studii sacre scripture. cōprēhēdit eīm lōgitudineꝫ latitudinē. sublimitatē. ꝛ ipsiꝰ pfundū vt dicit Ephe. 3. magnꝰ nāqꝫ fuit pfūditate pscrutatiōis. assidua q̄qꝫ occulta īuestigādo. pfūditatis archanum sacre trinitatis. q̄ꝫtū possibile ē homī in p̄senti vita ipse cōprehēdit. q̄d manifestat liber ipsiꝰ de trinitate. pfunditatē p̄destinatiōis libro de p̄destinatiōe scōꝝ pfunditatē pductiōis reꝝ naturaliū super Gen. ad l'ram. ꝛ abiissūꝫ v̄itatis ipse penetrauit. erat eīꝫ plenꝰ spū dei qui diciꝛ prīa cor. 2. oīa p̄scrutaꝛ etiā pfūda dei. 12. ꝯfes. 14. mira pfūditas deꝰ meus eloquioꝝ tuoꝝ. horror ē in eā intēdere. horror honoris ꝛ tremor amōis Itē fuit magnꝰ latitudīe caritatis. ad quā sacra tēdit scriptura. amor eīm ipsius adeo īcipiēs sic dilataꝰ ē. vt vsqꝫ ad īimicos pueniret. 3. confes. 6. tu es amor meꝰ domīe ī quē deficio vt fortis sim. ꝛ donatistis q mortē sibi ꝯmīabāꝛ scribit epl'a cētesimadecīa. caritas xp̄i cōpellit nos ne taceamꝰ. sꝫ vos lucrari volumꝰ deo nr̄o. lꝫ nos odiatis ꝛ mandaueritis nos occidi. Itē magnꝰ fuit cōtēplationis sublimitate. q̄d ē ī p̄senti premiū studii sacre scripture. totꝰ eīm ibe rebat abstractꝰ ipsi diuinitati. 13. ꝯfes. 8. currit vita mea ī amplexꝰ tuos. ne auertaꝛ donec abscondaꝛ in abscondito vultꝰ tui. qꝛ male mihi ē ꝑter te. oīs eīꝫ copia q̄ deꝰ meꝰ nō ē. egestas mihi ē. et 12. li. 10. ecce domīe redeo ad te estuās ꝛ anhelās ad fontē tuū. nemo me phibeat hūc bibā. ꝛ tūc viuā. In te eīm re uiuisco domīe. tu me alloquē. tu mihi ꝟmocinare. ꝛ aliquādo īpetu istiꝰ cōtēplatiōis sic extra se rapiebaꝛ. vt q̄si extᵃ vitā p̄sentē eēt. vnde. 10. ꝯfes. 41. aliquādo ītromittis me domīe ī affectum multū īusitatū. ītrorsꝰ ad nescio quaꝫ dulcedinē. q̄ si pficiaꝛ ī me nescio qd eīt scio qꝛ vita ista nō erit. Itē fuit magnꝰ longitudīe desiderioꝝ tēdentiū ad etnā vitā. ad quā tota sacra scriptura īcitat ipse eīm ex ītimis cordis medullꝭ ad eā

t

tēdebat dicēs .11. li. 31. nō distēt⁹ s; ītēt⁹ nō ꝑm distēsionē s; ꝑm intētionē sequor ad palmā supne vocatiōis. vbi audiā; vocē laudis tue. ꝛ cōtēpler delectationem tuā. ꝓpter qđ ītimo desiderio clamabat. 12. li. 15. o dom⁹ lūinosa ꝛ spatiosa. dilexi decorē tuū. ꝛ locū hītationis glīe domī mei fabricatoris ꝛ possessōis tui. tibi suspirat pegrinatio mea. Tertio beat⁹ Augustin⁹ magn⁹ ē in regno celoꝝ vite eterne. excellit eīm ceteros doctores ī cognitiōe glīosa trinitatis. ī ardēti caritate. ī fruitiōe felici. ī corona singularis glīe. q̄ doctorib⁹ dat. fabricata lapidib⁹ p̄ciosis. ad qđ ꝓbandu; sufficit adducē qđ īuenit ī p̄ncipio quorūdam libroꝝ moraliū beati Gre. vbi legit ꝙ rex qdā hispanie misit romam magr̄m quēdā p moralib⁹ beati Gre. habēdis. q liber apud quēq; reptus nō ē. dolēs igit ipse nūti⁹. ꝙ tā p̄ciosū op⁹ eēt pditū. orōnib⁹ se dedit pnoctās ī ecclesia beati Petri. nocte vo quadā media nō dormiēs. s; uigilās uidit sāctoꝝ multitudinē ꝓcedentiū. q oēs ante altare beati Petri se īclinabāt. ipse vo oēs cognoscebat. ꝛ ecce chor⁹ pontificū ꝛ cōfessoꝝ venit. vbi beatū cognouit Gre. q ad eū veniēs. ecce īquit ibi ī archino illo ē liber quē q̄ris. ꝛ gaudēs ipse nūti⁹ eya īquit domīe mirat⁹ su; ꝙ beatum Augustinū nō vidi vobiscū. nā doctrinis ei⁹ etiā multū delector. at ille venerabil' doctor ut moris eius fuerat placida hūilitate respōdit. vir ille excellētissimus Aug. nō ē hic nobiscū. quē altior ꝯtinet loc⁹. Domīca duodecīa p⁹ pētecostes. Prima pars.

Eati ocl'i qui uidēt que uos videtis ꝛc̄. Luc. 10. p̄ma ps hui⁹ euāgelii legit Mat. 13. Aug. 13. de tri. 41. Mirū ē inquit cū oīm hominū vna sit volūtas capescēde beatitudinis. vnde tāta de ipsa beatitudine existat diuersitas. vt aliq beatos se putent. cū fruūt corpoꝝ uoluptatib⁹. aliq cū habundāt diuitiis. quidā dū honoribus cumulāt. alii cū exaltāt p̄ncipatib⁹ qđ iō ꝯtingit vt ipse dicit. q2 l; oēs beatā vitā cupiāt. vbi tamē q̄renda sit nō oēs sciūt. ꝓpter qđ beatū dixerūt ꝑpl'm: cui hec sūt. nō vo sic ē. s; beat⁹ ꝑpl's cui⁹ ē domin⁹ de⁹ ei⁹. vnde ipse Aug. 4. cōfes. 6. Redite p̄uaricatores ad cor. non ē requies vbi eā q̄ritis ī regiōe mortis beatā vitā q̄ritis nō ē illic. quō eī; beata vita vbi nec ipsa vita. s; ē q̄renda beata vita ī cognitiōe ꝛ amore v̄itatis que deus est. vt dicit. 14. de tri. 20. qđ ī p̄senti euāgelio declarat. ī quo tria tāgūtur. primū eīm dei cognitio cōmēdatur. 2° dei ꝛ p̄ri dilectio esse necessaria demonstrat. ibi. ꝛ ecce quidā ꝛc̄. 3° qs sit p̄xim⁹ nr̄ nobis īsinuat. ibi. ille aūt volēs. Circa primū duo facit ꝑm ꝙ dupliciter nobis diuinā visionē cōmendat. prīo ex eo ꝙ beatificat // beati oculi q viderūt q̄ vos videtis // q̄druplicit videt xp̄s. s. oculo corpali. quō visus ē ī carne. Ysa. 40. videbit oīs caro salutare dei. ista aūt visio nō beatificat. q2 sic eū viderūt iudei ꝛ ifideles. 2° ex visiōe corpali orit in mēte ex miracul' visio. q ipse videt oculo fidei. vt credatur eē dei fili⁹. Jo. 20. q2 uidisti me Thoma oculo corpis. credidisti vidēdo me oculo fidei. hec visio beata nō ē. s; beatitudīs meritū q2 meret beatitudinem: 3° ex visiōe fidei orit visio. q ipse xp̄s videt oculo ītellectīe cōtēplationis. prīa chor. 3. nos autē; releuata fatie glīam domī speculātes ī eādē glā;

trā īformamur· qꝛ hec visio iaꝫ e᷑t aliq̄
beatitudis ꝑticipatio· ideo eīm videt̄ et
gustat̄· quoniā suauis ē dominꝰ. nūeri
27. cōtēplare īde terrā· quā datur⁹ sū
filiis isrl̄. Quarta visio ē q̄ ipse videt̄
sicuti ē ī lumīe gl̄ie. ps̄. in lūie tuo vi⸗
debimꝰ lumen. hec vō visio beatificat
humanū ītellectū· quēadmoduꝫ ꝑfecta
caritas beatificat volūtatē nr̄aꝫ. Nō
ꝭm Boetiū qꝛ beatitudo ē stat⁹ oīum
bonoꝝ aggregatiōe ꝑfectꝰ· q̄ bonoꝝ oī
um aggregatio nō nisi ī soliꝰ dei cogni
tione ⁊ amore ꝯsistit· vbi oē bonū ⁊ nul
lum malū. vnde Aug. 2. ꝯfes. 6. si cel⸗
situdo amat̄· sup oīa deꝰ ē excelsꝰ. si q̄⸗
ris honores ⁊ gl'iam· ꝑ cūctis honoran
dus ⁊ gl'iosꝰ ē deꝰ ī eternū. si ꝑtātē q̄ris
vt timearis· ipse est q oīa pōt. si amas
blāditias· nihil ē blandiꝰ caritate dei·
neqꝫ salubriꝰ aliqd amat̄· q̄ꝫ illa ꝑcūctis
formosa ⁊ lumīosa vitas eiꝰ. si affectas
sciam· ipse oīa nouit. si īnocentiā cupis
⁊ simplicitatē· nihil deo simplitiꝰ ⁊ īno⸗
centiꝰ. si quietē appetis· nō est certa qes
ꝑter dominū. si voluptatē desideras et
suauitatis copiā· ipse bonitatis ē pleni⸗
tudo ⁊ īdeficiēs copia suauitatis īcorru
ptibilis. si liberalitatē cupis· ipse ē bo⸗
noꝝ oīum largitor affluētissimꝰ. si nis
possidē diuitias· ad eū recurras q ōnia
possidet. si ꝑ excellētia litigas· nihil ē
eo excellētiꝰ. si vīdictā q̄ris· iustiꝰ eo
q̄qꝫ nō ē. si times aduersa īsolita· nihil
ē deo īsolitū· a quo nō pōt separi quē di⸗
ligit· apud quē est vā securitas. si tristi
tiā metuis· eternū gaudiū ipse ē. qꝛ igit̄
ī deo ē aggregatio oīum bonoꝝ· iō bea
titudo nr̄a ī ipso q̄renda ē. igit̄ vt dicit
Aug. 6. ꝯfes. 11. qd cunctamur relicta
spe seculi huiꝰ· ꝯferre nos totos ad que
rendū deū ⁊ vitā beatā· cū eīm beatitu
do sit ī sūmo bono nulla creatura beatos

nos facit. qꝛ magis ē nutꝰ beatitudinis
ipsa creatura· q̄ꝫ vā beatitudo. ⁊ de li.
ar. 26. ve q dereliquerūt te ducē domi
ne· ⁊ oberrāt ī vestigiis tuis· q nutus
tuos ꝑ te amāt· ⁊ obliuiscūtur qd īnu⸗
as. o suauissima lux purgate mētis sa⸗
pientia· nō eīm cessas q̄ ⁊ q̄ꝫta sis īnuē
nobis· ⁊ nutꝰ tui sūt oē creaturaꝝ decꝰ
sꝫ nec aīmus seipsuꝫ beatificare pōt· cū
sibiipsi nō sufficiat· ⁊ multos ī seipso de
prehēdat defectꝰ. vnde magis ē capax
beatitudīs q̄ꝫ beatificās· sꝫ nec viuē ut
quēqꝫ delectat· beata vita ē· qꝛ vt dic̄
Cicero. velle qđ nō deceat· idipsuꝫ mi⸗
serrimū ē· nec tā miserū ē nō adipisci qđ
velis: q̄ꝫ adipisci velle· qđ nō oporteat
Aug. 10. ꝯfes. 9. miser ē oīs aīmus vi
ctus amicitia reꝝ mortaliū· ⁊ dilaniat̄
cū eas amittit· ⁊ tūc sentit miseriā q̄ mi
ser ē· ⁊ anteq̄ꝫ amittat eas. redite ergo
ꝑuaricatores ad cor· ⁊ īherete illi ī quo
solo nihil capꝫ amittit̄· ī quo oīa cara sūt
q̄ nō amittūtur. ⁊ qs iste ē nisi deꝰ nr̄ q
fecit nos. Igit̄ vt ideꝫ dicit de li. ar. 22
teneamꝰ summū bonū· qꝛ beatꝰ est q eo
fruit̄. vnđ Aug. beatꝰ ē q hꝫ qđ amat·
nihil male amās. ⁊ tāta ē istiꝰ beatitu⸗
dinis vitas· q etiā vt dicit Aug. 14.
de tri. 20. si aī hoīum eēnt mortales: ut
nō possent attigē ad quartū illū gradū
vidēdi deū fatie ad fatiē· laborādū eēt
oībus voluptatibus corꝑis postpositis
attingē dū viuimꝰ deū ꝑ ꝯtēplationem
qꝛ frui creatura miseria ē· addēdo ino⸗
piam copie· sꝫ mihi adherere deo bonū
est. Secūdo visio dei cōmendat̄ a sin
gularitate gr̄e // dico eīm vobis qꝛ mul
ti ꝓphete ⁊ reges voluerūt vidē q̄ vos
videtis // ꝓphete quidē desiderauerunt
eū vidē· sicut Iob moyses ysaias hiere
mias ezechiel daniel ⁊ alii oēs q multi
fuerūt. reges vō sicut dauid ezechias

Josias // ⁊ nō viderūt // viderūt quidē eū oculo fidei credētes eū venturū. sȝ oculo corꝑali eū nō viderūt. vbū caro factū. nisi ꝑ subiectā creaturā. sicut de Abrahā dr. ꝙ vidit diē ei⁹ ⁊ gauis⁹ ē. Jo. 8. ⁊ qꝛ nō sufficit vidē sine notitia vitatis. subiūgit // ⁊ // multi reges ⁊ ꝓphete voluerūt // audire q̄ vos auditis // vba scȝ celestis sapīe. 3. Re. 10. vniuersa terra desiderabat vidē vultū Salomonis: vt audiret sapiam quā dederat de⁹ ī corde ei⁹ // ⁊ nō audierūt // digni quidē erāt xp̄m audire. sȝ nōduȝ venerat plenitudo tp̄is. ī quo de⁹ nō ꝑ ꝓphetas loqueret̄. sȝ ī filio quem ↄstituit beredē vniuersoꝝ. per quē fecit ⁊ secula ⁊c. Secūda pars.

Ecūdo cum dicitur Et ecce quidam ⁊c. tāgit̄ necessitas dilectōis. ubi q̄ttuor facit. prīo ponit̄ īterrogatio tēptatiua // ⁊ ecce quidā legisperit⁹ // ille peritus ē ī lege. q legē spūaliter ītelligit. ⁊ ea q̄ legis sūt operat̄. sȝ nō erat tal' īpe tēptator. vnde perit⁹ erat sophisticeet nō ve // surrexit // ꝓ fuerētia. aut vt ab oībus videret̄ // tēptās eū // erāt eīm ut dicit Ciril⁹ īter iudeos quidā vbosi in lege dicētes xp̄m doctrinā Moysi suis nouis īstitutiōib⁹ facere inutilē. ⁊ qꝛ tota lex tēdit ad vitā eternā. iō fecit qōēȝ quo merito ad eā ꝑueniat̄. si eīm xp̄us dedisset aliā respōsionē. q̄ȝ eā q̄ legis ē. ignarū reputasset xp̄m. ⁊ eū paterne legis corruptorē accusassȝ // ⁊ dicēs mgr̄ // Jo. 13. vos uocatis me magr̄ ⁊ domīe ⁊ bene dicitis luȝ et eīm // qd faciēdo // bene dicit qd faciēdo. qꝛ nō auditores legis sed factores iustificabūtur. Ro. 2. // vitā eternā // ecce desiderabile p̄miuȝ oīs eīm res uiuē appetit. ⁊ cōprehēdēti eternitatē. eternū viuē ē appetibile eo ꝙ ē sine miseria // possidebo // solū eīȝ beatus ē. q eternā vitā possidet. i. cū securitate nō amittēdi tenet. Secūdo xp̄s hūc īterrogātē reducit ad legis notitiā // at ille dixit ad eū. in lege qd scriptum ē // est ne ibi aliud quo vita eterna possideat̄. tēptatorē legis ad ipsā legeȝ deducit // quō legis // q̄si sine ītellectu ⁊ distīctiōe. lex eīȝ multa ↄtinet p̄cepta. sȝ qꝛ oīa reducūtur ad vnū. erat qō apd iudeos. qd eēt vnū potissimū mādatuȝ tāq̄ȝ caput ⁊ prīcipiū. alia ↄtinēs. cui⁹ obseruatiōe possideretur vita eterna. Tertio ponit̄ respōsio legispiti // ille respondēs dixit // glo. dixit qd legerat. sed qd nōdum īpleuerat. ⁊ tangit caritatis duo p̄cepta // diliges dominū deū tuuȝ // boc assumit̄ deut. 6. nō glibet aūt amor dilectio ē. sȝ ille sol⁹ q ē spūalis. cui⁹ origo ē ex cōprehēsione boni lecti. i. mēte cōcepti. qd mens legit nō ī tabulis carneis sȝ spūalibus. Nō qꝛ istud mādatum de diligēdo deū secū portat sue īstitutionis cām. cā eīm diligendi deū ipse deus ē. vt dicit Ber. ergo diliges dominū deū tuū. nō bȝ aliā cām. nisi qꝛ dominus de⁹ tuus ē. diliges ergo dominū ī timore tāq̄ȝ seru⁹. deū tuū cū reuerentia tāq̄ȝ creatura ex singulari caritatis affectu. qꝛ nō ē tibi ali⁹ domin⁹ ⁊ deus. Jtē qꝛ domin⁹ habēs potentiā dilectiōe ipsi⁹ seruat̄ p̄ceptū prīe tabule. qꝛ vo deus habēs sapiam nō assumat̄ nomē eius ī vanū. qd ē secūdum p̄ceptū. qꝛ vo nr̄ ꝑ bonitatē est. diligētes eū sāctificētur qd ad tertiū ꝑtinet mādatū. Jtem tria sūt q̄ nos īducūt ad dei amorē. Primū qꝛ creator a quo hēm⁹ eē. vnde deus ē Secūdum qꝛ gubernator a quo ↄseruamur ⁊ regimur. vnde domin⁹ ē. Tertium quia remunerator a quo in finem

perducimur. vnde nr̃ ē. ab ipso eīm ꝛ ꝑ ipsum ꝛ ī ipso sūt oīa. Jtē hoc ꝓceptum spāliter datur hoībus. ē eīm eoꝝ spālit̃ domi⁹ quos mouet īmediate. ē etiā de⁹ eoꝝ rōne finis. qꝛ sol⁹ ipse finis ē mētis rōnalis. est rursꝰ nr̃ singulari beneficio īcarnatiōis. Gen. 37. frē eīm ꝛ caro nr̃a est. Et attēde qꝛ nō diligit̃ nisi cognitū cognitio aūt nr̃a ex sensib⁹ hꝫ ortū. ido si deū amare precipimur. oꝫ ipsi⁹ haber̃ notitiā ī quā ex creatura sensibili dedu cimur. sꝫ tamē nō ē de⁹ aliqd qd sentiat̃ vnde Aug. 10. ꝯfes. 7. qd amo cum te amo domīe de⁹ me⁹. ꝛ discurrit ꝑ ōnia sensibilia. qꝛ nullū eoꝝ amet deū aman do. nō eīm spēm corꝑis. nec dec⁹ tꝑis. nec candorē lucis oculis istis amicū. nō dulces melodias. nō floꝝ ꝛ vnguētorū ꝛ aromatū suauē odorē. nō māna ꝛ mel la. nō mēbra acceptabilia carnis ample xibus. nō hec amo cū amo deū meū. ꝛ ta men amo quādā lucē. quādaꝫ vocem. quēdā odorē. quēdaꝫ cibū. ꝛ quēdā am plexū īteriorꝭ hoīs mei. cū te amo do mine. ibi fulget aīe mee qd nō capit loc⁹ ibi sonat qd nō rapit tꝑs. ibi olet qd non spargit flat⁹. ibi sapit qd nō minuit eda citas. ibi heret qd nō diuellit satietas. ecce igit̃ quō lꝫ de⁹ nō sit sensibilis. ta men hꝫ ꝓportionē ad īteriores aīe sens⁹ spiritales. qbus cōprehēditur. ipse igit̃ est oē delectamētū spūale quocūqꝫ sen suum cōprehēsiuum. Deinde diligē di modū adiūgit. ꝛ qꝛ vt dicit Ber. mo dus diligēdi deum ē: vt diligat̃ sine mō ideo subiūgit / ex toto corde tuo. ꝛ ex to ta aīa tua. ꝛ ex oībus virib⁹ tuis. ꝛ ex oī mente tua / vbi ꝯsiderādum qꝛ cor ē cogitationū principiū. Jtē ipsuꝫ ē prin cipium mot⁹. ꝓpter qd semꝑ mouetur. Jtē ipsum ē custodia toti⁹ hoīs. dicit̃ eīm cor eo ꝙ sit custodia oīum rex. Jtē cor ē q̄si cardo. quo tot⁹ hō regitur. sicͭ hostiū regit̃ cardine. ex toto igit̃ corde uult diligi de⁹. corde quidē: quia illi. qd ē nobilissimū deo tribuēdū ē. pro. 23. fili prebe mihi cor tuū ꝫ. ex toto vo corde. vt cūcta nr̃a cogitatio sit ī eius amore. oīs nr̃a operatio sit ꝓpt̃ ei⁹ amo rem. tota regula nr̃e vite ex ei⁹ amore sumat̃. ꝛ vltimo vt tota nr̃a custodia ad hoc intendat sollicite. ne ista dilec tio rapiat̃ a nobis ad hec mūdana. vnde Aug. 10. ꝯfes. 10. minus īquit te domi ne amat. q tecum aliqd amat: qd ꝓpter te nō amat. ꝛ iō dicebat Agnes beatissi ma. posuit signū in fatiē meā: vt nullū preter eū amatorē admittā. nō ergo po tero ad ꝯtumeliā prioris amatoris. vl̃ aliū aspicere ꝛ hūc relinquē. Secundo uult de⁹ amari tota aīa. aīa vo ē vite principiū. vita vo triplex ē. s. vegeta tiua sensibilis ꝛ rōnalis. uult igit̃ deus tota aīa diligi. quia totā eā ꝓduxit ī eē: vt oē nrꝫ viuere. cunctū sentire ꝛ ītel ligere ad ipsi⁹ dilectionē tendat. Tertō uult de⁹ amari ex oī mente. mens autē vt dicit Aug. ē illud quo hō cetera ex cellit aīalia. ꝛ hec ē portio rōnis ꝫm quā hō ꝯditus ē ad imaginē dei. cuius ptes sūt memoria ītellectus ꝛ volūtas. uult igitur de⁹ oī mēte diligi: vt oē illud ꝫm ꝙ mens ē ad dei imaginē ad ipsi⁹ refera tur dilectionē. vt memoria sit ī amore habitu. ꝛ ītellectus ī speculatiōe amo ris. volūtas ī ipso dilectiōis actu. ima go eīm ꝛ silitudo est diligēdi principiū vnde si aīa est ꝫm mēteꝫ dei imago. to taꝫ deum diligē. Quarto uult de⁹ di ligi ex oībus virib⁹. i. ꝫm Theophilū viriliē. ꝛ nō remisse. hoc eīm ē necessa rium. nō eīm sufficit deū diligere toto corde tota aīa tota mente extēsiue. nisi etiā ītensiue totis istis diligat̃. vt tot⁹

conat⁹ cordis aīe ꝛ mentis. ꝛ tota ꝟtus tendat ad dei dilectionē. nec mirū si sic diligēdus ē. qꝛ etiā excedit bonitas ipsi us ꝑpter quā e diligibilis oēm nostram possibilitatem diligēdi. qꝛ ꝟo nō possu mus eū diligere q̄ntū ē diligibilis. saltē diligat̄ q̄ntū possum⁹. alioquin fraudez cōmittim⁹. qꝛ nō damus deo totū posse dilectiōis. qḋ ad hoc nobis dedit: vt to tum diligēdo sibi redderem⁹. Dein de p̄mā adiūgit dilectiōis preceptū // ꝛ p ximū tuū // supple diliges. ipsi⁹ ꝟo dilec tionis mēsurā subiūgit // sicut te ipsuz // hoc preceptū hētur Leui. 19. vbi cōsi deradum q̄ ꝓxim⁹ dr̄ multipliciẗ. est eīm ꝓxim⁹ cōitate nāe. ꝛ sic oēs hoīes sūt ꝓximi nobis. est ꝓxim⁹ officio sicut ciues. ꝛ q̄liq̄d cōiter execūtur. ē ꝓxi mus carne sicut cōsanguinei. est ꝓxi mus grā sicut amici. est ꝓxim⁹ fide sic̄ xp̄ian⁹. ē ꝓxim⁹ ꝟtute sicut iusti. ē ꝓxi mus subsidio sic̄ scī ꝛ angeli beati. ꝛ est ꝓxim⁹ p̄redētionis beneficiū. quō sol⁹ xp̄s deus ꝛ hō nobis ē ꝓxim⁹. quocūq̧ aūt sit aliq̄s ꝓxim⁹ diligēdus ē. sic̄ nos metipsos diligim⁹. i. ex eadez caritate q̄ nos amam⁹. ꝛ ī eodē merito bonoruz operū. ꝛ ad eūdem finē vite eterne. sic̄ eīm hō n̄ dꝫ seipsū diligē amore carnali sꝫ spūali ī deū ꝛ ad vitā eternā. sic unū quēq̧ dꝫ amare hoīem. xp̄m ꝟo hoīem q̄ excellētissim⁹ ꝓxim⁹ est. dꝫ plusq̧ se diligere. vnde dr̄ q̄ amicabilia q̄ sūt ad alteꝝ determinātur ex aīcabilib⁹ q̄ sūt ad seipsuz. Quarto poniẗ cōmēda tio isti⁹ respōsionis // dixitq̧ illi. recte respōdisti // rectū ē cuius mediū nō dis crepat ab extremis. extrema ꝟo dilec tionis creator ē ꝛ creatura. quia ꝟo res pondit dilectiōem ꝓportionabiliter tri buens deo ꝛ ꝓximo. iō recte respōdisse dr̄. Deinde xp̄s satisfacit p̄me qōni: qua dixerat legisꝑitus. q̄d faciēdo vitā et nam possidebo. ex vbis ei⁹ dat solutio nem // hoc fac // deū ꝛ ꝓximū diligēdo. ꝛ dicit fac. qꝛ nō sufficit diligere. nisi ope dilectiōis demōstreẗ. ꝓbatio eīm dilec tionis ē exhibitio opis // ꝛ viues // dupli citer aīa viuit caritate ꝛ carnaliter. q̄a caritas ē meritū eterne vite. ꝛ iteꝝ for maliter qꝛ caritas ꝑfecta q̄ nūq̧ excidit ē vita beata. nā vt dicit Ber. plus est aīa vbi amat q̧ vbi aīat. ꝛ iō si aman do fuerit ī deo. q ē vita eēntialis. cōse q̄nter ē q̄ ipsa aīa viuet vita ꝑpetua.

Tertia pars.

Ercio cum dicitur Ille autem declarat̄ q̄s sit ꝓxim⁹. quē hō sicut seip sum dꝫ diligē. ꝛ tria facit. pri̇o eīm po nitur legisꝑiti īterrogatio // ille aūt vo lens seipsuz iustificare // i. seipsū volēs iustū ostēdere // dixit ad ihesū. ꝛ q̄s ē ꝓxi mus me⁹ // laudat⁹ enim a saluatore q̄ recte respōdisset. ꝓrupit ī superbiā vt dicit Cirill⁹. nullū sibi putās eē ꝓximū q̄si null⁹ sibi posset ī iustitia ꝛ legis no titia cōpari. Sꝫ vt dicit Theo. salua tor nō actib⁹ aut dignitatib⁹ determina uit ꝓximū sꝫ nā. q̄ntuis igiẗ iust⁹ eēt le gisꝑitus q̄ntus doct⁹ q̄ntus rex ꝛ maior hoīb⁹. ēt qcūq̧ paup miser ꝛ abiectus ꝓxim⁹ eius erat. Secūdo declarat xp̄s ī parabola q̄s sit ꝓxim⁹ nr̄. q̄ para bola tria ꝑtinet. s. hoīs casū īfelicē. de negatū auxiliū. ꝛ īpensū illi subsidium dicit ergo // suspiciēs aūt // i. superi⁹ aspi ciens // ihes⁹ dixit // iō superi⁹ aspexit. q̄a de reb⁹ magnis locutur⁹ erat. vnde. s. hūanū genus descēderat: cuꝫ cecidit ꝑ peccatū // hō quidā // Aug. hō iste adam ītelligiẗ ī hūano genere. cui⁹ hoīs misera bilis cas⁹ quo ad. 7. īcōmoda describiẗ.

primo ɔsiderādo vnde lapsus ē // descē debat // hūliat⁹ ꝛ miser fact⁹ ꝑ peccatuʒ ꝛ vt dicit Theop. nō dicit descēdit. sed descēdebat. semp eīm hūana natura ad īferiora tēdebat. ꝛ nō ī parte sʒ in toto // ab hierl'm // q̄ īterpretaᷓ visio pacis. se cunda ɔditio miserabil' ē quo deuenit // in iericho // q̄ luna īterp̄taᷓ. ad l'ram aūt ut dicit Basili⁹ hierl'm sita ē ī cacumīe montis. iericho v̄o ɔtinet ɔuallia pale stine. Et attende qd descendēdo hō ꝑdi derit ꝛ quo deuenerit. ꝛ sūt q̄ttuor. hie rusalē eīm que ē visio pacis relīqt. ꝛ si gnificat paradisū. vbi q̄cquid videbat erat sibi pacificū. nihil eīm poterat sibi nocere. Job. 5. bestie agri pacifice erāt tibi. eiect⁹ v̄o ē ī iericho. i. in mūdum istū. qui ē īstabilis queadmoduʒ luna. ꝓpter qd hō mūdamis attrit⁹ aduersita tibus nūq̄ʒ ī eodē statu ꝑmanet. Item hierl'm vnde hō cecidit īmortalitatē si gnificat. quā hō possidēs. ī plena aī et corpis pace erat. nūq̄ʒ eīm hoꝝ duorū facta fuisset dissolutio. sʒ peccādo deue nit ad mortalitatē. q̄ per lunā ītelligiᷓ q̄ crescit ꝛ deficit donec nō compareat. Itē cecidit hō a visione claritatis dei. q̄ ē pax nr̄a ꝛ deuenit ī tenebras ignorātie vbi si aliqd sibi lumē fulget. est lumē te nebris mixtū. sicut lumē lune. Itē ceci dit homo a beatitudīe q̄ ē qes ꝛ pax mē tis. ī miserias vall' lacrimarū īnume rabiles. quas luna sua mutatiōe signifi cat. Tertio hoīs tangit īfelicitatē // ꝛ īcidit in latrones // Ambro. q̄ sunt isti latrones nisi angeli noctis ꝛ tenebrarū relicto igiᷓ angeloꝝ ꝛ beatoꝝ ɔsortio. īcidit peccās homo ī demones latrones qui merito latrones dicūtur. eo q̄ a no bis latēter rapiāt bona celestia. Quar tam adiūgit miseriā // qui etiā despolia uerūt eum // ꝺm Aug. moꝝ ornamētis vel vestimēto īmortalitatis. aut ꝺm Ambro. abstulerūt vestimēta gratie: q̄ acceperam⁹. ꝛ hoc vestimentum fuit originalis iustitia. ꝛ vestis inocētie. ꝓ qua fecit ficuū pizomata. sʒ deus dedit postea tunicas pelliceas. Quintā adiū git miseriā // ꝛ plagis īpositis // plage di cūtur peccata ꝺm Bedam. quia his na ture hūane ītegritas violaᷓ. quib⁹ pla gis uulneratū ē bonum possibilitatis li beri arbitrii. quib⁹ uulnerib⁹ plagatus nasciᷓ qlibet homo. Sextā addit hoīs miseriā // abierūt // relinquētes eū victū tanq̄ʒ ɔtētibilem ꝛ despectū. ita etiā vt nō tradāt sibi ad nutum ea ī quib⁹ pec care eum fecerūt. hoc eīm facit dyabo lus. q̄ cum deceperit hoīem eū cōtēnit ꝛ sʒ nec ea sibi tradit que dare videbaᷓ. Septimā adiūgit īfelicitatē // semiuiuo relicto // ecce periculū. semiuiu⁹ autē ē homo post peccatū q̄druplicit. prīo ꝺm Aug. q̄ ex parte q̄ pōt aliquā dei cogni tionem habere viuit. ex parte v̄o q̄ pec catis premitur mortuus ē. Itē ꝺm eun dem lʒ homo hēat vitalē motū liberi ar bitrii. quia tamē ex se nō sufficit redire ad vite eterne agēda opera: semiuiuus ē. Itē ꝺm Theop. medietas hoīs po ꝯ peccatū viuit. s. aīa. medietas v̄o mo ritur. s. corp⁹. quoꝝ vtrūq̄ semp vixi set si nō peccasset. Itē ꝺm eūdum. natu ra hūana ꝓut erat in adā tota erat mor tua iustitie. ꝓut v̄o eadē viuificanda erat ī xp̄o. sic viuebat. vnde semiuiu⁹ erat hō. Secūdo hec ꝑabola ɔtinet denegatū subsidiuʒ huic uulnerato. ab eis q̄ maxīe subuenire debuissēt. ex q̄ bus ꝺm carnē erat iste plagat⁹ scʒ iude is. quoꝝ vn⁹ sacerdotii dignitate alter leuitici ordīs offitio ampli⁹ misereri de buisset. vnde dicit // accidit aūt ut sacer dos quidā // ī quo ītelligiᷓ antique legis

sacerdotiũ // descẽderet eadẽ uia // q2 oẽs quot quot sacti sũtuncũqȝ dignitate exaltati · descẽderũt per viá peccati a primis parẽtib⁹ · ꝛ q2 peccatores erãt · ideo saluari nõ potuerũt // ꝛ viso eo // q2 lex dedit sacerdotib⁹ notitiá culpe pmi parentis // pterijt // q2 grãm saluatiõis dare nõ potuit · quoniã vt dicit Theo. uenit lex ꝛ stetit vsqȝ ad tempus prefixuȝ deĩde nõ valens curare hominem abijt Deĩde adducit alti⁹ negligẽtiá // similiter ꝛ leuita // in quo legis misteriũ vel ppha betaꝝ ĩtelligiẽ // cum eẽt sec⁹ // .i. iuxta // locũ // vbi ille uulnerat⁹ ĩfelicit iacebat. sec⁹ quidẽ erat · q2 oẽs in eadẽ valle miserie iacuerũt // ꝛ videt // q2 ꝛ ipse culpaȝ agnouit // pertrãsijt // q2 nec legis sacrificia nec pphetaꝝ pccs subuenire potuerũt · sȝ transierũt oĩa tanqȝ ĩutilia.

Tertio ponit quo qliter hũano generi uulnerato subsidiũ pstiterit // samaritanus aũt quidã // iste samaritan⁹ ẽ xp̃us. nã samaritan⁹ custos interptat. custodit aũt domin⁹ oẽs diligẽtes se · q uenit in carnẽ: vt ĩ f. rmũ uulneratũ custodiret. ꝛ numera q̃ta p nr̃a liberatiõe iste samaritan⁹ fecerĩt · primũ ẽ // iter faciẽs // Theop. qsi ex pposito hoc statuẽs: vt nos curaret · fact⁹ est p nobis viator q erat cõprehẽsor. Et attẽde q2 lȝ faceret iter · nõ tamẽ eadẽ via descẽdit q̃ ceteri q2 solus ipse fuit e peccato de v̄gine nat⁹ ĩ hũc mũdum descẽdit // Itẽ venit secus eũ // vel vt hȝ alia lr̃a sec⁹ viam. venit quidẽ sec⁹ hoĩem uulneratũ peccato · q2 apparuit ĩ silitudinem carnis peccati · et tatũ peccatorib⁹ cdescẽdit: vt amicus publicanoꝝ ꝛ peccatoꝝ fuerit dict⁹. Itẽ aliud beneficiũ // ꝛ uidẽs eũ // nõ horruit pi⁹ medic⁹ nr̃a feda pspicẽ. eze. 17. trãsiens p te · vidi te cõculcari ĩ sanguine tuo. Itẽ aliud beneficiũ // mĩa mot⁹ ẽ // Aug. iõ mĩa motus ẽ · q2 in eo nullum ĩuenit meritũ · quo eẽt dign⁹ curari · sȝ de peccato dãnauit peccatũ ĩ carne. Itẽ aliud beneficiũ // ꝛ appropians // Augu. nihil ẽ hoĩbus deo remoti⁹ · nõ loco sed dissilitudine · q2 ipsi mortales ꝛ peccatores · de⁹ vo ĩmortalis ꝛ iust⁹. volẽs igit de⁹ nobis eẽ ppinqu⁹ · nõ assumpsit vtrũqȝ malũ nr̃m · sȝ mortẽ nõ peccatũ q2 liberatore ĩdiguisset · vt ergo nõ eẽt qd nos sum⁹ · sȝ pp nos mortalitatẽ eãdem sustinẽs · ꝛ passiões volũtarie q̃s nos patimur absqȝ tamẽ peccato. Item aliud beneficiũ // alligauit uulnera ei⁹ // hec alligatio ẽ peccatoꝝ cohibitio. vñ Ambr. cõstringit uulnera austeriore pcepto. vel dici põt: q alligauit. ꝛ. uulnera hoĩ ĩflicta · septẽ ligamẽtis sacramentoꝝ · uuln⁹ feruitis baptismo · uuln⁹ timiditatis cõfirmatiõe · uuln⁹ odij eucharistia · uuln⁹ peccati pnĩa · uuln⁹ cõcupiscẽtie mrĩmonio · uuln⁹ ignorãtie ordĩe · uuln⁹ reliquiaꝝ peccati extrema vnctiõe. Itẽ aliud beneficiũ // infũdens oleũ // datis austeriorib⁹ pceptis ĩfudit mãsuetudinis oleũ · ad mitigandum dolorẽ uulnerũ · vt ẽ illud Mat. 11. venite ad me oẽs q laboratis ꝛ onerati estis ꝛ ego reficiã vos. Itẽ aliud beneficiuȝ // ꝛ vinũ // ĩfundit hoc virũ ẽm Criso. sanguis dominice passiõis · cui⁹ effusione seminiu⁹ suscitat⁹ ẽ · sicut legiẽ de pellicano · q mortuis filijs sanguinẽ pprium ĩfundit: vt reuiuiscãt. Itẽ aliud beneficiũ // ꝛ imponẽs illũ ĩ iumẽtũ suũ // caro xp̃i iumẽtuȝ ẽ · qsi iuuamẽtũ q̃ sum⁹ adiuti · q p nos surgere nõ poteramus · cui iumẽto sum⁹ ĩpositi ẽm Aug. p fidem ĩcarnatiõis · quã credim⁹. vel ẽm Ambro. iumẽto xp̃i sum⁹ ĩpositi · quia peccata nr̃a ipse ptulit ĩ corpe suo super lignũ. vel ẽm Theop. iumẽto christi

sum⁹ ī positi· q2 pticipatiõe corporis sui incorpati sumus ei· ꝛ facti mēbra ipsi⁹. Itē aliud beneficiū // duxit in stabulū // stabulū sic dicit· eo q ibi sit statio boū vbi viatores sua deponūt sarcina· ꝛ animalia reficiūtur· qꝫ stabulū significat eccl'iam ī qua residēt doctores· ꝛ deponūtur onera peccatoꝝ· ac lassati quiescunt ꝛ reficiūtur verbo vite. nemo vo huc ingredit̄ vt dicit Beda nisi ductu xp̄i. Itē aliud beneficiū // ꝛ curam eius egit // lꝫ eīm ei sit cura de oībus· maxīe tamē diligētem adhibuit curā· quō saluaretur hō· ꝓhibens nociua· adhibens ꝓficua· tanq̄ꝫ bonus infirmari⁹. Item aliud beneficiū· q2 recedēs cōmisit eū custodie. nō eīm vacabat samaritano diuti⁹ ī terris manē· redeundū erat un de venerat // ꝛ altera die // Ambro. qs ē iste alter dies· nisi forte dies resurrectionis· q bene alter dr̄· quoniā dies prior passiõis fuerat tristitie· sꝫ de isto dicit̄. exultem⁹ ꝛ letemur ī ea // ꝓtulit duos denarios // duo denarii ƀm Ambr. duo sūt te. tamēta· ī quib⁹ ē imago dei ī̄pssa· quoꝝ valor ē obseruare decē legis p̄cepta. Uel ƀm Aug. duo denarii duo sunt caritatis p̄cepta· aut ꝓmissio vite presentis ꝛ future. Uel ƀm Orige. duo denarii sūt sciētia scripturaꝝ ꝛ auctoritas eccl'ie // ꝛ dedit stabulario // stabulari⁹ ē q̄libet eccl'e rector· cui dātur a xp̄o duo denarii supradicti· vt eorū pretio agat curā hoīs uulnerati // ꝛ ait curā illi⁹ habe // hec dixit petro. ioħā. vltīo. pasce oues meas. ꝓpter quā cām sacerdotes curati dicūtur. Itē aliud beneficium // ꝛ quodcūq̄ꝫ errogaueris // ille errogat q data sibi distribuit. sed supererogat· q amplı⁹ dat q̄ꝫ accepit. ad sanādū vo hominē supererogat̄ p̄ceptis addēdo ꝯsilia scripture addēdo expōnes // ego cū redie ro // Ambro. quādo reuerteris domīe nisi ī die iudicii· erit eīm tp̄s quādo uniuersa caro te respiciet reuertētē // reddam tibi // fiet retributio p̄latis eccl'e de labore quē habuerūt ī sollicitudīe subditoꝝ. 2. Thim. 4. reposita ē mihi corona iustitie· quā reddet mihi domin⁹ ī illa die iustus iudex. in q̄bus oīb⁹ numerātur. 13. beneficia gr̄a samaritani ī pensa· vt gen⁹ humanū sanaret̄. Tertio ponit̄ isti⁹ pabole applicatio ad ꝓpositū // quis hoꝝ triū videt̄ tibi ꝓximus fuisse illi q īcidit in latrones. at ille dixit // nō quidē sacerdos aut leuita· quoniam vt dicit Criso. inutilis ē sacerdotii dignitas ꝛ legis scīa· nisi p bona opa cōfirmētur. sꝫ ille fuit ꝓximus // qui fecit mīam in illū // oēs quidē ꝛ sacerdos ꝛ leuita ꝛ samaritan⁹ ꝓximi erāt lege nāe: sꝫ solus samaritan⁹ etiā miseratiõis beneficio fuit ꝓxim⁹. Deinde satisfacit illi qõni. ꝛ quis ē ꝓximus meus dicens // ꝛ ait illi hiesus. vade // cōpassiõis affectu // ꝛ tu fac siliter // quasi dicat. petis a me qs sit tibi ꝓximus. Respondeo q2 quicūq̄ꝫ īdiget sibi misereri· siue gentilis· siue peccator ē tibi ꝓximus. vnde Ambro. nō cognatio facit ꝓximū· sed mīa· quia mīa ē ƀm naturā. nihil enim tam ƀm naturā q̄ꝫ ꝯsortē iuuare nāe.

In festo natiuitatis beate virginis

Introductio ꝛc̄.

Liber generationis hiesu xp̄i filii dauid filii abraham. Mat. 1°. hoc idēꝫ sed alio ordine legit̄ Luc. 3. Criso. non estimes inquit te parua audire: cū audis hāc generationē. valde eīm est īeffabile: q̄ꝫ deus ex muliere nasci dignat⁹ est ꝛ homīes ꝓgenitores habere. ineffabile

gdem est. qr preter nature ordinem vt vgo generet. est supra humanã investigationem: vt de⁹ sit z homo q generat z ẽ supra nr̃e originis ↄditionẽ: vt sactus sanctoꝝ generet. quia oẽs ĩ peccatis ↄcepti sumus nos. ꝓpter qđ dicit ysa: 53. generationẽ eius qs enarrabit. Ad mr̃is virginis ergo ↄfugiamus auxilium. que illi⁹ generatõis secretũ ipsa novit: vt nobis digne aliqd loqui tribuat de sua z sui filii generatiõe. qđ ut mereamur ĩpetrare. salutatiõis sibi mun⁹ angelice hũiliter offeramus dicẽtes. aue maria gr̃a plena zc.

Prohemiũ sup euangeliũ zc.

Liber generationis iesu christi

zc. frequẽter videmus aliquẽ totũ suũ genus nobilitare. ꝓpter suam prudẽtiã z industriã. genus vo xp̄i lz fuerit magne nobilitatis. qr ex patriarchis z regibus. atqz qđ maxime nobilitatis ẽ fuerit ex vgine. totum tamẽ suũ gen⁹ xp̄s decorauit z nobilitauit. non igit genus beate vginis tãte fuit nobilitatis. ex eo ꝙ traxit originẽ ex patriarchis z rgib⁹ q̃te fuit claritatis. ex eo ꝙ ipsa genuit deum verum z hoĩem. regem regum z dominũ dominãtium. istius vo generationis nobilitas beate vginis z q̃tũ ad ꝓgenitores z q̃tum ad xp̄m genitũ tangit in p̄senti euãgelio. qđ diuiditur ĩ duas ptes. premittit eĩm prohemium narratiõis. Deĩde exequit. ibi. abrahã aũt zc. In ꝓhemio q̃ttuor ↄtinet. primũ ẽ que sit forma opis / liber / nõ eĩm quodcũqz op⁹ nomẽ libri meret. sz illđ solũ cui⁹ notitia facit liberos. q̃dã eĩm notitia suilis ẽ. q̃ acqrit spe lucri z honoris. ista vo talis nõ ẽ. qa sui gr̃a. Itẽ liber dicit eo ꝙ mentem librat. notitia vã eoꝝ que in eo traduntur. Item dr liber q̃si vrbs lr̃arum. qđ huic operi conuenit. qr multa misteria lr̃arum hic cõtinẽtur: vt simus ipsius notitia ciues sanctoꝝ z domestici dei. Secũdo tãgit mãm generatiõis. cum multa alia scribãtur ĩ libro. querit quare a sola generatiõe eum denoĩet. Et dicendũ ꝙ huius ẽ duplex cã. vna ƀm Rabanũ. quia a generatiõe ĩcepit. altera ƀm Criso. qr radix oĩum bonoꝝ est xp̄i generatio. 3° explicat personam quo ad nomen z dignitatẽ. quo ad nomẽ quidẽ / iesu / iesus hebreũ nomẽ est. grece sother: latine vo saluator dicit. q̃tum vo ad dignitatem / xp̄i / christ⁹ grecũ nomẽ ẽ qđ hebrayce dicit messias. latine vo vnctus. saluator quidẽ fuit ipse cui⁹ hec generatio texit. Mat. 1°. ipse saluũ faciet ppl'm suum a peccatis. fuit vnctus quia rex sacerdos ꝓpheta z pugil. hec eĩz q̃ttuor ꝑsone inungebãtur: vt ꝑ vnctionem regi daret potestas. sacerdoti sanctitas. ꝓphete scĩa. pugili victoria. ps. vnxit te deus oleo letitie. 4° quia duplex ẽ xp̄i generatio. s. ex deo z homine ostẽdit quam istaꝝ intẽdat / filii dauid / qui dauid fuit fili⁹ abrahe. vnde subdit / filii abrahã / vl' vtraqz filiatio ad xp̄z põt referri. qui amboꝝ fuit fili⁹. Querit q̃re ceteris ꝑtermissis hoꝝ duorũ xp̄m filiũ noĩauit. Et dicẽdũ ꝙ hui⁹ q̃druplex ẽ cã. vna qr ipsi fuerunt maiores patrũ. abrahã ĩter p̄res. dauid ĩter reges. vnde ponũt ĩ ꝑncipio duaꝝ thesseredecades. altera vt ostẽdat xp̄m ee ex semie regũ z p̄riarcharũ. tertia ut dignitas ostẽdat q̃ fuit ĩ ꝓgenitorib⁹. abraham eĩz habuit sacerdotalẽ dignitatem. quãdo fecit deo sacrificiũ. habuit etiã p̄riarchalẽ. vnde dr pr̄ multarum gẽtiũ. dauid vo habuit regalẽ dignitatẽ

⁊ ꝓphete offitiũ. ⁊ q2 xp̄s rex ꝓpheta p̄ri archa ⁊ sacerdos fuit. iõ isti duo maxie noĩantur. Sꝫ querif cũ dauid posterior fuerit abrahe. q̄re ei p̄mittif. Et dicendũ q2 ea rõne dauid abrahe p̄mittif. q̄ xp̄s oĩbus aliis ē p̄missus. hec eĩm est drã ĩter ꝓhemiũ ⁊ tractatũ. q2 ꝓhemiũ p̄mittit ea q̄ prĩo sũt ĩ intẽtione. ⁊ auertit q̄ intẽtioni sũt ꝓpinquiora. tractatus ṽo cũ exeqtur ĩtentũ. p̄mittit intẽto p̄ncipali ea que illi debuiũt. ⁊ prĩo exequitur ea q̄ remotiora sũt. donec vltĩo declaret ĩtentũ. q2 ṽo qđ hic dr̃. ꝑtinet ad ꝓhemiũ. iõ dixit hũc librũ eẽ de generatione xp̄i. qđ ē prĩcipale ꝓpositũ. filii dauid ⁊ abrahe qđ ē annexũ. ſꝫ dauid ꝓpinquior fuit intẽto. ĩ pte ṽo executĩa ĩcepit a magis remotis. donec vltĩo deueniat ad generationẽ xp̄i.

Prĩa pars expositiõis euãgelii.

Abraham autez genuit Ysahac

Finito ꝓhemio exeqtur qđ se dicturꝫ ꝓmiserat. ſ. de generatiõe xp̄i. ei⁹ genealogiã distĩguẽs ĩ tres ptes. quarꝫ q̄libꝫ 14. cõtinet generatiões. vnđ fiũt tres thessere decades. i. tres q̄ttuordene. p̄ma cõtinet iudices. secũda reges. ibi. dauid aũt genuit ⁊c̃. tertia põtifices. ibi. ⁊ p⁹ trãsmigtionẽ ⁊c̃. sub q̄bus diuersis tp̄ibus fuit ꝓplus isrl̃it⁹. in q̄bus oĩbus p̄rib⁹ vt dicit glo. nõ solũ dꝫ historia nõri. ſꝫ etiã allegoria. quõ vnusq̄sq3 eorum noĩe ⁊ ṽtute xp̄m p̄figurauit. in p̄ma igif q̄ttuordena numerãf. 14. p̄res subticef generatio ipsi⁹ abrahe // abrahã aũt // ĩterp̄taf p̄r multarꝫ gẽtiũ. ⁊ x̄p̄um significat. ex quo oẽs ꝓcesserũt xp̄iani. ps̄. postula a me ⁊ dabo tibi gẽtes ⁊c̃. Itẽ abrahã cõmẽdaf ṽtute fidei. Gen. 40. credidit abrahã deo ⁊ reputatũ ē illi ad iustitiã. xp̄s ṽo nr̃am fidẽ fũdauit: cu⁹ ip̄e p̄ncipiũ ⁊ fũdamẽtũ ē: ut dr̃. 1. cor. 3. fũdamẽtũ nemo aliud ponat q̄ꝫ positũ sit. qđ ē xp̄s hie[s]⁹. q2 ṽo ea q̄ sũt ĩ principatis excellẽti⁹ ĩ sũt prĩcipio. iõ xp̄s fidem nõ hũit. ſꝫ excellẽti⁹ aliqđ. ſ. aptã visionẽ. hec aũt duo beate ṽgini cõueniũt. sicut eĩ xp̄s ē p̄r multarꝫ gẽtiũ. ita ipsa ē mr̃ oĩum credẽtiũ. Itẽ ipsa fuit q̄ prĩo credidit ĩ eccl'ia. ⁊ p⁹ oẽs ĩ morte filii ⁊ sup̄ oẽs. vnde ṽt⁹ fidei eã beatificauit Luc. 1°. beata q̄ credidisti. quoniã ꝑficient ĩ te q̄ dicta sũt a dño. Seq̄f ſa gene. // genuit Ysaac // q̄ ĩterp̄taf ris⁹ vl' gaudiũ. ĩ quo ṽt⁹ obediẽtie cõmẽdaf. q2 ad mãdatũ p̄ris nõ renuit ĩmolari. vt dr̃ Gen. 22. vñ pꝫ q2 ex fide fit gaudiũ ĩ corde credẽtiũ. cui⁹ opatio ē obedire deo: ⁊ submittẽ oẽm ĩtellectũ ⁊ ṽtutẽ ĩ obseqũ xp̄i. hec aũt patẽt ĩ xp̄o Ysa. 42. nõ erit tristis nec turbulẽt⁹. vñ ĩ luca dr̃ q2 exultauit hie[s]⁹ ĩ spũ scõ. q̄ ẽt obediẽs fuit p̄ri vsq3 ad mortẽ. phil'. 2. rurs⁹ spũale gaudiũ fuit ĩ beata ṽgie. Luc. 1°. exultauit spũs me⁹ ĩ deo ⁊c̃. fuit ẽt ĩ ea obĩa maria. Luc. 1°. ecce ancilla dñi ⁊c̃. Sequif t̃tia gene. // ysaac aũt genuit iacob // iste supplãtator dr̃. eo q2 cũnat⁹ ē tenuit plãtã esau f̄ris sui. Ipse cõmẽdaf a ṽtute patie quã hũit ĩ aduersitatib⁹. ex q° pꝫ q2 ex gaudio fidei nascif prudẽtia subplãtãdi dyabolũ carnẽ ⁊ mũdũ. si q̄d tñ aduersi patiamur ab istis ĩimicis. opꝫ prudẽtie addẽ patiam. hec aũt xp̄o ꝯuenũt. supplãtauit eĩ dyabolũ ipꝫ eiiciẽs crucis misterio. mirabili prudentia de ptãte mũdi. e⁹ patiãꝫ oñdit petr⁹ dicẽs qui cũ malediceref nõ maledicebat ⁊c̃. has ṽtutes beata ṽgo habuit. ꝺ prĩa dictũ ē Gen. 3. ipsa ꝯtẽt caput tuũ. de ſa ṽo pꝫ quia in omnibus aduersitatibus que pro filio sustinuit patiens ipsa fuit.

Sequitur qrta generatio // iacob autē genuit iudam // qui īterp̄tatur ɔfessor. in quo v̄tus ɔfidētie ⁊ securitatis cōmendatur. q2 ɔfidēter accessit p̄ liberatiōe beniamī. Gen. 43. ⁊ q2 ceteris timētibus ipse diuisuȝ mare rubrū p̄m⁹ īgressus ē. vnde ītelligim⁹ q2 ex prudentia supplantādi inimicū. generatur ɔfessio laudis ad deū ⁊ securitas. q2 deus erit nobis ī auxiliū. in xp̄o aūt fuit ɔfessio beneficioꝝ. Luc. 10. cōfiteor tibi domine p̄r rex celi ⁊ terre. Itē in eo fuit ɔfidentia. Jo. 8. qui me misit mecū est. ⁊ non relinquet me solū. rursum laudis ɔfessionem attēdimus in beata v̄gine. Luc. primo. magnificat aīa mea dominum. securitatē vero. quia nō timuit quicqd aduersitatis habuit // ⁊ frēs eius // q fuerunt. 11. sed cū ipse iudas nō fuerit primogenit⁹. 12. fratrū. Querit̄ q̄re ceteris p̄ponat̄. Et dicendū q2 hui⁹ due sunt cāe. vna quia trib⁹ ei⁹ nobilior fuit ceteris. quia regalis. altera q2 ex hac tribu natus ē xp̄s. Itē querit̄ cum ysaac habuerit frēm ismahelē. iacob v̄o frēm esau. quare noīat hic frēs iude tacitis sup̄ ismahele ⁊ esau. Eius rō duplex est vna f̄m glo. q2 frēs iude mañserūt ī cultu vnius dei. ⁊ pertinēt ad repromissionem factā abrahe. sed ismahel ⁊ esau ñ mañserūt in dei cultura. nec pertinēt ad p̄missionē. Alia rō f̄m Crisos. q̄tinus auferat elationē nobilitatis. q2 plures fratrū iude fuerūt ex ancillis nati. ⁊ tamen nō oēs patriarche. Sequit̄ quinta generatio // iudas aūt genuit phares et zarā // lȝ alios filios habuit iudas ante istos. nō tamē nominātur. q2 ad generationē domini nō pertinēt. istos vero duos simil̄ noīat. quia sol⁹ phares pertinet ad xp̄i genealogiā. quia eandeȝ habuerūt origīs maculā nati. s. de icestu // de thamar // q̄ fuit nur⁹ iude. nec tamē vt dicit Ambro. recusauit xp̄us habuisse tales p̄genitores. primo quidē quia venit ī mūdum: vt subderet̄ ɔtumeliis. vnde maculate originis nō recusauit iniuriā. Secūdo ne pudeat eccl'iam d̄ peccatorib⁹ ɔgregari. Tertio ut ostēderet etiā suis maiorib⁹ fuisse necessarium redētionis beneficiū. Quarto neq̄s putaret originis maculā. impedimētum eē v̄tutis. Quito ne insolēs se iactaret de generis nobilitate. Nō quia phares īterp̄tat̄ diuisio. zarā v̄o oriēs in diuisiōe aūt notat̄ p̄fectio vite. q̄ iusti a peccatorib⁹ segregātur. in oriente vero attēditur claritas diuine cognitionis. quoꝝ vtrūq3 generat dei laus et ɔfessio. fuit autē xp̄us diuis⁹ ab aliis. hebre. 5°. talis decebat vt eēt nobis pōtifex sāctus ipollut⁹. segregat⁹ a peccatorib⁹. de eo rurs⁹ scriptuȝ est zacharie 6ª. ecce vir oriēs nomē ei⁹. fuit nihilo min⁹ beata v̄go segregata īter oēs mulieres. merito ⁊ beneficiis. vñ d̄ Beda nec primā simiem visa ē. nec h̄re seq̄ntē. fuit etiā oriēs aurora. ex q̄ p̄cessit sol iustitie. vel oriēs ī natiuitate sua segregata ab oī peccato. q2 vt dicit Ber. ante sācta fuit q̄ȝ nata. Seq̄t̄ sexta generatio // phares autēȝ genuit esrom // qui sagitta īterpretat̄. orit̄ eiȝ sagitta v̄bi dei ⁊ gignūt credētes ⁊ necātur īcreduli ex p̄fectione vite. xp̄s v̄o talis est sagitta. ysa. 49. posuit me quasi sagittā electā Talis etiā sagitta fuit beata virgo. q̄ corda credētiū penetrauit: vt ad dei accendātur amorē. ⁊ cūctas hereses īteremit ī vniuerso mūdo. Sequit̄ septima generatio // esrom aūt genuit arā // q īt̄pretat̄ elect⁹. q eim habuerit sagittam v̄bi. eligit̄ ad illud enūtiādū. vñ d̄ paulo dr̄. vas electiōis ē mihi. xp̄us autēȝ

electus ē pre omnibus aliis. Mat. 19. ecce nos reliquimus omnia. ⁊ secuti sumus te. fuit etiā beata v̄go electa inter oēs mulieres: vt xp̄m pparet. nec. n. fortuitu sȝ diuina electiōe sic factū ē vt dicit Ber. Sequit̄. 8. generatio // aram aūt genuit aminadab // q̄ spōtane⁹ īterp̄tatur. ex electiōe eīm dei ꝓcedit: ut aliquis spōte ad operādū se offerat. spōte aūt se xp̄s obtulit ad liberationeȝ hūani generis. Jo. 10. ptātem habeo ponendi aīaȝ ⁊c. Spōtanea etiā fuit beata v̄go qꝛ libere se obtulit deo ad v̄ginitatē seruādam. ad īcarnationē dei ⁊ ad obsequū ei⁹. Seqt̄. 9. generatio // aminadab aūt genuit naason // q̄ serpētin⁹ īterp̄tat̄. sb̄ quo p̄ncipe trib⁹ iude. filii isrl̄ egressi sūt de terra egipti. quos ipse pm⁹ p mare rubrū trāsduxit. de ꝓmptitudīe naq̄ȝ mēt. 9 orit̄ vt⁹ serpētis. q̄ ē se totū exponere. ne caput nr̄e fidei ī aliquo vulneret̄. serpētin⁹ aūt ē xp̄s. qꝛ velut serpens ī ligno fuit suspēsus. vt qcūq̄ȝ euȝ ītueat̄ sanet̄. ipse rurs⁹ trāsiuit mare rubrū passiōis. ⁊ liberauit fideles a s̄uitute dyaboli. serpētina ēt ē beata v̄go a deuicto serpēte. cui⁹ caput ipsa ꝯtriuit q̄ velut stella duce mare p̄sentis secl̄i trāsim⁹. vt dicit Ber. ⁊c. Seqt̄. 10. generatio // naason aūt genuit salmon // q̄ int̄p̄tat̄ sensibil̄. iste p̄re ī deSto mortuo successit ī p̄ncipatu sue trib⁹. sub quo filii isrl̄ terrā repromissiōis īgressi sunt ex quo v̄o aliqs velut serpēs obtuleīt se p domio. tūc sentit q̄ȝta oportuit euȝ pati p noīe ei⁹. sensibil̄ aūt fuit xp̄s. qꝛ passiōes humanas vsq̄ȝ ad mortē expt⁹ ē. cui⁹ ducatu ꝓmissā adipiscimur beatitudīnē. Mich. 2°. ascēdit eīm iter pādens ante eos. beata etiā v̄go sensibilis fuit. quādo gladi⁹ passiōis filii aīam ei⁹ pertrāsiuit. ipsa v̄o tanq̄ȝ scala ⁊ porta celi atq̄ȝ hostiaria ītrodudit ad regnuȝ vite ꝑpetue. Sequit̄. 11. generatio // salmon aūt genuit boos // qui fortis īterp̄tatur. de isto dr̄ Ruth. 2. q̄ erat uir potens magnaꝛ q̄ȝ opū. nam ex ꝑceptione eoꝝ q̄ p deo tollerari oȝ. aīatur mens ad fortiter tollerādū. xp̄s aūt ē domin⁹ fortis ⁊ potēs. domin⁹ potēs ī p̄lio. cuius opes: vt dixit agnes virgo nūq̄ȝ decrescūt. hanc fortitudinē habuit beata v̄go. ꝓuer. 33. mulierē fortē quis inueniet. q̄ plena ē oībus diuitiis grāꝛum // de raab // raab meritrix fuit: q̄ abscondit exploratores iudeoꝝ. qui venerāt iericho. ꝓpter q̄d beneficiū cunctis habitatorib⁹ vrbis occisis. ipsa cū suis mortē euasit. Seqt̄. 12. generatio // boos aūt genuit obeth // q̄ s̄uiens īterp̄tatur. de quo dicitur Ruth. 4. natus est qui te diligit ⁊ cōsolabitur. ex dono nanq̄ȝ fortitudinis processit seruitus dei. que ē in dilectione dei ⁊ cōsolatione christi. fuit autem christus seruiens. quia exinaniuit semetipsum. formā serui accipiens cuius tanta fuit dilectio ad patrem ⁊ ad hoīem: vt mortem susciperet. ipse cōsolatus est lugētes ī syon. vt dicit̄ Ysa. 61. beata virgo maria fuit seruiēs deo. vnde illud. ecce ancilla domini. fuit diligens ⁊ eum. ꝯsolata est elisabeth. ⁊ cūctos in aduersitatibus cōsolat̄ // ex ruth // hec moabitis fuit vxor maalon. quaȝ boos accepit vxorem precepto legis dicentis. q̄ vxor defuncti sine liberis cēt propinquioris vxor. lex tamen precipiebar moabitidas non duci in vxores ⁊ ideo questio est: an boos peccauerit eam accipiens. videtur eīm fuisse perplexus. quia cum matrimonium ipsius ruth primo fuerit contractum cuȝ maalon ꝯtra legem nō obligabatur boos ad eam recipiendā. eo mortuo marito. ga

matrimoniū cū alienigenis nō tʒ. vnde sepauit esdras tales piuges. Pōt tamē dici ɓm Ambro. ꝙ merita rubt excesse runt legis diffinitionē. ita vt digna fue rit piugio boos mētis dignitate. lʒ non cognatiōe corpis. vnde fuit dīna dispē satio. Sequitur decīatertia generatio // obed aūt genuit iesse // Iste alio noīe dr̄ ysai. fuit eīm binomi⁹. iesse vō incen diūm siue icensū iterptaꝛ. nā ex ɓuitio dei generaꝛ deuotiōis icensū. xp̄s vō ē icēsū igne caritatis. ardēs fuit etiā be ata vgo magnitudie deuotiōis. q̄si incē sum ardēs. can. 3. que ē ista q̄ ascēdit p desertū sicut vgula fumi ex aromatib⁹ mirre ꝛ thuris. Seqꝛ deciaqrta gene ratio // iesse aūt genuit dauid // q manu fortis iterptaꝛ. etiā desiderabil' ꝛ pul cher aspectu. desiderabilis eiʒ ē sic ope rans. qꝛ bʒ moꝝ pulchritudinē. fuit aūt xp̄s fortis ī opere sine defectu. fuit desi derat⁹ cūctis gentib⁹. fuit spetios⁹ for ma p̄filiis hoīum. vtus dauid fuit mā suetudo. de xp̄o vō diciꝛ Hier. 11. ego q̄si agn⁹ māluet⁹ q portaꝛ ad victimaʒ Beata vgo fuit fortis ī opere. puer. 32. manū suā misit ad fortia. fuit deside rabilis p̄riarchis ꝛ pphetis. fuit deco ra Can. 4. tota pulchra es ꝛc̄. fuit mā sueta velut colūba. q̄ obiurgare nō no uit. vnde Ber. q̄re diligēter. nihil ī ea durū īuenies. bene ergo dauid filia // re gem // hec ē cā q̄re alii filii iesse nō noīan tur. qꝛ nō cōicauerūt ipsi dauid ī regno q aūt supdictas oēs vtutes habuerit. merito ad hoc deuenit. vt rex dēat no minari. Apoc. 5°. fecisti nos deo nr̄o re gnum ꝛc̄. Secunda pars.

Ecūdo cuʒ dici tur Dauid aūt ponūtur generatōes secūde thessere de cades. q̄ ptineꝛ regib⁹ quoꝝ pria ē // da uid aūt genuit salomonē // q pacific⁹ iter pretaꝛ. de xp̄o vō dr̄. qꝛ ipse ē pax nr̄a q fecit vtraqʒ vnū. in salomone domū a p̄etie cōmēdatur. ꝛ de xp̄o dr̄ Ephē. 1° in quo sūt oēs thesauri sapīe ꝛ scie dei ab scōditi // ex ea q̄ fuit // supple uxor // urie // Nō qꝛ noīate sūt q̄ttuor mulieres qua rū pcubitū scriptura reprehēdit. s. tha mar raab ꝛ ruth. vxor vō vrie q̄rta ē cū qua dauid cōmisit adulteriū. cui⁹ ta men nomē h.c taceꝛ. qꝛ alie mlieres ali quā habuerūt bonitatē. hec vō nllā. qꝛ etiā mortis mariti pscia fuit: vt dīc Remigi⁹. Queriꝛ vtrū dauid potu erit ptrahē cū bersabee. Et v. d. ꝙ nō qꝛ nō stat matrimoniū cū polluta p adulteriū. si cū effectu adulꝛ machineꝛ in mortē piugis. ꝛ forte dici pōt. ꝙ dauid operat⁹ fuit ī mortē ui ienō ut adulterā ducēt. sʒ magis vt celareꝛ adulteriuʒ qd̄ celari volebat eā vxorē ducēdo. qd̄ qꝛ celari n̄ poteāt nisi eā ducēdo ex quo marit⁹ nolebat pcubē cū ea. iō eā duxit Seqꝛ. 2. generatō // salomō aūt genuit roboā // q ppli latitudo iterptaꝛ. xp̄s di latauit ppl'm dei a iudeis vsqʒ ad gētes qd̄ pueniт ei qd̄ legiꝛ de roboā. 2. pal. 11. ꝙ oēs eos suscepit. q relictis idol' uolue rū colē dn̄m. Seqꝛ. 3. genera° // roboā aūt genuit abiā // q iterptaꝛ dn̄s pr̄. est aūt xp̄us pr̄ ꝛ dn̄s nr̄. de isto abia dr̄. 2. pal'. 13. ꝙ p̄dicauit pp'lo isrl': vt puerte rētur ad dn̄m. ꝛ xp̄s p̄dicaꝛ icepit dicēs. pniam agite appropiqbit. n. regnū celoꝝ Seqꝛ. 4. gnātō // abias aūt genuit asa // q iterptaꝛ attolēs cui puenit illud qd̄ de eo dr̄. ꝙ cultū idolatrie abstulerit. de xp̄o aūt dr̄. ecce agn⁹ dei ꝛc̄. Jo. 1°. Sequitur quinta generatio // asa autē genuit iosaphat // qui interpretatur iu dicium. de quo dicitur. 2. Paral'. 17.

qr misit doctores p totá iudeá habêtes librũ legis: vt docerêt pplm. xps vo ẽ dei iudiciũ. Jo. 6. pr oẽ iudiciũ dedit filio. ipse misit doctores p totũ orbẽ dicẽs Mat. 28. eũtes docete oẽs gentes. seqt 6. generatio // Josaphat aũt genuit Joram // q excelsus iterptat. r ipse habuit victoriá de idumeis. xps vo excelsus ẽ sup oẽs gẽtes. q pcussit dyabolũ. Ysa. 11. spũ oris sui iterficiet ipiũ. sequit. 7. generatio // iorá aũt genuit osiá // q robustus domi iterptat. Job. 9. si fortitudo querit robustissim9 ẽ. de isto osia dr. 2. pal. 26. q longe diuulgatũ ẽ nomen ei9. sic r nomẽ xpi. Luc. 4. diuulgabat fama de illo i oẽm locũ regionis. Jtẽ dr de eo q erat vir agriculture deditus. quẽadmodũ xps agrũ eccle colit vt germiet vireat floreat r fructificet zacha. 13. agricola hõ ego sũ. Sz hic ẽ dubiũ. qr iuxta vitatẽ historie tres reges sũt hic omissi q nõ nũerãtur. ioraz eĩm nõ genuit oziá. sz genuit ocboziá. ocbozias aũt genuit iosiá. iosias aũt genuit amasiá. q amasias genuit eũ q hic noĩatur oziá. hui9 cãm assignat Amb. dicẽs. oẽs illos tres nõ noĩatos. s. ocboziam iosiá r amasiá ptinere ad eádẽ generationẽ cũ ozia. euãgelista eĩm nõ itendit noĩare genitos sz generationes. generatio vo extẽdit fm cõem mẽsurá vite vn9 hoĩs. i q aliqñ pli res generat possũt. aliá cãm assignat Hier. qr iorá se imiscuit generatiõi achab ydolatre ĩpudicissime iezabelis. r iõ filii ei9 usqz i quartá generationẽ tollunt. ne i sãcta generatiõe nũerẽtur. Aliá cãm Aug. adducit. qr malitia eoz ita ptinua fuit vt nemo eoz bon9 fuerit. vnde tpe eorũ nõ erat spes. q stirps eoz vltra regnaret. Alia rõ ẽ. qr oẽs tres dei iudicio p culpa parẽtũ r ppria dánati fuerũt ad

mortẽ. ocboziá eĩm occidit hyeu. iosiá seruũ sui. amasiá vo ciues hirlm vt de peccatũ parentũ vsqz i tertiá generationem fuit punitũ. sequit. 8. generatio // ozias aũt genuit ioathá // q psumat9 interpretat. r xps ẽ psumatio legis. de isto dicit q edificauit portá dom9 domi excelsaz. porta dom9 celestis sũt pcepta q xps fecit excelsa addẽdo carita. ẽ. aplus adhuc excellẽtiorẽ viá demonstro vob seqt. 9. generatio // ioathá aũt genuit achas // q puertẽs iterpretat. Tren. vltimo. cõuerte nos domie ad te r puertemur. sequit. 10. generatio // achas autẽ genuit ezechiá // qui pfortatio domĩ interpretatur. r xps dixit. Jo. 6. pfidite qa ego vici mũdum. d isto legit q fecit generale phase cũcto pplo isrl r iuda. xpus vero fecit generale pasca corpis r sanguinis sui cũctis fidelibus. Sequit. 11. generatio // ezechias aũt genuit manassen // qui obliuiosus iterpretat. r xps penitentiũ peccata obliuiscit. de isto dicit q orauit restitui i regnũ suum r exauditus ẽ. christus dixit. pater clarifica me apud temetipsum. claritate quá habui prius qz mundus fieret. r respondit vox de celo. r clarificaui. r iterum clarificabo. Sequitur. 12. generatio // manasses autem genuit amon // qui fidelis interpretatur. christus autem fidelis est in omnibus verbis suis. mortẽ isti9 vindicauit populus. sicut r fideles mortem xpi iudeos condemnãdo. Sequit 13. generatio // amon autem genuit iosiam // qui incẽsum domini iterpretatur qd significat orõnis deuotionez. de xpo vero dicitur. q factus i agonia plixi9 orabat. de isto iosia dicitur. q adhuc puer cep. t querere dominũ. christus vocum. 12. eẽt annoz repert9 in tẽplo dixit. Jn his que patris mei sunt oportet

me eē· ꝓpter mortē eiꝰ Hieremias fecit lamētationes· q̄ maꝑte de xp̄o ītelligūt vt pȝ ī fine. sequit̄. 14. generatio ‖ Josias aūt genuit iechoniā ꝛ frēs eiꝰ ‖ ī ꝑabolis scriptū ē· iosiā habuisse q̄ttuor filios. s. ioathan ioachiȝ sedechiā ꝛ hiesuȝ post cuiꝰ mortē ioathan regnauit· queȝ post tres mēses pharao āmouit de regno· ꝛ frēm eiꝰ ioachī frēm fecit ex quo natꝰ est iechonias· nō igit̄ iosias genuit iechoniā: ſȝ ioachiȝ· vnde natus ē iechonias. Ad qđ respōdet Cri. qꝛ ioachī sublatꝰ ē de nūero regū· qꝛ ipse eum nō ꝯstituerit. Aliter soluit Hiero. cui cōcordat Ambro. d. duos fuisse ieconias a vnū filiū iosie: q ꝛ ioachim dr̄· alter ieconias fuit filiꝰ istiꝰ· ꝛ dictꝰ ē ꝛ ipse ioachim· ꝛ dr̄a vtriusq̄ȝ noīs ē· qꝛ p̄mꝰ dȝ scribi p k. y. ꝛ. m. alt̄ p ch. y. ꝛ. n. vnđ p̄mꝰ dictꝰ ē ioakim alter vo ioachyn iste p̄mꝰ ioakym domī resurrectio interp̄tat̄. ꝛ xp̄s dicit. ego suȝ resurrectō ꝛ vita ‖ ī trāsmigratiōe babilonis ‖ hoc iō qꝛ ad hoc nati erāt: vt culpis suis et alioꝝ exigētibꝰ ducerēt captiui· vl̄ quātū agebat̄ de eoꝝ trāsmigratiōe ꝑposito caldeoꝝ. Et attēde qđ hic itermittit̄ quē genuerit iste ioakym siue iechonias· genuit eīm aliū ioachin· q ꝛ ipse dictus ē ieconias· ꝛ successit sibi ī regnū· ꝛ ipse ē q ponit̄ ī p̄ncipio q̄ttuordene· qđ forte iō p̄termissū ē· qꝛ ī angustia ꝛ seruitute genitꝰ ē ꜩ.

Tertia pars.

Ertio cum dicitur et post trāsmig̃tionē ponūt̄ generatiōes pōtificum tertie q̄ttuordene. prīa ē ‖ ꝛ post transmigrationē babilonis ‖ triplex aūt fuit trāsmigratio· vna tp̄e secūdi iechonie: 3° mēse regni sui· cū eēt. 18. annoꝝ· ꝓ quo trāslato regnauit patruꝰ eiꝰ sedechias· cuiꝰ regni. 11°. anno vltia trāsmigratio facta ē· post p̄mā itaq̄ȝ trāsmigrationē vna generatiōe tacita. s. secūdi iechonie· ponit̄ secūda generatio tertie tessere decades· istiꝰ secūdi ieconie generatio ꝑtinet ad tertiā q̄ttuordenā ꝛ ē pricipiū eiꝰ ‖ ieconias ‖ secūdꝰ genitꝰ a prīo· iste iechonias īterp̄tat̄ ꝑparans ꝛ xp̄s dicit. vado pare vobis locū ‖ genuit salatiel ‖ q īterp̄tat̄ petitio mea deꝰ ꝛ xp̄s dicit. Jo. 17. pr̄ scē ſua eos quos dedisti mihi. seq̄t̄ tertia generatio ‖ salatiel aūt genuit zorobabel ‖ q magr̄ ꝯfusionis īterp̄tat̄. ꝛ de xp̄o dr̄. magr̄ vr̄ cū publicanis ꝛ peccatoribꝰ mādūcat. de ī to zorobabel q̄ttuor legūt̄. prīo qꝛ ī eo cepit misceri regale ꝛ sacerdotale genꝰ xp̄s aūt fuit rex ꝛ sacerdos. Jtē ipse pretulit vitatē corā Dario de cūctis rebꝰ ꝛ xp̄s dixit Pilato. Jo. 18. ego in hoc veni ꝛ ad hoc natꝰ suȝ: vt testimoniū ꝑhibeā vitati. Jtē sub ipso rediit captiuitas de babilone. xp̄s aūt dicit ī Ysa. p̄dicare captiuis remissionē misit me. Jtē ipse cepit reedificare tēplū domī· ꝛ xp̄s reedificauit ecclīam. Sȝ dubiū ē: quia primo pal̄. 3. iste zorobabel nō dicatur fuisse filius salatiel· sed dicit̄ qꝛ eum genuit phadaia filius iechonie. et soluit glo. dupliciter· quia forte phadaia ipse est qui ꝛ salatiel· aut si non est idem forte habuerunt filios eiusdē nominis. sequitur. 4. generatio ‖ zorobabel autem genuit abiud ‖ ab isto abiud deinceps nulla inuenitur generatio in historia· sed euangelista hec dicit· vel reuelante spiritu sancto· vel Joseph sponso virginis tradente libros sue generationis. Et si instatur· quia in paralipomenon exequit̄ generationē zorobabel. Dicendum qꝛ non est ille zorobabel filius salatiel· sed est zorobabel

filius Abaida fratris ipsius Salatiel vt dictū ē // Abiud // iterptat̃ pr̄ me⁹. & xp̄s dicit. ego & pr̄ vnū sum⁹. seqt̃ qnta generatio // Abiud aūt genuit Elyachī // qui de⁹ resuscitās iterptat̃. & xp̄s dic ego resuscitabo eū ī nouissimo die. seqt̃ 6. generatio // Elyachim aūt genuit Azor // q adiutus īterptat̃. & xp̄s dicit qui me misit mecū ē. sequit̃. 7. generatio // Azor aūt genuit Sadoch // q iust⁹ iterpretat̃. xp̄s aūt iust⁹. tradit⁹ ē p iustis 8. generatio // Sadoch aūt genuit Achim // q fr̄ me⁹ īterptat̃. & de xp̄o dicit̃. caro eīm & fr̄ nr̄ ē. seqt̃. 9. generatio // Achim aūt genuit Eliud // q de⁹ meus īterptat̃. & de xp̄o dicit Thomas. dominus me⁹ & de⁹ me⁹. sequit̃. 10. genera° // Eliud aūt genuit Eleazar // q īterptat̃ de⁹ me⁹ adiutor. & de xp̄o dicit ps̄. deus me⁹ adiutor meus. sequit̃. 11. generatō // Eleazar aūt genuit Mathan // q donatus vel donās īterptat̃. xp̄us aūt dedit dona hoībus. & ipse dat⁹ ē nobis. sequit̃ 12. genera°. // Mathan aūt genuit Jacob // q īterptat̃ supplātator. & xp̄s dicit. ecce dedi vobis ptātē calcādi serpētes. seqt̃. 13. genera° // Jacob aūt genuit Josep // q apponēs īterptat̃. qd̄ xp̄o ↄuenit dicēti. ego veni vt vitā habeāt. & habūdanti⁹ habeāt. Uidet̃ aūt Lucas repugnare ei qd̄ hic dr̄. dicit enim iosep fuisse filiū Hely. hely vō filiū mathat & tandē hāc genealogiā deducit nō ī Salomonē sʒ ī Nathan. alterū filiū dauid. Et dicēdū q vtrūqʒ verū ē. nā ioseph duos habuit prēs. vnū carnalē. s. iacob. alterū legalē de quo dicit Lucas. s. hely & prīo mō genealogiā ipsi⁹ deducit̃ ī salomonē. alio mō deducit̃ ī mathan. naʒ vt tradit historia ecclīastica. Mathan carnalis auus iosep fuit. q̄ a salomone descēdit. habuit vxorē noīe estaʒ. ex q̄ genuit filiū iacob. mortuo vō mathan. mathat q descēdit a nathā. estaʒ viduā vxorē mathā accepit. ex q̄ genuit filiū hely. fuerūt igit̃ iacob & ely frēs vtini. ely vō accepit vxorē. quo sine liberis mortuo fr̄ ei⁹ iacob volēs suscitare nomen defūcti fr̄is. vxorē eius accepit ex q̄ genuit ioseph. q ex lege erat fili⁹ ely defūcti. sʒ ƀm carnē erat fili⁹ iacob. primā generationē Lucas ꝓsequit̃. alterā vō Mathe⁹ // virū marie // hec ē quīta mulier noīata ī p̄senti euāgelio. ex hoc q v̄go fuit vxō ioseph. dat̃ ītelligi qd̄ tribu iuda & de domo dauid fuerit. quia ex lege fiebat ↄiugiū eiusdē tribus & familie // de q̄ // .s. v̄gine. nō dicit de quo. // nat⁹ ē hiesus // hec ē. 14. generatio ab oībus aliis differēs. qr oēs alie ex viro fuerūt. & muliere. hec sola ex mlīere sola v̄tute spūs sācti // qui vocat̃ xp̄s // merito xp̄us est qui a talibus venit progenitoribus. vnctionem ꝓphetalem prīe q̄ttuor dene hūit. habuit & regaleʒ scd̄e hūit & pontificaleʒ tertie. vnde merito christus est. ꝓpter qd̄ & quartā vnctōeʒ habuit. q̄ vnctiōes nō visibiles fuerūt sed inuisibiles. quia vnxit eum de⁹ spū sancto. Act. 10. vt daretur sibi plenitudo prophetie. Luc. 7. propheta magnus surrexit in nobis. Item plenitudo regie ptātis. Luc. prīo. regni ei⁹ nō erit finis. Itē plenitudo pōtifical' dignitatis. ps̄. tu es sacerdos ī eternuʒ. que vnctiones sī plenitudinē habuerūt nō ē mix. qr datus ē ei spūs nō ad mensuraʒ Jo. 1°. Rogem⁹ &c. Dominica. 13. post penthecostes. Prima pars

Dum iret hiē sus in hirl'm

transibat per mediam Samariā et Galileam

et cū ĩgrederet̃ quoddã castellũ occur rerunt ei decẽ uiri leprosi zc̃. Luc. 12 uulgarit̃ dicit̃ q de. 10. vix vn⁹ reperi tur. q sit grat⁹ beneficio. qδ apparet in p̄senti euãgelio. qꝛ ex. 10. leprosis mũdatis vn⁹ solus reddit gr̃as deo. pri̊o igit̃ ponit̃ affectuosa dep̄catio. 2° petitionis ꝯsecutio. ibi. Quos vt vidit. 3° accepti beneficii rara recognitio ibi: vnus aũt ex illis. Circa primũ tria facit. p̄mittit eĩm xp̄i ꝓgressũ ƺ // cũ iret iesus ĩ ierlm // istud fuit iter quando ierl'm iuit: vt pateret̃. Luc. 9. cũ cõplẽrẽt̃ dies assũptiõis ei⁹ ipse fatiẽ suam firmauit: vt iret ĩ ierl'm // transibat p media samariã // q̃ erat ꝓuintia gẽtiuƺ. Textus. qꝛ erat inq̄t discordia ĩter iudeos z samaritanos. ipse p vtrosq; transit: vt eos tãq; mediatoꝛ pacificet. vnde subdit // z galileã // q̃ ꝑtinebat ad ip̄m iudaicũ. Nõ q xp̄s vadẽs ad passionem cũ trãsit p gẽtes z iudeos. dat ĩtelligẽ q fruct⁹ sue passiõis ĩ oẽs ꝑ̄sõs eãt trãsitur⁹. atq; fides nõis ei⁹ post moꝛtem z iudeos z gẽtiles vnũ debebat efficere ip̄m. Secũdo ponit̃ leprosoꝝ occursus // z cũ ĩgrederet̃ quoddã castellum // ante tamẽ ĩgressũ. qꝛ nõ erat licitũ leprosis castello appropinquare // occurrerũt ei. 10. viri leprosi // Tex⁹. cõuersabãtur inq̄t adiuicẽ quos vnanimes fecerat cõitas passiõis. z iesu trãsitũ p̄stolabãtur. Nõ qꝛ lepra peccatuƺ moꝛtale significat. qꝛ peccatũ ẽ coꝛruptio aĩe. sicut lep̄ carnis. Secũdo qꝛ lep̄ facit os fetidũ. z eccle. 15. nõ ẽ speciosa laus ĩ oꝛe peccatoꝛis. Tertio qꝛ tollit vocẽ z peccatoꝛ obmutescit ad ꝯfessionẽ. Quarto qꝛ ẽ moꝛb⁹ ꝯtagios⁹. leprosus eiƺ leprosũ generat. z ĩficit eos cuƺ q̄b⁹ ꝯuersat̃. Quĩto qꝛ ẽ abbomĩabilis ꝓuer. 16. abboĩabiles domĩo q agũt ĩpie. Sexto qꝛ lepros⁹ eiicit̃ sic z peccatoꝛ a deo. Gen. 4. eiicis me a fatie tua z abscõdaꝛ. Septĩo qꝛ lep̄ defoꝛmat totũ coꝛp⁹ z coloꝛẽ z figuram. Tren. 4. quõ obscuratũ ẽ aurũ. mutat⁹ ẽ coloꝛ optim⁹ zc̃. Quia v̄o lep̄ nõ ẽ moꝛb⁹ q̄lisc̄ũq; sƺ hoꝛribil' valde. iõ p istos. 10. leprosos nõ quoscũq; peccatoꝛes. sƺ decem magna peccata possum⁹ ĩtelligere vnde lepros⁹ ẽ hẽretic⁹. vnde de Moyse dubitãte de v̄bis domĩ. dr̃ q manũ leprosã ꝓtulit ad istar niuis. Secũd⁹ lepros⁹ ẽ scismatic⁹. q lites z discoꝛdias seiat ĩ eccl'ia. vnde de Maria obmurgãte moysẽ dr̃ nũeri. 12. q apparuit ĩ ea lepra cãdẽs q̄si nix. Terti⁹ lepros⁹ ẽ symoniac⁹. vnde dictũ ẽ iesi petẽti munus de bñfitio collato. lep̄ naamã adhesit tibi. 4. Re. 5. hec plaga lepre sic ĩsecit eccl'am: vt ẽt qδ doloꝛosũ ẽ dicẽ. principes gregis xp̄i tali moꝛbo laboꝛẽt. et tñ leprosi abiiciẽdi sũt a misterio altaris. In visiõe ostẽsũ ẽ cuidã religioso. quẽ ego noui. q agebat̃ qδ coꝛã vno põtifice. vñ ꝓcedẽt tãta eccl'e ꝑturbatio Et dictũ ẽ. q ex vobis lepros⁹ ẽ. ĩpe cã ẽ tãti mali. cũq; oẽs mutuo se aspicerẽt surrexit vn⁹ z euulsit capillũ de capite põtificis. atq; ĩsufflauit illũ ĩ fatiẽ ei⁹ dicẽs. tu es lepros⁹. z ĩ eadẽ uisiõe dicit q videãt. q symonie vitiũ leprosũ ip̄m fecerat. Quart⁹ lepros⁹ ẽ fallax z ipocrita. z ẽ vitiũ coloꝛis ĩ cute. ꝓut dicit̃ Leui. 13. Quĩt⁹ lepros⁹ ẽ sacrilegus. q p̄ter ius assũmit eccl'ie misteriũ. 2. pal'. 26. dr̃ de Ozia q lep̄ oꝛta fuit ĩ fronte eius. eo q pontificis ministerium exercebat. Sext⁹ lepros⁹ ẽ ꝓditoꝛ. vnδ. 2. Re. 3. dicitur de Joab. non deficiet de domo Joab leprosus. quia proditoꝛie occidit Abner. Septimus leprosus ẽ vsurarius. qδ significat Naamã foꝛtis

⁊ diues sed leprosus. 4. Re. 5. Sicut enim lepra consumit carnem: ita usura cõsumit aliorum diuitias. ⁊ videmus quod usurarius usurarium generat: sicut leprosus leprosum: quia docet usurarius filium suum quomodo debeat lucrari: dat sibi custodiam librorum: ultio moriens oia sibi reliquit ex usuris hita: que filius non reddit: sed usuris addit usuras. Octauus leprosus est sortilegus: qui querit diuinationes ⁊ incantationes demonum: quales fuerunt magi pharaonis. Nonus leprosus est adulter. Leui. 13. plaga lepre orta est in ulcere: ulcus enim est uulnus concupiscibilis: in quo lepra oritur cum adulterium perpetratur. vnde nati ex adulterio hanc maculam contrahunt: ut ad illicitos coitus sint proni: ut dicit Aug. sup Gen. ad litteram: nisi virtutibus emendet origins maculam. decima lepra maior aliis ⁊ horribilior: est flagitium sodomiticum: hec est elephantina lepra cunctis aliis passionibus maior. dicitur enim lepra sic: eo quod pruritu ardoris leat. i. deleat ⁊ consumat carnem: sic ardor huius flagitii proprium corpus consumit. Ysa. 50. ambulate in flammis quas vobis succenditis. attendamus primo circa hoc flagitium ortum eius: ⁊ videtur ipsius origo procedere ex corruptione concupiscibilis: sicut monstra ex corruptione naturalis principii. vnde non immerito tanquam monstrum dicitur esse contra naturam: quia nullo modo natura ad hoc inclinatur: sed procedit ex habundantia corruptionis. vnde quasi videbatur deo incredibile aliquos hoc vitio laborare quando dixit vadam ⁊ uidebo si clamorem qui uenit ad me opere compleuerunt. ⁊ propter hoc temptari hoc vitio non est temptatio humana: sicut humana non esset temptatio temptari ad esum carnis humane. ⁊ ideo dicitur in ethi. quod abstinere ab hoc uitio non est virtutis aut continentie: neque eius continentia seu abstinentia reputatur: si quis abstinet ab esu carnis sue aut aliorum hominum: ad hanc enim abstinentiam facit ipsa nature institutio sine virtute. Quare vero sic permittat deus naturam in aliquibus corrumpi: ut talia flagitia comitantur: videtur esse causa quidam error aut quia non colunt deum quemadmodum oportet: sic dicit apo. Ro. 1o. ⁊ ideo non immerito quedam gentes tale vitium heresim appellant. legitur enim in vitis patrum quod dum quidam diceret seniori se molestari tali passione: prudentissimus senior causam morbi apperiens. impossibile inquit esset huiusmodi passione te esse temptatum: nisi in aliquo vere fidei derogares. quo ille confessus est se dubitasse circa incarnationem christi: ⁊ acta penitentia dubietatis simul cum errore illa abscessit temptatio. Item attendamus rei turpitudinem que tanta est ut dicit Aug. quod propter hoc vitium dei filius quasi destiterit incarnari. nam ut dicit. 3. confes. hoc flagitio sotietas que cum deo nobis esse debet violatur cum natura cuius ipse auctor est libidinis peruersitate polluitur. vnde dicitur in regula deus qui habitat in uobis custodiet omnes ex vobis: quasi aliquis non custodiatur: signum est non esse deum cum illo. Item attendamus flagitii vindictam: cetera namque vitia cum procedant aliquo modo ex inclinatione nature: possunt dei misericordiam aduocare: sed quia hoc est contra nature appetitum: non cadit hec misericordia: sed sola vindicta: immo cum peccantium multitudo in aliis malis vindictam mitiget hic solum ut dicit Aug. 3. confes. si omnes gentes facerent: eodem criminis reatu diuina lege tenerentur. ⁊ ideo ut dicit cantor parisiensis nocte natiuitatis dominice omnes laborantes hoc vitio interfecti sunt. Item ignis inferni non substinens dilationem vindicte. preuenit etiam viuentes consumere. Leuit. 13. lepra combustionis est. Nota peccati detestationem: non solum peccatum est committere: sed etiam peccatum est non punire. tales peccatores sunt eiiciendi incarcerandi: ⁊ ad ignem ponendi: quid

dico· inter homies nõ ē noīandum· hoc cīm mō ⁊ nō facile alio emūdant. Item attēdam⁹ piculū· alia nanq̄ vitia cum habeāt virtutē oppositā· possūt p uirtutem tolli· ſ; hoc flagiciū p virtutē curari nō pōt· q̄ nulla ſibi opponit· ⁊ ideo dicit magr̄ Otto· q̄ vix contingit aliquē penitere de hoc vitio· ḡ penitē distulerit vltra etatem ſaluatoris· ⁊ hoc audiui eſſe expertū. vnde ſodoma muta īterpretat· q̄ hoc vitio laborātes tāq̄ leproſi perdūt voce;· ne ve cōfiteātur ⁊ peniteāt· ad ignē igit currēdum ē pro ipsi⁹ nō emūdatione· ſ; cōſumptōe. leuiti. 13. lepra volatil ⁊ vaga d; igne cōburi. Tertio ponit leproſoru; deuota ſupplicatio // qui ſteterūt a longe // Ecce reuerētia· q̄ iudicabāt ſe ī dignos xpo appropīquare· ꝓpter ꝯſciētie reatum et carnis maculā // ⁊ leuauerūt vocē // q̄ꝫtum potuerūt· ecce affectus deſiderii // dicētes // vno ore. ecce cōis orō // hieſu // Typus. dicūt nomē hieſus· ⁊ rem lucrātur. ſ. ſalutē // p̄ceptor // preceptore; appellāt· cui⁹ imperio oīa annuūt. ps̄. p̄ceptū poſuit ⁊ nō p̄teribit // miſerere nobis // nō aurū vel argētum petūt· ſ; vt corp⁹ ſanū recipiant. ps̄. miſerere mei domie· quoniā īfirm⁹ ſum ⁊c̄.

Secūda pars.

Ecūdo cum dicitur Quos ut uidit. ponitur petitiōis ꝯſecutio· ⁊ tria facit· premittit eīm benign⁹ xpi aſpectus // quos vt vidit // benignitatis cōpaſſionis ⁊ mīe oculo. nō abhoꝛruit pi⁹ dominus maculā aſpicere nr̄e lepre· q etiam p nobis ī cruce velut lepros⁹ reputat⁹ ē. Yſa. 53. Secūdo ponit xpi imperiū // dixit // vt oſtenderēt ſe ſacerdotib⁹. ſic eīm ſcriptū ē Leui. 13. plaga lepre ſi fuerit in hoīe· adducet ad ſacerdotē ⁊ uidebit eum. eos igit ad ſacerdotes miſit. p̄rio ne videret legis trāſgreſſor. 2° vt oſtēderet exhibēda; eē ſacerdotib⁹ reuerētia;. 3° vt ſacerdotes cogerēt cōmēdare miraculū· dū illi ſanāt quos iudicāt eē leproſos. 4° vt oſtādat ſe maioris eē v̄tutis q̄ꝫ lex vel ſacerdotes quia illi leprā cognoſcebāt· quā mūdare nō poterāt. 5° vt doceāt interiorē aīe leprā nō emūdari· niſi ſaltē fuerit ꝓpoſitū eam ſacerdotib⁹ eccl'ie demōſtrare p oris ꝯfeſſionē. que ꝯfeſſio q̄ttuor d; ꝯditiones hr̄e. p̄rio q̄ ſit volūtaria. vnde dicit // ite // nō ducti nō tracti· ſicut q̄ tormētis afflicti ꝯfitētur peccata· ſed ite volūtarie. ps̄. ex volūtate mea ꝯfitebor illi. cui⁹ ꝯtrariū faciūt· qui timore mortis ī vltis ꝯfitētur. Secūdo d; eē nuda ⁊ aꝑta. vnde dicit // oſtendite // q̄d egiſtis· q̄d cogitaſtis· q̄d locuti eſtis nō dicit abſcōdite vel excuſationibus vel palliatiōib⁹ verboꝝ· aut mentiēdo vel etiā muſitādo· aut nō plene peccata oīa recitādo cū debitis circunſtātiis Quattuor aūt ſūt cāe quare o; peccata ꝯfiteri· p̄ria quia nō pōt diſſolui nodus niſi manifeſtet· nec curari pōt uulnus ignotū· nec de occultis p̄beri ꝯſilium· nec dari ſnīa cauſe latētis. in penitētia aūt ſoluit nodus peccati· ſanat uulnus ꝯſiliū tribuit· ⁊ emēdatur forefactum Secūda q̄ peccatū ē in aīa ſicut uermis ī carne· q fouet dum latet· ſ; cum patet morit. Tertia q̄ ꝯtritio ē ſicut raſoriū tollēs peccati rubiginē ab aīa· ſ; ne tal' īmūditia intriſec⁹ maneat· o; p ꝯfeſſionem eiici. Quarta q̄ cuiuſlibet rei corruptio ꝯtrario mō fit ſue generatiōi cum igit perpetratio peccati ſit ī occulto ꝯſciētie· ei⁹ corruptionē o; eē v̄tute ꝯfeſſiōis manifeſtātis. ꝓpter q̄d dic̄ ps̄.

dixi ꝯfitebor aduersũ me iniustitiã meã
dñino · ꝛ tu remisisti impietatē pcī mei.
Itē cōfessio dꝫ esse pura. vnde dic vos
s.o. ſtēdite ꝛ non alios. ꝙ qꝺ qdruplr aliq
faciūt · quidã enĩ alioꝝ scã recitant. ali
ꝯ reuelãt eos cū quib⁹ peccauerunt.
alij aūt nō se ostēdūt · ſꝫ volūt interrogari
de pcīs · qsi melius nouerit cōfessor ea q
fecerit ꝙ ipi peccãtes. In qbus tamen
casib⁹ ꝛ quō fieri debeat īterrogatō pru
dens cōfessor videat. Itē cōfessio debꝫ
esse ordīata: qꝛ nō cuicūqꝫ faciēda est ſꝫ
// sacerdotibus // qui claues habent scie
ꝛ auctōitatis · ipi.n. ꝯstituti sūt a đo audi
tōes ꝛ iudices nr̄oꝝ criminū. Ter
tō pōit salutis effect⁹ // ꝛ factū ē vt irēt //
vt sacerdotib⁹ se demōstrarēt // mūdati
sūt // qttuor ex cāis mundati sunt anteꝙ
peruenirēt ad sacerdotes. prīo qꝛ nouerat
xp̄s sacerdotū supbiã · cōtempsissent.n.
eos aspicere. ne igitur scādalizarentur
pvenit eos sanare. 2° obia ꝗ h̃ruz hoc
meruit. 3° hoc meruit fides. 4° voluit
ostendere · ꝙ nō vtute legis aut sacer
dotū erant mūdati: ſꝫ dei imperio ꝛc̄.

Tertia pars.

Ertio cum dici tur Vnus autez

ostenditur tāti beneficii rara cognitō · ꝛ
tria facit. prīo enī tāgūt sex obseruāda
in grãꝝ actōe. primū ē beneficii rcogni
tō vt nō sit isensibilis aut obliuiosus: ſꝫ at
tēdat ꝛ memoret qꝺ sit sibi collatū // vnđ
dic vnus aūt ex illis // Non oēs · qꝛ vt
dic Tuli⁹ ad pterita beneficia pauci hoī
nes aīuꝫ torquēt // vt vidit // i. diligen
ter aduertit ꝛ ꝯsiderauit // qꝛ mūdat⁹ ē //
2° requirit vt recipiēs beneficiū psto sit
ad mādatū cōferētis. vñ dic // Regress⁹
est // ad iesū · vt patus ad ipi⁹ mādatū
nō queadmodū aliqui fugiūt pntiã eoꝝ
a quib⁹ beneficia recepūt. 3° exigit cō
mēdatō accepti beneficii · qꝛ vt dic Cri.
lꝫ debeam⁹ benefacē nō attēta laude hoī
nū · hij tamē qb⁹ benefacim⁹ debēt bene
ficiū pdicare: vt ex hoc de⁹ laudet · ꝛ ta
li exēplo ceteri moueãt · ꝛ hoc ē qꝺ dic //
cū magna voce // q̄ sigt deuotōis magni
tudiēꝫ // Magnificãs deū // i oi beneficio
prīo ꝛ prīcipalr deū magnificari opꝫ · q
benefacieti dedit vnde subueniret · ꝛ vo
lūtatē subueniēdi. 4° rquirit vt bene
facieti exhibeat honoꝛ ꝛ reuerētia. Nā
vt dr̄ i ethicis · vt sit iustitia iter dātēꝫ
ꝛ recipiētē · sicut benefaciēs dat bonum
vtile · ita exigit bonū honorabilile. vn
de dic // Et cecidit i faciē suã // exhibens
xp̄o reuerētiã. 5° rquirit hūilitas · vt sg
hūiliet se ei a quo suscepit beneficiū · ido
subdit // Ante pedes ei⁹ // dedit ei accedē
di fiduciã · vt dic Theoph. suscepta pu
gatō · qui pri⁹ accedē nō audebat. 6° re
quirit vt credat se nō ex meritis · sed ex
grã beneficiū accepisse. vnð dic // Gras
agēs // Quia vo sic prudenter se hūit in
grãꝝ actōe · ostendit qsnã ipe fuerit // Et
hic erat samaritan⁹ // ex gente odibili iu
deis · ex pcōrib⁹ · ex his qui legeꝫ igno
rãt · ꝛ iō magis ꝯmēdat. Theoph. dic ꝙ
hic pōt ꝯnici nullo mō aliqueꝫ ipediri ·
qn deo placē possit · etiã si de genē ꝓpha
no ꝓcesserit · dūmō bonū gerat ꝓpositū
nec aliquis ex eo ꝙ de scīs natus sit sup
biat · qꝛ noueꝫ leprosi mūdati qui erant
israhelite īgti fuerāt. Secūdo pōitur
aliorū reqsitō // Respōdēs aūt hiesus di
xit. Nōne deceꝫ mūdati sūt ꝛ noueꝫ vbi
sūt // Nō itrogat dōm⁹ qsi nesciēs · ſꝫ vt
dic glo. īgtos qsi ignotos · ubi sint q̄rit ·
q̄rit de eoꝝ īgtutidie · magis enī dolen
dū ē de eo ꝙ aliquis icurrit īgtitudinis
culpã · ꝙ ð benefico pdito // Nō ē iuent⁹
q rdireꝫ ꝛ dareꝫ gliã deo nisi hic alieīgēa //

v

alteri⁹ .s. gentis· q̄ nō erat ex isrł. Et h⁹
dictū ē vel a xp̄o· ⁊ tūc erūt v̄ba q̄si la-
mētātis· vel dictū ē ab euāgelista ī con
fusiōm iudeoꝝ. nō aūt sūt reuersi ad xp̄z
aut q̄ꝛ putauerūt se mūdatos legis v̄tu
te· aut q̄ꝛ metuebāt cōfiteri se mūdatos
a xp̄o· aut q̄ꝛ putabāt se debē̄ alq̄d xp̄o
tribuē̄ ꝓ sua mūdatōe· aut tātū fuit gau
diū salutis· q̄ꝛ obliti sūt dn̄i· qui salua
uit eos. vnde videm⁹ hōies cū īfirmāt
sollicite deū q̄rere· cōsulē̄ sacerdotes· ꝓ
positū emēdatōis vite cōcipe· de resti-
tutiōe alieni cogitare· ſꜫ cū sanati sunt
negligūt quasi manus dei euaserīt. aut
certe iō gr̄as nō egerūt· q̄ꝛ putabāt xp̄z
tāq̄ꝫ iudeū· eis iudeis n. ōcꝫ gr̄a ſꜫ debi-
to sanitatez restituisse· aut certe sanita
tez sibi datā a deo credebāt· xp̄m v̄o d̄ū
nō credebāt. Tertiō ꝓ̄oīt fidei istius
cōfirmatō / Et ait illi vade / Ecce libe-
ralis medic⁹· qui nō exigit d̄ salute mer
cedez· ſꜫ liber eū remittit / Quia fides
tua te saluū fecit / Etiā alii mūdati erāt
ſꜫ nō erāt cōsecuti salutē aīe eternā ꝓpt̄
fidei defectū· vn̄ maiorez habebant in
aīa leprā īfidelitatis ⁊ īgtitudīs· quaz
ea fuerat a q̄ mūdati erāt. Sꝫ ille istaz
eternā salutez credendo erat adeptus.

Dn̄ica deciaq̄rta post penthecostes.
Prima pars.

Emo potest duobus dn̄is
fuire ⁊c̄. Mat. 6.
prīa ps huius euāgelii
habet̄. Luc. 16. reliquū v̄o eiusdē. xii.
Seruił cōditōis eē̄ hūanā nāz hoc ostē
dit euāgeliū: q̄ꝛ sibi ipi nō sufficit, ꝓut ēt
phēis notū fuit. vnde hōies mūdi alie-
nis se īplicāt fuitutib⁹· vt necessaria ui
te cōquirāt v̄o deo r̄licto· cuius nāles
sūt fui· cui fuire regnare ē· ⁊ sibi ē cura

de oībus. vnde p̄sens euāgeliū nos ad
monet q̄tenus relicta seruitute aliena·
nos totos ad dei fuitiū r̄uocem⁹· ⁊ tria
facit. prio ostēdit̄ q̄ hōinū duplex fuit⁹
sit īpossibilis. 2° aliena fuitus ꝓbatur
mifabił. ibi: Ideo dico vobis ne sollici
ti ⁊c̄. 3° dei fuitus cōcludit̄ eligibił. ibi
Querite aūt ⁊c̄. Circa primū vtit̄ tali
rōe / Nemo pōt duob⁹ dn̄is fuire / et
hoc pōit ⁊ ꝓbat· ſꜫ duo dn̄i sūt deus et
mamona· ⁊ hoc opꝫ ītelligi. Et tūc con
cludit q̄ vtriq̄ꝫ fuire ē īpossibile· tria
igit̄ facit circa primū· p̄mittit eni īpos-
sibilitatez duplicis fuitutis. diceret. n.
aliq̄ se posse deo fuire ⁊ mūdo· ſꜫ audia
tis v̄tutis mgr̄m. Nemo pōt duob⁹ do
minis fuire. duos dn̄os ītelligit fm
Cri. q̄ diuersa ꝯ̄ria iiūgūt· si nāq̄ꝫ diuer
si nō essent· iā vnus dn̄us esset. Non
pōt aūt aliq̄s duob⁹ dn̄is fuire. prio
q̄dez q̄ꝛ nō sūt plures dn̄i ſꜫ vnus tātū
q̄ ē ī cel' vt dr̄. 1. Cor. 5. hōies tamē spō
te alteri⁹ fuituti se submittūt· q̄ v̄e nō
sūt dn̄i. Isa. 26. possiderūt nos dn̄i
absq̄ꝫ te. Itez si fuus ē vnus nō pōt di-
uidi: vt plurib⁹ fuiat. Itez hūana pos
sibilitas vix sufficit īplē̄ obseq̄a vnius
dn̄i· vn̄ nō pōt plrib⁹ ītendē. Itē q̄ꝛ
dn̄us vult fuū suū se p̄esse ꝑatum ad
suū impiū· vn̄ nō pōt aliis ītēdē. Sꝫ
dices ergo q̄ ē fuus hōis non pōt fuire
deo· dico q̄ īmo· q̄ꝛ fuus faciens volū
tatez dn̄i sui māsuete· ⁊ cū caritate ser
uit deo· q̄ p̄cipit fuū dn̄o subici. vt dr̄
Eph. 6. Itez fuit⁹ dei ē eū colere in spū
qd̄ spūs hōis facē pōt· q̄ꝛ fuus nō ē hōi-
ni obligatus· ſꜫ deo. 1. Cor. 7. Seruus
vocat⁹ es nō sit tibi cure. Secundo
hāc īpossibilitetez duplicis fuitutis ꝓ
bat· assūmēs quādā sufficientez diuisio
nez· cui⁹ quacūq̄ꝫ pte data seq̄t̄ ꝓpositū /
Aut eni vnum odio habebit ⁊ alterum

diliget / vtrūqꝫ enī diligē nō pōt. qꝛ diuersa ipāt ꝛ ꝯrii sūt / aut / si vtrūqꝫ hꝫ odio. tūc / vnū sustinebit. ꝛ alterū contemnet / vtrūqꝫ enī sustinē nō pōt. cuꝫ sint adiuicē ꝯrii. nec vtrūqꝫ cōtemnet qꝛ iā suus nō esſꝫ. necessitas igit̄ istius diuisiō. aſeqt̄ ex hoc. ꝙ plures domini aduersant̄ adiuicē. Si igit̄ vnū dn̄m oruꝫ diligit. alteꝝ vo odit. māifestū ē ꝙ nō pōt suire duobus: qꝛ suiet ei soli quē diligit. si ex tali suitute ꝑportat ꝯmodū. Si vo mai⁹ hꝫ ꝯmodū ex suitute eius quē odit. tūc sustinebit suitutē ei⁹. quasi coact⁹ alterū aūt cōtemnet quē diligit. Nō si vtrūqꝫ odit. suiet ei quē metuit cōtempta alteri⁹ suitute quē nō timet. Et sic ꝑꝫ ꝙ semꝑ vni tātū suiet. Tertō īfert pricipale ītentū / Non potestis deo suire ꝛ māmōe / q sūt duo dn̄i oppositi. Nō si qs dixerit velle suire ptiꝫ dō. pti vo māmōe esse nō pōt: qꝛ a deo habemus totū posse ꝛ vtuteꝫ q̄ suim⁹. Et iō totū posse ꝑgrit i suū suitiū. alias nō est suit⁹ ſꝫ fraus. Nō ꝙ māmōa ē dyabol⁹ mūd⁹. caro. diuitie. dyabolo suit hō. primo cū delectat̄ i cogitatōne illicita. cogitatōi cōsētiēo. ope ꝑpetrāns vbo vel exēplo alios peccare faciēns. pcā i cōsuetudieꝫ ducēs. peccare nō erubescēs. etiā nicle safacta defendens. In q̄ suitute pcōr suit ipi suo. Tren. 5. sui dn̄ati sūt nr̄i. Item suit iniquo suo. Aug. i soliloquiis. satis dn̄e inimicis tuis quos sub pedib⁹ habes suieriꝫ. seruit inimico. Iere. 17. suire te faciā inimicis tuis. suit alieno. Iere. 5. suitis diis alienis die ac nocte q regem vobis nō dabūt. suit dānatori. q ꝓpriū suuꝫ deducet ad dānatoꝫ dicēs. mihi seruisti mecū ergo eris. Qui suiūt hoc mō dyabolo dei suituteꝫ cōtemnūt. ſꝫ euꝫ non odiāt. Iob. 21 Quis ē oīpotens vt seruiam⁹ ei. Scd̄a suitus ē q̄ aliqui huic mūdo suiūt ducētes vanā vitaꝫ. Ro. 1. Seruierū creature poti⁹ q̄ꝫ creatori. magis aūt amāt placē hōib⁹ mūdi q̄ꝫ deo. ista suitus excludit dei suituteꝫ. Gal. 1. Si hōib⁹ placerem. xpi suus nō esseꝫ. cuius suitutis merces ponit̄. Iob. 21. tenēt tympanū ꝛ cytharaꝫ ꝛ letāt̄ i voce orgāi: ducūt in bōis dies suos: ꝛ i pūcto ad iferna descendūt. Tertia suitus ē suire carni. xiii. phil. 3. quoꝝ de⁹ venter ē: ꝛ gl̄a in ꝯfusione dz ventre enī fecerūt deū suū. attendentes quō bn̄ pascat̄: quō foueat̄ vestib⁹ ꝛ ornet̄. quō luxuriet̄ ꝙ nō ꝯgnetur sup̄ lnis labiorbus: ꝙ mollibus stratis qescat̄. ꝙ caute cōſuet sanitas: ꝙ sollicite īfirmitaꝫ curet̄. hec suitus dei suituteꝫ excludit. Ro. 16. nō suiūt dn̄o ſꝫ suo vētri: cui⁹ suitutis merces est: qa caro sic delicate nutrita i ꝓprio putreaꝫ ꝛ plena fetore ꝑdet̄ vmibus corrodēda spūs vo i igne cruciabit̄ infernali. Isa. 14. Subter te sternet̄ tinea. ꝛ erunt vmes opimētuꝫ tuū: ꝛ vmis eoꝝ nō morieē: nec ignis extīguet̄. Quarta suit⁹ ē auaritie: q̄ suit̄ pecunie. Coll. 3. Auaritia ē simlacroꝝ suit⁹. suiūt aūt hōies auaritie cōgregādo ditias: ꝑ vsuraꝫ: ꝑ fraudē: ꝑ rapinā: laborādo die noctuqꝫ circueunt terras alienas: mare nauigāt i frigore ꝛ estu: fame: ꝛ siti: ꝛ tot se exponunt ꝑicul̄: ꝙ pl̄a his ap̄lus nō sustiuit: q̄ si ꝓ deo facerēt: nescio qs martiꝝ Stephan⁹ vel Laurēti⁹ posset eis merito equipari. ſꝫ suiunt auaritie. qa ditie nō sūt eoꝝ ſꝫ ipi potius ditiaꝝ sunt eas custodiēdo ꝑcludendo i scrineis recogitādo de ipis. ista suitus diuā suitutē excludit. unde Hiero. Audiat hic auarus q cēset̄ vocabulo xp̄iāo. nō posse se sil' xp̄o ꝛ ditiis suire. merces huius

ſuitutis pōit̃. Luc. 15. vbi dr̃ de diuite
epulone: q̄ ĩ inferno ardēs ⁊ guttā aq̄ ĩ
petrare nō potuit. Reliq̄t ergo auarus
istas diuitias: ⁊ vadit ad egestatem per-
petuam ⁊c̃. Secunda pars.

Ecūdo quia nō pōt aliq̄s ſeruir̃

deo ⁊ diuitiis. iō oſtendit q̄ mūdi ſuitus
ſit cōtemnēda. cū dr̃. iō dico vobis ⁊c̃.
Duo aūt ſūt illa q̄ ſūt neceſſaria vite hu
mane. ſ. victus ⁊ veſtitus. quoꝝ nō ob
ſtāte neceſſitate pluribꝰ rōibꝰ ſaluator
oſtendit. q̄ eis ꝑ auaritiā ⁊ mētis ſolli
citudīe ſuiēdū nō ſit. Et ſex rōeſ addu
cit. pria ratō ē a maiori: victus enī req
rit̃ ꝓpt̃ vitā aīe. īdumentū vō ad cōſer
uatōm corꝑis. ſꝫ deus dedit qḋ maius ē
ſ. aīaꝫ ⁊ corpus. ergo dabit qḋ minꝰ eſt
victū ⁊ veſtitū. vnde Cri. niſi deꝰ vel
let cōſuari qḋ ē. ipm nō creaſſet. q̄ꝛ vō
ipē inſtituit vt aīa cibo corpꝰ veſtimē
to cōſuet̃. iō vtrūq̄ꝫ ipē tribuit. ⁊ hoc ē
qḋ dic̄ / Jō / q̄ꝛ nō poteſtis deo ſuire et
mā mōe. ſꝫ oꝫ alterū contemnē. attendi
te q̄ ſuitutē mā mone fugiatiſ / dico uo
bis ne ſolliciti ſitis / i. anxii ⁊ nimis īten
ti. Cri. nō dic: Nolite opari. īmo opa-
ri maībus vt ſuſtentemur laudabile ē
ſꝫ vt dic glo. ꝓhibet ſollicitudinē q̄ rec̃
bit ab eternis: ⁊ rurſus ſm Cri. afflicti
oneꝫ ꝓhibet aī ī acq̄rendis tēꝑalibus /
Aīe vr̃e quid māducetis / Theoph. ū
q̄ aīa cōedat. ſꝫ q̄ꝛ ū mā et cōiūcta corꝑi
niſi dū nutrit̃. ul' q̄ꝛ aīati cōꝑis ē ſuſcipē
nutrimētū. ꝯgrue nutriri aīe attribuit
Nā quedā ꝑs aīe nutritia eſt. und̄ ſm
Aug. aīa hoc loco ꝓ aīali vita pōitur /
Neq̄ꝫ corꝑi vr̄o quid īduamini / Ecce
alia ſollicitudo quā ꝓhibet circa veſti-
mētū. ꝑmiſſo ītento primā ꝓbatōnem
adducit / Nōne aīa plus ē q̄ꝫ eſca / de hꝰ
nō ē dubiū. q̄ꝛ eſca nū q̄ꝫ poſſet viuificar̃
niſi eſſet aīa ī q̄ ē vite pricipiū. plus eſt
igit̃ aīa viuens q̄ꝫ eſca. Et corpꝰ plus q̄ꝫ
veſtimētū / aīaꝫ deꝰ carne veſtiuit. q̄
caro vnū ē veſtimetū. nullū igit̃ veſti
mentū tāti ē valoris. quāti eſt corpus
tū q̄ꝛ aīe eſt. tū q̄ꝛ viuens. tū etiā quia
fruſtra apponerēt̃ ueſtimenta corꝑi. niſi
ipm haberet calorē nālem ī ſe. Cyrillꝰ
deꝰ qui exhibuit qḋ maiꝰ ē nō negabit qḋ
ē minus. Attende q̄ ſi ꝓhibet̃ ſollici
tudo neceſſitatis. multo magis ꝓhibet̃
ſollicitudo ſuꝑ fluitatis. Jtē attēdē. q̄
aīa plus ē q̄ꝫ eſca. ⁊ tamen guloſi ꝑdunt
aīaꝫ ꝓpt̃ cibū. Exēplū de Adā ⁊ Eſau.
Jtē cū corpus plus ſit q̄ꝫ veſtimentuꝫ.
magis tamē ſollicitant̃ luxurioſi mūda
re ueſtes ⁊ ornare. q̄ꝫ corpus a luxurie
fece purgare. īmo cottidie ī fimo luxu-
rie corpus velut porci maculāt. Se
cūda ratō eſt exēplaris. q̄a ſi dōinus uo
latilia abſq̄ꝫ eoꝝ ſollicitudīe nutrit quo
rū minor ē cura. multo magis hōies /
Reſpicite volatilia celi / Job. 12. vola
tilia celi indicabūt tibi. ⁊ eiuſdē. 25. Su
ꝑ volucres celi erudiuit nos. hec enim
nō ſollicitant̃. quomodo cibus naſcat̃ /
quōm nō ſerūt / i. nō ſeminat. Nō ſolli-
citant̃ ad colligendū / neq̄ꝫ metūt / neq̄ꝫ
ſollicitant̃ ad cōgregādū ꝓ futura indi-
gētia / neq̄ꝫ cōgregāt ī horrea et pr̃ / nō
quidem volatilium. ſꝫ vr̃ / paſcit illa /
paſcit pr̃familias ſuos. paſcit aīalia ſed
ī obſequium filioꝝ. quanto ergo magis
filios. q̄ cariores ſūt ill̃ / Nōne vos ma
gis pluris / ꝑtii / eſtis ill̃ / plus valet hō
q̄ꝫ volatilia. prio qdē ſm Augu. q̄ꝛ hō
cū ſit rōale aīal ſublimiꝰ ordinat̃ ī rerū
nā. ſm Cri. vō. q̄ꝛ alia aīalia deus fecit
ꝓpt̃ hōieꝫ. hōiem vō ꝓpt̃ ſeipm: at ſm
Hiero. q̄ꝛ hōini eternitas repromittit̃.
aues vō hodie ſūt ⁊ cras non erūt. ideo

si deus absq3 eax sollicitudie tribuit uictū · multo magis hō cibū īueniet cui ꝑ3 Cri. dedit deus · ꝛ opādi sciā3 ꝛ fructificādi spe3. Nō ꝙ septē ex cāis aliquādo patimur penuriā ī necessariis vite. pͥo merito pcōꝝ nr̄oꝝ. deut° .32. cōsument fame ꝛ deuorabūt eos aues morsu amarissimo. Ecci. 39. grādo · fames ꝛ mors · oīa ad vīdictā. 2° cā exercenō ꝟtutis. vnde. 2. Cor. xi. dicit apl̄s ꝙ erat ī fame siti frigore ꝛ nuditate. 3° ꝑ īportūitate nr̄e auaritie. Nā vt dic ambrosius · cā nr̄e iopie auaritia est · volucres enī celi iō sustentāt̄ ī deficiēter · qa nihil sibi tāq3 ꝓpriū vēdicāt · nos ꝟo cōmūia amisimus du3 ꝓpria vēdicamus · nimia nāq3 sollicitudo ne deficiāt necessaria · facit vt aliquādo deficiāt. Jere. 42. Fames ꝑ qua solliciti estis adherebit vobis. Quarta cā ē hūana supfluitas · q2 enī supflua q̄rim⁹ · iō sepius necessariis carem⁹. Quīta cā ē ab vs⁹ tēporaliū · q2 enim oī creatura dei abutimur · dignū est vt aliquādo etiā nobis necessaria tollātur. Sexta cā est īgratitudo · dignū est enī qᷣ priuet̄ beneficiis dei · q īgr̄tus existit. 2° vt credamus dōinū nobis ꝑbē tēpalia. Si enī nr̄i sollicitudi semp cōmitterēt · fortasse crederemus tēpalia eē a nobis · vel ex debito tribui a deo · cū ꝟo de⁹ ea aliquādo subtrahit ostēdit ꝙ ipē ē deus. Sz q̄rit̄ cū de⁹ pascat volatilia celi absq3 labore cur nō ita pascat hōie3. Et dicēdū ē quia volatilib⁹ nō dedit artē ꝛ sciam laborādi · hōib⁹ ꝟo ded t scire ꝛ posse opari · et iō q labore suo victū acqrūt a deo nutriunt̄ · q dedit eis vnde talia acqrāt · ꝛ vlteri⁹ operi eoꝝ dat etiā hōi tēpal' mercedē. Si qui ꝟo essent qui nec scirēt · nec possēt laborare · illos de⁹ sine eoꝝ sollicitudine pascēt · sicut volucres celi · vt dic Aug. Secunda ratō est ex defectu nr̄e sollicitudis · non enī sollicitudo nr̄a tāti vigoris ē · vt possimus ꝑ eā acgrē necessaria. Et hoc ꝓbat // Quis aūt ur̄m cogitās // i. sollicitudie cogitatō. s sue // pōt adicē // i. addere // ad staturā suā cubitū v nū // i. qs ē ille qui sollicite cogitādo possit se maiorē facē vno cubitu: certe null⁹ · igit̄ q2 nutrimētu3 ordinat̄ ad augmētū corp̄is si augmētū n̄ acqrē⁹ ex nr̄a sollicitudie · ergo ꝑ locu3 a maiori nec nutrimentū · s3 ꝑ3 Aug. illi reliq̄d ē cura tergēdi corp⁹ · cui⁹ cura factum est · vt esset tāte stature. Quarta ratō ē t ex cōsideratōe floꝝ · q crescunt ꝛ vestiunt̄ sic diuersis coloribus · nec tamen subsistūt · s3 mittūt̄ ī clibanū · multo magis ergo deus nutriet ꝛ vestiet hōies · q ī capaces sūt fidei ꝛ notitie ipius. Et hoc est qᷣ dic // Et de vestimēto quid solliciti estis // ꝑre due rōes magis arguunt cōtra sollicitudie3 victus · cui⁹ necessitas cōtīua maior est. hec autē ratō arguit ꝯ sollicitudie3 vestimētoꝝ que minor ē · q2 multi sine vestib⁹ vixerūt s3 nō sine victu // Considerate lilia agri // nōie liliox general'r ītelligit quoscunq3 flores. quō crescūt terra ill' ꝑstāte nutrimētū · cū rore celi · crescunt enī absq3 sollicitudie ꝓpria // Nō laborāt // ꝑ acqrēdo uictu: vt crescāt // neq3 etiā nent // nere ē fila cōponē · flores igit̄ agri n̄ filāt vt vestimēta coloris varii sibi texant Deīde ꝯmēdat floꝝ ornatū: q2 excedit oēm hūanā īdustriā3 // Dico aūt vobis ꝙ neq3 Salomō // q sup oēs reges deliciis habūdauit // in oī glīa sua // q̄nd ꝯ magis fuit glīosus // coop̄tus ē venusto colore // sicut vnū ex istis liliis. Hier. reuera īquit qᷣ sericū · q̄ regu3 purpura · q̄ pictura textricū · pōt florib⁹ cōpari · q ita rubet vt rosa · q ita cād3 vt liliū

viole vo purpurā nullo supari murice i. colore purpureo. oculoruz magis q̄z smonū iudiciū ē // Si aūt fenū agri // flores sūt fenū agri. q̄ iō fenū dicūt. q2 facile igni accēdutur // qd hodie ē // viride et floridū // z cras exiccatū i clibanū mittit // i. i furnū vel fornacē vt cōburat // de9 sic vestit // Cri. Statuto tēpe lilia formāt i frōdib9. vestiūt cādor: z iplētur odorib9. z qd terra radici non dederat. de9 iuisibili opatōe largit // quāto magis vos modice fidei // ve modice sumus si dei. quos etiā exēplo isensibiliū oz ad fidez reducē. Quītā rōem adducit ex dr̄ia q̄ dz esse iter fideles z icredulos. illi nō credētes esse quicq̄z pter sensibilia ea sola iqrūt q̄ dei puidētia nō credunt largiri: sz huana haberi sollicitudie. sed nō tales sūt fideles. vnd repit pricipale ppl̄tū // Nolite g° solliciti esse // 1. Cor. 7. volo vos sine sollicitudie esse // dicētes quid māducabim9 aut quo opiemur // Raban9. nō dixit nolite q̄rere. sz nolite sollicitari. Itē nō dixit. Nolitis sol sollicitī de victu potu z vestitu: sed qd māducetis. quid bibatis. quo opiamini vbi illi argui vident. q sūptu cōmuni victu z vestitu lautora vel austeriora q̄rūt. q̄z hi cū quib9 vitā ducūt // hec enī oia gētes iqrunt // Et hoc ppt duo. prīo sm Gre. nazazenū: q2 nullā habēt spem futuri seculi. neq3 metuz iudicii. iō ista q̄rūt tāq̄z bōa maxia. vel sm Cri. q2 nō credūt tēpalia dei puidētia gubernari sz cau euenire. ido p ipis sollicitāt. xpi aūt vo q2 spāt eterna bōa: nō debēt d tēporalib9 esse sollicitī. q̄ etiā sciūt dei puidētia distribui bōib9. Sextā rōez adducit ex sollicitudie dei prīs erga nos. ergo nos sollicitos esse nō oz. nec enī filii debēt sollicitari vnde victū habeant z vestitū. sz hāc sollicitudiez reliquunt prīs familias. 1. Pe. 5. oēz sollicitudiez vr̄am piciētes i eū. quoz ipi cura ē de nobis // Scit enī pr̄ vr̄ // Cri. o. qui creauit nām. et9 nouit idigētiā. q2 si pr̄ ē nō poterit despicē filios // q2 oib9 his idigetis // nō ergo deficit i necessariis. Nam prēs lz filius nō dēt supflua: tribuūt tamē necessaria zc. Tertia pars.

Ertio postquaz oñdit nō esse ser

uiēdū mamōe p substātia tēpaliū. nunc declarat q̄ suiēdū ē deo. q dat regnum celoz. z adicit tēpalia. cū dic. Querite aūt. vbi tria facit pmittit enī quid principalr sit q̄rēdū. z d quo nr̄a mēs dz esse sollicita // Querite aūt // i. petite z inuestigate. pō. q̄rite latiē et9 sēp. Aug. sz ubi q̄ret quo iueniet // primuz // i. ante oia z sup oia: z oī desiderio // Regnuz dei // qd ē beterna btitudo. prīo igit attēdamus qd q̄rēdū ē regnū dei. i. petēdū z iuestigādū petendū quidē oratōib9. quia est collatō ipi9 i alteri9 ptāte. vnd i oratōe dñica dicimus. Adueniat regnū tuū. Inuestigādū aūt scīs opatōib9. tali. n. opātib9 dr̄. Mat. 25. venite benedicti prīs mei possidete patū vobis regnū ab origie mūdi. Itē attēdam9 quō sit q̄rendū. Aug i soliloquiis. tu es sūmū bonū qd nēo recte q̄siuit: z mīme iuenit. oīs aūt recte q̄siuit quē tu fcte q̄rer fecisti. recte aūt q̄rit cū pcipalr q̄rit. pncipalr aūt q̄rendū ē ppt tria. prīo q2 ad ipm pticipādū cōditi sum9. multi qdē hōies velut bruta aīalia ignorāt ad qd sunt creati. credūt enī ad hoc eē se fcōs. vt mūdanis reb9 fruāt p libito. vita pñti gaudeāt. ditias cōgregēt. honores acqrāt pricipat9 teneāt. z pmessatōib9 atq3 luxuriis vacēt. dicētes illd. Sap. 3. hec est ps nr̄a z sors. sz nō sic ē: imo pactus

est bō vt regnū eternum possideat. fecit enī de⁹ hōiē rectū ad supna lȝ multis se inmiscuerit questōnibus. 2⁹ q̄rēdū est principal'r. q2 ī eo oē bonū cōtinet plene z pfecte vbi null⁹ defect⁹ nulla idigentia ē. 3⁹ q2 ipm solū satiat eternal'r. ps. satiabor cū appuerit gl'ia tua. Secundo oñdit qd sit q̄rēdū vt ipm r̄gnū ineniat q̄rēda e enī isti⁹ regni iustitia // Et iusticiā ei⁹ // Null⁹ enī ē r̄gnicola. q ipi⁹ regni iustitiā nō ħuat. Iustitia aūt regni ī trib⁹ cōsistit. prīo ī pceptōꝝ sacri fidei oȝ enī uolētē eē ī r̄gno sig̃ regni z sacmēta ei⁹ suscipe. Jo. 3. nisi qs renat⁹ fuerit ex aq̄ z spū scō. nō pōt itrē ī regnum dei. 2⁹ cōsistit ī cōtēptu mūdi. nō tmendo ipi⁹ aduersa. nec appetendo ipi⁹ ꝓspa Iustū enī ē. vt q̄libȝ cōtemnat regnuȝ suo ꝑriū regno. Mūdi qdē aduersa fortiter tollerāda sūt. Act. 19. ꝑ multas tribulatōes oȝ nos intrē ī regnū dei. Eius aūt ꝓspa sūt fugienda. q̄ sūt cōcupia carnis. z cōcupia oculoꝝ. z supbia vite. ꝯ primū. 1. Cor. 15. Caro z sāguis regnū dei nō possidebūt. z hoc q̄ntu ad tactum quōm q talia agūt: regnū dei nō cōsecūt Gal. 5. quātū vo ad gustū. Ro. 14. nō ē r̄gnū dei esca z potus. ꝯ cōcupiāȝ oculoꝝ q̄ auaritia ē dr̄. Mat. 5. bti paupes spū. quōm ipoꝝ ē regnū celoꝝ. Eiusdeȝ 19. q̄ȝ difficile q pecūias habet intbūt in regnū celoꝝ. ꝯ supbiā vite dr̄. Mat. 19. sinite ꝑuulos venire ad me. taliū ē enī regnū dei. 3⁹ iustitia regni cōsistit vt ea q̄ regni sūt opemur. z hec sūt v̄tutes et grē: q̄si statua ipi⁹. q̄ fortiter opari opȝ tāto conatu. Mat. xi. Regnū celoꝝ vī patit z violēti rapiūt illō. Itē oȝ agere habūdāter. Mat. 5. nisi habundauerit iusticia v̄ra plusq̄ȝ scribaꝝ z phēoꝝ. nō intbitis ī regnū celoꝝ. Itē oȝ agere pseuerāter. Luc. 9. Nēo mittēs manū ad aratꝝ. z respiciēs retro. aptus est regno dei. vltima regni celestis iusticia est si quisq̄ȝ ī supradictis deliq̄rit. quatenus peniteat. Mat. 3. pniam agite appropinq̄at zc. Tertō ꝓmittit subsidiū temporaliū // Et hec oīa // tēpalia victus. s. z uestitus // adiiciēt vobis // additō ē minoris bōi. aut ei⁹ bōi quod nō q̄rit̃ principal'r. aut bōi quo vtēdū ē. nō ꝓpt se. sed magis ī sustētatōm n̄re fragilitatis. talia vō sūt hec tēpalia. z iō nō dari: se reiaȝ date dn̄o ꝓmisso adici dicunt̃. Nec ē dubiū quādo ista adiciāt̃ q̄rentib⁹ sūmū: q2 ī vita p̄senti rex n̄r nō permittit sine talib⁹ stipēdiis militar̃. Que si de⁹ tribuit pcōrib⁹: mlt̃o magis iustis. ps. Iacta cogitatū tuū ī dn̄o: z ipe te enutriet. Interrogat⁹ btūs Frācisc⁹ qs f̄res suos pasceret. Respōdit rex qdā vnam mulierē ipgnauit ī silua. q̄ natū pueruȝ aliquo tēpe nutritū detulit ad portaȝ regis vt decetero ipsum pasceret. Cui rex audiēs tot īqt iutiles cōedūt panē meū Nōne filiū meū ē dignū īter alios sustentari. hāc exponens pabolā. dixit se esse mulereȝ dei v̄bo īpgnatā nec mix deo tot iiustos pascente: si spūalib⁹ filiis alimoniā ꝓuidebit. ꝓuidet auib⁹ celi. supbis. auaris. z rapacib⁹. ꝓuidet florib⁹ mūdi. i. vāis z amatorib⁹ mūdi. mlt̃o magis q̄rētib⁹ regnū dei z ipi⁹ iusticiā.

Dn̄ica. 15. p⁹ pentħ. Prīa ps.

Iat Iesus in ciuitatem

q̄ vocat̃ Naī zc. Luc. 7. Nēo ex vsitatis opibus mlt̄ū ꝯmēdat̃. sȝ mira mirabilibus addita. v̄tutē opātis magnificāt. vn̄ oēs deū laudauerūt. q2 mlt̄is miraculis cūctis mirabilius beneficiū resurrectōnis ad. ūrit. sic ī p̄senti euāgelio contie

tur· qȝ i tres partes diuidit. In quarũ pria põit occursio delati funeris. In sa restitutõ defuncti iuuẽis. ibi. Quã cuȝ uidisset ⁊c. In tertia glificatõ diui mũe ris. ibi. accepit aũt ⁊c. Circa primũ tria facit· pmittit eni xpi aduẽt⁹ honorabil· qȝ multi pmittabãt ei // Ibat iesus i ci uitatẽ q̃ vocat Naim // post curatõȝ pali tici pui cẽturiõis scãȝ i capharnaũ cita te galilee· ad al. ã vẽit citatẽ· vt benefi cia tribueret idigẽtib⁹. Est aũt nai duo bus millib⁹ distãs a monte thabor // Et ibãt cũ eo // tãq̃ȝ mgr̃o // discipli ei⁹ // qui oia rliq̃rãt· vt ipi⁹ doctria iformarẽt Mat. 19. Ecce nos relĩqm⁹ oia ⁊c // Et turba copiosa // q̃ eũ seq̃bat· rcta nouita te opuȝ · suauitate doctrie· ⁊ deuotõe sã ctitatis ei⁹. Io. 6. dñe ad quẽ ibimus vba vite eterne hẽs. Nõ qȝ nai iter ptat cõmotõ vel fluct⁹ ⁊ signt mũdũ istũ q sine qete velut mare fluctuat· ⁊ semp mouet· vñ mũd⁹ sic dict⁹ ẽ· nõ a mũdi cia sȝ a motu cõtinuo. Est aũt i mũdo qn tuplex cõmotõ. s. nẽ· fortune· volũtatis voluptatis· ⁊ tẽptatõis. Cõmotõ nẽ ẽ a natiuitate i infãtiã· ab ifãtia i pueritiã et de ceteris etatib⁹ vsq̃ȝ i mortẽ· cũ idu rat caro ⁊ redigit i puluerẽ. ps. mane si cut herba trãseat· ecce pueritie viriditas mãe flor eat ⁊ trãseat. Ecce flos iuuẽtu tis. uespe decidat. Ecce casus senectutis iduret ⁊ arescat. ecce mors. Ista cõmo tõ ẽ sine qete. Iob. 13. q̃si flos egredit et cõterit ⁊c. flos eni dr̃ a fluxu· talis vo ẽ hũana vita· qȝ sicut aq̃ dilabimur super terrã· q̃ nõ reuertũt. ⁊ tamẽ amatores vite psentis sic fluctuãtes i ipa vita tã q̃ȝ p manẽti cõsidũt. Est rursus alia nẽ cõmotõ ab egritudie i sanitatẽ· a sãitate i egritudieȝ. Est ⁊ alia a sãitate i esurie ⁊ siti· a calore ⁊ frigore ⁊ aliis q̃litatib⁹ ⁊ passioib⁹ multiplr agitamur. Secũda cõmotõ ẽ fortũe· a psꝑis i aduersa· a di uitiis i penuriã· ab amicis i desolatõȝ· a pricipatu i subiectõm· ⁊ a gaud. o i tri stitiã· hec ẽ rota cece fortũe· q nũq̃ȝ qe scit· vñ q̃ Anticlaudian⁹. 8. li. ꝑ. ꝑte mouet illa rotã. ⁊ tamẽ multi hõies sic ĩ ludũt psꝑis cece fortũe· vt nõ attedant casũ aduersitatis. Eccl. xi. i die bonorũ ne imemor sis maloꝝ. Tertia cõmotio ẽ volũtatis q̃ difficile manet firma· nuc appetit hoc· nũc illud· nũc odit· nũc dili git. Iuxta illud. quo teneã nodo mutan teȝ ꝓthea uultus. ita vt nõ sit cert⁹ i q⁹ aiuȝ suũ statuerit· nisi a̾ffectũ suũ i deo stabiliat. vñ dictũ ẽ Aug⁹. Quid i te stas ⁊ nõ stas. ꝓice te i eu ⁊ excipiet te ⁊ sanabit te. tãta eni mentis istabilitas cũ a displicẽtia vm⁹ trãsit ad amoreȝ al teri⁹. nõ sanat aiuȝ· sȝ magis ifirmũ am pli⁹ affligit· ut dic Ber. ad fr̃es d̃ mõte dei. ⁊ ẽ vuln⁹ sanare uulnere. vñ ida go. Erubesce igr̃ hõ terra stat ⁊ tu star nõ potes· ppt qȝ orat ps. sana cõtritões ei⁹· qȝ cõmota ẽ. Quarta cõmotõ ẽ vo luptatis quã attẽdim⁹ i cõuersatõe scla rium hõiuũ· a cõmessatõ. h⁹ nãq̃ȝ trãsc unt ad ludũ. Exo. 32. Sedit ꝑplus man ducare ⁊ bibẽ· ⁊ surexerũt ludẽ. a ludo trãseũt i luxuriã. Sap. 3. Rosis coro nemus nos nullũ ptũ sit qȝ nõ trãseat lu xuria nr̃a· a luxuria trãseũt i auaritiaȝ ⁊ i cetera vitia· qȝ pcũm trahit ad aliud pcũm. Rotãt igit p ista uitia nec vnq̃ȝ qescũt male agẽ· donec ista rota cũ ipis decurrat i infernũ. Quita cõmotõ ẽ bel li tẽptatõnũ q̃ nũq̃ȝ qescit. vnde Ber. admõ. tos vos esse volo· qȝ qcunq̃ȝ ab aliq̃ tẽptatõe liberat· aliaȝ secur⁹ expec tet· diabol⁹ eni circuit q̃rẽs quẽ deuoret vñ Hiero. Cui nõ flẽdũ atq̃ȝ gemẽdũ est. Rursus spẽs ad illicitos cibos inui tat: caro trahit· mũdus blanditur. imo

temptatõis bellũ simile ẽ pugne habite cũ idrac⁹ vno capite absciso plura nascũtur. sic vna tẽptatõe deuicta plures insurgũt: sz nõ ẽ timẽdũ ĩ pugna. habem⁹ enĩ arma fortia secur pⁱsidiũ z ppinquũ auxiliũ. arma sũt lorica fidei. galea iustitie. scutũ fidei. Eph. 6. In oĩb⁹ sumẽtes scutũ fidei zc. z gladiũ spũs. qḋ ẽ vbũ dei. adstat etiã de⁹ ĩ auxiliũ. q nõ pmitet nos tẽptari sup id qḋ possum⁹.

Scḋo põit delatõ defuncti // Cũ autez appropiquaret porte ciuitatis. Ecce defũctus efferebat // i. extra portabat. cõsuetudo fuit iudeis mortuos sepelire extra ciuitatẽ: q2 mortui nõ sũt de cõgregatiõe viuẽtiũ. Deĩde ostendit aduersa mr̃is huius defũcti. erat enĩ orbata liberis. z viduata marito // fili⁹ vnic⁹ mr̃is sue. z hec uidua erat // Gre. nazazen⁹. Erũpne molẽ breuib⁹ vbis explicauit. Mat vidua erat q̃si vlter⁹ filios pcreare nõ spabat. nõ hẽbat ĩ quẽ aspectũ dirigeret vice defũcti. q2 vnic⁹ erat. hũc solũ lactauerat. sol⁹ erat alacritati scã. ĩ domo quicqḋ mr̃i dulce ac p̃tiõsũ. hic sol⁹ extiterat. Tertõ ponit põpa funeris // Et turba ciuitatis multa cũ illa // Aug. de cura p mortuis agẽda. cõcursus pplor et põpa funeris magis est solatõ uiuor q̃ mortuor remediũ. vñ hec turba multa viduã z orbatã mr̃ez pmittabat. vt cõsolaret. Nã vt dic Cirill⁹ mirãda erat passio fletũ z lachrymas pucãs.

Secũda pars.

Ecũdo cum dicitur Quam cum

vidiss3 zc. tãgit de defũcti resuscitatõ. z tria facit. pmittit. n cui⁹ cã iuuenẽ resuscitauit. q2 cõpassiõe mr̃is // Quã cum vidiss3 // dñs sic tristẽ z afflictã // mĩa motus sup eã // nõ quidẽ mis̃t⁹ est adolescẽti mortuo. s3 magis plãgenti mr̃i // dixit vbo cõsolatorio // Noli flere // Beda q̃si dicat. desiste flere mortuũ quẽ mox viuũ accipies. Cri. Iubet cessare a lachrymis q cõsolat mestos. Iob. 29. cor vidue cõsolat⁹ sũ. vbĩ monet de pñtib⁹ defũctis cõsolatõm accipẽ. resurrectõz spãtes. pagani enĩ z gẽtiles cã m hñt plãgendi defũctos. q2 resurrectõm nesciũt sz xpiãi eã credũt pter qḋ dr̃. Ecci. 22. modicũ plora sup mortuũ. Scḋo põit xpi opatõ // Et accessit z tetigit loculũ // locul⁹ dr̃ diminutiẽ mortui loc⁹. in quo iacet. cui enĩ viuẽti magna palacia z ãple dom⁹ ñ sufficiebãt. p loco ei morieti puus loc⁹ sufficit. vñ de alexandro dixit. qdã phũs quẽ tot⁹ mũd⁹ heri nõ capiebat. hodie puã cõtiet vrna. iõ aũt tetigit loculũ ꝑm Cirillũ. vt effectus salutis tactu corpis xpi deuẽirz ad mortuũ. Est enĩ corp⁹ vite z caro verbi oĩpotentis. cui⁹ h3 vtutẽ. sicut enim ferrũ ignitũ adiũctũ igni pficit op⁹ ignis sic pa tẽz caro vnita ẽ vbo qḋ viuificat oĩa ipa quoq3 scã ẽ viuificatiũ. z mortis expulsiua // Hi aũt q portabãt steterũt // Aut enĩ vtute tact⁹ xpi se mouẽ nõ potuerũt: aut spantes aliqḋ bñficiũ. steterũt. Deĩõ põit xpi ipũ // Et ait mortuo. loqbat ipe cui oĩa viuũt. cui nõ pereũt corpa nr̃a. sz mutãt ĩ meli⁹ // Adolescẽs // Gre. nazazen⁹. q dixit adolescẽtẽ. florẽtis significauit tẽpis horã priaz pducẽtẽ lanugiẽz. q paulo añ muliebris erat mr̃ nor oculor aspectui. iã aspirans ad tẽp⁹ spõsaliũ. vge generis. successionis ram⁹. bacul⁹ senectutis // Tibi dico // t. tuus. ipe vocat mortuos vt viuos alloq ualeat // Surge // Aug. eos q nec dormiũt excitare possumus vt surgat si qs vo nobis sit mortu⁹ q̃ntũcũq3 rexerim⁹: aut impulerim⁹ nõ surgit. q2 vo

mortui oēs xp̄o dormiunt· iō facili⁹ pōt
eos facē vt surgāt a morte q̄z nos dor-
miētes vt a somno surgāt. Tertō po
nit viuificatō defūcti / Et resedit / quia
surgēs sedit ī loculo / q erat mortuus /
Tx⁹. dīna enī ptās ē irrefragabil'· sine
mora z orationū īstātia / Et cepit loq /
forte pria v̄ba ipi⁹ fuerūt grāx actōes
Thit⁹. hec sūt īdicia v̄e resurrectōnis
corp⁹ enī exaīe loq nō pōt / Et dedit il-
lū mr̄i sue / q̄z nō suo merito· s̄z mr̄is re
cuperat adolescēs· iō nō sibi reliquit· s̄z
mr̄i r̄dit· ut q̄ d̄ ipo fuerat tristis· in ipo
cōsolaret. Et attēde q̄ nō legitur q̄ ista
vidua v̄bo rogauerit dōinū p suscitati
one filii· sed ipe uidit desiderium cordis
ei⁹· qd̄ cūctis p̄ualet oratōib⁹. vn̄ gre.
22. mor. v̄a postulatō nō ī oris ē voci
bus· s̄z ī cogitatōib⁹ cordis· valētiores
nāq̄z sūt voces apud secretissimas au-
res dei nō faciūt v̄ba n̄ra s̄z d̄sideria.
Nō q̄ iste d̄fūct⁹ siḡt pcōre· q priuat⁹ ē
vite officō· cui⁹ culpā attēdam⁹ z picu
lū· q̄z enī eāt ī porta ciuitatis: siḡt pcūz ex
tra ope ppetrātū· vn̄ d̄ et eāt adolescēs· q̄z
hec etas nōdū h̄z peccādi ɔsuetudiēz· s̄z
iā īcipit opari q̄ male cōcupiscit· z quia
pria iuuētutis pcā sūt carnalia· forte in
telligit pcōr iste defūct⁹ luxurie vitō:
Itē iacz ī loculo. i. ī āgusto cōsciē· quē
portāt ad tumulū nisi de⁹ adiuuet. qua
druplex enī ē delectatō pcī q̄ trhit ad tu
mulū ɔsuetudis· s̄cūdia ɔfessiōnis· q̄
trhit ad pcī defēsiōz· tīor satisfatōis q du
cit ad obduratōm· p̄sūptō vite q̄ trhit ad
pcī defēsiōm apph̄ēsuz deosculab ī iuue
nē. sicut d̄r de luxuria. Gen. 39. Mlier
molesta erat adolescēti. Modo bis hoc
euāgeliū legit ī āno ī v̄e z autumno· q̄z
luxuriā mouet z nouitas v̄is atq̄z copia
frugū. S̄z mr̄ ecclīa cui⁹ spōs⁹ ē mortu⁹
plāgit p eo: ac si essz ei vnic⁹· cuius la-
chrymis xp̄s ɔmouet· z tāgit defūcti cō
sciaz· ī mittēs tīorē extremi iudicii· tūc
subsistūt male deferētes· z v̄bo xp̄i r̄sur
git z r̄ddit mr̄i ecclīe· vt non discurrat
ac loqt petēs īdulgētiā ī ɔfessiōe· z r̄stri
git morib⁹ z disciplīa. puer. 1. det puu
lis astutia· adolescēti scīa z ītellect⁹ zc.

Tertia pars.

Ertio cum dici tur accepit aūt

zc. tāgit glificatō dīni muneris· z tria
facit: p̄mittit enī tīor ppl'i / Accepit autē
oēs tīor / vl' p reuerētia maiestatis ei⁹
aut tīore tāte v̄tutis: q̄ ē r̄suscitat mor
tuū. Iere. x. Quis nō timebit te o rex
gētiū. Et nō effect⁹ tīoris dei. primo q
dē respectu mali culpe· q̄z facit illō odir
puer. 8. tīor dōini odit malū. facit illō
fugē. puer. 15. In tīore dōini declinat
oīs a malo. Malū expīs tollit. Ecci. 1.
tīor dōini expellit pcūm. Respectu v̄o
boni grē triplicē h̄z effectū. primū q̄z iu
stificat. Ecci. 1. q sine tīore ē iustificari
nō pōt. 2° v̄tutes initiat. de ītellctuali-
bus qdē dic. ps̄. Initiū sapie tīor dōini
de his v̄o q̄ sūt ī affectu. Ecci. 3. tīor do
mini initiū dilectōis ei⁹. 3° oīb⁹ v̄tuti-
bus ditat. Isa. 33. tīor dōini ipe ē thēsau
rus. Respectu v̄o bōi glīe effectū h̄z: q̄z
eo btīficamur. Ecci. 4. tīor dōini sicut
padis⁹ benedictōis. Secūdo pō. ī lau
dis magnificētia / Et magnificabāt deū
dicētes / magnificū p̄dicabāt v̄bo· q ma
gnific⁹ erat ope / q̄z pphā magn⁹ surre-
xit ī nobis / ī h° videt ītellige cōpletuz
eē illō d̄ut°. 18. qd̄ p̄dixit moyses d̄ xp̄o
pphāz suscitabit tibi dōin⁹ de frīb⁹ tuis
pphā magn⁹ fuit altitudīe cōtēplatōnis
Mat. xi. nēo nouit p̄rēz nisi filius. ma-
gn⁹ diffusiōe cognitōnis. Heb. 4. oīa
nuda z apta sūt oculis ei⁹· nec ē vlla crea

tura iuisibili i ꝯspectu ei⁹: siue p̄ñs siue p̄terita · siue futura. Itē magn⁹ v̄itate doctrīe. Mat. 22. mgr̄ scim⁹ q2 verax es: ꝛ viā dei i v̄itate doces. Jo. 7. nū q̄ sic locut⁹ ē hō. Itē magn⁹ v̄tute. ps. magn⁹ es tu · ꝛ faciēs mi̅abilia. Itē magn⁹ scītate. Jo. 8. qs ex vobis arguet me d̄ pcō. Tertō pōit p̄dicatō redēptōnis hūani generis // Et q2 deus visitauit plebē suā // visitauit q̄dē carnē assūmēdo: q2 v̄bū caro factū ē · ꝛ h̄itauit i nobis Luc. 1. Benedict⁹ dñs⁹ de⁹ isrl̄ ꝛc̄.

Dñica. 16. p⁹ pēthe. Pria ps.

Um intrar3 hiesus in domu3 cuiusdam principis phēoꝝ ꝛc̄. Luc. 14.

Obs̄uāt venatores tēpus ꝛ locū apta capiēdis aīalib⁹ · quādo. s. ꝛ vbi maxīe conueniāt. Saluator igit̄ nr̄ q venit hōies ad se t̄here · potissime retia doctrīe ꝛ escā miraculoꝝ p̄bat dieb⁹ festis · quando vacabāt hōies ꝛ i tēplo vl̄ i cōuiuiis vbi maior cōueiebat multitudo. vnd̄ i hodierno euāgelio legit̄ · q̄ sabbato existēs i cōuiuio sanauit idropicū · ꝛ doctrinā p̄posuit salutarē · vnd̄ in tres ptes diuidit euāgeliū. In pria tāgit̄ r̄fectō saluatoris · ei⁹ p̄bās hūanitatis ifirmitatē. In s̄a sanatō languoris · ostēdens diuitatis ptātē. ibi. Ipe vo. In tertia exhortatō honoris ptēdes ad hūilitatem ibi. dicebat̄ aūt ꝛ ad inuitatos ꝛc̄. Circa primū tria facit · ostendit̄ enim pietatis officiū: quo phēus xp̄m refecit // Cū itraret hiesus i domū cuiusdā principis phariseoꝝ // Nō habuit xp̄s i hoc mundo p̄priā domū · vnde cuidā dicente. Seq̄r te quocūq3 ieris. Respōdit. vulpes foueas habent · ꝛ volucres celi nidos · filius aūt hōis nō habet vbi capt suum reclinet. Mat. 8. imo tenera eius infantia fuit i p̄sepio reclinata. Ingressus est aūt xp̄s alienū hospiciū pricipis. Et licet vt dic Cirillus malitiam phēoꝝ cognosceret: iuitatus tamē ad cōuiuiū ingressus est vt verbo p̄desset p̄sentibus et meretur qui iuiteuerat // sabbato q erat apud iudeos dies celebris: sicut dies dominicus apud xp̄ianos // manducare panem // In quo veritas humanitatis ostēditur. Nomine autem panis intelligit quēcunq3 cibum · iuxta consuetudinem scripture. Et cōsequēter apparatum cōuiuii nomine panis sig̅t · quia panis pricipaliter pertinet ad nutrimentum hominis. Item vt ostēdat illud cōuiuiū non fuisse ꝯmessationis · sed sobrietatis. Et nota quia istud pietatis officium multipliciter ꝯmendatur. primo ex parte eius cui est impensū. s. xp̄o pauperi · xp̄o iusto · talibus enim largienda est elymosina. Et nos cū paupibus damus · xp̄o tribuim⁹ maxīe si largimur i nōie saluatōis. Secūdo ꝯmēdat̄ ex pte largiētis · q2 pricepis sacerdotū. pricipes eni q2 plura hūt magis debēt tribuē idigētib⁹. 3° ex pte tpis q2 i die festo ꝛ i solēnitatib⁹ paupes vocādi sūt ad mēsā. vn̄ legit̄ thobie. 2. q̄ dū eēt p̄patū p̄ndiū bonū i domo thobie i die festo · misit filiu3 suū vt vocaret paupes timētes deu3. 4° ex pte rei datē: q̄ duplex fuit. s. hospitalitas · ꝯ eos q abhōināt̄ si paupes eoꝝ domū igr̄diāt̄. Isa. 63. egēos vagosq3 iduc i domū tuā. Itē dedit vite sustētamētū ꝛ ad mēsā p̄priā. Isa. 63. frāge esurienti panē tuū. Job. 31. Si cōedi buccellā meā solus ꝛc̄. Secūdo pōit phēorū malignitas // Et ipi // phei // obs̄uabāt eū // i. isidiabāt ei · q̄si s̄uātes xp̄o ꝯria. ps. obs̄uat pcōr iustū · ꝛ q̄rit mōtificar̄ eu3 attēdebāt. n. siq̄d facēt vn̄ posset ei d̄ rhē

vt bonū vitient. et maluz publicent.
Nō qȝ ꝓpriū est inuidorum alios obseruare gaudēt enī de aduersis ꝓximi et dolent i ꝓspis ei⁹. vnde vsus. Alter tenet lacrymas. qȝ nil lacrymabile cernit. Nū q̄ȝ i eo risus. nisi quē fecer̄ dolores. gaudium igit̄ aduersitatis aliorum nutrit inuidū qȝ vt dic Cri. Sicut scarabei nutriunt̄ stercorib⁹. ita inuidi nutriūt̄ aliorum īfortuniis. ipsi sūt vpi pro anis inuidi illuminati q̄ vi alicat i sepulcris hūanis. Cōsumūt̄ aūt inuidi i ꝓspitate aliorum. puer. 14. putredo ossiū inuidia. et eiusdē. 17. spūs tristis exiccat ossa. Et attēde q̄ ista passio est i ocul̄. Ecci. 14. Neq̄ȝ e oculus inuidi. est i aurib⁹: qȝ libēter audit malū de alio. Est i odoratu: qȝ fugit odorē bone fame. sicut busto odorē florētis vinee. Est i ope: qȝ imped. t frequēter alterius bonū. Est rursus i ore p detractōm. q̄ est filia inuidie. vulnerāt enī liguā detractōes. et hec est lingua serpentina de qua. ps. Acuerūt liguā suā sicut serpētis etc. Et vt dic mgr̄ Otto. Ista lācea ligue detrahentis peior est. q̄ȝ ea q̄ latus dn̄i pforauit. Itē detractores mordent dente serpētino. Ecci. x. Si mordeat serpēs in silētō. nihil minus est q̄ȝ qui detrahit in occulto. Itē deuorāt alios ad modū luporū. Gulosi qdē carnes coctas comedunt detractores vo crudas. Gal. 5. Si inuicē mordetis et comedetis. videte ne abinuicē cōsumami. hec ē fera pessima q̄ deuorauit Joseph. vel pessima q̄ alios deuorat. et alios occidit. Job. 5. puulū occidit inuidia. vel pessima qȝ nunq̄ȝ satiat̄ malo alterius. vnde Ciprian⁹. zel⁹ iste modū nō hȝ. iugit̄ pmanēs sine fine. aut pessima qȝ vinci nō possūt. inflāmat̄ enī beneficiis receptis. Itē nūq̄ȝ deficit. vs⁹ enī luxurie saltē i inferno nō erit inuidia tū etiā ibi nō deficit. Istud est vitiū malignitatis dyabolice. de quo Sap. 1. Inuidia dyaboli mors itrouit i orbē terrarum. imittant̄ aūt eū q̄ sūt ex pte ipi⁹.

Tertō pōit īfirmi presentia. Et ecce hō quidā idropic⁹ idropic⁹ dr̄ ab idros qd̄ est aq̄. et pelle qd̄ ē hūor q̄si aquosus humor. est enī īfirmitas īstā s membra ex hūoris habūdātia erat ante illū nō petebat vbo sāitatē. qȝ īfirmitas p eo loq̄bat̄. vel s̄m Cirillū. qȝ ꝓpt iudeorum ꝓsentiā tiebat i sabbato petē curatōm. Deīde pōit̄ qd xp̄s sup hoc cōsulerit Et respōdēs ihesus dixit ad legis ꝑitos Beda. lȝ nihil iterrogaret respōdisse tamē dr̄: qȝ audiebat cogitatōes obseruantiū si curaret egrotū. ps. dn̄s scit cogitationes hoīm. ꝑitos aūt legis it rrogat q̄bus debebat esse notū: quid sabbato liceret. et quid nō. et p hēos qui tāq̄ iusti singularē habebāt cōsciaȝ: et valde curiosaȝ circa legis obseruātiā Si licet sabbato curare hoc iō iterrogat: qȝ vidibat eos obseruare an curaret At illi tacuerūt glo. qȝ nescierūt quid respōderēt. si enī licet q̄re obseruant. si vo nō lȝ. quare sabbato peccora curāt. Et i rei veritate cū determinata sint ex lege circiter. et. genera opū. a q̄bus abstinēdū erat. et sabbato iter hec nō cōtinet̄ curatō īfirmi. ea maxime q̄ vbo dei fiebat. ex hoc enī i postati cōuici poterat esse opus dei alias enī fieri nō potuisset.

Secūda pars.

Secundo cum dicitur Ipse uero

tangitur beneficium sanitatis impensuȝ vbi tria facit. ostendit enim opere et ratiōe. qȝ sabbato curar̄ liceat. atq̄ confusio phēorum exprimit̄. Neglectis igit̄ phēorum insidiis. prīo sanat idropicū i. e. vo apphensū manu sue medicinalis vtutis

sanauit eū / tactu sue carnis sacratissime / ac dimisit / in signum pfecte sanitatis vt qui ante grauabatur morbo · postea factus expedit⁹ abiret quo vellet · vbi ſm Theoph. dñnus scādalū phēoꝝ cō-tēpsit · vt subueniret egroto docēs nos · vt nō sit nobis cure si stulti scādalizent cū magna resultat vtilitas. Cōsiderā-dū q iste idropic⁹ signat auaꝝ ⁊ luxuriosū prio qdē idropisis ē pcūꝫ hūoris aq̄tici · sic ⁊ carnal' voluptas ē habūdātia sordita hūoris cōcupie · vnd' de spū cōcupie dī · q habitet i locis hūectātib⁹. Job. 41. auaritia etiā ē pcūꝫ i habūdātia hūoris tēpal' substātie. Iteꝫ hec ifirmitas debilitat spūꝫ ⁊ aggūat mēbra corpis · tal' ē luxuria · nihil enī sic debilitat hōineꝫ ad bonū sicut carnis cōcupia · q2 totū hōieꝫ efficit carnalē ⁊ aīalē · ⁊ aīal' hō nō pcipit q̄ dei sūt · vnd' Hier. sup Osee. 4. Sicut vinū ⁊ ebrietas eū qui biberit mētis sue ipotem facit · ita fornicatio atq3 luxuria puertit sensū aīumq3 debilitat · ⁊ de rōali hōie brutū efficit aīal. Silr ⁊ auaritia debilitat spūꝫ. ligat enī i aliis spūs moleꝫ auri ⁊ argēti ac terrene substātie · vt nō possit volare ad dñnū · ipe est mi hibo seth debil' pedib⁹. Itē hec ifirmitas q̄ttuor hꝫ accidētia · quoꝝ vnū ē sitis cōtinua. tal' ē luxuriosus q2 nūq̄3 pōt satiari vnd' pūer. 3. cōcupia carnis ⁊ ignis auaritie ponūt' isaturabilia. de luxuria qdē dic Hiero. sup Osee prio li°. luxuria isatiabil' ē voluptas · ⁊ quāto magis capit tāto magis vtētib⁹ se siti creat · vires i fornicatōe deficiūt · ⁊ fornicādi desideriū nō qescit · silr auaꝝ nō satiat ea q hꝫ: sꝫ q̄nto pl⁹ hꝫ tāto pla cupit. q2 ut dic Hiero. Auaro deest tā qd hꝫ q̄3 qd nō hꝫ · ⁊ iō sicut ignis ꝑ appositōm lignoruꝫ magis accēdit · ⁊ sicut q bibit salsa magis sitit · ita auar⁹ sēp āpliora desiderat · na vt sacc⁹ ei⁹ nūq̄3 possit ipleri · vnd' sunt siles buffoni. Eccl. 5. Auar⁹ nō iplebit' pecūia. vnd' quāto senior efficitur tāto āpli⁹ cupit · nō g° satiat etas nec substātia pōat g° i os iferni qd nūq̄3 satiabit'. Iteꝫ accidēs idropisis ē iflatō corpis sicut luxuries q̄si vesica iflata ē imūdiciis · donec putrescat. Num. 4. iflato ventre cōputruit femur. Vsurarii etiam iflati sūt hōis alioꝝ · q̄ aut male detinēt sua et iiuste rapiūt aliena · q tādiu iflabūt' donec crepēt · ⁊ diuitias ībat de⁹ de visceri-b⁹ eoꝝ · sicut iudas q suspēs⁹ crepuit medius. Job. diuitias q̄s deuorauit euomꝫ Itē accidēs idropisis ē fetor āhelit⁹ · tales sūt orōes · talia sūt v'ba luxuriosi · nec mirꝫ q2 pcedūt a fetore itriseco · vnd' fetor maxim⁹ ē corā deo. Isa. 34. de cadauerib⁹ eoꝝ ascēdit fetor. Iteꝫ etiā auarus · q2 fumo reꝝ tēpaliū totus ē plenus Joel. 2. ascēdit fetor eoꝝ. Itē idropisis deformat corpus · luxuria aūt maculat sꝫ auaritia puertit corpis ⁊ aīe figurā. de luxuriosis quidē. Eph. 5. q̄ i occulto fiūt ab ipis turpe ē dicē · turpe qdē quia turpia sūt. de auaris vo. 1. Thi. 3. non turpis lucri grā. Isti duo idropici auarus. s. ⁊ luxuriosus sanari possūt · si de⁹ eos app̄hēderit p manū grē sue. Isa. 42. app̄hēdi manū tuā ⁊ suaui te. apprehendet aūt eos si manū porrexerit paupi elymosinas largiēdo · si eas ad celū extenderit deuote orādo. Et q2 submergūt · oꝫ vt expedite man⁹ ad deū extēdāt vt saluent dicētes. Saluū me fac de⁹ · quoꝫ itrauerūt aq ⁊c. Secūdo pōit ratō q̄re sabbato liceat curare / Et respōdens ad illos dixit / soluēdo q̄stōem quā pri⁹ pposuerat / Cuius vrm / quātūcūq3 obsuatōis ⁊ zelatoris legis / Asin⁹ / tā stolidū aīal / aut bos i puteū cadit ⁊ nō ptīuo extrahet illū i die sabbati / nō expectās dieꝫ

alter. q̄ſi dicat ſi licitū eſt liberarꝭ aſinū aut boue die ſabbati · multo āplꝰ hōiez 3° oſtedit ꝙ ꝯuicit eos ꝟitas // Et nō poterāt ad hec reſpondē illi // Job. 9. Non poterit reſpōdē ꝟnū ꝓ mille ꝛc̄.

Tertia pars.

Ertio cum dicitur dicebat aūt

tangit̄ exhortatō xp̄i ad hūilitatis ꝟtu te · ꝛ tang. etiā modus adipiſcēdi bono rē · ꝟbi q̄tuor facit · p̄mittit eni ītentū // Dicebat aūt ꝛad īuitatos // priꝰ locutus fuerat legis ꝑitis ꝛ phēis · nunc ꝟo docet rliquos quos prīceps īuitauerat // ꝑabolā // ꝑ quā aliud dr̄ · ꝛ aliud ītelligit̄ // ītendes // eos īſtruer̄ // quō primos acubitꝰ // i. prīas ſedes ꝛ honolabiliores̄ ī cōuiuiis // eligeret // ꝟbi cōſiderādū ꝙ̄ ē prīcipali ītetō xp̄i docē hoc: nā phēi hoc amātes rep̄hedunt̄. Mat. 23. ſꝫ voluit xp̄s oſtende ꝙ ſicut hūilitas neceſſaria e ei q. cu. it exaltari bonore mūdi · ita etiā ē neceſſaria ei q ꝟult exaltari bonor̄ eccleſiaſtico aut honor̄ glīe. Sꝫ differētia ē · q2 q̄cūqꝫ ſe hūiliat ꝟt exaltet̄ ecclīaſtica ꝓmotōe ꝑeccat. Ecci. 19. eſt qui nequiter ſe hūiliat ꝛ īteriora eiꝰ plena ſūt dolo. eſt eni falſa hūilitas · ſub q̄ latet īmēſa ſupbia. Qui ꝟo ſe hūiliat ut exaltet̄ donis grāꝝ. ꝛ p̄mio glīe · hꝫ rectā ītentōm · quōni ꝟt dic Hiero. Scā ſupbia ē ꝟtutes appetē. Secūdo oſtendit qd ſit īpedimētū honoris · q2 ſupbia ꝛ ꝑſūptō // Cū īuitatus fueris ad nuptias // Nuptie ſūt cōuiuiū ꝟtutū ī p̄ſenti eccleſia ſcūm · ex eo ꝙ xp̄s ꝟniuit ſibi carnē hūanā. ad iſtas nuptias inuitati ſunt oēs xp̄iāi · quoꝝ q̄dā ceteros dignitate p̄celleūt · alii mēito ꝟtutū · alii ꝟo excellūt ſacra ītelligētia. Sūt etiā nuptie celeſtis p̄rie de q̄buꝰ. Apoca. 19. ꝟenerūc nuptie agni // Nō diſcūbas ī prīo loco // Si doctor. nō accipias primū locū doctoꝝ · ꝛ cꝫ q̄ꝫ ibi ſis non reputes te dignū · ſi pōtifex fueris nō diſcūbas tuo iudicō ī prīo loco. Exēplū btī petri alexādrini p̄riarche q nolebat ſedē ī cathedra p̄deceſſoꝝ ſuoꝝ: ſed ad pedes. Et ꝙ primus locꝰ ſit fugiēdꝰ ꝓbat ex tribꝰ. prīo ex cōſideratōe dignioris // Ne forte honoratōr te ſit īuitatꝰ ab illo // honoratōr ē q dignꝰ ē maiori honor̄: tal ꝟoē ꝟtuoſior. iō quilibꝫ quātalibꝫ dignitate polleat · hꝫ icitatiuū fugiēdi honorē · ſi attēdat ꝙ ī cōgregatōe ecclīe pōt eē aliquis eo honoratōr. Nō eni dignitati debetur excellentia honoris · niſi q2 ip̄a atteſtat̄ ꝟtutis excellētie. Secūdo hꝰ idē ꝓbat · q2 locꝰ ſublimis īdigno nō ē ſtabilis ſꝫ īde eiicit̄ // Et ꝟeniēs q te ꝛ illū īuitauit dicat tibi, da huic locū // hoc ſer q̄ꝫ euenit · q2 q ſe putabat eē dignū p̄latōne eiicit̄ a ſua cogitatōe · ꝛ alteri tdit̄ · ſilr̄ q ſe putabat tenē primū locū ꝟtutā · eiicit̄ · q2 oſtendit̄ alter eē ī ip̄o loco. Sic legit̄ ī ꝟitis p̄rum de uno mercatore atqꝫ duabꝰ mulieribꝰ p̄latis cuidā heremite. Similr̄ etiā ī ꝟita eēna q ſe putat eē ibi magnū · īueīet̄ aliq̄s eo maior · ſicut legitur ꝺ heremita cui oſtēſū fuit · ꝙ p̄miū btī baſilii hiturꝰ erat. 3° hoc idē ꝓbat ex cōfuſiōe q̄ ſeq̄t // Et tūc īcipias cu robor̄ nouiſſimū locū tenē // hoc legit̄ ꝺ luciſero dicēte. Iſa. 19. Sup aſtra celi exaltabo ſoliū meū: ꝙ cū cōfuſiōe ꝛ ignomia ſit ad īfernū deiectꝰ. Tertō oſtēdit qd ſit obſuādū ꝟolēti attigere honoris celſitudiēꝫ · q2 dꝫ hūilia ꝺ ſe ſētir̄ // Sꝫ cū ꝟocatꝰ fueris uaꝺ r̄cūbe ī nouiſſimo loco // reputās te eſſe oibus minimū · ꝛ ſi forte excelſior dignitate uel nobilitate originis ſis. Ecci. 3. quanto maior es hūilia te ī oībꝰ ꝛc̄. Et tria adducit ꝓp̄t q̄ nouiſ

simus loc⁹ ē eligēd⁹. primū ex hoc habe
tur gr̄a amicicie // vt cū venerit q te iui
tauit dicat tibi. Amice // ve amic⁹: qa
amici z familiares ī domo amicoꝝ se hu
miliāt: z si vult honorari dicunt neq̄q̄ꝫ
sꝫ honorent alii. quōm ego de domo sū.
Secūdū ē cōsecutō loci digniōis // Ascē
de supius // tū qꝛ te hūiliasti. tū etiā quia
amic⁹. puer. 26. meli⁹ est vt dicat tibi
ascēde supius. q̄ꝫ vt hūilieris corā pri
cipe. Tertiū ē honoris gl'a q̄ sequit di
gnitatē // Et erit tibi gl'ia // honoris // co
rā simul discūbentib⁹ // tum qꝛ humilis.
tū etiā qꝛ alto gdu sublimat⁹. Quarto
pōit oīum istoꝝ rō. z primo qꝛ q discu
buit ī prio loco īde eucit // Quia oīs q
se exaltat hūiliabit // cū. n. honor nō sit
ī honorato: sꝫ ī honorāte. oꝫ vnūquēq̄ꝫ
nō se sꝫ ab alio honorari. q si aliquis se
ipm voluerit honorare. quātūcūqꝫ v
tutib⁹ habūdet. ab alio nō expectet ho
norē. qꝛ hoc ipo q puertit honoris nām
facit se idignū honore. Deīde addit
cām quare exaltat qui nouissimuꝫ locū
elegit // Et qui se hūiliat // cui⁹ hūilitatis
q̄ttuor sūt rami. Spernē mūdū. spnere
nullū. spnē sese. Spnē se spni. quattuor
hec dona supni // Exaltabitur // nulla vir
tus digna ē exaltari. nisi sola hūilitas.
puer. 21. Sapīa hūiliati exaltabit ca
put ei⁹: z ī me⁹ magnatorum consedet
illum faciet. Rogem⁹ ergo dominū zc.

Dn̄ica decīa septīa post pētbecostes.

Prima pars.

Accesserūt ad Hiesum phēi

Et īterrogauit eum vn⁹
ex eis zc. mat. 22. hoc idē
legit. Mar. 12. vltīa vo ps euangelii
hētur. Luc. 20. Tota hūana vita a sui
pricipio vsq̄ꝫ ad finē currit sup duab⁹ ro
tis. s. amore z cognitōe: quas rotas lu
xuriosi vtūt ī fimo luxurie z ifiqūt. q
dā ī laqs auaricie. z submergūt. ādā ī
mōtib⁹ supbie. z corruētes cōfrigunt.
sꝫ tute nr̄a vita ptrāsit si rotā amoris z
cognitōis ī deo voluam⁹. de cui⁹ dilec
tōe z cognitōe agit ī pseti euāgelio. qđ ī
tres ptes diuidit. ī pria q̄rit qđ sit maxi
mū legis mādatū. In sc̄a ostēdit q dni
nus amor sit cūctis excelsi⁹. ibi. Et ait
ill' hiesus. In tertia pbat q xp̄s sit dei
fili⁹. ibi. cgregatis aūt zc. Circa primū
tria facit. pmittit enī phīseoꝝ accessum
ad xp̄m. Nā vt pmittit ante illud qđ le
git. phēi audiētes q xp̄s saduceis impo
suisset silētiū q̄stiōe risurrectōis // Acce
serūt ad hiesū // ipi // phēi // accesserūt qui
dē congregati ī vnū bm Criso. vt mul
titudie vicerēt quē rōe supare nō pote
rāt. a vtute nudos se pfessi sūt. q multi
tudie se armauerūt. dicebāt enī apud se
vnus loq̄t p oīb⁹ z oēs loq̄mur p vnū
vt si qd vicerit oēs videamur vicisse:
si aūt vict⁹ fuerit vel sol⁹ uideat cōfus⁹
Accesserūt igit ad xp̄m non amore: sed
odio: vt tēptarēt nō vt īstruerent. p̄s.
cōuenerūt ī vnū aduersus dn̄um z ad
uersus xp̄m ei⁹. Secūdo pōit puersa
cōq̄rētis ītētō // Et īterrogauit eū vn⁹
ex eis // phēis z nihilomi⁹ // legis doctor
// In q⁰ oūdit duplex īterrogātis aucto
ritas. tū qꝛ phī'eus vita pbat⁹. tū qꝛ le
gis doctor magisterio honorat⁹ // tēptās
eū // In h⁰ orogat sue pfectōi: qꝛ nec vir
scūs quēq̄ꝫ oꝫ tēptare nec doctus. Et
nō q istud ē antiquū vitiū iudeoꝝ pce
dēs ex abignitate fidei. sepe enī ipi tēpta
uerūt deū. p̄s. tēptauerūt me pr̄es vr̄i
Sic z xp̄m multipliciter temptauerunt
prīo quidē eius diuinitatem. Sap. 2. z
Mar. 12. Si fili⁹ dei ē descēdat nūc de
cruce. 2⁰ ipius potētiā. Mar. 11. quer

bāt ab eo signū temptātes eū ꝛc̄. tēpta-
uerūt eiꝰ sapiā3. sicut hic. 3. Re. x. uēit
tēptare eū ī figuris ꝛ enigmatibꝰ. Jte3
tēptauerūt eius clemētiā. Jo. 8. cū ob
tulerūt ei mulierē ī adulterio dep̄hēsa3
tēptauerūt eius iustitiā. Si liceret cen
sū dari cesari. Mat. 22. Tēptauerūt 3e
lū ipiꝰ ad legē. Mat. 19. Si l3 hōi vxo
rē dimittere. q̄ temptatōes fecerūt eos
imitatores dyaboli: q primꝰ temptauit
xp̄m in deserto. Eccl. 18. Noli esse quasi
hō qui temptat dn̄m ꝛc̄. Tertō pōit
īterrogatō // Mgr̄ // mgr̄m appellat cuiꝰ
nō vult esse discipulus. forte ad caute-
lā sophisticā. quādo ante īterrogatōem
collaudat respōdente3. vt facilius deci
piat // qd est mādatū magnū ī lege // oīa q
de3 magna sūt. s3 q̄rit qd sit excellenter
magnū. Cri. de magno īquit mādato ī
terrogat. q nec minimū obseruat. ille d3 in
terrogare de maiore iustitia. qui iā mi
norē cōpleuit. Et attēde istiꝰ disputatō
nis ordīe3. p̄mo eni cōueniūt vt multi
tudīe ip̄m terreāt. ps̄. dn̄e quid multi
plicati sūt q tribulāt me. multi īsurgūt
aduersū me. 2° ceteris sapiētōrem p̄po-
nūt. 3° ip̄m collaudāt vt decipiant. 4°
difficillima3 q̄stōe3 p̄ponūt. de qua plu
res op̄ioes erāt. vt eū ex ꝯrietate ptiū
tacē cōpellāt. q silētiū ipō uerat sadu-
ceis. Jtē q2 sacerdotū ꝛ doctoꝝ ē respō-
dere de lege. vt dī Mal. 2. ignorantes
se ostendūt. q de lege xp̄m interrogant.
Nota ꝙ quattuor ex cāis ꝓposuerunt
hic q̄stōm. p̄mo vt ex respōsiōe eū legis
trāsgressorē cōuīcerēt. notum est enim
oībꝰ p̄cepta p̄ie tabule maiora esse secū
de p̄ceptis. Jn p̄ia vero tria sūt de quibꝰ
erat dubiū qd illoꝝ esset maiꝰ. Si enim
dixisset xp̄us. quōiam maiꝰ oībꝰ est pri
mū. s. Nō adorabis deos alienos. obie
cisset: ꝙ veniēs ierl'm ī mā dīnos bonorē

suscepat. si vero s̄m p̄ceptū dixisse3 eē ma
ius. s. nō assūmes nomē dei tui ī uanū: q
ī. nulā creaturā q̄ vanitati subiecta e. h
deū appelles. illi obiecissent q2 dei fi iu3
se nōiabat cū esse3 hō. Si vero tertiū mā-
datū de obseruatōe sabbati maius oībus
respōdisset. obiecissent illi ꝙ nō custo-
diret sabbatum. Secūda cā quare ꝓpo
suerūt istā q̄stōm est. vt eū ostenderēt
ignorāte3. Nā vt dic Orig. diu aute3
apud illos hec q̄stō v̄sabat̄ quibusdā p̄-
ferētibꝰ vnū mādatu3. alius vero aliud:
quācūq3 igit̄ tenuisse3 xp̄us opinionē ex
altera opinione videbat̄ fautoribꝰ eius
ignorās. Tertia cā ē vt rei dubie al q3
haberēt certitudīe3. 4° diuītus sic scui3
ē: vt istiꝰ q̄stōis determīatō illi esse3 re
seruata. q cū sit legislator. suoꝝ p̄ceptoꝝ
nouerit gdꝰ ꝛ ordīe3. ipe eni scit qd pre
ceptū uoluit magis obligatoriu3 esse. ꝛ
iō ipius est iterp̄tari qui cōdidit lege3.

Secūda pars.

Ecundo cum di citur et ait illis

ostēdit ꝙ dīnꝰ amor sit cunctis p̄ceptis
excelliꝰ. ꝛ tria facit. p̄mittit eni p̄ceptū
de diligēdo deo // Et ait illi hiesꝰ // l3 vnꝰ
interog3. oībꝰ tn̄ rn̄det. sciēs oēs intro
gar̄ p vnū. vbi ꝯsiderāda ē saluatoris
māsuetudo. q2 suos ēt tēptatores conat̄
deducē ī notitiā v̄itatis // Diliges // n̄ di
cit time. ꝛ hº triplici d causa s̄m Cri. pri
mo q2 timē ē suoꝝ. diligē vero filioru3.
Nos vero nō sumꝰ ācille filii: sed libere.
Gal. 4. 2° q2 timē ē necessitatis. diligē
vero libertatis. 3° q2 tīor l3 fugiat pena3
nō tn̄ dat gl'iā. diligē vero vtrunq3 facit.
4° q2 timere est cum pena diligere. aut
cum delectatōe. Deinde ponitur di
lectōis obiectū // dominū deū tuū // ꝛ ipe
idem qui est nr̄e dilectōis terminꝰ ipius

dilectõis est cã· qr vt dĩc Ber. cã diligẽdi deũ· deus ipe est. Unde nota q̄ dominus sic dicit̃ eo q̄ domui p̄ſit ꝛ ad nutũ ei⁹ tota dom⁹ regat̃· qr ṽo de⁹ p̄est toti mũdo ad cuius nutũ tota mũdi machĩa regit̃· iõ diligendus est ꝓpter suã sapiãꝫ ꝛ potentiã. vl' dñ. n⁹ co dĩ q̄ det m.nas i.olẽtib⁹: vt corripiant̃· vnd diligẽd⁹ est tãq̃ꝫ mgr̃ ꝛ correctoꝛ. Itẽ dĩ dñus quasi dãs munus: qr ṽo de⁹ dat mũera sibi obtẽpãtib⁹: iõ est diligẽdus. Deus ṽo sic dĩ eo q̄ nihil ei def.t. vel q̃si diligens. vel qr oĩa dat. ĩ greco aũt de⁹ dĩ a metu· qr timẽdus est. qr igit̃ deus diligit oĩa: nõ mir̄ si diligẽd⁹ est: qr p̄uenit nos. qr ṽo sic diligit q̄ etiã dat quicqd bõi habem⁹· ãpli⁹ est diligẽd⁹. Rursus qr talr̄ dat vt nihil ei desit· cũ sit iñ̄nitũ bonũ: ꝓpt̃ qd nõ requirit de dato p̄miũ· iõ sup oĩa ẽ diligend⁹. Sꝫ qr tã liberale ẽ ipĩus beneficiũ· iõ diligendus ẽ cũ tĩore· vt semp timeam⁹ ipius dilectõem offendere· etiã si impune peccare possemus. vt dĩc Augu. 3. de cathezi. ru. Nã vt ꝓuerbialr̄ dĩ· oĩs amãs timet. unde poeta. Res ẽ solliciti plena timoris amor. Rursus diligẽd⁹ ẽ deus: qr nr̄ ẽ· nr̄ quidẽ creator· nr̄ gubernatoꝛ· nr̄ redemptoꝛ· nr̄ p̄miatoꝛ. Quia ṽo creatoꝛ nr̄ ẽ diligendus est amor filiali. vnde Dam. 1. li⁹. 15. p̄ncipalius deus nr̄ est pr̄· qui nos de nõ entibus ad esse ꝑduxit· q̃ꝫ qui nos genuerũt cũ ex ipo etiã esse ꝛ generare susceperint· multũ aũt illũ diligẽs qui amissũ oculũ aut vitã tibi restitueret· iõ deũ ama qui tibi nõ habẽti hec oĩa dedit. Itẽ nõ solum hec dedit sꝫ hõieꝫ ĩter ceteras creaturas nobilitauit. vnde Ber. ĩ s̄mõe. paruꝫ ne tibi videt̃ hoc. cogita qualem te fecit nempe s̄m corp⁹ egregiã creaturã s̄m aĩaꝫ magis imagĩe creatoris ĩsignẽ· ra-

tõis ꝑticipẽ· btĩtudĩs eterne capacem. porro ãbo hec coherẽ s. bi fecit vinculo amicabili· artificio ĩcõprehensibili sine spe retributõis. Si nãq̃ꝫ pulcra statua suũ cognosceret artificẽ· statĩ illũ diligeret a quo tãta esset pulchritudo. Itẽ qd ẽ sup oĩa creatõis beneficia· etiã ad sui imaginẽ ꝛ similitudĩeꝫ nos fecit· ꝓpt̃ qd cũ amare oꝫ· qr similitudo ẽ cã diligẽdi filioꝝ enĩ q magis ẽ simil' pr̄i· nãlr̄ plus diligit prẽꝫ. 2⁹ diligẽd⁹ ẽ· qr nr̄ gubernatoꝛ. diligimus enĩ priorẽ ꝛ p̄rẽm familias q dat nobis vite necessaria· de⁹ vero ad nr̃aꝫ ꝓuidit vtilitatẽ oĩꝫ creaturã. diligim⁹ p̄ncipẽ si reꝫ publicã regit pacifice· de⁹ ṽo totã mundi machinam sine ꝑturbatõe gubernat: tametsi aliqñ merito nr̃oꝝ pcõꝝ ꝑturbatõnes aliquas patiamur. vnd Boeti⁹. O qui ꝑpetua mundum rõe gubernas. Terraꝝ celiq̃ꝫ sator· q tẽp⁹ obeuo. Ire iubes stabilisq̃ꝫ manẽs· das cũcta moueri. Diligit discipulus mgr̃m· deus ṽo oĩꝫ ĩtellectuꝫ erudit. 3⁹ diligẽdus est qr nr̄ r̄demptor si quis enĩ eẽt ĩ captiuitate positus· aut morti adiudicatus multũ diligeret euꝫ qui ꝓ se ĩtercederet· sꝫ amplius diligeret· si ꝓ sua liberatõe aliquos ꝓcuratores mitteret· maxĩe ṽo ille diligendus esset· qui etiã p seipm accederet· sꝫ caritas ꝛ dilectõ oẽm amorẽ excedens ẽ· si etiã s̄uituti ꝛ morti se traderet ꝓ liberatõe captiui. ꝓpt̃ duo. pria. s. rõe creatõnis ꝛ gubernatõis· etiã pagani plusq̃ꝫ se tenent̃ diligere deũ· qui totum qd habẽt ab illo habẽt. Sicut dĩc Ber. quãtum dilectõis ego fidelis debeo deo meo: qr ñ solũ eũ credo vite mee ꝑtnitũ largitorẽ. largissimũ admistratorẽ· piũ ꝯsolatorẽ· sollicitũ gubẽnatorẽ· sꝫ isup ẽt copiosissimũ r̄dẽptorẽ· etnũ ꝯuatorẽ· ditatorẽ· glificatorẽ. 4⁹ diligend⁹ est qr

glificator nr̃ est. quilibet enĩ diligit vitã ꝓpriã. p qua etiã totũ mũdũ daret: diliget bõ sanitatẽ. pulchritudiẽꝫ. diuitias. potẽtiã. sapiaꝫ. ṽtutẽ. honorẽ. et amicitiã: qꝛ hec sunt bõa bõis. Ille igit̃ ápli⁹ est diligẽdus ĩ quo sũt oĩa nr̃a bõa vita sine mortalitate. sanitas sine ĩfirmitate. pulchritudo sine deformitate: dĩtie sine pauꝑtate. potẽtia sine debilitate. scĩa sine ignorãtia. ṽtus sine malitia amor sine discordia. honoꝛ sine ĩuidia. Et attẽde q̃ꝫ amabilis sit de⁹. cũ enĩ verecundũ sit vt aliquis se amari ꝑcipiat. tamẽ tãtus ẽ dei amor ad nos. vt se ꝑcipiat redamari ꝛ a nobis etiã fragilib⁹. Aug. i. cõfess. dic. Quid tibi sũ ipe vt amari te dñe iubeas a me. ꝛ nisi faciaꝫ irascaris mihi. ꝛ mineris ĩ gẽtes miserias. pua ne ĩiuria ipa est si nõ amẽ te ĩmo maxia. Nõ q̃ dei amoꝛ quĩtuplex est. vnus nãlis quo oĩs creatura nãlr̃ ĩclinatur ad deuꝫ amãdũ. de quo Aug. i. li⁹ solilo. Deus quẽ amat oẽ qδ põt amare siue sciẽs siue nesciens. unde Orig. Si aliquis q̃rat quõ acq̃rat̃ diuina dilectõ: respondemus qꝛ dei amoꝛ ĩdocilis est. Neq̃ꝫ enim cadit sub arte. sicut videre lucẽ. aut amare parentes nemo vnq̃ꝫ didicit: ita diuine dilectõis naturaliter seminaria sunt in nobis sine doctrĩa. Secundus amoꝛ est gr̃az actõnis. quo diligit̃ ꝓ acceptis beneficiis. Tertius est mercẽnarius quo diligitur pꝛo accipiendis. Quartus est ṽtutis quo diligit̃ ꝓpter delectatõm. que est ĩ ei⁹ amore. Quintus ẽ trãsformatiu⁹ quo diligit̃ ꝓpter se ipm. nullo alio desiderato. Ber. lꝫ sine mercede nõ diligat̃ deus: absq̃ꝫ tamẽ intuitu mercedis diligẽd⁹ ẽ. Deĩde isti⁹ dilectõis põitur mod⁹ ꝛ forma ‖ Ex toto corde tuo. ex tota aĩa tua. ꝛ in tota mẽte tua ‖ Aug. in s̃mõe. totũ exigit te qui totũ fecit te. sꝫ noli tristis esse. quasi nihil vnde gaudeas remãeat in te. ex hoc enĩ diligis totũ te: qꝛ diligis deũ ex toto te. Premissa aũt ṽba possũt expõi ꝛ. modis. prĩo s̃m Cris. toto corde diligitur de⁹. quasi carnalr̃. vt nullũ ĩ nob̃ alterius rei amorẽ sentiam⁹. sꝫ soli⁹ dei tota aĩa. i. tota fidei firmitate. qui enĩ credit nihil bõi esse extra deũ. nihil extra ipm iudicabit amãdũ. tota mẽte vt omnes sensus vacẽt deo: oĩs ĩtellectus ipi ministret. oĩs sapĩa circa eũ s. t. ꝛ tota recordatõ sit de deo. Itẽ Orige. Ex toto corde. i. s̃m totã recordatõm opatõem ꝛ cogitatõm. ex tota aĩa vt pati sint eã ponere ꝓ pietate dei. ĩ tota mente nihil aliud ꝓferentes: nisi que dei sũt. Item Theoph. ex toto corde. i. s̃ꝫ oẽs vires aĩe nutritiue. ex tota aĩa. i. s̃m oẽs vires sensibil' ꝑtis. q̃ sũt ira ꝛ desiderium ꝛ ĩ oĩ mẽte. qδ ꝑtinet' ad aĩam rõalem. Itẽ Aug. i. de doctrĩa xp̃iana. deuꝫ ex toto corde diligẽ ꝑcipis. vt oẽs cogitatõẽs tuas. ex tota aĩa tua vt oẽm vitã tuã. ex tota mẽte tua vt totũ ĩtellectuꝫ tuũ ĩ illũ cõferas. vñ δ ĩ Mar. mẽs accipit̃ ꝓ ĩtellectu a quo hẽs ea q̃ cõfers. Itẽ Ber. Ex toto corδ sapienter. ex tota aĩa dulcit̃. ex tota mẽte ꝑseuerãter. Itẽ glo. ex toto corδ. i. ĩtellectu. ex tota aĩa. i. uolũtate. mẽte. i. mẽoria. Itẽ ꝑ coꝛ irascibilẽ ĩtellige. vñ δ eo q tẽdit ad magna dicim⁹. q̃ sit magni cordis. q̃ten⁹ oĩs amoꝛ mũdi ꝯtẽnat̃. ꝛ ĩ illδ arduũ bonũ tẽdam⁹. tota aĩa q̃ ꝑtiet ad cõcupiscibilẽ. vt oẽ nr̃m δsideriũ sit ĩ illo mẽs vo ꝑtinꝫ ad sp̃ualẽ portõꝫ. vt toto sp̃ũ ad eũ tendam⁹. vñ δ Gre. 22. mor. 4. nihil extra deũ sufficit mẽti. q̃ vacit eũ q̃rit. Itẽ toto corδ q̃ntũ poteς. tota aĩa quãtũ scis. tota mente quãtũ velle potes ꝛ scis. Deĩde hoc mãdatum

dupliciter ꝯmendatur a magnitudie et ordie. a magnitudie quidē / hoc est maximū / maximū. p° q2 nihil mai⁹ pōt ab hoie fieri. q̄ʒ ꝙ se totū det deo q̄ntū pōt. 2° q2 ad nihil aliud tātū hō obligat̄. quātū ad hoc. imo alia mādata nō obligant nisi q̄ten⁹ de⁹ diligat̄ eo mō quo dictum ē. 3° q2 dei dilectō maxīa facit opari. 1. Cor. 13. Si aliquis loquat̄ liguis hoīnū ⁊ angeloꝝ. si efficaciā fidei habuerit. si cūcta sua distribuerit. si ulterius tradiderit corp⁹ suū ita vt ardeat. sine caritate nihil valʒ. hec enī oīa trāscēdit caritas ⁊ difficilima facit opari. vnd̄ Aug. sol⁹ amor ē qui nomē dificultatis erubescit ⁊ Hier. nihil amātib⁹ dur. null⁹ labor difficilis cupientib⁹. 4° maximū ē mandatū: q2 maximū expectat p̄miuʒ. Isa. 64. Ocul⁹ nō vidit nec auris audiuit nec ī cor hōis ascēdit. q̄ p̄parauit dñus his qui diligūt eū. nulla v̄tus ē. q̄ expectet p̄miū nisi sola dilectō / Et primū mādatū / primū ē s̄m Orig. nō ordie scripture: sʒ dignitate v̄tutis: q2 caritas est pria v̄tutū. sine q̄ nulla v̄tus ē v̄tus. Iteʒ prio: q2 de⁹ amorē prio a nobis requirit. Amor enī s̄m Aug. ē primū donū. vnd̄ nihil possum⁹ v̄tutis. aut act⁹ donare deo. nisi pri⁹ caritatis donū dederim⁹. Iteʒ primū q2 hoc p̄cepto tria p̄cepta prīe tabule s̄uat̄. ex hoc enim ꝙ diligim⁹ deū toto corde. i. toto spū. non adoram⁹ deos alienos. sʒ ve℞ deū queʒ ī spū odorare oʒ. Ja. 4. Ex h° v̄o ꝙ diligim⁹ tota aīa q̄ est ad imagīeʒ dei. cognoscim⁹ dei nomē nō esse vlli creature tribuendū. Ex hoc v̄o ꝙ mēte diligim⁹ vacam⁹ diuīs. vnd̄ iplet̄ p̄ceptū de scificatōe sabbati. Secūdo pōit p̄ceptū de dilectōe ꝓximi. qd̄ prio ꝯmendat̄ ex ordie ⁊ similitudie ad primū / Secūdū aūt simile huic / s̄m p̄ceptū est dilectō ꝓximi. q2 post creatoreʒ 2° loco nō ē nisi creatura. Ete it silr̄ prio ꝓpt̄ tria. prio quideʒ q2 vtrūqʒ est de dilectōe. immo vt dic Aug. de tri. Eadeʒ caritate diligit̄ de⁹ ⁊ ꝓxim⁹. Iteʒ silr̄: q2 vnum ad aliud cōiūgit̄. qui enī diligit deū. diligit ⁊ ꝓximū. ⁊ ecōuerso. Iteʒ silr̄ s̄m Cri. q2 imago dei est hō. ī quo de⁹ diligitur sicut rex ī sua imagine honorat̄. Iteʒ similr̄ s̄m Hyllariū: q2 eādem expectat retributōis mercedeʒ. Deīde pōit ipʒ mādatū / Diliges ꝓximū tuū / hoc legit̄. Leui. 19. Aug. 1. de doctrina xp̄iana nōie ꝓximi ītelligit̄: vel cui p̄bēduʒ ē: vel a quo nobis p̄bendū ē mie officiū vnd̄ sci etiā angeli ⁊ xp̄s ipe ꝓxim⁹ nr̄ ītelligi pōt. ⁊ oēs hoīes. Deīd isti⁹ p̄cepti oñdit modū ⁊ formā / sic teipm / Au. 1. d̄ doctri. xp̄iana. ad hoc quilibet debʒ seipm diligē. vt sic opet̄ q̄tenus deū diligat toto corde. tota aīa. tota mēte. s. c ⁊ ꝓxim⁹ diligēd⁹ ē. Tertio hec duo p̄cepta caritatis ꝯmēdat / In his duobus mādatis vniuersa lex / vet⁹ ⁊ noua ad oēs suī ptes / pēdet / i. sustiet̄. quia tota lex ī his duob⁹ mādatis fūdat̄ / ⁊ ꝓphē / lex q̄dē p̄cepta p̄mia ⁊ penas fūdat ī his duob⁹ mādatis. ꝓphē v̄o ī eisdē exhortatōes ꝯmiatōes ⁊ ꝓmisiōes suas fūdāt hec aūt duo p̄cepta cūctis opatōib⁹. cūctisqʒ sacrificiis maiora esse dicuntur in Marco ⁊c. Tertia pars.

Ertio cūʒ dicit Cognouit autē ⁊c. oñdit̄ ꝙ xp̄s sit fili⁹ dī. ⁊ q̄ttuor facit prio enī itrogat / ꝯgregatis aūt phārisis īterrogauit eos ihs⁹ dicēs. Quid vobis videt̄ d̄ xp̄o / dupl̄r enī errāt iudei circa xp̄ʒ. p° qd̄ circa psonā ei⁹. nō n. credunt eū fuisse xp̄m. qui venit ī mūdū natus ex v̄gie. sʒ adhuc eū expectāt. 2° errāt

circa nãm. q2 nõ credũt xp̃m etiã quẽ ex expectãt esse deũ: sȝ purũ hõiez. ⁊ de isto secũdo errore eos iterrogat ‖ Cui⁹ fili⁹ est ‖ hoc iõ forte q̃rit. q2 ex quo totam legẽ deduxerat ad duo mãdata dilectõis tãq̃ȝ artificiosus legis lator. vult ostendere rursus hec duo mandata reduci in vnũ diligibile. qđ ẽ xp̃s. nihil enĩ diligitur tãq̃ȝ deus ⁊ prim⁹ nisi ip̃e. Secũdo põit eorum respõsio ‖ Dicunt ei Dauid ‖. Mat. I. liber generatõnis iesu xp̃i filii dauid. veruȝ quidẽ dicebãt eũ esse filiũ dauid. ꝑm hũanã nãm: sȝ multo excelẽti⁹ r̃spõdit Petr⁹ alibi dicẽs. tu es xp̃s filius dei viui. Tertõ põit saluatoris argumẽtatõ ‖ Quõ ergo dauid i spũ ‖ Hiero. nõ erroris icerto. nec ꝓpria volũtate sȝ i spũ scõ ‖ vocat eum dñm ‖ qđ neq̃ȝ liceret si esset filius eius ‖ Dicẽs dixit dñs ‖ pr̃ ‖ dño meo ‖ filio ‖ sede a dextris meis ‖ nõ ẽ de⁹ figuratus vt hẽat liniamẽta corꝑis dextrũ ⁊ sinistrũ. nec rurs⁹ cõuenit sibi positio aut loc⁹: cũ sit icircũscriptibilis: sȝ dext̃ signat pr̃is potẽtiã. i qua filius sedẽ dr̃: q2 equalis ẽ sibi ‖ donec ponã inimicos tuos scabellũ pedum tuorum ‖ inimici xp̃i fuerũt angeli peccãtes ⁊ hõies. q volue rũt sibi usurpare potẽtiã ⁊ sapiã. q̃ dei filio attribuũt. quos sub pedib⁹ suis posuit. cũ carnẽ assũpsit ⁊ uicit mũdũ i cruce. Ante qdez q̃ȝ carnẽ assũeret ab eterno sedebat a dextris dei i eq̃litate pr̃is: sȝ cũ p icarnatõis misteriũ fuerunt sibi subiugati inimici ei⁹. rõe assũpte nẽ: nõ sedet a dextris pr̃is cũ mĩor pr̃e sit factus. imo mĩor se ipo. sȝ tamẽ ꝑm diuinitatis nãm nũq̃ȝ destitit sedẽ a dextris patris ‖ Si g° Dauid vocat eũ dñm ‖ teste scriptura ‖ Quõ fili⁹ ei⁹ ẽ ‖ ꝓut r̃spõdistis. hec enĩ duo se nõ posse cõpati vident. Quarto põit eorum isufficientia ad respõdẽdũ ‖ Et nẽo poterat respõdere ei vbũ ‖ Ad hoc nõ põt respondere nisi p distictõm dicẽdo xp̃m eẽ deũ ⁊ hõiẽ: sȝ iq̃ntũ hõ ẽ fili⁹ abrahe: ꝓut vo de⁹ ẽ dñs ei⁹. cui⁹ mẽbra distĩctõnis q2 vsq̃ȝ hodie ñ cognoscũt iudei. iõ huic ꝯargumẽtatõi respõdẽ nõ possũt. Et attẽdẽdũ q ista deductõ euidẽtissime ꝓbat xp̃i diuinitatẽ ꝯ iudeos. arrianos. ebionitas ⁊ nestorianos ‖ Neq̃ȝ aus⁹ fuit quisq̃ȝ ex illa die ãplius eũ iterrogare ‖ Sacerdotib⁹ nãq̃ȝ pri⁹ i tẽplo silẽtiũ iposuerat: postea saduceis. nunc vo ph̃eis. Sȝ q2 illi nõ iterrogabãt nec disserebãt cũ eo cã cognoscẽde vitatis. alioqn vidẽtes eũ prudẽtẽ i q̃stiõib⁹. ⁊ subtilẽ i responsiõib⁹. ãpli⁹ aĩati fuissẽt eũ iterrogare: sȝ cũ eo disputabãt vt eũ superarent qđ se vidẽtes nõ posse facẽ. dstiterũt a ꝑmõe ⁊ mãu forti post modicum eũ cepũt. cõfigẽtes cruci. Rogem⁹ ergo deuȝ ⁊c.

Dñica decĩaoctaua post pẽtecostes.

Prima pars.

Ascendẽs Iesus in nauiculam trãsfretauit ⁊ vẽit i ciuitatẽ ⁊c. Mat. 9. h°iõ legit̃. Mar. 2. ⁊. Luc. 5. hec nãlis hõis cõditõ. vt nihil spũale nisi itllĩgat p corꝑalia sig̃. credim⁹ eiȝ aliquẽ habẽ aĩaȝ: eo q ip̃ȝ uideam⁹ moueri ⁊ sẽtit̃. uolẽs igit̃ xp̃s oñder̃ q spũalẽ effectũ poterat i aĩa pficẽ. solo vbo sanat paliticũ. ꝓut ꝯtinet̃ i p̃seti euãgelio. qđ i tres ptes diuidit̃. p° põit mirabil' oblatõ ifirmitatis. 2° mirabil' ꝓbatõ ptãtis. ibi. ⁊ ecce qdã. 3° venerabilis gl̃ificatõ diuinitatis. ibi ‖ vidẽs aũt ‖ Circa pmuȝ tria facit. prio enĩ põit hũil' aduẽtus xp̃i ‖ Ascendẽs xp̃s ‖ nõ qdẽ i magnã naui sȝ ‖ i nauiculã qđ attestat̃ ipius hũilime paugtati

trāſfretauit // trāſfretauit mare galilee
crateni ī t̄ra genazarenoꝝ · ⁊ ꝑactis mi
raculis ibidem aſcendit naui · ut redirꝫ
ī galileā · ⁊ hoc ateſtat̄ hūilitati ſue potē
tie. Nā ut dic̄ Cri. nauigio trāſiit q̄ pe
de poterat ꝑtrāſire · nō enī ſemꝑ voluit
potētiā oſtendere ī mirabilibꝰ · ne īcar
natōis nocēt miſterio. At cōtra hōies
mūdi ſi vllā habēt potētiā · ſemꝑ volūt
ea vti magis q̄ꝫ v̄tute iuſtitie // Et uēit
ī ciuitatē ſuā // Jo. ep̄s. creator rerū ⁊
orbis t̄re dn̄s · poſt ea q̄ꝫ ꝓpt̄ nos nr̄a ſe
anguſtiauit ī carne · cepit habē hūanam
p̄riaꝫ · atq̄ꝫ ꝑentes ꝑentū oīum ip̄e ꝑens
vt caritatis vīcul̄ nos t̄heret · ubi hūi
litas cōuerſatōis eius oſtendit̄ · q̄ꝛ cum
eſſet ſupior ciuitatis angeloꝝ · venit ut
eſſꝫ ciuis iſtiꝰ mūdi · īmo ciuis abiectꝰ
⁊ v̄iꝰ atq̄ꝫ ꝑegrinus · nobiſcū qui a p̄ria
celeſti exules eramꝰ · quēadmodū Je.
deſcēdit ī egyptū cū p̄p̄lo Baruch. 3. eſt
deus nr̄ ⁊ nō extimabit̄ aliꝰ ad eū · poſt
hoc ī terris viſus eſt ⁊ cū hōibꝰ cōuerſa
tus eſt. Sꝫ q̄rit̄ ad lr̄aꝫ q̄ fuerit ciuitas
iſta ad quā venit xp̄us. Mar. enī dic̄ ꝙ
fuit caphernaū. na ſ̄m Cri. alia ciuitas
ſuſcepit xp̄m naſcentem. ſ. bethleē · alia
v̄o nutriuit. ſ. nazareth. alia v̄o hūit
cōtinue hitātē. ſ. caphernaū. Hieroni
mus tamē dic̄ ꝙ venit nazaret: hec enī
cōſueuit dici ciuitas xp̄i · vnde nazare
nus appellatꝰ eſt · q̄ꝺ videt̄ repugnare
Mar. dicēti · eū ueniſſe caphernaū. Ad
q̄ꝺ auguſtinꝰ dupl̄r reſpōdet. p̄rio eē po
tuit vt mathēꝰ ꝑtermiſit ea q̄ fecit xp̄s
ī ciuitate ſua nazaret · ſꝫ ſtatī adiūxit ꝙ
factū eſt ī caphernaū miraculū. Itē pōt
dici ꝙ veniēs dōinus caphernaū dictus
ſit veniſſe nazareth · tota enī regio gali
lee poterat dici ꝑtinē ad nazareth xp̄i ci
uitatē · ſicut m̄lte ciuitates ad vnā · vn
de veniens caphernaū dictus ſit ueniſſe
nazareth ciuitatē ſuā. Secūdo pōit̄
languentis p̄ſentatō // Et ecce offerebāt
ei paliticū // paliſis grece diſſolutō dr̄ la
tīe · ⁊ eſt īfirmitas oīa mēbra abīuicem
diſſoluens ſ̄m v̄tutē · q̄ꝛ vnū mēbrum
alterū iuuare nō pōt · ⁊ eſt defectus mo
tiue v̄tutis · vnō vehemētiā lāguoris
tāgit // iacentē ī lecto // q̄ꝛ nullo mō mo
uer̄ ſe poterat: ſꝫ vt dic̄ Mar. a q̄ttuor
portabat̄. Quō v̄o iſte paliticꝰ xp̄o fue
rit oblatus: dicūt Mar. ⁊ Luc. q̄ꝛ xp̄o
p̄dicāte ī domo tāta multitudo cōuene
rat · vt totū ante ianuā eſſꝫ plenū · cūq̄ꝫ
paliticū ferentes nō inuenirent q̄ ꝑte euꝫ
īferrēt · aſcendētes tectuꝫ · per tegulas
ſubmiſſūt ꝗbatū · ī quo iacebat ī mediuꝫ
ante ihesū. Tertō pō. t̄ lāguētis cōſo
latō // vidēs aūt ihesus fidē illoꝝ // ⁊ defe
rētiū ⁊ eius qui erat oblatus. Neq̄ꝫ enī
vt dic̄ Cri. ſe permiſiſſꝫ ſubmitti de tec
to niſi credidiſſꝫ // dixit palitico // ⁊ p̄rio
ſicut bōus medicus dat fiduciā īfirmo ti
mēti de magnitudīe lāguoris // cōfide //
īducit eū ad ſui beniuolētiā // fili // Hie
ronimꝰ. O magna hūilitas deſpectū ⁊ v̄
bilē totis mēbroꝝ cōpagibꝰ diſſolutuꝫ
filiū vocat · quē ſacerdotes nō dignabā
tur attigē · ⁊ bene filiꝰ: q̄ꝛ iā credebat.
Itē cāꝫ lāguoris tollit // Remittūt̄ tibi
peccata tua // hec enī fuerūt cā lāguoris
Et īō īfirmi p̄rio eſſent admonēdi de pe
nitentia · q̄ꝛ ad correctōm pcōꝝ multi in
ferūt lāguores. Et nota ꝙ quīq̄ꝫ ex cāis
veniūt īfirmitates. p̄rio ad ꝓbatōm v̄
tutis ſicut Job. 2° ad v̄tutis fortificatō
nem · ſicut Paulo. 3° ad pcōꝝ correc
tōem · ſicut palitico. 4° ad maīfeſtatōꝫ
glīe dei · ſicut ceco nato. 5° ad additōem
penaꝝ · ſicut Herodi cuius pena eterna
cepit etiā ī hoc mūdo. vnde v̄lus Job
paulꝰ paralis cecꝰ punit̄ herodes. hūc
ꝓbat · hunc munit · reddit · manifeſtat ⁊

addit. Hic tria notāda occurrunt. prīo qꝛ ciuitas ad quā venit xp̄s mūdū istuꝫ sigt: qui est ipi⁹ ciuitas curatiōe guber natōe. hitatōe. rdemptōe. ꝛ qꝛ ex eo cō struit ciuitatem scām fideliū aīaꝝ. Itē hāc cītateꝫ venit ascendens nauiculā. Nauicula carnē eius sigt quā ascendit qꝛ carnis nō fuit desideriis subiect⁹. hac nauicula ipe trāsiuit fretū temptatōum exposuit enī eā passiōib⁹ fami siti labori bus frigorib⁹ caloribus timoribus tri stitie ꝛ ploratibus. Itē eādeꝫ exposuit mūdi aduersitatib⁹ calūpniis ip̄roperiis paupertati persecutōib⁹ flagellis passio nib⁹ ꝛ morti. Iteꝫ eādeꝫ exposuit dya bolicis tēptatōib⁹ qui prīo tēptauit eū ī desto. deinde cōcitauit aduersus eū iu deos. 3° etiā mortis horrorē īduxit. ut timēs morteꝫ vinceret. Job. 1. dictū est dyabolo. Ecce oīa q̄ hꝫ ī māu tua sūt: ſꝫ tamē xp̄s ī nauiculā carnis sue cunctas freti temptatōes pertrāsiuit. Apoca. 5. Ecce vicit leo de tribu iuda. Nō 2° qꝛ iste paralitic⁹ pcōreꝫ signat: prīo qui dē si cōsideret gen⁹ īfirmitatis. palisis enī oīa mēbra dissoluit abiuicē. sic ꝛ pec catoꝛ totus ī aīa dissolutus est sine vl la cōpositōe vbi nulla est cōnexio: ſꝫ di stractō nūc ad luxuriā: nūc ad auaritiā nūc ad vanitatē mūdi. nūc ad hoc vitiū nūc ad aliud. Est enī ī eo dissolutum iu gum amoris ꝛ rupta sunt vincula pre ceptoꝝ. Jere. 3. Iteꝫ quātū ad penā: qꝛ vnū mēbrū alteri subuenire nō pōt: ita pcōr quādo vult se iuuare per ieiuniuꝫ nō pōt gula īfirmāte abstenentiā. Iteꝫ accidia īfirmat oratōm. pigritia laborē auaritia elymosinam. ꝛ sic de singulis. Iteꝫ paraliticus iacet ī lecto p̄stratus: Jere. 2. leua oculos tuos ī directū ꝛ uiꝫ vbi nūc p̄strata sis. lectus eius ē molli ties carnis. cōcupīa mētis. pluma diui tiaꝝ. ī tali lecto iacet miser. ꝛ nō attēdit qꝛ domus mīat p̄cipitiū iā ignis est ī pa leis. coluber sub pallio. Nō qꝛ si la nari dꝫ. oꝫ prīo qꝛ eū deferāt ad xp̄m q̄t tuoꝛ portatores. s. fortitudo. tēperātia iustitia. ꝛ prudētia. ꝛ submittat per hū litateꝫ cōfessiōis āte pedes hiesu. Et tūc dic hiesus. cōfide. ꝯ timorē triplicē. s. satisfactōis. temptatōis. rcidiuatōnis. dicet sibi. fili. ꝯ erubescentiā ne erubes cat tāq̄ a p̄re quin reuelet pcā. dicit ēt remittūt tibi peccata tua. q̄ xp̄s dimittit auctoritate diuitatis merito passiōis ꝛ misterio sacerdotū ecclīe. Secūda ps.

Ecundo cū dici tur Et ecce qdā

tāgit ꝯ calumniatores mirabil p̄batō ptātis. vbi q̄ttuoꝛ tāgunt. primū ē ali quoꝝ calūnia // Et ecce qā de scribis // le gis doctōib⁹ // dixerūt int se. hic blasphe mat // blasphemia est maledictū aliquod circa dei maiestateꝫ. qd̄ duob⁹ mōis fit vno mō detrhēdo aliqd diuitati sicut he retici. alio mō dīna attribuendo crea turis. sicut gētiles ꝛ pagani. Quar vo xp̄m crediderit blasphemū cā ē. qꝛ ea q̄ dei sūt sibi attribuebat. remittēs pecca ta. vñ subdit ī Mar. Quis pōt pcā di mittere nisi solus deus. Isa. 43. Ego sum qui deleo iniquitates tuas. Se cūdo pōit calūniatoꝝ rephēsio // Et cuꝫ vidissꝫ hiesus cogitatōes eoꝝ // In quo stati se esse deū cōprobauit. q solus no uit occulta cordiū. vnde pōt pcā dimit tere // Dixit. Vt quid cogitatis mala in cordib⁹ vrīs // Nō qdem mala cogita bāt quātū ad hoc qd̄ est solū deū pcā di mittere. ſꝫ mala cogitabāt putātes xp̄ꝫ nō esse deū. nec huiusmodi ptāteꝫ habē Tercio p̄bat se posse pcā dimittē // Quid ē facili⁹ dicē. dimittunt tibi pcā tua. an

dicere surge et ābula // vno quidem mō cōsideratōe dīne ptātis. vtrūq3 istorū est eqlis facilitatis. q2 nihil sibi est diffi- cile: s3 eqli facilitate aīas sanat et corpa q̄ equali facilitate creauit. S3 cōsiderata creature īfirmitate. facili⁹ ē corpora sa nare q̄3 aīas. quia vt dic Criso. quāto aīa potōr est corpore. tāto pcūm dimit- tere mai⁹ ē q̄3 corp⁹ sanare: sed tamē sa natō corporis aliquādo signū sanitatis aīe est quādo īfirmitatis corporis cā est īfirmitas aīe. 3° mō dici pōt facili⁹ esse aīa3 sanare q̄3 corp⁹ iudicō hōīnū. qbus corpus est māifestū et nō aīa. Deide pbat ītentū // vt aūt sciatis q2 fili⁹ hōīs // nō solū de⁹: s3 etiā hō qui est deus // ha- beat ptāte3 ī terra dimittēdi pcā // adh° pbādū // Tūc ait paltico. Surge // sa- nus factus // tolle lectū tuū // Johannes eps. vt qd̄ fuit testimoniū infirmitatis sit pbatō sanitatis. et qui pri⁹ portabat ī lecto. nūc lectū suum portet // Et vade ī domū tuā // vt nō videaris tātū sanus ī psentia mei. s3 etiā absēs. Quarto po- nit subsecute sanitatis effectus // Et sur rexit et abiit in domū suā // Que sanitas corpis pbat xp̄m posse pcā dimittere. aut enī equale. vel saltē ī appentia hōī nū facilius est corpa sanare q̄3 aīas. q2 si ipio ipius sanatus est in corpe. ergo eius ipio possūt dimitti pcā. Mō q2 triplex est status ecclīe. s. īcipiētiū. pfi- cientiū. et pfcōr. ad mādatū vō xp̄i sur gūt īcipiētes. p displicentiā mali et amo rē bōi. abstrahendo aīa3 a carnalibus d̄ sideriis. vt dic Raban⁹. lectū vō tol- lūt pficientes vtutibus. q2 vt dic Gre gorius voluptates corpis ī quib⁹ pri⁹ iacebant. postea tollunt portando ipius corpis molestias. et ipam carnem a ter renis desideriis ad volūtatem spūs sub leuāt. Reuertūt aūt ī terrā suā pfecti quor pria domus est secretū conscīe. q nesciūt extra vagari: s3 ītrātes domu3 cordis delectant. et quiescūt cū eterna sa pientia. puer. 12. Intrans domū mea3 quiescā cū illa. nō enī h3 amaritudīem cōuictus illius. Secūda domus est fi- deliū cōgregatō. vnde tādē3 ad tertiā pueniūt domū celestis prīe. vbi vide- bit deus deor in syon ab his qui pficiūt de vtute ī vtutē 7c. Tertia pars.

Ertio cum dici tur Vidētes āt tangit dīnitatis glificatō // videntes au tē turbe timuerūt // Solus enī deus ti- mēd⁹ est. deut°. 6. dōīnū deū tuū time- bis et illi soli huies. est eni3 maledict⁹ q pter deū aliquid timet. S3 attendendū vt dic Aug. de vginitate. 4°. quia tri plex est timor unus culpabilis. s. timor mundi. quo aliquis timet aliqd deum. aliqn hōīne3. timet quidē ppt temporalia bōa ne dītias auferat. ne īfirmitates in ducat. ne mundi aduersa venire sinat. neq3 enī ppt ista timend⁹ est deus. quia est timor bestial. ps. deū nō inuocaue- rūt. illic trepidauerūt timore vbi non erat timor. aliquādo timore mūdano ti met hō. quādo aliquis timēs offendere amicū. ptermittit dei mādata. vbi ma gis eligit displicē deo q̄3 offendē homi nē. Itē aliquādo timet hō rōe aduersi- tatis. timet ira ipi⁹. potētia. cōminatōes flagella. ppt qd̄ peccat aliquis. Criso. facile deuiat a iustitia qui ī causis nō de um s3 hōīem timet. Is. 41. Quis tu hic: vt timeas ab hōīe mortali 7c. isto timore frequēter timet hō ipm mūdum timēs enī penuriā facit vsuras. timens despici qrit inanē glia3. timēs īfirmita tes vacat cōmessatōib⁹. Eccī. 22. Cor timidum ī cogitatōe stulti. cōtra impetum

tīoris nō resistit. tīor iste non cogit. q̄r nō cadit ī cōstātē virū. Job. 29. frustra laborauit nullo timore cogente. Secūdus tīor est ſuil' qiā bonū opaf. ſ; non ex amore. iste tīor nō ē vtus: ſ; vtutis initiū. parit enī vtute;. ſ; cū vtute nō manz. Iſa. 26. a tīore tuo cōcepimus ⁊ pepimus spūm salutis. S; scō ptu vtutis cessat iste tīor. i. Jo. 4. timor nō ē ī caritate. ſ; pfecta caritas foras mittit timore;. Isto tīore timet pcōr dei cōminatōm. Amos. 3. Leo rugiet quis nō timebit. Gen. 3. vocē tuā dñe audiui ⁊ timui. eo q̄ nud⁹ essem. Timet pcōr districtū iudiciū. ps. cōfige timor̄ tuo carnes meas a iudiciis enī tuis timui. Timet eternū suppliciū. Mat. x. timete eū qui pōt aīam ⁊ corp⁹ mittere ī gehēnā. Post istū ſuitutis timorē sequit̄ timor filial'. q est pfectus ⁊ scūs. ps. tīor dñi scūs pmanet ī seculū seculi. q tīor dñi est spūs scī. iste timor est duplex. s. displicētie ⁊ reuerētie. tīor displicētie est iustoꝝ ī pſenti. q tātū timēt offendere dei dilectōm. vt ab oī ipi⁹ custodia abstineāt. puer. 16. in tīore dñi decliāt oīs a malo. Ite; alter tīor est reuerētie. quo etiā bti angeli ⁊ hoīes ī pr̄ia deū timēt. ex reuerentia maiestatis ipi⁹. Apoca. 14. tīete dñm et date claritate; illi. ⁊ adorate eū qui fecit celū ⁊ terrā. Et glificauerunt deū q dedit ptātē tale; hoīb⁹ ptāte; dimittē dī pcā de⁹ dedit hoīni xp̄o ī tēpe. quam vbū ab eterno cū p̄re hūit. hac eēt ptātē ipe dedit aplis. Jo. 20. quoꝝ r̄miseritis pcā remittēt̄ eis. xp̄i qō de⁹ marie glificād⁹ est. q̄r nō quācūq; ptātē. ſ; eam q̄ marie deo cōuēit. dedit nō angelis. nō archāgelis. nō quibuscūq; supnis spiritibus: ſ; dedit hoīb⁹ creature abiecte. creature fragili. creature etiā cōtinue peccāti. ex quo dei magnificētia multū r̄luc;: q̄r ī uili mā tātū vtutis apposuit.

Dñica decimanōa post pētecostes.

Prima pars.

Simile factū ē regnum celoꝝ

hoī regi q fecit nuptias filio suo ⁊c. Math. 22. Serui⁹ ī cōmēto sup eneydos vgilii scim⁹ īgt vnūquēq; p generis q̄litate ī irā moueri. nobiles enī ⁊ si ad pſens vident ignoscē. tamē ī posterū irā resuāt vnde homerus dic regū irā ita se habē vt etiā si ad pſens īdulgeāt. videāt̄ stimulos irācūdie resuare ad futurū. qō ostēdit pabola euāgelii pſentis. q̄r rex oīum deus cōtēptus ab hoīb⁹ irā sustinuit: ſ; tādē offēsus morte suoꝝ ⁊ de honestate regal' cōuiuii. hoīcidas qdē pdidit. ī cōpositū vo hītu r̄didit cruciādū Et q̄r hec pabolice dcā sūt ō nuptiis efui regis. iō ī pſenti euāgelio tria cōtinēt: p̄° iusta reprobatō eoꝝ q diuina cōtemnūt. 2° pia electō illoꝝ q eadē appetunt. ibi. Tūc ait ſuis suis. 3° puida circunspectō eoꝝ qui fidel' r agūt. ibi. Intrauit aūt rex. Circa iniquoꝝ vū iustā reprobatōm quiq; dclarātur. prīo diuini cōuiuii magnificētia. iuste enī reprobaf̄ q magnificū negligit appatū. vnde dic Simile est regnū celoꝝ vbi erit cōuiuiū regale. ⁊ hoc regnū compaf̄ nuptiis fcīs a quodā rege. ⁊ est similitudo opis ad op⁹. q̄ enī ille rex fecit ī nuptiis filii facit de⁹ ī regno celoꝝ hoīni. Ecce familiaritas regi ecce maiestas Qui fecit nuptias Ecce cōuiuii caritas. sūt enī nuptie amātiū Filio suo Ecce nobilitas. oēs igit̄ puocare debuit huius cōuiuii appatus. tū rōe benigne familiaritatis. tū rōe regie maiestatis. tu; rōe

mutue caritatis· tū etiā rōe pulchre no bilitatis. Eze. 39. Conuenite ꝛ ꝓperate ꝛ cōcurrite vndiqꝫ ad victimā meam· quā ego imolo vobis. Nō qꝛ per re gnū celoꝝ tria possum⁹ itellgē .s. eccle siā p̄sentē· pniā· ꝛ religiōm. Ecclia q dē est regnū· ꝛ ē regnū celoꝝ. Regnū aūt dr̄ cui p̄sidet rex regū· ꝛ dn̄s dn̄atiū· iō fidelib⁹ dic p̄ceps ecclīe petr⁹ .1. can. 2. uos aūt gen⁹ electū· regale sa cerdotiū· gens scā. hāc regiā dignitatē ꝑl'us ille quōdā hebreoꝝ noluit optinē dicens. 1. Re. 8. cōstitue nobis regem ut iudicꝫ nos sicut ꝛ vniuerse habēt na tōes. tale regnū fuit secularis ābitōnis qd deo mīme placet sic ip̄e dic. Osee. 8. Ipi regnauerūt ꝛ nō ex me p̄cipes ex titerūt· ꝛ nō cognoui. Regnum aūt xp̄i nō est de hoc mūdo: sꝫ spūal' regiminis cui⁹ regni sūt oēs qui seip̄os regūt. Itē regnū ecclīe est regnū celoꝝ ꝓpt tria. p̄ mo qꝛ ordo regni ecclīe a cel' deriuatus est. Exo. 25. Inspice ꝛ fac ƀm exēplar qd tibi ī mōte mōstratū est: qꝛ ad exem plar celestiū ecclīa hec īferius ordinat̄ qd admirat̄. Job. 38. Nūqd nosti ordi nē celi· ꝛ rōem ei⁹ pōes ī terra. Sꝫ hoc admirabile cōtēplat̄ Johānes. Apoc. 21. vidi ciuitatē scāꝫ ierl'm descendentē de celo a deo patā. Igit̄ vt dic. Ber. 4. li° de cōsideratōe. non vilis est ista forma q̄ꝫ ī terris· nā exeplar hꝫ ī celo Secūdo ecclīa est regnū celoꝝ rōe simi litudīs· v̄tutū enī celestiūꝫ similitudo refulget ī ecclīa. vnde sūt seraphī ardē tes caritate· cherubī lucentes v̄itate· thrōi p̄sidentes eq̄litate· dn̄atōes gu bernātes p̄mitate· ptātes p̄ualentes firmitate· v̄tutes vīcētes scitate· ar chāgli mīstrātes ī spūalitate· āgeli ser uientes cum sedulitate. vnde Can. 6. Quid uidetis ī sunamite· nisi choros ca stroꝝ. i. quid videtis ī ecclīa nisi silitu dinē sup̄noꝝ ciuiū. Tertō ecclīa est regnū celoꝝ rōe p̄miatōis: qꝛ cōtenpta dignitate terrena solis ꝓ celestib⁹ mili tat. 2. Thi. 2. nēo militās deo īplicat se negotiis secularib⁹ qn potius dr̄. Col. 3. q̄ sursū sūt q̄rite vbi xp̄s est sedens in dextra dei. In hoc aūt regno celoꝝ fac te sūt nuptie. Iste nuptie fuerūt cōiunc tō hūane nē ad p̄sonam filii dei. Nuptie enī a nubētib⁹ dicūt· nupsit aūt filio dei hūana nā quā etiā ƀm carnē sibi copula uit· cū v̄bū caro fcm̄ est. Iere. 3. Ego vir uester ꝛ assūmā vnū d ciuitate. Itē haꝝ nuptaꝝ auctor est deus pr̄· quem dic hōiēꝫ regē· hōiēꝫ quidē nō nā sꝫ simi litudīe· ad imagīēꝫ enī ꝛ silītudīem dei formatus est hō· qꝛ vo rex ip̄e sit pꝫ. 1. Mach. 3. tua est potētia tuū regnū dn̄e· tu es sup oēs gentes. Secūdo re gnū celoꝝ pnīa dr̄. iuxta illud Mat. xi. Regnū celoꝝ vim patit̄ ꝛ violenti rapi unt illud· quōꝫ sibi ip̄i hōies īferunt vt pēiteāt ꝛ. Mat. 21. dixit hies⁹ phēis. pu blicani ꝛ meretrices p̄cedēt vos ī r̄gnū dei· qꝛ ad pnīaꝫ p̄uenerunt. dr̄ aūt pnīa regnū celoꝝ ab effectu: qꝛ exulēꝫ regni p̄ducit ī celū. Mat. 3. pnīaꝫ agite appro p̄inquabit enī regnū celoꝝ. In hoc autēꝫ regno nuptias facit de⁹· qꝛ noua est con iūctō aīe ad deū· quā post irritā p̄mā fidēꝫ sp̄ōsi adhuc sibi de⁹ cōiūgit. Iere. 3. vulgo dr̄. Si dimiserit vir vxorēꝫ suā ꝛ recedens ab eo duxerit viꝝ alte rū· nunqd reuertet̄ ad eū vltra. quasi dicat. neq̄q̄. nōne polluta ē ꝛ cōtamīata mīr illa. Sꝫ attēde pietatis affectū qui seqt̄. tu aūt fornicata es cum amatori bus multis· tamē reuertē ad me dic do minus· ꝛ ego suscipiā te. Ergo saltem amodo voca me· pr̄ me⁹ dux v̄ginitatis mee es tu. Nūqd irasceris ī ꝑpetuum

aut pseuerabis in finē. Tertō regnū celorꝫ religio est ẜm illā acceptōꝫ regni q̄ pōit. Mat. 13. Simile est regnū celorū sagene misse in mare, ⁊ ex oī genere pisciū cōgregāti. Religio eni ī similitudinē sagene de mari p̄sentis seculi oēs ī diferēter cōgregant. vnde Ber. ð p̄ĭ. li⁹. 4. Nos ī monasteriis oēs recipim⁹ sub spe meliorandi. ⁊ Hugo de scō vic. Ecce igr̄ in vna domo diuersi sum⁹, diuersi mores, diuerse uolūtates, diuerse aīe, q̄ oīa cōiūgē dꝫ vnus amor ī xp̄o. Etpꝫ q̄ religio sit regnū celoꝝ, quo ad tria vota solēnia, q̄ sūt hūilitatis obīa, castitatis tēpātia. puptatis tollerātia de p̄rio. Mat. 19. Sinite paruulos. i. hūilr̄ obedīētes vēir̄ ad me ⁊c̄. ð 2⁹ ibið Sunt enī enubi qui seipos castrauerūt ꝓp̄t regnū celoꝝ. de 3ᵃ ibidē. Si vis p̄fect⁹ eē: vade ⁊ vēde oīa q̄ habes, ⁊ da paupib⁹ ⁊ habebis thāuꝝ ī celo. Dicit̄ religio regnū, ⁊ regnū celoꝝ, regnū quidē quōꝫ ī ea regimē vite ad normā ⁊ regulā deductū ē. vnde Augu. ī incessu statu, hītu, ⁊ ī oīb⁹ motib⁹ v̄ris nihil fiat qð cuiusq̄ꝫ offendat aspectū, sꝫ qð vestrā deceat scitatē. hoc aūt regnū ⁊ si corpor̄ sit ī terra, tamē cōuersatōe est celeste. Phil. 3. nr̄a cōuersatō ī cel̄ ē. vnde Aug. ī regula sursū cor hēant ⁊ terrena vana nō q̄rāt. hoc aūt nomē celuꝫ triplicē hꝫ denōiatōm, dr̄ enī celū eo qð diuersis lumīarib⁹ celatū. i. sculptū sit. Sic ⁊ sacra religio ī q̄ fulget sol cōtemplatōis, luna actōis, ⁊ sydera mltiplicis v̄tutis ⁊ illustratōis. vel p̄ solē p̄lati, p̄ lunā miñri officiales, p̄ sydera subditi desigṅt. Itēꝫ dr̄ celū a celādo, eo q̄ diuīa nobis celet ⁊ abscōdat, sic religio intrīsec⁹ abscōdit gl̄iā dīnitatis, ne uideatur ab hōib⁹. Cā. 4. q̄ꝫ pulcha es amica mea q̄ꝫ pulchra es, oculi tui colūbarum absq̄ꝫ eo qð itrīsec⁹ latet. Itēꝫ dr̄ celū q̄si casa elyos qð est deus. i. domus dei. iuxta istud Virgilii. pandit̄ ī terra potētis olimpi. Vē aūt religio est dom⁹ dei. ð q̄ Gen. 17. Vē dōmus ē ī loco isto non est hic aliud nisi domus dei ⁊ porta celi. vnde Aug. honorate ī vobis deū iuiceꝫ, cuius tēpla facti estis, ⁊ ip̄e q̄ habitat ī vobis custodiet vos ex uobis. In hoc aūt regno sacre religiōis deus facit nuptias. hee nuptie sūt dīne sapīe copulatō. Sapīe. 8. hāc amaui ⁊ exquisiui eā a iuuētute mea, ⁊ amator factus suꝫ forme illi⁹, ⁊ q̄siui spōsā mihi eā assūmē filius dei cui spōsa ista r̄dit̄ religiosus ē q cōtemtis pentib⁹ ẜm carneꝫ suscipit̄ a deo vt sit illi fili⁹. p̄ȝ. pr̄ me⁹ ⁊ mr̄ mea deliq̄rūt me, iō dōmus assumpsit me. Isa. 62. Tu dōme pr̄ nr̄ es, ⁊ Abraam nesciuit nos, tali filio tā celebres nuptie ⁊ tales celebrātes easdē ⁊ talis spōsa cōgruit. 2⁹ iuste ꝓbātur cōtemptores celestis cōuiuii, cōsiderata hui⁹ r̄gis diligentia quōꝫ // misit ẜuuos suos vocar̄ īuitatos ad nuptias // Nō suffecerat inuitasse p̄ seipm̄, nisi etiā p̄ suos vocaret Sꝫ videte cōtemptū // Et nolebāt venire // Nō fuit defectus iuitantis nec culpa vocātis: nec īpotentia abstulit facultateꝫ: nec ignorātia dedit cecitateꝫ, sed sola malitia volūtatis fecit cōtemptuꝫ. q̄ igit̄ ad celestes nuptias nō venūt homies, hec tota cā ē: q̄ꝛ venire nolūt. Nō q̄ ad nuptias īcarnatōis xp̄i soli in dei fuerit īuitati. Exo. 3. Inducā eos ī terrā fluēteꝫ lac ⁊ mel. ī lacte q̄ de carne est hūanitas v̄bi, ī melle qð de scelis descēdit, ip̄i⁹ dīnitas ītelligit̄ ad hoc cōuiuiū īuitauit etiā anteq̄ꝫ essꝫ patū per ꝓphās ⁊ legē, imo ip̄a rei spetōsitas seip saꝫ īuitabat, ita vt nemo cogeret ad bibendū, sicut dr̄. Hest. 1. Itēꝫ inuitatos

vocauit p ſuos ſuos ap̄los. puer .9. miſit ancilas ſuas vt vocarēt ad arcem ⁊ ad menia ciuitatis. venite ⁊ comedi⸗te panē meū ⁊ bibite vinū qđ miſcui uo bis. venite obediēdo· comedite creden do: panē corpis: vinū dīnitatis: miꝑtū hūanitati. Itē nō ſuos tātū: ſ; etiā ipm ſpōſū miſit rex celeſtis· vt vocaret īui tatos dicētē. venite ad me oēs q labora tis ⁊ honerati eſtis· ⁊ ego reficiam vos puer .1. Sapientia foris perdicat· ī pla teis dat vocē ſuā· ſ; noluerūt inuitati venire. Mat. 23. Ierl'm ierl'm q̄ occi⸗dis ꝓphās ⁊ lapidas eos q ad te miſſi ſūt quotiēs uolui cōgregare filios tuos qn admodū gallīa cōgregat pullos ſub alaſ ⁊ noluiſti. Ad pniāz vō īuitat nos de⁹ beneficiis· flagell'· ī ternis admōitōib⁹: aptis p̄dicatōib⁹· exēplis· terror futuri iudicii· ⁊ p̄mio glie. vocat aūt p ſuos ſ uos p̄dicatores q dicūt. filii hōīnū vſq; quo gui cord· vt qd diligitis vanitatē ⁊ q̄ritis mēdaciū· ꝯuertimī ad dōīnū in toto corđ vr̄o· ī ieiunio fletu· ⁊ plāctu ſ; maior ps hōīnū nō exaudit vocē ican tātiū. Iere. 43. miſi ad vos dic dōī⸗nus ſuos meos dicens· nolite facē vbū abhōīnatōis huiuſcemodi· ⁊ non audie⸗rūt nec iclīauerūt aurē ſuā vt cōuerte⸗rent a mal' ſuis· iđ venit tēpus qđ peni⸗tere volēt p̄anguſtia ſpūſ gemētes. S; tūc de⁹ tal'r penitētib⁹ nō dabit idulgen tiā. puer .1. Cū venerit ſup eos tribu⸗latō ⁊ āguſtia· tūc iuocabūt me· ⁊ nō ex audiā· cōſurgēt ⁊ nō iuēiēt me· eo q nō acqeuerīt cōſilio meo· ⁊ detraxerint cor rectōi mee vniuerſe. Tertō cōtemp tōes ſalutis ſue iuſte rep̄robant huius regis iduſtria · q̄ declarat ex duobus. p̄rio ex iportūa vocatōe: q2 // Itex mi⸗ſit alios ſuos // 2° diligētia appet· quia nuptiaꝝ magnificū appatum explicauit

vt quos nō adducebat vocātis īportu nitas· ſaltē alliceret p̄patō nuptiaꝝ // di⸗cens. dicite īuitatis. Ecce prādiū meū paui // Nuptias prādiū dic. Ex quo vl't Gre. q nō ſit iſta pabola eadē illi q̄ legi tur. Luc. 14. q2 ille nuptie cēna dicunt iſte vō p̄ndiū // Thauri mei ⁊ altilia oc⸗ciſa // altilia dicūt ſaginata .i. ipiguata ab eo eni qđ eſt alere altilia dcā ſūt. Et qđ ī aīalib⁹ ē ſaginatū· illud ī volatilib⁹ ē altile· vnde altilia ſūt aues ſtudioſe ī⸗piguate· ſicut capones anſes grues pa uones ⁊ ſiīa // ⁊ oīa pata // ita vt nihil de ſit. vnde cōcludit // venite ad nuptias // Nō q2 nuptie īcarnatōis xp̄i i p̄ſenti vi ta ſūt p̄ndiū· poſtq; nulla ordiata refec⸗tō reſtat: ſ; qes tātum. ita ī p̄ſenti refici mur quidē ex pte tāq; p̄ndio nuptiis xp̄i ſ; cū venerit qđ pfectū ē ī glīa· nihil re⸗ſtabit: q2 ſatiabor cū appuerit glīa tua. Qui dat igit̄ p̄ndiū ī p̄ſenti p fidem· ipſe dabit cenā ī futuro p ſpē;. Nō q2 da pes huius p̄ndii dicūt eē thauri ⁊ altilia occiſa: q2 vt dic Orig. hoc p̄ndium ſūt eloqa dei quoꝝ eloqoꝝ fortia ſūt thauri ſuauia vō ⁊ delectabilia ſaginata ſūt· ul' al'r ſm Hyllariū. thauri ſūt glīoſa mar tiꝝ ſpēs q ad imolādū electi ſūt· ſagīata vō hōīeſ· ceteri ſpūales celeſti pāe paſti Al'r ſm Cri. altilia fuerūt ꝓphē tātū· thauri vō q ſimul extiterunt ꝓphē ⁊ ſa⸗cēdoteſ. Al'r ſ; gre. thauri fuerūt p̄reſ veteris teſtamēti q legis pmiſſione ini micos dei cornu corpe vtutis feriebāt ſicut Abraā· Moyſes· Joſue· Samu el David Judas machabe⁹. Altilia ue ro p̄res ſūt noui teſtamēti· q piguedine īterne dulcedīs pcipientes cōtēplatōis pēna ad ſublimia eleuātur. Al'r thauri ſūt fortes actiui· altilia ſūt deuoti ꝯtem platiui. Sic pōt itelligi ex glo. ī princi⸗pio leuitici. vl' p thauros duces gregis

aplos itelligim⁹. q post laborez pdicatōnis martiriū passi sūt: lz ū fuerīt alio rū doctōes. Isti oēs q occisi sūt ī nuptiis xpi. nobis ī exēplū adducūt. quasi dicat pru z pcedentiū mortes respicite. z rme dia vite urē cogitate. Nō q isti alii bui missi vocare īuitatos fuerūt succes sors aplor q vocādo exēpla pru z pcedē tiū adduxerūt dicentes. Iam sūt occisi thauri aplici p fide xpi. Iā sūt occisa al tilia multorū martir. Iā igit oīa pata sūt: quōz vitatez fidei pbat mors mar tir. Neq enī illi mori sustīuissent: nisi eā p qua moriebant fidē vā credidissēt illor igit mors facit oīa esse pata. vnde aplus dicebat se psicē q deerant passioni xpi ī corpe suo. Unde Gre. notādū igt quōz ī pria vocatōe de thauris z altili bus nil mēorat. In secūda vo occisa eē dicūt. q oīpotēs de⁹ cū vba ei⁹ audire nolum⁹ adiūgit exēpla. vt oē qđ īpossi bile credim⁹. tāto nobis ad spādū fiat fa cili⁹. qnto p hoc trāsire z alios videm⁹ z Dyo. 7. de diuis nōib⁹. nrē iquit sapi entie prīcipes z duces p vitate moriunt oī die testificātes. sicut ē cōsequēs vbo z ope vaz xpiāor esse dei cognitiōem. Pnia pndiū ē. quā qui non gustauerit ad cenā nō deducet glie. Luc. 13. nisi pe nitentiā habueritis oēs pibitis. ad hoc pndiū gustādū ortant pdicatores dicen tes: q thauri z altilia occisa sūt. thauri sūt prīcipes īpugnātes subditos. Eze. 34. laterib⁹ z hūeris īpigebatis z cor nibus vris vētillabatis oīa īfirma pec cora. altilia vo sūt hōies voluptuosi et supbi. sz cū pdicat de pricipib⁹ q p pniaz occiderūt ī seipis quicqd hēbant crudeli tatis. sicut Cōstantinus. z cū dī de qui busdā voluptuosis. q oē carnale ī seip sis mactauerūt. tūc taliū exēplis audi tores ad pniaz puocam⁹. Oīa aūt pata sūt. sacerdos vt audiat. xps vt īdulge at. medicīa vt sanet. ianua celi ut pēitē tib⁹ pateat. Quid igit tardam⁹. Quar to iustā cōtemnētiū reprobatōm osten dit culpe nequitia. qdruplici enim ex cā vocati iudei ad nuptias xpiane fidei ve nire cōtempserūt. pria fuit negligentia q pcedit ex accidia. de qua dīc/ Illi aūt neglexerūt// dixerat illis ihesus. Jo. 5. scrutamīi scripturas: q ipe sūt q testimo niū phibēt đ me. z si mihi nō creditis sal tez opibus credite. sed scribe z docti iu deor neglexerūt pscrutari scripturas. z opa ipius demōi attribuebāt. Secun da cā cōtempt⁹ fidei fuit carnalis amor synagoge. đ quo subdit. Et abierūt ali⁹ ī uillā suā// villa dī q vilis sit. vnde p villā synagoga ītelligit q uilificata fuit xpo apparēte ī carnē. Jere. 2. Quā vil scā es nimis. prīcipes aūt ypl'i ducti amo re hui⁹ ville: dubitātes ne cultus syna goge cessaret per fidez xpi: abierunt ad hāc villā ciuilitatez fidei cōtemnētes: z amātes agrestia. unđ dicebāt Jo. xi. Si dimittim⁹ eū sic: oēs credēt ī eū: et venēt romāi z tollēt nrm locū z gētē. Tertia cā eiusdez cōtemptus fuit occu patō seculariū actuū. nā qui mīorat ac tu percipiet sapiaz. vnđ dī Ecci. fili ne ī multis sint act⁹ tui. fides autē xpiana dīc oīa mūdana cōtemnēda. z ipi occu pati terrenis actib⁹ fidez istā cōtempse rūt. vn dīc/ Alius vo ad negociatōem suā// nō dīc negociatōm dei q laudabilis est. vnde prudens negociator datis oī bus suis cōparauit margaritā regni ce lestis. sz dīc negociatōm suā. i. terrenā q īpedit vam sapiaz. Barut. 3. negoci atores terre viā sapie nescierunt: neq cōmemorati sūt semitas eius. Quarta cā cōtemptus fidei fuit crudelitas eorū dez. de qua subdit// Reliq vo tenuerūt

ꝓuos eius / cōcludentes ī carcere. sicut de aplis legit̄ ī actib⁹ aploꝝ / ⁊ cōtūelius / i. ignominiis vboꝝ ⁊ operū / affectos occiderūt / Mat. 23. Ecce ego mitto ad vos ꝓphās ⁊ sapiētes ⁊ scribas: ⁊ ex ill' occidetis ⁊ flagellabitis ⁊ crucifigetis ī synagogis vr̄is: ⁊ persequemi de ciuitate ī ciuitatē: vt veniat super vos oīs sāguis iustus qui effusus est sup terram.

Nō ꝙ qttuor sūt illa q̄ ꝓhibēt hōiez facere pn̄iaz. primū ē negligētia q̄ nascit̄ de mīa dei ⁊ spe lōgioris vite. multi q̄dez habēt ꝓpositū penitēdi: sz negligunt ꝓpositū exequi. ħ̄ntes illud de die in diē. q̄si adhuc multis dieb⁹ victuri sint. dicētes apd̄ semetipos. mihi ēēt de⁹ pcōris ī q̄cūq3 die cōuersus fuerit. ꝯ quos ecclesiastic⁹. Ne tardes īquit cōuerti ad dn̄m ⁊ ne differas de die ī diē. Cōtra quos ꝑsius ī satyris. Cras hoc fiet. Idē cras fiet. quid q̄si magnū nempe d. ē donas. sz cū lux altera vēit. iā cras hesternū cōsūpsim⁹. Ecce aliud cras. Egerit hoc ānos. ⁊ sēp paululū erit vltra. vnde dic viue memor leti. fugit hora. hoc qđ loquor īde ē. 2° aliquos ꝓhibet āhitō seculi. q̄ sigīt p villā. oz eni penitētē eē hūilē. 3. Re. 21. dr̄ d penitētē Achab. Nōne vidisti hūiliatū achab corā me. 3° ꝓhibēt aliqui pn̄iaz agē rōe negociatōis. aut q2 negotiis secularib⁹ īplicati sūt. quos lucra delectāt. ⁊ quib⁹ molestū ē aliena restituē. vnde Cri. O mih rim⁹ mūd⁹ ⁊ mihi qui eū secūt̄. sēp enim mūdialia opa excluserūt hōies a vita. 4° aliquos ꝓhibet ꝓpria malitia q̄ eniz ꝓuos dei ꝑsequit̄: pn̄iaz nō met̄. Amos 5. Odio habuerūt corripiētez ī porta. ⁊ loquētez ꝑfecte abhōīnati sunt. iō prudens ī tēpe illo tacebit. q2 tempus malū ē. 5° sequit̄ taliū iusta cōdemnatō / Rex vo cū audissz / audire dei ē culpe ꝑfcā cognitō. clamat enī vox sāguis effusi ad deū. sicut dr̄ Gen. 4. clamant flagicia. sicut dr̄. Gen. 18. clamor sodomoꝝ venit ad me. clamāt ⁊ oppssiōes paupꝫ et pupilloꝝ. Exo. 22. si leseritis eos vociferabūtur ad me. ⁊ ego audiā clamorē eoꝝ. ⁊ īdignabit̄ furor me⁹ / Iratus ē / ira ī deo nullā cōmotōm passiōis significat: sz effectū ire desigt. q̄ est vīdicta. q2 enī vīdictā exercet̄ ab iratis hōibus iō cū de⁹ pūit irat⁹ dr̄. de cuius ira dixit Manasses. Insustentabil' est ira ꝯmīatōis tue sup pcōres. deīde hui⁹ ire dmōstrat affectuz / Et missis exercitib⁹ suis / Romanos ītelligit qui dicūtur exercitus dei. q2 ab eo ducti ab eo multiplicati fortificati. ⁊ q2 lz ignorātes ipi⁹ uolūtatez cōpleuerūt. Joel. 2. dn̄s dedit vocez suā ante faciē exercit⁹ sui: q2 multa sūt castra ei⁹ nimis. q2 fortia ⁊ facientia vbū ei⁹ / pdidit hōicidas illos / iudeos vz qui hōiē deū occiderūt. ⁊ p̄ꝫnos ei⁹. hos pdidit romanoꝝ exercitus sub tito ⁊ uespasiāo prīcipib⁹ / Et ciuitatez illoꝝ succēdit / Ierl'm vz ⁊ tēplū cremata sūt. ps. Exarsit ignis ī synagoga eoꝝ. flāma cōbussit pcōres. hic ardē ceperūt ⁊ flāma vsq3 ad īfernū cōtinuata est. deut⁹. 32. Ignis succēs⁹ est ī furore meo. ⁊ ardebit vsq3 ad inferni nouissima.

Nō q2 ī his vbis dānatō ꝓroborū q̄ voluerūt pn̄iaz agē describit̄ q̄drupliciter. ⁊ primū est ꝯmiatō dn̄e īdignatōis: q̄ p iratū regē ītelligit̄. ꝓuer. 19. Indignatō regis nūtii mortis: ⁊ vir sapiens placabit eū. hec iracūdia placat̄ in ꝑsenti p pn̄iam. sicut dic. ps. Remisisti iniquitatem plebis tue. opuisti oīa pcā eoꝝ. mitigasti oēm irā tuā. auertisti ab ira īdignatōis tue. Sz ī penitentes accēdēt̄ ī nouissimo. ps. dn̄s in ira sua cōturbabit eos. ⁊ deuorabit eos ignis.

istius ire quātus sit timor dī. Apoca. 6. absċōderūt se ī speluncis ꝛ petris mōtiū ꝛ dicūt mōtib⁹ ꝛ petris. cadite sup nos ꝛ abscōdite nos a facie sedentis sup thronū ꝛ ab ira agni quoꝫ venit dies magn⁹ ire ipsoꝝ. 2° damnatō ī penitentis describit ex ipsius dānatōis mīstris. nā exercit⁹ demonū cui fuit subiectus in culpa. ibit ꝯ eū ī penā. Job. 20. vadēt ꝛ veiēt sup eū horribiles. Isti horribiles sūt maligni spūs: bōis mentib⁹ pauēdi atqꝫ fugiendi. Sup quē vo ierūt cōcultantes in culpā. sup illū redeūt opprimentes ī pena. Eccī. 39. Sūt spūs qui ad vīdictaꝫ creati sūt. ꝛ ī furore suo cōfirmauerūt tormēta sua. 3° taliū pena ꝑditō dī cū ait ꝑdidit hōicidas illos. Si hōicide sūt. isti ergo perdūt. oīs aūt pcōr sui ipi⁹ homicida est. q ꝛ si aliū hōiem occidit gladio aut vbo vel exēplo. prius tamē se ipm gladio pcī īterimit. 1. Re. 31. arripuit Saul gladiū suū ꝛ irruit super eū. Puer. 8. qui ī me peccauerit ledet aiaꝫ suā. hui⁹ pena perditō ē. q ꝯria ē saluti perdit aūt hō cū sui ipi⁹ capax non est. ꝛ hic ē status dānatoꝝ vt a se ipis alienati sint. 4° taliū penā dic eē succēsiōem ignis. vnd ait. ꝛ ciuitateꝫ illoꝝ succendit. ciuitas dānatoꝝ īfern⁹ ē. de q Naū 3. ve ciuitas sāguinū dilaceratōe plēa hec vo cītas tota succēsa ē igni gehēne ī extīguibilis. ī quo oēs dānati cōclusi sūt. de hac īfernali ciuitate q ardet igne gehēne. sic dic Uirgilius ī. 6. Eneyd. Respice eneas subito. ꝛ sub rupe sinistra. Menia lata videt triplici circundata muro. Que rapidis flāmis ambit tortētib⁹ ānis. Thartareus flagethōta quoqꝫ sonātia saxa. porta aduersa īgens solidoqꝫ adamāte colūne. vis vt vllū viꝝ nō ipi extēdē bello. Celicole valeant stat ferrea terris ad aures. ꝛ Job. 20. deuorabit eū ignis q non succendit. Ille ignis cū sit corpal' nullo tamē studio succendit. nec ligno nutrit. Iꝫ creatus semel durat īextīguibil' ꝛ succēsiōe nō īdiget. ꝛ ardore nō caret. vt dic gregori⁹. tali igne cremātur dānati īfra mēia tartaree cītatis īclusi. Cui⁹ ignis mā pcūm ē. nihil enī ardet ī inferno nisi ꝑuersa volūtas. Isa. 9. vestimentum mixtū sanguīe. i. pcō. erit ī cōbustiōeꝫ ꝛ cibus ignis. ꝛ iō aīa carens pcō ab hoc igne cremari nō pōt. dānatoꝝ vo aīe q irremissibil' habēt pcūm. iō ꝑpetuo cremāt. Job. 20. luet q fecit oīa nec tamē cōsumet. sꝫ igit ardet nec vnqꝫ cōsuit q pcūm ardēs sic tenaciter aīe ē coplatū vt nūqꝫ possit r̄mitti ꝛc. Secūda ps.

Ecūdo iuste reprobatis inigs

pia electō gentiū describit cū dic Tūc ait huis suis Et qttuor tangūtur. primo enī eoꝝ qui cōtēpserūt nuptias declarat īdignitas Nuptie qdeꝫ pate sunt ꝑ pā. pasti ī cōspectu meo mēsam Sed q īuitati fuerāt iudei vꝫ Nō erant digni Sꝫ qritur quare ergo īuitati sunt. si nō erāt digni. Respōdeo iō īuitabant vt ꝑ ipos ꝑparēt. qtenus digni essēt uenire ad nuptias xpi. īdignos aūt se exhibuerūt ꝯdicendo vitati. iō dixit ill' paulus. Act. 13. vobis oportebat primū loqui vbū dei. sꝫ quoꝫ repellitis illud ꝛ indignos vos r̄putatis eterne vite: ecce cōuertimur ad gentes. sic enī ꝑcepit nobis dōinus. Sꝫ nec vll⁹ īpenitēs dign⁹ ē suauitatem xpi ꝑcipere: qui voluptatib⁹ ꝑsentis seculi plenus ē. de quo dicit Job. 20. panis illi⁹ ī vtero ei⁹ vtetur ī fel aspidū ītrisec⁹. nec videbit riuulos flumīs torrētis mellis ꝛ butyri. Quib⁹ vbis duplex dānatoꝝ pena describitur.

pena .s. sensus et pena dani: pena sensus hec est quia panis voluptatis qui quondam fuit illis dulcis in usu, intra viscera mentis vertetur in amaritudinem et fell' aspidum. erit enim illis amarum omne quod dulce consueuerat esse. altera pena est dani, quia non gustabunt riuulos torrentis mellis et butyri. Emanatio btitudinis a fonte deitatis procedens fluuius profundus est et torrens inundans. fluuio dicitur. Eze. 47. quod omnis anima ad quam peruenerint aque fluminis viuet. de torrente vero dicitur. ps. Inebriabuntur ab vbertate domus tue, et torrente voluptatis tue potabis eos. hic exeunt ad vniuscuiusque aiam beati riuuli mellis et butyri. btitudo. s. diuinitatis et humanitatis xpi, que dulcedinem habet et pinguedinem. hos riuulos non uidebit. i. non gustabit damnatus. nam videre est gustare, iuxta illud gustate et videte quoniam suauis est dominus. At contra de reprobo dicitur. Isa. 26. secundum aliam literam. tollatur impius ne uideat gloriam dei. Secundo tangitur noui mandati auctoritas // Ite ergo ad exitus viarum // Sic dictum est predicatoribus noui testamenti, vt obmissis iudeis transeant ad gentes, quarum gentium statum describit: quia erant in exitu viarum. qui autem est in exitu vie, facile ipsam viam deserit, vnde significat facilitatem conuersionis gentium que percepta falsitate idolatrie iam quasi erant in exitu vie gentium, vt modica persuasione ipsam viam idolatrie relinquerent // Et quoscunque inueneritis vocate ad nuptias // quia indistincte omnibus gentibus anuntiata est xpi incarnatio. Mat. 28. Euntes docete omnes gentes. Nota quia ad penitentiam facilius veniunt qui vocantur de exitu viarum presentis seculi, quam vocati de principio aut medio, vie enim secularis vite multe sunt, quedam enim est via superbie, quedam auaritie, quedam luxurie, quedam iamis glie, quedam vindicte, quedam gule, et sic de singulis, quarum omnium viarum finis est ciuitas infernalis. Puer. 2. Ambulabant per vias tenebrosas et ad inferos semite illorum. Iste vie in principio habent delectationem, quia sunt spatiose, speciose et voluptuose, propter que alliciunt mentem, et ideo vocati in ingressu harum viarum non facile penitent. vnde de beato augustino dicitur, quod nondum erat conuertibilis ad deum, eo quod inflatus esset nouitate illius heresis. Sed iste vie in sui medio processu fatigant, quia sunt tediose laboriose et scrupulose, non tamen plene aliqui reuocantur inde propter obligationem pristine consuetudinis. Sed exitus istarum viarum est periculosus dolorosus et tenebrosus. puer. 4. via impiorum tenebrosa, nesciunt vbi corruant. Ubi in eo exitu reuocandi sunt peccatores, vt in viam iustitie reducantur, vie enim eius vie pulchre, et omnes semite illius pacifice. Tertio ponitur predicationis euangelice generalitas // Et egressi // ab interna contemplationis quiete ad laborem predicationis exteriorem // serui eius // predicatores // in vias // diuersas. s. sectas gentium. de quibus ante precepat. Mat. 12. In viam gentium ne abieritis etc. Sed postea dixit. Act. 1. eritis mihi testes in ierusalem et in omni iudea et samaria, et vsque ad vltimum terre // Congregauerunt omnes quos inuenerunt // act. 13. gauise sunt gentes et glorificabant verbum domini: et crediderunt quotquot erant preordinati ad vitam eternam // bonos et malos // bonos quidem et malos ecclesia concipit quia in celo soli boni, in inferno tantum mali, vnde ecclesia quia medius loco posita est, bonos habet et malos. In ea enim tanquam in agro permixta sunt frumentum et zizania: sed in messe iudicii fiet separatio. in ea tanquam in area permixta sunt granum et palea. sed uentilabro diuine sententie erit distinctio. In ea tanquam vena minerali commixta sunt aurum et scoria: sed ignis separabit vtrumque. In ea uelut vinea permixta sunt uinum et

minatia: sz in torculari diui examis fiet distictō. boī aūt iō sunt i ecclia vt fiant meliores et vt malos cōuertāt. malos aūt dic Aug. ne putetis frustra viuere. oīs eni malus. aut iō viuit vt corrigat aut vt p illū bōus exerceat. vnde sicut p limā ferrū deducit ad acumē. ita exercitō maloꝝ iusti pficiūt. Iō dic Gre. Nū q̄s fuit bōus qui malos tollerare recusauit. Quarto plenitudo gentiū describit // Et iplete sūt nuptie discūbētiū // plene sūt nuptie fidei xp̄i hōinū discubentiū et ē mirab l' suauitas cōsiderare. quō v̄bū caro factu ē. et h̄itauit i nobis. vnde Aug. de seipo dic. 9. cōfess. nec satiabar ill' dieb⁹ dulcedie mirabili cōsiderare altitudiēm cōsilii tui sup salutem generis humani &c. Tertia pars.

Ertio cum dicitur intrauit autē rex.

tāgit cōsideratō dīna erga nr̄os act⁹. et quiq3 facit. prīo eni describit reuerētia bōis discūbentis // Intrauit autē rex vt videret discūbētes // discūbere in nuptiis xp̄i ē sacramētis ecclie ꝑticipat fidē xp̄i habē. et beneficiis dei atq3 gr̄is ei⁹ ꝑfrui. et diligēter attēdit de⁹. vtrū3 composite vtrum reuerenter vtrū cū gr̄aꝝ actōe viuam⁹ i ecclia. Et attēdē dū nob q̄ de⁹ itra nos est itimior nob q̄3 nos ipis. vnd Au. tu es iquit dōine oī secreto intimior. sz aūt int nos sit nobis semp p̄ns. ex te tamē eē uidet cū dissilat sui p̄ntia3. Tūc vo itrare dī quādo per effect i ei⁹ p̄sentia patet. Intrās aūt videt qualr recūbim⁹: q2 o3 fidei cibū quē gustauim⁹ i ope demōstrare: vt ad nā3 alimēti ipm alitū cōuertat sicut dictum fuit. Aug. 7. li°. cōfess. nec tu me mutabis i te sicut cibū carnis tue. sz tu mutaberis i me. q2 igit sic attēdit deus quid agamus magna nobis. vt dic Boetius necessitas pbitatis idita ē. nisi dissimulare velim⁹. cū agam⁹ oīa ā oculos iudicis cūctā cernētis. tāto g° diligēti⁹ debem⁹ bōa agere i cōspectu iudicis. quanto ipe nos videt. ipe vo nō videt a nobis. Iob. 9. Si venerit ad me nō videbo eū // Et vidit ibi hōie3 nō vestitū veste nuptiali // hic hō unusquisq3 ē fidē xp̄i habēs. sz nō opa. iste ad nuptias ecclie solū portat os et dētes. obmittēs vite cōpositōm. Nō q2 caritas et opus ex caritate factū ē vestis. et vestis nuptialis vestis q̄ndē vsus ē triplex. p2io q̄dem ueste nr̄a tegūt deformia. sic de caritate dī. puer. x. vniuersa delicta opit caritas. Apoca. 16. Btūs qui custodit vestimēta sua ne nud⁹ appeat. Secundus vsus vestis ē fouē ꝯ aduersa. nā ꝯ estū frig⁹ ibres et vētos vestis induit. sic et caritas ptegit ꝯ estū temptatōis. ꝯ frigus despatōis. ꝯ imbres aduersitatis. et ꝯ vētos ipetuositatis. puer. 31. Non tiebit dōui sue a frigorib⁹ niuis. oēs n. domestici ei⁹ vestiti sūt duplicib⁹. quia duo sūt caritatis p̄cepta dei vz amor et ꝓximi. Tertius vsus vestis est ornat mēbra. oīs aūt ornatus et pulchritudo v̄tutū a caritate dependet. vnde legit Can. 3. q media throni Salomōis fuerūt caritate cōstrata. quōm oīs medietas virtutis caritate superposita ornat Item hec vestis dicitur nuptialis ꝓpt tria. primo quide3 ratōe amoris. Nuptie enim ex amore celebrantur. et iō vestis nuptialis debet esse amor. hāc veste amoris et ipe spōs⁹ iduit. quia ꝓpt nimiā caritatē suā q̄ dilexit nos de⁹ filiu3 suum misit in similitudinem carnis peccati. Secūdo caritas uestis nuptial' est rōe leticie. que est in nuptiis. claritas eni plena iocūditate ē. 1. Cor. 13: nō gau

det sup iniqtatē cōgaudz aūt ṽitati. 3° caritas vestis ē nuptialis rōe sue pcōli-tatis. nullus eni cōtract⁹ ṗtōsior ē nuptiis. In aliis quidē pecunia aut res alia ṫdiṫ. s; ī nuptiis vterq; sponsus ṫdit qd ṗtōsi⁹ h;. s. seipm. huic cōtractui cōuēit caritas. de q̄ Can. 8. Si dederit hō uniuersā substātiā dom⁹ sue ꝓ caritate. q̄si nihil dspiciet ipā; substātiā. nescit. n. hō pciū ei⁹. hui⁹ vestimēti colores varios describit aplūs. 1. Cor. 13. dicens Caritas patiēs ē. benigna ē. caritas nō emulaṫ. nō agit ꝑperā. nō īflaṫ. non est ābitiosa. ñ q̄rit q̄ sua sūt. nō irritaṫ. ñ cogitat malū ⁊c. Ecci. 45. Sic pl'chra nō fuerūt uisa talia usq; ad oriētē;. Secūdo ponit̄ examiātō culpe ‖ Et ait illi ‖ vnūquēq; hōie; ī iudicō ꝑticulari cum moritur iudex vniuersoꝝ īterrogat. quō uixerit ī fide xpiana. s; ī fine mūdi loq̄t toti hūano generi ‖ Amice ‖ amicū appellat q caritatē nō hūit. ex affectu īdignātis. vnde ad iudā ꝓditorē dixit. Amice ad quid vēisti. Mat. 26. hic est amicus soci⁹ mēse. vt dī Ecci. 6. q nō ꝑmanet ī die necessitatis. amicum se ostedit ꝑticipādo beneficia xpi. s; nō ꝑmansit in ope. ipi eni soli amici sūt. de qb⁹ dī. Io. 15. vos amici mei estis si feceretis q̄ ego ṗcipio. vnd. 1. Io. 3. nō diligam⁹ vbo neq; ligua: s; ope ⁊ ṽitate ‖ Quō huc ītrasti ‖ ī cōgregatōm. s. fideliū ‖ nō habēs vestē nuptialē ‖ Si conuiuiū ecclie ē nuptiaꝝ. absq; tali veste nēo ad cōionē fideliū accedat. quoꝝ dignū ē vt cōuiuātes ipi spōso ī hitu cōformēṫ q caritatis vestē īduit. Ad qd hoꝛtaṫ aplūs ī epl'a hodierna. Eph. 4. Renouami spū mentis vr̄e. ⁊ īduite nouū hōie; q ṡm deum creat⁹ ē. ī iustitia ⁊ scītate ṽitatis. Existētiū aūt ī nuptiis xpi plrimi īduti sunt sacco auaritie: s; nō ē licitū īdutū sacco aulā regis intre. vt dī Hest. 4. Aliq sūt īduti purpura supbie. aliqui auro in anis gl'ie. aliqui pellib⁹ ouiū ⁊ silīate iustitie. aliqui armis iracūdie. aliqui vestimētū habēt soꝛdidū pcō luxurie. aliq laceratū discecatōe īuidie. aliqui ī cōpositū negligētia accidie. aliqui molle ītuitu cōplacētie. aliqui nimis effluēs voracitate gule. de quib⁹ oībus Sophōie 1. visitabo sup oēs qui īduti sūt veste ꝑegria. Tertō pōiṫ cōfusio rei ⁊ pcōris ‖ At ille obmutuit ‖ ꝑ cōfusiōe ñ hūs qd respōdet. ps. Erubescāt ipii ⁊ deducāṫ in īfernū. muta fiāt labia dolosa. glo. dic ꝑb⁹ q iste obmutuit mō; traṫ q ī illo ultio examīe oē gen⁹ excusatōis cessabit. Cū eni act⁹ pcōris discutieṫ ī examīe. ⁊ q̄reṫ ab eo cur se nō emēdauerit. nō occuret qd debeat r̄spōdē. Nō eni dfuit ītēna īspiratō suggerēs. scriptura docēs ṗdicator clamās. exēplū ꝓuocans. mīa dei expectās. ⁊ opoꝛtūitas ṗsētialr se exhibēs. Ad hec oīa oīs cessat r̄spōsio. qñ cōuict⁹ erit pcōr. Iob. 9. Si voluerit pcōr cōtēdē cū deo nō poterit ei r̄spōdeṫ vnū ꝓ mille sibi obiectis. vnd cōcludit si r̄pete īterrog;. quis r̄spōdebit ei. vl' qs dicē pōt ei. cur ita facis de⁹. cui⁹ ire r̄sistē nēo pōt. Quarto pōiṫ hui⁹ conuicti damnatō ‖ Tūc dixit rex mīstris ‖ isti sūt maligni spūs qui deputati sūt ad penā dānatoꝝ. sicut dic Adamāti⁹ sup li°. Iudic. merito qde; vt ipi sunt pene auctores. qui fuerūt culpe suggestores ps. īmissiōes ꝑ āglos malos. q̄ttuoꝛ autē tāgit penas dānatoꝝ. s. īpotētiā tenebras tristitia; ⁊ doloṙē. īpotentiā damnatoꝝ intrinsecam ⁊ extrinsecā sigṫ ī eo qd dic ligatis manibus eius ⁊ pedibus pedes sunt facultas liberi arbitrii. manus vreo ē potētia opis. vtrūq; istoꝝ ē ligatū ī dānatis trib⁹ vincul'. primū ē

culpe p̄cedētis · q̄ sic ligat affectū · vt se per⁹ hēat sollicitudīez: sic ligat ītellectuz vt sēp ei⁹ dformitas se ītuēdā offerat. Nā de aspectu ligato dic Uirgili⁹. cure nō ipa morte relinquunt. Et qd placuit viuis idez sequit̄ tellure repostos. Nā dic. Ber. 13. de grā z libero ar. c. 13. q mala volūtas ī ipis dānatis psene rat · tū q2 peccare libuit · s3 nō placet illis iustitia pene · tū etiā q2 si optio detur potius eligūt adhuc peccare: qd malū ē: q3 penā sustinere: qd bonum ē. hinc apud veteres consuetū fuit vt dic Pnius eas res cū mortuis sepelire q̄s maxie viui dilexerāt · vt ostenderet̄ q illę cure eos secūt̄ qb⁹ viui afficiebāt̄. Quō vō ligatalit culpa īsatie ītellect⁹ · vt sēp eā videat dānatus. dic Ber. 5. li° de cōsi. c. xi. cōstat īmortalē eē aīaz · nec aliquādo absq3 vlla mēoria viuē. itaq3 durante aīa durat z mēoria: s3 q̄lis feda flagitiis hōrida facinorib⁹ · uāitate tūida · ɔtēptu hispida z neglecta · nec ē affect⁹ siue ī celo siue ī terra: q3 tenebrosa conscīa magis effugē velit min⁹ possit · nō latēt tenebre vel seipas: s3 vidēt se q̄ aliud non vidēt. ligamēto hoz pedū succedit ligatō manuū · q2 l3 sēp mala velit · nō tamē adiplē ualēt . q̄ cupiūt. Secūdū ligamētū ē obstīati ɔ̄positi · q2 liberɔ arbitriū nō pōt velle bonū · nec man⁹ pōt opari · ēt si volitū ess3. Ecci. 9. Qdcūq3 pōt facē man⁹ tua īstāter opar̄ · q2 nec opus nec scīa · nec ratō erūt apd īferos. Tertiū ligamētū ē pene: quā sēp cupiūt fugere · z nūq3 possūt. vnd Ber. 5. de cōsi. xi. in eternū nō obtīebit · qd vult · z qd nō vlt in eternuz nihilomin⁹ sustinebit. digne oīo · vt qui ad nihil afficit̄ vnq3 qd deceat · ad nihil vnq3 qd libeat euadat // ligatis // itaq3 // pedib⁹ z manib⁹ // ītacta permittit̄ · q̄tenus īnuat inde neīez posse re

dire. Gre. 9. moz. neq3 vlt̄ mīa pœnitīs liberat · quos semel ī locis penalibus iustitia iudicātis dānat. Tertiā penā tenebraz adiūgit // mitte eū // sic ligatū // ī tenebras exteriores // īfernales tenebras dic eē exteriores m̄ltis r̄. prīo q̄ dez ad dr̄ntiaz pene z culpe. culpa enī ē īterior tenebra · sicut de reprobo legitur Job. 20. oēs tenebre abscōdite sūt ī occultis ei⁹: s3 pena tenebraz ē exterior · exteri⁹ vz supueniēs. Itē dicūt exteriores tenebre q̄si extra nāz mētis exūtes · dū ɔ̄priā lucē r̄liqt. vnde Boeti⁹. heu q3 p̄cipiti mēsa ɔ̄fūdo. mēs ebz · z ɔ̄pria luce r̄licta. tēdit ī extēnas ire tenebras Itē exteriores sūt q̄si extra terminū · ille enī tenebre ppetue sūt. Item exteriores dicūt̄ q2 ext̄ expiētiā bōnū · z extra mīaz dei. Neq3 enī ulti⁹ vnq3 sil. s expertus ē tenebras · z q̄si ext̄ bitū dīne mie esse videt̄. Itē exteriores dicūt̄ q̄si extreme tenebre. i. maxie ext̄ oēz lucē exīstētes. Nox enī apud nos nō ē exterior tenebraz · neq3 enī ē ext̄ oēz lucē quā illustrāt sydera · z cui succedit lux diei · illas vō tenebras īfernales nulla lux illumīat · vnde dic terra tenebrosa. i. tenebris plēa. vnd illud vgilii. Ibāt obscuri sola sub nocte p vmbras. S3 nō videtur q ī īferno tāta possit esse obscuritas tenebraz · ibi enī ard3 ignis · s3 flamma ignis illūīnat · vnd nō videt̄ eē exteriores tenebre. Et dicēdum iuxta snīaz btī Gre. 9. li° moz. q illa vltrix flāma vitōz cōcrematōz h3 · s3 lucē nō h3 · dicēte ps. Sup cecidit ignis z nō viderūt solē q2 illos quos gehenne flāma deuorat · a visiōe veri luminis cecat. dic enī idem btūs Grego. q ille ignis damnatis ad cōsolatōm nō lucet · s3 ut magis torq̄āt̄ ad aliqd lucet q̄tenus . s. ex visiōe mutua amplius crucient̄ · vnde lucez ma

ligná ibi dic esse Uirgilius. Quale ē in certá luná sub luce maligna. Est iter in silius. vbi celū cōdidit vmbra. Tertiá penā dic esse tristitie // vbi erit fletus // q a tristitia originaē. vnde apud iferos dicūt poete cochitū fluuiū exstigia palude pcedē. stix tristitia iterptaē. cochitus voluct⁹ dr. vnde Uirg. li⁹. Nihil nisi lamēta tua sūt cochite fluēta. cochitū igiē ex stige nasci ē dānatoꝝ luctuz ex tristitia ñ ex pñitētia pcedē. zach. 12. plāget terra familie. familie dom⁹ Dauid seorsū. ꝛ. Mat. 24. plangēt sup se oēs trib⁹ terre. Quarta pena ē vehemētis doloris // Et stridoꝛ dētiū q causatur a cōtriis cāis. s. ab acuto ꝛ penetratiuo ardoꝛ ignis. ꝛ causaē a frigoꝛ iferinali. Nā tartar⁹ fm huguū dictus ē a tremore frigoris. q ē apud inferos. Job. 24. a calore nimio trāsibunt ad aq̄s niuiū. causabiē etiā iste stridoꝛ a nimia indignatōe ꝛ furia mētis. ꝯ dñm. ꝯ seipsos. ꝛ ꝯ illata tormētata. Jsa. 65. Ecce hui mei laudabūt pexultatōe et uos. s. dānati lamentabitis pdolore cordis et cōtritōe spūs. Gre. 9. li⁹ moꝝ. fit ergo miseris mors sine morte. finis sine fine. defectus sine defectu. qꝛ ꝛ mors viuit ꝛ finis icipit. ꝛ defectus deficere nescit. ꝛ hec cā ē stridoris dētiū. qꝛ sēpitern⁹ ibi horroꝛ ihabitat. Quīto pōiē pabole cōclusio // Multi aūt sūt vocati // oēs vz homies // sꝫ pauci sūt electi // q pauci sunt fideles r̄ipectu ifideliū. rur ı⁹ ex fidelib⁹ mlti vocanē ad nuptias: pauci vo electi a deo. Jsa. 9. multiplicasti gētez: sed nō magnificasti letitiā ꝛc̄.

In festo oīum scōꝝ. Prima pars.

Jdens hiesus turbas ascen

dit ꝛc̄. mat. 5. ꝛ. luc. 6. Nihil ē pr̄ia ōsiderabili⁹. sic qdā dixit. Nescio quō natale solū dulcedīe cūctos tenet. ꝛ imemores nō sinit esse sui. Et virgilius. uicit amor pr̄ie laudūqꝫ i mensa cupido. Nobis igiē exulibus a pr̄ia nr̄a celesti vnde origīez duxim⁹ inatus est amoꝛ illuc redeūdi. q totiēs excitaē i nobis. quotiēs laudes ipius pr̄ie audimus referre. sicut dicebat. pō. Letatus sum his q̄ dcā sūt mihi i. domū dñi ibim⁹. Et lꝫ singule celebritates scōꝝ excitent aīuz. hec tamē oīuz scōꝝ solēnitas aīuz dꝫ vigilāti⁹ eleuare. i q̄ regionr̄i maiestas. mīstroꝝ ei⁹ nobilitas. pciuiū nostroꝝ btā societas declaraē. ō quib⁹ agitur i p̄senti euāgelio. Et qꝛ ante oīa opꝫ eū laudare q scūs scōꝝ cūctos cōdidit sāctos. iō p̄sens euāgeliū i tres ptes diuidiē. p⁹ extolliē regis eterni maiestas venerabilis. 2⁹ describiē angelice creature dignitas honorabilis. ibi. Et accesserūt ad eum. 3⁹ distinguiē hūane natuē merces beatificabil'. ibi. beati pauperes ꝛc̄. Circa primum maiestas ipi⁹ q oīuz scōꝝ regalem optinet pricipatuz ex sex ꝯditōib⁹ declaraē. Nā ex ipo est salutare refugiuz qō ostdendit nōis ꝓprietas. hiesus. qui saluator vel salutaris interpretatus. Secūdo circa subiectos gerit attētū aspectū. videns turbas. Tertio sic attēdit ifima q tamē sublimez habet ascensum. Ascendit in mōtem. Quarto habet trāquilitatis iudiciū. Et cū sedisset. Quinto clare natiuitatis misterium. Et aperiens os suuz. Sexto veritatis certe magisteriuz. docebat eos. Circa primum considerandum q si christus est rex omnium fidelium sicut dixit angelus ad virginem. regnabit in domo iacob in eternū. de quo etiam interrogauerunt magi illi sancti dicentes. vbi est qui natus est rex iudeorum

Si hoc iqȝ est· merito nomē eius est // hiesus // i. salutaris. hec enī est dñia iter tyrānū ꝛ regē: qꝛ tyrānus dispdit sub⸗ditos· rex aūt saluat· vnde sal⁹ ipsi rex est. iō clamabat mlr q̄dā ad regem isrl'. 4. Re. 6. dicēs. Salua me domine mi rex. Et. 2. Mach. 3. videbat Onias si ne regali ꝓuidētia ipossibile esse pacē re bus dari. verus itaqȝ rex xp̄s ē cui con uenit nomē regale· vt hies⁹. i. saluator dicat· sicut legit. Luc. 9. fili⁹ hoīs non venit aīas pdē sȝ saluare. Saluat autē sicut pastor gregē· sicut medic⁹ egrū· sicut redēptor captiuū· sicut fidel' depo⸗sitū· sicut dilectus amicū· ꝛ sicut diues thaurū. Isa. 43. Ego sū dñs ꝛ nō ē absqȝ me saluator. Secūdo tāgit eiusdem regis ꝓuida circūspectō // videns tur⸗bas // putauerūt quidā deū nō vidē ter⸗rena· nec eorū habere curā quasi maiori bus itētū ꝛ ab his remotum iferiorib⁹ vnde Ouidius de tristi. Atqȝ deos ce lūqȝ sit' sublime tirenti. Non vacat ex iguis reb⁹ adesse Ioui. ꝛ Iob. 22. dicit An cogitas q̄ de⁹ excelsior celo sit· et sup stellarū v̄ticē sublimet ꝛ dicis· qd enī nouit dñs ꝛ q̄si p caligine iudicat nubes latibulū ei⁹· nec nr̄a cōsiderat· et circa cardies celi ꝑambulat· taliū sniam recitat Dauid dicēs. Et dixerūt quō scit de⁹· ꝛ si ē sciā i excelso. Et iterū. Nō ui debit dñs nec itelliget de⁹ iacob. hec ē opīo iniquorū hoīm ꝛ ipsorū· q vt i pu⸗ne peccarent. finxerūt deū nr̄a nō aduer tē. ꝯ quos eleganter arguit ipse Dauid dicēs. Intelligite isipiētes i ꝑplo· ꝛ stul ti aliquādo sapite· qui plātauit aurē nō audiet· aut qui finxit oculum nō cōside rat· qui corripit gētes nō arguit· qui do cet hoīez sciaz· dñs scit cogitatōnes hoīm· quōȝ uane sūt· g° qui regnat i ce lis videt turbas hoīm in terris· hūilia enī respicit i celo ꝛ i terra· nec quenad⸗modū pricipes secli itēdētes maiorib⁹ minora negligit. Sȝ poti⁹ nihil eū latet· oē enī occultū penetrat· oē minū discer nit· oē abiectū reuocat· oi ifimo se appli cat· nihil ita fedū est qō illi nō compet· attigit enī vbicūqȝ a ꝓcūa eius ꝓpt sui mūditiā· a fine usqȝ ad finē fortiter· ꝛ di sponit oīa suauiter· vñ ꝯ adulterū di centē. Eccī. 23. Quis me videt tene⸗bre circūdāt me· ꝛ parietes coopiūt me· quē vereor· delictorū meorū nō memora⸗bit altissim⁹. ꝯ hūc sic obiicit ecclesiasti cus nō itelligēs· quōȝ oculi dñi mul⸗to plus lucidiores sup solē sūt· circūspi⸗ciētes oēs vias hoīm ꝛ ꝑfundā abyssi· ꝛ hoīm corda ituentes i abscōditas par tes. dño enī deo anteq̄ȝ crearent oīa sūt agnita· sic ꝛ p⁹ ꝑfectū respicit oīa. Gre. 16. mor. ca°. 6. oīpotēs de⁹ sic exteriora circūdat vt iteriora ipleat· sic iteriora iplet vt exteriora circūdet· sic summa re⸗git ut ifima nō deserat· sic imis ꝑsens est vt a sup iorib⁹ nō recedat· sic latet i sua spē· vt tamē cognoscat i opatōe· sic co⸗gnoscit i suo ope· vt tū cōp̄hēdi nō va⸗leat a cognoscētis extiatōe· sic itēdit oī bus vt adsit singul'· sic adest singul' vt simul oīb⁹ nūq̄ȝ desit· Tertō rex iste nr̄ ꝯmēdatur a celsitudine maiestatis // Ascēdit i mōtē // mōs ſm Isidorū. 14. Ethi. sic dr̄ eo q̄ emineat. triplicē aūt eminētiā xp̄s ascēdit· pria ē dītatis: mō tē. n. dītatis xp̄s ascēdit nō vbi aliq̄n nō erat· sȝ vbi sēp erat· vnde ascēdit etnalr qꝛ ascēs⁹ ei⁹ nec pricipiū hȝ nec finē: qa igit eq̄litatē pris hȝ· iō dr̄ ascēdisse i mō tē. ꝑs. mōs dei· mōs pīguis· mōs i quo beneplacitum est deo habitare in eo· et enī domin⁹ hītabit i finem. Eccī. 24. Ego i altissimis hito ꝛ thron⁹ me⁹ i co lūna nubis. Secund⁹ mod⁹ ē eminētia

btitudis . de quo Exo. 15. plātabis eos ī mōte hereditatis tue. Et rursus. 24. Et species glie dñi qsi ignis ardēs sup vticē mōtis. hūc mōtē glie ascēdit eternal'r. est. n. splēdor glie ₇ figura substātie ad quem pr̄ . exurge glia mea. Tertiꝰ mons ē celestis eminentia. qꝛ corpl'r sup oēs celestes mōtes xp̄s ascēdit marci. 16. postq̄ȝ locutꝰ ē eis assūptus ē ī celū. ps̄. Excelsus sup oēs gētes dñus ₇ sup celos glia eiꝰ. quis sicut dñus deꝰ nr̄ q ī altis hītat ₇c̄. Quarto rex nr̄ ₇ prīceps ꝯmēdat a plenitudīe ptātis ∥ ₇ cū sedisset ∥ qꝛ cūcta mouet sine sua mutatōe. sedē dr̄. ₇ hoc attestat plenitudini ptātis. quoȝ absq̄ȝ sui variatōe solo nutu volūtatis cūcta pagit. ps̄. mutabis eos ₇ mutabuntur. tu aūt idem ipe es. Sȝ nobis vidēda sūt tria. primuȝ quid sit ista sedes. 2° vbi posita. 3° qual'r situata. δ prio dr̄. Jsa. 66. celū sedes mea est. celū ītelligit rōalē substātiā ī qua sedet oīa diiudicās. uel celū ē ꝓpria bonitas in q̄ residens ad nihil aliud mouet. Jsa. 6. uidi dñm sedentē sup soliū excelsū ₇ eleuatū. soliū regal' ē sedes. vnō dicit soliū qsi sediū ₇ est nā rōal'. ₇ si soliuȝ dr̄ a soliditate. tūc istud est dīna bōitas cunctis solidior. q̄ sup oīa excelsa ē eleuata. si vo soliū dicat a silos grece qδ ē lignū. qꝛ ex ligno fiebāt sedes regū. tūc soliū regis etēni creatura rōal' ē. eo ipo ꝙ creatura uelut lignū fragil' est. istud autē soliū excelsū est nā āgelica: sȝ eleuatū est nā hūana. 2° vidēdū est vbi sit ista sedes posita ₇ hoc dicit. ps̄. Qui sedes sup cherubī. quoȝ excedit oēȝ plenitudīeȝ scīe ₇ ītellectus. 3° cōsiderāduȝ vbi sit situata de quo. Heb. 1. sedet ad dexterā pr̄is ī excelsis. dextera est eternitatis honor ₇ eq̄litas glie. puer. 4. longitudo dierum in dextram eius ₇c̄.

Quīto regis nr̄i nobis origo describitur ∥ Et apiens os suū ∥ os xp̄i ē ītellectuale cor dei pr̄is. vnō ꝓcedit. qδ os vbū apit cū pr̄eȝ mūifestat dicēteȝ. sicut eni vbū ab ore ita filius a pr̄e. ₇ sicut vbū os apit. ita xp̄s pr̄eȝ māifestat. δ primo. ps̄. Eructauit cor meū vbū bonū ₇ Eccl. 24. Ego ex ore altissimi ꝓdii primogēita ante oēȝ creaturā. quō vo os pr̄nū xp̄s apuerit. i. māifestauerit ipse dic. Jo. 18. Exiui a pr̄e ₇ veni ī mūdū ₇ iter. 18. pr̄ māifestaui nomē tuū hōibꝰ quos dedisti mihi. neȝ eni os pr̄nū vllus potuit apire. i. māifestare nisi vbū. i. filius q ab ipo procedit. Mat. xi. Nemo nouit pr̄eȝ nisi filius ₇ cui voluerit filius reuelare. Jo. 1. deum nemo vidit vnq̄ȝ nisi vnigenitꝰ filius. qui ē ī sinu pr̄is ipe enarrauit. Sexto describit magisteriū vitatis quo rex noster docet oēm ītellectū ∥ docebat eos ∥ ipe ē qui dixit. Jo. 13. vos vocatis me magister ₇ dñe ₇ benedicitis sū ₇ eni. cuius singulare magisteriū ipe tangit. Mat. 24. nec vocemini magistri. qa magister vester vnus est xp̄us. sine cuius magisterio nemo docet. pōt eni homo personare vbis exterius: sed vitateȝ ipse solus describit ī mente. que vitas est. vnde Aug. 5. cōfessi. nullus p̄ter te doctor ē vi vbicūq̄ȝ ₇ vndecūq̄ȝ clamauerit. Job. 38. Quis posuit ī uiscerib' hōis sapiāȝ. vl' qs dedit gallo intelligētiā. Rōe huiꝰ doctrīe dic Rica. δ scō victore. 1. δ. tri. vtinā attēderēt pagāi cū q̄nta ꝯfidētia xp̄iani fideles poterunt dicē deo. dñe si errauimꝰ per te decepti sumus ₇c̄. Secūda pars.

Ecundo ex his que pertinēt ad solēnitatē huiꝰ diei ē ꝯsideratō angelice

dignitatis. q̄ in v̄bis istis describit̄ cuȝ dic. Accesserūt ad eū discipli eius. vbi supni ei⁹ spūs ꝯmendant̄ tripl̄r. ꝛ prio a discipulatu deitatis. discipli eius. 2° ab accessiōn familiaritatis. accesserunt. 3° a t̄mio stabilitatis. ad eū. rōe primi cōsiderādū ē. q2 btī illi spūs dicūt̄ esse discipuli sūme sapīe. q̄ tenet magisteriū in scola celesti. sicut legit̄ Job. 36. anūtiat de ea. i. de luce sapīe amico suo. ꝙ possessio ei⁹ sit ꝛ ad eā possint acēdē. iō isti discipuli ꝯmēdāt̄. 3. Re. 10. quia sapīaȝ ab ore v̄itatis ꝑcipiūt. btī uiri tui ꝛ btī serui tui. hii q̄ stāt corā te semꝑ ꝛ audiunt sapīaȝ tuā. Iste v̄o discipl̄at⁹ āgelicus cōsistit ī trib⁹. s. cognitōe. distīctōe siue ordīe. ꝛ opatōe. Suscipit enī discipl̄us a mgr̄o tria q̄dam. s. doctrīaȝ vnde cognitō. distīctōȝ ꝛ īde ordo. īpiū ꝛ inde opatō. A v̄itatis igit̄ doctrīa prīo suscipiūt cognitōm oīuȝ. uelut clarissima specula q̄ imagīeȝ oīuȝ expsīā habent: vnde Dioni. ī c. 3. aūr. Jerarchia. Ipi sūt specl̄a clarissima ꝛ īmaculata suscep tīs radiī prīcipal̄ lumīs. habēt deitatis cognitōm aptā. mūdanoꝝ cognitōem certā ꝛ mutuā cognitōm cōspicuam. de prīo. Mat. 18. Angeli eoꝝ sēp vidēt fatiē prīs mei q̄ ī cel̄ est. de 2° legitur 2 pal̄. 3°. ꝙ fatīes cherubin v̄se erant ad exterioreȝ domū. dom⁹ īterior celestis ē pīia. dom⁹ v̄o exterior mūd⁹ iste. et quōȝ angl̄i mūdanoꝝ habent notitiā. iō faties eoꝝ ad domū exteriorē conuerse dicuntur. nec mirū si totius creatur̄ habēt notitiā: q̄ fōteȝ sapīe oīa cōtemplantur ꝛ ītuēt̄. vnde Gre. 2. moꝝ ca°. 2. Quid enī de his q̄ sciēda sūt nesciūt qui sciēteȝ oīa sciūt. ꝙ aūt mutuā de seipīs habeāt notitiā ex v̄tute dīni magisterīi pōt intelligi ex eo q̄d hēt̄. Exo. 25. vbi d̄r̄ ꝙ cherubin respiciebāt se mutuo

v̄sis uultib⁹ ī ꝓpiciatoriū. respiciūt autē se mutuo: q2 mutuo se cognoscūt. ex eo ꝙ vultus mētis vniuscuiusq3 ad alterū cōuertit̄: s3 hoc iō q2 diuītatis ꝓpiciatoriū cōtemplāt̄. Iteȝ discipli distinguēte mgr̄o habent ordīeȝ. quāt⁹ autē sit ordo v̄tutū celestiū. q3 sapienter distīct⁹. q3 potēter colligat⁹. nō facile pōt ab hōie mortali explicari. Job. 38. nūquid nosti ordīeȝ celi ꝛ pōes rōm eius in terra. ex his tamē q̄ dīc sacra scriptura depꝛ̄hendi pōt tres esse ierarchias. i. sacros prīcipat⁹. ꝛ nouē ordīes supnorū spūuȝ. legit̄ enī. 3. Re. 6. ꝙ Salomon edificauit atriū īteri⁹ trib⁹ ordīb⁹ lapidū politoꝝ. ꝛ vno ordine lignocedri. Atriū īteri⁹ ē ecclīa triūphās cui⁹ compatiōe militās ecclīa exti⁹ ē. politi v̄o lapides supni sūt spūs: lapides viui lapidee firmitatis ꝛ politi sine ulla mētis aspitate. Ex his v̄o tēpal̄r distinctis ꝯm tres ierarchias cōstat edificiū ecclīe triūphātis. un⁹ v̄o ordo lignoruȝ cedri sūt oēs aīe btōꝝ hōīuū. q̄ lignū dicūt̄ ex fragilitate nē. s3 cedr⁹ rōe īcorruptibil̄ glīe. tres v̄o ierarchie sūt supīma media ꝛ īfima. in supīma ē ꝑfectō. ī media illūīnatō s3 ī infima purgatō. Sic dīc Dioni. de āgelica Jer. Iste v̄o ierarchie lapidee distīguūt̄ rursus nouē ordīb⁹ angeloꝝ significatis per nouem lapides pretōsos descriptos Ezechielis vigesimo octauo. ita vt quelibet ierarchia tres lapides contineat. Suprema ierarchia habet seraphin ardens: qui per carbunculuȝ designantur. Item cherubin intelligentes qui per crisolitum designantur. in quo ad oculum solis rutilat stella aurea. Item tronos cum tranquillitate diiudicantes q per topasion intelliguntur auro similem qui etiam bulientem aquaȝ per sui immissiōm differ

uere facit. z hoc ppriū est trāquille iudicantis. media ierarchia hz ordinē pmū dñatōes toti mūdo psidētes q p saphyrū itelligūt. cui9 color ē pspicu9 z flau9 sicut celū serenatū. serenū. n. oz esse psidentē sine vlla nebula erroris aut malitie. Jtez hz pricipatus reges z puinciis spūalr ipantes: q p berillū designātur. Nā hic lapis ualet ɔ hostes. z dr reddē hōiez i uictū. z mitē qd totū pricipibus cōuenit. Jtez hz ptātes quoz potētie nihil resistit. vnd designāt p iaspidē de q9 ferī q reddat hōiez ɔtū z potentez z tutū. infima vo ierarchia primū hz ordinē vtutū. quaz actō ad oīa se extendit: q p smaragdū itelligūt cui9 colōis uirētis tāta vis est. vt etiā primū aerē sui colorē ificiat. Jtez hz arcāgelos qui maiora denūtiāt. Jsti p onicez designant q colorez hz nigrū venis albis variatū z hz figurā hūanē vnguis. ea eni q p ipos denuciāt lz rōe reuelatōis venā habeāt albā. qz tamē sūt magna misteria ratōe obscuritatis sūt nigra. Jtē hz āgelos quorū sūt pticulares effectus z reuelatōes. iō p sardiū itelligūt similē terre rubee. qz isimus ordo ē sicut terra vltimū elemētoz. itē discipli mgri ipio opāt. sic z supni spūs oīa pficiūt diuitatis ipio. ps potētes vtute faciētes vbū illi9 ad audiendā vocez smonū ei9. dedit aūt ill' de9 ipiū mūdū istū regendi. quē primum regūt pmulgādo leges. Hal. 3. lex ordīata p angelos fuit. Jtē ptegēdo hōies. ps. angel' suis de9 mādauit de te vt custodiāt te i oib9 uiis tuis. Jtē expugnādo hostes. Judi. 5. de celo dimicātū est ɔ eos. stelle. i. āgli manētes i ordīe et cursu suo aduers9 sisarā pugnauerunt. Sisara exclusio gaudii iterptat. z hic est nr̄ hostis q ad hoc pliat vt a gaudiis eterne vite nos excludat. Secūdo nā āgelica describit' familiaris diuitati cū dr // accesserūt // Quoz accessus qdruplex. s. cōfo:matō. s nē. ɔuersatō. s grē cōtemplatōis clare. z dilcōis itime. Et prio quidez ad dñiū accedūt p ɔformitatez nē. qz sūt spūs sine corpe sic z dīna nā. ps. fac āgelos suos spūs. und Au. 12. cōfessi: duo fecisti dñe vnuz ppe te āgelicā. s. nām. z altez lōge a te. i. iforme nām: ppt hāc ppiquitatē cōformitatis nē. ipi angelici spūs dicūtur filii dei. Job. 38. cū me laudarēt simul astra matutia zc. Secūd9 accessus est cōuersionis grē: qz nām āgelicā sibi ppiquā nāliter fecit esse ppiquiorē sup nālr cōuersionis grā. Eze. 1. dr q facies eoruz z pēne eoz extēte erāt desup: qz nō ad iferiora aduerlt: sz ad supiora cōuersi sūt. iō cōuenit eis illud. Mat. 3. Ecce angeli accesserūt z ministrabāt ei. Terti9 accessus ē clare cōtēplatōnis: cū eni cognoscunt creaturā i ppria nā: aut circa illam aliqd exhibet misteriū. ex hoc videt ab interna luce recedē. Sz cū eadē i vbo diuiatis cognoscūt. tūc a vesptia cognitione cognitōe matutia accedūt ad dñiū de quo Job. 1. Quadā die venerūt filii dei vt assisterēt corā dño. dies ē claritas cōtēplatōis: sz nō cū i cōtēplatōe assistūt āgeli corā dño: sz i ea solū q cogonscūt res i vbo. n tū dicūt res sic cognoscē i seipis. qn sēpeas i vbo cognoscāt. vt dic Aug. 4. sup Hen. ad lram z iō cōtēplatōe vitatis semp accedunt. Quartus access9 ē itime dilcōis. amor eni amātē trāsfert i amatū. z qz diligūt deū etiā plusq3 seipos. iō magis ad deuz accedūt. z illi sūt ppigores q3 sibi ipis. Hre. 5. moraliū. 35. Nā āgelica eo ipo q creatura ē i semetipa vicissitudinem mutabilitatis hz: qm uz mutabilitatē uicit p h9 q ei q sēp idē ē. vnicls amoris

illigat. Tertõ cũ dicitur // ad eũ // huius ꝓpinquitatis tmin⁹ exprimit. Ad eũ. n. accedũt qui ẽ bõus oĩs bõi. finis oĩs appetit⁹. terminus oĩs mot⁹. quies oĩs laboris. pmiũ oĩs ṽtutis. sufficiẽa oĩs defectus. ꝛ vt breuiter vniuersa concludam: qui ẽ oĩa ĩ oĩb⁹ ĩ quẽ desiderant angeli ꝑspicere ꝛc. Tertia pars.

Ertio vero diuersitatẽ meritorũ distĩguit pmium aĩaꝝ scãꝝ cũ dr̃ // Btĩ paupes spũ // vbi cõsiderãdũ prĩo qꝛ cõe pmiũ cũctis iustis btĩtudo ẽ quã diffinit Boetius. 3. d. cõsol. dicens. ꝙ ẽ status oĩuꝫ bonoꝝ aggregatõe ꝑfect⁹. Statũ dĩc rõe stabilitatis ꝛ pmanẽtie. ꝑfectũ dĩc rõe duratõis. ꝛ indeficientie oĩuꝫ bonoꝝ aggregatõe: dĩc rõe ĩsepabilitatis ꝛ cõuenientie. hui⁹ enĩ mũdi bõa btĩficare nõ possunt. qꝛ nullũ de se ꝑfectũ ẽ est. sꝫ deficiẽs. nec aggregat sibi aliõ bonũ ꝛ vlteri⁹ nõ est stabile ꝛ pmanẽs. et hoc ẽ vidẽ in his que appetũt hõies ĩ qb⁹ ꝓpriã cõsueuerũt ponere btĩtudieꝫ. Et hec sũt diẽtie honores potestates glĩa uoluptates fortitudo decor ꝛ sanitas. ostẽdit aũt Boetius nihil hoꝝ facere hõieꝫ felicẽꝫ. prĩo quidem lõge sũt diẽtie a vã btĩtudie q̃ subripi possũt habẽti. Iteꝫ si honorẽ cupis supplicabis dãti. ꝛ q̃ pire ceteos honor cupis poscẽdi hũilitate vilesces. Aliã rõm Aristo. assigt dicẽs ꝙ honor est bonũ honorãtis nõ honorati. btĩtudo ṽo bonũ est felicis. Itẽ si potẽtiã desideras. subiectoꝝ obnoxius piculis subiacebis. Itẽ si glĩã qris ꝑ aspa queqꝫ distractus securus esse desistes. Itẽ voluptates qs credat beatũ facẽ. s. vilissime ac fragilissime rei corpis suũ cõstituãt. Iteꝫ quõm facile fortitudo ꝛ decor ꝛ sanitas tollunt. cõstat quõꝫ ꝑ hoc nõ sumus felices. Illud igit bonũ ĩ quo hec oĩa sunt aggregata. scõꝝ aĩas facit esse btãs. ꝛ ipm est sũmũ bonũ: qð videre ꝛ amare beatũ constituit. vnde Amb. 1. de offi. Sacra scriptura btĩtudiem cõstituit ĩ cognitõne dei. ꝛ fructu boꝝ opatõis. fructus aũt a fruitõe nomẽ accepit. frui ṽo est amore inherere alicui rei ꝓpt seipam. vt dĩc Aug. hec igitur btĩtudo est cõis oĩb⁹ scĩs aĩab⁹. Sꝫ spũalia pmia distĩguũt nouẽ btĩtudib⁹ iuxta diuersitatẽ meritoꝝ. Et prĩo tãgit pmiũ aplĩci meriti. meritũ qdẽ sigt in eo ꝙ dĩc // paupes spũ // . i. fm Agu. hũiles spũ nõ habẽtes ĩflãteꝫ spũꝫ. multi qdem vident hũiles exteri⁹ quoꝝ ĩteriora plena sũt dolo. sicut dr̃ Eccĩ. 19. sꝫ hũilitateꝫ spũs ipe attẽdit. qui est põderator spũuꝫ. vel paupes spũ. i. humiles cõtemptores mũdi. abdicãtes tẽpalia volũtate spũali diffidentes de suis viribus. vel aliter paupes spũ ĩtelligũtur qui ꝑsẽ rebus secularib⁹ abrenũtiãt: nõ tãtũ vsu. sꝫ etiã affectu ꝛ desiderio: quorũ spũs paup ẽ nihil mũdanũ cupiẽs: sic paupes spũ glĩosi fuerũt aplĩ hũiles abrnũtiãtes diẽtiis. de quib⁹ duob⁹ prĩceps apl̃oꝝ xp̃o ꝓposuit q̃stõm. Mat. 9. Ecce nos reliquim⁹ oĩa abrenũtiãtes diuitiis ꝛ secuti sum⁹ te. hũilr abrenũtiãtes honorib⁹. Quid g° erit nobis. iõ huius meriti pmiũ explicat. btĩ sũt tales btĩtudĩe essẽtiali. Sꝫ spũal btĩtudo hui⁹ meriti tãgit // quõm ipoꝝ est regnũ celoꝝ // Bernar. paupib⁹ pitẽr ꝛ martirib⁹ regnũ celoꝝ pmittit: qꝛ ꝑ paupitate qdeꝫ emitit: sꝫ ĩ passiõe ꝑ xp̃o absqꝫ oĩ dilatõ ne pcipit. paupertati regnũ. hũilitati celũ debet. igit paupibus spũ dat ꝑ mercede regnũ celoꝝ. Isti sũt aplĩ qui sub impatore xp̃o reges sũt celi. de quib⁹ Isa. 50. ambulabũt gentes in splẽdore ort⁹ tui.

Et lꝫ regnū celoꝝ cūctis debꝫ btis· nō ta-
mē ē oīuꝫ· ſꝫ eoꝝ q abrēnūciatōe p̄ſentiū
ip̄m acq̄ſiuerūt qb⁹ dꝫ. ſedebitis ſup ſe-
des .12. ꝛc̄. Seq̄t btītudo p̄riarcharuꝫ
veteris teſti quoꝝ tāgit meritū // mites
// fuerūt ſcī p̄res ꝛ benigni q̄nqꝫ potētes
eſſent ꝛ mag̃ auctoritate· ex qb⁹ abrahā
mitis fuit r̄mittēdo iīurias ablate vxo-
ris: fugiēs lites exortas paſtoꝝ. Yſaac
vō ī dānis illatis tenuit māſuetudīem
Jacob ī p̄ſecutōe fr̄is ꝛ fraudib⁹ labā n̄
ē ꝑturbat⁹. Joſeph tāte fuit māſuetudi-
nis vt lachrymas effuderit p̄ fr̄ib⁹ īmi-
cis. moyſes ſup oēs hōīes q morabāt ī
t̄ra fuit mitiſſim⁹. ſicut dꝫ Nu. 12. Sa-
muel p̄ ſalute ſe ꝯtēnētiū exorauit· Da-
uid aūt plāxit mortē īmici. Yſti ſcī p̄res
q māſuetudīe cet̄eos p̄ceſſerūt // bti // ſūt
nō cōi btītudīe· ſꝫ ſingl'ri // quōm ip̄i poſſi-
debūt terrā // duplex vō t̄ra ē· q iſtiſ poſ-
ſidēda p̄mittit̄. vna celeſtis firma ꝛ fer-
til'· fluēs lac ꝛ mel· d q p̄s. portō mea ſit
ī terra viuētiū. Alia terra ē ꝓprie cor-
poreitatis· de q̄ . Job . 4 . hitant dom⁹
luteas ꝛ terrenū hn̄t fūdamētū. ſcīs vō
p̄riarchis quōm terra fertilitatis p̄miſ-
ſa fuit: nec data ē ī p̄ſenti· iō dabit̄ ī futu-
ro poſſidēda · corp⁹ ēt ꝓpriū poſſidebūt
dū plēō iur̄ vīabūt eis· qđ dū viuim⁹ ꝑtī
pc̄is ſubiicit̄. Job. 9. terra data eſt in
manu impii. Sed tunc verificabitur il-
lud. Yſa. ſexto. Non audietūr vltra
iniq̄tas ī t̄ra tua. lꝫ aūt ꝛ aliīs iuſtīa t̄da-
tur iſta btītudo· ſoli tn̄ p̄riarche huius
rei primi ſūt poſſeſſores· a qb⁹ iure he-
reditario tnſfert̄ hereditas. Ecci. 44.
cū ſeīe eoꝝ p̄manet bōa hereditas. ꝛ iſa.
6. oēs iuſti ī ꝑpetuū hereditabūt terrā:
Seq̄t tertia btītudo q̄ ē penitētiū· cui⁹
btītudīs tāgit meritū // q lugēt. Quidā
plāgūt p̄ dāno tēpaliū· quoꝝ luct⁹ nō ē
meritori⁹ ſꝫ culpabil' ē initiū luct⁹ eter-
ni. Eccl. 12. Ybit hō ī domū eternitatis
ſue ꝛ circuibūt ī via plāgētes. Qui vō
irriguū ſupi⁹ hn̄t ea gr̄aꝫ lachrymaꝝ p̄
ꝯmiſſis d̄lictis· ꝛ p̄ dilatōe ie ſup̄ne p̄rie
illi merēt̄. pc̄ōres eni ad luctū p̄nie ī d.
cāt̄. Jere. 9. deducāt oculi vr̄i lachry-
mas· ꝛ palpebre ur̄e d̄fluāt aq̄s· ꝛ doce-
te filias vr̄as lamētū· aſcēdit mors p̄ fe-
neſtras nr̄as· īgreſſa ē dom⁹ nr̄as. hui⁹
plāct⁹ ſubiūgit̄ p̄miū // bti // . n. tales ſunt
// qm̄ ip̄i ꝯſolabūt̄ // p̄s. ſꝫ m̄ltitudīeꝫ do-
loꝝ meoꝝ ī cōde meo ꝛc̄. Jo. 16. plōabi-
tis ꝛ flebitis vos· mūd⁹ aūt ꝛc̄. erit. n.
tūc penitētib⁹ ꝯſolōis gaudiuꝫ. p̄rio q̄ꝛ
p̄ lachrymas q p̄ri⁹ erāt īmici ꝯſpicient
ſ: ſcōs amicos familiares dei. 2° q̄ꝛ dolo-
ri culpe ſucced ꝫ gaudiū gl'ie. 3° q̄ꝛ p̄ la-
chrymas videbūt quātū dānatō. s ꝑicu-
lū euaſit. iō abſterg ꝫ d̄s oēꝫ lachrimā ī
ab ocul' ſcōꝝ. felices ſūt iſte lachryme q̄ſ
man⁹ dīna abſterg ꝫ. Seq̄t q̄rta btītu-
do q̄ ē ꝓphāꝝ quoꝝ tāgit meritū // q eſu-
riūt ꝛ ſitiūt iuſtitiā // hec iuſtitia xp̄i ē ſic
dꝫ. 1. Cor. 1. q̄ ſcūs ē nob̄ ſapīa ꝛ iuſti-
tia. ꝑdita eni erat iuſtitia peccāte hōīe
ſꝫ ip̄e xp̄s nobis iuſtitia fact⁹ ē: hāc d̄ſi-
derātes ſcī ꝓphē dicunt̄ eſuriſſe ꝛ ſitiſſe
hāc ſic eſuriebat daniel dicēs. x. panē d̄-
ſiderabilē nō cōedi. hāc ſitiebat Dauid
dicēs. Sitiuit aīa mea· ad deuꝫ viuum
ꝛc̄. huic aūt d̄ſiderio ſucceſſit ſaturitatis
btītudo: tales eni ſūt // bti quōm ip̄i ſatu-
rabūt̄ // Jn d̄guſtatōe eni hui⁹ iuſtitie
tot⁹ aīm⁹ ſatiatur. p̄s. ſatiabor cū appa-
ruerit gl'ia tua. vn̄ moyſes ꝛ helyas aliq̄d
hui⁹ cibi guſtātes. 40. diebus ꝛ nocti-
bus obliti ſūt cibū corpalē manducare.
Seq̄t q̄ītā btītudo eoꝝ q cōi nōīe ꝯfeſ-
ſores dicūt̄· quoꝝ meritū ē· q̄ꝛ ſūt // miſe-
cordes // dederūt eni manū ꝛ os mīe op̄i-
b⁹· ip̄i ſoli ſūt quoꝝ op̄a de⁹ laudabit in
iudicō · ſicut legit̄. Mat. 25. p̄s. Jocū-
dus hō q miſet̄ ꝛ ꝯmodat· diſpōet ſmo-
nes ſuos ī iudicio· taliū merces ſubiun-

git/ btĩ quõm ipi miam cõsequentur/ id eteñ qᵒ acqrit alicui vita eterna. ipa mĩa ẽ largitoris q̃ ꝓprie acqrit mĩa p̱ meritis. Mar. 5. adducit dñs israel cũ iocũditate ꝛ lumĩe maiestatis sue. cum mĩa ꝛ iustitia q̃ ẽ ẽt in ipo. de his virgil. hic sũt oẽs q sui memores alios facẽ merẽdo. Seqr sexta btitudo q̃ ẽ vginum quoꝝ ẽ regia vgo vginũ. hoꝝ meritũ ẽ qꝛ dicũt/ mũdo corde/ mũdũ coꝛ ẽ qđ nulla polluit carnis uoluptas. Tob. 3. nũq̃ cõcupiui viꝝ ꝛ mũdã suaui aĩam meã ab oĩ cõcupia. huic mũditie debet purior q̃dã ꝛ illustrioꝛ uisio dei. đ q̃ subdit/ btĩ/ sũt tales/ quõm ipi deũ videbũt/ oẽs qdẽ scĩ deũ uidẽt: s; puritas coꝛdis vginũ hoc mẽr. vt quodã p̱uilegio singulari deũ ꝑspicacius ĩtueant. vñ cõtigit q᷑ exurgũt ĩ laudẽ quãdã deitatis q̃ ill' soli ẽ nota. Apo. 14. cãtabũt cãticũ nouũ ante sedẽ dei. ꝛ nẽo poterat dicẽ cãticũ illđ. nisi illi q cũ mulierib' nõ sũt cõgnati ꝛc. Seqr btĩtudo septĩa q̃ ẽ pontificũ ꝛ p̱latoꝝ ecclie. q rõe meriti appellãt/ pacifici/ ipi eñ ẽt ĩiuriati exhibent se pacificos subditis. ꝛ circa pacẽ ecclie p̱cipue ĩsistũt cõsuandã. Job. 25. Qui facit cõcordiã ĩ sublimibus suis. qꝛ platos l; sublimes ĩ susceptis iniuriis facit cõcordes. ps̃. Rogate q̃ ad pacẽ sũt ierusalẽ. hoꝝ subiũgit p̄miũ/ btĩ quõm filii dei vocabũt. nihil amabili' nihil cari' nihil honorabili' ꝛ nobili' filiis dei. ꝛ recte tale p̄miũ tali merito cõueit. qꝛ nihil est deo odibilius auctore litis ꝛ discordie. vñ ꝯñs ẽ nihil sibi esse cari' filiis q̃ sũt pacis auctores ꝛ cõcordie. ps̃. Ego dixi dii estis ꝛc. deos appellat p̄latos. qꝛ sũt iudices ꝛ rectores. q ẽt ex hᵒ potissime diui hoĩes sũt. qꝛ pacifici. ꝛ iõ filii excelsi oẽs. Seqr octaua btĩtudo q̃ martirib' cõueit quoꝝ tãgit meritũ/ q ꝑsecutõm patiũt/ hoꝝ meritũ ex trib' describit. s. ex mã vel ex re q̃ ẽ ꝑsecutio ĩ reb' ĩ ꝓpigs. ĩ ꝑsona. 2ᵒ describit meritũ ex vtute patie: cũ dic patiũt nõ resilien. es nõ obiurgãtes. s; fortiter tollerantes. vnde illđ. Cedũt gladiis more bidẽtiũ nõ murmur resoat. nec q̃rimõia. s; coꝛđ tacito mẽs bene cõscia cõsuat patiam. 2ᵒ describit meritũ ex cã/ ꝓpt iustitiã/ nõ quidẽ patiũt martires tanq̃ fures aut hõicide. s; ꝓpt iustitiã fidei ꝛ iustitiã vite. Ecci. 4. p̱ iustitia agonizare p̱ aĩa tua. ꝛ vsq; ad moꝛtẽ certa p̱ iustitia. et de' expugnabit p̱ te ĩmicos tuos. ber. quid sibi vult q᷑ eadẽ p̱missio scã ẽ martirib' ꝛ paupib'. nisi qꝛ vẽ martirii genus vẽ paupertas ẽ. hoꝝ vo p̄miũ subiũgit/ btĩ quõm ipoꝝ ẽ regnũ celoꝝ/ merito pala; celoꝝ regnũ habẽt q p̱ iustitia ipi' regni pugnauerũt. de quib' Virg. hic manẽt ob p̱rĩa; pugnãdo ulnera passi. i. multitudo coꝝ sm suiũ. S; aduertẽdũ q᷑ idẽ regnũ supi' attributũ ẽ merito apſtolico ex quo datur intelligi apostolos ꝛ martires eiusdem ẽẽ p̄mii. l; illud diuersimode cõsequãt. aplis eñ debet: qꝛ rnũtiauerũt cũctis mũdãis. martirib' vo. qꝛ etiã abnegauerũt seipos. Sequit nona btĩtudo q̃ doctoꝝ ẽ. de q̱bus vgili'. Hic sũt pii vates ꝛ phebe digna locuti. quoꝝ describit meritum p̱cipuũ. debẽt aũt vitatẽ p̄dicare. q̃ triplex ẽ. s. iustitie doctrĩe ꝛ vite. q̃ vitate; et si repugnãt hõies. nullaten' tamẽ debẽt obmittẽ. vñđ dic/ Btĩ eritis cu; male dixerĩt vobis hoĩes/ blasphemãtes. s. ꝛ mala imp̱cãtes ꝓpt vitate; iustitie denũtiatã. Amos. 5. odio habuerũt corripiente; ĩ porta. ꝛ loquẽte; ꝑfcẽ abhomĩati sũt. S; nihil ad doctores de huiusmodi maledictõib': dic eñ ps̃. male dicẽt illi ꝛ tu benedices/ ꝛ ꝑsecuti vos fuerĩt/ ꝓpt vitate; fidei ꝛ doctrĩe. sicut qdã heretici ꝑsecuti sũt fideles doctões

z dixerit oē malū aduersū vos. ppt vitatē vite vitā doctoꝝ ifamātes falso. vn̄ subdit // mētiētes // sicut de xp̄o dictū est. Ecce hō vorax z potator. publicanoꝝ z pcōrū amic⁹ // ppt me // Ecce cā q̄re supdicta hn̄t meritū. q2 ppt xp̄m hoc tollerant. p̄s. ppt te sustinui obprobriū operuit cōfusio faciez meā. hui⁹ vo meriti duplicē tāgit btitudinē. vnā i spe. alterā i re. de pria dicit // gaudete // iteri⁹ // z exultate // exti⁹ // i illa die // lz aduersitas nocti. psp̄itas vo diei cōpet. tū felicitas seculi poti⁹ nocti. aduersitas vo diei assilat. quoꝫ psp̄itas mundi obnubilat mentē. z ad noctē deducit ppetuā. Sz eē aduersitas seculi ppt xp̄m tollerata dies ē. q2 vexatō dat itellectū. z ad lucē pducit eṫnitatis. Secūda btitudo est rei. d q̄ subdit // quōm merces vr̄a copiosa ē i cel'. Si merces g° iusta. si vr̄a ergo ppria. si copiosa g° pleā bōitate. si i cel' ergo secura eṫnitate. Illa btitudo iustitiam hꝫ mercedis. Mat. 28. voca operarios z rdde ill' mercedē suā. Isa. 62. Ecce merces ei⁹ cū eo. z opus illius corā illo. Itē h° soluz bonū ē scōꝝ: qd nēo ab ill' auferre poterat. hec merces copiose bōitatis ē. cui nullum bonū deficit. cui oē malū abest. Gene. 15. Ego ptector tu⁹ z merces tua magnimis. Hec merces secure sublimitatis ē. ubi nec erugo nec tīea dmolit. z nec fures effodiunt nec furāt. In die aiaꝝ. Pria ps.

Mne qd dat mihi pater zc̄ Io.

6. Amatores vite p̄ntis uitā aliā nō spātes mortē fugiūt: quā tū vitar nō possūt vt dn̄t velut finē oīuꝫ t'ribiliuꝫ Sꝫ vt dic Ambro. li° . de bono mortis. Nō ipa mors terribil' ē. sꝫ opio de morte quam vnusquisqꝫ p suo iterptat affectu. aut p sua pscia phorrescit. quī poti⁹ morte vita renouat. qd oñdit euāgeliuꝫ p̄ntis diei. vbi tria tāgūt. prīo securitatis t'mi⁹ q morte acqrit. 2° resurrectōis mun⁹ qd corpi pcedit. ibi. q2 descendi de celo. 3° dītatis aspect⁹ q aīe tribuit. ibi. hec ē enim volūtas zc̄. Ergo euāgeliū oñdit mortez nō eē timēdā ppt illa tria. ppt q hōies eam abhorrēt. timēt enī mortē q2 nesciunt quo ituri sint. sꝫ xp̄s dic ad se ucturos. Timēt ppt rsolutōꝫ corpis. sꝫ xp̄s rformatōm pmittit. Metuūt vitā aīe inire cū corpe: sed xp̄s vitā eṫnā i sui visiōe denuntiat. morte igit' poti⁹ pficimur q̄ḡ dficiam⁹. nō igit' metuēda ē tāq̄ finis t'ribiliū. Circa primū cōsiderādū q2 xp̄s semetipm dic eē t'minū aiaꝝ ex h° seclo t'nseūtiū. ut securi⁹ hinc t'nseam⁹. vn̄ Amb. Intrepidi pgam⁹ ad rdēptorē nr̄m hiesū. itrpidi ad p̄riarcharū pciliū. itrepide ad abrah. i p̄rēꝫ nr̄m cū dies aduenerit pficiscamur. itrepide pgamus ad illū scōꝝ cētū iustorūqꝫ pnētū. in quo t'nsitu tria nobis psiderāda occurrūt. primū q2 fideliū aīe sūt patnū donum xp̄o datū z hoc ē // Oē qd dat mihi pr̄ // 2m quia earūdē aiaꝝ se dic t'minū // Ad me veiet // Tertiū q2 ipaꝝ se dic locū susceptiuū // Et eū q veit ad me nō eiciā foras // oēs igit' fideliū aīe xp̄o sūt date ad eū deducte. ab ipso rcepte. date sūt aūt illi a p̄re. Jo. 18. tui erāt z mihi eos dedisti. z Mat. xi. oīa mihi rdita sūt a p̄re meo. hic ē ptōs⁹ thāurus quē dyabolus postulat. Gen. 14. da mihi aīas cetera tolle tibi. Sꝫ poti⁹ elegit de⁹ p̄r eas rdē filio. q2 ab eo create. ex ipo viuūt. i ipo subsistūt. ad ipm tēdūt. p ipꝫ redimūt. d prīo Job. 33. Ecce me sic z te fecit de⁹. d 3° gen. 2. ispirauit i fatiē ei⁹ spiraculū vite. z fcūs ē hō i aiaꝫ viuenteꝫ. d 3° z 4° i actibus aploꝝ. i ipo viuim⁹ mouemur z sumus. d 5° Mat. 20. venit filius hōis dar aīaꝫ suā rdēptōꝫ p mltis. Et q2 tātū iuris hꝫ filius i aīabus fideliū ideo dic Eze. 18. Ecce oēs aīe mee sunt vt aīa p̄ris ita z aīa filii mea est. 2° qd datū est i lio ad ipm pueniṫ. vn̄ dic. ad me veniet.

2. Cor. 5. oēs nos mīfestari o₃a⁊ tribunal xp̄i. ut r̄cipiat unusq̄sq₃ p̄pria corpis p̄ ut gessit: siue bonū siue malū. Et nō q̄ disposito₃ o₃ p̄cedē hūc aduētu₃ vt adsint ale celestis cōtēplatōis. pedes recte affectōis. man⁹ pie op̄atōis. lāpades ardētes clarī itētōis. Eph. 5. vt filii lucis ābulate q̄ itē p̄pat⁹ ē secur̄ audit illā vocē. Mat. 25. ecce sp̄ōs⁹ vē. exite obuiā ei. exire obuiā ē exire corp⁹ istō moriēdo. tali aūt trāsitu oīs aīa vēit ad xp̄m. ⁊ īpossibile ē venire ad ip̄₃ nisi moriamur. p̄s. p̄pt̄ te mortificamur tota die. ⁊ ap̄ls. cupio dissolui ⁊ eē cū xp̄o. Et nō q̄ istō vēire ē trāsit⁹. p̄s. trāsibo ī locū tabernacli admirabil' ⁊c̄. Itē istō vēire ē p̄uerti ad suā r̄gē. q̄ iā hic viuēdo auertit aīa. p̄s. cōuertē aīa mea ī reqē tuā ⁊c̄. Itē istō vēire ē viuificari. ita q̄ morte viuit poti⁹ q̄₃ mors acgrat̄. Jo. 5. ī iudiciū n̄ uēit s₃ trāsiet a morte ī vitā. Itē istō vēire ē gaudē. p̄s. vēiētes veiēt cū exultatōe ⁊c̄. Istō vē. re ē oē₃ cai nalitatē finiri. gen. 7. finis vniuerse carnis uenit corā me. finis vniuerse carnis mors ē q̄ corā d̄o vēit cū finita uita carnis: aīa pura vita viuēs deo p̄ntat̄. Itē nō q̄s sit h⁹ aduēt⁹ t̄mīn⁹. xp̄s v₃ q̄ dīc ad me veniet ad ip̄m enī tēdūt aīe. sīc ad locū ī quo q̄escāt. Aug. 1. p̄fess. Fecisti nos d̄ne ad te et īq̄etū ē cor n̄r̄m donec q̄escat ī te. p̄s. ī pace ī idip̄m dormiā ⁊ r̄q̄escā. Au. 9. p̄fe. f. O ī pace. o ī idip̄₃. o q̄ dixit dormiā ⁊ somnū capiā. Itē ad ip̄₃ tēdūt sīc esurientes ad suauē cibū. mat. xi. vēite ad me oēs q̄ laboratis ⁊ honerati estis ⁊c̄. Ad me cibū. ecci. 24. Sp̄ūs me⁹ sup mel dulcis ⁊ bereditas mea sup mel ⁊ fauū. Itē ad ip̄₃ tēdūt sicut sitiētes ad fōtē. p̄s. sitiuit aīa mea ad d̄ū fōtē viuū. Jo. Si q̄s. sitit veniat ⁊ bibat ⁊ d̄ vētre ei⁹ fluēt aq̄ viue. Itē ad ip̄₃ veniēt sicut a'spiciētes ad lucē uitalē. p̄s. apd te ē fōs vite. ⁊ ī lumīe tuo videbim⁹ lumē. ip̄e enī₃ ē elysios. vbi f̄m v̄gil. sedes sūt btōx. largior hic camp⁹ ether ⁊ lumīe uestit. purpureo. solēq₃ suū sua sydera norūt. Ite₃ ad ip̄₃ veniūt sicut p̄egrini ad patriā. q̄₃diu etenī hic viuim⁹ p̄egrinamur a d̄ño. s₃ moriendo venim⁹ ad ip̄₃ q̄ felix ē p̄ria n̄ra. vbi viuox regio de q̄. p̄s. placebo d̄ño ī regiōe viuox. quā p̄ria₃ d̄scribit Amb. li°. d. bo. mor. dicēs. ibim⁹ eo ubi p̄adis⁹ iocūditatis ē. vbi adā q̄ icidit ī latrones nescit iā vulnera sua flē. vbi ⁊ latro ip̄e regni p̄sortō ḡtulat̄. vbi nulle nubes nulla tonitrua nulle corruscatōes nulla ventox p̄cella nec tenebre nec uesp̄ nec estas nec hyemis vices variabūt tēpū. nō frig⁹ nō ḡndo nō pluuie nō solis isti⁹ eīt us⁹ aut lūe nec stellax globi s₃ sola dei claritas r̄fulgebit. 3° q̄d ad xp̄m p̄uenit non eiicit s₃ amicabilr̄ suscipit. vn̄ dīc // nō eiiciā foras // extra ip̄m q̄ est. male illi est: ⁊ q̄ cum ip̄o ē male illi eē nō pōt. hīc ad d̄anatos dic Discedite a me maledicti in ignem et̄nū. Apoca. 22. foris aūt canes ⁊ venifici ⁊ impudici ⁊ hōicide ⁊ idol' s̄uientes. ⁊ oīs qui amat ⁊ facit mēdaciū. Quale bonū s̄o sit esse int̄ ip̄₃ dic. Job. 17. pōe me d̄ñe iuxta te ⁊c̄. quo₃ ī ip̄o sal⁹ ē p̄ pditōm. glīa p̄ mi s̄iā auxiliū p̄ aduersa spes bōi p̄ malicia₃. p̄s. ī d̄o salutar̄ meū ⁊ glīa mea ⁊c̄. Nemē aūt eiicit xp̄s. q̄n poti⁹ oēs fideles recipit. p̄rio q̄de₃ rōe īmense capacitatis q̄ capax ē oīu₃. Job. xi. excelsior celo ē. p̄fūdior inferno. lōgior terra. ⁊ latōr mari. Ysa. 50. Ecce man⁹ d̄ñi nō ē abbreuiata vt saluare neq̄at. Itē oēs recipit ex beneplacito sue volūtatis. Jo. x. p̄r quos dedisti mihi volo vt vbi sū ego ⁊ illi sint. puer. 8. delitie mee sūt eē cū filiis hōinū. Itē oēs r̄cipit ex vigore sue p̄tātis. q₃ nēo pōt illi rapē quē assumē uoluerit. Jo. x. nō rapiet eas q̄sq̄₃ de manu mea ⁊c̄. Secunda pars.

Edo cu₃ dicitur Quia descēdi de

celo 7c. . tāgit corpis nři futura r̄patō. et tria facit. p̄mittit enī volūtatis dīne exe- cutō. q̄ volūtas cā ē efficiēs nře r̄patō. s // qz descēdi de celo // assūmēs mōtalitatez et vitā tribuēs. ecce mirabile 9mertiū nego ciatōis celestis. q mortis p̄tō vēdidit vi- tā. sicaūt d̄scēdit d̄ celo. q̄ celū ip̄m nō de- fuit sicut ip̄e dic. Jo. 3. q de celo descēdit fili⁹ hōis ē q ē i celo. 7 Sap. 18. 7 vsq3 ad celū attigebat stās in terra posita origine nře r̄patōis. qz d̄ cel' r̄ mouet cām extincā // nō vt faciā volūtatē meā // s3 loqt̄ de vo lūtate dīna. tūc fili⁹ nō h3 volūtatē nisi eā q̄ p̄ris ē. quoz enī eadē ē substātia. eoz ē et eadē volūtas. ñ facit igit̄ xp̄s iuxta vo lūtatē suā. i. suā p̄priā. qz voluntas dīna ē illi cōis p̄ri 7 sp̄ui scō. si vo itelligat̄ d̄ uo lūtate hūana. q̄ alia ē potētialr̄ dīne volū tati. tūc i p̄posito nō r̄format xp̄s nřa cor- pora s̄m volūtatē suā dupl'r. p̄rio q̄d quo niā ex quodā hūanitatis affectu nollet hōi nes eē morituros. p qb⁹ 7 ip̄e mortu⁹ est 7 sic ñ ess3 ill' r̄patō r̄surrectōis necessaria talez effectū sui ip̄i⁹ hēbat ap̄ls di. 2. cor. 5. nolum⁹ expoliari corpe s3 sup̄ idui ut ab sorbeat̄ q̄d mortale ē a vita. talez ēt affec tū dic. Amb. fuisse i xp̄o cū dixit. tristis ē aīa mea vsq3 ad mortez. tristis iqt. qz sta tutū erat hōib⁹ mori. s3 nō vult xp̄s hanc volūtatez facē hūani affect⁹. s3 poti⁹ vl't nos oēs mori. vt lecū hāt resurrectō. nō enī viresecit g̃nū frumēti nec i. fructū mul tiplicat̄. nisi prius mortuū fuerit. 1. Cor. 15. q̄d tu seias nō uiuificat̄ nisi pri⁹ moria tur. 2° h⁹ pōt itelligi al'r de volūtate hūa na. vt oñdat̄ q̄ nō sit cā sufficiens nře re- surrectōis. l3 enī xp̄s hac volūtate velit nos resurrecturos: nō tñ vigor h⁹ volū- tatis resurgem⁹: s3 vigor volūtatis diui ni. d̄ q̄ p̄s. oīa q̄cūq3 voluit fecit i celo 7c. Qd̄ oñdit saluator. Jo. 5. vbi dic. venit hora 7 nūc ē qñ mōtui audient vocē filii di 7 q audierit viuēt 7 ifra. Nō q̄ro igt̄ vo

lūtatez s3 volūtatez meā ei⁹ 7c. id̄ rem o ta cā resurrectōis, extrinca sufficientez cāz assigt̄ // s3 voluntatem eius qui misit me // misit p̄r filiū i mūdū vt mūdū sanarz egro tū 7 r̄suscitarz mortuū. hic ē nou⁹ medic⁹ q sanat 7 viuificat. 7 quōm p̄ris 7 filii cad̄ ē volūtas dīna. id̄ q̄d uoluit p̄r fili⁹ adiple uit. Jo. 5. Sic p̄r suscitat mortuos 7 vi- uificat. s. c. 7 fili⁹ quos vult viuificat. Secūdo pōit iteq̄ hōis repatō // hec ē aūt volūtas ei⁹ q misit me p̄ris. vt oē q̄d de- dit mihi nō p̄dā ex eo // dedit p̄r filio nō tā tū aīas gl'ificādas: s3 ēt corpa r̄formāda. hō enī fili⁹ ē. id̄ utrū p̄ hōis illi 9misit rep ādū. q̄si dicēt. cū sis hō nosti q̄d expediat hōi. id̄ ip̄i⁹ tibi r̄do curā. p̄s. ad te oīs ca- ro veniet. Nihil aūt oīs fidel' moriēdo p̄- dit. s3 totū ē diligēti custodia 9buatuz. et p̄rio q̄dē null⁹ fidel' q̄ntūcūq3 abiect⁹ 7 mi nim⁹ p̄dit. Mat. 17. nō ē volūtas añ p̄rez vřm q i celis ē. vt peat vnus de pusillis istis. Itez nec aliq̄d corpis ei⁹ p̄det quan tūcūq3 sit disp̄sū mēbratī aut r̄dactū i cine res. vn̄ p̄s. custodit dōin⁹ oīa ossa eoz. vnū ex his non p̄te3. imo capillos capitis p̄mittit xp̄s nō p̄ituros. Mat. x. 7 Luc. 21. vři cā pili capitis oēs numerati sūt: et capill⁹ de capite vřo nō p̄ibit. Itē nō peri bit aliq̄s vigor vel decor corpis. q̄n poti us augebit. 7 si aliq̄s hūerit deffectū repa bit. phl'. 3. saluatorez expectam⁹ dñm no strū hiesū xp̄m q reforbit 7c. 7 non peribit aliq̄d substātie vl' viriū aīe. Mat. x. qui perdiderit aīaz suā p̄p̄ me moriēdo iueni- et eā. Item nulla vt⁹ nec aliq̄s decor ip̄i⁹ peribit. s3 augebit. mat. 25. oī habēti da- bit 7 habūdabit. Itē nihil bonoz p̄sētis vi te perdet. nec substantia nec p̄p̄inq̄. Mat. 19. oīs q r̄liq̄rit domū vel fr̄es aut soro- res 7c. vsq3 possidebit. Tertio dicit q̄ ad se pertīeat corpoz r̄surrectō // S3 resu scite illd̄ i nouissimo die // Dam. x. li⁹. ca. vlt. dic q̄ resurrectō est secunda eius q̄d

cecidit surrectõ. vnde qz aīa īmortal' soli corpi corrupto cōueīt resurrectõ. Resurrectõ igit̄ ē copulatõ rursus aīe z corpis. tria igit̄ nobis occurrūt ꝯsiderāda. primū an resurrectõ sit possibil'. hoc aūt dubiū eē nō dz scriptura attestāte xp̄o ꝑmittente. z exēplo resurrectōis appēte. Adducit aūt grē. multa exēpla sup. exe. oml'. 20. primū qz de⁹ āplitudiēz celi. molē terre. abyssus aquaꝝ. oīa q̄ ī mūdo sūt. z ipos angelos creauit ex nihilo. Si ex nihilo autē fecit. g⁹ multo ampli⁹ ex pulueꝛ nr̄a poterit corpora repare. Itē sol quotidie occidēdo morit̄ ocul' cottidie etiam resurgit. stelle mane occidūt. vespe resurgūt. arbores q̄ estiuo tēpe plenas videm⁹ foliis et fructib⁹. hyeme videt̄ mortue: rursᵒ v̄no tempe viuūt. Quid igit̄ dubiuz hoc futuꝝ ī nobis qđ ī elemētis aduertimus.
Secūdo aduertendū qz h⁹ resurrectionis xp̄s se dic auctorē // sz r̄suscitē // i. tesᵒ. 4. Itez dñs ī iussu z ī voce archāgeli z in tuba dei descēdet de celo. z mōtui q̄ ī xp̄o sunt r̄surgēt primi. qz enī est resurrectõ z vita. q prim⁹ mortu⁹ ē z r̄surrexit. iō sibi ꝯuenit alios resuscitare. Io. 5. Sic habz pr̄ vitā ī semetipo. sic dedit z filio uitā habere ī semetipo. z iō mortuos pōt viuificare tāq̄ fōtana vite. pō. apl's te est fōs uite. Tertō h⁹ resurrectōis tēpus assigt̄ // In nouissimo die // tēp⁹ resurrectōis diei nōie significauit. quōm tūc nulla nox erit ampli⁹. vt dz Apoca. 21. illuz aūt dic esse nouissimū aū quā oēs dies z postq̄ null⁹ erit. de quo Osee. 6. viuificabit nos post duos dies: ī tertia die suscitabit nos. prim⁹ dies ē natitatis vniuscuiusq̄. Secund⁹ ē mortis. Terti⁹ vo est iudicii quo die suscitabimur. qū vo dies ille vēturus sit ipe sol⁹ nouit q creator ē tēpis. zach. 14. Erit dies vna q̄ nota ē dño. nō dies nec nox z ī tempe uespi eīt lux hūc diez dño dicit esse notū. Mat. 24. de die aut illo z hora nēo scit. nec angeli celoꝝ nisi solus pr̄. Itez dic q dies ille non erit dies nec nox. dies enī nālis ex die artificiali z nocte constat. sz ille dies nouissim⁹ neq̄ diē artificialez habebit neq̄ noctez. Itez dic q ī tempore vespi erit lux. qz ī vespera. i. fine p̄sentis sel'i lux erit absq̄ nocte. Job. xi. q̄ si meridian⁹ fulgor consurget tibi ad vesperam zc. Tertia pars.

Ertio cū dicitur Hec ē eniz uoluntas zc. ꝑmitti fidelib⁹ deitatis aspect⁹. q ē uita etnā. z tria facit. p̄⁹ ondit h⁹ eē dīne volūtatis. vnđ dic // hec ē enim voluntas p̄ris mei q misit me // i. thim. 2. vult omnes hōies saluos fieri z ad cognitōm vitatis veīr. īmo ꝑpterea pr̄ filiū misit ī mundū: nō vt iudicz mūdū: sz vt saluet mūd⁹ per ipm. sic dz Io. 3. 2⁹ pōit quō dīna uolūtas statuerit nos eē btōs q̄ntū ad aīaz ptiet // vt oīs q videt filiuz z credit ī eū habeat vitā eternā // vita etnā ē ex fide z visiōe filii. sz differēter. nā credeꝛ ē meritu3 ipi⁹ vite. sz videꝛ filiuz ē ipa vita etnā. de p̄ria dz Job. 20 hec aūt scripta sūt ut credatis qz hiesus ē fili⁹ dei. z vt credētes vitā habeatis. Qđ aūt visio sit btitudo dī. Jo. 18. hec ē vita eterna vt cognoscāt te solū deū veꝝ zc. igit̄ q credit ī filiuz meret̄ uitā eternā. q aūt eūdez vidz filiū ille hz vitā. Et attēde qz nō ē mix si filius p̄stat sua visiōe vitā eternā. ipe enī de⁹ ē. Jo. 14. creditis igt ī deū z ī me credite. z rursᵒ q̄ vidz me vidz z p̄rem meū. Si igit̄ dei fili⁹ ē. de⁹ vo ē sūmū bonū. z ī visiōe sūmi bōi cōsistit felicitas btitudis. ꝯūs ē q qui videt filiū ē btūs. vnde Ambro. videat aīa illđ bonū ex quo pēdēt oīa. ipm autē ex nullo qz eo viuit z ītellectū accipit. vite enī fōs ē sūmū illđ bonū. cui⁹ nobis accendit caritas z desideriū. cui appropinquare z misceri voluptas est. qđ ei qui nō vidit

desiderio ē. ⁊ q videt iest. ideoq3 alia vniuersa despicit hoc vno mulcet ⁊ delectat. Si qs igit pur illud ⁊ icorporeū lumē illud videre meruit. qd h3 aliud qd desider3: nō regna: nō facultates: nō honores: non gliā. nō ptātes. ill' eni vti nihil btitudīs ē. hoc aūt vti beatū ē. Tertō addit de btitudie corpis // Et ego resuscitabo eu3 i nouissimo die // oēs qdem resurgemus dic aplś. s3 nō oēs immutabimur. g° distictō erit resurgētiū. q̄ tāgit daniel. 12. multi de his q dormiūt i pulue terr̄ euigilabūt. alii i vitā eternā. alii i obprobriū vt videāt sep. hoc idē dic saluator. Jo. 5. pcedēt q bōa fecerūt i resurrectōe3 vite. qui vo mala egerūt i resurrectōm iudicii. resurgēt corpa dānatoꝝ. vt cōsortes sint in pena ꝓpriis aīabus qb⁹ fuerūt cōsortes in culpa. s3 corpa iustoꝝ ꝓpriis glificatis coniūgēt aīab⁹. vt ⁊ ipa btificēt imortalitate claritate subtilitate agilitate decore vigore honore ⁊ ppetuo corporis aspectu ⁊ fulgore. vt dicāt illud gen. 32. vidi dn̄m facie ad faciē. ⁊ salua fcā est aīa mea. ⁊ illud Job. 42. auditu auris audiui te: nūc aūt oculus meus videt te ⁊c̄.

Dn̄ica. xx. p⁹ pēthec. Poria po.

Erat quidam regulus cuius filius ifirmabatur capharnaum ⁊c̄. Jo. 4. Cōsuetū est apud seculares cum egrotāt post remedia vana medicoꝝ. vltimo ad deū recurrere iam de salute dubitātes. ps̄. Cū occideret eos querebāt eū. hoc iste regul⁹ fecisse legitur. qui ꝓ filii salute deficiēte humano auxilo xp̄m rogauit. idō ipius ifidelitas merito fuit rephensibilis. cum in cūctis ante omnia diuinū sit implorādū auxiliū. Tria igitur tāgūtur in p̄senti euāgelio. prīo r̄gl'i supplicatō ꝓ filii salute. 2° xp̄i rephensio ꝓ ipius icredulitate. ibi. nisi signa. 3° beneficiū impetratō sola xp̄i benignitate. ibi. Jam aūt eo. Circa primum tria tāguntur. p̄mittit cōditō infirmitatis quadruplex. prima caritatis qr. fili⁹. Secūda nobilitatis quia filius reguli. Tertia ifirmitatis qr infirmabatur. Quarto famose ciuitatis. qr i capharnaū. ⁊ hoc ē // Erat quidam regulus // dicit aūt regulus puus rex. nō legim⁹ aūt tūc tempis fuisse regem i galilea nisi Herodem antipā filiū magni herodis. forte aūt aliquis sub eo admistrabat negotia regni. qui hoc loco regulus. i. puus rex appellatur // Cuius filius infirmabatur // Jndidit deus cuilibet animali naturalem amorem ad filios. q̄ i tantus erat vt nolint hōines filios ante se mori: s3 potius cupiāt eos habere sup̄stites. Et nota q̄ magis diligunt parentes filios suos. q̄3 diligant ab eis. Et hoc ꝓpt̄ quattuor. primo quia plura illis cōtulerūt. magis aūt diligimus cui plura cōferimus. Secūdo quia dilatō parentum ē diuturnior. prius enim parētes dilexerunt filios. q̄3 ab eis diligerent. Tertō quia dilatōis mutue ipi parētes sūt pricipiū. sūt enim filii a parentibus. naturalis autem est affluxus principii i principiatum. ⁊ nō ecōuerso. sicut humor a radicibus ꝓcedit i ramos: non a ramis in radices. Quarto quia vnūquodq3 maxime diligit pfectōm suā. vnūquodq3 aūt perfectum est. eo q̄ sibi simile generat. ⁊ idō quia parentes sunt perfecti in filiis. ipo vero filii non ideo pficiūtur. quia parentes habent. sed quia filios alios generāt. ideo maior est amor parentum ad filios. q̄3 filioru3 ad parentes // Capharnaum // hec erat ciuitas nobilis totius galilee metropol' in qua iste egrotabat. Nota q̄ vnus solus rex est celi et terre in cuius femore scriptum est rex regum ⁊ dominus dominatium. de quo ps̄. quōm deus magnus dominus ⁊ rex magn⁹ super omnes deos. quicūq3 igit̄ aliqd

habet regimen· compartōne ipi⁹ regulus est· qꝛ nemo toti mūdo domīat· sed aut in pte ipius sicut reges terre· aut in minori mūdo sicut hō sibi ipi dōinat· q est minor mūd⁹· oēs igit hōies reguli sūt pui .s. reges. Si aūt rex dr̄ qꝛ regat· mēs nr̄a regulus est· cui datū est totū regnū aīe ꝛ corporis. vnde Ysidor⁹ rex ingt eris si teipm rexeris· ꝛ i prīo pollitice dr̄· qꝫ rōal' mēs regali dōinio regit appetitū. Regulus igit mēs nr̄a est· appetitus ꝟo cōcupiscibilis ꝛ irascibil' et⁹ subiciūt regno· ꝛ qcūqꝫ dōinatur terris· si nō dōinat appetitui sui⁹ ē. vn̄ claudian⁹. Tu lꝫ extremos late dōinere p indas. Te medus te moll' arabs te seres adoret. Si metuis· si pua cupis· si ducis ira. Seruitii patier iugū tollēabis iniqꝫ. Interi⁹ leges· tūc oīa iure tenebis. Cū poteris rex eē tui. Et nota qꝛ regalia isignia qttuor esse dicunt .s. dyadema· sceptruꝫ· purpura· ꝛ fibula aurea. sic rōalē menteꝫ opꝫ gerere dyadema prudētie· sceptrū iustitie· purpuraꝫ fortitudīs· ꝛ fibulā tēperātie. vel dyadema clemētie· scept iusticie· purpurā glīe· fibulā ꝯcordie. Itē nota qꝛ rex regit subditos· sicut pr̄ filios vt dr̄. 8. eth. vnde ven⁹ ad iouē. O pr̄ o hōinū diuūqꝫ eterna ptās. ꝛ iō appetit⁹ sensibilis q mēti subiicit filius reguli dr̄· cui⁹ ifirmitas pcūm est. sicut dr̄ Jo. 5. Iā noli peccare ne deteri⁹ aliqd tibi cōtigat· superuenit aūt hec ifirmitas ex itēpantia affectōnū put amore seculi male iflāmāte· aut tiore eiusdē seculi male hūiliāte. de prīo 2. Ro. 13. Amō adamauit thamar valde ita vt depiret i eā· ꝛ egrotaret ppt amorē ei⁹. Thamar iterptat amara vel cōmutās· ꝛ sigt oē mūdanū ꝛ seculare qđ amaritudīe ꝛ istabilitate plenū ē· hoc q amat depit .i. diminuit sensu ꝛ ifirmat cū enī nihil forti⁹ sit ꝟo amore· mūdan⁹ tn̄ amor ifatuat ꝛ ifirmat. Item de 2° qꝫ languescat animus timore male hūiliante dic ps̄. humiliatū est in laboribus cor eoꝝ: ꝛ ifirmati sūt· nec fuit qui adiuuaret. Et nota s. ptē ꝯnītia hāc spūalez ifirmitatē. primo infirmitas dolorib⁹ vexat· hec ē inuidia q de alterius bono torqt. Mat. 8. puer me⁹ iacet i domo palitic⁹ ꝛ male torquetur .s. c pcūm affligit cōsciaꝫ: ps̄. Nō ē pax ossibus meis a facie peccatoꝝ meoꝝ. ꝛ itē aīa eorū i mal' tabescebat. Itē ifirmitas iudiciū rex pmutat .s. gustū· tactū· odoratū· auditū· ꝛ visū· hec ē ira de qua ꝟgili⁹. furor itaqꝫ mentē pcipitat· ꝛ Cato. Ira impedit aīuꝫ ne possit cernere vex. Sic i pcōrib⁹ oē mētis iudiciū pribat. ps̄. Ebati sūt ꝛ moti sicut ebri⁹· ꝛ oīs sapia eoꝝ deuorata ē· nō enī illis sapiūt dīna: sꝫ poti⁹ mort. fera· oēꝫ enī escā abhoīata ē aīa eoꝝ· ꝛ appropīquerūt vsqꝫ ad portas mortis. Itē ifirmitas attenuat ꝛ desiccat· ꝛ hec est accidia q facit aīam macilētā· qꝛ spūs tristis exiccat ossa Cōe tamē etiā est oī peccato· vt piguedinē aīe tollat. 2. Ro. 13. Quare sic attenuaris macie filī regis p singulos dies. piguedini aūt spūali cōueniūt tria· ardor .s. dilectōis· sapor deuotōis· ꝛ supeminentia oīs tribulatōis· piguedo enī ardet sapit ꝛ supnatat. iō in lege oīs adeps fuit domini iure ppetuo. vt dr̄ leui. 6. sꝫ p pcūꝫ hic adeps dyabolo imolat. deut°. 32. imolauerūt dmoniis ꝛ nō deo. Itē ifirmitas deturpat: talis ē iānis glīa qua decori volunt eē hōines· sꝫ ꝛ oē pcūm fedat aīam· ablato enim splēdore grē· eā reddit pallidā nigram rugosaꝫ deformē. tre. 1. egress⁹ ē a filia syon oīs decor eius. ꝛ eiusdē. 4. Quō obscuratū est aux ꝛc. Et attēde qꝫ illā fugit mlier ifirmitatē. q sic eā dformat qꝫ a spōso eiicit a vicinis cōtemnit· ab amicis fugit· ꝛ a ppiquis nō cognoscit. hoc facit pcūꝫ. tren. 4. denigrata est sup carbones facies eoꝝ nō sūt cogniti in plateis. Item infirmitas depaupat qđ singulariter ꝓpriuꝫ ē luxurie substātiā corpalem ꝛ spūalem aufferentis

Job.31. hoc pccm nephas est et iniqtas maxima. ignis est vsqz ad cōsumatōnem oīa deuorās et oīa eradicās genīna. hic dicit de filio pdigo. Luc.15. q dissipauit oēm substātiam suā viuendo luxuriose. sz ista paupṫas cōis est oī pcō aufferēte diuitias virtutum. Tren.1. manu suam misit hostis ad oīa desiderabilia eius. vnde dicit Mat.9. q mulier patiēs sanguinis fluxum oīa sua errogauerāt semp deteri⁹ habens. et lz pcōres videantur diuitiis habūdare. Audite quid dī Apoca.3. dicēs q diues sum et locupletatus. et nullius egeo et nescis quia tu es mis miserabilis et paup et cecus et nudus. Et attēde q paup est q nihil habet. paupior qui multa debet. pauprimus qui opari nō pōt vt reddat. tal est oīs pcōr. Item infirmitas debilitat. pš.3 reliquit me virtus mea. hoc gule cōuenit nā cōmessatōnes et ebrietas vigorem corporis tollūt et aīe. iō dicebat aplūs curam carnis ne feceritis ī desideriis. debilis est aut oīs pcōr. quia nulli etiā gue temptatōni pōt resistere. Tren.1. abierūt absqz fortitudīe ante faciem subsequentis. Et attēde quia debilis est qui stare nō pōt. debilior qui non pōt surgere. debilissimus vero qui etiam non valet quiescere. non potest aūt stare pcōr. q pccm qd p pniam non deletur. mox suo pondere ad aliud trahit vt dic Gre. pš. ascēdūt vsqz ad celos et descēdūt vsqz ad abyssos et c. sed nec pōt surgere. Tren.1. Infirmata est virtus mea dedit me dominus in manu. de qua non potero surgere. Rursus quiescere non potest Job.9. Nō cōcedit quiescere spūm meū. Item infirmitas cōturbatur timore mortis. pš. cor meum cōturbatum est in me et formido mortis cecidit sup me. Preterea maxime cōturbat auaros. isti timent paupertatem ne supueniat. timent diuitias ne tollantur. vitam ne deficiat. mortem ne accedat. Sz generale est omni iusto vt cōfidat. puer.28. iustus quasi leo confidit. omni vero pcōri generale est vt timeat. Sap.17. cum sit timida nequitia data est in omnem cōdemnatōem. semper enim psumit seua perturbata cōsciā. Et attende quia timet mortem omnis reus. sed magis timet deprehensus. maxime aūt timet iam iudicatus. Sic omnis peccator reus est mortis. Gen.2. In quacūqz die cōmederitis aliquid illicitū morte moriemini. Rursus quilibet depbenditur. et si non cōram hominibus saltem coram iudice. qui omnia depbendit teste cōsciā. Jere.2. quō cōfunditur fur quando depbenditur. sic cōfusi sūt post hoc. omnis etiam pcōr iam iudicat⁹ est. sicut dicitur Jo.3. Qui nō credit iam iudicatus est. et hoc est iudicium. quia dilexerunt homines magis tenebras q lucem. erant enim eorū mala opera. Item nota quia sicut corporalis infirmitas contrahit ex pestilentia loci. ita peccatum trahit ex loco in quo anima residet. vnde dicitur q iste filius reguli egrotabat in capharnaum. que fuit ciuitas sublimis potentie in galilea sicut dicitur. mat. xi. et interptatur villa cōsolatōis aut ager pinguedinis. Ex quib⁹ quinqz cāe intelligūtur quib⁹ aīa cōtrahit egritudīem. prima est potētia. vnde ista ciuitas fuit potens. et multi quidem eo ipo pcō infirmantur. quia facultas pcī subest ill. Sic de salomōe dī. eccl.47. Inclinasti femora tua mulieribus. ptātem hūisti in corpe tuo. iō ille cōmendatur qui potuit transgredi et nō ē trāsgressus facere malum et nō fecit. Item q capharnaū dī villa sigtur ꝑ ea cā inde hōies dliqnūt. ex eo vz q nō attēdētes ppriā dignitatē. vilificāt se ipos dū vilibus rebus se subiiciūt. pš. hō cū in honore esset nō itellexit et c. Item q capharnaum dī villa cōsolatōis. significāt q tertia causa spūalis īfirmitatis est cōsolatō. et pspitas mundi hui⁹. pš. firmamētum ī plaga

eoꝝ · quia in labore hoīnū nō ſūt cū hoībus
nō flagellabūtur · iō tenuit eos ſupbia opꝫ
ti ſūt iniquitate ⁊ ī pietate ſua. Item qꝛ ca
pharnaū interptatꝰ ager · ſigtur ꝙ quarta
cā ſpūalis īfirmitatis · eſt adoleſcentia ⁊ iu
uētus que ꝑ vigorē agri ītelligūt. ꝓuer.
7. cōſidero uecordē iuuenē qui trāſit per
plateas cui occurit mulier ornatu mere
triceo ꝑpata que apprehēſaꝫ deoſculatꝰ iu
uenē · ⁊ ſtatī eaꝫ ſequit · quaſi bos ductꝰ ad
victimā. tales iuuētutis honorē dyabolo
offerentes · expectāt ī ſenectute cōuerti. iō
dicit ꝓuer. 5. Ne des alienis honorē tuū
necannos tuos crudeli · ne forte gemas ī
nouiſſimo quādo cōſūpſeris carnes tuas
⁊ corpus tuū. Item habūdantia tempaliū
eſt quīta cā ſpūalis lāguoris · ꝙ ſignatꝰ per
hoc ꝙ caphaunaū erecto collo ⁊ pīgui ceruī
ce armatus ē · opuit fatiē eius craſſitudo.
⁊ eiuſdē. 21. Iſte moritur robuſtus ⁊ ſanꝰ
diues ⁊ felix · iō moritur quia viſcera eiꝰ
plena ſunt adipe ⁊ medullis · oſſa illius ir
rigantur. Nam ꝓdiit quaſi ex adipe iniqꝫ
tas eoꝝ · trāſierūt in affectū cordis. Iob.
21. ducunt in bonis dies ſuos ⁊ in puncto
ad inferna deſcēdūt. Cuius rei exemplū le
gitur tale. Cū enim btūs Ambro. ꝑgeret
romam · ſuſcepit eū hoſpitō nobilis quidā
in tuſcia. Qui reqſitus a btō Amb. de ſta
tu ſuo: reſpōdit oīa ſibi aduotū ſuccedere.
Nam habundabat diuitiis ſanitatem et
valitudinem corporis poſſidebat · amici
erāt illi multi · nullus aduerſarius: ples
fecūda ⁊ generoſa: familia pacifica: ciuiles
honores · ſuꝑ omnes ſuos cōciues agebat
nihilqꝫ ſibi dixit deeſſe. Ad hec Ambro.
ex admiratiōe pterritus. Surgite inquit
ſocii hinc abeamus non eſt hec domus vbi
ꝑtem deus habeat. cūqꝫ paululum fuiſſēt
elōgati · ecce ſubito cōcuſſa domus cuꝫ ip
ſo prē ⁊ filiis oīqꝫ familia ⁊ ſubſtātia ſub
uerſa eſt in ꝓfūdum · ⁊ ſtagnū in eodem lo
co vſqꝫ ad pſentem diem appert. Secū
do circa primum tāgitur deuotō ſupplicā
tis // Hic // ſ. regulus // cum audiſſet qꝛ hie
ſus adueniret a iudea in galileam // dimiſe
rat xpūs iudeā in qua diſcipuli eiꝰ baptiza
bant · hoc iō quia exorta erat qō de baptiſ
mate iudeis magis approbātibꝰ baptiſmū
eius qꝫ iohānis. Ne igitur ex hac queſtō
ne aliquid diſcordie naſceretur · ð iudea re
ceſſit // Abiit ad eum etiam // pſonaliter ut
reguli pſentia incitaretur // ⁊ rogabat euꝫ
vt deſcenderet ⁊ ſanaret filiuꝫ eius // Nul
lū adhuc miraculum xpūs fecerat in gali
lea: niſi ſolum illud de mutatōe aque ī vi
num · cui vt dīc Theoph. hic regulus īt
fuit · aut ſaltem famam miraculi audiuit
in galilea exiſtens. Sed verius creditur
iam multa xpm feciſſe miracula · ⁊ hoc fac
tum eē poſt curatōem leproſi ⁊ ſanatōem
ſui centurionis. Nota allegorice quia
regulus fuit quilibet rector iudaici ꝑlī. ſ.
Moyſes Joſue Samuel Dauid · ⁊ ceteri
duces ac ꝓphē qui reguli dicebātur · quia
ꝑue gētis ⁊ abiecte erāt rectores. Amos
7. Quis ſuſcitabit iacob quia puulus. hic
iratus dominus ꝑlo illi dixit ad Moyſen
Nume. 14. feriam eos peſtilentia atqꝫ cō
ſumā · te aūt faciam principem ſuꝑ getem
magnam · ⁊ fortōrem qꝫ hec eſt. Itē quia
eundem ꝑlm affectu pīno dilexerat. ideo
ꝑlus ipe filiꝰ reguli dī. vnde Moyſes di
xit. Nume. xi. Nūquid ego concepi oēm
hāc multitudīem · vel genui ut dicas mi
hi porta eos in ſinu tuo · ſicut portare ſolet
nutrix īfantulū. Itē egrotauit ꝑlus ille
multis lāguoribꝰ pcī. Iſa. 1. oē caput lan
guidū ⁊ oē cor merēs · a plāta pedis vſqꝫ
ad vticem capitis nō ē in eo ſanitas. Et qꝛ
magnus vbiqꝫ iacebat egrotus · cui lega
lia nō adhibebāt remedium · iō magnꝰ fla
gitabatꝰ medicus · quē vocabat Dauid di
cēs. miſere mei dōine quōm infirmus ſū
⁊ ſana aīam meā qꝛ peccaui tibi · ad quem
Iſa. 63. vtinā diſrūperes celos ⁊ deſcēde

reo. Et nota quia illius descẽsio nr̄a fuit sanatõ. eo enim descẽdit quod nr̄am mortalitatem assũpsit. cui viuenti dum cadauer nr̄e mortalitatis adiungit̃ viuimus. Ip̄e est enim vultur qui exaltis ad nr̄m volauit cadauer. quãdo inclinauit celos et descendit. et dũ cadaueri se applicuit illud viuificauit. sicut elyseus quõdã applicãs se mortuo puero. ip̄m viuificauit. 3. Re. 4. vnde dicitur. Osee. 6. ip̄e cepit et sanabit nos quia enim cepit. i. apprehẽdit et assumpsit nos iõ sanauit. Luc. 6. v̄tus de illo exibat et sanabat oẽs. iõ omnis turba q̄rebat eũ tãgere. s3 mirã attendite illius p̄plĩ cecitatem. quib⁹ sanãdis descendit. cũ enim hoc ip̄m esset sanare quod descẽdere ad nr̄am mortalitatez. propter hoc iudicauerũt eum debilez et infirmũ. quia mortalitatem assũpsit nõ attẽdentes illud apl̄i. quia quod ĩfirmũ est dei fortius est hõib⁹. hãc cecitatez Job ante predixit. 28. Semitam ignorauit auis. nec intuit⁹ est oculis vulturis. Auis x̄p̄us qui ascẽdit sup cherubĩ et volauit. ip̄e vultur qui cadauere pascitur et ei applicatur. Sed semitã humilitatis quã ostẽdit x̄p̄us ignorauit p̄p̄lus ille. nec oculos intentõnis huius vulturis attẽdit. cuius erat ĩtẽtõ. iõ ad nr̄m cadauer descẽdere vt illud uiuificar3. Tertõ circa primũ tangitur piclitatõ egrotãtis // Incipiebat enim mori // ergo nullũ erat ãmõ medicine remediũ. ad illu3 itaq3 istius ptinebat sanatõ. q claues h3 vite et mortis. qui mortificat et viuificat. Et nota quia vita nostra mors q̄dam est. 2. Re. 19. oẽs morimur et sicut aqua dilabimur sup terrã. Et attẽde quia dixit morimur ĩ p̄senti. nõ moriemur. quia vita p̄sens mors est. vnd Seneca ad lucillũ. cottidie morimur. cottidie diminuit̃ aliqua pars vite nr̄e. Et ouidius de ponto. Instar et hãc vita3 mortis habere puta. Item p̄p̄lus ille iudeorum tunc incipit mori. quando esse cepit p̄p̄lus. ĩ ipo enim suip̄m ordio pc̃õ murmuratõnis et ingratitudinis et idolatrie mortuus est. Is̄e. trãsgressorez ex vtero vocaui te. sed tũc mortuus est ille p̄p̄lus quãdo vitam x̄p̄m ĩ ligno crucis occidit. deutro. 28. erit vita tua pendens ante te. et nõ credes uite tue. Item p̄ temptatõnem aliquis infirmatur per delectatõnem mori incipit. per consensum moritur. sicut puella in domo. p opatõnem extra defertur tumulandus. sicut iuuenis mortuus efferebatur filius vnicus matris sue per cõsuetudĩez sepelitur. p defensiõnem et infamiam iam fetet ĩ monumento. x̄p̄us igitur volens ostendere quod omnem sp̄ũalem aufert languorez. sanauit infirmos. liberauit incipientes mori. suscitauit iam mortuaz puellam in domo Iuuenẽ iã extra delatũ. et Lazarũ iã ĩ monumẽto quatriduo fetẽtẽ mirabiliter euocauit ad vitam. tu es igitur deus qui facis mirabilia etc̃. Secũda pars.

Ecundo cu3 dicitur dixit ergo iesus. tãgitur rep̄hensio ĩcredulitatis hui⁹ regl̄i. et q̄ttuor facit. p̄rio ostẽdit ei⁹ fides diminuta // Dixit g⁹ ihes⁹ ad eũ nisi sig̃ et p̄digia videritis nõ creditis // Ex hoc innuit̃ quod iste regul⁹ iude⁹ erat. quia iudei sig̃ q̄rũt vt dic apl̄s. Querit̃ quõ verum sit istũ nõ credẽ nisi signis visis. si enĩ nõ credidiss3 neq̄q3 p filii salute supplicass3. Rñdeo quia v̄bũ istõ x̄p̄i r̃fert ad oẽs iudeos generalr̃ q nõ credũt nisi visis signis. Iste vo iam credebat. li c3 et ip̄e visis et auditis signis. vel põt dici istũ non credidisse. rogasset tũ p filii salute ĩcert⁹ an sanari posset a x̄p̄o. cunctis enim remediis humanis deficientibus. et hoc ipsum quasi experiẽdo postulat. Sicut infirmo per medicos derelicto conceduntur omnia. si forte aliquod illorum casu p̄ficiat. verum s̄m Gre. iste dubitauit in fide. quia l3 crederet x̄p̄m sui p̄sentia

sanare filiū. nō tamē credebat q corporali ter absens hoc posset. vnde dī q rogabat vt descēderet & sanaret filiū eius. vel minus credidit habēs fidē. q2 tactu aut aliq⁹ medicaīne posset sanare. nō aūt credebat id fieri posse sue volūtatis impio. vel dici pōt. q hūit fidē cū posse sanare egrotū s3 nō suscitare mortuū. vnde dixit descende prius q̄3 moriat̄. Nō bm Augu. signū ē res pter spēz quā sensib⁹ igerit aliō aliqd ex se i notitiā faciēs deuenire. pdigiū vo vt dic̄ btūs ē signum i lōgū tempus dirigēs significatōm. Signa vo fecit xps & pdigia. signa qdem spē hūilitatis i miraculis dīnitatem demō. trās. Jo. 3. Rabi scimus q2 a deo venisti magister. nēo enī pōt hec sig facē q̄ tu facis: nisi fuerit deus cū eo. pdigia vo fecit. q2 suscitādo mortuos in fine tempis se demōstrauit oē genus hūanū suscitatur. Et attende q hec signa reqsierūt iudei a xpo. Mat. 22. mgr̄ volumus a te signū videre. s3 l3 non credant iudei nisi visis signis. tamē etiam datis signis nō crediderūt. Jo. 12. Cū tāta signa fecisset corām eis nō credebāt in eū. S3 nō est vex eos credere etiā visis signis eadem enim signa calūniati sunt dicentes. In beelzebup pricipe demoniorum. &c̄ rur3 Jo. 9. quō pōt pcōr hec signa facere. Secūdo tāgitur oratōis istātia // dic ad eū regulus. dñe // quasi medicū honorat dñm appellādo. eccī. 38. honora medicū ppt necessitatem // descēde prius q̄3 moriat̄ filius meus // & eō mortuo rogād⁹ erat descēdere. quōm suscitare poterat mortuū: qui mortalem ifirmantem sanare rogabatur s3 hoc regulus iste nō cognouit. Tertō tāgit̄ filii sanatō // Dic ei hiesus. vade filius tuus viuit // quia enim infirmitas illa erat ad mortem. iō sanatum dic̄ vixere quē sanauit dñs⁹ absq̄ tactu. absq̄ corporali p̄sentia. absq̄ verbo. sed solo nutu beneplacite volūtatis. vel quia xpus veritas mētiri non pōt eo ipo q dixit eū viuere: oportuit eius smoni rei exītia adesse necessitate incōmutabilis vitatis.
Querit̄ quare dominus inuitatus ad domū huius reguli nō descēderit. cum tamē ad domū cēturiōis p suo eius sanādo iuerit. Mat. 8. ad hoc respondet Grego. vt ostenderet q que magis sunt apud homines in honore frequenter apud deum sunt abiecta: & abiecta hōib⁹ cara sunt deo. non sūt imitatores huius humilitatis. qui cōtemptis pauperib⁹ domos frequentāt nobilium egrotantium. Job. 21. Certe noui cogitatōes vr̄as & sententias cōtra me iniquas. dicitis enī vbi ē domus pricipis &c̄. alia cā ē q2 fides centurionis & humilitas merebat xpi aduētum. quem non meruit fastus reguli & infidelitas. Tertia cā ē ut ifidelitatem reguli sanaret. qui non credebat xpm absētem corpore filium sanare. Quarto tāgit̄ fidei credulitas // Credid. homo // regulum appellat non credentem. iam vero credentem hominem appellat: quia fides hominū est quos renouat secundum interiorem hominem. Eph. 9. Renouamini spū mentis vestre & induite nouum hominem. q bm deū creatus est i iustitia & scitate vitatis. smonī quem dixit ei hiesus // bm glo. credidit xpm verbo illo sanasse cum dixit vade filius tuus viuit // Et ibat // quia dixerat illi vade. Et nō q ille vadit qui credit smonibus xpi. sed quo vadat dicitur. Jo. 5. qui verbū meū audit & credit ei qui misit me habet vitā eternam. & in iudicium non uenit: sed trāsit a morte in vitam. Jo. 6. domie ad quē ibim⁹. vba vite eterne hēs. Tertiaps.

Ertio cū dicitur Jam autem tan git iterpratō bñficii nūtiata. & qtuor fac̄. p⁹ pōit denūtiatō sanitatis // Jā3 aūt eo descēdete // de chana galilee. vbi locut⁹ erat

domino descēdebat ī capharnaum // hui oc currerūt ei ꝛ nūtiauerūt ei dicētes ꝙ fili⁹ eius viueret // sic eū ꝓpinquū morti reliq̄rat ꝙ viuū nō spabat repire. Secūdo ponit examīato vitatis // interrogabat g° horā ab eis ī qua melius habuerat. Et di xerūt ei· qꝛ heri hora septima reliquit euȝ febris // Attēde qꝛ euāgelista prius dixit fi liū reguli infirmari· pūter infirmitatis ad didit spēȝ q̄ fuit febris. Septima vo hora prima ē post meridiē· quando accessiones febriū cōsueuerūt feruētiores esse· iō istud ꝯmēdat miraculū· qꝛ ipa hora verbo do mini liberatus ē· tn̄ morietī pei⁹ erat illi. Nō qꝛ febris a feruore dī. vn̄ oīs iordi nata passio feruēs igne maligno febris est aīe· iō de pcōrib⁹ dicit. Impii quasi mare feruēs. hūc feruorē īcendit īstigator ma loꝝ dyabolus. de quo. Job. 41. feruescerē faciet quasi ollā ꝓfundū mare. ꝛ ex tali fer uore generant septē febres aīe. pria ē effi mera subitus vȝ motus iordinate passiōis qualis fuit cōcupīa Dauid· visa muliere se lauāte· qualis etiā fuit timor petri xp̄ȝ negātis. Secūda ē tertiana q̄ vno die in tercipit. Isti sūt qui cū peccauerint dolent ꝛ sic habēt vnū dieȝ pnie· q est cōtritō· sed nō pueniūt ad hm dieȝ cōfessiōis· iō statiȝ ī idem redeūt. Tertia quartana ē ubi duo dies absqꝫ accessiōe sūt· qdā eni post accessi onē pcī duos dies pnie assūmūt· contritō nem. s. ꝛ cōfessiōm. Sed qꝛ iuxta sacerdo tis arbitriū nō pueniūt ad diē tertiū satisfa ctōis· iō rurs⁹ accedit pcī passio. Quarta ē cottidiana· eoꝝ vȝ q absqꝫ cōtritiōe ulla male frequētāt. Sȝ hāc seqtur quīta. s. ꝯ tinua· sicut febricitant usurarii luxurio si· inuidi. Sexta ē iā generāte cōsuetudīe q̄ p ethicā ītelligit· ethica enī dī· qꝛ ī mo re sit deducta· ethis enī mos ē. Septima ē acuta q̄ est desēsiōis iā cōsuete negtie· cū quis nec erubescit nec timet male agere· q̄ cōsueuit. de salute talis valde timēdum est· qꝛ ī tali febre medici desp̄āt. Jere. x. pessima plaga tua īsanabilis cura tua. Itē nota qꝛ sicut dies temꝑalis fit ex motu solis sup terrā· ita dies mētis fit ex p̄sentia spūs sci· ipe enī ē sol ītelligibilis· lucēs ad vitatē· inflamās ad caritatē. de quo dicit eccl. 1. lustrans oīa ꝑerg. ī circuitu ipūs i. solis. huius vo diei ꝛ solis eterni· septeȝ hore· septē dona sūt eiusdē spūs. de quib⁹. Isa. xi. Spūs sapie ꝛ ītellect⁹. Septima igit hora est tīor dn̄i· q̄ ē initiū sapie· et qꝛ ī tiore dn̄i decliat oīs a malo. vt dicit puer. 16. iō septīa hora timoris febris pec cati relinqtur vnde Isa. 26. hm aliā lraȝ A tīor tuo dn̄e cōcepim⁹ ꝛ pepim⁹ spūm salutis. Tertō pōit recognitō dn̄e po testatis // Cognouit aūt pr̄ qꝛ illa hora // scȝ septīa ipa // erat ī q̄ dixit ei ihesus fili⁹ tuus viuit // eodē eni pūcto hore ꝛ xp̄s dixit v̄ bū ꝛ affuit sanitatis effectus. ps. ipe dixit ꝛ fcā sūt; Quarto pōit deuotō creduli tatis // Et credidit ipe // filiuȝ sanauit xp̄us corꝑalr· hūc vo sanauit spūalr: ē enim fi des sanitas mētis. ps. misit vbuȝ fidei sue ꝛ sanauit eos // Et domus eius tota. Luc. 19. hodie huic domui salus facta est ꝛc.

Dn̄ica uigessima pria p⁹ pēthecostes.

Prima pars.

Simile est re gnū celorum

Mat. 18. Nō min⁹ neces saria ē p cōsuatōe pacis re laxatō iiurie· q̄ꝫ cōicatō beneficētie. iō in republica vtrūqꝫ rgit· ꝛ ī rgno militātis eccliē p pricipē deū lex ista ꝓmulgata est vt vnusquisqꝫ ī se remittat peccātib⁹ ali quādo penam legaleȝ velut transgressoꝛ portabit. sicut hodiernum cōtinet euange lium quod in tres partes dīdit. In quarū pria tāgit dīna pietas rmittēs delīquētib⁹ In sa hūana crudelitas debitū exigēs. ibi Egressus aūt hu⁹ ilē. In tertia describit

iu:ta seueritas ingtum puniēs .ibi. viden
tes aūt ꝯ͛ui eius. Circa primū tria tāgun
tur. primo hūanoꝝ actuū tremēda exāina
tō// Assīilatū ē regnū celoꝝ//hoc regnū ꝑ-
senꝰ ecclīa ē fides vȝ xp̄iana. ⁊ cōgregatō
fideliū. hec etenī pollitia regnū ē. ⁊ regnū
celoꝝ. Regnū qdē ⁊ nō tyrānia. qꝛ ͛uit li
bere ex amore. q vo sub tyrānide sūt co-
acti ͛uiūt tiore. iō ad pplm credētiū dicit
petrꝰ .1.ca.2. vos estis genus electū. re-
gale sacerdotiū. gēs scā. Celoꝝ vo regnū
iō dr̄. ꝗ legibꝰ celi subiicit. de cuiꝰ regno
lex ē iusta r̄gno describit. vt dic Aug.1.
liͦ soli. regnū etiā celoꝝ ē. qꝛ ī terris pe-
grinatur. sȝ celum sibi p̄riam reputat: ad
deū tendēs ꝯ͛siderio dicēte aplo. qꝫdiu sumꝰ
ī hoc corpe pegrinamur a dn̄o. ⁊ iō nr̄a cō
uersatō ī celꝰ ē. gͦ vbicūqꝫ sit xp̄i regnico
la. eiꝰ nō variatꝰ iurisdicō. qn ad supnū re
gnū pꝉicat// hōi regi// hic hō rex xp̄s ē ī si-
militudīeȝ hōīnū fc̄ꝰs ⁊ hītu iuētꝰ ut hō
sic dr̄ phl.2. cuiꝰ regnū totꝰ mūdꝰ ē. ⁊ quē
se suis ignorat. vt dic Aug.1.liͦ. soli. Sȝ
spūalr ipe rex ē ī se credētiū. cuiꝰ triūphal
titulꝰ ē. ihesꝰ nazarenꝰ rex iudeoꝝ. hic est
hō nobil q abiit ī regiōeȝ lōgīquaȝ. accipe
sibi regnū ⁊ reuerti. sicut dr̄ Luc.19. ho-
mo nobil xp̄s ē. generosꝰ qdeȝ carne: qꝛ
v͛ginis filius. generosꝰ animo. quōiam ut
dic Iuuenal. nobilitas sola ē. ⁊ vnica v-
tus. aīa vo eiꝰ oī v͛tute fuit dotata. rursꝰ
generosꝰ deitate. qꝛ dei p̄ris filiꝰ fōs sapīe
v͛bū dei ī excelsis. hic nobil hō cū ī cel rex
esset angeloꝝ. ī regionē vēit lōgīquā tene
braꝝ ⁊ vmbre mortis. vt regnū sibi cre-
dētiū acqreret: qd exqsiuit ex supato mor
te sua hꝰ mūdi pricipe quē foras eiecit. qꝛ
vo nihil ampliꝰ a creatore distat. qꝫ creatu
ra. nihil tātū distat a spiritu qꝫ caro. nihil
rursꝰ morte ampliꝰ elōgat a vita. iō vēit
ī regionē lōgīquā. qꝛ creator ī creaturaȝ
spūs ī carnē. vita ī mortem// Qui voluit
rōeȝ ponē cū ͛uis suis// rex iste cum sit lo
gos .i. v͛bū ⁊ rō deitatis ꝓprietate nē. rōȝ
exigit creaturaꝝ: quaꝝ ordīeȝ sua ratōe
taxauit. sȝ ad hꝰ rōis examē solꝰ hō addu-
cit. cui ꝓpriū est rōale vt dic Amb. liͦ de
offi. igit rō rōeȝ rōal examīat. qꝛ v͛bū pa
tris hūanoꝝ actuū rōeȝ exigit. Nō qa
cū hō rōal nē ponē debeat rōeȝ cū eo exa-
minādꝰ ē vtꝝ hōis ꝓprietatem tenuerit.
vtꝝ vȝ ex rōe tāqꝫ hō uel ex passiōe quasi
brutū aīal cūcta disposuerit. et siqdem rōe
vixerit honorē sortiet ⁊ p̄miū. si vo passi
one supatꝰ fuerit. tāqꝫ brutū aīal cōdēna
bit. vnd ista aduertēs dic. ps. Nolite fie-
ri sicut equꝰ ⁊c. ⁊ de qbusdā hō iqt cū ī ho
nore esset nō ītellexit ⁊c. quoꝝ carnes sicut
carnes asinorū. ⁊ qsi fluxꝰ equorū fluxus
eoꝝ sicut dr̄ eze.23. hoꝝ brutoꝝ aīalium
mactatōm Iere. ī pcat.12. cōgrega īquit
eos qsi gregē ad uictimā. quēadmodū gre
ges pecoꝝ ad macellū ꝯ͛hunt. Nō quia
eoꝝ q nobis a deo ꝯmissa sūt rōȝ oȝ redd e
hec vo qttuor sūt. s. bōa aīe. bōa corpis.
bōa fortūe. ⁊ bōa grē. bōa aīe sūt quātū ad
ptē rōalē ītellectꝰ mēoria ⁊ volūtas. po-
nēda ē gͦ rō qbꝰ cogitatōibꝰ fuerit ītellec
tus formatꝰ. qbꝰ amatoribꝰ affectꝰ occu
patꝰ. qbꝰ rebꝰ mēoria repleta. Quātū vo
ad ptē sēsibilē cōcupiscibilis irascibil ⁊ co-
gitatīe v͛tutis rō ponēda ē. qd vȝ visꝰ
cognouerit. qd auditꝰ attēderit. qd gustꝰ
iudicauerit. qd olfactꝰ attraxerit. qd tactꝰ
percepit. ī quo se animauerit irascibilis.
in quo oblectauerit concupiscibilis. Quā
tum vero ad motiuaȝ partē ponenda ē rō
gressuū nr̄oꝝ opabiliū ⁊ ͛monū oīum. qui
motu sūt lingue plati. Quātū aūt ptinet ad
vegetabilē pteȝ nutritōnis ⁊ generatōnis
nr̄e rō exigit. Bōa vo corpis sūt sanitas
ītegritas vigor iuuētꝰ decor sōmolitas no
bilitas vite diuturnitas. q oīa qlr rō dispen
sauerit r̄qrit deꝰ. bōa vo fortūe cōia sūt celū
sidera elemēta mūdꝰ totꝰ cū suo ornatu: p
pa vo unicuiqꝫ sūt diuitie res familiars ¯aici

cōſanguinei · filii ꝑtātes · honores fama ⁊
glīa . Bōa vo grē prīo ſūt culpe remiſſio
deīde v̄tutes ſūt quaꝝ q̄dā acq̄ſite ſūt . ſa
pīa vꝫ ⁊ īgeniū · ſcīa · prudētia · ars · iuſti
tia · fortitudo · ⁊ tēꝑātia . q̄dā vo a deo in
fūdūt fides vꝫ ſpes · ⁊ caritas grē ḡtis da
te · q̄ noue ſūt ut ꝯnūerat apoſto . i . cor . 12 .
ſ . ſmo ſapīe · ſmo ſcīe fidel grā ſanitatū op
atō v̄tutū , ꝓphīa diſc̄rtō ſpūū gn̄a līguaꝝ
īterp̄tatō ſmonū · ex his bōis ſūt . 7 . dona
ſpūs ſci . Et nō q̄ hoꝝ oīuꝫ rōē exigit a do .
prīo q̄dē tōlr q̄ɜ nihil indiſcuſſuꝫ remane
bit . 2ᵒ ſubtilr · q̄ɜ vſqꝫ ad mīma ⁊ ītīa cor
dis penetrābit ſmo dei ⁊c̄ . Heb . 4 . 3ᵒ cele-
riter · quōm vt dīc Orige . volēs dn̄s vē
tilare oīuꝫ mētes · cito aīa ab oībꝰ oī tēꝑe
geſta ſingulꝭ q̄buſcūqꝫ ieffabili q̄dā v̄tute
faciet ī mētē venir . 4ᵒ īfallibilr . nihil . n .
ipꝫ poterit fallē . ſūma etenī v̄itas vt dicit
Gre . nec fallē pōt nec falli . Nō q̄ɜ eos
cū q̄bꝰ rō ponēda ē ſuos appellat · hō q̄deꝫ
ſuꝰ dei ē triplici iure . prīo iur̄ creatōnis
ad hoc enī ꝯditꝰ ē · vt ſuo creatori ſuiat .
ps . Ipe fecit nos dn̄s deꝰ nr̄ : nos autē ꝑplo
eiꝰ ⁊ oues paſcue eiꝰ . 2ᵒ iur̄ ꝯceſſe dn̄atōis
ꝑtulit enī hōīeꝫ deꝰ cūcte terreſtri creatu
re · vt ei ſuitutis debite īpēdat obſequm
a quo ſeclaribꝰ ē ꝑlatꝰ . 3ᵒ iur̄ liber̄ redēp
tōis · vēditū enī hōīē dyabolo ꝓ nīmio po
mi ꝑtō maxīo ſanguīs ꝑtō redemit . Iſa .
52 . ḡtis q̄ɜ ꝓ nihilo venundati eſtis · ⁊ ſine
argēto redimemī . i . pe . i . Sciētes q̄ɜ non
corꝑalibꝰ auro vel argēto redempti eſtis
⁊c̄ . gᵒ ſui ſumꝰ · nō tātū nāli creatōe · non
tātū feudali r̄cognitōne · ſꝫ ēt empticii ſui
ſumꝰ ꝑtii redēptōe . nobis tn̄ ſuis nō ꝑſſidꝫ
xp̄s tāq̄ꝫ dn̄s vt timeat̄ . ſꝫ potiꝰ q̄ſi rex ci
uibus liberalr̄ : q̄ſi pr̄ filiis vtilr̄ · q̄ ī ami
cus dilectis dulciter · ⁊ q̄ſi mgr̄ diſcīlis ho
norabilr̄ . ꝓpt̄ prīmū dīc aplus . eph . 2 . nō
eſtis hoſpites ⁊ aduene ⁊c̄ . ꝓpt̄ ſꝫ . quōmi
ſec̄ pr̄ filioꝝ ⁊c̄ . quē īuocamꝰ dicentes . pr̄
nr̄ q̄ es ī cel̄ . ꝓpt̄ tertiū . Io . 15 . iā nō dicaꝫ
vos ſuos · q̄ɜ ſuꝰ neſcit q̄d faciat dn̄s eiuſ
vos aūt dixi amicos ⁊c̄ . ꝓpt̄ q̄rtū . Io . 15 .
ī hoc clarificatꝰ ē pr̄ meꝰ · vt fructū pluri
mū afferatis ⁊ efficiamī mei diſcipuli .
Secūdo tāgit̄ magr̄ hōīnū obligatō ‖ Et cū
cepiſſꝫ rōm ponē ‖ hic īcipit deꝰ ponē rōeꝫ
ſꝫ ī futuro dat̄ ſētētia · pōt aūt iſta rō cū re
grēte deo nos ipos diſcutimꝰ ⁊ examīnamꝰ
vn̄ grē . 25 . moꝝ . dꝫ īquit vniuſcuiuſqꝫ
mēs cāo ſuas apud dōīnū ⁊ cāo dn̄i ꝯ ſe ſol
licita īq̄ſitō : diſcutē · dꝫ caute ꝑēſare vt q̄
ab eo bōa ꝑceperit · vel q̄ mala bōis illiꝰ ꝑ
uerſe viuēdo rn̄dit . ibi ſit ꝯſcīa accuſans ·
rō iudicās · tīor ligās · ⁊ dolor excruciās
Nō enī ē ī hōīs ꝑtāte vt pꝰ mortē veniat
ad dn̄m ī iudiciū · ſꝫ hic locutꝰ eſt vt dicit̄ .
Iob . 39 ‖ Oblatus ē ei vnꝰ ‖ hic vnus eſt
q̄libet ḡuioribꝰ criminibꝰ oneratꝰ · q̄ ideo
vnꝰ dī · q̄ɜ ſuo portādo oneri ſolꝰ relīquit̄
ſicut dīc aplus . unuſq̄ſqꝫ onꝰ ſuū portab . t
Cū vo deꝰ ſit oībꝰ p̄ns · euidētia tn̄ conſcie
facit pcōrē deo eē p̄ntē · nō potuit latē deū
prīꝰ parens · quē reatꝰ ꝯſcie demōſtrabat
ī publicū · velauit q̄deꝫ pudēda folius · ab-
ſcōdit ſe inter denſas fructices · ⁊ tn̄ euidē
tia crimīs eū facit deo p̄ntē · nō enī eſt q̄ ſe
abſcōdit a calore eiꝰ . Iob . 26 . nudꝰ ē īfer
nus corā illo ⁊ nullū ē operimētū ꝑditōni . ⁊
eiuſdē . 34 . Oculi eiꝰ ſup vias hōīnū ⁊ oēſ
greſſꝰ eoꝝ cōſiderat · nō ſūt tenebre ⁊ nō ē
vmbra mortis vt abſcōdāt̄ ibi q̄ opat̄ ini
q̄tatē . vn̄ grē . mala hōīnuꝫ nec cogitata
deꝰ ignorat · nec ꝑpetr̄ta obliuiſcit̄ · niſi ab
eiꝰ oculꝭ penitēdo deleāt̄ · deꝰ enī q̄ɜ lux eſt
ꝓinde quotiēs īdigne aliq̄d mēte concipi-
mus · totiēs ī luce peccamꝰ · q̄ɜ ipa nobis ·
⁊ nos ſibi p̄ntibꝰ ꝑſto ē . ⁊ ꝑuerſe q̄diētes ī
ipa īpigimur a q̄ ꝑ meritū lōge ſumꝰ . Cū
enī nos videri nō credimus ī ſole clauſos
oculos tenemꝰ . illū vꝫ nobis abſcōdimus
nō nos illi ‖ Qui debebat . x . milia talenta
‖ ſicut dī ī ethic . ſūmū ī pōderibꝰ talētū ē
igit̄ ī dbito hꝰ hōīs nōīe talēti pcōꝝ ḡuitaſ

ĩ decez millib⁹ vo eoꝝ nũerositas declara
tur. Sũm ũ vo pōd⁹ duplex. ſ. caritatis
ꝛ iniqtatis. pōd⁹ caritatis ē leue. ſicut dr̃
Mat. xi. Iugũ meũ ſuaue eſt: ꝛ on⁹ meũ
leue. Iſtud eſt pōdus ignis quod non ad
ima ſed ad ſuperna tendit. Iſtud eſt ole-
um quod ſupernatat liquorib⁹. vñ Au.
13. li°. ꝯfeſſ. ĩ domo igt ſpũs tui dñe requie
ſcim⁹. ibi te fruimur ĩ ſpe. ꝯgeo nr̃a ē loc⁹ nr̃. ē
amor illuc et attolit nos. ꝛ ſpũs tu⁹ bonus
exaltat hũilitatē nr̃ā de portis mortis:
pōd⁹ enĩ nō ad ima tãtũ ē: ſʒ ad locũ ſuũ pō
derib⁹ ſuis agunt oĩa ꝛ loca ſua petũt. pō-
d⁹ meũ amor me⁹ eo feror quocunqȝ feror
de h° caritatis leui pōdē ad alta tēdenti dr̃
Iob. 28. fecit vētis pōd⁹. qꝛ leuib⁹ ſpiri-
tib⁹ caritatis pōd⁹ dedit quo leuant̃ ĩ altũ
Alterũ pōd⁹ ē iniqtatis. qđ graue ē dñte. pś
Iniqtates mee ſup greſſe ſũt ꝛc. vſʒ ꝛ ſic
on⁹ graue ꝛc. Et Iſa. dic. onera vr̃a gũia
ꝛ ĩportabilia vſqȝ ad laſſitudiēz. h° ē talē
tũ plũbi miſſũ ĩ os mĩris ex̃ntis ĩ ãphora.
ſicut dr̃ zach. 2. ãphora coꝛ hũanum ē ore
opto ĩ hyãs terrenis: mĩr vo ĩpietas eſt ĩ
medio cordis ĩ cui⁹ ore talētũ mittit̃ plũbi
qꝛ grauitas ſceleris ſuffocat ĩpietatē. q̃ graui
tate non ad ſup̃na ſʒ ad ĩferna ðſcēdit. vñ
ibidē legit̃ qꝫ ãphora ðlata ē ĩ terra ſennar
qđ fetor dētiũ ĩterp̃tat̃. Et nō qꝫ. x. millia
talēta dʒ q frequēter aliqđ pctũ graue ꝯmiſit
ꝛ accipit̃ ðtermiat⁹ nũer⁹ p̃ idetmiato. vñ
ĩ oratōe manaſſes regis. peccaui ſup nũe
rũ arene maris. ꝛ mĩtiplicate ſũt iniqtates
mee. dʒ aũt p̃ culpa ꝯmiſſa ſatiſfacē ĩ p̃nti
p̃ p̃niaꝫ. vt loco talēti culpe reddat talen-
tũ pene. vl' alit̃ ſicut dic gre. millenario
nũero nō q̃titas tãtũ ſʒ vniuerſitas deſi-
gnat̃. trãſgreſſiones vo decalogi. x. ſunt
quoꝫ igit̃ mille mĩtiplicatũ p̃. x. ad nũeruꝫ
ꝯtigit decē milliũ. ille decē millia talenta
dʒ q ē tñſgreſſ⁹ p̃cepta ðcalogi. vel alr̃ in
nũero ðcē milliũ ſũt q̃tuor mĩtiplicatōes
ſcdʒ p̃ decē. p̃ria qꝛ vnũ decies ſũptũ reddʒ

ðcenariũ. ſcda qꝛ decē decies ꝯſtituit cente-
nariũ. Tertia qꝛ cētũ decies ſũptũ creſcit
ĩ millenariũ. Quarta qꝛ mille decies ſũp
tũ extēdit ĩ decē millenariũ. vnitas etenĩ
caritatis iſtis multiplicata mōis excreſcit
p̃rio qꝛ. x. mĩtiplicata p̃ceptis p̃uēit ad de
calogũ. decalog⁹ mĩtiplicat⁹ p̃. x. obſuã
tias p̃uēit ad cētenariũ iudicioꝝ ꝛ cerimo-
niaꝝ legis antiqȝ. ſʒ h° rurſ⁹ mĩtiplicatuꝫ
ſpũali ſēſu p̃uēit ad millenariũ euangelice
additōiſ. nã xp̃s addidit p̃cepto. nō mecha
beris oēꝫ p̃hibēs ꝯcũpiaꝫ. ꝛ ei qđ dicit nō
occides. r̃mouet oēm irã. ꝛ ſic ð alijs. 4°
cũ iſte millenari⁹ rurſ⁹ mĩtiplicat̃ p̃ deceꝫ
p̃fectōis voluntarie. ðuenit̃ ad decē mille-
nariũ ꝯſilioꝝ. g° debitor decē milliũ eſt q
nec p̃cepta nec iudicia nec ſup'addita nec ꝯ
ſilia ſuat. vl' alr̃. aĩa vnaqȝqȝ talētũ ē p̃ci
oſũ. q igit̃ curã hʒ aĩaꝝ p̃ decē millib⁹ ta-
lētis rōēꝫ hʒ reddē. qꝛ rō aĩaꝝ a p̃lato exi
git̃. Tertiō tãgit̃ ĩpotēs ſatiſfactō // cũ au-
tē nō haberꝫ vñ redderꝫ // nec aliqđ poſſu
mus r̃tribuē p̃ acceptis beneficiis. nec ua
leam⁹ ſatiſfacē p̃ ꝯmiſſis culpis. qꝛ nihil ē
peccãtib⁹ noꝫ qđ deo grãtũ ex nobis dar̃ poſ
ſum⁹. mich. 6. qđ dignũ offerã dño. nũqđ
dabo p̃rio genitũ meũ p̃ ſcelē meo fructuꝫ
vētris mei p̃ pctō aĩe mee. ĩmo nō ſufficit
hō p̃ vno tãtũ ſatiſfacē pctō. quãto minus
nō ſufficit p̃ millib⁹. Iob. 9. nō r̃ndebit ei
vnũ p̃ mille. 4° ponit̃ iudicial' ðãnatō //
Iuſſit eũ dñs ei⁹ vendũdari // eſt uēditō du
plex. ſ. culpe ꝛ pene. ꝛ p̃rio mō ſʒ lr̃ã uero.
iuſſit. i. p̃miſit eũ ĩ mũdoꝝ ſpũũ qſi vendi
tũ ſuũ fieri. vt qſi vile mãcipiũ modica
voluptate ꝯpet̃. Iſa. 26. poſſiderunt nos
dñi abſqȝ te. hinc cupiebat Au. redimi di
cēs. 1. li°. ſoli. Recipe oro fugitiuũ tuum
dñe clemētiſſime iã ſatis pēas dederim ſa
tis ĩ inicis tuis quos ſub pedib⁹ hēs ſuieri
ſatis fueri fallaciaꝝ ludibriũ: accipe me ab
iſtis fugiētē famulũ tuũ: qꝛ ꝛ iſti me qñ atē ſũ
giebã cepũt alienũ. ad te mihi redeũdum

esse sentio. pz mihi pulsanti ianua tua. Secunda venditõe est pene de q̃. Remig. prius inquit huius venditi supplicium intelligo dãnati // Et uxorẽ ei⁹ z filios z oĩa q̃ hẽbat. z reddi // Cri. h⁹ igr̃ nõ ex crudelitate iussit sz ex ineffabili affectõne. vult enim terrere eũ p has minas. vt supplicz z nõ vendat. Nõ q̃ in hoĩe spũs tenz locũ viri sẽsualitas vt dic glo. .. up gen. ẽ tãq̃z mlr. p quoꝝ cõ mixtõm filii .i. opa generant. quoꝝ aliq̃ sũt spũi filia tãq̃z pr̃i. aliq̃ vo sẽsualitati uelut mr̃i. oĩa vo spũs sũt uires aĩe z corpis q̃ cũcta venditõni exponũt. vt reddet in pena iuste qđ p culpã abstulit iniuste. Job. 17. i pfũdissimũ ifernũ descẽdz aĩa mea. vl' aliter viro iusto due vxores sũt .s. actia z cõtẽplatia. q̃ p liã vt rachel itelligũt. sed viro iniq̃⁹ due dãt vxores bis opposite .s. auaritia ↄ̃ actiaz. z carnis voluptas ↄ̃ cõtẽplatiam iste figurãt p duas vxores lamech. gen. 4. q̃ fuerũt ada que te. l. ficãs iterptat z carnis luxuriã sigt q̃ testib⁹ ppe ĩtur. z sella q̃ deus ei⁹ dĩ z ẽ auaritia idoloꝝ huit⁹. vir ig. ĩ haꝝ vxoꝝ cũ tota iniq̃ sobole ad etnã ĩdit morte. 5⁹ tãgit hũil' depca°. z p° põit hũiliatõ mẽtis // pcidens aũt hu⁹ ille // pcidit ãt cũ seipz abiecit cũ supbiã z elatã mẽtez iclinauit. ipe aĩa cucurrebat aduers⁹ dñm errecto collo z pingui ceruice armat⁹ fuerat. vt dĩ Job. 15. Sz postea tior iudicis diecit seipz. đ cui⁹ hũilitate q̃z g̃ta sit deo dĩ. 3. Re. 21. nõne vidisti hũiliatũ Achab corã me. igit q̃ hũiliatus ẽ mei cã. nõ iducã malũ i dieb⁹ eius: Itez tãgit duota orõis supplicatõ // rogabat eũ dicẽs patiãz habe i me // Remig. vox i gr̃ pcõris exprimit poscentis. tẽp⁹ viuendi z spatiũ corrigendi. illius vo supplicat patiãz đ q° dĩ. Joel'. 2. Cõuertimi ad dñz deũ vr̃m q̃ benig⁹ z mĩsicos ẽ. patiens z mlte mĩe z p̃ habil' sup malicia. cuius tãta patiã ẽ vt iniqtates hõĩũ ñ videat aduertẽ. Iustati nõ corrigit. Ro. 2. ignoras i

q̃ quõz benignitas dei ad pn̄iãz te adducit zc̃. Itẽ p̃mittit plẽa opis satisfactõ // z oĩa reddã tibi // oĩa reddit q̃ đ oĩb⁹ penitz. hec ẽ ei⁹ pr̃ia satisfatõ. oĩa reddit credẽdo i eũ vt dic glo. oĩa reddit ↄmittens se vtuti il li⁹ iresistĩabil' pcti. q° mũdi oĩa debita exsoluũt. oĩa reddit dũ suã pfitet paupertatez z cognoscit q̃ ad satisfaciendũ sit ipotens. Sexto põit pia relaxatõ // mist⁹ aũt dño h ui illi⁹ // z si hu⁹ eãt tñ mist⁹ ẽ ei q̃ si p r̃ filio pr̃. Quõ miset pr̃ filioꝝ zc̃. // dimisit eũ // liberꝝ. quẽ venũdari. quez dtineri. z quez carcerari iusserat. Job. 12. si iclu̕ser. t hoĩez null⁹ ẽ q apptat. clauez eni hz dauid q claudit z nẽo appit zc̃. Job. 39. qs dimisit onagꝝ liberꝝ. z vĩcula ei⁹ qs soluit nisi ego // z oẽ debitũ dimisit ei // Attendo largitatez dñe piciatis. ille rogauerat dĩlatõz z meruit r̃missiõz. pmĩbat satisfatõz z h⁹ solũ r̃putauit de⁹ sufficientez emẽdatõm. ergo eum dimisit liberuz ad futura. dimisit ẽt p̃terita. ad qđ sola valuit cordis contrictõ. nec eni plĩmos labores pnĩe regrit de⁹. q̃ ut dic apl's corpal' exẽcitatõ ad modicũ vtil' ẽ: sz potissime r̃grit cordis hũilẽ cõtritõm. Isa. 58. nũq̃d tale est ieiunũ qđ elegi dic dñs p diez affligẽ hõiez aĩaz suã. nõne hoc ẽ magis ieiuniũ qđ elegi dissolue colligatões ĩpictatis solue fasticulos dprimentes. dimitte eos q̃ ↄfracti sũt liberos. z oẽ on⁹ dirũpe. frãge esurieti panez tuũ zc̃. vsq̃z mĩsicors sũ dñs de⁹ tu⁹ zc̃.

Secunda pars.

Secundo põitur humana crudelitas z ĩg̃titudo i eo qđ dĩ. Egress⁹ aũt zc̃.

vbi q̃ttuor tãgũt. primũ ẽ alti⁹ debitoris longe mĩor obligatõ // Egress⁹ aũt hu⁹ ille // egress⁹ qdez a carcẽ psĩe z vĩcul' reatũ absolut⁹. vl' egrss⁹ dĩ sic capm a facie dñi ñ fuerit⁹ ei⁹ maiestatẽ nec timẽs pñtẽ ptãtez. sz ita agens ac si nõ esset deo pñens

p̄ro.ñ ē de⁹ ī cōspectu ei⁹ ꝛc̄. vſq₃ ne videat ī fıné. vel egreſſ⁹ ḋ̄r a grā quā ſtatī acce pat. q2 enī a ſe egreſſ⁹ ē. iō ꝓximū crudeli ter ē agreſſ⁹ // Inuēit unū ḋ ꝯſuis ſuiſ // Si cōſu⁹ ille erat p̄ir ſuitutis cōditōe eū de bint exhibē placabilē. Itē ſi vtq₃ eāt ſu⁹ alteri⁹ dño ꝛ nō ſuo. ſtabat vtriuſq₃ iudi ciū. Ro. 14. Tu q̄s es qui iudicas alienū ſ uū ꝛc̄. hic vō iuēt⁹ ꝯſu⁹ q̄lib₃ pōteē hō. q2 de⁹ hō. e₃ hōi nō ſpoſuit. ſ₃ be ſtiis tm̄ vt dic̄ Gre. 21. mo. 14. oēs vni⁹ dñi ſ tu ſum⁹. Qui debebat ei centū denarios // Atte de q̄₃ exiguū debitū iſtō ſit ꝯpatōne p cedētis. ꝛ quātū ad nūe ꝛ quātū ad pōduſ ī nūero q̄dē quōm cētenari⁹ ē cēteſima po dcē milliū. In pōdē vō q2 ibí talētū: hic ḋ nari⁹ debitū ē. Sūmū aūt talentū q̄ḋ erat ſcīarii ſm iſidoꝝ fuit cētūuigīti libraꝝ. libra vō. 12. uncias. ꝛ ſm hebrēos ſiclus ꝛ vncia idē. q2 vō ſicl⁹. 20. obulos valet. vt ḋ Exo. 27. ꝛ ſcim⁹ q2 obul⁹ ē medietaſ denarii q2 libra ē. 120. denarioꝝ. ꝛ iō debi tū hui⁹ ꝯſui nō fuit vna libra. Et tū q2 ta lētū ē. 120. libraꝝ. ꝯſtat q2 decēmillia talē ta ſūt pōd⁹ mille milliū ꝛ ducētoꝝ milliū li braꝝ. vidēs g° q̄₃ icōpabilr̄ mai⁹ ſit debi tū quo hō obligat̄ deo. q̄₃ illḋ quo hō obli gat̄ hōi. mai⁹ dico ꝛ nūero ꝛ q̄ūtatiſ pōdē Et nō quōm denari⁹ regiſ h₃ iſignitā ima ginē. hō vō ad imagīe₃ ſcūs ē creatoris. I. le g° d₃ ḋnariū q ḋligt ī hōie₃ S₃ quō₃ plurīo nūeri ſūt pcā ī deū. q̄₃ ī ꝓximu₃. q2 nēo ḋligt ī ꝓximū. q̄n peccet ī deū. ſ₃ nō cō uertit̄. iō maior ē nūer⁹ dīne obligatōnis q̄₃ hūane. Iſta vō paucitas nūeri cētena rio figurat̄ q̄ ē ſ̄dē ꝓceſſus nūeroꝝ ītia fi gurat⁹ lr̄a alphabeti ſm algoriſmū 3° lo co poſit⁹ q̄ ē a ſiniſtra ſtatuit̄ p̄mit⁹. Sūt enī q̄ttuor q̄ debem⁹ ꝓxīo. ſ. noticia₃. vt q̄ſi ꝓximū cognoſcam⁹. ꝛ nō negligamuſ q̄ſi alienū. vt ſit tertia lr̄a alphabeti. pria enī. i. p̄cipua lr̄a ē cognitō dei. ſa cognitō ſui. Tertia cognitō ꝓximi. Itē debem⁹ eiḋ amorē. vt q̄ſi ī algoriſmo 3° loco ſta tuat̄. nā ī p° loco ē amor ḋi. ī 2° amor ſui. ī 3° amor ꝓximi. Itē eidē ꝓxīo debemus honorē. vñ aplūs honor̄ igt̄ īuicē p̄uenien tes. vt velut cētenari⁹ ſtatuat̄ ad dextrā Nā quos honoram⁹ a dextris ponim⁹ vt dic̄ ſaluſti⁹. Itē ipi ꝓxīo debem⁹ obſequ₃ ꝛ hoc eſt cētenarii ſecūd⁹ ꝓceſſus. ꝓcedūt enī nūeri prīo ab vnitate ī decenariū. ḋ cima aūt dat̄ dīnitati ex lege. q2 primi⁹ ē ī mādato cult⁹ dīnitatis. exinḋ vō ē ꝓxi mi obſeq̄ū q̄ ī ſecūd⁹ nūeroꝝ ꝓceſſ⁹ ī cete nariū. Igit̄ p hūc nūerū cētenarii ſigt̄ oē q̄ḋ ꝓxīo ex lege debem⁹. iō cētū ḋ₃ alicui ḋna rios q aliq° ꝓ ſcōꝝ deligt ī ꝓximū. Se cūdo tāgit̄ hui⁹ debiti violenta exactio // Et tenēs eū // ille tenet debitorē q offenſa₃ tenet ī mēoria. q ira ꝛ odiū ſuat ī corde // Suffocabat eū // ſuffocare ē ſtrīgulat̄ gut tur v₃ ſtrīgē. ꝛ quōm guttur̄ loquntur il le ſuffocat ꝓximū. q ſm̄ōis ei⁹ excuſatio nes ñ audit // dicēs. Redde q̄ḋ debeſ. ꝛ cla mor̄ icrepat uituꝑoſe exigēs. cū dic̄. Red de. ignomiſe īꝑerat cū ait. q̄ḋ debes. hēſ igit̄ tria. ſ. iiurie r̄tētō₃. excuſatōis ſuffo catōm. ꝛ debiti icrepatōm. Tertō po nit̄ hui⁹ ꝯſui ſupplicatō // ꝛ ꝓcidēs ꝯſu⁹ ei⁹ // ecce hūilitas exhibita hōi. quā tñ āgel⁹ ī apocaliſi nō tulit iohāni: etenī₃ ad pedes ei⁹ ꝓcidēti ait. uide ne feceris ꝛc̄. Itē pōit̄ vēie depcatō // Rogabat eū dicēs patiētiā habe ī me // Itē pōit̄ ſatiſfactōis ꝓmiſſio // Et oīa reddā tibi // Et attēde q2 eade₃ vba ꝓtulit ſupplicās ꝯſu⁹: q̄b⁹ ſupplicando a dño. veniā meruerat mal⁹ ſu⁹ vt ḋic cri ſo hom⁹. hec vba igt̄⁹ ſu⁹. ī rogante non honorauit q̄b⁹ ſaluat⁹ ē. 4° pōit̄ pūitō. ꝛ prīo tāgit̄ mali ſui ipatia // ille aūt noluit // habere patientiam. q2 noluit dilatōem p̄ ſtare. Item ponitur alienatō // S₃ abiit // a familiaritate ꝛ aīcicia quodā ꝓximi alie natus eſt. Item ponitur proximi damna tō // Et miſit eū in carcerem donec reddēt

debitũ // hic carcer ĩfernꝰ ẽ totiẽs ꝟo in
nos peccãtez ꝓximũ mittimꝰ ĩ carcerez
quotiẽs eiꝰ culpe ñ ĩdulgemꝰ. Nõ qꝛ.6.
sũt q̃ malꝰ ꝟuꝰ cũ de tr̃ egit. s. ĩiurie rñtẽ
tõ. excusatõis cõpssio. aspa exactõ. ĩ pa
tiẽs dilatõ. familiaritatis alienatõ. ⁊ q̃n
tũ ĩ se ẽ aĩe ꝓximi dãnatõ. q̃ nõ spũalr̃ tã
tũ malꝰ ꝟuꝰ facit: sꝫ aliq̃n ad lr̃az ẽt cõꝑ
nũ tenẽs suffocat corpalr̃. vel ẽt famã ⁊
nomẽ eiꝰ extiguit. aut sic dure accusat
⁊ tot casus adducit. vt ei r̃spirãr̃ facul-
tas nõ adsit. Jtẽ debitũ exigit ĩportune
ĩ patiẽs dilatõis ẽ. Rogamibꝰ ad iracũ
diã ꝓuocat̃. ĩdignãs abit ⁊ ĩ carcerez ẽt
corpalẽ ĩcludit ⁊c. Tertia pars.

Ertio cum dici tur Vidẽtes ãt

cõꝟui. tãgit̃ iusta seueritas ingrũ puni-
ens. vbi quattuor describũt̃. primũ est
huiꝰ sc̃i accusatõ // vidẽtes aũt cõꝟui eiꝰ
q̃ fiebãt // Remigiꝰ. cõꝟui sũt ãgeli aut
p̃dicatores ecclĩe. uel ẽt qꝗ fideles. Et
attẽde q̃uõm q̃ttuor sũt qbꝰ nõ possumꝰ
abscõdi. primũ ẽ cõsciã accusãs. angelꝰ
⁊ dyabolꝰ testificãs atqꝫ deꝰ diiudicãs.
oĩa enĩ nuda ⁊ apta sũt ocul' eiꝰ. Jtẽ nõ
ꝙ ãgeli dicunt̃ cõꝟui nobis. prio ꝓpt̃ nẽ
ꝯionẽ. qꝛ eiusdẽ sumꝰ nẽ. sicut dic gre.
sup illõ. Job. 40. Ecce vehemoth quẽ
feci tecũ. i. ecce ꝑuaricator ãgelꝰ quẽ fe-
ci tibi silẽz ĩ nã r̃õali. 2° ꝓpt̃ vniꝰ dñi ue
neratõm. phl'. 2. Jn nõie ihesu oẽ genu
flectat̃ ⁊c. 3° ꝓpt̃ eãdẽ salutis nr̃e admi-
stratõm. mĩstrãt enĩ deo ad salutẽ nr̃az
Heb. 1. oẽs sũt admĩstratorii spũs ⁊c.
hic ⁊ nos deo mĩstramꝰ dñte paulo. sic
nos existĩet hõ. vt mĩstros xp̃i ⁊c. Cõ
tristati sũt valdẽ ⁊ de ĩgtitudĩe ꝟui. ⁊ de
afflictõe ꝯꝟui de illiꝰ culpa ꝺ istiꝰ pena.
Nõ sup nr̃is mal' bõi ãgeli cõtristẽtur
hẽtur. Judic. 2. ascẽdit ãgelꝰ dñi de ga
lis ad locũ flẽtiũ. ⁊ Jsa. 33. angeli pacis

amare flebũt // Et venerũt // venĩũt ãge
li ad dñm a quo nũq̃ꝫ recedũt cũ maiesta
tẽ venerãt̃ ipĩꝰ. venĩũt p̃dicatores ⁊ fi
deles cũ ab occupatõibꝰ seculi trãseunt
ad cõtẽplatõm dei // Et narrauerũt dño
suo oĩa q̃ facta fuerãt // Nõ narrauerũt
ignorãti. sꝫ iã ẽt ab eterno cũcta scienti
Sꝫ q̃ cognoscũt narrare dicũt̃. qꝛ expo
stulãt dei iustitiã ad r̃tribuẽdũ ꝑ mal'. ⁊
dinã miam subueĩẽdo oppssis. Sic nar
rabat dño ãgelꝰ raphael tobie ⁊ ãne affli
ctõz. Sic ⁊ Abacuc loq̃t̃ deo. 1. c. Qua
re dñe nõ respicis sup iniq̃ agẽtes ⁊ taces
deuorãtes ĩpio iustiorẽ se. Secũdo
põit̃ iniq ꝟui reqsitõ // Tũc vocauit illũ
dñs suꝰ // vt dic Remigiꝰ. Jsta vocatõ
mõ fit itus in cõsciã. ĩ futuꝝ fiet morte
⁊ dãnatõis iudicõ // Et ait illi. ꝟue neqꝫ
// Ecce q̃ꝫ aspe ipm aggredit̃ cui expro-
bat ꝟuilẽ cõditõm. reuera enĩ ĩ hoc fcõ
ꝟuuz se ⁊ nõ filiũ. neqꝫ amicũ demõstra
uit. iõ eũ dic neqꝫ. i. sine eqtate. qꝛ a dño
suscepit miaz ⁊ ꝯꝟuo ĩtulit ĩiuriã // oẽ de
bitũ // tã nũerosũ tã põderosũ // dimisi tibi
// nulla ĩteruẽiẽte satisfactõe: sꝫ ob hoc so
lũ // qꝛ rogasti me // Rogasti qdẽ dilatõz
sꝫ qd ãplius ẽ ĩpetrasti remissiõm // Nõne
g° ⁊ te oportuit misereri cõꝟui tui // ecci.
21. Jntellige q̃ sũt ꝓximi tui ex teipo //
Sic ⁊ ego tui misertus sũ // oꝑtuisset qdem
vt tali ꝓuocatꝰ beneficõ totũ ẽt debituz
cõꝟui relaxares rogãtis. Sꝫ tu etiã qd
minꝰ ẽ facẽ noluisti: qꝛ dilatõm cõceder
recusasti. ⁊ qd peiꝰ ẽ pẽis ĩsup afflixisti.
Attẽde iudicis ⁊ iustitiã ⁊ pietatẽ. quia
magis doluit de ĩiuria fcã cõꝟuo. q̃ꝫ de
sua. ⁊ iustitiã nr̃oꝝ actuũ ex sua dixit mi
ratõe sumẽda. Tertõ tãgit̃ huiꝰ pes-
simi ꝟui dãnatõ. Et attẽde ꝙ dĩno exa-
mini nullũ dedit respõsũ. sic enĩ eũ ꝯuin
cebat districta ratõ vt excusatõis locus
nõ eẽt. vñ ꝟm Remigiũ datur intelligi
ꝙ ĩ die iudicii ⁊ statĩz post hãc vitam oẽ

argumētū excusatōis cessabit. Sz dices si nō aderat excusatō saltez veniā peter debuit. Et dicēdū q̄ de pcīs suis nēo pe tat veniā a deo salubriter. nisi dei grā p̄ ueniēte q̄ cor pcōris cōpūgit: quōm vo iste grā dei īdignus erat. q grām nō ha bebat ad p̄ximū. iō grā petēde venie il li collata nō ē. q̄ ꝓpter obmutescēs dāna tō. ē adiudicat⁹. dicens. Et irat⁹ dōm⁹ ei⁹ cui⁹ ire terror īsustētabil' ē dicente manasse. oēs pauēt z tremūt a vultu v̄ tutis tue. z īsustētabil' ira sup pcōres cō miatōis tue. tradidit eū tōtorib⁹. i. ꝯm Hiero. angel' penaꝝ mittēdū ī carcerez hoc est ī īfernū. vbi torturas tortōnes patiē z tormēta. z talia ꝑuis cōueniūt. q̄z vt dic valerian⁹. gen⁹ ꝑuoꝝ nō nisi flagell z v̄berib⁹ emendat. quoadusq̄z redderet vniuersuz debitū. Illud quo adusq̄z nō designat tēpis duratōm. sz ꝓ portōm pene ad culpā. Nūq̄z enī cōple bitur illa tortura mali ꝑui. nec cessabit aliquādo sz ꝑpetuo cruciabit. tū q̄a vt lex dic iuxta mēsurā delicti erit plagaꝝ mod⁹: ꝓ tot delictis z tātis reprob⁹ cru ciat. ꝓ quot z quātis re⁹ ē vt nūerus z acerbitas pene. ad nūerū z quātitatē cul pe accedāt quoadusq̄z ꝓportōal'r cōmen surādo reddat penal'r vniuersū debituz qd̄ ꝯmisit culpabil'r. Qd̄ v̄o hec ita sint vz penā reproboꝝ eē eternā. z tamē pu niāt ꝯm culpe exigentiā quoadusq̄z pēa adeq̄t culpe. Patz prīo auctōitate x̄pi dicētis. Mat. 26. Ibūt hi ī supplicium eternū. iusti aūt ī vitā etnā. Sz tamen vt dī. Job. 41. dyabol⁹ existimabat ab yssuz q̄si senescentē. quōm vt dic Gre. ibidē ātiqu⁹ iste ꝑsuasor r̄proboꝝ corda sic extēuat. vt suspicōm eis d̄ uēturo iu dicō q̄ q̄si finiat ī ludat. facit enī suspica ri abyssū iudicioꝝ dei eē ꝑ senectutez z īteritū. z h⁹ iō vt eo r̄probi sic peccare nō finiāt. q̄ illic estimāt pcōꝝ supplicia

finiēda. qd̄ eē nō pōt. q̄z vt dic ibid̄ gre. 34. moꝝ. c. 19. Si aliq̄n finirēt pēa dam natoꝝ. aliq̄n et cessarz glīa btōꝝ. sic enīz dic vital. Ibūt hi ī suppliciū eternū. iu sti aūt zc. Sz ꝯ h⁹ recitat idē doctor ar gumēta Ori. dicētis prīo q̄ iō eternam penā cōminat⁹ ē creature nō vt īferrz. sz vt ei⁹ tiore a malo cōpescēt. Quibus r̄spōdem⁹. Si fīa minat⁹ ē vt ab iniu sti tia corrigēt. et falsa pollicit⁹ ē vt ad iu stitiā ꝓuocaret. isti g° dū satagūt deū ꝑ hibē misi̾cordē nō vēnt p̄dicar fallace. 2° arguūt sine fine puniri nō dz culpa hñs finē. Cū igit oīpotēs de⁹ iust⁹ sit. nō pu nit etno tōmēto qd̄ nō ꝯmissū ē etno pec cato. Sz r̄spōdem⁹ q̄ recte dicerēt si dī strictus iudex fcā tātū nō corda pēsarz fcā qdē eoꝝ finē hēbūt delīquendi. eo q̄ vita taliū finiat. Sz ꝑue volūtatis eo rū d̄siderū fuit sine fine viuē: vt sine fi ne peccarēt. Et q̄z nūq̄z voluerūt carē pcō. iō nūq̄z carebunt supplicō q̄z iudex p̄ncipal'r attēdit mētis desideriū. 3° ar guūt. null⁹ iust⁹ crudelitatib⁹ pascit. et delīquēs ꝑuus a iusto dōino idcirco cedi p̄cipit vt corrigat. q̄z g° de⁹ iustis non pascit dānatoꝝ pēis. restat vt ꝓpē aliqm finē. vt vz expiēt eos torq̄ri ꝑmittat. Respōde⁹ q̄ q̄z de⁹ pi⁹ ē iniquoꝝ pēis nō delectat. q̄z v̄o iust⁹ ē ab eoꝝ ultōe ī ꝑpe tuū nō sedat. ad aliqd tñ cermāt dānati vt vz mai⁹ sit gaudiū electoꝝ visa pena quā euabūt. Origen. sup li° Nu. 24. asserit iste. i. dyabol⁹ q ī fine oīuz dī pu tur⁹. nescio si aliq̄n aut q̄ri possit aut in ueīri: piit g° nō errore sz iudicō. nō lap su mot⁹ sz ꝑseuerātia obdurat⁹. qd̄ enim scriptū ē. ego occidā z ego viuē faciam adducā ī īfernū z r̄ducā. nescio si gnāl'r ad oēs aspiciat. an ad eos tātū quos de ceptō dyaboli d̄fluxit ī mōtē. 4°. illi in stāt. z quō illi scī sūt si ꝓ inimicis nō orāt quos vidēt cremari cum vtiq̄z dictum

sit illis. orate pro inimicis vestris. sed nos dicimus quod iusti debent pro inimicis orare eo tempore quo ad fructuosam possunt penitentiam pervenire dum videlicet sunt in presenti seculo. et quia dampnati non possunt ab iniquitate ad iustitie opera commutari. ideo pro ipsis sancti non orant. et propter eandem causam non orant pro dyabolo. etiam adhuc existentes in carne: nec orant pro infidelibus et impiis defunctis. ad confirmationem vero predictorum dicitur Job. 20. luet omnia que fecit. et non consumet. quia eterna pena est. sed tamen ista pena eterna terminum habet magnitudinis et acerbitatis. tanta ergo doloris pena est quanta culpa. et hoc est. quo adusque reddat omne debitum. hoc patet apoc. 18. ubi dicitur. quantum glorificavit se in delitiis. tantum date illi tormentum et luctum. et Luc. 12. dicitur. quod servus qui scivit voluntatem domini sui. et tamen neglexit facere plagis vapulabit multis. sed qui nescivit et non fecit: plagis vapulabit paucis. et sapie. 6. dicitur. quod fortioribus fortior instat cruciatio. et potentes potenter tormenta patientur. hic scriptum est de zizania. ligate ea in fasciculos ad comburendum. quia iuxta diversitatem criminum est distinctio gehenne. unde gre. 9. mora. dicit. sicut in domo patris eternam mansiones multe sunt pro diversitate virtutis: ita in igne gehenne diversum tormentum est pro dissimilitate criminis. nam si gehenna ignis una est. pro qualitate tamen meritorum variatur. sicut idem calor solis pro qualitate corporum ea diversimode calefacit. Quarto ponitur huius parabole conclusio // sic et pater meus celestis faciet vobis // quia tradet vos tortoribus cruciandos / si non remiseritis unusquisque fratri suo // non ore tantum // sed de cordibus vestris // quidam enim loquuntur pacem cum proximo suo: mala autem in cordibus eorum. et quia deus non dicta solum. sed precipue cogitata diiudicat. ideo ex corde mandat esse dimittendum. Non quia non est iustus in terris qui non debeat fratri indulgere ex corde. quia nullus est cui non sit remissum debitum decem millium talentorum. Audi quod dicit Hiero. cum peccati debitum et mortis esset nulla satisfactione. nullaque penitentia possemus exsolvere: rex ille eternus de celo adveniens remittendo generi humano peccata unicuique credenti in se debitum omne donavit. quemadmodum autem donaverit apostolus apte demonstrat cum dicit. delens quod adversum nos erat cyrographum quod erat contrarium ipsum tulit de medio affigens illud cruci. Reatu enim peccati quasi sub cuiusdam cyrographi debito tenebamur. quod filius dei aqua baptismi et sanguinis sui cruore deleuit: nam in hoc sacro passionis tempore aqua et sanguis de latere domini fluxit. sed nec spongia in cruce domino defuit: ut hoc ipsum ostenderet. quia totius mundi peccata passionis eius misterio delenda erant. per eum utique de quo Jo. in evangelio testatus est dicens. ecce agnus dei ecce qui etc.

Dominica. 22. post penthe. Feria po:

Abeuntes pharisei consilium inierunt

etc. Mat. 22. Mar. 12. et Lu. 20. dicit Jo. criso. omnis malitia confundit aliquotiens ratione veritatis. corrigitur autem numquam. maxime eorum qui proposito malo et non ignorantia peccant. quod evangelium presentis diei manifestat. ubi phariseorum malitia confusa ostenditur: sed non correcta. sapientia quidem vicit malitiam: sed non semper corrigat. Igitur tria continet istud evangelium. primum est machinatio pravitatis. secundum est requisitio dubietatis. ibi. dico ergo vobis etc. tertium est determinatio veritatis. ibi. ostendite mihi etc. Circa primum tria tanguntur. primum est deliberatio pravi consilii / abeuntes pharisei // pharisei divisi abierunt ab unitate pacis et concordie. abierunt a dei gratia a veritatis luce et a se ipsis. Jo. 18. abierunt retrorsum et ceciderunt in terram. sed quo abierunt utique ut dicit cris. ad herodianos: ut eorum patrocinio agerent contra christum. nam homines coloni cuius terram possidet illius auxilio opus habent. qui vero iustitiam tenet nullius patrocinio indiget nisi dei. qui in dyaboli iniquitatibus ambulat. dyaboli adiutorium necessarium habet. sic isti christum expugnare cupientes convenerunt non ad servos dei. viros

religiosos· sz ad gētiles .i. herodianos se ꝯtulerūt .cū talib⁹ nō ē ambulādū· sic dicit Salomon .fili mi si te ablactauerit peccatores ne acquiescas eis· ne ambules cū eis ꝛ ꝓhibe pedē tuū a semitis eoꝝ. pedes eīz illoꝝ ad malū currūt· ꝛ festināt vt effundāt sanguinē. iō cōmēdat vir iust⁹ ꝛ ꝑdicat beat⁹ q nō abijt i ꝯsilio ipioꝝ· ꝛ i via peccatoꝝ nō stetit. de his vō q abierunt a deo dicit Judas. ve ill' qui i viā cayn abierūt· ꝛ errore balaā mercede effusi sūt· et i ꝯtradictione chore pierūt· vbi notat frīnuz odiū cupiditatē ꝛ seditiōez // Cōsiliū inierūt // cū herodianis vz. i. cū militib⁹ ꝛ familiarib⁹ herodis. Crisosto. q̄le iquit ꝯsiliū tales ꝛ ꝯsiliatores. Quis eīm poterat dare ꝯsiliū ꝯ xp̄z· nisi dyabol⁹ qui ē aduersari⁹ xp̄i. de hoc maligno ꝯsilio lōge ante Jacob p̄riarcha dubitās. symeon iquit ꝛ leui vasa iiquitatis bellātia i ꝯsiliū eorū nō veniat aīa mea· ꝛ i cetu illoꝝ nō sit glā mea // vt caperēt ihesū i ꝯmone // vt vz aliquid tale dicēt cui⁹ culpa ab herodianis cōprehēderet· vide qz increatū nolūt sermonē capē· ꝛ vbū ꝑ qđ facta sūt oīa· qđ i ip̄a capit creata: quē celū ꝛ celi celoꝝ capere nō possūt· vt dicit Salomon. nec totus mūd⁹ gestoꝝ ei⁹ q scribēdi sūt libros posset capē: vt dixit Jo. euāgelista. festināt capē: sz utinā hūc ꝯmonē hoc vbū hoc salutare mēo nr̄a capiat: vt salutare dei i ꝯmone sacro corde nr̄o capiat credēdo intelligēdo amādo ꝑuādo. qz vō phei nō sic ceperūt xp̄i ꝯmonē· iō q̄rebāt eū carnalit vt occiderēt. Jo. 8. q̄ritis me iterficē qz ꝯmo me⁹ nō capit i vobis. nō sic capiam⁹ xp̄m carnal. i sz spūaliter. spūs eīm ē q viuificat: caro aūt nō ꝓdest quicq̄z. Jo. 6. Nō qz phei diuisi iterp̄tāt· isti sūt oēs iiq diuisi merito diuisi ꝛ ꝑmio a iustis. si eīz i p̄senti sil' sint granū ꝛ palea· vinū ꝛ uinatia· oleū ꝛ amurca· aurū ꝛ scoria· aliud tū ē meritū vtrorūq̄z· qz nō cōicāt iniq iustis nīta scitāte· neq̄z coutunt iudei samaritanis. q̄ ei ꝯuētio xp̄i ad bellial· iō dr̄ Gen. 49. diuidā eos i iacob: ꝛ dispergā eos i isrl'. Diuisi sūt adeo reprobati ab illo· ꝯtaminauerūt testamētū ei⁹: diuisi sūt ab ira uult⁹ ei⁹. diuisi sūt i seipis diuersitatibus ꝯtinuis: qbus disfecāt iteri⁹. osee 10. diui. ū ē cor eoꝝ nūc iteribūt. sz tādē in nouissimo ꝛ ꝑmio diuidēt ab electis. sicut dr̄ Mat. 13. Exibūt angeli ꝛ sepabūt malos a medio iustoꝝ ꝛc̄. Jtē nō qz hic s⁹ salutaris dr̄. oēs vō iniq machināt ꝯsilia ꝯ ꝓpriā salutē. ꝓuer. 1⁰. ipsi ꝯ sanguinem suū isidiāt ꝛ moliūt fraudes ꝯ aīas suas ꝛ iterū eiusdē. 8. qui i me peccauerit ledz aīaz suā. cōtra istā ꝓpriā salutē ꝯsiliū agit cū passiō. b⁹ aīe ꝛ ꝯcupiscētiis. ꝛ p̄rio gdē ꝯsulit auaritia pecunias ꝯgregādas· dilatāda pd a· edificia magnificāda· quōm cui suppetūt opes ꝛ amici. Cōsulit auaritia tollēdū alienū vi fraude rapina vsura nulli cōicādū· ne forte mūdi subā deficiat oīa facē ꝛ etiā ferre piurādū· ne forte rerū dāna patiat. sic ꝯsulebat ei q vberes agros habuit. Luc. 12. requirēti eīz ꝯsiliū Quid faciā qz nō hēo quo ꝯgregē fructus meos. Respōdit auara aīa. destruā horrea mea· ꝛ maiora faciā ꝛ illuc ꝯgregabo oīa· q̄ nata sūt mihi ꝛ bona mea: ꝛ dicam aīe mee aīa habes ꝛc̄. sed audite qz istud ꝯsiliū erat ꝯ hieūz. i. ꝯ ꝓpriā salutē. Sequit eīm. dixit aūt illi de⁹. Stulte hac nocte aīam tuā repetēt a te· q̄ aūt pasti cui⁹ erūt. sic ē q sibi thesaurisat: ꝛ nō ē in deuz diues. Cōsulit gula ꝓuipēdū corpi ieiunia eē nāe ꝯria debilitatē cauēdā· salsuiculis desideriū ꝓuocare. sic ꝯsulebat diuiti epuloni Luc. 16. p̄ris parētib⁹ q eēnt sicut dii· ipsi esau ꝓ edulio lēticule ꝑdenti ꝑmogenita· ꝛ oibus ꝯ ꝓpriā ꝯsultū ē salutem. nā diues sepult⁹ ē in iferno. ꝑmi parentes de padiso eiecti sūt mōtales. ꝛ esau ius p̄riogeniture ꝑdidit. Luxuria ꝯsulit

ꝓ multiplicatiõe hũani generis ꝯmiscendũ ad roborãdã ꝯsanguinitatẽ. ⁊ amplificandas diuitias vxores ducẽdas. sic ꝯsultũ ẽ Dauid cũ rapuit bersabee. filio eius amon cũ ꝓpriã violauit sororẽ. ꝯsulte fᷓl la to lãguore q̃ verũ patiebaẗ libidĩs morbũ. sichẽ filio emor rapiẽti dinã ꝓ cuius amore circũcisionẽ suscepit. sic sampson. sic salomon ꝓ q̃ culpa ẽ sichẽ iugulat⁹ sãpson excecat⁹. dauid flagellat⁹. amon pcidat⁹. salomon ĩfatuat⁹. Itẽ ĩ saul pᷓ ꝯsiliũ ire ꝯ dauid. pharaonis ꝯ dei ꝓplȝ. ioab ꝯ abner. Itẽ ꝯsiliũ ĩuidie pᷓ ĩ filiis iacob ꝯ iosep̃h frem suũ. ⁊ in ioab ꝯ amasa militie pricipẽ ꝯ̃stitutũ. Item ꝯsiliũ tristitie susceperũt filii isrl ĩ deserto. audita eĩm dispõne tre ꝓmissiõis ꝙ fortes ciuitates eẽnt ⁊ grandes. bitatoresq; ꝓceri fracti pusillanitate. fuertamur ĩquiũt ĩ egiptũ ⁊ ꝯstituam⁹ nobis ducẽ. ne hic ꝑeam⁹ sicut pᷓ nũeri. 14. Itẽ odiũ ꝯsuluit ipi caym q̃liter ꝓpriũ frẽ occidẽt. ⁊ ꝯsuluit ipi cam filio noe q̃lit prẽ deridẽt. Item arrogãtia dedit ꝯsiliũ absoloni. quõ prẽ d regno eiicẽt. ⁊ ipsi roboã filio salomõis quõ ꝑplo saꝑbe respondẽt. ⁊ nabuchodonosor regi ꝯsuluit: vt seipsũ sup oĩa extollẽt. ȝ absolon ẽ crinib⁹ suspẽsus. roboã regno ꝑuat⁹ ⁊ nabuchodonosor ĩ bestiã ꝯmutat⁹. Nõ q ĩ ẜmone ꝯpẽdit sal⁹ vniuscuiusq;. nã mors ⁊ vita ĩ manu ligue. iõ vt dr iaco. 3. siqs ĩ vbo nõ offẽdit hic pfect⁹ ẽ vir. ȝ cum oẽs xp̃iani ꝓmittãt ĩ baptismo abrenũtiare dyabolo ⁊ pompis ei⁹. ĩ ꝓprio sermone peccatores capiũẗ. prĩo q nõ remittunt ĩiurias capiũẗ cũ orãt dicẽtes. dimitte nobis debita nr̃a sic ⁊ nos dimittim⁹ debitorib⁹ nr̃is. Capiũẗ adulteri ĩ vbo ꝯtractus mr̃imonial qd ꝑuertũt. Capiũẗ piuri mẽdaces detractores adulatores ĩ sermone. Clerici ⁊ religiosi capiũẗ ĩ ẜmone ꝓfessiõis cui ope ꝯtradicũt. sal⁹ oĩm istorũ capiẗ ĩ ẜmone a dyabolo. ⁊ capta necaẗ

ꝓuer. 6. illaqueat⁹ es vbis oris tui ⁊ captus ꝓprus ẜmonib⁹. Secũdo tãgitur sꝯlatio palliati nũtii ⁊ mittũt ei discipulos suos nõ accesserũt phẽi ꝑ seipsos ad xp̃m vt dicit Cris. ꝓpter duo. prĩo qdẽ q2 apti erãt ĩimici xp̃i. vnde sciebãt se hr̃i suspectos apud ipm. si vllã qõem ꝓponerẽt. nã ĩimic⁹ manifest⁹ min⁹ mal⁹ ẽ q̃ȝ amic⁹ fictus. ille dũ timeẗ facile vitaẗ. ille dũ non agnosciẗ ꝑualet. Alia cã ẽ q2 oĩ ꝑplo notũ erat phẽos ꝑseq xp̃m. vnde si ꝓhibuissẽt testimoniũ eũ dicẽ tributa reddẽda cesari nõ illis creditũ eẽt: q2 ĩimicoꝝ testimoniũ ĩ iudicio ⁊ si verũ fuerit q̃si suspectũ r̃probaẗ. discipulos vo suos miserũt ꝓpẗ duo ⁊ vt q̃si ĩcogniti facili⁹ deciperẽt. ⁊ vt deprehẽsi min⁹ erubescerẽt. ȝ vt dicit cris. illi discipuli magr̃is suis etate mĩores erant. malitia aũt pares. nã et pulli serpẽtũ statura breuiores veneno eq̃les sũt. et catuli lupoꝝ adhuc teneri ꝯstituti. ⁊ si venationẽ obtinẽ nõ possũt: iã tamẽ sanguĩe gaudẽt ⁊ morsib⁹ ludũt cũ herodianis Crisostom⁹ dicit herodianos eẽ herodis ministros. quos iõ miserũt vt si qdeȝ diceret xp̃s cesari nõ deberi tributa. statim a ministris regis ꝯprehẽderet. Hiero. vo dicit herodianos eẽ iudeos illos qbus videbaẗ cesari eẽ soluẽda tributa. quos pharisei derisorie vocabãt herodianos. eo ꝙ de volũtate ⁊ pte eẽnt herodis. Nõ q2 ĩ herodianis vitiũ ĩ discipul phẽoꝝ vtutis apparẽtia designaẗ. tũc ergo ad nos veniunt herodiani cũ discipulis phẽoꝝ. quãdo vitiũ specie vtutis velatũ nos pulsat Quod ostẽdit gre. 32. mor. ca°. 19. sũt inquit nõ nulla vitia q̃ ostẽdũt ĩ se rectitudinis spẽm. ȝ ex prauitatis ꝓdcũt ĩfirmitate. ⁊ prĩo quidẽ aliquãdo ĩ ulciscendis criminib⁹ crudelitas agiẗ. ⁊ iustitia putaẗ. Immoderata ira iustitie zel⁹ crediẗ. ⁊ cũ debuerũt corrigi delinquẽtes violẽta reflexione frangũtur. Dissoluta remissio

q̄ſi mā.uetudo ac pietas. ⁊ dū ꝑcit̄ vltra
modū delīquētib⁹ crudelit̄ ad eternā pe-
nā reſeruāt̄. Aliq̄n̄do ſube effuſio mīa cre
dit̄ ⁊ dū male ꝑuare culpa ſit peiuſ ſpgi qð
acceptū ē nō timet̄. Itē nō nūq̄ȝ tenacia p
citas reputat̄. ſȝ cū graue ſic vitiū nō tri-
buere vt⁹ credit̄ accepta retinē. Itē ſepe
maloꝝ ꝑtinacia ꝯſtātia credit̄. ⁊ dū mēs
a ꝑuitate ſua flecti nō patit̄. q̄ſi ex recta de
fenſiōe glat̄. In ꝯſtātia ēt ſepe q̄ſi tracta-
bilitas hētur. ⁊ quo q̄dē fidē rectā vel īte
grā null⁹ ꝑuat. eo ſe aīcū oībus extimat
Aliquādo tīoꝛ īcōpetēs hūilitas credit̄.
tamē tpali foꝛmidīe ꝑſſus a defēſiōe vi-
tatis. dū q̄ſq̄ȝ tacet: ai bitrat̄ qð iuxta dei
oꝛdinē hūilē ſe pcōꝛibus exhibet. Aliquā
do vocis ſupbia vā libertas extimat̄. et
cū ꝑelatione vitati ꝯdicit̄: loquēdi ꝓcaci
tas vitatis defēſio putat̄. Plerūq̄ȝ pigri
tia q̄ſi ꝯtinētia q̄etis attēdit̄: ⁊ cū grauis
culpe ſit recta ſtudioſe nō agē. magne uir
tutiſ meritū credit̄ a praua tātū actōe ceſ
ſare. Sepe ingetudo ſp̄s vigilās ſollici-
tudo noīat̄. ⁊ cū quietē q̄ſq̄ȝ nō tollerat. a
gēdo q̄ appetit vtutis debite īplere ſe ex-
ercitiū putat. ſepe ad ea q̄ agēda ſūt īcau-
ta p̄cipitatio laudādi ſtudii feruoꝛ credit̄.
⁊ cū deſideratū bonū ītēpeſtā actiōe coꝛ-
rūpitur eo agi meli⁹ quo celeri⁹ extimat̄.
Itē ſepe accellerādi boni tarditas ꝯſiliuȝ
putat̄. ⁊ cū expectat̄ vt extractiōe ꝓficiat
hec īſidiās moꝛa ſupplātat. in oībus his
ꝯ verā ſalutē diſcipuli p̄hēoꝝ cū herodia
nis .i. vitia ſub ſpē vtutū ad nr̄am mētez
accedūt. ſȝ ſubtilit̄ vnuȝ ab alīo diſtīguē
dum ē vt dicit iuuenal'. latet eīm uitium
ſpe vtutis ⁊ vmbra. ſo in ſacrificio deo
pell' hoſtie auferī. nec offert̄ ⁊ mēbra ip̄i⁹
diuidūtur ī fruſta. iō ēt oē aīal rumināns
⁊ diuidēs vngulā mūdū ē. q2 ī operibus
nr̄is oīs pellis ſilatiōis auferēda ē diſtin
guēda ſūt. ⁊ deliberatiōe q̄ſi ruminando
ſūt diſcernēda. Tertio tāgit̄ adulatio

magni meriti. lȝ eīm fraudulēter xp̄m cō
mendarēt. vā tamē dicebāt ⁊ ꝑmittitur ī
hac adulatiōe titul⁹ venerabilis. vene-
runt eīm // dicētes mgr̄ // ſic dr̄ q̄ nouit ar-
tes. q̄ſi maioꝛ ſtatu vel ſtatiōe. reuera
xp̄s magr̄ ē. ars vȝ dei p̄ris oīpotēs q̄ ſua
arte potēti hūc mundū ꝓduxit ex nihilo.
celos ſua vtute toꝛnauit. fixit ſydera cla
ritate. veſtiuit oꝛbem. elemēta diſtinxit
cōpoſuit coꝛpa mēbris. terrā oꝛnauit vi
rentib⁹ ⁊ beſtiis: volucres leuauit ī aera
piſces ſectari voluit maria. ⁊ qð ampliuſ
ē ſua arte hoīem de terra finxit viuētem
ſic dr̄ ꝓuer. 8. quādo ꝑparabat celos ade
rat. quādo ethera firmabat ſurſuȝ ⁊ libra
bat fontes aquaꝝ. quādo circūdabat mari
terminū ſuū. ⁊ legē ponebat aqs ne trāſi-
rent fines ſuos. quādo appēdebat fūdamē
ta terre. cū eo erā cūcta cōponēs. Sȝ pre
ter hoc magiſteriū creatiōis aliud magi-
ſteriū attulit nobis vitatis ⁊ vtutis. ꝓ-
ſpiciēs eīm nobis hic ſupnus artifex de ce
lo ſup filios hoīum. vidit q2 nō erat ītel-
ligens q̄ſq̄ȝ nec reqrens deū. oēs declina-
uerāt a vitate inutiles facti: ⁊ vſq̄ȝ ad unū
nō erat q̄ bene facēt. ꝓīde ergo a regimīe
ſtelle celeſtis hic magr̄ deſcēdit ad terraſ
vt ſcolā cōgregaret hūiliū dicēs illis. diſ
cite a me q2 mitis ſum ⁊ hūilis coꝛde. non
docuit fabricare celos nec creare mundū
nec ſuſcitare moꝛtuos ſȝ vtutes ⁊ humili
tatem. Io. 13. vos vocatis me mgr̄ ⁊ do
mine ⁊ bene dicitis ſum' eteīm. ſi ergo ego
laui pedes vr̄os domin⁹ ⁊ mgr̄. ⁊ vos de
betis alter alteri⁹ lauare pedes. exēplum
eīm dedi vobis ⁊c̄. Et attēde vt dic̄ Li i.
q2 iſti q̄ volūt xp̄m cape a laudib⁹ īcipiūt
quoniā hec ē ypocritaꝝ p̄ria potētia. ſ. ſi-
mulata laudatio. laudāt eīȝ quos perdeī
volūt: vt per delectatiōnē laudis paula-
tim coꝛda hoīum ad ſimplicitatē benigne
cōfeſſiōis īclinēt. ⁊ ponit exemplū thauri
ferocis. quē q̄ uult capeī mollib⁹ nodoſā

fluct⁹. sic semp timui deū. ꝛ pond⁹ ire ei⁹ ferre nō potui. Itē i denario imago pulchra requirit ꝛ supscriptio ꝟa. ad imaginē xp̄i dei ꝓditi sum⁹ nāliter. ꝫ reqrit ēt i nobis imago grē ei⁹ de q̄. 1. cor. 15. sicut portauim⁹ imaginē terrestris. sic portemus imaginē celestis. imago eiꝫ celestis ē vt sim⁹ hūiles benigni casti misericordes hec sūt imagines celestiū. supscriptio vo hui⁹ denarii ē nomē xp̄ianitatis ope demōstratū. vel supscriptio ei⁹ ē eē descriptū i libro vite. sicut dr̄ Luc. 10. gaudete ꝛ exultate quoniā noīa vr̄a scripta sūt i celis. 4⁹ denari⁹ dr̄ eē iteger. ꝛ integritas nr̄a castitatis ē pseuerātia. Iac. 1. sitis itegri i nullo deficiētes. hic ē cens⁹ quē dēm⁹ deo de quo dicit. ostēdite mihi numisma cens⁹ i. ex opibus ostēde teipsuꝫ. Iac. 3. ostendit ex bona ꝯuersatōe operā suā i māsuetudie sapie. Secūdo tāgit numismatis examinationē // ꝛ ait illis hiel⁹. cui⁹ ē imago hec ꝛ supscriptio // nouerat qdē cui⁹ erat. ꝛ ꝓpter duo iterrogat. prīo vt ex eoꝝ responsiōe vitatē sens⁹ soluēdi aperiat. 2⁹ ut se alienū a negotiis secularib⁹ ostēdat: q videbat numismatū ignorare imaginē // dicūt ei cesaris // Nō qr i qbusdā sic puertitur imago dei: vt q̄si a deo icognitis regrat de eis. cui⁹ ē imago hec. in qbu'dam eīm dyabol⁹ sculpit imaginē vitioꝝ quā prīo blandiēdo depīgit. postea stilo sculpit ꝯsuetudis. postea format statuā obstinationis. de prīo Hier. 22. aperit fenestras fecit laquearia cedrina pingitq3 sinopide. nā dyabol⁹ aperit fenestras sensuū illaqat aīam. ꝛ rex sēsibiliū pīgit imagines. de 2⁹ dr̄ eiusdē. 17. peccatum iuda scriptū ē stilo ferreo i vngue adamātino exaratū ē sup lapidē cordis eoꝝ. de 3⁹ dr̄ Ysa. 44. artifex lignari⁹ extēdit normā formauit illud i rūcina. fecit illud i angularib⁹ ꝛ in circino circinauit illud. ꝛ fecit imaginē viri q̄si spetiosū hoīem hītantē i domo. de talib⁹ imaginib⁹ q̄rit de⁹. cui⁹ ē hec imago. nō eīm cognoscit a deo. quia op⁹ dei nō ē sicut dicet qbusdā. Amē dico vobis nescio vos. hoc plāgēs Hier. tre. 4. quō ingt obscuratū ē aurū. mutat⁹ color optim⁹. denigrata ē sup carbones facies eoꝝ. nō sūt cogniti i plateis. mihi videt ēt de mulierib⁹ corpis imaginē i luxuria detergētib⁹. querēdū a deo cui⁹ ē hec imago. ꝛ dicet ꝙ demōis sit. Hiere. 4. cū ornata fueris mōili aureo ꝛ depīxeris stibio oculos tuos. frustra cōponeris. Nō qa quot peccatis ꝯsentit aīa. tot imagines dyabolus i eā exp̄mit. est eiꝫ imago luxuīe ezech. 16. fecisti tibi imagines masculinas ꝛ fornicata es i eis. Itē ē imago auaritie de q̄ dr̄ apoc. 13. ꝙ qnō hꝫ imaginē bestie i manu vel fronte. neq3 pōt emē aliqd nec vendē. hec bestia hꝫ plagā gladii. quoniā auaritia cor uulnerat. Itē ē imago superbie. Ro. 1. mutauerūt glām icorruptibil' dei in silitudinē imagīs corruptibil' hoīs ꝛ volucrū ꝛ q̄drupedū ꝛ serpētū. hō corruptibilis Adā fuit cui⁹ imago iobediētia. volucres sūt demōes quoꝝ imago excellētie appetit⁹. q̄drupedes fuerūt prīcipes seculi quoꝝ imago dominatio ē. serpētes a'tuti fuerūt sapiētes scli. Itē ē imago ianis glē. Ysa. 44. fecit imaginē uiri ꝛc̄. Itē ē imago ire accidie iuidie ꝛ gule ꝺ qb⁹ oībus deut. 4. nō faciatis vobis sculptam imaginē aut silitudinē masculi vel femīe silitudinē oīuꝫ iumentoꝝ q̄ sūt sup terrā. vel auiū sub celo volantiuꝫ. atq3 reptiliū q̄ mouētur i terra: siue pisciū que sub terra morātur i aquis. hoꝝ oīm degeneres ꝛ brutales imagines deus abhorret di. cuius ē hec imago. Tertio ponit qōis determinationē // tūc ait illis. reddite ergo q̄ sūt cesaris ce'ari. ꝛ q̄ sūt dei deo // q̄si dicat ex q⁹ ꝓfitemī illi⁹ numismatis supscriptionē ꝛ imaginē fore cesaris ipsi cesaris ius suū tribuite. ꝛ deo q̄ dei sunt decias

sez z primitias offerte: qz vtrūqz ius se cō patitur. nec alterū alteri piud' cat qe iz re gna ɔstituit. ius etiā regiū determīauit sicut legit. i. Re. 8. hoc erit ius regis q īperaturꝰ ē vobis z iter alia q̄ ibi ɔnūerā tur ius fisci siue tributi noīatur cū dr. se getes vr̄as z vineas z reddituꝰ atqz greges vr̄os addeciabit. Ig. q̄ ɔtrati nō obtīpe rat dei ordinatiōi resistit. Nō hz Hie ronimū qz sicut cesar ī ue imagīs impssiōz reqrit. ita z deꝰ aīam reqrit vultꝰ sui lu mine īsignatā. Et ꝑm criso. triplex drīa ē imaginis dei z imagīs cesaris. pria q̄ztuz ad mām. qz imago dei nō ē ī auro depicta sz ī hominibꝰ figurata. nā cesaris numis ma aurū ē. numisma dei hō. Secūda drīa ē q̄ztuz ad repsentationē. qz ī solidis cesar videt. ī hoibus vō deꝰ agnoscit. Tertia ē quo ad efficiētem cām: qz cesaris imagi nem manꝰ artificis sculpsit z corruptibili bus lr̄is ānotauit. dei vō imaginē ī hoīe dīna manus ī decē viuis apicibꝰ demon strauit. i. 5. sensibꝰ sp̄ualibus. 5. corpora bus ꝑ quos appꝛehēdimꝰ q̄ sūt utilia. Itē nota ī mūdo isto q̄ttuor eē cesares. sz post hāc vitā vnꝰ ē. cesares qdē p̄sentis vite sūt mūdꝰ secularis pricepꝰ corpꝰ ꝓpriū et nā. cesar qdē sic dr̄ a cedēdo eo q cedat. sic vē mūdꝰ iste nos cedit aduersitatibꝰ z fla gellis. exo. 5. en famuli tui flagellis cedi mur. huic cesari aliqd dēmus z aliqd deo duplex etenim vita ē hoīs iusta actia. s. et cōtemplatia. actiuā reddamꝰ mūdo curā dorem familiarē subueniēdo ꝓximis sic dicit apl's q q uxorē hz sollicitꝰ ē q̄ sūt mū di. vitā aūt cōtēplatiuā reddamꝰ deo o rando amādo meditādo trāsitoria cōtēnē do: vt ꝑm apl'm q viuit iā nō sibi sz deo ui uat. Secūdꝰ cesar ē pricep s secularis cui merito istud cōuenit nomē ꝓpter q̄ttuor prio rōne origīs cesar eīm sic primitꝰ dic tus ē iuliꝰ a quo ceteri impatores cesares nominātur eo q cesō mr̄is vtero natꝰ sit. mr̄ nr̄a ꝓpria patria ē z reuera exordia pn cipum seculariū ex hoc sūt cū patrie vte rus bellis ciuiū scindit. nā z iuliꝰ cesar ci uili bello factꝰ ē pricepꝰ. sic z ieroboā re gnū. 10. tribuū sortitꝰ ē discessiōe ciuili. Itē cesar dr̄ rōe seueritatis eo q subditos cedat. ita eīm filiꝰ salomonis locutus est ꝑplo. 3. Re. 12. pr̄ meꝰ cecidit vos flagell' ego aūt cedā vos scorpionibꝰ. Itē dictus ē cesar a grādi cesarie multa etenīm super fluitas capiti adheret secularis pricipatꝰ vnde absolon aspirās ad regnū grandez habuit cesariē. Itē cesar īterptat possidēs pricipatū ī quo ius pricipatꝰ ostēdit ne sit tyrānus. ille eīm possidet pricipatū qui a more preeē uult nō timore. qe īm sempti meri expetit z ipē timet. iō pricipatū non possidet. huic vō pricipi seculari debetuz honor tāq̄z prīo timor tāq̄z domīo amor velut prī tributū velut defensori z corpo rū expositio tāq̄z capiti. cetera eīm mem bra ꝑ salute capitis se exponūt. sz huic pn cipi ita reddamꝰ sua q ius nō omittat di uinum. deo eīm aīam debemꝰ pricipi se culari corpa. z hoc nō alit nisi ꝑm dei mā datū. qz si qd iusserit ɔtrariū deo illud nō ē faciēdū. vnde obstitrices egyptioz re gis preceptū cōtēserūt de īterficiēdis īfan tibus hebreoz. nec saulis milites ad man datū eiꝰ iniecerūt manus ī sacerdotes do mini. nec beata legio thebeoz maximia no uoluit cedi ꝓpt gladiū admicē xp̄ianorū. Tertiꝰ cesar ē corpꝰ nr̄m qd superfluitati bus q̄si cesarie grandi exhuberat. huic de bemus cibū post esuriē quietē post laborē sonnū post vigilias cōtra frigꝰ īdumēta cōtra famē alimēta ī estu refrigerium. z mille sūt ꝓuitutes quibꝰ obligamur eidē. sed nō ita reddamꝰ debitū corpi: vt q̄ dei sunt obliuiscamur. Ro. 12. obsecro vos ꝑ miam dei vt exhibeatis corpora vr̄a ho stiam viuētem scām deo placētem rōnale obsequiū nr̄m. Quartus cesar natura est

eius fricat manib⁹ ceruicē. vt quē v̄tute tenere nō pōt p blandimētū cōprehendat. sic z isti cathenā subdole laudis portātes in ore. z malicie gladiū abscondētēs ī cor de: thaurū ecclīastici gregis dolo laudis cōprehēdere festinabāt. z qr oīs mgr̄ pfessor ē v̄itatis. iō ɔueniēter triplicē ī eo veritatē ɔmēdāt scz vite doctrine z iusti tie. de v̄itate vite dicūt // scim⁹ qr verax es // in vita tua nō simulator bīn qr es vite demō trās exemplo. in ipo etenī nihil fuit falsū. ver⁹ eīm deus ē. verus hō v̄e aīe v̄e carnis v̄e vite vere passiōis v̄e mortis v̄e resurrectiōis vere ascensionis v̄e v̄tutis z nō ficte. Ysa. 38. memēto domi ne quō ambulauerī cozā te in veritate. ipse de se dicit. Jo. 14. ego sum via veri tas z vita. Itē cōmendāt in eo veritatez doctrīe // z viā dei // qua scz ɔuenit ad dominū. hec via arta pauptas ē. hec uia despecta ē hūilitas. hec via laboriosa ē pnīa hec via excelsa caritas ē vt dicit aplus // in v̄itate doces // in v̄itate docet q nō mētitur. q v̄itatē nō abscōdit. z q ɔpter solā v̄itatē nō alia itentiōe docz. xp̄s aūt nō ē mētit⁹. qr vt dr̄ Ysa. 53. peccatū nō fecit. nec īuent⁹ ē dol⁹ ī ore ei⁹. sz nec veritatē abscondit. ps̄. nō abscondi miam tuam z veritatē tuā a ɔsilio multo. Jo. 18. ego ī hoc nat⁹ sum z veni ī mundū: vt testimonium phibeā v̄itati. Rursus ī v̄itate do cuit. qr nō q̄siuit mūdi glam: sz veritatez solū. Jo. 8. si veritatē dico vobis. q̄re nō creditis mihi. ego eīm glām meā non quero. Itē cōmendāt ī eo veritatē iustitie // z nō ē tibi cura // .i. sollicitudo timor vel fauor // de aliquo // vt ɔpter eū verita tē taceas z nō exeq̄ris // nō enim respicis // .i. nō attēdis // persona hoīum // sz merita poti⁹. iō certi sum⁹ qr maiestatē nō vere beris cesaris: qn iuste diffinias qd̄ verū ē nō est ergo ī te defect⁹ vite. nec defectus scie. sz nec defect⁹ iustitie. hui⁹ magrī conemu eē discipuli. affiliati ei nō ī magrīo supbie. qr vt ipse dicit Mat. 23. nō voce mini magrī. quia magr̄ vr̄ vnus ē xp̄us. sed simus discipuli eius primo quidē ī vi ta in mutua dilectione. Jo. 13. in hoc cognoscēt qr mei estis discipuli. si dilectionez habueritis adinuicem. Item ī veritatis cognitiōe. Jo. 17. acceperunt z cognoue runt vere: quia a te exiui. z crediderunt quia tu me misisti. Item simus discipuli eius in iudicio iustitie. iustum vero ē vt nosipsos diiudicemus z a nobis ipsis incipiamus. cor. 4. nolite ante tempus iudicare. z si nosmetipsos diiudicaremus non vtiqz iudicaremur. z quale de nobis iudicium sūmimus. tale z pximis exhibeamus. iuxta quod dicit scriptura. que sunt pximi tui ex teipso cognosce zc̄.

Secūda pars.

SEcundo in eo qd̄ dicitur Dic ergo

nobis. quid tibi videt. ponit versuta qōnis ɔpositio de tributo cesari reddēdo. et tria facit. primo eīm ɔponitur questio litigiosa. Ad cuius notitiam sciēdum qr iudea circa tempora natiuitatis xp̄i romano imperio tributaria facta ē. exigendis v̄o tributis tiberius cesar pontiū pilatuz pre fecit hierosolimis. de qua re multa longa habita ɔtentio ē phēis z sacerdotib⁹. ipsis in dei asserētibus mūdanis legibus nō debē ɔstringi. nec regi tpali fore licitum tributa soluere. eum qui pmiciis decimis z sacrificiis regi seruiebat eterno. sed econtra romani milites qui dicebātur herodiani allegabāt cesarē iudeam defendere. rem bellicam agē. defendē patriam q̄ non nisi militū manu nec militaris res absqz stipēdiis perfici poterāt. iō iustum eē dari tri buta eos per quoꝝ tutelam erat imperiū. itaqz hinc inde allegatiōibus adductis nō absqz violētia exigebātur tributa. cuius

rei cā hierosolima ipsa post ascēsionez dñi
subuersa ē· quia legibus noluit subiici tri
butorꝝ· ergo quodā tpe circa festū azimo
rū herode hierosolimis existēte dū hec qō
agereī in pplo phēi oblata aduersus xpuz
oportunitate discipulos suos cū herodia-
nis. i. cū militib⁹ herodis ſm Criso. vel
cū iudeis qui pti fauebāt herodis. ſm hie
ronimū miserūt ad xpm· super hac eū qōe
interrogātes· quatin⁹ caperet ī sermone
vtralibet pte diffinita. siquidē diceret nō
eē tributa soluēda· adduxerūt herodianos
qui cesaris rebellē cōprehēderēt. si vero
assererēt iuste tributū exigi tanq̄ʒ ciuilis li
bertatis ꝯtrariū odiosū pplo demonstra-
rent· ne vo in hac dissonātia recusaret ꝑ
priam manifestare snīam· laudes pmise-
runt q̄ vitatis eēt obseruator. doctor et
defensor. laudib⁹ ergo callide pmissis sub
iiciunt // dic ergo nobis // siquidē eīʒ tātuʒ
amas veritatē· nō tacebis // quid tibi vi-
detur // nō eīm aliud credis aliud doces //
licet cēsum dari cesari // vt quibusdā vide
tur eo q̄ defensor sit patrie // an nō // sic plu
rimi asserūt deū esse loci ꝓtectorē cui dā
tur primicie decime ꝛ sacrificia ex lege·
iō ipi soli ꝛ nō homī huiusmōi exhibenda
sūt tributa. est aūt sensus tributū qd vni-
cuiq̄ʒ censeī. i. imponiī. cōpletū erat ī eis
illud tren. i. princeps ꝓuinciarꝝ facta est
sub tributo. Secūdo tangiī pceptio frau
dis // cognita aūt ihesus nequitia eorꝝ // pri
ma inqt vtus respondētis ē interrogātiū
mentē cognoscē· nihil aūt pōt latere deuʒ
q scrutaī renes ꝛ corda· ideo ipe cognouit
eorꝝ aīum. ꝛ fraudes smonis nec abscōdit
simplicitas personarꝝ· nec adulatio vborꝝ
sapie. 8. scit vsutias psonū ꝛ dissolutiōes
argumentorꝝ. iō vt dr ꝓuer. 21. nō ē for-
titudo nō est ꝯsiliū nō ē sapiētia ꝯtra domi
nū. Tertio poniī reprehēsio // ait eīʒ ihe-
sus cur me tēptatis ypocrite // Ypocrita
simulator ē· quia aliud ē ꝛ aliud ptendit· unū
habet ī corde ꝛ alterū ī ore. Criso. nō res-
pondit ſm sermones eorꝝ pacificos blāde
sed ſm ꝯsciētiarū eorꝝ aspera dixit· q2 de⁹
plerūq̄ʒ ad aīam loquiī· nō ad corp⁹ volū
tatib⁹ respondet nō verbis. vide ergo q
phēi blandiebātur vt perderēt. ihel⁹ aūt
eos ꝯfundebat vt saluaret. q2 vtilior est
deus homī iratus q̄ʒ hō ꝓpicius ꝛc.

Tertia pars.

Tertio cū dicitur
ostēdite mihi po

nitur huius questiōis determiatio ad eū
nanq̄ʒ ptinebat huius iuris determinatio
q spūalem habet ꝛ tpalem dominationeʒ·
in quo oīs potestas ē. ꝛ tria facit· pmittit
eīm numismatis requisitionem // ostēdite
mihi numisma // . i. nummuʒ qui ꝓ cēsu dat
capitis· iō addit // census // oportebat enim
diffinientē an censum eēt tribuēdum ipsi
numisma vidē // at illi obtulerūt ei denari
um // q decem valebat nūmos ꝛ ꝓ tributo
dabaī. Nota q2 nos sumus numisma di-
uini sensus· q̄tenor etēīm opʒ habere de-
nariū scʒ mām pond⁹ imaginē ꝛ ītegrita
tem. mā est opatio nrā. siquidē bona fue
rit aurea erit vel argētea· in auro precō-
sitas· in argēto claritas demonstraī. vi-
deamus ne opus nrm ferreū sic crudeli-
tate· plumbeū cupiditate· stagneū carna-
litate· ereum vanitate. quidā autem. i.
simulatores ꝛ ypocrite dei monetā q̄si alchi-
miste falsificāt· hñt ēteīm apparentiā ope
ris aurei vel argētei· sed ꝓbator cordiuʒ
reqrit vt ostēdatur sibi hec mā quam re-
probauit in ignē ꝓiectam. Hier. 6. argē-
tum reprobū vocaui eos· q2 domin⁹ ꝓie
cit illos. Secūdo requiriī ī denario pon-
dus ītentiōis: vt amore nrā intētio feraī
in deū. Aug. amor me⁹ pond⁹ meuʒ. vel
pond⁹ ē opis maturitas ꝛ mētis stabilitas
vel pond⁹ ē timor dei. Job. 28. qui fecit
ventis pond⁹. ꝛ iterū. q̄si tumētes sub me

illud exprimē. ꝫ lꝫ oīa nouerit: tamē iste
prīceps necessitatē filie moriētis exposu-
it. 9° requirit ꝗ sit pie postulatiōis qd̓ no
tatur ī eo qd̓ dicit. ſꝫ veni ⁊c̄. decio reqri
tur ꝗ sit ſpate ꝯſecutiōis: vt q̄ petim⁹ de
grā dei ꝯfisi aſſequi nō dubitem⁹. Ro. 5.
ſpes nō ꝯfūdit. vnde dicit orāo ‖ ⁊ uiuet
‖ tūc hiel⁹ ꝗ ꝑuenientē ꝯtulit grāꝫ vt ipm
orarem⁹: ſurgit ī adiutoriū nr̄m ꝑ grām
ꝯcōīcātem ⁊ ſequit̄ ꝑ grām ꝑficiētem que
tria dicit ps̄. nā d̓ primo. mīa ingt ei⁹ ꝑue
niet me. de 2° aūt. ſpūs tu⁹ bonus deducet
me in terrā rectā. de 3° v̄o. ⁊ mīa tua ſub
ſequat̄ me oībus diebus vite mee. Item
yair⁹ illuminat⁹ rōnalis ⁊ ītellectual' nr̄
ſpūs ē. de quo ps̄. ſignatū ē ſup nos lumen
uultis tui domine. q ideo prīceps dr̄ quia
toti⁹ ei⁹ qd̓ ſum⁹ prīcipalis portio ē. hui⁹
v̄o prīcipis filia opatio ē hūana q̄ ſ̄m rō-
nem ē. hec v̄o opatio aut morit̄ aut infir
matur: cū peccati venenū illi adiūgitur.
filia etiā huius ſpūs aīa carnalis ē que fo-
uetur aſpectu huius filie pat̄ qlibet ē curā
habēs aīarum ꝓ quaꝝ doꝫ eē ſalute vigi-
lans ⁊ attētus. Itē loquēte xp̄o turbis ꝑn
ceps accedit ad eū exorandū: quoniā non
ſum⁹ ſufficiētes cogitare aliquid a nobis
tanq̄ꝫ ex nobis. ſꝫ quia ſufficientia nr̄a ex
deo ē. iō loquēte deo turbis cogitationūꝫ
nr̄arum excitat ſompnolētiā erudit igno
rantiā: turbā cogitatuū mitigat ⁊ ꝓuocat
vt ſpūs ſui ꝯſideratiōe habita ꝓ ſalute ꝓ
pria deprecet̄ ⁊ petit diuine man⁹ īpōnem
q̄ datur ſpūs ſāctus. man⁹ iſta v̄tus oīpo
tentis ē. de qua ps̄. emitte manū tuā de al
to. eripe ⁊ libera me de aquis multis ⁊ de
manu filioꝝ alienoꝝ. tūc exurgit in nobis
xp̄s qui nos ad ſe ſurgere facit. tripliciter
ſurgit. primo ſcꝫ excutiēs ſomnū pigritie
2° nos eligēs ad ſtatū grē. 3° tribuēs pre
ſidiū glīe. de quib⁹ trib⁹ dicit ps̄. exurge
q̄re obdormis domine quoad primū exur
ge ⁊ ne repellas in finē quo ad ſ̄m. exur-
ge domine adiuua nos ⁊ libera nos ꝓpt̄ no
men tuū quo ad tertiū. Itē nota ſ̄m al
legoricū ſenſum qꝛ yair⁹ iſte illumīatus
moyſes ē leg. ſlator princeps iudaici ꝑplī
iſte illuminat⁹ fuit ītrinſec⁹ ex conſortio
ſmonis domini vt etiā in fronte claritas
erūperet ſic̄ legit̄. 2. cor. 3. ꝗ nō poterāt
intēdē ī moyſen ꝓpter claritatē uult⁹ eiuſ
iſte v̄e prīceps vni⁹ fuit qꝛ parē nō habu
it ſicut legit̄ deutro. 34. nō ſurrexit ꝓphe
ta vltra in iſrl' ſicut moyſes quē noſcet do
minus facie ad faciē. hui⁹ v̄o prīcipis filia
ꝑpls iudaic⁹ fuit: quē q̄ſi filiū genuit v̄bo
cei ex vtero ſuitutis egyptiace. nūeri. 11.
hec ſūt v̄ba eius ad dominū. nūquid ego
ꝯcepi hāc multitudinē vl' genui vt dicas
mihi porta eos ī ſinū tuū ſicut portare ſo
let nutrix īfantulū. hic ꝑpls filia poti⁹ dr̄
q̄ꝫ fili⁹: qꝛ effēmiatus fuit ⁊ fragil' v̄ndē
ī oībus ꝓphetis filia ꝑplī hui⁹ ſic noīat̄ vt
plurimu. Itē loquēte deo turbe hui⁹ ꝑplī
ꝑ manū moyſi ī monte oreb vbi legis pre
cepta audiebat ab ore dei. iſta filia mortua
eſt vel morti ꝓximauit adorās vitulū cō
flatilē. cūq̄ꝫ iratus de⁹ ꝓ hac culpa vellet
ꝑdē ꝑplm ſicut legit̄ exo. 32. cecidit iſte ꝑn
ceps corā deo ⁊ expoſuit ſe ire dei ad deiē
ſionē ꝑplī. ſicut de ſeipſo dicit deut. 9. ꝓci
di ante dominū. 40. dieb⁹ ⁊. 40. noctib⁹
panē nō ꝯmedēs ⁊ aquā nō bibens ꝓpt̄ oīa
peccata urā. Itē poſtulauit diuinitatis ad
uentū. qꝛ ad ꝑplī illius ſalutē nō ſufficie-
bat hō dicēs exo. 4. obſecro domīe mitte
quē miſſurus es. ſpāliter aūt petut ꝓ uita
ꝑplī adipiſcenda impoſitionem diuine ma
nus. manus dei patris filius eſt per queꝫ
creata ſunt omnia. ⁊ in cuius pugillo con
tinētur. de qua ps̄. fiat manus tua ſuper ui
rum dextre tue. hec eſt illa manus quam
leproſam de ſinu iudaico moyſes eduxit.
quia reputauimus eum quaſi leproſum
⁊ percuſſum a deo et humiliatum. Sed
hec lepra clariſſima atq̄ꝫ mūdiſſima fuit

in candorē uersa: vt dr leui. 13. ista manus supposita fuit iudeis vt viuerēt. sed nō recipiētib⁹ hui⁹ man⁹ curā mora subsecuta ē. dū vo ad hui⁹ pricipis sanādam ꝛ suscitādā ꝑcedit filiā ipse ꝑcessit moyses cū vga ꝛ lege quā seqtur xps. sicut helyse⁹ puerū suū secut⁹ ē ad suscitādū sunamitis filiū quē hiezi puer cū baculo helysei ꝑperādo ꝑcedēs suscitare nō potuit sic leg. i. 4. Re. 4. Secūda pars.

Ecundo cum dicitur Et ecce mulier.

tangit secreta emorysse. i. sanguinarie sanatio. vbi qttuor facit. prio eīm tāgitur genus īfirmitatis // ꝛ ecce mulier // vbi notat sexus fragilitas // q̄ sanguinis fluxū patiebat // ecce passiōis q̄litas // duodecim annis // ecce tpis diuturnitas. In euāgelio beati marci his trib⁹ supaddunt qttuor. primū ē q multis se medicis exposuerat. 2m q oīa sua erroganerat. tertiū q nihil ꝑfecerat. quartū q ēt deteri⁹ habebat. ꝓ hac eteīm īfirmitate curāda ille celestis expectabat medic⁹. q nris sanādis languorib⁹ ꝓpriū effudit sanguinē. Secūdo tāgit hui⁹ mulieris deuotio quo ad qttuor. primū ē fiducie securitas // accessit // ꝯfidēter nō obstāte q eēt ex lege imūda. cui nō erat licitū cōicare cuiq3. hebre. 4. adeam⁹ cū fiducia ad thronū glie ei⁹: vt miam ꝯseqmur. Secūdū ē verecūdie honestas // retro // erubuit ei3 ī facie apparere. Tertiū ē pfecta hūilitas // ꝛ tetigit fimbriā // .i. extremā oram vestimēti ei⁹. xps eīm habuit fimbrias iacictini coloris ī qttuor angulis vestimēti 2m ꝑceptum legis. nūeri. 15. indignā se reputauit hec mulier pedes xpi vl plenitudine3 tāgē vestimēti. iō tetigit fimbriā. Quartū ē ꝯsideratōis ītimitas // dicebat ītra se // .1. Re. 1. porro anna loquebat in cōde suo tātūq3 labia ipsi⁹ mouebāt. Quītū ē fidei sinceritas // si tetigero tātū vestimēta ei⁹ salua ero // raban⁹ ī desꝑatis inquit causis magra ē extrema necessitas. unō desꝑās hec mulier ab oī hūano auxilio didicit ex vestimētis xpi posse adipisci salutē. ꝛ docuit nos hec mulier q̄tū sit corp⁹ xpi q̄ in fimbria tātū mō. trauit eē salutis. Tertio ponit hui⁹ fidei cōmēdatio // ꝛ hies⁹ cōuers⁹ ꝛ vidēs eā // mar. ꝛ luc. hūc locum supplēt. dicūt eīm q ꝯstatī sanata ē mulier ad tactū fimbrie ꝛ sēsit q sana eēt. xps autem cognoscēs vtutē q̄ de illo exierat cōuers⁹ ad turbā dicebat. qs tetigit vestimēta mea. cūctis aūt negātib⁹ dixit petr⁹ ꝛ q cū illo erāt discipuli. ꝑceptor turbe te ꝯprimūt ꝛ affligūt. ꝛ tu dicis qs me tetigit // ꝛ dixit hies⁹. aliqs me tetigit. nam et ego noui vtutē de me exisse. ꝛ circūspiciebat vidē eā q̄ hoc fecerat. vidēs aūt mulier q nō latuit tremēs venit ꝛ ꝑcidit ad pedes ei⁹. ꝛ ob quā cām tetigerat eū indicauit corā omni ꝑplo. ꝛ quēadmodū cōfestī3 sanata sit. ꝛ tūc xps // dixit illi. ꝯfide // ecce securitat. s fiducia // filia // ecce caritatis gratia // fides tua te saluam fecit // ecce credulitatis efficacia. ꝓba ī vgilio. cētona via prima salutis. intemerata fides et mens sibi ꝯscia recti. Quarto ponit hui⁹ mulieris sanatio // ꝛ salua facta est mulier ex illa hora // ex illa v3 hora q̄ fide xp3 tetigit. Querit Cris. qre hāc mulierē latere volēte3 manifestauerit. Et ad hoc gre. cās adducit. prīa ne mulier habēt ī se cōsciē remorsū. q ꝯtra legis ꝑceptū sanguinaria xpm tetigerat. Secūda vt ipa3 corrigeret: q estimabat xp3 latē. Tertia ut fidē ei⁹ cūctis ī exemplū ostēdēt. Quarta vt monstraret se oīm cognitorē. Quita ut ostēdat quōz de⁹ ꝯstit sāguīs fluxum. Sexta ut ī fide archisinagogū dirigat ob quā ēt cā3 eā sanauit priusq3 ad filiā eius ventret. iō ut ide3 dicit fidelior fuit mulier archisynagogo. ille enim medicum

trāsi ad fo huius seques volumi ...

que reuera poss. det principatū i rebus hu manis · sicut quidā dixit. qd natura negat nemo feliciter audet. huic debem⁹ q̄ nr̄e etati conueniūt sicut dicit aplus. cū essem puulus loq̄bar cogitaba3 vt puulus · sa piebā vt puul⁹ · q̄n aūt fact⁹ sum vir eua cuaui ea que erāt puuli. ⁊ exīde ad mores etatis ꝓcedamus mature. Vltima v̄o re solutio nature ī morte ē: quādo redditur corp⁹ terre ⁊ spūs ad deū qui fecit illu3 vt dicit ecclastes. Quiti cesaris dominiū erit ī die nouissimo hic eīm īfern⁹ ē cedēs re uera reprobos tūc ad penā que hui⁹ cesa ris sūt dabūtur eidē dicēte iudice. ite ma ledicti in ignē eternū qui patus ē dyabolo ⁊ angelis ei⁹. illi aūt que sūt dei ḡta p̄desti natione ītrabūt cum illo in gaudiū eternū Quod nobis prestare dignetur ⁊c̄.

Dominica. 23. post penthecosten ⁊c̄.

Prima pars.

Loquente hie su ad turbas

ecce princeps vn⁹ accessit ⁊ adorabat eum ⁊c̄. Mat. 9. istud idē legitur Mar. 5. ⁊ Luc. 8. in negociationib⁹ seculi nō pri⁹ rem possid3 venalē qui pri⁹ obtulit pretiū sed q mai⁹ sile recitat historia p̄sentis euāgelii. quia prīceps salutē filie postulās priꝰ obtulit xp̄o fidei pretiū. s3 mulier sanguis fluxū patiēs quoniā efficaci⁹ credidit: celerius ē ꝯsecuta salutē. Igiť tria istud euāgeliū ꝯtinet. primū ē principis deuota supplica tio ꝓ filia. s̄m ē secreta emorroysse sanatio ī via. ibi. ⁊ ecce mulier q̄ sanguis. tertiū ē mira puelle suscitatio. ibi. ⁊ cū venisset hie⁹ ī domū. Circa primū q̄ttuor tāgūť. nā p̄mittiť xp̄i eruditio // loquēte hiesu ad turbas // facta fueāt xp̄o adistil' Jo. bap: vna qō q̄re v3 ipsi ⁊ discipuli phe̊o⁊ ieiu nabāt frequēter · discipuli aūt xp̄i nō ieiu nabāt. Et ip̄e respōdit q̄ duab⁹ ex cāis nō dū artabātur ieiunio · vna quidē rōne sue p̄sētie gaudiose · q2 nō dūt filii sp̄oſi affligi ieiunio q̄3diu cū illis ē spons⁹. altera cā est q2 adhuc erāt discipuli veteri vita carna les · ieiuniū aūt ad spiritual' vite ptinet no uitatē · noua aūt veterib⁹ nō sūt iūgēda si cut duplici declarauit exēplo sc3 vestimē ti ⁊ vini · volēs eīm vestimētum repare antiquū nō adhibet ꝯmissurā. i. ꝯiūcturā noui panni · q̄ maior fieret fractura nouo pāno vet⁹ trahēte. alterū exēplū fuit no ui vini · qd ī veteres nō mittiť vtres: q2 vtres disrumpet ⁊ effūderetur uinū. his docemur exēplis: q2 noue cōuersatiōis ha bitus nō est dandus eis qui adhuc carnis nō deserūt veterē vitam. dirumpiť enim talium ꝓpositu3 · ⁊ peior scissura fit. ideo beatus Ber. ad monasteriū veniētibus dicebat. si huc venire cupitis corpa exte rius reliquite · soli spūs intrēt. In alio ex emplo documētū ē: ne vite noue feruorē q̄si nouū vinū vllus ītromittat ī cor ad huc vetera sapiēs. nā frangiť cor piter et corp⁹ nimio feruore spūs ī sui prīcipio bu liente. Quō aūt corrigēda sit vita carna lium acta p̄sentis euāgelii manifestāt dū recitať emorroysse sanatio ⁊ puelle suscita tio · nā vtraq3 domico est repata tactu. Secūdo poniť humilis prīcipis accessio // ecce prīceps vn⁹ accessit // Mar. ⁊ Luc. etiā prīncipatū eius exprimūt. nam dicūt q̄ erat princeps synagoge · ⁊ nomē ei⁹ yai rus qui illuminās interpretať · aut vigi lie. q̄ta v̄o humilitate ad xp̄um accesse rit vterq3 īsinuat qui dicunt q̄ ꝓcidit ad pedes ei⁹. nemo eīm accedit ad xp̄um nisi hec tria habuerit sc3 principatū vitioru3 qd v3 illis domineť longe naq3 a peccato ribus salus. iō dicit subiectis vitio⁊. dis cedite a me qui opamini iīquitatē. Itē re quiritur illuminatio fidei vt sit yair⁹ illu minatus. ps. accedite ad eum · sed ut hoc fieri possit illuminamini ⁊ facies vr̄e non

ꝯfundētur. Itē requirit mentis hūilitas. deus eīm supbis resistit. hūilibus vo dat grām. 3° ponit eiusdē pricipis flebil' sup plicatio q̄ ꝯtinet q̄tuor. primū qd ē cult⁹ diuinitatis // ⁊ adorabat eū // cultu latrie q soli deo debet // dicēs. domie // ecce ꝓfessio ptātis. sapie. 16. tu es domine qui vite et mortis habes ptātem. ⁊ deducis ad portas mortis ⁊ reducis. Itē exponit ꝯditio necessitatis q̄ attestat caritati // filia mea mō defūcta ē // sed huic dicto abiicit. quia Mar. dicit ꝙ erat ī extremis. Luc. uero dicit ꝙ moriebat. Solutō q2 qd ī modico defic tq̄si eē reputat. iō prīceps iste ꝓpinquā morti filiā mortuā reputabat. vl' cōnicīebat eā iā mortuā. q2 recedēs a domo laborantē in extremis reliq̄rat. vel ꝑm Cris. q2 ꝯsuetudo rogantiū est ꝓpriā augē miseriā: iste vt ampli⁹ xp̄m ꝓuocaret dixit filiā eē mortuā. Itē petit subuētio pietatis // sz veni impone manū tuā sup eā // nouerat verū eē qd dicit Ysa. 9. ecce non ē abbreuiata man⁹ ei⁹ vt saluare nequeat cū eīm aperit manū suā īplet oē aīal benedictiōe. Sed querit cur iste nō arguit petēs xp̄i p̄sentiā sicut arguit regl'us. Jo. 4. q rogabat vt xp̄s descēderet ⁊ sanaret filiū ei⁹. dicit eīm illi xp̄s increpādo. nisi signa ⁊ ꝓdigia videritis nō creditis. Respondendū ē ꝑm Aug. q2 lz silia habuerit vba in petēdo. hui⁹ tamē fides maior fuit q̄ de illi⁹. nā ille petebat xp̄i aduētū anteq̄z fili⁹ moreret nō putās eū mortuū suscitare posse. iste vo etiā ad mortuā filiā inuitabat. Itē ponit ꝯfidētia spei // ⁊ viuet // hec ē illa man⁹ q̄ mūdū ꝓduxit ex nihilo. que sīū formauit homīes in viuētez aiaz. ī q fons vite ē. iō solo tactu potuit vitā conferre. Quarto ponit supplicatiōis exauditio // ⁊ surgēs ihes⁹ // ab ope p̄dicatiōis qd aliquādo rōe necessitatis īminētis pretermittēduz ē // sequebat eū // p̄cedebat eiz p̄r puelle celeritanx⁹ ꝓ salute ei⁹ // ⁊ discipuli eius // sicut discipuli medicoꝝ illis ꝯmittātur cū ad īfirmos accedūt. Mar. addit hoc loco ꝙ tam multa turba seq̄bat xp̄m vt etiā eundē ꝯprimerēt. currebāt etei3 oēs q predicatiōi affuerāt: ut suscitatōez puelle mortue viderēt. Nō sicut dic̄ Aug. sup ps̄. 85. cū oram⁹ deo loquimur cū vo legētes dīna meditamur. tūc deus loquit nobis. sz hīc etiā vt dicit Ber. in speculo monachali hauriūtur aq̄ q̄ ī orōe fundūtur. vnde xp̄o loquēte hbis p̄inceps accessit adorās eū. q2 cū in meditatiōe ipse loquit nobis. tūc ad orōnis ꝓuocamur deuotionē. Et possūt hīc elici decē ꝯditiones q̄ requirūtur ī orōe ad hoc ꝙ sit exaudibilis. pria qdē ut sit de prīcipalib⁹ bōis iō dr̄ cuidā nescitis qd petatis. ⁊ Jaco. 4. petitis ⁊ nō accipitis eo ꝙ male petatis iō q orabat h° loco // prīceps erat // Scda ꝯditio ē vnite intētiōis vt sit // vn⁹ // intētiōe nō ī diuersa cogitatōe dispars⁹. 1. cor. 6. Qui adheret deo vn⁹ spūs ē cū illo. Tertia ꝯditio ē desiderii appropinquatio. vñ dr̄ ꝙ // accessit // desiderio sic publican⁹ a lōge stās reatu ꝯsciē sz appropīquās desiderio. ps̄. desideriū cordis eoruz audiuit auris tua. Quarta ꝯditio ē illūinate cognitiōis vt his q petit se credat posse obtinere. iō iste prīceps // Yair⁹ // dict⁹ est q̄ si dei lumē. Marci. 11. oē qd orātes petitis credite ⁊ accipietis. Quīto req̄rit ꝙ sit deuote veneratiōis // qa adorabat euz // ps̄. uēite adorem⁹ ⁊ ꝓcidam⁹ añ deū. Sexto ꝙ sit ve humiliationis. ⁊ h° notat ī eo ꝙ ꝓcidit ad pedes xp̄i. Gen. 18. loq̄r ad dñz meū cū sī3 puluis ⁊ cinis. Septio o3 ꝙ sit timide ꝯsideratōis. ⁊ h° notat q2 dñm euz ꝯfess⁹ ē. Mal'. 1. si ego dñs vbi ē tīor me⁹ h° ē septimū donū spūs tīoris dñi quo btī sūt paupes spū. Octauo req̄rit ꝙ sit prudentis explicatōis: vt explicet orās suaz miseriā. nō sicut quidā dicunt deus nouit quid nobis expediat quare ergo oportet

Reuertere ad ... Verduna ...

ducebat huic vo tact⁹ fimbrie sufficiebat Nō bm Ambro. hec mulier fuit martha nam vt dicit idem, duabus sororibus et vnico fratri mira christ⁹ beneficia contulit duz largū sanguis fluxū siccauit in martha: dū demones expulit de maria: dū corp⁹ rediuiui spūs cō.trinxit ī lazaro. et recitat Eusebi⁹ ī eccl'astica historia q̄ hec mulier sanata ob xp̄i reuerētiā imaginez ei⁹ iussit fieri ī curia sua cū sculptura vestiū ꝛ fimbria ꝓut viderat hr̄e xp̄z eo tp̄e quo tāgēs eū sanata fuerat: cūq̄z crescentes herbe sub imagīe tāgerēt vestiméta ei⁹: cū pri⁹ nulli⁹ eēnt vtutis notabil' extūc multis lāguorib⁹ erāt remediū sanitatis. dū vo ista imago ī cesarea phillypi a fidelib⁹ deuotiōe frequētaret. sicut dič hiero. 6. li. historie triptite supueniēs iulian⁹ apostata īimic⁹ xp̄iani noīs āmouit xp̄i imagīē ꝛ suā ibidē collocauit q̄ fulmīs ictu ꝑcussa ī puluerē ē redacta. Nō q̄ sāguinis fluxū patiť q carnis vitio subiect⁹ fluxu maculať luxuīe. Ysa. prīo. manus vr̄e. i. opa sanguīe plene sūt. hic tal' moll' ꝛ effemiātus mulier poti⁹ dz dici q̄z vir. isti sūt effemīati q apparuerūt ī terra. ꝛ fecerūt abhoīationes gētiū tp̄ibus Roboaz sicut dr̄. 3. Re. 14. dī aūt roboā latitudo vl' īpet⁹ aut īclinatio seu dissipās: quōm effemināť viri cū subest latitudo subiect libertas apta. tūc eīm seqť passiōis īpet⁹ p⁹ hoc īclinatio opis. vltio est dissipatio oīum bonoꝝ: nāe fortune ꝛ gr̄e. sicut pz d filio ꝓdigo q luxuriose viuēdo. oē sibi datum subē prīmoniū dissipauit. quōz autē duodenari⁹ nūer⁹ ē superhabūdās duodecim ānis huic subiacet vitio. q suphabundāter deligť ī eo. Et attēde vt dicit mar. q̄ hec mulier mlta fuerat ppessa. q̄ multa sustinēt luxuriosi dura. amara vba eorum ēt quos amāt. ꝛ amariora facta. molestias corpis. cecitatē mētis. dāna rexpodia hoīum. dispendiū fame. Itē errogāt oīa ꝓ voluptate carnis etatez decorē vigorem vitā seipsos ꝛ sua. exemplū hēm⁹ ī sichem filio emor. q sua seip̄ ū vitā ꝑpriam cū regno morti exposuit ꝓ dina. Itez querūt aliquādo medelā cōtra istā passionem. vel vana gaudia. vel occupatiōes īutiles. aut ēt lacrimas stulti effundūt. sz nihil ꝓficiūt. q̄ vt dicit vgili⁹. amor nō talia curat. iō semper habent pei⁹. vnde Hiero. sup osee. li. prīo. luxuria ingť īsatiabil' ē voluptas. ꝛ q̄to magis capiť. tāto magis vtētib⁹ se sitim creat. vires in fornicatiōe deficiūt. ꝛ fornicādi desideriū nō quiescit. nemo igiť ab hoc vitio poterit emūdari: nisi per xp̄m q ē fons patens domui dauid. ꝛ habitātib⁹ hierlm ī ablutionem pcōris ꝛ mēstruate. sicut dr̄ zach. 13. igiť ad hūc fontē accedāt ꝯtriti. retro stēt verecūdi. dicāt cōfessi. tangāt emūdati. nā mulier illa q̄ erat ī ciuitate peccatrix. sic accedēdo. sic retrostando. sic plāgēdo sic osculādo: suoꝝ lauit lacrimas peccatorum. ezech. 16. laui te aq̄ pnīe. ꝛ emūdaui sanguīem tuū ex te. qd orauit dauid dicens. asperges me domīe ysopo. ꝛ mūdabor ꝛc̄. Sed videam⁹ q̄nā sit fimbria vestimenti xp̄i. c⁹ tactu carnis flux⁹ restrīgitur. vestimentuz eteniz xp̄i ē hūanitas ei⁹. sicut dr̄ ad phil'. 2. q̄ hītu est īuentus vt hō. hec ē tunica talaris ioseph ꝛ polimita tincta hedi sāguine. hoc ē palliū iude lotū in sanguīe vue. de quo Ysa. 63. quare rubrū est indumentū tuū ꝛ vestimenta tua sicut calcantiū in torculari. hec est tunica iacinctina pontificis. vnde pendent mala aurea ꝛ tintinabula. hec est caritatis vestis nuptialis. quoniā vt nos sibi amore nuptiali cōiungeret talem vestem induit. Fimbria vo cū sit extremitas in vestimento. passio filiī dei ē ī carne vbi uestimētū illō hūanitatis tāq̄z ī fīnio ꝯsumatū ē. Io. 19. eo clamāte cōsumatum est. ꝛ iacinctini coloris id est celestis merito

fuit hec fimbria· quoniā celum aperuit
nobis· et dispositione celesti sic passus est
sicut dixit ptātē hēo ponēdi aīam meā.
ꝛ pylato. nō habēs inqt ptātē ī me vllā:
nisi datū eēt tibi desup. q tetigerit hāc fim
briā a carnis fluxu mūdabit. tāgit aūt cre
dēdo meditādo amādo cōpatiēdo ꝛ sentiē
do ea q̄ sūt mortis ꝛ passiōis xp̄i. ad phil'. ꝛ
Hoc sentite ī vobis qd̄ ꝛ ī xp̄o iesu. nul
lū etenim ē remediū efficaci⁹ ꝯ carnis lasci
uiā: q̄ passiōi xp̄i ꝛ morti· tāgēdo ꝛ sētiē
do cōicare. sentiam⁹ ergo hāc fimbriā. i.
mortē ei⁹ pcipiam⁹. scim⁹ aūt q̄ꝛ q morte
pcij it viuēs morit. ꝛ nos ꝯfigurati iux
ta aplm morti ei⁹ viuētes illi: morimur
carni. Ro. 6. si ꝯplātati facti sum⁹ simitu
dini mortis ei⁹: sil' ꝛ resurrectiōis erim⁹
sciētes q̄ꝛ vet⁹ hō nr̄ sil' crucifix⁹ ē ut de
struam⁹ corp⁹ peccati· vt vlt̄ nō suiam⁹
pc̄ō. igit exhibite vos deo tāq̄ ex mortu
is viuētes. n̄ solū aūt iste tact⁹ mōtificat
vitia: sꝫ ꝛ pteritū emūdat fluxū sanguis
suo imaculato sanguīe. col'. 1. Recōcilia
uit nos ī corpe carnis ei⁹ p mortē. exhibē
vos scōs ꝛ imaculatos ꝛ irreph̄ensibiles
corā ipso. Itē nō allegorice q̄ꝛ mulier ista
sanguīe fluēs gētilitas fuit· q̄ꝛ eiꝫ relicto
vo deo: colebat creaturā: iō fluxit sāgui
ne. trāsgressiōi nāq̄ pmi p̄cepti decalogi
de vno deo adorādo· respōdet pria plaga
egipti sm Rabanū ī q̄ flumīs aq̄ ꝯuersa ē
ī sanguinē. fluui⁹ ē curs⁹ vite nr̄e. sic pru
dens illa Thessuites oēs inqt morimur·
ꝛ sicut aq̄ dilabimur sup terrā q̄ nō reuer
tūtur. hec vo aq̄ ī sanguinē ꝯuertit· cum
flux⁹ vite carnis voluptate ꝛ sāguis ma
culat. qa vo gētes deo vo ptermisso suī
erūt creature poti⁹ q̄ creatori· corrupti
bilis hōis imaginē volucrū q̄drupedū et
serpētū venerātes: iō iusto dei iudicio p
missi sūt labi ī oīa flagitia carnis· ꝛ flux⁹
vite eoꝝ ī carnis sanguinē ē ꝯuers⁹. Sic
eīm dicit apl's Ro. 1. ꝓpt hoc tradidit illos
de⁹ ī desideria cordis eoꝝ in imūdiciā vt
ꝯtumeliis afficiāt corpa sua ī semetipsis.
nā tradidit illos de⁹ ī passiōes ignominie
nā femīe eoꝝ ꝛ masculi mutauerūt nālē
vsuꝫ ī eū q ē ꝯ nām. Et attēde q̄ꝛ duodeci
annis hac laborauit ifirmitate: ꝛ duodeci
erat annoꝝ filia pncipis moriēs. tūc eiꝫ
cepit gētilitas cultu idolatrie fluē sangui
ne· cū synagoga tpibus Abrahe genita ē
attēdēte itaq̄ domio ad pricipis filiā sus
citādaꝫ· ecce gētilitas puenit illa vsq̄ ad
finē siculi mortua remanēte. sicut dic ps̄.
Ethiopia p̄ueniet man⁹ eius deo. Ro. 11.
Quod q̄rebat isrl' hoc nō ē ꝯsecut⁹· elec
tio aūt gentiū ꝯsecuta ē. Sed videamus
quō gētilitas sanata sit· accessit eīm obe
diēdo· retro accessit imutādo. Hie. prēꝫ
vocabis me· ꝛ post me igredi nō cessabis.
vel retro accessit· q̄ꝛ iā xp̄o ī celis assūp
to credidit. ad priora eīm ipsi⁹ nō appropi
quabit. Gen. 16. hic vidi posteriora vidē
t. s me. tetigit ēt hec mulier credēdo. naꝫ
ꝛ Thomas credidit tāgēdo. hic tact⁹ ē p
ceptio fidei certa· q̄ magis eo a nobis re
moto ī celis facta ē q̄ adhuc ipso p̄sēte· iō
alteri cuidā mulieri eū tāgē volēti ante
celi ascēsuꝫ. noli inqt me tāgē· nōdū eīm
ascēdi ad prēm meū. tetigit aūt fimbriam
vestimēti ei⁹. vestimētū xp̄i vl' ē cogna
tio hūani generis quam induit sm Amb.
li. de fuga seculi p corpis huiusmōi suscep
tionē. vel sm eūdē vestimēta ei⁹ itelligi
bilia vtus dīna ē· q̄ mūdū iduit· ꝛ tanq̄
eo amict⁹ fulget ī oibus. oīa eīm creata
vestimētū ē deitatis· p qd̄ lumē claritatis
ei⁹ emicat· sicut ī trāsfiguratiōe patuit.
aut vestimēta ei⁹ sūt figure vtriusq̄ te
stamēti ꝛ eccl'ie sacra: quib⁹ velat diuini
tas. dicēte Dyonisio prio caplo ecclasti
ce yerarchie. neq̄ eiꝫ possibile ē nob lucē
alit dīnū radiū nisi uelatiōe sacroꝝ vela
minū. tlib⁹ idumētis velat vitas iterim
quousq̄ aptis uultib⁹ nudā se offerat ꝯtē

plandā. hoꝝ vela minū extrema fimbria scripta ꝛ sacra sūt noui te tamēti: quorū tactu gētes sanāt ꝛ mūdātur nō līa sꝫ spū qd nūqꝫ potuit lex antiq̄ pficē. sic dr̄ ephe. 5. xp̄s semetipm tradidit ꝓ eccl'a: vt illā sctificaret: mūdās eā lauacro aq̄ ī v̄bo vite: vt exhibēt ipse gl'osaꝫ eccl'aꝫ: nō habentem maculā neꝫ rugā aut aliqd huiusmōi sꝫ ut sit scā ꝛ ī maculata. Tertia pars.

Ertio cū dicitur Et cum uenisset

ꝛc. tāgit puelle suscitatio. Hoc autē loco mar. ꝛ luc. dicūt ꝙ xp̄o differēte venire ad domū pncipis. ꝛ loquēte ī ꝯspectu ppl'i ad mulierē q̄ a fluxu sanguis sanata eāt ecce venerūt nūtii ad pricipē dicētes. qꝛ filia tua mortua ē. qd vltra uexas mgr̄m. Quo audito hie's dixit. Archisynagogo noli timē tātūmodo crede: ꝛ sana erit. veniēs ergo domū pricipis. suscitauit filiaꝫ ei9. vbi q̄ttuoꝛ tāgūtur. primū ē plāgentiū vana lamētatio // ꝛ cū venisset hie's ī domo pricipis ꝛ vidisset tibicines // sic dicūtur tibia canētes. hoc eīm musicū istrumētū primit9 ex antiquo funerib9 plāgendis adhibitū ē vt dic̄ Ysidoꝛ9: quo ꝓuocabant parētes ad luctū. ꝛ sūt tres pompe funeꝝ poti9 viuoꝝ solatia: q̄ꝫ remedia moꝛtuoꝝ vt dicit Aug. // ꝛ turbā tumultuantem // ī ꝑpatiōe funeraliū. hic ēt tumultus erat plāgētiū ꝛ flētiū. nā vt dicit mar. uidit tumultū ꝛ flētes ꝛ vllulātes multuꝫ. hic ploꝛat9 vanitatis ē: qꝛ moꝛtui plāgūt moꝛtuos. cur poti9 nō plāgūt seipsos. nihil ēt luctu dignū ē nisi culpa: moꝛi aūt nāle ē. Legim9 tñ xp̄m dominū ī moꝛte lazari plāxisse. sꝫ vt dicit Ambro. nr̄am plāxit miseriā. qꝛ prīo peccāte hoīe moꝛtis penā meruim9. 2° ponit merētiū pia cōsolatio // dicebat // eiꝫ // recedite nō est eniꝫ moꝛtua puella sꝫ doꝛmit // Beda. hoībus ingt moꝛtua erat: q suscitare nō possūt deo aūt doꝛmiebat ī cui9 dispōne ꝛ aīa recepta viuebat: ꝛ caro resuscitāda gescebat. vñ ꝓ defunctis oꝛat eccl'ia. de9 cui oīa viuūt ꝛ cui nō pereūt coꝛpa nr̄a: sꝫ mutāt ī melius // ꝛ deridebāt eū // quoniā certū ill' erat ꝙ eēt moꝛtua. ecce qꝛ plangētes facti sunt irrisoꝛes. ꝛ v̄e derisio erat flet9 ille moꝛtaliū. qꝛ ad moꝛtē ꝑpetrātes plāgebāt moꝛtuum. si plangēdi sūt moꝛtui: coꝛ prua uita magis dolēda ē. 3° ponit mira deitatis opatio. ꝛ prīo quidē tumultuātes mādauit eiici // ꝛ cū eiecta eēt turba // nō merebant resurrectionē vidē q plangebāt moꝛtuum. ꝛ eū q resurrectio ꝛ vita ē irridebant. 2° cūctis eiectis ip̄e // ītrauit // ꝛ vt dicūt mar. ꝛ luc. nō pmisit secū īgredi: nisi pr̄em ꝛ mr̄eꝫ puelle ꝛ tres ex discipulis suis. s. petrū ꝛ iohannē ꝛ iacobū fr̄em iohannis. 3° opatio seqt // ꝛ tenuit manuꝫ ei9 // 4° ponit ei9 īperiū // ꝛ dixit // cum clamoꝛe s̄m lucā vt a circūstātib9 audiret. ne aliqd suspicaretur ī ope deitatis eē magicū // puella surge // 5° qꝛ ipse dixit ꝛ facta sūt. seqt vite beneficiū // ꝛ surrexit puella // cuius mōi resurrectiōis duo signa mar. tāgit. vnū qꝛ ābulabat. alteꝝ qꝛ iussit illi dare māducare. 4° ponit h9 rei fame dilatatio // ꝛ exiit fama hec ī vniuersā terraꝫ illā // . s. ꝓuītie galilee. Et attēde qꝛ v̄t9 dīna nō pōt occultari. ipse xp̄s turbis eiectis paucis arbitris clā ī domo pn̄tib9 suscitauit puellā. qb9 vehemēt p̄cepit ne rē factā alicui diceret: sic referūt mar. ꝛ luc. ꝛ tñ rei magnitudo latē nō potuit. modicuꝫ eīꝫ ē v̄bis extēdē famā vt dic̄ ꝓba. sꝫ uirtus tāte ē efficacie: ut q̄to occultat: tanto āpli9 ꝓdeat. nec v̄t9 eē manifestat: nisi cū laudib9 abscōdit hoīuꝫ. Nō qꝛ beat9 gre. 4. mo. dic̄ ꝙ pcm̄ q̄ttuoꝛ mōis agit ī coꝛde ꝛ q̄ttuoꝛ aliis mōis ī ope ꝑpetrat. ī coꝛde qdeꝫ agit prīo suggestione aduersarii tanq̄ꝫ serpēte. Itē delectatōe carnis quasi muliere. Itē consensu spiritus tanq̄ꝫ uiro

Itē defensiōis audacia. vnde se defēdens
dixit adā. mulier quā dedisti mihi sociaꝫ
dedit mihi ⁊ cōmedi. In ope vero q̄ttuoꝛ
rurs⁹ mōis peccatū cōmittit. prīo qdē la⸗
tēter agit. 2° absq3 verecūdia a⸗ it ī pub⸗
licū. 3° ī ꝯsuetudinē ducit. 4° ſtā spe ve⸗
nie aut certa desperatiōe nutrit. Sciēdū
aūt q̄ sicut emoꝛri ista certā significat pec
cati spēm: ita puella ī domo moꝛtua deter
minatū ꝓcessū cuiuscūq3 peccati signat. ⁊
prīo quidē sig̃t peccatū adhuc existens in
coꝛde anteq̄3 ꝑ audaciā defendat. nā ſm
Lucā hec puella moꝛiebat. ſm Mar. erāt
ī extremis. ſm Mat. iā mōtua erat. mo
rit quidē aīa veneno suggestiōis accepto
laboꝛat aūt ī extremis delectatiōis reso⸗
lutione. s3 moꝛtua ē ꝯsensu q̄si veneno ad
coꝛ ptīgēte. Itē hec puella q2 ī domo mō
tua erat ſm Gre. pōt ēt significare pecca
tū opis adhuc latētis. ⁊ q2 nō sūt manife⸗
standa occulta crīa: iō ad suscitationē ei⁹
pauci admissi sūt. ⁊ mādatū ē ne res iret
ī publicū. s3 q2 moꝛs adolescētis vnici vi
due sig̃t iā peccatū manifestuꝫ. iō publice
suscitat⁹ ē. Quia vo moꝛs lazari q̄tridu
ani iā peccatū ex ꝯsuetudīe īualescēs. sig
nabat iō publice ⁊ cū clamoꝛe atq3 lacrīs
xp̄i ad vitā rediit. 4⁹ vo moꝛtu⁹ nō legi
tur suscitat⁹ a xp̄o: de quo dixit. dimitte
moꝛtuos sepelire moꝛtuos suos moꝛtui
moꝛtuos sepeliūt: cū peccatoꝛes fauēt pec
catoꝛib⁹. Per hāc igit puellā moꝛtuā ī
domo: tres grad⁹ peccati cōdis: ⁊ ꝑmus
ꝓcess⁹ mali opis sig̃tur. tibicīes huic aīe
moꝛtue funeralia ꝓsequētes. maligni spi
rit⁹ sūt tristi ēā carmīe demulcētes. cum
aut suggerāt culpā graue nō eē aut etati
ꝑcēdū. aut ex īprouiso ꝯtigisse. s3 vltius
nō futuꝝ. aut filia alios agē. aut dei picta
tem ꝓnā eē ad miserēdū. aut subeē pnīe
spatiū. hec sūt mesta carmīa demonū que
moꝛtuā aīaꝫ n̄ suscitāt. s3 ad foueā ducūt
q̄b⁹ carmīb⁹ Boetiū illū phūꝫ demulce⸗
bant. donec sūma ph'e tale lugubre car⸗
mē āmouit. Ysa. 5. Cythara ⁊ lyra ⁊ tim
panū ⁊ tybia ⁊ vinū ī ꝯuiuiis vr̄is ⁊ opus
domī n̄ respicitis. nec opa manuū ei⁹ ꝯsi⸗
deratis. ꝓpterea duct⁹ ē captiu⁹ pplīs me⁹
q2 nō habuit sciaꝫ. ⁊ nobiles ei⁹ īterierūt
fame. ⁊ multitudo ei⁹ site exaruit. ꝓptēa
īfern⁹ dilatauit aīaꝫ suā. ⁊ apperuit os su
um absq3 vllo tmīo. ⁊ descēdēt foꝛtes ei⁹
⁊ ppl's ei⁹ ⁊ sublimes ei⁹ ⁊ gl'osi ad eū. Itē
turba tumultuās ē ꝯfusio cogitatuū. cir
ca moꝛtuā aīaꝫ īpoꝛtune sonās. vn̄ gre.
31. moꝛa. ca° .29. prīa inq̄t vitia decepte
mēti q̄si de q̄dā rōe se īserūt. s3 inumēa q̄
sequūt. dū hāc ad oēꝫ insaniā ptrahūt: q̄si
bestiali clamoꝛe ꝯfūdūt. S3 venit hies⁹
ad domū ꝯ'cie n̄re īuocat⁹. venit īq̄3 oc⸗
cultis īspiratiōib⁹ aptis admonitiōibus.
tpalib⁹ flagellis mētē ꝯcutiēs. sicut mala
ancilla pulsāte dn̄a ad hostiū ꝯcutit. ⁊ pri
mo qdē ꝯsolatoꝛes tibicīes eiicit ⁊ turbā
cogitatōuꝫ sedat strepitātiū ad q̄ eiiciēda
si vbū īspiale nō suffecerit ēt flagello d' fu
nicul' facto. vēdētes ⁊ emētes de templo
eiicit. Deīde ꝓmittit speꝫ vite dicēs. nō
ē moꝛtua puella. s3 doꝛmit. hoī moꝛtua ē
q̄ sua v'tute de moꝛte culpe ad vite grām
redire nō pōt. deo aūt solū illud ē moꝛtuū
qd' vite beneficiū respuit // s3 doꝛmit // vm
bra moꝛtis doꝛmitio ē. ⁊ phīa de Boetio.
Letargū inq̄t patit. doꝛmit aūt q2 ⁊ si pec⸗
cati sōpno occupat. tū venie grāꝫ suscipit
s3 videam⁹ ne sōpnus ille lōgioꝛ sit. hoꝛa
ī q̄t aplīs ē nos de sōpno surgē. ꝓprioꝛ eīm
sal⁹ n̄ra aduenit. s3 videte q2 huiusmodi
speꝫ vite deridēt tibicines. id ē cogitōnuꝫ
tumult⁹. si dicat xp̄s viuet aīa hec. ille ī
pudēter derisoꝛie se offerūt coꝛdi. nūquid
īquiūt sine nobis eē poteris. sic beato au⸗
gustino cū aīam ei⁹ suscitare vell3 xp̄us
submurmurabāt nuge ⁊ vāitates ꝯsuete
dicētes. dimittis ne nos. ⁊ a momēto isto
nō erim⁹ tecū ī etnū. ⁊ a momēto isto non

tibi licebit· z illud vsq3 ieternum· z q̄
suggerebāt. Tertio ītrat saluator aīa3
ītima p̄cordia penetrās· oīa discutiens
mīma· pquirēs abscondita· illu trans
obscura· viuificās mortua· disponēs ī
ordinata. talem suscipiamꝰ hospitē leti
medicū languidi· vitā mortui· dicētes
suscepimꝰ deus mīam tuam ī medio tē-
pli tui. Quarto manū tenet: cū opus p
hibet iam mēte ꝯceptū. vel manū tenet
cum occultū peccatū ne vlteriꝰ pcedat
retinet. ps. tenuisti manū dextra3 meā
z ī volūtate tua deduxisti me. pº. Re.
25. viuit dominꝰ qui phibuit me· ne fa
cerem malū istud. Ambro. dicit. beatꝰ
ille cui manū tenet sapīa· vtina3 meos
quoq3 teneat actus· teneat manū iusti-
tia· teneat dei verbū· īducat ī penetra-
lia sua· spūm auertat erroris· ꝯuertat
salutis· dari mihi iubeat māducare· qa
panis celestis ē dei verbu3. 5º dei ver
bum vite v̄bo vitam tribuit. dicens.
puella surge. O vtinā clamor iste v̄bi
domi· uerbū pr̄is suscitet mortuā aīa3
meā· z audiā quid loquat̄ ī me dominꝰ
deus· z liquefiat aīa mea: vt dilectꝰ lo
cutus ē mihi. Sexto loco vita īfundit̄
surgit iacēs· z ad suprema erigit̄· ambu
lat· q̄ priꝰ cum pedibꝰ ligata erat· z ī bo
no puehitur. datur illi cibꝰ v̄bi spūalis
q̄ terrena tātummō sapiebat. ẜ nūc dīc
q3 dulcia faucibus meis eloquia tua:
super mel ori meo. Ad cuius mōi susci-
tationem vocātur pr̄na correctio· mat
na ꝯsolatio· Petri auctoritas z recog
nitio· Johānis caritas z gratificatio·
atq3 Jacobi virilitas z supplantatio.
Item nota allegorice· q2 synagoga ma-
net clausa ī domo· nō audēs prodire in
publicū· z mortua ē. quoniā s̄m Aug.
legalia z mortua sūt z mortifera. īterī
v̄o dum ad fidem xp̄i sanata venit gen
tilitas· funeralia iudei agūt· cultū plā-
gentes iudaicū. Hier. 9. contēplamini
z vocate lamētatrices z veniat ad eas
q̄ sapientes sunt mittite z pperate festi-
nent z assumāt super vos lamētū· de-
ducāt oculi vr̄i lacrīas· z palpebre ve
stre defluant aquis· q2 vox lamētatōis
audita ē d̄ syon. quoniā vastati sumus
z ꝯfusi vehementer· quia dereliqmus
terrā· quoniā deiecta sunt tabernacula
nr̄a. sed ad domū isrl' cum ītrauerit ple
nitudo gētium ī fine mūdi: veniet do-
minus· z eiectis vanis lamētis· ītrās
iudeor̄ corda· filie prīcipis apprehēdet
manū: vt recta operet̄· vt post se tra-
hat· z tūc viuet puella· que adhuc mor
tua plāgitur. Tren. 4. Spūs oris nr̄i
xp̄s occisus ē ī peccatis nr̄is· cui diximꝰ
ī vmbra tua viuemꝰ in gentibꝰ. roge-
mus ergo deū vt nos mūdet z viuificet

Domīca. 24. post penthecosten.

Prima pars.

VUm videri
tis abhōīa
tionem desolatiōis q̄ dic
ta est a Daniele pphetā
stante in loco scō zc. Mat. 24. idē legi
tur Mar. 13. z Luc. 21. iustu3 ē vt res
vnaqueq3 tpi ꝯueniat. z q2 domīca ista
vltima ē offitior̄· iō legitur euāgeliu3
ī ea· qd̄ de his tractat· que in fine seculi
futura sūt, sicut aūt dicit beatꝰ Grego.
34. mora. ī pricipio. finis mūdi huius
qualis futurus sit· deprehēdi potest ex
etatibꝰ homīs vnius. nr̄a eīm etas per
iuueniles annos roboratiꝰ viget. in se
nili aūt tpe dum venietibꝰ annis auget̄
crebrescētibus morbis excoquit̄. sic et
mūdi tps dum venietibus annis auget̄
crebrescētibus malis afficit̄· crescūt tē-
pora· crescūt z mūdi mala iam senis. z

z

ↄtra mūdum totis virib⁹ antiquus hostis. eo magis īsurgit. quo ipsius finem ꝓximiorē ↄspicit. sciens tēptandi licētiam sibi tollēdam. ꝛ se de ꝑrio fore dānādum. sꝫ ↄtra hostis huiusmōi īpetuꝫ saluatoꝛ nr̄ dat refugiū. dat ↄsiliū. dat subsidiū. refugiū quidē primo aduers⁹ violētiam ꝑsecutionuꝫ. Item ↄsiliuꝫ aduersus fallacias erroꝝ. ibi. tūc si qs vobis dixerit. Itē subsidiū aduent⁹ sui ↄtra malitiā iniquoꝝ. ibi. statim auteꝫ post tribulationē. Circa primū sex tāgūtur. primū est future ꝑsecutiōis signum ꝛ tps. signū quidē est abbominatio desolatiōis. tpus v̄o illud qđ ī Daniele taxatū est. dicit ergo // cuꝫ videritis abbominationē desolatiōis stantē in loco sācto // q̄ quidē abbomīatio // dicta ē a daniele ꝓpheta qui legit // ipsum ꝓphetaꝫ // ītelligat // si potest. tria vꝫ intelligat. primū quid sit abbominatio desolatiōis. ₽m quo tpe futura sit. tertiū ī quo scō loco stabiliēda sit. In Daniele aūt propheta. 9. c⁰. sic legim⁹. angelum Gabrielem dixisse septuagīta ebdomadas abbreuiate sunt sup ꝓpl'm tuum. ꝛ super vrbem sāctam tuam. ꝛ cōsumet̄ ꝑuaricatio. ꝛ finem accipiet peccatū. ꝛ deleat̄ īiquitas ꝛ adducat̄ iustitia sempiīna. et impleat̄ visio ꝛ ꝓphīa ꝛ vngat̄ sāct⁹ scōrum. has ebdomadas. 70. ↄuenienter angelus sic distribuit dicēs qꝫ ab exitu sermōis vt edificet̄ hierl'm. vsqꝫ ad xp̄ꝫ ducem erūt ebdomade septē ꝛ sexagīta due post quas occidet̄ xp̄s. ꝛ ciuitateꝫ ꝛ scūariū dissipabit ꝓpl's cum duce ventō ꝛ finis eius vastitas. ꝛ post finē belli statuta desolatio. ꝛ quia ex nūero. 70. ebdomadaꝝ vna remanet nō distributa. ↄueniēter angel⁹ de illa loquit̄. confirmabit autem pactū multis ebdomada vna. quādo rursus diuidit dicens. et in dimidio ebdomadis deficiet hostia ꝛ sacrificiū. ꝛ erit ī templo abbōīatio desolationis. ꝛ vsqꝫ ad ↄsummationē ꝛ finē ꝑseuerabit desolatio. hec ē illa abbominatio desolatiōis de qua saluatoꝛ dicit. qui legit ītelligat. nō ē autem īpossibil' huiusmōi visiōis ītellectus. alias xp̄s nō remitteret lectoꝛē ad requirēdam intelligētiam. vnde eiusdē Daniel'. 12. dixit. tu Daniel claude sermones ꝛ signa librū vsqꝫ ad tps statutuꝫ. pertrāsibūt eīm plurimi. ꝛ multiplex erit scientia. qđ v̄bum exponēs Greg. 9. moꝛa. ca⁰ 11. diebus inquiēs singulis magis magisqꝫ scīa celestis ostēditur. quia vrgēte mūdi fine sup̄na sciētia ꝓficit. ꝛ largius cum tpe excrescit. lꝫ autem istud nō sit īpossibile intelligēduꝫ: difficile tamē ē. nisi spūs sāctus donum tribuerit ītellectus. quoniā vt dicit̄ secūda petri 1⁰. ꝓphetia scripture sacre nō fit ꝓpria interpretatiōe hoīum. cum eīm ꝓphetia īpa nō sit allata volūtate hoīum. sꝫ īspiratione spūs sācti: ↄsequēs ē qꝫ nō nisi eodē reuelāte spū possit ītelligi. hoc dico de ꝓphetia nōdum impleta. nam ꝓphetias cōpletas facile ītelligit qui veritatē ꝓnuntiatā nouit. qꝛ difficilis aūt fuit huiusmōi ꝓphetie ītellectus. diuerse ipsi⁹ expōnes declarāt. nam Hiero. ī oꝛiginali super Danielē decem expōnes adducit ꝓpter ambiguitatē quid veri⁹ sit lectoꝛi discernēdum derelinquēs. nō ē autem nr̄e ītentionis ipsam danielis ꝓphetiam exponere. nisi q̄tum ꝑtinet ad presentē materiā. Sciēdum aūt qꝫ. 70. ebdomadas annoꝝ sunt. quarum vnaqueqꝫ septem annoꝝ est. qui simul sunt anni. 490. iste ebdomades abbreuiate dicūtur. quia anni significātur lunares qui annis solaribus breuioꝛes sunt. 11. diebus. ideo anni lunares. 490. sūt ex

solarib⁹ .425. istud tps annoꝝ dixerūt
quidā cōpletū fuisse ante xpi natiuitatē
tpibus hircani ꝛ antigoni quādo iudea
tributaria facta ē romanis. Affricanus
vo dicit. q cōpleti fuerūt in morte xpi
ex tūc eīm sacrificia templi erāt abboīa
tio deo. Ypollit⁹ martir dixit. hos an-
nos tpibus antixpi cōplēdos. sed quādo
ista cōpleta fuerit ꝓphetia adiuuamur
ad ītelligētiam ꝑ textum euāgelii luce
5. vbi dr̄. cū videritis circūdari ab ex
ercitu hierl'm. tūc scitote q2 appropinq-
bit desolatio eius. tūc qui ī iudea sūt fu
giant ad montes ꝛc̄. ergo ad lr̄am patz
q2 nec ante xpi īcarnationez. nec ī passi
one eius. sed vt ipsemet ꝓphetiā appli-
cat obsidioni hierl'm: tūc certe post ipsi
us ascēsionem fuit cōpleta. volens igit
domin⁹ in se credētes cautos reddē cō-
tra aduersa seculi dedit signū destructi
onis ciuitatis hierl'm. cuz videritis ab
hominationem desolatiōs. Cris. videt
ingt mihi dicere romanoꝝ exercitū quo
ciuitas sācta hierl'm desolata ē. vl' ꝑm
Hier. abbomīatio ī scriptura sacra cul
tus idolatrie dicit. post xpi vo ascēsio-
nem annis decē posita fuit ī templo ima
go Gay impatoris ab herode. q̄ abhoīa
tio signum erat desolādi ciuitatez. rur
sus Helius adrian⁹ equestris capta ci-
uitate in loco sācto. i. ī sancta sanctoruz
ꝓpriam imaginē posuit. q̄ cuz iudei am
mouissent: īdignatus ille. ciuitatē ꝛ tē-
plum fundit⁹ euertit. ꝛ facta ē ciuitati
desolatio. ergo illud idolū abbomīatio
nis plagiū erat. ꝛ occasio desolatōis ur
bis / que dicta est a Daniele ꝓpheta / de
hac eīm prenūtiauit ipse / stantem / scz
abbominationē / in loco sācto / .i. ī san
cta sanctoꝝ templi / q legit / ꝓphetam / ī
telligat / misteriū. Nota ꝑm Hier.
quādo ad intelligētiam ꝓuocamur mi

sticum monstra r eē qd̄ dicit. id illa abbo
minatio que fuit signū desolāde ciuita-
tis hierl'm. ipsa eadem mistice figurat
abbominationē futurā ī eccl'ia desolan
da nouissimo tpe. omnia eīm in figura
nr̄i ꝯtingebāt illis. hec abbomīatio an-
tixp̄us abbomīabilis ē ꝓpter q̄ttuor. ꝑ
mo quia ex adulterio nascitur⁹. 2° quia
dyabol⁹ ī eum est īgressurus. Job. 32.
ingredit bestia latibulū suum. ꝛ in an-
tro suo morabit. quoniā vt dicit Gre.
32. mora. ca°. 16. purus quidē homo ge
nerabitur antixp̄s. ꝛ vsqꝫ ad ꝯiūctaz si-
bi vim angelice fortitudis excrescet. et
vt idem dicit. 22. mora. ca°. 24. anti-
quus hostis velut bestia. cuz ī fine mū
di dānatum illū hoīem q antixp̄s voca
tur īuaserit. quid aliud q̄z latibulū suuz
ingredit. vas qppe illud. dyaboli antrū
ac latibulū bestie ē. 3° antixp̄s abbomīa
tio erit rōne abbomīabilis opatiōis. q2
sub scitatis s, ette abbomīabilia opabit
4° q2 cum sit homo peccator. hō dyabo
lic⁹. dīnuū tamē sibi vsurpabit honorē.
vnde secūda tessa. 2°. reuelabit homo
peccati. ꝛ fili⁹ ꝑditionis qui aduersat. ꝛ
extollit sup omne qd̄ dicit deus. aut qd̄
colit: vt ī templo dei sedeat. ostendens
se tanq̄z ipse sit de⁹. hec abbomīatio erit
desolatiōis: quia desolabit eccl'ia. va-
stabitur cult⁹ xpiane religiōis. ꝛ sācta
erūt in ꝯculcationē. Joel. prio. periit
sacrifitiū ꝛ libatio de domo domi: ꝛ lu-
xerūt sacerdotes mīstri domi. depopu
lata ē regio. luxit hum⁹. huiusmōi vo
antixpi aduentū difficile aut etiā īpossi
bile ē cognoscere. sz ei⁹ iam apparēt ima
gines. oīs deniqꝫ iiquus. oīs fals⁹. oīs
sīlator: est antixpi imago. in eccl'ia qppe
q̄ sanct⁹ loc⁹ est. stat ꝑlatus aliquādo sy
moniac⁹. adulter. auar⁹: tanq̄z abhoīa
tio. q̄ desolat eccl'ia. in religione etiam

aliquādo repitur abbominatio desolationis· supbia sub signis hūilitatis· luxuria sub hītu honestatis· auaritia sub regimīe paupertatis .ps. abbomīabiles sūt ꝛ corrupti facti sūt ī studiis suis. ista sūt preuia aduētui illi⁹ abbomīabil' antixpi· q̄ q̄to ampli⁹ excrescūt: tāto pximiorē ipsi⁹ aduentū prenūtiant. Et nota ꝙ ille īiquus antixps hoc loco dicitur abbomīatio rōe iniqtatis ꝛ abusiōis Item Gen. 49. dr̄ eē coluber ī via· et cerastes ī semita· mordēs vngulas eq vt cadat eius ascēsor retro. ista verba de Dan filio iacob dicūtur de cuiusmōi tribu nascitur⁹ credit antixpus de quo ista ītelligūtur. coluber aūt dr̄ serpens q colit vmbras. Cerastes vo ē serpens cornut⁹ habēs cornua q̄ttuor silis arietinis. erit igit antixpus serpēs veneno malitie· coluber īsidians· ꝛ cerastes dominās. cuiusmōi q̄ttuor cornua erunt q̄ttuor mūdi dominia qb⁹ coronabit· oriētis vz occidētis septētrionis ꝛ austri. nam vt dicit Hiero. sup danielem sol⁹ ex iudeis antixps: ī toto orbe regnabit. Item dan. 7°. ipse ē vndecimum cornu dyaboli· cornu quidē rōne dominationis· vndecimū vo rōne trāsgressionis. nam vndenari⁹ cū denariū ī unitate excedat: trāsgressionē significat. ut dicit Greg. 32. mora. ca°. 16. de huius mōi cornu trāsgressione· dic̄ ps̄. nolite extollere ī altū cornu vr̄m· nolite loq aduersus deū iniqtatē. Item apoc. 13°. dicit eē bestia dyaboli ab eo sumens potestatē: vt loquat blasphemias ī deū· ꝛ pugnabit ꝯtra scōs· atq̧ vincet eos· loquet eīm ꝯtra xpm dicēs· ꝙ nō sit dei filius· nec ex vgine nat⁹· ꝛ p suis crucifixus iniqtatib⁹· ꝛ ꝙ cūcta pdixerit miraculis falsis· ꝛ scripture testimoniis approbauerit. Itē ipse ē dyaboli spelunca rōne silatiōis. Job. 37. Itē ipse erit dyaboli cauda: rōne vltie psecutiōis. cauda eīm vltimū ē aīalis. sicut dr̄ Job 40. Itē ipe eīt dyaboli sternutatio rōe dyabolice ꝯmotiōis· vt dicit Job. 41. vbi Gre. 33. mora. ca. 34. q̄ sternutatio iqt maxīe caput ꝯcutit: dyaboli sternutatio vocat· illa ei⁹ extrema cōmotio· qua dānatū hoīem ingredit· ꝛ p eū reprobis principat· q̄ tāta tūc se cōmouebit vtute: vt mēbra etiā si fieri pōt electa pturbet. Item erit alitus dyaboli rōne pestifere īspiratiōis. Job. 41. alitus ei⁹ prunas ardē facit. Itez erit collū dyaboli rōne īflexibilis obstinationis. Job. 41. in collo ei⁹ morabit fortitudo. ꝛ ei⁹. 15. Tetēdit aduersus deū manū suā: ꝛ cōtra oīpotētem roborat⁹ ē· cucurrit aduersus deū erecto collo· ꝛ pīgui ceruice armatus ē. Itē ip̄e erit dyaboli gladi⁹: rōne ire ꝛ puerse suggestionis. Job. 41. cū apprehēd. t euz gladius: subsistere nō poterit· neq̧ hasta· neq̧ torax. p hastam f̄m Greg. pdicationis iaculū· p toracē vo fortitudīe patiētie ītelligimus· neutrū istoꝝ potest subsistere: ante hūc gladiuz· q̄ vt dicit Greg. dyabol⁹ veniēs in antixpm· tante vtutis apparebit: vt si supernū desit adiutoriū: ꝛ pdicantiū acumen ebtūdat ꝛ longanimitatē patiētium destruat. Itē dicit homo peccati: filius pditiōis: ꝛ hō dyabolic⁹ rōe plenarie assūptiōis. sciēs eīz dyabol⁹ dei filiū ī assūpto hoīe hūani generis salutem fuisse opatum· ꝛ in carne diuinitatis potētiaz demōstrasse ipse etiā assumet dānatum illum hoīez vt homīe pdat homīes· ꝛ in homīe suā potētiam manifestet. primit⁹ quidē assumpto serpēte· decepit hominē īnocentem: vltimo vo redēptum hoīem rursus euertet· cōtra qd ps̄ orat. Exurge

domine nõ ꝯfortet homo. Itẽ dicit anti xp̄s xp̄o ꝯtrarius. ad hoc eĩm laborabit dyabolus totis conatib⁹: vt xp̄m exsuf flet: vt xp̄ianitatis cultũ euacuet: et qc quid fidelib⁹ ꝯtrarium ẽ statuat. 2. tes. 2⁰. aduersat et extollitur super omne qd dicit deus aut colitur. Item ꝑprius nomen antixp̄i erit ꝯpositũ ex litteris q̃ rum valor ẽ sexcenta sexagita sex. vt dicit apoc. 12. id grece altero trium no minũ vocabit. s. antemos. i. ꝯtrari⁹ ho nori. vel arnoym. i. nego. vel teitan. i. sol gigas. latine vo appellabit dic lux. nã lr̄e harum dictionũ ad numerũ supradi ctum ꝯponẽdum exurgũt. qui ẽ sexcen ta sexagita sex. Secũdo ponitur huius mõi ꝑsecutionis remediũ. tanta eĩz eĩt vt nemo possit resistere. sed sola fuga erit remediũ. circa quam fugã tria tan git. primo locum fuge // tũc qui in iudea sunt fugiãt ad montes // vt ibidez cõtra romanoꝝ ꝓtegãtur exercitum. 2⁰ fu ge sollicitudinẽ // et q ĩ tecto nõ descẽdat tollere aliquid de domo sua // sed potius cũcta relinquat. ne occupat⁹ capiatur. 3⁰ tangit fuge celeritatẽ // et qui in agro nõ reuertat tollere tunicã suam // in lu ca dicitur. qui fuerint in medio hierl'm descendãt: et qui ĩ regionib⁹ nõ intrent ĩ eam. supueniẽte eĩm exercitu: ꝯsue uerũt qui ĩ regionib⁹ habitãt: ad ciuita tem fugere vt ibi tutẽtur. sed nõ sic faci endum erit romanis ꝯtra hierl'm veni entibus. quia tuti⁹ erit ciuitatẽ relinq̃ re: q̃z in eam ĩgredi. istud ꝯsiliũ ad litte ram seruatũ ẽ: cum ĩmineret excidium ciuitatis. vt dicit in eccl'iastica hysto ria. admoniti eĩm fideles diuino oracu lo trãseuntes iordanem venerũt ad ap pellẽ ciuitatẽ que sub rege agrippa erat et ibidez ꝯtra obsidionẽ ciuitatis saluati sũt. sic prenũtiauit ysa. 16. absconde fu

gientes et vagos ne ꝓdas. habitabunt a pud te ꝓfugi mei. moab esto lat. t ulus eoꝝ a facie vastatiõis. ad lr̄am eĩz ter ra vltra iordanẽ quondã fuit moabita rum. sicut pz iudicũ. 11. Nota quia fide lium quidã sũt penitentes designati per eos q sunt ĩ iudea. i. ĩ ꝯfessione. quidaz vo sũt ꝓficientes qui sũt ĩ tecto. qui ua dunt de vtute in virtutẽ. ponẽtes ascẽ siones ĩ corde suo. quidã vo sunt ꝑfecti laborãtes. s. in agro. vel ĩ tecto sũt con templatiui. q2 multitudinẽ delictorum operit caritas. in agro sũt actiui. igit si quisq̃z istoꝝ viderit abhominatõem ul lam ĩ ecclesia vel ĩ monasterio nõ scan dalizetur. nõ iudicet. nõ condẽnet. sed primo fugiat ad montes. nõ ꝯsideret q̃ les sint prelati p̄sentis tp̄is. sz ad exẽpla fugiat precedẽtium patrũ. videat mon tem vnũ moysen. aliũ helyam. petrũ et paulũ. ceterosq̃z sc̄os ꝯsideret. et re ligionũ ĩstitutores. augustinũ benedic tum. basiliũ. dominicũ. franciscũ. pau lum primũ heremitã. hyllarionẽ. an thoniuz et ceteros. Item si cadũt aliq a ꝓposito vtutis: tu eoꝝ exemplo nõ des cendas de tecto. rursus si aliqui sicut ca nes reuertũtur ad vomitũ. tu noli con uerti. nec abiectam tunicã ꝯuersatiõis pristine ĩ duas. Nota q2 abhominatio desolatiõis tria sunt vitia p̄cipua. s. su perbia luxuria et ypocrisis. abhomĩabi lis quidẽ sup̄bia est: vt dr̄ ĩ eccl'iastico quid sup̄bis terra et cinis. et iteruz. abho minabilis ẽ domĩo oĩs arrogans. ista ẽ abhominatio desolatiõis. q2 vt dic au gustin⁹. alia quecũq̃z ĩiquitas in malis opibus exercet vt fiant. sup̄bia vo etiã bonis opibus ĩsidiat vt pereãt. et greg. 34. mora. ca⁰. 23. alia ĩquit vitia so las eas vtutes impetũt quibus ip̄a de struũt. vt vz ira patiãm ca rimargia

ↄ stinētiam libido ↄtinētiam expugnet
Superbia vero quam vicioꝝ radicem dici
mus· nequaq̄ vni⁹ ṽtutis extinctione
ↄtenta ē ↄtra oīa se aīe mēbra erigit· ⁊
q̄si generalis ⁊ pestifer morb⁹ corp⁹ ōne
corrūpit. Jtē luxuria abbominatio est
q̄ rōnalem hoīem brutū efficit· ista ēt
abbominat ōe desolātur ṽtutes. sicut
dicit Job. 31. q̄ nephas est ⁊ iniquitas
maxīa ignis est vsq̄ ad ↄsūptionē deuo
rans· ⁊ omnia erad cās ge..ina. Jtem
ypocrisis abbominādum idolum ē· q̄a
lʒ oīs iniquitas detestabilis sit deo· ab
hominabilis tamen est iiquitas scitatis
spetie tecta. Mat. 23. ve vobis scribe
⁊ pharisei ypocrite qui siles estis sepul
chris dealbatis· que a foris apparēt ho
minibus speciosa· itus vero plena sūt ossi
bus mortuoꝝ ⁊ oī spurcitia. hec tria fu
gienda sunt· primo quidē a penitētibus
quoꝝ mētem si tangat supbia· ↄsiderēt
montes angelicos q̄ cecidere. si luxuria
tetigit fugiat. vnde ṽsus. Ne ceas ce
de· misera veneri cito cede. Ei⁹ bella
fuge· vincit̄ arte fuge. Fugiat uero ad
montes altitudinē. s. ↄtinētie· quo po
tuit saluari Loth. gen. 19. sed tales mō
tes cū descēdit ↄmisit incestū. Rursus
si ypocrisis mētem tetigerit ī monte fu
giat. i. nihil operetur: q̄d erubescat fieri
euidēs: quasi ciuitas supra montē· que
abscondi nō pōt. Jtē in tecto sūt docto
res quib⁹ dicit xp̄s. que ī aure audistis
p̄dicate sup tecta. hos ↄsueuit abbomi
natio supbie tangere· sed caueāt descen
sum· quia oīs qui se hūiliat exaltabit̄ et
ecōtra. Jtem caueāt descēdere ad opa
carnis. Rursus caueāt ypocrisis spūm
Ambro. nec locutionē silemus colum
binam· ⁊ mētem habeam⁹ caninā. Jteȝ
in agro sūt qui bonis excitātur operibus
isti nō reuertātur ad tunicā ypocrisis·
nec ad p̄izomata luxurie· nec ad purpu
rā ⁊ bissū supbie diuitis epulonis. Nō
tres eē status eccl'ie. s. cōtinētium cōiu
gatorum ⁊ p̄latorum· primi sūt ī iudea
laude vʒ deitatis· cantātes canticū no
uum ante sedeʒ dei ⁊ agni· ex eo quia cū
mulieribus nō sūt coinqnati· virgines
eīm sunt. Cōiugati vero sunt ī agro ī la
bore. s. vite p̄sentis. ps. labores manu
um tuarum ⁊c̄. Jn tecto aūt sūt prelati
circūspiciētes actus subditoꝝ. vnde sa
ga cilinia p̄ que p̄lati intelligūtur· fue
runt ī tecto tabernaculi· ⁊ Petrus ec
clesie rector ascēdit ī superiora domus.
act. 4. ⁊ vigilās p̄latus dicit in ps. vi
gilaui ⁊ factus sum ⁊c̄. tempibus ergo
antixp̄i oībus fidelibus datur salutare
cōsilium. primo quidē continētib⁹· vt
ad montes fugiāt· tūc etiam aliqui vi
debūtur montes ꝓpter eminētiam vite
⁊ potestatis· sed erūt montes gelboe si
ne rore grarum· ⁊ sine pluuia doctrine.
isti sūt montes vehemoth de quib⁹ iob
40. hi montes herbas ferūt. incertuȝ
tūc erit qui nam sint montes celestes· nō
eīm erit vlla fiducia ī apparētia exteri
ori· ⁊ ideo cūctis relictis illius tpis mō
stris ad antiquos cōfugiēdum erit mon
tes angelicos ⁊ electos· hoꝝ p̄sidiū sup
plicādum ī de lux ṽitatis cōtemplanda
ps. leuaui oculos meos in montes etc̄.
⁊ iterum illuminās tu mirabilit a mon
tibus eternis. accipiēde sunt ale colūbe
vt volātes ī hos montes quiescamus
dicētes cum ps. ecce elongaui fugiens
⁊c̄. Job. 39. dedi ei ī sollitudine domuȝ
circūspicit montes pascue sue· ⁊ virēn
tia queq̄ p̄quirit. ad l̄ram etiaȝ antixp̄i
tpibus sancti cōfugiēt in arabiam deserta
petētes· vt dicit Hiero. super dan. ibo
ibidem dr̄. 11. ca°. hee sole saluabūtur d̄
manu eius Edom ⁊ moab· ⁊ principium

filiorum Amon. hos enim terras antixpus reliquet itactas. Item q fuerit tpibus antixpi. in regiē eccl'ie nō descēdat. sz p sistat. exemplo abacuch dicētis. 2. ca°. super custodiā meam stabo. et figā gradum sup munitionē. et ptemplabor vt videā quid dicat mihi. et quid rēspōdeā ad arguētem me. Cōtra istos prelatos quasi lup⁹ rapax maxie armabit antixps. sciēs quia pcusso pastore dispgent oues gregis. Item q fuerit eisdē tpib⁹ in agro fructifero mrīmonii nō reuertatur ad dissolutionē ip'ius. quasi tollens ptinētie tunicā. erūt enim discipuli antixpi dānātes nuptias et dissoluētes quos deus piūxit. Tertio ponit psecutionis suppliciū // ve aūt pregnātibus et nutriētibus i illis dieb⁹ // quando vz hierlm a romanis cōprehēdet. ve erit pregnātibus et nutriētib⁹. qr vt dicit Orosius. nō erat tūc tps miserēdi. nec sup pregnātes nec super lactātes. nec sup ifantes eorum. qn poti⁹ pregnātes iudeorum romani scindebant. et nutritos ifantes allidebūt ad petras. Aliter bm Hiero. ve erit pregnātib⁹ qr grauate vtero fugere nō poterunt. ve erit nutriētib⁹. qr amore prolis detēte capiētur. sicut simia amore filiorum ligata. simul cum eis capit. Uel qr bm Aug. pregnātes sūt auari q aliena pcupiscūt. et spem habēt adipiscēdi. sicut mulier pregnās sperat plem. nutriētes vo sunt. qr possidēt q cupierāt q possessa nutrire dicūtur. cū ea muniunt custodiūt colūt atqz augēt. cōcipiūt isti a dyabolo. ps. Cōcepit dolorē et peperit iniqtatem. Ysa. 59. oua aspidum rupūt. et qd fotū est ex eis erūpet in regulū. Pregnātib⁹ istis et nutriētibus erit ve. antixpo veniēte. ve. s. culpe et ve pene. qr tpalia largire ad nutū qbus male possessis. ad. ue peruenit eternuz

Aliter bm aug. caritas ē qdruplicis status. s. incipiētium q nascit. pficiētiū q nutrit. pfectorum que roborat. et vtutib⁹ psumatur. cupiēs dissolui et eē cum xpo ve erit incipiētib⁹ et pficiētibus sub antixpo. qr cito scandalizabūtur et resiliēt Uel aliter sicut dicit Ysa. 26. bm aliam lram. a timore tuo pcepim⁹ et peperim⁹ spūm salutis. aliqui sūt q pcipiūt emēdationem vite et sāctum ppositū. isti pregnātes sūt. sz timēt parere. qr nunqz demonstrant in opere qd pcipiūt. nutrientes vo sūt. qr iam peperūt bonū qd pceperāt. sz delicate quasi blandimētis ifātium ipsum bonū nutriūt. vtrisqz erit ve tpibus antixpi. qr et ppositum pregnātium erit abortiuū. et fetus nutriētiū nō pficiet. Aliter semē est vbum dei. quo mētes auditoris suscepto. quasi tumente vtero ipregnātur. hii quidē vt fetū castitatis pareāt. hii patientie. hii mie. et sic de singulis. nutriētes vo sūt pdicatores q fouēt eas vtutes auditorum quas iacto semie genuerūt in xpo. talis nutritor erat apls. q dicebat corīthiis Tanqz puulis in xpo lac dedi vobis potum nō escam. et iterum. Facti sum⁹ i medio vri. tanqz si nutrix foueat puerum suū. istis doctorib⁹ tempore antixpi ve erit eternū si nō euāgelizauerint. si vo docuerīt: ve erit illis tēperalis passiōis et mortis. quorū etiā auditorib⁹ ve erit eternū si nō peperit. et rurs⁹ tpale. si pcepta doctoris buauerit. 4° aduersus has persecutiōes tangit orōnis suffragium // orate autem vt nō fiat fuga vra hyeme vel sabbato // Oportebat q dem i hac fuga ptra romanorum exercitū deserta petere et longe recedere. primū phibet hyemis asperitas. bm vero obseruantia sabbati quo die nō licebat amplius mille passibus pcedere. Orare et

opoꝛtꝫ ne tempoꝛib⁹ antixp̄i sit refrige
ratio caritatis tanq̄ꝫ hyemis· quia tunc
fuga nō tollerabit· oīa eīm amoꝛ sustīet
Opoꝛtet etiam oꝛare ne sit sabbatuꝫ .i.
vacatio a bonis operibus· quia nulluꝫ
ex hac habetur premium si non adesset
bonum opus. vel per hyemem gentili-
tas· per sabbatum vero legalis obser-
uantia significatur. Oꝛādum ē igitur
nobis ne preualēte idolatrie cultu vel
legaliū obseruātia ad fugam xp̄iani no-
minis cōpellamur. vel hyeme fugit· q
timoꝛe coangustatus xp̄m deserit. sab-
bato fugit qui deuotione mandatoꝝ le-
galium pꝛouocatus fidem relinquit.
Quinto ponit hui⁹ persecutiōis magni
tudo// erit eīm tribulatio magna qualis
nō fuit ab īitio mūdi vsq̄ꝫ mō neq̄ꝫ fiet//
Illa enim tribulatio q̄ vltimo sub ro-
manis iudei afflicti sunt· excessit tribu
lationem egypti· captiuitatē babilonie
toꝛmēta anthiochi· ⁊ cuncta aduersa· q̄
a nationib⁹ sustinuerūt. q̄lis illa tribu
latio fuerit dicit Luc. Erit p̄ssura mag
na super terrā ⁊ ira ꝑplo huic· ⁊ cadēt in
oꝛe gladii ⁊ captiui ducētur ī oēs gētes
⁊ hierl'm calcabit̄ a gentib⁹ donec ipleā
tur tp̄a nationū. Cris. īterrogo inquit
iudeos· vnde tāta ītollerabil̄ ira diui
nitus venit super eos oīb⁹ q̄ ante facte
sūt difficilioꝛ· nōne manifestū ē quoniā
ꝓpter crucis irrisionē. Nouissimis tp̄i
bus cū dānatus ille hō aduers⁹ xp̄m sur
rexerit· tāta erit ꝑsecutio eccl'e ut nūq̄ꝫ
talis fuerit· nec futura sit. tp̄ibus qdeꝫ
tyrānoꝝ eccl'iam persequētiū aderant
doctoꝛes v̄bo ꝯfirmātes eccl'iam· ade
rat ⁊ miraculoꝝ gr̄a· sꝫ ueniēte antixp̄o
subtrahētur signa ⁊ doctrina. Job. 41.
fatiē eius p̄cedet egestas. vbi Gre. 34
moꝛa. ca°. 4. territ̄ illi oꝛdine dispositio
nis occulte priusq̄ꝫ dyabol⁹ ī illo dāna-
to hoīe quē assumet appareat scē eccl'ie
v̄tutū signa subtrahētur. nā ꝓphetia ab
scondet̄· curationū gr̄a auferet̄· ꝓlixio
ris abstinētie v̄t⁹ minuet̄· doctrīe ver
ba ꝯticescēt· miraculoꝝ ꝓdigia tollent̄
q̄ quidē nequaq̄ꝫ supna dispēsatio fūdit⁹
subtrahit· sꝫ nō hic sicut prioꝛib⁹ tp̄ib⁹
apte ac multiplicit ostēdit· nā fidelibus
in illo certamīe signa nō deerūt· sꝫ tāta
erūt signa antixp̄i: vt nr̄orum aut pau-
ca aut nulla videātur· quoꝝ nimiꝝ uir
tus oībus signis sit potioꝛ· cuꝫ oē qd ab
illo terribiliter f eri ꝯspicit ꝑ̄terne con
stātie calcē premit. Secūda tribula
tio erit toꝛmētoꝝ· q2 instigāte dyabolo
⁊ agētibus iudeis supplicia excogitabit
īaudita quoꝝ terroꝛe p̄dicatoꝛes fidei
an..ūtiabūt oppositū· ⁊ pauci per totuꝫ
mūdū xp̄ianitatis nomē audebūt ꝯfite-
ri. vnde Oꝛige. que īquit maioꝛ tribu
latio quā videre frēs nr̄os seduci. tunc
eīm sicut scriptū ē. 2. Re. 17. foꝛtissim⁹
quisq̄ꝫ cui⁹ coꝛ ē q̄si leonis pauoꝛe solue
tur. tāta deniq̄ꝫ erit tribulatio vt vide
atur deo ⁊ v̄itati cōtraria. Tertia
tribulatio erit q2 crudelitati toꝛmētoꝝ
addet miraculoꝝ efficaciā. flagellabit
quidē xp̄ianos· ⁊ ī ipsis flagellis opabit̄
mira. vnde Greg. 32. moꝛali. ca°. 16.
nec fideles nr̄i mira faciūt cū ꝑuersa pa-
tiuntur. tunc eīꝫ antixp̄i satellites etiā
cum peruersa inferūt mira facturi sunt
Pensem⁹ ergo q̄ erit hūane mentis il
la tēptatio: quādo pius martir ⁊ coꝛpus
toꝛmētis subiicit· ⁊ tamen ante oculos
miracula toꝛtoꝛ facit. cui⁹ tūc v̄tus nō
ab ipso cogitationū fundo quatiat̄· quan
do is qui flagris cruciat signis coꝛuscat
igit̄ altus erit antixp̄s veneratione ꝓ-
digii· ⁊ durus crudelitate toꝛmēti. non
eīm tūc sola potestate erigit̄· sed etiam
signoꝝ ostēsione fulcit̄. Quarta tri-

bulationis im mẽsitas erit sil'ata iustitia
nam vt dicit Hiero. sup dan. antixp̄us
castitatẽ sil'abit vt plurimos decipiat·
tãte eĩm scitatis videbit̃: vt eos quos
cruciauerit martires· sui cõpatione ini
quos faciat apparere. vnde Grego. 33.
mora. caplo. 36. p ypocrisim scitatis eã
quam ipse domin⁹ vaciter habuit singu
larem sibi meẽ sapientiã mentiet̃ ⁊ vitã
⁊ sub agni spetie auditoribus reprobis
serpentinũ vir⁹ isundet. Quito au-
getur illa tribulatio ꝓpter scripture sa
pientiã. ille eĩm homo oẽʒ habebit scrip
ture ĩtellectũ· ita vt aptissime videat̃
ꝯtra xp̄ʒ scripturã exponere. ideo dicit̃
dan. 7. ꝙ habebit os loquẽs ĩgentia cu-
ius tãta erit doctrine auctoritas: vt v̄
ba predicantiũ fideliũ faciat ꝯtemni. Job
41. nõ fugabit eũ vir sagittari⁹. vnde
Greg. 34. mora. caplo. 11. Quid sagit
tas nisi v̄ba predicatoꝝ accipim⁹· qui-
bus nõ fugabitur antixp̄s· qꝛ quisqꝫ ab
illo apprehẽditur verba p̄dicantiũ audi
re ꝯtẽnit. Sextũ tribulatiõis illius
augmentũ erit antixp̄i potẽtia. potẽs q
dem erit dyabolica virtute· qꝛ vt dicit
Greg. 32. mora. caplo. 16. in illo dam-
nato hoĩe tota v̄tus dyaboli ꝯgesta den
sabitur. Jtẽ aderit illi etiã potẽtia scla-
ris Job. 41. in collo eius fortitudo de-
morabitur. vnde gre. 34. mor. caplo
2. in collo ingt ei⁹ fortitudo morabitur
qꝛ elatiõi illius etiã subiũcta potẽtia suf
fragat̃. nam qcquid tũc supbe extollit̃·
qcquid callide machinat̃ ⁊ cũ v̄tute po-
tentie secularis exequit̃. Septĩa tri
bulationis ĩmẽsitas erit qꝛ totus mũd⁹
vnanimiter ꝯtra paucos fideles arma
bitur. vnde gre. 34. mora. caplo. 4°.
qꝛ antixp̄s ꝯtra electos dei ĩ suis virib⁹
effrenat̃: vt ad augmentuʒ sue malitie
vnitatẽ quoqꝫ ĩ reprobis habere pmit-
tatur· vt tãto ꝯtrarias vires suas ro-
bustius exerceat qͣto nõ soluʒ nos ictu
fortitudĩs: sʒ male etiã adunatiõis ĩpu
gnat. Octauo tribulatio illa excres
cet qꝛ prauoꝝ corda ꝯtra eccl'am ĩflam
mabit. Job. 41. feruescẽ faciet qͣsi ollã
ꝓfundũ maris. vbi greg. 34. mor. 16.
qꝛ ꝑsecutiõis extremo tp̄e ꝯtra electoꝝ
vitam studet aĩos reproboꝝ ĩflammã
crudelitatis excitare. ⁊ q̃ corda h⁹ tp̄e
pacis ĩtra suã malitiã clausa latuerũt:
tũc in estũ ĩmanissime ꝑsecutiõis ebulli
unt ac per abruptã crudelitatis apte li-
centiã ea q̃ diu presserãt odia antiq li-
uoris exalãt. Nona tribulatiõis im
mensitas erit· qꝛ ꝑsuadebit antixp̄s ini
quis ꝙ ꝑsecutio fideliuʒ sit pietatis op⁹
⁊ dei obsequiũ· atqꝫ ꝑ ʒelo religiõis fa-
ciet estimare: vt qͣto atrotiores fuerit
ad crudelitatẽ: tãto ampli⁹ p̄mia mere
antur eterna· sicut dicit gre. 34. mora.
caplo. 17. Decia tribulatiõis ĩiqtas
erit tp̄alium distributio ad nutũ. Dicit
eĩm Hiero. super dan. ꝙ antixp̄s mul-
ta deceptis munera largiet̃· terraꝫ suo
exercitui diuidet· quosqꝫ terrore non q
uerit subiugabit auaritia. Talib⁹ anti
xp̄s armat⁹ munimẽtis qcquid nequit̃
valuerit callid⁹ exquirit. tũc dyabolus
ceruicẽ supbie alti⁹ erigit ⁊ per illũ dan
natũ quẽ gestat hoĩem· oẽ qd tẽporalit̃
p̄ualet nequit̃ ostẽdet. ⁊ prio quid subii
ciet sibi: scl'i potẽtes. dan. 7. ecce tria
de cornib⁹ primis euulsa sũt a facie eius
qꝛ vt dicit gre. 32. mora. ditiõis sue re
gna totidẽ q̃ sibi vicina sũt subiiciet. hec
regna dicit Hiero. super dan. eẽ egipti
affrice ⁊ ethiopie quib⁹ subiugatis reli
qua septẽ romani imperii regna victo-
ri colla submittẽt. Jtẽ subiiciet sibi sa-
pientes seculi. qꝛ vt dicit gre. 33. mor.
34. prudẽtes seculi malitie antichristi

inherētes fidem quam inuenerūt ī xpo noctis repugnabunt errorem τ antixpi venerationem verum lucis mane iudicabunt. spondētes serenitatē nostre fidei repellere τ veritatis lucem siquis clarescētibus nūtiare. Item subiiciet sibi doctores eccl'e. Job. 41. sub ipso erūt radii solis. vbi gre. 34. morali. capl'o 15. Quid īquit per solis radios nisi acumina sapientum demonstrātur. τ quoniam multi qui intra sanctā ecclām luce sapiētie resplendere videbātur tūc vel persuasionib⁹ capti vl' minis territi vl' cruciatib⁹ fracti. antixpi seductiōi subiicientur: recte nūc dicitur. sub ipso erūt radii solis. Sancti enim doctores iuxta danielem erunt sicut splendor firmamenti. Et qad iustitiam erudiūt multos fulgebunt in perpetuas eternitates τ cetera. Item subiiciet sibi resplendorem iustoꝝ. quia ibidē dicitur. sternet sibi aurum quasi lutū. quia vt dicit greg. multos qui intra sanctam ecclā fulgore iusti aureo resplendere videbantur. tūc vl' terrenarum rerum cōcupiscentia. vel errātis doctrine cōtagus. vel carnalib⁹ sibi voluptatib⁹ substernet. aurum eīm quasi lutum sternere ē. in quibusdā vite munditiam p illicita desideria ꝯculcare. nam p lutū desideriū sordide voluptatis exprimit. sicut ps̄ deprecās ait. Eripe me de luto vt nō infigar. Luto quippe inherere est sordidis desideriis carnalis ꝯcupiscētie inquinari. Item quosdā qui vite excellentia credebātur esse de numero electorum: deiiciet sicut dicitur apoc. 12. Cauda draconis trahebat tertiam ptē stellarum celi τ misit eas ī terram. qa vt dicit greg. 32. mora. 16. illa sathane extremitas per audaciā assūpti hoīs erecta. quosdā quos velut electos dei in eccl'ia inuenit obtinēdo reprobos demonstrabit. stellas itaq3 de celo in terram cadere ē relicta nō nulli spe celestium. illo duce ad ambitū secularis glorie inhiare. Item cultum dei in sacrificio altaris τ obseruātiis sacris ammonebit. Dan. 7. Robur datum est ei contra iuge sacrificium propter peccata. τ prosternetur veritas in terram τ faciet τ p̄sperabitur. Item mundum in sui admirationem cōuertet. iob. 41. post eum lucebit semita. vbi grego. 34. moralium capl'o. 18. post antichristum qppe semita lucere perhibetur. quia q̄q3 transeat admirationem tamen nimiam ex miraculorum suorum claritate derelinquit. τ siue per se siue per ministros suos quoslibet prodeat: mendacib⁹ signis coruscat. Item his omnibus nō obstantibus antixpi tamen temporibus reperientur quidam xpiani vt dicit gre. vbi supra. qui ī memoria τ verba prophetica τ euangelica precepta retinentes. sciant τ falsa esse signa que exibet τ vera supplicia ad que decipiens trahit. Horum corda quia sanctitatis τ miraculorum sp̄ etie nō poterit fallere: ad aliam illusionem adducet. Quosdā eī3 hec scientes. sed tamen vitam presentē diligentes conspicit. quorum protinus mentibus ventura supplicia leuigat. fimenda quandoq3 districtionis iudicia asserit τ deceptos callide ad presentes voluptates rapit. vnde iob. 41. Estimabit abyssum quasi senescentem. quia vt dicit Gregori. terminari quādoq3 in suppliciis supernam animaduersionē iudiciorum faciet putari. sed mirum ē si homo ille damnatus in his omnibus aliquem remorsum conscientie non habebit. si timore diuini iudicii nō terrebitur. Cōsiderādū vero est quia sic in-

stigante dyabolo alienabitur homo ipse a tramite rationis: vt primo quidē cor eius non emolliatur ad compunctiōem iob quadragesimo primo. Cor ei⁹ indurabitur quasi lapis. ꝛ stringetur quasi malleatorum incus. Item sic alienabitur vt diuinam contra se sententiam cōtemnat. dicente gregorio tricesimoquarto moralium capitulo decimotertio ꝛ decimoquarto. quid mirum si humanas vires despicit qui ipsa etiā in se superni iudicii tormēta contemnit. vnde dicit iob quadragesimoprimo. quasi stipulā estimabit malleum. ꝛ deridebit vibrantē hastam. quia enim per malleum desup venientem celestis pondus percussionis exprimitur: ideo iste leuiatan malleum despicit. quia superne animaduersionis ictus formidare contemnit. vibrantem etiam deridet hastam. quia ex districto iudicio qcquid graue. quicqd horribile se prenidet pati nō metuit. sed quo se eterna tormenta euadere nō posse conspicit: eo ī exercenda nequitia durior assurgit. Item sic alienabitur vt ī stuporem mentis cōuersus insensibilis efficiatur. vnde gregorius. 34. moralium capittulo vicesimoprimo. factus est leuiatan vt nullum timeret. nullū videlicet quia nec deum. sed nec hoc qđ passurus est metuit cui nimirum felicius fuerat timendo vitare supplicia q̄ non timendo tollerare. appetitum nāq celsitudinis vertit in rigorem mentis: vt iam per duritiam se male egisse non sentiat. qui preesse per gloriam querebat. nam quia ius quesite potestatis nō obtinuit. quasi quoddam superbie sue remedium. insaniam insensibilitatis inuenit. ꝛ quia profecto transgredi cuncta non potuit despectu se contra cuncta preparauit. Sexto ponitur huius tribulationis periculum ꝛ nisi breuiati fuissent dies illi. non fieret salua omnis caro quod equipollet huic. nulla caro fieret salua. Nomine vero carnis hominem intelligit. sicut legitur illud Genesis sexto. Non permanebit spiritus meus in homine: quia caro ē. Et psalmista. Recordatus es quia caro sunt. Attendamus illius tribulationis periculum. vt nemo de se presumat. dicente veritate. q nullus homo saluaretur nisi dies illi abbreuiarentur Quorum autem intuitu breuiandi aut diminuendi sint adiungit dicens Sed propter amicos atq dilectos dei abbreuiabuntur dies illi Hoc autem tempus durationis siue terribilis persecutionis vltime creditur futurum tribus annis ꝛ mensibus sex. quod affirmatur ꝛ probatur pri⁹ Danielis nono vbi dicitur. In dimidio ebdomadis deficiet hostia ꝛ sacrificium. et erit in templo sancto abhominatio desolationis. Ebdomada in hoc presenti loco secundum omnes veros expositores ꝛ interpretes est annorum non dierum septem videlicet annis pro vna ebdomada computatis atq numeratis. igitur media ebdomada est tempus trium annorum et dimidii. quando remoto ꝛ veri infallibilisq dei culto ablato tunc ille abhominabilis antichristus terribili bestie comparatus tanq deus erit in templo. Item secundum eundem duodecimo. Et dixi. vsq quo tempore finis atq vltimus terminus horum mirabilium. Cumq vir eleuasset dextram ꝛ sinistrā suam sursum videlicet in celum. et iurasset per verum christum ꝛ viuentem deum in eternum. quia in tempus ꝛ tempora ꝛ dimidium temporis. tempus ē vn⁹ ann⁹ tempora sunt duo anni

dimidiū vo tpis ē dimidi⁹ ann⁹. Jtē ibi
dē eodē ca° dr̄. a tpe quo ablatum fuerit
iuge sacrificiū z posita fuerit abbomi-
natio ī desolatione dies mille ducēti. 90
qui sūt tres anni z dimidi⁹. trecētis z. 68
diebus p vno anno cōputatis z supflu-
unt dies duo. Jtem apoc. 11. dicit. Ciui
tatem sanctā calcabūt mensibus. 42. q
sunt tres anni z dimidi⁹. 12 mēsib⁹ p an
no cōputatis. z eiusdē. 13. dr̄. q bestie
quā antixpm itelligit data ē potestas fa
cere mēses. 42. tantū aūt futurū ē tps
psecutiōis antixpi colligit ex figura ei⁹
anthiocho q trib⁹ annis templū hieroso
limis xphanauit. sicut pz prio macha.
prio z. 4°. hoc etiā cōuēit quia tāto tpe
trib⁹. s. annis z dimidio xps pdicauit.
Querit quare tātis aduersitatib⁹ cōcul
canda sit ecclia p antixpm. Respōsio.
hui⁹ rei cām vnam Greg. assignat. 34
mora. ca° prio dicēs. q dyabol⁹ extre-
ma mūdi atroci⁹ temptatur⁹ aggredit
qz tāto fit feruētior ad seuitiā. q̄to se vi
ciniorē sentit ad penā. cōsideat quippe q
iuxta sit vt licētiā nequissime liberta-
tis amittat: z q̄to breuitate tpis angu-
gustatur: tātū multiplicitate crudelita
tis expāditur. Sed qz nō hz dyabolus
ptātem nisi deo pmittēte: hoc deus fie
ri pmittet duab⁹ ex cāis. prima qz cir-
ca finē mūdi erit habundātia neqtie z re
frigescet caritas multoz. sz erit tūc mul
tiplex ostētatio sāctitatis: vt igit dis-
cernatur q vel sūt electi z qui boium iu
dicio: isti⁹ tribulatiōis examē de⁹ eue-
nire pmittet. nā vt dicit Gre. 34. mo-
rali. ca°. 3. sepe aliqs multis vitiis clā
īplicat. z tamē aliq̄ vtute cupit hoībus
apparere. sed ptingit dei iudicio. vt tā
dem culpa latēs pateat: vt pdat homo
gliam quā ex apparēti vtute captabat.
h° tribus pz exēplis. castus eīm supbus
dum superbiā nō corrigit. ēt lapsū car
nis incidit. Jtē elymosinis vacu⁹ dum
linguā a detractionib⁹ nō retrahit. cir-
cā finem vite rapacitate mordescit. Jtē
patiēs dum inuidiam z malitiaz seruat
in corde. aliquādo impatiēs etiam do-
lens pditur. sed qd nunc fit in vnoquo
qz homine temporibus antixpi genera-
liter complebitur. 2° antixpi persecuti-
onem deus euenire pmittet ad cecita-
tem infideliū. dignum eīm est vt p eū
decipiātur qui veritatē contenserūt. 2.
tesse. 2. eius aduētus erit sm operatio
nem sathane ī omni vtute z signis z p-
digiis mēdacibus z ī omni seductōe ini
qtatis his qui pereūt. eo q caritatem
vitatis nō receperunt vt salui fierent.
ideo mittet illis deus operationē erro-
ris vt credant mendacio. vt inducan-
tur omnes qui nō crediderūt veritati.
sed consenserūt iniquitati. 3° hoc deus
permittet ad purgationem electorum:
vt purgētur sicut aurum quod p ignez
transit. Job. 41. cum sublatus fuerit.
timebūt angeli. i. electi z territi purga
buntur. ceterum quādo venturus sit
antixps diffinire temerariū est. qz mo-
dico tempore post aduētum eius erit fi
nis seculi: vt dicit glosa super exodum
z quia de fine seculi nemini licet vatici-
nari: ideo nec de aduētu christi. nec ad
hoc discernēdum aliquo numero scrip-
ture innamur. dicitur enim apoc. 20:
q mille annis esset ligādus sathanas ī
abyssum z post modico tempore relaxā
dus. hic tamen annorum numerus non
ad litteraz sed mistice accipitur sicut di
cit glosa. z fortasse etiam presens anti-
xps non cognoscetur a multis q ipse sit
quem scriptura sic damnat. sedet enim
cū diuitib⁹ ī occultis. nec ē in hoīe via
ei⁹: vt dicit Hiere. vētur⁹ aūt paucis

credit̃ d'eb⁹ regnare, q2 tribus tātū an nis & dimid'o. Nam cōtra eū veniēt enoch & helias vt cōuertāt corda patruꝫ ī filios. istos mādabit occidi. & iacebūt corpa eoꝝ in medio ciuitatis magne q̄ vocat̃ spūaliter sodoma & egyptus vbi deus eoꝝ ē crucifix⁹. die vo tertia resurgēt & voce de celo facta ad dominuꝫ ascendūt cūctis vidētibus & mirātibus Post hec & antixp̄s o l'i volet ascēdere sed occidet̃. Greg. 32. mora. caᵒ. 16. sine manu ĩquit cōteret̃. q2 nō angeloꝛuꝫ bello nō sāctoꝝ cei tamē. sed padueutū iudicis solo oris sui spū eterna morte ferietur. quo mortuo beat⁹ q perueuerit ad dies mille trecētos trigītaquīq3 vt dr̃ Dan. 12.. i'ti sūt dies ꝯtituētes tres annos & dimidiū q̄to tp̄e p̄dicabit antixp̄s. & vltra hec sūt dies. 45. q eo mortuo dabūtur deceptis ꝓ spatio pñie & iustis ꝓ refrigerio ꝫm Hero. sup danie. oēs isti sens⁹ magis mihi vidētur prophetie grām sapere q̄ȝ īterpretatiōes.

Secūda pars.

Ⅽ Ədo in eo quod dicitur Tunc si

qs vobis dixerit &c̄. tāgit̃ cōsiliū cōtra erroꝝū fallatiā. & quīq3 facit. premittit̃ eīm erroꝝ p̄dicatio // tūc // .s. antixp̄o p̄dicāte vl' coiā mortuo // si qs vobis dixerit. ecce hic // .i. hoc loco. mouent̃ rumoribus iudei dicētes messiā eoꝝ iā natum & ibi vel alibi eē. ita antixp̄o mortuo surgēt quideꝫ antixp̄i p̄dicatores q asserant xp̄m ad terras venisse & locum sibi elegisse ī quo sāctos cōgreget. qui cum eo regnaturi sūt // nolite credere // 2. tesse. 2. Obsecro vos vt nō cito moueamini a vr̄o sensu. Secūdo ponit̃ falsoꝝ predicatoꝝ ostētatio // surgēt enim pseudo xp̄i // .i. falsi xp̄iani & pseudo prophete. i. falsi p̄phete. primi erūt antixp̄iani. secūdi erūt ipsius antixp̄i predicatores de quib⁹ loquit̃ Jo. in apoc. 13. dicens. q2 post antixp̄m queꝫ comparauit pardo habētem oēm potestatē a dracone alia bestia ascēdit de terra habens duo cornua silia agni & loquebat̃ sicut draco & potestatē prioris bestie oēm faciebat ī cōspectu eius. & fecit terrā & inhabitātes in ea adorare bestiā primā. cui⁹ curata eius plaga mortis. & fecit signa magna vt ēt ignē facēt de celo descendere. Bestia prima ꝫm glo. & greg. 30. morali. caᵒ. 36. erit antixp̄s. secūda bestia erit predicatoꝝ eius multitudo q̄ d̄ terra ascēdit q2 extrema potestate glābit̃ cuius duo cornua silia agni erunt vita & sapiētia quam se xp̄o silim mentietur habere. sed tamē sub agni spetie loquit̃ vt draco. quia serpētinū virus reprobis auditorib⁹ īfundet de quoꝝ vtutibus subiūgit // & dabunt signa magna et ꝓdigia / signa sūt presentium ꝓdigia futuroꝝ vel signa denuntiāt leta. ꝓdigia vo minātur aduersa. Inde ꝓdigiū dr̃ a ꝓdigendo q̄d est vastare & dissipare // ita vt in errorē inducātur si fieri potest etiā electi // Orige. exageratori⁹ īquit sermo iste ē vt vim predicatiōis illoꝝ ostēdat. Gre. 33. mora. caᵒ. 17. Querēdum īquit ē quō auteꝫ hii qui electi sūt induci ī errorē possunt. aut cur dicatur quasi dubitādo. si potest fieri. cum qcquid fieri potest deus intueatur aperte Sed dicit gregorius q2 visis tātis signis antixp̄i & predicatorū eius. electi ipsi quoddam dubietatis nubilum patientur in corde. sicut dicitur Job. 41. d̄ naribus eius procedit fumus. quia de miraculorum eius insidiis ad momentum calīgosa dubietas & in electorū corde generatur. et ideo in errorem induci

dicũtur. Sʒ q̄r eoꝝ ↄſtãtia a rectitudĩe
nõ mouebit: ideo fieri nõ poteſt. vt ca-
dant. quoꝝ vtrũqʒ breuiter cõplexus ē
dicẽs. Ita vt in errorē inducãtur ſi fie
ri põt. etiam electi. quaſi eĩm iam erra
re ẽ in cogitatiõe titubare. ſed ꝓtinus.
ſi fieri põt. adiũgitur: quia ꝓculdubio
fieri nõ poteſt: vt in errorē electi plene
capiãtur. Aliter dici põt ſ̄m Augu. q̄ȝ
elect. ex eo q̄ homĩes ſũt errare poſſũt
ſed ex eo q̄ electi ſũt a deo. in errore per
manere nõ poſſũt. Sʒ nota ſ̄ʒ Gre.
33. mora. ca°. 36. quia multi hodie ſunt
antixp̄i p̄dicatores. qui v̄tutes oſtẽdũt
eſſe que faciũt. ſʒ vitiũ ē omne q̄d agũt.
quos ita oportʒ diſcernere ſicut nũmu-
larii nũmiſma ↄſiderãt. qui primo aſpi
ciunt metalli q̄litatem poſtea figurã ad
extremũ v̄o pond⁹ examinãt. cum igit̃
mira ignotoꝝ hoĩum facta ↄſpitiũt cu-
ius reſidẽ ad mentis nr̄e trutinam quaſi
ſolertes nũmularii debem⁹. ꝛ primo q̄
dem op̄is q̄litatem attẽdamus. ne viti
um ſub virtutis ſpetie lateat. ne vʒ q̄d
praua intẽtione agit̃: recti viſione pal-
lietur. 2° operis q̄litate percepta mox
formule figura penſet̃. ſi ab approbatis
denariis: ſcĩs vʒ patrib⁹ ducitur: ꝛ ab
eoꝝ vite ſollicitudine ſilitudinis erro-
re vitiatur. demũ reſtat vt his exiſten
tibus integrũ numiſmatis pond⁹ ꝓqui
ratur. i. ꝑfectum an imꝑfectum ſit op⁹
ↄſideret̃ ne in dãnum recipiẽtis ↄuerta
tur. ſi imꝑfectum pond⁹ ꝓ integro reci
piatur. Tertio ponit̃ ſalutaris ad-
monitio / ecce p̄dixi vobis / quia iacu-
la que p̄uidẽtur min⁹ feriunt / ſi ergo il
li / pſeudo xp̄i ꝛ pſeudo ꝓphete / dixerĩt
vobis / ecce in deſerto / eſt xp̄s ſicͭ quon
dam ductus ē in deſertum vt tẽptaret̃
a dyabolo / nolite exire / vt euʒ illuc re
quiratis / ꝛ ſi dixerint. ecce in penetra-
libus / i. in talamis abſconditus / noli
te credere / ad l̄ram hec ſic poſſunt ĩtel
ligi. ſi quis dixit xp̄m in terris veniſſe
ꝛ a ↄuerſatione hoĩum elongatum de-
ſerta habitare: nolite exire vt eum per
quiratis. ſi vero aliqui aſſerunt oppo-
ſitum q̄ quaſi delicatus ꝛ nobilis pau-
cis tamen cõmunicabil' s penetralia ha
bitet: nolite credere. Item per deſertũ
religionis ſanctitas ĩtelligitur. Si q̄s
ergo finxerit hoĩem quempiam ſanctũ
eſſe xp̄m. nolite excedi a v̄ro ꝓpoſito ut
illius veſtigia ꝓſequamini. ꝛ ſi quis di
xerit q̄ in doctrina aliqua miſtica ꝛ oc-
cultis ↄuenticulis quaſi penetralib⁹ ſit
ne credatis. Quarto ponitur euidẽſ
xp̄i manifeſtatio / ſicut eĩm fulgor exit
ab oriente ꝛ apparet vſqʒ in occidẽtem.
ita erit aduẽtus filii hominis / quaſi di-
cat. antixp̄i predicatores dicent de xp̄o
q̄ ſit aut in deſerto aut in penetralibus.
ſed nõ oportʒ quenq̄ʒ circa aduẽtum xp̄i
eſſe ſollicitum. quia vt dicitur Luc. 17
nõ venit regnum dei cum obſeruatiõe
ſed ex improuiſo. omnibus enĩʒ ad mo
duʒ fulguris apparebit. Et nota q̄ xp̄ſ
fulguri ſe ↄparauit primo quidem rati
one ſubſtãtie. quoniam ſicut fulgor eſt
flamma in nube: ita xp̄s eſt deitas ĩ car
ne. Item ratione ꝓceſſus. quia exiuit
a patre tanq̄ʒ oriente. ſed apparuit in ma-
tre virgine quaſi occidente. Item rõe
euidentie. quia per totum mundum ap
paret fulgor. ꝛ de chriſto venturo dici
tur apoc. primo. videbit eum omnis o
culus. Item ratione refulgentie. pri-
ma Corinth. 4°. veniet dominus qui il
luminabit abſcondita tenebrarum ꝛ ce-
tera. Item ratione motionis ſubite et
perturbationis improuiſe. ſapientie ſex
to. Horrende ꝛ ſubito apparebit nobis
dominus. Quinto ponitur electoꝝ

cōgregatio // vbicūq3 fuerit corpus: ibi
cōgregabūtur z acgle // Luce. 17. dr q
cū3 xp̄s p̄diceret ap̄lis ex duob⁹ in lecto
existētibus vnum assumēdum z alterū
relinquēdum zc̄. Interrogauerūt ap̄li
vbi fieret ista assumptio. Et respondit
xp̄s id quod dictū ē· vbicūq3 fuerit cor
pus illuc cōgregabūtur z acgle. ergo p
acglas ītelligit electos· qui ex trib⁹ sta
tibus assūmentur .s. ꝯtemplātiu3 agē
tium z p̄sidētium vel ꝯtinētium ꝯiuga
torū p̄latoru3. isti tanq3 mēbra xp̄o cor
pori vel ecclie· cuius caput xp̄s· mem
bra vo ceteri fideles sūt ꝯgregātur. spe
tialiter vo acgle sūt pspicaces vitatis
intuitu· alti volatus scītatis excessu·
renouati pnie fructu. Corp⁹ xp̄i ītelli
gitur ei⁹ mortalis hūanitas. p̄dicatōes
igitur antixp̄i corp⁹ xp̄i mortuū detesta
būtur. sed dicit ipse xp̄s ibi eē acglas. i.
electos iustos vbi corp⁹ eius est vbi fi
des hūanitatis mortis z resurrectionis
p̄dicat. de acgla eīm dicitur Job. 39.
vbicūq3 cadauer fuerit statim adest zc̄.

Tertia pars.

Ertio cum dicitur statim autē

post tribulationē zc̄. tangit diuini aduē
tus p̄sidium· vbi sex ponūtur· p̄rio pre
uia luminariū tenebrositas // statim aūt
post tribulationē dieru3 illorum abho
miatōis v3 antixp̄i z p̄dicatiōis pseudo
ꝓphetarum // sol obscurabit· z luna non
dabit lumē suum // celi lumīaria creata
sūt vt sint insigna. vt pat3 gen. p̄rio. et
dicit Ambro. q erūt signa finis mundi
z aduētus xp̄i // z stelle cadēt de celo // ca
dere dicūtur· quia nō apparebūt: ita vt
credātur cecidisse. vel quia mlte erūt
tunc temporis in aere inflammationes
que vidētur stelle· ideo talium casu di
cit stellas casuras. Nota quia ad lit
teram creditur futuram luminariū ce
li obscuritatem. sicut dicitur ioel. 2. sol
ꝯuertetur in tenebras· z luna in sāgui
nem· anteq3 veniat dies domini mag
nus z manifestus· que obscuritas acci
det altera duarum causarum. vel ꝓp
ter subtractionem lumīs vt nouo po
stea lumine pfundantur. vel obscurari
dicūtur ꝓpter presentiam maioris lu
minis· xp̄i v3 superuenientis. Ysa. 24
erubescet luna· z ꝯfundetur sol· cu3 re
gnauerit dominus exercituum // z vir
tutes celorum mouebūtur // ſm Hiero.
virtutes celorum angelorū multitudi
nes intelligimus· qui cōmmouētur ti
more z horrore signorum. Job. 26. co
lumne celi contremiscūt z pauent ad nu
tum eius. hū nanq3 vt dicit Hiero. de
center commouebūtur videntes tantā
transmutationem fieri· z cōseruos suos
puniri· z orbem terrarum terribili as
sistentem iudicio. Quid igitur tunc fa
ciet virgula deserti· qn ādo cōcutiētur
cedri libani. Sed aduertēdu3 q ista
commotio nō erit penalis· sed admira
tionis. vnde Greg. 17. mora. caº. 24.
virtutes inquit celestium que dominū
sine cessatione conspiciūt in ipsa eius cō
templatione contremiscūt. sed isdē tre
mor· ne penalis sit nō timoris· sed admi
rationis est. Nota ſm Grego. 34.
moralium caº. 3. quia per sole3 vnomō
intelligit ꝯtractio veritatis. per luna3
vero que menstruis suppletionibus de
ficit mutabilitas tēpalitatis accipit. si
gnum igitur preuiū finis mūdi ē· veri
tatis obscuratio· z mundane prosperi
tatis attenuatio. vel per solem sapiētes
per lunā fatui demōstrāt. sic p salomo.
dicit. sapiens pmanet vt sol· stultus ut
luna mutatur. nouissimis ergo tp̄ibus

vitiis ꝛ erroribꝰ obscurabūt sapientes
ꝛ fatui simulabūt se habere lumen sapiē
tie. luna eīm nō dabit suum lumen. qꝛ
stulti p̄dicatores celabūt fatuitatē ꝓten
dentes sapiētiam. quam non habēt. stel
le vero sūt quiqꝫ in eccl'ia celsitudīe vi
te fulgētes quoꝝ aliqui a celesti merito
cadent. v̄tutes autem celoꝝ sunt gra
tie predicātium. spūs eīm domini orna
uit celos. ꝛ v̄bo domini celi firmati sūt
atqꝫ spū oris eius omnis v̄tus eorum.
igitur v̄tutes celorū cōmoueri ē. pre
dicatores īstabiliter regere. que dei sūt
Secūdo ponitur diuini signi prenia ap
paritio // Et tūc apparebit signū filii ho
mīs in celo / cōsuetum ē aduētum prī
cipum signa preire. qd vero sit istud si
gnum filii homīs nescio: nisi dicat̄ cru
cem eē signum eius ꝑ quam declaratū
fuit ꝙ homo erat. ex quo patet ꝰm Cri
sostomū ꝙ ipsa crux sole ꝛ luna atqꝫ sy
deribus erit splendidior: quia etiā eis
obscuratis lucebit. vel signum filii ho
minis ꝰm eūdem crisostomū ipse xp̄s ē.
habēs ī corpe suo passiōis signa. que eū
hominē fuisse declarant. vnde Augu:
crucem clauos ꝛ lanceam nō pateretur
nisi homo. in apoc. v̄o legimus signū
magnū in celo apparuisse mulierē amic
tā sole ꝛc̄. in Ezechiele autem. 9. dicit̄.
signa thau super frontes viroꝝ gemen
tium ꝛ dolētium. Tertio ponitur pec
catoꝝ luctus // ꝛ tunc plangēt se // nō plā
gent alios sed seipsos. quia vnicuiqꝫ ꝓ
prius sufficiet dolor. sciētes se dānatos
vbi ē fletus ꝛ stridor dentium // oēs tri
bus terre / tribus quidē celestes exul
tabunt. sꝫ tribus terre ideo plangēt qꝛ
tribus terre sūt. intrabūt eīm in īferio
re terre ꝛc̄. quia terrena celestibꝰ p̄po
suerūt. Nota igit̄ quia tribꝰ terre di
uersi sūt status īfideliū ꝛ peccatoꝝ. plā
gent itaqꝫ iudei quia eū crucifixerūt: q
ipsos iudicaturꝰ īuenit. plangēt gētiles
qꝛ in eū nō crediderūt. plangēt heretici
qꝛ de xp̄o male senserūt. plangent mali
xp̄iani quia carnē suā cū mūdi vanita
tibus nō crucifixerūt. plangēt seorsū
tyrāni. plangēt vsurarii ꝛ raptores in
vnum ꝯgregati plangēt luxuriosi. plā
gent ꝛ homicide. ꝛ ꝰm diuersitatē cri
minū: erit diuersitas tribuū. Sed oīū
istoꝝ plāctus erit tūc inutilis. nō eīꝫ ua
lebit ad remissionē culpe: nec ad placan
dum terribilē iudicē: sꝫ potiꝰ ille plāc
tus erit īitiū luctus ꝑpetui. plangēt rur
sus qui gauisi sūt cū male agerēt. ꝛ ex
ultauerūt ī rebꝰ pessimis. qui noluerūt
plangē in mūdo isto penitētes. sꝫ potius
ī ꝓsp̄ris eius ridere. Luc. 6. ve vo
bis qui ridetis nūc ꝛc̄. Idō legit̄ qd quē
dam demoniacū cū rideret astātes di
xit dyabolꝰ ꝑ os eius. nō est ridēdū ma
gis est hoc tp̄e flendū. qui nō lugebit flē
dum tp̄s habebit. eterno luctu luge
bit sꝫ sine fructu. Has oēs tribꝰ plāgē
tiū p̄dixit zacharias. 12. dicēs. in die il
la erit plāctꝰ magnꝰ. ꝛ plāgent familie
terre seorsū. igit̄ dū tp̄s habemꝰ venite
adoremꝰ ꝛ ꝓcidamꝰ ante deū ploremꝰ
ꝛc̄. in lacrimis extīguat̄ flāma libidinis
qꝛ vt dicit Gre. 33. mora. ī fine. flāmā
suggestiōis dyabolice: vnda citiꝰ extin
guit lacrimaꝝ. Itē vt talibꝰ lacrīs la
uent̄ macl'e criminū. qꝛ ut dr̄ zacha. 13.
fons patēs domui Iacob erit ī ablutōeꝫ
peccatoꝝ ꝛ mēstruate. Itē vt veniam
mereamur lacrimis. sicut mulier illa q̄
erat ī ciuitate peccatrix audiuit a dn̄o.
dimittūt̄ tibi peccata tua. ꝛ petrꝰ trine
negatōis veniā lacrīs meruit. Itē ut cō
solatonem diuinam percipiamus. mu
lieri enim ad sepulchrum plangenti glo
riosa christi apparuit resurrectio. Et

Mat. 5. dicit. beati q lugēt 2c. beata ē nimirū lacrima ista quam absterget deus ab oculis sanctoꝝ: vt iam nō sit amplius neqꝫ luctus neqꝫ clamor. sed nec vllus dolor. Quarto ponitur maiestas iudicis venientis: vbi primo tangit eius euidētia / z videbunt / .ps. in cōspectu gentium reuelabit iustitiā suam. Secundo ponitur humanitatis suba / filiū hoīs / .i. vginis. z lꝫ idem sit dei filius nō tamē iudicabit orbem: nisi in forma homīs ī qua iudicatus fuit iiuste. Jo. 5. potestatem dedit ei z iudicium facere quia filius homīs ē. vbi dicit glo. ī qua forma iiuste iudicatus ē. in eadē ipse iudicabit. Tertio ponitur p̄sentia / venientem / Act. primo quēadmodū vidistis eum eūtem ī celum sic veniet. Quarto ponit refulgētia / in nubibus celi / nubes iste erūt lumīs immēsitas circa ipꝫ. z quia dicūtur nubes celestes significat q̄ eleuatus erit iudex iste a terra. ecclesiastici. 24. ego in altissimis habito. et tronus meus ī colūna nubis. Dan. 7. aspiciebā in visione noctis. z ecce cum nubibus celi quasi filius homīs veniebat. vel nubes iste celestes: p̄cipui sanctorum ītelligūtur. cum quibus veniet orbem iudicaturus. puer. 31. nobilis ī portis vir eius quādo sederit cum senatoribus terre. vnde ī cano. iude. Ecce veniet dominus cū sanctis nubib⁹ suis facere iudicium cōtra omnes. Quinto ponitur potētia / cum vtute multa / ut nullus ei possit resistere. nec verbo nec facto nec precio nec p̄cibus. Job. deus cui⁹ ire nēo r̄sistē pōt. puer. 7. zel⁹ z furor viri nō pcet in die vīdicte. nec acquiescet cuiusqꝫ precib⁹. nec suscipiet pro redēptione dona plurima. Sexto ponit iudicis reuerētia / z maiestate / lꝫ enim in forma assumpta hūanitatis appareat tamē in ea videbūt forma nō passibili. sed g̃liosa cuius maiestatē reuerētur boni amore. reprobi autem timore. Bernardus. ad Robertū ep̄la prima. veniet et ī quit veniet qui male iudicata r̄iudicabit. illicite iurata cōfutabit. q faciet iudiciū iniuriam patiētibus q iudicabit ī iustitia pauperes. z arguet ī equitate p mansuetis terre. veniet p certo qui p ꝓphetam minatur dicēs. cum accepero tempus ego iustitias iudicabo. quid faciet in iustis iudiciis qui ipsas quoqꝫ iustitias iudicabit. veniet inqꝫ veniet dies iudicii: vbi plus ualebūt pura corda q̄ astuta verba. z conscientia bona q̄ marsupia plena: quādoquidē iudex ille nō flectet donis. nec falletur verbis tuum domīe ihesu tribunal appello. tuo iudicio seruo. tibi committo causaꝫ meam domine deus sabaoth. Quādo autē iste iudex venturus sit iudicare mundum. nulli datum est creature cognoscere sicut dicitur Mat. 24. de die autē illa z hora nemo scit neqꝫ angeli celorū nisi pater solus. vnde malachie tertio. Quis poterit cogitare diē aduent⁹ ei⁹ aut quis stabit ad vidēdum eum. creditur tamen oīum resurrectionem futuram eo die. quo dominus resurrexit. s. in die pasce. vnde in primitiua ecclesia sicut dicit Ysidorus. Fideles tota illa nocte vigilabāt quasi iudicem expectātes. creditur etiam q̄ hora noctis ventura sit. sicut dicitur Math. 25. media nocte clamor factus est. ecce sponsus uenit: exite obuiam ei. quo autem anno dies iste venturus sit ignoramus. tamen glosa super quinto capitulo Gene. videtur dicere q̄ completis sex millib⁹ annis quasi sex mundi etatibus. in septima quiescentium ecclesia militans in celestibus deducetur. Quibusdam autem

visũ ĩ sextã mũdi etatẽ que ĩcepit a xp̃o tãtum duraturã: q̃ʒtum fuit temp⁹ eta tum precedẽtium. dicit enim Abachuc xp̃m ĩ medio annoꝝ mundo innotuisse. Alii dixerũt ꝙ quadringẽtis annis post xp̃m. alii ꝙ quingẽtis. alii ꝙ mille an nis duraret mũd⁹. quoꝝ falsitatẽ ostẽ dit p̄sens tp̄s. sed beat⁹ Gre. 35. mora. c°. 16. dicit nequaq̃ʒ fore credẽdum: ꝙ mũdus centũ generatiõib⁹ extendat̃. et q̄ hũana generatio cõiter ẽ septuagĩta annoꝝ. ⁊ si ad octuagĩta p̄uenerit. am plius eoꝝ labor ⁊ dolor. vt dicit ps̃. ꝯse quens videt̃ ꝙ centũ generationes sint cõiter anni septẽ millia vl̃ ad plus octo millia. sed q̄ vt dicit Aug. li. 83. q. vl tima etas hoĩs aliquãdo tãti tp̄is ẽ q̃ʒ ti oẽs p̄cedẽtes ⁊ pluries ẽ mĩoris dura tionis. iõ nobis ĩcertũ est: vtrũ hec vl tima seculi etas eq̃lis futura sit p̄cedẽ tibus aut maior ul̃ mĩor. ⁊ vt dicit. 18. de ci. dei. cesset ergo curiosa hoĩum cal culatio: q̄ diẽ illũ nouissimũ venit⁹ uo luit de⁹ hoĩbus eẽ ĩcognitũ. ⁊ si aplĩs ĩ quirẽdum p̄hibuit. di. nõ ẽ u̾m nosce tp̄a uel momẽta q̄ p̄r posuit in sua p̄tãte. nemo se putet ĩuestigaturũ. scim⁹ er go eũ eẽ venturũ ⁊ credim⁹ nocte resur rectiõis dominice oĩum futurã resurre ctionẽ hoĩum. ⁊ q̄ supius dictũ ẽ ꝙ sta tim post tribulationẽ antixp̄i obscuratis lũĩaribus vẽtur⁹ sit fili⁹ hoĩs. ideo an tixp̄o mortuo paucis elapsis dieb⁹ p̄ spa tio p̄nĩe veniet xp̄s. vnde dan. 12. post q̃ʒ dictum ẽ ꝙ tp̄us desolatiõis antixp̄i erit mille. cc. dieꝝ ⁊ trium annoꝝ ⁊ sex mens. ũ statĩ ʒ addĩtũ ẽ. beat⁹ q̄ expectat ⁊ q̄ p̄uenit usq̃ʒ ad dies mille. ccc. ⁊. 35. qui dieꝝ nũerus prior ẽ exsupat q̄drag̃i taq̃uiq̃ʒ dieb⁹. vbi dicit Victo. iterfec to antixp̄o dies supra numeꝝ diffinituʒ 45. domin⁹ p̄stolat̃ q̄bus ẽ domin⁹ atq̃ʒ

saluator ĩ sua maiestate vẽtur⁹. ⁊ glo. sup istud Exo. 4. de ꝯuersiõe vge ĩ co lubrum. ⁊ reditu serpentis in virgam. dicit ꝙ post ꝯuersionem iudeorum. qui vt creditur antichristo mortuo fidem recipiẽt. statim dominus ad iudicium veniet. ex quo patʒ temerariũ fore de aduentu antixp̄i faticinari. si nõ licet de xp̄i aduentu facere computationẽ. nam illum aduẽtum statim iste sequitur.

Quinto ponitur electoꝝ resurrectio // ⁊ mittet angelos suos cum tuba // sicut tuba preuenit principẽ: sic iudicẽ viuo rum ⁊ mortuoꝝ // ⁊ voce magna // ista e rit vox tubalis. de qua p̄ria corint. 15. canet eĩm tuba ⁊ mortui resurgent ⁊c̃. ⁊ p̄ma tessalonicẽses. 4. ipse dominus in tuba dei descẽdet de celo ⁊c̃. ⁊ rursus Jo. 5. omnes q̄ in monumẽtis sunt au diẽt vocem filii dei. ⁊ qui audierint vi uẽt. Sonitum huius vocis tubalis q̄si exterriti omnes mortui euigilarũt sicut quondã clamãte xp̄o quadriduã⁹ lazarus p̄cessit ex monumẽto. quid au tem sit ista vox. quibusdã uidetur ꝙ ni hil sit nisi xp̄i veniẽtis presentia. sed ni hil sequet̃ incõgruum si ad lr̃am voceʒ magnificã xp̄s emittat. cuius virtute omne genus suscitetur humanum. ps̃. vox domini super aquas deus maiesta tis intonuit. ⁊ iterum. ecce dabit voci sue vocem virtutis. Glo. resuscitãdi corpora. quia enim vox viuentis ẽ so nus: ideo primi resurgẽtis vox ad no stram resuscitationem virtute magna operabitur // ⁊ ꝯgregabunt electos ei⁹ // dicit Augustinus tertio de trinitate. si cut corpora grossiora inferius posita p̄ subtilia ⁊ potentiora quodam ordine re guntur. ita omnia corpora regũt̃ a deo p̄ spũm vite rõnalẽ. ⁊ ideo q̄cquid a deo fit ĩ corp̄alib⁹ p̄ spũs angelicos expedit̃

Angeli ergo i illa resurrectiõe nouissi ma cineres cõgregabũt corpoꝝ electoꝝ qbus ipse xp̄s aīas copulabit. sicut ꝛ generationē corpoꝝ pfecit mediāte natura. ꝫ solus ipe creatos ifudit. Rursus resuscitati electi p angelos cõgregabũt ĩ supiorib⁹ obuiā xp̄o i aera. ꝛ sic semp cũ dn̄o erim⁹. a q̄ttuor ventis celi orientis vꝫ occidētis aquilonis ꝛ austri a summis celoꝝ vsqꝫ ad termīos eorũ summitas celi ē vertex axis. termīus v̄o ē centrũ. quocũqꝫ igitur loco dispsi fuerīt cineres humani. quocũqꝫ flatu agitati. q̄ꝫtuncũqꝫ abinuicē disgregati. siue in q̄ttuor vētos siue a supmis ad ĩfima. oēs tamen cõgregabũtur. ita vt nihil ex eis pdatur. ps̄. custodit dn̄s⁹ oīa ossa eoꝝ: vnũ ex his nõ cõteret̃ ita q̄ capill⁹ capitis nõ peribit. Sciēdũ aliquos doctores sāctos ex quibus fuit Methodi⁹ martir opinari resurrectiones duas futuras. primā electoꝝ. secũdam v̄o generalē. nā adherētes littere apoc. 20. dicũt xp̄m futurũ ĩ mũdũ istũ futurāqꝫ hierl'm aureā ĩ terris. vbi annis mille xp̄s regnabit. ꝛ cum eo erunt oēs electi resuscitati gaudētes ꝛ vita pfruentes felici. qualē ĩ paradiso delitiarum habiturũ erat genus humanũ. p⁹ hec dicũt antichristũ futurũ ꝛ cum eo og ꝛ magog pugnantē ꝯtra xp̄ꝫ ꝛ sāctos ei⁹. ꝫ eo pempto generalis erit resurrectio ꝛ iudiciũ meritoꝝ. ꝛ tũc electi a terrena felicitate ad celestē gl'iam trāsferētur. reprobi v̄o mittētur ĩ infernũ hāc sn̄iam Hiero. super ezechielēꝫ fabulam asserit. ꝛ super Danielē cesset ĩquit mille annoꝝ fabula. Sexto ponitur supradictoꝝ cõfirmatio duplex. prima ē exempli // ab arbore fici discite pabolaꝫ // ea que denuntiaui figurātem // cum iam ramus eius tener fuerit. et folia nata // hoc idem in vere contingit // scitis quia ꝓpe est estas // duplex igitur signum ꝓpinque estatis sumitur ex ficu vnum teneritudinis ramorum. alteꝝ natiuitatis foliorum // ita ꝛ vos cũꝫ videritis hec omnia // .s. abhominationeꝫ desolatiõis. persecutionē eccl'ie. signa solis ꝛ lune // scitote quia ꝓpe est xp̄us // ipse ueniēs ad iudiciuꝫ // ĩ ianuis // qui ĩ ianuis ē ꝓpinquus ē domui. immo iam quasi in domo est. sic ꝛ his signis apparentibus xp̄s in ꝓximo erit. Iacobi. 5. ecce iudex ante ianuam assistit. Nõ quia ex ficu sumpsit similitudinē: cuius quondā foliis primi parētes verenda celauerũt. folia igit̃ ficus excusatiões notāt peruersoꝝ. rami v̄o defensiones sed cum folia ista late spargētur in mundum cũ rami defensionũ hinc inde flectētur: tũc in ꝓximo erit dies dn̄i. quādo ad aurā post meridiē turgũisātes punitur ĩ ĩiquos. vel preuia sui aduētus cõpauit extremitati veris cũ teneri sũt ficus rami ꝛ nata folia. aduētuꝫ autem suũ cõpauit estati ꝛ ĩ ianuis existenti. ver omne tps eccl'ie ē post xp̄m q̄ hyemē reliquit prioris tp̄is. sicut dicit can. 2. iam hyemps trāsiit. imber abiit ꝛ recessit. flores apparuerũt ĩ terra n̄ra sed ĩ extremitate huius veris ficus fatua synagoga folioꝝ virentium habebit verba .s. virētis fidei. tũc prius rigidi rami eius teneri per obedientiā flectentur ad xp̄m. estas vero ē temp⁹ aduētus xp̄i. quādo patꝫ q̄ arbores uiue ꝛ q̄ mortue sint. q̄n sol feruētior. lux clarior. dies lõgior: existit. tũc eīꝫ eīt feruor caritatis ĩ electis. feruõ penalitatis ĩ dānatis. splēdor veritatis: lõgitudo eternitatis. ipe ēt xp̄s signis supiorib⁹ apparētib⁹ eīt ĩ ianuis: q̄r ut dic̄ Cris. ñ ml'tũ tp̄is ꝓcedet: ꝫ statĩ xp̄i aduēt⁹ occurrꝫ

Secunda confirmatio est iuramēti // amē // .i. ve // dico vobis. q2 nō pteribit generatio hec // .s. iudeoꝝ. vel poti⁹ ecclesie q̄ ē ī vltima sc̄ti etate dicēte aplo Nos sum⁹ ī quos fines seculoꝝ deuenerūt // donec oīa fiāt // q̄si dicat. nō dico vobis determinate tps aduēt⁹ mei. sed duo anūtio vobis. vnū qd̄ ex figuris p̄cedētib⁹ ꝓpinquū me cognoscatis adeē alterū q̄ hui⁹ ecclie tpib⁹ q̄ vsq3 ad finē seculi duratura ē hec oīa cōplebūt. igit̄ domin⁹ q̄ntū sufficit ī generali nobis sui aduetus diē manifestauit. notitiā magnā determinatā sibi reseruās. q̄ oīa efficaci ꝯcludit sn̄ia dicēs // celū ⁊ terra trāsibūt v̄ba aūt mea nō pteribūt // Hiero. facili⁹ ingt ē fixa ⁊ īmobilia destrui q̄3 ꝑmonū xp̄i aliqd decidē. Est ergo sens⁹ possibili⁹ ē celū variari aut terrā moueri. q̄3 vt v̄boꝝ q̄ pdixi v̄itas trāsmutet. Nō q2 nomīe celi aliquādo aer ī itelligit̄. sicut ī psalmo dr̄. volucres celi ⁊ pisces maris. aliquādo v̄o ipm corpus supmū ī quo fixa sūt astra celū dicit̄ sicut Gen. 1° legit̄. q̄ stellas posuit domin⁹ ī firmamēto celi. alterutro mō celū ītelligat̄ pmanet qdē suba ei⁹. s3 trāsibit quo ad q̄litatē ⁊ motū. nā elemēta igne p̄cedēte iudiciū purificabūtur. erit eīm tūc diluuiū ignis. sicut Noe tpib⁹ fuit aq̄ diluuiū quo oīa etiam semiaria nascētiū q̄ late p totū aerē terrā ⁊ aquā dispsa ꝯsumēt̄. cessabūt etiā tūc elementorū trāsmutatiōes ⁊ agitatiōes eoru3 vnoquoq3 suo loco ⁊ simplicitate ꝯtēto si qd aūt pfectiōis habēt ampli⁹ pficiet̄ q2 ignis erit lucidior. aer subtilior. aq̄ dyaphanior. terre ēt dabit̄ claritas q̄si cristalli vt credit̄. terra igit̄ cū ceteris elemētis nō trāsibit de suba ī subam. s3 a defectu ī pfectionē. a pfectōe ī maiorē actū. ⁊ a trāsmutatiōe ad eē quietū. ⁊ in trāsmutabile. celū etiā ipm gnte eēntie trāsibit ad claritatē maiorē luīariū. nā vt dr̄ Ysa. 30. erit lux lune vt lux solis ⁊ lux solis septēplicit̄. trāsibit etiā celū a motu ī quietē ꝑpetuā. ⁊ hoc ē qd̄ dicit̄ Job. 14. q̄ nō resurget hō a sōpno suo donec atterat̄ celū. ⁊ apoc. 20. dr̄ q̄ a cōspectu iudicis veniētis fugit celū ⁊ t̄ra. Renouatis itaq3 supiorib⁹ corpib⁹ ⁊ inferiorib⁹ v̄ificabit̄ illd̄ Ysa. 65. ecce ego creo nouos celos ⁊ terrā nouā ⁊ ū erūt ī memoria priora. Nō q2 celū est sp̄us hoīs. q̄ a celestib⁹ sumit originē. iuxta illud Juuenal'. sensū a celesti dimissu3 traxim⁹ arce. Terra v̄o corp⁹ nr̄m est formauit ei3 de⁹ hoīem ꝑm corp⁹ de limo terre. utrū꙽ istoꝝ trāsit. corp⁹ qd̄ reuertit̄ ī terrā vnd̄ sumptū ē. sp̄us v̄o ad dominū redit q fecit illū: vt p meritis recipiat. pō. sp̄us ptrāsibit ī illo ⁊ ū subsistet. post hūc trāsitū resurrectōis expectam⁹ īnouatiōnē. quādo terrenū corp⁹ hūilitatis nr̄e reformabit saluator quē expectam⁹ ꝯfigurās illud corpori claritatis sue. sp̄us v̄o transibit a mortis pondē ī ipsū supnū ꝯditorē. q ut dr̄ sapīe. 7. capit oēs sp̄us ītelligibiles indos ⁊ subtiles. terra igit̄ trāsibit ī celū. celū trāsibit nouo mō ī dominū. sed nō trāsibūt v̄ba ei⁹. qn qd̄ pmisit adimpleat. dixit ei3 q sedebat ī throno. ecce noua facio oīa. apoc. 21. cui⁹ nouitatis glīam. nou⁹ ipse hō mihi īueterato largiatur ꝓpiti⁹ q cū p̄re ⁊ sp̄ū sc̄o uiuit ⁊c.

Liber p̄dicationū sup euāgeliis dominicalib⁹ ⁊ in precipuis festiuitatib⁹ sc̄orum. Stephani Johannis. Innocētiū Epphie. Purificatiōis. Annūtiatiōis. Augustī ⁊ ceteroꝝ. Venetiis imp̄ssi⁹ p magros Adā de Rotuuil ⁊ Andreā de Corona finit āno. 1476. 8°. Kl'. Janu.

